

DEMOSTHENIS
ORATIONES

EDIDIT

CAROLVS FVHR

EDITIO MAIOR

VOLVMEN I PARS I—III

ORATIONES I—XIX CONTINENS

EDITIO STEREOTYPA
EDITIONIS PRIMAE (MCMXIV)

STVTGARDIAE ET LIPSIAE
IN AEDIBVS B.G. TEVĒNERI MCMXCIV

Die Deutsche Bibliothek — CIP-Einheitsaufnahme

Demosthenes:
[Orationes]

Demosthenis Orationes / ed. Carolus Fuhr. —
Ed. maior, Ed. stereotypa ed. 1. (1914), [Leinenausg.]. —
Stutgardiae ; Lipsiae : Teubner.
(Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana)
NE: Fuhr, Carolus [Hrsg.]; Demosthenes: [Sammlung]

Ed. maior, Ed. stereotypa ed. 1. (1914), [Leinenausg.]
Vol. 1. Ps. 1/3 (1994)
ISBN 3-8154-1254-4

Das Werk einschließlich aller seiner Teile ist urheberrechtlich geschützt. Jede Verwertung außerhalb der engen Grenzen des Urheberrechtsgesetzes ist ohne Zustimmung des Verlages unzulässig und strafbar. Das gilt besonders für Vervielfältigungen, Übersetzungen, Mikroverfilmungen und die Einspeicherung und Verarbeitung in elektronischen Systemen.

© B. G. Teubner Verlagsgesellschaft Leipzig 1994

Printed in Germany
Druck und Bindung: Druckhaus Köthen GmbH

PRAEFATIO

Demosthenem orationes publicas hic illic mutatas singulas vulgavisse consentaneum est, eas orationes quae Philippicae dicuntur postea collectas edidisse quamquam ex Plutarchi q. d. verbis (p. 845^d) *Φιλίππον δὲ πρὸς τοὺς ἀναφέροντας αὐτῷ τὰς κατ' αὐτοῦ δημηγορίας εἰπεῖν* non sequitur, coniectura probabilis videtur. Incerta autem sunt quae et de editione ab Anaximene facta W. Nitsche (Demosthenes und Anaximenes p. 136) et de universa editione Atheniensi post Christum (Die Attikusaussgabe des Demosthenes p. 52) suspicatus est Er. Bethe (Demosthenis scriptorum corpus ubi et qua aetate collectum editumque sit, ind. lect. aest. Rostochiensis a. 1897), contra quem disputaverunt Th. Thalheim (Berl. phil. Wochenschrift 1897 p. 889) et E. Drerup (Philol. suppl. vol. VII p. 547 sq.). Eum orationum Demosthenicarum ordinem quem nunc habemus a Callimacho institutum esse egregie docuit H. Sauppe (Epistula ad G. Hermannum p. 49 = Ausgewählte Schriften p. 110) eiusque coniectura postea numeris stichometricis confirmata est. Digestae autem erant orationes secundum genera, ut anteirent deliberativae, sequerentur iudiciales, finem facerent laudationes prooemia epistulae. Cuius ordinis luculentum est testimonium codicis Marciani 416 (F) index, non ille tamen ab eodem quo codex librario scriptus:

Φιλίππικοί

$\overline{\alpha\beta\gamma}$	Ὀλυνθιακός	$\alpha\ \beta\ \gamma$
$\bar{\delta}$	Κατὰ Φιλίππον	α
$\bar{\epsilon}$	Περὶ τῆς εἰρήνης	
$\bar{\zeta}$	Κατὰ Φιλίππον	β

ζ	Περὶ Ἀλοννήσου ¹⁾
η	Κατὰ Φιλίππου γ
θ	Κατὰ Φιλίππου δ
ι	Κατὰ Φιλίππου ε
ια	Πρὸς τὴν ἐπιστολὴν Φιλίππου
ιβ	Ἐπιστολὴ Φιλίππου

Συμβουλευτικοί

ιγ	Περὶ συντάξεως ²⁾
ιδ	Περὶ συμμοριῶν
ιε	Ἐπὶ Μεγαλοπολιτῶν
ισ	Ἐπὶ τῆς Ῥοδίων ἐλευθερίας
ις	Περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν

Δημόσιοι

ιη	Κατὰ Ἀνδροτίωνος
ιθ	Περὶ τοῦ στεφάνου
κ	Περὶ τῆς παραπροεβείας
κα	Πρὸς Λεπτίνην περὶ ἀτελειῶν

1) Harpocratonis codicem eundem quem codices *FAY* orationum Philippicarum ordinem habuisse testes sunt loci s. *Βούχιστα Δημοσθένους ἐν Φιλίππικῶν ζ* (= π. *Ἀλουν.* 32) et s. *διοικεῖν Δημοσθένους ἐν ε' Φιλίππικῶν* (= π. *εἰρ.* 10), nec Photius quamquam cod. 265 p. 491 a 2 τὸν περὶ Ἀλοννήσου λόγον, ὃς καὶ κατὰ Φιλίππου ἐπιγράφεται δεύτερος scribit alium ordinem habuisse videtur, quoniam coniectura δ' (i. e. *τέταρτος*) in proptulo est. Alius fuit ordo eius exemplaris ex quo codex Parisinus (S) descriptus est; ibi enim tres Olynthiicas orationes et Philippicam primam excipiebant orationes περὶ τῶν ἐν *Χερρονήσῳ* et περὶ Ἀλοννήσου, ex quibus primum orationum volumen (τόμος) constituisse docemur orationis περὶ Ἀλοννήσου subscriptione (v. p. 101 et p. XI). Si commentarii Didyme volumina sequebantur volumina editionis, id quod suspiceris, illa volumina minora erant; nam eius τόμος γ' continebat Philippicas tertiam, quartam, ad Philippi epistolam, de ordinanda republica, versus MDCCXL.

2) Haec oratio a Didymo in Philippicis numeratur (cf. Didymos *Kommentar zu Demosthenes* col. 15 fin.), id quod Libanii argumentum ὁ λόγος οὗτος οὐκέτι Φιλίππικὸς ἐστίν, ἀλλ' ἀπλῶς συμβουλευτικὸς respexisse videtur.

κβ	Κατὰ Μειδίου περὶ τοῦ κονδύλου
κγ	Κατὰ Ἀριστοκράτους
κδ	Κατὰ Τιμοκράτους
κε	Κατὰ Ἀριστογέιτονος α
κς	Κατὰ Ἀριστογέιτονος β

⟨Δημόσιοι ἐπιτροπικοί⟩¹⁾

κζ	Κατὰ Ἀφόβου α
κη	Κατὰ Ἀφόβου β
κθ	Πρὸς Ἀφοβον ψευδομαρτυριῶν
λ	Κατὰ Ὀνήτορος ἐξούλης α
λα	Κατὰ Ὀνήτορος ἐξούλης β

Παραγραφαί

λβ	Παραγραφή πρὸς Ζηνόθεμιν
λγ	Παραγραφή πρὸς Ἀπατούριον
λδ	Πρὸς Φορμίωνα ὑπὲρ δανείου
λε	Πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφὴν
λς	Παραγραφή ὑπὲρ Φορμίωνος
λζ	Παραγραφή πρὸς Πανταίνετον
λη	Παραγραφή πρὸς Ναυσίμαχον καὶ Ξενοπίεθην

Ἰδιωτικοί

λθ	Πρὸς Βοιωτὸν περὶ τοῦ ὀνόματος
μ	Πρὸς Βοιωτὸν ὑπὲρ προικός
μα	Πρὸς Σπουδῖαν περὶ προικός
μβ	Πρὸς Φαίνιππον περὶ ἀντιδόσεως
μγ	Πρὸς Μακάρτατον περὶ τοῦ Ἀγνίου κλήρου
μδ	Πρὸς Λεωχάρην περὶ κλήρου
με	Κατὰ Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν α
μς	Κατὰ Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν β
μζ	Κατὰ Εὐέργου καὶ Μνησιβούλου ψευδομαρτυριῶν
μη	Κατὰ Ὀλυμπιοδώρου βλάβης
μθ	Πρὸς Τιμόθεον ὑπὲρ χρέως

1) Is est titulus orationum in codice F.

ν	Πρὸς Πολυκλέα περὶ τοῦ τριηραρχήματος
να	Περὶ τοῦ στεφάνου τῆς τριηραρχίας
νβ	Πρὸς Κάλλιππον
νγ	Πρὸς Νικόστρατον περὶ ἀνδραπόδων ἀπογραφῆς
νδ	Κατὰ Κόνωνος αἰκίας
νε	Πρὸς Καλλικλέα περὶ χωρίου
νς	Κατὰ Διονυσιοδώρου βλάβης
νζ	Ἐφεσις πρὸς Εὐβουλίδην
νη	Ἐνδειξις κατὰ Θεοκρίνου
νθ	Κατὰ Νεαίρας
ξ	Ἐπιτάφιος
ξα	Ἐρωτικός
ξβ	Προοίμια

Ἐπιστολαί

ξγ	Περὶ παρασκευῆς
ξδ	Περὶ τῆς ἰδίας καθόδου
ξε	Περὶ τῶν Λυκοῦργου παιδῶν
ξς	Πρὸς τὰς Θηραμένους βλασφημίας
ξζ	Πρὸς Ἡρακλεόδωρον
ξη	Πρὸς τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων

Diversae fuerunt antiquitus orationum Demosthenicarum recensiones. Atque primo quidem Ἀττικιανὰ (ἀπόγραφα) ab Harpocrate memorantur, de quibus post G. Dindorfium (in praefatione editionis Oxoniensis) et H. Usenerum (Nachrichten der Kgl. Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen 1892 p. 195 = Kl. Schriften III 143) egit I. H. Lipsius (Berichte über die Verhandlungen der Kgl. Sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften zu Leipzig 1893 p. 12 sqq.), contra quem quae G. Helmke (De Demosthenis codicibus quaestiones selectae, Berolini 1896) disputavit nihili sunt. Nomen Ἀττικιανὰ illa quin duxerint ab Attico quodam non est dubium eoque Attico (ut Hemsterhusius in Anecdotis I p. 244 coniecit), cuius in codicibus scribendis diligentiam laudat Lucianus (adv. indoctum c. 2 ἵνα δέ σοι δῶ αὐτὰ ἐκεῖνα περικεῖναι ὅσα δ Καλ-

λίως ἐς κάλλος ἢ ὁ ἀοίδιμος Ἀττικὸς σὺν ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ γράψαιεν et c. 24 οἷε συνήγορον κοινὸν καὶ μάρτυρα ἔσεσθαι σοι τὸν Ἀττικὸν καὶ Καλλῖνον τοὺς βιβλιογράφους), sed num hic fuerit Ciceronis ille amicus T. Pomponius Atticus, ut Usener coniecit (p. 197 = 145), incertum est. Sed utut illa res se habet, Ἀττικιανὰ illa cum Aeschinea (cf. Harpocr. s. v. Ἀργᾶς et Θύστιον) et Platonica (cf. Galen. ad Platonis Timaeum 77^c) tum Demosthenica multis viris doctis nimiae fuisse admirationi Lipsius luculenter demonstravit; nam uno loco (XXIV 11) omnes nostri codices eandem quam Ἀττικιανὰ illa (Harpocr. s. νανκραρικά) habent lectionem, altero (XXII 20 ἀνελοῦσα γὰρ ἡ βουλὴ τὸν νόμον τοῦτον ἐχειροτόνησεν αὐτήν) duplicem lectionem ἐν τοῖς Ἀττικιανοῖς fuisse testatur Harpocr. s. v. ἀνελοῦσα, ubi alteram (αὐτήν vel αὐτὴν) codices Parisinus et Augustanus, alteram (αὐτῇ [F¹] vel αὐτῇ) ceteri codices habent; vera est αὐτή, quod Iurinus coniecit et Harpocratationis cod. Angelicanus (A) habet (cf. Lipsius p. 21 sqq.). Tertio loco qui est s. ἐκπολεμῶσαι Harpocratio¹) dicit Ἀττικιανῶν in Philippicis scripturam ἐκπολεμῆσαι fuisse, quae scriptura in Parisino in orat. Olynth. I 7 et III 7 a pr. manu exarata fuit. Quae cum ita sint, qui ex Attici exemplaribus Parisinum deducunt, in una litterula rem posuerunt.

Accedit subscriptio illa orationis undecimae quam servavit cod. F διῶρ^ϑ αγ (compendio scriptum) δυο ἄττικω, cuius ultimum verbum viri artis palaeographicae periti cum alii (v. Revue de phil. III 13) tum Usener (p. 196 = 145) Ἀττικιανῶν legendum esse affirmant²); sed quod idem compendium εγ

1) Qui de Harpocratationis codice Demosthenico scripserunt, neglexerunt ni fallor quod dicit s. v. οτι ἐξακισχίλια: Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ συμμοριῶν φησὶν οὕτως· ἡμῖν δὲ τὸ τῆς χώρας τίμημα ὑπάρχειν ἀφορμὴν ὀκτακισχίλια τάλαντα ἀκούσεται. ἦτοι σὺν γραφικὸν ἀμάρτημά ἐστιν ἢ κτλ. idem γραφικὸν ἀμάρτημα habet cod. F (v. XIV 30).

2) Moneo tamen apud Harpocratationem saepius (ut p. 20, 2. 69, 7 Bekk.) ἐν Ἀττικοῖς traditum esse, quod correxit Hemsterhusius, nec aliter scriptum esse in cod. Paris. 2935 (Y) fol. 8 ἔδλωνδιακω.

esse dicit („die bekannte Ligatur für ε in der Präposition ἐγ ist nach landläufigem Mißverständnis für α angesehen worden“), errat; est enim eadem ligatura saepius et in cod. F velut f. 103^r ἀγῶνι, 110^r ἐπαγωγᾶς et in aliis. — Examinauit autem Lipsius p. 16 correctiones quae sunt in or. XI (accesserunt § 1 ἄλλον F¹ ἄλον F corr. § 13 τοιαῦτα om. F¹ add. ead. § 14 κατορθώσειν ut vid. F¹ κατορθῶσιν F corr. § 22 ὡς F ὥσθ' γρ. F) atque inde nihil de Atticianorum codicum et Parisini origine colligi posse demonstravit; nempe quoniam subscriptio illa a librario ex archetypo descripta est, ignoramus, quae correctiones iam antea in textum ipsum transierint. Aliter res se habet in codice Parisino, in quo in omnibus fere paginis diorthotae ipsius correctiones deprehendimus. Sunt vero etiam certa codicis Parisini et marginalium cod. Marciani lectionum cognationis vestigia, ut III 31 ἀνδρείοτατον S γρ. F, VI 20 εἴ τις τι S γρ. F, VIII 61 ἐκάστου et στέρεσθαι S γρ. F (sed etiam ὁμᾶς ἔχειν γρ. S rec. γρ. F, τούτων S corr. γρ. F), IX 9 τῶν κακῶν S γρ. F, IX 13 αὐτὸν οἱ ἐποίησαν μὲν οὐδὲν ἂν S γρ. F, quibus tamen Atticianorum exemplarium et cod. S necessitudo non probatur.

Proximus post Harpocratonem diversas testatur editiones scholiasta ad orationem Midianam, quem Nitschius Menandrum rhetorem esse demonstravit. Ille enim ad § 147 p. 562, 16 scribit: *ἱερὰ μόνον ἢ ἀρχαία* [scil. *ἐκδοσίς*, cf. Usener p. 188 = 136] *ἔχει ἐμφαντική οὐσα* [ἐμφαντικῶς codd. ἐμφαντικὸν δὲ Usener] *πολλῶν, οἷον στεφάνων, ἐσθῆτος, αὐτῆς τῆς ἐν ἱερῷ πανηγύρεως — καὶ <γὰρ>* (inseruit Meier) *ταύτην ὕβρισε — ἐπεὶ τό γε τὴν ἐσθῆτα προσθεῖναι πολλὴν ἔχει τὴν ἐλάττωσιν: ἱερὰ* habet cod. Parisinus a pr. m., S^d ν litteram et vocabulum *ἐσθῆτα* adscripsit. Idem scholiasta ad § 133 p. 558, 16 ad verba *ἐπ' ἀστράβης* δὲ *ὀχούμενος* dixerat: *προσέθηκεν [ἐξ] ἀργυρᾶς· τὸ γὰρ ἡργυρῶσθαι τὴν καθέδραν δειγμα ἦν τοῦ ἐπιτηδεύοντος καὶ ἐντροφῶντος τούτῳ τῷ εἶδει. τὸ δὲ καὶ ἐξ Εὐβοίας* *ὅτι μὴ εἰωθότων τῶν Ἀθήνησιν τοιαύτας ἐργάζεσθαι αὐτὸς ἐξ Εὐβοίας ὠνήσατο. ἡ δὲ δημώδης ἐξ Ἀργυρᾶς ἔχει, ἀπὸ τόπου τῆς Εὐβοίας. ἀλλὰ τὰ ἐξῆς δηλοῖ, ὅτι μαλα-*

κίαν αὐτῷ καὶ τρυφήν ὀνειδίζει, χλανίδας λέγων καὶ ἱμάτια τρυφερὰ καὶ σκευή ἐπιτήδεια πρὸς ἀνειμένον βίον: quoniam Paris. S et γρ. Laurent. P ἀργυρᾶς τῆς ἐξ εὐβοίας¹⁾ habent (ἀργούρας τῆς ἐξ εὐβοίας YUP¹⁾), Marcianus F et Augustanus A ἐξ ἀργούρας τῆς εὐβοίας, S (γρ. P) veterem editionem (quam etiam habuit Helladius apud Photium bibl. p. 533 a 30), FA volgarem repraesentare iam Voemel (Demosthenis conationes p. 286 sq.) viderat.

Sed testes illi quos nominavi nullas nos docent scripturas nisi quae in nostris codicibus sunt; fuerunt tamen codices qui plura habebant. Hermogenes enim (p. 308 W. 325 R.) haec dicit: ἐκεῖνα μέντοι διὰ τὸ ἄγαν εὐτελές καὶ ὠβελισάν τινες καὶ ὑπεξείλοντο, ἴσως ὁρθῶς ποιοῦντες, λέγω τὸ «κνᾶμους ἐφθούς βοῶσα καὶ κατὰ πᾶν τὸ θέρος ἐπλανᾶτο»²⁾ καὶ τὰ ἐξῆς· ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν μὲν ἰδιωτικοῖς λόγοις ἴσως ἂν ἀρμόσειεν, ἐν δημοσίῳ δὲ καὶ τηλικούτον ἔχοντι ἀξίωμα λόγῳ ἢ προσώπῳ ἢ πράγματι πῶς ἂν ἀρμόττοι; τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας ὠβελισμένον ὑπὸ τινων τὸ «ἀπὸ τριῶν τρυπημάτων τὴν ἐργασίαν πεποιῆσθαι»³⁾ λέγειν· λίαν γὰρ εὐτελές ἐστι, καὶ εἰ σφοδρὸν εἶναι δοκεῖ. Horum verborum, quae nescio an rhetorica αὐξήματα sint qualia multa sunt in orationibus VIII et IX, in nostris codicibus nec vola nec vestigium est.

Venio ad codices, de quibus indagandis post I. Bekkerum optime meritus est E. Drerup (v. Antike Demosthenesausgaben, Philol. suppl. vol. VII 531—588 et Vorläufiger Bericht über eine Studienreise zur Erforschung der Demosthenesüberlieferung, Sitzungsber. d. philos.-philol. Klasse der Kgl.

1) Verba τῆς ἐξ Εὐβοίας interpolata esse Diels (Didymos Kommentar p. XLVIII) mihi non persuasit; ubi enim est, quod dicit vir doctissimus: „allmählich entstand . . . der jetzige Text, der einen Prachtwagen von Euböa kommen läßt, um ihn im Kriege sofort wiederum nach Euböa zu transportieren“?

2) v. ad. orat. XVIII 129.

3) Hoc dictum etiam Tzetzes affert (chil. VI 35) ex Dionysio Halicarnaseo, cf. fr. XI in editione Radermacheri p. 294, ex Hermogene ut videtur Gregorius Cor. VII 1160 W.

Bayer. Akad. d. Wiss. 1902, III). Omnium antiquissimus et praestantissimus est cod. Parisiensis bibliothecae nationalis 2934 (S vel Σ), qui cum a. 1892 phototypice expressus sit (Demosthenis orationum cod. Σ, Œuvres complètes de Démosthène. Fac-simile publié par H. Omont, Paris, E. Leroux) ab omnibus quibus Demosthenis orationes curae sunt ipsis tractari potest. Codex est membranaceus, scriptus saec. X ineunte, non eadem manu, magnae formae, foliis 533, paginis bipartitis, versibus binis et tricenis. In folio ultimo, quod est chartaceum, manus saec. XVI inscripsit

Βιβλίον μονῆς τῶν Σωσάνδρων
ἔχων φύλλα πεντακόσια δέκα¹⁾
τετραδία ἐξηκοντατέσσαρα

addidit alia manus: ἔχει λόγους ἐξήκοντα ἑξ. Ubi Sosandrorum monasterium fuerit, incertum est, nam quod Dindorfius illud in monte Atho fuisse dicit, in monasteriis montis sancti Sosandrorum nullum est, cf. Voemel, Demosthenis contiones p. 220, qui ipse monasterium Ancyrae in Galatia fuisse suspicatus est. Codex a Iano Lascare altero ut videtur itinere Graeco a. 1491 inventus et in Italiam transportatus est²⁾, post Lascaris autem mortem emptus est a Nicolao Rodulpho cardinali; qui cum vita decessisset, ab heredibus venumdatus in possessionem Petri Strozzi et paucis annis post in bibliothecam reginae Catharinae de Medicis venit, quae post reginae mortem in bibliothecam regiam translata est.³⁾ Insunt in codice

1) Sunt autem ut dixi folia 533.

2) Primum commemoratur codex in Lascaris librorum catalogo (Πίναξ τῶν βιβλίων τοῦ Λασκάρεως, ἃπερ ἔχει παρ' ἐαυτοῦ), edito a K. K. Müller (Centralblatt f. Bibliothekswesen 1884) ubi legitur (p. 407) Δημοσθένης, περγαμηνόν.

3) Bis memoratur in catalogis, cum in Lista de' libri che furon del Sr Lascheri (3 [Δημοσθένης παλαιός]), tum in indice librorum rev. Domini Nicolai cardinalis Rodulphi: 35 Δημοσθένους λόγοι ξβ'. Cardinalis nomen in prima codicis pagina legitur. Qui plura scire cupiet, adeat Omontium (p. 4 sqq.), qui scite omnia paucis comprehendit.

orationes sexaginta, prooemia, epistolae quinque, desunt epistula Philippi (XII), orationis XVII (quae est ultima codicis) pars extrema, epistula VI. Orationum ordo hic est: I—IV, VIII, VII, V, VI, IX—XI, XXII, XXIV, XXIII, XX, XXI, XVIII, XIX, XXV, XXVI, LIX, XXXVI, XLV, XLVI, XXXVII, XXXVIII, XXXII—XXXV, prooemia, epistolae (I, IV, II, V, III), or. XXVII—XXXI, LIV, LVI, XLVIII, XLVII, LV, L, LI, LIII, XLIX, LII, XXXIX—XLIV, LVII, LVIII, LXI, LX, XIII, XIV, XVI, XV, XVII. Argumenta orationibus IV, XXXVII—LI, LIII—LVIII¹⁾ ab librariis recentioris aetatis adscripta sunt. Correctus est codex a diversis manibus, de quibus cf. Drerup, Vorläufiger Bericht p. 290 sq. Codicem ipsum quia non vidi, correctores quippe quorum manus saepe atrimento tantum dignoscantur distinguere ut Drerup non potui et praeter correcturas calligraphi ipsius manum prioris diorthotae (vide notam ad orat. XIV finem p. 226), quae mihi saec. undecimi, non calligraphi ipsius (ut putat Drerup, Vorläuf. Bericht p. 291) videtur esse, discernere satis habui. Liber autem secundum quem diorthota ille codicem correxit plurimis locis consentiebat cum ceteris codicibus (cf. exempli causa XVIII 98 ὁμῆς S: ὁμῶν γρ. S^d VY [ὁμῶν A], 99 τούτων S: τούτοι γρ. S^d VAY, 102 τὰ ὄντα om. S¹ add. S^d), aliis cum illo codice, ex quo marginales Venetorum lectiones profectae sunt (ut XVIII 35 ἀπολογήσασθαι γρ. S^d γρ. V, 102 ναυτικὰς γρ. S^d γρ. V, 103 παρανόμων τὸν γρ. S^d γρ. V). Excussit codicem iam ab Augero inspectum primus I. Bekker, secuti sunt Duebner, Voemel, alii; contuli exemplum phototypum et codicem ipsum plus centum locis de quorum lectione dubitabam amicissime inspexit H. Rabe, cuius officiosae operae hic quoque ago meritas gratias.

Proxime ad codicem Parisinum accedere putaverunt multi viri docti codicem Laurentianum conv. soppr. 136, olim abbatiae Florentinae 49. 2707 (L), maximam partem saec. XIII L scriptum, in quo hae leguntur orationes: I II III (in charta

1) Etiam orat. XXXIX et LIV, quod Voemel praetermisit.

volgari manu saec. XIV scriptae), VIII, VII, VI, IX, X, XI, XXII, XXIV (p. 13—94 in charta bombycina scriptae, desunt tamen finis or. IX a § 70 ἕως et initium or. X usque ad § 2 οὐκ ἔνι), XX, XVIII, XIX (alia quidem manu, sed eadem ut videtur aetate qua priores scriptae), XXIII, XX [initium usque ad § 3 συμμάχους ἤδη τινὰς] (alia manu eiusdem aetatis¹⁾), XII (manu recentiore). Codicem qui protraxit F. Schultz (De codicibus quibusdam Demosthenicis ad orationem Philippicam tertiam nondum adhibitis, Berolini, progr. gymn. Fridericiani a. 1860, p. 16 sqq.) quamquam et aliis et Voemelio (Demosthenis orationes contra Aeschinem, p. IX) persuasit „non esse descriptum proxime ex ipso antiquiore S librum Laurentianum, non per alios medios illius nepotem esse, sed ex iisdem maioribus ambos oriundos esse“, tamen qui codicum discrepantias²⁾ accurate examinaverit, Drerupio Laurentianum ex Parisino ortum esse censi non poterit non assentiri. Ut duo afferam exempla, XIX 174 post καρδιανούς in Laur. fol. 204^v, 205^r repetuntur § 150 ἐφ' ἑλλησπόντου usque ad § 155 τρεῖς καὶ — nempe cum καρδιανους verbo explicat p. 216^r cod. Parisini; librarius cum in fine paginae laborem intermisisset, postea falso loco pergere coepit (incipit autem p. 213^v columna altera in Parisino [ἐφ' ἑλλησπόντου]). Quod autem XVIII 203 L¹ τότε τοῖς habet, id inde explicatur, quod in S fol. 182^v τότε a correctore ita super τοῖς adscriptum est, ut primo obtutu ante τοῖς esse inserendum videatur; deinde signo adpicto locum ei post τοῖς attribui cognoscis. Illa tamen inter or. IX et X lacuna cum hoc modo explicari non possit, codicem per medium aliquem librum ex Parisino descriptum esse putaverim.

Praeter codicem S duae codicum classes distinguendae sunt.

^F Atque prioris princeps est cod. Venetus Marcianus 416 (F) membranaceus saec. X vel XI ineuntis, forma magna foliis

1) Num eadem qua prima codicis pars scripta sit dicere non possum; codicis autem Parisini ordine comparato hanc Laurentiani partem post primam ligandam fuisse apparet.

2) IX 55 τούτοις ἢ τοῖς etiam S habet.

323, a tertia decima bipartitis. Folia 1—12 Libanii vitam et argumenta (*Λιβανίου ὑποθέσεις τῶν λόγων Δημοσθένους*) et orationum indicem (v. p. III sqq.) exhibent, quae folia postea demum praemissa esse iam Buermann (*Hermes* XXI p. 39) perspexit ex diversa scriptura (aliter iudicat Drerup, *Antike Demosthenesausgaben* p. 559), et cum ab antiqua et nitida manu fol. 93 α, 101 β, 109 γ, 117 δ, 125 ε, 133 ζ, 141 ζ, 149 η, 157 θ, 165 κ, 173 κα, 181 κβ, 188 κγ, 196 κδ, 204 κε, 212 κς, 220 κζ, 228 κη, [ς ζ η in ras.], 236 κθ, 244 λ, 251 λα [fol. 249 bis numeratum est], 259 λβ, 267 λγ, 275 λδ, 283 λε, 291 λς, 299 λζ, 307 λη, 315 λθ adscriptum sit folium 12 re vera olim primum fuisse apparet.¹⁾ Continet codex orationes sexaginta et unam, prooemia, epistulas; ordo orationum, quia cod. F apographum editionis principis Aldinae fundamentum fuit, idem est qui in editionibus, nisi quod orationum XV et XVI inversus est ordo et Androtionea orationem pro corona habitam antecedit. Diversissimus est ordo argumentorum, quorum series haec est: I—XI, XIII—XXI, XXIII, XXII, XXIV, XXV et XXVI (*τῶν κατὰ Ἀριστογέτονος*), LIX, LVIII, LVII, XXVII—XXXI, LIV, XXXIX, XL, XXXVI, XLV, XLVI, XXXII, XXXVII, XXXVIII, XXXV, XXXIV, XXXIII, LV, LII, LI, L, XLIX, LIII, XLII, XLI, XLVIII, LVI, XLVII, XLIII, XLIV. — Codex multis locis tam leniter correctus est, ut vix lituram videas, saepissime ν paragodicum ante literam consonantem erasum et littera consonans qua syllaba dirempta erat, in fine versus deleta et initio proximi scripta est (ita *πρᾶγ|μα* mutatum est in *πρᾶ|γμα*²⁾). Plura videas apud Drerupium, *Antike Demosthenesausg.* p. 559 sqq. Post I. Bekkerum contuli, in or. XVIII tamen ab I. H. Lipsio diligenter excussa codicem permultis locis inspicere satis habui.

1) Contra fol. 24 δ, 29 et 33 σ, 37 ς, 45 et 49 ζ, 53 et 57 η, 61 et 65 θ, 69 et 73 ι, 77 et 81 α, 85 et 89 β a manu recenti numerata sunt.

2) Idem in omnibus factum est codicibus, ut XVIII 33 α|ωνα S¹ αγω|να S corr. habet; § 129 προσ|ηκοντα|σεμ|ανται S¹; XIX 188 παρ|ολην Y¹ παρο|λην Y².

B Marciani apographum esse codicem Monacensem 85 (B) primus a. 1839 perspexit L. Spengel, Über die dritte Philippische Rede des Demosthenes, Abhandlungen der I. Cl. d. Ak. d. Wiss. III Th. Abt. I, p. 158 n., et post Buermannum (Herm. XXI p. 34 sqq.) et Lipsium (in praefatione de corona editionis p. III sq. et Zur Textgeschichte des Demosthenes p. 15 n.) demonstrare supervacaneum est; nam quae Burger (Abhandlungen aus dem Gebiet der kl. Altertumswissenschaft, W. v. Christ dargebracht, p. 252 sqq.) contra eos disputavit, ea iam a Drerupio p. 565 refutata sunt et corruunt post accuratiorem F codicis collationem. Descriptus est cod. B ex F, cum iam fol. 1—12 cum orationibus colligata erant, nam etiam haec in utroque codice consentiunt (velut est in B¹ § 8 ἐν λέκτροις).

Cod. F habet duos posterioris aetatis fratres, de quibus q cf. Drerup p. 565 et 569. Alter est cod. Marcianus 418 (Q vel Φ), membranaceus forma quadrata, saec. XI ut videtur (Drerup autem s. X eum esse putat), scriptus a duobus librariis, quorum alter or. XVIII et XIX et ultimam codicis partem, quae continet epitaphium, amatorium, prooemia, epistulas, alter orationes XXXII usque ad LIX, παραγραφάς igitur et ιδιωτικούς, scripsit. Libanii argumenta in codice, quem post I. Bekkerum contuli, non insunt.

D Alter est codex Ambrosianus D 112 super. (D) saec. XI membranaceus forma quadrata; continet nunc orationes ab XXIX, eroticum, prooemia. Codex initio mutilus manu saec. XV suppletus est, quae scripsit fol. 1—4 (XXIX § 1 usque ad § 27 μεμαρτυρημένων πάντα), fol. 11 (or. XXX 10 μάλλον . . 19 ὀνήτορα) et fol. 212—215 (eroticum usque ad § 35 πράγματος). Perisse Drerupius demonstravit orat. XXVII XXVIII, epitaphium et fortasse epistulas. Duorum igitur voluminum editio fuisse videtur, cuius Ambrosianus alterum erat volumen. Libanii argumenta praecedunt orationes. Quod autem Drerupius orationis XXXVIII subscriptionem

παραγραφικοί ✕ τέ

quam recte τέλος interpretatus est se non intellegere dixit (p. 573), est haec oratio ultima λόγων παραγραφικῶν, cf. index cod. F. Stichometrica vestigia cod. D nulla habet.

Marciani et Ambrosianus ea re, si recte video, maxime inter se differunt, quod Ambrosianus vel lectiones quas illi in γρ. habent, in textum recepit (ut XXIX 32 εαυτοῦ F ἐμῆς γρ. FD, 38 οὕτως ὥς F οὕς ὥς γρ. FD, 39 τὸν οὐδ' ὅσιον F ὃν οὐδ' ὅσιον γρ. FD, 51 περὶ μὲν τοίνυν F περὶ μὲν τούτων γρ. FD, XXX 40 ἀνελεῖν F ἀνελεῖν τὴν γῆν γρ. FD, XXXIV 5 δανείσασθαι μὲν FQ, δανείσασθαι μὲν τὰ χρήματα γρ. F γρ. QD, 30 ἀπολύσωσιν F ἀπολύσωσιν Q ἀποδίδωσιν γρ. V ἀποδιδῶσιν D) vel duarum cod. F lectionum alteram praebet (ut XXIX 32 ὁμολόγησας⁸⁹ F ὁμολόγησεν D, 33 μεμαρτυρηται⁹⁰ F μεμαρτύρηται D). — Comparatis autem inter se horum codicum lectionibus facile est dicere quid suum cuiusque codicis vitium sit et archetypi scripturam eruere. Cavendum vero est ne librarii mendum archetypi lectionem esse putes, ut Blass XVIII 72 ταῦτα τοίνυν πολιτευόμενῃ ἐγώ, καὶ ὁρῶν καταδουλούμενον πάντας ἀνθρώπους ἐκεῖνον ἡναντιούμενῃ, καὶ προλέγων καὶ διδάσκων μὴ προλεσθαι διετέλουν ultimum verbum in cod. FY omissum delevit. Codicum FQ consensum V littera significavi.

Eiusdem familiae¹⁾ est liber Laurentianus plut. LIX cod. 9 (P vel II) membranaceus, forma quadrata maiore, saec. XI, p^o teste I. Bekkero manu scriptus eadem qua Aristophanes Ravennas. Continebat olim XVI orationes, perierunt octo et initium nonae. Folia 1—18 suppleta sunt manu saec. XVI, fol. 19 incipit or. XIX 157 περὶ οὐδενός, secuntur fol. 42 ἰ επιτάφιος, 47 ια περὶ τῆς ἀτελείας πρὸς λεπτίνην (cum argumento ad marginem adscripto), 68^v ιβ κατὰ μειδίου περὶ τοῦ κονδύλου (argumento in margine scripto), 94 ιγ κατὰ ἀριστοκράτους, 129

1) Quamquam multa habet cum cod. Augustano communia ut XIX 322 ἀπαγωγὰς, τὰς om., 323 δύνῃσθε, πράξαντες, 325 ἐξηνδραποδισμένας, 329 δεδωροδόκηται, 332 εὐρεθήσεται cet.

ιδ κατὰ ἀνδροτίωνος παρανόμων, 140 ιε κατὰ τιμοκράτους παρανόμων, 168^v ις κατὰ ἀριστογέλτονος (praecedunt quattuor extremas orationes argumenta eadem manu scripta). Oratorum igitur quae post or. funebrem secuntur idem est ordo qui fuit in libro Libanii, cf. p. XIII. Scholia non sunt adscripta or. Aristocrateae, plurima sunt in orationes c. Androtionem et Timocratem. Dindorfius (praef. v. VIII p. VI) se codice usum esse dicit, quod cum scholium primum ad or. c. Androt. scriptum ὁ λόγος μικτός ἐστι ἐκ τε τοῦ πραγματικοῦ καὶ τοῦ καταφορικοῦ συνειργασμένος, καὶ τὸ μὲν πραγματικὸν ἐν ταῖς μάχαις ταῖς περὶ τὸν νόμον ἔχει, τὸ δὲ καταφορικὸν ἐκ τῆς κατὰ τοῦ προσώπου κατηγορίας· ἵνα δὲ μὴ δόξῃ μόνος ὡς φιλοπράγμων κατηγορεῖν Διόδωρος δεικνυσιν, ὅτι καὶ ἄλλον ἠδίκηκε. προείρηκε γὰρ Εὐκτῆμων καὶ ἐστὶ δευτερολογία τοῦ Διοδώρου ὁ λόγος κτλ. cum scholiis ab illo editis comparaveris, valde dubitabis. Codicem contuli.

Melior quam cod. Laurentiani fuit fortuna cod. Parisini^y bibliothecae nationalis 2935 (Y), quamquam in eo quoque prior pars periit, cf. Dindorf VIII p. 5 et Drerup, Vorl. Bericht p. 291sq. Codex membranaceus est in folio saec. XI et ex duabus partibus constat, quae a duobus eiusdem fere aetatis librariis scriptae sunt. De parte priore octo tantum supersunt folia, quorum in primo hic est index:

+ τὰδε ἔνεστιν ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ δημοσθένους

+ φιλιππικοί +

ᾱ	ὀλυνθιακός	ᾱ
β̄	ὀλυνθιακός	β̄
γ̄	ὀλυνθιακός	γ̄
δ̄	κατὰ φιλίππου	ᾱ
ε̄	περὶ τῆς εἰρήνης	
ς̄	κατὰ φιλίππου	β̄
ξ̄	περὶ ἀλονήσου	
η̄	περὶ τῶν ἐν χερουνησῶ	
θ̄	κατὰ φιλίππου	γ̄

ι κατὰ φιλίππου δ̄
 ιᾱ πρὸς τὴν φιλίππου ἐπιστολὴν
 ἐπιστολὴ φιλίππου

+ συμβουλευτικοί +

ιβ̄ περὶ συντάξεως
 ιγ̄ περὶ συμμοριῶν
 ιδ̄ ὑπὲρ τῆς ξοδίων ἐλευθερίας
 ιε̄ ὑπὲρ μεγαλοπολιτῶν
 ις̄ περὶ τῶν πρὸς ἀλέξανδρον συνθηκῶν

∴ οἱ δημόσιοι ∴ ¹)

ιζ̄ περὶ τοῦ στεφάνου
 ιη̄ περὶ τῆς παραπρεσβείας
 ιδ̄ περὶ τῆς ἀτελείας πρὸς λεπτίνην
 κ̄ κατὰ μείδιον περὶ τοῦ κονδύλου
 κᾱ κατὰ ἀριστοκράτους
 κβ̄ κατὰ ἀνδροτίωνος παρανόμων
 κγ̄ κατὰ τιμοκράτους
 κδ̄ κατὰ ἀριστογείτονος ᾱ
 κε̄ κατὰ ἀριστογείτονος β̄

∴ ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν ∴ ¹)

κς̄ κατὰ νεαίρας
 κζ̄ ἐρωτικός
 κη̄ ἐπιτάφιος
 — προοίμια δημηγορικᾶ.

Secuntur mensium Atheniensium et Romanorum nomina
 et in altera columna

+ ζωσίμου ἀσκαλωνίτου εἰς δημοσθένην +
 βίος δημοσθένους

δευτέρῳ λοιπὸν ἐπιβῆναι κτλ., fol. 2^r ἑτέρως ὁ δημοσθένους βίος:

1) Titulus postea additus est eadem ut videtur manu.

DEMOSTH. ed. Fuhr ed. maior I

ὁ πῆρ' ἡ δημοσθένους βλος τοῦ ῥήτορος κτλ. (Dindorf p. 23), 3^v + αὖ ὑποθέσεις τῶν λόγων δημοσθένους: (I—XI, XIII—XXV, LIX, cf. cod. F ordinem p. XIII, subscriptum est *λιβανίου ὑποθέσεις*) 8^r σχόλια εἰς τὸν πρῶτον λόγον τῶν δλυνθιακῶν. Fol. 9—26 suppleta sunt manu saec. XV; incipit antiqua manus eaque nitida fol. 27^r ἐπαναγινωσκομένου (VII 19), secuntur orationes in indice enumeratae.¹⁾ Est igitur editionis eius quam habebat Libanius (cf. p. XIII) volumen prius, additis erotico, epitaphio, prooemiis. Contuli exemplum phototypum.

Ex codice Parisino Y eoque iam mutilato profectum esse o cod. Bruxellensem 11294/5 (O vel Ω) saec. XV demonstravit Drerup (Vorläufiger Bericht p. 299), cf. etiam XIX 325, ubi οὐ διαίρεθέντες ὥστε μὴ ὁμοῦ οἰκεῖν scholium quod Y¹ mg. habet in O in textu legitur, sed fortasse non ex cod. Parisino ipso descriptus est, sed alio libro intercedente, in quo verba XIX 300 τῶ τοὺς προεστηκότας usque ad 309 Ἀτρεστίδαν unum continebant folium. Codicis Y supplementis librarium cod. O non usum esse certum mihi videtur; nam et Libanii vitam (non Zosimi) habet et quae verba (scholii A τὸ διαφθελεῖν ἢ λόγοις ἢ χρήμασιν) VII 15 (ἢ λόγῳ ἢ χρήμασι post φυλακῇ et τὰ αὐτῶ φρονοῦντας ante ἐαυτοῦ) in Y in textu²⁾ leguntur, ea teste Voemelio in O in margine exstant.

Princeps alterius classis est cod. bibliothecae regiae Monacensis 485, olim Augustanus (A)³⁾, membranaceus, saec. undecimi (decimi autem ineuntis putat Drerup, Antike Demosthenesausgaben p. 536), forma quadrata; constat foliis 468 (non 470, ut dicit Drerup p. 555, nam fol. 207 sequitur 209, 210 sequitur 212).⁴⁾ Codex autem iniquitate temporum mu-

1) Quaternionis numerum ιβ' a Drerupio inventum (Vorläufiger Ber. p. 292) in exemplo phototypo non vidi.

2) Ceterum Y et § 18 et § 19 ἡμῖν habet.

3) A. Spengel, Über die Handschrift Cod. Augustanus I Monac. des Demosthenes, programma gymn. Ludov., Monachi 1872.

4) Quaternionum numeros perspexi hos: 13 γ (?), 29 ε, 53 η hasta, 101 ιδ, 125 ιζ, 143^v ιθ, 157 κα, 165 κβ, 173 κγ, 189 κε, 205 κζ, 215 κη, 223 κθ, 231 λ, 239 λα, 247 λ hasta, 255 λγ, 263 λδ,

tilatus est et ab initio et a fine; perierunt enim duo primi quaterniones (praeter secundam primi plagulam id est $\alpha^2\alpha^7$, nunc codicis fol. 469 [I 8 ἡμᾶς — 15 τῆς οὕτως ἐστίν] et 470 [II 16 (κο)πιόμενοι — 24 ὁκνεῖτ' ἐξιέναι], et mediam alterius, $\beta^4\cdot^5$, nunc fol. 1. 2 [III 24 κατέλιπον — IV 3 ἔνεκα ταῦτα]); in fine quantum perierit dici non potest. Excidit praeterea media quaternionis LII inter folia 409 et 410 (XXXIX 9 τῆς ἤκουσε — 26 εἶχε γυναῖκα).¹⁾ De initii supplementis quia nihili sunt, non dico. Insunt in codice praeter frustula quae dixi orationum Olynthicarum orationes IV (a § 28 μικρόν τι) usque ad undecimam, XXII, XXI, XXIII, XVIII, XIX, XXIV, XX, XXV, XXVI, LIV (cui praescriptum est ἰδιωτικόν), LV, XLVIII, LVI²⁾, XXVII—XXXI, XXXVII, XXXV, XXXVIII, XXXIV, XXXII, XXXVI, XXXIII, XIII (cui praescriptum est Δημοσθένους συμβουλευτικόν), XIV, XVI, XV, XVII, LI, XLIII, XLIV, XXXIX, XL, XLI, XLIX, LIII, XLII, L, LI, LVII, LVIII et quadragesimae septimae pagina dimidia (— § 2 δοκῇ ὑμῖν τὰ); desunt igitur praeter Philippi epistolam, quae etiam in cod. Parisino deest, or. XLV, XLVI, LII, LIX, LX, LXI, prooemia, epistolae. Ex duobus autem libris³⁾ cod. A conscriptus videtur esse, nam or. LI eamque in alia recensione bis habet, quod quo alio modo facilius ex-

271 λε, 279 λς, 287 ζ litterae cauda, 295 λη, 303 λθ, 311 μ hasta, 319 μα, 327 μ, 335 μυ, 343 μδ, 351 με.

1) Duo quaterniones [fol. 133 usque 148, XVIII 26 ἡλπίσατε — 152 ταῦτα ποιοῦν(τας)] a bibliopega inversis litteris ligati sunt.

2) Est oratio vicesima quarta (λόγος κδ, ut scripsit rubricator); quod ad versum quartum rubro ᾰβ adscriptum est non intellego.

3) Alterius libri versus fere tricenae quaternas litteras habebat, cf. XVIII 255, ubi versus τὴν ἰδίαν τύχην τὴν ἐμὴν τῆς κοινῆς τῆς πο a librario omissus erat, quocum consentit X 10 τὴν ἐπ' Ἀμβρακίαν ὁδόν, τὰς ἐν Ἡλιδι σφαγὰς, VIII 23 εἰσοίσετε μῆτε αὐτοὶ στρατεύσεσθε μῆτε. V 15 οὐκοῦν — πολέμον (72 litterae) duo versus erant, cf. VII 41 ὅσῃν οἱ πολλοὶ ὑμῶν ἴσασιν ὡς ἐαυτοῦ οὖσαν (35 litt.).

plicari possit non video. In privatarum orationum seriem¹⁾ intrusi sunt *οι συμβουλευτικοί* et cum eis oratio illa de corona trierarchica.

Augustanam recensionem eandem esse atque editionis quae Dionysio Halicarnasei de Dem. p. 1015 scribenti praesto erat, qui varias lectiones ad Olynth. III 23—32 notatas diligenter examinaverit non negabit; cf. etiam IX 13. Quod Dionysius p. 948 et 976 (IX 1) *Ἑλλήνας* et *ἐν* omisit, inde interpolationes illas vulgares (cf. ex. gr. XIX 86 et VI 29) post illius aetatem in oratoris verba (*ἐν* etiam apud rhetorem p. 976) inrepsisse apparet. Discrepat autem Augustana recensio, ut Dindorfii verbis utar (ed. Oxon. praef. p. XIII) a Parisina et Marciana tribus potissimum modis plurimum, verbis aliter collocatis²⁾, sententiis facilioris intellectus causa vel amplificatis vel aliter conformatis, vocabulis verborumque constructionibus exquisitioribus interdum in vulgaria mutatis. Addo quod haec recensio quae recte *δημώδους* illius *ἐκδόσεως* exemplum putatur, non raro amplificata est lectionibus ex aliis oratoris locis petitis ut XVIII 121, XIX 223 al. Post Reiskium, Dindorfium, A. Spengelium (or. I—XVII), Lipsium (or. XVIII), Blassium codicem Berolini, quo comiter missus erat, non sine fructu contuli.

Ex cod. A descripti sunt hi codices Parisini: cod. 2998 (k), v. L. Spengel, Über die dritte Philippische Rede des Demosthenes p. 58 n., Drerup p. 297, qui codex quoniam ipse mutilatus est ad lacunas cod. A supplendas nihil adiuvat, cod. 2940 (s), v. Drerup p. 302, et praeter prooemia pars poste-

1) Privatae orationes continentur cod. Palatino 224 (cf. Voemel p. 253 sq.) eodem quo cod. A ordine praeter or. XXXIV, quae in codice archetypo interciderat; quod ibi orationem XXXIII or. XLIII, non LI excipit et in cod. Malatestiano, in quo omnes orationes privatae insunt (cf. Voemel p. 245 sqq.), or. LI inter or. L et LVII legitur, coniectura mea probari videtur.

2) Flagrat librarius mira cupidine mutandi *πάντα ταῦτα* in *ταῦτα πάντα* ut XVIII 26 aut *ταῦτα πάντα* in *πάντα ταῦτα* ut XVIII 275. 249 m. pr. aut *ταυτὶ* in *ταῦτα* ut XVIII 21; addidit autem *ταῦτα* XVIII 72, omisit XVIII 298.

rior cod. 2936 (r) saec. XIV in., ut iudicat Drerup, XI (!) ut putat May, Zur Kritik der Proömien des Demosthenes (progr. Durlacense a. 1905) p. 5. Miror quod May etiam lectiones eius partis quae ex cod. A fluxit defendere conatus est; neque enim codex adhiberi debet nisi in ea parte or. XXXIX quae in cod. A excidit, § 9 *τὸς ἡκουσε*—§ 26 (*γυναι*)*κα ἦς*; opportune autem accidit, quod hae ipsae paragraphi maximam partem continentur pap. Oxyrh. VIII 1093 (§ 21 *ζῶν* om. cum r). Magni tamen momenti est, quod in cod. r alia prooemiorum recensio adest; quae unde hausta sit, nondum constat; neque enim eam profectam esse putaverim (cf. Drerup, Vorläuf. Ber. p. 298) ex cod. A non mutilato, qui si integer prooemia habuisset, librarium cod. r cum prooemiis etiam or. XLVII scripturum fuisse verisimile est.

Eiusdem classis est cod. Vaticanus Urbinas graec. 113 U (U) membranaceus, quaternae formae minoris, foliorum 175, de quo v. Voemel p. 251; antiquam partem codicis saec. X vel XI Heysius esse iudicavit. Librum cum a. 1911 quantum poteram per ferias paschales conferrem, nihil ad verba oratoris corrigenda adferre perspexi, sed ob varias manus¹⁾ dignum esse putaverim, qui a viro artis palaeographicae perito adcurate examinetur. Insunt orationes I—XI, XXII (cum argumento), XVIII (desunt documenta praeter prima § 37. 39. 54), XXI, XXIII (cum argumento), XIX (cum argumento) usque ad § 70 *ἐξηγγεῖτο* (f. 175^r); ultimarum autem paginarum scriptura humore evanuit, ut a fol. 171^v multa legi non possint.

1) Antiqua manus scripsit fol. 9—12 (Olynth. I 5 *ὁδὸν ἐπὶ* — II 2 *σκοπεῖν αὐτοῦς*, 16 (Olynth. II 16 *ταῖς στρατείαις*, scriptura tamen evanida a m. rec. restituta est usque ad § 21 *συμπλακῇ πάντα*), deinde plures se excipiunt scribae (fol. 55^v, 96, 111, 112, 144) itemque numerus versuum varius est (fol. 9—30 sunt viceni seni, tum viceni quini, fol. 47 undetriceni, a fol. 48^v triceni, fol. 111 viceni terni, 171 viceni seni). Quaternionum numeri inveniuntur hi: cum 15 β, 23 γ, 31 δ, 39 ε, 47 ς, 55 ζ, 63 η, 71 θ, 79 ι, 87 ια, 95 ιβ, 103 ιδ, 111 ις, tum 112 ιδ, 120 ιε, 128 ις, 136 ιζ, 152 ιθ; perierunt quaterniones tredecim.

Hi libri sunt quod sciam ad orationes Demosthenis recensendas adhibendi; praeterea multi recentioris aetatis extant in bibliothecis partim nondum examinati, qui quamquam ad textum constituendum usui non fore videntur, tamen ab eo qui textus historiam quae dicitur scribet perquirendi et explorandi erunt.

Ad codices autem accesserunt — et accedent, spero — novae copiae in Aegypto repertae, dico papyros quibus continentur fragmenta orationum Demosthenicarum, quas recentissime enumeravit K. Iander, *Oratorum et rhetorum graecorum nova fragmenta* (Regimonti 1913) p. 26 sqq.¹⁾ Sed spes

1) Ad or. I—XIX pertinent hae papyri:

Pap. Tancockiana (Class. Review VI 430), saec. I vel II: Olynth.

II 10 ω [ἀνδρες ἀθ]ηναίοι — α]λλὰ τὰ et 15 καὶ [προσηρ]ηται — βασιλεὺς].

Pap. Gen. 258 (ed. Nicole, *Texts grecs inédits*) saec. IV vel V: IV 26 τὰς πομπ]ὰς — 27 τῶν [δὲ ὑπερ] (cf. Berl. Phil. Wochenschr. 1913 p. 1218) et 28 ἐκαστ]οῦ στρατιωτ]αῖς — 29 λοιπα] πρὸς ποριεῖ.

Pap. Oxyrh. (ed. Papiri greci e latini II No. 129) saec. IV: V 2 χαλεπ]ώτερον — παρὰ παντ]α, 3 καὶ φιλο[ν]κειν — 4 λε[γ]ε[ι]ν π et υ[π]εμουν μνημο]νε[υ]σαντας ἐγώ] γ[α]ρ, 7 ἀλλ α[ν]τους — 8 οἰ]ρμα[ι] et ἐνθ]αδε [κεκτε]τ — 9 ἀποφανθεντ]α (habet § 3 προειμ]ε, § 7 εἰσασθ]ε, § 8 οἰ]χεται, § 9 τοῖς γεγεννημ]ενοις).

Pap. Oxyrh. III 460 saec. II vel III in.: V 21 πε]πράκται — τὴν κορωνεῖαν, 23 τουτῶ]ν οὐτε — εὐρ]ηθετε.

Pap. Amherst. 24 saec. III: VI 1 οτ]αν — ορῶ, 5 εἰ πορρωτέρω — ἀλλὰ καὶ τοῖς.

Pap. Fayum 8 (ed. Fayum Towns) saec. II: IX 38 πριασθ]αῖ παρὰ — 40 ἀλ[λ]ης κατασκευ]ης et 43 αὐτῶν [ἀνεγρ]αψαν καὶ τῶν συμ]μαχων.

Pap. Ryland. (ed. Catalogue of the Greek Papyri in the John Rylands Library, I) saec. III: XVIII 1 πρῶτον — εὐχομαι.

Pap. Oxyrh. III 461 saec. II—III: XVIII 7 παρ]ελθ]εν — 8 λογ]ον.

Pap. Oxyrh. IV 700 saec. II vel III: XVIII 17 ἀθ]ηναίοι — 19 ἀν]αλισκων παντας.

Pap. Oxyrh. III 462 saec. III: XVIII 25 τ]η [πολε]ι — 26 μονον αλ[λ] et 27 γιγ]νοινθ — 28 ἀλλ[α] τι.

Pap. Oxyrh. II 230 saec. II medii: XVIII 40 ακοντῶ]ν ἀθ]ηναίων — 44 τοτε πα[ν]τε[ς] et 45 κιν]δυνων — 47 πρι]ηται αει.

si quae fuerat vetustiores testes textui oratoris magno lucro fore fefellit, neque enim papyri quamquam neque cum cod. S neque cum alio plane consentiunt, textum praebent a nostro diversum, et nostros codices si epistulas exceperis papyris non inferiores esse et plerasque codicum corruptelas aetate Byzantina antiquiores esse nunc iam constat, cf. quae sobrio iudicio I. H. Lipsius iam ante viginti annos disputavit (Zur Textgeschichte p. 6 sqq.). Ceterum papyri illius qua orationis Midianae argumentum et commentarii pars continentur utilitas minor est quam Lipsius tum scire potuit, desunt enim § 7 εἰ ἐπιδείξω Μειδίαν τουτονὶ μὴ μόνον εἰς ἐμὲ ἀλλὰ καὶ εἰς ὑμᾶς καὶ εἰς τοὺς νόμους καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας ὕβρικότα verba καὶ εἰς τοὺς νόμους etiam in cod. F. Quamquam haec verba delenda esse nego, quoniam cum facile intercidere potuerunt (ut omisit Aesch. I 2 βοηθῆσαι τῇ τε πόλει πάσῃ καὶ τοῖς νόμοις καὶ ὑμῖν καὶ ἐμαντῶ verba necessaria — cf. § 3 οὐθ' οἱ νόμοι οὐθ' ὑμεῖς οὐτ' ἐγώ — καὶ τοῖς νόμοις cod. f pr. m.), tum iam in prooemio sicut fecit Aeschines oratori Midiam violasse leges dicere necessarium fuit, ut leges nominavit in peroratione (§ 222 μὴ προδῶτε μῆτ' ἐμὲ

Pap. Ryland. 57 saec. II vel III: XVIII 163 ψηφισμάτων — 168 ἐπαρθεῖς et 169 δειπνούντες — καὶ] π[οιν.

Pap. Oxyrh. II 231 saec. I/II: XVIII 227 ἐσ[τιν φ]ύσει—229 θ[η]-βαί[ους].

Pap. Oxyrh. I 25 saec. III: XVIII 244 το[ιν]υν — πωπο]τε.

Pap. Ryland. 58 saec. V vel VI: XVIII 267 μαλίστα — 324 ἀσφαλή multis versibus praetermissis.

Pap. Graec. IX (Greek Papyri ed. Grenfell and Hunt) saec. I: XIX 10 ο]υτος ὁ πρω[τος — πολεμου.

Fragmentum Graecianum, membranaceum (Journal of Philology XXII p. 247 sqq.) saec. II: XIX 11 τον υπερ φιλιππον—32 εἰ δε φησιν.

Pap. Oxyrh. IX 1182 saec. II: XIX 53 καὶ την επαγγελίαν — 57 ειπατων. η μεν.

Pap. Oxyrh. VIII 1094 saec. V: XIX 274 καιτοι — 275 καθηρη]-κνιαν τας et 279 το]ν δωρα—280 σπο]νδων καὶ.

Pap. Tebtun. 267 saec. II in.: XIX 293 θη]ποτε — 294 κλε-πτον]τας et 294 τις α[ιτιος—295 τανθ ο μ[εν.

μήθ' ὑμᾶς αὐτοὺς μήτε τοὺς νόμους); offensio autem quam habet locus mihi melius tolli videtur deletis καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας verbis, quippe quibus nihil novi addatur.

Praeter codices adhibenda sunt rhetorum et grammaticorum testimonia, quae ipse quoque Didymi commentis in arena Aegyptia repertis aucta sunt; ex quibus quamvis multa didicerimus, velut orationem undecimam ab Anaximene compositam esse (cf. P. Wendland, Anaximenes von Lampsakos p. 1 sqq.), textui Demosthenico ne Didymus quidem profuit, cf. quae post H. Dielsium dixi Berl. phil. Wochenschr. 1911 p. 628 sq. Collegit testimonia post Voemelium summa solertia et novis collationibus usus correxit Fr. Blass, vir et doctrina et sagacitate insignis meaque laude maior, sed in eo erravit, quod non modo rhetoris alicuius testimonia — interdum etiam unius codicis lectionem — sed etiam sophistarum imitationes pluris fecit quam codicum nostrorum consensum.¹⁾ Neque enim illos meliores libros habuisse demonstravit, nam quae duo affert exempla, alterum or. XVIII 67 πᾶν ὅτι βουλευθεὶς μέρος ἢ τύχῃ τοῦ σώματος παρελῆσθαι, τοῦτο προιέμενον, ubi Choricium παρελῆσθαι τοῦτο legisse negat, alterum or. IX 42, ubi „Libanii codex leve vitium προσγέγραπται²⁾ habuit, at non habuit foediora multo quae deinceps nostri inferunt: δι' ἣν τοῦτο ἐγένετο“ (praef. p. XIII), eis nihil probavit, quoniam illo loco quinto iam anno post

1) Id quoque factum est ut Blassius testimonium non recte interpretaretur, ut ad or. I1 scribit: „τῇ πόλει post συνοίσειν hic additum om. prooem. 3 p. 1420 R. (quidam ibi codd. loco oor. ὁμῶν add.), neque legisse videntur Hermogenes p. 435 W.; Rufus ib. p. 451; Schol. YV p. 32 sq. Dd., schol. S p. 34“; nam ut ‘quosdam’ illos codices SY γρ. Q esse omittam, legitur apud Hermog. (p. 446, 13 R.) χρώμενος κοινῷ διανοήματι τῷ ἀντὶ πολλῶν χρημάτων αὐτοὺς αἰρήσεσθαι τὸ κοινὸν ἢ συμφέρον et Rufus nihil habet nisi πραγμάτων δὲ (σύγκρισις) οὕτως ἀντὶ πολλῶν ὧ Ἀθηναῖοι συγκρίνει γὰρ συμφέρον καὶ πρᾶγματα.

2) Quam inconstans fuerit Blassius hoc ipso loco probatur, nam leve illud vitium a. 1905 ipse in textum recepit (in sexta novem orationum Philippicarum editione).

(vol. II p. CXLIV) verba illa agnovit idque recte, cum βου-
 λεσθαι vocis usus verbo παρελίσθαι deleto inauditus sit, hoc
 autem verba δι' ἣν τοῦτο (vel ταῦτα) ἐγένετο in Libanii codice
 non fuisse demonstrari non potest, et quamquam necessaria
 non esse concedo tamen delenda esse nego, conferas velim
 Din. II 25 καὶ μόνῳ τούτῳ προσέγραψαν τὴν αἰτίαν δι' ἣν ὁ
 δῆμος ἐξέβαλεν αὐτὸν ἐκ τῆς πόλεως κτλ., Is. V 153 πολλὰ δὲ
 βουλόμενος τοιαῦτα λέγειν οὐ δύναμαι· τὴν δ' αἰτίαν δι' ἣν,
 πλεονάκης τοῦ δέοντος εἴρηκα, XII 199. Difficillimum autem
 est dicere quid in suo quisque rhetorum et sophistarum libro
 legerit. Nam primum quidem illi quoniam saepe ex memo-
 ria verba afferunt, memoria falluntur, aut ipsi mutant, id
 quod in testimoniorum initiis et finibus maxime est perspi-
 cum¹⁾, tum multo gravius testimoniorum textus corrumpi
 poterat quam oratoris, praesertim cum Demosthenis codices
 illis et antiquiores et meliores sint, ex quibus si Blassius tres
 vel quattuor saec. X vel XI contulisset, longe eum aliter iu-
 dicaturum fuisse arbitror. Adde quod multi rhetores post Wal-
 zium editi non sunt, ut saepe optimorum codicum lectiones
 ignoremus. Quae cum ita sint, testimoniis illis non multum
 tribuo, multo minus sophistarum imitationibus, quippe quos
 oratoris verba cum se imitando oratorem superare posse con-
 siderent saepe ipsos mutasse credam.²⁾ Itaque ne apparatus

---

1) Addam exemplum quod mihi his ipsis diebus occurrit:
 Dem. I 23 dicit διόπερ πολλάν τις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τάγαθὰ τοῦ
 κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι, Asterius πολλάν τις γὰρ τὸ φυλάξαι
 τὰ ἀγαθὰ τοῦ κτήσασθαι δυσχερέστερον (Bretz, Studien und
 Texte zu Asterios von Amasea p. 120, 30).

2) Ceterum quaerendum est qualibus Demosthenis exemplari-
 bus rhetores et sophistae usi sint, tum qua ratione sophistae ora-
 torem imitati sint et quomodo senioris aetatis rhetores alius ex
 alio pendeant; cuius rei ut unum afferam exemplum, Maximum
 Planudem V 471 W. omnia ex Syriano I 29 R. descripsisse luce
 est clarius. Apparet igitur ipsum memoriter κινδυνεύουσιν ad-
 didisse, ut Minucius IX 602 in libera paraphrasi ὁ κίνδυνος αὐ-
 τοῖς ἐστὶν habet; in hoc fundamento posita est Blassii coniectura
 κίνδυνος I 5, nam quod cum Weillio ne ad sensum quidem aptum

iusto ampliorem¹⁾ facerem, in afferendis testimoniis parvus fui (id quod mihi viros doctos quosdam vitio versuros esse scio, sed me non magnam illam editionem criticam parare considerent velim, sed quae sit habilis usui omnium), et Didymi Dionysii Hermogenis, cuius ut novam editionem adhibere possem H. Rabe amicitia factum est, lectiones omnes enotare satis habui.

Nec vero Blassii iudicio de hiatu, de brevium syllabarum frequentatarum fuga, de numero adstipulor. Atque hiatum a Demosthene evitatum esse quis negabit? Sed quod vir ille doctissimus auctoritatem codicis S se nunquam induxisse dixit (I p. XIX), ut hiatum vitiosum in verba oratoris introduceret, me paulo cautius rem instituisse gaudeo, cf. adcuratam Fr. Schilleri commentationem (Zu dem Hiat bei Demosthenes, est autem in libro qui inscribitur Festschrift des Gymnasiums zu Hirschberg 1912), quae cum textum iam constituisset in manus meas venit. Erit vero tota de hiatu quaestio quae post Benselerum neglecta iacuit denuo instituenda et examinanda. Brevium autem syllabarum frequentationem Demosthenem fugisse Blassius ille quidem optime demonstravit, sed quoniam non exploratum est quatenus et non numquam oratorem ut vivacior fieret oratio et incitator brevium syllabarum frequentia de industria usum esse verisimile est, quandoquidem ne Sophocles quidem in versu senario novem breves syllabas fugit (cf. Oed. r. 967), equidem haud immemor Ciceronis magis offendere nimium quam

---

esse πολεμοῦσιν arbitratus est, conferas velim II 1 τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας κτλ. Cf. nunc etiam M. Pohlenz, Nachrichten d. K. Gesellsch. d. Wiss. in Göttingen 1913 p. 369; scriptor ille, quem Plutarchus et Hermogenes Dem. XVIII 299 proferentes secuntur, pro τοὺς ὑπὲρ τούτων ἀμυνομένους verbis συμμάχους de suo dixisse videtur, cetera verba culpa librarium excidisse possunt; καὶ ante δπλα ne Plutarchus quidem legit.

1) Velut inutile fuit opinor notare scriptorem περὶ ὕψους 32, 2 omittere XVIII 296 καὶ ἀλάστορες μὲν post πρότερον, ἀντῶν post δεσπότην et habere νυνὶ, τοῖς πρότερον ἑλλῆσιν, ἀνατεροφότες.

parum dicentis paucissimis tantum locis textum mutare ausus sum. Quid vero de numeris dicam? Quos observatos esse a Demosthene constat, sed vellem nossemus illos numeros; nam quae Blassius admirabili atque indefessa industria protulit, retractavit, emendavit, nulli credo probata sunt, neque qui post eum quaestionem retractavit Carolus Zander (*Eurythmia Demosthenis*, Lipsiae 1910), mihi persuasit, etsi eo est laudabilior Blassio, quod oratoris verba intacta reliquit.

Itaque res redit ad codices, ex quibus recensionis fundamentum Parisinus S est, de cuius praestantia post Voemelium alios dicere longum est. Unum commemorare sufficiet: codex liber est cum aliis tum eis interpolationibus quae profectae sunt ex grammaticorum studiis, qui similes locos in margine notaverant, videas ex. gr. orat. VI 6 ἐγὼ δοκῶ βέλτιον προορᾶν S, βέλτιον τῶν ἄλλων FA ut est V 11, 17 οἷς γὰρ οὖσιν ὑμετέροισι ἔχει S, ἔχει χρῆσθαι A ἔχει χρήσασθαι F (ex X 12). Neque tamen secundum unum Parisinum, id quod Cobet quondam cogitavisse videtur, textus constitui potest. Artiore vinculo cum S coniunctam esse recensionem Venetam¹⁾ apparet ex notis stichometricis, de quibus post Christium Fr. Burger (*Stichometrische Untersuchungen zu Demosthenes und Herodot*, diss. Erlang. 1892) et Drerup (*Antike Demosthenesaussagen* p. 567 sq.) egerunt.²⁾ In codice A praeter interpolationes quas modo commemoravi VI 11 πόλις, quod γρ. F habet, in textum inrepsit et § 27 περιστοιχίζεσθε (ex IV 9), XIX 246 lacuna archetypi, quae etiam in Parisini archetypo fuisse videtur, ex XIX 260 grammatici alicuius opera expleta est, et quamquam in Veneto interpolationes sunt, quibus Augustanus liber est, cf. ex. gr. VIII 41 ubi νῦν γε δὴ ex VI 17, § 17 ubi καὶ διαφθαρήσεται, IX 58, ubi καὶ φίλος, XIX 278, ubi εἶναι κελεύει τὴν εἰρήνην interpolatum est, tamen hic pluri-

1) Cum Venetis arte cohaeret cod. P, v. ad orat. XIX § 161. 162. 163. 164. 166. 167. 168. 171. 174. 186 (οἷας) al.

2) Addo in Q XIX 81 τεθνάναι τῷ φόβῳ rasuram esse in margine (fuitne ι?), π legi § 90 fin., λ § 99 πράγμα ποιούντες, β XXXIII 20 ὅτε δ σεισμός, η XLV 71 οἶμαι γάρ.

bus interpolationibus videtur inquinatus esse, cf. XIX 147 (νῦν δὲ ἡ μὲν πόλις τῶν αὐτῆς ἀφέστηκεν, οὗτος δὲ χρήματα εἴληφεν), 223 (καὶ πλέον ἔξειν τῶν πολλῶν κατὰ τοῦτο), 243 (θεός νύ τίς ἐστι καὶ αὐτή), 269 (ἐν τοῖς νῦν συμβαίνει μιμεῖσθαι καιροῖς); quae cum ita sint, parva fide digna videntur esse quae A solus tradit, ut XVIII 129 ἀλλὰ πάντες ἴσασι ταῦτα, καὶ ἐγὼ μὴ λέγω. Mira autem condicio est codicis Parisini Y, quippe qui modo ita cum cod. S consentiat, ut ex eo descriptus esse videatur velut in oratione IX multa additamenta cum S omittit (ut 31 πολλῆς ex XIX 7, 37 οὐδὲν ποικίλον οὐδὲ σοφόν, ἀλλ' ὅτι et καὶ παραλήψεις οὐδεμὶ ἦν οὐδὲ συγγνώμη, 38 καὶ τοῖς—πρατιόντων, 42 ἔστω et οὐκ Ἀθήναζε, 44. 56. 60. 63, v. etiam ex. gr. XIX 319 Φωκίας ἐκτίσματο πρῶτον, 320 ἐκράτουν et μάχην, 331 οὕτω et τηλικαύτας καὶ τσαύτας), modo cum F (v. IX 26 πολλοστὸν πέμπτον μέρος, 42 προσγέγραπται, 69 ἐφεξῆς πρόθυμον, 70 ἴσως punctis del. F om. Y, τριήρεσι χρήμασι, δουλεύειν δῆπου, εὐθέως

71 αὐτοὶ om. FY cet. XIX 167 εὐήθως F εὐθέως εὐήθως Y; adde quod Philippi epistolam hi codices soli habent), modo sed rarius idque in rebus minutis cum A (ut VIII 11 αἰὲ συνεστηκυῖαν, 14 τῆς αὐτῆς ἐνοίας, 19 δύναμιν τῇ πόλει, 24 ἄπαντες, 25 μηδὲ, 75 om. καὶ μηδὲν ὑπηκούσατε, IX 9 ἄγειν λέγει, 44 om. δίκας). Ne multa: cod. Y recensio ex codicum SF(A) recensionibus contaminata est; olim videtur liber (qualis est S) fuisse, qui multas varias lectiones inter versus et in margine habebat, ex quibus qui cod. Y vel eius archetypum scripsit suo iudicio elegit.

Codicum lectiones diligenter attuli, neglexi tamen res minutas¹⁾ ut accentus, qui in S¹ plerumque desunt (ut πρόεσθαι, προοῖδεν, κάθεται XIX 70 VA, τριηρῶν, Παιόνα, Παγάσας, κήρυξ al.), spiritus (Ἄλος, ἄσμενος I 4. II 8 et XVIII 43. 36. 202 ubi A recte scribit, ἀθροίσαντα III 18 SF), elisiones; fortasse saepius neglegere debebam vitia ex itacismo

1) VI 16 συντάσσω, VII 14 θάλασσαν F.

qui dicitur orta. Quoniam S cum ceteris codicibus post *μή* habet *θέλειν* VII 44, VIII 48. 54, X 24, XV 28, XVI 27 (ἐθ. F), XIX 178, etiam XVI 15. 24 cum FA Y, 28 cum AY corr., XIX 43 et 301 cum A scripsi. Non constantem me fuisse video in scribendis *ἐκεῖνος* et *ἐγώ* pronomini- bus; nam quoniam II 22, IX 11, XV 5, XVIII 41, XIX 15. 198. 244 et VIII 24 mutavi, XVIII 152 *ἐκεῖνος* et XVI 22, XVIII 162. 196 *ἐγώ* relinquere non debebam. Crasis autem adhibenda erat XVIII 277 et sicut IV 33 *ἀγὼ* cum S (ἂ *ἐγὼ* FAU) et XIX 253 *κἀγὼ* cum VAP, sic contra codices *ἀγὼ* XVIII 27 et *κἀγὼ* XVIII 286 scribendum. In ceteris verbis quamquam codicibus in his rebus fides habenda non est (IV 21 *τουλάχιστον* S *τὸ ἐλάχιστον* FU, XIX 215 *τὰκ* S *τὰ ἐκ* VAP, XIX 219 *τὰπὶ* SA *τὰ ἐπὶ* YP cet.), tutius esse existima- vi lectionem in S traditam servare, nisi quod scripsi VII 24 cum FA *τάναντία*, XVIII 99 cum A *τᾶλλα*, IV 8 *κἀν* ἄλλοις quoniam *κἀν τοῖς* subsequitur, II 24 *προϋκινδυνεύετε*, IX 60 *προϋπληκίζετο*.¹⁾ I 4 *προέχει* reliqui.

Auctoritatem codicis optimi secutus non ad unam nor- mam exegi formas *ἐνεκα* (*εἵνεκα*) *αἰε* (*αἰεῖ*), *ἐάν*, augmen- tum verborum *βούλεσθαι* et *μέλλειν*, *ν* quod dicunt *ἐφελκυσ- τικόν*.

Orthographiam secundum grammaticorum praecepta, quae pleraque collecta invenies apud Voemelum, et titulos con- stitui et scripsi aoristum et perfectum *αἶρω* verbi sine *ι*²⁾, *ἀλίσκομαι* (perfectum³⁾), *Ἀλόνησος* (*ἄλλόνησος* vel *ἄλόνησος* saepe codices) *ἀναλίσκω* (augmentum η⁴⁾), *ἀναμιμνήσκειν* et

1) A habet *προέδοσαν* VIII 40, IX 56, *προεδίδοσαν* (fort. *προεδ.* A¹⁾ IX 61.

2) *ἀντήρατε* II 24 S, *ἐπηριμένον* IV 49 SA, *ἐπῆμεν* XVIII 298 SA.

3) XIX 169. 341 *ἐαλωμένοι* omnes, 179 ^{εα}*ἤλωμένοι* S *ἤλωμένοι* A, 312 *ἀνηλωμένοι* P¹, *ἂν ἐαλωμένοι* P².

4) I 11 *συνανάλωσε* S corr. FAU, VIII 12 *ἀναλωμένοι* S, XVIII 66 *ἀναλωκυῖαν* A, 113 *τάναλωμένα* A, 140 *ἀνάλωσεν* S rec. Y, ^α*ἀνήλωσεν* fere constanter F.

ἀποδυνήσκειν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι¹⁾, ἀπόλλυμι (ἀπωλώλει²⁾) ut ὠμωμόκει³⁾), γίγνομαι et γινώσκω⁴⁾, δωρεῖά, ἐπιμειξία⁵⁾ (ut Ποτείδαια Φλειάσιοι Ἠλεῖοι Σίγειον, contra Θεσπιαί, Φιλιστιδης, φιλονικεῖν), εἶμι (ἦσαν imperf.⁶⁾) ἔλεινός, ἐργάζομαι (augmentum η ut XVIII 218 S¹⁾, εὐδοκιμεῖν εὐτυχεῖν εὐτρεπίζειν εὐρίσκειν εὐχέσθαι (augmentum ηὐ- ut XIX 128. 130 ηύχετο et συνηύχετο F¹⁾), κλάειν, Κολλυτός, λητουργεῖν, Μυτιληναῖος, δρᾶν (ἐόρακεν perf.⁷⁾), Πειραιῶς, πέρα (cum S praeter XIV 35) περιῶν περιόντες⁸⁾, πρῶην (ita S VIII 4. 18, XVIII 130, FY semper), σώιζειν ἔσῳσα (ad testimonia his diebus accessit συνδιέσωσεν⁹⁾) σέσωμαι, τέθηκα (III 12. VIII 34

1) Ita semper SF, ὧ AP, quod dubito rectene H. Usener (Kl. Schriften I 277) idem esse dixerit, quoniam in P saepius (ut XIX 277. 280. 285) plene ὧ Ἀθηναῖοι scriptum est; U quoque habet IV 1 ὧ ἄ, IV 25 ὧ ἄν ἄ, IV 2. ὧ. A habet LVI 47. 48 ὧ Ἀθηναῖοι.

2) ἀπολώλειτε XVIII 49 SF¹QA corr., XIX 59. 97. 125 SF¹QA, XIX 260 ἀπολώλεκει SQ ἀπώλωλέκει F ἀπολώλεκε AP, 266 ἀπολώλεκεσαν SF¹QAP³, XIX 13 ἀπόλεσαν S¹, ἀπόλωλε XIX 287 S.

3) ὠμωμόκει IX 15 S, XIX 318 SF¹QA

4) γίνομαι et γινώσκω saepe Y, constanter fere A; non accurate A. Spengel p. 2, nam γίγνομαι legitur XX 63. 73. 87. 100. 158. 162, XXIV 62. 92 saepius, γινώσκω XXIII 115, XXVI 52, LVIII 17.

5) συνμειξάμεν XIX 155 S¹.

6) προσήεσαν IX 61 SA προσήεσαν FY, ἀπήιτε XVIII 236 S ἀπήιτε VAY, ἀπήεσαν XIX 154 S ἀπήεσαν VAY; v. etiam ad XIX 17.

7) ἐόρακεν XVIII 190, XIX 157. 177. 328. 275. 204 F¹QY, XVIII 64, XIX 104 F¹Q, XIX 1 F¹Y, XVIII 248 F corr. Q; v. etiam XIX 193.

8) IV 10. 48 (S¹F), VI 14 (F), XIV 12 (SY¹), XIX 2. 188. 189. 229. 242. 245 (S¹) — contra codices XVIII 44. 151. 158.

9) Inscriptio Attica a. 303/2 a. Chr. n. (American Journal of Archaeology XVII 508, 20). Sed quamquam S praebet σωιδεῖς III 5, σωιδεῖσης XXXII 5, σώισσμεν III 2 (S¹), σώισεν III 17, nunc me paenitet i litteram V 3, VIII 54, IX 29. 63. 64, X 56. XIV 13, XV 22, XVI 12. 13. 30. 31 addidisse et deletam velim, cf. Blassii praef. ad Andocidis orat. p. X.

ut VIII 34 *παρήκατε* S habet), ὧρεός (in S¹ multis locis confusum cum ὠραῖος), ὅταν¹⁾ atque hos verborum in -μι desinentium coniunctivos et optativos: *προῆσθε* IV 34, *προσῆσθε* VI 6 (v. ad l.), *προῆσθε* VIII 49 (*πρόησθε* codd.) X 24, *ἐπιδῆται* X 33 (*ἐπιδήται* F), *μεταδῆσθε* XIX 124 (v. ad l.), *προῆται* XIX 118; *καταθεῖτε* XIV 27 A (*κατάθειτε* Y corr. *κατάδοιτε* SFY¹), *πρόσθοιτο* VI 12 (*προσθεῖτο* S) XI 6, *πρόοισθε* VI 8 (*προεῖσθε* S¹), *πρόοιυντο* V 15, XVIII 254, *καθυφείμεθα* III 8 (*καθυφοίμεθα* U corr.).

Argumentorum Libaniorum recensio duplex est, altera codicis F, altera O (vitae) et Y; melior, quamquam multis lacunis est corrupta, codicis F est, cf. p. 30, 15 *ἵνα δεήσῃ* F (unde leni mutatione elicuit I. Bekker *ἵν' ἀδεῖς ῆ*), *ἵνα δευχθῇ* Y, audacter mutatum *ἵνα δυνηθῇ* U. Adhibui etiam codicem Ambrosianum Q 12 sup. (m), de quo videas Drerup p. 582.

Restat ut debitas atque iustas agam gratias et collegio scholastico provinciae Brandenburgensis, cuius opera ante quattuor annos mihi commeatus annuus impetratus est, et praefectis bibliothecarum Ambrosianae Laurentianae Marcianae Monacensis Parisinae nationalis Vaticanae.

Marpurgi Chatterum m. Ianuario MDCCCCXIV.

Carolus Fuhr.

1) Cf. Voemel p. 14; I 26 *ωταν* S¹ ὦ τᾶν S corr. F *δταν* U¹, III 29 ὦ τᾶν SF (quid A habeat dignosci non potest), XVIII 312 *δταν* S ὦ τᾶν FA² (circumflexus s. α in ras.) Y *ωταν* Q, XXV 78 *δταν* S ὦ τᾶν F ὦ τὰν A.

DEMOSTHENIS ORATIONES

EDIDIT

CAROLUS FUHR

EDITIO MAIOR

VOLUMEN I · PARS I

ORATIONES I—XVII CONTINENS

LIPSIAE IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI MCMXIV

Conspectus notarum.

S = cod. Parisinus 2934

S^a = scriptura eius correctoris qui subscripsit *διώκεσθαι*

[L = Laurentianus conv. sopp. 136; pendet a cod. Parisino S]

F = cod. Marcianus 416

[B = cod. Bavaricus, nunc Monacensis 85, ex cod. F descriptus]

A = cod. Augustanus primus, nunc Monacensis 485

Y = cod. Parisinus 2935

[O = cod. Bruxellensis 11295, ex cod. Y descriptus]

U = cod. Urbinas 113

Libanii vitae et argumentorum codices adhibui F, Y, cod. Ambrosianum Q 12 sup. (= m)

γρ. semper ante, corr. post codicis notam posui

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΤΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΤΩΝ ΔΟΥΤΩΝ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Boisk. 1 'Επειδή, κράτιστ' ἀνθυπάτων Μόντιε, κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν II. Φ163

'Ἀστεροπαῖον περιδέξις τὰ εἰς λόγους ὦν πρωτεύεις μὲν ἐν τῇ
'Ρωμαίων φωνῇ καὶ τῆς παρ' ἐκείνοις παιδείας ὁμολογουμένως
τὸ πρεσβεῖον ἀνῆρσαι, ἀμελεῖς δ' οὐδὲ τῆς Ἑλληνικῆς, ἅτε καὶ
5 ἐν αὐτῇ διὰ τὸ τῆς φύσεως μέγεθος ὑπερέχειν δυνάμενος, ἀλλὰ
περὶ τε τοὺς ἄλλους διατρέβεις καὶ περὶ τὸν τελευτάτον τῶν
'Ἑλληνικῶν ῥητόρων, τὸν Δημοσθένην, καὶ δὴ καὶ ἡμᾶς ἐβου-
λήθης τὰς ὑποθέσεις τῶν τούτου λόγων ἀναγράψασθαι σοι·
δεχόμεθα μὲν ἄσμενοι τὸ πρόσταγμα (ἴσμεν γὰρ ὅτι πλεῖω τὴν
10 τιμὴν ἢ πόνον ἔχει), ἀρξόμεθα δὲ τοῦ συντάγματος ἀπὸ τοῦ
2 βίου τοῦ ῥήτορος, οὐχ ὅλον αὐτὸν διεξιόντες (περιττὸν γὰρ
τοῦτο), ἀλλὰ τοσοῦτων μνημονεύοντες, ὅσα δοκεῖ καὶ πρὸς κατὰ-
ληψιν ἀκριβεστέραν τῶν λόγων συντελεῖν.

Δημοσθένει τολύν τῷ ῥήτορι πατὴρ ἦν Δημοσθένης, ἀν- 2
15 ἐπὶληπτος τῷ γένει δοκῶν, ὥς καὶ Αἰσχίνης ἐχθρὸς ὢν μαρ-
τυρεῖ (εἴρηται γοῦν οὕτως αὐτοῖς δῆμασι „τούτῳ πατὴρ μὲν III 171
ἦν Δημοσθένης ὁ Παιανιεύς, ἀνὴρ ἐλεύθερος· οὐ γὰρ δεῖ ψεύ-
δεσθαι“)· ἐργαστήριον δ' οἰκετῶν μαχαιοποιῶν κεκτημένος
ἐντεῦθεν τὴν τοῦ μαχαιοποιοῦ κλήσιν ἔλαβε. τὸ μέντοι Aesch.
20 μητρεῶν γένος τοῦ ῥήτορος οὐκ ἦν, ὥς φασι, καθαρῶς Ἀττι- II 93

6 τὸν Fm: τὸ O 7 ῥητόρων γρ. FmO: δημάτων F | τὸν FO:
om. m 12 τοσοῦτων r, mg. Mor: τοσοῦτον FO | τοσαῦτα μνημο-
νύσαντες m | ὅσω O 14 cf. Plut. Dem. c. 4 15 ὥς] ὅπερ O
17 ψεύσασθαι Om 20 φησι FO

DEMOSTH. ed. Fuhr ed. maior I

κόν, Γύλωνος τοῦ πάππου τοῦ Δημοσθένους φυγόντος μὲν ἐξ Ἀθηναίων ἐπὶ προδοσίας ἐγκλήματι, οἰκήσαντος δὲ περὶ τὸν Πόντον καὶ ἐν γυναικὶ ἀγαγομένου Σκύθιν τὸ γένος, ἐξ ἧς ἦν τοῦ Δημοσθένους ἡ μήτηρ Κλεοβούλη. εἰς τοῦτο γοῦν ἄλλοι
 III 172 τε λειοιδορήκασιν καὶ Αἰσχίνης, εἰπὼν ὡς ἄρ' εἴη Σκύθης, βάρ- 5
 3 βαρος ἑλληνίζων τῇ φωνῇ. περὶ μὲν οὖν τοῦ γένους αὐτοῦ τοσαῦτ' εἰρήσθω· ὀρφανὸς δὲ καταλειφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς κομιδῇ νέος ἦν μὲν, ὥς φασιν, ἀσθενὴς τῷ σώματι καὶ νοσώδης, ὥστε μηδ' εἰς παλαιστράν φοιτῆσαι, καθάπερ πάντες οἱ τῶν Ἀθηναίων παῖδες εἰώθεσαν. ὅθεν καὶ ἀνδρωθεὶς ὑπὸ τῶν 10 ἐχθρῶν εἰς μαλακίαν ἐσκώπτετο καὶ Βάταλος ἐπωνυμίαν ἔσχε· ἰσχύρηται γάρ τινα Βάταλον Ἐφέσιον αὐλητὴν γενέσθαι, ὃς πρῶτος ὑποδήμασι γυναικείοις ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐχρήσατο καὶ μέλεσι κατεαρόσι, καὶ ὅλως τὴν τέχνην ἐμάλθαξεν· ἀπὸ τούτου δὲ τοὺς ἐκλύτους καὶ ἀνάνδρους Βατάλους ἐκάλουν. 15
 4 Λέγεται δὲ τὸν Δημοσθένην τὴν πολλὴν καὶ σφοδρὰν ἐπὶ λόγους ὁρμὴν ἐντεῦθεν σχεῖν. Καλλίστρατος ἦν Ἀθηναῖος ῥήτωρ ἔτι δοξος· οὗτος ἔμελλεν δημοσίαν τινα δίκην ἀγωνίζεσθαι, 8 φασὶν οἶμαι τὴν περὶ Ὁρωποῦ. ὁ τοίνυν Δημοσθένης παῖς ὢν ἐδεῖτο τοῦ ἐφεστῶτος οἰκέτου συγγωρῆσαι παραβαλεῖν αὐτῷ 20 τῇ δίκῃ· καὶ ὃς ἐπέτρεψεν. ἀκούσας δ' οὕτω διετέθη, ὥστ' ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας πάντα πάρεργα πρὸς τοὺς λόγους θέσθαι. διδασκάλῳ δὲ χρησάμενος Ἰσαῳ, μάλα δεινῷ ῥήτορι, εἰς ἀνδρας ἐγγράφεις εὐθύς ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐπιτροπῶν ἐνεστήσατο, κακῶς διωκηκόντων τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. καὶ εἶλεν μὲν αὐτούς, 25
 5 οὐ μὴν ἡδυνήθη πάντ' ἀπολαβεῖν ὅσ' ἀπωλώλεκε. τοὺς δὲ λόγους τοὺς ἐπιτροπικούς· εἰσὶν οἳ φασιν Ἰσαίου καὶ οὐ Δη-

3 ἀγαγομένου r mg., Wolf: ἀγομένου F Om 5 τε om. F Om 8 sqq. cf. Photius cod. 265 p 495 a 35 11 τὴν ἐπωνυμίαν O, 13 ἐχρήσατο ἐπὶ τῆς σκηνῆς O 15 ἐκάλουν] ἀνόμασαν m ἐπονομάζουσιν Photius (ἐπωνόμαζον Photii cod. B) 16 sqq. sumpta ex Plut. Demosth. c. 5 19 ὀρώπον Fm 20 παραβαλεῖν O 24 ἀνεστήσατο F 26 ἀπολώλεκε Bekker: ἀπολώλεκε(ν) F Om 27 sqq. cf. argum. ad or. XXXI et [Plut.] vit. X orat. 839 F 27 οὐ om. O

μοσθένους εἶναι, διὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ ῥήτορος ἀπιστοῦντες (ὀκτωκαίδεκα γὰρ ἔτῶν ἦν ὅτε πρὸς τούτους ἡγωνίζετο), καὶ ὅτι δοκοῦσιν οἱ λόγοι τὸ τοῦ Ἰσαίου πως ἐπιφαίνειν εἶδος. ἕτεροι δὲ νομίζουσι συντετάχθαι μὲν ὑπὸ Δημοσθένους, διωρ-
 5 θῶσθαι δ' ὑπὸ τοῦ Ἰσαίου. οὐδὲν δὲ θαυμαστόν, εἰ ὁ Δημο-
 σθένης ἐδύνατο μὲν κάπ' ἐκείνης τῆς ἡλικίας συγγράφειν
 τοιούτους λόγους (ἡ γὰρ ὕστερον ὑπεροχὴ καὶ τοῦτο πιστοῦ-
 ται), ἀπὸ δὲ νεαροῦς ἔτι τῆς ἀσκήσεως τῆς ὑπὸ τῷ διδασκάλῳ
 τὸν ἐκείνου χαρακτῆρα πολλαχῇ μεμίνηται. μετὰ μέντοι τού-
 10 τος τοὺς ἀγῶνας βραχὺ τῇ ἡλικίᾳ προελθὼν σοφιστεύειν ἐν-
 χειρίσθη, εἴτ' ἀπαλλαγείς τούτου συνηγόρησεν ἐν δικαστηρίῳ.
 τοῦτοις δ' ὥσπερ γυμνασίοις χρησάμενος ἐπὶ τὸ δημαγωγεῖν
 καὶ τὰ τῆς πόλεως πράττειν ἤλθεν.

Ἔτι καὶ κείνων μνημονευτέον, ὅτι τραυλὸς μὲν ἦν τὴν γλῶτ- 6
 15 ταν ἐκ φύσεως, τὸ δὲ πνεῦμ' ἀτονώτερος· ἐξ ὧν ἀμφοτέρων
 συνέβαινε φαυλοτάτην αὐτὸν τὴν ὑπόκρισιν παρεχόμενον οὐκ
 εὐδοκιμεῖν τὸ κατ' ἀρχὰς ἐπὶ τοῖς λόγοις. διὸ καὶ πρὸς τὸν
 ἐρωτήσαντα „τί ἐστι ῥητορικὴ;“ ἀπεκρίναθ' ὅτι ὑπόκρισις,
 4 δυσχεραίνων ὅτι διὰ τὰύτην τῶν χειρόνων ἦττων ἐφαίνετο.
 20 ἀλλὰ καὶ ταῦτα μελέτη κατώρθωσεν καὶ ὅς' ἄλλ' αὐτῷ πρὸς
 δημαγωγίαν ὑπῆν ἐλαττώματα. καὶ γὰρ δειλὸς ἦν τὸ πρῶτον
 πρὸς τοὺς τοῦ δήμου θορύβους καὶ εὐκατάπληκτος, ὥστ' εὐ-
 θὺς ἐξίστασθαι. διὰ δὲ τοῦτό φασιν αὐτὸν ἄνεμον ῥαγδαῖον
 τηροῦντα καὶ κινουμένην σφοδρῶς τὴν θάλατταν παρὰ τοὺς
 25 αἰγιαλοὺς βαδίζοντα λέγειν, καὶ τῷ τῆς θαλάττης ἤχῳ συν-
 εθίζεσθαι φέρειν τὰς τοῦ δήμου καταβοάς. μνημονεύονται δ' 7
 αὐτοῦ καὶ οἰκήσεις κατὰγειοὶ καὶ ξυρήσεις ἀπρεπεῖς, ἵνα δι'
 αἰσχύνην μὴ προῖοι τοῦ τῆς οἰκίας δωματίου, καὶ ὥς οὐδὲ

3 τὸ om. F Om 4 διωρθῶσθαι r, H. Wolf: διορθοῦσθαι F Om
 5 δὲ post οὐδὲν om. Om 6 κάπ' Dindorf (καὶ ἐπ' iam Sauppe):
 καὶ ἀπ' F Om 9 κατὰ μ. τοῦτον τὸν ἀγῶνα O 14 κακείνω
 O¹ κακείνω O² 15 ἀτονώτερον Fm 19 ἦττον F 20 αὐτῷ
 om. m 28 προίη m

τὰς νύκτας ἐκάθευδεν, ἀλλὰ διεπονεῖτο πρὸς φῶς περὶ λόγους. ὄθεν καὶ Πυθίας σκώπτων ἔφη τοὺς λόγους τοῦ Δημοσθένους λύχνων ἀπόζειν. πρὸς ὃν ὁ Δημοσθένης ἀστελὼς ἔμα

καὶ πικρῶς „οἶδ’“ εἶπεν „ὅτι σε λυπῶ λύχνον καίων“. διεβέ-
 βλητο γὰρ ὡς λωποδυτῶν νύκτωρ ὁ Πυθίας. καὶ μὴν ὅτι γ’ 5
 ὕδωρ ἐπετήδευεν πλύνειν, ἦν’ ἐργηγορυῖαν μᾶλλον παρέχεται τὴν
 διάνοιαν, ἅπασιν ὁμολόγηται. παρειλήφαμεν δὲ ἀκείνῳ, ὥς
 καὶ ξίφος ποτ’ ἐκ τῆς ὀροφῆς ἀπήρτησε καὶ ἰστάμενος ὑπὸ
 τοῦτ’ ἔλεγεν. ἐπολεῖ δὲ τοῦτο δι’ αἰτίαν τοιαύτην· ἐν τῷ λέ-
 γειν ἀπρεπῶς τὸν ὅμον εἰώθει κινεῖν· ὑπερεκρέμασεν οὖν τοῦ 10
 ὁμον τὸ ξίφος ἐν χρῶ, καὶ οὕτως τῷ δέει τῆς πληγῆς ἠδυνήθη
 κατασχεῖν ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ πρόποντος σχήματος.

- 8 Ἀναγκαῖον δὲ διηγῆσασθαι καὶ ὅπως εἶχε τὰ τε τῶν Ἑλλή-
 νων καὶ τῶν Ἀθηναίων πράγματα, ὅτ’ ἐπὶ τὸ δημαγωγεῖν
 ἦλθε Δημοσθένης. Θηβαῖοι Λακεδαιμονίους ἄρχοντας τῶν 15
 Ἑλλήνων καὶ μεγίστην δύναμιν ἔχοντας ἐν Λεύκτροις τῆς
 Βοιωτίας μάχῃ νικῆσαντες αὐτοὶ προῆλθον εἰς ἰσχύον, καὶ μετ’
 ὀλίγον πρὸς Φωκέας πόλεμον ἐξήνεγκαν. ἦσαν δ’ οἱ Φωκεῖς
 ἔθνος ὁμορον τῇ | Βοιωτίᾳ, πόλεις ἔχον δύο καὶ εἴκοσιν. οὗ- 5
 τοι καταλαβόντες τὸν τοῦ Πυθίου ναὸν πλησίον ὄντ’ ἐσύλη-
 σαν· ἀνθ’ ὅτου καὶ οἱ Θηβαῖοι πόλεμον ἐξήνεγκαν πρὸς αὐ-
 τοὺς. ἐπολέμουν δὲ καὶ Ἀθηναῖοι τὸν συμμαχικὸν κληθέντα
 πόλεμον· Χῖοι γὰρ καὶ Ῥόδιοι καὶ Βυζάντιοι πάλαι ποτ’ ὄντες
 ὑπήκοοι τῶν Ἀθηναίων, τότε μετ’ ἀλλήλων συστάντες καὶ
 συμμαχίαν ποιησάμενοι, πρὸς αὐτοὺς ἐπολέμουν. καὶ οὕτω 25
 μὲν ἡ Ἑλλὰς εἰς πολλὰ μέρη διήρητο, Ἀθηναίων πολεμούντων
 πρὸς τοὺς προειρημένους καὶ Θηβαίων πρὸς Φωκέας καὶ Λα-

2 cf. Plut. Dem. c. 8 et 11 4 εἶπεν om. m 5 γ’ Schaefer:
 τε F O m 6 παρέχεται μᾶλλον m 8 ἀπήρτηται m 10 εἰώθει τὸν
 ὅμον m 16 λέκτροις F (et B¹) | τῆς τοῖς O 17 μάχην O | αὐτοὶ
 Felicianus: αὐτοῖς F m αὐτοὺς O | προῆλθον mg. Mor.: παρεῖλθον
 F O m | εἰς om. O 19 Βοιωτίᾳ Wolf: εὐβοίαι F O m 20 δὲ
 καταλ. F m 24 τῶν add. m | συστάντες μετ’ ἀλλήλων O 27 εἰρη-
 μένους O | καὶ ante Λακ. om. F

- κεδαιμονίαν πρὸς Πελοποννησίους. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν 9
 Φίλιππος ὁ Ἀμύντου παῖς εἰς τὴν Μακεδόνων βασιλείαν παρ-
 ῆλθεν. Ἀμύντα γὰρ τῷ Μακεδονίας βασιλεῖ τρεῖς ἐγένοντο
 παῖδες ἐξ Εὐρυδίκης τῆς Ἰλλυρίδος, Ἀλέξανδρος, Περδίκκας,
 5 Φίλιππος. τούτων ὁ μὲν πρεσβύτατος Ἀλέξανδρος δολοφονη-
 θείς ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ Περδίκκας πρὸς Ἰλλυριοὺς μαχόμενος·
 Φίλιππος δ' ὁ νεώτατος ἐτύγχανε μὲν ἐν Θήβαις δημεύων, ὥς
 δ' ἐπύθετο τὸν Περδίκκου θάνατον, ὑπεξελθὼν λάθρα καὶ ὀξέως
 εἰς Μακεδονίαν ἀφικόμενος κατέσχε τὴν ἀρχήν. Ἀθηναῖοι δ'
 10 ἄρ' ἑτερόν τινα, γένους μὲν ὄντα τοῦ βασιλικοῦ, φυγάδα δ' ἐκ
 Μακεδονίας, ἐπὶ βασιλείαν κατήγον μετὰ πολλοῦ πλήθους
 στρατιωτῶν. τούτοις ὁ Φίλιππος ἐπιθέμενος ἐνίκησε μάχῃ· καὶ
 ὅσους συνέλαβεν αἰχμαλώτους τῶν Ἀθηναίων, ἀφῆκεν ἄνευ
 λύτρων, οὐ κατ' εὐνοίαν τῆς πόλεως οὐδὲ δι' ἐπιεικείαν
 15 τρόπου . . .
- 6 | Τῆς ῥητορικῆς μέρη τρία, ἐπιδεικτικόν, δικανικόν, συμβου-
 λευτικόν. τοῖν μὲν δυοῖν ἄκρος ἀγωνιστὴς γέγονε, τοῦ τε δικανι-
 κοῦ καὶ συμβουλευτικοῦ· ἐπιδεικτικούς δ' οὐκ ἔχομεν αὐτοῦ
 λόγους. τοὺς γὰρ φερομένους οὐ πιστευτέον εἶναι Δημοσθένους,
 20 τὸν ἐπιτάφιον καὶ τὸν ἐρωτικόν· πολὺ γὰρ τῆς ἐκείνου δυνά-

5 πρεσβύτατος G. H. Schaefer: πρεσβύτερος F⁰m 10 γένος F
 11 βασιλείαν vulgo: βασιλέα F⁰m cf. Diod. XVI 2, unde haec sumpta
 videntur 14 δι' om. O 15 τοῦ τρόπου O | lacunam indicavit
 Augerus, ἀλλὰ δι' ἐπικράτειαν add. m, quod pugnat cum Libanii
 verbis orat. ad Theod. I 663 (II 431, 13 Foer.) quae attulit Voemel:
 ἀλλὰ μὴν πρὸς γε τὴν δοκοῦσαν Φιλίππου φιλανθρωπίαν περὶ τοὺς
 αἰλόντας Ἀθηναίων, δὲ Ἀργαίων κατήγον, οὐ χαλεπὸν ἀντιπεῖν,
 ὥς οὐκ εἴη τοῦτο φιλανθρωπία. τοῦ θεραπεύειν γὰρ Ἀθηναίους
 ἀνάγκην ἔχων τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ, οὗς ἡδέως ἂν ἐκόλασεν, ἔκων
 ἀφῆκε τὸ μηδὲν παρ' Ἀθηναίων ὕστερον παθεῖν ὀνούμενος.
 Fortasse <ἀλλὰ δι' ἀσθένειαν αὐτοῦ, τὸ μηδὲν παρ' Ἀθηναίων
 ὕστερον παθεῖν ὀνούμενος> | ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΗΣ
 ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ inscribit O 16 συμβουλευτικὸν καὶ δικανικόν O
 17 τοῖς O | μὲν οὖν Mor. | cf. Syrian. II 9, 7 Rab. 18 τοῦ quod
 post καὶ Dindorf addidit om. F⁰m; cf. Göt. gel. Anz. 1901
 p. 121 sq. | λόγους αὐτοῦ O 20 τῆς om. m

^{da Dem}
^{c. 44}
^{p. 1095}
^R
 μεως ἀπολείπονται. καὶ οὐχ ἡμετέραν γνώμην λέγομεν, ἀλλὰ
 καὶ Διονυσίῳ τῷ Ἀλικαρνασεῖ τοῦτο συνδοκεῖ. ὅτι μὲν γὰρ εἶπεν
 ἐπιτάφιον λόγον Δημοσθένους ὁμολόγηται· οὐ μὴν τοῦτον εἰκὸς
 εἶναι τὸν ὑπ' ἐκείνου ξηθέντα, πάννυ φεύλως καὶ ἀσθενῶς
 ἔχοντα. τῶν δὲ συμβουλευτικῶν αὐτοῦ λόγων οἱ μὲν αὐτὸ τοῦτ' ⁵
 ἔχουσιν ἐπίγραμμα, συμβουλευτικοί, οἱ δ' οὐδὲν μὲν ἡττόν εἰσι
 συμβουλευτικοί, Φιλιππικοὶ δ' ἐπιγράφονται, ἐκ τοῦ περὶ τῶν
 <τοῦ Φιλίππου> πραγμάτων εἰρησθαι τὴν κλῆσιν λαχόντες. καὶ
 τῶν Φιλιππικῶν ἕκαστος ἰδίαν τιν' ἐπιγραφὴν ἔχει κατὰ τὴν
 τῶν πραγμάτων ἑκάστων ιδιότητα.

10

2 καὶ om. O   6 συμβουλευτικὸς O   7 δ' Sauppe: δὲ οἷδε
 FOm   8 τοῦ Φιλίππου add. Mor.   10 τῶν om. O

ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ

I

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΤΠΟΘΕΣΙΣ

ἽΟλυνθος ἦν πόλις ἐπὶ Θράκης, Ἑλληνικὸν δὲ ταύτη τῶν
ἐνοικούντων τὸ γένος, ἀπὸ Χαλκίδος τῆς ἐν Εὐβοίᾳ· ἡ δὲ
7 Χαλκὶς Ἀθηναίων ἄποικος. | πολλοὶ δὲ πόλεμοι καὶ ἔνδοξοι τῆς
ἽΟλύνθου· Ἀθηναίοις τε γὰρ ἐπολέμησεν ἄρχουσι τῶν Ἑλλή-
5 νων τὸ παλαιὸν καὶ αὐθις Λακεδαιμονίοις· χρόνῳ τ' εἰς δύ-
ναμιν προῆλθε μεγάλην καὶ τῶν συγγενῶν πόλεων ἐπῆρχεν·
ἦν γὰρ ἐπὶ Θράκης πολὺ τι γένος Χαλκιδικόν. Φιλίππῳ δὲ 2
τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ συμμαχίαν οἱ Ὀλύνθιοι ποιησάμενοι,
καὶ πολεμοῦντες μετ' αὐτοῦ πρὸς Ἀθηναίους τὸ κατ' ἀρχάς,
10 καὶ τοῦτο μὲν Ἀνθεμοῦντα παρὰ τοῦ Μακεδόνοιο εἰληφότες,
πόλιν ἀμφισβητήσιμον Μακεδόσι καὶ Ὀλυνθίοις, τοῦτο δὲ Πο-
τείδαιαν, ἣν Ἀθηναίων ἔχόντων ἐκπολιορκήσας ὁ Φίλιππος
Ὀλυνθίοις παρέδωκεν, ὕστερον ὑποπτεύειν ἤρξαντο τὸν βασι-
λέα, ὀρῶντες αὐτοῦ ταχεῖαν καὶ πολλὴν τὴν αὐξήσιν, οὐ πιστὴν
15 δὲ τὴν γνώμην. ἀποδημοῦντα δὲ τηρήσαντες αὐτόν, πέμψαντες
πρέσβεις πρὸς Ἀθηναίους κατελύσαντο τὸν πρὸς αὐτοὺς πό-
λεμον, ποιοῦντες τοῦτο παρὰ τὰς συνθήκας τὰς πρὸς Φίλιπ-
πον· συνετέθειντο γὰρ καὶ κοινῇ πολεμεῖν πρὸς Ἀθηναίους,

1 Θράκιαν F | ταύτην F   6 ἐπῆρχεν F: ὑπερεῖχεν Y (έσχεν
mg.) m   7 τι om. Y   13 ὕστερον δὲ Y   15 δὲ om. Y οὖν s. v.
addito

- 3 καὶν ἄλλο τι δόξῃ, κοινῇ σπείσασθαι. ὁ δὲ Φίλιππος πάλαί μὲν
προφάσεως ἐπ' αὐτοὺς δεόμενος, τότε δὲ ταύτην λαβὼν, ὥς
τὰς συνθήκας παραβεβηκόσι καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τοὺς ἑαυ-
τοῦ φίλλαν ἐσπεισμένοις πόλεμον ἐπήνεγκεν. οἱ δὲ πετόμφασι
πρέσβεις εἰς Ἀθήνας περὶ βοηθείας, οἷς ὁ Δημοσθένης συν- 5
αγορεύει, βοηθεῖν κελεύων τοῖς Ὀλυνθίοις. καὶ φησι τὴν Ὀλυν-
θίων σωτηρίαν ἀσφάλειαν τῶν Ἀθηναίων εἶναι· σφζομένων
γὰρ τῶν Ὀλυνθίων οὐδέποθ' ἤξειεν εἰς τὴν Ἀττικὴν Φίλιππον,
ἀλλὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐξουσίαν ἔσεσθαι πλεῖν ἐπὶ τὴν Μακε-
δονίαν κάκει ποιεῖσθαι | τὸν πόλεμον· εἰ δ' ὑπὸ Φιλίππῳ γέ- 8
νοιθ' ἡ πόλις αἴτη, ἀνεῖσθαι τὴν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας ὁδὸν τῷ 11
βασίλει. φησι δὲ δύσμαχον εἶναι τὸν Φίλιππον οὐχ ὥς ὑπ-
ελλήπται, θαρσύνων ἐπ' αὐτὸν τοὺς Ἀθηναίους.
- 4 Διελλεκται δὲ καὶ περὶ τῶν δημοσίων χρημάτων, συμβου-
λεύων αὐτὰ ποιῆσαι στρατιωτικὰ ἀντὶ θεωρικῶν. καὶ τὸ ἔθος 15
οὐ πρόδηλον ὄν, ᾧ ἐχρῶνθ' οἱ Ἀθηναῖοι, ἀνάγκη σαφηνίσαι.
οὐκ ὄντος τὸ παλαιὸν θεάτρου λιθίνου παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ ξυ-
λίνων συμπηγνυμένων ἱκρίων, καὶ πάντων καταλαμβάνειν τό-
πον σπενδόντων, πληγαὶ τ' ἐγίνοντο καὶ που καὶ τραύματα.
τοῦτο κωλύσαι βουληθέντες οἱ προεστῶτες τῶν Ἀθηναίων ὦν- 20
τοὺς ἐποιήσαντο τοὺς τόπους, καὶ ἕκαστον ἔδει [διδόναι]
δύ' ὀβολοὺς καταβαλόντα θέαν ἔχειν. ἵνα δὲ μὴ δοκῶσιν οἱ
πένητες τῷ ἀναλώματι λυπεῖσθαι, ἐκ τοῦ δημοσίου λαμβάνειν
ἕκαστον ἐτάχθη τοὺς δὴ' ὀβολοὺς. ἐντεῦθεν μὲν οὖν τὸ ἔθος

3 τὰς μὲν Y 6 post τοῖς del. ἀθηναίους Y 7 αὐτῶν ἀθ. m |
εἶναι τῶν ἀθηναίων Y 8 γὰρ] δὲ F 10 γέννηται m 11 τὰς
ἀθήνας Y rec.: τοὺς ἀθηναίους F Y¹ m 12 δ' οὐ Lambinus
δ' οὐδὲ Blass | δυσμάχων Y | οὐχ ὥς Felicianus: οὕτως FYm
οὕτως ὡς exemplar Italum apud Wolfium 14 ^{ζη}πραγμάτων Y¹
15 ποιῆσαι αὐτὰ Fm 16 ὄν om. Y | ᾧ] δ ut videtur Y¹ |
ἀνάγκη οὖν Y rec. | σαφ. ταῦτα Y (τοῦτο Y rec.) 18 τὸν
τόπον Y 19 ἐγίνοντο m 20 τῶν om. Y 21 sq. διδόναι . .
22 ὀβολοὺς καὶ libri, verbum deleui et καταβαλόντα cum Feli-
ciano scripsi: βαλόντα (βάλλοντα F) 23 λυπεῖσθαι τῷ ἀναλ. Y

ἤρξατο, προήλθε δ' εἰς τοῦτο, ὥστ' οὐκ εἰς τοὺς τόπους μόνον
 ἐλάμβανον, ἀλλ' ἀπλῶς πάντα τὰ δημόσια χρήματα διενέμοντο.
 ὕθεν καὶ περὶ τὰς στρατείας ὁκνηροὶ κατέστησαν. πάλαι μὲν 5
 γὰρ στρατευόμενοι μισθὸν παρὰ τῆς πόλεως ἐλάμβανον, τότε
 δ' ἐν ταῖς θεωρίαις καὶ ταῖς ἐορταῖς οἴκοι μένοντες διενέμοντο
 τὰ χρήματα· οὐκέτ' οὖν ἤθελον ἐξιέναι καὶ κινδυνεύειν, ἀλλὰ
 καὶ νόμον ἔθεντο περὶ τῶν θεωρικῶν τούτων χρημάτων, θά-
 νατον ἀπειλοῦντα τῷ γράψαντι μετατεθῆναι τε ταῦτ' εἰς τὴν
 ἀρχαίαν τάξιν καὶ γενέσθαι στρατιωτικά. διὸ Δημοσθένης εὐ-
 10 λαβῶς ἄπτεται τῆς περὶ τούτου συμβουλῆς, καὶ ὑπερωτήσας
 θ' ἑαυτὸν ὅτι „σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά;“ | ἐπιφέρει 119
 „μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε“. ταῦτα μὲν περὶ τῶν θεωρικῶν.

Διελκεται δ' ὁ ῥήτωρ καὶ περὶ πολιτικῆς δυνάμεως, ἀξιῶν 6
 αὐτοὺς στρατεύεσθαι, καὶ μὴ διὰ ξένων, ὥσπερ εἰώθεσαν, ποι-
 15 εῖσθαι τὴν βοήθειαν· τοῦτο γὰρ αἵτιον εἶναι φησι τοῦ τὰ πράγ-
 ματ' ἀπόλλυσθαι.

Ἀντὶ πολλῶν ἂν ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι χρημάτων ὑμᾶς 1
 ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερόν γένοιτο τὸ μέλλον συνόλσειν ^{Prooem.} I
 τῇ πόλει περὶ ᾧ νυνὶ σκοπεῖτε. ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως
 20 ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλο-
 μένων συμβουλεύειν· οὐ γὰρ μόνον εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμ-
 μένος ἦκει τις, τοῦτ' ἂν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ
 τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ
 τοῦ παραχρῆμ' ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν εἰπεῖν, ὥστ' ἐξ ἀπάν-
 25 των ῥαδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἵρεσιν γενέσθαι.

Ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι μόνον 2
 οὐχὶ λέγει φωνήν ἀφιεῖς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκεί-

1 τοὺς τόπους Y: τοῦτο Fm 5 καὶ F: καὶ ἐν Y ἢ m 7 καὶ
 om. F 8 τε ταῦτα Fm: τε αὐτά Y 9 διὸ: διὸ ὁ Fm διὰ
 ταῦτο ὁ Y 10 sq. ὑπερωτήσας ... καὶ ἐπιφ. Y 12 τοσαῦτα Y
 15 φησι Y: φηι Fm 18 ἂν om. S 19 ὅτε] ὅτι S rec.

νων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐ-
 τῶν φροντίζετε· ἡμεῖς δ' οὐκ οἶδ' ὅντιν' μοι δοκοῦμεν
 ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά. ἔστι δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα,
 ψηφίσασθαι μὲν ἤδη τὴν βοήθειαν, καὶ παρασκευάσα-
 σθαι τὴν ταχίστην ὅπως ἐνθὲνδε βοηθήσετε (καὶ μὴ 5
 πάθῃτε ταῦτόν ὅπερ καὶ πρότερον), πρεσβείαν δὲ πέμ-
 3 πειν, ἥτις ταῦτ' ἐρεῖ καὶ παρέσται τοῖς πράγμασιν· ὥς 10
 ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς
 ἄνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι, τὰ μὲν εἰκων, ἡνίκ' ἂν
 τύγῃ, τὰ δ' ἀπειλῶν (ἀξιόπιστος δ' ἂν εἰκότως φαίνοιτο), 10
 τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλον καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν,
 τρέψῃται καὶ παρασπάσῃται τι τῶν ὅλων πραγμάτων.
 4 οὐ μὴν ἄλλ' ἐπιεικῶς ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῦθ' ὃ δυσ-
 μαχότατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον
 ὑμῖν· τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκείνων ἐν' ὄντα κύριον, καὶ 15
 ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων, καὶ ἅμα στρατηγὸν καὶ δεσπότην
 καὶ ταμίαν, καὶ πανταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύ-
 ματι, πρὸς μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν
 πράττεσθαι πολλῷ προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς, ἃς
 ἂν ἐκεῖνος ποιήσῃ, ἄσμενος πρὸς Ὀλυνθίους, ἐναντίως 20
 5 ἔχει. δῆλον γάρ ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι νῦν οὐ περὶ
 δόξης οὐδ' ὑπὲρ μέρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ' ἀναστά-
 σεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ ἰσασιν ἅ τ'

2 μοι in ras. F rec. 4 παρασκευάσασθαι F 5 βοηθήσετε
 Palatinus 142: βοηθήσῃτε SF | parenthesis statuit Doederlein
 9 ἄνθρωπος Bekker: ἄνθρωπος SF 10 ἀξιόπιστα γε. S rec.
 γε. F mg. 12 τρέψῃται in ras. F¹ ἀνατρέψῃ τε Dobree coll.
 XXV 28 κλέψῃτε Holzinger, Cobet εὐτρέψῃται Bake τρέψῃται καὶ
 secl. Blass 17 αὐτὸν πανταχοῦ Benseler 18 τὸ om. S 20 ποιή-
 σαιτο γε. S rec. γε. F mg. Hermog. III 285 W. (303, 18 R.): ποιή-
 σεται S¹ F¹ 22 οὐδ' ὑπὲρ] incipit antiqua manus U

Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας αὐτῷ τὴν πόλιν
καὶ Πυθναίων τοὺς ὑποδεξαμένους· καὶ ὅλως ἄπιστον
οἶμαι ταῖς πολιτείαις ἢ τυραννίς, ἄλλως τε καὶ ὁμορον
χώραν ἔχωσι. ταῦτ' οὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς ὧ ἄνδρες Ἀθη- 6
ναῖοι καὶ τᾶλλ' ἃ προσήκει πάντ' ἐνθυμουμένους φημὶ
δεῖν ἐθελῆσαι καὶ παρόξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσ-
έχειν εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν, χρήματ' εἰσφέροντας προθύμως
καὶ αὐτοὺς ἐξιόντας καὶ μηδὲν ἐλλείποντας. οὐδὲ γὰρ
λόγος οὐδὲ σκῆψις ἔθ' ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν
10 ἐθέλειν ὑπολείπεται. νυνὶ γὰρ ὃ πάντες ἐθρυλεῖτε τέως, 7
11 Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖν | Φιλίππῳ, γέγονεν αὐτό-
ματον, καὶ ταῦθ' ὥς ἂν ὑμῖν μάλιστα συμφέροι. εἰ μὲν
γὰρ ὑφ' ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλοντο τὸν πόλεμον, σφα-
λεροὶ σύμμαχοι καὶ μέχρι του ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες ἦσαν
15 ἴσως· ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων μισοῦ-
σιν, βεβαίαν εἰκὸς τὴν ἔχθραν αὐτοὺς ὑπὲρ ὧν φοβοῦν-
ται καὶ πεπόνθασιν ἔχειν. οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον ὧ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι παραπεπτωκότα καιρὸν ἀφεῖναι, οὐδὲ παθεῖν
ταῦθ' ὅπερ ἤδη πολλάκις πρότερον πεπόνθατε. εἰ γὰρ
20 ὅθ' ἤκομεν Εὐβοεῦσιν βεβοηθηκότες καὶ παρήσαν Ἀμφι-
πολιτῶν Ἰέραξ καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα, κε-
λεύοντες ἡμᾶς πλεῖν καὶ παραλαμβάνειν τὴν πόλιν, τὴν
αὐτὴν παρειχόμεθ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν προθυμίαν

5 τᾶλλα προσ. S 7 εἰσφέροντα F¹ 10 ἐθρυλεῖτε τέως Sauppe:
ἐθρυλεῖτε ὡς SFU ἐθρύνουν τέως Reiske (γρ. F?) ἐθρύνουν τε
γρ. S mg. rec. 11 ἐκπολεμῶσαι S corr. FU: ἐκπολεμῆσαι S¹ et
exemplaria Ἀττικιανὰ (Harpocr. s. v. ἐκπολεμῶσαι), cf. III 7 | δεῖν
S (teste Rabe) F¹U¹ et U²: δεῖ F corr. U² 13 ἡμῶν F 14 ταῦτά
Reiske Guttentag 17 δὴ δεῖ S corr. U corr. 20 παρήσαν
Dobree: παρήσαν SFU 22 ἡμᾶς] incipit antiqua manus A |
ἡμᾶς A: ὑμᾶς SU ης. v F 23 καὶ ὑπὲρ U

ἦνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας, εἴχετ' ἂν Ἀμφίπολιν
 τότε καὶ πάντων τῶν μετὰ ταῦτ' ἂν ἦτ' ἀπηλλαγμένοι
 9 πραγμάτων. καὶ πάλιν ἠνίκα Πύδνα, Ποτείδαια, Μεθώνη,
 Παρασαί, τᾶλλ', ἵνα μὴ καθ' ἕκαστα λέγων διατρίβω,
 πολιορκούμεν' ἀπηγγέλλετο, εἰ τότε τούτων ἐνὶ τῷ πρώ- 5
 τῳ προθύμῳ καὶ ὥς προσήκεν ἐβόηθήσαμεν αὐτοί, ῥᾶνοι
 καὶ πολὺ ταπεινότερῳ νῦν ἂν ἐχρώμεθα τῷ Φιλίππῳ.
 νῦν δὲ τὸ μὲν παρὸν αἰεὶ προΐεμενοι, τὰ δὲ μέλλοντ'
 αὐτόματ' οἰόμενοι σχήσειν καλῶς, ἠϋξήσαμεν ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι Φίλιππον ἡμεῖς καὶ κατεστήσαμεν τηλικούτον, 10
 ἡλικὸς οὐδεὶς πω βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας. νυνὶ δὴ
 καιρὸς ἦκει τις οὗτος ὁ τῶν Ὀλυνθίων αὐτόματος τῇ
 πόλει, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάττων τῶν προτέρων ἐκείνων.
 10 καὶ ἔμοιγε δοκεῖ τις ἂν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δίκαιος λο-
 γιστῆς | τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπεργόμενων καταστάς, 12
 καίπερ οὐκ ἐχόντων ὥς δεῖ πολλῶν, ὅμως μεγάλην ἂν 16
 ἔχειν αὐτοῖς χάριν εἰκότως· τὸ μὲν γὰρ πόλλ' ἀπολωλε-
 κέναι κατὰ τὸν πόλεμον τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἂν τις
 θεῖη δικαίως, τὸ δὲ μῆτε πάλαι τοῦτο πεπονθέναι πε-
 φηγέναι τέ τιν' ἡμῖν συμμαχίαν τούτων ἀντίρροπον, ἂν 20
 Προεμ-
 XLI 3 βουλώμεθα χρῆσθαι, τῆς παρ' ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέ-
 11 τημ' ἂν ἔγωγε θείην. ἀλλ' οἶμαι παρόμοιον ἐστίν ὅπερ
 καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως· ἂν μὲν γάρ, ὅς' ἂν
 τις λάβῃ, καὶ σῶσῃ, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ τὴν χάριν,

4 ἕκαστον Pal. 1 Hermog. III 415 (427, 9 R.) 5 τὸ πρῶτον U¹
 6 αὐτοί del. Zander 7 νυνὶ A 8 αἰεὶ AU | τὸ δὲ μέλλον τε U¹
 11 πῶποτε γρ. S mg. rec. γρ. F | νυνὶ δὴ F: νῦν ἤδη S νυνὶ δὲ
 AU νυνὶ δὲ δὴ G. H. Schaefer 12 ὁ τῶν Ὀλ. del. Valckenaer
 13 πρότερον SF²U² 15 ὅμιν U | ὑπεργόμενων γρ. S rec. γρ.
 FAU: ὑπερετημένων SF 17 ἂν τις ἀμελείας Hermog. III 282
 (800, 9 R.) 18 τὸν om. S 20 τέ s. v. A² 22 ὅπερ del. Blass
 ὅπερ Dobree

ἂν δ' ἀναλώσας λάθῃ, συνανήλωσε καὶ τὸ μεμνησθαι τὴν
 χάριν. καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως· οἱ μὴ χρησάμενοι
 τοῖς καιροῖς ὀρθῶς, οὐδ' εἰ συνέβῃ τι παρὰ τῶν θεῶν
 χρηστὸν μνημονεύουσι· πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβάν
 5 ἕκαστον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων κρίνεται. διὸ καὶ σφόδρα
 δεῖ τῶν λοιπῶν ὑμᾶς ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι φροντίσαι, ἵνα
 ταῦτ' ἐπανορθωσάμενοι τὴν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις
 ἀδοξίαν ἀποτριψώμεθα. εἰ δὲ προησόμεθ' ὧς ἄνδρες 12
 Ἀθηναῖοι καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἴτ' Ὀλυνθον
 10 ἐκεῖνος καταστρέψεται, φρασάτω τις ἐμοί, τί τὸ κωλύον
 ἔτ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν ὅποι βούλεται. ἄρα λογίζεται
 τις ὑμῶν ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον, δι'
 ὃν μέγας γέγονεν, ἀσθενὴς ὢν τὸ κατ' ἀρχὰς Φίλιππος;
 τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβών, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πάλιν
 15 Ποτειδαίαν, Μεθώνην αὐθις, εἴτα Θετταλίας ἐπέβῃ μετὰ 13
 ταῦτα Φεράς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ' ὃν ἐβούλετ'
 18 εὐτρεπίσας τρόπον | ὥχετ' εἰς Θράκην· εἴτ' ἐκεῖ τοὺς
 μὲν ἐκβαλὼν τοὺς δὲ καταστήσας τῶν βασιλέων ἡσθέ-
 νησεν· πάλιν ῥάσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν ἀπέκλινεν, ἀλλ'
 20 εὐθὺς Ὀλυνθίοις ἐπεχείρησεν. τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς καὶ
 Παλονας αὐτοῦ καὶ πρὸς Ἀρύββαν καὶ ὅποι τις ἂν εἴποι
 παραλείπω στρατείας.

1 τὸ S¹ ex quo τῷ factum est | τὴν χάριν SF: del. Cobet
 τῇ τύχῃ ante τὴν χάριν add. γρ. S mg. rec. F s. v. et γρ. mg., AU
 8 τοῦ θεοῦ U 6 πρὶν ὑπαρξάντων S: προὑπαρξάντων FAU |
 ὡς τὰ πολλὰ ante κρίνεται add. S rec. s. v. F s. v., AU 6 ὑμᾶς
 SAFU: ἡμᾶς vulgo | φροντίσαι F 11 ἔσται αὐτὸν U ! βού-
 λοιτο U | ἄρα γε FA 13 κατὰ τὴν ἀρχὴν U mg. | ὁ φίλ. AU
 17 ἐς S 19 ῥάσας Herwerden: ῥαῖσας SFAU 21 ἀρύββαν
 S¹F¹A (cf. C. I. A. II 115): ἀρύμβαν S¹F¹U 22 στρατείας S¹A

14 „Τί οὖν“ ἂν τις εἴποι „ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν;“ ἵνα
 γυνῶτ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ αἰσθησθ' ἀμφοτέρω, καὶ
 τὸ προῖεσθαι καθ' ἕκαστον αἰεὶ τι τῶν πραγμάτων ὡς
 ἀλυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην ἣ χρῆται καὶ συζῇ
 Φίλιππος, ὑφ' ἧς οὐκ ἔστιν ὅπως ἀγαπήσας τοῖς πεπραγ- 5
 μένοις ἡσυχίαν σχήσει. εἰ δ' ὁ μὲν ὡς αἰεὶ τι μείζον τῶν
 ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν ἐγνωκῶς ἔσται, ἡμεῖς δ' ὡς
 οὐδενὸς ἀντιληπτέον ἐρωμένως τῶν πραγμάτων, σκο-
 15 πείσθ' εἰς τί ποτ' ἐλπίς ταῦτα τελευτήσῃ. πρὸς θεῶν,
 τίς οὕτως εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν ὅστις ἀγνοεῖ τὸν ἐκείθεν 10
 πόλεμον δεῦρ' ἦξοντα, ἂν ἀμελήσωμεν; ἀλλὰ μὴν, εἰ
 τοῦτο γενήσεται, δέδοικ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι μὴ τὸν
 αὐτὸν τρόπον ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ῥαδίως ἐπὶ τοῖς
 μεγάλοις [τόκοις] μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον ὕστερον
 καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν, οὕτως καὶ ἡμεῖς [ἂν] ἐπὶ 15
 πολλῷ φανῶμεν ἐρραθυμηκότες, καὶ ἅπαντα πρὸς ἡδονὴν
 ζητοῦντες, πολλὰ καὶ χαλεπὰ ὧν οὐκ ἠβουλόμεθ' ὕστερον
 εἰς ἀνάγκην ἔλθωμεν ποιεῖν, καὶ κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν
 ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

16 Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἴσως φῆσαι τις ἂν ῥάδιον καὶ 20
 παντὸς εἶναι, τὸ δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων ὃ τι δεῖ πράτ-
 τειν ἀποφαίνεσθαι, τοῦτ' εἶναι συμβούλου. ἐγὼ δ' οὐκ
 ἀγνοῶ μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῦθ', ὅτι πολ|λάκις 14
 ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν
 πραγμάτων εἰπόντας ἐν ὀργῇ ποιείσθι, ἂν τι μὴ κατὰ 25

1 ἂν τις εἴποι A: τις ἂν εἴποι SFU; del. Cobet 3 αἰε AU
 4 συνζῇ A¹ 6 αἰε AU 7. ὅτι δεῖ A 8 τῶν πραγμάτων
 ἀντιλ. ἐρωμένως U¹ | σκοπεῖσθ' τε S mg. rec. σκοπεῖτε vulgo
 10 ἐστὶν εὐήθης AU | verba εὐήθης usque ad II 16 (κο)πτόμενοι
 in A perierunt | ἡμῶν U² 14 μεγάλοις τόκοις SFU: τόκοις
 om. Priscian. XVIII 295 del. L. Spengel 15 ἂν om. Pal. 104;
 del. Dobree 16 ἅπαντα] ἅπαν τὸ U

γνώμην ἐκβῆ· οὐ μὴν οἶμαι δεῖν τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν
σκοποῦνθ' ὑποστείλασθαι περὶ ὧν ὑμῖν συμφέρειν
ἡγοῦμαι. φημὶ δὴ διχῇ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν 17
ὑμῖν, τῷ τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυνθίοις σῶξιν καὶ τοὺς
5 τοῦτο ποιήσοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῷ τὴν
ἐκείνου χώραν κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώ-
ταις ἑτέροις· εἰ δὲ θατέρου τούτων ὀλιγορήσετε, ὁκνῶ
μὴ μάταιος ἡμῖν ἡ στρατεία γένηται. εἴτε γὰρ ὑμῶν τὴν 18
ἐκείνου κακῶς ποιούντων, ὑπομείνας τοῦτ' Ὀλυνθον
10 παραστήσεται, ῥαδίως ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθὼν ἀμυνεῖται·
εἴτε βοηθησάντων μόνον ὑμῶν εἰς Ὀλυνθον, ἐκινδύνως
ὁρῶν ἔχοντα τὰ οἴκοι προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει
τοῖς πράγμασι, περιέσται τῷ χρόνῳ τῶν πολιορκουμένων.
δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι.

15 Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα γινώσκω· περὶ δὲ 19
χρημάτων πόρου, ἔστιν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι χρήμαθ'
ὑμῖν, ἔστιν ὅσ' οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων στρατιω-
τικά· ταῦτα δ' ὑμεῖς οὕτως ὥς βούλεσθε λαμβάνετε. εἰ
μὲν οὖν ταῦτα τοῖς στρατευομένοις ἀποδώσετε, οὐδενὸς
20 ὑμῖν προσδεῖ πόρου, εἰ δὲ μή, προσδεῖ, μᾶλλον δ' ἅπαν-
τος ἐνδεῖ τοῦ πόρου. „τί οὖν;“ ἂν τις εἴποι, „σὺ γρά-
φεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά;“ μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. ἐγὼ 20
μὲν γὰρ ἡγοῦμαι στρατιώτας δεῖν κατασκευασθῆναι καὶ
ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά, καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν
25 αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα, ὑμεῖς

1 οἶμαι γε U 4 καὶ in ras. Sa m. recentissima 8 στρατιά S¹F |
ὑμῶν <μόνον> Cobet (post Reiskium) 10 οἰκίαν F | ἀμύνεται S¹
13 καὶ περιέσται U 14 δὴ] δὲ F 16 ἔστιν ὑμῖν (omisso ὑμῖν v. 17)
Hermog. III 413 W. (425, 4 R.) 17 οὐδέσσι Dindorf | στρατιωτικά
del. Bake 20 δὲ παντός U 23 sq. καὶ . . . στρατιωτικά del. Dobree
24 ταῦτ' del. Bekker cf. Meiser in Fleckeiseni ann. 1874, 706

δ' οὐτω πως ἔνευ πραγμάτων λαμβάνειν εἰς τὰς ἐφορτάς. ἔστι δὲ | λοιπὸν οἶμαι πάντας εἰσφέρειν, ἂν πολλῶν δέῃ, 15
πολλά, ἂν ὀλίγων, ὀλίγα. δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἔνευ τούτων
οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους
τινὰς ἄλλοι πόρους, ὧν ἔλεσθ' ὅστις ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ 5
καὶ ἕως ἐστὶ καιρὸς, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

- 21 Ἄξιον δ' ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι τὰ πράγματ'
ἐν ᾧ καθέστηκε νυνὶ τὰ Φίλιππου. οὔτε γάρ, ὥς δοκεῖ
καὶ φήσκει τις ἂν μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, εὐτρεπῶς οὐδ'
ὥς ἂν κάλλιστ' αὐτῷ τὰ παρόντ' ἔχει, οὔτ' ἂν ἐξήνεγκε 10
τὸν πόλεμόν ποτε τοῦτον ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν ᾤκηθη
δεήσειν αὐτόν, ἀλλ' εὐθέως ἐπιὼν ἅπαντα τότ' ἤλαψε τὰ
πράγματ' ἀναιρήσεσθαι, κἄτα διέψευσται. τοῦτο δὲ πρῶ-
τον αὐτὸν ταράττει παρὰ γνώμην γεροντὸς καὶ πολλῆν
22 ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει, εἴτα τὰ τῶν Θετταλῶν. ταῦτα 15
γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν δῆπου φύσει καὶ αἰεὶ πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις, κομιδῇ δ', ὥσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τούτῳ. καὶ γὰρ
Παρασὰς ἀπαιτεῖν αὐτόν εἰσιν ἐψηφισμένοι, καὶ Μαγνη-
σίαν κεκωλύκασιν τειχιζεῖν. ἤκουον δ' ἔργωγέ τινων, ὥς
οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγοράς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ 20
καρποῦσθαι· τὰ γὰρ κοινὰ τὰ Θετταλῶν ἀπὸ τούτων
δέοι διοικεῖν, οὐ Φίλιππον λαμβάνειν. εἰ δὲ τούτων
ἀποστερηθήσεται τῶν χρημάτων, εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς
23 τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστήσεται. ἀλλὰ μὴν τὸν
γε Παίονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν καὶ ἀπλῶς τούτους ἅπαντας 25
ἡγεῖσθαι χρὴ αὐτονόμους ἡδῖον ἂν καὶ ἐλευθέρους ἢ

1 λαμβάνετε U 3 δὲ SFU¹ δὴ U² 4 sq. τινες ἄλλους πό-
ρους U 10 ἔχει Aug. 3¹: ἔχει SF ἔχει U 12 εὐθέως Fox:
ὥς SFU 13 καταδιέψευσται S¹F 16 μὲν ἤδη πον φύσει
που U | αἰεὶ U 17 δ' om. U 23 ἀποστερηθήσεται Y suppl.:
ἀποστερηθήσεται SFU 25 τούτους] τοὺς U

δούλους εἶναι· καὶ γὰρ ἀήθεις τοῦ κατακούειν τινός
 εἰσιν, καὶ ἄνθρωπος ὑβριστής, ὥς φασιν. καὶ μὰ Δί'
 16 οὐδὲν ἄπιστον ἴσως· τὸ γὰρ | εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν
 ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίγνεται, διό-
 5 περ πολλάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τὰγαθὰ τοῦ κτήσασθαι
 χαλεπώτερον εἶναι. δεῖ τοίνυν ὑμᾶς ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι 24
 τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας
 ἐτοιμῶς συνάρασθαι τὰ πράγματα, καὶ πρεσβευομένους
 ἐφ' ἃ δεῖ, καὶ στρατευομένους αὐτοὺς καὶ παροξύνοντας
 10 τοὺς ἄλλους ἅπαντας, λογιζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι
 καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς
 τῇ χώρᾳ, πῶς ἂν αὐτὸν οἴεσθ' ἐτοιμῶς ἐφ' ὑμᾶς ἐλθεῖν;
 εἴτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μὴδ' ἃ πάθοιτ' ἂν, εἰ δύναιτ'
 ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε;
 15 Ἔτι τοίνυν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι μὴδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λαν- 25
 θανέτω, ὅτι νῦν αἵρεσίς ἐστιν ὑμῖν, πότερ' ὑμᾶς ἐκεῖ
 χρὴ πολεμεῖν ἢ παρ' ὑμῖν ἐκείνον. ἐὰν μὲν γὰρ ἀντέχη
 τὰ τῶν Ὀλυνθίων, ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε καὶ τὴν ἐκεῖ-
 νου κακῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν
 20 ταύτην ἀδεῶς καρπούμενοι· ἂν δ' ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ,
 τίς αὐτὸν κωλύσει δεῦρο βαδίζειν; Θηβαῖοι; μὴ λίαν 26
 πικρὸν εἰπεῖν ἧ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἐτοιμῶς. ἀλλὰ Φω-
 κεῖς; οἱ τὴν οἰκείαν οὐχ οἷοί τ' ὄντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ
 βοηθήσῃθ' ὑμεῖς. ἢ ἄλλος τις; ἀλλ' ὥταν, οὐχὶ βουλη-
 25 σεται. τῶν ἀτοπωτάτων μέντ' ἂν εἴη, εἰ ἂν νῦν ἄνιοιαν

1 τοῦ κατα habet S rec. in lac. 4 litt. (τ . . ακουειν S¹ teste Blassio; fuerit του ακουειν) 2 ἄνθρωπος Bekker: ἄνθρωπος SFU 6 ἡμᾶς Lex. Vindob. p. 165, 11 7 ἡμέτερον SF¹U 11 ὑμῶν Harleianus 12 τὴν χώρᾳ S¹U¹ | ἡμᾶς O 13 μὴδ' vel (post Frankium) v. 14 οὐ del. Cobet coll. XXI 57 21 αὐτὸν ἔτι Lex. Vindob. p. 52, 19 | <οἱ> μὴ Baiter 22 ἀλλ' οἱ U¹ 24 ὑμεῖς ἢ ἄλλος τις. interpunxit cum S¹F Blass (cf. rhet. Gr. IV 739, 26 W.)

- ὀφλισκάνων ὅμως ἐκλαλεῖ, ταῦτα οὐνηθεῖς μὴ πράξει.
 27 ἀλλὰ μὴν ἡλίκα γ' ἐστὶν τὰ διάφορ' ἐνθάδ' ἢ 'κεῖ πολε-
 μεῖν, οὐδὲ λόγου προσδεῖν ἡγοῦμαι. εἰ γὰρ ὑμᾶς δεήσειεν
 αὐτοὺς τριάκονθ' ἡμέρας μόνας ἕξω γενέσθαι, καὶ ὅς' 4
 ἀνάγκη στρατοπέδῳ χρωμένους τῶν ἐκ τῆς χώρας | λαμ- 17
 βάνειν, μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ πολεμίου λέγω, πλείον'
 ἂν οἶμαι ζημιωθῆναι τοὺς γεωργοῦντας ὑμῶν ἢ ὅς' εἰς
 ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε. εἰ δὲ δὴ
 πόλεμός τις ἦξει, πόσα χρηὴ νομίσαι ζημιώσεσθαι; καὶ
 πρόσσεθ' ἢ ὕβρις καὶ ἔθ' ἢ τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃ, 10
 οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημία τοῖς γε σώφροσιν.
- 28 Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ συνιδόντας ἅπαντας βοηθεῖν καὶ
 ἀπωθεῖν ἐκείσε τὸν πόλεμον, τοὺς μὲν εὐπόρους, ἵν' ὑπὲρ
 τῶν πολλῶν ὧν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι μίκρ' ἀναλλί-
 σκοντες τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς, τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ, 15
 ἵνα τὴν τοῦ πολεμεῖν ἐμπειρίαν ἐν τῇ Φιλίππου χώρα
 κτησάμενοι φοβεροὶ φύλακες τῆς οἰκείας ἀκεραίου γέ-
 νωνται, τοὺς δὲ λέγοντας, ἵν' αἱ τῶν πεπολιτευμένων
 αὐτοῖς εὐθυναὶ ῥάδιαι γένωνται, ὥς ὅποι' ἄττ' ἂν ὑμᾶς
 περιστῇ τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ καὶ τῶν πεπραγ- 20
 μένων αὐτοῖς ἔσεσθε. χρηστὰ δ' εἶη παντὸς εἵνεκα.

1 ἐγκαλεῖ F in ras. | πράξει SF¹ ut videtur 4 μόνας hab.
 U¹ s. v. 6 μῆθενός F, οὐ ab alt. m. | πλείον' Blass: πλέον SFU
 πλείον Syrian. II 191, 5 7 ὑμῶν U: ἡμῶν S ἡμῶν F 8 δεδα-
 πανῆσθαι F¹ | δὴ om U 9 ζημιώσεσθαί F 11 ζημίας U (non S)
 14 ὧν] & U 15 ἀδεῶς καρπῶνται U Syrianus 16 τῇ τοῦ
 vulgo (non F) 19 ὅποια ταν U¹ τινα superscr. U rec. 20 καὶ
 om. U 21 ἔνεκα U

In S F subscriptum est (versuum numerus in S a sec. manu)

ὈΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α
 Η Η ΔΙ Δ Π

II ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Προσέηκοντο μὲν τὴν πρεσβείαν τῶν Ὀλυνθίων οἱ Ἀθη-
ναῖοι, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς κεκρίκασιν· μέλλουσι δὲ περὶ τὴν
ἔξοδον καὶ δεδιόσιν ὥς δυσπολεμήτου τοῦ Φιλίππου, παρελ-
θὼν ὁ Δημοσθένης πειρᾶται θαρσύνειν τὸν δῆμον, ἐπιδεικνύς
5 ὥς ἀσθενῇ τὰ τοῦ Μακεδόνης πράγματα. καὶ γὰρ τοῖς συμμα-
χοῖς ὑποπτον αὐτὸν εἶναι φησι καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν
οὐκ ἰσχυρόν· τοὺς γὰρ Μακεδόνας ἀσθενεῖς εἶναι καθ' ἑαυτούς.

- 18 Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἂν τις ἰδεῖν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν φανεράν γιγνο-
10 μένην τῇ πόλει, οὐχ ἥμιστα δ' ἐν τοῖς παροῦσι πράγ-
μασιν· τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππῳ γεγενῆσθαι
καὶ χώραν ὁμορον καὶ δύναμιν τινα κεκτημένους, καὶ
τὸ μέριστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην
τοιαύτην ἔχοντας, ὥστε τὰς πρὸς ἐκείνους διαλλαγὰς πρῶ-
15 τον μὲν ἀπίστους, εἴτα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος νομίζειν
ἀνάστασιν, δαιμονία τινὶ καὶ θείᾳ παντάπασιν ἔοικεν
εὐεργεσία. δεῖ τοίνυν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῦτ' ἤδη 2
σκοπεῖν αὐτούς, ὅπως μὴ χεῖρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς
εἶναι δόξωμεν τῶν ὑπαρχόντων, ὥς ἔστι τῶν αἰσχυρῶν,
20 μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων ὧν
ἡμὲν ποτε κύριοι φαίνεσθαι προΐεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν
ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμαχῶν καὶ καιρῶν.

5 ἀσθενεῖ Y   6 αὐτὸν ὑποπτον Y | ἰδίαν FU m: οἰκίαν Y
cf. or. § 13   16 ἀνάστασιν εἶναι F   18 prius αὐτοὺς del. vel
cum c. Rehd. in ἡμᾶς mutat Dobree   19 δόξωμεν Vat. 69 corr.,
Bekker: δόξωμεν SF   20 μόνων F¹   22 καὶ SF¹: τε καὶ F² ut vid.

- 3 Τὸ μὲν οὖν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὴν Φιλίππου ῥώμην
 διεξιέναι καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέ-
 οντα ποιεῖν ὑμᾶς, οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι. διὰ τί; ὅτι
 μοι δοκεῖ πάνθ' ὅς' ἂν εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἐκείνῳ
 μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν, ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπραχθαι. 5
 ὁ μὲν γὰρ ὅσῳ πλείον' ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν
 αὐτοῦ, τοσοῦτον θαυμαστώτερος παρὰ πᾶσι νομίζεται·
 ὑμεῖς δ' ὅσῳ χεῖρον ἢ προσήκεν κέχρησθε τοῖς πράγ-
 4 μασιν, τοσοῦτον πλείον' αἰσχύνην ὠφλήκατε. ταῦτα μὲν 9
 οὖν παραλείψω. καὶ γὰρ εἰ μετ' ἄληθείας τις ὧ ἄνδρες 19
 Ἀθηναῖοι σκοποῖτο, ἐνθ' ἐνδ' ἂν αὐτὸν ἴδοι μέγαν γε-
 γεννημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. ὧν οὖν ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει
 τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην
 προσήκει λαβεῖν, οὐχὶ νῦν ὁρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν·
 ἀλλὰ καὶ χωρὶς τούτων ἔνι, καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηκοέναι 15
 πάντας ὑμᾶς, καὶ μεγάλ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι κατ' ἐκείνου
 φαίνονται ἂν ὀνείδῃ βουλομένοις ὀρθῶς δοκιμάζειν, ταῦτ'
 εἰπεῖν πειράσομαι.
- 5 Τὸ μὲν οὖν ἐπὶ λόγον καὶ ἄπιστον καλεῖν, ἄνευ τοῦ τὰ
 πεπραγμένα δεικνύναι, λοιδορίαν εἶναι τις ἂν φήσειεν 20
 κενὴν δικαίως· τὸ δὲ πάνθ' ὅσα πρότερον ἔπραξε διεξιόντ'
 ἐφ' ἅπασιν τούτοις ἐλέγχειν, καὶ βραχέος λόγου συμβαί-
 νει δεῖσθαι, καὶ δυοῖν ἔνεχ' ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρησθαι,
 τοῦ τ' ἐκεῖνον, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαί-
 νεσθαι, καὶ τοὺς ὑπερεκπεπληγμένους ὡς ἄμαχόν τινα 25

1 ὧ ἄνδ. Ἀθ. om. Hermog. III 216 W. (239, 20 R.). 272 (291, 8 R.)
 4 εἴπη O 5 φιλοτιμίαν τινὰ S rec. F 6 γὰρ Φίλιππος . . 7 ἄν-
 τοῦ . . 8 ὑμεῖς δὲ ὧ Ἀθηναῖοι Hermog. III 157 W. (182, 12 R.)
 14 οὐχὶ S¹: τούτων οὐχὶ S man. scholiastae recentissimi, Hermog.
 III 161 (177, 12 R.). 155 (180, 22 R.) ὑπὲρ τούτων οὐχὶ F 23 συμ-
 φέρειν ἡγοῦμαι F 25 τοῦ τοὺς F | ὑπερεκπεπληγμένους F

τὸν Φίλιππον ἰδεῖν, ὅτι πάντα διεξελέλυνθεν οἷς πρότερον
 παρακρουόμενος μέγας ἠύξήθη, καὶ πρὸς αὐτὴν ἤκει τὴν
 τελευτὴν τὰ πράγματ' αὐτοῦ. ἐγὼ γὰρ ὧ ἄνδρες Ἀθη- 6
 ναῖοι σφόδρ' ἂν ἡγοῦμην καὶ αὐτὸς φοβερὸν τὸν Φίλιπ-
 5 πον καὶ θανααστόν, εἰ τὰ δίκαια πράττονθ' ἑώρων ἠύξη-
 μένον· νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν εὐρίσκω τὴν μὲν
 ἡμετέραν εὐήθειαν τὸ κατ' ἀρχάς, ὅτ' Ὀλυμπίους ἀπ-
 ἤλαννόν τινες ἐνθὲνδε βουλομένους ὑμῖν διαλεχθῆναι,
 τῷ τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδῶσειν καὶ τὸ θρυλού-
 10 μενόν ποτ' ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ προσ-
 αγαγόμενον, τὴν δ' Ὀλυμπίαν φίλιαν μετὰ ταῦτα τῷ 7
 20 Ποτειδαίαν οὖσαν ἡμετέραν ἐξελεῖν, καὶ τοὺς μὲν πρό-
 τερον συμμάχους ὑμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δ' ἐκείνοις,
 Θετταλοὺς δὲ νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μαγνησίαν παραδῶ-
 15 σειν ὑποσχέσθαι καὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον πολεμήσειν
 ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέξασθαι. ὅλως δ' οὐδεὶς ἔστιν ὄντιν'
 οὐ πεφενάκιεν ἐκεῖνος τῶν αὐτῷ χρησαμένων· τὴν γὰρ
 ἐκάστων ἄνοιαν αἰεὶ τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν ἐξαπατῶν
 καὶ προσλαμβάνων οὕτως ἠύξήθη. ὥσπερ οὖν διὰ τοῦ- 8
 20 των ἤρθη μέγας, ἥνυχ' ἕκαστοι συμφέρον αὐτὸν ἑαυτοῖς
 ᾤοντό τι πράξειν, οὕτως ὀφείλει διὰ τῶν αὐτῶν τούτων
 καὶ καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπειδὴ πάνθ' ἔνεχ' ἑαυτοῦ ποιῶν
 ἐξελέλκεται. καιροῦ μὲν δὴ ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πρὸς
 τοῦτο πάρεστι Φιλίππῳ τὰ πράγματα· ἢ παρελθὼν τις
 25 ἔμοί, μᾶλλον δ' ὑμῖν δεξιάτω, ὥς οὐκ ἀληθὴ ταῦτ' ἐγὼ
 λέγω, ἢ ὥς οἱ τὰ πρῶτ' ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύ-

2 μέγας νῦν γρ. F   3 αὐτοῦ^{ωι} F, αὐτῷ vulgo cf. XVIII 295

8 βουλομένοις F   10 κατασκευάσαι^{σειν} F | προσαγόμενον F   13 ὑμᾶς
 del. Blass cf. Berl. Phil. Woch. 1910 p. 1148   23 ἐξελέλκεται S¹
 24 τοῦτον? F¹   25 ἢ ὥς F   26 πιστεύουσιν αὐτῷ γρ. F

σουσιν, ἢ ὥς οἱ παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι
Θετταλοὶ νῦν οὐκ ἂν ἐλεύθεροι γένοιονθ' ἄσμενοι.

- 9 Καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἡγείται,
οἶεται δὲ βία καθέξειν αὐτὸν τὰ πράγματα τῷ τὰ χωρία
καὶ λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ ὀρθῶς 5
οἶεται. ὅταν μὲν γὰρ ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συστῇ
καὶ πᾶσι ταῦτά συμφέρῃ τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου,
καὶ συμπονεῖν καὶ φέρειν τὰς συμφορὰς καὶ μένειν ἐθέ-
λουσιν ἄνθρωποι· ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας
τις ὥσπερ οὗτος ἰσχύσῃ, ἡ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν 10
10 πταισμ' ἅπαντ' ἀνεχαίτισεν καὶ διέλυσεν. οὐ γὰρ ἔστιν,
οὐκ ἔστιν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα καὶ ἐπιορκοῦντα
καὶ ψευδόμενον δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ 21
τοιαῦτ' εἰς μὲν ἅπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ
σφόδρα γ' ἡρτησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχῃ, τῷ χρόνῳ 15
δὲ φωράται καὶ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ. ὥσπερ γὰρ οἰκίας
οἶμαι καὶ πλοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ
κάτωθεν ἰσχυρότατ' εἶναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς
ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσ-
ήκει. τοῦτο δ' οὐκ ἔνι νῦν ἐν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππῳ. 20
- 11 Φημὶ δὴ δεῖν ἡμᾶς τοῖς μὲν Ὀλυνθίοις βοηθεῖν, καὶ
ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι·
πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἢ τοὺς μὲν δι-
δάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσιν
ἐψηφισμένοι Παργασὶς ἀπαιτεῖν καὶ περὶ Μαγνησίας 25

2 Θετταλοὶ del. Rosenberg 7 ταῦτα S¹ 9 ἄνθρωποι Bekker:
ἄνθρωποι S F οἱ ἄνθρωποι vulgo 10 μικρὸν] τὸ τυχὸν γε. F,
cf. XI 7 11 καὶ διέλυσεν om. Rh. Gr. II 232 del. Cobet; cf.
Isocr. VII 12 18 ἰσχυρότατα F 21 ἡμᾶς F | post ὑμᾶς add.
ἄμα F² s. v. 25 ἀπαιτεῖν αὐτὸν F, ἀπαιτεῖν αὐτὸν γε. F mg.

λόγους ποιείσθαι. σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτ' ὃ ἄνδρες 12
 Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσιν μόνον οἱ παρ' ἡμῶν
 πρέσβεις, ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν, ἐξεληλυ-
 θότων ὑμῶν ἀξίως τῆς πόλεως καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγ-
 5 μασιν· ὥς ἅπας μὲν λόγος, ἂν ἀπῇ τὰ πράγματα, μάταιόν
 τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δ' ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας
 πόλεως· ὅσῳ γὰρ ἐτοιμότατ' αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι,
 τοσοῦτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ. πολλὴν δὴ 13
 τὴν μετὰστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολήν,
 10 εἰσφέροντας, ἐξιόντας, ἅπαντα ποιοῦντας ἐτοίμως, εἴπερ
 τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν. καὶ ταῦτ' ἐθελήσῃθ' ὥς
 προσήκει καὶ δὴ περαινέειν, οὐ μόνον ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
 τὰ συμμαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται |
 22 Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως
 15 κακῶς ἔχοντ' ἐξελεγχθήσεται.

Ὅλως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν 14
 προσθήκῃ μερὶς ἐστὶν τις οὐ μικρά· οἷον ὑπῆρξέν ποθ'
 ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέου πρὸς Ὀλυνθίους· πάλιν αὖ πρὸς
 Ποτειδαίαν Ὀλυνθίοις· ἐφάνη τι τοῦτο συναμφοότερον·
 20 νυνὶ Θετταλοῖς στασιάζουσι καὶ τεταραγμένοις· ἐπὶ τὴν
 τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησεν· ὅποι τις ἂν οἶμαι προσθῇ
 καὶ μικρὰν δύναμιν, πάντ' ὥφελεί· αὐτὴ δὲ καθ' αὐτήν

1 σκοπεῖσθαι μ. τοῦτο δεῖ γρ. F mg. 2 ἐροῦσι F 5 πράγ-
 ματα] scholium ἔργα habet F mg. 9 τὴν μεταβολήν del. Reiske,
 Cobet, cf. Plut. Ag. 5, 4 11 καὶ ταῦτα S γρ. F mg.: καὶ ταῦτα F
 12 δὴ S¹: δεῖ S¹F | περαινέειν S² γρ. F mg.: παραινέειν S¹F in
 text. 16 sq. ἐν μὲν προσθήκης μερὶς γρ. F mg. ex XI 8
 19 Ὀλυνθίοις· interpunctum cum S Madvig deleto commate post
 συναμφοότερον | τοιοῦτο γρ. S γρ. F 20 νυνὶ δὲ S rec. F | νοσοῦσι
 καὶ στασιάζουσι Y ex IX 12 νοσοῦσι Cobet | τεταραγμένοις· interp.
 Blass 21 οἰκείαν S¹ | ἐβοήθησεν] ἐβοήθησαν S¹ ἐβοήθησαν F
 del. Meutzner | καὶ ὅποι S rec. F

- 15 ἀσθενής καὶ πολλῶν κακῶν ἐστὶ μεστή. καὶ γὰρ οὗτος
 ἅπασι τούτοις, οἷς ἂν τις μέγαν αὐτὸν ἡγήσαιοτο, τοῖς
 πολέμοις. καὶ ταῖς στρατείαις, ἔτ' ἐπισφαλεστέραν ἢ
 ὑπῆρχε φύσει κατεσκεύακεν αὐτῷ. μὴ γὰρ οἴεσθ' ὅ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῖς αὐτοῖς Φίλιππόν τε χαίρειν καὶ 5
 τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ καὶ τοῦτ'
 ἐξήλωκεν καὶ προήρηται πράττων καὶ κινδυνεύων, ἂν
 συμβῇ τι, παθεῖν, τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦθ' ἂ μὴδεὶς
 πάποτ' ἄλλος Μακεδόνων βασιλεὺς δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν
 16 ἀσφαλῶς ἡρημένος· τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ 10
 τούτων οὐ μέτεστιν, κοπτόμενοι δ' αἰεὶ ταῖς στρατείαις
 ταύταις ταῖς ἄνω κάτω λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαι-
 πωροῦσιν, οὗτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις οὗτ' ἐπὶ τοῖς αὐτῶν
 ἰδίοις ἑώμενοι διατρίβειν, οὗθ' ὅς' ἂν ποιήσωσιν οὕτως
 ὅπως ἂν δύνωνται, ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι, κεκλειμένων 15
 17 τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον. οἱ μὲν
 οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τούτων 23
 ἂν τις σκέψαιτ' οὐ χαλεπῶς· οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες
 ξένοι καὶ πεζέταιροι δόξαν μὲν ἔχουσιν, ὥς εἰσὶ θαν-
 μαστοὶ καὶ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, ὥς δ' ἐγὼ 20
 τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγεννημένων τινὸς ἤκουον, ἀνδρὸς
 οὐδαμῶς οἷου τε ψεύδεσθαι, οὐδένων εἰσὶν βελτίους.
 18 εἰ μὲν γὰρ τις ἀνὴρ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς οἷος ἔμπειρος πο-
 λέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπ-

3 στρατιαῖς S rec. | αὐτήν ἢ S rec. F ex XI 9 4 ἐαυτῶι
 S rec. F 8 pap. Tancock. τι omisisse aut post ἂν habuisse vide-
 tur 9 Μακεδόνων βασιλεὺς et. pap. et Hermog. III 287 (306, 20)
 11 αἰ | στρατιαῖς A 12 ἄνω καὶ κάτω S rec. ἄνω τε καὶ
 κάτω γρ. FA 14 ποιήσωσιν] πορίσωσιν A 15 κεκλειμένων S¹

19 πεζετεροι S¹ πεζαίτεροι S rec. 22 οὐδένων F^{δς}

ωθεῖν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάνθ' αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι
 τὰ ἔργα (πρὸς γὰρ αὐ τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν φιλοτιμίαν
 ἀνυπερβλήτον εἶναι)· εἰ δέ τις σώφρων ἢ δίκαιος ἄλλως,
 τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου καὶ μέθην καὶ
 5 κορδακισμοὺς οὐ δυνάμενος φέρειν, παρεῶσθαι καὶ ἐν
 οὐδενὸς εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον. λοιποὺς δὲ περὶ αὐτὸν 19
 εἶναι ληστὰς καὶ κόλακας καὶ τοιοῦτους ἀνθρώπους, οἷους
 μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι τοιαῦθ' οἱ ἐγὼ νῦν ὀκνῶ πρὸς
 ὑμᾶς ὀνομάσαι. δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ
 10 γὰρ οὓς ἐνθύνδε πάντες ἀπήλυννον ὥς πολὺ τῶν θαν-
 ματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὄντας, Καλλίαν ἐκείνουν τὸν
 δημόσιον καὶ τοιοῦτους ἀνθρώπους, μίμους γελοίων καὶ
 ποιητὰς αἰσχυρῶν ἁσμάτων, ὧν εἰς τοὺς συνόντας ποι-
 οῦσιν ἕνεκα τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾷ καὶ περὶ
 15 αὐτὸν ἔχει. καίτοι ταῦτα, καὶ εἰ μικρά τις ἡγείται, 20
 μεγάλ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δέλματα τῆς ἐκείνου γνώμης
 καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶν τοῖς εὐ φρονοῦσιν. ἀλλ' οἶμαι
 νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γὰρ εὐ-
 19 πραξίαι δεινὰ συγκρῦψαι τὰ τοιαῦτ' ὀνειδίη· εἰ δέ τι
 24 πταίσει, τότ' ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτ' ἐξετασθήσεται. | δοκεῖ
 δ' ἔμοιγ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δέξειν οὐκ εἰς μακράν, ἂν
 οἷ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς βούλησθε. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς 21
 σώμασι, τέως μὲν ἂν ἐρρωμένος ἦ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται,

2 φιλοτιμίαν τάνδρὸς γρ. FA 7 posterius καὶ om. S¹ add.
 rec. 15 καὶ εἰ SA: εἰ καὶ F 18 τούτοις] τοῖς τοιοῦτοις γρ.
 F ex XI 13 19 συγκρῦψαι S, in mg. schol. συσκιάσαι, γρ.
 συσκιάσαι F συγκρ. καὶ συσκιάσαι A ex XI 13 20 πταίσει F |
 ταῦτα S πάντ' add. F s. v. ταῦτα πάντα A 23 σώμασιν ἡμῶν
 F ex XI 13 | ἕως Stob. Flor. XXXVI 11 H., Dindorf | τις ἤι A | post
 ἐπαισθάνεται add. τῶν καθ' ἕκαστα σαθρῶν S rec. FA Stob. ex
 XI 14

ἐπὰν δ' ἀρρώστημά τι συμβῇ, πάντα κινεῖται, καὶ ῥῆγμα
καὶ στρέμμα καὶ ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρῶν ἦ,
οὔτω καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράννων, ἕως μὲν ἂν ἕξω
πολεμῶσιν, ἀφανῇ τὰ κακὰ τοῖς πολλοῖς ἐστίν, ἐπειδὰν
δ' ὁμορος πόλεμος συμπλακῇ, πάντ' ἐποίησεν ἔκδηλα. 5

- 22 Εἰ δέ τις ὑμῶν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸν Φίλιππον εὐτυ-
χοῦνθ' ὄρων ταύτη φοβερόν προσπολεμῆσαι νομίζει, σώ-
φρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῷ χρῆται· μεγάλη γὰρ
ῥοπή, μᾶλλον δ' ὅλον ἢ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν
ἀνθρώπων πράγματα· οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγ', εἴ τις αἰρεσὶν 10
μοι δοίη, τὴν τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἂν ἐλόιμην,
ἐθελόντων ἃ προσήκει ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ
μικρόν, ἢ τὴν ἐκείνου· πολὺ γὰρ πλείους ἀφορμὰς εἰς
τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν ἔχειν ὄρω ὑμῖν ἐνούσας ἢ
23 'κεῖνω. ἀλλ' οἴμαι καθήμεθ' οὐδὲν ποιοῦντες· οὐκ ἔνι δ' 15
αὐτὸν ἀργοῦντ' οὐδὲ φίλοις ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποι-
εῖν, μή τί γε δὴ τοῖς θεοῖς. οὐ δὴ θανμαστόν ἐστίν, εἰ στρα-
τευόμενος καὶ πονῶν ἐκείνος αὐτὸς καὶ παρὼν ἐφ' ἅπασι
καὶ μήτε καιρὸν μήθ' ὥραν παραλείπων ἡμῶν μελλόντων
καὶ ψηφιζομένων καὶ πυνθανομένων περιγίγνεται· οὐδὲ 20
θανυμάξω τοῦτ' ἐγώ· τούναντίον γὰρ ἂν ἦν θανμαστόν,

1 πάντα—ῥῆγμα om. F, add. in mg. 2 σαθρῶν S¹: σαθρόν S²FA Stob. 5 συμπλεκεῖ A 6 ὧ ἄ. Ἀθ. Hermog. III 437 W. (448, 13 R.) 8 ἀνθρώπων] ἀνδρὸς Hermog. λογισμῷ] προ-
νοίᾳ Dion. Hal. de Dem. 1089 R. ex XI 15 9 τὸ ὅλον γε. S a
man. schol., A | ἅπαντ' A U 11 δόωη S U¹ δόω⁰ F 12 αὐ-
τῶν om. Dion. 14 οὐσας G. H. Schaefer 15 post δ' in F 2
litt. eras. 16 τοῖς φίλοις γε. FA | ἐπιτάττει F¹ 17 οὐ δὴ..
20 περιγίγν. adf. Hermog. III 124 (150 R.) et 149 (175 R.) 18 καὶ
πονῶν αὐτὸς om. Hermog. at cf. III 150, 3 (175, 21 R.) 19 μήτε...
μήθ' Blass: μήδὲ...μήδ' SF μηδένα...μηδ' γε. FAU Hermog.
20 καὶ πυνθανομένων om. Hermog. | οὐδὲ S: οὐ δὴ FU¹ οὐ δὴ
γε. S rec. A 21 ἂν add. F s. v. om. A Hermog. III 150 (176, 6 R.)

εἰ μὴδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὧν τοῖς πολεμοῦσι προσήκει
 25 τοῦ πάντα ποιοῦντος περιῆ|μεν. ἀλλ' ἐκείνο θανμάζω, εἰ 24
 Λακεδαιμονίοις μὲν ποτ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ὑπὲρ τῶν
 Ἑλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε, καὶ πόλλ' ἰδίᾳ πλεονεκτῆ-
 5 σαι πολλάκις ὑμῖν ἐξὸν οὐκ ἠθέλησατε, ἀλλ' ἴν' οἱ ἄλλοι
 τύχωσι τῶν δικαίων, τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν ἀνηλίσκετ' εἰσ-
 φέροντες καὶ προὔκινδυνεύετε στρατευόμενοι, νυνὶ δ'
 ὀκνεῖτ' ἐξιέναι καὶ μέλλετ' εἰσφέρειν ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων
 αὐτῶν κτημάτων, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσφόκατε πολλάκις
 10 πάντας καθ' ἓν' αὐτῶν ἐν μέρει, τὰ δ' ὑμέτερ' αὐτῶν ἀπο-
 λωλεκότες κάθησθε. ταῦτα θανμάζω, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, 25
 εἰ μὴδεῖς ὑμῶν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δύναται λογίσασθαι,
 πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φιλίππῳ, καὶ τί ποιούντων
 ὑμῶν ὁ χρόνος διεληλυθεν οὗτος. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ',
 15 ὅτι μελλόντων αὐτῶν, ἐτέρους τινὰς ἐλπίζόντων πράξειν,
 αἰτιωμένων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλπίζόντων, σχε-
 δὸν ταῦθ' ἅπερ νυνὶ ποιούντων, ἅπας ὁ χρόνος διε-
 λυθεν. εἰδ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 26
 ὥστε δι' ὧν ἐκ χρηστῶν φανῶλα τὰ πράγματα τῆς πόλεως
 20 γέγονεν, διὰ τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ φανύ-
 λων αὐτὰ χρηστὰ γενήσεσθαι; ἀλλ' οὗτ' εὐλογον οὗτ' ἔχον
 ἐστὶ φύσει τοῦτό γε· πολὺ γὰρ ῥᾶον ἔχοντας φυλάττειν ἢ
 κτήσασθαι πάντα πέφυκεν. νῦν δ' ὅ τι μὲν φυλάζομεν,

2 ποιοῦντος S¹: ποιοῦντος & δεῖ S rec. FAU Hermog.
 5 ὑμῖν] v in ras. S¹ 7 προὔκινδυνεύετε Voemel: προσκ. SFAU
 8 καὶ μέλλετε . . III 24 φθονούντων perierunt in A 10 καὶ καθ'
 F | αὐτῶν ἑκαστον FU 14 χρόνος ἅπας FU 15 αὐτῶν
 S: ὑμῶν F ἡμῶν U om. G. H. Schaefer 17 ταῦτα Mounteney:
 ταῦτα SFU | ποιούντων S γρ. F mg. U: ποθοῦντων F | ὁ χρόνος
 ἅπας U 18 ἀγνωμόνως om. U¹ 20 τῶν αὐτῶν ante τούτων
 ponit U | τῶν αὐτῶν πράξεων del. Cobet, cf. XI 21 πράξεων del.
 Gebauer

οὐδέν ἐστιν ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν τῶν πρότερον, κτήσασθαι δὲ δεῖ. αὐτῶν οὖν ἡμῶν ἔργον τοῦτ' ἤδη.
 27 φημὶ δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἐξιέναι προ-
 θυμῶς, μηδέν' αἰτιᾶσθαι πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων 4
 κρατήσητε, τηνικαῦτα δ' ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρῖναν- 26
 τας τοὺς μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δ' ἀδικοῦντας
 κολάζειν, τὰς προφάσεις δ' ἀφελεῖν καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς
 ἐλλείμματα· οὐ γὰρ ἔστι πικρῶς ἐξετάσαι τί πέπρακται
 τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ' ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ
 28 δέοντα. τίνος γὰρ ἔνεκ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι νομίζετε 10
 τοῦτον μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας ὅσους ἂν ἐκ-
 πέμψητε στρατηγούς, ἰδίους δ' εὐρίσκειν πολέμους, εἰ
 δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν; ὅτι
 ἐνταῦθα μὲν ἐστὶν τὰ ἅθλ' ὑπὲρ ὧν ἐστὶν ὁ πόλεμος
 ὑμέτερα (Ἀμφίπολις γ' ἂν ληφθῇ, παραχρῆμ' ὑμεῖς κο- 15
 μιεῖσθε), οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεστηκότων ἴδιοι, μισθὸς
 δ' οὐκ ἔστιν· ἐκεῖ δὲ κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ λήμ-
 ματα τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, Λάμψακος,
 Σίγειον, τὰ πλοῖ' ἃ συλῶσιν. ἐπ' οὖν τὸ λυσιτελοῦν
 29 αὐτοῖς ἕκαστοι χωροῦσιν. ὑμεῖς δ', ὅταν μὲν εἰς τὰ 20
 πράγματ' ἀποβλέψῃτε φεύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφεστηκότας
 κρίνετε, ὅταν δὲ δόντες λόγον τὰς ἀνάγκας ἀκούσῃτε
 ταύτας, ἀφίετε. περίεστιν τολύην ὑμῖν ἀλλήλοις ἐρῖζειν
 καὶ διεστάναι, τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ
 ταῦτα, τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φεύλως. πρότερον μὲν γὰρ ὧ 26
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι εἰσεφέρετε κατὰ συμμορίας, νυνὶ δὲ

9 ἡμῶν U 11 ἐκφεύγειν U¹ 15 Ἀμφίπολις γ' ἂν Deuer-
 ling: ἀμφίπολις καὶ SFU Ἀμφίπολιν, καὶ Dindorf Ἀμφίπολις
 del. Rehdantz, Madvig 23 ἡμῖν SU ἡμῖν F 26 κατὰ συμμο-
 ρίας εἰσεφέρετε Cobet coll. XIII 20 | νῦν U

πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. δῆτωρ ἡγεμῶν ἑκατέρων,
καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ καὶ οἱ βοησόμενοι τριακόσιοι·
οἱ δ' ἄλλοι προσενεμέθησθε, οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δ' ὡς
ἐκείνους. δεῖ δὴ ταῦτ' ἐπανέντας καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἐτι 30
καὶ νῦν γενομένους κοινὸν καὶ τὸ βουλευέσθαι καὶ τὸ
λέγειν καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. εἰ δὲ τοῖς μὲν ὥσπερ
27 ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ἐπιτάττειν ἀποδώσετε, τοῖς δ' ἀναγ-
κάζεσθαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι, τοῖς δὲ
ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μὴδ' ὅτιοῦν
10 συμπονεῖν, οὐχὶ γενήσεται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν
καιρῷ· τὸ γὰρ ἡδίκημένον αἰεὶ μέρος ἐλλείψει, εἰδ' ὑμῖν
τούτους κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν ἐξέσται. λέγω δὴ 31
κεφάλαιον, πάντας εἰσφέρειν ἀφ' ὅσων ἕκαστος ἔχει τὸ
ἴσον· πάντας ἐξιέναι κατὰ μέρος, ἕως ἄν ἅπαντες στρα-
15 τεύσησθε· πᾶσι τοῖς παριοῦσι λόγον διδόναι, καὶ τὰ
βέλτισθ' ὧν ἄν ἀκούσηθ' αἰρεῖσθαι, μὴ δ' ἄν ὁ δεῖν' ἢ ὁ
δεῖν' εἴπῃ. καὶ ταῦτα ποιῆτε, οὐ τὸν εἰπόντα μόνον
παραχρημ' ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον,
βέλτιον τῶν ὄλων πραγμάτων ὑμῖν ἐχόντων.

1 ἑκατέρων om. XIII 20 Blass 2 τούτῳ^{οις} F | οἱ τριακόσιοι
Bekker cum paucis apographis 5 τὸ λέγειν καὶ τὸ βουλευέ-
σθαι FU 7 ἐπιτάττει F¹ cf. § 23 | ἀναγκάζεσθε S¹ 9 ψηφί-
ζεσθε S¹ 11 αἰεὶ F 12 ἐξέσται] περιέσται γρ. S rec. γρ. F
rec. U | δὴ^{ῶν} U 13 ὧν F 14 πάντες στρατεύσησθε U 16 αἰ-
ρεῖσθε^{αι} F 19 πολλῶ ante βέλτιον add. F¹ s.v. U

In S subscriptum est (numerus versuum ab alt. manu)

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β
Η Η Δ Δ Δ Δ Π
in F ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β
Η Η Δ Δ Δ Δ Π
(Δ omissum est)

III ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ἐπεμψαν βοήθειαν τοῖς Ὀλυνθίοις οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τι κατ-
 ορθοῦν ἔδοξαν δι' αὐτῆς· καὶ ταῦτ' αὐτοῖς ἀπηγγέλλετο. ὁ δὲ
 δῆμος περιχαρὴς, οἳ τε ῥήτορες παρακαλοῦντες ἐπὶ τιμωρίαν
 Φιλίππου. ὁ δὲ Δημοσθένης δεδουκῶς μὴ θαρσύναντες, ὥς τὰ
 πάντα νενικηκότες καὶ ἱκανὴν βοήθειαν πεποιημένοι τοῖς Ὀλυν- 5
 θίοις, τῶν λοιπῶν ὀλιγορήσωσι, διὰ τοῦτο παρελθὼν ἐπικόπτει
 τὴν ἀλαζονείαν αὐτῶν καὶ πρὸς εὐλάβειαν σώφρονα τὴν γνώ-
 μην μεθίστησι, λέγων οὐ περὶ τῆς Φιλίππου τιμωρίας νῦν αὐ-
 τοῖς εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν συμμάχων σωτηρίας.
 οἶδεν γὰρ ὅτι καὶ Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλοι πού τινες τοῦ μὲν μὴ 28
 τὰ οἰκεῖα προέσθαι ποιοῦνται φροντίδα, περὶ δὲ τὸ τιμωρήσα- 11
 2 σθαι τοὺς ἐναντίους ἤττον σπουδάζουσιν. ἐν δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ
 καὶ τῆς περὶ τῶν θεωρικῶν χρημάτων συμβουλῆς φανερώτερον
 ἔπτεται, καὶ ἄξιοι λυθῆναι τοὺς νόμους τοὺς ἐπιτιθέοντας ζημίαν
 τοῖς γράψασιν αὐτὰ γενέσθαι στρατιωτικά, ἢν' ἀδελῆς ἢ τὸ συμ- 15
 βουλευεῖν τὰ βέλτιστα. παραινεῖ δὲ καὶ ὅλως πρὸς τὸν τῶν

2 δὲ] τε Y 3 παρακαλοῦσιν YUm | τιμωρία F 4 τοῦ φιλί-
 ππου Y | δέδοικε τοίνυν ὁ δημοσθένης YUm | θαρσύναντες FY:
 θαρρήσαντες Um 6 ὀλιγορήσουσι F Y² (ut vid.) 7 sq. τὴν
 γνώμην μεθίστησι λέγων om. F 10 πον om. m | μὴ om. U
 11 ποιείσθαι m 13 περὶ τῆς τῶν m 14 ἐπιτεθέντας F ἐπι-
 δέντας m 15 ἢν' ἀδελῆς ἢ Bekker: ἵνα δεήσει F ἵνα δειχθῇ
 Ym ἵνα δυνηθῇ U

προγόνων ζῆλον ἀναστῆναι καὶ στρατεύεσθαι σώμασιν οἰκείοις, καὶ ἐπιτιμῆσει πολλῇ κέχρηται κατὰ τοῦ δήμου θ' ὥς ἐκλείμενου καὶ τῶν δημαγωγῶν ὥς οὐκ ὀρθῶς προϊσταμένων τῆς πόλεως.

- 5 Οὐχὶ ταῦτά παρίσταται μοι γινώσκειν ὧ ἄνδρες Ἀθη-^{Prooem. II}
ναῖοι, ὅταν τ' εἰς τὰ πράγματ' ἀποβλέψω καὶ ὅταν πρὸς
τοὺς λόγους οὕς ἀκούω· τοὺς μὲν γὰρ λόγους περὶ τοῦ
τιμωρήσασθαι Φίλιππον ὀρθῶ γιγνομένους, τὰ δὲ πράγ-
ματ' εἰς τοῦτο προήκοντα, ὥσθ' ὅπως μὴ πεισόμεθ' αὐ-
10 τοῖ πρότερον κακῶς σκέψασθαι δεόν. οὐδὲν οὖν ἄλλο
μοι δοκοῦσιν οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες ἢ τὴν ὑπόθεσιν,
περὶ ἧς βουλευέσθε, οὐχὶ τὴν οὖσαν παριστάντες ὑμῖν
ἀμαρτάνειν. ἐγὼ δ', ὅτι μὲν ποτ' ἐξῆν τῇ πόλει καὶ τὰ 2
αὐτῆς ἔχειν ἀσφαλῶς καὶ Φίλιππον τιμωρήσασθαι, καὶ
15 μάλ' ἀκριβῶς οἶδα· ἐπ' ἐμοῦ γάρ, οὐ πάλαί γέγονε ταῦτ'
ἀμφοτέρω· νῦν μέντοι πέπεισμαι τοῦθ' ἱκανὸν προλαβεῖν
29 ἡμῖν εἶναι τὴν πρώτην, ὅπως τοὺς συμμάχους σώσομεν.
ἐὰν γὰρ τοῦτ' βεβαίως ὑπάρξῃ, τότε καὶ περὶ τοῦ τίνα
τιμωρήσεται τις καὶ ὃν τρόπον ἐξέσται σκοπεῖν· πρὶν δὲ
30 τὴν ἀρχὴν ὀρθῶς ὑποθέσθαι, μάταιον ἡγοῦμαι περὶ τῆς
τελευτῆς ὀντινοῦν ποιεῖσθαι λόγον.

Ὁ μὲν οὖν παρῶν καιρὸς, εἴπερ ποτέ, πολλῆς φρον- 3
τίδος καὶ βουλῆς δεῖται· ἐγὼ δ' οὐχ ὅ τι χρὴ περὶ τῶν

2 πολλῇ om. F | τε ὥς Bekker: τέως FY m τε U 3 ὥς

om. m 6 πρὸς S: πρὸς F εἰς U 9 πεισόμεθα S corr. U:
οὐχὶ

πεισόμεθα S¹F 15 οὐ F οὐχὶ U 17 εἶναι ἡμῖν F | σώσομεν
FU¹: σωίσωμεν S, ι eras. σώσωμεν U corr. 19 τρόπον τιμωρή-
σεται τις ἐκείνον γρ. F rec. mg. U 22 καιρὸς ὧ ἄνδρες ἀθη-
ναῖοι FU | ποτέ καὶ νῦν U εἴπερ τίς ποτε Cobet | φροντίδος SF
mg. U: κοροντίδος F in text.

^{Prooem.}
^{XV} παρόντων συμβουλευσαι χαλεπώτατον ἡγοῦμαι, ἀλλ' ἐκεῖν' ἀπορῶ, τίνα χρῆ τρόπον ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πρὸς ὑμᾶς περὶ αὐτῶν εἰπεῖν. πέπεισμαι γὰρ ἐξ ὧν παρῶν καὶ ἀκούων σύνοιδα, τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ἡμᾶς ἐκπεφενγένηαι τῷ μὴ βούλεσθαι τὰ δέοντα ποιεῖν ἢ τῷ μὴ 5 συνιέναι. ἀξιῶ δ' ὑμᾶς, ἂν μετὰ παρρησίας ποιῶμαι τοὺς λόγους, ὑπομένειν, τοῦτο θεωροῦντας, εἰ τάληθ' ἢ λέγω, καὶ διὰ τοῦθ', ἵνα τὰ λοιπὰ βελτίω γένηται· ὁρᾶτε γάρ, ὥς ἐκ τοῦ πρὸς χάριν δημηγορεῖν ἐνίοις εἰς πᾶν προελήλυθε μοχθηρίας τὰ παρόντα. 10

- 4 Ἀναγκαῖον δ' ὑπολαμβάνω μικρὰ τῶν γεγενημένων πρῶτον ὑμᾶς ὑπομνήσαι. μέμνησθ' ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτ' ἀπηγγέλθη Φίλιππος ὑμῖν ἐν Θράκῃ, τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τουτί, Ἑρᾶιον τεῖχος πολιορκῶν. τότε τολύνν μὴν μὲν ἦν μαιμακτηριῶν· πολλῶν δὲ λόγων καὶ θορύ- 15 βου γιγνομένου παρ' ὑμῖν ἐψηφίσασθε τετταράκοντα τριῆρεις καθέλκειν καὶ τοὺς μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντ' ἔτῶν αὐτοὺς ἐμβαλναι καὶ τάλανθ' ἐξήκοντ' εἰσφέρειν.
- 5 καὶ μετὰ ταῦτα διελθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ τούτου, ἑκατομβαιῶν, μεταγειντιῶν, βοηδρομιῶν· τούτου τοῦ μηνὸς 20 μόγης μετὰ τὰ μυστήρια δέκα ναῦς ἀπεστείλατ' ἔχοντα 30 κενὰς Χαρίδημον καὶ πέντε τάλαντ' ἀργυρίου. ὥς γὰρ ἡγγέλθη Φίλιππος ἀσθενῶν ἢ τεθνεώς (ἤλθεν γὰρ ἀμφοτέρω), οὐκέτι καιρὸν οὐδένα τοῦ βοηθεῖν νομίσαντες ἀφείτ' ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸν ἀπόστολον. ἦν δ' οὗτος 25

3 ἢ καὶ U 4 ἡμᾶς F ὑμᾶς U 5 ἢ S: οὐ γρ. S rec. FU
6 ἐάν U 10 παρόντα πράγματα U 15 μαιμακτηριῶν] η in
ras. S μαιμακταριῶν F 21 μόγης F μόλις U 22 χαρίδημον
κενὰς (καινὰς U¹) U 23 ἢ καὶ U 25 ἀφείτε Y suppl.: ἀφίστε
SF ἀφήκατε γρ. S rec. U ἀφείκατε γρ. F

ὁ καιρὸς αὐτός· εἰ γὰρ τότε ἐκεῖσ' ἐβοηθήσαμεν, ὥσπερ
ἐψηφισάμεθα, προθύμως, οὐκ ἂν ἠνώχλει νῦν ἡμῖν ὁ
Φίλιππος σωθεῖς.

Τὰ μὲν δὴ τότε πραχθέντ' οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι· νῦν 6
δ' ἑτέρον πολέμου καιρὸς ἦκει τις, δι' ὃν καὶ περὶ τού-
των ἐμνήσθην, ἵνα μὴ ταῦτά πάθῃτε. τί δὴ χρησόμεθ'
ὥ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τούτῳ; εἰ γὰρ μὴ βοηθήσετε παντὶ
σθένει κατὰ τὸ δυνατόν, θιέσασθ' ὃν τρόπον ὑμεῖς
ἐστρατηγηκότες πάντ' ἔσεσθ' ὑπὲρ Φιλίππου. ὑπῆρχον 7
Ὀλύνθιοι δυνάμιν τινα κεκτημένοι, καὶ διέκειθ' οὕτω
τὰ πράγματα· οὔτε Φίλιππος ἐθάρρει τούτους οὔθ' οὐ-
τοι Φίλιππον. ἐπράξαμεν ἡμεῖς κάκεινοι πρὸς ἡμᾶς εἰ-
ρήνην· ἦν τοῦθ' ὥσπερ ἐμπόδισμά τι τῷ Φιλίππῳ καὶ
δυσχερές, πόλιν μεγάλην ἐφορμεῖν τοῖς ἐαυτοῦ καιροῖς
15 διηλλαγμένην πρὸς ἡμᾶς. ἐκπολεμῶσαι δεῖν ᾧόμεθα τοὺς
ἀνθρώπους ἐκ παντὸς τρόπου, καὶ ἅπαντες ἐθρύλουν
τοῦτο· πέπρακται νυνὶ τοῦθ' ὅπως δὴποτε. τί οὖν ὑπό- 8
λοιπον ὥ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πλὴν βοηθεῖν ἐρωμένως καὶ
προθύμως; ἐγὼ μὲν οὐχ ὀρθῶ· χωρὶς γὰρ τῆς περιστάσης
20 ἂν ἡμᾶς αἰσχύνης, εἰ καθυφείμεσθ' αὖτις τῶν πραγμάτων,
οὐδὲ τὸν φόβον ὥ ἄνδρες Ἀθηναῖοι μικρὸν ὀρθῶ τὸν τῶν
μετὰ ταῦτα, ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσι Θηβαίων ἡμῖν,
ἀπειρηκόντων δὲ χρήμασι Φωκέων, μηδενὸς δ' ἐμποδὼν
25 ὄντος Φιλίππου τὰ παρόντα καταστρεφάμεν πρὸς ταῦτ'
81 ἐπικλίνειν τὰ πράγματα. ἀλλὰ μὴν εἴ τις ὕμῶν εἰς τοῦτ' 9

2 ἐνώχλει S (ω in ras.) 3 σωθεῖς SF¹: τότε σωθεῖς F rec. U
7 βοηθήσῃτε SU 9 ἔσεσθε πάντα U 14 αὐτοῦ U 15 ἐκ-
πολεμῶσαι S²FU: ἐκπολεμήσαι S¹ cf. I 7 16 sq. ἅπαντες ἐθρύλουν
τοῦτο πέπρακται νυνὶ τοῦτο S¹F¹: ὁ πάντες ἐθρύλουν, πέπρα-
κται νυνὶ τοῦτο S corr. ὁ πάντες ἐθρύλουν τέως (s. v. F ex I 7)
τοῦτο πέπρακται νυνὶ F corr. U 21 τῶν om. FU

ἀναβάλλεται ποιήσῃν τὰ δέοντα, ἰδεῖν ἐγγύθεν βούλεται τὰ δεινὰ, ἐξὸν ἀκούειν ἄλλοθι γιγνόμενα, καὶ βοηθοὺς ἑαυτῷ ζητεῖν, ἐξὸν νῦν ἑτέροις αὐτὸν βοηθεῖν· ὅτι γὰρ εἰς τοῦτο περιστήσεται τὰ πράγματα, ἂν τὰ παρόντα προώμεθα, σχεδὸν ἴσμεν ἅπαντες δῆπου.

5

- 10 Ἄλλ' ὅτι μὲν δὴ δεῖ βοηθεῖν, εἴποι τις ἔν, πάντες ἐγνώκαμεν, καὶ βοηθήσομεν· τὸ δ' ὅπως, τοῦτο λέγε. μὴ τολύην ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι θαυμάσητε, ἂν παρὰδοξον εἶπω τι τοῖς πολλοῖς. νομοθέτας καθίστατε. ἐν δὲ τούτοις τοῖς νομοθέταις μὴ θῇσθε νόμον μηδένα (εἰσὶ γὰρ 10 ὑμῖν ἱκανοί), ἀλλὰ τοὺς εἰς τὸ παρὸν βλάπτοντας ὑμᾶς 11 λύσατε. λέγω τοὺς περὶ τῶν θεωρικῶν, σαφῶς οὕτως, καὶ τοὺς περὶ τῶν στρατευομένων ἐνίλους, ὧν οἱ μὲν τὰ στρατιωτικὰ τοῖς οἴκοι μένουσι διανέμουσι θεωρικά, οἱ δὲ τοὺς ἀτακτοῦντας ἀθρόους καθιστᾷσιν, εἴτα καὶ τοὺς 15 τὰ δέοντα ποιεῖν βουλομένους ἀθυμοτέρους ποιοῦσιν. ἐπειδὴν δὲ ταῦτα λύσητε καὶ τὴν τοῦ τὰ βέλτιστα λέγειν ὁδὸν παρὰσχητ' ἀσφαλῆ, τηνικαῦτα τὸν γράψονθ' ἂ πάν- 12 τες ἴσθ' ὅτι συμφέρει ζητεῖτε. πρὶν δὲ ταῦτα πρᾶξαι, μὴ σκοπεῖτε τίς εἰπὼν τὰ βέλτισθ' ὑπὲρ ὑμῶν ὅφ' ὑμῶν 20 ἀπολέσθαι βουλήσεται· οὐ γὰρ εὐρήσετε, ἄλλως τε καὶ τούτου μόνου περιγίγνεσθαι μέλλοντος, παθεῖν ἀδίκως τι κακὸν τὸν ταῦτ' εἰπόντα καὶ γράψαντα, μηδὲν δ' ὠφελῆσαι τὰ πράγματα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν μᾶλλον ἔτ' ἢ νῦν τὸ τὰ βέλτιστα λέγειν φοβερώτερον ποιῆσαι. 25

1 ποιῆσαι Blass, cf. Rehdantzii Ind. II s. Infin. fut. 6 δὴ om. U
9 καθίστατε Bekker, cf. XXI 223 XXIV 26 XXXIX 11: καθιστᾷτε
S¹ καθιστᾷτε S² U καθίστατε F | τοῖς om. U 11 ἱκανοὶ ὑμῖν S
12 λέγω δὲ F λέγω δὲ U 18 γράψαντα S¹ U 22 τοῦ παθεῖν
S rec. FU cf. XIX 282

καὶ λύειν γ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοὺς νόμους δεῖ τοὺς τοὺς αὐτοὺς ἀξιοῦν οἵπερ καὶ τεθήκασιν· οὐ γάρ 13
 32 ἔστι δίκαιον, | τὴν μὲν χάριν, ἣ πᾶσαν ἔβλαπτε τὴν πόλιν,
 τοῖς τότε θείσιν ὑπάρχειν, τὴν δ' ἀπέχθειαν, δι' ἧς ἂν
 5 ἅπαντες ἄμεινον πράξαιμεν, τῷ νῦν τὰ βέλτιστ' εἰπόντι
 ζημίαν γενέσθαι. πρὶν δὲ ταῦτ' εὐτρεπίσαι, μηδαμῶς ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι μηδέν' ἀξιοῦτε τηλικούτου εἶναι παρ'
 ὑμῖν, ὥστε τοὺς νόμους τούτους παραβάντα μὴ δοῦναι
 δίκην; μηδ' οὕτως ἀνόητον, ὥστ' εἰς προὔπτον κακὸν
 10 αὐτὸν ἐμβαλεῖν.

Οὐ μὴν οὐδ' ἐκείνὸ γ' ὑμᾶς ἀγνοεῖν δεῖ ὧ ἄνδρες 14
 Ἀθηναῖοι, ὅτι ψήφισμ' οὐδενὸς ἄξιόν ἐστιν, ἂν μὴ προσ-
 γένηται τὸ ποιεῖν ἐθέλειν τὰ γε δόξαντα προθύμως
 ὑμᾶς. εἰ γὰρ αὐτάρχῃ τὰ ψηφίσματα ἦν ἡ ὑμᾶς ἀναγκά-
 15 ζειν ἃ προσήκει πράττειν ἢ περὶ ὧν γραφείῃ διαπραξά-
 σθαι, οὗτ' ἂν ὑμεῖς πολλὰ ψηφισόμενοι μικρά, μᾶλλον δ'
 οὐδὲν ἐπράττετε τούτων, οὔτε Φίλιππος τοσοῦτον ὑβρί-
 κει χρόνον· πάλαι γὰρ ἂν ἔνεκά γε ψηφισμάτων ἐδεδώκει
 δίκην. ἀλλ' οὐχ οὕτω ταῦτ' ἔχει· τὸ γὰρ πράττειν τοῦ 15
 20 λέγειν καὶ χειροτονεῖν ὕστερον ὢν τῇ τάξει, πρότερον
 τῇ δυνάμει καὶ κρείττον ἐστιν. τοῦτ' οὖν δεῖ προσεῖναι,
 τὰ δ' ἄλλ' ὑπάρχει· καὶ γὰρ εἰπεῖν τὰ δέοντα παρ' ὑμῖν
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δυνάμενοι, καὶ γινῶναι πάντων ὑμεῖς
 δξύτατοι τὰ ρηθέντα, καὶ πράξαι δὲ δυνήσεσθε νῦν, ἐὰν
 25 ὀρθῶς ποιῇτε. τίνα γὰρ χρόνον ἢ τίνα καιρὸν ὧ ἄνδρες 16

2 τοὺς ante αὐτοὺς punctis del. F om. U 3 ἔβλαπτε F
 4 θήσειν F 4sq. ἅπαντες ἂν U 7 μηδέν U¹ 8 ἡμῖν S¹
 10 αὐτὸν U¹ ἐαυτὸν U corr. 12 μηδενὸς S 14 prius ὑμᾶς
 del. Cobet 15 γραφείῃ S¹: ἂν γραφῇ(ι) S rec. U ἂν γράφει F
 17 ἐπράττε U¹ 22 ὑμῖν εἰσιν S rec. mg. F U

Ἀθηναῖοι τοῦ παρόντος βελτίω ζητεῖτε; ἢ πόθ' ἂν δεῖ
 πράξει', εἰ μὴ νῦν; οὐχ ἅπαντα μὲν ἡμῶν προσέλληφε τὰ
 χωρὶ ἄνθρωπος, εἰ δὲ καὶ ταύτης κύριος τῆς χώρας γενή-
 σεται, πάντων αἰσχιστα πεισόμεθα; οὐχ οὕς, εἰ πολεμή-
 σαιεν, ἐτόλμως σῶσειν ὑπισχνούμεθα, οὗτοι νῦν πολε- 38
 μοῦσιν; οὐκ ἐχθρός; οὐκ ἔχων τὰ ἡμέτερα; οὐ βάρβαρος; 6
 17 οὐχ ὅ τι ἂν εἴποι τις; ἀλλὰ πρὸς θεῶν πάντ' ἐάσαντες
 καὶ μόνον οὐχὶ συγκατασκευάσαντες αὐτῶ, τότε τοὺς αἰ-
 τίους οἵτινες τούτων ζητήσομεν; οὐ γὰρ αὐτοὶ γ' αἴτιοι
 φήσομεν εἶναι, σαφῶς οἶδα τοῦτ' ἐγώ. οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς 10
 τοῦ πολέμου κινδύνοις τῶν φυγόντων οὐδεὶς ἑαυτοῦ
 κατηγορεῖ, ἀλλὰ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν πλησίον καὶ
 πάντων μᾶλλον, ἡττηνται δ' ὅμως διὰ πάντας τοὺς φυ-
 γόντας δῆπου· μένειν γὰρ ἐξῆν τῷ κατηγοροῦντι τῶν
 18 ἄλλων, εἰ δ' ἐποίει τοῦθ' ἕκαστος, ἐνίκων ἂν. καὶ νῦν, 15
 οὐ λέγει τις τὰ βέλτιστα· ἀναστὰς ἄλλος εἰπάτω, μὴ
 τοῦτον αἰτιάσθω. ἕτερος λέγει τις βελτίω· ταῦτα ποιεῖτ'
 ἀγαθῇ τύχῃ. ἀλλ' οὐχ ἡδέα ταῦτα· οὐκέτι τοῦθ' ὁ λέγων
 ἀδικεῖ. πλὴν εἰ δέον εὐξασθαι παραλείπει· εὐξασθαι μὲν
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ῥάδιον, εἰς ταὐτὸ πάνθ' ὅσα βού- 20
 λεται τις ἀθροίσαντ' ἐν ὀλίγῳ, ἐλέσθαι δ', ὅταν περὶ

2 προσέλληφε τὰ χωρία SF¹: τὰ χωρία προσέλληφε F corr. U

3 ἄνθρωπος S: ἄνθρωπος FU 4 πολεμήσαιεν F 5 πολε-
 μοῦσιν S¹ F¹: πολεμοῦνται S rec. F s. v. 7 οὐχ ὅ τι ἂν] χ ὅτι
 ἂν S rec. in lac. 3 litt. quarum prima κ fuit (οὐκ αν? S¹) | πάντ'
 ἐάσαντες] πάντας S¹ F¹ ἅπαντ' ἐάσαντες S rec. U πάντ' ἐάσαντες
 γρ. S^a mg. ἅπαντα ταῦτα ἐάσαντες F corr. 9 οἵτινές εἰσι FU |
 αὐτοὶ γ' S corr. F³ U: αὐτοῖς γ' S¹ αὐτοῖς F¹ cf. X 19 11 φυγόν-
 των S: φευγόντων FU 12 ἀλλὰ καὶ F | τῶν] τῶν F 13 ὅμως SF:
 ὁμοίως U | φυγόντας S: φεύγοντας FU 15 ἐποίουν Benseler |
 ἐποίει τοῦθ' Blass: τοῦτ' ἐποίει SFU ἕκαστος τοῦτ' ἐποίει Zander
 19 μὲν γὰρ FU

πραγμάτων προτεθῇ σκοπεῖν, οὐκέθ' ὁμοίως εὐπορον,
 ἀλλὰ δεῖ τὰ βέλτιστ' ἀντὶ τῶν ἡδέων, ἂν μὴ συναμφότερ'
 ἐξῇ, λαμβάνειν. εἰ δέ τις ἡμῖν ἔχει καὶ τὰ θεωρικὰ ἔαν 19
 καὶ πόρους ἐτέρους λέγειν στρατιωτικούς, οὐχ οὗτος
 5 κρείττων; εἴποι τις ἄν. φήμ' ἔγωγε, εἴπερ ἔστιν ὃ ἄν-
 δρες Ἀθηναῖοι· ἀλλὰ θαυμάζω, εἴ τῷ ποτ' ἀνθρώπων ἢ
 γέγονεν ἢ γεινήσεται, ἂν τὰ παρόντ' ἀναλώσῃ πρὸς ἃ
 μὴ δεῖ, τῶν ἀπόντων εὐπορήσαι πρὸς ἃ δεῖ. ἀλλ' οἶμαι
 μέγα τοῖς τοιούτοις ὑπάρχει λόγοις ἢ παρ' ἐκάστου βού-
 10 λησις, διόπερ ῥᾶστον ἀπάντων ἐστὶν αὐτὸν ἐξαπατῆσαι.
 84 ὃ γὰρ | βούλεται, τοῦθ' ἕκαστος καὶ οἶσται, τὰ δὲ πράγ-
 ματα πολλάκις οὐχ οὕτω πέφνκεν. ὁρᾷτ' οὖν ὃ ἄνδρες 20
 Ἀθηναῖοι ταῦθ' οὕτως, ὅπως καὶ τὰ πράγματ' ἐνδέχεται
 καὶ δυνήσεσθ' ἐξιέναι καὶ μισθὸν ἔξετε. οὐ τοι σωφρο-
 15 νων οὐδὲ γενναίων ἐστὶν ἀνθρώπων, ἐλλείποντάς τι δι'
 ἔνδειαν χρημάτων τῶν τοῦ πολέμου, εὐχερῶς τὰ τοιαῦτ'
 ὀνειδῇ φέρειν, οὐδ' ἐπὶ μὲν Κορινθίους καὶ Μεγαρέας
 ἀρπάσαντας τὰ ὅπλα πορεύεσθαι, Φίλιππον δ' ἔαν πόλεις
 Ἑλληνίδας ἀνδραποδίζεσθαι δι' ἀπορίαν ἐφοδίω τοῖς
 20 στρατευσόμενοις.

Καὶ ταῦτ' οὐχ ἵν' ἀπέχθωμαι τισιν ὑμῶν, τὴν ἄλλως 21
 προήρημαι λέγειν (οὐ γὰρ οὕτως ἄφρων οὐδ' ἀτυχήσῃ εἰμ'
 ἐγώ, ὥστ' ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι μηδὲν ὠφελεῖν νομί-
 ζων)· ἀλλὰ δικαίου πόλλιν κρῖνω τὴν τῶν πραγμάτων
 25 σωτηρίαν ἀντὶ τῆς ἐν τῷ λέγειν χάριτος αἰρεῖσθαι, καὶ
 τοὺς ἐπὶ τῶν προγόνων ἡμῶν λέγοντας ἀκούω, ὥσπερ

3 ὑμῖν FU 10 ἐαυτὸν U 13 τὰ F s. v. 14 ἔξετα ut
 videtur F¹ 15 ἐλλείποντάς F¹ (sed ἐλ a scriba postea additum
 videtur) U Hermog. III 234, 14 W. (256, 14 R.): λείποντάς S
 16 τῶν om. U¹ 20 στρατευσόμενοις Tournier 21 ἀπέχθωμαι]
 αι in ras. F 25 καὶ SF¹: καὶ γὰρ F²U 26 ἀκούων S¹

ἴσως καὶ ὑμεῖς, οὓς ἐπαινοῦσι μὲν οἱ παριόντες ἅπαντες, μιμοῦνται δ' οὐ πᾶν, τούτῳ τῷ ἔθει καὶ τῷ τρόπῳ τῆς πολιτείας χρῆσθαι, τὸν Ἀριστείδην ἐκείνον, τὸν Νικίαν, 22 τὸν ὁμώνυμον ἐμαντῷ, τὸν Περικλέα. ἐξ οὗ δ' οἱ διερωτῶντες ὑμᾶς οὗτοι πεφήνασι ῥήτορες „τί βούλεσθε; τί γράψω; τί ὑμῖν χαρίσωμαι;“ προπέπεται τῆς παραντίκα χάριτος τὰ τῆς πόλεως πράγματα, καὶ τοιαυτὴ συμβαίνει, καὶ τὰ μὲν τούτων πάντα καλῶς ἔχει, τὰ δ' ὑμέτερόν 23 αἰσχυρῶς. καίτοι σκέψασθ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἃ τις ἂν κεφάλαι' εἰπεῖν ἔχοι τῶν τ' ἐπὶ τῶν προγόνων ἔργων καὶ 10 τῶν ἐφ' ὑμῶν. ἔσται δὲ βραχὺς καὶ γνώριμος ὑμῖν | ὁ 35 XIX 269 λόγος· οὐ γὰρ ἄλλοις τοῖς ὑμῖν χρωμένοις παραδειγμασιν, ἀλλ' οἰκείοις ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εὐδαίμοσιν ἔξεστι γε- 24 νέσθαι. ἐκείνοι τολύπην, οἷς οὐκ ἐχαρίζονθ' οἱ λέγοντες οὐδ' ἐφίλουν αὐτοὺς ὥσπερ ὑμᾶς οὗτοι νῦν, πέντε μὲν 15 καὶ τετταράκοντ' ἔτη τῶν Ἑλλήνων ἥρξαν ἐκόντων, πλείω δ' ἢ μύρια τάλαντ' εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνήγαγον, ὑπήκουεν δ' ὁ ταύτην τὴν χώραν ἔχων αὐτοῖς βασιλεύς, ὥσπερ ἔστι προσῆκον βάρβαρον Ἑλλήσι, πολλὰ δὲ καὶ καλὰ καὶ περὶ καὶ ναυμαχοῦντες ἔστησαν τρόπαι' αὐτοὶ στρα- 20 τευόμενοι, μόνον δ' ἀνθρώπων κρείττω τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις 25 γοῖς δόξαν τῶν φθινοῦντων κατέλιπον. ἐπὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλληνικῶν ἦσαν τοιοῦτοι· ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν αὐτὴν θεάσασθ' ὅποιοι, ἐν τε τοῖς κοινοῖς καὶ ἐν τοῖς ἰδίῳις. δημοσίᾳ μὲν τολύπην οἰκοδομήματα καὶ κάλλη τοιαῦτα 25

1 παρόντες U 6 χαρίσωμαι F mg.: χαρίσομαι SF text. U | προπέπεται] ai in ras. F | παραντίκα ἡδονῆς καὶ χ. γρ. FU ex VI 27 12 χρωμένοις ὑμῖν Dion. H. de Dem. 1015 R. 13 γίνεσθαι Dion. 15 οὗτοι ὑμᾶς U¹ | νῦν om. U 17 συνήγαγον γρ. S rec. U Dion. 22 κατέλιπον] inc. antiqua m. A | δὴ om. U 24 τε om. Dion. | καὶ ἐν] καὶ A 25 sq. τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα A Dion.

καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν καὶ τῶν ἐν τοῦ-
 τοις ἀναθημάτων, ὥστε μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων ὑπερ- XXIII
 βολήν λελεῖφθαι· ἰδίᾳ δ' οὕτω σώφρονες ἦσαν καὶ σφόδρ' 207
 ἐν τῷ τῆς πολιτείας ἡθελι μένοντες, ὥστε τὴν Ἀριστείδου 26
 5 καὶ τὴν Μιλτιάδου καὶ τῶν τότε λαμπρῶν οἰκίαν, εἴ τις
 ἄρ' οἶδεν ὑμῶν ὁποία ποτ' ἐστίν, ὁρᾷ τῆς τοῦ γείτονος
 οὐδὲν σεμνοτέραν οὖσαν· οὐ γὰρ εἰς περιουσίαν ἐπράτ-
 τετ' αὐτοῖς τὰ τῆς πόλεως, ἀλλὰ τὸ κοινὸν αὖξιν ἔκα-
 στος ᾤετο δεῖν. ἐκ δὲ τοῦ τὰ μὲν Ἑλληνικὰ πιστῶς, τὰ
 10 δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς, τὰ δ' ἐν αὐτοῖς ἴσως διοι-
 κεῖν μεγάλην εἰκότως ἐκτήσαντ' εὐδαιμονίαν. τότε μὲν 27
 δὴ τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε τὰ πράγματ' ἐκείνοις, χρωμέ-
 νοις οἷς εἶπον προστάταις· νυνὶ δὲ πῶς ἡμῖν ὑπὸ τῶν χρη-
 86 στῶν τῶν νῦν τὰ πράγματ' | ἔχει; ἄρα γ' ὁμοίως καὶ
 15 παραπλησίως; οἷς — τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πόλλ' ἂν ἔχων
 εἰπεῖν, ἀλλ' ὅσης ἅπαντες ὁρᾷτ' ἐρημίας ἐπειλημμένοι,
 καὶ Λακεδαιμονίων μὲν ἀπολωλότων, Θηβαίων δ' ἰσχό-
 λων ὄντων, τῶν δ' ἄλλων οὐδενὸς ὄντος ἀξιόχρεω περὶ
 τῶν πρωτείων ἡμῖν ἀντιτάξασθαι, ἐξὸν δ' ἡμῖν καὶ τὰ
 20 ἡμέτερόν αὐτῶν ἀσφαλῶς ἔχειν καὶ τὰ τῶν ἄλλων δίκαια
 βραβεύειν, ἀπεστερηθήμεθα μὲν χώρας οἰκείας, πλείω δ' ἢ 28

3 λειφθῆναι Dion. 4 ἐν om. S, add. s. v. F¹ 5 τὴν om. AU
 Dion. 7 sq. αὐτοῖς ἐπράττετο AU Dion. 8 ἕκαστος αὖξιν A
 Dion. 11 ἐκέκτηντο Dion. 13 εἶπαν ut videtur F¹ | νῦν AU |
 ὅ
 ἡμῖν F ὁμῖν AU Hermog. III 252, 14 W. (272, 5 R.). 350, 7 W.
 (365, 4 R.). 351, 15 W. (366, 12 R.) 14 τῶν νῦν SF Dion.
 c. M: τούτων AU Dion. c. B Hermog. | καὶ SF Dion.: ἢ AU
 15 οἷς SF: καὶ γρ. FAU Dion. c. M², om. Dion. c. M¹ BP Sauppe
 at v. Dionysii imitationem Archaeol. Rom. X 38, 2 οἷ γρ — τὰ μὲν
 ἄλλα . . σιωπῶ, ἀλλ' εἰς τοῦτο προεληλύθασιν ὑπερηφανίας κτλ. |
 ἂν om. Dion. 16 πάντες Dion. 17 καὶ del. in x, secl. Dobree
 19 ὁμῖν AU Dion. | ἀντιτάξασθαι] ἀντάραι Dion. cf. VI 5 | δ' om.
 Dion. Bekkeri Anecd. 186, 1 21 οἰκείας] εἰ in ras. F οἰκίας γρ. F

Is. VII
9 sq.

χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντ' ἀνηλώκαμεν εἰς οὐδέν δέον, οὗς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους ἐκτησάμεθα, εἰρήνης οὕσης ἀπολωλέκασιν οὗτοι, ἐχθρὸν δ' ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς τηλικούτον ἡσκήκαμεν. ἢ φρασάτω τις ἐμοὶ παρελθὼν, πόθεν ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γέγονεν ἢ παρ' ἡμῶν αὐτῶν Φί-
 29 λιππος. ἀλλ' ὦταν εἰ ταῦτα φαύλως, τὰ γ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει νῦν ἄμεινον ἔχει, καὶ τί ἂν εἰπεῖν τις ἔχοι; τὰς ἐπάλξεις ὥς κονιδῶμεν, καὶ τὰς ὁδοὺς ὥς ἐπισκευάζομεν, καὶ κρήνας, καὶ λήρους; ἀποβλέψατε δὴ πρὸς τοὺς ταῦτα πολιτευομένους, ὧν οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν πλούσιοι γέγονα-
 30 σιν, οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἐντιμοί, ἔνιοι δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας εἰσὶ κατεσκευασμένοι. ὅσῳ δὲ τὰ τῆς πόλεως ἐλάττω γέγονεν, τοσούτῳ τὰ τούτων ἠϋξῆται.

30 Τί δὴ τὸ πάντων αἷτιον τούτων, καὶ τί δὴ ποθ' ἅπαντ' εἶχε καλῶς τότε, καὶ νῦν οὐκ ὀρθῶς; ὅτι τότε μὲν πράττειν καὶ στρατεύεσθαι τολμῶν αὐτὸς ὁ δῆμος δεσπότης τῶν πολιτευομένων ἦν καὶ κύριος αὐτὸς ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ ἀγαπητὸν ἦν παρὰ τοῦ δήμου τῶν ἄλλων ἐκάστω καὶ τιμῆς καὶ ἀρχῆς καὶ ἀγαθοῦ τινος μεταλα-
 31 βεῖν. | νῦν δὲ τούναντίον, κύριοι μὲν οἱ πολιτευόμενοι τῶν ἀγαθῶν, καὶ διὰ τούτων ἅπαντα πράττεται, ὑμεῖς δ' ὁ δῆμος ἐκνενευρισμένοι καὶ περιηρημένοι χρήματα,

4 ἡσκήσαμεν AU Hermog. III 175 W. (199, 20 R.) 5 γέγυνε ante Φίλ. Hermog. | ὁ φίλ. A Dion. 7 ἂν] δὴ Dion. (praet. c. M^o) | ἔχημ S 8 κονιδόμεν S corr. U 9 τὰ ταῦτα A¹ τὰ τοιαῦτα A² U 10 ταχὺ πλούσιοι AU ex VIII 66 14 ἠϋξῆται AU Dion.: ἠϋξῆκεν S ἠϋξῆκεν F cf. ad IV 11 16 τότε XIII 31 [qui locus adf. ab Hermog. III 266, 5 W. (286, 5 R.)]: τὸ SFAU Dion. | πράττειν Rehdantz: πρῶτον SFAU Dion. πρῶτερον Sauppe 18 ἡ S¹ 22 τῶν ἀγαθῶν οἱ πολ. AU Dion.

συμμάχους, ἐν ὑπηρέτου καὶ προσθήκης μέρει γε-
 γένησθε, ἀγαπῶντες ἐὰν μεταδιδῶσι θεωρικῶν ὑμῖν ἢ
 Βοηδρόμια πέμψωσιν οὗτοι, καὶ τὸ πάντων ἀνδρείοτατον,
 τῶν ὑμετέρων αὐτῶν χάριν προσοφέλετε. οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ
 5 πόλει καθελόμενοι ὑμᾶς ἐπάγουσιν ἐπὶ ταῦτα καὶ τιθα-
 σεύουσιν χειροήθεις αὐτοῖς ποιῶντες. ἔστι δ' οὐδέποτε 32
 οἶμαι μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν μικρὰ καὶ φαῦλα
 πράττοντας· ὅποι' ἅττα γὰρ ἂν τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν ἀν-
 θρώπων ᾗ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημ' ἔχειν. ταῦτα
 10 μὰ τὴν Δῆμητρο' οὐκ ἂν θανατάσαιμ' εἰ μελῶν εἰπόντι
 ἔμοι γένοιτο παρ' ὑμῶν βλάβη τῶν πεποιηκότων αὐτὰ
 γενέσθαι· οὐδὲ γὰρ παρηγορία περὶ πάντων ἀεὶ παρ' ἡμῖν
 ἐστίν, ἀλλ' ἔγωγ' ὅτι καὶ νῦν γέγονε θαναμάξω.

Ἐὰν οὖν ἀλλὰ νῦν γ' ἔτ' ἀπαλλαγέντες τούτων τῶν 33
 15 ἐθῶν ἐθειλήσῃτε στρατεύεσθαι τε καὶ πράττειν ἀξίως
 ὑμῶν αὐτῶν, καὶ ταῖς περιουσίαις ταῖς οἰκοὶ ταύταις
 ἀφορμαῖς ἐπὶ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν χρῆσθαι, ἴσως ἂν,
 ἴσως ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τέλειόν τι καὶ μέγα κτήσασθαι
 ἀγαθὸν καὶ τῶν τοιούτων λημμάτων ἀπαλλαγείητε, ἃ

1 καὶ συμμ. A [καὶ om. etiam Hermog. III 205 W. (229, 17 R.).

234 W. (256, 8 R.)] 2 μεταδῶσι A U Dion. | θεωρικῶν F θεωρι-
 κὸν A¹ U Dion. (cuius c. M mutat in θεωρικῶν) 3 Βοηδρόμια
 βοῖδια γρ. S rec. γρ. FAU Dion. Hermog. III 234 W. (256, 10 R.) |
 ἀνδρείοτατον S γρ. F: ἀνανδρότατον γρ. S rec. FAU Dion.
 4 προσοφέλετε S¹ 5 ἡμᾶς SF¹ | τιθαστεύουσιν S¹ F² U Dion.
 8 ἂν s. v. A om. Dion. (praet. c. M²) 10 δῆμητρον U | μελῶν
 F¹ A¹ 11 μοι A Dion. | ἢ τῶν SF 12 γενέσθαι] ἐκαστῶ
 Dion. | αἰεὶ F | ὑμῖν FAU Dion. at παρ' ἡμῖν est ἐν τῇ πόλει.
 v. IX 3 14 ἀλλὰ νῦν γ' ἔτι SF: ἔτι καὶ νῦν γρ. FA ἔτι
 νῦν U 15 ἐθειλήσῃτε] alt. η in ras. F | τε om. A 16 οἰκοὶ]
 κοι s. v. F 17 χρῆσθαι A U 18 κτήσασθαι S κτήσαισθαι F κτή-
 σεσθαι A U

τοῖς [ἀσθενούσι] παρὰ τῶν λατρῶν σιτίοις διδομένοις
 ἔοικεν. καὶ γὰρ ἐκεῖν' οὐτ' ἰσχὺν ἐντίθησιν οὐτ' ἀπο-
 θνήσκειν ἔῃ· καὶ ταῦθ' ἃ νέμεσθε νῦν ὑμῖς, οὔτε το-
 σαῦτ' ἐστίν, ὥστ' ὠφέλειαν ἔχειν τινὰ διαρκῆ, οὐτ'
 ἀπογνόντας ἄλλο τι πράττειν ἔῃ, ἀλλ' ἔστι ταῦτα τὴν ἐκά- 6
 34 στον ῥαθυμίαν | ἡμῶν ἐπαυξάνοντα. „οὐκοῦν σὺ μισθο- 38
 φορὰν λέγεις;“ φήσκει τις. καὶ παραχρῆμά γε τὴν αὐτὴν
 120 σύνταξιν ἀπάντων ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἵνα τῶν κοινῶν
 ἕκαστος τὸ μέρος λαμβάνων, ὅτου δέοιθ' ἡ πόλις, τοῦθ'
 ὑπάρχοι. ἔξεστιν ἄγειν ἡσυχίαν· οἴκοι μένων βελτίων, 10
 τοῦ δι' ἔνδειαν ἀνάγκη τι ποιεῖν αἰσχροὺς ἀπηλλαγμένους.
 συμβαίνει τι τοιοῦτον οἶον καὶ τὰ νῦν· στρατιώτης αὐ-
 τὸς ὑπάρχων ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων λημμάτων, ὥσπερ
 ἐστὶ δίκαιον ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ἔστι τις ἔξω τῆς ἡλικίας
 ἡμῶν· ὅς' οὗτος ἀτάκτως νῦν λαμβάνων οὐκ ὠφελεί, 15
 ταῦτ' ἐν ἴσῃ τάξει λαμβάνων πάντ' ἐφορῶν καὶ διοικῶν
 35 ἃ χρὴ πράττεσθαι. ὅλως δ' οὐτ' ἀφελὼν οὔτε προσθεῖς,

1 ἀσθενούσι del. F. A. Wolf cf. Philostr. vit. Apoll. VII 26 | διδο-
 μένοις del. Cobet coll. prooem. LIII 4 ἔχειν ὠφέλειαν A 6 ἡμῶν

δ
 S: ἡμῶν F ὡμῶν A U | ἐπαυξάνοντα] ανον in ras. A prima litt.
 erasa fuit o (non ἐπαύξοντα fuisse vid.) 7 φήσκει τις] φήσεις
 Dion. de Isaeo 608 R. 8 ἀπάντων γρ. FAU Dion.: ἀπ' αὐτῶν
 SF text. | καινῶν F κοινῶν γρ. F mg. 9 ἕκαστος post λαμβ.
 pon. Dion. 9sq. τοῦθ' ὑπάρχοι S¹F: τοῦτο παρέχοι Dion.
 (unde ortum εἰς τοῦθ' ἐτοιμῶς χρησίμων ἐαυτὸν παρέχοι γρ. F mg.
 U, cf. IV 7) εἰς τοῦθ' (τοῦτο) ἐτοιμος ὑπάρχοι S corr. rec. A
 (ὑπάρχει? A¹) 10 οἴκοι δὲ U¹ | εἰ βελτίων S rec. AU corr.

βελτίων εἰ Dion. 11 ἀνάγκη SFA Dion. 12 τὰ νῦν F
 13 λημάτων F¹ 15 ἡμῶν SFAU Dion. ὡμῶν Y suppl. | νῦν
 ἀτάκτως A | ὠφελεί γρ. S rec. AU Dion.: ὠφελείται SF 16 λαμ-
 βάνων SF¹A¹ Dion. (cuius c. F παραλαμβάνων): λαμβανέτω F² s. v.
 γρ. FA²U 17 πράττε^{τε}σθαι F | ἀφελὼν] φ in ras. 2 litt. F

πλήν μικρῶν, τὴν ἀταξίαν ἀνελὼν εἰς τάξιν ἤγαγον τὴν
 πόλιν, τὴν αὐτὴν τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δι-
 κάζειν, τοῦ ποιεῖν τοῦθ' ὃ τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχει
 καὶ οὗτου καιρὸς εἴη, τάξιν ποιήσας. οὐκ ἔστιν ὅπου μὴδὲν
 5 ἐγὼ ποιοῦσι τὰ τῶν ποιούντων εἶπον ὥς δεῖ νέμειν,
 οὐδ' αὐτοὺς μὲν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν καὶ ἀπορεῖν,
 ὃ τι δ' οἱ τοῦ δεινὸς νικῶσιν ξένοι, ταῦτα πυνθάνεσθαι·
 ταῦτα γὰρ νυνὶ γίγνεται. καὶ οὐχὶ μέμφομαι τὸν 36
 ποιοῦντά τι τῶν δεόντων ὑπὲρ ὕμῶν, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς
 10 ὑπὲρ ὕμῶν αὐτῶν ἀξιῶ πράττειν ταῦτ' ἐφ' οἷς ἑτέρους
 τιμᾶτε, καὶ μὴ παραχωρεῖν ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῆς τά-
 ξεως, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι τῆς ἀρετῆς μετὰ πολλῶν καὶ
 καλῶν κινδύνων κτησάμενοι κατέλιπον

Σχεδὸν εἰρηχ' ἃ νομίζω συμφέρειν· ὑμεῖς δ' ἔλοισθ'
 15 ὃ τι καὶ τῇ πόλει καὶ ἅπασι συνόλσειν ὑμῖν μέλλει.

1 μικρῶν S (corr. a pr. m.) AU: μικρὸν S¹F τι μικρῶι Dion.
 3 ἔχει A ἔχει⁹¹ U 4 τοῖς μὴδὲν S rec. F rec. AU 5 ποιοῦσιν
 ἐγὼ A | ποιούντων A: ποιησόντων S corr. (ἦσον in ras. 3 vel 4
 litt.; non ποιούντων fuisse videtur) FU 7 ὃ τι Frohberger:
 ὅτι SFAU cf. XIII 3 9 ἀλλὰ . . 10 ὕμῶν add. in mg. inf. A¹ |
 ὕμᾶς ὑπὲρ etiam F 10 ὕμῶν] v in corr. F 13 καὶ μεγάλων
 ante κινδύνων add. A ex IX 74 15 πᾶσιν ὑμῖν συν. A ὕμῖν om. U

In S F subscriptum est (versuum numerus in S ab alt. m.)

ὈΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ

Η Η Η Δ Δ Π

in A

ὈΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ

in U

ΤΕΛΟΣ ὈΛΥΝΘΙΑΚΟῦ ΛΟΓΟΥ Γ'

IV

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α

39

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Κακῶς ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Φίλιππον οἱ Ἀθηναῖοι φερόμενοι συνεληλύθασιν εἰς ἐκκλησίαν ἀθυμοῦντες. ὁ τοίνυν ῥήτωρ τὴν τ' ἀθυμίαν πειρᾶται παύειν, λέγων οὐδὲν εἶναι θαυμαστὸν εἰ ῥαθυμοῦντες κεκράτηνται, καὶ εἰσηγεῖται πῶς ἂν ἄριστα τῷ πολέμῳ προσενεχθεῖεν. κελεύει δὲ δύο δυνάμεις παρασκευά- 5 σασθαι, μίαν μὲν μελῖω, πολιτικὴν, ἣτις οἴκοι μένουσα πρὸς τὰς τῶν ἐπικαίρων χρεῖας ἕτοιμος ὑπάρξει, ἐτέραν δ' ἐλάττω, ξένων ὄντων τῶν στρατευομένων, παραμεμιγμένων δὲ <πολιτῶν. ταύτην δὲ> κελεύει τὴν δύναμιν μὴ Ἀθήνησι μένειν μηδ' ἐκ τῆς πόλεως ποιεῖσθαι τὰς βοηθείας, ἀλλὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν 10 ἀναστρέφεσθαι πολεμοῦσαν ἀδιαλείπτως, ἵνα μὴ τοὺς ἐτησίας πνέοντας ἐπιτηρήσας ὁ Φίλιππος ἢ καὶ τὸν χειμῶνα, ἥνικ' Ἀθήνηθεν εἰς Μακεδονίαν πλεῖν οὐ δυνατόν, ἐπιχειρῇ τοῖς πράγμασιν καὶ παρὰ τὴν ἀπουσίαν τὴν τῶν Ἀθηναίων ἀπάντων κρατῇ, ἀλλ' ἐγγὺς ἢ πρὸς αὐτὸν ἀντιταξομένη δύναμις ὑπάρχῃ. 15

1a. VI 2 *Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος προυτίθετ' ὧ* 40
 Prooem. I *ἄνδρες Ἀθηναῖοι λέγειν, ἐπισχὼν ἂν ἕως οἱ πλείστοι τῶν*

Argumentum habet etiam S a m. recentissima; praeterea cf. Gregorius Corinthius VII 1199 n. 79, 1207 sq. W. Ὑπόθεσις λόγου οὐ ἡ ἀρχὴ εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινὸς ὧ ἄνδρες προυτίθετο λέγειν F 5 δὲ F m' Greg.: δὴ SY | δύο om. F 7 τῶν ἐπικαίρων F m Greg.: ἐπικαίρων Y¹ ἐπὶ καιρῶν Y corr. U κατὰ καιρὸν S | ἕτοιμος] μος add. F mg. | ἐλάττω S 8sq. πολιτῶν. ταύτην δὲ add. Sauppe 9 καὶ κελεύει UY m 15 κρατήσῃ U | πρὸς αὐτὸν post δύναμις iterant FYU m | ὑπάρχει F

εἰσθότων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἤρεσκε τί μοι τῶν
 ὑπὸ τούτων ρηθέντων, ἡσυχίαν ἂν ἤγουν, εἰ δὲ μή, τότε ἂν
 αὐτὸς ἐπειρώμην ἃ γινώσκω λέγειν· ἐπειδὴ δ' ὑπὲρ ὧν
 πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον συμβάλει καὶ νυνὶ
 5 σκοπεῖν, ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκότως ἂν συγ-
 γνώμης τυγχάνειν. εἰ γὰρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου
 τὰ δέονθ' οὗτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἂν ὑμᾶς νῦν ἔδει
 βουλευέσθαι.

Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι 2
 10 τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ' εἰ πάννυ φαύλως ἔχειν δο-
 κεῖ. ὃ γὰρ ἐστὶ χειρίστον αὐτῶν ἐκ τοῦ παρεληλυθότος ^{Prooem.} XXX
 χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. τί
 οὖν ἐστὶ τοῦτο; ὅτι οὐδὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν δεόν-
 των ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματ' ἔχει· ἐπεὶ τοι,
 15 εἰ πάνθ' ἃ προσῆκε πρατίνοντων οὕτως εἶχεν, οὐδ' ἂν
 ἐλπίς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι. ἔπειτ' ἐνθυμητέον καὶ 3
 παρ' ἄλλων ἀκούουσιν καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμνη-
 σκομένοις, ἥλικην ποτ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων,
 ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς, ὡς καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν
 20 ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ' ὑπεμείναθ'
 ὑπὲρ τῶν δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. τίνος οὖν
 41 ἔνεκα ταῦτα λέγω; | ἵν' εἰδῇτ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ

3 καὶ αὐτὸς A Hermog. III 274 W. (292, 11 R.) ex prooem. I |
 δ' ὑπὲρ SF¹ A Hermog.: δὲ περὶ F² U 4 νῦν U 7 οὗτοι F
 ἀντοὶ U | συνεβούλευσαν⁸⁹ F συνεβούλευον AU | ὑμᾶς F ἡμᾶς A |
 ἔδει νῦν U¹ 8 βουλευέσθαι περὶ αὐτῶν A 14 τοι εἰ
 Bekker (ex IX 5): εἴ τοι SF τοί γ' εἰ γρ. FAU 15 προσῆκε⁹⁰ F
 προσήκει γρ. FAU 16 αὐτά] αὐτῶ U 20 τῆς πόλεως ὑμεῖς
 ἐπρ. AU 21 ἐλληνικῶν δικαίων γρ. FA ex II 24 22 λέγω ...
 ἐνεργήοντα καὶ § 28 perierunt in A | ἰδῆτε Blass

θεάσθησθε, ὅτι οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἔστι φο-
 βερὸν, οὔτ', ἂν ὀλιγωρῇτε, τοιοῦτον οἶον ἂν ὑμεῖς βού-
 λωσθε, παραδελύμασι χρώμενοι τῇ τότε ῥώμῃ τῶν Λακε-
 δαιμονίων, ἧς ἐκρατεῖτ' ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι
 τὸν νοῦν, καὶ τῇ νῦν ὕβρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεσθ' 1
 4 ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὧν ἐχρῆν. εἰ δέ τις ὑμῶν ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι δυσπολέμητον οἶεται τὸν Φίλιππον
 εἶναι, σκοπῶν τό τε πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνά-
 μεως καὶ τὸ τὰ χωρὶα πάντ' ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὁρθῶς
 μὲν οἶεται, λογισάσθω μέντοι τοῦθ', ὅτι εἰχομέν ποθ' 19
 ἡμεῖς ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι Πύδναν καὶ Ποτείδαιαν καὶ
 Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον οἰκεῖον κύκλῳ,
 καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνου νῦν ὄντων ἐθνῶν αὐτονο-
 μούμενα καὶ ἐλεύθερ' ὑπῆρχεν καὶ μᾶλλον ἡμῖν ἐβούλετ'
 5 ἔχειν οἰκείως ἢ 'κείνῳ. εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύ- 15
 την ἔσχε τὴν γνώμην, ὥς χαλεπὸν πολεμεῖν ἔστιν Ἀθη-
 ναίοις ἔχουσι τοσαύτ' ἐπιτειχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας
 ἔρημον ὄντα συμμάχων, οὐδὲν ἂν ὧν νυνὶ πεπολίηκεν
 ἔπραξεν οὐδὲ τοσαύτην ἐκτήσατο δύναμιν. ἀλλ' εἶδεν
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῦτο καλῶς ἐκεῖνος, ὅτι ταῦτα μὲν 20
 ἔστιν ἅπαντα τὰ χωρὶ' ἄθλα τοῦ πολέμου κείμεν' ἐν
 μέσῳ, φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων,
 καὶ τοῖς ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμε-
 6 λούντων. καὶ γάρ τοι ταύτῃ χρησάμενος τῇ γνώμῃ πάντα

1 θεάσθησθε] λογίσθησθε γρ. F γρ. U   2 ἔαν U | βούλωσθε G. H.
 Schaefer: βούλωσθε SFU   6 ἂν δ' ἄρα super εἰ δέ τις U¹
 8 τῆς νῦν F rec. U   9 τὸ S rec. U: τῶι S¹F¹   11 ἡμεῖς om.
 F¹ add. s. v.   14 ἡμῖν vulg: ὑμῖν SFU   17 τοσαῦτα S F¹:
 τοιαῦτα F corr. U | αὐτοῦ] αὐτῶι S¹   18 ἔρημος ὧν τότε S rec. U¹(?)
 19 ἂν δύναμιν A suppl. Y suppl. | ᾗδεν Cobet, cf. VI 8   24 τοι
 ταύτῃ SU: τοιαύτῃ F

κατέστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὥς ἂν ἐλὼν τις [ἔχοι] πο-
 42 λέμῳ, τὰ δὲ σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος· καὶ γὰρ
 συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τοῦτοις ἐθέλουσιν
 ἅπαντες, οὓς ἂν ὁρῶσι παρесеκνεασμένους καὶ πράττειν
 5 ἐθέλοντας ἂν χρή. ἂν τοίνυν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ ὑμεῖς 7
 ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐθελήσητε γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπει-
 δήπερ οὐ πρότερον, καὶ ἕκαστος ὑμῶν, οὗ δεῖ καὶ δύναιτ'
 ἂν παρασχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει, πᾶσαν ἀφείς
 [τῇ] εἰρωνείαν ἔτοιμος πράττειν ὑπάρξει, ὁ μὲν χρήματ'
 10 ἔχων εἰσφέρειν, ὁ δ' ἐν ἡλικίᾳ στρατεύεσθαι—συνελόντι
 δ' ἀπλῶς, ἂν ὑμῶν αὐτῶν ἐθελήσητε γενέσθαι καὶ παύ-
 σησθ' αὐτοὺς μὲν οὐδὲν ἕκαστος ποιήσῃ ἐλπίζων, τὸν
 δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πράξειν, καὶ τὰ ὑμέτερ'
 αὐτῶν κομίσθ', ἂν θεὸς θέλῃ, καὶ τὰ κατεργασθημένα
 15 πάλιν ἀναλήψεσθε, κἀκεῖνον τιμωρήσεσθε. μὴ γὰρ ὥς 8
 θεῷ νομίζετ' ἐκείνῳ τὰ παρόντα πεπηγέναι πράγματ'
 ἀθάνατα, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἐκεῖνον καὶ δέδισεν ὧ ἄν-
 δρες Ἀθηναῖοι καὶ φθονεῖ, καὶ τῶν πάντων νῦν δοκούν-
 των οἰκείως ἔχειν· καὶ ἅπανθ' ὅσαπερ κἀν ἄλλοις τισὶν
 20 ἀνθρώποις ἐνι, ταῦτα κἀν τοῖς μετ' ἐκείνου χρή νομί-
 ζειν ἐνεῖναι. κατέπτυχε μέντοι πάντα ταῦτα νῦν, οὐκ
 ἔχοντ' ἀποστροφὴν διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ
 ῥαθυμίαν· ἣν ἀποθέσθαι φημι δεῖν ἥδη. ὁρᾶτε γὰρ ὧ 9
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸ πρᾶγμα, οἷ προελήλυθεν ἀσελγείας

1 ἔχοι om. Aug. 3 del. post Kruegerum Blass; Dem. XXVII 48
 XXXIX 22 Xen. Hell. III 1, 14 comparari non possunt | γε. πο-
 λέμον νόμῳ F mg. 8 αὐτὸν post πόλει pon. U 9 τὴν del.
 Frohberger coll. Soph. Phil. 120; cf. et. Dion. de Dem. p. 1025 R. |

ἐτοίμως S¹U ἐτοιμῶς F | ὑπάρξει U 11 ἀπλῶς om. A suppl.
 del. Cobet | εἰπεῖν post ἀπλῶς add. F rec. s. v. U | ἂν Benseler: ἦν
 SFU 19 ἔχειν αὐτῶι FU | πάντα U 21 εἶναι U | ταῦτα πάντα FU

- ἄνθρωπος, ὃς οὐδ' αἴρεσιν ὑμῖν δίδωσι τοῦ πράττειν ἢ
 ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους,
 ὥς φασι, λέγει, καὶ οὐχ οἷός ἐστιν ἔχων ἀ κατέστραπται
 μένειν ἐπὶ τούτων, ἀλλ' αἰεὶ τι προσπεριβάλλεται, καὶ
 κύκλῳ πανταχῇ | μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους περι- 48
 10 στοιχίζεται. πότ' οὖν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πόθ' ἂν χρὴ
 πράξετε; ἐπειδὴν τί γένηται; „ἐπειδὴν νῆ Δ' ἀνάγκη τις
 ᾗ.“ νῦν δὲ τί χρὴ τὰ γιγνόμεν' ἡγεῖσθαι; ἐγὼ μὲν γὰρ
 οἶμαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν
 πραγμάτων αἰσχύνην εἶναι. ἢ βούλεσθ', εἰπέ μοι, περι- 10
 όντες αὐτῶν πυνθάνεσθαι· „λέγεται τι καινόν;“ γένοιτο
 γὰρ ἂν τι καινότερον ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ Ἀθηναίους κατα-
 11 πολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν; „τέθνηκε Φί-
 λιππος;“ „οὐ μὰ Δ' ἀλλ' ἀσθενεῖ.“ τί δ' ὑμῖν διαφέ-
 ρει; καὶ γὰρ ἂν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἕτερον 15
 Φίλιππον ποιήσετε, ἅνπερ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγ-
 μασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γὰρ οὗτος παρὰ τὴν αὐτοῦ δόμην
 τοσοῦτον ἐπηύξηται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν.
 12 καίτοι καὶ τοῦτο· εἴ τι πάθῃ καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν,
 ἥπερ αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, 20
 καὶ τοῦτ' ἐξεργάσαιτο, ἴσθ' ὅτι πλησίον μὲν ὄντες, ἅπα-

1 ἄνθρωπος S. ἄνθρωπος F U 3 post οἷός add. τε F s. v.
 4 αἰεὶ F | τι] ι in ras. S | καὶ punctis del. F et post κύκλῳ add.
 rec. κύκλῳ καὶ U 5 περιστοιχίζεται] γράφεται ἐν ἄλλοις περι-
 σχοινίζεται Harpocr. s. v. 7 γεγέννηται U¹ | τις om. S 8 ἢ non
 legisse videtur schol. p. 150, 1; τις ἢ del. Blass 9 οἶμαι U
 10 πραγμάτων S F γρ. U: πεπραγμένων U | εἰπέ] τε add. s. v. F
 rec. 11 post πυνθάνεσθαι add. κατὰ τὴν ἀγοράν S rec. mg. F s. v.
 U ex XI 17 16 εἰάνπερ U 18 ἐπηύξηται F² U: ἐπηύξηκεν

SF¹ cf. III 29 vitium usitatum cf. Lucian. soloec. c. 4 | ἡμετέραν F |
 ἀμέλειαν] γρ. καὶ ῥαθυμίαν F 19 τι erasum in S om. U τοι F

τὰ F | ἡμῖν ὑπάρξει F ὑπάρξει add. S rec. mg. U 20 αἰεὶ F

σιν ἂν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες ὅπως
βούλεσθε διοικήσασθε, ὥς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων
τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν δέξασθαι δύναισθ' ἂν, ἀπηρτη-
μένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαῖς.

- 5 Ὡς μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλοντας ὑπ- 13
ἀρχεῖν ἅπαντας ἐτοίμως, ὥς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πε-
πεισμένων παύομαι λέγων· τὸν δὲ τρόπον τῆς παρα-
σκευῆς, ἣν ἀπαλλάξαι ἂν τῶν τοιούτων πραγμάτων ἡμᾶς
οἴομαι, καὶ τὸ πλῆθος ὅσων, καὶ πόρους οὐστίνως χρη-
10 μάτων, καὶ τᾶλλ' ὥς ἂν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκεῖ
44 παρασκευ|ασθῆναι, καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν, δεηθεῖς
ὑμῶν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοσοῦτον. ἐπειδὴν ἅπαντ' 14
ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε· μηδ' ἂν
ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τι καὶ νυνὶ παρὰσκευῇ λέγειν, ἀναβάλ-
15 λειν με τὰ πράγμαθ' ἡγείσθω. οὐ γὰρ οἱ „ταχὺ“ καὶ Proem. XXI 4
„τῆμερον“ εἰπόντες μάλιστα εἰς δέον λέγουσιν (οὐ γὰρ
ἂν τὰ γ' ἤδη γεγεννημένα τῇ νυνὶ βοηθεῖα καλῶσαι δυνη-
θεῖμεν), ἀλλ' ὅς ἂν δείξῃ, τίς πορισθεῖσα παρασκευῇ 16
καὶ πόσῃ καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, ἕως ἂν ἡ δια- XIV 2
20 λυσώμεθα πεισθέντες τὸν πόλεμον ἢ περιγενώμεθα τῶν
ἐχθρῶν· οὕτω γὰρ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν ἂν
κακῶς. οἶμαι τοίνυν ἐγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ καλῶν
εἶ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεται τι. ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω
μεγάλῃ, τὸ δὲ πρᾶγμ' ἤδη τὸν ἔλεγχον δώσει, κρίται δ'
25 ὑμεῖς ἔσεσθε.

2 βούλεσθε F | διοικήσασθε F rec.: διοικήσεσθε SF¹ διοι-
κήσετε U | διδόντων ὑμῖν F 3 δύνεσθ' S¹ 6 ἐτοίμους S corr.
ἐτοίμους F 8 ἡμᾶς F 9 οἴομαι] ἡγοῦμαι γρ. FU 10 δοκῇ S
13 καὶ μὴ FU 14 γρ. καὶ ἀναβαλέσθαι S rec. ἀναβάλλεσθαι γρ.
FU 18 ὅς FU, ὥς S | πορισθεῖσα S F: πονηθεῖσα U 19 ἕως
SU: τέως F 22 καλῶν] καταλύων S κατακαλύων conl. Weil

- 16 Πρῶτον μὲν τοίνυν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τριήρεις πεν-
τήκοντα παρασκευάσασθαι φημι δεῖν, εἴτ' αὐτοὺς οὕτω
τὰς γνώμας ἔχειν, ὥς, ἐάν τι δέῃ, πλευστέον εἰς ταύτας
αὐτοῖς ἐμβᾶσιν. πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἱππέων
ἱππαγωγὸν τριήρεις καὶ πλοῖ' ἱκανὰ εὐτρεπῆσαι κελεύω. 5
- 17 ταῦτα μὲν οἶμαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἐξαίφνης ταύτας
ἀπὸ τῆς οἰκείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ
Χερρόνησον καὶ Ὀλυνθον καὶ ὅποι βούλεται (δεῖ γὰρ
ἐκείνῳ τοῦτ' ἐν τῇ γνώμῃ παραστήσαι, ὥς ὑμεῖς ἐκ τῆς
ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν, ὥσπερ εἰς Εὐβοίαν καὶ πρό- 10
τερόν ποτέ φασιν εἰς Ἀλλάρτον καὶ τὰ τελευταῖα πρόφην
- 18 εἰς Πύλας, ἴσως ἂν ὀρμήσαιτε· οὗτοι παντελῶς, οὐδ' εἰ
μὴ ποιή|σαιτ' ἂν τοῦτο, ὥς ἔγωγέ φημι δεῖν, εὐκαταφρό- 45
νητόν ἐστιν), ἵν' ἡ διὰ τὸν φόβον εἰδὼς εὐτρεπείς ὑμᾶς
(εἴσεται γὰρ ἀκριβῶς· εἰσὶν γάρ, εἰσὶν οἱ πάντ' ἐξαγγέλ- 15
λουντες ἐκείνῳ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος)
ἡσυχίαν ἔχῃ, ἡ παριδὼν ταῦτ' ἀφύλακτος ληφθῇ, μηδενὸς
ὄντος ἐμποδὼν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν, ἐάν.
- 19 ἐνδῶ καιρόν. ταῦτα μὲν ἐστὶν ἃ πᾶσι δεδόχθαι φημι δεῖν
καὶ παρεσκευάσθαι προσήκειν οἶομαι· πρὸ δὲ τούτων δύ- 20
ναμὲν τιν' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι φημι προχειρίσασθαι δεῖν
ἡμᾶς, ἡ συνεχῶς πολεμήσει καὶ κακῶς ἐκείνον ποιήσει.
μή μοι μυρλόους μηδὲ δισμυρλόους ξένους, μηδὲ τὰς ἐπι-
στολιμαίους ταύτας δυνάμεις, ἀλλ' ἡ τῆς πόλεως ἔσται,

7 στρατιάς U 8 δεῖ . . 14 ἐστὶν interpositionem esse cognovit
v. Bamberg 9 παραστήσαι S: παραστήναι FU 10 ταυτήσιν U
12 ὀρμήσετε S¹U ὀρμήσετε S rec. 13 ποιήσεται S Hermog. III 51
W. (79, 11 R.) | ἂν] ἀπὸ Deuerling | ἂν τοῦτο] νή Δία Hermog. |
φημι δεῖν] κρινῶ Hermog. ut est VI 15. X 6. 49. XV 8 17 ἡσ-
χίαν ἔχῃ] ἀπόσχηται Hermog. 19 καιρόν S: καιρός FU 20 παρε-
σκευάσθαι S corr. F corr.: παρασκευάσθαι S¹U παρασκευάσοσθαι
F¹ | οἶμαι FU | πρὸς δὲ τούτοις γε. FU 22 ὑμᾶς Y suppl. 24 ἐστὶν F

κἄν ὑμεῖς ἓνα κἄν πλείους κἄν τὸν δεῖνα κἄν ὄντινον
 χειροτονήσητε στρατηγόν, τούτῳ πεύσεται καὶ ἀκολουθή-
 σει. καὶ τροφήν ταύτῃ πορίσαι κελεύω. ἔσται δ' αὕτη 20
 τίς ἢ δύναμις; καὶ πόσις; καὶ πόθεν τὴν τροφήν ἔξει;
 5 καὶ πῶς ταῦτ' ἐθελήσει ποιεῖν; ἐγὼ φράσω, καθ' ἕναστον
 τούτων διεξιὼν χωρίς. ξένους μὲν λέγω—καὶ ὅπως μὴ
 ποιήσεθ' ὃ πολλάκις ὑμᾶς ἔβλαψεν· πάντ' ἐλάττω νομί-
 ζοντες εἶναι τοῦ δέοντος, καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφί-
 σμασιν αἰροῦμενοι, ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ
 10 ποιεῖτε· ἀλλὰ τὰ μικρὰ ποιήσαντες καὶ πορίσαντες τούτοις
 προστίθετε, ἂν ἐλάττω φαίνεται. λέγω δὴ τοὺς πάντας 21
 στρατιώτας δισχιλλούς, τούτων δ' Ἀθηναίους φημὶ δεῖν
 εἶναι πεντακοσίους, ἐξ ἧς ἂν τινος ὑμῖν ἡλικίας καλῶς
 ἔχειν δοκῇ, χρόνον τακτὸν στρατευομένων, μὴ μακρὸν
 46 τοῦτον, ἀλλ' ὅσον ἂν δοκῇ καλῶς | ἔχειν, ἐκ διαδοχῆς
 16 ἀλλήλοις· τοὺς δ' ἄλλους ξένους εἶναι κελεύω. καὶ μετὰ
 τούτων ἱππέας διακοσίους, καὶ τούτων πεντήκοντ' Ἀθη-
 ναίους τοῦλάχιστον, ὥσπερ τοὺς πεζοὺς, τὸν αὐτὸν τρό-
 πον στρατευομένων· καὶ ἱππαγωγούς τούτοις. εἶεν· τί 22
 20 πρὸς τούτοις ἔτι; ταχείας τριήρεις δέκα· δεῖ γάρ, ἔχοντος
 ἐκείνου ναυτικόν, καὶ ταχειῶν τριήρων ἡμῖν, ὅπως ἀσφα-
 λῶς ἢ δύναμις πλέῃ. πόθεν δὴ τούτοις ἢ τροφή γενή-
 σεται; ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δέξω, ἐπειδάν, δι' ὅτι
 τηλικαύτην ἀποχρῆν οἶμαι τὴν δύναμιν καὶ πόλιν τοὺς
 25 στρατευομένους εἶναι κελεύω, διδάξω.

1 τινὸν S   3 αὐτῇ U   5 ἐθελήσετε FU   7 ποιήσετε
 Bekker: ποιήσητε S ποιήσητε τοῦθ' FU | ἅπαντα γρ. FU   10 καὶ
 πορίσαντες add. F's. v.; alterum participium suspectabat L. Spengel
 17 τούτων εἶναι F   19 τί om. F text. γρ. τί F mg.   24 τοὺς
 συστρατευομένους Dobree (-σαμένους hypothetæ error videtur)
 cf. § 28 συστρατευομένους sine art. Voemel

- 23 Τοσαύτην μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι διὰ ταῦτα, ὅτι οὐκ
 ἔνι νῦν ἡμῖν πορίσασθαι δύνάμιν τὴν ἐκείνῃ παραταξο-
 μένην, ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ
 πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην· οὐ τοίνυν ὑπέρογκον
 αὐτήν (οὐ γὰρ ἔστι μισθὸς οὐδὲ τροφή), οὐδὲ παντελῶς 5
 ταπεινὴν εἶναι δεῖ. πολίτας δὲ παρεῖναι καὶ συμπλεῖν
 διὰ ταῦτα κελεύω, ὅτι καὶ πρότερόν ποτ' ἀκούω ξενικὸν
 τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρατος ἡγεῖτο
 καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινές, καὶ αὐτοὺς
 ὑμᾶς συστρατεύεσθαι· καὶ οἷδ' ἀκούων ὅτι Λακεδαιμο- 10
 νίους παραταττόμενοι μεθ' ὑμῶν ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι
 24 καὶ ὑμεῖς μετ' ἐκείνων. ἐξ οὗ δ' αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ξε-
 νικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾷ καὶ τοὺς συμ-
 μάχους, οἱ δ' ἐχθροὶ μελίζους τοῦ δέοντος γεγόνασιν. καὶ
 παρακύναντ' ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτιά- 15
 βαζον καὶ πανταχοῖ μᾶλλον οἴχεται πλέοντα, ὁ δὲ στρα-
 τηγὸς ἀκολουθεῖ, εἰκότως· οὐ γὰρ ἔστ' ἄρχειν μὴ δι- 47
 25 δόντα μισθόν. τί οὖν κελεύω; τὰς προφάσεις ἀφαιεῖν
 καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορί-
 σαντας καὶ στρατιώτας οἰκέλους ὥσπερ ἐπόπτας τῶν 20
 στρατηγουμένων παρακαταστήσαντας· ἐπεὶ νῦν γε γέλως
 ἔσθ' ὥς χρώμεθα τοῖς πράγμασιν. εἰ γὰρ ἔροιτό τις
 ὑμᾶς, „εἰρήνην ἄγετ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι;“ „μὰ Δί' οὐχ
 26 ἡμεῖς γ',“ εἰποὶτ' ἄν, „ἀλλὰ Φιλίππῳ πολεμοῦμεν.“ οὐκ

2 ἡμῖν F 4 τοίνυν οὐδ' FU 5 οὔτε παντελῶς U 8 πολλὸς
 στρατός S¹ 9 Ἰφικράτης] post *lphi* duae litt. erasae in F 10 ὑμᾶς
 αὐτοὺς F 11 ἡμῶν F 12 τὰ add. S¹ s. v. 16 πανταχοῦ FU
 17 ἔστ'] ἐς vel. ἐτι F¹ ἐστιν F² U 21 στρατηγουμένων] δρωμένων
 Liban. III 318 R. secutus Blass | παρακαταστήσαντας U 24 γ'
 om. U | ἄν] ν in ras. F | οὐ καὶ χειροτονεῖτε ut vid. S¹

ἐχειροτονεῖτε δ' ἐξ ὑμῶν αὐτῶν δέκα ταξιάρχους καὶ
στρατηγούς καὶ φυλάρχους καὶ ἱππάρχους δύο; τί οὖν
οὗτοι ποιοῦσι; πλὴν ἐνὸς ἀνδρός, ὃν ἂν ἐκπέμψῃτ' ἐπὶ
τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν μετὰ
5 τῶν ἱεροποιῶν· ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους,
εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς
φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. οὐ γὰρ ἐχρῆν ὁ ἄνδρες 27
Ἀθηναῖοι ταξιάρχους παρ' ὑμῶν, ἱππαρχον παρ' ὑμῶν,
ἄρχοντας οἰκέλους εἶναι, ἵν' ἦν ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως
10 ἡ δύναμις; ἀλλ' εἰς μὲν Ἀθηναίους τὸν παρ' ὑμῶν ἱππαρ-
χον δεῖ πλεῖν, τῶν δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως κτημάτων
ἀγωνιζομένων Μενέλαον ἱππαρχεῖν. καὶ οὐ τὸν ἄνδρα
μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὅφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονη-
μένον εἶναι τοῦτον, ὅστις ἂν ᾔ.

15 "Ἴσως δὲ ταῦτα μὲν ὀρθῶς ἡγείσθε λέγεσθαι, τὸ δὲ τῶν 28
κρημάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μάλιστα ποθεῖτ' ἀκού-
σαι. τοῦτο δὴ καὶ περαινῶ. χρήματα τολύνν· ἔστιν μὲν
ἡ τροφή, σιτηρέσιον μόνον, τῇ δυνάμει ταύτῃ τάλαντ'
ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι πρὸς, δέκα μὲν ναυσὶ ταχείαις
48 τετταράκοντα τάλαντα, εἴκοσιν εἰς τὴν ναῦν μυαῖ τοῦ
21 μηνὸς ἐκάστου, στρατιώταις δὲ δισχιλλοῖς τοσαῦτ' ἕτερα,
ἵνα δέκα τοῦ μηνὸς ὁ στρατιώτης δραχμὰς σιτηρέσιον
λαμβάνῃ, τοῖς δ' ἱππεῦσι διακοσίοις οὖσιν, ἔαν τριά-
κοντα δραχμὰς ἕκαστος λαμβάνῃ τοῦ μηνός, δώδεκα τά-

1 sq. στρατηγούς καὶ ταξιάρχους δέκα U¹ 2 ἱππάρχους καὶ φυλάρ-
χους U 3 πέμψῃτε U schol. Patm. 8 ἱππάρχους F pap. Gen.
Hermog. III 285 (303, 23 R. cf. 316, 14 R.) | ἱππαρχον παρ' ὑμῶν
om. U 10 ἱππαρχον non omisisse vid. pap. Gen. 11 τῶν ante
τῆς om. FU¹ 13 ἡμῶν F 17 περαινῶ FU cf. XIV 22 18 σιτη-
ρέσιον τοῖς στρατευομένοις FU ex § 29 20 μυαῖ ut vid. S¹
21 τοσαῦτ' A¹ 22 δραχμὰς ὁ στρατιώτης pap. Gen. 23 ἔαν SF:
ἂν U ἀνὰ A | s. τριάκοντα hab. ἑκατὸν S rec.

29 λαντα. εἰ δέ τις οἴεται μικρὰν ἀφορμὴν εἶναι, σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις ὑπάρχειν, οὐκ ὀρθῶς ἔγνωκεν· ἐγὼ γὰρ οἶδα σαφῶς ὅτι, τοῦτ' ἂν γένηται, προσποριεῖ τὰ λοιπὰ αὐτὸ τὸ στράτευμ' ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐδένα τῶν Ἑλλήνων ἀδικοῦν οὐδὲ τῶν συμμάχων, ὥστ' ἔχειν μι- 5 σθὸν ἐντελῆ. ἐγὼ συμπλέων ἐθελοντῆς πάσχειν ὀτιοῦν ἔτοιμος, ἐὰν μὴ ταῦθ' οὕτως ἔχῃ. πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν χρημάτων, ἃ παρ' ὑμῶν κελεύω γενέσθαι; τοῦτ' ἤδη λέξω.

ΠΟΡΟΤ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

10

30 Ἄ μὲν ἡμεῖς ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δεδυνήμεθ' εὐρεῖν, ταῦτ' ἐστίν· ἐπειδὰν δ' ἐπιχειροτονήτε τὰς γνώμας, ἂν ὑμῖν ἀρέσκη, χειροτονήσετε, ἵνα μὴ μόνον ἐν τοῖς ψηφίσμασι καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμήτε Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔργοις.

15

31 Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου καὶ ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλευσασθαι, εἰ τὸν τόπον ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτε, ἐνδυμηθεῖητε, καὶ λογίσαισθ' ὅτι τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τὰ πολλὰ προλαμβάνων διαπραττεται Φίλιπ- 20 πος, καὶ φυλάξας τοὺς ἐτησίαις ἢ τὸν χειμῶν' ἐπιχειρεῖ, 32 ἥνίκ' ἂν ἡμεῖς μὴ δυναίμεθ' ἐκείσ' ἀφικέσθαι. δεῖ τοί-

1 εἶναι punctis del. F om. AU 2 τοῖς στρατευομένοις ante σιτηρέσιον pon. AU 3 ἂν τοῦτο AU 3 sq. τὰ] λοιπὰ προ[οπ. . pap. Gen. | προσποριεῖται r Kuesterus 7 ἂν AU 8 ἂ om. A¹ | γενήσεται FAU 12 ἐπιχειροτονεῖτε A¹ ἐπιχειροτονη τις conl. Blass coll. XXIV 39. XXI 3 ἐπιχειροτονήση (sc. ὁ πρύτανης) Tournier; at v. XXIV 26 | ἂν Sauppe Dobree: ἂ ἂν SFAU 13 ἀρέσκει U¹ | χειροτονήσετε S¹F¹: χειροτονήσατε S²F²AU | ἐν om. AU 15 ἐν τοῖς S: τοῖς FAU cf. VIII 22 17 τὸν om. S 18 πολεμή- 7 σετε AU 19 λογίσασθε F¹ λογίσαισθε F² λογίσεσθε AU 21 ἐπιτη- 9 ρεῖ F 22 μὴ om. A¹ add. A² | δυνώμεθα F²AU

49 νυν ταῦτ' ἐνθυμουμένους | μὴ βοηθείαις πολεμεῖν (ὅστε-
 ριοῦμεν γὰρ ἀπάντων), ἀλλὰ παρασκευῇ συνεχεῖ καὶ
 δυνάμει. ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι τῇ δυ-
 νάμει Ἀθήνῃ καὶ Θάσῳ καὶ Σκιαδῷ καὶ ταῖς ἐν τούτῳ
 5 τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ σίτος καὶ ἃ χρῆ
 στρατεύματι πάνθ' ὑπάρχει· τὴν δ' ὥραν τοῦ ἔτους, ὅτε
 καὶ πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι ῥάδιον καὶ τὸ τῶν πνευμάτων
 ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμπορί-
 ων στόμασι ῥαδίως ἔσται.

10 Ἄ μὲν οὖν χρῆσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν 33
 καιρὸν ὁ τούτων κύριος καταστάς ὑφ' ὑμῶν βουλευ-
 σεται· ἃ δ' ὑπάρξαι δεῖ παρ' ὑμῶν, ταῦτ' ἔστιν ἀγὼ γέ-
 γραφα. ἂν ταῦτ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πορίσητε, τὰ χρή-
 ματα πρῶτον λέγω, εἴτα καὶ τἄλλα παρασκευάσαντες,
 15 τοὺς στρατιώτας, τὰς τριήρεις, τοὺς ἱππέας, ἐντελῇ πᾶσαν
 τὴν δύναμιν νόμῳ κατακλείσῃτ' ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν,
 τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ γιγνώ-
 μενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον
 ζητοῦντες, παύσεσθ' αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι
 20 καὶ πλέον οὐδὲν ποιοῦντες, καὶ ἔτι πρὸς τούτῳ πρῶτον 34
 μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνου πό-
 ρων ἀφαιρήσεσθε. ἔστι δ' οὗτος τίς; ἀπὸ τῶν ὑμετέρων
 ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλέοντας
 τὴν θάλατταν. ἔπειτα τί πρὸς τούτῳ; τοῦ πάσχειν αὐτοὶ
 25 κακῶς ἔξω γενήσεσθε, οὐχ ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρό-
 νον εἰς Ἀἴμνον καὶ Ἰμβρον ἐμβαλὼν αἰχμαλώτους πολλί-

1 ὑμᾶς ante ταῦτ' add. F 4 ταῖς ἄλλαις γρ. FU 9 ἔσται sc.
 ἡ δύναμις 11 βουλευέται F 14 ἃ λέγω FAU | τἄλλα πάντα F
 17 γινόμενοι A 19 ζητοῦντες] ἀπαιτοῦντες Cobet | αἰεὶ SF¹: αἰεὶ
 F¹ AU 20 τούτῳ^{οις} ut vid. F τούτοις AU

τας ὑμετέρους ᾧχετ' ἔχων, πρὸς τῷ Γεραστῷ τὰ πλοῖα
 συλλαβὼν ἀμύθητα χρήματ' ἐξέλεξεν, τὰ τελευταῖ' εἰς
 Μαραθῶν | ἀπέβη καὶ τὴν ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ᾧχετ' 50
 ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δ' οὔτε ταῦτα δύνασθε κωλύειν οὔτ'
 35 εἰς τοὺς χρόνους, οὗς ἂν προθῆσθε, βοηθεῖν. καίτοι τί
 δήποτ' ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι νομίζετε τὴν μὲν τῶν Παν-
 αθηναίων ἐορτὴν καὶ τὴν τῶν Διονυσίων ἀεὶ τοῦ καθ-
 ἡκοντος χρόνου γίγνεσθαι, ἂν τε δεινοὶ λάχωσιν ἂν τ'
 ἰδιῶται [οἱ] τούτων ἑκατέρων ἐπιμελούμενοι, εἰς ἃ το-
 σαῦτ' ἀναλίσκεται χρήματα, ὅς οὐδ' εἰς ἓνα τῶν ἀπο- 10
 στόλων, καὶ τοσοῦτον ὄχλον καὶ παρασκευὴν ὅσῃν οὐκ
 οἶδ' εἴ τι τῶν ἀπάντων ἔχει, τοὺς δ' ἀποστόλους πάντας
 ὑμῖν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς
 36 Παγασάς, τὸν εἰς Ποτελδαιαν; ὅτι ἐκεῖνα μὲν ἅπαντα
 νόμῳ τέτακται, καὶ πρόβειδεν ἕκαστος ὑμῶν ἐκ πολλοῦ 15
 τίς χορηγὸς ἢ γυμνασιάρχος τῆς φυλῆς, πότε καὶ παρὰ
 τοῦ καὶ τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον
 οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται· ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ
 πολέμου καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ ἄτακτα, ἀδιόρθωτα,
 ἀόρισθ' ἅπαντα. τοιγαροῦν ἅμ' ἀκηκόαμέν τι καὶ τριηρ- 20
 ἀρχους καθίσταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα
 καὶ περὶ χρημάτων πόρον σκοποῦμεν, καὶ μετὰ ταῦτ'
 ἐμβαλνῆναι τοὺς μετοίκους ἔδοξεν καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦν-

1 ἔχων SA: ἄγων F γρ. U | καὶ πρὸς FA | γεραστῷ F
 2 τελευταῖα δ' FA 4 ἡδύνασθε F 5 προθῆσθε S: πρό-
 θησθε F πρόσθησθε A προέλησθε γρ. FU 8 τε] ε in ras. F
 9 οἱ del. Slameczka | ἐπιμελησόμενοι F γρ. U 10 ἀναλίσκετε F
 11 καὶ ante παρασκ. om. S¹ | τοσαύτην παρασκευὴν F 12 τις F
 13 sq. τὸν .. τὸν .. τὸν] τῶν .. τῶν .. τῶν S 15 ὑμῶν F
 17 τί] τίνα S 19 τῆς .. παρασκευῆς F¹ 19 sq. ἀόριστα ἀδιόρθωτα
 πάντα F

τας, εἴτ' αὐτοὺς πάλιν, εἴτ' ἀντεμβιβάζειν, εἴτ' ἐν ὅσῳ 37
ταῦτα μέλλεται, προαπόλωλε τὸ ἐφ' ὃ ἂν ἐκπλέωμεν· τὸν
γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀν-
αλλίσκομεν, οἱ δὲ τῶν πραγμάτων οὐ μένουσι καιροὶ τῇν
ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ εἰρωνείαν. ἃς δὲ τὸν μεταξὺ
χρόνον δυνάμεις οἴομεθ' ἡμῖν ὑπάρχειν, οὐδὲν οἶαί τ'
οὔσαι ποιεῖν ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν ἐξελέγχονται. ὁ δ' |
51 εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥστ' ἐπιστέλλειν Εὐβοεῦσιν
ἥδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

10

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

Τούτων ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν ἀνεγνωσμένων ἀληθῆ 38
μέν ἐστὶν τὰ πολλά, ὥς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ' ἴσως οὐχ
ἡδὲ' ἀκούειν. ἀλλ' εἰ μὲν, ὅσ' ἂν τις ὑπερβῇ τῷ λόγῳ,
ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγμαθ' ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς
15 ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἡ τῶν λόγων χάρις, ἂν ἥ μὴ
προσθήκουσα, ἔργῳ ζημία γίγνεται, αἰσχρὸν ἐστὶ φενακί-
ζειν ἑαυτούς, καὶ ἅπαντ' ἀναβαλλομένους ἂ ἂν ἥ δυσχερῇ
πάντων ὑστερεῖν τῶν ἔργων, καὶ μὴδὲ τοῦτο δύνασθαι 39
μαθεῖν, ὅτι δεῖ τοὺς ὀρθῶς πολέμῳ χρωμένους οὐκ ἀκολου-
20 θεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἶναι τῶν
πραγμάτων, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ τῶν στρατευ-

1 αὐτὸς A¹ | εἴτ' post πάλιν om. FA 2 μέλλεται S: μέ-
λετε FAU | τὸ ἐφ' ὃ S: ἐφ' ἃ FAU 4 οὐ μένουσι καιροὶ S:
καιροὶ οὐ μένουσι F καιροὶ οὐκ ἀναμένουσι γρ. FAU 5 ἡμε-
τέραν FA | εἰρωνείαν SF: δαιθυμίαν γρ. FAU | δὲ S: δ' εἰς
FAU 10 ἘΠΙΣΤΟΛΗΣ ἈΝΑΓΝΩΣΙΣ S: ἘΠΙΣΤΟΛΗ FA
π (= ὑπόθεσις) τοῦ λόγου τοῦ πρὸς τὴν φιλιππου ἐπιστολὴν se-
quitur argumentum orat. XI partim erasum ἐπιστολὴ U 11 οὐν
post τούτων add. F rec. s. v. U 16 ἐστὶ SA¹: ἐστὶν ὁ ἄνδρες
ἀθηναῖοι FA² 17 πάντ' A | ἃ S: ὅσα FA 18 ὑστερεῖν FA
(υστε in ras.)

μάτων ἀξιώσει τις ἂν τὸν στρατηγὸν ἡγεῖσθαι, οὕτω καὶ
 τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους, ἵν' ἂ ἂν ἐκείνοις
 δοκῇ, ταῦτα πράττηται καὶ μὴ τὰ συμβάντ' ἀναγκάζονται
 40 διώκειν. ὑμεῖς δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πλείστην δύναμιν
 ἀπάντων ἔχοντες, τριήρεις, ὀπλίτας, ἱππέας, χρημάτων
 πρόσδοδον, τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ
 πάποτ' εἰς δέον τι κέρρησθε, οὐδὲν δ' ἀπολείπετε, ὥσ-
 περ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖν Φιλίππῳ.
 καὶ γὰρ ἐκείνων ὁ πληγὴς αἰεὶ τῆς πληγῆς ἔχεται, κὰν
 ἐτέρως πατάξῃς, ἐκεῖσ' εἰσὶν αἱ χεῖρες' προβάλλεσθαι 10
 41 δ' ἢ βλέπειν ἐναντίον οὐτ' οἶδεν οὐτ' ἐθέλει. καὶ ὑμεῖς,
 ἂν ἐν Χερρονήσῳ πύθῃσθε Φίλιππον, ἐκεῖσε βοηθεῖν |
 ψηφίζεσθε, ἐὰν ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε, ἐὰν ἄλλοθι πον, συμ- 52
 παραθεῖτ' ἄνω κάτω, καὶ στρατηγείσθ' ὑπ' ἐκείνου, βε-
 βούλευσθε δ' οὐδὲν αὐτοὶ συμφέρον περὶ τοῦ πολέμου, 15
 οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προορᾷτ' οὐδέν, πρὶν ἂν ἡ
 γεγενημένον ἢ γιγνόμενον τι πύθῃσθε. ταῦτα δ' ἴσως
 πρότερον μὲν ἐνῆν· νῦν δ' ἐπ' αὐτὴν ἤκει τὴν ἀκμὴν,
 42 ὥστ' οὐκέτ' ἐγγωρεῖ. δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι τοῖς γιγνομένοις ὑπὲρ τῆς πόλεως αἰσχυρόμε- 20
 νος τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίππῳ. εἰ

1 ἀξιώσειεν ἂν τις F | ἡγεῖσθαι χρὴ ἵν' (χρὴ in fin. vers. in mg.) F¹ ἡγεῖσθαι· οὕτω 2 vel 3 litt. eras. τῶν πραγμάτων τοὺς εὐ βουλευομένους F rec. mg. | καὶ punctis del. S 2 βουλευομένους S: εὐ βουλευομένους ἡγεῖσθαι χρὴ A | ἵν' ἂ ἂν S A: ἵν' F¹ ἵν' αν F corr. αν add. in ras. 1 litt. 3 συμβαίνοντα γρ. FA 5 ἱππέας ὀπλίτας A 7 εἰς δέον τι SF: ἐν δέοντι A | οὐδὲν Dobree: οὐδενὸς SFA | ἀπολείπετε S¹: ἀπολείπεσθε S²F² (ἀπολί- πετε ut vid. F¹) A 8 δὲ ante οἱ add. S rec. F s. v. A | πολεμεῖν S¹F¹ (ut vid.): πολεμεῖτε S rec. F corr. A 9 αἰ FA 10 πατάξῃ τις FA cf. XXI 33 | προβάλλεσθαι A 12 ἐὰν F 13 ποι S A 14 καὶ κάτω FA | στρατηγείσθε μὲν FA 15 αὐτοὶ S A: αὐτοῖς F 16 πρὸ] περὶ F 17 γιγνόμενον ἢ γεγενημένον A 18 ἐνῆν] ἦν ποιεῖν F

γὰρ ἔχων ἂ κατέστραπται καὶ προεῖληφεν ἡσυχίαν ἔχειν
 ἡθελεν καὶ μηδὲν ἔπραττεν ἔτι, ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν ἂν
 μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν αἰσχύνην καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἰ-
 σχιστ' ὠφληκότες ἂν ἦμεν δημοσίᾳ· νῦν δ' ἐπιχειρῶν αἰεί
 5 **τινι** καὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος ἴσως ἂν ἐκκαλέσαιθ'
 ὑμᾶς, εἴπερ μὴ παντάπασιν ἀπεγνώκατε. θαυμάζω δ' 43
 ἔρωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μήτ' ἐνθυμεῖται μήτ' ὀργίζεται,
 ὁρῶν ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου
 γεγεννημένην περὶ τοῦ τιμωρῆσασθαι Φίλιππον, τὴν δὲ
 10 **τελευτήν** οὖσαν ἤδη ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ
 Φιλίππου. ἀλλὰ μὴν ὅτι γ' οὐ στήσεται, δῆλον, εἰ μὴ τις
 κωλύσει. εἴτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν; καὶ τριήρεις κενὰς καὶ
 τὰς παρὰ τοῦ δεινὸς ἐλπίδας ἂν ἀποστείλητε, πάντ' ἔχειν
 οἴεσθε καλῶς; οὐκ ἐμβησόμεθα; οὐκ ἔξιμεν αὐτοὶ μέρει 44
 15 γέ **τινι** στρατιωτῶν οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον;
 οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσόμεθα; „ποῖ οὖν προσορμιού-
 58 **μεθα;**“ ἤρετό τις. εὐρήσει τὰ σαθρὰ ὃ ἄν[δρες] Ἀθηναῖοι
 τῶν ἐκείνου πραγμάτων αὐτὸς ὁ πόλεμος, ἂν ἐπιχειρῶ-
 μεν· ἂν μέντοι καθώμεθ' οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντες
 20 καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων, οὐδέποτε οὐδὲν

1 προσεῖληφεν A² 2 ἀποχρῆν ἂν A | ἐνίοις A¹ 3 δοκεῖ
 Pal. 113: δοκῇ SFA 4 αἰεί FA 5 **τινι** SA¹: τι FA corr. 6 ante
 ὑμᾶς ei (ut vid.) eras. A | **παντάπασιν** F¹ corr. ead. m. in mg. | **αὐτῶν ἀπ-**
εγνώκατε FA 7 **μήτ'** ὀργίζεται SA: **μήτε** λογίζεται F 9 **περὶ]**
ὑπὲρ A¹ 10 **αὐτοὶ κακῶς** FA² mg. 11 **τις αὐτὸν** FA
 12 **κωλύσει** Y suppl.: **κωλύσει** SFA | **ad κενὰς** schol. in mg. adscr.
πολιτικῆς δυνάμεως F 13 **παρὰ** S: **ἀπὸ** F **ἀπο** A | **ἐάν** F
 14 **καλῶς** del. Wecklein | **ἐκβησόμεθα** F Hermog. III 238 (259, 14 R.)
 c. Pc Ac Ba 16 **πλευσόμεθα** S¹: **πλευσούμεθα** S corr. FA
 Hermog. cf. XIX 260 | **οὖν** S: **δή** FA auctor π. ὕψους 18, 1.
 Hermog. III 341 (356, 21 R.) 19 **καθώμεθα** SA¹: **καθήμεθα** F
καθήμεθα A²

- 45 ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων. ὅποι μὲν γὰρ ἂν οἶμαι
μέρος τι τῆς πόλεως συναποσταλῇ, καὶ μὴ πᾶσα, καὶ τὸ
τῶν θεῶν εὐμενὲς καὶ τὸ τῆς τύχης συναγωνίζεται· ὅποι
δ' ἂν στρατηγὸν καὶ ψήφισμα κενὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ
βήματος ἐλπίδας ἐκπέμψῃτε, οὐδὲν ὑμῖν τῶν δεόντων 5
γίνεται, ἀλλ' οἱ μὲν ἐχθροὶ καταγελῶσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι
46 τεθναῖσι τῷ δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους. οὐ γὰρ
ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἔν' ἄνδρα δυνηθῆναι ποτε ταῦθ' ὑμῖν
πραῖξι πάνθ' ὅσα βούλεσθε· ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ
φῆσαι καὶ τὸν δεῖν αἰτιάσασθαι καὶ τὸν δεῖν ἔστιν, τὰ 10
δὲ πράγματ' ἐκ τούτων ἀπόλωλεν· ὅταν γὰρ ἡγῆται μὲν
ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὧν
ἂν ἐκεῖνος πράξῃ πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥαδίως ἐνθάδ'
ῶσιν, ὑμεῖς δ' ἐξ ὧν ἂν ἀκούσῃθ' ὅ τι ἂν τύχητε ψηφί-
ζησθε, τί καὶ χρὴ προσδοκᾶν; 15
- 47 Πῶς οὖν ταῦτα παύσεται; ὅταν ὑμεῖς ὧ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι τοὺς αὐτοὺς ἀποδείξῃτε στρατιώτας καὶ μάρτυρας
τῶν στρατηγουμένων καὶ δικαστὰς οἵκαδ' ἐλθόντας τῶν
εὐθυνῶν, ὥστε μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς τὰ ὑμέτερά ἀν-
τῶν, ἀλλὰ καὶ παρόντας ὁρᾶν. νῦν δ' εἰς τοῦθ' ἤκει τὰ 20
πράγματ' αἰσχύνης, ὥστε τῶν στρατηγῶν ἕκαστος δις καὶ
τρὶς κρίνεται παρ' ὑμῖν περὶ θανάτου, πρὸς δὲ τοὺς
ἐχθροὺς οὐδεὶς οὐδ' ἑπαξ ἀντῶν ἀγωνίσασθαι περὶ θα-

1 μὴ S¹ A¹ (s. v.): οὐ μὴ S corr. F 2 πᾶσα παρῆι FA 3 τύχης
ἡμῖν F τύχης ὑμῖν A 5 ἡμῖν S¹ 8 ἄνδρα αὐ F 9 ἐπανθ' F A
10 αἰτιάσθαι (ut vid.) F¹ 11 ἡγῆται S γρ. F mg. A: ἡττήται
F text. 12 ἀθλίων ἀπομίσθων litt. β α transp. F | ἀπομίσθων]
ἀπο in ras. A 13 post ἐκεῖνος add. ἐκεῖ A 14 prius ἂν om.
S | τόχηι F τόχηι φαιδίως A | ψηφίξῃσθε F 15 καὶ om. A
19 ὥστε μὴ S F: οὐ γὰρ γρ. F A | ὑμᾶς μόνον A | ἡμέτερα F
20 ὁρᾶν δεῖ γρ. F A | τοῦτ' A¹ 23 αὐτῶν om. F¹ add. rec. s. v.

νάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν ἀνδραποδιστῶν καὶ λωποδυ-
 54 τῶν θάνατον μᾶλλον αἰροῦνται | τοῦ προσήκοντος· κα-
 κούργου μὲν γάρ ἐστι κριθέντ' ἀποθανεῖν, στρατηγοῦ
 δὲ μαχόμενον τοῖς πολεμίοις. ἡμῶν δ' οἱ μὲν περιόντες 48
 5 μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον πράττειν τὴν Θη-
 βαίων κατὰ λυσιν καὶ τὰς πολιτείας διασπᾶν, οἱ δ' ὡς
 πρέσβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα, οἱ δ' ἐν Ἰλλυριοῖς πό-
 λεις τειχίζειν, οἱ δὲ — λόγους πλάττοντες ἕκαστος περι-
 ερχόμεθα. ἐγὼ δ' οἶμαι μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι νῆ 49
 10 τοὺς θεοὺς ἐκείνῳ μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμέ-
 νων καὶ πολλὰ τοιαῦτ' ὀνειροπολεῖν ἐν τῇ γνώμῃ, τὴν
 τ' ἐρημίαν τῶν κωλυσόντων ὀρῶντα καὶ τοῖς πεπραγμέ-
 νοις ἐπηρμένον, οὐ μέντοι γε μὰ Δί' οὕτω προαιρεῖσθαι
 πράττειν, ὥστε τοὺς ἀνοητοτάτους τῶν παρ' ἡμῖν εἰδέναι
 15 τί μέλλει ποιεῖν ἐκεῖνος· ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογο-
 ποιοῦντες. ἀλλ' ἂν ἀφέντες ταῦτ' ἐκεῖν' εἰδῶμεν, ὅτι 50
 ἐχθρὸς ἄνθρωπος καὶ τὰ ἡμέτερ' ἡμᾶς ἀποστερεῖ καὶ
 χρόνον πολλὸν ὕβρικεν, καὶ ἅπανθ' ὅσα πάποτε' ἡλπίσα-
 μέν τινα πράξειν ὑπὲρ ἡμῶν καθ' ἡμῶν ἡŷρηται, καὶ τὰ
 20 λοιπὰ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν ἐστίν, κἂν μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεῖ
 πολεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ' ἴσως ἀναγκασθησόμεθα τοῦτο
 ποιεῖν, ἂν ταῦτ' εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντ' ἐσόμεθ' ἐγνω-
 κότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι· οὐ γὰρ ἄττα
 ποτ' ἔσται δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι φανῶλα, ἐὰν μὴ προσ-

4 ἡμῶν F ἡμῶν A 5 φίλιππόν φασι A 7 ὡς πρὸς βασιλέα F
 8 ἕκαστοι A 9 οἴομαι A 13 γε om. A post οὕτω ponit Cobet
 cf. XXXVII 53 | οὐ μὰ F | οὕτω] οὕτω S¹ A 16 ἐὰν FA |
 ἐκεῖνο S F: ἐκεῖνα A | ἰδῶμεν F¹ ἰδωμεν A 17 ἄνθρωπος
 Bekker: ἀνθρωπος S ἄνθρωπος FA 18 πάνθ' A 20 ἡμῖν
 αὐτοῖς F A 21 quid S rec. super πολεμεῖν habeat non per-
 spicio, o litt. esse dicit Voemel 24 ἂν A | προσέχγτε τοῖς πρᾶγ-
 μασι(ν) F A

έχητε τὸν νοῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητ', εὖ εἰ-
δέναι.

- 51 Ἐγὼ μὲν οὖν οὗτ' ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν εἰλόμην·
λέγειν ὃ τι ἂν μὴ καὶ συνόλσειν πεπεισμένος ὦ, νῦν θ'
ἂ γιγνώσκω πάνθ' ἀπλῶς, οὐδὲν ὑποστειλάμενος, πεπαρ- 5
Prooem. ρησιάζομαι. ἐβουλόμην δ' ἔν, ὥσπερ | ὅτι ὑμῖν συμφέρει 55
XXIII τὰ βέλτιστ' ἀκούειν οἶδα, οὕτως εἰδέναι συνοῖσον καὶ
τῷ τὰ βέλτιστ' εἰπόντι· πολλῷ γὰρ ἂν ἥδιον εἶχον. νῦν
δ' ἐπ' ἀδήλοις οὖσιν τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμμαντῶ γενησο-
μένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ συνόλσειν ὑμῖν, ἂν πράξετε, ταῦτα 10
πεπεισθαι λέγειν αἰροῦμαι. νικῶν δ' ὃ τι πᾶσιν μέλλει
συνόλσειν.

1 ποιεῖν om. F | ἐθέλητε] τ in ras. 2 litt. F 3 οὖν om. F¹
add. s. v. rec. 4 συνόλσειν ὑμῖν F A | θ'] θ' A 6 ὅτι om. A |
συμφέρει SFA corr. pr. m.: συμφέρον A¹ 7 τὸ τὰ FA | συνοί-
σων S¹ συνοῖσον S corr. 8 εἶχον S: εἶπον γρ. S rec. F A εἶχε
prooem. XXIII 10 τῷ corr. A¹ ex τὸ, ἐπεὶ τὸ A rec. s. v. | ἐάν F
11 πέπεισμαι A | πᾶσιν ὑμῖν FA

Subscriptum est in S (a manu correctoris) et F

ΚΑΤ' Α ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α (om S)

Η Η Η Η Η Δ

in A

ΚΑΤ' Α ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α

V

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Μηκννομένον τοῦ πολέμου τοῦ περὶ Ἀμφιπόλεως εἰρήνης
ἐπεθύμησαν ὃ τε Φίλιππος καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι
κακῶς ἐν τῷ πολέμῳ φερόμενοι, ὃ δὲ Φίλιππος βουλόμενος ἃ
ὑπέσχετο Θετταλοῖς τε καὶ Θηβαίοις ἐπιτελέσαι. ὑπέσχετο δὲ
5 τοῖς μὲν Θηβαίοις Ὀρχομενὸν παραδῶσειν καὶ Κορώνειαν, πό-
λεις Βοιωτίας, ἀμφοτέροις δὲ τὸν Φωκικὸν καταλύσειν πόλεμον.
τοῦτο δ' ἦν ἀδύνατον αὐτῷ πολεμίων ὄντων Ἀθηναίων· καὶ
γὰρ πρότερον βουλευθεὶς εἰσβαλεῖν εἰς τὴν Φωκίδα, τῶν Ἀθη-
ναίων περιπλευσάντων ταῖς ναυσὶν εἰς τὰς καλουμένας Πύλας,
10 ὑπ' ἐνίων δὲ Θερμοπύλας, ἀπεκρούσθη τῆς εἰσόδου. νῦν τοίνυν 2
εἰρήνην ποιησάμενος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, μηδεὶς κωλύσαν-
τος παρελθὼν εἴσω Πυλῶν, τὸ Φωκῆων ἔθνος ἀνάστατον πε-
ποίηκε, καὶ τὴν Φωκῆων ἐν τοῖς Ἀμφικτύοσι χώραν καὶ τὰς
56 ἐκείνων ἐν τῷ συνεδρίῳ ψήφους παρὰ τῶν ἄλλων Ἑλ|λήνων
15 εἴληφεν. πέπομφε δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίους πρέσβεις, ἄξιων καὶ
αὐτοὺς ταῦτα συγχαρεῖν. καὶ ὁ Δημοσθένης παραινεῖ συγχα-
ρεῖν, οὐ τῷ πράγματι συνιστάμενος ὥς ὀρθῶς ἔχοντι, οὐδὲ

2 οἱ μὲν Ἀθηναῖοι om. F   4 ὑπέθετο F   5 παραδῶσειν
om. m   6 post Βοιωτίας intercidiſſe videtur <τοῖς δὲ Θετταλοῖς
τὴν πυλαίαν ἀποδῶσειν καὶ Μαγνησίαν>   7 ταῦτα m   10 ὑπ' . .
Θερμοπύλας om. m | ἀπεκωλύθη F m   11 κωλύοντος Y   12 τὸ|
τῶν F | ἐποίησε m   17 οὐ om. F (etiam B!)

δίκαιον εἶναι λέγων μετέχειν Ἑλληνικοῦ συνεδρίου τὸν Μακεδόνα, ἀλλὰ δεδιέναι φάσκων μὴ καταναγκασθῶσι κοινὸν πόλεμον πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας ἔχειν. προσκεκρουκέναι γὰρ λέγει τοῖς Ἀθηναίοις ἄλλους δι' ἄλλας τινὰς αἰτίας· τούτους δὴ κοινῇ πολεμήσειν αὐτοῖς, εἰ δώσομεν, φησί, κοινὴν αἰτίαν ταύτην καθ' ἡμῶν, ὅτι μόνοι τοῖς τῶν Ἀμφικτυόνων ἐνιστάμεθα δόγμασιν· ὥστε κάλλιον τὴν εἰρήνην τηρεῖν, καὶ ταῦτα Φιλίππου παρεληλυθότος εἶσω Πυλῶν καὶ ἐπελθεῖν δυναμένου τῇ Ἀττικῇ, ἢ περὶ μικροῦ τηλικούτου κίνδυνον ἄρασθαι.

3 Οὗτος δ' ὁ λόγος παρεσκευάσθαι μὲν, οὐ μὴν εἰρησθαί μοι 10
 XIX 113 δοκεῖ. κατηγορῶν γὰρ ὁ ξήτωρ Αἰσχίνου καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων αὐτοῦ διαβάλλει, ὅτι συνεβούλευε Φίλιππον Ἀμφικτύον εἶναι ψηφίσασθαι, μηδενὸς ἄλλου τολμῶντος τοῦτ' εἰσηγήσασθαι, μηδὲ Φιλοκράτους τοῦ πάντων ἀναιδεστάτου. οὐκ ἂν οὖν αὐτὸς περὶ τούτων συμβεβουλευκῶς τὸν Αἰσχίνην ἐπ' αὐτοῖς 15
 διέβαλλεν, ἀλλὰ δηλονότι τὴν ὑπόνοιαν ἔδεισε, μὴ δόξῃ φιλιππίζειν καὶ χρήμασιν ὑπὸ τοῦ βασιλέως πεισθεὶς τοιαύτην γνώμην ἀποφύνασθαι, ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ λόγῳ πρὸς τοιαύτην τιν' ὑπόνοιαν ἰστάμενος φαίνεται, συνιστὰς ἑαυτὸν ὡς εὖνουν τῇ πόλει καὶ ἀδωροδόκην. 20

Ὅρῳ μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὰ παρόντα πράγματα 57
 πολλὴν δυσκολίαν ἔχοντα καὶ ταραχὴν οὐ μόνον τῷ πολλὰ προεῖσθαι καὶ μηδὲν εἶναι προὔργου περὶ αὐτῶν εὖ λέγειν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ὑπολοίπων κατὰ ταῦτά μηδὲ καθ' ἐν τὸ συμφέρον πάντας ἡγεῖσθαι, ἀλλὰ τοῖς μὲν ὧδε, 25
 2 τοῖς δ' ἑτέρως δοκεῖν. δυσκόλου δ' ὄντος φύσει καὶ χα-

1 ἀντέχειν F 5 δὴ] δὲ F | αὐτοῖς H. Wolf: αὐτοὺς FY m | εἰ om. FY 9 τὴν ἀττικὴν F | ἢ om. FY¹ | τηλικούτου τὸν F 10 παρεσκευάσθαι Phot. bibl. p. 492a 15: παρεκυνάσθη FY m 15 αὐτὸν ὁ Y 16 ἔδεισε Y m: ἐδήλωσεν F 23 προεῖσθαι S¹ | εὐλόγειν A 24 τῷ περὶ F | ταῦτα S¹ 25 ἅπαντας A 26 ἐτέρως F

λεποῦ τοῦ βουλευέσθαι, ἔτι πολλῷ χαλεπώτερον ὑμεῖς
 αὐτὸ πεποιήκατ' ὥ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι
 πάντες ἄνθρωποι πρὸ τῶν πραγμάτων εἰώθασι χρῆσθαι
 τῷ βουλευέσθαι, ὑμεῖς δὲ μετὰ τὰ πράγματα. ἐκ δὲ τού-
 5 του συμβαίνει παρὰ πάντα τὸν χρόνον ὃν οἶδ' ἐγώ, τὸν
 μὲν οἷς ἂν ἀμάρτητ' ἐπιτιμῶντ' εὐδοκίμειν καὶ δοκεῖν
 εὖ λέγειν, τὰ δὲ πράγματα καὶ περὶ ὧν βουλευέσθ' ἐκ-
 φεύγειν ὑμᾶς. οὐ μὴν ἀλλὰ καίπερ τούτων οὕτως ἐχόν- 3
 των οἶομαι καὶ πεπεικῶς ἐμαντὸν ἀνέστηκα, ἂν ἐθελήσητε
 10 τοῦ θορυβεῖν καὶ φιλονικεῖν ἀποστάντες ἀκούειν, ὥς
 ὑπὲρ πόλεως βουλευομένοις καὶ τηλικούτων πραγμάτων
 προσήκει, ἔξειν καὶ λέγειν καὶ συμβουλεύειν δι' ὧν καὶ
 τὰ παρόντ' ἔσται βελτίω καὶ τὰ προκείμενα σφθῆσεται.

Ἀκριβῶς δ' εἰδὼς ὥ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸ λέγειν περὶ 4
 15 ὧν αὐτὸς εἶπέν τις καὶ περὶ αὐτοῦ παρ' ὑμῖν αἰεὶ τῶν
 πάντων λυσιτελούντων τοῖς τολμῶσιν ὃν, οὕτως ἡγοῦμαι
 φορτικὸν καὶ ἐπαχθές, ὥστ' ἀνάγκην οὖσαν ὄρων ὅμως
 58 ἀποκνῶ. νομίζω δ' ἄμεινον ἂν ὑμᾶς περὶ ὧν νῦν ἐρῶ κρι-
 ναι, μικρὰ τῶν πρότερόν ποτε ῥηθέντων ὑπ' ἐμοῦ μνη-
 20 μονεύσαντας. ἐγὼ γὰρ ὥ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πρῶτον μὲν, 5
 ἡνίκ' ἔπειθον [τινες] ὑμᾶς, τῶν ἐν Εὐβοίᾳ πραγμάτων
 ταραττομένων, βοηθεῖν Πλουτάρχῳ καὶ πόλεμον καὶ ἄδο-
 ξον καὶ δαπανηρὸν ἄρασθαι, πρῶτος καὶ μόνος παρελ-

4 μετὰ s. v. F 6 ἂν om. S 7 εὖ λέγειν] εὐλογεῖν S¹ | βου-

λέεσθαι A¹ 8 ἡμᾶς S¹ ὑμᾶς F | καίπερ] καιπερι S¹ 9 οἶμαι FA
 12 ἔξειν] ἐξεῖναι S corr. | δι'] ἐξ A 13 προκείμενα S¹ (teste Rabe)
 conl. R. Schneider: προειρημένα S corr. προσιμένα FA 15 αἰ
 FA 18 νῦν om. A 21 ἐπειθον S | τινες om. S¹ add. rec. cf.
 VIII 6 21 sq. ταραττομένων πραγμάτων F | καὶ ante ἄδοξον punc-
 tis del. S om. A 23 ἄρασθαι] αἰρεῖσθαι S¹ habuisse videtur cf.
 XIV 3 | πρῶτος] μόνος S¹ corr. rec. | παρελθὼν] παρελθ in ras. S¹

θὼν ἀντεῖπον, καὶ μόνον οὐ διεσπασθῆν ὑπὸ τῶν ἐπὶ
 μικροῖς λήμμασι πολλὰ καὶ μεγάλ' ὑμᾶς ἀμαρτάνειν πει-
 σάντων· καὶ χρόνου βραχέος διελθόντος, μετὰ τοῦ προσ-
 οφλεῖν αἰσχύνῃν καὶ παθεῖν οἷα τῶν ὄντων ἀνθρώπων οὐ-
 δένες πῶποτε πεπόνθασιν ὑπὸ τούτων οἷς ἐβοήθησαν, ⁵
 πάντες ὑμεῖς ἔγνωτε τὴν τε τῶν τότε ταῦτα πεισάντων
 6 κακίαν καὶ τὰ βέλτιστ' εἰρηκότ' ἐμέ. πάλιν τοίνυν ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι κατιδὼν Νεοπτόλεμον τὸν ὑποκριτὴν
 τῷ μὲν τῆς τέχνης προσχήματι τυγχάνοντ' ἀδείας, κακὰ
 δ' ἐργαζόμενον τὰ μέγιστα τὴν πόλιν καὶ τὰ παρ' ὑμῶν ¹⁰
 διοικοῦντα Φιλίππῳ καὶ πρυτανεύοντα, παρελθὼν εἶπον
 εἰς ὑμᾶς, οὐδεμιᾶς ἰδίας οὐτ' ἔχθρας οὔτε συνοφαντίας
 7 ἔνεκα, ὥς ἐκ τῶν μετὰ ταῦτ' ἔργων γέγονε δῆλον. καὶ
 οὐκέτ' ἐν τούτοις αἰτιάσομαι τοὺς ὑπὲρ Νεοπτολέμου λέ-
 γοντας (οὐδὲ εἰς γὰρ ἦν), ἀλλ' αὐτοὺς ὑμᾶς· εἰ γὰρ ἐν ¹⁵
 Διονύσου τραγῳδοῦς ἐθεάσασθε, ἀλλὰ μὴ περὶ σωτηρίας
 καὶ κοινῶν πραγμάτων ἦν ὁ λόγος, οὐκ ἂν οὕτως οὐτ'
 ἐκείνου πρὸς χάριν οὐτ' ἐμοῦ πρὸς ἀπέχθειαν ἠκούσατε.
 8 καίτοι τοῦτό γ' ὑμᾶς οἶμαι νῦν ἅπαντας ἥσθησθαι, ὅτι
 τὴν τότε ἄφιξιν εἰς τοὺς πολεμίους ποιησάμενος ὑπὲρ ²⁰
 τοῦ τάκει χρήματ' ὀφειλόμεν', ὥς | ἔφη, κομίσας δεῦρο ²⁵
 λητουργεῖν, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ πλεῖστῳ χρησάμενος, ὥς
 δεινὸν εἴ τις ἐγκαλεῖ τοῖς ἐκείθεν ἐνθάδε τὰς εὐπορίας
 ἄγουσιν, ἐπειδὴ διὰ τὴν εἰρήνην ἀδείας ἔτυχεν, ἦν ἐν-

2 ἀμαρτάνειν ὑμᾶς S¹ 6 ἐγνώκατε A | τότε om. FA 7 τὸν τὰ
 FA 10 ὑμῖν F ὁμῖν A 12 ἰδίας ... ἔνεκεν S: ἔνεκα ... ἰδίας F
 (sed utrumque verbum in ras.) A 15 οὐδεις A | ὑμᾶς αὐτοὺς A
 16 ἐθεάσασθε S¹F: ἐθεᾶσθε S corr. A 17 verba ὁ λόγος suspecta
 cf. XXIV 5 18 ἠκούετε F 19 καὶ A¹ τοι add. alt. s. v. | νῦν
 ἅπαντας ἥσθησθαι SF: γινώσκειν A 20 ποιησάμενος Tournier:
 ἐποιήσατο S rec. FA om. S¹ 22 λητουργεῖν] v ab al. m. add. vid. S

θάδ' ἐκέκτετ' οὐσίαν φανεράν, ταύτην ἐξαργυρίσας πρὸς
ἐκείνον ἀπάγων οἴχεται. δύο μὲν δὴ ταῦθ' ὧν προείπον 9
ἐγὼ μαρτυρεῖ τοῖς γεγενημένοις λόγοις ὀρθῶς καὶ δικαίως,
οἷά περ ἦν, ἀποφανθένθ' ὑπ' ἐμοῦ· τὸ τρίτον δ' ὃ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι (καὶ μόνον ἐν τοῦτ' εἰπὼν ἔτι καὶ δὴ περὶ
ὧν παρελήλυθ' ἐρῶ), ἡνίκα τοὺς ὄρκους τοὺς περὶ τῆς
εἰρήνης ἀπειληφότες ἤκομεν οἱ πρέσβεις, τότε Θεσπιάς 10
τινων καὶ Πλαταιᾶς ὑπισχνουμένων οἰκισθῆσθαι, καὶ
τοὺς μὲν Φωκέας τὸν Φίλιππον, ἃν γένηται κύριος, σώ-
σειν, τὴν δὲ Θηβαίων πόλιν διοικεῖν, καὶ τὸν Ὠρωπὸν
ὑμῖν ὑπάρξειν, καὶ τὴν Εὐβοίαν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ἀπο-
δοθῆσθαι, καὶ τοιαύτας ἐλπίδας καὶ φευακισμούς, οἷς
ὑπαχθέντες ὑμεῖς οὔτε συμφόρως οὔτ' ἴσως καλῶς προ-
εῖσατε Φωκέας, οὐδὲν τούτων οὔτ' ἐξαπατήσας οὔτε σι-
15 γήσας ἐγὼ φανήσομαι, ἀλλὰ προειπὼν ὑμῖν, ὥς οἶδ' ὅτι
μνημονεύετε, ὅτι ταῦτ' οὔτ' οἶδ' οὔτε προσδοκῶ, νομίζω
δὲ τὸν λέγοντα ληρεῖν.

Ταῦτα τοίνυν ἅπανθ', ὅσα φαίνομαι βέλτιον τῶν ἄλ- 11
λων προορῶν, οὐδ' εἰς μίαν ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι οὔτε
20 δεινότητ' οὔτ' ἀλαζονείαν ἐπανοίσω, οὐδὲ προσποιήσομαι
δι' οὐδὲν ἄλλο γινώσκειν καὶ προαισθάνεσθαι πλὴν δι'
ἃ ἂν ὑμῖν εἴπω, δύο· ἐν μὲν ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δι'
εὐτυχίαν, ἣν συμπάσης ἐγὼ τῆς ἐν ἀνθρώποις οὔσης |

2 οἴχεται S F¹: ὄχστο (sic) S rec. mg. F s. v. A 3 τοῖς τότε
S. rec. γρ. FA | προγεγενημένοις F 4 τὸ om. FA 5 ἔτι om.
F¹ | δὴ καὶ F¹ (καὶ punctis del.) 8 καὶ τινων S¹ 10 διοικεῖν
SF 13 ἐπαχθέντες S | συμφόρως S: συμφερόντως S rec. FA
fortasse recte cf. XIX 246. XXI 9. XIX 186 | οὔτε καλῶς S rec.
FA cf. Berl. Phil. Woch. 1902, p. 1125 | προεῖσατε S¹ 15 προ-
εῖπον S corr. | εὐ οἶδ' FA 16 οὔτε ante οἶδα om. S¹, sed duae
(vel tres) litt. erasae et i ex alia litt. (v?) mutatum („non fuit
σύνοιδα“ Rabe) 18 πάντα τοίνυν F 20 οὐδὲ] οὔτε S

12 δεινότητος καὶ σοφίας ὁρῶ κρατοῦσαν· ἕτερον δέ, προίκα 60
τὰ πράγματα κρίνω καὶ λογίζομαι, καὶ οὐδὲν λήμμι' ἂν
οὐδείς ἔχοι πρὸς οἷς ἐγὼ πεπολίτευμαι καὶ λέγω δεῖξαι
προσηρημένον. ὁρθὸν οὖν, ὃ τι ἂν ποτ' ἀπ' αὐτῶν
ὑπάρχη τῶν πραγμάτων, τὸ συμφέρον φαίνεται μοι. 5
ὅταν δ' ἐπὶ θάτερον ὥσπερ εἰς τρυτάνην ἀργύριον προσ-
ενέγκῃς, οἴχεται φέρον καὶ καθέλκυνκε τὸν λογισμὸν ἐφ'
αὐτό, καὶ οὐκ ἂν ἔτ' ὁρθῶς οὐδ' ὑγιῶς ὁ τοῦτο ποιήσας
περὶ οὐδενὸς λογίσαιτο.

13 Ἐν μὲν οὖν ἔγωγε πρῶτον ὑπάρχειν φημί δεῖν, ὅπως, 10
εἴτε συμμάχους εἴτε σύνταξιν εἴτ' ἄλλο βούλεται τις κα-
τασκευάζειν τῇ πόλει, τὴν ὑπάρχουσαν εἰρήνην μὴ λύων
τοῦτο ποιήσει, οὐχ ὥς θανυμαστὴν οὐδ' ὥς ἀξίαν οὔσαν
ὑμῶν· ἀλλ' ὅποια τις ποτ' ἐστὶν αὕτη, μὴ γενέσθαι μᾶλ-
λον εἶχε τοῖς πράγμασι καιρὸν ἢ γεγεννημένη νῦν δι' 15
ἡμᾶς λυθῆναι· πολλὰ γὰρ προείμεθα, ὧν ὑπαρχόντων
τότ' ἂν ἢ νῦν ἀσφαλέστερος καὶ ῥάων ἦν ἡμῖν ὁ πόλε-

14 μος. δεῦτερον δ', ὁρᾷν ὅπως μὴ προαξόμεθ' ὧ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι τοὺς συνεληλυθότας τούτους καὶ φάσκοντας
Ἀμφικτύοντας νῦν εἶναι εἰς ἀνάγκην καὶ πρόφασιν κοι- 20
νοῦ πολέμου πρὸς ἡμᾶς. ἐγὼ γάρ, εἰ γένοιθ' ἡμῖν πρὸς
Φίλιππον πάλιν πόλεμος δι' Ἀμφίπολιν ἢ τι τοιοῦτ' ἔγ-
κλημ' ἴδιον, οὐ μὴ μετέχουσι Θετταλοὶ μηδ' Ἀργεῖοι μηδὲ
Θηβαῖοι, οὐκ ἂν ἡμῖν οἴομαι τούτων οὐδένας πολεμῆσαι,

1 ὅτι προίκα FA 2 sq. ἂν οὐδείς S: οὐδείς ἂν FA 3 οἷς]
οὗς S rec. 4 ὃ τι] ὅτ' A 7 φέρον] ῥέπον Naber | καθέλκυνσε
A | ἐπ' αὐτό S corr. A 8 οὐκέτ' ἂν FA 9 οὐδενὸς ἂν A
11 σύνταξιν εἴτε συμμάχους F | ἄλλο τι F 13 ποιήσει SA:
ποιήσῃ F corr. 14 τίς om. FA 15 γεγεννημένην Pal. 113
Vind. 1 conl. Reiske 16 ὑμᾶς A | προείμεθα S 18 προαξόμεθα
S corr. A corr.: προαξώμεθα S¹FA¹ 21 ὑμᾶς F 22 τοιοῦτον
FA 24 ὑμῖν S | οὐδένας Herwerden: οὐδένα SFA

καὶ πάντων ἥκιστα (καὶ μοι μὴ θορυβήσῃ μηδεὶς πρὶν 15
ἀκοῦσαι) Θηβαίους, οὐχ ὥς ἡδέως ἔχουσιν ἡμῖν, οὐδ' ὥς οὐκ
ἂν χαρίζοντο Φιλίππῳ, ἀλλ' ἴσασιν ἀκριβῶς, εἰ καὶ πάνν
61 φησὶν | τις αὐτοὺς ἀναισθήτους εἶναι, ὅτι, εἰ γενήσεται
5 πόλεμος πρὸς ὑμᾶς αὐτοῖς, τὰ μὲν κακὰ πάνθ' ἔξουσιν
αὐτοί, τοῖς δ' ἀγαθοῖς ἐφεδρεύων ἕτερος καθεδεῖται.
οὐκ οὐν προοῖντ' ἂν αὐτοὺς εἰς τοῦτο, μὴ κοινῆς τῆς ἀρ-
χῆς καὶ τῆς αἰτίας οὔσης τοῦ πολέμου. οὐδέ γ' εἰ πάλιν 16
πρὸς τοὺς Θηβαίους πολεμήσαιμεν δι' Ὀρωπὸν ἢ τι τῶν
10 ἰδίων, οὐδὲν ἂν ἡμᾶς παθεῖν ἡγοῦμαι· καὶ γὰρ ἡμῖν
κἀκείνοις τοὺς βοηθοῦντας ἂν οἶμαι, εἰς τὴν οἰκείαν εἴ-
τις ἐμβάλοι, βοηθεῖν, οὐ συννεπιστρατεύσειν οὐδετέροις.
καὶ γὰρ αἱ συμμαχίαι τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον, ὧν καὶ
φροντίσειεν ἂν τις, καὶ τὸ πρᾶγμα φύσει τοιοῦτόν ἐστιν·
15 οὐκ ἄχρι τῆς ἴσης ἕκαστός ἐστιν εὐνους οὐδ' ἡμῖν οὔτε 17
Θηβαίοις, σῶς τ' εἶναι καὶ κρατεῖν τῶν ἄλλων, ἀλλὰ σῶς
μὲν εἶναι πάντες ἂν βούλονται· ἔνεχ' αὐτῶν, κρατήσαντας
δὲ τοὺς ἑτέρους δεσπότας ὑπάρχειν αὐτῶν οὐδὲ εἰς. τί
οὐν ἡγοῦμαι φοβερόν καὶ τί φυλάξασθαι δεῖν ἡμᾶς; μὴ
20 κοινὴν πρόφασιν καὶ κοινὸν ἔγκλημ' ὁ μέλλων πόλεμος
πρὸς ἅπαντας λάβῃ. εἰ γὰρ Ἀργεῖοι μὲν καὶ Μεσσήνιοι 18
καὶ Μεγαλοπολῖται καὶ τινες τῶν λοιπῶν Πελοποννη-

1 θορυβῆσαι A 2 ἀκοῦσαι SA: ἂν ἀκούσῃ F | οὐκ om. S¹
οὐ add. S rec. 3 ἂν χαρίζοντ' ἂν F 4 φησὶν S: φήσῃ A
φήσει F 5 ἡμᾶς A¹ corr. A² | αὐτοῖς γρ. S rec. mg. A: αὐτοὺς
S¹ F 7 οὐκ οὐν ... 8 πολέμου om. A¹ add. mg. | ἐαυτοὺς F
11 βοηθοῦντας S: βοηθήσοντας FA 13 ὧν κτλ. imitatur Dion.
Hal. Ant. II 30, 1 16 σῶς τ' γρ. Ald. Ven. Reiske: ὥστ(ε) SFA |
ἀλλας | ὥς S¹ ἀλλα | σῶς S corr. | σώσιους F σῶς γρ. F mg. 17 ἅπαν-
τες F | βούλονται | ν in ras. F | ἔνεκα ἐαυτῶν F ἐνεκά γε αὐτῶν
A 18 οὐδέ τις A 19 post φυλάξασθαι add. φημι S rec. mg. FA |
ἡ
ἡμᾶς SA¹: ὑμᾶς F ὑμᾶς A² | ὅπως μὴ FA

- σίῳ, ὅσοι ταῦτά τούτοις φρονοῦσιν, διὰ τὴν πρὸς Λακε-
 δαιμονίους ἡμῖν ἐπικηρυκείαν ἐχθρῶς σχήσουσιν καὶ τὸ
 δοκεῖν ἐκδέχεσθαι τι τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων, Θηβαῖοι
 δ' ἔχουσι μὲν, ὥς λέγουσιν, ἀπεχθῶς, ἔτι δ' ἐχθροτέρως
 σχήσουσιν, ὅτι τοὺς παρ' ἐκείνων φεύγοντας σῶζομεν καὶ
 19 πάντα τρόπον τὴν δυσμένειαν ἐνδεικνύμεθ' αὐτοῖς, Θετ-
 ταλοὶ δ', ὅτι τοὺς Φωκέων φονιάδας σῶζομεν, Φίλιππος
 δ', ὅτι κωλύομεν αὐτὸν | κοινωνεῖν τῆς ἀμφικτυονίας, 62
 φοβοῦμαι μὴ πάντες περὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος ὀργιζόμενος
 κοινὸν ἐφ' ἡμᾶς ἀγάγωσι τὸν πόλεμον, τὰ τῶν Ἀμφι- 10
 κτύων δόγματα προστησάμενοι, εἴτ' ἐπισπασθῶσιν ἕκα-
 στοι πέρα τοῦ συμφέροντος ἑαυτοῖς ἡμῖν πολεμῆσαι, ὥς-
 20 περ καὶ περὶ Φωκέας. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι νῦν
 Θηβαῖοι καὶ Φίλιππος καὶ Θετταλοί, οὐχὶ ταῦθ' ἕκαστοι
 μάλιστ' ἐσπουδακότες, ταῦτά πάντες ἔπραξαν· οἷον Θη- 15
 βαῖοι τὸν μὲν Φίλιππον παρελθεῖν καὶ λαβεῖν τὰς παρ-
 ὁδούς οὐκ ἐδύναντο κωλύσαι, οὐδέ γε τῶν αὐτοῖς πεποιη-
 21 μένων ὕστατον ἐλθόντα τὴν δόξαν ἔχειν· νυνὶ γὰρ Θη-
 βαίοις πρὸς μὲν τὸ τὴν χώραν κεκομίσθαι πέπρακται τι,
 πρὸς δὲ τιμὴν καὶ δόξαν αἰσχίστα· εἰ γὰρ μὴ παρῆλθε 20
 Φίλιππος, οὐδὲν ἂν αὐτοῖς κέρδος ἦν. ταῦτα δ' οὐκ ἡβού-
 λοντο, ἀλλὰ τῷ τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Κορώνειαν λαβεῖν
 22 ἐπιθυμεῖν, μὴ δύνασθαι δέ, πάντα ταῦθ' ὑπέμειναν. Φί-

9 ὀριζόμενος S¹ ὀργιζόμενοι A 11 προστησάμενοι δόγματα A |
 προσστησάμενοι S¹ 12 πέρα] περὶ F | αὐτοῖς A | ἡμῖν πολε-
 μῆσαι del. Blass coll. schol. p. 164 sq. 14 ταῦτα A 14 sq. μάλιστα

ἕκαστοι F 15 ταῦτα A¹ 17 ἡδύναντο F 19 post τὸ 1 litt. erasa
 F | χώραν ἔχειν καὶ F | πέπρακται τι S: κάλλιστα πέπρακται FA
 21 κέρ[δος ἦν] pap. Oxyrh.: ἐδόκει εἶναι SFA (δοκεῖ Sauppe,
 πλέον εἶναι Reiske δοκεῖ περιεῖναι Slameczka) | ἐβούλοντο F (idem
 p. 71, 8. 14) pap. 23 ταῦτα πάντα F

λιππον τοίνυν τινὲς μὲν δήπου τολμῶσι λέγειν ὥς οὐδ' ἐβούλετο Θηβαίοις Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν παραδοῦναι, ἀλλ' ἠναγκάσθη· ἐγὼ δὲ τούτοις μὲν ἐρρωσθαι λέγω, ἐκείνο δ' οἶδ', ὅτι οὐ μᾶλλον γε ταῦτ' ἔμελεν αὐτῷ,
 5 ἢ τὰς παρόδους λαβεῖν ἐβούλετο καὶ τὴν δόξαν τοῦ πολέμου τοῦ δοκεῖν δι' αὐτὸν κρίσιν εἰληφέναι, καὶ τὰ Πύθια θεῖναι δι' αὐτοῦ, καὶ ταῦτ' ἦν ὧν μάλιστ' ἐγλίχeto. Θετταλοὶ δὲ γ' οὐδέτερόν ἡβούλουντο τούτων, οὔτε 28
 Θηβαίους οὔτε τὸν Φίλιππον μέγαν γίγνεσθαι (ταῦτα
 10 γὰρ πάντ' ἐφ' ἑαυτοὺς ἡγοῦντο), τῆς πυλαίας δ' ἐπεθύ-
 63 μουν καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς, πλεονεκτημάτων | δυοῖν, κύριοι γενέσθαι· τῷ δὲ τούτων γλίχεσθαι τάδε συγκατέπραξαν. τῶν τοίνυν ἰδίων ἐνεχ' εὐρήσεθ' ἕκαστον πολλὰ προηγ-
 μένον ὧν οὐδὲν ἡβούλετο προᾶξει. τοῦτο μέντοι, τοῦτ'
 15 ἔστιν φυλακτέον ἡμῖν.

„Τὰ κελευόμεν' ἡμᾶς ἄρα δεῖ ποιεῖν ταῦτα φοβουμέ- 24
 νους; καὶ σὺ ταῦτα κελεύεις;“ πολλοῦ γε καὶ δέω. ἀλλ' ὥς οὔτε πράξομεν οὐδὲν ἀνάξιον ἡμῶν αὐτῶν οὔτ' ἔσται πόλεμος, νοῦν δὲ δόξομεν πᾶσιν ἔχειν καὶ τὰ δίκαια λέ-
 20 γειν, τοῦτ' οἶμαι δεῖν ποιεῖν. πρὸς δὲ τοὺς θρασέως ὀτι-
 οῦν οἰομένους ὑπομεῖναι δεῖν καὶ μὴ προορωμένους τὸν πόλεμον, ἐκείνα βούλομαι λογίσασθαι. ἡμεῖς Θηβαίους

1 οὐδ' SF: οὐκ A   4 ἔμελεν SA: ἔμελλεν F   post ἢ hab. το F s. v.   5 ἡβούλετο A   6 το δοκεῖν A¹, Blass coll. XXII 74 | ἑαυτὸν F   7 ἑαυτοῦ F   9 τὸν om. F   9 sq. πάντα γὰρ ταῦτα F   10 αὐτοὺς pap. | ἡγοῦντο S pap.: ἡγοῦντο εἶναι FA
 12 συγκατέταξαν S¹ mg.   13 ἕκαστον εὐρήσετε F | ἐς τα ante
 πολλά add. S rec. mg., εἰς F   14 μέντοι Rehdantz: μέντοι ὅτι S¹ F μὲν τοίνυν ὅτι S rec. A | τοῦτ' S: τοιοῦτόν FA   15 ἡμῖν A
 18 οὔτ'] οὐκ A   19 δὲ S: τε FA   20 δεῖν ποιεῖν S γρ. F: δείξειν FA | post πρὸς δὲ interpunxit H. Wolf | ante ὀτιοῦν add. οὐδ' Cobet; debebat μῆδ'; at v. VI 11. XIX 54. Isocr. VI 98. VII 64. XII 133   21 ὑπομένειν F   22 ἐκείνο A¹

ἔωμεν ἔχειν Ὀρωπόν· καὶ εἴ τις ἔροιθ' ἡμᾶς, κελεύσας
 25 εἰπεῖν τάληθῃ, διὰ τί; ἵνα μὴ πολεμῶμεν, φαίμεν ἂν. καὶ
 Φιλίππῳ νυνὶ κατὰ τὰς συνθήκας Ἀμφιπόλεως παρακε-
 χωρήκαμεν, καὶ Καρδιανούς ἔωμεν ἔξω Χερρονησιτῶν
 τῶν ἄλλων τετάχθαι, καὶ τὸν Κᾶρα τὰς νήσους καταλαμ- 5
 βάνειν, Χίον καὶ Κῶν καὶ Ῥόδον, καὶ Βυζαντίους κατ-
 άγειν τὰ πλοῖα, δῆλον ὅτι τὴν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἡσυχίαν
 πλειόνων ἀγαθῶν αἰτίαν εἶναι νομίζοντες ἢ τὸ προσ-
 κρούειν καὶ φιλονικεῖν περὶ τούτων. οὐκοῦν εὐηθες καὶ
 κομιδῇ σθέντιον, πρὸς ἐκάστους καθ' ἓν' οὕτω προσενη- 10
 νεγμένους περὶ τῶν οἰκείων καὶ ἀναγκαιοτάτων, πρὸς
 πάντας περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς νυθὶ πολεμῆσαι.

2 φαίμεν FA 3 νῦν F | τὰς om. SA¹, add. s. v. pr. m.
 4 χερρονησιωτῶν S 9 καὶ τὸ φιλ. F 10 οὕτως ἤδη F
 οὐτως A 12 ἅπαντας FA

In SF subscriptum est

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Ἡ Ἡ ΠΤ

in A

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

(om. articulum in inscriptione)

VI
ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β
ΥΠΟΘΕΣΙΣ

- 64 *Παραινεῖ διὰ τούτου τοῦ λόγου τοῖς Ἀθηναίοις ὁ δῆτωρ πολέμιον ὑποπτεῦν τὸν Φίλιππον καὶ τῇ εἰρήνῃ μὴ πάνν πιστεύειν, ἀλλ' ἐγείρεσθαι καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς πράγμασιν καὶ εὐτρεπίζεσθαι πρὸς πόλεμον· ἐπιβουλεύειν γὰρ αἰ-
5 τιάται καὶ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι τὸν Φίλιππον, καὶ τοῦτ' αὐτοῦ καταμαρτυρεῖν τὰς πράξεις φησὶν. ἐπαγγέλλεται δὲ καὶ ἀποκρίσεις δώσειν πρὸς τινὰς πρέσβεις ἡκοντας, ἀποροῦντων τῶν Ἀθηναίων ὅ τί ποτ' ἀποκρίνασθαι δεῖ. πόθεν
δ' οὗτοι καὶ περὶ τίνων ἡκουσιν, ἐν τῷ λόγῳ μὲν οὐ δηλοῦται,
10 ἐκ δὲ τῶν Φιλιππικῶν ἱστοριῶν μαθεῖν δυνατόν. κατὰ γὰρ τοῦτον τὸν καιρὸν ἔπεμψε πρέσβεις ὁ Φίλιππος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, αἰτιώμενος ὅτι διαβάλλουσιν αὐτὸν μάτην πρὸς τοὺς Ἑλλήνας, ὡς ἐπαγγειλάμενον αὐτοῖς πολλὰ καὶ μεγάλα, ψευδόμενον δέ· οὐδὲν γὰρ ὑπεσχῆσθαι φησιν οὐδ' ἐψευσθαι,
15 καὶ περὶ τούτων ἐλέγχους ἀπαιτεῖ. ἔπεμψαν δὲ μετὰ Φίλιππον*

Titulus in F ὑπόθεσις λόγου οὗ ἡ ἀρχὴ ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀθη-
ναῖοι λόγοι γένωνται 4 πρὸς Y: εἰς F τὸν m 5 τὸν Φίλιπ-
πον om. m 6 καταμαρτυρεῖν τὰς πράξεις H. Wolf: καταμαρτυ-
ροῦντος πράξειν FYm 7 ἡκοντας .. 9 οὗτοι om. F 8 ὅ τί
ποτ' Ald. Voem. Schaefer: ὅποτε Ym 9 περὶ FY² mg. m: παρὰ
Y¹ 13 sq. ἐπαγγειλάμενον .. ψευδόμενον (m) .. ὑπεσχῆσθαι Y:
ἐπαγγελλόμενον (ἐπαγγείλας καὶ m) .. ψευδόμενον .. ὑπισχνεῖσθαι
Fm 13 πολλὰ μὲν m

καὶ Ἀργεῖοι καὶ Μεσσήνιοι πρέσβεις εἰς Ἀθήνας, αἰτιώμενοι
καὶ οὗτοι τὸν δῆμον ὅτι Λακεδαιμονίοις καταδουλουμένοις τὴν
Πελοπόννησον εὖνους τ' ἐστὶν καὶ συγκροτεῖ, αὐτοῖς δὲ περὶ
3 ἔλευθερίας πολεμοῦσιν ἐναντιοῦται. ἀποροῦσιν οὖν οἱ Ἀθη-
ναῖοι καὶ πρὸς τὸν Φίλιππον ἀποκρίσεως καὶ πρὸς τὰς πόλεις·⁵
<πρὸς μὲν τὰς πόλεις>, ὅτι εὖνοι μὲν εἰσι Λακεδαιμονίοις καὶ
τὴν τῶν Ἀργείων καὶ Μεσσηνίων μετὰ Φιλίππου σύστασιν
καὶ μισοῦσι καὶ ὑποπτεύουσιν, οὐ μὴν ἀποφῆνασθαι δύνανται⁶⁵
δίκαια πράττειν τοὺς Λακεδαιμονίους· πρὸς δὲ τὸν Φίλιππον,
<ὅτι> διημαρτήκασιν μὲν ὧν ἤλπισαν, οὐ μὴν ὑπ' ἐκείνου γ'¹⁰
αὐτοῦ δοκοῦσιν ἐξηπατησθαι· οὔτε γὰρ ταῖς ἐπιστολαῖς ἐνέ-
γραφεν ὁ Φίλιππος ἐπαγγέλλαν οὐδεμίαν, οὔτε διὰ τῶν ἰδίων
πρέσβων ἐποίησά τιν' ὑπόσχεσιν, ἀλλ' Ἀθηναίων τινὲς ἦσαν
οἱ τὸν δῆμον εἰς ἐλπίδα καταστήσαντες ὥς Φίλιππος Φωκέας
4 σώσει καὶ τὴν Θηβαίων ὕβριν καταλύσει. διὰ τοῦθ' ὁ Ἀθημο-¹⁵
σθένης τῶν ἀποκρίσεων μνησθεὶς ἐπαγγέλλεται μὲν αὐτὰς δώ-
σειν, φησὶ δ' ὅτι δίκαιον ἦν τοὺς τὴν δυσχέρεϊαν πεποιηκότας,
ἐκείνους καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἀπαιτεῖσθαι, τοὺς ἀπατήσαντας,
φησί, τὸν δῆμον καὶ ἀνολίξαντας Φιλίππῳ Πύλους. ταῦτα δ' εἰς
τὸν Αἰσχίνην αἰνίττεται, προκατασκευαζόμενος, ὧς φασί, τὴν²⁰
κατ' αὐτοῦ κατηγορίαν τῆς παραπροσβείας, ἣν ὕστερον ἐνε-
στήσατο, καὶ προδιαβάλλον αὐτὸν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος Ἀθηναῖοι λόγοι γίνωνται περὶ ὧν
Φίλιππος πράττει καὶ βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην, αἰεὶ
τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρωπούς²⁵
ὁρῶ φαινομένους, καὶ λέγειν μὲν ἅπαντας αἰεὶ τὰ δέοντα
δοκοῦντας τοὺς κατηγοροῦντας Φιλίππου, γιγνόμενον

1 πρὸς ἀθηναίους m   6 πρὸς .. πόλεις et 10 ὅτι add. Ald.
Less.   12 οὔτε δὲ διὰ Y   13 πρεσβειῶν F   15 σώσει m |
Θηβαίων] ἀθηναίων F | καταστήσει F   18 αἰτεῖσθαι m   21 τῆς]

τὴν Y τὴν τῆς· m   22 προδιαβαλὼν F   25 ὁμῶν F

δ' οὐδὲν ὥς ἔπος εἰπεῖν τῶν δεόντων, οὐδ' ὧν ἔνεκα
 86 ταῦτ' ἀκούειν ἄξιον· ἀλλ' | εἰς τοῦτ' ἤδη προηγημένα τυ- 2
 γάνει πάντα τὰ πράγματα τῇ πόλει, ὥσθ' ὅσῳ τις ἂν
 μᾶλλον καὶ φανερώτερον ἐξελέγχῃ Φίλιππον καὶ τὴν
 5 πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην παραβαίνοντα καὶ πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν
 ἐπιβουλεύοντα, τοσοῦτῳ τὸ τί χρῆ ποιεῖν συμβουλευσά-
 χαλεπώτερον. αἴτιον δὲ τούτων, ὅτι πάντας ὧ ἄνδρες 3
 Ἀθηναῖοι τοὺς πλεονεκτεῖν ζητοῦντας ἔργῳ κωλύειν καὶ
 πράξεσιν, οὐχὶ λόγοις δεόν, πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παρ-
 10 ιόντες τούτων μὲν ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβου-
 λεύειν, τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες, οἷα ποιεῖ
 δ', ὥς δεινὰ, καὶ τοιαῦτα διεξερχόμεθα· ἔπειθ' ὑμεῖς οἱ
 καθήμενοι, ὥς μὲν ἂν εἴποιτε δικαίους λόγους καὶ λέ-
 γοντος ἄλλου συνείητε, ἄμεινον Φιλίππου παρεσκεύασθε,
 15 ὥς δὲ κωλύσαιτ' ἂν ἐκείνον πράττειν ταῦτ' ἐφ' ὧν ἔστι
 νῦν, παντελῶς ἀργῶς ἔχετε. συμβαίνει δὲ πρᾶγμ' ἀναγ- 4
 καίον οἶμαι καὶ ἴσως εἰκός· ἐν οἷς ἐκάτεροι διατρίβετε
 καὶ περὶ ᾧ σπουδάζετε, ταῦτ' ἄμεινον ἐκατέρους ἔχει,
 ἐκεῖνῳ μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δ' οἱ λόγοι. εἰ μὲν οὖν καὶ
 20 νῦν λέγειν δικαιοτέρ' ὑμῖν ἐξαρχεῖ, ῥάδιον, καὶ πόνος
 οὐδεὶς πρόσσεστι τῷ πράγματι· εἰ δ' ὅπως τὰ παρόντ' 5
 ἐπανορθωθήσεται δεῖ σκοπεῖν καὶ μὴ προελθόντ' ἔτι

1 εἰπεῖν om. S | εἵνεκα F 2 προηγημένα] post η in fin. vers.
 litt. (γ) erasa in S 4 ἐξελέγχῃ F (η in ras.), superscr. rec. ξ,
 ἐξελέγξει A 7 post χαλεπώτερον add. εἶναι S rec. F A ὧν
 Madvig | πάντας S rec. F: πάντες S¹A 9 οὐχὶ λόγοις] χι et
 o post λ in ras. S (οὐκ ολίγοις S¹ iure putat Rehdantz) 11 διὰ
 τὴν S rec. s. v. (postea διὰ erasum) FA 12 καὶ τοιαῦτα S¹:
 καὶ χαλεπὰ ταῦτα S corr. F post χαλεπὰ add. καὶ τοι ab alia m. S
 καὶ χαλεπὰ καὶ τοιαῦτα γρ. FA | ἡμεῖς F¹ 14 συνείητε A¹:
 συνιῆτε S¹ συνίητε S corr. FA corr. 15 κωλύσετ' A 18 ἔχει
 Y suppl. (?) Vind. 1: ἔχειν SFA 19 ἡμῖν F 20 δικαιοτέρον
 ut videtur S¹

πορρωτέρω λήσει πάνθ' ἡμᾶς, μηδ' ἐπιστήσεται μέγεθος
δυνάμεως πρὸς ἣν οὐδ' ἀντᾶραι δυνησόμεθα, οὐχ ὁ αὐ-
τὸς τρόπος ὅσπερ πρότερον τοῦ βουλευέσθαι, ἀλλὰ καὶ
τοῖς λέγουσιν ἅπασιν καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν τὰ βέλτιστα
καὶ τὰ σώσοντα τῶν ῥάστων καὶ τῶν ἡδίστων προαιρετέον. 5

- 6 Πρῶτον μὲν, εἴ τις ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι θαρρεῖ, ὁρῶν
ἡλικὸς | ἤδη καὶ ὅσων κύριός ἐστι Φίλιππος, καὶ μηδέν' 67
οἴεται κίνδυνον φέρειν τοῦτο τῇ πόλει μηδ' ἐφ' ὑμᾶς
πάντα παρασκευάζεσθαι, θαυμάζω, καὶ δεηθῆναι πάντων
δμοίως ὑμῶν βούλομαι τοὺς λογισμοὺς ἀκούσθαι μου διὰ 10
βραχέων, δι' οὓς τάναντί' ἐμοὶ παρέστηκε προσδοκᾶν
καὶ δι' ὧν ἐχθρὸν ἡγοῦμαι Φίλιππον· ἴν', ἐὰν μὲν ἐγὼ
δοκῶ βέλτιον προορᾶν, ἐμοὶ πεισθῆτε, ἂν δ' οἱ θαρροῦν-
7 τες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τούτοις προσθῆσθε. ἐγὼ
τοίνυν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι λογίζομαι· τίνων ὁ Φίλιππος 15
κύριος πρῶτον μετὰ τὴν εἰρήνην κατέστη; Πυλῶν καὶ
τῶν ἐν Φωκεύσει πραγμάτων. τί οὖν; πῶς τούτοις ἐχρή-
σατο; ἂ Ὀθηβαλοῖς συμφέρει καὶ οὐχ ἂ τῇ πόλει, πρᾶτ-
τειν προέλετο. τί δήποτε; ὅτι πρὸς πλεονεξίαν οἶμαι
καὶ τὸ πάνθ' ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τοὺς λογισμοὺς ἐξε- 20
τάζων, καὶ οὐχὶ πρὸς εἰρήνην οὐδ' ἡσυχίαν οὐδὲ δίκαιον
8 οὐδέν, εἶδε τοῦτ' ὁρθῶς, ὅτι τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ
τοῖς ἡθιστοῖς ἡμετέροις οὐδὲν ἂν ἐνδεύξαιτο τοσοῦτον

1 πάνθ' S¹A¹: πάντας S corr. FA² 3 βουλευέσθαι SA:

βουλευσάσθαι F 5 σώσαντα A | ἀντὶ τῶν δ. FA 6 μὲν οὖν A
9 πάντα ταῦτα F ταῦτα πάντα A 11 μοι F 13 βέλτιον τῶν
ἄλλων S rec. FA | θαρροῦντες καὶ S corr. FA: θαρρούντως S¹
cf. v. 6 14 προσθῆσθε Vind. 1 Bekker: προσθῆσθε F A προσ-
θῆσεσθε S 20 πάντ' (?) S¹ | ὑπαντῶι A ὑφ' ἐαυτῶι F 21 οὐχὶ
S: οὐ FA 22 εἶδε] ἴδε A 23 ἡθιστοῖς ἡμετέροις A: ἡθιστοῖς
τοῖς ἡμετέροις S ἡμετέροις ἡθιστοῖς F | ἐνδεύξαιτο S¹ | τοσοῦτον S:
τοιοῦτον FA

οὐδὲ ποιήσειεν, ὅφ' οὗ πεισθέντες ὑμεῖς τῆς ἰδίας ἔνεκ' ὠφελείας τῶν ἄλλων τινὰς Ἑλλήνων ἐκένω πρόοισθε, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου λόγον ποιούμενοι, καὶ τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι φεύγοντες, καὶ πάνθ' ἃ προσήκει προορώμενοι, ὁμοίως ἐναντιώσεσθε, ἅν τι τοιοῦτον ἐπιχειρῇ πράττειν, ὥσπερ ἂν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε. τοὺς δὲ Θηβαίους ἡγεῖτο (ὅπερ συνέβη) ἀντὶ τῶν ἑαυτοῖς γιγνομένων τὰ λοιπὰ ἐάσειν ὅπως βούλεται πράττειν ἑαυτόν, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιπράξειν καὶ διακωλύσειν, 68 ἀλλὰ καὶ συστρατεύσειν, ἂν αὐτοὺς | κελεύῃ. καὶ νῦν τοὺς 11 Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀργεῖους ταῦθ' ὑπειληφὼς εὖ ποιεῖ. ὃ καὶ μέγιστόν ἐστι καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· κέκρισθε γὰρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων μόνοι τῶν 10 πάντων μηδενὸς ἂν κέρδους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν Ἑλληνῶν προέσθαι, 15 μηδ' ἀνταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος μηδ' ὠφελείας τὴν εἰς τοὺς Ἑλληνας εὐνοίαν. καὶ ταῦτ' εἰκότως καὶ περὶ ὑμῶν οὕτως ὑπέιληφεν καὶ κατ' Ἀργείων καὶ Θηβαίων ὡς ἑτέρως, οὐ μόνον εἰς τὰ παρόνθ' ὀρῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος. εὐρίσκει 11 20 γὰρ οἶμαι καὶ ἀκούει τοὺς μὲν ὑμετέροους προγόνους, ἐξὸν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ, οὐ μόνον οὐκ ἀνασχομένους τὸν λόγον τοῦτον, ἥνικ' ἦλθεν Ἀλέξανδρος ὁ τούτων πρόγονος περὶ τούτων κηρὺξ, ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν ἐκλιπεῖν προ- 25 ελομένους καὶ παθεῖν ὅτιοῦν ὑπομείναντας, καὶ μετὰ

1 ὅφ'] v in ras. A   2 προεῖσθε S¹   7 αὐτοῖς A   9 ἑαυ-
τόν S: ἑαυτῶ S corr. ἑαυτῶι F αὐτόν γε. FA   10 συστρατεύειν A
11 ταῦτα Vind. 1: ταῦθ' S ταῦτα FA | ἐποίει S   12 καθ']
καὶθ A¹   14 ἀπάντων A   21 αὐτοῖς] αὐτοὺς S | λοιπῶν S
γε. FA: ἄλλων F   24 χώραν] πόλιν γε. FA cf. XVIII 204 |
ἐκλείπειν A

- ταῦτα πράξαντας ταῦθ' ἂ πάντες αἰεὶ γλίσχονται λέγειν, ἀξίως δ' οὐδείς εἰπεῖν δεδύνηται, διόπερ κἀγὼ παραλείψω δικαίως (ἔστι γὰρ μείζονα τάκλεινων ἔργα ἢ ὥς τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι), τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς 5
- 12 δ' οὐκ ἐναντιωθέντας. οἶδεν οὖν ἀμφοτέρους ἰδίᾳ τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ ὃ τι συνολοίσει κοινῇ τοῖς Ἑλλησι σκεψομένους. ἡγείτ' οὖν, εἰ μὲν ὑμᾶς ἔλοιτο, φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἰρήσεσθαι, εἰ δ' ἐκείνοις πρόσθοιτο, συνεργοὺς ἔξειν τῆς ἑαυτοῦ πλεονεξίας. διὰ ταῦτ' 10 ἐκείνους ἀνθ' ὑμῶν καὶ τότε καὶ νῦν αἰρεῖται. οὐ γὰρ δὴ τριήρεις γ' ὀρεῖ πλείους αὐτοῖς | ἢ ὑμῖν οὕσας· οὐδ' ἐν 69 τῇ μεσογείᾳ τιν' ἀρχὴν ἠύρηκεν, τῆς δ' ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ τῶν ἐμπορίων ἀφέστηκεν· οὐδ' ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς τῆς εἰρήνης ἔτυχεν. 15
- 13 Ἀλλὰ νῆ Δί', εἴποι τις ἂν ὥς πάντα ταῦτ' εἰδώς, οὐ πλεονεξίας ἔνεκ' οὐδ' ὧν ἐγὼ κατηγορῶ τότε ταῦτ' ἔπραξεν, ἀλλὰ τῷ δικαιότερα τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς ἀξιοῦν. ἀλλὰ τοῦτον καὶ μόνον πάντων τῶν λόγων οὐκ ἔνεστιν αὐτῷ νῦν εἰπεῖν· ὁ γὰρ Μεσσήνην Λακεδαιμονίους ἀφιέναι 20 κελεύων πῶς ἂν Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παραδοὺς τῷ δίκαια νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιημέναι σκήψαιτο;
- 14 Ἄλλ' ἐβιάσθη νῆ Δία (τοῦτο γὰρ ἐσθ' ὑπόλοιπον) καὶ παρὰ γνώμην, τῶν Θετταλῶν ἱππέων καὶ τῶν Θηβαίων 25

1 πάντες μὲν FA | αἰεὶ FA 2 εἰπεῖν οὐδείς F 3 μείζω FA
cf. XIX 142. XX 28. XXIII 129 8 ἔλοιτο, φίλους Rehdantz: ἔλοιτο
φίλους SFA 9 προσθεῖτο S 10 αὐτοῦ F αὐτοῦ A 12 ἐνοῦσας FA |
ἐν μὲν FA 16 ἂν om. A 17 ἔνεκεν SA 18 δικαιότερα .. ὑμᾶς
ἀξιοῦν S: δικαιότερ' ἀξιοῦν .. ὑμᾶς FA 19 τῶν λόγων πάντων F
20 ἀφείναι Hermog. III 300 W. (317, 21 R.) et III 361 (375, 21) cl. V

ὀπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθεὶς, συνεχώρησε ταῦτα. καλῶς.
 οὐκοῦν φασὶν μὲν μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν
 ὑπόπτως ἔχειν, καὶ λογοποιοῦσι περιόντες τινὲς ὡς Ἐλά-
 τειαν τειχιεῖ. ὁ δὲ ταῦτα μὲν μέλλει καὶ μελλήσει γ', ὡς 15
 5 ἐγὼ κρίνω, τοῖς Μεσσηνίοις δὲ καὶ τοῖς Ἀργείοις ἐπὶ
 τοὺς Λακεδαιμονίους συλλαμβάνειν οὐ μέλλει, ἀλλὰ καὶ
 ξένους εἰσπέμπει καὶ χρήματ' ἀποστέλλει καὶ δύναμιν
 μεγάλην ἔχων αὐτὸς ἐστὶ προσδοκίμος. τοὺς μὲν ὄντας
 ἐχθροὺς Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ, οὓς δ' ἀπώ-
 10 λεσεν αὐτὸς πρότερον Φωκέας νῦν σφῆξει; καὶ τίς ἂν 16
 ταῦτα πιστεύσειεν; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἡγοῦμαι Φίλιπ-
 πον, οὔτ' εἰ τὰ πρῶτα βιασθεὶς ἄκων ἔπραξεν, οὔτ' ἂν
 εἰ νῦν ἀπερίγνωσκεν Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων ἐχθροῖς
 70 συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι, ἀλλ' ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, | κἀκείν' 17
 15 ἐκ προαιρέσεως δηλὸς ἐστὶ ποιήσας, ἐκ πάντων δ', ἂν
 τις ὀρθῶς θεωρῇ, πάνθ' ἃ πραγματεύεται κατὰ τῆς πό-
 λεως συντάττων. καὶ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπον τιν' αὐτῷ 17
 νῦν γε δὴ συμβάλει. λογίξεσθε γάρ. ἄρχειν βούλεται,
 τούτου δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους ὑπέληφεν ὑμᾶς. ἀδικεῖ
 20 πολλὸν ἤδη χρόνον, καὶ τοῦτ' αὐτὸς ἄριστα σύνοιδεν αὐ-
 τῷ· οἷς γὰρ οὓσιν ὑμετέροις ἔχει, τούτοις πάντα τᾶλλ'
 ἀσφαλῶς κέκτηται· εἰ γὰρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτειδαίαν
 προεῖτο, οὐδ' ἂν οἴκοι μένειν βεβαλὼς ἡγείται. ἀμφοτέρ' 18

2 τοὺς om. A   3 τινες περιόντες F   4 τειχιεῖ] sec. i in
 ras. A | γ' om. S   6 συλλαμβάνειν Weil (schol. Aristoph.
 Ach. 205 cont. Blass): συμβάλλειν SA συνεισβάλλειν F   8 μὲν
 οὖν FA   11 οὐκ ἂν ἡγοῦμαι Reiske: οὐδ' ἂν ἡγοῦμαι S γρ. FA
 (οὐ δ' ἂν = οὐ δὴ ἂν Schanz) ἡγοῦμαι οὐκ ἂν F ἡγοῦμαι Priscian.
 Π 282, 11. 301, 13   16 θεωρῇ A: θεωρεῖ S θεωροίη F | πάνθ'
 ἃ Foertsch coll. VIII 43: πάντα S ὅτι πάντα FA   20 ἐαυτῷ F
 21 ὑμετέροις F | ἔχει S: ἔχει χρῆσθαι S rec. mg. A ἔχει χρῆσασθαι
 F ex X 12   23 ἡγείται Cobet: ἡγεῖτο SFA

- οὐν οἶδεν, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιβουλεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους· εὖ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων, δικαίως αὐτὸν μισεῖν νομίζει, καὶ παρῳξύνται, πείσεσθαι τι προσδοκῶν, ἂν καιρὸν λάβητε, ἂν μὴ φθάρῃ ποιήσας πρό-
 19 τερος. διὰ ταῦτ' ἐργήγορεν, ἐφέστηκεν, ἐπὶ τῇ πόλει θε-
 ραπεύει τινάς, Θηβαίους καὶ Πελοποννησίων τοὺς ταῦτα
 βουλομένους τούτοις, οὓς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντ'
 ἀγαπήσειν οἴεται, διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων τῶν μετὰ
 ταῦτ' οὐδὲν προόψεσθαι. καί τοι σωφρονοῦσί γε καὶ με-
 τρώς ἐναργῆ παραδείγματ' ἔστιν ἰδεῖν, ἃ καὶ πρὸς Μεσ-
 10 σηνίους καὶ πρὸς Ἀργεῖους ἔμοιγ' εἰπεῖν συνέβη, βέλτιον
 δ' ἴσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἔστιν εἰρησθαι.
- 20 „Πῶς γὰρ οἴεσθ'“, ἔφη, „ὧς ἄνδρες Μεσσήνιοι δυσ-
 χερῶς ἀκούειν Ὀλυνθίους, εἰ τίς τι λέγοι κατὰ Φιλίππου
 κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὅτ' Ἀνθεμοῦντα μὲν αὐτοῖς 15
 ἀφίει, ἥς πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντε-
 ποιοῦντο, Ποτειδαίαν δ' ἐδίδου τοὺς Ἀθηναίων ἀπ-
 οίκους | ἐκβάλλων, καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς 71
 αὐτὸς ἀνήρητο, τὴν χώραν δ' ἐκείνοις ἐδεδώκει καρ-
 ποῦσθαι; ἄρα προσδοκᾷ αὐτοὺς τοιαῦτα πείσεσθαι, ἢ 20
 21 λέγοντος ἂν τινος πιστεῦσαι [οἴεσθε]; ἀλλ' ὁμως“, ἔφη
 ἐγώ, „μικρὸν χρόνον τὴν ἀλλοτρίαν καρπωσάμενοι πολὺν

1 ἐαυτὸν F 2 δικαίως A: δικαίως ἂν SF 3 νομίζει F¹: νο-
 μίζοι SF rec. A | τι SA¹: τι κακὸν FA²mg. 4 ἐὰν F | ἐὰν μὴ
 FA | πρότερος φθάρῃ ποιήσας F | πρότερον A 5 post ἐφέστηκεν
 interpunxit Reiske 6 Θηβαίων FA | ταῦτα S¹A 7 βουλευο-
 μένους A | τούτῳ F s. v. rec. 11 πρὸς om. F 12 ἐστὶν καὶ πρὸς

ὑμᾶς F 13 ἔφη S¹ 14 εἰ τίς τι S γρ. F: εἰ τις FA 16 ἀφίει F
 ἡφίει A | ἥς SF rec.: οὐ F¹A 17 ἐποίκους F¹ 18 ἐκβάλλων

η
 S γρ. F: ἐκβαλὼν FA | ὕμας F 19 ἀνείρητο S¹ 21 οἴεσθε S, post
 Benselerum del. Weil οὐκ οἴεσθέ γε F (sed οὐκ add. s. v. rec.) A

τῆς αὐτῶν ὑπ' ἐκείνου στέρονται, αἰσχυρῶς ἐκπεσόντες, οὐ
κρατηθέντες μόνον, ἀλλὰ καὶ προδοθέντες ὑπ' ἀλλήλων
καὶ πραθέντες· οὐ γὰρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιταῖς αἱ πρὸς
τοὺς τυράννους αὐταὶ λίαν ὀμιλλαι. τί δ' οἱ Θετταλοί; ἄρ' 22
5 οἷεσθ', ἔφην, „ὅτ' αὐτοῖς τοὺς τυράννους ἐξέβαλε καὶ
πάλιν Νίκαιαν καὶ Μαγνησίαν ἐδίδου, προσδοκᾶν τὴν
καθεστῶσαν νῦν δεκαδαρχίαν ἔσεσθαι παρ' αὐτοῖς; ἢ τὸν
τὴν πυλαίαν ἀποδόντα, τοῦτον τὰς ἰδίας αὐτῶν προσόδους
παραιρήσεσθαι; οὐκ ἔστι ταῦτα. ἀλλὰ μὴν γέγρονε ταῦτα
10 καὶ πᾶσιν ἔστιν εἰδέναι. ὑμεῖς δ'“, ἔφην ἐγώ, „διδόντα μὲν 23
καὶ ὑπισχνούμενον θεωρεῖτε Φίλιππον, ἐξηπατηκότα δ'
ἤδη καὶ παρακεκρουμένον ἀπεύχεσθε, εἰ σωφρονεῖτε δὴ,
ἰδεῖν. ἔστι τοίνυν νῆ Δία“, ἔφην ἐγώ, „παντοδαπὰ ἡρώη-
μένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν, οἷον χα-
15 ρακώματα καὶ τείχη καὶ τάφροι καὶ τᾶλλ' ὅσα τοιαῦτα.
καὶ ταῦτα μὲν ἔστιν ἅπαντα χειροποίητα καὶ δαπάνης 24
προσδεῖται· ἐν δέ τι κοινὸν ἢ φύσις τῶν εὖ φρονούντων
ἐν αὐτῇ κέκτηται φυλακτήριον, ὃ πᾶσι μὲν ἔστ' ἀγαθὸν
καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς τυράν-
20 νους. τί οὖν ἔστι τοῦτο; ἀπιστία. ταύτην φυλάττετε,
ταύτης ἀντέχεσθε· ἂν ταύτην σφύζητε, οὐδὲν μὴ δεινὸν
πάθῃτε. τί ζητεῖτε;“ ἔφην. „ἐλευθερίαν. εἰτ' οὐχ ὁρᾶτε 25
72 Φίλιππον ἄλλοτριωτάτας ταύτῃ καὶ τὰς προσηγορίας

1 αὐτῶν F 4 αὐταὶ om. F 5 αὐτοῖς] αὐτῶν F | ἐξέβαλε(ν) SF
corr.: ἐξέβαλλεν F¹ A 7 τετραρχίαν (ΔΑΡΧΙΑΝ) Reiske cf. IX 26
Harpocr. s. v. δεκαδ. 8 τούτων F¹ 12 παρακεκρουσμένον S
rec. FA (παρακέκρουσται XXIV 37) | ἀπείχεσθε F¹ A | εἰ σωφρο-
νεῖτε δὴ S: ἂν σωφρονῇτε FA | δὴ del. Blass; num. μὴ (sic r
teste May)? cf. Berl. Philol. Wochenschr. 1902, p. 1125 sq.
16 δαπάνης πολλῆς FA ex VIII 48 18 ἐν om. S cf. § 36; possis
αὐτῇ cf. VIII 72 | αὐτῇ F 21 ἐὰν F | δεινὸν μὴ FA 22 τί
οὖν F | ἐλευθερίαν; A rec., Ruediger

ἔχοντα; βασιλεὺς γὰρ καὶ τύραννος ἅπας ἐχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις ἐναντίος. οὐ φυλάξεσθ' ὅπως, ἔφην, „μὴ πολέμου ζητοῦντες ἀπαλλαγῆναι δεσπότην εὕρητε;“

- 26 Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκείνοι, καὶ θορυβοῦντες ὡς ὀρθῶς λέγεται, καὶ πολλοὺς ἑτέρους λόγους παρὰ τῶν πρέσβων καὶ παρόντος ἑμοῦ καὶ πάλιν ὕστερον, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν μᾶλλον ἀποσχίσονται τῆς Φιλίππου φιλίας οὐδ' ὧν ἐπαγγέλλεται. καὶ οὐ τοῦτ' ἔστ' ἄτοπον, εἰ Μεσσήνιοι καὶ Πελοποννησίων τινὲς παρ' ἃ τῷ λογισμῷ βέλτισθ' ὀρθῶς
27 τι πράξουσιν, ἀλλ' ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ καὶ τῶν λεγόντων ἀκούοντες ἡμῶν, ὡς ἐπιβουλεύεσθε, ὡς περι-
τειχίζεσθε, ὥστε μηδὲν ἤδη ποιῆσαι λήσεθ', ὡς ἔμοι δο-
κεῖ, πάνθ' ὑπομείναντες· οὕτως ἢ παραντίχ' ἡδονὴ καὶ ῥαστώνη μείζον ἰσχύει τοῦ ποθ' ὕστερον συνόλσειν μέλ-
λοντος.

15

- 28 Περὶ μὲν δὴ τῶν ὑμῖν πρακτέων καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον βουλευέσεσθε, ἂν σωφρονῇτε· ἃ δὲ νῦν ἀποκρινάμενοι τὰ δεόντ' ἂν εἴητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτα δὴ λέξω.

- Ἦν μὲν οὖν δίκαιον ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπέσθητε ποιήσασθαι τὴν
29 εἰρήνην, καλεῖν· οὔτε γὰρ αὐτὸς ἄν ποθ' ὑπέμεινα πρεσβεύειν, οὔτ' ἂν ὑμεῖς οἴδ' ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες,

1 ἅπας καὶ τύραννος A   2 ἐναντίον A | ἔφην ὅπως A
3 ἀπαλλαγῆναι Cobet, at v. Dion. Hal. Ant. IV 28, 4   5 καὶ παρὰ A
6 ὕστερον ἀκούσαντες F   8 ἔστιν SF   10 τι om. A | αὐτοὶ
post ὑμεῖς ponit F | post οἱ ras. 3 vel 4 litt. quarum ultima i S
11 περιτειχίζεσθε S¹ et S s. v. rec. F: περιτοιχίζεσθε S corr. περι-
στοιχίζεσθε γρ. S rec. A ex IV 9   12 ὥστε S¹ F¹: ὡς ἐκ τοῦ S rec. F
corr. A ἐκ τοῦ Y suppl. | ποιῆσαι S¹ F: ποιεῖν S corr. γρ. FA |
λήσεθ' γρ. FA: λήσεσθ(ε) SF   13 πάντα ταῦθ' F   17 ἀπο-
κρινόμενοι A   18 ταῦτ' ἤδη FA   19 ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ add. Olivetus
Dobree   20 τὰς om. SA | ποιῆσαι F   22 εἰ οἴδ' F

εἰ τοιαῦτα πράξειν τυχόντ' εἰρήνης Φίλιππον ᾤεσθε·
 ἀλλ' ἦν πολὺ τούτων ἀφεςτηκότα τὰ τότε λεγόμενα. καὶ
 πάλιν γ' ἐτέρους καλεῖν. τίνας; τοὺς ὅτ' ἐγὼ γεγουνάσας
 ἤδη τῆς εἰρήνης ἀπὸ τῆς ὑστέρας ἦκων πρεσβείας τῆς
 78 ἐπὶ | τοὺς ὄρκους, αἰσθόμενος φευκαλιζομένην τὴν πόλιν,
 6 προὔλεγον καὶ διεμαρτυρόμην καὶ οὐκ εἶων προέσθαι
 Πύλας οὐδὲ Φωκέας, λέγοντας, ὥς ἐγὼ μὲν ὕδωρ πίνων 30
 εἰκότως δύστροπος καὶ δύσκολός εἰμι τις ἄνθρωπος, Φί-
 λιππος δ', ἅπερ εὖξαισθ' ἂν ὑμεῖς, ἐὰν παρέλθῃ, πράξει,
 10 καὶ Θεσπιδὸς μὲν καὶ Πλαταιδὸς τειχεῖ, Θηβαίους δὲ πανύ-
 σσει τῆς ὕβρεως, Χερρόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διο-
 ρύξει, Εὐβοίαν δὲ καὶ τὸν Ὀρωπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως
 ὑμῖν ἀποδώσει· ταῦτα γὰρ ἅπαντ' ἐπὶ τοῦ βήματος
 ἐνταῦθα μνημονεύει· οἷδ' ὅτι ῥηθέντα, καίπερ ὄντες οὐ
 15 δεινοὶ τοὺς ἀδικοῦντας μεμνησθαι. καὶ τὸ πάντων αἵσχι- 31
 στον, καὶ τοῖς ἐκγόνοις πρὸς τὰς ἐλπίδας τὴν αὐτὴν εἰρή-
 νην εἶναι ταύτην ἐψηφίσασθε· οὕτω τελέως ὑπήχθητε.
 τί δὴ ταῦτα νῦν λέγω καὶ καλεῖν φημι δεῖν τούτους;
 ἐγὼ νῆ τοὺς θεοὺς τάληθ' μετὰ παρρησίας ἐρῶ πρὸς
 20 ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι· οὐχ ἵν' εἰς λοιδορίαν ἐμπεσῶν 32
 ἐμαυτῷ μὲν ἐξ ἴσου λόγον παρ' ὑμῖν ποιήσω, τοῖς δ' ἐμοὶ
 προσκρούσασιν ἐξ ἀρχῆς καὶ νῦν παράσχω πρόφασιν τοῦ
 πάλιν τι λαβεῖν παρὰ Φιλίππου, οὐδ' ἵν' ὥς ἄλλως ἀδο-
 λεσχῶ· ἀλλ' οἶομαι ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν ἢ Φίλιππος πρᾶτ-

1 τοιαῦτα S | ὀέσθε A rec. mg. 2 πολὺ s. v. add. A¹ 3 καλεῖν
 τινὰς S¹ A 8 δύσκολος καὶ δύστροπος FA 9 ὅπερ SF rec. |
 εὖξαισθ' F | πράξει A 11 τέλεσιν A¹ 13 πάντ' F 14 ἐν-
 ταυθοῖ FA ἐνταυθὶ Bekker 16 ἐγγόνοις F 17 εἶναι] αἰ s.
 v. F | προσεψηφίσασθε F 22 καὶ νῦν παράσχω πρ. SA: πα-
 ράσχω πρ. ^ε καὶ νῦν F 23 ὥς SF: τῇ A 24 οἶμαι FA

- 33 *τει μάλλον ἢ τὰ νυνί· τὸ γὰρ προᾶγμ' ὀρῶ προβαίνον,*
καὶ οὐχὶ βουλομένην ἂν εἰκάξειν ὀρθῶς, φοβοῦμαι δὲ μὴ
λίαν ἐγγὺς ἢ τοῦτ' ἦδη. ὅταν οὖν μηκέθ' ὑμῖν ἀμελεῖν
ἐξουσία γίγνηται τῶν συμβαινόντων, μηδ' ἀκούηθ' ὅτι
ταῦτ' ἐφ' ὑμᾶς ἐστὶν ἐμοῦ μηδὲ τοῦ δεινός, ἀλλ' αὐτοὶ 5
πάντες ὀρᾶτε καὶ εὖ εἰδῆτε, ὀργίλους καὶ τραχεῖς ὑμᾶς
 34 *ἔσεσθαι νομίζω. φοβοῦμαι δὲ μή, τῶν | πρέσβων σεσιω-* 74
πηκότων ἐφ' οἷς αὐτοῖς συνίστασι δεδωροδοκηκότες, τοῖς
ἐπανορθοῦν τι πειρωμένοις τῶν διὰ τοῦτους ἀπολωλό-
των τῇ παρ' ὑμῶν ὀργῇ περιπεσεῖν συμβῇ· ὀρῶ γὰρ ὥς 10
 115 *τὰ πόλλ' ἐνίοις οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς ὑπὸ*
 35 *χείρα μάλιστα τὴν ὀργὴν ἀφιέντας. ἕως οὖν ἔτι μέλλει*
καὶ συνίσταται τὰ πράγματα καὶ κατακούομεν ἀλλήλων,
ἕκαστον ὑμῶν καίπερ ἀκριβῶς εἰδόθ' ὅμως ἐπαναμνησά-
βούλομαι, τίς ὁ Φωκέας πείσας καὶ Πύλας προσέσθαι, ὧν 15
καταστάς ἐκείνος κύριος τῆς ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ὁδοῦ καὶ
τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος γέγονεν, καὶ πεποίηχ' ὑμῖν
μὴ περὶ τῶν δικαίων μηδ' ὑπὲρ τῶν ἔξω πραγμάτων
εἶναι τὴν βουλήν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ καὶ τοῦ
πρὸς τὴν Ἀττικὴν πολέμου, ὃς λυπήσει μὲν ἕκαστον, 20
 36 *ἐπειδὴν παρῇ, γέγονεν δ' ἐν ἐκίλνῃ τῇ ἡμέρᾳ. εἰ γὰρ*
μὴ παρὲκρούσθητε τόθ' ὑμεῖς, οὐδὲν ἂν ᾦν τῇ πόλει

1 νῦν F | τὰ γὰρ πράγματα ὀρῶ προβαίνοντα F 2 βουλοί-
 φοβ-ῶμαι
 μὴν μὲν FA | βούλομαι F (ex v. antecedente) φόβον A¹ 6 πάνθ' A
 7 πρέσβων SF: αἰτίων A 8 δεδωροδοκηκότες S: δεδωροδο-
 κηκόσι(v) FA corr. δεδωροδοκήκασι A¹ 11 αἰτίους SF: πολ-
 λούς γρ FA | ἀλλ' εἰς τοὺς iteratum in A, prius punctis deletum
 14 ἐπαναμνησκεισθαι S 15 φωκέας πείσας καὶ πύλας A:
 φωκέας πείσας καὶ πύλας ποιήσας S φωκέας καὶ πύλας σώσας
 (πει s. v. rec.) ὑμᾶς F 18 μὴ S: μήτε F μηκέτι A | ἔξω om. S¹
 add. rec. in fine col. 21 ἐν S γρ. FA: om. F

πράγμα· οὔτε γὰρ ναυσὶ δῆπον κρατήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν XIX 158
 ἦλθεν ἂν ποτε στόλῳ Φίλιππος, οὔτε πεζῇ βαδίζων ὑπὲρ
 τὰς Πύλας καὶ Φωκέας, ἀλλ' ἢ τὰ δίκαι' ἂν ἐποίει καὶ
 τὴν εἰρήνην ἄγων ἡσυχίαν εἶχεν, ἢ παραχρῆμ' ἂν ἦν ἐν
 5 ὁμοίῳ πολέμῳ δι' ὃν τότε τῆς εἰρήνης ἐπεθύμησεν. ταῦτ' 37
 οὖν ὥς μὲν ὑπομνησάιναι νῦν ἱκανῶς εἴρηται, ὥς δ' ἂν
 ἐξετασθεῖη μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτ' ὦ πάντες θεοί·
 οὐδένα γὰρ βουλομένην ἔργω' ἂν, οὐδ' εἰ δίκαιός ἐστ'
 ἀπολωλέναι, μετὰ τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας
 10 δίκην ὑποσχεῖν.

4 ἐν om. S¹   5 τότε SF: πρότερον γρ. FA   8 ἂν ἔγωγε FA

In S F subscriptum est

ΚΑΤ' Α ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β

Η Η Π Δ Δ Δ Δ

in A

ΚΑΤ' Α ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β

VII ΠΕΡΙ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ

75

ΤΠΟΘΕΣΙΣ

Οὗτος ὁ λόγος ἐπιγράφεται μὲν περὶ Ἀλοννήσου, τάχα δ' ὀρθότερον ἐπιγράφειν πρὸς τὴν ἐπιστολὴν τὴν Φιλίππου'. πέ-
πομφε γὰρ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἐπιστολὴν περὶ πολλῶν δια-
2 λεγόμενος, ὧν ἓν ἐστὶ καὶ τὸ κατὰ τὴν Ἀλόννησον, ἥτις ἦν
μὲν τῶν Ἀθηναίων ἀρχαῖον κτῆμα, κατὰ δὲ τοὺς Φιλίππου 5
καιροὺς ὑπὸ ληστῶν κατείχετο, οὓς ἐκβαλὼν ὁ Φίλιππος ἀπαι-
τοῦσι μὲν τοῖς Ἀθηναίοις τὴν νῆσον οὐκ ἀποδίδωσιν (ἐαυτοῦ
γὰρ εἶναι φησιν), αἰτοῦσι δ' ὑπισχνεῖται δώσειν. ὁ δὲ λόγος
οὐ δοκεῖ μοι Δημοσθένους εἶναι. δηλοῖ δ' ἡ φράσις καὶ ἡ τῆς
συνθέσεως ἀρμονία, πολὺ τὸν Δημοσθενικὸν πεφηνυῖα τύπον, 10
ἀνειμένη τε καὶ διαλελυμένη παρὰ τὴν ἰδέαν τούτου τοῦ ῥή-
τορος. καὶ μὴν καὶ τὸ ἐπὶ τέλει ῥηθὲν οὐ μικρὸν μαρτύριον
τοῦ νόθου εἶναι τὸν λόγον, „εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς
κροτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρυγαις καταπεπατημένον φορεῖτε“.
3 ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένης εἶωθεν παρηρησία χρῆσθαι, τοῦτο δ' 15
ἕβρις ἐστὶ καὶ λοιδορία μέτρον οὐκ ἔχουσα, εὐτέλειά τ' αὐτῷ
δεινὴ πρόσσεσι κατὰ τὴν ἐρμηνείαν· πρὸς δὲ τούτοις καὶ εὐ-

ὑπόθεσις λόγον οὐ ἡ ἀρχή· ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι οὐκ ἔστιν ὅπως
αἱ αἰτίαι F   2 cf. Dion. Hal. de Demosth. p. 994   4 ὧν ἓν
ἐστὶ καὶ τὸ Y: τῶν F | ἀλλόννησον F'   8 αἰτοῦσι] ἀποῦσι F
11 ἀνειμένον τε καὶ διαλελυμένον F | cf. Phot. cod. 265 p. 491a
8 sqq. | τούτου del. videtur

ηθες τὸ νομίζειν ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν τοὺς ἀνθρώπους τὸν
 ἐγκέφαλον. ὑπώπτευσαν δὲ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τὸν λόγον ὥς
 οὐ τοῦ ῥήτορος, καὶ πεφωράκασι γέ τινες ὄνθ' Ἑγησίππου
 καὶ ἀπὸ τῆς ιδέας τῶν λόγων (τοιαύτη γὰρ κέχρηται) καὶ ἀπὸ
 76 τῶν | πραγμάτων· κατὰ Καλλίππου γὰρ τοῦ Παιανιέως φησὶν
 8 ὁ τὸν λόγον γεγραφὼς ἀπενηνοχέει γραφὴν παρανόμων, φαί-
 νεται δ' οὐχ ὁ Δημοσθένης, ἀλλ' ὁ Ἑγήσιππος τὴν κατὰ τοῦ
 Καλλίππου γραφὴν ἐνστησάμενος. νῆ Δία, ἀλλ' ὁ λόγος συμ- 4
 βουλευεὶ περὶ τῆς Ἀλοννήσου τοῖς Ἀθηναίοις μὴ λαμβάνειν
 10 αὐτήν, ἀλλ' ἀπολαμβάνειν, καὶ διαφέρεται περὶ τῶν ὀνομάτων,
 ταῦτα δ' Αἰσχίνης φησὶ τὸν Δημοσθένη συμβεβουλευκέναι τοῖς III 88
 Ἀθηναίοις. εἶτα τί τοῦτο; δύναται γὰρ τὴν αὐτὴν πεποιῆσθαι
 συμβουλὴν καὶ Δημοσθένης καὶ Ἑγήσιππος, ἐπεὶ καὶ τᾶλλα
 τῆς αὐτῆς ἦσαν ἐν τῇ πολιτείᾳ προαιρέσεως καὶ τοῖς φιλιππί-
 15 ζουσι τῶν ρητόρων ἀντέλεγον, καὶ μέμνηται καὶ ὁ Δημοσθένης IX 78
 τοῦ Ἑγησίππου ὥς καὶ πρεσβεύσαντος μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἀντι-
 ταχθέντος τῷ Μακεδόνι. δῆλον οὖν ὅτι ὁ μὲν τοῦ Δημοσθέ- 5
 νους λόγος ὁ περὶ τῆς Ἀλοννήσου ρηθεὶς οὐ σφάζεται, ἐκείνου
 δ' οὐκ ὄντος τὸν εὐρεθέντα προσέθεσαν αὐτῷ, ἀφορμὴν ἔχοντες
 20 τὸ περὶ Ἀλοννήσου λόγον εἰρησθαι τῷ ῥήτορι, οὐκέτι δ' ἐξ-
 ετάζοντες εἰ τοῦτον εἰκὸς εἶναι τὸν ἐκείνου.

Ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι, ὥς
 Φίλιππος αἰτιᾶται τοὺς ὑπὲρ τῶν δικαίων πρὸς ὑμᾶς
 λέγοντας, κωλύσουσι συμβούλους ἡμᾶς γίγνεσθαι ὑπὲρ
 77 τῶν ὑμῖν συμφερόντων· δεινὸν γὰρ ἂν | εἴη, εἰ τὴν ἐπὶ
 26 τοῦ βήματος παρρησίαν αἱ παρ' ἐκείνου πεμπόμεναι
 ἐπιστολαὶ ἀνέλοιεν. ἐγὼ δ' ὑμῖν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι

1 τὸ νομίζειν Y: τι νομίζεται τὸ F   5. 8 καλλίππου Y
 11 ταῦτα Y: τούτοις F | δημοσθένην Y   13 ἐπὶ F¹   16 μετ'
 αὐτοῦ Y   20 τὸ O²: τὸν FY   22 δ S Dion. Hal. de Dem. 994
 ad Amm. 737, F argum.: om FA   26 πεμπόμεναι del. Cobet

βούλομαι πρῶτον μὲν περὶ ὧν Φίλιππος ἐπέσταλκεν, περὶ τούτων διεξελθεῖν· ὕστερον δέ, περὶ ὧν οἱ πρέσβεις λέγουσι, καὶ ἡμεῖς λέξομεν.

- 2 Φίλιππος γὰρ ἄρχεται μὲν περὶ Ἀλοννήσου λέγων ὥς ὑμῖν δίδωσιν ἑαυτοῦ οὖσαν, ὑμᾶς δ' οὐ φησιν δικαίως αὐτὸν ἀπαιτεῖν· οὐ γὰρ ὑμετέραν οὖσαν οὔτε λαβεῖν οὔτε νῦν ἔχειν. ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς ἡμᾶς τοιούτους λόγους, ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐπρεσβεύσαμεν, ὥς ληστὰς ἀφελόμενος ταύτην τὴν νῆσον κτήσαιοτο, καὶ προσήκειν 10 αὐτὴν ἑαυτοῦ εἶναι. τοῦτον δὲ τὸν λόγον, ὥς οὐκ ἔστι δίκαιος, οὐ χαλεπὸν ἐστὶν αὐτοῦ ἀφελέσθαι. ἅπαντες γὰρ οἱ λησταὶ τοὺς ἀλλοτρίους τόπους καταλαμβάνοντες καὶ τούτους ἐχυροὺς ποιοῦμενοι, ἐντεῦθεν τοὺς ἄλλους κακῶς ποιοῦσιν. ὁ δὲ τοὺς ληστὰς τιμωρησάμενος καὶ κρατήσας οὐκ ἂν δῆπον εἰκότα λέγοι, εἰ φαλῇ, ἃ ἐκεῖνοι 15 4 ἀδίκως καὶ ἀλλότρια εἶχον, ταῦθ' ἑαυτοῦ γίνεσθαι. εἰ γὰρ ταῦτα συγχωρήσετε, τί κωλύει, καὶ εἴ τινα τῆς Ἀττικῆς λησταὶ τόπον καταλάβοιεν ἢ Ἀθήνων ἢ Ἰμβρου ἢ Σκύρου, καὶ τινες τούτους τοὺς ληστὰς ἐκκόψαιεν, εὐθὺς καὶ τὸν τόπον τοῦτον, οὗ ἦσαν οἱ λησταί, τὸν ὄντα ἡμέτερον, 20 5 τῶν τιμωρησαμένων τὸν ληστὰς γίνεσθαι; Φίλιππος δ' οὐκ ἄγνοεῖ ταῦτ' οὐ δίκαια λέγων, ἀλλ' εἰ καὶ τις ἄλλος ἐπιστάμενος παρακρουσθῆναι ἂν ὑμᾶς οἶεται ὑπὸ τῶν ἀνταῦθα διοικήσειν, ὥς ἂν αὐτὸς ἐκεῖνος βούληται,

1 ἐπέσταλκεν F 8 ἐπρεσβεύομεν A¹ (Hermog. III 110 W = 136,6 R.) corr. pr. m. 9 προσήκει Hermog. 10 αὐτοῦ A 13 ἐχυροὺς S¹ (ε in o ras. mutatum) A Hermog.: ὄχυροὺς F 16 ἔαν ἑαυτοῦ

τοῦς Hermog. 20 τῶν τόπων τούτων οὗς A¹ | ὑμέτερον A¹ 21 πρὸς ληστὰς F 22 ἀλλ' εἰ καὶ ... 89,1 πραττόντων om. S 24 ἐνταῦθα F | μελλόντων post διοικήσειν add. F A mg. et A rec. s. v. | βούλεται A

καὶ πρὶν ὑπεσχημένων καὶ νῦν δὲ πραττόντων. ἀλλὰ
 78 μὴν | οὐδ' ἐκεῖνό γε λανθάνει αὐτόν, ὅτι δι' ἀμφοτέρων
 τῶν ὀνομάτων, ὁποτέρῳ ἂν χρῆσθε, ὑμεῖς ἔξετε τὴν
 νῆσον, ἂν τε λάβητε ἂν τ' ἀπολάβητε. τί οὖν αὐτῷ δια- 6
 5 φέρει, μὴ τῷ δικαίῳ ὀνόματι χρησάμενον ἀποδοῦναι
 ὑμῖν, ἀλλὰ δωρεῖαν δεδωκέναι, τῷ ἀδίκῳ; οὐχ ἵν' εὐερ-
 γέτημά τι καταλογίσηται πρὸς ὑμᾶς (γέλοιον γὰρ ἂν
 εἴη τοῦτό γ' εὐεργέτημα), ἀλλ' ἵν' ἐνδείξῃται ἅπασιν τοῖς
 Ἕλλησιν, ὅτι Ἀθηναῖοι τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ χωρία ἀραπῶσι
 10 παρὰ τοῦ Μακεδόνοιο λαμβάνοντες. τοῦτο δ' ὑμῖν οὐ
 ποιητέον ἐστὶν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

Ὅταν δὲ λέγῃ περὶ τούτων ὡς ἐθέλει διαδικάσασθαι, 7
 οὐδὲν ἄλλ' ἢ χλευάζει ὑμᾶς, πρῶτον μὲν ἀξιῶν Ἀθηναίους
 ὄντας πρὸς τὸν ἐκ Πέλλης δορμώμενον περὶ τῶν νήσων
 15 διαδικάζεσθαι, πότερ' ὑμετέρας ἢ ἐκεῖνου εἰσὶν. ὁπότε
 γὰρ ἢ μὲν δύναμις ἢ ὑμετέρας, ἢ ἐλευθερώσασα τοὺς
 Ἕλληνας, μὴ δύναται ὑμῖν τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ χωρία
 σῶζειν, οἱ δὲ δικασταί, οἷς ἂν ἐπιτρέψῃτε, οἱ κύριοι τῆς
 ψήφου, οὗτοι ὑμῖν σώσουσιν, ἐὰν μὴ Φίλιππος αὐτοὺς
 20 πρήλῃται, πῶς ὑμεῖς οὐχ ὁμολογουμένως, ὅταν ταῦτα δια- 8
 πράττῃσθε, τῶν ἐν τῇ ἡπείρῳ ἀπάντων ἀφεστήκατε καὶ
 ἐπιδείκνυτε ἅπασιν ἀνθρώποις, ὅτι οὐδὲ περὶ ἐνὸς αὐτῶν

3 ὁποτέρων S¹ 4 ἐάν bis A 7 γέλοιον S¹A¹: γελοῖον S
 corr. FA corr. 8 τοῦτό γε Vind. 1: τοῦτο τὸ S τοῦτό γε τὸ FA |
 ἐνδείξετε A¹ | πᾶσι F 12 διαδικάζεσθαι F 13 χλευάζει] χλευ
 in ras. A² 15 πότερον F 16 ἡμετέρας F 17 δύνῃται F |
 τὰ χωρία τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ F 18 διωσώζειν FA 19 σώ-
 ζοῦσιν F σώξουσιν A 20 ἡμεῖς οὐχ ὁμολογουμένως S 21 πάν-
 των A | ἀφεστήκατε A¹ 22 ἐπιδείκνυτε S rec. s. v.: ἐπιδείκνυ-
 ται S¹FA | πᾶσιν A | ἐνὸς ἂν FA | αὐτῶν S: αὐτῷ FA

διαγωνιεῖσθε, εἴγε περὶ τῶν ἐν τῇ θαλάττῃ, οὐ φατέ
 ἰσχύειν, μὴ διαγωνιεῖσθε, ἀλλὰ δικάσεσθε;

- 9 Ἔτι περὶ συμβόλων φησὶ πεπομφέναι πρὸς ὑμᾶς τοὺς
 ποιησομένους, ταῦτα δὲ κύρια ἔσεσθαι, οὐκ ἐπειδὴ ἐν
 τῷ δικαστηρίῳ τῷ παρ' ὑμῖν κυρωθῇ, ὥσπερ ὁ νόμος 5
 κελεύει, ἀλλ' ἐπειδὴ ὡς ἑαυτὸν ἐπανευεχθῇ, ἐφέσιμον
 τὴν παρ' ὑμῶν γενομένην γυνῶσιν ὡς ἑαυτὸν ποιούμενος. 79
 βούλεται γὰρ ὑμῶν τοῦτο προλαβεῖν καὶ ὁμολογούμενον
 ἐν τοῖς συμβόλοις καταστήσαι, ὅτι τῶν περὶ Ποτειδαίαν
 γεγεννημένων ἀδικημάτων οὐδὲν ἐγκαλεῖτε αὐτῷ ὡς ἀδι- 10
 κούμενοι, ἀλλὰ βεβαιοῦτε δικαίως αὐτὴν ἐκείνον καὶ
 10 λαβεῖν καὶ κεκτηῖσθαι. καίτοι Ἀθηναίων οἱ ἐν Ποτει-
 δαίᾳ κατοικοῦντες, οὐκ ὄντος αὐτοῖς πολέμου πρὸς Φί-
 λιππον, ἀλλὰ συμμαχίας, καὶ ὅρκων ὁμωμοσμένων, οὓς
 Φίλιππος τοῖς οἰκοῦσιν ἐν Ποτειδαίᾳ ὤμοσεν, ἀφηρέ- 15
 θησαν ὑπ' αὐτοῦ τὰ κτήματα. ταῦτα δὴ βούλεται τὰ δι-
 κήματα πολλάκις πανταχόσε παρ' ὑμῖν βεβαιώσασθαι,
 11 ὅτι οὐτ' ἐγκαλεῖτε οὔτε ἡγείσθε ἀδικεῖσθαι· ἐπεὶ ὅτι γε
 συμβόλων οὐδὲν δέονται Μακεδόνες πρὸς Ἀθηναίους,
 ὁ παρεληλυθὼς ὑμῖν χρόνος τεκμήριον γενέσθω· οὔτε 20
 γὰρ Ἀμύντας ὁ πατὴρ ὁ Φιλίππου οὔτε οἱ ἄλλοι βασι-
 λεῖς οὐδεπώποτε σύμβολα ἐποίησαντο πρὸς τὴν πόλιν
 12 τὴν ἡμετέραν. καίτοι πλείους γε ἦσαν αἱ ἐπιμειξίαι τότε

1 διαγωνιεῖσθε S F rec.: διαγωνίζεσθε F¹ διαγωνίσεσθε A |

εἰ ὑπὲρ F 2 δικάσεσθε S: διαδιμάξεσθε F διαδιμάσεσθε A
 3 ἡμᾶς A 5 ὥσπερ] ὡς F 6 αὐτὸν ἐπαναχθῇ A 7 ὑμῖν A |
 αὐτὸν A 11 ἐκείνῳ ut videtur A¹ 17 πολλάκις πανταχόσε S:

πανταχῶς FA 18 ἐγκαλεῖτε αὐτῷ γρ. FA 20 ἡμῖν F | χρόνος]
 ος s. v. F 21 ὁ ante Φιλίππου om. F¹ add. s. v. eadem m. | μα-
 κεδονίας βασιλεῖς F 23 καίτοι γε πλείους γε S

πρὸς ἀλλήλους ἢ νῦν εἰσὶν· ἐφ' ἡμῖν γὰρ ἦν ἡ Μα-
κεδονία καὶ φόρους ἡμῖν ἔφερον, καὶ τοῖς ἐμποροῖς
τότε μᾶλλον ἢ νῦν ἡμεῖς τοῖς ἐκεῖ ἀκάκεινοι τοῖς παρ'
ἡμῖν ἐχρῶντο, καὶ ἐμπορικαὶ δίκαι οὐκ ἦσαν, ὥσπερ
5 νῦν, ἀκριβεῖς, αἱ κατὰ μῆνα, ποιοῦσαι μηδὲν δεῖσθαι
συμβόλων τοὺς τοσοῦτον ἀλλήλων ἀπέχοντας. ἀλλ' ὅμως 13
οὐδενὸς τοιούτου ὄντος τότε, οὐκ ἐλυσιτέλει σύμβολα
ποιησαμένοις οὔτ' ἐκ Μακεδονίας πλεῖν Ἀθήναζε δίκας
ληψομένοις, οὔθ' ἡμῖν εἰς Μακεδονίαν, ἀλλ' ἡμεῖς τε
10 τοῖς ἐκεῖ νομίμοις ἐκεῖνοί τε τοῖς παρ' ἡμῖν τὰς δίκας
80 ἐλάμβανον. μὴ οὖν ἀγνοεῖτε | ὅτι τὰ σύμβολα ταῦτα
γίγνεται εἰς ὑποδοχὴν τοῦ μηδ' ἀμφισβητῆσαι εὐλόγως
ὑμᾶς ἔτι Ποτειδαίας.

Περὶ δὲ τῶν ληστῶν δίκαιόν φησιν εἶναι κοινῇ φυλάτ- 14
15 τειν τοὺς ἐν τῇ θαλάττῃ κακουργοῦντας ὑμᾶς τε καὶ
αὐτόν, οὐδὲν ἀλλ' ἢ τοῦτ' ἀξιῶν, ὑφ' ὑμῶν εἰς τὴν θάλατ-
ταν κατασταθῆναι, καὶ ὁμολογῆσαι ὑμᾶς ὡς ἄνευ Φιλίπ-
που οὐδὲ τὴν ἐν τῇ θαλάττῃ φυλακὴν δυνατοὶ ἔστε
φυλάττειν, ἔτι δὲ καὶ δοθῆναι αὐτῷ ταύτην τὴν ἄδειαν, 15
20 περιπλέοντι καὶ ὀρμιζομένῳ εἰς τὰς νήσους ἐπὶ προφάσει
τῇ τῶν ληστῶν φυλακῇ διαφθεῖρειν τοὺς νησιώτας καὶ
ἀφιστάναι ὑμῶν, καὶ μὴ μόνον τοὺς πυργάδας τοὺς παρ'
ἑαυτοῦ εἰς Θάσον κεκομικέναι διὰ τῶν ὑμετέρων στρα-
τηγῶν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἄλλας νήσους οἰκειώσασθαι, συμ-

1 ὑφ' Cobet 2 ὑμῖν F | ἔφερε FA 3 ἡμεῖς τε F rec. A
6 τοσοῦτων A 7 ὄντος τοιούτου A 8 ποιησαμένοις Benseler:
ποιησαμένους SFA 9 ληψομένους FA | τε om. F¹ 10 ἐκεῖ γ' F
νόμοις A 12 μηδ' | μὴ A | εὐλόγως ὑμᾶς SF¹: ὑμᾶς εὐλόγως F
corr. A 13 ἔτι περὶ S rec. F rec. A 16 αὐτόν F: αὐτόν SA
ἡμῶν SF 22 ἀφ' ὑμῶν F | παραντοῦ A 23 διακεκομικέναι F
24 ἀλλὰ . . p. 92, 1 στρατηγῶν om. A, add. A¹ mg.

- πέμπων τοὺς πλενσομένους μετὰ τῶν ὑμετέρων στρατη-
γῶν ὥς κοινωνήσοντας τῆς κατὰ θάλατταν φυλακῆς.
καίτοι οὐ φασὶν τινες αὐτὸν προσδεῖσθαι τῆς θαλάττης.
- 16 ὁ δ' οὐδὲν δεόμενος τριήρεις κατασκευάζεται καὶ νεωσ-
οίκους οἰκοδομεῖται καὶ ἀποστόλους ἀποστέλλειν βού- 5
λεται καὶ δαπάνας οὐ μικρὰς δαπανᾶν εἰς τοὺς κατὰ
- 17 θάλατταν κινδύνους, ὧν οὐδὲν προτιμᾷ. ταῦτ' οἷεσθ'
ἂν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι Φίλιππον ἀξιῶσαι ὑμᾶς συγχω-
ρῆσαι αὐτῷ, εἰ μὴ ὑμῶν μὲν κατεφρόνει, οὓς δ' ἐνθάδε
προήρηται φίλους κεκτήσθαι, τούτοις διεπίστευεν; οἷ οὐκ 10
αἰσχύνονται Φίλιππον ζῶντες καὶ οὐ τῇ αὐτῶν πατρίδι,
καὶ τὰς παρ' ἐκείνου δωρεὰς λαμβάνοντες οἴονται οἷκαδε
λαμβάνειν, τὰ οἷκοι πωλοῦντες.
- 18 Περὶ δὲ τῆς ἐπανορθώσεως τῆς εἰρήνης, ἣν ἔδοσαν 81
ἡμῖν οἱ πρόεσβεις οἱ παρ' ἐκείνου πεμφθέντες ἐπανορ- 15
θώσασθαι, ὅτι ἐπηνωρθώσαμεθα, ὃ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις ὁμολογεῖται δίκαιον εἶναι, ἐκατέρους ἔχειν τὰ ἑαν-
τῶν, ἀμφισβῆτε μὴ δεδωκέναι μηδὲ τοὺς πρόεσβεις ταῦτ'
εἰρηκέναι πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν ἄλλ' ἢ πεπεισμένος ὑπὸ
τούτων, οἷς χρῆται φίλοις, ὥς ὑμεῖς οὐ μνημονεύετε τὰ 20
- 19 ἐν τῷ δήμῳ εἰρημένα. μόνον δὲ τοῦτο οὐχ οἷόν τε ὑμῖν
ἔστιν ἀμνημονῆσαι· ἐν γὰρ τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ καὶ οἱ
πρόεσβεις οἱ παρ' ἐκείνου ἦκοντες ὑμῖν διελέγοντο καὶ

1 συμπλενσομένους A | ὑμετέρων στρατηγῶν Y suppl.: ἡμετέρων
στρατηγῶν S (in A prima pronominis syllaba resecta est): στρατη-
γῶν τῶν ὑμετέρων F 2 κοινωνήσαντας A 7 ταῦτα οὖν FA
8 ἂν post οἷεσθε SA: post ἀξιῶσαι F 10 διεπίστευεν] δ' ἐπί-
στευεν Aug. 2, Cobet | οἷ add. s. v. A² 11 ἑαντῶν FA
14 τῆς ἐπανορθώσεως om. S 16 παρὰ πᾶσιν (= παρ' ἑπᾶσιν) A
cf. § 29 17 τὰ ἑαντῶν ἔχειν F 21 sq. ἔστιν ὑμῖν F 23 ὑμῖν
post πρόεσβεις F

τὸ ψήφισμα ἐγράφη, ὥστ' οὐχ οἶόν τε, παραχρῆμα τῶν
 λόγων εἰρημένων καὶ εὐθὺς τοῦ ψηφίσματος ἐπανα-
 γιγνωσκομένου, τὴν καταψευδομένην γνώμην τῶν πρέ-
 σβων, ταύτην ὑμᾶς χειροτονῆσαι. ὥστε τοῦτο μὲν οὐ
 5 κατ' ἐμοῦ, ἀλλὰ καθ' ὑμῶν ἐπέσταλκεν, ὥς ὑμεῖς περὶ
 ὧν οὐκ ἠκούσατε, περὶ τούτων ἀποκρινάμενοι τὴν γνώ-
 μην ἀπεστέλλατε. καὶ οἱ μὲν πρέσβεις αὐτοί, ὧν κατ- 20
 εψεύδετο τὸ ψήφισμα, ὅτ' ἀπεκρίνεσθε αὐτοῖς ἀναγινώ-
 σκοντες καὶ ἐπὶ ξένια αὐτοὺς ἐκαλεῖτε, οὐκ ἐτόλμησαν
 10 παρελθεῖν οὐδ' εἰπεῖν ὅτι „καταψεύδεσθε ἡμῶν ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ φατὲ ἡμᾶς εἰρηκέναι ἃ οὐκ εἰρή-
 καμεν“, ἀλλὰ σιωπῇ ἀπιόντες ὄχοντο. βούλομαι δ' ὑμᾶς
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι (καὶ γὰρ ἠύδοκλήμην ὁ Πύθων παρ'
 ὑμῖν ἐν τῇ δημηγορίᾳ, ὁ τότε πρεσβεύων) αὐτοὺς τοὺς
 15 λόγους οὕς ἔλεγεν ὑπομνῆσαι (οἶδα γὰρ ὅτι μέμνησθε).
 παραπλήσιοι δ' ἦσαν οἷς καὶ νῦν ἐπέσταλκε Φίλιππος· 21
 ἐγκαλῶν γὰρ ἡμῖν τοῖς διαβάλλουσι τὸν Φίλιππον καὶ
 ὑμῖν ἐμέμφετο, ὅτι ὠρμηκότες αὐτοῦ εὖ ποιεῖν ὑμᾶς
 82 καὶ | προρημένου μάλιστα τῶν Ἑλλήνων φίλους κεκτῆ-
 20 σθαι αὐτοὶ κωλύετε, ἀποδεχόμενοι τῶν συκοφαντούν-
 των καὶ χρήματα ἐκείνων αἰτούντων καὶ διαβαλλόντων·
 τοὺς γὰρ τοιούτους λόγους, ὅταν ἀπαγγελλόντων ἀκούῃ,
 ὅτι κακῶς ἤκουεν, ὑμεῖς δ' ἀπεδέχεσθε, μεταβάλλειν

1 τέ ἐστι (ἐστιν F¹) FA 2 ἐπαναγιγνωσκομένου] inc. antiqua
 manus cod. Y ἀναγιγνωσκομένου F 4 ἡμᾶς S 7 ἀπεστάλατε Y
 8 ἀπεκρίνεσθε S γρ. Y: ἀπεκρίνασθε FAY¹ 9 ἐπὶ ξένια AY
 corr. (ξένι Y¹): ἐπιξενίαι S¹F ἐπὶ ξενίαν S corr. 13 sq. παρ'
 ὑμῖν ὁ πύθων AY 14 ἡμῖν SF¹ ὁ τότε] οὔτε A (τε s. v. in
 ras. pr. m.) 15 μνησθῆσεσθε FAY 17 τὸν add. F s. v.
 20 οὗτοι superscr. αὐτοὶ F | ante τῶν add. τοὺς λόγους S rec.
 FAY 21 ἐκείνων A¹ corr. A² 23 κακῶι A¹ | ἀπεδέχεσθε F |
 μεταβάλλει S¹ μεταβαλεῖν A¹ corr. A²

- αὐτοῦ τὴν γνώμην, ὅταν ἄπιστος φαίνεται τοῦτοις ὧν
 22 προήρηται εὐεργέτης εἶναι. ἐκέλευεν οὖν τοὺς λέγοντας
 ἐν τῷ δήμῳ τῇ μὲν εἰρήνῃ μὴ ἐπιτιμᾶν· οὐ γὰρ ἄξιον εἶναι
 εἰρήνην λύειν· εἰ δέ τι μὴ καλῶς γέγραπται ἐν τῇ
 εἰρήνῃ, τοῦτ' ἐπανορθώσασθαι, ὥς ἅπαντα Φίλιππον
 ποιήσονται ὅς ἂν ὑμεῖς ψηφίσησθε. ἂν δὲ διαβάλλωσι
 μέν, αὐτοὶ δὲ μηδὲν γράψωσι δι' οὗ ἡ μὲν εἰρήνη ἔσται,
 παύσεται δ' ἀπιστούμενος ὁ Φίλιππος, μὴ προσέχειν τὸν
 23 νοῦν τοῖς τοιούτοις ἀνθρώποις. καὶ τούτους τοὺς λόγους
 ὑμεῖς ἀκούοντες ἀπεδέχεσθε, καὶ δίκαια ἔφατε τὸν Πύ- 10
 θωνα λέγειν· καὶ ἦν δίκαια. ἔλεγεν δὲ τούτους τοὺς
 λόγους, οὐχ ὅπως λυθείη ἐκ τῆς εἰρήνης ἀλλ' ἣν ἐκείνῳ συμ-
 φέροντα καὶ ὧν πολλὰ χρήματα ἀνηλώκει ὥστε γενέσθαι,
 ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἐνθάδε διδασκάλων προδεδιδαγμένος, οἱ
 οὐκ ᾔσονται εἶναι τὸν γράψοντα ἐναντία τῷ Φιλοκράτους 15
 24 ψηφίσματι, τῷ ἀπολλύντι Ἀμφίπολιν. ἐγὼ δ' ὡς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι παράνομον μὲν οὐδὲν ἐτόλμησα γράψαι, τῷ
 δὲ Φιλοκράτους ψηφίσματι οὐκ ἦν παράνομον τὰν ἐναντία
 γράφειν, ὥς ἐγὼ ἐπιδείξω· τὸ γὰρ ψήφισμα τὸ Φιλο-
 κράτους, καθ' ὃ ὑμεῖς ἀπώλλυτε Ἀμφίπολιν, ἐναντίον 20
 ἦν τοῖς προτέροις ψηφίσμασι, καθ' ὃ ὑμεῖς ἐκτήσασθε
 25 ταύτην τὴν χά|ραν. τοῦτο μὲν οὖν παράνομον ἦν τὸ 88
 ψήφισμα, τὸ τοῦ Φιλοκράτους, καὶ οὐχ οἷόν τ' ἦν τὸν τὰ ἐν-

1 αὐτοῦ S 2 προείρηται F | ἐκέλευεν Y 5 ἐπανορθώ-
 σασθε S¹ 6 ὅς' superscr. α F | ἐὰν δὲ FAY 8 ὁ om. FAY
 10 καὶ] αἱ compendio scriptum in ras. S 11 δὲ om. Y¹ (add.
 pr. m. mg. et corr. ex v rec.) | τοὺς λόγους τούτους F 15 γρά-
 ψοντα F γράφοντα AY 17 Ἀθηναῖοι] διαστὰι S 18 sq. οὐκ
 ἦν .. γράφειν SA¹: δ ἦν .. ἔγραψα FA²Y 19 τὸ τοῦ φιλοκρ.
 F²Y¹ 20 ἀπώλλυτε S¹AY corr.: ἀπόλλυτε S corr. FY¹ (sed
 post v litt. erasa vid.) 21 ἦν add. s. v. A²

νομα γράφοντα ταῦτα τῷ παρανόμῳ ψηφίσματι γράφειν.
 ἐκείνοις δὲ τοῖς προτέροις ψηφίσμασι, τοῖς οὖσιν ἐννόμοις
 καὶ σφῶνσι τὴν ὑμετέραν χώραν, ταῦτα γράφων ἐννομά
 τ' ἔγραψα καὶ ἐξήλεγχον τὸν Φίλιππον, ὅτι ἐξηπάτα
 5 ὑμᾶς καὶ οὐκ ἐπανορθώσασθαι ἐβούλετο τὴν εἰρήνην,
 ἀλλὰ τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν λέγοντας ἀπίστους καταστήσαι.
 καὶ ὅτι μὲν δοὺς τὴν ἐπανορθώσιν νῦν ἔξαρκός ἐστιν, 26
 ἅπαντες ἴστε. φησὶν δ' Ἀμφίπολιν ἑαυτοῦ εἶναι· ὑμᾶς
 γὰρ ψηφίσασθαι ἐκείνου εἶναι, ὅτ' ἐψηφίσασθε ἔχειν αὐτὸν
 10 ἃ εἶχεν. ὑμεῖς δὲ τὸ μὲν ψήφισμα τοῦτ' ἐψηφίσασθε,
 οὐ μέντοι γ' ἐκείνου εἶναι Ἀμφίπολιν. ἔστιν γὰρ ἔχειν
 καὶ τὰ ἀλλότρια, καὶ οὐχ ἅπαντες οἱ ἔχοντες τὰ αὐτῶν
 ἔχουσιν, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ ἀλλότρια κέκτηνται· ὥστε
 τοῦτό γε τὸ σοφὸν αὐτοῦ ἡλθιδίον ἐστιν. καὶ τοῦ μὲν 27
 15 Φιλοκράτους ψηφίσματος μέμνηται, τῆς δ' ἐπιστολῆς,
 ἣν πρὸς ὑμᾶς ἐπεμψεν ὅτ' Ἀμφίπολιν ἐπολιόρκει, ἐπι-
 λέλησται, ἐν ᾗ ὠμολόγει τὴν Ἀμφίπολιν ὑμετέραν εἶναι·
 ἔφη γὰρ ἐκπολιορκήσας ὑμῖν ἀποδώσειν, ὡς οὖσαν ὑμε-
 τέραν καὶ οὐ τῶν ἐχόντων. καὶ ἐκεῖνοι μὲν, ὡς ἔοικεν, οἱ 28
 20 πρότερον ἐν Ἀμφιπόλει οἰκοῦντες πρὶν Φίλιππον λαβεῖν,
 τὴν Ἀθηναίων χώραν εἶχον, ἐπειδὴ δὲ Φίλιππος αὐτὴν
 εἴληφεν, οὐ τὴν Ἀθηναίων χώραν ἀλλὰ τὴν ἑαυτοῦ ἔχει·
 οὐδ' Ὀλυνθὸν γε οὐδ' Ἀπολλωνίαν οὐδὲ Παλλήνην,

1 αὐτὰ A¹ 2 πρότερον^{οις} F 3 ὑμετέραν A 4 ἔγραψα SAY:
 ἔγραψον F | ἐξήλεγχον S: ἐξήλεγχον^{ξα} F ἐξηλεγεῖν AY 5 ἡμᾶς S¹
 6 ἡμῶν AY 9 ὅτε] τε Y¹ corr ead. m. | ἐψηφίσασθε SA: ἐψηφί-
 ζεσθε F ἐψηφίζεσθε Y 12 ἑαυτῶν FY corr. (αὐτῶν Y¹)
 13 τὰλλότρια FAY 14 αὐτοῦ FY: αὐτῶν S αὐτῶν A 15 ψη-
 φίσματος om. Y¹ add. ead. m. | μέμνημαι A cum puncto, mg.
 ται 16 ἡμᾶς SAY

- 29 οὐκ ἀλλοτριὰς ἀλλὰ τὰς ἑαυτοῦ χώρας κέκτηται. ἄρ' ὑμῖν
δοκεῖ πεφυλαγμένως ἅπαντα πρὸς ὑμᾶς ἐπιστέλλειν, ὅπως
ἂν φαίνεται καὶ λέγων καὶ πράττων | ἃ παρὰ πᾶσιν ἄν- 84
θρώποις ὁμολογεῖται δίκαια εἶναι, ἀλλ' οὐ σφόδρα κατα-
πεφρονηκέναι, ὅς τὴν χώραν, ἣν οἱ Ἕλληνες καὶ βασιλεὺς 5
ὁ Περσῶν ἐψηφίσαντο καὶ ὁμολογήκασιν ὑμετέραν εἶναι,
ταύτην φησὶν ἑαυτοῦ καὶ οὐχ ὑμετέραν εἶναι;
- 30 Περὶ δὲ τοῦ ἑτέρου ἐπανορθώματος, ὃ ὑμεῖς ἐν τῇ
εἰρήνῃ ἐπανορθοῦσθε, τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ὅσοι μὴ
κοινωνοῦσι τῆς εἰρήνης, ἐλευθέρους καὶ αὐτονόμους 10
εἶναι, καὶ ἐάν τις ἐπ' αὐτοὺς στρατεύῃ, βοηθεῖν τοὺς
κοινωνοῦντας τῆς εἰρήνης, ἡγούμενοι καὶ δίκαιον τοῦτο
- 31 καὶ φιλάνθρωπον, μὴ μόνον ἡμᾶς καὶ τοὺς συμμάχους
τοὺς ἡμετέρους καὶ Φίλιππον καὶ τοὺς συμμάχους τοὺς
ἐκείνου ἄγειν τὴν εἰρήνην, τοὺς δὲ μῆτε ἡμετέρους ὄντας 15
μῆτε Φιλίππου συμμάχους ἐν μέσῳ κείσθαι καὶ ὑπὸ τῶν
κρειττόνων ἀπόλλυσθαι, ἀλλὰ καὶ τούτοις διὰ τὴν ὑμε-
τέραν εἰρήνην ὑπάρχειν σωτηρίαν, καὶ τῷ ὄντι εἰρήνην
- 32 ἄγειν ἡμᾶς καταθεμένους τὰ ὅπλα, τοῦτο δὲ τὸ ἐπανόρ-
θωμα ὁμολογῶν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς ἀκούετε, δίκαιόν 20
εἶναι καὶ δέχεσθαι, Φεραίων μὲν ἀφήρηται τὴν πόλιν
καὶ φρουρὰν ἐν τῇ ἀκροπόλει κατέστησεν, ἵνα δὴ αὐτό-
νομοι ᾖσιν, ἐπὶ δ' Ἀμβρακίαν στρατεύεται, τὰς δ' ἐν
Κασσωπία τρεῖς πόλεις, Πανδοσίαν καὶ Βούχετα καὶ

1 οὐκ del. Franke, defendit Blass coll. IX 31. XXIII 191. XXVII 66
3 παράπασιν A cf. § 18 5 ὁ βασιλεὺς Y¹ 9 ἐπηνωρθώμασθε
FAY 12 δίκαιον εἶναι FAY 13 καὶ τοὺς συμμ. . . 14 Φίλιππον
om. A¹ in mg. add. A² | ἐνυμάχους (etiam v. 16) F 14 ὑμετέ-
ρους FA 15 μῆτε] μῆθ' (μεθ' A) A 19 ἡμᾶς ἄγειν FAY | δὲ
om. AY 20 ὁμολογῶ A¹ 22 δὴ] η in ras. A² 23 ἀμβρακίαν A¹
24 κασσωπεῖαι AY corr. | Βούχετα Dindorf sec. Harpocration.:
βουχεταν SFAY

Ἐλάτειαν, Ἡλείων ἀποικίας, κατακαύσας τὴν χώραν καὶ εἰς τὰς πόλεις βιασάμενος παρέδωκεν Ἀλεξάνδρῳ τῷ κηδεστῇ τῷ ἑαυτοῦ δουλεύειν. σφόδρα γε βούλεται τοὺς Ἕλληνας ἐλευθέρους εἶναι καὶ αὐτονόμους, ὥς δηλοῖ τὰ
 5 ἔργα.

Περὶ δὲ τῶν ὑποσχέσεων ὧν ὑμῖν διατελεῖ ὑπὸ σχνοῦ- 33
 85 μενος ὥς μεγάλα ὑμᾶς εὐεργετήσων, καταψεύδεσθαι | μέ
 φησιν αὐτοῦ διαβάλλοντα πρὸς τοὺς Ἕλληνας· οὐδὲν
 γὰρ ὑμῖν πρόποτε φησιν ὑπεσχῆσθαι. οὕτως ἀναιδὴς
 10 ἔστιν ὁ ἐν ἐπιστολῇ γεγραφώς, ἥ ἔστι νῦν ἐν τῷ βουλευ-
 τηρίῳ, ὃς ἐπιστομεῖν ἡμᾶς, ἔφη, τοὺς αὐτῷ ἀντιλέγοντας,
 ἐὰν ἡ εἰρήνη γένηται, τοσαῦτα ὑμᾶς ἀγαθὰ ποιήσῃ· ἃ
 γράφειν ἂν ἤδη, εἰ ἥδει τὴν εἰρήνην ἐσομένην, δηλον
 ὥς προκεχειρισμένων καὶ ἐτοίμων ὄντων τῶν ἀγαθῶν,
 15 ἃ ἐμέλλομεν πείσεσθαι τῆς εἰρήνης γενομένης. γενομένης 34
 δὲ τῆς εἰρήνης, ἃ μὲν ἡμεῖς ἐμέλλομεν ἀγαθὰ πείσεσθαι,
 ἐκποδὼν ἔστιν, φθορὰ δὲ τῶν Ἑλλήνων τοσαύτη γέγονεν
 ὅσῃν ὑμεῖς ἴστε. ὑμῖν δ' ἐν τῇ νῦν ἐπιστολῇ ὑπὸ σχνεῖ-
 ται, ἐὰν τοῖς μὲν αὐτοῦ φίλοις καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ λέγουσιν
 20 πιστεύητε, ἡμᾶς δὲ τοὺς διαβάλλοντας αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς
 τιμωρήσῃθε, ὥς μεγάλα εὐεργετήσῃ. τὰ μέντοι εὐεργε- 35
 τήματα τοιαῦτα ἔσται· οὔτε τὰ ὑμέτερα ὑμῖν ἀποδώσει
 (αὐτοῦ γὰρ φησιν εἶναι), οὔτ' ἐν τῇ οἰκουμένῃ αἱ ὀφείλειαι

1 Ἐλάτειαν] βέλτιον ἐν ἐνίοις γέγραπται διὰ τοῦ ρ „Ἐλάτρεια“
 Harpocrat. 3 τῷ ἑαυτοῦ κηδεστῇ AY 7 μέν S¹ 9 ἡμῖν
 FAY 10 ἐν τῇ ἐπ. A 11 ὃς Tournier: ὅτ' SFAY | ἐπιστο-
 μεῖν S¹ | ἑαυτῷ SF αὐτοῦς? Y¹ 12 ἡ om. FY | ἀγαθὰ ἡμᾶς
 F 13 ἐσομένην] ἐπομένην A cf. § 35 15 ἐσομένης loco prioris
 γενομένης FY 16 μέλλομεν S 18 νυνὶ S cf. § 41 19 ἑαυτοῦ
 S 20 πιστεύεται A¹ corr. A² 21 τιμωρήσῃθε F²Y: τιμω-
 ρήσεσθε SF¹ τιμωρήσασθε A | μεγάλα ὑμᾶς AY | εὐεργετήσῃν
 FAY 22 ἀποδώσειν Y¹ 23 ἑαυτοῦ F

ἔσονται, ἵνα μὴ διαβληθῇ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' ἄλλη τις χώρα καὶ ἄλλος, ὥς ἔοικε, τόπος φανήσεται, οὗ ὑμῖν αἱ δωρεαὶ δοθήσονται.

- 36 Περὶ δ' ὧν ἐν τῇ εἰρήνῃ εἴληφε χωρίων, ὑμῶν ἐχόντων, παρασπονδῶν καὶ λύων τὴν εἰρήνην, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει ὅ τι εἶπη, ἀλλ' ἀδικῶν φανερώς ἐξελέγχεται, ἐπιτρέπειν φησὶν περὶ τούτων ἔτοιμος εἶναι ἴσῳ καὶ κοινῷ δικαστηρίῳ· περὶ ὧν μόνων οὐδὲν δεῖ ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐστὶν ὁ κρίνων. ἅπαντες γὰρ ἴσμεν τίνι 10 μηνὶ καὶ τίνι ἡμέρᾳ ἡ εἰρήνη ἐγένετο. ὥσπερ δὲ ταῦτα 10 ἴσμεν, κἀκεῖνα ἴσμεν, τίνι μηνὶ καὶ τίνι ἡμέρᾳ Σέρρειον τεῖχος καὶ Ἐργλίσκη καὶ Ἱερὸν ὕρος ἐάλω. οὐ δὴ ἀφα|νῇ 86 ἐστὶν τὰ οὕτωπραχθέντα, οὐδὲ κρίσεως δεόμενα, ἀλλὰ πᾶσι γνώριμα, πότερος πρότερος ὁ μὴν ἐστίν, ἐν ᾧ ἡ εἰρήνη ἐγένετο ἢ ἐν ᾧ τὰ χωρία ἐάλω. 15
- 38 Φησὶν δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἡμῶν, ὅσοι ἐν τῷ πολέμῳ ἐάλωσαν, ἀποδεδωκέναι· ὃς τὸν μὲν Καρύστιον, τὸν πρόξενον τῆς ἡμετέρας πόλεως, ὑπὲρ οὗ ὑμεῖς τρεῖς πρέσβεις ἐπέμψατε ἀπαιτοῦντες, τοῦτον τὸν ἄνδρα ἐκεῖνος οὕτω σφόδρα ὑμῖν ἐβούλετο χαρίσασθαι, ὥστ' ἀπέ- 20 κτεινε καὶ οὐδ' ἀναλρεσιν ἔδωκεν, ἵνα ταφῇ.
- 39 Περὶ δὲ Χερρονήσου, ἃ τ' ἐπιστέλλει πρὸς ὑμᾶς ἄξιόν ἐστιν ἐξετάσαι, ἔτι δὲ καὶ ἂν πράττει, καὶ ταῦτ' εἰδέναι. τὸν μὲν γὰρ τόπον ἅπαντα τὸν ἔξω Ἀγορᾶς ὡς ἐαντοῦ

1 ἔσονται] ἐπονται A   2 ἄλλος τις FA²Y | οὐ] οὐχ S¹ corr. ead. m.   6 εἶπει A   8 μόνων S   10 τίνι] ποῖαι γρ. FAY 10 sq. ἴσμεν ταῦτα Y   11 καὶ τίνι SFY corr.: καὶ ποῖαι γρ. FAY¹ | σέρρειον F (superscr. ι et ι in mg.): σέρρειον SAY 12 δῇ] η corr. ex ι S² (non A)   13 τὰ] ταῦτα FY ταῦθ' A 14 πότερον S corr. ex πότερος | ὁ om. FAY cf. XVI 9   18 τρεῖς om. A¹ add. pr. m   19 πρεσβείας FY | τοῦτον ἀπαιτοῦντες F 20 οὕτως FY 21 ἂν ἀλρεσιν AY¹ | δέδωκεν Y   22 ἡμᾶς F

ὄντα καὶ ὑμῖν οὐδέν προσήκοντα δέδωκεν καρποῦσθαι
 Ἀπολλωνίδῃ τῷ Καρδιανῷ. καίτοι Χερρονήσου οἱ ὄροι
 εἰσίν, οὐκ Ἀγορά, ἀλλὰ βωμὸς τοῦ Διὸς τοῦ ὀρίου, ὃς
 ἐστὶ μεταξὺ Πτελεοῦ καὶ Λευκῆς ἀκτῆς, ἣ ἡ διορυχὴ 40
 5 ἔμελλε Χερρονήσου ἔσεσθαι, ὥς γε τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπὶ
 τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ ὀρίου δηλοῖ. ἔστι δὲ τουτί·

Τόνδε καθιδρύσαντο θεῷ περικαλλέα βωμὸν
 Λευκῆς καὶ Πτελεοῦ μέσσον ὄρον θέμενοι
 ἐνναέται, χάρος σημήιον· ἀμμορίης δὲ
 10 αὐτὸς ἄναξ μακάρων ἐστὶ μέσος Κρονίδης.

ταύτην μέντοι τὴν χώραν, τοσαύτην οὖσαν ὅσην οἱ πολ- 41
 λοι ὑμῶν ἴσασιν, ὥς ἐαυτοῦ οὖσαν τὴν μὲν αὐτὸς καρ-
 ποῦται, τὴν δ' ἄλλοις δωρεῖαν δέδωκεν, καὶ ἅπαντα τὰ
 κτήματα τὰ ὑμέτερα ὑφ' αὐτῷ ποιεῖται. καὶ οὐ μόνον
 87 τὴν ἔξω Ἀγορᾶς χώραν σφετερίζεται, | ἀλλὰ καὶ πρὸς
 16 Καρδιανούς, οἳ οἰκοῦσιν εἴσω Ἀγορᾶς, ἐπιστέλλει ἐν τῇ
 νῦν ἐπιστολῇ ὥς δεῖ ὑμᾶς διαδικάζεσθαι, πρὸς Καρδια-
 νούς τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ὑμετέρᾳ, εἴ τι πρὸς αὐτοὺς
 διαφέρεσθε. διαφέρονται δὲ πρὸς ὑμᾶς, σκέψασθε εἰ 42
 20 περὶ μικροῦ. ἐαυτῶν φασὶ τὴν χώραν οὖσαν οἰκεῖν καὶ
 οὐχ ὑμέτεραν, καὶ τὰ μὲν ὑμέτερα εἶναι ἐγκτήματα ὥς

3 ἀλλ' ὁ F γρ. Y | ὀρίου S (v. 6 ορίου): ὀρείου FY¹ ὀρείου
 AY² 4 ἥμ S: οὐ FAY | διορυχὴ FY 5 γρ om. FAY
 6 τοῦ βωμοῦ om. S titulum ΕΙΠΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ
 add. SFA Y 7 epigramma om. S add. corr. in mg. superiore

8 μέσον FS 11 τοσαύτην οὖσαν om. S | ὅσην . . 12 οὖσαν om.
 A, add. A² mg. 14 ἐαυτῶν FA 16 εἴσω AY rec. mg. (ἐν τινι
 εἴσω): ἔξω S (σ superscr.) FY¹ 17 νυν F | πρὸς Καρδιανούς
 del. Index Lambini, πρὸς Καρδιανούς . . ὑμέτερά del. Cobet Καρ-
 διανούς secl. Blass 18 οἰκοῦντας F | ὑμέτεροι A 19 διαφέρεσθε S
 20 μικρῶν A 21 ὑμέτεραν εἶναι F | ἐγκτήματα S¹ | φασιν ante
 ὥς add. FY corr. (φασίν in ras. et in mg., λέγων? Y¹) λέγων A

- ἐν ἀλλοτριᾷ, τὰ δὲ ἑαυτῶν κτήμαθ' ὥς ἐν οἰκείᾳ, καὶ
 ταῦθ' ὑμέτερον πόλιν γράψαι ἐν ψηφίσματι, Κάλλιππον
 43 Παιανιέα. καὶ τοῦτό γ' ἀληθὲς λέγουσιν· ἔγραψε γάρ,
 καὶ ἐμοῦ γ' αὐτὸν γραψαμένου παρανόμων γραφὴν ὑμεῖς
 ἀπεψηφίσασθε· τοιγάρτοι ἀμφισβητήσιμον ὑμῖν τὴν 5
 χώραν κατεσκεύακεν. ὁπότε δὲ περὶ τούτου τολμήσετε
 πρὸς Καρδιανούς διαδικάζεσθαι, εἴθ' ὑμετέρα ἐστὶν εἰτ'
 ἐκείνων ἢ χώρα, διὰ τί οὐ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους Χερρο-
 44 νησίτας τὸ αὐτὸ δίκαιον ἐσται; καὶ οὕτως ὑβριστικῶς
 ὑμῖν κέχρηται, ὥστε φησὶν, ἂν μὴ θέλωσιν διαδικάζεσθαι 10
 οἱ Καρδιανοί, αὐτοὺς ἀναγκάσειν, ὥς ὑμῶν γ' οὐκ ἂν
 δυναμένων οὐδὲν ἀναγκάσαι Καρδιανούς ὑμῖν ποιῆσαι·
 ἐπειδὴ δ' ὑμεῖς οὐ δύνασθε, αὐτοὺς φησὶν τοῦτ' ἀναγκά-
 45 σειν αὐτοὺς ποιῆσαι. ἄρ' οὐ μέγала φαίνεται ὑμᾶς
 εὐεργετῶν; καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν τινες εὐ' ἔρασαν 15
 γεγράφθαι, οἳ πολὺν ἂν δικαιότερον ὑφ' ὑμῶν ἢ Φίλιππος
 μισοῖντο. ἐκεῖνος μὲν γε ἑαυτῷ πτώμενος δόξαν καὶ
 μεγάλ' ἀγαθὰ ἅπαντα καθ' ὑμῶν πράττει· ὅσοι δ' Ἀθη-
 ναῖοι ὄντες μὴ τῇ πατρίδι, ἀλλὰ Φιλίππῳ εὖνοιαν ἐνδεί-
 κνυνται, προσήκει αὐτοὺς ὑφ' ὑμῶν κακούς κακῶς 20
 ἀπολωλέναι, εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγ' κέφαλον ἐν τοῖς κρο- 88

1 αὐτῶν FY¹ | κτήματα] ἐγκλήματα Y¹ | ἐν] ἐπ' S (cf. ἐπὶ
 τῆς οἰκείας Lucian. Dem. enc. 26) 2 κάλλιππον A 3 ἀληθὲς AY:
 ἀληθῆ S ἀληθῶς F 4 post γραψαμένου 3 litt. erassae Y
 5 ὑμῖν S: ὑμῶν F ὑμῶν AY 7 διαδικάζεσθε F 9 ἐστὶν F
 10 εἰάν FAY 11 ἀναγκάζειν F 12 οὐδὲν S: οὐδὲ FAY |
 ὑμῖν ποιῆσαι S: ὑμῖν ποιῆσαι τὰ δίκαια AY τὰ δίκαια πρὸς
 ὑμᾶς ποιῆσθαι F 13 ἀναγκάσει A 14 ὑμᾶς φαίνεται F
 17 μισοῖμτο A | μὲν γε S: μὲν γάρ FAY | δόξαν] καὶ δόξαν Y
 (καὶ punctis deletum) 18 πάντα AY 19 ἀλλὰ s. v. Y
 21 cf. Plut. mor. 425 B

τάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρυλαις καταπεπατημένον
φορεῖτε.

Ἐπολοιπόν μοι ἐστὶν ἔτι πρὸς ταύτην τὴν ἐπιστολὴν 46
τὴν εὖ ἔχουσαν καὶ τοὺς λόγους τῶν πρέσβεων γράψαι
τὴν ἀπόκρισιν, ἣν ἡγοῦμαι δικαίαν τ' εἶναι καὶ συμ-
φέρουσαν ὑμῖν.

1 καὶ SF Hermog. III 233 W. (256, 1 R.): ἀλλὰ γρ. FAY |
καταπεπατημένον] κατα in ras. S¹ 5 τ' om. F 6 ἡμῖν S

Subscriptum est in S

Ἢ Ἢ Ἢ Δ Δ Δ Δ Π

ΤΟΜΟΣ Α

ΦΙΛΙΠΠΙΚΟὶ ΛΟΓΟΙ $\bar{S}$: (or. I—IV. VIII. VII)

$\bar{X} \bar{X} \bar{H} \bar{H} \bar{\Gamma} \bar{\Delta} \bar{\Delta} \Pi$ (scribendum $\bar{X} \bar{X} \bar{H} \bar{H} \bar{\square} \bar{\Delta} \bar{\Delta} \bar{\Pi}$, quem nu-
merum in S legi falso Cobet dicit, ultimam litteram Π in Δ mutari
post Voemelium iubet Dindorf)

in F Y

ΠΕΡΙ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ

Ἢ Ἢ Ἢ Δ Δ Δ

A numerum om.

VIII

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΧΕΡΡΟΝΗΣΩΙ

ΤΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁ λόγος οὗτος ὑπὲρ Διοπελθους εἴρηται καὶ ὧν ἐκεῖνος παρ' Ἀθηναίοις κατηγορήτο. ἦν μὲν γὰρ Χερρόνησος ἡ πρὸς Θράκην τῶν Ἀθηναίων κτῆμ' ἀρχαῖον, εἰς δὲ ταύτην ἀπέστειλαν κατὰ τοὺς Φίλιππου καιροὺς κληρούχους ἑαυτῶν. ἔθος δ' ἦν τοῦτο παλαιὸν τοῖς Ἀθηναίοις, ὅσοι πένητες ἦσαν αὐτῶν καὶ ἀκτῆ- 5
μονες οἴκοι, τοὺτους πέμπειν ἐποίκους εἰς τὰς ἕξω πόλεις τὰς ἑαυτῶν· καὶ ἐλάμβανον πεμπόμενοι ὅπλα τ' ἐκ τοῦ δημοσίου καὶ ἐφόδιον. καὶ νῦν τολύνν τοῦτο γέγονεν καὶ πεπόμφασιν ἐποίκους εἰς τὴν Χερρόνησον, στρατηγὸν αὐτοῖς δόντες Διο- 10
2 πείθῃ. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι Χερρονησίται τοὺς ἐπελθόντας ἐδέ-
ξαντο καὶ μετέδωκαν αὐτοῖς καὶ οἰκιῶν καὶ γῆς, Καρδιανοὶ δ' οὐκ ἐδέξαντο, λέγοντες ἰδίαν χώραν οἰκεῖν καὶ οὐκ Ἀθη-
ναίων. ἐντεῦθεν οὖν Διοπελθὴς ἐπολέμει Καρδιανοῖς. οἱ δὲ παρὰ Φίλιππον καταφεύγουσι, καὶ ὃς ἐπιστέλλει τοῖς Ἀθηναίοις 15
μὴ βιάζεσθαι Καρδιανούς ὥς αὐτῷ προσήκοντας, ἀλλὰ δικάσα- 15
σθαι πρὸς αὐτούς, εἴ τί φασιν ἡδικῆσθαι. ὥς δ' οὐκ ἤκουον 89

Cf. Gregorius Corinth. VII 1194 W.

2 κατηγορήτο F γρ. Y: κατηγορεῖται Y text. 6 ἕξω F γρ. Y: om. Y text. 9 διοπελθῇ Greg. 11 καὶ . . 12 ἐδέξαντο om. F¹ add. F² mg. 13 ἐπολέμει F γρ. Y: ἐπολέμησε Y text. Greg. 14 καὶ δς F γρ. Y: δς καὶ Y text. 15 καρδιανοῖς F | διαδικάσασθαι Voemel 16 τι F: γρ Y | ἀδικεῖσθαι Y Greg.

- τούτων οἱ Ἀθηναῖοι, βοήθειαν τοῖς Καρδιανοῖς ἔπεμψεν. ἐφ' 3
οἷς ἀγανακτήσας ὁ Διοπείδης, τοῦ Φιλίππου περὶ τὴν μεσό-
γειαν, τὴν ἄνω Θράκην, πολεμοῦντος πρὸς τὸν Ὀδρουσῶν βα-
σιλέα, τὴν παράλιον Θράκην ὑπήκοον οὔσαν τοῦ Μακεδόνος
5 κατέδραμεν καὶ ἐπόρθησεν καὶ ἔφθη, πρὶν Φίλιππον ἐπανελ-
θεῖν, ἀναχωρήσας εἰς τὴν Χερρόνησον καὶ ἐν ἀσφαλεῖ γενό-
μενος. διόπερ ὁ Φίλιππος οὐ δυνηθεὶς ὅπλοις αὐτὸν ἀμύνα-
σθαι πέπομφεν ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, κατηγορῶν
τοῦ στρατηγοῦ καὶ λέγων αὐτὸν παραβεβηκέναι τὴν εἰρήνην
10 ἄντικρυς. καὶ οἱ φιλιππίζοντες τῶν δητόρων κατατρέχουσι τοῦ
Διοπείδους καὶ κολάζειν ἀξιοῦσιν αὐτόν. πρὸς οὗς ὁ Δημο- 4
σθένης ἐναντιούμενος διχῇ ὑπὲρ τοῦ Διοπείδους ἵσταται. οὔτε
γὰρ ἄδικά φησιν αὐτὸν πεποιηκέναι (Φιλίππου γὰρ πολὺν πρό-
τερον παραβάντος τὴν εἰρήνην καὶ ἀδικοῦντος τὴν τῶν Ἀθη-
15 ναίων πόλιν, εἰκότως καὶ τοῦτον ἔργα πολέμου διαπράττεσθαι)
οὔτε συμφέρειν λέγει τοῖς Ἀθηναίοις κολάσαι τὸν στρατηγὸν
καὶ διαλῦσαι τὴν ὑπ' ἐκείνῳ δύναμιν, ἥτις νῦν ἀποκρούεται
Χερρονήσου Φίλιππον. τὸ δ' ὅλον ἐπὶ πόλεμον παρακαλεῖ, καὶ
τοῦ Φιλίππου πολλὴν ποιεῖται κατηγορίαν ὥς ἀδίκου καὶ παρα-
20 σπόνδου καὶ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἑλλήσιν ἐπιβουλεύοντος.
- 90 "Εδει μὲν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοὺς λέγοντας ἅπαντας
μῆτε πρὸς ἔχθραν ποιεῖσθαι λόγον μηδένα μῆτε πρὸς
χάριν, ἀλλ' ὃ βέλτιστον ἕκαστος ἡγεῖτο, τοῦτ' ἀποφαίνε-
σθαι, ἄλλως τε καὶ περὶ κοινῶν πραγμάτων καὶ μεγάλων
25 ὑμῶν βουλευομένων· ἐπειδὴ δ' ἔνιοι τὰ μὲν φιλονικίᾳ,
τὰ δ' ἥτινιδήποτ' αἰτία προάγονται λέγειν, ὑμᾶς ὦ ἄν-

2 ὁ om. Y   3 πολεμοῦντας . . 4 Θράκην om. F¹ add. F²
mg.   5 ἐπόρθησεν καὶ ἔφθη γρ. F Y: ἐπόρθησεν αἰφνίδιον F¹
(αἰφνίδιον etiam Greg.)   6 ἀσφαλείαι F   12 τοῦ om. F Greg.
13 αὐτὸν φησὶ Y | προτέρου Y   15 πολέμου Y cf. Dem. IX 8
17 ἐκείνῳ O: ἐκείνῳ FY ἐκείνον Greg.   21 ἅπαντας ἐν ὑμῖν
FAY   23 ταῦτ' F   25 ἐπειδὴ FAY: ἐπεὶ S

- δρες Ἀθηναῖοι τοὺς πολλοὺς δεῖ πάντα τᾶλλ' ἀφελόντας,
 ἃ τῇ πόλει νομίζετε συμφέρειν, ταῦτα καὶ ψηφίζεσθαι
 καὶ πράττειν. ἡ μὲν οὖν σπουδὴ περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ
 2 πραγμάτων ἐστὶν καὶ τῆς στρατείας, ἣν ἐνδέκατον μῆνα
 τουτονὶ Φίλιππος ἐν Θράκῃ ποιεῖται· τῶν δὲ λόγων οἱ
 πλείστοι περὶ τῶν Διοπείδης πράττει καὶ μέλλει ποιεῖν
 εἰρηνται. ἐγὼ δ' ὅσα μὲν τις αἰτιᾶται τινὰ τούτων, οὕς
 κατὰ τοὺς νόμους ἐφ' ὑμῖν ἐστίν, ὅταν βούλησθε, κολά-
 ξειν, καὶν ἤδη δοκῇ καὶν ἐπισχοῦσι περὶ αὐτῶν σκοπεῖν
 ἐγκωρεῖν ἡγοῦμαι, καὶ οὐ πάνν δεῖ περὶ τούτων οὐτ' ἔμ' 10
 3 οὐτ' ἄλλον οὐδέν' ἰσχυρίζεσθαι· ὅσα δ' ἐχθρὸς ὑπάρχων
 τῇ πόλει καὶ δυνάμει πολλῇ περὶ Ἑλλησποντον ὦν πει-
 ρᾶται προλαβεῖν, καὶν ἅπαξ ὑστερήσωμεν, οὐκέθ' ἔξομεν
 σῶσαι, περὶ τούτων δ' οἶομαι τὴν ταχίστην συμφέρειν
 καὶ βεβου|λεῦσθαι καὶ παρεσκευάσθαι, καὶ μὴ τοῖς περὶ 91
 τῶν ἄλλων θορύβοις καὶ ταῖς κατηγορίαις ἀπὸ τούτων 18
 ἀποδρᾶναι.
- 4 Πολλὰ δὲ θαυμάζων τῶν εἰωθότων λέγεσθαι παρ'
 ὑμῖν, οὐδενὸς ἦντον ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τεθαύμακα, ὃ καὶ
 πρῶν τινὸς ἤκουσ' εἰπόντος ἐν τῇ βουλῇ, ὥς ἄρα δεῖ 10
 τὸν συμβουλευόντ' ἢ πολεμεῖν ἀπλῶς ἢ τῇν εἰρήνην
 5 ἄγειν συμβουλευεῖν. ἔστι δέ· εἰ μὲν ἡσυχίαν Φίλιππος

1 ἀφελόντας S (cf. XXIII 20): ἀφέντας F A Y 4 στρατείας
 S corr. F: στρατιᾶς S¹ (tum στρατείας, ex quo ras. factum est

στρατίας) AY 7 τινὰ om. Y¹ 9 δοκεῖν F δοκαῖ A | καὶν
 μικρὸν ἐπ. FAY | ἐπισχοῦσι AY corr.: ἐπίσχωσι SFY¹ 10 ἐκ-
 χωρεῖν S rec. 11 ἰσχυρίζεσθαι SF corr. Y: διισχυρίζεσθαι F¹ A
 γφ. Y 12 πόλει φίλιππος FAY 13 ὑστερήσωμεν A ὑστε-
 ρίσωμεν Y corr. cf. IV 38 14 οἶμαι FAY 15 παρασκευάσθαι S¹
 cf. IV 19 20 post ἤκουσα ras. 3 litt. F | εἰπόντος om. A¹ add. A²
 mg. 21 sq. ἄγειν τὴν εἰρήνην F | post ἔστι δὲ inserunt <τάληθ' ἐς
 οὕτως> Reiske <τόδε> Voemel <τί> Linder; ἔστω δὲ Dobree

ἄγει καὶ μήτε τῶν ἡμετέρων ἔχει παρὰ τὴν εἰρήνην μη-
 δὲν μήτε συσκευάζεται πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς, οὐκ-
 ἐτι δεῖ λέγειν, ἀλλ' ἀπλῶς εἰρήνην ἀκτέον, καὶ τὰ γ'
 ἀφ' ὑμῶν ἔτοιμ' ὑπάρχονθ' ὁρῶ· εἰ δ' ἂ μὲν ὠμόσαμεν
 5 καὶ ἐφ' οἷς τὴν εἰρήνην ἐποισάμεθα, ἔστιν ἰδεῖν καὶ γε-
 γραμμένα κείται, φαίνεται δ' ἀπ' ἀρχῆς ὁ Φίλιππος, πρὶν 6
 Διοπερίθην ἐκπλεῦσαι καὶ τοὺς κληρούχους, οὓς νῦν αἰ-
 τιῶνται πεποιηκέναι τὸν πόλεμον, πολλὰ μὲν τῶν ἡμετέ-
 ρων ἀδίκως εἰληφώς, ὑπὲρ ὧν ψηφίσμαθ' ὑμέτερ' ἐγκα-
 10 λοῦντα κύρια ταυτί, πάντα δὲ τὸν χρόνον συνεχῶς τὰ
 τῶν ἄλλων Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων λαμβάνων καὶ ἐφ'
 ἡμᾶς συσκευαζόμενος, τί τοῦτο λέγουσιν, ὥς πολεμεῖν ἢ
 ἄγειν εἰρήνην δεῖ; οὐ γὰρ αἴρεσις ἔστιν ἡμῖν τοῦ πράγ- 7
 ματος, ἀλλ' ὑπολείπεται τὸ δικαιοτάτον [καὶ ἀναγκαιό-
 15 τατον] τῶν ἔργων, ὃ ὑπερβαίνουσιν ἐκόντες οὗτοι. τί
 οὖν ἔστι τοῦτο; ἀμύνεσθαι τὸν πρότερον πολεμοῦνθ'
 ἡμῖν. πλὴν εἰ τοῦτο λέγουσι νῆ Δί', ὥς, ἂν ἀπέχῃται τῆς
 Ἀττικῆς καὶ τοῦ Πειραιῶς Φίλιππος, οὗτ' ἀδικεῖ τὴν πό-
 λιν οὔτε ποιεῖ πόλεμον. εἰ δ' ἐκ τούτων τὰ δίκαια τί- 8
 92 θενται καὶ τὴν εἰρήνην ταύτην ὁρίζονται, | ὅτι μὲν δῆ-
 21 πονθεν οὕθ' ὅσι' οὕτ' ἀνεκτὰ λέγουσιν οὕθ' ὑμῖν ἀσφαλῆ,
 δῆλόν ἐστιν ἅπασιν, οὐ μὴν ἀλλ' ἐναντία συμβαίνει ταῖς

2 ὑμᾶς SAY ὑμᾶς F | οὐκέτι S: οὐδὲν FAY 4 ἡμεῖς
 ὠμόσαμεν F ὠμόσαμεν ἡμεῖς AY 10 χρόνον SA¹: ἄλλον χρόνον
 FA²Y 12 ὑμᾶς AY | πολεμεῖν (om. Y¹, add. ead. m.) ἀπλῶς AY
 15 καὶ ἀναγκαιότατον om. S 16 ἀμύνεσθαι F ἀμύνασθαι AY
 17 ἡμῖν AY²: ὑμῖν S ἡμῖν F, om. Y¹ | εἰ S γρ. Y mg.: εἰ μὴ FAY |
 λέγουσιν νῆ Δί' ὥς F¹: λέγουσιν ἰδίως S¹ λέγουσι νῆ Δί' ἕως S
 rec. F²AY 18 καὶ om. S¹ add. rec. del. Dindorf | ὁ φίλιππος
 S rec. FAY 19 τὸν πόλεμον F 21 ἡμῖν AY 22 ἐστι
 πᾶσι(ν) AY

- κατηγορίαις ὡς Διοπελθους κατηγοροῦσιν καὶ αὐτὰ ταῦτα λέγειν αὐτούς. τί γὰρ δήποτε τῷ μὲν Φιλίππῳ πάντα τᾶλλα ποιεῖν ἐξουσίαν δώσομεν, ἂν τῆς Ἀττικῆς ἀπέχηται, τῷ Διοπελθεὶ δ' οὐδὲ βοηθεῖν τοῖς Θωαξίν ἐξέσται, 9 ἢ πόλεμον ποιεῖν αὐτὸν φήσομεν; ἀλλὰ νῆ Δία, ταῦτα 5 μὲν ἐξελέγχονται, δεινὰ ποιοῦσι δ' οἱ ξένοι περικόπτοντες τὰ ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ Διοπελθῆς ἀδικεῖ κατὰ γων τὰ πλοῖα, καὶ δεῖ μὴ ἐπιτρέπειν αὐτῷ. ἔστω, γιγνέσθω ταῦτα, 10 οὐδὲν ἀντιλέγω. οἶμαι μέντοι δεῖν, εἴπερ ὥς ἀληθῶς ἐπὶ πᾶσι δικαίοις ταῦτα συμβουλευούσιν, ὥσπερ τὴν ὑπάρ- 10 χουσαν τῇ πόλει δύναμιν καταλῦσαι ζητοῦσιν, τὸν ἐφεστηκότα καὶ πορίζοντα χρήματα ταύτῃ διαβάλλοντες ἐν ὑμῖν, οὕτω τὴν Φιλίππου δύναμιν δεῖξαι διαλυθησομένην, ἂν ὑμεῖς ταῦτα πεισθῇτε. εἰ δὲ μή, σκοπεῖθ' ὅτι οὐδὲν ἄλλο ποιοῦσιν ἢ καθιστᾶσι τὴν πόλιν εἰς τὸν αὐ- 15 τὸν τρόπον δι' οὗ τὰ παρόντα πράγμαθ' ἅπαντ' ἀπ- 11 ὀλωλεν. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι οὐδενὶ τῶν πάντων πλέον κεκράτηκε Φίλιππος ἢ τῷ πρότερος πρὸς τοῖς πράγμασι γίνεσθαι. ὁ μὲν γὰρ ἔχων δύναμιν συνεστηκυῖαν αἰεὶ περὶ αὐτὸν καὶ προειδῶς ἂ βούλεται πρᾶξαι, ἐξαίφνης 20 ἐφ' οὗς ἂν αὐτῷ δόξῃ πάρεστιν· ἡμεῖς δ' ἐπειδὴν πυνθώμεθα τι γιγνόμενον, τηνικαῦτα θορυβούμεθα καὶ παρα- 12 σκευαζόμεθα. εἴτ' οἶμαι συμβαίνει τῷ μὲν ἐφ' ᾧ ἂν ἔλθῃ, ταῦτ' ἔχειν κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν, ἡμῖν δ' ὑστερίζειν, 24 καὶ ὅς' ἂν δαπανήσωμεν, ἅπαντα μάλιστα ἀνηλωκέναι, καὶ 28

1 αἰς F¹ superscr. ὡς rec. 3 ἐὰν A Y 6 ποιοῦσι δ' S: δὲ ποιοῦ-
σιν F A Y 7 τὰ ante ἐν om. S Y¹ | κατὰ γων om. Y¹ 10 δικαίως S¹
16 παρόντα S A Y: παρελθόντα F del. Dobree | πράγματα πάντα A |
ἀπόλωλεν F A Y: ἀπολώλεκεν S 17 δὴ F 18 κεκράτηκε τῆς πό-
λεως F A Y | τῷ τὸ A¹ 19 sq. αἰεὶ συνεστηκυῖαν A Y 20 αἰεὶ S Y:
αἰεὶ F A | αὐτόν] αὐτὸ post o ras., ν in mg. F 24 ὑμῖν Y

τὴν μὲν ἔχθραν καὶ τὸ βούλεσθαι κωλύειν ἐνδεδείχθαι,
ὅστερρίζοντας δὲ τῶν ἔργων αἰσχύνῃν προσοφλισκάνειν.

Μὴ τοίνυν ἄγνοεῖτ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι καὶ τὰ 13
νῦν τᾶλλα μὲν ἐστὶ λόγοι ταῦτα καὶ προφάσεις, πρᾶτ-
5 τεται δὲ καὶ κατασκευάζεται τοῦτο, ὅπως ὑμῶν μὲν οἴκοι
μενόντων, ἔξω δὲ μηδεμιᾶς οὔσης τῇ πόλει δυνάμεως,
μετὰ πλειστής ἡσυχίας ἅπανθ' ὅσα βούλεται Φίλιππος
διοικήσεται. θεωρεῖτε γὰρ τὸ παρὸν πρῶτον, ὃ γίγνεται.
νυνὶ δύναιμι μεγάλην ἐκείνος ἔχων ἐν Θράκῃ διατρέβει 14
10 καὶ μεταπέμπεται πολλήν, ὥς φασιν οἱ παρόντες, ἀπὸ
Μακεδονίας καὶ Θετταλίας. ἐὰν οὖν περιμείνας τοὺς
ἐτησίας ἐπὶ Βυζάντιον ἐλθὼν πολιορκῇ, πρῶτον μὲν οἴ-
εσθε τοὺς Βυζαντίους μενεῖν ἐπὶ τῆς ἀνοίας τῆς αὐτῆς
ὥσπερ νῦν, καὶ οὔτε παρακαλεῖν ὑμᾶς οὔτε βοηθεῖν αὐ-
15 τοῖς ἀξιώσειν; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶομαι, ἀλλὰ καὶ εἴ τισι μᾶλ- 15
λον ἀπιστοῦσιν ἢ ἡμῖν, καὶ τούτους εἰσφρήσεσθαι μᾶλλον
ἢ κελίῳ παραδώσειν τὴν πόλιν, ἅνπερ μὴ φθάσῃ λαβὼν
αὐτούς. οὐκοῦν ἡμῶν μὲν μὴ δυναμένων ἐνθὲνδ' ἀνα-
πλεῦσαι, ἐκεῖ δὲ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης ἐτοίμου βοηθείας,
20 οὐδὲν αὐτοὺς ἀπολωλέναι κωλύσει. ἡνὲ Δία, κακοδαιμο- 16
νώσι γὰρ ἄνθρωποι καὶ ὑπερβάλλουσιν ἀνοίᾳ. πάνν γε,
ἀλλ' ὅμως αὐτοὺς δεῖ σὼς εἶναι· συμφέρει γὰρ τῇ πόλει.
καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε δηλὸν ἐστὶν ἡμῖν, ὥς ἐπὶ Χερρό-

1 βουλεύεσθαι S   3 τὰ om. FAY   5 τοῦτο καὶ κατα-
σκευάζεται FAY   7 πάνθ' F   10 cum Reiskio comma post
παρόντες del. Blass   11 περιμείνας] εἰν in ras. A² παρα-
μείνας S   13 μενεῖν FY²: μένειν SAY¹ | τῆς αὐτῆς ἀγνοίας F
τῆς αὐτῆς ἀνοίας A Y   14 παρακαλεῖν Cobet: παρακαλέσειν
SFAY | βοηθήσειν S   15 οὐκ] οἶκ F | οἶμαι FY   17 ἐκείνῳ FAY
20 κακοδαιμονῶσι H. Wolf: κακοδαιμονοῦσι SFAY Hermog. III
296 W. (313, 14 R.) 341 (356, 23 R.)   21 ἄνθρωποι Bekker:
ἄνθρωποι SFAY | πάνν] σφόδρα Hermog.   22 δεῖ σὼς] διώσως S¹

- νησον οὐχ ἤξει· ἀλλ' εἴγ' ἐκ τῆς ἐπιστολῆς δεῖ σκοπεῖν
 ἥς ἔπεμψε πρὸς ὑμᾶς, ἀμυνεῖσθαι φησι τοὺς ἐν Χερρο-
 17 νήσῳ. ἂν μὲν τοίνυν ἢ τὸ συνεστηκὸς στράτευμα, καὶ τῇ
 χώρα | βοηθῆσαι δυνήσεται καὶ τῶν ἐκείνου τι κακῶς 24
 ποιῆσαι· εἰ δ' ἄπαξ διαλυθήσεται, τί ποιήσομεν, ἂν ἐπὶ
 Χερρόνησον ἦ; ἡκρινοῦμεν Διοπείδην νῆ Δία.² καὶ τί
 τὰ πράγματ' ἔσται βελτίω; ἡἀλλ' ἐνθ' ἐνδ' ἂν βοηθήσαι-
 μεν αὐτοί.³ ἂν δ' ὑπὸ τῶν πνευμάτων μὴ δυνώμεθα;
 ἡἀλλὰ μὰ Δ' οὐχ ἤξει.⁴ καὶ τίς ἐγγυητής ἐστι τούτου;
 18 ἄρ' ὀράτε καὶ λογίξεσθ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὴν ἐπιού- 10
 σαν ὥραν τοῦ ἔτους, εἰς ἣν ἔρημόν τινες οἴονται δεῖν
 τὸν Ἑλλήσποντον ὑμῶν ποιῆσαι καὶ παραδοῦναι Φιλίππῳ;
 τί δ', ἂν ἀπελθὼν ἐκ Θράκης καὶ μηδὲ προσελθὼν Χερ-
 ρονήσῳ μηδὲ Βυζαντίῳ (καὶ γὰρ ταῦτα λογίξεσθε) ἐπὶ
 Χαλκίδα καὶ Μέγαρ' ἦκη τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ ἐπ' 15
 Ὀρεὸν πρόην, πότερον κρεῖττον ἐνθάδ' αὐτὸν ἀμύνεσθαι
 καὶ προσελθεῖν τὸν πόλεμον πρὸς τὴν Ἀττικὴν ἑᾶσαι, ἢ
 κατασκευάζειν ἐκεῖ τιν' ἀσχολίαν αὐτῷ; ἐγὼ μὲν οἶομαι
 τοῦτο.
- 19 Ταῦτα τοίνυν ἅπαντας εἰδότας καὶ λογιζομένους χρη 20
 μὰ Δ' οὐχ ἦν Διοπείδης πειρᾶται τῇ πόλει δύναμιν πα-
 ρασκευάζειν, ταύτην βασκαίνειν καὶ διαλύσαι πειρᾶσθαι,
 ἀλλ' ἐτέραν αὐτοὺς προσπαρασκευάζειν καὶ συνευποροῦν-
 τας ἐκείνῳ χρημάτων καὶ τᾶλλ' οἰκείως συναγωνιζομένους.

2 ἡς F ἦν AY | ἡμᾶς AY | ἀμύνεσθαι A 3 τοῦτο στράτευμα
 FAY 5 διαφθαρήσεται καὶ διαλυθήσεται FY 6 διοπείδη
 S corr. FY 7 ἂν βοηθήσαιμεν S: βοηθήσομεν FAY 8 αὐτοί S
 rec. FY: αὐτῶι S¹ αὐτοῖς γρ. FA 10 λογίξεσθαι A¹ 13 τί δαί F |
 καὶ μὴ F 14 γὰρ om. S¹ 15 καὶ S: ἡ FAY 16 πρόειν ἐπ'
 ὀρεὸν F 18 οἶμαι FAY 21 ante μὰ in S οὐ erasum est cf.
 X 17 | δύναμιν τῇ πόλει AY | ^εκατασκευάζειν F 22 διαλύειν FAY

εἰ γὰρ τις ἔροιο Φίλιππον· „εἰπέ μοι, πότερ' ἂν βούλοιο 20
 τούτους τοὺς στρατιώτας οὕς Διοπείδης νῦν ἔχει, τοὺς
 ὁποιουστινασοῦν (οὐδὲν γὰρ ἀντιλέγω) εὐθθενεῖν καὶ παρ'
 Ἀθηναίοις εὐδοξεῖν καὶ πλείους γίνεσθαι τῆς πόλεως
 5 συναγωνιζομένης, ἢ διαβαλλόντων τινῶν καὶ κατηγορούν-
 των διασπασθῆναι καὶ διαφθαρεῖν;“ ταῦτ' ἂν οἶμαι
 95 φήσειεν. εἰδ' ἃ Φίλιππος ἂν εὕξαιτο τοῖς | θεοῖς, ταῦθ'
 ἡμῶν τινες ἐνθάδε πράττουσιν; εἰτ' ἔτι ζητεῖτε πόθεν
 τὰ τῆς πόλεως ἀπόλωλεν ἅπαντα;

10 Βούλομαι τοίνυν <πρὸς> ὑμᾶς μετὰ παρρησίας ἐξετάσαι 21
 τὰ παρόντα πράγματα τῇ πόλει, καὶ σκέψασθαι τί ποιοῦ-
 μεν αὐτοὶ νῦν καὶ ὅπως χρώμεθ' αὐτοῖς. ἡμεῖς οὔτε χρή-
 ματ' εἰσφέρειν βουλόμεθ' οὔτ' αὐτοὶ στρατεύεσθαι, οὔτε
 τῶν κοινῶν ἀπέχεσθαι δυνάμεθα, οὔτε τὰς συντάξεις
 15 Διοπείδει δίδομεν, οὔθ' ὅς ἂν αὐτὸς αὐτῷ πορίσῃται
 ἐπαινοῦμεν, ἀλλὰ βασκαίνομεν καὶ σκοποῦμεν πόθεν, καὶ 22
 τί μέλλει ποιεῖν καὶ πάντα τὰ τοιαυτὰ, οὔτ', ἐπειδὴ περ
 οὔτως ἔχομεν, τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν πράττειν ἐθέλομεν, ἀλλ'
 ἐν μὲν τοῖς λόγοις τοὺς τῆς πόλεως λέγοντας ἄξι' ἐπαι-
 20 νοῦμεν, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις τοῖς ἐναντιουμένοις τούτοις
 συναγωνιζόμεθα. ὑμεῖς μὲν τοίνυν εἰδῶθαι ἐκάστοτε τὸν 23
 παριόντ' ἐρωτᾶν, τί οὖν χρή ποιεῖν; ἐγὼ δ' ὑμᾶς ἐρω-
 τῆσαι βούλομαι, τί οὖν χρή λέγειν; εἰ γὰρ μήτ' εἰσολίσετε,

1 πότερ' ἂν S F¹ γρ. Y rec.: πότερα F corr. AY¹ 2 νῦν
 om. Y¹ 3 εὐθθενεῖν S corr. Y corr. 6 τοῦτ' F τοῦτο Y
 7 ἃ] post α litt. eras. Y 8 ὑμῶν AY Hermog. III 152 W.
 (178, 12 R.) | ἐτι ζητεῖτε] ι ζ in ras. A | ζηητε S¹ corr. ead. m.
 10 πρὸς ὑμᾶς Vind. 1, Felicianus: ὑμᾶς SFAY ὑμᾶς om. U secl.
 Ruediger 11 σκέψασθε F¹A 13 στρατεύεσθαι τολμῶμεν FAY
 16 ἀλλὰ βασκαίνομεν om. S¹ add. in mg. m. saec. XIV 17 τοι-
 αῦτα FAY 21 μὲν τοίνυν SF γρ. Y: μέντοι νῦν A μέντοι Y¹
 23 εἰσολίσετε . . p. 110, 1 μήτε ante τῶν om. A¹ add. A² mg.

μήτ' αὐτοὶ στρατεύσεσθε, μήτε τῶν κοινῶν ἀφ' ἐξεσθε, μήτε τὰς συντάξεις δώσετε, μήθ' ὅς' ἂν αὐτῷ πορίσῃται ἐάσετε, μήτε τὰ ὑμέτερόν αὐτῶν πράττειν ἐθέλησετε, οὐκ ἔχω τί λέγω. οἱ γὰρ ἤδη τοσαύτην ἐξουσίαν τοῖς αἰτιάσθαι καὶ διαβάλλειν βουλομένοις διδόντες, ὥστε καὶ περὶ ὧν ἂν φασὶ μέλλειν αὐτὸν ποιεῖν, καὶ περὶ τούτων προκατηγορούντων ἀκροᾶσθαι — τί ἂν τις λέγοι;

- 24 Ὅτι τοίνυν δύναται ταῦτα ποιεῖν, ἐνίοις μαθεῖν ὑμῶν δεῖ. λέξω δὲ μετὰ παρρησίας· καὶ γὰρ οὐδ' ἂν ἄλλως δυναίμην. πάντες ὅσοι ποτ' ἐκπεπλεύκασιν παρ' ὑμῶν 10 στρατῆργοι (ἢ ᾧ πάσχειν ὀτιοῦν τιμῶμαι) καὶ παρὰ 96 Χίων καὶ παρ' Ἐρυθραίων καὶ παρ' ὧν ἂν ἕκαστοι δύνωνται (τούτων τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων λέγω), χρήματα 25 λαμβάνουσι. λαμβάνουσι δ' οἱ μὲν ἔχοντες μίαν ἢ δύο ναῦς ἐλάττονα, οἱ δὲ μεῖζω δύναμιν πλείονα. καὶ διδόνασιν οἱ 15 διδόντες οὔτε τὰ μικρὰ οὔτε τὰ πολλὰ ἀντ' οὐδενός (οὐ γὰρ οὕτω μαίνονται), ἀλλ' ὠνούμενοι μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς παρ' αὐτῶν ἐκπλέοντας ἐμπόρους, μὴ συλᾶσθαι, παραπέμπεσθαι τὰ πλοῖα τὰ αὐτῶν, τὰ τοιαῦτα· φασὶ δ' εὐνοίας διδόναι, καὶ τοῦτο τοῦνομ' ἔχει τὰ λήμματα ταῦτα. 20 26 καὶ δὴ καὶ νῦν τῷ Διοκρίδει στρατευμ' ἔχοντι σαφῶς ἔστι τοῦτο δῆλον ὅτι δώσουσι χρήματα πάντες οὗτοι·

1 στρατεύσεσθε F² AY: στρατεύσεθε SF¹ 2 διοκρίδει δώ-
σετε FAY ex § 21 | αὐτὸς ante αὐτῷ add. FAY 3 ἐάσητε S¹
corr. ead. | ἐθέλησητε S 4 λέγειν A¹ corr. A² | οἱ γὰρ .. 5 δι-
δόντες S: εἰ γὰρ .. δίδοτε FAY ei δ' ἔρ' .. δίδοτε Thalheim
6 ἂν φασὶ SF: φασὶ AY ἂν φῶσι Ald. Voem. G. H. Schaefer δὴ
φασὶ Baiter coll. § 43 7 ἀκροᾶσθε S 8 ποιεῖν secl. Dobree
ὑμῶν μαθεῖν F 9 δὲ om. S¹ add. rec. 10 ἅπαντες AY
πάντες FAY Hermog. III 412 W. (424, 17 R.) 11 τιμῶμαι]
ἐτοιμός εἰμι Hermog. ex IV 29 17 ἀδικεῖσθαι] διακείσθαι A
18 μηδὲ AY 19 ἐαντῶν AY | εὐνοῖαι FY 20 νομα iterat F¹
(punctis del.) 21 δὴ καὶ om. AY

πόθεν γὰρ οἴεσθ' ἄλλοθεν τὸν μήτε λαβόντα παρ' ὑμῶν
 μηδὲν μήτ' αὐτὸν ἔχονθ' ὁπόθεν μισθοδοτήσῃ, στρατι-
 ώτας τρέφειν; ἐκ τοῦ οὐρανοῦ; οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλ' ἀφ'
 ὧν ἀγείρει καὶ προσαιτεῖ καὶ δανείζεται, ἀπὸ τούτων διάγει.
 5 οὐδὲν οὖν ἄλλο ποιοῦσιν οἱ κατηγοροῦντες ἐν ὑμῖν ἢ προ- 27
 λέγουσιν ἅπασιν μηδ' ὅτιοῦν ἐκείνῳ διδόναι, ὥς καὶ τοῦ
 μελλῆσαι δώσουντι δίκην, μή τι ποιήσαντί γ' ἢ καταπραξα-
 μένῳ. τοῦτ' εἰσὶν οἱ λόγοι· „μέλλει πολιορκεῖν τοὺς Ἑλλη-
 νας, ἐκδίδωσιν.“ μέλει γάρ τινι τούτων τῶν τὴν Ἀσίαν οἰ-
 10 κούντων Ἑλλήνων; ἀμείνους μέντ' εἰς τῶν ἄλλων ἢ τῆς
 πατρίδος κήδεσθαι. καὶ τό γ' εἰς τὸν Ἑλλήσποντον εἰς- 28
 πέμπειν ἕτερον στρατηγὸν τοῦτ' ἐστίν. εἰ γὰρ δεινὰ
 ποιεῖ Διοπέδης καὶ κατάγει τὰ πλοῖα, μικρὸν ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι μικρὸν πινάκιον ταῦτα πάντα κωλύσαι δύναται
 97 ἢν, καὶ λέγουσιν οἱ νόμοι, | ταῦτα τοὺς ἀδικοῦντας εἰσαγ-
 16 γέλλειν, οὐ μὰ Δία δαπάναις καὶ τριήρεσι τοσαύταις
 ἡμᾶς αὐτοὺς φυλάττειν, ἐπεὶ τοῦτό γ' ἐστὶν ὑπερβολὴ
 μανίας· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοὺς ἐχθρούς, οὓς οὐκ ἔστι λαβεῖν 29
 ὑπὸ τοῖς νόμοις, καὶ στρατιώτας τρέφειν καὶ τριήρεις
 20 ἐκπέμπειν καὶ χρήματ' εἰσφέρειν δεῖ καὶ ἀναγκαῖόν ἐστιν,
 ἐπὶ δ' ἡμᾶς αὐτοὺς ψήφισμα, εἰσαγγελία, πάραλος, ταῦτ'
 ἐστίν. ταῦτ' ἦν εὖ φρονούντων ἀνθρώπων, ἐπηρεαζόν-
 των δὲ καὶ διαφθειρόντων τὰ πράγμαθ' ἃ νῦν οὗτοι ποι-
 οῦσιν. καὶ τὸ μὲν τούτων τινὰς εἶναι τοιοῦτους δεινὸν ὃν 30
 25 οὐ δεινὸν ἐστίν· ἀλλ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι οὕτως ἤδη διάκει-

1 λαμβάνοντα AY¹ γρ. Y mg. 5 κατηγοροῦντες] γορον in
 ras. F rec. 6 δ' ὅτιοῦν in ras. F rec. 7 συγκαταπραξαμένῳ
 FA γρ. Y 8 post πολιορκεῖν interpungunt FY 9 μέλλει S¹ |
 τούτων om. Hermog. III 325 (342, 8 R.) 11 ἐκπέμπειν FA Y
 13 μετάγει A | μικρὸν] κρον Y¹ 16 δὲ' οὐ F cf. X 50 17 ἡμᾶς F
 21 ταῦτ' ἐστίν S: ταῦτ' ἐστίν ἱκανά FAY 23 τὰ om. A

- σθε, ὥστ', ἂν μὲν τις εἴπῃ παρελθὼν ὅτι Διοπείδης ἐστὶ τῶν
κακῶν πάντων αἷτιος ἢ Χάρης ἢ Ἀριστοφῶν ἢ ὃν ἂν τῶν
πολιτῶν εἴπῃ τις, εὐθέως φατὲ καὶ θορυβεῖθ' ὥς ὀρθῶς
31. λέγει· ἂν δὲ παρελθὼν λέγῃ τις τάληθῃ, ὅτι „ληρεῖτ',
Ἀθηναῖοι· πάντων τῶν κακῶν καὶ τῶν πραγμάτων τού- 5
των Φίλιππος ἐστ' αἷτιος· εἰ γὰρ ἐκείνος ἤγεν ἡσύχῃαν,
οὐδὲν ἂν ἦν πρᾶγμα τῇ πόλει“, ὥς μὲν οὐκ ἀληθῆ ταῦτ'
ἐστὶν οὐκ ἔχει ἀντιλέγειν, ἄχθεσθαι δέ μοι δοκεῖτε καὶ
32 ὥσπερ ἀπολλύναι τι νομίζειν. αἷτιον δὲ τούτων (καὶ μοι
πρὸς θεῶν, ὅταν ἔνεκα τοῦ βελτίστου λέγω, ἔστω παρ- 10
ρησία)· παρὲσκευάκασιν ὑμᾶς τῶν πολιτευομένων ἔνιοι
ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις φοβεροὺς καὶ χαλεποὺς, ἐν δὲ
ταῖς παρασκευαῖς ταῖς τοῦ πολέμου ῥαθύμους καὶ εὐκατα-
φρονήτους. ἂν μὲν οὖν τὸν αἷτιον εἴπῃ τις ὃν ἴσθ'
ὅτι λήψεσθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, φατὲ καὶ βούλεσθε· ἂν 15
δὲ τοιοῦτον λέγῃ τις, ὃν κρατήσαντας τοῖς ὅπλοις, ἅλ- 98
λως δ' οὐκ ἔστιν κολάσαι, οὐκ ἔχει οἶμαι τί ποιήσετε,
33 ἐξελεγχόμενοι δ' ἄχθεσθε. ἐχρῆν γὰρ ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
τοῦναντίον ἢ νῦν ἅπαντας τοὺς πολιτευομένους ἐν μὲν
ταῖς ἐκκλησίαις πρᾶους καὶ φιλανθρώπους ὑμᾶς ἐθίλζειν 20
εἶναι (πρὸς γὰρ ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ τοὺς συμμάχους ἐν
ταύταις ἐστὶ τὰ δίκαια), ἐν δὲ ταῖς παρασκευαῖς ταῖς
τοῦ πολέμου φοβεροὺς καὶ χαλεποὺς ἐπιδεικνύναι (πρὸς
γὰρ τοὺς ἐχθροὺς καὶ τοὺς ἀντιπάλους ἐν ἐκείναις ἐσθ' ὁ

1 ἂν F 1 sq. πάντων τῶν κακῶν FAY cf. v. 5 2 sq. τῶν
πολιτῶν εἴπῃ τις SAY: εἴπῃ τις τῶν πολιτῶν F 4 ἂν AY |
τάληθῃ] prima et ultima litterae puncto notatae in S 5 ὧ ἄνδρες
ἀθηναῖοι FA ὧ ἀθηναῖοι Y 8 οὐκ ἔξετε S οὐκ ἔχετε F 11 ὑμᾶς
ἐκ πολλοῦ FAY 14 ἴσθε S¹ ἴστε S rec. 18 γὰρ SF¹A: δὲ
F rec. Y 22 posterius ταῖς om. S 23 ἀποδεικνύναι H. Wolf
24 ἐν ἐκείναις FAY: ἐκείνος S | ἐστ' A

ἀγών). νῦν δὲ δημαγωγοῦντες ὑμᾶς καὶ χαριζόμενοι καθ' 84
 ὑπερβολὴν οὕτω διατεθήκασιν, ὥστ' ἐν μὲν ταῖς ἐκκλη-
 σιαῖς τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι πάντα πρὸς ἡδονὴν ἀκού-
 οντας, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς γιγνομένοις περὶ τῶν
 5 ἐσχάτων ἤδη κινδυνεύειν. φέρε γὰρ πρὸς Διὸς, εἰ λόγον
 ὑμᾶς ἀπαιτήσειαν οἱ Ἕλληνες ὧν νυνὶ παρήκατε καιρῶν
 διὰ ῥαθυμίας, καὶ ἔροινθ' ὑμᾶς· „ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πέμ- 85
 πεθ' ὥς ἡμᾶς ἐκάστοτε πρέσβεις, καὶ λέγεθ' ὥς ἐπιβου-
 λεύει Φίλιππος ἡμῖν καὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν, καὶ ὥς φυ-
 10 λάττεσθαι δεῖ τὸν ἄνθρωπον, καὶ πάντα τὰ τοιαυτὰ;“
 ἀνάγκη φάσκειν καὶ ὁμολογεῖν· ποιοῦμεν γὰρ ταῦτα.
 „εἴτ' ὃ πάντων ἀνθρώπων φανλότατοι, δέκα μῆνας ἀπο-
 γενομένου τάνθρωπον καὶ νόσφ' καὶ χειμῶνι καὶ πολέ-
 μοις ἀποληφθέντος, ὥστε μὴ ἂν δύνασθαι ἐπανελθεῖν
 15 οἴκαδε, οὔτε τὴν Εὐβοίαν ἡλευθερώσατε, οὔτε τῶν ὑμε- 86
 τέρων αὐτῶν οὐδὲν ἐκομίσασθε, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ὑμῶν
 οἴκοι μενόντων, σχολὴν ἀγόντων, ὑγιαίνοντων (εἰ δὴ
 99 τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας ὑγιαίνειν φήσαιεν), δὴ | ἐν
 Εὐβοίᾳ κατέστησε τυράννους, τὸν μὲν ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττι-
 20 κῆς ἐπιτειχίσας, τὸν δ' ἐπὶ Σκιάθου, ὑμεῖς δ' οὐδὲ ταῦτ' ἀπε- 87
 λύσασθε, εἰ μὴδὲν ἄλλ' ἐβούλεσθε, ἀλλ' εἰάκατε; ἀφέστατε
 δηλονότι αὐτῶν, καὶ φανερόν πεποιήκατε, ὅτι οὐδ' ἂν δεκά-
 κισ ἀποθάνῃ, οὐδὲν μᾶλλον κινήσεσθε. τί οὖν πρεσβεύετε

2 μὲν om. S 8 πρέσβεις καὶ λέγετε om. Y¹ add. ead. m. 9 ἅπασι
 F 10 ἅπαντα F | τοιαῦτα FAY 14 ἀπολειφθέντος S¹F¹ | ὥστε in
 ras. A¹ | μὴδ' ἂν coni. Voemel 15 οὐδὲ τῶν A | ἡμετέρων AY
 17 sq. δεῖ... φῆσαι FAY δὴ... φῆσαιμεν Normann coll. Arist. IX 360
 W. 18 post ὑγιαίνειν habet F κλείταρχον καὶ φιλισιτίδην punctis
 del., schol. ad v. 19 τυράννους | δύο μὲν A 20 ἐπιτειχίσας A¹ | σκιά-
 θον S γρ. Y: σκιάθω^{ον} F σκιάθωι AY¹ 21 καὶ ἀφέστατε S rec. FAY
 23 μᾶλλον ὑμεῖς γε FAY | πρεσβεύετε S πρεσβεύετε^{ον} F πρεσβεύεσθε AY

καὶ κατηγορεῖτε καὶ πράγμαθ' ἡμῖν παρέχετε;“ ἂν ταῦτα λέγωσιν, τί ἐροῦμεν ἢ τί φήσομεν, Ἀθηναῖοι; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὄρω.

- 38 Εἰσὶ τοίνυν τινὲς οἳ τότε' ἐξελέγγειν τὸν παριόντ' οἴ-
ονται, ἐπειδὴν ἐρωτήσωσι „τί οὖν χρὴ ποιεῖν;“ οἷς ἐγὼ 5
μὲν τὸ δικαιοτάτον καὶ ἀληθέστατον τοῦτ' ἀποκρινοῦμαι,
ταῦτα μὴ ποιεῖν ἂ νυνὶ ποιεῖτε, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ καθ'
ἕκαστον ἀκριβῶς ἐρῶ. καὶ ὅπως, ὥσπερ ἐρωτῶσι προθύ-
39 μως, οὕτω καὶ ποιεῖν ἐθελήσουσι. πρῶτον μὲν ὧ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι τοῦτο παρ' ὑμῖν αὐτοῖς βεβαίως γινῶναι, ὅτι 10
τῇ πόλει Φίλιππος πολεμεῖ καὶ τὴν εἰρήνην λέλυκεν (καὶ
παύσασθαι περὶ τούτου κατηγοροῦντες ἀλλήλων) καὶ κα-
κόνους μὲν ἔστι καὶ ἐχθρὸς ὅλη τῇ πόλει καὶ τῷ τῆς πό-
40 λεως ἐδάφει, προσθήσω δὲ καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν
ἀνθρώποις, καὶ τοῖς μάλιστα' οἰομένοις αὐτῷ χαρίζεσθαι 15
(εἰ δὲ μή, σκεψάσθων Εὐθυκράτη καὶ Λασθένη τοὺς
Ὀλυνθίους, οἳ δοκοῦντες οἰκειότατ' αὐτῷ διακεῖσθαι,
ἐπειδὴ τὴν πόλιν προὔδοσαν, πάντων κάκιστ' ἀπολώλα-
σιν), οὐδενὶ μέντοι μᾶλλον ἢ τῇ πολιτεῖα πολεμεῖ, οὐδ'
ἐπιβουλεύει καὶ σκοπεῖ μᾶλλον οὐδὲ ἐν τῶν πάντων ἢ 20
41 πῶς ταύτην καταλύσει. καὶ τοῦτ' εἰκότως τρόπον τινὰ
πράττει· οἷδεν γὰρ ἀκριβῶς ὅτι οὐδ' ἂν πάντων τῶν
ἄλλων γένηται κύριος, οὐδὲν ἔστ' αὐτῷ βεβαίως ἔχειν, 100

2 ὧ ἄνδρες ἀθηναῖοι F ἄνδρες ἀθ. AY 3 γὰρ om. A
5 ἐρωτήση S 7 νῦν FA 9 ἐθελήσωσιν F 12 παύσασθαι

A¹ Dobree | παύσασθαι . . κατηγοροῦντας Cobet | τούτων F
14 ἐδάφει S | τοὺς F¹ 16 σκεψάσθων Cobet: σκέψασθ' ὥς
ἂν S σκεψάσθωσαν FAY | εὐθυκράτην καὶ λασθένην AY²
18 προέδοσαν A 20 post ἐπιβουλεύει interpunctum est in S,
post πολεμεῖ v. 19 in FAY | οὐδὲ ἐν | οὐδὲν A 21 ὅπως FAY |
καταλύσει SY corr.: καταλύση FAY¹ 22 νῦν γε δὴ πράττει F
ex VI 17 vel X 12 23 γεγένηται A¹ | ἔστ' S F¹: ἔσται F rec. AY

ἕως ἂν ὑμεῖς δημοκρατῆσθε, ἀλλ' ἐάν ποτε συμβῇ τι
 πταῖσμα, ἃ πολλὰ γένοιτ' ἂν ἀνθρώπῳ, ἥξει πάντα τὰ
 νῦν συμβεβιασμένα καὶ καταφεύξεται πρὸς ὑμᾶς· ἐστὲ 42
 γὰρ ὑμεῖς οὐκ αὐτοὶ πλεονεκτῆσαι καὶ κατασχεῖν ἀρχήν
 5 εὖ πεφνότες, ἀλλ' ἕτερον λαβεῖν κωλύσαι καὶ ἔχοντ'
 ἀφελέσθαι δεινοί, καὶ ὅλως ἐνοχλῆσαι τοῖς ἔρχεσθαι βου-
 λομένοις καὶ πάντας ἀνθρώπους εἰς ἐλευθερίαν ἀφελέ-
 σθαι ἔτοιμοι. οὐκ οὖν βούλεται τοῖς ἑαυτοῦ καιροῖς τὴν
 παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφεδρεῦειν, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, οὐ
 10 κακῶς οὐδ' ἀργῶς ταῦτα λογισόμενος. πρῶτον μὲν δὴ 43
 τοῦτο δεῖ, ἐχθρὸν ὑπειληφέναι τῆς πολιτείας καὶ τῆς δη-
 μοκρατίας ἀδιάλλακτον ἐκείνον (εἰ γὰρ μὴ τοῦτο πεισθῇ-
 σεσθαι ταῖς ψυχαῖς, οὐκ ἐθέλησεθ' ὑπὲρ τῶν πραγμάτων
 σπουδάζειν)· δεῦτερον δ' εἰδέναι σαφῶς ὅτι πάνθ' ὅσα
 15 πραγματεύεται καὶ κατασκευάζεται νῦν, ἐπὶ τὴν ἡμετέραν
 πόλιν παρασκευάζεται, καὶ ὅπου τις ἐκείνον ἀμύνεται,
 ἐνταῦθ' ὑπὲρ ὑμῶν ἀμύνεται. οὐ γὰρ οὕτω γ' εὐήθης 44
 ἐστὶν οὐδεὶς ὃς ὑπολαμβάνει τὸν Φίλιππον τῶν μὲν ἐν
 Θράκῃ κακῶν (οὐ γὰρ ἄλλο τις ἂν εἴποι Διογύγιον καὶ
 20 Καρύλλην καὶ Μάστειραν καὶ ἃ νῦν ἐξαιρεῖ καὶ κατα-
 σκευάζεται), τούτων μὲν ἐπιθυμεῖν καὶ ὑπὲρ τοῦ ταῦτα

1 δημοκρατεῖσθε SA | τι FAY: τινι S 2 ἂν γένοιτο AY 3 βε-
 βιασμένα FAY | καταφεύξετε F¹ 6 δεινοί om. X 14 del. Benseler
 7 ἀφελέσθαι SA Y corr.: ἐξαφελέσθαι FY¹ ἐξελέσθαι X 14 8 ἔτοι-
 μοι] δεινοί X 14 Benseler 9 ὑμῶν SFAY: ὑμῖν X 14 10 δὴ X 15:

ἂν S δὴ ^{δια} F δὴ δια AY 11 δεῖ] δη Y¹ | δημοκρατείας F¹ 14 δ'
 εἰδέναι] δεῖ in ras. S rec. 16 ἀμυνεῖται A γρ. Y rec. 17 ὑμῶν

SY² γρ. Y: ἡμῶν F ἡμῶν AY¹ | ἀμυνεῖται FAY¹ γρ. Y | οὕτως
 ἐστὶν εὐήθης AY cf. I 15 18 οὐδεὶς S: ὑμῶν οὐδεὶς FAY | ὃς ὑπο-
 λαμβάνει S: ὥσθ' ὑπολαμβάνειν FAY ex X 15 19 οὐ S: τί FAY
 Harpocr. s. Μάστειρα ex X 15 | ἂν ἄλλο τις AY 20 καρύδην S |
 καὶ Μάστειραν] om. S¹ | καὶ κατασκευάζεται secl. Weil, cf. § 43

- λαβεῖν καὶ πόνους καὶ χειμῶνας καὶ τοὺς ἐσχάτους κιν-
 45 δύνους ὑπομένειν, τῶν δ' Ἀθηναίων λιμένων καὶ νεωρίων
 καὶ τριήρων καὶ τῶν ἔργων τῶν ἀργυρείων καὶ τοσού-
 των προσόδων οὐκ ἐπιθυμεῖν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἑάσειν
 ὑμᾶς ἔχειν, ὑπὲρ δὲ τῶν μελινῶν καὶ τῶν ὀλυρῶν τῶν
 ἐν τοῖς Θορακίοις | σιροῖς ἐν τῷ βαράθρῳ χειμάζειν. οὐκ 101
 ἔστι ταῦτα, ἀλλὰ κἄκειν' ὑπὲρ τοῦ τούτων γενέσθαι κύ-
 46 ριος καὶ τᾶλλα πάντα πραγματεύεται. τί οὖν εὖ φρο-
 νούντων ἀνθρώπων ἐστίν; εἰδότας ταῦτα καὶ ἐγνωκότας
 τὴν μὲν ὑπερβάλλουσιν καὶ ἀνέλκαστον ταύτην ῥαθυμίαν 10
 ἀποθέσθαι, χρήματα δ' εἰσφέρειν καὶ τοὺς συμμάχους
 ἀξιοῦν, καὶ ὅπως τὸ συνεστηκὸς τοῦτο συμμενεῖ στρά-
 τευμ' ὁρᾶν καὶ πράττειν, ἵν' ὥσπερ ἐκεῖνος ἔτοιμον ἔχει
 δύναμιν τὴν ἀδικήσουσιν καὶ καταδουλωσομένην ἅπαν-
 τας τοὺς Ἕλληνας, οὕτω τὴν σώσουσαν ὑμεῖς καὶ βοηθή- 15
 47 σουσαν ἅπασιν ἔτοιμον ἔχητε. οὐ γὰρ ἔστι βοηθείαις
 χρωμένους οὐδέποτε' οὐδὲν τῶν δεόντων προᾶξαι, ἀλλὰ
 κατασκευάσαντας δεῖ δύναμιν, καὶ τροφὴν ταύτῃ πορί-
 σαντας καὶ ταμίαις καὶ δημοσίους, καὶ ὅπως ἔνι τὴν τῶν
 χρημάτων φυλακὴν ἀκριβεστάτην γενέσθαι, οὕτω ποι- 20
 ήσαντας, τὸν μὲν τῶν χρημάτων λόγον παρὰ τούτων
 λαμβάνειν, τὸν δὲ τῶν ἔργων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ. καὶ
 οὕτω ποιήσητε καὶ τότε' ἐθελήσηθ' ὥς ἀληθῶς ἄγειν εἰ-

2 ἀθηναίων S: ἀθήνησι FAY 3 ἀργυρίων FAY 4 sq. ἑάσειν
 ὑμᾶς F in text.: ἑάσειν ἡμᾶς SF s. v. ὑμᾶς ἑάσειν AY 6 σιροῖς
 S¹F¹A¹ cf. CIA IV b 27, b 10 10 ἀνέλκαστον S: ἀνήκαστον FAY

12 συμμενεῖ U: συμμένοι S συμμένοι FAY 13 et 16 ἐτοίμην
 F ἐτοίμην AY | ἔχει A: ἔχη SF ἔχη Y corr. 14 ἀδικούσαν A |
 καταδουλωσαμένην S¹ 16 ἔστι S¹AY: ἔνεστι S rec. F 17 δεόντων
 F¹ 19 ταμίαις δημοσίους Y¹ 20 οὕτως F¹ 22 τὸν] τῶν ut
 videtur F¹A¹ 23 τότε S: ταῦτ' FAY

ρήνην δικαίαν, μένειν ἐπὶ τῆς αὐτοῦ Φίλιππον ἀναγκάσετε, οὗ μείζον οὐδὲν ἂν γένοιτ' ἀγαθόν, ἢ πολεμήσεται ἐξ ἴσου.

Εἰ δέ τῳ δοκεῖ ταῦτα καὶ δαπάνης μεγάλης καὶ πόνων 48
 5 πολλῶν καὶ πραγματείας εἶναι, καὶ μάλ' ὀρθῶς δοκεῖ·
 ἄλλ' ἐὰν λογίζηται τὰ τῇ πόλει μετὰ ταῦτα γενησόμενα,
 ἂν ταῦτα μὴ θέλῃ, εὐρήσει λυσιτελοῦν τὸ ἐκόντας ποι-
 εῖν τὰ δέοντα. εἰ μὲν γὰρ ἐστὶ τις ἐγγυητὴς θεῶν (οὐ 49
 γὰρ ἀνθρώπων γ' οὐδεὶς ἂν γένοιτ' ἀξιόχρεως τηλικού-
 10 του πράγματος) ὥς, ἐὰν ἄγῃθ' ἡσυχίαν καὶ ἅπαντα
 102 προῆσθε, οὐκ ἐπ' αὐτοὺς ὑμᾶς τελευτῶν ἐκεῖνος | ἥξει,
 αἰσχροὺν μὲν νῆ τὸν Δία καὶ πάντας τοὺς θεοὺς καὶ ἀνάξιον
 ὑμῶν καὶ τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει καὶ πεπραγμένων
 τοῖς προγόνοις, τῆς ἰδίας ἕνεκα ῥαθυμίας τοὺς ἄλλους
 15 πάντας Ἑλλήνας εἰς δουλείαν προέσθαι, καὶ ἔργω' αὐτὸς
 μὲν τεθνάναι μᾶλλον ἂν ἢ ταῦτ' εἰρηκέναι βουλοίμην·
 οὐ μὴν ἄλλ' εἴ τις ἄλλος λέγει καὶ ὑμᾶς πείθει, ἔστω, μὴ
 ἀμύνεσθε, ἅπαντα πρόεσθε. εἰ δὲ μηδενὶ τοῦτο δοκεῖ, 50
 τοῦναντίον δὲ πρόισμεν ἅπαντες, ὅτι ὅσῳ ἂν πλείονων
 20 ἐάσωμεν ἐκεῖνον γενέσθαι κύριον, τοσούτῳ χαλεπωτέρω
 καὶ ἰσχυροτέρῳ χρησόμεθ' ἐχθρῶ, ποῖ ἀναδυόμεθα; ἢ τί
 μέλλομεν; ἢ πότ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὰ δέοντα ποιεῖν 110
 ἐθελήσομεν; „ὅταν νῆ Δ' ἀναγκαῖον ᾖ.“ ἄλλ' ἦν μὲν ἂν 51

1 καὶ μένειν FAY | ἀναγκάσετε F¹A 4 μεγάλης] πολλῆς
 F γρ. Y rec. ex X 24 6 λογίσηται FY 7 ἐθέλει ποιεῖν FAY
 ex X 24 | ἐκόντα A 8 ἐγγυητὴς ἡμῖν FAY 9 ἂν om. A
 10 ἐὰν SAY: ἂν F 11 ἐφ' ὑμᾶς αὐτοὺς AY 12 μὲν γὰρ F
 τοῦς om. AY 15 ἅπαντας FY 16 μὲν S: ἂν F om. AY |
 ἂν om. F 18 ἀμύνεσθε AY mg. | μὲν τοῦτο AY μὲν add. F
 rec. s. v. post τοῦτο | μήτε δοκῇ S 19 ^{δε} F 20 ἐάσωμεν
 F¹ | ἐκεῖνον ἐάσωμεν AY 23 ἀνάγκη τίς FAY ex IV 10.
 X 27

τις ἐλευθέρων ἀνθρώπων ἀνάγκην εἶποι, οὐ μόνον ἤδη πάρεστιν, ἀλλὰ καὶ πάσαι παρελήλυθεν, τὴν δὲ τῶν δούλων ἀπεύχεσθαι [δήπου μὴ γενέσθαι] δεῖ. διαφέρει δὲ τί; ὅτι ἐστὶν ἐλευθέρῳ μὲν ἀνθρώπῳ μεγίστη ἀνάγκη ἢ ὑπὲρ τῶν γιγνομένων αἰσχύνη, καὶ μείζω ταύτης οὐκ οἶδ' ἦντιν' ἂν εἴπομεν· δούλῳ δὲ πληγαὶ καὶ ὁ τοῦ σώματος αἰκισμός, ἃ μῆτε γένοιτο οὔτε λέγειν ἄξιον.

- 52 Πάντα τοίνυν ἅλλ' εἰπὼν ἂν ἡδέως καὶ δεξίας ὄν τρόπον ὑμᾶς ἔνιοι καταπολιτεύονται, τὰ μὲν ἅλλ' ἐάσω· ἅλλ' ἐπειδάν τι τῶν πρὸς Φίλιππον ἐμπέσῃ, εὐθύς ἀναστάς τις λέγει „τὸ τὴν εἰρήνην ἄγειν ὥς ἀγαθόν“ καὶ „τὸ τρέφειν δύναμιν μεγάλην ὥς χαλεπὸν“ καὶ „διαρπάξειν τινὲς τὰ χρήματα βούλονται“, καὶ τοιούτους λόγους, ἐξ ὧν ἀναβάλλουσι μὲν ὑμᾶς, ἡσυχίαν δὲ ποιοῦσιν ἐκείνῳ
- 53 πράττειν ὅ τι βούλεται. ἐκ δὲ τούτων περιγίγνεται, ὑμῖν μὲν | ἢ σχολή καὶ τὸ μηδὲν ἤδη ποιεῖν, ἃ δέδοιχ' ὅπως 103 μὴ ποθ' ἡγήσεσθ' ἐπὶ πολλῷ γεγενῆσθαι, τούτοις δ' αἱ χάριτες καὶ ὁ μισθὸς ὁ τούτων. ἐγὼ δ' οἶομαι τὴν μὲν εἰρήνην ἄγειν οὐχ ὑμᾶς δεῖν πείθειν, οἱ πεπεισμένοι καθήσθε, ἀλλὰ τὸν τὰ τοῦ πολέμου πράττοντα (ἂν γὰρ 20
- 54 ἐκείνος πεισθῇ, τὰ γ' ἀφ' ὧν ὑμῶν ὑπάρχει)· νομίζειν δ' εἶναι χαλεπά, οὐχ ὅσ' ἂν εἰς σωτηρίαν δαπανῶμεν, ἀλλ' ἃ πεισόμεθα, ἂν ταῦτα μὴ' θέλωμεν ποιεῖν· καὶ τὸ διαρπασθῆσεσθαι τὰ χρήματα τῷ φυλακῇν εἰπεῖν δι' ἣν

3 δήπου μὴ γενέσθαι om. S 4 ἢ <γ'> Blass 5 γιγνομένων] πραγμάτων F γρ. Y ex IV 10 6 ἂν om. AY¹ | εἶποι τις FAY exX 27 8 εἰπὼν] εἰπω μὲν S 11 τὴν om. Pal. 1 Blass 14 ἡσυχίαν] ἐξουσίαν γρ. Y rec. 15 ὑμῖν SF rec. AY: ὑμῖν F¹ 16 ἡδῇ] εἶναι S 17 ποτ' ἂν A | ἡγήσεσθε O: ἡγήσησθε SFAY cf. IX 75 18 οἶμαι FAY | μὲν om. Y¹ 20 εἰάν AY 21 ὑπάρχει S corr.: ὑπάρχειν S¹ | εἶποιμα ὑπάρχει FAY 22 ὅσ'] o in ras. F 23 ἂν .. ἐθέλωμεν om. Y¹ | διαρπασθῆσεσθαι S¹ Y, X 56: διαρπασθῆσεται S corr. FA 24 ἣν SF γρ. Y: ἣς AY¹

σφωθήσεται καλύειν, οὐχὶ τῷ τοῦ συμφέροντος ἀφιστάναι.
καίτοι ἔγωγ' ἀγανακτῶ καὶ αὐτὸ τοῦτ' ὥς ἄνδρες Ἀθη- 55
ναῖοι, εἰ τὰ μὲν χρήματα λυπεῖ τινας ὑμῶν εἰ διαρπα-
σθήσεται, ἃ καὶ φυλάττειν καὶ κολάζειν τοὺς ἀδικοῦντας
ἐφ' ὑμῖν ἐστίν, τὴν δ' Ἑλλάδα πᾶσαν οὕτωςι Φίλιππος
ἐφεξῆς ἀρπάζων οὐ λυπεῖ, καὶ ταῦτ' ἐφ' ὑμᾶς ἀρπάζων.

Τί ποτ' οὖν ἐστίν τὸ αἴτιον ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸ 56
τὸν μὲν οὕτω φανερώς στρατεύοντα, ἀδικοῦντα, πόλεις
καταλαμβάνοντα μηδένα. τούτων πῶποτ' εἰπεῖν ὥς πό-
λεμον ποιεῖ, τοὺς δὲ μὴ ἐπιτρέπειν μηδὲ προῖσθαι ταῦτα
συμβουλεύοντας, τούτους τὸν πόλεμον ποιήσιν αἰτιᾶ-
σθαι; ἐγὼ διδάξω· ὅτι τὴν ὀργὴν ἣν εἰκὸς ἐστὶ γε- 57
νέσθαι παρ' ὑμῖν, ἅν τι λυπῆσθε τῷ πολέμῳ, εἰς τοὺς
ὑπὲρ ὑμῶν λέγοντας τὰ βέλτιστα τρέψαι βούλονται, ἵνα
τούτους κρίνητε, μὴ Φίλιππον ἀμύνησθε, καὶ κατηγορώ-
σιν αὐτοί, μὴ δίκην δῶσιν ὧν ποιούσι νῦν. τοῦτ' αὐτοῖς
δύναται τὸ λέγειν ὥς ἔρα βούλονται πόλεμόν τινες ποι-
ῆσαι παρ' ὑμῖν, καὶ περὶ τούτου ἡ διαδικασία αὕτη ἐστίν.
104 ἐγὼ δ' οἶδ' ἀκριβῶς ὅτι, οὐ γράψαντος Ἀθηναίων οὐδε 58
νός πω πόλεμον, καὶ ἄλλα πολλὰ Φίλιππος ἔχει τῶν τῆς
πόλεως καὶ νῦν εἰς Καρδίαν πέπομφε βοήθειαν. εἰ μὲν-
τοι βουλόμεθ' ἡμεῖς μὴ προσποιεῖσθαι πολεμεῖν αὐτὸν

1 τῷ] τὸ A Y¹ | ἀφιστάναι ut videtur F¹ 2 καίτοι ᾗ F |

ἀνακτῶ A¹ corr. ead. 3 ἡμῶν F 5 ἡμῖν F 5 sq. ἐφεξῆς οὕτωςι
φίλιππος FAY 6 ἡμᾶς SA 9 πῶποτε τούτων FAY | ἀδικεῖ καὶ
ante πόλεμον add. FAY 10 ἐπιτρέπειν μηδὲ om. A 11 ποιεῖν
FAY 12 δὲ διδάξω S | γενέσθαι S γρ. FAY: γίγνεσθαι F¹
13 ὑμῶν FAY | λυπεῖσθε SY¹ 14 ἡμῶν F¹Y¹ 15 κατη-
γορώσει μὲν FAY 16 αὐτοί δὲ A | δίκην δὲ FY | δώσιν ut
videtur F¹ δώσωσιν A 18 τούτων F τούτων Y | ἐστίν del.
Benseler 20 πω om. FAY

- ἡμῖν, ἀνοητότατος πάντων ἂν εἴη τῶν ὄντων ἀνθρώπων,
 59 εἰ τοῦτ' ἐξελέγχοι. ἀλλ' ἐπειδὴν ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς ἴη, τί
 φήσομεν; ἐκείνος μὲν γὰρ οὐ πολεμεῖν, ὥσπερ οὐδ' Ὀρε-
 ταις, τῶν στρατιωτῶν ὄντων ἐν τῇ χώρᾳ, οὐδὲ Φεραίοις
 πρότερον, πρὸς τὰ τεύχεα προσβάλλων αὐτῶν, οὐδ' Ὀλυν-
 60 θίοις ἐξ ἀρχῆς, ἕως ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ τὸ στρατεύμα
 παρῆν ἔχων. ἢ καὶ τότε τοὺς ἀμύνεσθαι κελεύοντας πολε-
 μον ποιεῖν φήσομεν; οὐκοῦν ὑπόλοιπον δουλεύειν· οὐ
 γὰρ ἄλλο γ' οὐδὲν ἐστὶ μεταξὺ τοῦ μήτ' ἀμύνεσθαι μήτ'
 60 ἄγειν ἡσυχίαν ἔασθαι. καὶ μὴν οὐχ ὑπὲρ τῶν ἴσων ὑμῖν 10
 καὶ τοῖς ἄλλοις ἔσθ' ὁ κίνδυνος· οὐ γὰρ ὕψ' αὐτῷ τῇν
 πόλιν ποιήσασθαι βούλεται Φίλιππος, ἀλλ' ὅλως ἀνελεῖν.
 οἶδεν γὰρ ἀκριβῶς ὅτι δουλεύειν μὲν ὑμεῖς οὗτ' ἐθελή-
 σετε, οὐτ', ἂν ἐθελήσῃτ', ἐπιστήσεσθε (ἄρχειν γὰρ εἰ-
 ῶθατε), πράγματα δ' αὐτῷ παρασχεῖν, ἂν καιρὸν λάβητε, 15
 πλείω τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀνθρώπων δυνήσεσθε.
 61 Ὡς οὖν ὑπὲρ τῶν ἐσχάτων ὄντος τοῦ ἀγῶνος, οὕτω
 προσήκει γιγνώσκειν, καὶ τοὺς πεπρακότας αὐτοὺς ἐκείνῳ
 μισεῖν καὶ ἀποτυμπανίσαι· οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν τῶν
 62 ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ 20
 τῇ πόλει κολάσῃτ' ἐχθρούς. πόθεν οἴεσθε νῦν αὐτὸν
 ὑβρίζειν ὑμᾶς | (οὐδὲν γὰρ ἄλλ' ἔμοιγε δοκεῖ ποιεῖν ἢ 105

2 ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς F cf. § 49 | ἴη] εἴη A¹ 3 φήσομεν τότε AY |
 πολεμεῖν ἡμῖν F AY 5 πρότερον . . προσβάλλων S: πρότερον
 πρὶν ἢ . . προσβαλεῖν FAY 6 ἕως ἂν AY 10 ἴσων] νήσων
 A¹Y¹ | ἡμῖν S 11 τε καὶ AY | τοῖς] om. Y text. add. γρ.
 Y rec. | ἔστ' A 14 θελήσῃτε A | ἐπιστήσεσθε SA: ἐπίστασθε FY
 16 ἀνθρώπων ἀπάντων FAY cf. XV 30. XXI 136 17 sq. οὕτω
 προσήκει γρ. FAY: προσήκειν οὕτω SF οὕτω del. Rehdantz
 19 ἀποτυμπανίσαι Y¹ cf. IX 61 21 post ἐχθρούς add. ὑπηρε-
 τοῦντας ἐκείνῳ (in mg. sup. A²) ἀλλ' ἀνάγκη τούτοις ὥσπερ προ-
 βόλοις προσπταίοντας ὑστερίζειν ἐκείνων S mg. rec. FAY | πό-
 θεν γὰρ FAY 22 ἐμοί F

τοῦτο) καὶ τοὺς μὲν ἄλλους εὖ ποιοῦντα, εἰ μὴδὲν ἄλλο, ἑξαπατᾶν, ὑμῖν δ' ἀπειλεῖν ἤδη; οἷον Θετταλοὺς πολλὰ δοὺς ὑπηγάγετ' εἰς τὴν νῦν παροῦσαν δουλείαν· οὐδ' ἂν εἰπεῖν δύναιτ' οὐδεὶς ὅσα τοὺς ταλαιπώρους Ὀλυνθίους πρότερον δοὺς Ποτειδαίαν ἐξηπάτησεν καὶ πόλλ' ἕτερα· Θηβαίους νῦν ὑπάγει τὴν Βοιωτίαν αὐτοῖς παρα- 68 δοὺς καὶ ἀπαλλάξας πολέμου πολλοῦ καὶ χαλεποῦ· ὥστε καρπωσάμενοί τιν' ἕκαστοι τούτων πλεονεξίαν οἱ μὲν ἤδη πεπόνθασιν ἃ δὴ πάντες ἴσασιν, οἱ δ' ὅταν ποτὲ 10 συμβῇ πείσονται. ὑμεῖς δ' ὧν μὲν ἀπεστέρησθε, σιωπᾶ· ἄλλ' ἐν αὐτῷ τῷ τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι, πόσ' ἐξηπάτησθε, πόσων ἀπεστέρησθε. οὐχὶ Φωκέας, οὐ Πύλας, 64 οὐχὶ τὰπὶ Θωράκης, Δορίσκον, Σέρριον, τὸν Κερσοβλέπτην αὐτόν; οὐ νῦν τὴν πόλιν τὴν Καρδιανῶν ἔχει καὶ 15 ὁμολογεῖ; τί ποτ' οὖν ἐκείνως τοῖς ἄλλοις καὶ οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ὑμῖν προσφέρεται; ὅτι ἐν μόνῃ τῶν πασῶν πόλεων τῇ ἡμετέρᾳ ἔδει' ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν λέγειν δέδοται, καὶ λαβόντα χρήματ' αὐτὸν ἀσφαλές ἐστι λέγειν παρ' ὑμῖν, καὶ ἀφηρημένοι τὰ ὑμέτερά' αὐτῶν ἦτε. οὐκ ἦν 85 20 ἀσφαλές λέγειν ἐν Ὀλύνθῳ τὰ Φιλίππου μὴ σὺν εὖ πεπονθότων τῶν πολλῶν Ὀλυνθίων τῷ Ποτειδαίαν καρποῦ-

2 Θετταλοῖς A¹ corr. A² 3 ἐπηγάγετο S 5 Ποτειδαίαν et καὶ πόλλ' ἕτερα del. Wecklein 6 τε νῦν F rec. Y 9 δὴ om. A¹ add. ead. | ὅταν SA: ὅ τι ἂν FY ex X 65 10 ἀπεστέρησθε τέως (mox deletis πόσων ἀπεστ.) Dobree προαπεστέρησθε coni. Weil ἀπεστέρησθε Blass 11 ἐξηπατήθητε et 12 ἀπεστέρηθητε Thalheim 14 πόλιν τὴν SFA γρ. Y: πόλιν τῶν Y¹ 17 ὑμέτεραι SA in or. X 66; at cf. § 43. IX 3 | post ἡμετέρᾳ add. πόλει S 18 τὸν ante λαβόντα add. A rec. mg. | αὐτὸν] αὐτῶι S¹ deliverim | ἀσφαλές' ἐστι A 19 οὐκ ἂν H. Wolf 20 σὺν εὖ πεπονθότων A συννευπεπονθότων SFY 21 τῶν om. Y¹

σθαι· οὐκ ἦν ἀσφαλὲς λέγειν ἐν Θετταλίᾳ τὰ Φιλίππου
 μηδὲν εὖ πεπονθότος τοῦ πλήθους τοῦ Θετταλῶν τῷ
 τοὺς τυράννους ἐκβαλεῖν Φίλιππον αὐτοῖς καὶ τὴν πυ-
 λαίαν ἀποδοῦναι· οὐκ ἦν ἐν Θήβαις ἀσφαλές, πρὶν τὴν
 66 Βοιωτίαν ἀπέδωκεν καὶ τοὺς Φωκέας ἀνειλεν. ἀλλ' Ἀθή- 106
 νησιν, οὐ μόνον Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Καρδιανῶν χώραν·
 ἀπεστερηκότος Φιλίππου, ἀλλὰ καὶ κατασκευάζοντος ὑμῖν
 ἐπιτελίσμα τὴν Εὐβοίαν καὶ νῦν ἐπὶ Βυζάντιον παριόν-
 τος, ἀσφαλές ἐστι λέγειν ὑπὲρ Φιλίππου. καὶ γὰρ τοι
 τούτων μὲν ἐκ πτωχῶν ἔνιοι ταχὺ πλούσιοι γίνονται 10
 καὶ ἐξ ἀνωνύμων καὶ ἀδόξων ἔνδοξοι καὶ γνῶριμοι, ὑμεῖς
 δὲ τοῦναντίον ἐκ μὲν ἐνδόξων ἄδοξοι, ἐκ δ' εὐπόρων
 ἄποροι· πόλεως γὰρ ἔγωγε πλοῦτον ἡγοῦμαι συμμαχους,
 67 πλίστιν, εὐνοίαν, ὧν πάντων ἔσθ' ὑμεῖς ἄποροι. ἐκ δὲ τοῦ
 τούτων ὀλιγώρως ἔχειν καὶ ἔαν ταῦτα φέρεσθαι ὁ μὲν εὐ- 15
 δαίμων καὶ μέγας καὶ φοβερὸς πᾶσιν Ἑλλήσιν καὶ βαρβά-
 ροις, ὑμεῖς δ' ἔρημοι καὶ ταπεινοί, τῇ τῶν ὀνίων ἀφθο-
 νίᾳ λαμπροί, τῇ δ' ὧν προσήκει παρασκευῇ καταγέλαστοι.
 οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον περὶ θ' ὑμῶν καὶ περὶ αὐτῶν
 ἐνίοις τῶν λεγόντων ὁρῶ βουλευομένους· ὑμᾶς μὲν γὰρ 20
 ἡσυχίαν ἄγειν φασὶ δεῖν, κἄν τις ὑμᾶς ἀδικῇ, αὐτοὶ δ' οὐ
 δύνανται παρ' ὑμῖν ἡσυχίαν ἄγειν οὐδενὸς αὐτοὺς ἀδι-
 κοῦντος.

1 λέγειν del. Herwerden | τὰ Φιλίππου om. SAY in X 67
 del. Herwerden 2 μηδὲν SFY: μὴ συν A | τῶν θετταλῶν SAY¹
 cf. ad IX 33 5 παρέδωκε A¹Y 9 ὅπερ] περὶ S¹ | καὶ γὰρ τοι
 SAY¹: τοιγάρτοι F γρ. Y rec. 10 γίνονται SA: γεγόνασιν
 FY ex III 29 14 ἀπάντων FAY | ἐκ δὲ τοῦ γρ. S rec. FAY
 corr.: ἐκάστου S¹ γρ. F ἐκ δὲ Y¹ 15 ὑμᾶς ἔχειν γρ. S rec. γρ.
 FY corr. | ταῦτα S¹FAY: τούτων S corr. γρ. F | φέρεσθαι γρ. S
 rec. FAY: στέρεσθαι S¹ γρ. F ταύτῃ φέρεσθαι Weil 16 βαρβά-
 ροις γέγονεν AY 17 τῇ μὲν FAY 19 ἡμῶν A 20 βουλο-
 μένους A¹ corr. ead.

Εἰτά φησιν ὃς ἂν τύχῃ παρελθὼν· „οὐ γὰρ ἐθέλεις 68
 γράφειν, οὐδὲ κινδυνεύειν, ἀλλ' ἄτολμος εἶ καὶ μαλακός“.
 ἐγὼ δὲ θρασὺς μὲν καὶ βδελυρὸς καὶ ἀναιδὴς οὗτ' εἰμι
 μήτε γενοίμην, ἀνδρείότερον μέντοι πολλῶν πάντων τῶν
 5 ἱταμῶς πολιτευομένων παρ' ὑμῖν ἐμαντὸν ἡγοῦμαι. ὅστις 69
 μὲν γὰρ ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι παριδὼν ἃ συνοίσει τῇ πό-
 λει, κρίνει, δημεύει, δίδωσιν, κατηγορεῖ, οὐδεμιᾶ ταῦτ'
 ἀνδρεία ποιεῖ, ἀλλ' ἔχων ἐνέχυρον τῆς αὐτοῦ σωτηρίας
 107 τὸ πρὸς χάριν ὑμῖν λέγειν καὶ | πολιτεύεσθαι ἀσφαλῶς
 10 θρασὺς ἐστίν· ὅστις δ' ὑπὲρ τοῦ βέλτιστου πολλὰ τοῖς
 ὑμετέροις ἐναντιοῦται βουλήμασιν, καὶ μηδὲν λέγει πρὸς
 χάριν, ἀλλὰ τὸ βέλτιστον αἰεὶ, καὶ τὴν τοιαύτην πολι-
 τείαν προαιρεῖται, ἐν ἣ πλειόνων ἢ τύχῃ κυρία γίγνεται
 ἢ οἱ λογισμοί, τούτων δ' ἀμφοτέρων ἑαυτὸν ὑπεύθυνον
 15 ὑμῖν παρέχει, οὗτός ἐστ' ἀνδρείος, καὶ χρήσιμος πο- 70
 λίτης ὁ τοιοῦτός ἐστιν, οὐχ οἱ τῆς παρ' ἡμέραν χάριτος
 τὰ μέγιστα τῆς πόλεως ἀπολωλεκότες, οὓς ἐγὼ τοσοῦτον
 δέω ζηλοῦν ἢ νομίζειν ἀξιόλους πολίτας τῆς πόλεως εἶναι,
 ὥστ' εἴ τις ἔροιτό με· „εἰπέ μοι, σὺ δὲ τί τὴν πόλιν ἡμῖν
 20 ἀγαθὸν πεποίηκας;“ ἔχων ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ τρι-
 ηραρχίας εἰπεῖν καὶ χορηγίας καὶ χρημάτων εἰσφορὰς καὶ
 λύσεις αἰχμαλώτων καὶ τοιαύτας ἄλλας φιλανθρωπίας,
 οὐδὲν ἂν τούτων εἴποιμι, ἀλλ' ὅτι τῶν τοιούτων πολι- 71
 τευμάτων οὐδὲν πολιτεύομαι, ἀλλὰ δυνάμενος ἂν ἴσως,
 25 ὥσπερ καὶ ἕτεροι, καὶ κατηγορεῖν καὶ χαρίζεσθαι καὶ δη-

4 μήτε] οὔτε S | πολλῶν SF: πολλῶ AY 7 κατηγορεῖ del.
 Dobree 11 ὑμετέροις F 12 αἰεὶ FA | τὴν om. AY 14 sq. ὑπεύ-
 θυνον ὑμῖν ἑαυτὸν F 15 post χρήσιμος add. γὰρ FY καὶ A
 19 δὲ δὴ FAY cf. Aesch. I 80. Plat. Gorg. 452* | ἡμῶν FAY
 24 πεπολίτευμαι AY 25 καὶ ante κατηγορεῖν om. F

- μεύειν καὶ τᾶλλ' ἂ ποιοῦσιν οὗτοι ποιεῖν, οὐδ' ἐφ' ἐν
τούτων πάποι' ἐμαντὸν ἔταξα, οὐδὲ προήχθην οὐθ' ὑπὸ
κέρδους οὐθ' ὑπὸ φιλοτιμίας, ἀλλὰ διατελῶ λέγων ἐξ ὧν
ἐγὼ μὲν πολλῶν ἐλάττων εἰμι παρ' ὑμῖν, ὑμεῖς δ', εἰ
πείσεσθέ μοι, μείζους ἂν εἴητε· οὕτω γὰρ ἴσως ἀνεπ- 5
72 φθονον εἰπεῖν. οὐδ' ἔμοιγε δοκεῖ δικαίου τοῦτ' εἶναι πο-
λίτου, τοιαῦτα πολιτεύμαθ' εὐρίσκειν ἐξ ὧν ἐγὼ μὲν
πρῶτος ὑμῶν ἔσομαι εὐθέως, ὑμεῖς δὲ τῶν ἄλλων ὕστα-
τοι· ἀλλὰ συναυξάνεσθαι δεῖ τὴν πόλιν τοῖς τῶν ἀγαθῶν
πολιτῶν πολιτεύμασι, καὶ τὸ βέλτιστον αἰεὶ, μὴ τὸ ῥᾶστον 10
ἅπαντας λέγειν· ἐπ' ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἡ φύσις αὐτῇ βαδι- 108
εῖται, ἐπὶ τοῦτο δὲ τῷ λόγῳ δεῖ προάγεσθαι διδάσκοντα
τὸν ἀγαθὸν πολλήν.
- 73 Ἦδη τοίνυν τινὸς ἤκουσα τοιοῦτόν τι λέγοντος, ὥς
ἄρ' ἐγὼ λέγω μὲν αἰεὶ τὰ βέλτιστα, ἔστι δ' οὐδὲν ἄλλ' 15
ἢ λόγοι τὰ παρ' ἐμοῦ, δεῖ δ' ἔργων τῇ πόλει καὶ πράξεώς
τινος. ἐγὼ δ' ὥς ἔχω περὶ τούτων, λέξω πρὸς ὑμᾶς καὶ
οὐκ ἀποκρύψομαι. οὐδ' εἶναι νομίζω τοῦ συμβουλευόν-
τος ὑμῖν ἔργον οὐδὲν πλὴν εἰπεῖν τὰ βέλτιστα. καὶ τοῦθ'
74 ὅτι τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον ῥαδίως οἶμαι δείξειν. ἴστε 20
γὰρ δῆπου τοῦθ', ὅτι Τιμόθεός ποτ' ἐκεῖνος ἐν ὑμῖν
ἐδημηγόρησεν ὥς δεῖ βοηθεῖν καὶ τοὺς Εὐβοέας σῶζειν,
ὅτε Θηβαῖοι κατεδουλοῦντ' αὐτούς, καὶ λέγων εἶπεν οὕτω

1 ἐν S: ἐνὶ FAY 3 διατελῶ S mg.: om. S text. μένω s. v.
S rec. διαμένω FAY διαμένειν est glossa διατελεῖν verbi XVIII 2
in Urbin. 5 πείσεσθε E. Müller: πείθεσθε S πείθοισθε FAY |
ἂν ἴσως F 6 οὐδέ γ' ἐμοὶ F οὐδέ γέ μοι A οὐδέγεμοι Y
7 μὲν ἐγὼ F 10 αἰεὶ S F¹: αἰεὶ F corr. AY 11 ἐπ' ἐκεῖνο
S corr. FY²: ἐπ' ἐκεῖνον S¹ ἐπ' ἐκεῖνων (ut vid.) Y¹ εἰτα ἐκεί-
νων A | γὰρ om. A | post φύσις iterat Y v. l. εἰτα ἐκείνων μὲν
ἢ φύσις | αὐτῇ Y¹ 14 καὶ τοιοῦτον FY 15 αἰεὶ FAY 18 οὐδ'
S: οὐκ FAY 23 ὅτε] δτι A

πως· „εἰπέ μοι, βουλευέσθε“, ἔφη, „Θηβαίους ἔχοντες ἐν νήσῳ, τί χρήσεσθε καὶ τί δεῖ ποιεῖν; οὐκ ἐμπλήσετε τὴν θάλατταν ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι τριήρων; οὐκ ἀναστάντες ἡδὴ πορεύσεσθ' εἰς τὸν Πειραιᾶ; οὐ κατέλξετε τὰς ναῦς;“
 5 οὐκοῦν εἶπε μὲν ταῦθ' ὁ Τιμόθεος, ἐποιήσατε δ' ὑμεῖς· 75
 ἐκ δὲ τούτων ἀμφοτέρων τὸ πρᾶγμ' ἐπράχθη. εἰ δ' ὁ μὲν εἶπεν ὡς οἶόν τε τὰ ἄριστα, ὥσπερ εἶπεν, ὑμεῖς δ' ἀπερραθυμήσατε καὶ μηδὲν ὑπηκούσατε, ἄρ' ἂν ἦν γεγονός τι τῶν τότε συμβάντων τῇ πόλει; οὐχ οἶόν τε. οὕτω τοι-
 10 νυν καὶ περὶ ὧν ἂν ἐγὼ λέγω [καὶ περὶ ὧν ἂν ὁ δεῖν' εἴπῃ], τὰ μὲν ἔργα παρ' ὑμῶν αὐτῶν ζητεῖτε, τὰ δὲ βέλ-
 τιστ' ἐπιστήμη λέγειν παρὰ τοῦ παριόντος.

Ἐν κεφαλαίῳ δ' ἃ λέγω φράσας καταβῆναι βούλομαι. 76
 χρήματ' εἰσφέρειν φημι δεῖν· τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν
 109 συνέχειν, ἐπανορθοῦντας | εἴ τι δοκεῖ μὴ καλῶς ἔχειν, μὴ
 16 ὅσοις ἂν τις αἰτιάζηται τὸ ὅλον καταλύοντας· πρέσβεις
 ἐκπέμπειν πανταχοῖ τοὺς διδάζοντας, νομοθετήσοντας, πρά-
 ξοντας· παρὰ πάντα ταῦτα τοὺς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν δω-
 ροδοκοῦντας κολάζειν καὶ μισεῖν πανταχοῦ, ἔν' οἱ μέτριον
 20 καὶ δικαίους αὐτοὺς παρέχοντες εὐ βεβουλεῦσθαι δο-

1 post βουλευέσθε add. ὧς Ἀθηναῖοι Hermog. III 237 W. (259, 3 R.). 340 (355, 18). 341 (356, 10) | ἔχοντας A¹ corr. ead. ut vid.
 4 πορεύσεσθε FAY 7 τὰ del. Cobet | εἶπεν τότε F γε. Y rec.
 8 καὶ μηδὲν ὑπηκούσατε om. A¹ (add. A² mg.) Y¹ 9 τε] τόγε A
 10 λέγω νῦν S rec. mg. AY | καὶ . . εἴπῃ add. S rec. mg. FAY
 (εἴπῃ om. A¹ add. s. v. A²) 11 ἃ δὲ βέλτιστ' ἢ μὴ [λέγειν] Blass ἃ
 δὲ βέλτιστ' ἐνεσι λέγειν coni. Sandys τὰ δὲ βέλτισθ' ἂν ἐπιστηθῇ
 λέγειν Deuerling; at cf. Plat. Ion. 536^c ἐξ ἐμπειρίας Aesch. III 2
 13 δ' ἃ] δὲ S α in ras. Y¹ | καταβῆναι γὰρ S s. v. rec. 16 ὅσοις S: οἷς
 FAY | αἰτιάζεται A 17 πανταχοῖ SY mg.: πανταχοῦ FAY¹ | post
 πράξοντας add. πάντα ὅσα ἂν δύνωνται τῇ πόλει S rec. ὅσα ἂν
 δύνωνται (ω in ras. F) τῇ πόλει FAY 18 παράπαντα A cf. VII 18
 19 ἀεὶ (αἰεὶ Y) καὶ πανταχοῦ FAY (ex XVIII 242?) 20 ἐαντοῦς
 FAY

77 κῶσι καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ ἑαυτοῖς. ἂν οὕτω τοῖς πράγμασι χρῆσθε καὶ παύσῃσθ' ὀλιγοροῦντες ἀπάντων, ἴσως ἂν, ἴσως καὶ νῦν ἔτι βελτίω γένοιτο. εἰ μέντοι καθεδεῖσθε, ἄχρι τοῦ θορυβῆσαι καὶ ἐπαινέσαι σπουδάζοντες, ἔαν δὲ δέῃ τι ποιεῖν ἀναδυόμενοι, οὐχ ὁρῶ λόγον ὅστις ἔνευ τοῦ ποιεῖν ὑμᾶς ἂ προσήκει δυνήσεται τὴν πόλιν σῶσαι.

1 ἂν SA γρ. Y rec.: κᾶν F (fort. κ postea additum) Y¹
 2 χρῆσθαι F¹ 3 νῦν ἔτι om. Y¹ | τὰ λοιπὰ βελτίω F βελτίω τὰ
 λοιπὰ AY | καθεδεῖσθε] δ in ras. S καθεδεῖσθαι A 5 δὲ om. S

In S (a m. correctoris) F Y subscriptum

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΧΕΡΡΟΝΗΣΩΙ

ΠΙΠΙ Δ Δ Δ Δ

(Π add. Christ, cf. ad. or. VII fin.)

(in Y ΠΙΠΙ Δ Δ Δ Δ. Δ' quod Δ' corrigendum videtur in
 Δ = διώρεσθαι)

IX

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Γ

ΤΠΟΘΕΣΙΣ

Ἀπλῇ τοῦ λόγου τούτου ἡ ὑπόθεσις· Φιλίππου γὰρ λόγῳ μὲν εἰρήνην ἄγοντος, ἔργῳ δὲ πόλλ' ἀδικοῦντος, συμβουλευεῖ τοῖς Ἀθηναίοις ὁ ρήτωρ ἀναστῆναι καὶ ἀμύνασθαι τὸν βασιλέα, ὥς κινδύνου μεγάλου καὶ αὐτοῖς ἐπικρεμαμένου καὶ πᾶσι
 5 κοινῇ τοῖς Ἑλλήσιν.

- 110 Πολλῶν ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι λόγων γιγνομένων ὀλίγον δεῖν καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν περὶ ὧν Φίλιππος, ἀφ' οὗ τὴν εἰρήνην ἐποιήσατο, οὐ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους ἀδικεῖ, καὶ πάντων οἶδ' ὅτι φησάντων γ' ἂν, εἰ
 10 καὶ μὴ ποιοῦσι τοῦτο, καὶ λέγειν δεῖν καὶ πράττειν ὅπως ἐκεῖνος παύσεται τῆς ὕβρεως καὶ δίκην δώσει, εἰς τοῦθ' ὑπηγμένα πάντα τὰ πράγματα καὶ προειμέν' ὄρω, ὥστε δέδοικα μὴ βλάσφημον μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς δέ· εἰ καὶ λέγειν ἅπαντες ἐβούλονθ' οἱ παριόντες καὶ χειροτονεῖν ὑμεῖς

Ἐποθέσις λόγου οὗ ἡ ἀρχὴ πολλῶν ὃ Ἀθηναῖοι λόγων γενομένων ὀλίγον δεῖν F 1 ἢ om. Y 7 δεῖν] ν pallidius, incertum rasura an macula S 9 ἄλλους S Dion. Hal. Dem. p. 976 Thuc. p. 948 ἄλλους Ἕλληνας S rec. FAY | εἰ οἶδ' FAY Dion. p. 976 10 δεῖ Y¹ | πράττειν ἅπασι προσήκειν FAY 12 προειμένα S¹ προειμένα vel προειμένα S corr. προειρημένα A¹Y¹ Dion. c. M p. 948 13 δὲ S (ε in ras. quid S¹ habuerit incertum) F¹ Dion. p. 948: δ' ἢ (ῆ) S rec. F rec. AY Dion. p. 976 14 post ἐβούλοντο 8—9 litt. eras. Y

ἐξ ὧν ὡς φανυλότατ' ἔμελλε τὰ πράγμαθ' ἔξειν, οὐκ ἂν
 2 ἡγοῦμαι δύνασθαι χεῖρον ἢ νῦν διατεθῆναι. πολλὰ μὲν
 οὖν ἴσως ἐστὶν αἷτια τούτων, καὶ οὐ παρ' ἐν οὐδὲ δὴ
 εἰς τοῦτο τὰ πράγματ' ἀφίκται, μάλιστα δ', ἅνπερ ἐξε-
 τάξητ' ὀρθῶς, εὐρήσετε διὰ τοὺς χαρίζεσθαι μᾶλλον ἢ 5
 τὰ βέλτιστα λέγειν προαιρουμένους· ὧν τινες μὲν ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι ἐν οἷς εὐδοκιμοῦσιν αὐτοὶ καὶ δύναν-
 ται, ταῦτα φυλάττοντες οὐδεμίαν περὶ τῶν μελλόντων
 πρόνοιαν ἔχουσιν, οὐκοῦν οὐδ' ὑμᾶς οἴονται δεῖν ἔχειν,
 ἔτεροι δὲ τοὺς ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ὄντας αἰτιώμενοι καὶ 10
 διαβάλλοντες οὐδὲν ἄλλο ποιοῦσιν ἢ ὅπως ἡ πόλις παρ'
 αὐτῆς δίκην λήψεται καὶ περὶ τοῦτ' ἔσται, Φιλίππῳ δ' 111
 3 ἐξέσται καὶ λέγειν καὶ πράττειν ὃ τι βούλεται. αἱ δὲ
 τοιαῦται πολιτεῖαι συνήθεις μὲν εἰσιν ὑμῖν, αἷτια δὲ
 τῶν κακῶν. ἀξιῶ δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἂν τι τῶν ἀλη- 15
 θῶν μετὰ παρρησίας λέγω, μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ'
 ὑμῶν ὀργὴν γενέσθαι. σκοπεῖτε γὰρ ὧδέ· ὑμεῖς τὴν
 παρρησίαν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων οὕτω κοινὴν οἶσθε δεῖν
 εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε καὶ τοῖς ξένοις καὶ
 τοῖς δούλοις αὐτῆς μεταδεδώκατε (καὶ πολλοὺς ἂν τις 20
 οἰκέτας ἴδοι παρ' ἡμῖν μετὰ πλείονος ἐξουσίας ὃ τι βού-
 λονται λέγοντας ἢ πολίτας ἐν ἐνλαῖς τῶν ἄλλων πόλεων),
 4 ἐκ δὲ τοῦ συμβουλευεῖν παντάπασιν ἐξεληλάκατε. εἶθ'

1 ἔμελλε τὰ] ἐμέλλετε S¹ superscr. τα S rec. 2 νῦν αὐτὰ S
 rec. AY 3 τούτων S: τοῦ ταῦθ' οὕτως ἔχειν FAY 9 οὐκοῦν
 ... ἔχειν om. S¹. Haec et alia, cum alterius recensitionis multis
 videantur esse, Blassii exemplo litteris minoribus exprimenda
 curavi 11 ἡ om. Y¹ | πόλις S: μὲν πόλις αὐτῇ FAY (αὐτῇ Y)
 12 τούτου A 14 αἰτίαι S 15 τῶν κακῶν S¹ γρ. F: τῶν κακῶν
 καὶ τῶν ἀμαρτημάτων A τῆς ταραχῆς καὶ τῶν ἀμαρτημάτων γρ.

ἢ
 S rec. FY | ἀξιῶ δ' ὑμᾶς FA | ἐάν FY 21 ἡμῖν S: ὁμῖν F ὁμῖν AY

ὑμῖν συμβέβηκεν ἐκ τούτου, ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις VIII 34
 τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι πάντα πρὸς ἡδονὴν ἀκούου-
 σιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς γιγνομένοις περὶ τῶν
 ἐσχάτων ἤδη κινδυνεύειν. εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν οὕτω
 5 διάκεισθε, οὐκ ἔχω τί λέγω· εἰ δ' ἂν συμφέρει χωρὶς
 κολακείας ἐθελήσεται ἀκούειν, ἔτοιμος λέγειν. καὶ γὰρ
 εἰ πάνυ φεύλως τὰ πράγματ' ἔχει καὶ πολλὰ προσεῖται,
 ὅμως ἔστιν, ἐὰν ὑμεῖς τὰ δέοντα ποιεῖν βούλησθε, ἔτι
 πάντα ταῦτ' ἐπανορθώσασθαι. καὶ παράδοξον μὲν ἴσως 5
 10 ἐστὶν ὃ μέλλω λέγειν, ἀληθὲς δέ· τὸ χεῖριστον ἐν IV 3
 τοῖς παρεληλυθόσιν τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον
 ὑπάρχει. τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; ὅτι οὔτε μικρὸν οὔτε μέγ'
 οὐδὲν τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματ'
 112 ἔχει, ἐπεὶ τοι, εἰ πάνθ' ἂν προσήκε πραττόντων οὕτω
 15 διέκειτο, οὐδ' ἂν ἐλπίς ἦν αὐτὰ γενέσθαι βελτίω. νῦν
 δὲ τῆς ῥαθυμίας τῆς ὑμετέρας καὶ τῆς ἀμελείας κεκρά-
 τηκε Φίλιππος, τῆς πόλεως δ' οὐ κεκράτηκεν· οὐδ' ἦτ-
 τησθ' ὑμεῖς, ἀλλ' οὐδὲ κεκίνησθε.

Εἰ μὲν οὖν ἅπαντες ὁμολογοῦμεν Φίλιππον τῇ πόλει πολε- 6
 20 μεῖν καὶ τὴν εἰρήνην παραβαίνειν, οὐδὲν ἄλλ' ἔδει τὸν παρ-
 ιόντα λέγειν καὶ συμβουλεύειν ἢ ὅπως ἀσφαλέστατα καὶ ῥᾶστ'
 αὐτὸν ἀμυνόμεθα· ἐπειδὴ δ' οὕτως ἀτόπως ἔνιοι διάκεινται,
 ὥστε πόλεις καταλαμβάνοντος ἐκείνου καὶ πολλὰ τῶν ὑμετέρων
 ἔχοντος καὶ πάντας ἀνθρώπους ἀδικοῦντος ἀνέχεσθαι τινων
 25 ἐν ταῖς ἐκκλησίαις λεγόντων πολλὰκις ὥς ἡμῶν τινὲς εἰσιν οἱ
 ποιοῦντες τὸν πόλεμον, ἀνάγκη φυλάττεσθαι καὶ διορθοῦσθαι

5 συμφέρει S: συμφέρει τοῖς πράγμασι FY συμφ. τῇ πόλει
 γρ. FA 9 ταῦτα πάντα AY 14 τοι S: τοί γε FAY ex IV 2 |
 προσήκει πραττόντων ὑμῶν FAY 16 τῆς μὲν ραιθ. FAY | καὶ
 τῆς ἀμελείας om. A 19 sqq. εἰ μὲν οὖν . . . πολεμεῖν δεῖ om.
 S¹ add. S rec. mg. FAY | ὁμολογοῦμεν S 21 ἦ om. A | ὅπως
 ὡς Reiske cf. XIV 14 22 αὐτὸν om. Y

- 7 περὶ τούτου· ἔστι γὰρ δέος μήποθ' ὥς ἀμυννόμεθα γράψας
 τις καὶ συμβουλευσάς εἰς τὴν αἰτίαν ἐμπέσῃ τοῦ πεποιηκέναι
 τὸν πόλεμον. ἐγὼ δὲ τοῦτο πρῶτον ἀπάντων λέγω καὶ διορί-
 ζομαι, εἰ ἔφ' ἡμῖν ἔστι τὸ βουλευέσθαι περὶ τοῦ πότερον εἰρή-
 8 νην ἄγειν ἢ πολεμεῖν δεῖ. Εἰ μὲν οὖν ἔξεστιν εἰρήνην 5
 ἄγειν τῇ πόλει καὶ ἔφ' ἡμῖν ἔστιν τοῦτο, ἵν' ἐντεῦθεν
 ἄρξωμαι, φῆμ' ἔγωγ' ἄγειν ἡμᾶς δεῖν, καὶ τὸν ταῦτα
 λέγοντα γράφειν καὶ πράττειν καὶ μὴ φευακλίζειν ἀξιῶ·
 εἰ δ' ἕτερος τὰ ὅπλ' ἐν ταῖς χερσὶν ἔχων καὶ δύναμιν
 πολλὴν περὶ αὐτὸν τοῦνομα μὲν τὸ τῆς εἰρήνης ὑμῖν προ- 10
 βάλλει, τοῖς δ' ἔργοις αὐτὸς τοῖς τοῦ πολέμου χρῆται, τί
 λοιπὸν ἄλλο πλὴν ἀμύνεσθαι; φάσκειν δ' εἰρήνην ἄγειν εἰ
 9 βούλεσθε, ὥσπερ ἐκεῖνος, οὐ διαφέρομαι. εἰ δέ τις ταύτην 118
 εἰρήνην ὑπολαμβάνει, ἐξ ἧς ἐκεῖνος πάντα τᾶλλα λαβὼν ἔφ'
 ἡμᾶς ἦξει, πρῶτον μὲν μαίνεται, ἔπειτ' ἐκείνῳ παρ' ὕμῶν, 15
 οὐχ ὕμῖν παρ' ἐκείνου τὴν εἰρήνην λέγει· τοῦτο δ' ἐστὶν δ
 τῶν ἀναλισκομένων χρημάτων πάντων Φίλιππος ὠνεῖται,
 αὐτὸς μὲν πολεμεῖν ὑμῖν, ὑφ' ὕμῶν δὲ μὴ πολεμεῖσθαι.
 10 Καὶ μὴν εἰ μέχρι τούτου περιμενοῦμεν, ἕως ἄν ἡμῖν
 ὁμολογήσῃ πολεμεῖν, πάντων ἐσμεν εὐνηθέστατοι· οὐδὲ 20
 γὰρ ἂν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν αὐτὴν βαδίσῃ καὶ τὸν Πειραιᾶ,
 τοῦτ' ἔρεϊ, εἴπερ οἷς πρὸς τοὺς ἄλλους πεποιήκε δεῖ
 11 τεκμαίρεσθαι. τοῦτο μὲν γὰρ Ὀλυνθίοις, τετταράκοντ'
 ἀπέχων τῆς πόλεως στάδια, εἶπεν ὅτι δεῖ δυοῖν θάτερον,

1 τούτων SA | ἀμυννόμεθα γρ. F 2 τις post συμβουλευσάς
 SA 3 δὲ SF: δὴ AY | διορίζομαι] διςχνρίζομαι S | post
 διορίζομαι gravius interpunxit et post πολεμεῖν δεῖ <φῆμ' ἔγωγ'
 εἰρήνην> ex § 8 supplevit Weil 4 βουλευσάσθαι FY 4 sq εἰρήνην
 ἢ πόλεμον ἄγειν δεῖ FY 10 προβάλλεται FAY 12 ἀμύνεσθαι A
 13 βούλεσθαι Y¹ 16 λέγει S γρ. F: ἄγειν F ἄγειν λέγει AY
 17 ἀλισκομένων F¹A¹Y¹ | ἀπάντων FAY 18 αὐτὸν F αὐτὸν Y |
 ἡμῶν A¹ corr. A⁸ 20 ἀπάντων A 21 βαδίζοι S¹ corr. ead.

ἡ 'κείνους ἐν Ὀλύμπῳ μὴ οἰκεῖν ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ,
 πάντα τὸν ἄλλον χρόνον, εἴ τις αὐτὸν αἰτιάσαιτό τι
 τοιοῦτον, ἀγανακτῶν καὶ πρέσβεις πέμπων τοὺς ἀπολο-
 γησομένους· τοῦτο δ' εἰς Φωκέας ὡς πρὸς συμμάχους
 5 ἐπορεύετο, καὶ πρέσβεις Φωκέων ἦσαν οἱ παρηκολού-
 θουν αὐτῷ πορευομένῳ, καὶ παρ' ἡμῖν ἤριζον οἱ πολλοὶ
 Θηβαίους οὐ λυσιτελήσειν τὴν ἐκείνου πάροδον. καὶ μὴν 12
 καὶ Φερὰς πρόην ὡς φίλος καὶ σύμμαχος εἰς Θετταλίαν
 ἐλθὼν ἔχει καταλαβὼν, καὶ τὰ τελευταῖα τοῖς τάλαι-
 10 πώροις Ὠρεῖταις τουτοισί ἐπισκεψομένους ἔφη τοὺς
 στρατιώτας πεπομφέναι κατ' εὐνοίαν· πυνθάνεσθαι γὰρ
 αὐτοὺς ὡς νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν, συμμάχων δ' εἶναι
 καὶ φίλων ἀληθινῶν ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς παρεῖναι.
 εἴτ' οἴεσθ' αὐτόν, οἱ ἐποίησαν μὲν οὐδὲν ἂν κακόν, μὴ 13
 114 παθεῖν δ' ἐφυλάξαντ' ἂν ἴσως, τούτους μὲν ἑξαπατᾶν
 16 αἰρεῖσθαι μᾶλλον ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι, ὑμῖν δ' ἐκ
 προορρήσεως πολεμήσειν, καὶ ταῦθ' ἕως ἂν ἐκόντες
 ἑξαπατᾶσθε; οὐκ ἔστι ταῦτα· καὶ γὰρ ἂν ἀβελτερώτατος 14
 εἴη πάντων ἀνθρώπων, εἰ τῶν ἀδικουμένων ὑμῶν μηδὲν
 20 ἐγκαλούντων αὐτῷ, ἀλλ' ὑμῶν αὐτῶν τινὰς αἰτιωμένων,
 ἐκείνος ἐκλύσας τὴν πρὸς ἀλλήλους ἔριν ὑμῶν καὶ φι-
 λονικίαν ἐφ' αὐτὸν προείποι τρέπεσθαι, καὶ τῶν παρ'
 ἑαυτοῦ μισθοφορούντων τοὺς λόγους ἀφέλοιτο, οἷς ἀνα-

4 συμμάχους καὶ φίλους A Y mg. 6 οἱ om. FAY 10 του-
 τούτοις F¹ τούτοις A 12 στασιάζουσιν ἐν αὐτοῖς F Y 14 αὐτὸν
 οἱ ἐποίησαν μὲν οὐδὲν ἂν S γρ. F: οἱ (οὗς Dion. p. 979, εἰ οὐ
 vel οἱ εἰ p. 610) μὲν οὐδὲν ἂν αὐτὸν (αὐτὸν οὐδὲν Dion. p. 610)
 ἐδυνήθησαν ποιῆσαι FAY Dion. Hal. p. 979. 610 εἰ μὲν αὐτὸν
 μηδὲν ἐποίησαν p. 948 | μὴ om. A¹ 15 post μὲν add. αὐτὸν A²
 20 post αἰτιωμένων add. καὶ κρίναι βουλομένων FA² (verba 20
 ἀλλ'... βουλομένων om. A¹ add. A² in mg.) Y

βάλλουσιν ὑμᾶς, λέγοντες ὡς ἐκείνός γ' οὐ πολεμεῖ τῇ πόλει.

15 Ἄλλ' ἔστιν, ὃ πρὸς τοῦ Διός, ὅστις εὖ φρονῶν ἐκ τῶν ὀνομάτων μᾶλλον ἢ τῶν πραγμάτων τὸν ἄγοντ' εἰρήνην ἢ πολεμοῦνθ' ἑαυτῷ σκέψαιτ' ἄν; οὐδείς δῆπου. ὁ τοίνυν 5 Φίλιππος ἐξ ἀρχῆς, ἄρτι τῆς εἰρήνης γεγονυίας, οὐπω Διοπείδους στρατηγοῦντος οὐδὲ τῶν ὄντων ἐν Χερρονησῷ νῦν ἀπεσταλμένων, Σέρριον καὶ Δορίσκον ἐλάβανεν καὶ τοὺς ἐκ Σερρείου τείχους καὶ Ἱεροῦ ὄρους στρατιώτας ἐξέβαλλεν, οὓς ὁ ὑμέτερος στρατηγός 10 κατέστησεν. καίτοι ταῦτα πράττων τί ἐποίει; εἰρήνην

16 μὲν γὰρ ὥμωμόκει. καὶ μηδεὶς εἴπη· „τί δὲ ταῦτ' ἔστιν;“ ἢ „τί τούτων μέλει τῇ πόλει;“ εἰ μὲν γὰρ μικρὰ ταῦτ' ἢ μηδὲν ὑμῖν αὐτῶν ἔμελεν, ἄλλος ἂν εἴη λόγος οὗτος· τὸ δ' εὐσεβὲς καὶ τὸ δίκαιον, ἂν τ' ἐπὶ μικροῦ τις ἂν τ' ἐπὶ 15 μείζονος παραβαίνῃ, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν. φέρε δὴ νῦν, ἥνικ' εἰς Χερρόνησον, ἣν βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ

ΣΙΧ 253 Ἕλληνες ὑμετέραν ἐγνώκασιν εἶναι, ξένους εἰσπέμπει καὶ βοηθεῖν ὁμολογεῖ καὶ ἐπιστέλλει ταῦτα, τί ποιεῖ;

17 φησὶ μὲν γὰρ οὐ πολεμεῖν, ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέω ταῦτα 115 ποιοῦντ' ἐκείνου ἄγειν ὁμολογεῖν τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην, 21 ὥστε καὶ Μεγάρων ἀπτόμενον καὶ ἐν Εὐβοίᾳ τυραννίδας

5 αὐτῶι A | που F 7 sq. ἐν χερρονήσῳ νῦν ὄντων FY 9 κατέ-
λάβαν(ε)ν) FAY | σερρείου FAY 11 ἐγκατέστησε A | καίτοι
ταῦτα FA: καὶ τοιαῦτα SY 12 ὁμολογήκει ut videtur A¹ |
δὲ] δαι F 13 ταῦτ' ἔστιν FAY 14 ἡμῖν F 15 μικροῖς F rec.

16 μείζονός F 18 εἰσπέμπειν F 20 φῆις S | πολεμεῖν
ὑμῖν A | τοσοῦτωι S τοσοῦτόν F 21 ὁμολογεῖν ἄγειν FY
22 μεγαρέων A¹ | τυραννίδας Reiske: τυραννίδα SFAY cf.
X 8

κατασκευάζοντα καὶ νῦν ἐπὶ Θράκην παριόντα καὶ τὰ ἐν
 Πελοποννήσῳ σκευωρούμενον καὶ πάνθ' ὅσα πράττει
 μετὰ τῆς δυνάμεως ποιοῦντα λύειν φημὶ τὴν εἰρήνην
 καὶ πολεμεῖν ὑμῖν, εἰ μὴ καὶ τοὺς τὰ μηχανήματ' ἐφι-
 5 στάντας εἰρήνην ἄγειν φήσετε, ἕως ἂν αὐτὰ τοῖς τείχεσιν
 ἤδη προσαγάγωσιν. ἀλλ' οὐ φήσετε· ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ
 ληφθῇην, ταῦτα πράττων καὶ κατασκευαζόμενος, οὗτος
 ἐμοὶ πολεμεῖ, κἂν μήπω βάλλῃ μηδὲ τοξεύῃ. τίσιν οὖν
 ὑμεῖς κινδυνεύσαιτ' ἂν, εἴ τι γένοιτο; τῷ τὸν Ἑλλήσ- 18
 10 ποντον ἀλλοτριωθῆναι, τῷ Μεγάρων καὶ τῆς Εὐβοίας
 τὸν πολεμοῦνθ' ὑμῖν γενέσθαι κύριον, τῷ Πελοπον-
 νησίους τάκελιν φρονῆσαι. εἴτα τὸν τοῦτο τὸ μηχανήμ'
 ἐπὶ τὴν πόλιν ἰστάντα, τοῦτον εἰρήνην ἄγειν ἐγὼ φῶ
 πρὸς ὑμᾶς; πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνεῖλε 19
 15 Φωκέας, ἀπὸ ταύτης ἔγωγ' αὐτὸν πολεμεῖν ὀρίζομαι. ὑμᾶς
 δ', ἐὰν ἀμύνησθ' ἤδη, σωφρονήσειν φημὶ, ἐὰν δ' ἐάσητε,
 οὐδὲ τοῦθ' ὅταν βούλησθε δυνήσεσθαι ποιῆσαι. καὶ το-
 σοῦτόν γ' ἀφέστηκε τῶν ἄλλων ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν
 συμβουλευόντων, ὥστ' οὐδὲ δοκεῖ μοι περὶ Χερρονήσου
 20 νῦν σκοπεῖν οὐδὲ Βυζαντίου, ἀλλ' ἐπαμῦναι μὲν τούτοις, 20

1 Θράκην^S F Θράκης A 4 ἐφιστάντας] φ in ras. F¹
 5 sq. ἕως . . φήσετε om. S¹ scriba ipse ὁ v. 6 mutavit in ἕως et ἂν . .
 ὁ add. in mg. 6 ἤδη om. A | προσαγάγωσιν FAY Hermog. III
 326 (342, 24 R.): προσάγωσιν S | ἐγὼ add. A¹ s. v. 9 κινδυ-
 νεύετε A | τῷ τοῦ S¹ 10 ὅμων ἀλλοτριωθῆναι FY | τῷ
 τοῦ S¹ | post καὶ ras. 3 litt. Y 11 τῷ τοῦ S¹ 13 ἐφιστάντα
 FY | τοῦτον om. Hermog. 326 (343, 3 R.) | ante τοῦτον add. καὶ
 κατα-
 παρὰσκευάζοντα F καὶ κατασκευάζοντα A καὶ παρασκ. Y 14 ἡμᾶς
 FY | δέω A 15 ἔγωγ' ἂν A | πολεμεῖν ὑμῖν A | ὀρίζομαι πολε-
 ονεῖν
 μεῖν FY 16 ἐὰν μὲν FAY | σωφρονίσειν S¹ σωφρονήσειν F
 σωφρονεῖν AY | ἐάσητε SA: ἀναβάλλησθε FY 17 δυνήσεσθαι
 Reiske: δυνήσεσθε SFAY 20 καὶ τούτοις A

καὶ διατηρῆσαι μὴ τι πάθωσιν, καὶ τοῖς οὖσιν ἐκεῖ νῦν
στρατιώταις πάνθ' ὅσων ἂν δέωνται ἀποστεῖλαι, βουλευέ-
σθαι μέντοι περὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων ὡς ἐν | κινδύνῳ 116
μεγάλῳ καθεστῶτων. βούλομαι δ' εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς ἐξ
ὧν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων οὕτω φοβοῦμαι, ἵν', εἰ μὲν ὁρ- 5
θῶς λογίζομαι, μετὰσχητε τῶν λογισμῶν καὶ πρόνοιάν
τιν' ὑμῶν γ' αὐτῶν, εἰ μὴ καὶ τῶν ἄλλων ἄρα βούλεσθε,
ποιήσῃσθε, ἐὰν δὲ ληρεῖν καὶ τετυφῶσθαι δοκῇ, μῆτε
νῦν μῆτ' αὐθις ὡς ὑγιαίνοντί μοι προσέχητε.

- 21 Ὅτι μὲν δὴ μέγας ἐκ μικροῦ καὶ ταπεινοῦ τὸ κατ' 10
ἀρχὰς Φίλιππος ἠῤῥξεται, καὶ ἀπίστως καὶ στασιαστικῶς
ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς οἱ Ἕλληνες, καὶ ὅτι πολλῶ παραδοξό-
τερον ἦν τοσοῦτον αὐτὸν ἐξ ἐκείνου γενέσθαι ἢ νῦν, ὅθ'
οὕτω πολλὰ προέβλεπον, καὶ τὰ λοιπὰ ὑφ' αὐτῷ ποιήσα-
σθαι, καὶ πάνθ' ὅσα τοιαῦτ' ἂν ἔχοιμι διεξελεῖν, παρα- 15
22 λείψω. ἀλλ' ὁρῶ συγκεχωρηκότας ἅπαντας ἀνθρώπους,
ἀφ' ὑμῶν ἀρξαμένους, αὐτῷ, ὑπὲρ οὗ τὸν ἄλλον ἅπαντα
χρόνον πάντες οἱ πόλεμοι γεγόνασιν οἱ Ἑλληνικοί. τί
οὖν ἐστι τοῦτο; τὸ ποιεῖν ὃ τι βούλεται, καὶ καθ' ἑν'
οὕτωςι περικόπτειν καὶ λωποδυτεῖν τῶν Ἑλλήνων καὶ 20
23 καταδουλοῦσθαι τὰς πόλεις ἐπιόντα. καίτοι προστάται
μὲν ὑμεῖς ἐβδομήκοντ' ἔτη καὶ τρία τῶν Ἑλλήνων ἐγέ-
νεσθε, προστάται δὲ τριάκονθ' ἐνὸς δέοντα Λακεδαιμό-
νιοι, ἴσχυσαν δέ τι καὶ Θηβαῖοι τουτουσὶ τοὺς τελευ-

1 sq. καὶ τοῖς .. ἀποστεῖλαι om. S | ἐκεῖ νῦν οὖσιν A cf. § 15
2 στρατιώταις A: στρατηγοῖς FY | βουλευέσασθαι? Y¹ 4 με-
γίσται καθεστηκότων FAY 6 λογίζομαι SY¹ 7 καὶ μὴ F |
ἂν ἄρα AY¹ | βούλεσθε O (?) : βούλησθε SFAY 8 ποιήσεσθε
FA corr. Y¹ (ut videtur) | ἐὰν SA („senarium efficiens“ Blass):
ἂν FY 10 δὴ] οὖν A cf. IV 44 11 ὁ φίλιππος FAY 13 ὅθ'
όταν A 14 ἐαυτῶι A 17 ἅπαντες FY 19 ἕνα SY¹: ἕνα
ἐκαστον FAY² 20 τὰ τῶν A 24 τοὺς τελευταίους τουτουσὶ FY

τάλους χρόνους μετὰ τὴν ἐν Δεύκτροις μάχην. ἀλλ' ὅμως
 οὐδ' ὑμῖν οὔτε Θηβαίοις οὔτε Λακεδαιμονίοις οὐδεπώ-
 ποτ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι συνεχωρήθη τοῦθ' ὑπὸ τῶν
 Ἑλλήνων, ποιεῖν ὃ τι βούλοισθε, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ· ἀλλὰ 24
 5 τοῦτο μὲν ὑμῖν, μᾶλλον δὲ τοῖς τότ' οὖσιν Ἀθηναίοις, |
 117 ἐπειδὴ τισιν οὐ μετρίως ἐδόκουν προσφέρεισθαι, πάντες
 ᾤοντο δεῖν, καὶ οἱ μὴδὲν ἐγκαλεῖν ἔχοντες αὐτοῖς, μετὰ
 τῶν ἡδικοκλήμενων πολεμεῖν· καὶ πάλιν Λακεδαιμονίοις
 ἄρξασιν καὶ παρελθούσιν εἰς τὴν αὐτὴν δυναστείαν ὑμῖν,
 10 ἐπειδὴ πλεονάζειν ἐπεχείρουν καὶ πέρα τοῦ μετρίου τὰ
 καθεστηκότ' ἐκίνουν, πάντες εἰς πόλεμον κατέστησαν, καὶ
 οἱ μὴδὲν ἐγκαλοῦντες αὐτοῖς. καὶ τί δεῖ τοὺς ἄλλους λέ- 25
 γειν; ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοὶ καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὐδὲν ἂν εἴπειν
 ἔχοντες ἐξ ἀρχῆς ὃ τι ἡδικούμεθ' ὑπ' ἀλλήλων, ὅμως ὑπὲρ
 15 ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικουμένους ἐωρῶμεν, πολεμεῖν ὥόμεθα
 δεῖν. καίτοι πάνθ' ὅσ' ἐξημάρτηται καὶ Λακεδαιμονίοις
 ἐν τοῖς τριάκοντ' ἐκατοῖς ἔτεσιν καὶ τοῖς ἡμετέροις προ-
 γόνοις ἐν τοῖς ἑβδομήκοντα, ἐλάττον' ἐστὶν ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, ὧν Φίλιππος ἐν τρισὶ καὶ δέκ' οὐχ ὅλοις ἔτε-
 20 σιν, οἷς ἐπιπολάζει, ἡδίκηκε τοὺς Ἕλληνας, μᾶλλον δ'
 οὐδὲ μέρος τούτων ἐκεῖνα. καὶ τοῦτ' ἐκ βραχέος λόγου ῥά- 26
 διον δεῖξαι. Ὀλυνθον μὲν δὴ καὶ Μεθώνην καὶ Ἀπολλω-
 νίαν καὶ δύο καὶ τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης ἔω, ὧς
 ἀπάσας οὕτως ὡμῶς ἀνήρηνεν, ὥστε μὴδ' εἰ πάποτε

4 τὸ ποιεῖν A | βούλοισθε FAY | δεῖ] εἰ in ras. A² 6 προ-
 φέρεσθαι S¹ 7 πολεμεῖν post δεῖν FY om. v. 8 8 ἡδικη-
 μένων τὸ F 9 αὐτὴν δυναστείαν SA: δυναστείαν τὴν αὐτὴν
 FY 11 ἅπαντες A 17 ὑμετέροις FAY 18 ἐλάττον Y¹ 21 οὐ-
 δὲν E. Müller cf. Isocr. II 11. V 43. XII 16. 54 | μέρος O corr. Reh-
 dantz: πέμπττον μέρος S πολλοστὸν πέμπττον μέρος FY¹ πολλοστὸν
 μέρος γρ. S mg. AY corr. cf. Dionys. Arch. VI 8, 1 | καὶ... δεῖξαι
 om. S add. S rec. mg. FAY | βραχέως A¹ 24 μὴδένα μὴδ' FA³ mg. Y

- ᾠκήθησαν προσελθόντ' εἶναι ῥάδιον εἰπεῖν· καὶ τὸ Φω-
κῆων ἔθνος τοσοῦτον ἀνηρημένον σιωπῶ. ἀλλὰ Θετταλία
πῶς ἔχει; οὐχὶ τὰς πολιτείας καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν παρή-
ρηται καὶ τετραρχίας κατέστησεν, ἵνα μὴ μόνον κατὰ
27 πόλεις ἀλλὰ καὶ κατ' ἔθνη δουλεύωσιν; αἱ δ' ἐν Εὐβοίᾳ 5
πόλεις οὐκ ἤδη τυραννοῦνται, καὶ ταῦτ' ἐν νήσῳ πλησίον
Θη|βῶν καὶ Ἀθηναίων; οὐ διαρρήδην εἰς τὰς ἐπιστολάς 118
γράφει „ἐμοὶ δ' ἐστὶν εἰρήνη πρὸς τοὺς ἀκούειν ἐμοῦ
βουλομένους“; καὶ οὐ γράφει μὲν ταῦτα, τοῖς δ' ἔργοις
οὐ ποιεῖ, ἀλλ' ἐφ' Ἑλλησποντον οἴχεται, πρότερον ἦκεν 10
ἐπ' Ἀμβρακίαν, Ἥλιν ἔχει τηλικαύτην πόλιν ἐν Πελο-
ποννήσῳ, Μεγάροις ἐπεβούλευσε πρῶτ' ἡν, οὐδ' ἡ Ἑλλὰς
28 οὐδ' ἡ βάρβαρος τὴν πλεονεξίαν χωρεῖ ἀνθρώπου. καὶ
ταῦθ' ὀρῶντες οἱ Ἕλληνες ἅπαντες καὶ ἀκούοντες οὐ
πέμπομεν πρέσβεις περὶ τούτων πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀγανα- 15
κτοῦμεν, οὕτω δὲ κακῶς διακείμεθα καὶ διορωρύγμεθα
κατὰ πόλεις, ὥστ' ἄχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδὲν οὔτε
τῶν συμφερόντων οὔτε τῶν δεόντων προᾶξαι δυνάμεθα,
οὐδὲ συστήναι, οὐδὲ κοινωνίαν βοηθείας καὶ φιλίας οὐδε-
29 μίαν ποιήσασθαι, ἀλλὰ μείζω γιγνόμενον τὸν ἄνθρωπον 20
περιορῶμεν, τὸν χρόνον κερδᾶναι τοῦτον ὃν ἄλλος ἀπόλ-
λνται ἕκαστος ἐγνωκώς, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, οὐχ ὅπως σφ-

1 ᾠκήθησαν A¹ ᾠκίσθησαν L Dionys. Dem. p. 1119 Strab. 121 b |
προσελθόντ' εἶναι ῥάδιον εἰπεῖν SA: εἶναι ῥάδιον προσελθόντ'
εἰπεῖν FY 3 πολιτείας καὶ τὰς πόλεις SA: πόλεις καὶ τὰς
πολιτείας FY Harpocr. s. ἔθνος καὶ τὰς πόλεις om. Dion.
p. 1120 secl. G. H. Schaefer | ἀφήρηται Dion. ἀφήρηται Har-
pocr. s. ἔθνος 4 τετραρχίας S Dion. Harpocr. s. τετρε-
δαρχίας F A Y Harpocr. s. ἔθνος | κατέστησε παρ' αὐτοῖς FAY
Harpocr. 7 εἰς τὰς ἐπιστολάς S: ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς FAY
Voemel XIX 40. 68 contulit 10 ἐπαλλήσποντον A 11 ἀμ-
πρακίαν A¹ 17 σήμερον S 21 κερδῆναι Blass 22 γέ μοι
FAY cf. VIII 72

θήσεται τὰ τῶν Ἑλλήνων σκοπῶν οὐδὲ πράττων, ἐπεί,
 ὅτι γ' ὥσπερ περίοδος ἢ καταβολή πυρετοῦ ἢ ἄλλου τι-
 νὸς κακοῦ καὶ τῷ πάνυ πόρρω δοκοῦντι νῦν ἀφ'esτάναί
 προσέρχεται, οὐδεὶς ἀγνοεῖ. καὶ μὴν ἀκκείνῳ γ' ἴστε, ὅτι 30
 ὅσα μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἢ ὑφ' ἡμῶν ἔπασχον οἱ
 Ἕλληνες, ἀλλ' οὖν ὑπὸ γυνήσιον γ' ὄντων τῆς Ἑλλάδος
 ἡδικοῦντο, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἂν τις ὑπέλαβεν τοῦθ',
 ὥσπερ ἂν εἰ υἱὸς ἐν οὐσίᾳ πολλῇ γεγωνὸς γυνήσιος διῶκει
 τι μὴ καλῶς μὴδ' ὀρθῶς, κατ' αὐτὸ μὲν τοῦτ' ἄξιον
 10 μέμψεως εἶναι καὶ κατηγορίας, ὥς δ' οὐ προσήκων ἢ ὥς
 119 οὐ κληρονόμος τούτων ὦν ταῦτ' | ἐπολεῖ, οὐκ ἐνεῖναι λέ-
 γειν. εἰ δέ γε δοῦλος ἢ ὑποβολιμαῖος τὰ μὴ προσήκοντ' 31
 ἀπώλλυε καὶ ἐλυμαίνετο, Ἡράκλεις ὅσῳ μᾶλλον δεινὸν
 καὶ ὀργῆς ἄξιον πάντες ἂν ἔφησαν εἶναι. ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ
 15 Φιλίππου καὶ ὦν ἐκείνος πράττει νῦν, οὐχ οὕτως ἔχου-
 σιν, οὐ μόνον οὐχ Ἕλληνας ὄντος οὐδὲ προσήκοντος
 οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ' οὐδὲ βαρβάρου ἐντεῦθεν ὅθεν
 καλὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὀλέθρου Μακεδόνης, ὅθεν οὐδ' ἀν-
 δράποδον σπονδαῖον οὐδὲν ἦν πρότερον πρίασθαι.
 20 Καίτοι τί τῆς ἐσχάτης ὕβρεως ἀπολείπει; οὐ πρὸς τῷ 32
 πόλεις ἀνηρηκεῖναι τίθησιν μὲν τὰ Πύθια, τὸν κοινὸν τῶν
 Ἑλλήνων ἀγῶνα, καὶ αὐτὸς μὴ παρῆ, τοὺς δούλους ἀγω-
 νοθετήσαντας πέμπει; κύριος δὲ Πυλῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοῦς

2 τινος ἄλλου FY 3 τῷ τὸ Y¹ | πόρρω om. A 4 ἀγνοεῖ
 δῆπου FAY ut est X 2. XXI 156 5 ὑμῶν A 7 εἰ τις FY
 8 ἐν] ἐπ' Ald. Tayl. Dobree 9 μὲν] μέντοι Y | ἄξιον Ald.
 Voem.: ἄξιος SFAY 10 εἶναι om. A¹ add. ead. s. v. 11 ὦν]
 ὦν A | εἶναι FY 12 ἢ om. Aug. 2 14 πολλῆς ὀργῆς FA |

ἔφησαν S: ἔφασαν F ἔφασαν AY 18 ὅθεν om. A 19 οὐδ'
 ἐνῆν S | πρίασθαι om. S¹ add. S corr. del. Benseler 21 πόλεις
 ἑλληνίδας A 23 sqq. κύριος .. μέτεστιν om. S¹ add. S rec. FAY

- Ἑλληνας παρόδων ἐστὶν καὶ φρουραῖς καὶ ξένοις τοὺς τόπους
τούτους κατέχει; ἔχει δὲ καὶ τὴν προμαντείαν τοῦ θεοῦ, παρ-
ώσας ἡμᾶς καὶ Θετταλοὺς καὶ Λωριέας καὶ τοὺς ἄλλους Ἀμ-
83 φικτύονας, ἧς οὐδὲ τοῖς Ἑλλήσιν ἅπασι μέτεστιν; γράφει δὲ
Θετταλοῖς δὴ χρὴ τρόπον πολιτεύεσθαι; πέμπει δὲ ξένους 5
τοὺς μὲν εἰς Πορθμόν, τὸν δῆμον ἐκβαλοῦντας τὸν Ἐρε-
τριέων, τοὺς δ' ἐπ' Ὀρεόν, τύραννον Φιλισιτίδην κατα-
στήσοντας; ἀλλ' ὅμως ταῦθ' ὀρῶντες οἱ Ἕλληνες ἀνέ-
χονται, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ τὴν χάλαζαν ἔμοιγε
δοκοῦσιν θεωρεῖν, εὐχόμενοι μὴ καθ' ἑαυτοὺς ἕκαστοι 10
84 γενέσθαι, κωλύειν δ' οὐδεὶς ἐπιχειρῶν. οὐ μόνον δ' ἐφ'
οἷς ἡ Ἑλλὰς ὑβρίζεται ὑπ' αὐτοῦ, οὐδεὶς ἀμύνεται, ἀλλ'
οὐδ' ὑπὲρ ὧν αὐτὸς ἕκαστος ἀδικεῖται· τοῦτο γὰρ ἤδη
τοῦσχατόν ἐστιν. οὐ Κορινθίων ἐπ' Ἀμβρακίαν ἐλήλυθε 120
καὶ Λευκάδα; οὐκ Ἀχαιῶν Ναύπακτον ὁμώμοκεν Αἰτω- 15
λοῖς παραδώσειν; οὐχὶ Θηβαίων Ἐχίνον ἀφῆρηται, καὶ
85 νῦν ἐπὶ Βυζαντίους πορεύεται συμμάχους ὄντας; οὐχ
ἡμῶν, ἔω ἅλλα, ἀλλὰ Χερρονήσου τὴν μερίστην ἔχει
πόλιν Καρδίαν; ταῦτα τοίνυν πάσχοντες ἅπαντες μέλ-
λομεν καὶ μαλακιζόμεθα καὶ πρὸς τοὺς πλησίον βλέπομεν, 20
ἀπιστοῦντες ἀλλήλοις, οὐ τῷ πάντας ἡμᾶς ἀδικοῦντι. καί-
τοι τὸν ἅπασιν ἀσελγῶς οὕτω χρώμενον τί οἴεσθε, ἐπει-
δὲν καθ' ἑν' ἡμῶν ἐκάστου κύριος γένηται, τί ποιήσῃ;

5 δν SY: ὄντινα FA 6 τῶν ἐρετριέων FY 9 δνπερ FY |
τὴν S: οἱ τὴν FAY 10 εὐχόμενοι SY¹: εὐχόμενοι μὲν FAY²
12 ὑπ' αὐτοῦ om. A del. Benseler 15 ναύπακτον ἀφελόμενος
FAY 16 sq. καὶ νῦν .. ὄντας post Φιλισιτίδην καταστήσοντας
(§ 33) traiecit Spengel 20 μαλακιζόμεθα] ἐν ἐνίοις γράφεται
μαλκίόμεν Harpocr. s. μαλακίζομεν praetulit G. H. Schaefer | ἀπο-
βλέπομεν A 21 ante ἀπιστοῦντες litt. eras. Y | οὐ τῷ SAY¹:
οὕτως FY corr. | πάντας SA¹: φανερώς πάντας FA³ mg. Y |
ἀδικοῦντος FY corr. 23 καθ' ἑν' SA: ἐνὸς FY | τί om. A

Τί οὖν αἴτιον τουτωνί; οὐ γὰρ ἄνευ λόγου καὶ δικαίας 36
 αἰτίας οὔτε τόθ' οὕτως εἶχον ἐτοίμως πρὸς ἐλευθερίαν
 οἱ Ἕλληνες οὔτε νῦν πρὸς τὸ δουλεύειν. ἦν τι τότε, ἦν
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ἐν ταῖς τῶν πολλῶν διανοαῖς, ὃ
 5 νῦν οὐκ ἔστιν, ὃ καὶ τοῦ Περσῶν ἐκράτησε πλούτου καὶ
 ἐλευθέραν ἦγε τὴν Ἑλλάδα καὶ οὔτε ναυμαχίας οὔτε πε-
 ζῆς μάχης οὐδεμιᾶς ἤττατο, νῦν δ' ἀπολωλὸς ἅπαντα λε-
 λύμανται καὶ ἔνω καὶ κάτω πεπολήκε πάντα τὰ πράγματα.
 τί οὖν ἦν τοῦτο; οὐδὲν ποικίλον οὐδὲ σοφόν, ἀλλ' ὅτι τοὺς 37
 10 παρὰ τῶν ἄρχειν βουλομένων ἢ διαφθείρειν τὴν Ἑλλάδα
 χρήματα λαμβάνοντας ἅπαντες ἐμίσουν, καὶ χαλεπώτατον
 ἦν τὸ δωροδοκοῦντ' ἐλεγχθῆναι, καὶ τιμωρία μεγίστη
 τοῦτον ἐκόλαζον, καὶ παραίτησις οὐδεμι' ἦν οὐδὲ συγγνώμη.
 τὸν οὖν καιρὸν ἐκάστου τῶν πραγμάτων, ὃν ἡ τύχη καὶ 38
 15 τοῖς ἀμελοῦσι κατὰ τῶν προσεχόντων καὶ τοῖς μηδὲν ἐθέ-
 λουσι ποιεῖν κατὰ τῶν πάνθ' ἃ προσήκει πραττόντων πολ- II 23
 121 λάκις παρασκευάζει, | οὐκ ἦν πρίσθαι παρὰ τῶν λεγόν-
 των οὐδὲ τῶν στρατηγούντων, οὐδὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους
 ὁμόνοιαν, οὐδὲ τὴν πρὸς τοὺς τυράννους καὶ τοὺς βαρ-
 20 βάρους ἀπιστίαν, οὐδ' ὅλως τοιοῦτον οὐδέν. νῦν δ' 39
 ἅπανθ' ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἐκπέπραται ταῦτα, ἀντεισῆγκται
 δ' ἀντὶ τούτων ὑφ' ὧν ἀπόλωλε καὶ νευρόσηκεν ἡ Ἑλλάς.

1 τὸ αἴτιον Aristid. IX 347 W. ταῖτιον Dobree | τούτων AY Arist.
 2 τόθ' | τοῦθ' F¹ 3 ἅπαντες οἱ FAY 7 οὐδεμιᾶς om. Arist. IX
 363 W. 8 πάντα τὰ S Arist.: τὰ τῶν Ἑλλήνων FY πάντα τὰ
 τῶν Ἑλλήνων A 9 οὐδέν . . ὅτι om. S¹Y Arist. p. 347. 353
 add. S rec. FA (omisso ὅτι) 10 ἄρχειν ἀεὶ S rec. FAY | ἦ καὶ
 FY 12 ἐξελεγχθῆναι FAY 13 καὶ παραίτησις . . συγγνώμη
 om. S¹Y add. S rec. FA 15 προσεχόντων S¹ | καὶ τοῖς . . πραττόν-
 των om. S¹Y add. S rec. FA e IV 5. II 23 19 καὶ βαρβάρους A
 20 τοιοῦτον S: τῶν τοιούτων FAY 21 ἐκπέπραται S¹ pap.¹
 Fay. | τουθ. pap.¹ | αν[επεισηγκται (?) pap. 22 απολωλεναι pap.¹

- ταῦτα δ' ἐστὶν τί; ζῆλος, εἴ τις εἰληφέν τι· γέλως, ἂν ὁμολογῇ· συγγνώμη τοῖς ἐλεγχόμενοις· μῖσος, ἂν τούτοις τις ἐπιτιμᾷ· τᾶλλα πάνθ' ὅσ' ἐκ τοῦ δωροδοκεῖν ἥρτηται.
- 40 ἐπεὶ τριῆρεις γε καὶ σωμάτων πληθὸς καὶ χρημάτων πρόσοδοι καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς ἀφθονία, καὶ τᾶλλ' οἷς ἂν τις ἰσχύειν τὰς πόλεις κρῖνοι, νῦν ἅπασι καὶ πλείω καὶ μείζω ἐστὶ τῶν τότε πολλῶ. ἀλλὰ ταῦτ' ἄχρηστα, ἄπρακτα, ἀνόνητα ὑπὸ τῶν πωλούντων γίνονται.
- 41 Ὅτι δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, τὰ μὲν νῦν ὁρᾷτε δήπου καὶ οὐδὲν ἐμοῦ προσδεῖσθαι μάρτυρος· τὰ δ' ἐν τοῖς ἄνωθεν χρόνοις ὅτι τάναντί' εἶχεν ἐγὼ δηλώσω, οὐ λόγους ἐμαντοῦ λέγων, ἀλλὰ γράμματα τῶν προγόνων τῶν ὑμετέρων ἀκείνοι κατέθεντ' εἰς στήλην χαλκῇν γραψάντες εἰς ἀκρόπολιν, οὐχ ἔν' αὐτοῖς ἢ χηρήσιμα (καὶ γὰρ ἄνευ τούτων τῶν γραμμάτων τὰ δεόντ' ἐφρόνουν), ἀλλ' ἔν' ὑμεῖς ἔχηθ' ὑπομνήματα καὶ παραδείγματα, ὥς ὑπὲρ τῶν τοιούτων σπου-
- 42 δάξειν προσήκει. τί οὖν λέγει τὰ γράμματα; „Ἀρθμιος“ φησὶν „Πυθώννακτος Ζελεῖτης ἄτιμος καὶ πολέμιος τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων καὶ τῶν συμμάχων αὐτὸς καὶ γένος.“ εἴθ' ἢ αἰτία | γέγραπται, δι' ἣν ταῦτ' ἐγένετο· „ὅτι τὸν χρυ-

2 συγγνώμη τοῖς ἐλεγχόμενοις om. S¹ pap.¹ add. S rec. FAY συγγ. τ. ελ. εν τουτοις add. pap.² s. v. 5 πρόσοδοι om. S¹ pap. add. S rec. Y πρόσοδοι⁵ F πρόσοδος A | παρασκευῆς A 6 κρῖνοι A | ἅπασι SA: ἅπαντα⁶ F ἅπαντα Y 7 μείζω· Benseler | ἀλλὰ ταῦτ' S: ἀλλ' ἅπαντα ταῦτ' FY ἀλλὰ ταῦτα πάντα A 8 ἀνόνητα S¹ 10 προσδεῖσθαι A¹ 11 τάναντία τούτων FA 12 ὑμετέρων S Arist. IX 364 W.: ὑμετέρων δεικνύων S rec. FAY 14 εἰς οὐχ ἔν' .. γράμματα om. S¹ add. S rec. mg. FAY 15 ἔχεται S mg. 16 παραδείγματα καὶ ὑπομν. S mg. 17 ἀρθμιος SA 18 Πυθώννακτος Dindorf: ὁ πυθώννακτος SFAY | ὁ ζελεῖτης AY | ἄτιμος SY¹: ἄτιμος ἔστω S rec. FAY corr. 19 τοῦ ἀθην. SA: τῶν ἀθην. FY 20 γέγραπται SA: προσγέγραπται FY | ταῦτ' SA: τούτ' F τοῦτ' Y

σὸν τὸν ἐκ Μήδων εἰς Πελοπόννησον ἤγαγε.⁴ ταῦτ'
 ἐστὶ τὰ γράμματα. λογίξεσθε δὴ πρὸς θεῶν, τίς ἦν ποθ'⁴³
 ἡ διάνοια τῶν Ἀθηναίων τῶν τότε ταῦτα ποιούντων, ἢ
 τί τὸ ἀξίωμα. ἐκεῖνοι Ζελείτην τινά, Ἄρθμιον, δοῦλον
 βασιλέως (ἡ γὰρ Ζέλειά ἐστι τῆς Ἀσίας), ὅτι τῷ δεσπότῃ
 διακονῶν χρυσίον ἤγαγεν εἰς Πελοπόννησον, οὐκ Ἀθή-
 ναζε, ἐχθρὸν αὐτῶν ἀνέγραψαν καὶ τῶν συμμαχῶν αὐτὸν
 καὶ γένος, καὶ ἀτίμους. τοῦτο δ' ἐστὶν οὐχ ἦν οὕτως⁴⁴
 τις ἂν φήσειεν ἀτιμίαν· τί γὰρ τῷ Ζελείτῃ, τῶν Ἀθηναίων
 10 κοινῶν εἰ μὴ μεθέξειν· ἔμελλεν; ἀλλ' ἐν τοῖς φοινικοῖς
 γέγραπται νόμοις, ὑπὲρ ὧν ἂν μὴ διδῶ [δίκας] φόνον δι-
 κάσασθαι, ἀλλ' εὐαγὲς ἢ τὸ ἀποκτείνειν, „καὶ ἄτιμος“ φη-
 σὶν „τεθνᾶτω“. τοῦτο δὴ λέγει, καθαρὸν τὸν τούτων τιν'
 ἀποκτείναντ' εἶναι. οὐκοῦν ἐνόμιζον ἐκεῖνοι τῆς πάντων⁴⁵
 15 τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας αὐτοῖς ἐπιμελητέον εἶναι· οὐ
 γὰρ ἂν αὐτοῖς ἔμελεν εἴ τις ἐν Πελοποννήσῳ τινὰς ὦνει-
 ται καὶ διαφθείρει, μὴ τοῦθ' ὑπολαμβάνουσιν· ἐκόλαζον
 δ' οὕτω καὶ ἐτιμωροῦνθ' οὕς αἰσθόιντο, ὥστε καὶ στη-
 λτάς ποιεῖν. ἐκ δὲ τούτων εἰκότως τὰ τῶν Ἑλλήνων ἦν
 20 τῷ βαρβάρῳ φοβερά, οὐχ ὁ βάρβαρος τοῖς Ἑλλήσιν. ἀλλ'
 οὐ νῦν· οὐ γὰρ οὕτως ἔχεθ' ὑμεῖς οὔτε πρὸς τὰ τοιαῦτ'

1 τῶν μήδων FAY | ἤγαγεν οὐκ ἀθήναζε FAY mg. 2 δὴ] δεῖ
 A | πρὸς θεῶν S: πρὸς διός καὶ θεῶν καὶ θεωρεῖτε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς
 FA (om. καὶ θεωρεῖτε) Y (om. διός καὶ) 3 ἀθηναίων τῶν τότε SA:
 τότε ἀθηναίων τῶν FY 4 ἀρίθμιον SA 8 ἀτίμους εἶναι FA
 ἦν ἂν οὕτωςί τις FY 9 τῶν ἀθηναίων κοινῶν εἰ S¹ Harpocr.
 s. ἄτιμος: τοῦτ' ἔμελεν (ἔμελλεν Y¹) εἰ τῶν ἀθήνησι κοινῶν S rec.
 FAY 10 ἔμελλεν S Harp.: ἔμελλεν; ἀλλ' οὐ τοῦτο λέγει S rec.
 FAY | φοινικοῖς S¹ 11 ἂν τις S rec. | διδῶι AY¹ Harp. c. AF:
 δίκας add. SFY² mg. δίκην Harp. c. BC | δικᾶσθαι S¹ 12 ἀλλ' ..
 ἀποκτείνειν om. S¹ Y¹ Harp. 13 τὸν] τῶν A¹ Y¹ 14 ἀπάντων
 FY 16 εἰ s. v. Y¹ 17 καὶ SA: ἢ FY | εἰ μὴ S sed ei vide-
 tur erasum 18 οὕς ἂν FA | αἰσθόιντο δωροδοκοῦντας FAY

- 46 οὔτε πρὸς τᾶλλα, ἀλλὰ πῶς; ἴσ' αὐτοί· τί γὰρ δεῖ περὶ πάντων ὑμῶν κατηγορεῖν; παραπλησίως δὲ καὶ οὐδὲν βέλτιον | ὑμῶν καὶ πάντες οἱ λοιποὶ Ἕλληνες· διόπερ φήμ' ἔγωγε 123 καὶ σπουδῆς πολλῆς καὶ βουλῆς ἀγαθῆς τὰ παρόντα πράγματα προσδεῖσθαι. τίνος; εἶπω κελεύετε; καὶ οὐκ ὀργεῖσθε; 5

[ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΟΥ ΑΝΑΓΙΓΝΩΣΚΕΙ]

- 47 Ἔστι τοίνυν τις εὐήθης λόγος παρὰ τῶν παραμυθεῖσθαι βουλομένων τὴν πόλιν, ὥς ἄρ' οὐπω Φίλιππος ἐστὶν οἷοι ποτ' ἦσαν Λακεδαιμόνιοι, οἱ θαλάττης μὲν ἤρχον καὶ γῆς ἀπάσης, βασιλέα δὲ σύμμαχον εἶχον, ὑφίστατο 10 δ' οὐδὲν αὐτούς· ἀλλ' ὅμως ἡμύνετο κάκείνους ἢ πόλις καὶ οὐκ ἀνηρπάσθη. ἐγὼ δ' ἀπάντων ὥς ἔπος εἰπεῖν πολλὴν εἰληφόντων ἐπίδοσιν καὶ οὐδὲν ὁμοίων ὄντων τῶν νῦν τοῖς πρότερον, οὐδὲν ἡγοῦμαι πλεον ἢ τὰ τοῦ πολέ- 48 μου κεκινήσθαι καὶ ἐπιδεδωκέναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἀκούω 15 Λακεδαιμονίους τότε καὶ πάντας τοὺς ἄλλους τέτταρας μῆνας ἢ πέντε, τὴν ὥρᾱν αὐτὴν, ἐμβαλόντας ἄν καὶ κακώσαντας τὴν χώραν ὀπλίταις καὶ πολιτικοῖς στρατεύ-

1 sqq. ἴσ' αὐτοί· . . . προσδεῖσθαι. τίνος; om. S¹ add. S corr. FAY Alteram esse recensionem multis persuaserunt Spengel et Weil, quam ut cum altera coniungeret grammaticum aliquem inseruisse τίνος; 2 καὶ παραπλησίως FY 3 καὶ πάντες A: καὶ ἅπαντες F ἅπαντες S mg. Y 4 καὶ ante σπουδῆς om. A | πολλῆς σπουδῆς τὰ παρόντα πράγματα προσδεῖσθαι καὶ βουλῆς ἀγαθῆς A 5 ὀργεῖσθε A 6 ΕΚ . . . ΑΝΑΓΙΓΝΩΣΚΕΙ SF (ἀνάγνωσις γραμματείου in mg.) Y (ἀναγινώσκετε Y²): om. O del. Voemel ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγινώσκει. ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΟΥ A 8 τὴν πόλιν βουλομένων A 9 ante οἷοι add. τοιοῦτος FY τηλικούτος A 11 οὐδὲν SY: οὐδὲν F οὐδεὶς A γρ. Y² 12 πάντων A 15 ὑποδεδωκέναι Y² 16 ἄλλους SFY: ἑλλήνας γρ. S rec. γρ. FA γρ. Y 17 post αὐτὴν add. στρατεύεσθαι καὶ τοῦτον τὸν χρόνον S rec. A γρ. Y | ἄν SA γρ. Y: om. FY¹ 18 κακώσαντας] ακ in ras. ω ex a factum σ postea add. A | τὴν τῶν ἀντιπάλων χώραν S rec. FAY

μασιν ἀναχωρεῖν ἐπ' οἶκον πάλιν· οὕτω δ' ἀρχαίως εἶ-
 χον, μᾶλλον δὲ πολιτικῶς, ὥστ' οὐδὲ χρημάτων ὠνεῖσθαι
 παρ' οὐδενὸς οὐδέν, ἀλλ' εἶναι νόμιμόν τινα καὶ προ-
 φανῇ τὸν πόλεμον. νυνὶ δ' ὁρᾷτε μὲν δῆπου τὰ πλεῖστα 49
 5 τοὺς προδότας ἀπολωλεκότας, οὐδὲν δ' ἐκ παρατάξεως
 οὐδὲ μάχης γιγνόμενον· ἀκούετε δὲ Φίλιππον οὐχὶ τῷ
 φάλαγγ' ὀπλιτῶν ἔγχειν βαδίζονθ' ὅποι βούλεται, ἀλλὰ
 τῷ ψιλόνς, ἱππέας, τοξότας, ξένους, τοιοῦτον ἐξηρτησθαι
 στρατόπεδον. ἐπειδὴν δ' ἐπὶ τούτοις πρὸς νοσοῦντας ἐν 50
 124 αὐτοῖς | προσπέσῃ καὶ μηδεὶς ὑπὲρ τῆς χώρας δι' ἀπιστίαν
 11 ἐξίῃ, μηχανήματ' ἐπιστήσας πολιορκεῖ. καὶ σιωπῶ θέρος
 καὶ χειμῶνα, ὥς οὐδὲν διαφέρει, οὐδ' ἔστ' ἐξαίρετος ὥρα
 τις ἣν διαλείπει. ταῦτα μέντοι πάντας εἰδότας καὶ λογι- 51
 ζομένους οὐ δεῖ προσέσθαι τὸν πόλεμον εἰς τὴν χώραν,
 15 οὐδ' εἰς τὴν εὐήθειαν τὴν τοῦ τότε πρὸς Λακεδαιμονίους
 πολέμου βλέποντας ἐκτραχηλισθῆναι, ἀλλ' ὥς ἐκ πλεί-
 στου φυλάττεσθαι τοῖς πράγμασι καὶ ταῖς παρασκευαῖς,
 ὅπως οἰκοθεν μὴ κινήσεται σκοποῦντας, οὐχὶ συμπλα-
 κέντας διαγωνίζεσθαι. πρὸς μὲν γὰρ πόλεμον πολλὰ φύσει 53
 20 πλεονεκτήμαθ' ἡμῖν ὑπάρχει, ἄνπερ ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι

2 δὲ om Y¹ 4 νῦν A | δῆπου] ἄν που Y¹ 5 οὐδ' ἐκ Y
 7 φάλαγγας FAY 8 ἐξηρτησθαι SF¹ (?): ἐξηρτούσθαι F corr.
 (v in ras.) AY ἐξαργύεσθαι γρ. S mg. 9 δ' ἐπὶ S (πλ in ras.
 ab alia m. et punctis del.): δὲ τούτοις FY¹ δὲ τούτοις κρατῶν
 S rec. AY corr. 10 αὐτοῖς καὶ τετραραγμένους S rec. A
 11 ἐξίῃει A ἐξείῃ Y | πολιορκη S 12 οὐδὲν αὐτῶι AY² mg. |
 ὥρα] χώρα A 13 sq. εἰδότας καὶ λογιζομένους οὐ δεῖ SA: εἰ-
 δότας δεῖ καὶ λογιζομένους μὴ FY 14 προσέσθαι S: προσέσθαι
 μὴ
 FY προσδέχεσθαι A 15 οὐδ' SA: οὐδ' F μηδ' Y | μηδ' εἰς
 τὴν om. Y¹ | πρὸς τοὺς A 18 ὅπως] πῶς in ras. A | κι-
 νῆσεται A: κινήσεται S κινήσῃ F κινήσετε Y | συμπλεκέντας A
 20 ὅμην SA

ποιεῖν ἐθέλωμεν ἂν δεῖ, ἢ φύσις τῆς ἐκείνου χώρας, ἥς ἄγειν καὶ φέρειν ἔστιν πολλήν καὶ κακῶς ποιεῖν, ἄλλα μυρία· εἰς δ' ἄρ' ὧν ἄμεινον ἡμῶν ἐκεῖνος ἦσκηται.

53 Οὐ μόνον δὲ δεῖ ταῦτα γινώσκειν, οὐδὲ τοῖς ἔργοις ἐκείνον ἀμύνεσθαι τοῖς τοῦ πολέμου, ἀλλὰ καὶ τῷ λογι-
σμῷ καὶ τῇ διανοίᾳ τοὺς παρ' ὑμῖν ὑπὲρ αὐτοῦ λέγοντας

VIII 61 μισῆσαι, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐκ ἔνεστι τῶν τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κολά-

54 σῇθ' ὑπηρετοῦντας ἐκείνοις. ὃ μὰ τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλ-
λους θεοὺς οὐ δυνήσεσθ' ὑμεῖς ποιῆσαι, ἀλλ' εἰς τοῦτ' 10
ἀφίχθε μωρίας ἢ παρανοίας ἢ οὐκ ἔχω τί λέγω (πολλά-
κις γὰρ ἔμοιγ' ἐπελήλυθε καὶ τοῦτο φοβεῖσθαι, μὴ τι
δαιμόνιον τὰ πράγματ' ἐλαύνῃ), ὥστε λοιδορίας, φθόνου,
σκώμματος, ἥστινος ἂν τύχηθ' ἔνεκ' αἰτίας ἀνθρώπους
μισθωτούς, ὧν οὐδ' ἂν ἀρνηθεῖεν ἔνιοι, ὥς οὐκ εἰσὶ τοι- 15
οῦτοι, λέγειν κελεύετε, καὶ γελᾶτε, ἂν τισι λοιδορηθῶσιν. 125

55 καὶ οὐχί πω τοῦτο δεινόν, καίπερ ὃν δεινόν· ἀλλὰ καὶ
μετὰ πλείονος ἀσφαλείας πολιτεύεσθαι δεδῶκατε τούτοις
ἢ τοῖς ὑπὲρ ὑμῶν λέγουσι. καίτοι θεάσασθ' ὅσας συμ-
φορὰς παρασκευάζει τὸ τῶν τοιούτων ἐθέλειν ἀκροᾶσθαι. 20
λέξω δ' ἔργ' ἂ πάντες εἴσεσθε.

56 Ἦσαν ἐν Ὀλύμπῳ τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν τινὲς μὲν
Φιλίππου καὶ πάνθ' ὑπηρετοῦντες ἐκείνῳ, τινὲς δ' οἱ τοῦ

1 ἐθέλωμεν A | ἥς] ἢ S¹ 2 ἔστιν πολλήν] εἰς τὴν πόλιν S¹

4 δεῖ ταῦτα] ταῦτα χρὴ A 5 πολέμου χρὴ A 6 ἡμῖν F ἡμῖν Y
7 μισεῖν Y², conl. Blass coll. VIII 61. 76. XIX 87. 258. 289.
XXIV 110. 196. 213 | τῶν ἔξω FA cf. VIII 61 9 ἐκείνῳι FAY |
8] οὐ A 10 δυνήσεσθε S: δύνασθε FAY | ποιῆσαι οὐδὲ βο-
λέσθε S rec. FY 13 ἐλαύνει FAY | ἢ φθόνου ἢ FAY
φθόνου S 14 ἔνεκ' om. FY 17 τοῦτό πω FY 19 ἡμῶν Y¹
20 ἀκροᾶσθαι SFY: ἀκούειν A 21 ἴσεσθε A¹ 23 φιλίππου
SY¹: τὰ φιλίππου φρονοῦντες S rec. FAY² | δ' οἱ S: δὲ FAY

βελτίστου καὶ ὅπως μὴ δουλεύουσιν οἱ πολῖται πράτ-
τοντες. πότεροι δὴ τὴν πατρίδ' ἐξώλεσαν; ἢ πότεροι τοὺς
ἱππέας προῦδοσαν, ὧν προδοθέντων Ὀλυνθος ἀπώλετο;
οἱ τὰ Φιλίππου φρονοῦντες καί, ὅτ' ἦν ἡ πόλις, τοὺς τὰ
5 βέλτιστα λέγοντας συκοφαντοῦντες καὶ διαβάλλοντες οὕ-
τως, ὥστε τὸν γ' Ἀπολλωνίδην καὶ ἐκβαλεῖν ὁ δῆμος ὁ
τῶν Ὀλυνθίων ἐπέσθη.

Οὐ τοίνυν παρὰ τούτοις μόνον τὸ ἔθος τοῦτο πάντα 57
κάκ' ἡργάσατο, ἄλλοθι δ' οὐδαμοῦ· ἀλλ' ἐν Ἐρετρίᾳ,
10 ἐπειδὴ ἀπαλλαγέντος Πλοντάρχου καὶ τῶν ξένων ὁ δῆ-
μος εἶχε τὴν πόλιν καὶ τὸν Πορθμόν, οἱ μὲν ἐφ' ὑμᾶς
ἦγον τὰ πράγματα, οἱ δ' ἐπὶ Φιλίππου. ἀκούοντες δὲ
τούτων τὰ πολλὰ μᾶλλον οἱ ταλαίπωροι καὶ δυστυχεῖς
Ἐρετριεῖς, τελευτῶντες ἐπέσθησαν τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν λέ-
15 γοντας ἐκβάλλειν. καὶ γάρ τοι πέμψας Ἰππόνικον ὁ σύμ- 58
μαχος αὐτοῖς Φίλιππος καὶ ξένους χιλίους τὰ τεῖχη περι-
εἶλε τοῦ Πορθμοῦ καὶ τρεῖς κατέσθησε τυράννους, Ἰππ-
αρχον, Αὐτομέδοντα, Κλείταρχον· καὶ μετὰ ταῦτ' ἐξε-
λήλακεν ἐκ τῆς χώρας δις ἡδη βουλομένους σφῶσθαι,
126 τότε μὲν πέμψας τοὺς μετ' Εὐρυλόχου ξένους, πάλιν δὲ τοὺς
21 μετὰ Παρμενίωνος.

Καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ λέγειν; ἀλλ' ἐν Ὠρεῶ Φιλισιτίδης 59
μὲν ἔπραττε Φιλίππῳ καὶ Μένιππος καὶ Σωκράτης καὶ
Θόας καὶ Ἀγαπαῖος, οἵπερ νῦν ἔχουσι τὴν πόλιν (καὶ

1 δουλεύουσιν F¹ Y: δουλεύωσιν SF¹ A 2 ἐξώλεσαν S:
ἐξ
ἀπώλεσαν F ἀπώλεσαν AY 8 μόνον S: μόνοις FAY μὲν Cobet
10 ἐπειδὴ γε FY 13 μᾶλλον S¹: μᾶλλον δὲ τὰ πάντα S rec. A
μᾶλλον δὲ πάντα FY 15 ἐκβάλλειν S: ἐκβαλεῖν FAY | πέμψας]
s in ras. A | ὁ om. S¹ | σύμμαχος καὶ φίλος S rec. FY ex § 12?
20 sq. τότε ... Παρμενίωνος add. S rec. FAY

- ταῦτ' ἥδεσαν ἅπαντες), Εὐφραῖος δέ τις ἄνθρωπος καὶ
 παρ' ἡμῖν ποτ' ἐνθάδ' οἰκήσας, ὅπως ἐλεύθεροι καὶ μη-
 60 δυνὸς δοῦλοι ἔσονται. οὗτος τὰ μὲν ἄλλ' ὥς ὑβρίζετο
 καὶ προὔπηλακίζεθ' ὑπὸ τοῦ δήμου, πόλλ' ἂν εἴη λέγειν·
 ἐνιαυτῷ δὲ πρότερον τῆς ἀλώσεως ἐνέδειξεν ὥς προδότην 5
 τὸν Φιλιστίδην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, αἰσθόμενος ἂ πρᾶτ-
 τουσιν. συστραφέντες δ' ἄνθρωποι πολλοὶ καὶ χορηγὸν
 ἔχοντες Φίλιππον καὶ πρυτανευόμενοι ἀπάγουσι τὸν
 Εὐφραῖον εἰς τὸ δεσμοκτήριον, ὥς συνταράττοντα τὴν
 61 πόλιν. ὁρῶν δὲ ταῦθ' ὁ δῆμος ὁ τῶν Ὠρειτῶν, ἀντὶ τοῦ 10
 τῷ μὲν βοηθεῖν, τοὺς δ' ἀποτυμπανίσαι, τοῖς μὲν οὐκ
 ὠργίζετο, τὸν δ' ἐπιτιθέειν ταῦτα παθεῖν ἔφη καὶ ἐπέ-
 χαιρεν. μετὰ ταῦθ' οἱ μὲν ἐπ' ἐξουσίας ὁπόσης ἠβούλонт'
 ἔπραττον ὅπως ἡ πόλις ληφθῆσεται, καὶ κατεσκευάζοντο
 τὴν προᾶξιν· τῶν δὲ πολλῶν εἴ τις αἰσθόιτο, ἐσίγα καὶ 15
 κατεπέπληκτο, τὸν Εὐφραῖον οἳ' ἔπαθεν μεμνημένοι.
 οὕτω δ' ἀθλίως διέκειντο, ὥστ' οὐ πρότερον ἐτόλμησεν
 οὐδεὶς τοιοῦτου κακοῦ προσιόντος ῥῆξαι φωνήν, πρὶν
 διασκευασάμενοι πρὸς τὰ τέλῃ προσῆσαν οἱ πολέμοι·
 62 τῆνικαῦτα δ' οἱ μὲν ἡμύνοντο, οἱ δὲ προὔδιδον. τῆς πόλε- 20
 ως δ' οὕτως ἀλούσης αἰσχυρῶς καὶ κακῶς οἱ μὲν ἄρχουσι καὶ
 τυραννοῦσι, τοὺς τότε σφάζοντας ἑαυτοὺς καὶ τὸν Εὐ- 127
 φραῖον ἐτολμούς· ὅτι οὖν ποιεῖν ὄντας τοὺς μὲν ἐκβαλόν-
 τες, τοὺς δ' ἀποκτείναντες, ὁ δ' Εὐφραῖος ἐκείνος ἀπέ-

2 ἡμῖν FAY 3 ἔσονται δοῦλοι Benseler 4 δῆμον SY¹:
 δῆμον τοῦ τῶν Ὠρειτῶν FA δῆμον τῶν Ὠρειτῶν Y² 8 τὸν φί-
 λιππον A | πρυτανευόμενοι παρ' ἐκείνου S rec. FAY 10 τοῦ τῷ
 τούτου Y¹ 11 ἀποτυμπανίσαι S¹ γρ. FY¹ cf. VIII 61 12 ἐπιτιθέειν
 εἶναι FAY 18 sq. ἠβούλοντο . . πόλις om. A¹ add. A² 14 ἐπὶ πρᾶτ-
 τον S 16 μεμνημένος AY 17 διέκειντο τῷ φόβῳ AY corr.
 20 ἡμύναντο AY² | πόλεως δ' AY²: πόλεως Y¹ δὲ πόλεως δ' S¹ (δ'
 nunc erasum) δὲ πόλεως F 22 ἑαυτοὺς S: αὐτοὺς FA αὐτοὺς Y

σφαξεν ἑαυτόν, ἔργῳ μαρτυρήσας ὅτι καὶ δικαίως καὶ καθαρώς ὑπὲρ τῶν πολιτῶν ἀνθιστήκει Φιλίππῳ.

Τί οὖν ποτ' αἴτιον, θανμάζετ' ἴσως, τὸ καὶ τοὺς Ὀλυν- 63
θίους καὶ τοὺς Ἑρετριᾶς καὶ τοὺς Ὠρεΐτας ἥδιον πρὸς
5 τοὺς ὑπὲρ Φιλίππου λέγοντας ἔχειν ἢ τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν;
ὅπερ καὶ παρ' ὑμῖν, ὅτι τοῖς μὲν ὑπὲρ τοῦ βελτίστου
λέγουσιν οὐδὲ βουλομένοις ἔνεστιν ἐνλότε πρὸς χάριν
οὐδὲν εἰπεῖν (τὰ γὰρ πράγματ' ἀνάγκη σκοπεῖν ὅπως
σφθῆσεται). οἱ δ' ἐν αὐτοῖς οἷς χαρίζονται Φιλίππῳ συμ-
10 πράττουσιν. εἰσφέρειν ἐκέλευον, οἱ δ' οὐδὲν δεῖν ἔφασαν. 64
πολεμεῖν καὶ μὴ πιστεύειν, οἱ δ' ἄγειν εἰρήνην, ἕως ἐγ-
κατελήφθησαν. τᾶλλα τὸν αὐτὸν τρόπον οἶμαι πάνθ',
ἵνα μὴ καθ' ἕκαστα λέγω. οἱ μὲν ἐφ' οἷς χαριοῦνται,
ταῦτ' ἔλεγον, οἱ δ' ἐξ ὧν ἔμελλον σφθῆσεσθαι. πολλὰ
15 δὲ καὶ τὰ τελευταῖα οὐχ οὕτως οὔτε πρὸς χάριν οὔτε δι'
ἄγνοϊαν οἱ πολλοὶ προσέεντο, ἀλλ' ὑποκατακλινόμενοι,
ἐπειδὴ τοῖς ὅλοις ἠτᾶσθαι ἐνόμιζον. ὃ νῆ τὸν Δία καὶ 65
τὸν Ἀπόλλω δέδοικ' ἐγὼ μὴ πάθηθ' ὑμεῖς, ἐπειδὴν
εἰδῆτ' ἐκλογιζόμενοι μηδὲν ὑμῖν ἐνόν. καίτοι μὴ γένοιτο

1 ὅτι καὶ SY: ὅτι FA 2 ἀνθιστήκει S¹A¹ 3 ποτ' αἴτιον]
τὸ αἴτιον A ποτε ταῖτιον Dobree, cf. § 36 | τὸ SAFY¹: τοῦ Y
corr. 4 Ἑρετριᾶς Cobet: ἔρετριεῖς SFAY 5 αὐτῶν SA
ἐαυτῶν FY 6 ὑμῖν νῦν ἐστίν γρ. FAY³ 11 ἐγκατελείφθησαν
S corr. 13 ἕκαστον A | οἷς ἥδη FAY³ 14 ἔλεγον καὶ ἐλύπουν
οὐδὲν AY³ mg. | σφθῆσεσθαι προσήσαν δ' ἀπέχθεται S rec. mg.
AY³ mg. 15 οὔτε πρὸς χάριν οὔτε F¹AY: οὐδὲ πρὸς χάριν
οὐδὲ SF s. v. prius οὐδὲ om. L | post alterum οὔτε eras. πρὸς Y
16 προσέεντο SF: προέεντο Y¹ προέιντο ἑαυτοὺς A γρ. Y³
18 ἔγωγε FY 19 ἰδῆτα γρ. FY¹ | ἐκλογιζόμενοι S: ἐκ λογισμοῦ
FY¹ λογιζόμενοι AY² | ἐν ὑμῖν S ἔθ' ὑμῖν Franke | post ἐνόν
add. καὶ τοὺς εἰς τοῦθ' ὑπάγοντας ὁμᾶς ὁρῶν οὐκ ὁρρωδῶ, ἀλλὰ
δυσωποῦμαι· ἢ γὰρ ἐξεπίτηδες ἢ (οὐ L. Spengel) δι' ἄγνοϊαν εἰς
χαλεπὸν πρᾶγμα ὑπάγουσι τὴν πόλιν S rec. mg. AY³ mg., cf. Har-
pocr. s. δυσωποῦμαι et ὑπάγουσιν

μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὰ πράγματ' ἐν τούτῳ· τεθνάναι
 δὲ μυριάκις κρείττον ἢ κολακείᾳ τι ποιῆσαι Φιλίππου
 καὶ | προέσθαι τῶν ὑπὲρ ὧν λεγόντων τινάς. καλήν γ' οἱ 128
 πολλοὶ νῦν ἀπειλήφασιν Ὀρειτῶν χάριν, ὅτι τοῖς Φιλίπ-
 που φίλοις ἐπέτρεψαν αὐτούς, τὸν δ' Εὐφραῖον ἐώθουν· 5
 66 καλήν γ' ὁ δῆμος ὁ Ἑρετριέων, ὅτι τοὺς μὲν ὑμετέρους
 πρέσβεις ἀπήλασεν, Κλειτάρχῳ δ' ἐνέδωκεν αὐτόν· δου-
 λεύουσιν γε μαστιγούμενοι καὶ σφαττόμενοι. καλῶς Ὀλυν-
 θίων ἐφέισατο τῶν τὸν μὲν Λασθένην ἱππαρχον χειρο-
 67 τουησάντων, τὸν δ' Ἀπολλωνίδην ἐκβαλόντων. μωρία καὶ 10
 κακία τὰ τοιαῦτ' ἐλπίζειν, καὶ κακῶς βουλευομένους καὶ
 μηδὲν ὧν προσήκει ποιεῖν ἐθέλοντας, ἀλλὰ τῶν ὑπὲρ τῶν
 ἐχθρῶν λεγόντων ἀκροωμένους, τηλικαύτην ἡγεῖσθαι
 πόλιν οἰκεῖν τὸ μέγεθος ὥστε <μηδέν>, μηδ' ἂν ὀτιοῦν
 68 ἧ, δεινὸν πείσεσθαι. καὶ μὴν ἐκεῖνό γ' αἰσχροῦ, ὕστερόν 15
 ποτ' εἰπεῖν· ἥτις γὰρ ἂν ᾤηθη ταῦτα γενέσθαι; νῆ τὸν
 Δί', ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι.
 πόλλ' ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν Ὀλύνθιοι νῦν, ἃ τότε εἰ προεί-
 δοντο, οὐκ ἂν ἀπώλοντο· πόλλ' ἂν Ὀρεῖται, πολλὰ Φω-
 κεῖς, πολλὰ τῶν ἀπολωλότων ἕκαστοι. ἀλλὰ τί τούτων 20
 69 ὕφελος αὐτοῖς; ἕως ἂν σφύζηται τὸ σκάφος, ἂν τε μείζον

1 μὲν om. FY | ὧ ἄ. Ἀθ.] ὡς S   2 δὲ S: γὰρ FAY | κολακεία A |
 φιλίππου S¹: φιλίππω S rec. AY φιλίππῳ F   3 καὶ ... τινάς
 add. FAY | ἡμῶν F¹ ὧν αὐτῶν A | τινά A   5 ἐώθουν SFY¹:
 ἐμίσουν A γρ. Y²   6 ὁ τῶν Ἑρετριέων A | μὲν ὑμετέρους S: μὲν
 ἡμετέρους A ὑμετέρους μὲν FY   7 ἐαυτὸν A   8 σφαττόμενοι SA
 γρ. Y²: στρεβλούμενοι γρ. S rec. FY¹   9 λασθένην AY² cf. VIII 40:
 λασθένη SFY¹   11 καὶ ante κακῶς om. FY | βουλευομένους αὐ-
 τοὺς FA   14 μηδέν add. Seager   14 sq. ὅτι οὖν ἂν δεινὸν A
 15 κάκεινο A   16 εἰπεῖν συμβάντος τινός FAY | ἂν s. v. A¹ |
 οἰήθη Y¹   17 τὸ ante ποιῆσαι om. Y¹   21 ἕως SFY¹ Hermog.
 III 251 W. (270, 22 R.). 342 (357, 14): ἕως γὰρ AY corr.

ἂν τ' ἔλαττον ἦ, τότε χρή καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην
 καὶ πάντ' ἄνδρ' ἐξῆς προθύμους εἶναι, καὶ ὅπως μὴδ'
 ἐκὼν μὴτ' ἄκων μηδεὶς ἀνατρέψει, τοῦτο σκοπεῖσθαι·
 ἐπειδὴ δ' ἡ θάλαττα ὑπέρσχη, μάταιος ἡ σπουδή. καὶ 70
 5 ἡμεῖς τοίνυν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἕως ἔσμεν σῶοι, πόλιν
 μεγίστην ἔχοντες, ἀφορμὰς πλείστας, ἀξίωμα κάλλιστον,
 τί ποιῶμεν; πάλαι τις ἡδέως ἂν ἴσως ἐρωτήσας κἀθῆται.
 129 ἐγὼ νῆ Δ' ἐρῶ, | καὶ γράψω δέ, ὥστ' ἂν βούλησθε χει-
 ροτονησέτε. αὐτοὶ πρῶτον ἀμυνόμενοι καὶ παρασκευαζό-
 10 μενοι, τριήρεσι καὶ χρήμασι καὶ στρατιώταις λέγω (καὶ
 γὰρ ἂν ἅπαντες δῆπου δουλεύειν συγχωρήσωσιν οἱ ἄλ-
 λοι, ἡμῖν γ' ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιστέον), ταῦτα δὲ 71
 πάντ' αὐτοὶ παρασκευασμένοι καὶ ποιήσαντες φανερά
 τοὺς ἄλλους ἡδὴ παρακαλῶμεν, καὶ τοὺς ταῦτα διδάξον-
 15 τας ἐκπέμπωμεν πρέσβεις πανταχοῖ, εἰς Πειλοπόννησον, εἰς
 Ῥόδον, εἰς Χίον, ὡς βασιλέα λέγω (οὐδὲ γὰρ τῶν ἐκείνων συμφε-
 ρόντων ἀφέστηκεν τὸ μὴ τοῦτον εἶσαι πάντα καταστρέψασθαι),
 ἵν' ἂν μὲν πείσητε, κοινωνοὺς ἔχητε καὶ τῶν κινδύνων καὶ
 τῶν ἀναλωμάτων, ἂν τι δέη, εἰ δὲ μὴ, χρόνους γ' ἐμποιῇτε
 20 τοῖς πράγμασιν. ἐπειδὴ γάρ ἐστιν πρὸς ἄνδρα καὶ οὐχί 72
 συνεστῶσης πόλεως ἰσχὺν ὁ πόλεμος, οὐδὲ τοῦτ' ἄχρηστον,

2 πάντ' ἄνδρα SFY Hermog.: πάντας A | ἐξῆς προθύμους SA
 Hermog.: ἐφεξῆς πρόθυμον FY | πρόθυμον Herm. 342 (357, 16)
 3 ἀνατρέψει G. H. Schaefer: ἀνάτρεψη SFAY 7 ποιού-
 μεν S rec. AY² | ἴσως punctis del. F om. Y | ἐρωτήσας Cobet:
 ἐρωτήσων SFAY ἂν ἐρωτῶν Stahl 8 ἔαν A | χειροτονησάτε A
 10 τριήρεσι χρήμασι FY 11 δουλεύειν δῆπου FY 12 ὅμιν FA |
 γ' om. Y 13 αὐτοὶ om. FY | παρασκευασμένοι SA: παρα-
 σκευασάμενοι FY | φανερά S¹: φανερά τοῖς ἑλλησι S rec. A
 τοῖς ἑλλησι φανερά FY 14 τοῖς ἄλλοις S rec. | παραδῶμεν S¹
 15 ἐκπέμπομεν A 15 sqq. πανταχοῖ ... καταστρέψασθαι add. S
 rec. FAY | πανταχοῖ(?) Y corr. O: πανταχοῦ S mg. FAY¹ 16 χίον
 . ῥόδον Y 18 ἔαν F 19 μὴ F

οὐδ' αἱ πέρυσιν πρεσβεῖαι περὶ τὴν Πελοπόννησον ἐκείναι
καὶ κατηγορεῖν, ὡς ἐγὼ καὶ Πολύευκτος ὁ βέλτιστος ἐκει-
νοσὶ καὶ Ἠγήσιππος καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις περιήλθομεν,
καὶ ἐποίησαμεν ἐπισχεῖν ἐκείνους καὶ μήτ' ἐπ' Ἀμβρακίαν
73 ἐλθεῖν μήτ' εἰς Πελοπόννησον ὀρμῆσαι. οὐ μέντοι λέγω 5
μηδὲν αὐτοὺς ὑπὲρ αὐτῶν ἀναγκαῖον ἐθέλοντας ποιεῖν,
τοὺς ἄλλους παρακαλεῖν· καὶ γὰρ εὖηδες τὰ οἰκεί' αὐ-
τοὺς προειμένους τῶν ἀλλοτρίων φάσκειν κηδεσθαι, καὶ
τὰ παρόντα περιορῶντας ὑπὲρ τῶν μελλόντων τοὺς ἄλ-
λους φοβεῖν. οὐ λέγω ταῦτα, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐν Χερρονήσῳ 10
χρήματ' ἀποστέλλειν φημί δεῖν καὶ τάλλ' ὅσ' ἀξιοῦσι
ποιεῖν, αὐτοὺς δὲ παρασκευάζεσθαι, | τοὺς δ' ἄλλους Ἐλ- 130
ληνας συγκαλεῖν, συνάγειν, διδάσκειν, νοουθετεῖν· ταῦτ'
74 ἐστὶ πόλεως ἀξιῶμ' ἐχούσης ἡλίκον ὑμῖν ὑπάρχει. εἰ δ'
οἴεσθε Χαλκιδικᾶς τὴν Ἑλλάδα σώσειν ἢ Μεγαρέας, ὑμεῖς 15
δ' ἀποδράσεσθαι τὰ πράγματα, οὐκ ὀρθῶς οἴεσθε· ἀγα-
πητὸν γὰρ ἐὰν αὐτοὶ σώζωνται τούτων ἑκάστοις. ἀλλ'
ὑμῖν τοῦτο πρακτέον· ὑμῖν οἱ πρόγονοι τοῦτο τὸ γέρας
III 36 ἐκτήσαντο καὶ κατέλιπον μετὰ πολλῶν καὶ μεγάλων κιν-
75 δύνων. εἰ δ' ὁ βούλεται ζητῶν ἕκαστος καθεδεῖται, καὶ 20
ὅπως μηδὲν αὐτὸς ποιήσει σκοπῶν, πρῶτον μὲν οὐδὲ
μὴ ποθ' εὖρη τοὺς ποιήσοντας, ἔπειτα δέδοιχ' ὅπως μὴ

1 <αἱ> περὶ Reiske 2 βέλτιστος καὶ κλειτόμαχος καὶ λυκοῦργος
ἐκείνους καὶ ἡγήσιππος A γρ. Y⁸ mg. 4 ἀμβρακίαν F 5 εἰς] ἐς F

om. Y¹ 7 οἰκία A¹ 8 προεμένους SFY¹ 10 οὐδ' οὐδ' A | τοῖς F
τὸ Y¹ 12 τοὺς δ' ἄλλους SFY¹: καὶ πρώτους ἀ χρῆ ποιοῦντας
τότε καὶ τοὺς ἄλλους A γρ. Y⁸ mg. 14 ἀξιῶματα A¹ 16 ἀπο-
δράσεσθαι SA²: ἀποδράσεσθε FA¹ (prior α in ras. ex v (?) facta) Y
17 ἀν FA Y | σώζονται Y | ἑκάστοις Cobet: ἕκαστοι SFAY 18 τὸ
γέρας om. Y¹ add. Y rec. 19 καὶ καλῶν ante καὶ μεγάλων add.
S rec. FA (κακῶν? A¹) Y cf. III 36 20 ἀ A 21 ποιήσει S
corr. a pr. m. FA: ποιήσει S¹ Y | οὐδὲ SFY: οὐ A 22 εὖρήσει A

πάνθ' ἅμ' ὅσ' οὐ βουλόμεθα ποιεῖν ἡμῖν ἀνάγκη γενή-
σεται.

Ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτα λέγω, ταῦτα γράφω· καὶ οἶμαι καὶ 76
νῦν ἔτ' ἐπαυροῦσθαι θῆναι ἂν τὰ πρᾶγματα τούτων γιγνο-
5 μένων. εἰ δέ τις ἔχει τι τούτων βέλτιον, λεγέτω καὶ συμ-
βουλευέτω. ὅ τι δ' ὑμῖν δόξει, τοῦτ' ὧ πάντες θεοὶ συν-
ενέγκοι.

1 ἅμα om. FAY | βολόμεθα SY¹ | γενήσεται FY: γένηται
SA cf. VIII 58 | post γενήσεται add. εἰ γὰρ ἦσαν εὐρηγ' ἂν
πάλοι, ἐνεκά γε τοῦ μηδὲν ὑμᾶς (ἡμᾶς Y) αὐτοὺς ποιεῖν ἐθέλειν,
ἀλλ' οὐκ εἰσὶν AY² mg.; quae post ποιήσοντας p. 150, 22 collo-
canda esse censuit G. H. Schaefer 3 οἶμαι] νομίζω A 4 πάντα
τὰ πρᾶγματα AY² 5 ἔχει S¹ (corr. eadem ἔχει) | τι τούτων A:
τούτων SF τούτων τι Y | βέλτιον SAY corr.: βελτίω FY¹
6 δόξει S¹ (corr. eadem δόξει): δόξεις FAY | συνενεγκαι AY²

In S subscriptum

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Γ
ΓΗ ΓΔ (ΓΗ ΓΔ m. rec.) Δ Δ Δ

in F

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
ΠΠ Δ Δ Δ
Η Δ

in Y

ΓΗ ΓΔ Δ Δ Δ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Γ

X

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Και οὗτος <ὁ λόγος> τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἔχει τῷ φθάνοντι
καὶ πλέον οὐδὲν οὐδ' ἴδιον, πλὴν τὸ περὶ τῆς δημοσίας πολί-
τευμα· διαφορομένων γὰρ τῶν πλουσίων πρὸς τοὺς πένητας,
ὁ Δημοσθένης καταπαύειν πειρᾶται τὴν | στάσιν, τῷ μὲν δήμῳ 181
παραινῶν μὴ δημεύειν τὰς τῶν πλουσίων οὐσίας, τοῖς δὲ πλου- 6
στοῖς μὴ φθονεῖν τοῖς ἀπόροις τοῦ δημοσίου λήμματος. πείθει
δὲ τοὺς Ἀθηναίους καὶ πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα περὶ συμ-
μαχίας πρεσβεύεσθαι.

18. VII 1 Καὶ σπουδαῖα νομίζων ὁ ἄνθρωπος Ἀθηναῖοι, περὶ ὧν
βουλευέσθε, καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει, πειράσομαι περὶ αὐ- 10
τῶν εἰπεῖν ἃ νομίζω συμφέρειν. οὐκ ὀλλῶν δ' ὄντων
ἀμαρτημάτων οὐδ' ἐκ μικροῦ χρόνου συνειλεγμένων, ἐξ
ὧν φανύλως ταῦτ' ἔχει, οὐδέν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος Ἀθηναῖοι
τῶν πάντων δυσκολώτερον εἰς τὸ παρὸν ἢ ὅτι ταῖς γνώ-
μαις ὑμεῖς ἀφεστήκατε τῶν πραγμάτων, καὶ τοσοῦτον 15

ὑπόθεσις λόγου οὗ ἡ ἀρχή· καὶ σπουδαῖα νομίζω ὁ Ἀθηναῖοι F
1 ὁ λόγος addidi 2 οὐδὲ O: οὔτε FYm 4 παύειν m 7 τῶν
Ym: τῶν F 9 cf. Hermog. III 299 W. (316, 15 R.). 301 (318,
25) | νομίζω S¹ (ν add rec.) F in argum. 14 δυσκολώτερον S:
εἰ
δυσκολώτατον F δυσκολώτατον AY

χρόνον σπουδάξεθ' ὅσον ἂν κάθησθ' ἀκούοντες ἢ προσ-
 αγγελθῇ τι νεώτερον, εἴτ' ἀπελθὼν ἕκαστος ὑμῶν οὐ
 μόνον οὐδὲν φροντίζει περὶ αὐτῶν, ἀλλ' οὐδὲ μέμνηται.
 ἢ μὲν οὖν ἀσέλγεια καὶ πλεονεξία, ἣ πρὸς ἅπαντας ἀν- ²
 5 θρώπους Φίλιππος χρήται, τοσαύτη τὸ πλῆθος ὅσην ^{XVI 1}
 ἀκούετε· ὅτι δ' οὐκ ἔνι ταύτης ἐκείνου ἐπισχεῖν ἐκ λό-
 γου καὶ δημηγορίας οὐδεὶς ἄγνοεῖ δῆπου. καὶ γὰρ εἰ μὴδ'
 ἀφ' ἐνὸς τῶν ἄλλων τοῦτο μαθεῖν δύναται τις, ὥδι λο-
 γισάσθω. ἡμεῖς οὐδαμοῦ πώποτε, ὅπου περὶ τῶν δικαίων
 182 εἰπεῖν ἐδέησεν, ἡττήθημεν οὐδ' ἀδικεῖν ἐδόξαμεν, ἀλλὰ ^{XVIII 244}
 11 πάντων πανταχοῦ κρατοῦμεν καὶ περιεσμεν τῷ λόγῳ. ἄρ'
 οὖν διὰ τοῦτ' ἐκείνῳ φαύλως ἔχει τὰ πράγματ' ἢ τῇ πό-
 λει καλῶς; πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἐπειδὴν γὰρ ὁ μὲν λαβὼν
 μετὰ ταῦτα βαδίζει τὰ ὅπλα, πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐτοίμως
 15 κινδυνεύσων, ἡμεῖς δὲ καθώμεθ' εἰρηκότες τὰ δίκαια, οἱ
 δ' ἀκηκοότες, εἰκότως οἴμαι τοὺς λόγους τὰ ἔργα παρέρ-
 χεται, καὶ προσέχουσιν ἅπαντες οὐχ οἷς εἰπομέν ποθ'
 ἡμεῖς δικαίους ἢ νῦν ἂν εἵπομεν, ἀλλ' οἷς ποιοῦμεν. ἔστι
 δὲ ταῦτ' οὐδένα τῶν ἀδικουμένων σφῆξιν δυνάμενα· οὐδὲν
 30 γὰρ δεῖ πλείω περὶ αὐτῶν λέγειν. τοιγάρτοι διεστηκότων 4
 εἰς δύο ταῦτα τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν, τῶν μὲν εἰς τὸ μῆτ'
 ἄρχειν βίᾳ βούλεσθαι μηδενὸς μήτε δουλεύειν ἄλλῳ, ἀλλ'
 ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις ἐξ ἴσου πολιτεύεσθαι, τῶν δ' εἰς

1 ἢ] ἦν Y rec. mg. | παραγγελθῇ F 2 ἀπελθὼν] πελθω in
 ras. A 5 πλῆθος ἔστιν A 8 δύναται S (medium α in eraso η
 δύνηται L¹) AY: δύναιτο F (i postea add.) 10 οὐκ A 12 τοῦτ'
 SA: τὰῦτ' F ταῦτ' Y | ἐκείνῳ μὲν AY² | ἢ τῇ SFAY¹ (?): τῇ
 δὲ Y² 15 καθήμεθα S corr. AY² | οἱ μὲν ante εἰρηκότες add.
 S rec. mg. FAY 16 τὰ ἔργα τοὺς λόγους FAY | ^{παρ}διέρχεται
 F διέρχεται Y² 17 οἷς εἵπομεν SFY: οἷς ἂν εἵπομεν A
 18 δικαίως A¹ 21 δύο μέρη FY

τὸ ἄρχειν μὲν τῶν πολιτῶν ἐπιθυμῆιν, ἑτέρῳ δ' ὑπακούειν, δι' ὅτου ποτ' ἂν οἴωνται τοῦτο δυνήσεσθαι ποιῆσαι, οἱ τῆς ἐκείνου προαιρέσεως, οἱ τυραννίδων καὶ δυναστυῶν ἐπιθυμοῦντες, κεκρατήκασιν πανταχοῦ, καὶ πόλεις δημοκρατουμένη βεβαίως οὐκ οἶδ' εἴ τίς ἐστὶν τῶν πασῶν
 5 λοιπὴ πλὴν ἡ ἡμετέρα. καὶ κεκρατήκασιν οἱ δι' ἐκείνου τὰς πολιτείας ποιοῦμενοι πᾶσιν ὅσοις πράγματα πράττεται, πρῶτῳ μὲν πάντων καὶ πλείστῳ τῷ τοὺς βουλευμένους χρήματα λαμβάνειν ἔχειν τὸν δῶσονθ' ὑπὲρ αὐτῶν, δευτέρῳ δὲ καὶ οὐδὲν ἐλάττωσι τούτου τῷ δύνανται
 10 τὴν καταστρεφομένην τοὺς ἐναντιουμένους αὐτοῖς ἐν οἷς ἂν αἰτήσωσι χρόνοις παρῆναι. ἡμεῖς δ' οὐ μόνον τούτοις ὑπολειπόμεθ' ὥ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀλλ' οὐδ' ἀνεγερθῆναι | δυνάμεθα, ἀλλὰ μανδραγόραν πεπωκόσιν ἢ τι φάρ- 133
 15 μακον ἄλλο τοιοῦτον ἐόικαμεν ἀνθρώποις· εἴτ' οἶμαι (δεῖ γάρ, ὥς ἐγὼ κρίνω, λέγειν τάληθῃ) οὕτω διαβεβλήμεθα καὶ καταπεφρονημέθ' ἐκ τούτων, ὥστε τῶν ἐν αὐτῷ τῷ κινδυνεύειν ὄντων οἱ μὲν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας ἡμῖν ἀντιλέγουσιν, οἱ δ' ὑπὲρ τοῦ ποῦ συνεδρεύουσιν, τινὲς δὲ καθ' αὐτοὺς ἀμύνεσθαι μᾶλλον ἢ μεθ' ἡμῶν ἐγνώ- 20
 κασιν.

7 Τοῦ χάριν δὴ ταῦτα λέγω καὶ διεξέρχομαι; (οὐ γὰρ
 III 21 ἀπεχθάνεσθαι μὰ τὸν Δία καὶ πάντας τοὺς θεοὺς προαι-

2 διὰ τοῦ S¹ | οἴονται A 6 ἡμετέρα FY 8 πλείστῳ] μεγίστῳ A | τοῖς βουλομένοις Index Lambini 9 αὐτῶν Bekker: αὐτῶν SFAY 10 ἔλαττον Y¹ 12 αἰτήσουσι A 13 ὑπολειπόμεθα S corr. Y: ὑπολειποίμεθα S¹ ^ε ὑπολειπόμεθα F ἀπολειπόμεθα A | ἀλλ' οὐδ' ἀλλ οὐ A in ras. 14 πεπωκόσιν] ω in ras. F 18 ἡγεμονίας A¹ 19 συνεδρεύουσιν A 20 καὶ καθ' ἑαυτοὺς AFY | ἡμῶν FY 22 τοῦ] τοῦτο S¹ 23 τοὺς om. A, cf. VIII 49

ροῦμαι·) ἵν' ὑμῶν ἕκαστος ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῦτο
 γυνῶ καὶ ἰδῇ, ὅτι ἡ καθ' ἡμέραν ῥασιάνη καὶ ῥαθυμία,
 ὥσπερ τοῖς ἰδίῳις βίοις οὕτω καὶ ταῖς πόλεσιν οὐκ ἐφ'
 ἕκαστον τῶν ἀμελουμένων ποιεῖ τὴν αἰσθησιν εὐθέως,
 5 ἀλλ' ἐπὶ τῷ κεφαλαίῳ τῶν πραγμάτων ἀπαντᾷ. ὁρᾷτε 8
 Σέρριον καὶ Δορίσκον (ταῦτα γὰρ πρῶτον ὠλιγορήθη
 μετὰ τὴν εἰρήνην), ἃ πολλοῖς ὑμῶν οὐδὲ γινώριμ' ἐστὶν
 ἴσως. ταῦτα μέντοι τότε ἐαθέντα καὶ παροφθέντ' ἀπώ-
 λεσε Θοράκην καὶ Κερσοβλέπτην, σύμμαχον ὄνθ' ὑμῶν.
 10 πάλιν ταῦτ' ἀμελούμεν' ἰδὼν καὶ οὐδεμιᾶς βοήθειας τυγ-
 χάνοντα παρ' ὑμῶν κατέσκαπτε Πορθμὸν καὶ τυραννίδ'
 ἀπαντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ἐπετελίχισεν ὑμῖν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ.
 ταύτης ὀλιγορουμένης Μέγαρ' ἐάλω παρὰ μικρόν. οὐδὲν 9
 ἐφροντίσαι· οὐδ' ἐπεστράφητ' οὐδὲν τούτων, οὐδ' ἐνε-
 15 δεξασθε τοῦθ', ὅτι οὐκ ἐπιτρέψετε τοῦτο ποιεῖν αὐτῷ·
 Ἀντιρῶνας ἐπρίατο καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον τὰ ἐν Ὁρεῶ
 πράγματ' εἰλήφει. πολλὰ δὲ καὶ παραλείπω, Φεράς, τὴν 10
 ἐπ' Ἀμβρακίαν ὁδόν, τὰς ἐν Ἥλιδι σφαγὰς, ἄλλα μυρία·
 134 οὐ γὰρ ἵν' ἐξαριθμῆσμαι τοὺς βεβιασμένους καὶ τοὺς
 10 ἡδικομένους ὑπὸ Φίλιππον, ταῦτα διεξῆλθον, ἀλλ' ἵνα
 τοῦθ' ὑμῖν δείξω, ὅτι οὐ στήσεται πάντας ἀνθρώπους 14 43
 ἀδικῶν, τὰ δ' ὑφ' αὐτῷ ποιούμενος Φίλιππος, εἰ μὴ τις
 αὐτὸν κωλύσει.

1 ἵν' S Stobaeus Flor. XLIII 67: ἀλλ' ἵν' FAY 2 εἰδῇ S
 corr. A Stobaeus 3 καὶ] κἀν A | ἐφ' SA: ἀφ' FY 6 ὠλιγο-
 ρήθη (?) A¹ 7 εἰρήνην] εἰρημένην A 8 τότε om. S¹ 9 ὅντα
 ἔνα F 11 κατέσκαπται S rec. A 13 ὠλιγορουμένης Y | οὐδὲν
 SFY: ἐπ' οὐδενί A οὐδὲ Cobet 14 ἐπεδείξασθε A 15 ἐπι-
 στρέψετε A¹ | τοῦτο ποιεῖν SF¹Y: ταῦτα ποιεῖν F rec. A
 17 sq. τὴν ... σφαγὰς om A¹ add. eadem in mg. 19 post
 γὰρ 2 vel 3 litt. in F erasae | ἐξαριθμῆσμαι A 21 ἐπιδείξω A
 23 κωλύσει S¹A

¹¹ ^{VIII} ³⁸⁻⁴⁰ Εἰσὶ δέ τινες οἱ πρὶν ἀκοῦσαι τοὺς ὑπὲρ τῶν πραγ-
 μάτων λόγους εὐθέως εἰώθασιν ἐρωτᾶν· ἥτις οὖν χρη-
 ποιεῖν; οὐχ ἵν' ἀκούσαντες ποιήσωσιν (χρησιμώτατοι
 γὰρ ἂν ἦσαν ἀπάντων), ἀλλ' ἵνα τοῦ λέγοντος ἀπαλλα-
 γῶσιν. δεῖ δ' ὅμως εἰπεῖν ὅ τι χρη ποιεῖν. πρῶτον μὲν ⁵
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῦτο παρ' ὑμῖν αὐτοῖς βεβαίως
 γινῶναι, ὅτι τῇ πόλει Φίλιππος πολεμεῖ καὶ τὴν εἰρήνην
 λέλυκεν, καὶ κακόνους μὲν ἐστὶ καὶ ἐχθρὸς ὅλῃ τῇ πόλει
 καὶ τῷ τῆς πόλεως ἐδάφει, προσδήσω δὲ καὶ τοῖς ἐν τῇ
 πόλει θεοῖς, οἵπερ αὐτὸν ἐξολέσειαν, οὐδενὶ μέντοι μᾶλ- ¹⁰
 λον ἢ τῇ πολιτείᾳ πολεμεῖ, οὐδ' ἐπιβουλεύει καὶ σκοπεῖ
¹² ^{VI} ¹⁷⁻¹⁸ μᾶλλον οὐδὲν τῶν πάντων ἢ πῶς ταύτην καταλύσει. καὶ
 τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπον τινὰ νῦν γ' ἂν ποιοί. λογίζεσθε
 γάρ. ἄρχειν βούλεται, τοῦτου δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους
 ὑπελληφεν ὑμᾶς. ἀδικεῖ πολὺν χρόνον ἤδη, καὶ τοῦτ' ¹⁵
 αὐτὸς ἄριστα σύνοιδεν αὐτῷ· οἷς γὰρ οὐσιν ὑμετέροις
 ἔχει χρῆσθαι, τούτοις ἅπαντα τᾶλλα βεβαίως κέκτῃται·
 εἰ γὰρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προσέιτο, οὐδ' ἂν ἐν
¹³ Μακεδονίᾳ μένειν ἀσφαλῶς ἐδύνατο. ἀμφοτέρ' οὖν οἴ-
 δειν, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιβουλεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθάνο- ²⁰
 μένους· εὖ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων μισεῖν αὐτὸν
^{VIII} ⁴¹ ^{sqq.} ἡγεῖται. πρὸς δὲ τούτοις τοσούτοις οὐσιν οἶδεν ἀκριβῶς
 ὅτι, οὐδ' ἂν ἀπάντων τῶν ἄλλων γένηται κύριος, οὐδὲν |
 ἔστ' αὐτῷ βεβαίως ἔχειν, ἕως ἂν ὑμεῖς δημοκρατῆσθε, ¹⁸⁵

1 δέ] δὴ Blass coll. τοίνυν VIII 38   2 εὐθὺς A   6 ἡμῖν F¹
 8 καὶ ante ἐχθρὸς om. Y¹   11 hic etiam in S post πολεμεῖ inter-
 punctum   12 ἀπάντων FY | πῶς FAY | καταλύσει SA   13 νῦν
 γ' ἂν S: νῦν γε δὴ S rec. FY ex VI 17 νυνὶ δὴ A | ποιοί S: ποιεῖ FAY
 15 χρόνον ἤδη S: ἡδη χρόνον FAY ex VI 17   16 ἐαυτῷ FY
 17 χρῆσθαι del. Cobet, cf. VI 17 | πάντα Hermog. III 161 W. (177,
 14 R.)   19 ἐδύνατο SA (γρ. ἡδύνατο F): ἡγεῖτο FY   21 ante μισεῖν
 add. δικαίως S rec. FAY ex VI 18   22 τοιοῦτοις A   24 ἔχει A

ἀλλ' ἐάν ποτε συμβῇ τι παῖσμα (πολλὰ δ' ἂν γένοιτ' ἀνθρώπων), ἤξει πάντα τὰ νῦν βεβιασμένα καὶ καταφεύ-
 ξεται πρὸς ὑμᾶς. ἐστὲ γὰρ ὑμεῖς οὐκ αὐτοὶ πλεονεκτῆσαι 14
 καὶ κατασχεῖν ἀρχὴν εὖ πεφυκότες, ἀλλ' ἕτερον λαβεῖν
 5 κωλύσαι καὶ ἔχοντ' ἀφελέσθαι καὶ ὅλως ἐνοχλῆσαι τοῖς
 ἄρχειν βουλομένοις καὶ πάντας ἀνθρώπους εἰς ἐλευθε-
 ρίαν ἐξελέσθαι δεινοί. οὐκ οὖν βούλεται τοῖς αὐτοῦ και-
 ροῖς τὴν παρ' ὑμῖν ἐλευθερίαν ἐφεδρεύειν, οὐ κακῶς
 οὐδ' ἀργῶς ταῦτα λογιζόμενος. πρῶτον μὲν δὴ τοῦτο 15
 10 δεῖ, ἐχθρὸν ὑπειληφέναι τῆς πολιτείας καὶ τῆς δημοκρα-
 τίας ἀδιάλλακτον ἐκείνου, δεύτερον δ' εἰδέναι σαφῶς ὅτι
 πάνθ' ὅσα πραγματεύεται καὶ κατασκευάζεται νῦν, ἐπὶ
 τὴν ἡμετέραν πόλιν παρασκευάζεται. οὐ γὰρ οὕτως εὐήθης
 ὑμῶν ἐστὶν οὐδεὶς, ὥσθ' ὑπολαμβάνειν τὸν Φίλιππον τῶν
 15 μὲν ἐν Θράκῃ κακῶν (τί γὰρ ἂν ἄλλο τις εἴποι Δρογγίλον
 καὶ Καβύλην καὶ Μάστειραν καὶ ἃ νῦν φασὶν αὐτὸν ἔχειν;)
 τούτων μὲν ἐπιθυμεῖν καὶ ὑπὲρ τοῦ ταῦτα λαβεῖν καὶ
 πόρους καὶ χειμῶνας καὶ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους ὑπο-
 μένειν, τῶν δ' Ἀθηναίων λιμένων καὶ νευρίων καὶ τριή- 16
 20 ρων καὶ τόπου καὶ δόξης, ὧν μὴτ' ἐκείνῳ μὴτ' ἄλλῳ γέ-
 νοιτο μηδενὶ χειρωσαμένῳ τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν κυ-

1 ἃ πολλὰ γένοιτ' ἂν A ex VIII 41 | γένοιτο τ' ἀνθρώπων S
 5 τὸν ἔχοντα FY 6 ἄρχουσι FY adscripto schol. p. 207, 28

Dind. | τοὺς ἀνθρώπους S 8 ὑμῖν SA: ὑμῶν F ὑμῶν Y 9 τοῦτο
 δεῖ SF: τούτου δεῖ χάριν γρ. FY διὰ τοῦτο δεῖ A 10 τῆς ante
 πολιτείας om. A 14 ὑμῶν ἐστὶν S: ἐστὶν ἡμῶν F ἐστὶν ἡμῶν Y
 ἐσθ' ὑμῶν A | οὐδεὶς om. Y¹ 15 ἂν om. S | Δρογγίλον S corr. FA:
 Δρογγύλον S¹ Δροιτίλον γρ. FY¹ Δρογγίλον Y corr. 16 καβυδην S
 ηῖσι

19 ἀθηναίων SA: ἀθήνησι γρ. SY ἀθηναίων F | τριηράων καὶ
 νευρίων Y | post τριηρών add. καὶ τῶν ἔργων τῶν ἀργυρίων καὶ
 τοσοῦτων προσόδων (cf. VIII 45). γρ. S^d FAY 20 τόπων A

- ριεῦσαι, οὐκ ἐπιθυμεῖν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑμᾶς ἐάσειν ἔχειν,
 ὑπὲρ δὲ τῶν μελινῶν καὶ τῶν ὀλυρῶν τῶν ἐν τοῖς Θρακίοις
 17 σιροῖς ἐν τῷ βαράθρῳ χειμάζειν. οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλὰ
 κάκειν' ὑπὲρ τοῦ τούτων γίνεσθαι κύριος καὶ | τᾶλλα 186
 πάντα πραγματεύεται. ταῦτα τοίνυν ἕκαστον εἰδότα καὶ 5
 γινώσκοντα παρ' αὐτῷ δεῖ μὰ Δί' οὐ γράφαι κελεύειν
 πόλεμον τὸν τὰ βέλτιστ' ἐπὶ πᾶσι δικαίοις συμβουλευόντα·
 τοῦτο μὲν γάρ ἐστι λαβεῖν ὅτῳ πολεμήσετε βουλομένων,
 18 οὐχ ἂν τῇ πόλει συμφέρει πράττειν. ὁρᾶτε γάρ. εἰ δι' ἂν
 πρῶτα παρεσπόνδῃσε Φίλιππος ἢ δευτέρῳ ἢ τρίτῳ (πολλὰ 10
 γάρ ἐστιν ἐφεξῆς) ἔγραψέ τις αὐτῷ πολεμεῖν, ὁ δ' ὁμοίως
 ὥσπερ νῦν, οὐ γράφοντος οὐδενὸς ὑμῶν πόλεμον, Καρ-
 διανοῖς ἐβοήθει, οὐκ ἂν ἀνηρπασμένος ἦν ὁ γράψας, καὶ
 διὰ τοῦτο πάντες ἡτιῶντ' ἂν αὐτὸν Καρδιανοῖς βεβο-
 19 ἡθηκέναι; μὴ τοίνυν ζητεῖθ' ὄντιν' ἀνθ' ὧν Φίλιππος 15
 ἐξαμαρτάνει μισήσετε καὶ τοῖς παρ' ἐκείνου μισθαρονοῦσι
 διασπάσασθαι παραβαλεῖτε· μὴδ' αὐτοὶ χειροτονήσαντες
 πόλεμον βούλεσθε παρ' αὐτοῖς ὑμῖν ἐρίζειν, εἰ δέον ἢ μὴ
 δέον ὑμᾶς τοῦτο πεποιηκέναι· ἀλλ' ὃν ἐκείνος πολεμεῖ τρό-

3 σιροῖς S¹ A¹ 4 γίνεσθαι (γίνεσθαι) S: γενέσθαι FAY
 7 πόλεμον FAY Did(yms): τὸν πόλεμον S 8 ἐστι λαβεῖν S
 (λαβεῖν in ras. pr. m.) A Did: ἐστι λαβεῖν F ἐστιν Y | πολεμήσετε
 S¹ A (Did): μὴ πολεμήσετε S rec. FY (μὴ ex βοῦ? corr.) | βου-
 λομένων S A Did: λαβεῖν βουλομένων FY 9 συμφέρειν A¹ :
 δι' αἰ] διὰ τὰ S¹ διὰ S corr. 12 οὐδενὸς ὑμῶν SA (ἡμῶν):
 ἀθηναίων οὐδενὸς F (qui s. πόλεμον habet ἡμῶν) Y 13 ἀνηρ-
 πασμένος] αν erasum in S | ἀνηρπασμένος αν FY | ταῦτα γράψας A
 14 τοῦτο πάντες S: τοῦτο ἅπαντες FY αὐτό γε τοῦδ' ἅπαντες A |
 αν αὐτὸν om. FY 16 ἐξαμαρτάνει μισήσετε] τανει μισήσετε in
 ras. S rec. μιμήσεσθε S s. v. Y μισήσεσθε γε. Y¹ fuitne τιμω-
 ρήσεσθε? 17 παραβάλλετε A² | αὐτοὶ] αὐτοῖς S cf. III 17
 18 αὐτοῖς ὑμῖν S: ὑμῖν αὐτοῖς FAY | εἰ] ἢ S¹ 19 ἡμᾶς FY |
 πολεμεῖ γε. S^d FAY: ποιεῖ S¹

που, τοῦτον μιμεῖσθε, τοῖς μὲν ἀμυνομένοις ἤδη χρήματα
 καὶ τᾶλλ' ὅσων δέονται διδόντες, αὐτοὶ δ' εἰσφέροντες
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ κατασκευαζόμενοι στρατεύμα, τριή-
 ρεις ταχείας, ἵππους, ἵππαγωγούς, τᾶλλ' ὅσ' εἰς πόλεμον·
 5 ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἔσθ' ὥς χρώμεθα τοῖς πράγμασιν, καὶ ²⁰
 Φίλιππον δ' ἂν αὐτὸν οὐδὲν ἄλλ' οἶμαι μὰ τοὺς θεοὺς ^{1V 25}
 εὔξασθαι ποιεῖν τὴν πόλιν ἢ ταῦτα [ἃ νῦν ποιεῖτε].
 ὕστερ' ἔχετε, ἀναλίσκετε· ὅτ' παραδώσετε τὰ πράγματα
 [ζητεῖτε] δυσχεραίνετε· ἀλλήλους αἰτιάσθε. ἀφ' οὗ δὲ
 187 ταῦτα γίνονται, ἐγὼ διδάξω, | καὶ ὅπως παύσεται λέξω.
 11 οὐδὲν πάποτ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν πραγμάτων ἐξ ²¹
 ἀρχῆς ἐνεστήσασθ' οὐδὲ κατεσκευάσασθ' ὀρθῶς, ἀλλὰ τὸ
 συμβαῖνον αἰεὶ διώκετε, εἴτ' ἐπειδὴν ὕστερ' ἴσητε παύεσθε·
 ἕτερον πάλιν ἂν συμβῇ τι παρασκευάζεσθε καὶ θορυ- ^{VIII 11}
 15 βεῖσθε. τὸ δ' οὐχ οὕτως ἔχει· οὐκ ἐνεστι βοηθείαις χρω- ²²
 μένους οὐδὲν τῶν δεόντων ποτὲ πράξαι, ἀλλὰ κατασκευ- ^{VIII}
 άσαντας δεῖ δύναιμι, καὶ τροφὴν ταύτῃ πορίσαντας καὶ ^{47 sqq.}
 ταμίαι καὶ δημοσίους, καὶ ὅπως ἐνὶ τῇ τῶν χρημάτων
 φυλακῇ ἀκριβεστάτην γενέσθαι, οὕτω ποιήσαντας, τὸν
 20 μὲν τῶν χρημάτων λόγον παρὰ τούτων λαμβάνειν, τὸν

1 μιμεῖσθε γρ. S^d: ἀμύνεσθε S¹AY corr. ἀμύνεσθαι FY¹ |
 ἤδη om. Y¹ 2 ὅσων δέονται S: ὅσα δέονται A ὃν ἂν δέωνται
 FY 4 ἵππαγωγούς καὶ FY 6 δ' ἂν αὐτὸν γρ. S^dA: δ' αὐτὸν
 S¹FY | οὐδὲν ἄλλ' οἶμαι S corr. A (οἶμαι): οὐδὲ αἰλλαν vel αἰλλον
 οἶμαι S¹ οἶμαι οὐδὲν ἄλλο γρ. S^d οἶμαι οὐδὲν ἂν ἄλλο FY | μὰ
 τοὺς θεοὺς] τοῖς θεοῖς Cobet 7 ποιεῖ Y¹ | ἃ SA: om. FY |
 νῦν ποιεῖτε S rec. mg. A: om. S¹FY 9 ζητεῖτε S rec. mg.
 FY²: om. S¹AY¹ | οὗ S: ὅτον FAY 10 ὅπως SFY: πῶς A
 12 κατεσκευάσθε A 13 αἰεὶ SF¹Y: αἰεὶ F corr. A | ὕστερ' ἴσητε
 FY 14 ἐὰν FY | καὶ θορυβεῖσθε om. A¹ add. A² 15 χρω-
 μένους] ωμε in ras. S² 16 ποτὲ SA: πάποτε FY 18 καὶ
 ante δημοσίους punctis del. F, Y corr. in ras. habet | χρημάτων
 FAY: πραγμάτων S 19 ποιήσαντας A

- δὲ τῶν ἔργων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ, καὶ μηδεμίαν πρό-
 φασιν τοῦ πλεῖν ἄλλος' ἢ πράττειν ἄλλο τι τῷ στρατηγῷ
 28 καταλείπειν. ἂν οὕτω ποιήσητε καὶ τοῦτ' ἐθελήσῃθ' ὥς
 ἀληθῶς, ἄγειν εἰρήνην δικαίαν καὶ μένειν ἐπὶ τοῦ τόπου
 Φίλιππον ἀναγκάσετε, ἢ πολεμήσεται' ἐξ ἴσου· καὶ ἴσως 5
 ἂν, ἴσως, ὥσπερ νῦν ὑμεῖς πυνθάνεσθε τί ποιεῖ Φίλιππός
 καὶ ποῖ πορεύεται, οὕτως ἂν ἐκεῖνος φροντίσαι ποῖ ποθ'
 ἢ τῆς πόλεως ἀπήρκε δύναμις καὶ ποῦ φανήσεται.
- 24 Εἰ δέ τῃ δοκεῖ ταῦτα καὶ δαπάνης πολλῆς καὶ πόνων
 πολλῶν καὶ πραγματείας εἶναι, καὶ μάλ' ὀρθῶς δοκεῖ· 10
 ἀλλ' ἐὰν λογίσσῃται τὰ τῇ πόλει μετὰ ταῦτα γενησόμενα,
 ἐὰν ταῦτα μὴ θέλῃ ποιεῖν, εὐρήσει λυσιτελοῦν τὸ ἐκόν-
 τας ποιεῖν τὰ θέοντα. εἰ μὲν γὰρ ἔστί τις ἐγγυητὴς ὑμῖν
 θεῶν (οὐ γὰρ ἀνθρώπων γ' οὐδεὶς ἂν γένοιτ' ἀξιοχρεῶς
 τηλικούτου πράγματος) ὥς, ἐὰν ἄγῃθ' | ἡσυχίαν καὶ πάντα 138
 προῆσθε, οὐκ ἐπ' αὐτοὺς ὑμᾶς τελευτῶν ἐκεῖνος ἦξει, 16
- 25 αἰσχροὺν μὲν νῆ τὸν Αἰῶ καὶ πάντας θεοὺς καὶ ἀνάξιον
 ὑμῶν καὶ τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει καὶ πεπραγμένων
 τοῖς προγόνοις, τῆς ἰδίας ῥαθυμίας ἔνεκα τοὺς ἄλλους
 ἅπαντας Ἑλλήνας εἰς δουλείαν προέσθαι, καὶ ἔγωγ' αὐτοὺς 20
 μὲν τεθνάναι μᾶλλον ἂν ἢ ταῦτ' εἰρηκέναι βουλοίμην·
- 26 οὐ μὴν ἀλλ' εἴ τις ἄλλος λέγει καὶ ὑμᾶς πείθει, ἔστω, μὴ
 ἀμύνεσθε, ἅπαντα πρόεσθε. εἰ δὲ μηδενὶ τοῦτο δοκεῖ,

3 ἂν A: ἂν δ' SFY num ἂν γὰρ? | ποιήτε A | ἐθελήσῃθ' |
 ἐθελήσατε Y¹ ἔλησθε γρ Y² | ὥς om. S¹ add. rec. 4 τοῦ τόπου
 S: τῆς αὐτοῦ γρ. S⁴ FAY 6 post ἴσως add. ὃ ἄνδρες ἀθηναῖοι
 FY | ὑμεῖς νῦν FY 7 πορεύεσθε A¹ | ἂν ἐκεῖνος S: ἐκεῖνος
 FY ἐκεῖνος ἂν A | φροντίσαι SA: φροντίσαι FY 8 ποῖ
 FY¹ 11 λογίσσῃται] ι et αι in ras. F 12 ἂν A | ἐθέληι FY
 13 ἡμῖν FAY 15 ἅπαντα FAY 16 ἐκεῖνος om. S 18 τῶν
 πεπραγμένων FY 20 Ἑλλήνας ἅπαντας FAY 21 μὲν om.
 FAY 23 δοκῇ S

τοῦναντίον δὲ πρόδισμεν ἅπαντες ὅτι, ὅσῳ ἂν πλείονων
 ἐάσωμεν ἐκείνον γενέσθαι κύριον, τοσούτῳ χαλεπωτέρῳ
 καὶ ἰσχυροτέρῳ χρησόμεθ' ἐχθρῷ, ποῖ ἀναδυόμεθα, ἢ τί
 μέλλομεν; ἢ πότ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὰ θέοντα ποιεῖν
 5 ἐθέλησομεν; „ὅταν νῆ Δί' ἀναγκαῖον ᾖ.“ ἀλλ' ἦν μὲν ἂν 27
 τις ἐλευθέρων ἀνθρώπων ἀνάγκην εἶποι, οὐ μόνον ἡδη
 πάρεστιν, ἀλλὰ καὶ πάλαι παρελήλυθεν, τὴν δὲ τῶν δού-
 λων ἀπευέχσθαι δῆπου μὴ γενέσθαι δεῖ. διαφέρει δὲ
 τί; ὅτι ἐστὶν ἐλευθέρῳ μὲν ἀνθρώπῳ μεγίστη ἀνάγκη
 10 ἢ ὑπὲρ τῶν γιγνομένων αἰσχύνῃ, καὶ μείζω ταύτης οὐκ
 οἶδ' ἦντιν' ἂν εἶποι τις· δούλῳ δὲ πληγαὶ καὶ ὁ τοῦ
 σώματος αἰκισμός, ὃ μήτε γένοιτ' οὔτε λέγειν ἄξιον.

Τὸ μὲν τοίνυν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πρὸς τὰ τοιαῦτ' 28
 ὀκνηρῶς διακείσθαι, ἃ δεῖ τοῖς σώμασι καὶ ταῖς οὐσίαις
 15 λητουργῆσαι ἕκαστον, ἐστὶ μὲν οὐκ ὀρθῶς ἔχον, οὐδὲ
 πολλοῦ δεῖ, οὐ μὴν ἀλλ' ἔχει τινὰ πρόφασιν ὅμως· τὸ δὲ
 μὴδ' ὅσ' ἀκούσαι δεῖ μὴδ' ὅσα βουλευσάσθαι προσήκει,
 189 μὴδὲ ταῦτ' ἐθέλειν [ἀκούειν], τοῦτ' ἡδη πᾶσαν | ἐπι-
 δέχεται κατηγορίαν. ὑμεῖς τοίνυν οὐκ ἀκούειν, πρὶν ἂν 29
 30 ὥσπερ νῦν αὐτὰ παρῇ τὰ πράγματα, οὐχὶ βουλευέσθαι
 περὶ οὐδενὸς εἰώδατ' ἐφ' ἡσυχίας, ἀλλ' ὅταν μὲν ἐκεῖνος
 παρασκευάζεται, ἀμελήσαντες τοῦ ποιεῖν ταῦτ' καὶ ἀντι-

1 πρόδισμεν A¹ corr. A³ 3 καὶ ἰσχυροτέρῳ] om F¹ add. ead.
 4 θέοντα] δεο in ras. A 5 ἀναγκαῖον S: ἀνάγκη τις FAY
 cf. IV 10. VIII 51. 11 ὃ μήτε] ἃ μὴ A 14 ταῖς οὐσίαις S:
 τοῖς οὐσί FAY 15 ἕκαστον del. Benseler 16 ἔχει γε FY
 17 βουλευέσθαι A 18 ἀκούειν del. L. Spengel 19 οὐκ S: οὐτ'
 S rec. F¹ (δυστάκουν F quod non intellego) AY 20 οὐχὶ S¹:
 οὔτε S rec. FAY | βουλευέσθε S¹F¹ 21 ἐφ'] φ in ras. A | μὲν]
 F in ras. 22 παρασκευάζεται ἐφ' ὑμᾶς FA³ mg. Y | ταῦτ'
 SF¹: τοῦτο F s. v. Y ταῦτα A

- παρασκευάζεσθαι ῥαθυμείτε, καὶ ἄν τι λέγη τις, ἐκβάλλετε,
 VIII 11 ἐπειδὴ δ' ἀπολωλὸς ἢ πολιορκούμενόν τι πύθῃσθε, ἀκρο-
 30 ἄσθε καὶ παρασκευάζεσθε· ἦν δ' ἀκηκοέναι μὲν καὶ
 βεβουλεῦσθαι τότε καιρὸς, ὅθ' ὑμεῖς οὐκ ἠθέλετε, πρᾶτ-
 τειν δὲ καὶ χρῆσθαι τοῖς παρασκευασμένοις νῦν, ἥνελ' 5
 ἀκούετε. τοιγαροῦν ἐκ τῶν τοιούτων ἐθῶν μόνοι τῶν
 πάντων ἀνθρώπων ὑμεῖς τοῖς ἄλλοις τούναντίον ποιεῖτε.
 9 οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πρὸ τῶν πραγμάτων εἰώθασι χρῆσθαι
 τῷ βουλευέσθαι, ὑμεῖς δὲ μετὰ τὰ πρᾶγματα.
 31 Ὁ δὴ λοιπὸν ἐστί, καὶ πάλαι μὲν ἔδει, διαφεύγει δ' 10
 οὐδὲ νῦν, τοῦτ' ἐρῶ. οὐδενὸς τῶν πάντων οὕτως ὥς
 χρημάτων δεῖ τῇ πόλει πρὸς τὰ νῦν ἐπιόντα πρᾶγματα.
 συμβέβηκε δ' εὐτυχήματ' ἀπὸ ταῦτομάτου, οἷς ἂν χρη-
 σόμεθ' ὀρθῶς, ἴσως ἂν γένοιτο τὰ δέοντα. πρῶτον μὲν
 γὰρ οἷς βασιλεὺς πιστεύει καὶ εὐεργέτας ὑπέιληφεν ἑαν- 15
 32 τοῦ, οὗτοι μισοῦσι καὶ πολεμοῦσι Φίλιππον. ἔπειθ' ὁ
 πρᾶττων καὶ συνειδὼς ἅπανθ' ὃ Φίλιππος κατὰ βασι-
 λέως παρασκευάζεται, οὗτος ἀνάσπαστος γέγονεν, καὶ
 πάσας τὰς πρᾶξεις βασιλεὺς οὐχ ἡμῶν κατηγορούντων
 ἀκούσεται, οὗς ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος ἂν ἡγήσαιο τοῦ 20
 ἰδίου λέγειν, ἀλλὰ τοῦ πράξαντος αὐτοῦ καὶ διοικούντος,
 ὥστ' εἶναι πιστάς, | καὶ λοιπὸν λόγον εἶναι τοῖς παρ' ἡμῶν 140

1 ἑάν FAY | ἐκβάλλεται^ε Y 2 τηνικαῦτ' ἀκροᾶσθε (ex VIII 11)
 FAY 3 καὶ παρασκευάζεσθε om. FY¹ (add. Y²) 4 βουλευέ-
 εσθαι A | ἠθέλησατε FY | πρᾶττειν] πρᾶτ S¹ in ras. 9 litt.
 5 παρασκευασμένοις Y cf. IV 19 | νῦν om. A 6 τοιούτων om. A
 7 τούναντίον τοῖς ἄλλοις FAY 8 ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι (ex
 V 2) FA 10 διαφεύγει S corr. A: διαφεύγειν S¹ διαφέρει FY
 13 εὐτυχήματα ἀπὸ ταῦτομάτου FAY: εὐτύχημα (τ supr. α m.
 rec.) ἀπ' αὐτομάτου S 15 αὐτοῦ FY 16 φιλίππῳ F¹AY:
 φίλιππον SF s. v. 17 πάνθ' ὅσα FY 22 πιστάς τὰς κατη-
 γορίας S rec. FAY | ὁμῶν FY

πρέσβεισιν, ὃν βασιλεὺς ἤδιστ' ἂν ἀκούσαι, ὥς τὸν ἀμφο- 33
 τέρους ἀδικοῦντα κοινῇ τιμωρήσασθαι δεῖ, καὶ ὅτι πολὺ
 τῷ βασιλεῖ φοβερώτερός ἐσθ' ὁ Φίλιππος, ἂν προτέροις
 ἡμῖν ἐπιθῇται· εἰ γὰρ ἐγκαταλειπόμενοι τι πεισόμεθ'
 5 ἡμεῖς, ἀδεῶς ἐπ' ἐκείνον ἤδη πορευέσεται. ὑπὲρ δὴ τού-
 των ἀπάντων οἶμαι δεῖν ὑμᾶς πρεσβεῖαν ἐκπέμπειν, ἥτις
 τῷ βασιλεῖ διαλέξεται, καὶ τὴν ἀβελτερίαν ἀποθέσθαι,
 δι' ἣν πολλὰκις ἡλαττώθητε, „ὁ δὴ βάρβαρος“ καὶ „ὁ
 κοινὸς ἅπασιν ἐχθρός“, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ γὰρ 34
 10 ὅταν τιν' ἴδω τὸν μὲν ἐν Σούσοις καὶ Ἑγβατάνοις δε-
 δοικότα καὶ κακόνουν εἶναι τῇ πόλει φάσκοντα, ὃς καὶ
 πρότερον συνεπληρώθωσε τὰ τῆς πόλεως πράγματα καὶ
 νῦν ἐπηγγέλλετο (εἰ δὲ μὴ ἐδέχεσθ' ὑμεῖς, ἀλλ' ἀπεψηφί-
 ζεσθε, οὐ τὰ γ' ἐκείνου αἷτια), ὑπὲρ δὲ τοῦ ἐπὶ ταῖς θύραις
 15 ἐγγὺς οὕτως ἐν μέσῃ τῇ Ἑλλάδι ἀύξανόμενον ληστοῦ
 τῶν Ἑλλήνων ἄλλο τι λέγοντα, θανμάζω, καὶ δέδοικα
 τοῦτον, ὅστις ἂν ἦ ποτ', ἔγωγε, ἐπειδὴ οὐχ οὗτος Φί-
 λιππον.

Ἔστι τοίνυν πρᾶγμα καὶ ἄλλο, ὃ λυμαίνεται τὴν πόλιν 35
 20 ὑπὸ βλασφημίας ἀδίκου καὶ λόγων οὐ προσηκόντων διαβε-
 βλημένον, εἴτα τοῖς μηδὲν τῶν ἐν τῇ πολιτεῖα δικαίων
 βουλομένοις ποιεῖν πρόφασιν παρέχει· καὶ πάντων, ὅς

2 ἂν ἀδικοῦντα Y | ὅτι οὐ S 3 ἐσθ' ὁ in ras. F¹ ἔσται
 Dobree | ἂν] εἰ A | πρότερος FY¹ 5 ἤδη om. A¹ add. A²
 6 ἀπάντων om. A | οἶμαι S γε. FY: οἶομαι FA | ὑμᾶς om. A
 7 ἀβελτερίαν FA 8 καὶ ὁ S: καὶ FAY Did. 9 καὶ ἅπασιν
 Did. | ἅπαντα FY 10 τιν' om Y¹ | καὶ ἐν FA²Y¹ | ἐγβα-
 τάνοις A¹ Did.: ἐγβατάνοις SFA²Y 12 πρότερον] πρῶτον F
 συνεπληρώθωσε S 13 ἀπεψηφίζεσθε SA (ἐπεψ. A¹ ut vid.) Did.:
 ἀπεψηφίσασθε F (φι s. v.) Y 14 τὰ γε ἐκείνου FAY Did.:
 γε om. S 16 λέγοντος S¹A¹ 17 οὕτως S¹ 19 τι πρᾶγμα
 FY Did. 21 δικαίων ἐν τῇ πολιτεῖαι FAY Did.

- ἐκλείπει, δέον παρὰ του γίνεσθαι, ἐπὶ τοῦθ' εὐρήσετε
 τὴν αἰτίαν ἀναφερομένην. περὶ οὗ πάνν μὲν φοβοῦμαι,
 36 οὐ μὴν ἀλλ' ἐρῶ· οἶμαι γὰρ ἔξειν καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόρων
 τὰ δίκαι' ἐπὶ τῷ συμφέροντι τῆς πόλεως εἰπεῖν πρὸς τοὺς
 εὐπόρους, καὶ ὑπὲρ τῶν κεκτημένων τὰς οὐσίας | πρὸς 141
 τοὺς ἐπιδεδεῖς. εἰ ἀνέλοιμεν ἐκ μέσον καὶ τὰς βλασφημίας
 ἃς ἐπὶ τῷ θεωρικῷ ποιοῦνται τινες οὐχὶ δικαίως, καὶ τὸν
 φόβον, ὥς οὐ στήσεται τοῦτ' ἄνευ μεγάλου τινὸς κακοῦ,
 οὐδὲν ἂν εἰς τὰ πράγματα μείζον εἰσενεγκαίμεθα, οὐδ'
 37 ὅ τι κοινῇ μᾶλλον ἂν ὄλην ἐπιρρώσειε τὴν πόλιν. οὕτως 10
 δὲ σκοπεῖτε· ἐρῶ δ' ὑπὲρ τῶν ἐν χρεῖα δοκούντων εἶναι
 πρότερον. ἦν ποτ' οὐ πάλαι παρ' ὑμῖν, ὅτ' οὐ προσήει
 τῇ πόλει τάλανθ' ὑπὲρ τριάκοντα καὶ ἑκατόν· καὶ οὐδεὶς
 ἔστι τῶν τριηραρχεῖν δυναμένων οὐδὲ τῶν εἰσφέρειν
 ὅστις οὐκ ἤξιλον τὰ καθήκοντ' ἐφ' ἑαυτὸν ποιεῖν, ὅτι 15
 χρήματ' οὐ περιῆν, ἀλλὰ καὶ τριήρεις ἔπλεον καὶ χρήματ'
 38 ἐγγίνετο καὶ πάντ' ἐποιοῦμεν τὰ δέοντα. μετὰ ταῦθ' ἡ
 τύχη, καλῶς ποιοῦσα, πολλὰ πεποίηκε τὰ κοινά, καὶ τε-
 τρακόσι' ἀντὶ τῶν ἑκατὸν ταλάντων προσέρχεται, οὐδενὸς
 οὐδὲν ζημιουμένου τῶν τὰς οὐσίας ἐχόντων, ἀλλὰ καὶ 20
 προσλαμβάνοντος· οἱ γὰρ εὐποροὶ πάντες ἔρχονται μεθ-
 39 ἔξοντες τοῦτου, καὶ καλῶς ποιοῦσι. τί οὖν παθόντες

1 παρὰ του SA: παρὰ τοῦτο FY παρ' αὐτοῦ Did. 2 φοβοῦ-
 μαι λέγειν FAY 6 ἐπιδεδεῖς SF s. v.: καταδεῖς F¹AY | post
 ἐπιδεδεῖς gravior interpunct Weil | καὶ om. F¹AY | post τὰς ras. 1
 litt. Y 8 ὥς om. S¹ add. S^a | ὅτῃ|στήσεται S in fin. col. | μεγάλου
 om A¹ add. ead. 9 οὐδὲν S¹: οὐδ' S corr. A οὐ οὐδὲν F (alterum
 ou postea add. in mg. F¹) Y 11 σκόπει S in fin. v. 12 προτέρων
 S | ἡμῖν FAY Did. 14 ἔστι SF Did.: ἦν AY secl. Blass | οὐδὲ]
 οὔτα A 15 ἐφ' ἑαυτὸν SF s. v. Harpor. s. καθήκοντα: ἀφ' ἑαυτοῦ
 F¹Y επαντον A ἐφ' ἑαυτοῦ Did. 18 τὰ om. A 21 προσλαμβάνον-
 των FY 22 παθόντες Y: μαθόντες SA μαθόντες F

τοῦτ' ὀνειδίζομεν ἀλλήλοις καὶ προφάσει χρώμεθα τοῦ
 μηδὲν ποιεῖν, πλὴν εἰ τῇ παρὰ τῆς τύχης βοηθείᾳ γεγο-
 νυῖα τοῖς ἀπόροις φθονοῦμεν; οὓς οὐτ' ἂν αἰτιασαίμην
 ἔγωγ' οὐτ' ἀξιῶ. οὐδὲ γὰρ ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις ὄρω 40
 5 τὸν ἐν ἡλικίᾳ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους οὕτω διακείμενον
 οὐδ' οὕτως ἀγνώμον' οὐδ' ἄτοπον τῶν ὄντων οὐδένα,
 ὥστε, εἰ μὴ ποιήσουσιν ἅπαντες ὅσον αὐτός, οὐ φάσκοντα
 ποιῆσειν οὐδὲν οὐδ' αὐτόν· καὶ γὰρ ἂν τοῖς τῆς κακώ-
 142 σεως εἴῃ νόμοις οὕτω γ' ἔνοχος· δεῖ γὰρ | οἶμαι τοῖς
 10 γονεῦσι τὸν ὠρισμένον ἐξ ἀμφοτέρων ἔρανον, καὶ παρὰ
 τῆς φύσεως καὶ παρὰ τοῦ νόμου, δικαίως φέρειν καὶ
 ἐκόνθ' ὑποτελεῖν. ὥσπερ τοίνυν ἐνὸς ἡμῶν ἐκάστου τίς 41
 ἐστὶ γονεὺς, οὕτω συμπάσης τῆς πόλεως κοινούς δεῖ γο-
 νέας τοὺς σύμπαντας ἡγεῖσθαι, καὶ προσήκει τούτους
 15 οὐχ ὅπως ὧν ἡ πόλις δίδωσιν ἀφελέσθαι τι, ἀλλ' εἰ καὶ
 μηδὲν ἦν τούτων, ἄλλοθεν σκοπεῖν ὅπως μηδενὸς ὄντες
 ἐνδεεῖς περιοφθησονται. τοὺς μὲν τοίνυν εὐπόρους ταύτῃ 42
 χρωμένους τῇ γνώμῃ οὐ μόνον ἡγοῦμαι τὰ δίκαια ποιεῖν,
 ἀλλὰ καὶ τὰ λυσιτελεῖν· τὸ γὰρ τῶν ἀναγκαίων τιν' ἀπο-
 20 στερεῖν κοινῇ κακόνους ἐστὶ ποιεῖν πολλοὺς ἀνθρώπους
 τοῖς πράγμασιν· τοῖς δ' ἐν ἐνδείᾳ, δι' ὃ δυσχεραίνουσι
 τὸ πρᾶγμ' οἱ τὰς οὐσίας ἔχοντες καὶ κατηγοροῦσι δικαίως,
 τοῦτ' ἀφελεῖν ἂν συμβουλεύσαιμι. δίδειμι δέ, ὥσπερ ἄρτι, 43
 τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὑπὲρ τῶν εὐπόρων, οὐ κατοκνή-

2 μηδὲν τῶν δεόντων FY | εἰ μὴ FAY 4 οὐδὲ] οὔτε A
 6 ἄτοπον τῶν ὄντων SA: ἀτοπώτατον ὄντα FY 7 ὅσον S:
 ὅς' ἂν FAY 9 οὕτω γs S: οὕτος τότε FY οὐτέγε A¹ οὕτως A³
 13 οὕτως F 14 τοὺς γονέας σύμπαντας Stob. Flor. XLIII 68 Blass
 προσήκειν FY Stobaeus | τούτοις A 16 ἦν om. Y | μὴθ' ἐνὸς Y
 17 τοῖς ... εὐπόροις S | μέντοι νῦν A 18 χρωμένοις S corr.
 χρώμενος A¹ | ποιεῖν SA: ποιεῖν ἂν FY ἂν ποιεῖν Cobet
 19 τινὰς FAY 23 ταῦτα A 24 ὑπὲρ] περι A

- σας εἰπεῖν τάληθῆ. ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς οὕτως ἄθλιος οὐδ' ὥμους εἶναι δοκεῖ τὴν γνώμην, οὐκ οὖν Ἀθηναίων γε, ὥστε λυπεῖσθαι ταῦτα λαμβάνοντας ὁρῶν τοὺς ἀπόρους καὶ
- 44 τῶν ἀναγκαίων ἐνδεεῖς ὄντας. ἀλλὰ ποῦ συντρίβεται τὸ πρᾶγμα καὶ ποῦ δυσχεραίνεται; ὅταν τὸ ἀπὸ τῶν κοινῶν 5 ἔθος ἐπὶ τὰ ἴδια μεταβιβάζοντας ὁρῶσι τινας, καὶ μέγαν μὲν ὄντα παρ' ὑμῖν εὐθὺς τὸν λέγοντα, ἀθάνατον δ' ἔνεκ' ἀσφαλείας, ἑτέραν δὲ τὴν κρύβδην ψῆφον τοῦ
- 45 φανερώς θορύβου. ταῦτ' ἀπιστίαν, ταῦτ' ὀργὴν ἔχει. δεῖ γὰρ ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δικαίως ἀλλήλοις τῆς πολι- 10 τείας κοινωνεῖν, τοὺς μὲν ἐν πόλεσι εἰς μὲν τὸν βίον τὰ 148 ἑαυτῶν ἀσφαλῶς ἔχειν νομίζοντας καὶ ὑπὲρ τούτων μὴ δεδωκότας, εἰς δὲ τοὺς κινδύνους κοινὰ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τὰ ὄντα τῇ πατρίδι παρέχοντας, τοὺς δὲ λοιποὺς τὰ μὲν κοινὰ κοινὰ νομίζοντας καὶ μετέχοντας τὸ μέρος, τὰ 15 δ' ἐκάστου ἴδια τοῦ κεκτημένου. οὕτω καὶ μικρὰ μεγάλῃ πόλις γίγνεται καὶ μεγάλη σφίζεται. ὥς μὲν οὖν εἴποι τις ἄν, ἃ παρ' ἑκατέρων εἶναι δεῖ, ταῦτ' ἴσως ἐστίν· ὥς δὲ καὶ γένοιτ' ἄν, ἐν νόμῳ διορθώσασθαι δεῖ.
- 46 Τῶν δὲ παρόντων πραγμάτων καὶ τῆς ταραχῆς πολλὰ 20 πόρρωθεν ἐστὶ τὰ αἷτια· ἃ εἰ βουλομένοις ὑμῖν ἀκούειν ἐστίν, ἐθέλω λέγειν. ἐξέστητ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῆς ὑποθέσεως ἐφ' ἧς ὑμᾶς οἱ πρόγονοι κατέλειπον, καὶ τὸ

2 ante ὥστε add. οἶμαι ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἄλλων FY ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἄλλων A 6 διαβιβάζοντας S Did. 8 ἑτέραν] in ras. Y² ἐτέρων F 11 εἰς μὲν] ἰσμεν A¹ | τὰ Auger: τὸν SFAY 12 ἑαυτὸν A¹ ὅπερ corr. ead. | ὑπὲρ SA: περὶ F περὶ Y 14 τὰ om. S 15 alterum κοινὰ om. FY¹ 16sq. μεγάλη post πόλις FAY 18 ἃ παρ'] ἅπερ A 19 ἐν νόμῳ S¹ A: ἐννόμως S corr. FY νόμῳ Blass 23 ὑποθέσεως] τάξεως γε. S rec. Hermog. III 250 W. (270, 16 R.). 251 (271, 4); ex III 36? | κατέλειπον S

μὲν προῖστασθαι τῶν Ἑλλήνων καὶ δύναμιν συνεστη-
 κυῖαν ἔχοντας πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν περίεργον
 ἐπέισθαι εἶναι καὶ μάταιον ἀνάλωμ' ὑπὸ τῶν ταῦτα
 πολιτευομένων, τὸ δ' ἐν ἡσυχίᾳ διάγειν καὶ μηδὲν τῶν
 5 δέοντων πράττειν, ἀλλὰ προῖεμένους καθ' ἕνα ἕκαστον I 14
 πάνθ' ἐτέρους ἑᾶσαι λαβεῖν, θαυμαστὴν εὐδαιμονίαν καὶ
 πολλὴν ἀσφάλειαν ἔχειν ᾤεσθε. ἐκ δὲ τούτων παρελθὼν 47
 ἐπὶ τὴν τάξιν ἐφ' ἧς ὑμῖν τετάχθαι προσῆκεν ἕτερος,
 οὗτος εὐδαίμων καὶ μέγας καὶ πολλῶν κύριος γέγονεν,
 10 εἰκότως· πρᾶγμα γὰρ ἔντιμον καὶ μέγα καὶ λαμπρὸν, καὶ
 περὶ οὗ πάντα τὸν χρόνον αἱ μέγιστα τῶν πόλεων πρὸς IX 22
 αὐτὰς διεφέροντο, Λακεδαιμονίων μὲν ἡτυχηκότων, Θη- III 27
 βαίων δ' ἀσχόλων διὰ τὸν Φωκικὸν πόλεμον γενομένων,
 144 ἡμῶν δ' ἀμελούντων, ἔρημον ἀνέβλετο. τοιγάρτοι τὸ μὲν 48
 15 φοβεῖσθαι τοῖς ἄλλοις, τὸ δὲ συμμάχους πολλοὺς ἔχειν
 καὶ δύναμιν μεγάλην ἐκείνῳ περιγέγονεν, καὶ τοσαῦτα
 πράγματα καὶ τοιαῦτ' ἤδη περιέστηκε τοὺς Ἕλληνας ἀ-
 παντας, ὥστε μὴδ' ὅ τι χρὴ συμβουλευεῖν εὖπορον εἶναι.
 ὄντων δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν παρόντων πραγ- 49
 10 μάτων πᾶσιν, ὥς ἐγὼ κρίνω, φοβερῶν, οὐδένες ἐν μεί-
 ζονι κινδύνῳ τῶν πάντων εἰσὶν ὑμῶν, οὐ μόνον τῷ μά-
 λισθ' ὑμῖν ἐπιβουλεύειν Φίλιππον, ἀλλὰ καὶ τῷ πάντων
 ἀργότατ' αὐτοὶ διακείσθαι. εἰ τοίνυν τὸ τῶν ὧντων πλη-
 θος ὀρῶντες καὶ τὴν εὐετηρίαν τὴν κατὰ τὴν ἀγοράν,
 15 τούτοις κεκήλησθ' ὥς ἐν οὐδενὶ δεινῷ τῆς πόλεως οὔσης,
 οὔτε προσηκόντως οὕτ' ὀρθῶς τὸ πρᾶγμα κρίνετε· ἀγο- 50

2 πᾶσι] αἰεῖ A 3 ὑπὸ] ὑπὲρ S¹ 4 δὲ ἡσυχίαν ut vid. Y¹ corr.
 ead. 7 ᾤεσθε S: οἰεσθε FAY 8 ἡμῖν A 14 ἀμελουμένων ut vid.
 Y¹ | τὸ om. S¹ add. ead. 15 δὲ] μὲν S¹ | πολλοὺς om. A¹ add. A²
 16 ἔχειν post μεγάλην FAY 17 ἤδη om. A¹ add. A² 18 μὴδ'] μὴ A
 19 ἄνδρες om. A 20 πᾶσιν om. S 23 τὸ om. S 25 κέκλησθε Y¹

- ρὰν μὲν γὰρ ἂν τις καὶ πανήγυριν ἐκ τούτων ἢ φεύλως
 ἢ καλῶς παρεσκευάσθαι κρίνοι· πόλιν δ' ἦν ὑπέλληφεν,
 δεῖ ἂν τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν αἰεὶ βούληται, μόνην ἂν
 ἐναντιωθῆναι καὶ τῆς πάντων ἐλευθερίας προστῆναι, οὐ
 μὰ Δί' ἐκ τῶν ὠνίων, εἰ καλῶς ἔχει, δοκιμάζειν δεῖ, ἀλλ' 5
 εἰ συμμάχων εὐνοίᾳ πιστεύει, εἰ τοῖς ὅπλοις ἰσχύει, ταῦθ'
 ὑπὲρ τῆς πόλεως δεῖ σκοπεῖν· ἃ σφαλερῶς ὑμῖν καὶ οὐ-
 51 δαμῶς ἅπαντα καλῶς ἔχει. γινώητε δ' ἂν, εἰ σκέψαισθ'
 ἐκείνως. πότε μάλιστα ἐν ταραχῇ τὰ τῶν Ἑλλήνων γέγονε
 πράγματα; οὐδένα γὰρ χρόνον ἄλλον ἢ τὸν νυνὶ παρόντ' 10
 οὐδ' ἂν εἷς εἴποι. τὸν μὲν γὰρ ἄλλον ἅπαντ' εἰς δύο
 ταῦτα διήρητο τὰ τῶν Ἑλλήνων, Λακεδαιμονίους καὶ
 ἡμᾶς, τῶν δ' ἄλλων [Ἑλλήνων] οἱ μὲν ἡμῖν, οἱ δ' ἐκεί-
 νοις ὑπήκουον. βασιλεὺς δὲ καθ' αὐτὸν μὲν | ὁμοίως 145
 ἅπασιν ἅπιστος ἦν, τοὺς δὲ κρατουμένους τῷ πολέμῳ προσ- 15
 λαμβάνων, ἄχρι οὗ τοῖς ἑτέροις ἐξ ἴσου ποιῆσαι, διεπι-
 στεύετο, ἔπειτ' οὐχ ἥττον αὐτὸν ἐμίσουν οὕς σώσειε
 52 τῶν ὑπαρχόντων ἐχθρῶν ἐξ ἀρχῆς. νῦν δὲ πρῶτον μὲν
 ὁ βασιλεὺς ἅπασιν τοῖς Ἑλλησιν οἰκείως ἔχει (καὶ πάν-
 των ἥμιστα δὴ ἡμῖν, ἂν τι μὴ νῦν ἐπανορθωσώμεθα)· 20

2 παρεσκευάσθαι F corr.: παρασκευάσθαι S (cf. IV 19. VIII 3)
 κατεσκευάσθαι F¹A (θαι in ras.) Y | κρίναι A¹ corr. A² 3 αἰεὶ
 F A om. Y¹ | βούλεται A | ἂν om. S 6 συννοιαὶ ut vid. S¹ |
 alterum si om S¹ add. S^d | τοῦθ' S 7 τῆς om. A | σφαλερῶς |
 φεύλως FY 7sq. οὐδαμῶς ἅπαντα καλῶς A: οὐδαμῶς ἅπαντ' S¹
 γρ. οὐδαμῶς καλῶς S^d οὐ καλῶς ἅπαντα FY 8 σκέψασθαι AY
 11 τὸν] τῶν Y¹ | εἰς δύο ταῦτα om. S¹ add. S^d 12 διηρητο S |
 τὸ τῶν FY 13 δ' post τῶν om. S¹ add. S^d | Ἑλλήνων secl.
 Weil | ὑμῖν FY 14 μὲν del. Blass 15 ἅπασιν ὁμοίως FY |
 τοῖς δὲ κρατουμένοις conl. Weil 16 ἄχρις A | ποιῆσαι SFAY
 19 ὁ om. A 19sq. καὶ πάντων ἥμιστα δὴ S: δὴ om. FAY καὶ
 <πιστῶς>, πάντων ἥμιστα δ' Weil [καὶ] πάντων δ' ἥμισθ' conl.
 Blass; καὶ pertinere videtur ad superlativum (cf. καὶ μάλιστα)
 20 ἂν τι] & τί γρ. FY¹ | ἐπανορθωσώμεθα F¹

ἔπειτα προστασθαι πολλὰ καὶ πανταχόθεν γίνονται, καὶ
τοῦ πρῶτεύειν ἀντιποιοῦνται μὲν πάντες, ἀφεστᾶσιν δ'
ἐνί, καὶ φθονοῦσι καὶ ἀπιστοῦσιν αὐτοῖς, οὐχ οἷς ἔδει,
καὶ γεγρόνασι καθ' αὐτοὺς ἕκαστοι, Ἀργεῖοι, Θηβαῖοι,
5 Λακεδαιμόνιοι, Κορίνθιοι, Ἀρκάδες, ἡμεῖς. ἀλλ' ὅμως εἰς 53
τοσαῦτα μέρη καὶ τοσαύτας δυναστείας διηρημένων τῶν
Ἑλληνικῶν πραγμάτων, εἰ δεῖ τάληθῇ μετὰ παρρησίας
εἰπεῖν, τὰ παρ' οὐδέσι τούτων ἀρχαῖα καὶ βουλευτηρί'
ἐρημότερά ἢ τις ἴδοι τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἢ τὰ
10 παρ' ἡμῖν, εἰκότως· οὔτε γὰρ φιλῶν οὔτε πιστεύων οὔτε
φοβούμενος οὐδεὶς ἡμῖν διαλέγεται. αἴτιον δὲ τούτων 54
οὐχ ἐν ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι (ῥάδιον γὰρ ἂν ᾦν ἡμῖν μετα- IX 2
θεῖναι), ἀλλὰ πολλὰ καὶ παντοδαπὰ ἐκ παντὸς ἡμαρτημένα
τοῦ χρόνου, ὧν τὸ καθ' ἕκαστον ἐάσας, εἰς ὃ πάντα τείνει
15 λέξω, δεηθεὶς ὑμῶν, ἂν λέγω τάληθῇ μετὰ παρρησίας,
μηδὲν ἄχθεσθαι. πέπραται τὰ συμφέροντ' ἐφ' ἑκάστου IX 31
τῶν καιρῶν, καὶ μετελήφαθ' ὑμεῖς μὲν τὴν σχολὴν καὶ
τὴν ἡσυχίαν, ὅφ' ὧν κεκλημένοι τοῖς ἀδικοῦσιν οὐ πι-
κρῶς ἔχετε, ἔτεροι δὲ τὰς τιμὰς ἔχουσι. καὶ τὰ μὲν περὶ 55
146 τᾶλλ' οὐκ ἄξιον ἐξετάσαι νῦν· ἀλλ' ἐπειδὴν | τι τῶν πρὸς VII
52 94
21 Φίλιππον ἐμπέσῃ, εὐθύς ἀναστὰς τις λέγει, ὥς οὐ δεῖ
ληρεῖν οὐδὲ γράφειν πόλεμον, παρὰ τοὺς εὐθὺς ἐξῆς

2 μὲν ἀντιποιοῦνται FY | ἅπαντες FAY 3 ἐνί Nitsche:
ἐνιοι SFAY ἔργῳ Weil | ἐαυτοῖς FY | οἷς Weil coll. IX 35:
ὡς SFAY num ᾧ δεῖ? 4 αὐτοῦ A¹ 6 sq. τῶν Ἑλληνικῶν

πραγμάτων suspectat Weil 8 οὐδέσι SA: οὐδ' ἐνί F οὐδ' ἐνί Y
10 ὅμιν FY 11 ὅμιν FY 12 ᾦν ἂν FY | ὅμιν nonnulla apo-
grapha | μεταθεῖναι] ei et pars v litt. in ras. F 14 ἐν εἰς FAY |
πάν S | τείνει SA: συντείνει FY 15 ἐὰν A 16 μηδένα A |
ἄχθεσθαι S cf. XIX 227 Lyc. 16: ἀχθεσθῆναι μοι FAY | ἐκπέπρα-
ται S rec. A | ἐφ' S 18 κεκλημένοι A¹ corr. ead. Y¹ cf. § 49
19 περὶ τᾶλλα SFY¹: ἄλλα AY corr. 22 οὐδὲ SA: καὶ FY

τὸ τὴν εἰρήνην ἄγειν ὥς ἀγαθὸν καὶ τὸ τρέφειν μεγάλην
 δύναμιν ὥς χαλεπὸν, καὶ „διαρπάζειν τινὲς τὰ χρήματα
 βούλονται“, καὶ ἄλλους λόγους ὥς οἶδον τ' ἀληθεστάτους
 56 λέγουσιν. ἀλλὰ δεῖ δήπου τὴν μὲν εἰρήνην ἄγειν οὐχ
 ὑμᾶς πείθειν, οἷ πεπεισμένοι κἀκησθε, ἀλλὰ τὸν τὰ τοῦ 5
 πολέμου πράττοντα (ἂν γὰρ ἐκεῖνος πεισθῇ, τὰ γ' ἂφ'
 ὑμῶν ὑπάρχει) νομίζειν δ' εἶναι χαλεπὰ οὐχ ὅσ' ἂν εἰς
 σωτηρίαν δαπανῶμεν, ἀλλ' ἃ πεισόμεθα, ἂν μὴ ταῦτ'
 ἐθέλωμεν ποιεῖν, καὶ τὸ „διαρπασθήσεται τὰ χρήματα“
 τῷ φυλακῇ εὐρεῖν δι' ἧς σωθήσεται κωλύειν, οὐχὶ τῷ 10
 57 τοῦ συμφέροντος ἀποστῆναι. καίτοι ἔγωγ' ἀγανακτῶ καὶ
 τοῦτο, εἰ τὰ μὲν χρήματα λυπεῖ τινὰς ὑμῶν εἰ διαρπα-
 σθήσεται, ἃ καὶ φυλάττειν καὶ κολάζειν τοὺς ἀρπάζοντας
 ἐφ' ὑμῖν ἐστίν, τὴν δ' Ἑλλάδα πᾶσαν ἐφεξῆς οὕτως
 Φίλιππος ἀρπάζων οὐ λυπεῖ, καὶ ταῦτ' ἐφ' ὑμᾶς ἀρπάζων. 15
 58 Τί ποτ' οὖν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸν μὲν οὕτω φανε-
 ρῶς ἀδικοῦντα καὶ πόλεις καταλαμβάνοντ' οὐδεὶς πώ-
 ποτε τούτων εἶπεν ὥς ἀδικεῖ καὶ πόλεμον ποιεῖ, τοὺς δὲ
 μὴ ἐπιτρέπειν μηδὲ προῖεσθαι ταῦτα συμβουλευόντας,

1 τὸ τὴν S corr. AY²: τῷ τὴν S¹ τὴν FY¹ 1 sq. δύναμιν
 μεγάλην FAY 3 ὥς οἶονται S corr. γε. FAY corr. 4 γε.
 δήπου τον μεν ειρηνην αγειν λεγοντα ουχ υμας S^d | μεν om. A
 5 οἷ γε FY 6 γὰρ om. A | τὰ s. v. FY | γ in ras. 1 litt. F
 7 δ' εἶναι SA: δὲ δεῖ FY 8 μὴ ταῦτ' SF¹: ταῦτα μὴ F corr.
 AY corr. (ταῦτα om. Y¹) ex X 54 9 διαρπασθήσεται SA: διαρ-
 πασθήσεσθαι FY cf. VIII 54 10 ἧς SF corr. Y: ἦν F¹A γε. Y² |
 κωλύσειν FY 11 ἀποστῆναι SFY: ἀφιστάναι A ἀφιστάναι
 Index Lambini ex VIII 54 12 αὐτὸ ante τοῦτο add. AY corr. |
 ἡμῶν S 13 ἃ om. S¹ add. S^d | ἀρπάζοντας SFY¹: ἀδικοῦντας
 A γε. Y ex VIII 55 14 ἡμῖν SA | ἄπασαν F 15 ἡμᾶς F¹A
 16 sqq. τὸ αἰτιον τὸν μεν ... οὐδένα ... εἶπεν ... ποιεῖν αἰτιᾶσθαι
 A (ποιεῖν φασιν A³) 16 οὕτως FY 17 καὶ om. A 18 τοῦ-
 τον S corr. | πολεμοποιεῖ S 19 ἐπιτρέπειν F¹AY: προτρέπειν
 SF s. v. ead. | προῖεσθαι A¹

τούτους πόλεμον ποιεῖν φασίν; ὅτι τὴν αἰτίαν τῶν ἐκ
τοῦ πολέμου συμβησομένων δυσχερῶν (ἀνάγκη γάρ, ἀνάγκη
πολλὰ λυπηρὰ ἐκ τοῦ πολέμου γίνεσθαι) τοῖς ὑπὲρ
ὑμῶν τὰ βέλτιστα λέγειν αἰρουμένοις ἀναθεῖναι βούλον-
147 ται. ἡγοῦνται γάρ, ἂν μὲν ὑμεῖς ὁμοθυμαδὸν ἐκ μιᾶς γνώ- 59
6 μης Φίλιππον ἀμύνησθε, κακέλινον κρατήσιν ὑμᾶς καὶ
αὐτοῖς οὐκ ἔσεσθαι μισθαρνεῖν, ἂν δ' ἀπὸ τῶν πρώτων
θορύβων αἰτιασάμενοι τινὰς πρὸς τὸ κρίνειν τράπησθε,
αὐτοὶ μὲν τούτων κατηγοροῦντες ἀμφοτέρ' ἔξω, καὶ
10 παρ' ὑμῖν εὐδοκιμήσιν καὶ παρ' ἐκείνου χρήματα λήψε-
σθαι, ὑμᾶς δ' ὑπὲρ ὧν δεῖ παρὰ τούτων δίκην λαβεῖν,
παρὰ τῶν ὑπὲρ ὑμῶν εἰρηκότων λήψεσθαι. αἱ μὲν ἐλ- 60
πίδες αἱ τούτων αὗται καὶ τὸ κατασκευάσμα τὸ τῶν αἰ-
τιῶν, ὥς ἄρα βούλονται τινες πόλεμον ποιῆσαι. ἐγὼ δ'
15 οἶδ' ἀκριβῶς ὅτι, οὐ γράψαντος Ἀθηναίων οὐδενὸς πόλε-
μον, πολλὰ Φίλιππος ἔχει τῶν τῆς πόλεως καὶ νῦν εἰς
Καρδίαν πέπομφε βοήθειαν. εἰ μέντοι βουλόμεθ' ἡμεῖς
μὴ προσποιεῖσθαι πολεμεῖν ἡμῖν ἐκείνον, ἀνοητότατος
πάντων ἂν εἴη, εἰ τοῦτ' ἐξελέγχοι· ὅταν γὰρ οἱ ἀδικού-
20 μενοι ἀρνῶνται, τί τῷ ἀδικοῦντι προσήκει; ἀλλ' ἐπειδὴν 61
ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἴη, τί φήσομεν τότε; ἐκείνος μὲν γὰρ
οὐ πολεμεῖν, ὥσπερ οὐδ' Ὀρεῖταις, τῶν στρατιωτῶν

1 πολεμοποιεῖν S τὸν πόλεμον ποιεῖν A¹ τὸν punctis del. A⁸
4 αἰρουμένοις] οἰομένοις SFY εἰδισμένοις A δεῖν οἰομένοις
Weil | ἅπαντ' ante ἀναθεῖναι add. FY ἅπαντες L rec. 5 ἐάν
FY | ἐκ μιᾶς γνώμης del. Cobet 7 οὐκ SFY: οὐκέτι A 10 ἡμῖν
SF s. v. 13 αἱ om. A¹ αἰτιῶν S: αἰτίων FAY 15 εὐ οἶδ'
FAY | ἀκριβῶς om. A | γράψαντός F 16 καὶ ἄλλα πολλὰ γε.
FA cf. VIII 58 17 τὴν βοήθειαν FY 18 προσποιεῖσθαι] inter
σ et π litt. erasa S 21 ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς A | εἴη A¹ 22 τῶν
om. S

- ὄντων ἐν τῇ χώρᾳ, οὐδὲ Φεραίοις πρότερον, πρὸς τὰ
 τείχη προσβάλλων, οὐδ' Ὀλυνθίοις ἐξ ἀρχῆς, ἕως ἐν αὐτῇ
 τῇ χώρᾳ τὸ στρατεύμα παρῆν ἔχων. ἡ καὶ τότε τοὺς
 ἀμύνεσθαι κελεύοντας πόλεμον ποιεῖν φήσομεν; οὐκοῦν
 62 ὑπόλοιπον δουλεύειν· οὐδὲ γὰρ ἄλλο γ' οὐδὲν ἐνι. καὶ 5
 μὴν οὐχ ὑπὲρ τῶν ἴσων ὑμῖν καὶ τισι τῶν ἄλλων ἀν-
 θρώπων ἔσθ' ὁ κίνδυνος· οὐ γὰρ ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι
 τὴν πόλιν βούλεται Φίλιππος ὑμῶν, οὐ, ἀλλ' ὅλως ἀν-
 ελεῖν. οἶδε γὰρ ἀκριβῶς ὅτι δουλεύειν μὲν | ὑμεῖς οὐτ' ἐθε- 148
 λήσετε, οὐτ', ἐὰν ἐθέλητε, ἐπιστήσεσθε (ἄρχειν γὰρ εἰ- 10
 ῶθατε), πράγματα δὲ παρασχεῖν αὐτῷ, ἂν καιρὸν λάβητε,
 πλείω τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀπάντων δυνήσεσθε. διὰ
 ταῦθ' ὑμῶν οὐχὶ φείσεται, εἴπερ ἐγκρατὴς γενήσεται.
 63 Ὡς οὖν ὑπὲρ τῶν ἐσχάτων ἐσομένου τοῦ ἀγῶνος, οὕτω
 προσήκει γινώσκειν, καὶ τοὺς πεπρακότες αὐτοὺς ἐκείνῳ 15
 φανερώς ἀποτυμπανίσαι· οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἔξω
 τῶν τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ
 τῇ πόλει κολάσῃτ' ἐχθρούς, ἀλλ' ἀνάγκη τούτοις ὥσπερ
 64 προβόλοις προσπτασάντας ὑστερίζειν ἐκείνων. πόθεν
 οἴεσθε νῦν αὐτὸν ὑβρίζειν ὑμᾶς (οὐδὲν γὰρ ἄλλ' ἔμοιγε 20

1 πρότερον S: πρότερον ἢ F¹Y¹ πρότερον πρὶν ἢ F corr. A
 γρ. Y 2 προσβάλλων S: προσβαλὼν FY¹ προσβαλεῖν αὐτῶν A
 γρ. Y | ἕως ἂν A 5 οὐδὲ S: οὐ FAY | ἐνι] ἐστι A 6 οὐχ
 SA: οὐδὲ FY | ὑμῖν τε A | καὶ τοῖς ἄλλοις VIII 60 7 ὅφ'
 ἐφ' S 7 sq. τὴν πόλιν ποιήσασθαι φίλιππος βούλεται A 8 ἡμῶν
 F¹Y ὑμῶν οὐ om. A | ὅλως] ὅμως S¹ 10 ἂν FAY | ἐθέλητε
 SFY: ἐθέλησθε A | ἐπίστασθε γρ. FY 11 αὐτῷ παρασχεῖν A
 14 ἐσομένου] ὄντος A | τοῦ om. S | ὑμῖν οὕτω FAY 16 φανε-
 ρῶς μισεῖν καὶ γρ. FA ex VIII 61 | ἀποτυμπανίσαι S¹F¹ γρ. F¹Y |
 ἔξω τῶν S: τῶν ἔξω FAY 19 προσπτασάντας S: προσπταί-
 οντας FAY ex VIII 61 | πόθεν S: πόθεν γὰρ S corr. FY ἐπεὶ
 πόθεν A 20 ἄλλο ἔμοιγε δοκεῖ SY: ἔμοιγε ἄλλο δοκεῖ F ἄλλο
 δοκεῖ μοι A

δοκεῖ ποιεῖν ἢ τοῦτο) καὶ τοὺς μὲν ἄλλους εὖ ποιοῦντα,
 εἰ μὴδὲν ἄλλο, ἐξαπατᾶν, ὑμῖν δ' ἀπειλεῖν ἤδη; οἷον
 Θετταλοὺς πολλὰ δοὺς ὑπηγάγετ' εἰς τὴν νῦν παροῦσαν
 δουλείαν· οὐδ' ἂν εἰπεῖν δύναιτ' οὐδεὶς ὅσα τοὺς ταλαι-
 5 πάρους Ὀλυνθίους πρότερον δοὺς Ποτειδαιαν ἐξηπάτη-
 σεν καὶ πόλλ' ἕτερα· Θηβαίους τὰ νῦν ὑπάγει τὴν Βοι-
 ωτίαν αὐτοῖς παραδοὺς καὶ ἀπαλλάξας πολέμον πολλοῦ
 καὶ χालεποῦ· ὥστε καρπωσάμενοί τιν' ἕκαστοι τούτων 65
 πλεονεξίαν, οἱ μὲν ἤδη πεπόνθασιν ἂ δὴ πεπόνθασιν, οἱ
 10 δ' ὅτι ἂν ποτε συμβῇ πείσονται. ὑμεῖς δ' ὦν μὲν ἀπε-
 στέρησθε σιωπᾶ· ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ τὴν εἰρήνην ποιήσα-
 σθαι, πόσ' ἐξηπάτησθε, πόσων ἀπεστέρησθε. οὐχὶ Φωκέας,
 οὐ Πύλας, οὐχὶ τὰ ἐπὶ Θράκης, Δορίσκον, Σέρριον, τὸν
 149 Κερσοβλέπτην αὐτόν; οὐ νῦν Καρδίαν ἔχει καὶ ὁμολογεῖ;
 15 τί ποτ' οὖν ἐκείνως τοῖς ἄλλοις καὶ ὑμῖν τοῦτον τὸν 66
 τρόπον προσφέρεται; ὅτι ἐν μόνῃ τῶν πασῶν πόλεων τῇ
 ὑμετέρεᾳ ἄδει' ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν λέγειν δέδοται, καὶ λα-
 βόντα χρήματ' αὐτὸν ἀσφαλὲς ἐστὶ λέγειν παρ' ὑμῖν,
 καὶ ἀφηρημένοι τὰ ὑμέτερόν αὐτῶν ἦτε. οὐκ ἦν ἀσφαλὲς 67
 20 λέγειν ἐν Ὀλύνθῳ τὰ Φιλίππον μὴ σὺν εὖ πεπονθότων
 τῶν πολλῶν Ὀλυνθίων τῷ Ποτειδαιαν καρποῦσθαι· οὐκ
 ἦν ἀσφαλὲς λέγειν ἐν Θετταλίᾳ μὴ σὺν εὖ πεπονθότος
 τοῦ πληθους τοῦ Θετταλῶν τῷ τοὺς τυράννους ἐκβαλεῖν

1 ποιοῦντας S¹ 6 τὰ om. A | ὑπάγεται FY 9 ἤδη
 FAY: δὴ S | πεπόνθασιν S: πάντες ἴσασιν FAY ex VIII 63
 10 ὅταν habent SA VIII 63 13 σέρριον δορίσκον Y 14 Καρ-
 δίαν] καρδιανων? F¹ τὴν καρδιανῶν A 15 ἐκείνῳ F | τοῦτον τὸν
 S: οὐ τὸν αὐτόν FAY 17 ἡμετέροι F ἡμετέροι Y | ἀδείας F¹
 21 τῷ S¹F corr. AY: τὸ S rec. F¹ 22 post Θετταλίᾳ add.
 τὰ φιλίππου γρ. FA 23 τοῦ Y: τῶν SFA | τῷ τὸ S rec. |
 ἐκβάλλειν S

Φίλιππον αὐτοῖς καὶ τὴν πυλαίαν ἀποδοῦναι· οὐκ ἦν
 ἐν Θήβαις ἀσφαλές, πρὶν τὴν Βοιωτίαν ἀπέδωκεν καὶ
 68 τοὺς Φωκέας ἀνεῖλεν. ἀλλ' Ἀθήνησιν, οὐ μόνον Ἀμφι-
 πολιν καὶ τὴν Καρδιανῶν χώραν ἀπεστερηκότος Φιλίπ-
 που, ἀλλὰ καὶ κατασκευάζοντος ὑμῖν ἐπιτελχισμα τὴν
 Εὐβοίαν καὶ νῦν ἐπὶ Βυζάντιον παριόντος, ἀσφαλές ἐστι
 λέγειν ὑπὲρ Φιλίππου. καὶ γὰρ τοι τούτων μὲν ἐκ πτω-
 χῶν ἔνιοι ταχὺ πλούσιοι γίνονται καὶ ἐξ ἀνωνύμων καὶ
 ἀδόξων ἔνδοξοι καὶ γνώριμοι, ὑμεῖς δὲ τοῦναντίον ἐκ
 69 μὲν ἐνδόξων ἄδοξοι, ἐκ δ' εὐπόρων ἄποροι· πόλεως γὰρ 10
 ἔγωγε πλοῦτον ἡγοῦμαι συμμάχους, πίστιν, εὐνοίαν, ὧν
 πάντων ὑμεῖς ἔσθ' ἄποροι. ἐκ δὲ τοῦ τούτων ὀλιγώρως
 ὑμᾶς ἔχειν καὶ ἔαν τοῦτον τὸν τρόπον φέρεσθαι, ὃ μὲν
 εὐδαίμων καὶ μέγας καὶ φοβερός πᾶσιν Ἑλλήσιν καὶ βαρ-
 βάροις, ὑμεῖς δ' ἔρημοι καὶ ταπεινοί, τῇ μὲν κατὰ τὴν 15
 ἀγορὰν εὐετηρία λαμπροί, τῇ δ' ὧν προσήκε παρασκευῇ
 70 καταγέλαστοι. οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον περὶ θ' ὑμῶν 150
 καὶ περὶ αὐτῶν ἐνλοῦς τῶν λεγόντων ὁρῶ βουλευομένους·
 ὑμᾶς μὲν γὰρ ἡσυχίαν ἄγειν φασὶ δεῖν, ἂν τις ὑμᾶς
 ἀδικῇ, αὐτοὶ δ' οὐ δύνανται παρ' ὑμῖν ἡσυχίαν ἄγειν, 20
 οὐδενὸς αὐτοὺς ἀδικοῦντος. καίτοι λαιδορίας εἴ τις χωρὶς
 ἔροιτο „εἰπέ μοι, τί δὴ γινώσκων ἀκριβῶς, Ἀριστόμηδες,
 (οὐδεὶς γὰρ τὰ τοιαῦτ' ἄγνοεῖ) τὸν μὲν τῶν ἰδιωτῶν
 βίον ἀσφαλῆ καὶ ἀπράγμονα καὶ ἀκίνδυνον ὄντα, τὸν δὲ

1 αὐτοῖς post πυλαίαν ponit A   2 πρὶν ἢ S corr. FY
 5 ὑμῖν VIII 66: ἡμῖν SFA Y   8 γίνονται SA: γεγόνاسι FY
 12 ἀπάντων AY | ἐστὲ ὑμεῖς FAY | τοῦ s. v. F¹   13 φέρεσθαι A¹:
 προσφέρεσθαι S cf. § 66 τὰ πράγματα φέρεσθαι FA³ mg. Y   14 φο-
 βερὸς ἐστι FY | ἄπασιν τοῖς A | βαρβάροις γέγονεν A   15 μὲν γὰρ ?
 S¹   16 προσήκει A   19 sq. ἡμᾶς ... ἡμᾶς ... ἡμῖν S   21 χωρὶς εἴ-
 τις FA Did. εἴ ut vid. om. Y¹ (habet eit in ras., vs s. v. χωρὶς Y¹),
 22 ἔροιτο σε A | ἀριστόμηδες SA Did.: ἀριστόδημε FY

τῶν πολιτευομένων φιλαίτιον καὶ σφαλερὸν καὶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἀγώνων καὶ κακῶν μεστόν, οὐ τὸν ἡσύχιον, ἀλλὰ τὸν ἐν τοῖς κινδύνοις αἰρεῖ;⁴ τί ἂν εἴποις; εἰ 71 γὰρ ὃ βέλτιστον εἰπεῖν ἂν ἔχῃς, τοῦτό σοι δοίημεν ἀληθὲς λέγειν, ὥς ὑπὲρ φιλοτιμίας καὶ δόξης ταῦτα πάντα ποιεῖς, θαυμάζω τί δῆποτε σπαντῶ μὲν ὑπὲρ τούτων ἅπαντα ποιητέον εἶναι νομίζεις καὶ πονητέον καὶ κινδυνευτέον, τῇ πόλει δὲ προέσθαι ταῦτα μετὰ ῥαιθυμίας συμβουλευέεις. οὐ γὰρ ἐκεῖνό γ' ἂν εἴποις, ὥς σὲ μὲν ἐν τῇ πόλει δεῖ τινα φαίνεσθαι, τὴν πόλιν δ' ἐν τοῖς Ἑλλήσι μηδεὸς ἀξίαν εἶναι. καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γ' ὀρώ, ὥς τῇ πόλει μὲν ἀσφαλὲς 72 τὸ τὰ αὐτῆς πράττειν, σοὶ δὲ κίνδυνος, εἰ μηδὲν τῶν ἄλλων πλέον περιεργάσει, ἀλλὰ τοῦναντίον σοὶ μὲν ἐξ ὧν ἐργάζει καὶ περιεργάζει τοὺς ἐσχάτους ὄντας κινδύνους, τῇ πόλει δ' ἐκ τῆς ἡσυχίας. ἀλλὰ νῆ Δία παππῶ 73 σοὶ καὶ πατρῷα δόξ' ὑπάρχει, ἣν αἰσχρόν ἐστιν ἐν σοὶ καταλῦσαι· τῇ πόλει δ' ὑπῆρξεν ἀνώνυμα καὶ φαῦλα τὰ τῶν προγόνων. ἀλλ' οὐδὲ τοῦθ' οὕτως ἔχει· σοὶ μὲν γὰρ 151 ἦν κλέπτῃς ὁ πατήρ, εἴπερ ἦν ὁμοίος σοι, τῇ πόλει δ' ἡμῶν οὕς πάντες ἴσασιν οἱ Ἕλληνες ἐκ τῶν μεγίστων

1 πολιτευόμενον F¹ | φιλαίτιον] ἐφ[γωδη] Did. 2 ἡσύχιον καὶ ἀπράγμονα FAY 3 αἰρεῖ Dindorf: αἰρήμ SFAY | εἴποις FAY: εἴποι τις S 4 ἂν εἰπεῖν A | δοίημεν SA: συγχωρήσαιμεν FY 5 πάντα ταῦτα FY 8 ταῦτα προέσθαι A | μετὰ ῥαιθυμίας SF s. v.: διὰ ῥαιθυμίαν F¹AY 9 δεῖν S quod erant qui defendant 11 ὀρώ] ἐρῶ γε. Y³ | μὲν πόλει S 12 κίνδυνος SA: ἐπικίνδυνον FY 13 πλείον FY | περιεργάσει S¹ teste Dindorfio Y¹?: περιεργάσει S corr. ead. FAY² 14 ἐργάζει ... περιεργάζει Dindorf: ἐργάζη ... περιεργάζη SFAY 16 σοὶ ante ὑπάρχει FAY 19 ὁμοίος σοὶ G. H. Schaefer ut est Hermog. III 171 W. (195, 11 R.). 240 (261, 16) 20 οὕς G. H. Schaefer: ὥς SFAY | δις ἐκ γε. S^aFAY

74 κινδύνων σεσφωμένοι. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἴσως οὐδὲ πολιτικῶς ἔνιοι τὰ καθ' αὐτοὺς καὶ τὰ κατ' αὐτὴν πολιτεύονται· πῶς γὰρ ἔστιν ἴσον τούτων μὲν τινὰς ἐκ τοῦ δεσποτηρίου ἡκοντας ἑαυτοὺς ἀγνοεῖν, τὴν πόλιν δ', ἣ προειστήκει τῶν ἄλλων τέως καὶ τὸ πρῶ-
τεῖον εἶχεν, νῦν ἐν ἀδοξίᾳ πάσῃ καὶ ταπεινότητι καθε-
στάναι;

75 Πολλὰ τοίνυν ἔχων ἔτι καὶ περὶ πολλῶν εἰπεῖν
^{Prooem.}
^{XVII} παύσομαι· καὶ γὰρ οὐ λόγων ἐνδεῶς μοι δοκεῖ τὰ
 πράγματ' οὔτε νῦν οὔτ' ἄλλοτε πώποτε φανύλως ἔχειν, 10
 ἀλλ' ὅταν πάντ' ἀκούσαντες ὑμεῖς τὰ δέοντα καὶ ὁμο-
 γνώμονες ὥς ὁρθῶς λέγεται γενόμενοι, τῶν λυμαί-
 νεσθαι καὶ διαστρέφειν ταῦτα βουλομένων ἐξ ἴσου
 κάθησθ' ἀκροώμενοι, οὐκ ἀγνοοῦντες αὐτούς (ἴστε γὰρ
 εὐθὺς ἰδόντες ἀκριβῶς, τίς μισθοῦ λέγει καὶ [τίς] 15
 ὑπὲρ Φιλίππου πολιτεύεται, καὶ τίς ὥς ἀληθῶς ὑπὲρ
 τῶν βελτίστων), ἀλλ' ἵν' αἰτιασάμενοι τούτους καὶ τὸ
 πρᾶγμ' εἰς γέλωτα καὶ λοιδορίαν ἐμβαλόντες μηδὲν
 76 αὐτοὶ τῶν δεόντων ποιῆτε. ταῦτ' ἐστὶ τάληθῃ, μετὰ
 πάσης παρηρησίας, ἀπλῶς εὐνοίᾳ τὰ βέλτιστ' εἰρημένα, 20
 οὐ κολακείᾳ βλάβης καὶ ἀπάτης λόγος μεστός, ἀργύριον
 τῷ λέγοντι ποιήσων, τὰ δὲ πράγματα τῆς πόλεως τοῖς

1 ὑπὸ τῶν προγόνων ἡμῶν (om. S^a) σεσφωμένοι γρ. S^aFA^s
 mg. Y | σεσφωμένοι SFAY cf. XVI 31 | ἀλλὰ γὰρ om. S¹ add. S^a
 2 ἑαυτοὺς FY | κατ' αὐτὴν (ντὴν in ras. S¹) S: κατὰ τὴν
 πόλιν FAY 4 ἡκοντας SA: προιόντας FY 5 ἢ A |
 προειστήκει S¹ | τῶν ἄλλων SA cf. XVIII 200: τῶν ἄλλων
 ἐλλήνων FY τῶν Ἑλλήνων Cobet 12 λέγετε S 13 διαστρέφειν
 διαφθεῖρειν γρ. FA 14 κάθησθε FAY: καθήσεσθε S 15 εὐθὺς
 αὐτοὺς S | τίς ante ὑπὲρ del. Reiske 17 τοῦ βελτίστου A
 19 ἐστὶ τάληθῃ FAY: ἐστὶν ἀληθῇ S 21 κολακείᾳ S¹ γρ. FA:
 κολακείας καὶ S corr. F (κολακίας F¹) Y | ἀργύριον μὲν S^aFAY
 22 ποιήσων] οἴων Cobet περιποιήσων Herwerden

ἐχθροῖς ἐγγχειριῶν. ἡ οὖν πανστέον τούτων τῶν ἐθνῶν,
ἡ μηδέν' ἄλλον αἰτιατέον τοῦ πάντα φαύλως ἔχειν ἢ
ὑμᾶς αὐτούς.

2 φαύλως ἔχειν πάντα A

In SFY subscriptum

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Δ̄ (post numerum ponit Y)
Π Η Δ Δ Δ Ι Ι Ι (Π Η Δ Δ Δ Η Η FY)

XI

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΗΝ ΦΙΛΙΠΠΙΟΥ 152

ΤΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁ Φίλιππος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους πέπομφεν ἐπιστολήν, κατηγορῶν αὐτῶν καὶ πόλεμον προκηρύττων ἄντικρυς. οὐκ ἐστ' οὖν ὁ ῥήτωρ περὶ τοὺς Ἀθηναίους πολεμεῖν (ἀνάγκη γάρ), ἀλλὰ θαρσύνει πρὸς τὸν κίνδυνον, εὐκαθαίρετον λέγων τὸν Μακεδόνα.

5

Ὅτι μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι Φίλιππος οὐκ ἐποίησατο τὴν εἰρήνην πρὸς ἡμᾶς, ἀλλ' ἀνεβάλετο τὸν πόλεμον, πᾶσιν ὑμῖν φανερόν γέγονεν· ἐπειδὴ γὰρ Φαρσαλλίοις Ἄλουν παρέδωκεν καὶ τὰ περὶ Φωκίας διωκῆσατο καὶ τὴν Θράκην κατεστρέψατο πᾶσαν, αἰτίας οὐκ οὕσας πλασά-
μενος καὶ προφάσεις ἀδίκους ἐξευρὼν τῷ μὲν ἔργῳ πάλαι
πολεμεῖ πρὸς τὴν πόλιν, τῷ δὲ λόγῳ νῦν ὁμολογεῖ διὰ
2 τῆς ἐπιστολῆς ἧς ἔπεμψεν· ὅτι δὲ χρή μὴτ' ὀρρωδεῖν
ἡμᾶς τὴν ἐκείνου δύναμιν μὴτ' ἀγεννῶς ἀντιταχθῆναι
πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ καὶ σώμασι καὶ χρήμασι καὶ ναυσὶ καὶ 15

Liod.
XVIII10

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ F πρὸς τὴν
φιλίππου ἐπιστολήν A ὑπόθεσις λόγου τοῦ πρὸς φιλίππου· ἐπι-
στολή F ὑπόθεσις τοῦ πρὸς τὴν φιλίππου ἐπιστολήν Y 1 ἐπι-
στολήν om. F cf. XII 1 7 ἡμᾶς SA Did.: ὅμᾶς F ὅμᾶς Y |
ἀνεβάλετο SF¹A²Y corr. Did.: ἀνεβάλλετο (prius α in ras ex ε?)
A¹Y¹ ἀνελάβετο F s. v. Y s. v. 8 ὑμῖν SY Did. X 15: ἡμῖν FA
Did. X 38 14 ἡμᾶς SFY Did.: ὅμᾶς A

- 153 πᾶσιν ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν ἀφειδῶς ὁρμηῆσαι πρὸς τὸν | πρ-^{XVIII}88
 λεμον, ἐγὼ πειράσομαι διδάσκειν. πρῶτον μὲν γὰρ εἰκὸς ^{Xen.}
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοὺς θεοὺς μεγίστους ἡμῖν ὑπάρχειν ^{An. III}
 5 συμμάχους καὶ βοηθοὺς, ὧν ἐκείνος τὰς πλίστεις ὑπεριδὼν
 καὶ τοὺς ὄρκους ὑπερβὰς λέλυκεν ἀδίκως τὴν εἰρήνην.
 ἔπειθ' οἷς πρότερον ἠϋξήθη, φευκαλίζων αἰεὶ τινὰς καὶ 3
 μεγάλ' ἐπαγγελλόμενος εὐεργετήσῃν, ταῦτα πάντα διεξ- ^{II 5 (7)}
 ελήλυθεν ἤδη, καὶ γιγνώσκεται μὲν ὑπὸ τῶν Περινθίων ^{VII 84}
 καὶ Βυζαντίων καὶ τῶν ἐκείνοις συμμαχοῦντων ὡς ἐπι-
 10 θυμῇ προσενεχθῆναι τούτοις τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ ^{VIII 64}
 Ὀλυνθίοις πρότερον, οὐκ ἀγνοεῖται δ' ὑπὸ Θετταλῶν 4
 δεσπόζειν, ἀλλ' οὐχ ἡγεῖσθαι τῶν συμμαχῶν προαιρού-
 μενος, ὑποπτεύεται δ' ὑπὸ Θηβαίων Νίκαιαν μὲν φρουρᾷ
 κατέχων, εἰς δὲ τὴν ἀμφικτυονίαν εἰσδεδυκώς, τὰς δὲ
 15 πρεσβείας τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρὸς αὐτὸν ἄγων καὶ
 τὴν ἐκείνων συμμαχίαν παραιρούμενος· ὥστε τῶν αὐτῶ
 πρὸ τοῦ φίλων ὄντων τοὺς μὲν νῦν πολεμεῖν ἀκαταλ-
 λάκτως, τοὺς δὲ μηκέτι προθύμους εἶναι συναγωνιστάς,
 ἅπαντας δ' ὑφορᾶσθαι καὶ διαβεβλήσθαι πρὸς αὐτόν. ἔτι 5
 20 τοίνυν (οὐδὲ γὰρ τοῦτ' ἔστι μικρόν) οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν
 σατράπαι καθεστῶτες ἔναγχος μὲν ξένους [μισθοφόρους]
 εἰσπέμπαντες ἐκώλυσαν ἐκπολιορκηθῆναι Πέρηνθον, νῦν
 δὲ τῆς ἔχθρας αὐτοῖς ἐνεστώσης καὶ τοῦ κινδύνου πλη-
 σίον ὄντος, εἰ χειρωθήσεται Βυζάντιον, οὐ μόνον αὐτοὶ
 25 προθύμως συμπολεμήσουσιν, ἀλλὰ καὶ βασιλέα [Περσῶν] 6

3 ἡμῖν F¹ AY: ὑμῖν S ὑμῶν F corr. 4 ὑπερβὰς . . . 5 ὑπεριδὼν
 FY 6 αἰεὶ FAY 7 πάντα ταῦτα FAY 8 τῶν post ὑπὸ
 suspectum, v. ad v. 13 13 ὑπὸ τῶν FY Did. 16 αὐτῶ] αὐτοῦ A
 19 δ' om. S¹ 21 μισθοφόρους del. Cobet ξένων τε καὶ μισθο-
 φόρων dicit Dionys. Hal. Arch. V 22, 4 22 νυνὶ FY 25 περσῶν S
 τῶν περσῶν FAY τὸν Περσῶν Reiske, del. Dindorf

χρήματα χορηγεῖν ἡμῖν προτρέφονται, ὃς τοσοῦτον μὲν κέκτηται πλοῦτον ὅσον οὐδ' οἱ λοιποὶ πάντες, τηλικαύτην δ' ἔχει ῥώμην πρὸς τὰς ἐνθάδε πράξεις, ὥστε καὶ πρότερον, ἦνίκα Λακεδαιμονίοις ἐπολεμοῦμεν, ὁποτέροις 154 πρόσθοιτο, τούτους ἐπολεῖ κρατεῖν τῶν ἐτέρων, καὶ νῦν 5 μεθ' ἡμῶν γενόμενος ῥαδίως καταπολεμήσει τὴν Φιλίππου δύναμιν.

- 7 Πρὸς τοίνυν τούτοις τηλικούτοις οὖσιν, οὐκ ἐρῶ μὲν
 II 9 ὥς οὐ διὰ τὴν εἰρήνην πολλὰ προείληφεν ἡμῶν χωρία καὶ λιμένας καὶ τοιαῦθ' ἕτερα χρήσιμα πρὸς πόλεμον, 10 ὁρῶ δ' ὥς ὅταν μὲν ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συνέχεται καὶ πᾶσι ταῦτα συμφέρη τοῖς μετέχουσι τῶν πολέμων, μένει τὰ συσταθέντα βεβαίως· ὅταν δ' ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ πλεονεξίας ἀπάτη καὶ βία κατέχεται, καθάπερ ὑπὸ τούτου νῦν, μικρὰ πρόφασις καὶ τὸ τυχὸν πταῖσμα ταχέως 15
 8 αὐτὰ διέσεισε καὶ κατέλυσεν. καὶ πολλάκις εὐρίσκω λογι-
 II 13 ζόμενος οὐ μόνον ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὰ συμμαχικὰ τῷ Φιλίππῳ πρὸς ὑποψίαν ἦκοντα καὶ δυσμένειαν, ἀλλὰ καὶ
 I 21 τὰ τῆς ἰδίας ἀρχῆς οὐ συνηρμοσμένα καλῶς οὐδ' οἰκείως
 II 14 οὐδ' ὥς οἵεταί τις. ὅλως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις 20 ἐν μὲν προσθήκης μέρει ῥοπὴν ἔχει τινὰ καὶ χρῆσιν, αὐτὴ δὲ καθ' αὐτὴν ἀσθενὴς ἐστίν καὶ πρὸς τηλικούτον ὄγκον
 II 15 9 πραγμάτων εὐκαταφρόνητος. ἔτι δ' αὐτὴν οὗτος τοῖς πολέ-

1 χρήματα F¹ AY: χρήμασι SF corr. quo servato ἡμᾶς coni. Voemel 2 πάντες] σύμπαντες Cobet 3 ῥώμην] δύναμιν A 6 ραδίως ἄν A¹ 8 τούτοις τοίνυν FAY 11 συνέχεται A¹ 12 πᾶσι ταῦτα S et II 9: πᾶσι ταῦτα A ταῦτα πᾶσι FY | συμφέρη A | τοῦ πολέμου A ex II 9 13 μένει A 14 ἀπὸ F 16 αὐτὰ SA: ἅπαντα FY ex II 9 | διέσεισε καὶ κατέλυσεν S: διέσεισε καὶ διέλυσε FY διέλυσε καὶ διέσεισε A 20 οὐδ' suspectum 23 οὗτος SA: αὐτός F αὐτός Y

μοις καὶ ταῖς στρατιαῖς καὶ πᾶσιν οἷς ἂν τις αὐτὸν μέγαν
εἶναι νομίσῃε, σφαλερωτέραν αὐτῷ πεποίηκε. μὴ γὰρ
οἴεσθ' ὥ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῖς αὐτοῖς χαίρειν Φίλιππόν
τε καὶ τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ἐννοεῖσθ' ὥς ὁ μὲν ἐπιθυμεῖ
5 δόξης, οἱ δ' ἀσφαλείας, καὶ αὐτῷ μὲν οὐκ ἔστι τυχεῖν ταύτης
ἀκινδύνως, οἱ δ' οὐδὲν δέονται, καταλείποντες οἴκοι τέκνα,
γονεῖς, γυναῖκας, φθείρεσθαι καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν
155 κινδυνεύειν ὑπὲρ αὐτῶν. ὥστε τοὺς μὲν πολλοὺς | τῶν 10
Μακεδόνων ἐκ τούτων ἂν τις ἴδοι πῶς διάκεινται πρὸς 11 17
10 τὸν Φίλιππον· τοὺς δὲ περὶ αὐτὸν ὄντας ἐταίρους καὶ
τοὺς τῶν ξένων ἡγεμόνας εὐρήσετε δόξαν μὲν ἔχοντας
ἐπ' ἀνδρείᾳ, περιδεῶς δὲ μᾶλλον τῶν ἀδόξων ζῶντας.
τοῖς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πολεμίους μόνον ὑπάρχει κίν-
δυνος, οἱ δὲ τοὺς κόλακας καὶ τοὺς διαβάλλοντας αὐτοὺς 11 18
15 μᾶλλον ἢ τὰς μάχας δεδίασιν· κἀκεῖνοι μὲν μετὰ πάντων 11
ἀγωνίζονται πρὸς τοὺς ἀντιταχθέντας, τοῖς δὲ καὶ τῶν
ἐν τοῖς πολέμοις κακῶν οὐκ ἐλάχιστον μέρος μέτεστιν.
καὶ χωρὶς ἰδίᾳ τὸν τρόπον τὸν τοῦ βασιλέως φοβεῖσθαι
συμβέβηκεν. ἔτι δὲ τῶν μὲν πολλῶν ἐὰν ἀμάρτη τις,
20 ζημίας κατὰ τὴν ἀξίαν εἴληφεν· οἱ δ' ὅταν μάλιστα κατ-
ορθώσωσιν, τότε μάλιστα σκορακίζονται καὶ προπηλα-

1 στρατιαῖς SA cf. Aristoph. eq. 587: στρατεῖαις FY et II 15

2 σφαλερωτέραν⁹⁰ F σφαλερωτέρον A 3 φίλιππόν τε χαίρειν
AY corr. ex II 15 5 αὐτῷ τῷ Blass 6 οὐδὲν | οὐ S | κατα-
λείποντες S: καταλιπόντες FAY 7 γονεῖς Weil 8 ὑπὲρ
αὐτῶν SA: ὑπὲρ αὐτοῦ FY | ὥστε τοὺς etiam F 9 ὅπως A
10 ἐτέρους A 11 εὐρήσεται S¹ 12 ἀδόξων | ἐνδόξων S¹ corr.
rec. s. v. et S^a in mg. 13 ὁ πρὸς AY corr 17 πολεμίους A
18 τρόπον τοῦ A | φοβεῖσθαι post. ἰδίᾳ FAY 19 ἐὰν SA
Did.: ἐπειδὴν FY 20 ζημίας S: ζημίαν FAY Did. | εἴληφεν |
ἔνυχεν Cobet | μάλιστα SA Did.: μέγιστα FY | κατορθώσουσι A
κατορθώσι Did. 21 καὶ προπηλακίζονται om. Y¹

- 12 κίζονται παρὰ τὸ προσῆκον. καὶ τούτοις οὐδ' ἂν εἰς εὖ
 φρονῶν ἀπιστήσειεν· οὕτω γὰρ φιλότιμον αὐτὸν εἶναι
 φασιν οἱ συνδιατρίψαντες, ὥστε βουλόμενον τὰ κάλλιστα
 τῶν ἔργων πᾶνθ' αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι μᾶλλον ἄχθεσθαι
 τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ἡγεμόνων τοῖς ἄξιον ἐπαίνου τι 5
- 13 πράξασιν ἢ τοῖς ὅλως ἀποτυχοῦσιν. πῶς οὖν, εἴπερ ἐστὶ
 ταῦτα τοιαῦτα, πιστῶς ἤδη πολλὸν χρόνον αὐτῷ παραμέ-
 II 20 sq. νουσιν; ὅτι νῦν μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸ κατορθοῦν
 αὐτὸν ἐπισκοτεῖ πᾶσι τοῖς τοιούτοις· αἱ γὰρ εὐπραξίαι
 δεινὰ συγκρούσαι καὶ συσκιᾶσαι τὰς ἀμαρτίας τῶν ἀν- 10
 θρώπων εἰσὶν· εἰ δέ τι πταίσει, τότ' ἀκριβῶς διακαλυ-
 φθήσεται ταῦτα πάντα. συμβάλνει γὰρ ὥσπερ ἐν τοῖς σώ-
 14 μασιν ἡμῶν· ὅταν μὲν ἐρρωμένος ἦ τις, οὐδὲν ἐπαισθάν-
 νεται τῶν καθ' ἕκαστα σαθρῶν, ἐπὶ δ' ἀρρωστήσῃ,
 πάντα κινεῖται, κὰν | ῥήγμα κὰν στρέμμα κὰν ἄλλο τι τῶν 156
 ὑπαρχόντων ἢ μὴ τελέως ὑγιεινόν· οὕτω καὶ τῶν βασι- 16
 λειῶν καὶ ἀπασῶν τῶν δυναστεῶν, ἕως μὲν ἂν ἐν τοῖς
 πολέμοις κατορθῶσιν, ἀφανῇ τὰ κακὰ ἐστὶ τοῖς πολλοῖς,
 ἐπὶ δὲ πταίωσιν, ὃ νῦν παθεῖν εἰκὸς ἐκείνον μείζον
 φορτίον ἢ καθ' αὐτὸν αἰρόμενον, γίγνεται φανερά τὰ 20
 δυσχερῆ πάντα τοῖς ἅπασιν.
- 15 Εἰ δέ τις ὁμῶν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸν Φίλιππον
 II 22
 (IV 4) ὀρῶν εὐτυχοῦντα φοβερόν εἶναι νομίζει καὶ δυσπολέμη-

1 παρὰ] κατὰ A¹ corr. A² 2 αὐτὸν φιλότιμον FAY 4 ἅπαντ'
 FY | αὐτοῦ Bekker: αὐτοῦ SFAY 6 ἀτυχοῦσιν A 7 τοιαῦτα
 om. F¹ add. ead. | παραμενοῦσιν FY 9 cf. Senec. contron. IX 13
 10 καλ] ἢ A | τὰς ἀμαρτίας] τὰ τοιαῦτα ἐνείδη γε. S rec. γε. FA
 γε. Y² ex II 20 12 ταῦτα πάντα S Stob. XXXXII 13 H.: πάντα
 ταῦτα FAY 16 ὑγιαῖνον A 17 πασῶν FAY | τῶν om. Y¹
 18 κατορθώσιν ut vid. F¹ κατορθοῦσιν A | τὰ κακὰ τοῖς πολλοῖς
 ἐστίν FA τοῖς πολλοῖς ἐστὶ τὰ κακὰ Y 19 δέ τι FAY cf. v. 11 |
 εἰκὸς παθεῖν FAY 20 καταυτὸν A | ἀράμενον FAY 21 πᾶσιν A

τον, σάφρονος μὲν ἀνδρὸς χρῆται προνοίᾳ· μεγάλη γὰρ
 ῥοπή, μᾶλλον δὲ τὸ ὅλον ἢ τύχη ἐστὶ πρὸς ἅπαντα τὰ
 τῶν ἀνθρώπων πράγματα· κατὰ πολλοὺς μέντοι τρόπους
 ἔλοιτ' ἂν τις οὐχ ἥττον τὴν ἡμετέραν εὐτυχίαν ἢ τὴν
 5 ἐκείνου. παρὰ τε γὰρ τῶν προγόνων ἐκ πλεονος χρόνου 16
 παρελήφαμεν τὴν εὐδαιμονίαν οὐ τούτου μόνου, ἀλλὰ
 συνελόντι φράσαι πάντων τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλευ-
 σάντων· κἀκεῖνοι μὲν Ἀθηναίοις φόρους ἤνεγκαν, ἡ δ' VII 12
 ἡμετέρα πόλις οὐδενὶ πω τῶν ἀπάντων. ἔτι δὲ τοσούτῳ
 10 πλείους ἀφορμὰς αὐτοῦ πρὸς τὴν τῶν θεῶν εὐνοίαν
 ἔχομεν, ὅσῳ διατελοῦμεν εὐσεβέστερα καὶ δικαιότερα
 πράττοντες. τί ποτ' οὖν ἐκείνος ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ 17
 πλείω κατώρθωσεν ἡμῶν; ὅτι ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι (παρ- II 23
 ρησιάσομαι γὰρ πρὸς ὑμᾶς) ὁ μὲν αὐτὸς στρατεύεται καὶ
 15 ταλαιπωρεῖ καὶ τοῖς κινδύνοις πάρεστιν, οὔτε καιρὸν
 παριεῖς οὔθ' ὥραν ἔτους παραλείπων οὐδεμίαν, ἡμεῖς δὲ
 (εἰρησέται γὰρ τάληθῃ) οὐδὲν ποιοῦντες ἐνθάδε καθημέθα,
 μέλλοντες αἰεὶ καὶ ψηφιοζόμενοι καὶ πυνθανόμενοι κατὰ IV 9
 157 τὴν ἀγορὰν | εἴ τι λέγεται νεώτερον. καίτοι τί γένοιτ' IV 10
 20 ἂν νεώτερον ἢ Μακεδὼν ἀνὴρ καταφρονῶν Ἀθηναίων
 καὶ τολμῶν ἐπιστολὰς πέμπειν τοιαύτας οἷας ἠκούσατε IV 27
 μικρῷ πρότερον; καὶ τῷ μὲν ὑπάρχουσιν μισθοφόροι 18
 στρατιῶται, καὶ νῆ Δία πρὸς τούτοις τῶν παρ' ἡμῖν ῥη-
 τῶρων τινές, οἳ τὰς παρ' ἐκείνου δωρεὰς οἴκαδε λαμβά- VII 17

2 τὸ om. Y add. Y² mg. | ἐστὶ om. A 6 εὐδαιμονίαν SA:
 ἡγεμονίαν FY 7 τῶν om. Y¹ 9 πώποτε A | ἀπάντων ἀν-
 θρώπων FY 10 τὴν παρα την τῶν A τὴν παρὰ τῶν γε. Y²
 16 παρῖς ... παραλιπὼν A 17 τάληθῃς FY 18 αἰεὶ Y
 23 ἡμῖν AY² mg.: ἡμῶν SFY 24 ἐκείνων S 24 sq. λαμβάνειν
 νομίζοντες SA: λαμβάνοντες FY

νειν νομίζοντες οὐκ αἰσχύνονται Φιλίππῳ ζῶντες, οὐδ'
 αἰσθάνονται πάντα καὶ τὰ τῆς πόλεως καὶ τὰ σφῶν αὐτῶν
 μικροῦ λήμματος πωλοῦντες. ἡμεῖς δ' οὔτε τῶν ἐκείνου
 VIII 21 πραγμάτων οὐδὲν στασιάζειν παρασκευάζομεν, οὔτε ξενο-
 19 τροφεῖν ἐθέλομεν, οὔτε στρατεύεσθαι τολμῶμεν. οὐκουν 5
 II 23 ἐστὶν οὐδὲν δεινόν, εἴ τι πεπλουενέκτηκεν ἡμῶν κατὰ τὸν
 πρότερον πόλεμον, ἀλλὰ μᾶλλον εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς
 ὦν προσήκει τοὺς πολεμοῦντας, νομίζομεν κρατήσῃν τοῦ
 πάντα πρᾶττοντος, ἃ δεῖ τοὺς πλουενέκτησιν μέλλοντας.
 20 Ὡν ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι χρή λαβόντας ἔννοιαν, καὶ 10
 IX 8 λογισαμένους ὥς οὐδ' ἐφ' ἡμῖν ἐστὶν τὸ φάσκειν ἄγειν
 εἰρήνην (ἤδη γὰρ ἐκεῖνος καὶ προηγόρευκε τὸν πόλεμον
 καὶ τοῖς ἔργοις ἐξενήνοχεν) μηδενὸς μὲν φείδεσθαι μήτε
 τῶν δημοσίων μήτε τῶν ἰδίων, στρατεύεσθαι δέ, ἂν που
 καιρὸς ᾗ, προθύμως ἅπαντας, χρῆσθαι δὲ στρατηγόις 15
 21 ἀμείνοσιν ἢ πρότερον. μὴ γὰρ ὑπολάβῃ τις ὑμῶν, δι' ὧν
 II 26 ἐγένετο τὰ πράγματα χεῖρω τὰ τῆς πόλεως, διὰ τούτων
 IV 7 αὐτὰ πάλιν ἀναλήψεσθαι καὶ γενήσεσθαι βελτίω· μηδὲ
 νομίσητε ῥαθυμούντων ἡμῶν, ὥσπερ πρότερον, ἐτέρους
 ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων ἀγωνιεῖσθαι προθύμως· ἀλλ' ἔννο- 20
 εῖσθ' ὥς αἰσχρόν ἐστὶν τοὺς μὲν | πατέρας ἡμῶν πολλοὺς 158
 πόνοους καὶ μεγάλους κινδύνους ὑποστῆναι Λακεδαιμο-

1 οὐκ αἰσχ. . . ζῶντες om. A¹ add. ead. mg. | αἰσχύνονται . . .
 οὐδ' del. Cobet 2 καὶ τὰ] κατὰ S | καὶ τὰ σφῶν FY: καὶ τὰς φωνὰς
 S¹ (m. rec. circumfl. super ω et lineolam sub as fecit) κατὰ τὰ σφῶν
 A 3 οὔτε] οὐδε A 4 sq. οὔτε . . . ἐθέλομεν om. A¹ add. A²
 5 αὐτοὶ στρατεύεσθαι FA²Y 6 οὐδὲν ἐστὶ S rec. γρ. FA
 δεινόν S γρ. FA: θαυμαστὸν S rec. mg. FY 8 ὥς F 10 λα-
 βόντα A 12 προηγόρευσε S 14 δημοσίῳ SA: κοινῶν FY
 ἐάν FY 17 ἐκ χρηστῶν ἐγένετο FAY² mg. ex II 26 | τὰ om. A
 schol. p. 213,8 19 ὑμῶν FY 20 ἡμετέρων A 21 ὑμῶν F
 ὑμῶν Y 22 κινδύνους μεγάλους FY

νίοις πολεμοῦντας, ἡμᾶς δὲ μὴδ' ὑπὲρ ὧν ἐκείνοι δικαίως 22
 κτησάμενοι παρέδοσαν ἡμῖν ἐθέλειν ἐρωμένως ἀμύνε-
 σθαι, ἀλλὰ τὸν μὲν ἐκ Μακεδονίας ὁρμώμενον οὕτως VII 7
 εἶναι φιλοκίνδυνον, ὥσθ' ὑπὲρ τοῦ μείζω ποιῆσαι τὴν
 5 ἀρχὴν κατατετρῶσθαι πᾶν τὸ σῶμα τοῖς πολεμοῖς μαχό- XVIII
 μενον, Ἀθηναίους δέ, οἷς πάτριόν ἐστι μηδεὶς ἀκούειν, 67
 ἀπάντων δὲ κρατεῖν ἐν τοῖς πολέμοις, τούτους διὰ ῥαθυ- XIX 64
 μίαν ἢ μαλακίαν ἐγκαταλείπειν τὰ τε τῶν προγόνων ἔργα
 καὶ τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος.
 10 Ἴνα δὲ μὴ μακρολογῶ, φημι χρῆναι παρεσκευασθαι 23
 μὲν πρὸς τὸν πόλεμον, παρακαλεῖν δὲ τοὺς Ἕλληνας, μὴ XIV 14
 λόγοις, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις πρὸς τὴν παρ' ἡμῶν συμμαχίαν·
 ὡς ἅπας μὲν ἐστὶν λόγος μάταιος πράξεων ἄμοιρος γενό- II 12
 μενος, τοσοῦτ' ὃν δὲ μάλισθ' ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως,
 15 ὅσ' ὁδοκοῦμεν αὐτῷ προχειρότατα χρῆσθαι τῶν ἄλλων
 Ἑλλήνων.

1 ἡμᾶς FY | μὴ A 2 παρέδοσαν] ο ex ω corr. F | ὑμῖν απο-
 grapha | ἀμύνασθαι A 3 λακεδαιμονίας S¹ corr. ead. | ὁρμώ-
 νον S¹ 4 ὥσθ' S γρ. FAY: ὡς F 6 ἀθηναίους S | ὑπακούειν
 FAY 7 ἐν om. FY 7sq. μαλακίαν ἢ ῥαθυμίαν FAY | ἐγ-
 καταλείπειν FAY 10 χρῆναι πάντας ἡμᾶς παρεσκευασθαι FAY
 11 τοὺς ἄλλους Ἕλληνας FY 12 ἀλλὰ καὶ FY | ὑμῶν A 13 πρά-
 ξεως A 15 ὁδοκοῦμεν S¹

In S subscriptum

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ἘΠΙΣΤΟΛΗΝ
 Η Δ Δ Δ Δ Δ Π Ι

in F ΠΡΟΣ ΤΗΝ ἘΠΙΣΤΟΛΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Η Δ Δ Δ Δ Δ Π Ι διῶρ αγ (compendio) δυο ἄττικω

in Y

Η Δ Δ Δ Δ Π ΠΡΟΣ ΤΗΝ ἘΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

ΧΙΙ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.
Ἐπειδὴ πολλάκις μου πρέσβεις ἀποστέλλαντος, ἵν' ἐμμεί-
νωμεν τοῖς ὅρκοις καὶ ταῖς ὁμολογίαις, οὐδεμίαν ἐποι-
εῖσθ' ἐπιστροφὴν, ὥμην δεῖν πέμψαι πρὸς ὑμᾶς ὑπὲρ ὧν
ἀδικεῖσθαι νομίζω. μὴ θαυμάσητε δὲ τὸ μῆκος τῆς ἐπι- 5
στολῆς· πολλῶν γὰρ ὑπαρχόντων ἐγκλημάτων ἀναγκαῖόν
ἐστὶν ὑπὲρ ἀπάντων δηλῶσαι καθαρῶς. 159

- 2 Πρῶτον μὲν γὰρ Νικίου τοῦ κήρυκος ἀρπασθέντος ἐκ
τῆς χώρας τῆς ἐμῆς, οὐχ ὅτι τοῖς παρανομοῦσιν ἐπετι-
μήσατε τὴν δίκην, ἀλλὰ τὸν ἀδικούμενον εἵρξατε δέκα 10
μῆνας· ὥς δ' ἔφερεν παρ' ἡμῶν ἐπιστολάς, ἀνέγνωντ' ἐπὶ
τοῦ βήματος. ἔπειτα Θασίων ὑποδεχομένων τὰς Βυζαν-
τίων τριήρεις καὶ τῶν ληστῶν τοὺς βουλομένους οὐδὲν
ἐφροντίζετε, τῶν συνθηκῶν διαρρηθὴν λεγουσῶν πολε-
3 μους εἶναι τοὺς ταῦτα ποιοῦντας. ἔτι τολῶν περὶ τοὺς 15
αὐτοὺς χρόνους Διοπέδης ἐμβαλὼν εἰς τὴν χώραν Κρω-
βύλην μὲν καὶ τὴν Τιρίστασιν ἐξηνδραποδίσατο, τὴν δὲ
προσεχῇ Θοράκην ἐπόρθησεν, τέλος δ' εἰς τοῦτ' ἤλθεν

Epistulam om. SA: 2 πρέσβεις F γρ. Y mg.: πρεσβείας Y¹
9 οὐχ ὅτι ... ἐπετιμήσατε Blass post Weilium: οὐ ... ἐπετιμήσατε
ὅτι F Y ὅτι τὴν δίκην om. duo apographa Parisina, ὅτι del. Voemel

παρανομίας, ὥστ' Ἀμφίλοχον ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων ἐλ-
θόντα πρεσβευτὴν συλλαβὼν καὶ τὰς ἐσχάτας ἀνάγκας
ἐπιθεὶς ἀπελύτρωσεν ταλάντων ἑννέα· καὶ ταῦτα τῷ
δῆμῳ συνδοκοῦντ' ἐποίησεν. καίτοι τὸ παρανομεῖν εἰς 4
5 κήρυκα καὶ πρέσβεις καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀσεβὲς εἶναι
δοκεῖ καὶ μάλισθ' ὑμῖν· Μεγαρέων γοῦν Ἀνθεμόκριτον
ἀνελόντων εἰς τοῦτ' ἐλήλυθεν ὁ δῆμος, ὥστε μυστηρίων
μὲν εἶργον αὐτούς, ὑπόμνημα δὲ τῆς ἀδικίας ἔστησαν
ἀνδριάντα πρὸ τῶν πυλῶν. καίτοι πῶς οὐ δεινόν, ἐφ'
10 οἷς παθόντες οὕτως ἐμισήσατε τοὺς δρᾶσαντας, νῦν
αὐτοὺς φαίνεσθαι ποιοῦντας; Καλλίας τοίνυν ὁ παρ' 5
ὑμῶν στρατηγὸς τὰς μὲν πόλεις τὰς ἐν τῷ Παρασίτῃ
κόλπῳ κατοικουμένας ἔλαβεν ἀπάσας, ὑμῖν μὲν ἐνόρκους,
ἐμοὶ δὲ συμμαχίδας οὔσας, τοὺς δ' εἰς Μακεδονίαν πλέ-
15 οντας ἐπώλει πάντας πολεμίους κρῖνων· καὶ διὰ ταῦθ' |
160 ὑμεῖς ἐπηγνείτ' αὐτὸν ἐν τοῖς ψηφίσμασιν. ὥστ' ἔργω'
ἀπορῶ τί ποτ' ἔσται καινότερον, ἢ ἐν ὁμολογήσῃ μοι
πολεμεῖν· καὶ γὰρ ὅτε φανερώς διεφερόμεθα, ληστὰς ἐξε-
πέμπετε καὶ τοὺς πλείοντας ὥς ἡμᾶς ἐπωλεῖτε, τοῖς ἐναν-
20 τίοις ἐβοηθεῖτε, τὴν χώραν μου κακῶς ἐποιεῖτε.

Χωρὶς τοίνυν εἰς τοῦτο παρανομίας ἀφίχθε καὶ δυσ- 6
μενείας, ὥστε καὶ πρὸς τὸν Πέρσῃν πρέσβεις ἀπεστάλ-

3 ἀπηλύτρωσεν FY¹ (?) 4 συνδοκοῦντα Cobet: εὐδοκοῦντα FY |
καίτοι apographa: καὶ FY 5 καὶ ante τοῖς del. Reiske | ἅπασιν |
τε πᾶσιν FY: τοῖς τε ἄλλοις ἅπασιν del. cum Reiskio καὶ malebat
Hercher 7 τοῦτ' <ὀργῆς> Wolf 8 εἶργον Hercher: εἰργεῖν FY |
ὀπόμνημα Reiske: ὑπομνήματα FY cf. XXII 74, XXIV 182 | δὲ |
εἰ in ras. F 11 αὐτοὺς FY²: αὐτὰ γρ. FY¹ | ποιοῦντας FY²:
ποιοῦντες γρ. FY¹ 12 παγασειτῇ F παγασεῖτῃ Y 13 κόμ-
παι Y¹ | ἐνόρκους γρ. FY: ὀρκους F 14 συμμαχίδας vulgo:
συμμαχίας F συμμάχους γρ. FY 18 <οὐ> φανερώς Richards
<οὐκ> φανερώς Wendland | διεφερόμεθα cf. Dionys. H. Arch.
V 7, 2 20 ἐβοηθεῖτε] ηθεῖτε in ras. F

- κατε πείσοντας αὐτὸν ἐμοὶ πολεμεῖν· ὃ μάλιστ' ἂν τις
θαυμάσειεν. πρὸ μὲν γὰρ τοῦ λαβεῖν αὐτὸν Αἴγυπτον
καὶ Φοινίκην ἐψηφίσασθε, ἂν ἐκεῖνός τι νεωτερίῃ, παρα-
καλεῖν ὁμοίως ἐμὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας ἅπαντας
7 ἐπ' αὐτόν· νῦν δὲ τοσοῦτον ὑμῖν περιέσται τοῦ πρὸς ἐμὲ
μίσους, ὥστε πρὸς ἐκεῖνον διαλέγεσθε περὶ τῆς ἐπιμαχίας.
καίτοι τὸ παλαιὸν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι,
τοῖς Πεισιστρατίδαις ἐπετίμων ὡς ἐπάγονσι τὸν Πέρ-
σιν ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας· ὑμεῖς δ' οὐκ αἰσχύνεσθε ταῦτα
ποιοῦντες ἀ διετελεῖτε τοῖς τυράννοις ἐγκαλοῦντες. 10
- 8 Ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ γράφει' ἐν τοῖς ψηφί-
σμασιν ἐμοὶ προστάττοντες Τήρην καὶ Κερσοβλέπτην ἔαν
Θράκης ἄρχειν, ὡς ὄντας Ἀθηναίους. ἐγὼ δὲ τούτους
οὔτε τῶν περὶ τῆς εἰρήνης συνθηκῶν οἶδα μετασχόντας
ὑμῖν οὔτ' ἐν ταῖς στήλαις ἀναγεγραμμένους οὔτ' Ἀθη- 15
ναίους ὄντας, ἀλλὰ Τήρην μὲν μετ' ἐμοῦ στρατευόμενον
ἐφ' ὑμᾶς, Κερσοβλέπτην δὲ τοῖς παρ' ἐμοῦ πρεσβευταῖς
ιδίᾳ μὲν τοὺς ὄρκους ὁμόσαι προθυμούμενον, κωλυθέντα
δ' ὑπὸ τῶν ὑμετέρων στρατηγῶν ἀποφαινόντων αὐτὸν
9 Ἀθηναίων ἐχθρόν. καίτοι πῶς ἐστὶ τοῦτ' ἴσον ἢ δίκαιον, 20
ὅταν μὲν ὑμῖν συμφέρῃ, πολέμιον εἶναι φάσκειν αὐτὸν 161
τῆς πόλεως, ὅταν δ' ἐμὲ συκοφαντεῖν βούλησθε, πολλήν
ἀποδείκνυσθαι τὸν αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν· καὶ Σιτάλκου μὲν
ἀποθανόντος, ᾧ μετέδοτε τῆς πολιτείας, εὐθύς ποιήσα-
σθαι πρὸς τὸν ἀποκτείναντα φίλλαν, ὑπὲρ δὲ Κερσο- 25

6 διαλέγεσθε Dobree: διαλέγεσθαι FY | τῆς del. Cobet |
ἐπιμαχίας O¹: ἐπισυμμαχίας FY cf. Xen. inst. Cyri III 2, 23
14 τῶν περὶ vulgo: περὶ τῶν FY 16 τήρη F¹ 22 θέμε Y
23 ὑφ' om. Felicianus ὑφ' ὑμῶν del. Herwerden 25 ἀπο-
κτείνοντα Y¹

βλέπτον πόλεμον αἰρεσθαι πρὸς ἡμᾶς; καὶ ταῦτα σαφῶς
 εἰδότες ὅτι τῶν λαμβανόντων τὰς δωρεὰς τὰς τοιαύτας
 οὐδείς οὔτε τῶν νόμων οὔτε τῶν ψηφισμάτων οὐδὲν
 φροντίζει τῶν ὑμετέρων. οὐ μὴν ἀλλ' εἰ δεῖ πάντα τᾶλλα
 5 παραλιπόντα συντόμως εἰπεῖν, ὑμεῖς ἔδοτε πολιτείαν
 Εὐαγόρῃ τῷ Κυπρίῳ καὶ Διονυσίῳ τῷ Συρακοσίῳ καὶ
 τοῖς ἐκγόνοις τοῖς ἐκείνων. ἐὰν οὖν πείσητε τοὺς ἐκβα-
 λόντας ἐκατέρους αὐτῶν ἀποδοῦναι πάλιν τὰς ἀρχὰς
 τοῖς ἐκπεσοῦσι, κομίζεσθε καὶ παρ' ἐμοῦ τὴν Θράκην,
 10 ὅσης Τήρης καὶ Κερσοβλέπτης ἦρχον. εἰ δὲ τοῖς μὲν
 ἐκείνων κρατήσασιν μηδ' ἐγκαλεῖν ἀξιούτε μηδὲν, ἐμὲ δ'
 ἐνοχλεῖτε, πῶς οὐ δικαίως ὑμᾶς ἀμυνοίμην ἄν;

Περὶ μὲν οὖν τούτων πολλὰ λέγειν ἔχων ἔτι δίκαια, 11
 παραλιπεῖν προαιροῦμαι. Καρδιανοῖς δέ φημι βοηθεῖν,
 15 γεγωνὸς αὐτοῖς πρὸ τῆς εἰρήνης σύμμαχος, οὐκ ἐθελόν-
 των δ' ὑμῶν ἐλθεῖν εἰς κώσιν, πολλάκις μὲν ἐμοῦ δεη-
 θέντος, οὐκ ὀλιγάκις δ' ἐκείνων· ὥστε πῶς οὐκ ἂν εἴην
 πάντων φανυλότατος, εἰ καταλιπὼν τοὺς συμμάχους μᾶλ-
 λον ὑμῶν φροντίζοιμι τῶν πάντα μοι τρόπον ἐνοχλούν-
 20 των ἢ τῶν βεβαίως μοι φίλων ἀεὶ μενόντων;

Εἰ τοίνυν δεῖ μηδὲ τοῦτο παραλιπεῖν, εἰς τοσοῦτ' ἔλη- 12
 λύθατε πλεονεξίας, ὥστε πρότερον μὲν ἐνεκαλεῖτέ μοι τὰ
 162 προειρημένα μόνον, τὰ δ' ὑπογνότατα | Πεπαρηθίων φα-
 σκόντων δεινὰ πεπονθέναι προσετάξατε τῷ στρατηγῷ
 25 δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ὑπὲρ ἐκείνων, οὓς ἐγὼ μὲν ἐτιμω-
 ρησάμην ἐνδεεστέρως ἢ προσῆκεν, ἐκεῖνοι δ' εἰρήνης οὔσης

1 αἰρεσθαι G. H. Schaefer: αἰρεῖσθαι FY ἀρασθαι Dobree
 cf. XIV 3 τὸν π. αἰρεῖσθαι dicit Isocr. VIII 12, Diod. XIII 29,
 XVIII 10 6 συρακοσίῳ Y¹: συρακονσίῳ FY² 10 ἦρχον
 Hercher: ἦρχεν FY 14 παραλειπειν F¹ 23 Πεπαρηθίων Reiske:
 πεπαρηθίων FY item § 13, 15

καταλαβόντες Ἀλόννησον οὔτε τὸ χωρίον οὔτε τοὺς φρου-
 ροὺς ἀπεδίδοσαν πέμψαντος ὑπὲρ αὐτῶν ἑμοῦ πολλάκις.
 13 ὑμεῖς δ' ὧν μὲν ἠδίκησαν ἔμὲ Πεπαρήθιοι, τούτων μὲν
 οὐδὲν ἐπεσκέψασθε, τὴν δὲ τιμωρίαν, ἀκριβῶς εἰδότες.
 καίτοι τὴν νῆσον οὔτ' ἐκείνους οὔθ' ὑμᾶς ἀφειλόμην, 5
 ἀλλὰ τὸν ληστὴν Σώστρατον. εἰ μὲν οὖν αὐτοὶ φατε πα-
 ραδοῦναι Σωστράτῳ, ληστὰς ὁμολογεῖτε καταπέμπειν· εἰ
 δ' ἀκόντων ὑμῶν ἐκείνος ἐκράτει, τί δεινὸν πεπόνθατε
 λαβόντος ἑμοῦ καὶ τὸν τόπον τοῖς πλείουσιν ἀσφαλῆ παρ-
 14 ἔχοντος; τοσαύτην δέ μου ποιουμένου πρόνοιαν τῆς 10
 ὑμετέρας πόλεως, καὶ διδόντος αὐτῇ τὴν νῆσον, οἱ ρή-
 τορες λαμβάνειν μὲν οὐκ εἴων, ἀπολαβεῖν δὲ συνεβού-
 λευον, ὅπως ὑπομείνας μὲν τὸ προσταττόμενον τὴν ἀλ-
 λοτριάν ἔχειν ὁμολογῶ, μὴ προέμενος δὲ τὸ χωρίον
 ὑποπτος γένωμαι τῷ πλήθει. γνοὺς ἐγὼ ταῦτα προῦκα- 15
 λούμην κριθῆναι περὶ τούτων πρὸς ὑμᾶς, ἵν' ἂν μὲν
 ἐμὴ γνωσθῇ, παρ' ἑμοῦ δοθῇ τὸ χωρίον ὑμῖν, ἂν δ'
 15 ὑμετέρα κριθῇ, τότε ἀποδῶ τῷ δήμῳ. ταῦτα δ' ἑμοῦ πολ-
 λάκις ἀξιούντος, ὑμεῖς μὲν οὐ προσείχετε, Πεπαρήθιοι
 δὲ τὴν νῆσον κατέλαβον. τί οὖν ἐχρῆν με ποιεῖν; οὐ δέ- 20
 κην λαβεῖν παρὰ τῶν ὑπερβεβηκότων τοὺς ὅρκους; οὐ
 τιμωρῆσασθαι τοὺς οὕτως ὑπερηφάνως ἀσελγαλινοντας;
 καὶ γὰρ εἰ Πεπαρηθίων ἦν ἡ νῆσος, τί προσῆκεν ἀπαι-

4 ἐπεσκέψασθε Y² mg.: ἐπεσκήψασθε FY¹ | comma post τι-
 μωρίαν posuit Weil | εἰδότες] del. Herwerden ἐξετάζετα conl.
 Weil εἴδετε Blass; num ἐλέγγετε? 5 καίτοι] ὅτι Felicianus
 8 ἐκράτει F: κατεκράτει Y 13 προσταττόμενον Dindorf: προσ-
 τασσόμενον FY 14 προέμενος Cobet: προσιμένος F corr. (προ-
 κειμενος? F¹) Y 15 γνοὺς <δ'> vel <οὖν> Reiske 16 ἡμᾶς
 Felicianus | ἂν G.H.Schaefer: εἰ FY 18 δέμον Y 21 ὑπερ-
 βεβηκότων F παραβεβηκότων Y

168 *τείν Ἀθηναίους; εἰ δ' ὑμετέρα, πῶς οὐκ ἐκείνοις ὀργί-
ξεσθε καταλαβοῦσι τὴν ἄλλοτρίαν;*

*Εἰς τοῦτο δὲ προβεβήκαμεν ἔχθρας, ὥστε βουλόμενος 18
ταῖς ναυσὶν εἰς τὸν Ἑλλησποντον παραβαλεῖν ἡναγκάσθην
5 αὐτάς παραπέμψαι διὰ Χερρονήσου τῇ στρατιᾷ, τῶν μὲν
κληρουχῶν κατὰ τὸ Πολυκράτους δόγμα πολεμούντων
ἡμῖν, ὑμῶν δὲ τοιαῦτα ψηφίζομένων, τοῦ δὲ στρατηγοῦ
Βυζαντίους τε παρακαλοῦντος καὶ διαγγέλλοντος πρὸς
ἅπαντας ὅτι πολεμεῖν αὐτῷ προστάττετε, ἂν καιρὸν λάβῃ.
10 τοιαῦτα δὲ πάσχων ὅμως τῆς πόλεως καὶ τῶν τριήρων
καὶ τῆς χώρας ἀπεσχόμεν, ἱκανὸς ὢν τὰ πλείστα λαβεῖν
ἢ πάντα, καὶ διατετέλεκα προκαλούμενος ὑμᾶς εἰς κρῖσιν
ἐλθεῖν ὑπὲρ ὧν αἰτιώμεθ' ἀλλήλους. καίτοι σκοπεῖσθε 17
πότερον κάλλιον ἔστιν ὅπλοις ἢ λόγοις διακρίνεσθαι, καὶ
15 πότερον αὐτοὺς εἶναι βραβευτάς ἢ πείσαι τινας ἑτέρους·
καὶ λογίξεσθ' ὥς ἄλογόν ἐστιν Ἀθηναίους Θασίους μὲν
καὶ Μαρωνίτας ἀναγκάσαι περὶ Στρώμης διακριθῆναι λό-
γοις, αὐτοὺς δὲ πρὸς ἡμᾶς μὴ διαλύσασθαι περὶ ὧν ἀμφι-
σβητοῦσι τὸν τρόπον τοῦτον, ἄλλως τε καὶ γινώσκοντας
20 ὅτι νικηθέντες μὲν οὐδὲν ἀποβαλεῖτε, κρατήσαντες δὲ
λήψεσθε τὰ νῦν ὑφ' ἡμῖν ὄντα.*

*Πάντων δέ μοι δοκεῖ παραλογώτατον εἶναι, διότι πέμ- 18
ψαντος ἑμοῦ πρέσβεις ἀπὸ τῆς συμμαχίας πάσης, ἢ ὧσι
μάρτυρες, καὶ βουλομένου ποιήσασθαι πρὸς ὑμᾶς δικαίας*

1 ὀργίξεσθε Blass 6 Πολυκράτους] α in ras. F 8 διαγγέ-
λονται Felicianus: διαγγέλλειν FY 9 πολεμεῖν Felicianus:
πόλιν FY | προστάττετε] αττετ in ras. F 10 τῶν πόλεων Blass
12 ὑμᾶς προκαλούμενος Y 13 ἀλλήλοις ut vid. F¹ Y¹ 17 μαρωνί-
τας (?) F¹ cod. Coisl. ap. Montefalconium Blass: μαρωνίτας F
corr. Y cf. ad XVII 23, Meisterhans Gramm. d. Att. Inschr.² 54
18 ἀμφισβητοῦμεν apographa nonnulla (non F) 21 λήψεσθαι? F¹

- ὁμολογίας ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, οὐδὲ τοὺς περὶ τούτων
 λόγους ἐδέξασθε παρὰ τῶν πρεσβευόντων, ἐξὸν ὑμῖν ἢ
 τῶν κινδύνων ἀπαλλάξαι τοὺς δυσχερεῖς ὑποπτεύοντάς
 τι καθ' ἡμῶν, ἢ φανερώς ἐξελέγξαι με φαυλότατον ὄντα 164
 19 τῶν ἀπάντων. τῷ μὲν οὖν δῆμῳ ταῦτα συνέφερον, τοῖς δὲ
 λέγουσιν οὐκ ἔλυσιτέλει. φασὶ γὰρ οἱ τῆς πολιτείας
 τῆς παρ' ὑμῖν ἔμπειροι τὴν μὲν εἰρήνην πόλεμον αὐτοῖς
 εἶναι, τὸν δὲ πόλεμον εἰρήνην· ἢ γὰρ συναγωνιζομένους
 τοῖς στρατηγοῖς ἢ συκοφαντοῦντας ἀεὶ τι λαμβάνειν παρ'
 10 αὐτῶν, ἔτι δὲ τῶν πολιτῶν τοῖς γνωριμωτάτοις καὶ 10
 τῶν ἔξωθεν τοῖς ἐνδοξοτάτοις λοιδορουμένους ἐπὶ τοῦ
 βήματος περιποιεῖσθαι παρὰ τοῦ πλήθους δόξαν ὥς εἰσὶ
 δημοτικοί.
 20 Ῥάδιον μὲν οὖν ἐστὶ μοι παῦσαι τῆς βλασφημίας αὐ-
 τοὺς μικρὰ πᾶν προεμένῳ, καὶ ποιῆσαι λέγειν ἐπαίνους 15
 ὑπὲρ ἡμῶν. ἀλλ' αἰσχυνοίμην ἅν, εἰ τὴν πρὸς ὑμᾶς εὖ-
 νοιαν παρὰ τούτων φαινοίμην ὠνούμενος, οἷ πρὸς τοῖς
 ἄλλοις εἰς τοῦτο τόλμης ἤκουσιν, ὥστε καὶ περὶ Ἀμφιπό-
 λεως πρὸς ἡμᾶς ἀμφισβητεῖν ἐπιχειροῦσιν, ὑπὲρ ἧς τῶν
 ἀντιποιοιμένων αὐτῆς οἶμαι πολὺ δικαιότερα λέγειν 20
 21 αὐτός. εἴτε γὰρ τῶν ἐξ ἀρχῆς κρατησάντων γίγνεται,
 πῶς οὐ δικαίως ἡμεῖς αὐτὴν ἔχομεν, Ἀλεξάνδρου τοῦ
 προγόνου πρώτου κατασχόντος τὸν τόπον, ὅθεν καὶ τῶν
 αἰχμαλώτων Μήδων ἀπαρχὴν ἀνδριάντα χρυσοῦν ἀνέ-
 στησεν εἰς Δελφούς; εἴτε τούτων μὲν ἀμφισβητήσεί τις, 25
 ἀξιοὶ δὲ γίνεσθαι τῶν ὕστερον γενομένων κυρίων, ὑπάρ-

7 ἔμπειροι γρ. O Par. 5: ἔμποροι FY 9 ἀεὶ τι λαμβάνειν Feli-
 cianus: ἀντιλαμβάνειν FY 11 τῶν Palatinus 113: τοῖς FY |
 ἐνδοξάτοις Y¹ 20 οἶμαι F¹: οἶμαι F corr. Y 22 ἡμεῖς] η
 in ras. F 24 post Μήδων duae litt. eras. F μήδων ὧν Y

χει μοι καὶ τοῦτο τὸ δίκαιον· ἐκπολιορκήσας γὰρ τοὺς
 ὑμᾶς μὲν ἐκβαλόντας, ὑπὸ Λακεδαιμονίων δὲ κατοικι-
 σθέντας, ἔλαβον τὸ χωρίον. καίτοι πάντες οἰκοῦμεν τὰς 22
 πόλεις ἢ τῶν προγόνων παραδόντων ἢ κατὰ πόλεμον
 5 κύριοι καταστάντες. ὑμεῖς δ' οὔτε πρῶτοι λαβόντες οὔτε
 165 νῦν ἔχοντες, ἐλάχι|στον δὲ χρόνον ἐν τοῖς τόποις ἐμμε-
 ναντες, ἀντιποιεῖσθε τῆς πόλεως, καὶ ταῦτα πῶστιν ὑπὲρ
 ἡμῶν αὐτοὶ βεβαιοτάτην ἐπιθέντες· πολλάκις γὰρ ἐμοῦ
 γράφοντος ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ὑπὲρ αὐτῆς, ἐγνώκατε δι-
 10 καίως ἔχειν ἡμᾶς, τότε μὲν ποιησάμενοι τὴν εἰρήνην
 ἔχοντος ἐμοῦ τὴν πόλιν, κἄτα συμμαχίαν ἐπὶ ταῖς αὐταῖς
 ὁμολογίαις. καίτοι πῶς ἂν ἑτέρα γένοιτο βεβαιότερα 23
 ταύτης κτήσις, τῆς τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς καταλειφθείσης
 ἡμῖν ὑπὸ τῶν προγόνων, πάλιν δὲ κατὰ πόλεμον ἐμῆς
 15 γεγεννημένης, τρίτον δὲ συγχωρηθείσης ὅφ' ὑμῶν τῶν
 εἰθισμένων ἀμφισβητεῖν καὶ τῶν οὐδὲν ὑμῖν προση-
 κόντων;
 Ἄ μὲν οὖν ἐγκαλῶ, ταῦτ' ἐστίν· ὥς δὲ προὔπαρ-
 χόντων καὶ διὰ τὴν ἐμὴν εὐλάβειαν μᾶλλον ἥδη τοῖς
 20 πράγμασιν ἐπιτιθεμένων καὶ καθ' ὅσον ἂν δύνησθε

Is. VI
30. 32

7 ἀντιποιεῖσθε Vind. 2: ἀντεποιεῖσθε FY 9 ἐγνώκατε
 Felicianus: ἐγνώκατες FY ἐγνώκατες <φαίνεσθε> Cobet; servato
 ἐγνώκατες v. 10 post ἡμᾶς lacunam indicavit Weil 11 κἄτα γρ.
 Index Lambini: κατὰ FY 16 οὐδὲν Ald.: οὐθὲν FY quod tum
 iam in usu erat, cf. Meisterhans § 90, 5 19 post ὑπαρχόντων
 inserendum videtur ὑμῶν, cf. Did. col. X 24 sqq. (v. etiam Crönert,
 Gött. gel. Anz. 1907, 268) προυπαρχόντων οὖν ὑμῶν καὶ διὰ τὴν
 ἐμὴν εὐλάβειαν μᾶλλον ἐπικειμένων καὶ διὰ τέλους ὥς μάλιστα
 δύνασθε πραγματευομένων ἥπως [...] ιτ . . ἐμὲ πολ . . . ν πρό-
 τερον ὑμ (des. 19 litt.) [μετὰ] τοῦ δικαίου ἀμ[υνοῦμαι πάσῃ δυνάμει]
 ἀντιπαράταττόμενος, quae tamen verba non ex hac epistula sumpta
 esse docuit Laqueur (Herm. XLVI p. 333)

κακοποιούντων, ὑμᾶς ἀμνηνοῦμαι μετὰ τοῦ δικαίου, καὶ
 μάρτυρας τοὺς θεοὺς ποιησάμενος διαλήψομαι περὶ τῶν
 καθ' ὑμᾶς.

1 κακὸν ποιούντων Υ | „ad participia addet lector attentus
 tacita cogitatione ὑμῶν“ Reiske | ὑμῶν, ἀμνηνοῦμαι Cobet

In FY subscriptum

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

in F add.

Δ (i. e. διώρεσθαι)

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ

XIII

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁ λόγος οὗτος οὐκέτι Φιλιππικός ἐστιν, ἀλλ' ἀπλῶς συμβουλευτικός. ἐκκλησίαν γὰρ ἀγόντων τῶν Ἀθηναίων περὶ τῶν
166 θεωρικῶν χρημάτων, | παρελθὼν ὁ Δημοσθένης πείθει συντα-
χθῆναι τ' αὐτοὺς καὶ τὸ ἀρχαῖον ἀναλαβεῖν ἄξλωμα στρατευσ-
6 μένους καὶ τῶν Ἑλλήνων προκινδυνεύοντας, καὶ συγκρίνει τὰ
νῦν τοῖς ἐπὶ τῶν προγόνων, πολὺ φανλότερα καὶ ταπεινότερα
τῶν παλαιῶν δεικνύς.

Περὶ μὲν τοῦ παρόντος ἀργυρίου καὶ ὧν ἐκκλησίαν
ποιεῖσθ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι οὐδέτερόν μοι δοκεῖ τῶν
10 χαλεπῶν εἶναι, οὗτ' ἐπιτιμήσαντα τοῖς νέμουσιν καὶ
διδούσιν τὰ κοινὰ εὐδοκιμῆσαι παρὰ τοῖς βλάπτεσθαι
διὰ τούτων ἡγουμένοις τὴν πόλιν, οὕτε συνειπόντα καὶ
παραινέσανθ' ὥς δεῖ λαμβάνειν χαρίσασθαι τοῖς σφόδρ'

Tit. Συμβ. om. S¹, superscr. Δ F

2 γὰρ] δὲ F 3 πείθει παρελθὼν ὁ δημοσθένης Y 4 τ'
om. F 5 ἑλληνικῶν Y¹ 7 τὰ παρὰ τῶν παλαιῶν Y¹ 8 ὧν
S¹ Did.: ὧν ἔνεκα S rec. et S^d FAY | ἐκκλησίαν ἀτόλοι A mg.
pr. m. 9 ποιεῖσθε γε. S^d: ποιεῖτε SFAY Did. 10 sq. τὰ κοινὰ
καὶ διδοῦσιν A 12 sq. καὶ παραινέσαντα ὥς δεῖ λαμβάνειν del.
Cobet

ἐν χρεία τοῦ λαβεῖν οὖσιν· οὐδέτεροι γὰρ πρὸς τὸ τῇ
 πόλει συμφέρον σκοποῦντες οὐτ' ἐπαινοῦσιν οὔτε δυσ-
 χεραίνουσι τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὡς ἐκάτεροι χρείας καὶ περι-
 2 ουσίας ἔχουσιν. ἐγὼ δὲ τοῦτο μὲν οὐτ' ἂν εἰσηγησαίμην,
 οὐτ' ἂν ἀντελποίμ' ὥς οὐ δεῖ λαμβάνειν· παραινῶ μὲν- 5
 τοι σκοπεῖν καὶ λογίζεσθαι πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ὅτι τὸ ἀρ-
 γύριον μὲν ἐστὶ τοῦθ', ὑπὲρ οὗ βουλευέσθε, μικρόν, τὸ
 δ' ἔθος μέγα, ὃ γίγνεται μετὰ τούτου. εἰ μὲν οὖν μετὰ
 τοῦ πράττειν ἂ προσήκει καὶ τὸ λαμβάνειν κατασκευά-
 σεσθε, οὐ μόνον οὐ βλάψετε, ἀλλὰ καὶ τὰ μέγιστ' ὥφε- 10
 λήσετε τὴν πόλιν καὶ ὑμᾶς αὐτούς· εἰ δὲ τοῦ μὲν λαμ-
 βάνειν καὶ ἑορτῇ καὶ πᾶσ' ἀρ|κέσει πρόφασις, τοῦ δ' ἂ 167
 πρὸς τούτοις δεῖ ποιεῖν μηδὲ τοὺς λόγους ἀκούειν ἐθε-
 λήσετε, ὁρᾶτε μὴ ποθ', ἂ νῦν ὁρθῶς ἡγείσθε πράττειν,
 3 σφόδρ' ἡμαρτηκέναι νομίσητε. ἐγὼ δὲ φημι δεῖν (καὶ 15
 μοι μὴ θορυβήσητ' ἐφ' ᾧ μέλλω λέγειν, ἀλλ' ἀκούσαντες
 κρίνατε), ὥς περὶ τοῦ λαβεῖν ἐκκλησίαν ἀπεδώκαμεν,
 οὕτω καὶ περὶ τοῦ συνταχθῆναι καὶ παρασκευασθῆναι
 τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἐκκλησίαν ἀποδοῦναι, καὶ παρα-
 σχεῖν ἕκαστον αὐτὸν μὴ μόνον ταῦτ' ἀκούειν ἐθέλοντα, 20
 ἀλλὰ καὶ πράττειν βουλόμενον, ἵν' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
 III 35 τῶν ἀγρᾶθων τὰς ἐλπίδας δι' ὑμῶν αὐτῶν ἔχητε, καὶ μὴ
 4 τὸν δεῖνα μηδὲ τὸν δεῖνα πυνθάνησθε τί πράττει. καὶ
 τὰ μὲν προσιόντα τῇ πόλει πάντα, καὶ ἂ νῦν ἐκ τῶν

1 πρὸς del. Cobet 3 sq. καίπερ ουσίας S¹ παρουσίας legisse
 vid. Harpocr. s. v. 4 οὐδ' ἀναισηγησαιμην S 5 ἂν om. FAY¹
 (habet γρ. Y²) | μέντοι] τοι s. v. S 7 ὑπὲρ S: περὶ FAY | βουλευ-
 σεσθε S¹ 9 κατασκευάσαισθε A 10 οὐδὲν βλάψετε A 12 ἀρ-
 κέσημι ut vid. S¹ 17 ὥς περὶ τοῦ G. H. Schaefer: ὥσπερ τοῦ S
 ὥσπερ τῶι FAY 18 καὶ ante περὶ om. AY (habet γρ. Y³)
 20 ἑαυτὸν A αὐτῶν Y¹ 23 πυνθάνησθε] η in ras. F 24 προσ-
 ιόντα γρ. S⁴ FAY: προσόντα S¹ γρ. Y³ | ἂ in ras. A

ἰδίων παραναλίσκετ' εἰς οὐδὲν δέον καὶ ὅς' ἐκ τῶν
 συμμάχων ὑπάρχει, λαμβάνειν ὑμᾶς φημι, χρῆναι τὸ ἴσον III 34
 ἕκαστον, τοὺς μὲν ἐν ἡλικίᾳ στρατιωτικόν, τοὺς δ' ὑπὲρ
 τὸν κατάλογον ἐξεταστικὸν ἢ ὅπως ἂν τις ὀνομάσαι τοῦτο,
 5 στρατεύεσθαι δ' αὐτοὺς καὶ μηδενὶ τούτου παραχωρεῖν,
 ἀλλὰ τὴν δύναμιν τῆς πόλεως οἰκείαν εἶναι, κατεσκευ- 5
 ασμένην ἀπὸ τούτων, ἵν' εὐπορήτε καὶ τὰ δέοντα ποιήτε,
 καὶ τὸν στρατηγὸν ἡγείσθαι ταύτης, ἵν' ὑμῖν ὧ ἄνδρες IV 39
 Ἀθηναῖοι μὴ τοιαῦθ' οἷάπερ νυνὶ συμβαίνει (τοὺς στρα- II 29
 10 τηγούς κρίνετε, καὶ περὶ εἰσθ' ὑμῖν ἐκ τῶν πραγμάτων
 „ὁ δεῖνα τοῦ δείνους τὸν δεῖν' εἰσῆγγειλεν“, ἄλλο δ'
 οὐδέν), ἀλλὰ τί ὑμῖν γένηται; πρῶτον μὲν οἱ σύμμαχοι 6
 μὴ φρουραῖς, ἀλλὰ τῷ ταῦτά συμφέρειν ὑμῖν ἀκείνοις XVIII
 ὧσιν οἰκείοι, ἔπειθ' οἱ στρατηγοὶ μὴ ξένους ἔχοντες τοὺς 85
 15 μὲν συμμάχους ἄγωσι καὶ φέρωσι, τοὺς δὲ πολεμίους | LI 13
 168 μὴδ' ὀρώσιν, ἀφ' ὧν αἱ μὲν ὠφέλειαί τούτων εἰσὶν ἰδίαί,
 τὰ δὲ μίση καὶ τὰ ἐγκλήματ' ἐφ' ὅλην ἔρχεται τὴν πόλιν,
 ἀλλὰ πόλιντας τοὺς ἀκολουθοῦντας ἔχοντες τοὺς ἐχθρούς,
 ἃ νῦν τοὺς φίλους, ποιῶσιν. χωρὶς δὲ τούτων πολλὰ 7
 20 τῶν πραγμάτων τὴν ὑμετέραν ποθεῖ παρουσίαν, καὶ ἄνευ
 τοῦ πρὸς τοὺς οἰκείους πολέμους οἰκέλα χρῆσθαι δυνά-
 μει συμφέρειν, καὶ πρὸς τᾶλλα πράγματ' ἀναγκαῖόν ἐστιν.

1 παραναλίσκετα S (παρ videtur a pr. m. postea additum) AY^s
 mg.: προσαναλίσκετα FY¹ 5 μηδεν S¹ 6 καὶ κατεσκευασμένην
 FY (καὶ om. Y^s mg.) 7 ἅμα τ' εὐπορήτε γρ. S^d γρ. F de te
 v. XXIII 126 8 ἡγείσθαι? F¹ 9 τοιαῦτα οἷάπερ SA: ταῦτα
 ἄπερ FY δὴ (δ corr. ex μ? ead. m.) τοιαῦτα οἷάπερ γρ. F |
 νῦν A | συμβαίνει F 13 ταῦτα A | ὑμῖν τε FAY 14 sq. τοὺς
 μὲν συμμάχους om. Y add. Y^s mg. 16 ὠφέλεια Y¹ 19 συμ-
 μάχους καὶ φίλους FY cf. IX 11 20 καὶ ἄνευ SA: ἄνευ
 γὰρ FY 21 οἰκείους del. Cobet | πολέμους H. Wolf: πολέμου
 SFAY | οἰκέλα χρῆσθαι om. S¹ (add. in mg. m. ant.) 22 συμφέ-
 ρειν Vind. 4: συμφέρει SFAY | πράγματα] τα s. v. F

εἰ μὲν γὰρ ἡσυχίαν ἔχειν ὑμῖν ἀπέχρη καὶ μηδὲν τῶν
 'Ελληνικῶν περιηργάζεσθ' ὅπως ἔχει, ἄλλος ἂν ἦν λόγος·
 8 νῦν δὲ πρωτεύειν μὲν ὑμεῖς ἀξιοῦτε καὶ τὰ δίκαι' ὀρί-
 ζειν τοῖς ἄλλοις, τὴν δὲ ταῦτ' ἐφοδεύουσας καὶ φυλά-
 ξουσας δύναμιν οὔτε κατεσκεύασθ' οὔτε κατασκευάζεσθε, 5
 ἀλλ' ἐπὶ πολλῆς μὲν ἡσυχίας καὶ ἐρημίας ὑμῶν ὁ Μυ-
 τιληναίων δῆμος καταλέλυσται, ἐπὶ πολλῆς δ' ἡσυχίας ὁ
 'Ροδίων, ἐχθρός γ' ὢν ἡμῖν, φαίη τις ἂν· ἀλλὰ μεῖζω
 XV 17 χρὴ νομίζειν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὴν πρὸς τὰς ὀλιγα-
 ρχίας ὑπὲρ αὐτῆς τῆς προαιρέσεως ἔχθραν ἢ τὴν πρὸς 10
 9 τοὺς δῆμους ὑπὲρ ὧν ποτ' ἂν ᾔ. ἀλλ' ἴν' ἐκείσ' ἐπαν-
 III 85 ἔλθω, φημι δεῖν ὑμᾶς συντετάχθαι, καὶ τὴν αὐτὴν τοῦ
 I 20 τε λαβεῖν καὶ τοῦ ποιεῖν ἃ προσήκει σύνταξιν εἶναι.
 διελέχθην δ' ὑμῖν περὶ τούτων καὶ πρότερον, καὶ διεξ-
 ῆλθον ὥς ἂν συνταχθείητε, οἳ δ' ὀπλῖται καὶ οἱ ἱππεῖς 15
 καὶ ὅσοι τούτων ἐκτός ἐστε, καὶ εὐπορία τις ἂν ᾗασι
 10 γένοιτο κοινή. ὃ δέ μοι πλείστην ἀθυμίαν παρέσχεον
 VI 81 ἀπάντων, ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρῖνῃμαι, ὅτι πολ-

1 ἡμῖν S¹ | ὑμῖν ἔχειν A | ἀπέχρη S¹ 2 περιηργάζεσθε Did.
 (coni. Blass coll. IV 42): περιεργάζεσθαι SFAY | ὅπως ἔχει del.
 Cobet | ἔχη F¹A | λόγος FY Did.: ὁ λόγος S λόγος οὗτος A
 cf. IX 16 3 ὑμεῖς S γρ. F: om. F¹AY μὲν ὑμεῖς om. Did. |
 ἀξιοῦται A¹ 4 ἐφοδεύουσας γρ. Y² (Reiske) Cobet: ἐφοδεύουσας
 S¹ (ut videtur) et A corr. pr. m. (quid A¹ habuerit incertum; fuit
 ἐφ, non puto od propter lacunae spatium) ἐφεδρεύουσας S corr.
 ἐφεδρεύουσας γρ. F ἐφορεύουσας Weil ἐποπτεύουσας γρ. S
 ἐποπτεύουσας FY ἐφο . . . οὐσας Did. | φυλάξασαν A 5 κατα-
 σκευάζεσθε F παρασκευάζεσθε γρ. S^a κατεσκευάζεσθε A οὐδὲ
 κατεσκεύασθε om. verbis οὔτε κατασκευάζεσθε Did. 6 ἐρημίας
 SF¹A γρ. Y³: ἡρεμίας γρ. FY 7 καταλέλυσται] λυται in ras. F
 8 ὢν ἡμῖν] γ' ἡμῶν γρ. S^a γρ. F 12 ἡμᾶς FY 17 κοινή S¹
 κοινή γένοιτο A 17 sq. ἀπάντων παρέσχεον FY

λῶν καὶ μεγάλων καὶ καλῶν ὄντων τούτων ἀπάντων,
 169 τῶν μὲν ἄλλων | οὐδενὸς οὐδεὶς μέμνηται, τοῖν δυοῖν
 δ' ὀβολοῖν ἅπαντες. καίτοι τοὺς μὲν οὐκ ἔστι πλε-
 ονος ἢ δυοῖν ὀβολοῖν ἀξίους εἶναι, τᾶλλα δὲ μετὰ
 5 τούτων ὧν εἶπον τῶν βασιλέως ἄξι' ἐστὶ χρημάτων,
 πόλιν τοσοῦτους ὀπλίτας ἔχουσιν καὶ τριήρεις καὶ ἱπ-
 πους καὶ χρημάτων πρόσδοτον συντετάχθαι καὶ παρε-
 σκευάσθαι.

Τί οὖν ταῦτα νῦν [, φαίη τις ἄν,] λέγω; ὅτι φημι δεῖν 11
 10 ὑμᾶς, ἐπειδὴ τὸ μὲν πάντας μισθοφορεῖν δυσχεραίνουσι^{I 14}
 τινες, τὸ δὲ συνταχθῆναι καὶ παρασκευασθῆναι παρὰ
 πάντων χρησίμους εἶναι δοκιμάζεται, ἐντεῦθεν ἄρξασθαι
 τοῦ πράγματος, καὶ προθεῖναι περὶ τούτων τῷ βουλομένῳ
 γνώμην ἀποφῆναι. ὥς οὕτως ἔχει· ἂν μὲν ὑμεῖς νῦν
 15 πεισθῇτε τούτων καιρὸν εἶναι, ὅταν αὐτῶν εἰς χρεῖαν
 ἔλθῃτε, ἔτοιμ' ὑπάρξει· ἂν δ' ἀκαιρίαν ἡγησάμενοι παρ-
 ῖδητε, ὅταν δέῃ χρῆσθαι, τότε ἀναγκασθήσεσθε παρα-
 σκευάζεσθαι.

Ἦδη δέ τις εἶπεν ὅ ἄνδρες Ἀθηναῖοι που λέγων, οὐχ 12
 20 ὑμῶν τῶν πολλῶν, ἀλλὰ τῶν διαρρηγνυμένων εἰ ταῦτα^{XVIII 51}

1 καλῶν καὶ μεγάλων FY | τούτων ἀπάντων] ὧν συμβουλεύω
 schol. p. 220, 18 4 τᾶλλα δὲ S γρ. F: τὰ δὲ ἄλλα FAY | μετὰ
 S γρ. FAY corr.: & μετὰ FY¹ 5 τῶν S γρ. FA: om. F¹ Y |
 ἔστ' ἄξια A 6 πόλιν] πολ ex τοσο corr. S¹ | ἱππέας S corr. rec.
 A cf. X 19 7 παρασκευασθαι S¹ Y cf. ad X 49 9 φαίη τις ἄν
 post οὖν FY del. Cobet 10 ὑμᾶς αὐτοὺς A | ἅπαντας FAY |
 μισθο in ras. S 12 δοκιμάζεται SAY 13 καὶ postea add. vid. S
 τοῦτον A 14 οὕτως] ω in ras. A sed ω a principio fuisse vi-
 detur 14 ἂν... 16 ἂν FAY 15 εἶναι νομίσαντες FA^s
 mg. Y | εἰς χρεῖαν αὐτῶν FY 15 sq. ἐν χρεῖαι καταστήτε A
 16 ὑπάρχει A | παρῖδητε A¹ 17 δέοι A 20 διαρρηγνυμένων S
 cf. Meisterhans § 34, 5d | <ἂν> εἰ Nitsche

- VIII 73 γενήσεται· ἥτις δ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν Δημοσθένους λόγων
 XVIII 308 ἀγαθὸν γέγονεν; παρελθὼν ἡμῶν, ὁπόταν αὐτῷ δόξη,
 ἐνέπλησε τὰ ὅσα λόγων, καὶ διέσυρε τὰ παρόντα, καὶ
 τοὺς προγόνους ἐπήνεσεν, καὶ μετεωρίσας καὶ φυσήσας
 13 ἡμᾶς κατέβη.“ ἐγὼ δ' εἰ μὲν ὑμᾶς δυναίμην ὦν λέγω τι
 πείσαι, τηλικαῦτ' ἂν οἶμαι τὴν πόλιν προᾶξαι ἀγαθὰ, ὥστ',
 εἰ νῦν εἰπεῖν ἐπιχειρήσαιμι, πολλοὺς ἂν ἀπιστήσαι ὡς
 μελίσσιν ἢ δυνατοῖς· οὐ μὴν οὐδὲ τοῦτο μικρὸν ὠφελεῖν
 οἶμαι, εἰ τὰ βέλτιστ' ἀκούειν ὑμᾶς συνεθίζω. δεῖ γὰρ
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸν βου|λόμενόν τι ποιῆσαι τὴν πό- 170
 λιν ἡμῶν ἀγαθὸν τὰ ὅσα πρῶτον ὑμῶν ἰάσασθαι· δι- 11
 ἐφθαρται γάρ· οὕτω πολλὰ καὶ ψευδῇ καὶ πάντα μᾶλλον
 14 ἢ τὰ βέλτιστ' ἀκούειν συνελθισθε. οἶον (ὅπως δὲ μὴ
 θορυβήσει μοι μηδεὶς, πρὶν ἂν ἄπαντ' εἴπω) ἀνέφξαν
 δήπου πρῶτην τινὲς τὸν ὀπισθόδομον. οὐκοῦν οἱ παρ- 15
 ιόντες ἄπαντες τὸν δῆμον καταλεύσθαι, τοὺς νόμους
 οὐκέτ' εἶναι, τοιαῦτ' ἔλεγον. καίτοι ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
 (καὶ σκοπεῖτ' ἂν ἀληθῇ λέγω) οἱ μὲν ταῦτα ποιοῦντες
 ἄξι' ἐποιοῦν θανάτου, ὁ δῆμος δ' οὐ διὰ τούτων κατα-
 λύεται. πάλιν κώπας τις ὑφείλετο· μαστιγοῦν, στρε- 20
 βλοῦν πάντες οἱ λέγοντες, τὸν δῆμον καταλύεσθαι. ἐγὼ

1 ὑμῖν A 2 δς ante παρελθὼν add. S^a s. v. γε. F γε. Y^s |
 ἡμῶν S¹ FA^s mg. Y: ὑμῶν S rec. s. v. om. A¹ | ὁπόταν S γε. Y^s:
 ὅταν FY ἥδη ὁπόταν A | αὐτῷ] ἀντῶι A¹ 4 ἐπαινέσας FY |
 μετεωρίσας] μετεωρήσας A¹ ἐπάρας Blass coll. Lib. IV 292, 28,
 Dione Cass. XLVI p. 298 E, [Dem.] LIX 38 5 τι om. S¹ add. ead.
 7 νῦν εἰπεῖν SA: λέγειν νῦν FY 13 συνελθισθε] συνεισθε S¹
 εἰθισθε S^a mg. | δὲ om. S¹ add. S^a 14 θορυβήσει S: θορυβήση
 FAY | ἂν om. FY¹ 15 δήπου πρῶτην τινὲς SA Harpocr. s.
 ὀπισθόδομος: τινες πρῶτην δήπου FY 17 οὐκέτ'] οὐκ SA
 18 καὶ om. A | ἐὰν A 21 πάντες om. A¹ add. A² mg. | ἐβῶων
 post πάντες add. FAY | οἱ SA: om. FY | καταλύεσθαι τὸν
 δῆμον FY

δὲ τί φημί; τὸν μὲν ὑφαιρούμενον θανάτου ποιεῖν ἄξια,
ὥσπερ ἐκεῖνοι, τὸν δῆμον δ' οὐ διὰ τούτων καταλύεσθαι.
ἀλλὰ πῶς καταλύεται, οὐδεὶς λέγει οὐδὲ παρρησιάζεται. 15
ἐγὼ δὲ φράσω· ὅταν ὑμεῖς ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι φαύλως
5 ἡγμένοι, πολλοὶ καὶ ἄποροι καὶ ἄοπλοι καὶ ἀσύντακτοι
καὶ μὴ ταῦτ' αἰσθάνοντες ᾗτε, καὶ μήτε στρατηγὸς μήτ'
ἄλλος μηδεὶς ὧν ἂν ὑμεῖς ψηφίσῃσθε φροντίξῃ, καὶ ταῦτα
μηδεὶς λέγειν ἐθέλῃ μηδ' ἐπανορθοῖ, μηδ' ὅπως παύ-
σεται τοιαῦτ' ὄντα πράττει, ὃ νῦν ἀεὶ συμβαίνει. καὶ νῆ 16
10 Δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ἕτεροί γε λόγοι παρερρηγήκασι
πρὸς ὑμᾶς ψευδεῖς καὶ πολλὰ τὴν πολιτείαν βλάπτουντες,
οἷον ἢ τοῖς δικαστηρίοις ὑμῖν ἐστὶν ἡ σωτηρία, καὶ
ἢ δὲ τῇ ψήφῳ τὴν πολιτείαν ὑμᾶς φυλάττειν. ἐγὼ δ'
οἶδ' ὅτι ταῦτα μὲν ὑμῖν τὰ δικαστήρια τῶν πρὸς ἀλλή-
171 λους | δικαίων ἐστὶν κύρια, ἐν δὲ τοῖς ὅπλοις δεῖ κρατεῖν
16 τῶν ἐχθρῶν, καὶ διὰ τούτων ἐστὶν ἡ σωτηρία τῆς πολι-
τείας. οὐ γὰρ τὸ ψηφίσασθαι τοῖς ἐν τοῖς ὅπλοις ποιήσει 17
τὸ νικᾶν, ἀλλ' οἱ μετὰ τούτων κρατοῦντες τοὺς ἐχθροὺς
καὶ ψηφίζεσθαι καὶ ἄλλ' ὃ τι ἂν βούλῃσθε ποιεῖν ὑμῖν
20 ἐξουσίαν καὶ ἄδειαν παρασκευάσουσιν· δεῖ γὰρ ἐν μὲν VIII 33
τοῖς ὅπλοις φοβερούς, ἐν δὲ τοῖς δικαστηρίοις φιλανθρω-
πους εἶναι.

Lyc. c.
Leocr. 4

1 ὑφαιρούμενόν τι A 5 <οἱ> πολλοὶ Dobree 6 καὶ ante
μὴ om. Y¹ add. γρ. Y³ | ταῦτα A 8 post μηδεὶς ras. 3 litt. Y |
ἐπανορθοῖ SFA: ἐπανορθοῦν F mg: Y | μηδ' ὅπως] μηδεπὼς S
παύσετε S παύσεται A 9 πράττει S | νῦν ἀεὶ S: νυνὶ FAY
νῆ δία γε S 10 γε post ἕτεροί om. A 13 δεῖ] εἰ in ras. F
14 τὰ δικαστήρια ἡμῖν A τὰ δικαστήρια suspectat Weil 15 κύρια
Madvig: κοινὰ SFAY 17 τοῖς ἐν SA γρ. Y²: τοὺς ἐν FY¹
18 τὸ SF¹A γρ. Y²: om. F corr. Y¹ 19 ψηφίσασθαι FY | ἂν
βούλῃσθε S: βούλεσθε FAY | ὑμῖν SA γρ. Y³: ὑμᾶς FY 20 παρα-
σκευάσουσιν SA γρ. Y³: παρασκευάζουσιν FY¹

- 18 *Εἰ δὲ τῷ δοκῶ μελίζους ἢ κατ' ἐμαυτὸν λέγειν λόγους, αὐτὸ τοῦτ' ὀρθῶς αὐτῶν ἔχει· τὸν γὰρ ὑπὲρ τηλικαύτης πόλεως ῥηθησόμενον λόγον καὶ τοιούτων πραγμάτων παντὸς ἐνὸς τοῦ λέγοντος ἀεὶ μελίζω φαίνεσθαι δεῖ, καὶ τῆς ἀξίας τῆς ὑμετέρας ἐγγὺς εἶναι, μὴ τῆς τοῦ λέγοντος. 5*
ὅτι δ' οὐδεὶς τῶν ὑφ' ὑμῶν τιμωμένων ταῦτα λέγει, τὰς
 19 *προσφάσεις ἐγὼ διεξέειμ' ὑμῖν. οἱ μὲν πρὸς ἀρχαιρεσίας καὶ ταύτην τὴν τάξιν προσιδόντες δοῦλοι τῆς ἐπὶ τῷ χειροτονεῖσθαι χάριτος περιέρχονται, τελεσθῆναι στρατηγὸς ἕκαστος σπουδάζων, οὐκ ἀνδρὸς ἔργον οὐδὲν πρᾶξαι. 10*
εἰ δὲ τις καὶ τοιοῦτός ἐστιν οἷος ἐγχειρεῖν ἔργῳ τῷ, νῦν μὲν ἡγεῖται τὴν τῆς πόλεως δόξαν ἀφορμὴν ἔχων καὶ
 IV 49 *τοῦνομα, τῆς τῶν ἐναντιωσομένων ἐρημίας ἀπολαύων, τὰς ἐλπίδας ὑμῖν ὑποτείνων, ἄλλο δ' οὐδὲ ἓν, κληρονομήσειν αὐτὸς τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν, ὅπερ ἐστίν, ἂν δ' 15*
 XXXIII 210 *ὑμεῖς δι' ὑμῶν αὐτῶν ἕκαστα πράττειτε, ἴσον τοῖς ἄλλοις ὥσπερ τῶν ἔργων αὐτῶν, οὕτω καὶ τῶν ἐκ τούτων ἔξειν.*
 20 *οἱ δὲ πολιτευόμενοι καὶ περὶ ταῦτ' ὄντες, τὸ τὰ βέλτιστα σκοπεῖν ὑμῖν ἀφέντες, προσκεχωρήκασιν πρὸς τούτους· 172*
 II 29 *καὶ πρότερον μὲν κατὰ συμμορίας εἰσεφέρετε, νυνὶ δὲ 20 πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. ῥήτωρ ἡγεμῶν καὶ στρα-*

2 αὐτῶν ἔχει S: ἔχειν (ἔχει F¹) αὐτῶι δοκῶ FY ἔχει A¹ δοκῶ post αὐτὸ ponit A⁵ 4 ἐνὸς] ἐντὸς A | αἰεὶ Y 6 ταῦτα H. Wolf: ταύτας SFAY 7 διεξέειμι S | ἀρχαιρεσίας SA¹ corr. A⁵ ἀρχαιρεσίαν F 8 τῷ] τὸ FAY 9 τελεσθῆναι] prooem. 55, 3 contulit Weil, Liban. in Herm. 1874, p. 39, 18 Nitsche 14 δ' post τὰς add. A rec. | ὑποτείνων SF¹ corr. ead. ἀποτείνων A¹ ἀποτείνων A⁵ | ουδεεν S: οὐδὲν FAY 16 ἴσον S cf. Isocr. XII 179. XVIII 23: τὸ ἴσον FAY 17 αὐτῶν S γρ. FA: om. FY | οὕτως FY | τῶν ἐκ SF rec. AY: τοῖς ἐκ F¹ 19 σκοπεῖν S γρ. FA: λέγειν F¹ Y 20 νῦν FAY

τηγὸς ὑπὸ τούτῳ καὶ οἱ βοησόμενοι μεθ' ἑκατέρων· οἱ
 δ' ἄλλοι προσενέμνησθε οἱ μὲν ὥς τούτους, οἱ δ' ὥς
 ἐκείνους. τοιγαροῦν ὑμῖν περὶ ἐστὶν ἐκ τούτων ὁ δεῖνα
 χαλκοῦς καὶ ὁ δεῖν' εὐδαίμων, εἷς ἢ δύο, ὑπὲρ τὴν πόλιν.
 5 οἱ δ' ἄλλοι μάρτυρες τῆς τούτων εὐδαιμονίας κάθησθε,
 τῆς καθ' ἡμέραν ῥαθυμίας πολλὴν καὶ μεγάλην ὑπάρ-
 χουσαν ὑμῖν εὐδαιμονίαν τούτοις προέμενοι.

Καίτοι σκέψασθε πῶς ἐπὶ τῶν προγόνων ταῦτ' εἶχεν· 21
 οὐ γὰρ ἄλλοι τοῖς ὑμῖν παραδείγμασιν χρησαμένοις, ἀλλ'
 10 οἰκείοις ἔξεσθ' ἃ προσήκει πράττειν εἰδέναι. ἐκείνοι
 Θεμιστοκλέα τὸν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν στρατη-
 γοῦντα καὶ Μιλτιάδην τὸν ἡγούμενον Μαραθῶνι καὶ
 πολλοὺς ἄλλους, οὐκ ἴσα τοῖς νῦν στρατηγοῖς ἀγάθ'
 εἰργασμένους, μὰ Δί' οὐ χαλκοῦς ἵστασαν, ἀλλ' ὥς οὐ-
 15 δὲν αὐτῶν κρείττους ὄντας, οὕτως ἐτίμων. καὶ γὰρ τοι
 τῶν ἔργων οὐδενὸς ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν τότε' ἀπε-
 στέρησαν αὐτούς, οὐδ' ἔστ' οὐδεὶς ὅστις ἂν εἴποι τὴν
 ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν Θεμιστοκλέους, ἀλλ' Ἀθηναίων,
 οὐδὲ τὴν [ἐν] Μαραθῶνι μάχην Μιλτιάδου, ἀλλὰ τῆς
 20 πόλεως. νῦν δὲ πολλοὶ τοῦτο λέγουσιν, ὥς Κέρκυραν
 εἶλε Τιμόθεος καὶ τὴν μόραν κατέκοψεν Ἰφικράτης καὶ
 τὴν περὶ Νάξου ναυμαχίαν ἐνίκη Χαβρίας· δοκεῖτε γὰρ

1 τριακόσιοι post ἑκατέρων add. FA¹ (?) s. v. Y ex II 29
 7 προέμενοι SA: προέμενοι FY 8 πῶς SAY corr.: ὅπως FY¹
 10 ἔξεσται A 11 στρατηγοῦντα SA γρ. Y²: στρατηγήσαντα FY¹
 (νικήσαντα XXIII 196) 12 ἐν μαραθῶνι FY¹ (ἐν punctis del. Y
 corr.) 14 εἰργασμένους F¹ | οὐ μὰ Δί' οὐ A | χαλκοῦς] λη in ras. F
 rec. | οὐδ' ὅπερ ἡγάπων post ἵστασαν add. FA³ mg. Y ex XXIII
 196 15 οὕτως om. FY¹ add. Y³ 16 sq. ἀπέστησαν αὐτοῖς
 Cobet 17 ἐαυτούς FAY¹ 19 ἐν del. Cobet, cf. § 21. XIV 30
 XXIII 198 20 οἱ πολλοὶ FY¹ | τοῦτο πολλοὶ A¹ 22 ἐνίκη
 ναυμαχίαν FY ex XXIII 198

αὐτοὶ τῶν ἔργων τούτων παραχωρεῖν τῶν τιμῶν ταῖς
 23 ὑπερβολαῖς αἷς δεδῶκατ' ἐπ' αὐτοῖς ἐκάστῳ τούτων. τὰς 173
 XXIII
 199 μὲν δὴ πολιτικὰς δωρεὰς οὕτως ἐκείνοι τε καλῶς καὶ
 ὑμεῖς οὐκ ὀρθῶς· τὰς δὲ τῶν ξένων πῶς; ἐκείνοι Μέ-
 νωνι τῷ Φαρσαλίῳ δώδεκα μὲν τάλαντ' ἀργυρίου δόντι 5
 πρὸς τὸν ἐπ' Ἡρόνι τῇ πρὸς Ἀμφιπόλει πόλεμον, διακο-
 σίοις δ' ἱππεῦσιν πενέσταις ἰδίοις βοηθήσαντι, οὐκ ἐφη-
 24 φίσαντο πολιτεῖαν, ἀλλ' ἀτέλειαν ἔδωκαν μόνον. καὶ
 XXIII
 300 πρότερον τούτου Περδίκκᾳ τῷ κατὰ τὴν τοῦ βαρβάρου
 ποτ' ἐπιστρατεῖαν βασιλεύοντι Μακεδονίας, τοὺς ἀνα- 10
 χωροῦντας ἐκ Πλαταιῶν τῶν βαρβάρων ἀπὸ τῆς ἡττης
 διαφθείραντι καὶ τέλειον ἀτύχημα ποιήσαντι τῷ βασι-
 λεί, οὐκ ἐφηφίσαντο πολιτεῖαν, ἀλλ' ἀτέλειαν ἔδωκαν
 μόνον, μεγάλην καὶ τιμίαν οἶμαι καὶ σεμνὴν τὴν αὐτῶν
 πατρίδ' ἡγνούμενοι καὶ πάσης μελῖζον' εὐεργεσίας. νῦν 15
 δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι φθόρους ἀνθρώπους οἰκοτρίβων
 οἰκότριβας, τιμὴν ὥσπερ ἄλλου του τῶν ὀνίων λαμβά-
 25 νοντες, ποιείσθε πόλιν. ταῦτα δ' ὑμῖν ἐπελήλυθε
 III
 30 sq. πρᾶττειν, οὐχ ὅτι τὰς φύσεις χεῖρους ἐστὲ τῶν προγό-
 νων, ἀλλ' ὅτι τοῖς μὲν ἐφ' αὐτοῖς παρεισθῆκει μέγα 20
 φρονεῖν, ὑμῶν δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι περιήρηται
 III 32. τοῦτο. ἔστι δ' οὐδέποτε οἶμαι δυνατόν μικρὰ καὶ

2 αἷς S et XXIII 198: &ς FAY | ἐπ' om. S ἐν τινι ἀπὸ διορ-
 θώσεως δεδῶκατε αὐτοῖς Y³ 3 πολιτικὰς SFAY²: πολιτείας Y¹ |
 οὕτως S γρ. FA γρ. Y³: om. FY¹ | post καλῶς add. ἐδίδοσαν A
 ex XXIII 199 ἐνεμον FY 6 διακοσίους] τριακοσίους XXIII 199
 9 τούτῳ S¹ corr. ead. 10 ἐπιστρατεῖαν S (-άν) A | ἀναχωρήσαντας A
 11 πλαταιῶν Y corr.: πλατεων S πλαταιέων FAY¹ 12 ἀτύχημα
 S¹ (τὸ add. S²) 14 τιμίαν F τίμιον Y | οἶμαι post μεγάλην F
 17 οἰκοτρίβας SFA | ἄλλο A¹ corr. ead. vel A² | του SA: τινος
 FY 19 ἐστὲ χεῖρους FY¹ 20 αὐτοῖς SY² mg.: ἐαυτοῖς FAY¹ |
 παρεισθῆκει A γρ. F: παρισθῆκει S παρέσθηκει FY 21 φρονεῖ S¹

φράζα πρᾶττοντας μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν,
ὥσπερ οὐδὲ λαμπρὰ καὶ καλὰ πρᾶττοντας μικρὸν καὶ
ταπεινὸν φρουεῖν· ὅποι' ἅττα γὰρ ἂν τὰ ἐπιτηδεύματα
τῶν ἀνθρώπων ἦ, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ φρόνημ'
ἔχειν.

Σκέψασθε δ' ἃ τις κεφάλαι' ἂν ἔχοι τῶν πραγμάτων 26
εἰπεῖν, ἵν' ἀκούσαντες τῶν τ' ἐκείνοις πεπραγμένων καὶ ^{III 23}
174 τῶν ὑμῖν ** ἂν ἄρ' ὕμῶν | αὐτῶν ἄλλ' ἐκ τούτων γε
δύνησθε γενέσθαι. πέντε μὲν καὶ τετταράκοντ' ἔτη τῶν ^{III 24}
10 Ἑλλήνων ἤρξαν ἐκόντων ἐκείνοι, πλείω δ' ἢ μύρια τά-
λαντ' εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνήγαγον, πολλὰ δὲ καὶ καλὰ
καὶ πεζῇ καὶ ναυμαχοῦντες ἔστησαν τρόπαια, ἐφ' οἷς ἔτι
καὶ νῦν ἡμεῖς φιλοτιμούμεθα. καλτοὶ νομίζετ' αὐτοὺς ^{XV 35}
[ταῦτα] στῆσαι, οὐχ ἵνα θαυμάζωμεν ἡμεῖς θεωροῦντες
15 αὐτά, ἀλλ' ἵνα καὶ μιῶμεθα τὰς τῶν ἀναθέντων ἀρετάς.
ἐκείνοι μὲν δὴ ταῦτα· ἡμεῖς δ', ὅσῃς ἅπαντες ὁρᾷτ' ἐρη- 27
μίας ἐπειλημμένοι, σκέψασθ' εἰ παραπλήσια. οὐ πλείω ^{III 27 sq}
μὲν ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντ' ἀνήλωται μάτην εἰς ^{Is. VII 9}
τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπόρους, ἐξανήλονται δ' οἷ τ' ἴδιοι

4 τοιοῦτο F¹Y¹ | ἀνάγκη A 6 κεφάλαι' | αι in ras. F | τῶν
πραγμάτων om. FY Cobet 7 ἵν' ἀκούσαντες SA: περὶ FY ἵν'
ἀκούσαντες om. Cobet ἵν' om. Weil 8 post ὑμῖν excidisse videtur
τὰ δέοντα ποιῆτε vel sim. quid | s. ἄρα add. μη ἀφ S^d | ἄλλ' om.
FAY 9 δύνησθε SY corr.: δυνήσεσθε FAY¹ | γενέσθαι H. Wolf:
γεν. κρείττους SY³ mg. κρείττους γεν. A γεν. βελτίους FY cf.
IV 7 | Y³ habet in mg. σκέψασθε δὲ ἃ τις κεφάλαια ἂν ἔχοι τῶν
πραγμάτων εἰπεῖν ἵν' ἀκούσαντες τῶν τ' ἐκείνοις πεπραγμένων
καὶ τῶν ἡμῖν ἂν ἄρα μὴ ἀφ' ὕμῶν (aliquot verba evanuisse viden-
tur) δύνησθε γενέσθαι κρείττους | μὲν τοίνυν FAY 10 ἐκείνοι
om. III 24 del. Blass 11 ἀνήγαγον SF rec.: συνήγαγον F¹AY
13 ἡμεῖς om. FY 13sq. ταῦτα νομίζετ' αὐτοὺς FY νομίζετε ταῦτα
αὐτοὺς A ταῦτα del. Blass 14 θαυμάζωμεν μόνον FAY | αὐτὰ
θεωροῦντες FAY 16 ὁρᾶτε πάντες A 17 ἐπλημμενοὶ SF¹(?) |
εἰ in ras. F 19 ἔλλων ante Ἑλλήνων add. S¹ in fine v. γρ. F |
ἀπόρους] ἀποστολόους F mg. Y¹ mg.

πάντες οἴκοι [καὶ τὰ κοινὰ] τῇ πόλει καὶ τὰ παρὰ τῶν
 συμμάχων, οὓς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμάχους ἐκτησάμεθα,
 28 οὗτοι νῦν ἐν τῇ εἰρήνῃ ἀπολώλασιν; ἀλλὰ νῆ Δία ταῦτα
 III 29 μόνον τότε εἶχε βέλτιον ἢ νῦν, τὰ δ' ἄλλα χεῖρον. πολ-
 III 26 λοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλ' ὅ τι βούλεσθ' ἐξετάσωμεν. οἰκοδο- 5
 μήματα μὲν γε καὶ κόσμον τῆς πόλεως, ἱερῶν καὶ
 λιμένων καὶ τῶν ἀκολουθῶν τούτοις, τοιοῦτον καὶ
 XXIII 307 τοσοῦτον κατέλιπον ἐκείνοι, ὥστε μηδενὶ τῶν ἐπιγίγνο-
 μένων ὑπερβολὴν λελεῖσθαι, προπύλαια ταῦτα, νεώσ-
 οικοι, στοαί, τᾶλλα, οἷς ἐκείνοι κοσμήσαντες τὴν πόλιν 10
 29 ἡμῖν παρέδωκαν· τὰς δ' ἰδίαις οἰκίας τῶν ἐν δυνάμει
 γενομένων οὕτω μετρίας καὶ τῷ τῆς πολιτείας ὀνόματι
 III 26 ἀκολουθούς, ὥστε τὴν Θεμιστοκλέους καὶ τὴν Κίμωνος
 καὶ τὴν Ἀριστείδου καὶ τῶν τότε λαμπρῶν οἰκίαν, εἴ τις 175
 ἄρ' ὑμῶν οἶδεν ὅποια ποτ' ἐστίν, ὀρᾷ τῆς τοῦ γείτονος 15
 30 οὐδὲν σεμνοτέραν οὖσαν. νῦν δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
 III 19 δημοσίᾳ μὲν ἡ πόλις ἡμῶν τὰς ὁδοὺς ἀγαπᾷ κατασκευά-
 ζουσα καὶ κρήνας καὶ κονιάματα καὶ λήρους (καὶ οὐ τοῖς
 εἰσηγησαμένοις ταῦτ' ἐπιτιμῶ, πολλοῦ γε καὶ δέω, ἀλλ'
 ὑμῖν, εἰ ταῦθ' ἱκανὰ ὑμῖν αὐτοῖς ὑπολαμβάνετε εἶναι), 20
 ἰδίᾳ δ' οἱ τῶν κοινῶν ἐπὶ τῷ γεγεννημένοι οἱ μὲν τῶν
 δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας τὰς ἰδίαις οἰκίας

1 καὶ τὰ κοινὰ om. SA¹ add. A³ 2 s. πολέμῳ συμμάχους
 habet γρ. ἀποστόλους F cf. ad p. 205, 19 4 μόνον] μὲν Cobet
 5 ἀλλ' ὅτι S γρ. FY: ἀλλὰ τί FA 6 καὶ ἱερῶν A 8 κατέλειπον
 S | γιγνομένων S¹ corr. ead. ἐπιγενομένων A 9 ὁ Παρθενῶν ante
 νεώσοικοι add. Aristides IX 363, 3 W. cf. XXII 76 10 στοαί
 A¹ ut semper | τᾶλλα om. S¹ add. ead. 11 παρέδωκεν F πα-
 ρέδοσαν γρ. Y | δ' om. Y¹ | δυνάμει τότε A γρ. Y² 12 πολι-
 τείας S γρ. FAY corr. et Y¹ mg.: πόλεως FY¹ text. 14 ἀριστείδου
 καὶ μιλτιάδου A ex III 26 15 οἶδεν ὑμῶν FY ex III 26 |
 ὀρᾷτε A¹ 19 τουτ S¹ 20 prius ὑμῖν eras. in Y habet Y³ mg. |
 εἶναι διοικεῖν γρ. S^dFA Y 21 οἱ ante μὲν postea add. S¹

κατεσκευάκασιν, οὐ μόνον τῶν πολλῶν ὑπερηφανωτέρας,
οἱ δὲ γῆν συνεωνημένοι γεωργοῦσιν ὅσῃν οὐδ' ὄναρ XIX
275
ἤλπισαν πώποτε. τούτων δ' αἴτιον ἀπάντων, ὅτι τότε 31
μὲν ὁ δῆμος δεσπότης ἦν καὶ κύριος ἀπάντων, καὶ ἀγα- ΠΙ 80 sq.
πητὸν ἦν παρ' ἐκείνου τῶν ἄλλων ἐκάστῳ καὶ τιμῆς
καὶ ἀρχῆς καὶ ἀγαθοῦ τινὸς μεταλαμβάνειν· νῦν δὲ
τούναντίον κύριοι μὲν τῶν ἀγαθῶν οὗτοι, καὶ διὰ τού-
των ἅπαντα [πράττεται], ὁ δὲ δῆμος ἐν ὑπηρετίῳ καὶ
προσθήκῃς μέρει, καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶσθ' ἃ ἂν οὗτοι μεταδι-
10 δῶσι λαμβάνοντες.

Τοιγαροῦν ἐκ τούτων τοιαῦτα τὰ πράγματα τῆς πό- 32
λεως ἐστίν, ὥστε, εἴ τις ἀναγνοίῃ τὰ ψηφίσμαθ' ὑμῶν
καὶ τὰς πράξεις ἐφεξῆς διέλθοι, οὐδ' ἂν εἰς πιστεύσαι
τῶν αὐτῶν εἶναι ταῦτα κάκεινα. οἶον ἂ πρὸς τοὺς
15 καταράτους Μεγαρέας ἐψηφίσασθ' ἀποτεμνομένους τὴν
ὀργάδα, ἐξιέναι, κωλύειν, μὴ ἐπιτρέπειν· ἂ πρὸς Φλει-
σίλους, ὅτ' ἐξέπεσον ἔναγχος, βοηθεῖν, μὴ ἐπιτρέπειν
τοῖς σφαγεῦσι, τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τοὺς βουλομένους
παρακαλεῖν. ἅπαντα καλὰ ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ταῦτα 33
176 καὶ | δίκαια καὶ τῆς πόλεως ἄξια· τὰ ἔργα δὲ τὰ ἀπὸ
11 τούτων οὐδαμοῦ. οὐκοῦν τὴν μὲν ἀπέχθειαν διὰ τῶν
ψηφισμάτων ἐκφέρεσθε, τῶν δ' ἔργων οὐδενὸς κύριοι
γίγνεσθε· τὰ μὲν γὰρ ψηφίσματα πρὸς τὸ τῆς πόλεως

3 πάντων FY 4 ἦν δεσπότης FAY | δεσπότης καὶ κύριος
ἦν ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν (ex III 30) Hermog. III 266 W. (285, 5 R.)
6 μεταλαμβάνειν ὑμᾶς A | νυνὶ F 8 πρᾶττεται om. S cf. III 31
9 ἃ ἂν S γρ. FA: ἐν τι FY ἂν Voemel | οὗτοι S: αὐτοὶ FY
ὅμιν οὗτοι A 13 πιστεῦσαι S: πιστεῦσαι A πιστεύσεις FY
15 μεγαρεῖς Did. | ἐψήφισθε A 16 sq. ἃ ... ἐπιτρέπειν om. S¹
add. S^a mg. 17 τὸ ἔναγχος FY¹ 20 ἔργα δὲ τὰ ἀπὸ S γρ. FY
corr.: ἔργα δ' ἀπὸ F¹Y¹ δ' ἔργα τὰ ἀπὸ A 21 οὐδαμῶς γρ. F
28 γίγνεσθαι S¹ corr. S^a

- ἀξιωμα ψηφίσεσθε, τὴν δύναμιν δ' οὐκ ἀκόλουθον ὦν
 34 ψηφίσεσθ' ἔχετε. ἐγὼ δὲ παραινέσαιμ' ἂν ὑμῖν (καὶ μοι
 μηδὲν ὀργισθῆτε) ἔλαττον φρονεῖν καὶ τὰ ὑμέτερόν αὐτῶν
 ἀγαπᾶν πράττοντας, ἢ μεῖζω δύναμιν παρασκευάζεσθαι.
 εἰ μὲν οὖν Σιφνίοις ἢ Κυθνίοις ἢ τισιν ἄλλοις τοιού- 5
 τοις οὖσιν συνηδεῖν ὑμῖν, ἔλαττον φρονεῖν συνεβού-
 λευον ἂν· ἐπειδὴ δ' ἔστ' Ἀθηναῖοι, τὸ τὴν δύναμιν
 παρασκευάσασθαι παραινῶ· αἰσχροὺς γὰρ ὧ ἄνδρες
 III 36 Ἀθηναῖοι, αἰσχροὺς λιπεῖν τὴν τοῦ φρονήματος τάξιν, ἣν
 36 ὑμῖν οἱ πρόγονοι παρέδωκαν. πρὸς δὲ τούτοις οὐδ' ἔστιν 10
 ἐφ' ὑμῖν, οὐδ' ἂν ἀποστῆναι τῶν Ἑλληνικῶν βούλησθε·
 πολλὰ γὰρ ὑμῖν ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου πέπρακται, καὶ
 τοὺς μὲν φίλους τοὺς ὑπάρχοντας αἰσχροὺς προέσθαι, τοῖς
 δ' οὖσιν ἐχθροῖς οὐκ ἔνι πιστεῦσαι καὶ μεγάλους ἑᾶσαι
 γενέσθαι. ὅλως δ' ὅπερ οἱ πολιτευόμενοι πεπόνθασιν 15
 πρὸς ὑμᾶς (οὐκ ἔνεστιν αὐτοῖς, ὅταν βούλωνται, παύσα-
 σθαι) τοῦτο καὶ ὑμῖν περιέσσηκεν· πεπολίτευσθε γὰρ ἐν
 τοῖς Ἑλλησιν.
 36 Ἔστι δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι κεφάλαιον ἀπάντων
 τῶν εἰρημένων· οὐδέποθ' ὑμᾶς οἱ λέγοντες οὔτε πονη- 20
 ροὺς οὔτε χρηστοὺς ποιοῦσιν, ἀλλ' ὑμεῖς τούτους,
 ὁπότερ' ἂν βούλησθε· οὐ γὰρ ὑμεῖς ὦν οὔτοι βού-
 λονται στοχάζεσθε, ἀλλ' οὔτοι ὦν ἂν ὑμᾶς ἐπιθυμεῖν
 οἴωνται. ὑμᾶς οὖν ὑπάρξει δεῖ χρηστὰ βουλομένους,

1 ὦν] οἷς A   3 μηδὲν ὀργισθῆτε S: μηδεὶς ὀργισθῆτι γρ.
 S^d FAY cf. XX 102 | ἢ ante ἔλαττον add. Reiske   8 παρα-
 σκευάζεσθαι FAY | αἰσχροὺς om. A   9 λείπειν A | φρονήματος
 iter. Y¹   10 οὐδ' ἔστιν] οὐκ ἔστιν A   11 ἂν SA: ἑὰν FY |
 ἑλλήνων A   13 τοὺς ante ὑπάρχοντας om. A   16 ἔνεστ' FAY |
 βούλονται F¹   21 ποιήσουσιν FAY   22 ὁπότερ' SA: ὁποίους
 FY | βούλωνται S   23 ὑμεῖς A   24 οἴονται SF | βουλευο-
 μένους A

177 καὶ | πάνθ' ἔξει καλῶς· ἡ γὰρ οὐδεὶς ἐρεῖ φλαῦρον
οὐδέν, ἡ οὐδὲν ἀντὶ πλεόν ἔσται μὴ ἔχοντι τοὺς πεισο-
μένους.

1 φλαῦρον A: φαῦλον SFY cf. XXI 119. 121   2 πλεῖον A |
πειθομένους A

In S¹A subscriptum

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ
addidit S^a Η Η Η Δ Δ Δ
Δ (i. e. διώρθωται)

in FY (numerus ante titulum)

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ
Η Η Η Δ Δ Δ

XIV

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

Φήμης γενομένης τὸν Περσῶν βασιλέα παρασκευάζεσθαι στρατεύειν ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας, ὁ μὲν τῶν Ἀθηναίων δῆμος κεκίνηται καὶ συγκαλεῖν ὥρμηται τοὺς Ἑλληνας καὶ τὸν πόλεμον ἐκφέρειν ἤδη, ὁ δὲ Δημοσθένης συμβουλεύει μὴ προεξαισταςθαι, ἀλλ' ἀναμένειν τὸν βασιλέα νεωτερίσαι. νῦν μὲν γάρ, ὅφρην, οὐ πείσομεν τοὺς Ἑλληνας συμμαχεῖν ἡμῖν, ἐπ' ἀδείας εἶναι δοκοῦντας, τότε δ' αὐτοὺς ὁ κίνδυνος αὐτοὺς συστήσεται. παραινεῖ τοίνυν ἡσυχάζοντας συντάσσασθαι καὶ πρὸς τὸν πόλεμον παρασκευάσασθαι, καὶ δὴ καὶ διέξεισιν ὃν τρόπον ἂν συ- 10 ταχθεῖεν. ὅθεν καὶ περὶ συμμοριῶν ὁ λόγος ἐπιγράφεται· συμ- 10 μορία γὰρ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ τῶν λειτουργούντων σύνταγμα.

Prooem.
VII

Οἱ μὲν ἐπαινοῦντες ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοὺς προγό- 178 νους ὑμῶν λόγον εἰπεῖν μοι δοκοῦσιν προαιρεῖσθαι κεχαρισμένον, οὐ μὴν συμφέροντά γ' ἐκείνοις οὕς ἐγκω-

In titulo om. articulum FY [Dion.] ars rhet. p. 351 (Harpocr. s. *ἑξακισχ.* et *συμμορία* aliquot codices) Suid., habent SA Dion. ad Amm. 725, ars rhet. 292, Harp. s. *κληροῦχοι, κοινωνικῶν, τίμημα*, alii rhetores et grammatici.

Ἐπὶ θέσις λόγον τοῦ περὶ τῶν συμμοριῶν F 3 καὶ κεκίνηται Y | καὶ τὸν Y: εἰς τὸν F καὶ εἰς τὸν m 7 συστήσει Y (συνστ- Y¹) 9 συνταχ εἰεν F¹ corr. rec. 11 λειτουργιῶν Y¹ | συμμορία τὸ τῶν λειτουργούντων σύνταγμα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς schol. Y³

μιάζουσι ποιεῖν· περὶ γὰρ πραγμάτων ἐγχειροῦντες λέ-
γειν ὧν οὐδ' ἂν εἰς ἀξίως ἐφικέσθαι τῷ λόγῳ δύναιτο,
αὐτοὶ μὲν τοῦ δοκεῖν δύνασθαι λέγειν δόξαν ἐκφέρονται,
τὴν δ' ἐκείνων ἀρετὴν ἐλάττω τῆς ὑπειλημμένης παρὰ
5 τοῖς ἀκούουσιν φαίνεσθαι ποιοῦσιν. ἐγὼ δ' ἐκείνων μὲν
ἔπαινον τὸν χρόνον ἡγοῦμαι μέγιστον, οὗ πολλοῦ γεγενη-
μένου μελῶ τῶν ὑπ' ἐκείνων πραχθέντων οὐδένες ἄλλοι
παραδείξασθαι δεδύνηται· αὐτὸς δὲ πειράσομαι τὸν τρό- 2
πον εἰπεῖν ὃν ἂν μοι δοκεῖτε μάλιστα δύνασθαι παρα-
10 σκευάσασθαι. καὶ γὰρ οὕτως ἔχει· εἰ μὲν ἡμεῖς ἅπαντες
οἱ μέλλοντες λέγειν δεινοὶ φανείημεν ὄντες, οὐδὲν ἂν τὰ
ὑμέτερόν· εὖ οἶδ' ὅτι βέλτιον σχολή· εἰ δὲ παρελθὼν εἰς
ὅστις οὖν δύναιτο διδάξαι καὶ πείσαι, τίς παρασκευὴ καὶ
πόση καὶ πόθεν πορισθεῖσα χρήσιμος ἔσται τῇ πόλει,
15 πᾶς ὁ παρὼν φόβος λελύσεται. ἐγὼ δὲ τοῦτ', ἂν ἄρ' οἷός
τ' ᾧ, πειράσομαι ποιῆσαι, μικρὰ προειπὼν ὑμῖν ὥς ἔχω
γνώμης περὶ τῶν πρὸς τὸν βασιλέα.

Ἐγὼ νομίζω κοινὸν ἐχθρὸν ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων 3
εἶναι βασιλέα, οὐ μὴν διὰ τοῦτο παραινεσάμ' ἂν μόνοις

1 ἐγχειροῦντες S, prooem. VII: ἐπιχειροῦντες FAY 2 ὧν
om. S¹ add. S² | ἐφικνεῖσθαι A | δύναιτο τῷ λόγῳ FAY 3 δοκεῖν
δύνασθαι λέγειν S γρ. Y³: δοκεῖν λέγειν δύνασθαι A δοκεῖν εὖ
λέγειν FY ex V2 δοκεῖν om. prooem. VII del. Dindorf 4 δ' s. v. S²
6 μέγιστον εἶναι FAY 8 παραδείξασθαι prooem. VII: παρα-
δέξασθαι SFAY | δεδεδυνηται S¹ | τοῦτον τὸν τρόπον A 9 δύ-
νασθαι om. FY¹ hab. γρ. Y³ secl. Reiske | παρασκευάσασθαι SA
γρ. Y³: παρασκευάσθαι FY¹ 11 οἱ μέλλοντες et ὄντες om. FY¹
hab. γρ. Y³ 13 πείσαι ^{πει} φράσαι F πεί φράσαι Y¹ πείσαι γρ. Y³
καὶ πείσαι del. Tournier 14 ἔσται νῦν A 15 λελύσεται S:
λέλνται γρ. S³ FY λυθήσεται A cf. Dion. de comp. p. 43 ὁ λέγων
'λελύσεται' τὸ λυθήσεται | ἐάν A 16 προειπὼν F¹ 17 τῶν]
τον S¹ | τὸν om. FY 18 τῶν ὄντων Ἑλλ. [Dion.] ars rh. 294
(non 352) 19 τοῦτο S Aristides: ταῦτά F ταῦτα AY [Dion.] 294. 352

τῶν ἄλλων ὑμῖν πόλεμον πρὸς αὐτὸν ἄρασθαι· οὐδὲ
 γὰρ | αὐτοὺς τοὺς Ἑλληνας ὁρῶ κοινούς ἀλλήλοις ὄντας 179
 φίλους, ἀλλ' ἐνίους μᾶλλον ἐκείνῳ πιστεύοντας ἢ τισιν
 αὐτῶν. ἐκ δὲ τῶν τοιούτων νομίζω συμφέρειν ὑμῖν τὴν
 μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου ζητεῖν ὅπως ἴση καὶ δικαία γε- 5
 νήσεται, παρασκευάζεσθαι δ' ἃ προσήκει πάντα καὶ τοῦθ'
 4 ὑποκείσθαι. ἡγοῦμαι γὰρ ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοὺς Ἑλ-
 ληνas, εἰ μὲν ἐναργές τι γίνοντο καὶ σαφές ὡς βασιλεὺς
 αὐτοῖς ἐπιχειρεῖ, καὶν συμμαχῆσαι καὶ χάριν μεγάλην
 ἔχειν τοῖς πρὸ αὐτῶν καὶ μετ' αὐτῶν ἐκείνους ἀμυνο- 10
 μένοις· εἰ δ' ἔτ' ἀδήλου τούτου καθεστηκότος προ-
 απεχθισόμεθ' ἡμεῖς, δέδι' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τού-
 τοις μετ' ἐκείνου πολεμεῖν ἀναγκασθῶμεν, ὑπὲρ ὧν προ-
 5 νοούμεθα. ὁ μὲν γὰρ ἐπισχὼν ὧν ὥρμηκεν, εἰ ἄρ'
 ἐγχειρεῖν ἔγνωκε τοῖς Ἑλλησι, χρήματα δώσει τισὶν αὐ- 15
 τῶν καὶ φιλίαν προτενεῖται, οἱ δὲ τοὺς ἰδίους πολέμους
 ἐπανορθῶσαι βουλόμενοι καὶ τοῦτον τὸν νοῦν ἔχοντες
 τὴν κοινὴν ἀπάντων σωτηρίαν παρόφονται. εἰς δὲ τὴν
 ταραχὴν ταύτην καὶ τὴν ἀγνωμοσύνην παραινῶ μὴ προ-
 6 καθεῖναι τὴν πόλιν ἡμῶν. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἀπ' ἴσης ὁρῶ 20

1 ἄρασθαι γρ. S^a FAY Arist. IX 380 W. c. Vind. (cf. § 10):
 αἰρεῖσθαι S αἰρεσθαι [Dion.] p. 294 (συνάγειν p. 352) Arist. c. Paris.
 οὐδὲ] ου S¹ corr. S² 2 ὁρῶ τοὺς Ἑλληνας A 3 ἢ σφίσιν αὐτοῖς FY
 4 τῶν (τούτων m. II) τοιούτων S¹: τούτων τοιούτων ὄντων FAY
 5 μὲν om. FAY | ζητεῖν SFY: τηρεῖν A cf. IV 31 | ἴση καὶ S γρ. F:
 om. F¹ AY 7 τῇ γνώμῃ post ὑποκείσθαι add. FA³ Y 8 ἐναργές
 τι SA: τι ἐναργές F (ι in ras. F τοι O) Y τι del. Cobet | γένοιτο
 FAY 9 καὶν S (coni. Tournier): καὶ FAY | συμμαχῆσειν O
 corr. vulgo | μεγάλην χάριν ἔξειν FY 11 προὑπαχθισόμεθα
 Ind. Ald. Cobet cf. § 35 12 ἡμεῖς iteratum lineolis del. S |
 τούτους S 13 ὧν] ἄν A 16 προτενεῖ Cobet cf. XIX 2 Plat.
 Soph. 247^d 17 ἐπανορθώσασθαι FY 19 ταραχὴν S γρ. FAY
 corr.: ἀρεχὴν FY¹ et γρ. Y 20 posterius οὐδ' om. FAY | ἐπισης Y

τοῖς τ' ἄλλοις Ἑλλησιν καὶ ὑμῖν περὶ τῶν πρὸς τὸν βασιλέα τὴν βουλὴν οὖσαν, ἀλλ' ἐκείνων μὲν πολλοῖς ἐνδέχεσθαι μοι δοκεῖ τῶν ἰδίᾳ τι συμφερόντων διοικουμένοις τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀμελήσαι, ὑμῖν δ' οὐδ' 5
 ἀδικουμένοις παρὰ τῶν ἀδικούντων καλὸν ἐστὶ λαβεῖν ταύτην τὴν δίκην, ἑᾶσαί τινας αὐτῶν ὑπὸ τῷ βαρβάρῳ γενέσθαι. ὅτε δ' οὕτως ταῦτ' ἔχει, σκεπτέον ὅπως μὴδ' 7
 ἡμεῖς ἐν τῷ πολέμῳ γενησόμεθ' οὐκ ἴσοι, μὴτ' ἐκεῖνος, 180
 10 ὃν ἡμεῖς ἐπιβουλεύειν ἡγρούμεθα τοῖς Ἑλλησιν, τὴν τοῦ φίλος αὐτοῖς δοκεῖν εἶναι πίστιν λήψεται. πῶς οὖν ταῦτ' ἔσται; ἂν ἡ μὲν δύναμις τῆς πόλεως ἐξητασμένη καὶ παρεσκευασμένη πᾶσιν ἢ φανερά, φαίνεται δὲ δίκαια φρονεῖν ἐπὶ ταύτῃ τῇ προαιρέσει. τοῖς δὲ θρασυνομένοις 8
 καὶ σφόδρ' ἐτολμῶς πολεμεῖν κελεύουσιν ἐκεῖνο λέγω, 15
 ὅτι οὐκ ἔστι χαλεπὸν οὐδ' ὅταν βουλευέσθαι δέῃ, δόξαν ἀνδρείας λαβεῖν, οὐδ' ὅταν κίνδυνός τις ἐγγὺς ᾖ, δεινὸν εἰπεῖν φανῆναι, ἀλλ' ἐκεῖνο καὶ χαλεπὸν καὶ προσῆκον, ἐπὶ μὲν τῶν κινδύνων τὴν ἀνδρείαν ἐνδείκνυσθαι, ἐν δὲ τῷ συμβουλευεῖν φρονιμώτερα τῶν ἄλλων εἰπεῖν ἔχειν.
 20 ἐγὼ δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι νομίζω τὸν μὲν πόλεμον 9
 τὸν πρὸς βασιλέα χαλεπὸν τῇ πόλει, τὸν δ' ἄρῳα τὸν ἐκ τοῦ πολέμου ῥάδιον ἂν συμβῆναι. διὰ τί; ὅτι τοὺς μὲν πολέμους ἅπαντας ἀναγκάως ἡγοῦμαι τριήρων καὶ

1 περὶ τῶν S γρ. FA: om. FY 4 οὐδ' οὐκ S 6 αὐτῶν om. A 7 ὅτε SA: ὅτι FY | οὕτω A | χρὴ ὅπως FY 8 τῷ om. A | ἴσοι A 9 ἡμεῖς γρ. S^aFA Y: ἡμῖν S¹ 12 φαίνεται A 13 ἐπὶ ταύτῃ φρονεῖν αἰρουμένη FY 17 καὶ ante χαλεπὸν om. A 18 κινδυνον (?) S¹ | ἐπιδείκνυσθαι FAY 21 τὸν ante πρὸς om. A 22 ῥάδιον ἂν συμβῆναι Cobet: συμβῆναι ῥάδιον ἂν S ῥάδιον ἂν συμβάντα FAY verbum suspectum est 23 ἀναγκάως SY corr: ἀναγκαίους F ἀναγκάους Y¹ om. A

χρημάτων και τόπων δέισθαι, ταῦτα δὲ πάντ' ἀφθονώτερ'
 ἐκείνους ἔχονθ' ἡμῶν εὐρίσκω· τοὺς δ' ἀγῶνας οὐδενὸς
 οὔτω τῶν ἄλλων ὁρῶ δεομένους ὥς ἀνδρῶν ἀγαθῶν,
 τούτους δ' ἡμῖν καὶ τοῖς μεθ' ἡμῶν κινδυνεύουσιν
 10 πλείους ὑπάρχειν νομίζω. τὸν μὲν δὴ πόλεμον διὰ ταῦτα 5
 παραινῶ μηδ' ἐξ ἐνὸς τρόπου προτέρους ἀνελέσθαι, ἐπὶ
 δὲ τὸν ἀγῶν' ὁρθῶς φημι παρασκευασμένους ὑπάρχειν
 χρῆναι. εἰ μὲν οὖν ἕτερός τις τρόπος ἦν δυνάμεως ᾧ
 τοὺς βαρβάρους οἶόν τ' ἦν ἀμύνασθαι, ἕτερος δέ τις ᾧ
 τοὺς Ἕλληνας, εἰκότως ἂν ἴσως φανεροὶ πρὸς ἐκείνους 10
 11 ἐγινγόμεθ' ἀντιταττόμενοι· ἐπεὶ δὲ πάσης ἐστὶν παρα-
 σκευῆς ὁ αὐτὸς τρόπος καὶ δεῖ ταῦτ' εἶναι κεφάλαια τῆς
 δυνάμεως, τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνασθαι δύνασθαι, τοῖς οὖσι 181
 συμμάχοις βοηθεῖν, τὰ ὑπάρχοντ' ἀγαθὰ σφῆζειν, τί τοὺς
 XV 6 ὁμολογουμένους ἐχθροὺς ἔχοντες ἑτέρους ζητοῦμεν; ἀλλὰ 15
 παρασκευασώμεθα μὲν πρὸς αὐτούς, ἀμυνώμεθα δὲ
 12 κἀκείνους, ἂν ἡμᾶς ἀδικεῖν ἐπιχειρή. καὶ νῦν μὲν καλεῖτε

1 ἀφθονώτερον A   3 ἀγαθῶν ἀνδρῶν FAY   4 τοῖς] τοὺς
 S¹A   6 ἐκ μηδενὸς A   7 δὲ τὸν] τὸν δ' Flaggs   8 ἕτερος
 μὲν Y | οὐν] τοίνυν [Dion.] ars rh. 353 | ἦν τις τρόπος FY τις
 ἦν τρόπος Dion. | ᾧ] ᾧ Dion.   9 ἀμύνασθαι om. S¹ add. ead. ? |
 ᾧ] ᾧ Dion.   10 εἰκότως φαν. πᾶσιν ἐγινν. πρὸς ἐκείνους Dion.
 11 ἐπεὶ] εἰ Dion. | παρασκευῆς ἐστὶν FY Dion.   12 post αὐτὸς
 3-4 litt. eras. Y (αὐτο?) | τρόπος ὁ αὐτὸς οὗτος Dion. verbis καὶ ...
 δυνάμεως om. | ταὐτ' S ταῦτ' A τὰ αὐτὰ FY | τῆς δυνάμεως
 secl. Dobree, Blass coll. Liban. I 399   14 καὶ τὰ Dion. | ἀγαθὰ
 del. Vind. 6 secl. Blass coll. XVIII 302   15 ὁμολογουμένους S
 γρ. F γρ. Y³: ὁμολογοῦντας FAY¹ ὁμολογημένους Dion. ὁμολογου-
 μένως dubitanter Dobree | ἑτέρους SFY: ἄλλους A Dion. | ἀλλὰ S
 Dion.: ἀλλ' οὐ FAY   16 παρασκευασώμεθα S: παρασκευαζώμεθα
 FAY παρασκευαζώμεθα Dion. | αὐτοὺς S: τούτους FAY Dion. |
 ἀμυνώμεθα S: ἀμυνόμεθα FAY ἀμυνώμεθα Dion.   17 ἂν S
 Dion.: ἐὰν FAY | ἀδικεῖν ἡμᾶς F | ἐπιχειρεῖ S | ἀδικεῖν ἐπιχ.]
 πείσῃ Dion. in quo δεήσῃ Blass, πείσῃ Usener latere suspicatur
 cf. § 41 | μὲν γὰρ A

πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τοὺς Ἑλληνας· ἂν δ' ἂ κελεύουσιν
οὗτοι μὴ ποιῆτε, οὐχ ἡδέως ἐνίων ὑμῖν ἐχόντων, πῶς
χρὴ προσδοκᾶν τιν' ὑπακούσεσθαι; „ὅτι νῆ Δ' ἀκού-
σονται παρ' ἡμῶν ὡς ἐπιβουλεύει βασιλεὺς αὐτοῖς.“ αὐ-
5 τοὺς δ' οὐ προορᾶν, ὧ πρὸς τοῦ Διός, οἴεσθε τοῦτο;
ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι. ἀλλ' οὐπω μείζων ἔσθ' ὁ φόβος
τῶν πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐνίοις διαφορῶν. οὐ-
δὲν οὖν ἀλλ' ἢ ῥαψωδῆσουσιν οἱ πρέσβεις περιόντες.
τότε δ', ἂν ἄρ' ἂ νῦν οἴομεθ' ἡμεῖς πράττεται, οὐδεὶς 13
10 δῆπου τῶν πάντων Ἑλλήνων τηλικούτον ἐφ' αὐτῷ φρο-
νεῖ, ὅστις ὁρῶν ὑμῖν χιλλοὺς ἱππέας, ὀπλίτας δ' ὅσους
ἂν θέλῃ τις, ναῦς δὲ τριακοσίας, οὐχ ἥξει καὶ δεήσεται,
μετὰ τούτων ἀσφαλέστατ' ἂν ἡγούμενος σφαιρῆται. οὐκ-
οὖν ἐκ μὲν τοῦ καλεῖν ἤδη τὸ δεῖσθαι καὶ μὴ τύχητ'
15 ἀφαιμαρτεῖν, ἐκ δὲ τοῦ μετὰ τοῦ παρεσκευάσθαι τὰ ὑμέ-
τερ' αὐτῶν ἐπισχεῖν δεομένους σώζειν καὶ εὖ εἰδέναι
πάντας ἥξοντάς ἐστιν.

Ἐγὼ τοίνυν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ταῦτά τε καὶ παρα- 14
πλήσια τούτοις λογιζόμενος λόγον μὲν οὐδέν' ἐβουλόμην
20 θρασὺν οὐδ' ἔχοντα μάταιον μῆκος εὐρεῖν· τὴν μέντοι
παρασκευήν, ὅπως ὡς ἄριστα καὶ τάχιστα γενήσεται,
πάνυ πολλὰ πράγματ' ἔσχον σκοπῶν. οἶμαι δὲ δεῖν

1 ἐὰν FAY 2 ὑμῶν S¹ ὑμῖν F 3 ὑπακούσεσθαι F ὑπακούσα-
σθαι Y¹ 4 ὑμῶν S ἡμῶν F | ὡς S γρ. FA: ὅτι FY 6 post μείζων
add. οὗτος S^d FAY | ἐστ' A 8 ἀλλ' ἢ] ἀλλὰ A 9 πράττετε FA
Dion. de Thucyd. 946 10 ἀπάντων FAY | ἐαυτῷ FAY Dion. |
φρονεῖ S corr. Dion.: φερονεῖ S¹ φρονήσει FAY 11 χιλλοὺς ὑμῖν A
ὑμῖν om. Dion. | μὲν ἱππέας FY | δ' ὅσους] οὗς A 12 ἐθέλῃ A Dion. |
ἥκει A | δεήσετε S¹ 14 καὶ] καὶ Dion. 15 παρεσκευάσθαι SA: παρα-
σκευάσασθαι FY Dion. | ἡμέτερ' A 16 καὶ del. Dobree 18 καὶ τὰ AY
schol. p. 229, 22 19 λογιζομένοις S 20 μάταιον ἔχοντα FY | μῆκος]
ς in ras. 3 litt. Y 21 ὡς om. FY 22 οἶομαι SF¹: οἶμαι F corr. AY

- ἀκούσαντας ὑμᾶς αὐτήν, ἂν ὑμῖν ἀρέσκη, ψηφίζεσθαι. 182
 ἔστι τοίνυν πρῶτον μὲν τῆς παρασκευῆς ᾧ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι καὶ μέγιστον, οὕτω διακεῖσθαι τὰς γνώμας ὑμᾶς
 ὥς ἕκαστον ἐκόντα προθύμως ὅ τι ἂν δέῃ ποιήσονται.
 15 ὁρᾶτε γὰρ ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι, ὅσα μὲν πάποθ' ἅ-
 παντες ἡβουλήθητε καὶ μετὰ ταῦτα τὸ πράττειν αὐτὸς
 ἕκαστος ἐαυτῷ προσήκειν ἡγήσατο, οὐδὲν πάποθ' ὑμᾶς
 ἐξέφυγεν, ὅσα δ' ἡβουλήθητε μὲν, μετὰ ταῦτα δ' ἀπεβλέ-
 ψατ' εἰς ἀλλήλους ὥς αὐτὸς μὲν ἕκαστος οὐ ποιήσων,
 τὸν δὲ πλησίον πράξοντα, οὐδὲν πάποθ' ὑμῖν ἐγένετο. 10
 16 ἐχόντων δ' ὑμῶν οὕτω καὶ παρωξυμμένων, τοὺς διακο-
 σίους καὶ χιλίους ἀναπληρῶσαι φημι χρῆναι καὶ ποιῆσαι
 δις χιλίους, ὀκτακοσίους αὐτοῖς προσυνέμαντας· ἐὰν γὰρ
 τοῦτ' ἀποδείξητε τὸ πλήθος, ἡγοῦμαι, τῶν ἐπικλήρων
 καὶ τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν κληρουχικῶν καὶ τῶν κοινω- 15
 νικῶν καὶ εἰ τις ἀδύνατος ἀφαιρεθέντων, ἔσεσθαι χίλια
 17 καὶ διακόσια ταῦθ' ὑμῖν σώματα. ἐκ τοίνυν τούτων
 οἶμαι δεῖν ποιῆσαι συμορίας εἴκοσιν, ὥσπερ νῦν εἰσιν,
 ἐξήκοντα σώματ' ἔχουσιν ἑκάστην. τούτων δὲ τῶν συμ-
 μοριῶν ἑκάστην διελεῖν κελεύω πέντε μέρη κατὰ δώδεκ' 20
 ἄνδρας, ἀνταναπληροῦντας πρὸς τὸν εὐπορώτατον ἀεὶ

1 αὐτήν SY² schol. p. 229, 25: αὐτοὺς FAY¹ | ὑμῖν S schol.:

om. FAY | ψηφίζεσθαι S: ψηφίσασθαι F ψηφίσασθαι AY schol.
 2 τοίνυν] δὲ Dion. de Thucyd. p. 947 | μὲν om. Dion. 3 ὑμᾶς A
 Dion.: ὑμῶν SFY 6 ἅπαντες πάποθ' A ἅπαντες om. Dion. |
 ἐβουλήθητε FY Dion. item v. 8 | τὸ om. A 7 ἕκαστος om. Dion. |
 αὐτῷ A 9 εἰς S Dion.: πρὸς F πρὸς AY 10 τὰ δέοντα πρά-
 ξοντα Dion. 11 παρωξυμμένων SA γε. Y³: παροξυνομένων FY¹
 13 καὶ ὀκτακοσίους S 15 ὀρφανικῶν A 18 οἶμαι F¹ | εἴκοσι Y¹
 19 σώματα ξ' ἑκάστην ἔχουσιν Harpocr. s. συμορία 20 κατὰ
 δώδεκα] καλῶδεκα ut videtur S¹ corr. ead. 21 ἀεὶ] & in ras. S
 (fuit δεῖ?)

τοὺς ἀπορωτάτους. καὶ τὰ μὲν σώματα ταῦθ' οὕτω
 συντετάχθαι φημί δεῖν· δι' ὃ δ', εἴσεσθε, ἐπειδὴν ὅλον
 τὸν τρόπον τῆς συντάξεως ἀκούσητε. τὰς δὲ τριήρεις 18
 πῶς; τὸν ἅπαντ' ἀριθμὸν κελεύω τριακοσίους ἀποδείξαν-
 5 τας, κατὰ πεντεκαιδεκαναῖαν εἴκοσι ποιῆσαι μέρος, τῶν
 πρώτων ἑκατὸν πέντε, καὶ τῶν δευτέρων ἑκατὸν πέντε,
 183 καὶ τῶν τρίτων ἑκατὸν πένθ' | ἐκάστῳ μέρει διδόντας,
 εἴτα συγκληρῶσαι συμμορίᾳ σωμάτων ἐκάστη τὴν πεντε-
 καιδεκαναῖαν, τὴν δὲ συμμορίαν ἐκάστῳ τῷ μέρει σφῶν
 10 αὐτῶν τρεῖς ἀποδοῦναι τριήρεις. ἐπειδὴν δὲ ταῦθ' οὕτως 19
 ἔχονθ' ὑπάρχει, κελεύω, ἐπειδὴ τὸ τίμημ' ἐστὶν τῆς χώρας
 ἑξακισχιλίων τάλαντων, ἵν' ὑμῖν καὶ τὰ χρήματ' ἢ συν-
 τεταγμένα, διελεῖν τοῦτο καὶ ποιῆσαι καθ' ἐξήκοντα
 τάλανθ' ἑκατὸν μέρος, εἴτα πένθ' ἐξηκονταταλαντίας εἰς
 15 ἐκάστην τῶν μεγάλων τῶν εἴκοσι συμμοριῶν ἐπικληρῶ-
 σαι, τὴν δὲ συμμορίαν ἐκάστῳ τῶν μερῶν μίαν ἐξηκον-
 ταταλαντίαν ἀποδοῦναι, ὅπως, ἂν μὲν ὑμῖν ἑκατὸν δέη 20
 τριήρων, τὴν μὲν δαπάνην ἐξήκοντα τάλαντα συντελῇ.
 τριηραρχοὶ δ' ὧσιν δώδεκα, ἂν δὲ διακοσίων, τριάκοντα
 20 μὲν ἢ τάλαντα τὴν δαπάνην συντελοῦντα, ἔξ δὲ σώματα
 τριηραρχοῦντα, ἂν δὲ τριακοσίων, εἴκοσι μὲν ἢ τάλαντα
 τὴν δαπάνην διαλύοντα, τέσσαρα δὲ σώματα τριηραρ-
 χοῦντα. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὰ νῦν ὀφειλόμεν' 21

1 ἀπόρους A | ταῦθ' om. FY 2 φημί δεῖν συντετάχθαι FY |
 ὃ δ' εἴσεσθε] ὃ δεησεσθε S¹ 6 sq. καὶ τῶν δευτέρων ... τρίτων
 ἑκατὸν πέντε om. S¹ in fine col. καὶ τ. δ. ἐ. π. add. S⁴¹ καὶ τ. τρ. ἐ. π. S⁴²
 7 μέρος ut vid. F¹ 8 συγκληρῶσαι S¹ cf. Meisterhans § 41, 5 10 ἀπο-
 διδόναι A 11 τῆς S Harpocr. s. ὅτι ἑξακισχίλια: τὸ τῆς FAY
 14 ἑκατὸν μέρος om. A¹ add. A³ | ἐξηκονταταλαντίας FY item v. 16 |
 εἰς ἐκάστην SFY: ἐκάστη A γρ. Y³ cf. § 21 15 τῶν μεγάλων
 iter. Y¹ | τῶν ante εἴκοσι om. A 17 ἂν FY 19 ἂν FAY | δὲ
 δέηι FY 20 τάλαντα τὰ FY¹ 21 et 22 τριηραρχοῦντα del. Dobree

- ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν σκευῶν ἐπὶ τὰς τριήρεις τιμήσαντας ἅπαντ' ἐκ τοῦ διαγράμματος νεῖμαι κελεύω μέρη εἴκοσιν, ἔπειτα ταῖς μεγάλαις ἐπικληρῶσαι συμμορίαις μέρος ἐν χρήστων ἐκάστη, τὴν δὲ συμμορίαν ἐκάστην διανεῖμαι τῶν αὐτῆς μερῶν ἐκάστω τὸ ἴσον, τοὺς δὲ 5 δώδεκα τοὺς ἐν ἐκάστω τῷ μέρει ταῦτ' εἰσπράξαντας τὰς τριήρεις, ἃς ἂν ἕκαστοι λάχωσιν, παρεσκευασμένας παρέ-
- 22 χεῖν. τὴν μὲν δαπάνην καὶ τὰ σκάφη καὶ τοὺς τριηράρχους καὶ τὴν τῶν σκευῶν εἰσπραξὶν οὕτως ἂν ἄρισθ' ἡγοῦμαι καὶ πορισθῆναι καὶ παρασκευασθῆναι· πλήρω- 10 σιν δ', ἣ καὶ σαφὴς ἔσται καὶ ῥαδίᾳ, μετὰ ταῦτα | λέγω. 184 φημι τοὺς στρατηγοὺς δεῖν διανεῖμαι τόπους δέκα τῶν νεωρίων, σκεψαμένους ὅπως ὥς ἐγγύτατ' ἀλλήλων κατὰ τριάκοντ' ὧσιν νεώσοικοι, ἐπειδὴν δὲ τοῦτο ποιήσωσιν, δύο συμμορίας καὶ τριάκοντα τριήρεις τούτων ἐκάστω 15
- 23 προσνεῖμαι τῶν τόπων, εἴτ' ἐπικληρῶσαι τὰς φυλάς· τὸν δὲ ταξίαρχον ἕκαστον, ὃν ἂν ἡ φυλὴ τόπον λάξη, διελθεῖν τρίχα καὶ τὰς ναῦς ὡσαύτως, εἴτ' ἐπικληρῶσαι τὰς τριτ- 20 τῦς, ὅπως ἂν τῶν μὲν ὅλων νεωρίων ἐν ἐκάστη μέρος ἧ τῶν φυλῶν, τοῦ δὲ μέρους ἐκάστου τὸ τρίτον μέρος ἡ 20 τριττὸς ἔξη, εἰδῇτε δ', ἂν τι δέῃ, πρῶτον μὲν τὴν φυλὴν, ὅπου τέτακται, μετὰ ταῦτα δὲ τὴν τριττὴν, εἴτα τριή-

1 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ponunt post τρέπον p. 217, 23 FY 2 τιμήσαντας] ας in ras. A | ἅπαντας A¹ 4 χρήστων S: χρηστῶν FAY 5 αὐτῆς FAY | τὸ ἴσον om. Y¹ 6 τῷ del. F om. Y¹ | τὰς del. F om. Y¹ 7 ἕκαστοι] ε in ras. F 10 καὶ παρασκευασθῆναι om. Y¹ add. Y² | πλήρωσιν S: πλήρωσις γρ. S^d FAY 11 ἡ S corr. Y corr.: εἰ S¹ τίς ἡ FY¹ om. A γρ. Y³ ὅθεν γρ. S^d | σαφὴς ὅθεν A γρ. Y³ | εστὶν S¹ corr. ead. | λέγω SA γρ. Y³: λέξω FY¹ 14 νεώσοικον vel νεώσοικους S¹ 17 ταξίαρχον SA (ἐν τισι) Y³: τριηράρχον FY¹ | post ἕκαστον add. καθ' ἕκαστον νεώριον ἵνα ὧσιν συμμορίαι δύο, τριήρεις τριάκοντα, φυλὴ μία FA³ Y: om. SA¹ | τόπον om. Y¹ 19 ἐκάστης FY 21 ἔχει A

ραρχοι τίνες καὶ τριήρεις ποῖαι[, καὶ τριάκοντα μὲν ἡ φυλῇ,
δέκα δ' ἡ τριττὸς ἐκάστη τριήρεις ἔχη]. ἔαν γὰρ ταῦθ' οὕτως
εἰς ὁδὸν καταστῇ, εἴ τι καὶ παρὰλείπομεν νῦν (πάντα γὰρ
ἴσως εὐρεῖν οὐ ῥάδιον), αὐτὸ τὸ πρᾶγμ' ἑαυτῷ εὐρήσει,
5 καὶ μὴ σύνταξις καὶ πασῶν τῶν νεῶν καὶ μέρους ἔσται.

Ἐπεὶ δὲ χρημάτων καὶ πόρου φανεροῦ τινὸς ἤδη παρὰ- 24
δοξον μὲν οἶδα λόγον μέλλων λέγειν, ὅμως δ' εἰρησεται·
πιστεύω γάρ, ἔαν τις ὁρθῶς σκοπῇ, μόνος τάληθῇ καὶ
τὰ γενησόμεν' εἰρηκῶς φανείσθαι. ἐγὼ φημι χρῆναι μὴ
10 λέγειν νυνὶ περὶ χρημάτων· εἶναι γὰρ πόρον, ἂν δέη,
μέγαν καὶ καλὸν καὶ δίκαιον, ὃν ἂν μὲν ἤδη ζητῶμεν,
οὐδ' εἰς τόθ' ὑπάρχειν ἡγησόμεθ' ἡμῖν (οὕτω πολὺ τοῦ
πορίσαι νῦν ἀποσχέσομεν), ἔαν δ' ἔωμεν, ἔσται. τίς οὖν
ἔσθ' οὗτος ὁ νῦν μὲν οὐκ ὢν, ὑπάρχων δ' εἰς τότε; αἰ-
185 νίγματι | γὰρ ὁμοιον τοῦτό γε. ἐγὼ φράσω. ὁρᾶτε τὴν 25
16 πόλιν ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πᾶσαν ταύτην. ἐν ταύτῃ
χρήματ' ἔνεστιν ὀλίγου δέω πρὸς ἀπάσας τὰς ἄλλας
εἰπεῖν πόλεις. ταῦτα δ' οἱ κεκτημένοι τοιοῦτον ἔχουσι
νοῦν, ὥστ', εἰ πάντες οἱ λέγοντες φοβοῖεν ὥς ἥξει βασι-

1 ποῖαι γρ. FY: πόσαι SF¹A 1sq. καὶ τριάκοντα ... ἔχη
del. Dobree 2 δ' ἡ] δε S¹ | τριήρης (?) F¹ 3 καταστάη F |
παρὰλείπομεν Y: παρὰλείπομεν F παρελείπομεν S παραλείπομαι A

4 ἴσως SA¹: ἀκριβῶς A⁸ mg. ἀκριβῶς F ἀκριβῶς πῶς Y | ραιον S¹ |
αἷθ' ἑαυτῷ τὸ πρᾶγμ' conl. Weil | ἑαυτὸ A 5 καὶ πασῶν ...
μέρους secl. Blass sec. Tournier 7 λόγον μέλλων c. Rehd. Reiske:
λόγον ὃν μέλλω SF (articulo opus esset) λέγω μέλλων A μέλλων
λόγον Y 9 φανήσεσθαι FY 10 ἔαν AY 11 cf. Hermog. III 450 W.

(426, 13 R.) | ἔαν FAY 12 ἡμῖν AY⁸ mg.: ὁμῖν SY¹ ἡμῖν F
13 ἀποσχέσομεν] ἀποχευόμεθα A 14 οὗτος om. Y | ὑπάρχων A |
δ' εἰς SA: δε FY 15 cf. Arist. IX 388 ubi exemplum Aesch. III 17
intercidisse vid. 16 ταυτηνὶ FY 17 ἔνεστιν] ἐστιν S¹ corr. ead.
cf. Plat. Alc. I 122° | πᾶσας AY 19 νοῦν SF¹A: τὸν νοῦν F
corr. Y | οἱ ἐνταυθὶ λέγοντες A

λεύς, ὥς πάρεστιν, ὥς οὐδ' οἶόν τε ταῦτ' ἄλλως ἔχειν,
 καὶ μετὰ τῶν λεγόντων ἴσοι τὸ πλῆθος τούτοις χρησμο-
 δοῖεν, οὐ μόνον οὐκ ἂν εἰσενέγκαιεν, ἀλλ' οὐδ' ἂν δει-
 26 ξαιεν οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν κεκτῆσθαι. εἰ μέντοι τὰ
 νῦν διὰ τῶν λόγων φοβερά ἔργω πραττόμεν' αἰσθίνοντο, 5
 οὐδείς οὕτως ἡλίθιός ἐστιν ὅστις οὐχὶ καὶν δολίη καὶ
 πρῶτος εἰσενέγκαι· τίς γὰρ αἰρήσεται μᾶλλον αὐτὸς καὶ
 τὰ ὄντ' ἀπολωλέναι ἢ μέρος τῶν ὄντων ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ
 τῶν λοιπῶν εἰσενεγκεῖν; χρήματα μὲν δὴ φημ' εἶναι
 τότε, ἂν ὥς ἀληθῶς δέη, πρότερον δ' οὔ. διὸ μηδὲ 10
 ζητεῖν παραινῶ· ὅσα γὰρ | νῦν πορίσαιτ' ἂν, εἰ προέλοι-
 27 σθε πορίζειν, πλείων ἐστὶ γέλως τοῦ μηδενός. φέρε γάρ,
 ἑκατοστὴν τις εἰσφέρειν ἐρεῖ νῦν; οὐκοῦν ἐξήκοντα τά-
 λαντα. ἀλλὰ πεντηκοστὴν τις ἐρεῖ, τὸ διπλοῦν; οὐκοῦν
 ἑκατὸν καὶ εἴκοσι. καὶ τί τοῦτ' ἔστιν πρὸς διακοσίας 15
 καὶ χίλλας καμήλους, ἃς βασιλεῖ τὰ χρήματ' ἔργειν φασὶν
 οὔτοι; ἀλλὰ θῷ βούλεσθε δωδεκάτην ἡμᾶς εἰσολοσεῖν,
 πεντακόσια τάλαντα; ἀλλ' οὔτ' ἂν ἀνάσχοισθ' οὔτ', εἰ
 28 καταθεῖτε, ἄξια τοῦ πολέμου τὰ χρήματα. δεῖ τολῖνν
 ὑμᾶς τὰ μὲν ἄλλα παρασκευάσασθαι, τὰ δὲ χρήματα νῦν 20
 μὲν ἔαν τοὺς κεκτημένους ἔχειν (οὐδαμοῦ γὰρ ἂν ἐν
 καλλίονι σφάζοιτο τῇ πόλει), ἔαν δέ ποθ' οὗτος ὁ καιρὸς

1 οὐδ' S: οὐχ FAY 2 χρησμοδοῖεν] χρησμοδοί Reiske
 3 δέξειεν Cobet secl. verbis v. 4 οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν
 6 οὐχὶ καὶν (ουχικαν) S: οὐχ ἱκανὸν FY οὐκ ἂν AY^s mg. οὐχ
 ἐκὼν ἂν Reiske 7 εἰσενέγκοι AY^s 8 ὄντα πάντ' FAY
 9 εἰσενεγκεῖν etiam F 11 γὰρ γρ. FAY: γὰρ ἂν SF¹ | νυνὶ
 FAY | πορίσασθ' FAY | ἂν S γρ. FAY: om. F¹ | εἰ γρ. FAY:
 ἢ S ἢ F¹ 12 πλείω S | post γὰρ add. τὴν S rec. s. v. FY 13 εἰσ-
 φέρε Y¹ | νῦν om. A | τάλαντα ἐρεῖ FAY 18 οὔτ' ἂν FAY:
 οὐτ' S | οὔτ' εἰ SAY corr.: οὔτ' ἂν εἰ FY¹ 20 ἡμᾶς F | τὰ
 μὲν ἄλλα S: τᾶλλα FAY 22 ὁ καιρὸς οὗτος FY

- 186 ἔλθῃ, τόθ' | ἐκόντων εἰσφερόντων αὐτῶν λαμβάνειν.
ταῦτα δὲ καὶ δυνατά ἐστὶν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ πράτ-
τειν καλὰ καὶ συμφέροντα καὶ βασιλεῖ περὶ ὑμῶν ἐπιτή-
δει' ἀπαγγελθῆναι, καὶ φόβος οὐκ ὀλίγος γένοιτ' ἂν
ἐκείνῳ διὰ τούτων. οἶδε μὲν γε διακοσίαις τριήρεσιν, 29
ὧν ἑκατὸν παρεσχόμεθ' ἡμεῖς, τοὺς προγόνους αὐτοῦ
χιλλίας ἀπολέσαντας ναῦς, ἀκούσεται δὲ τριακοσίας αὐ-
τοὺς ἡμᾶς νῦν παρεσκευασμένους τριήρεις· ὥστε μὴ
κομιδῇ, μῆδ' εἰ πάννυ μάλνοιτο, νομίσει ῥάδιόν τι τὸ τὴν
10 ἡμετέραν πόλιν ἐχθρὰν ποιήσασθαι. ἀλλὰ μὴν εἰ γ'
ἐπὶ χρήμασιν αὐτῷ μέγ' ἐπέρχεται φρονεῖν, καὶ ταύτην
ἀσθενεστέραν ἀφορμὴν τῆς ὑμετέρας εὐρήσει. ὁ μὲν γε 30
χρυσίον, ὡς φασιν, ἄγει πολὺ. τοῦτο δ' ἐὰν διαδῶ ζητή-
σει· καὶ γὰρ τὰς κρήνας καὶ τὰ φρέατ' ἐπιλείπειν πέ-
15 φνυκεν, ἐάν τις ἀπ' αὐτῶν ἀθρόα καὶ πολλὰ λαμβάνῃ.
ἡμῖν δὲ τὸ τῆς χώρας τίμημ' ὑπάρχον ἀφορμὴν [ἐξακισ-
χίλια τάλαντα] ἀκούσεται, ὑπὲρ ἧς ὡς μὲν τοὺς ἐπιόν-
τας ἐκείνων ἀμυνόμεθα, οἱ Μαραθῶνι τῶν προγόνων
αὐτοῦ μάλιστ' ἂν εἰδείεν, ἕως δ' ἂν κρατῶμεν, οὐκ ἔνι
20 δῆπου χρήμαθ' ἡμᾶς ἐπιλείπειν.

3 περὶ] παρ S cf. § 38 5 τούτων] τοῦτο A | διακοσίαις SF¹
(ut vid.) schol. p. 232, 1: τριακοσίαις F corr. AY 6 post ὧν
2 litt. eras. Y | παρεχόμεθ' S 7 αὐτοὺς ἡμᾶς S: αὐτοὺς ὑμᾶς FY
ὕμᾶς αὐτοὺς A 8 νῦν om. FY | τριήρεις om. A incl. Bekker |
μή om. A 9 μενοῖτο ut vid. S¹ | τι SFY: εἶναι A 13 πολὺ
om. FAY | δ' ἂν FAY 14 αἱ κρήναι A | ἐπιλείπειν SAY
corr.: ἐπιλείπειν FY¹ 15 ἀθρόα FAY: αθρόα S | καὶ om. A,
cf. XXI 131 at v. Plat. remp. 344^d | λαμβάνῃ] ηἰ in ras. S
16 sq. τὸ τῆς ... ἀκούσεται] τὴν χώραν ὑπάρχειν (ὑπάρχειν cum Harp.
Phot.) ἀφορμὴν ἀκούσεται Dobree | ὀκτακισχίλια F „ἥτοι γραφικὸν
ἀμάρτημά ἐστιν ἡ ...“ Harp. s. ὅτι ἐξακ. | ἐξακισχίλια τάλαντα secl.
G. H. Schaefer 17 εἰποντας S¹ 18 ἀμυνόμεθα Ald. Tayl. Cobet:
ἀμυνόμεθα SFAY | μαραθῶνι AY mg. (ἐν τινι): ἐν μαραθῶνι
SFY¹ | καὶ σαλαμῖνι ante τῶν add. S γρ. F 20 ἐπιλείπειν FAY

- 31 Καὶ μὴν οὐδ' ὃ *τινες* δεδίασιν, μὴ ξενικὸν πολὺ συ-
στήσεται χρήματ' ἔχων, ἀληθὲς εἶναι μοι δοκεῖ. ἐγὼ γὰρ
ἡγοῦμαι ἐπὶ μὲν Αἴγυπτον καὶ Ὀρόνταν καὶ τινὰς τῶν
ἄλλων βαρβάρων πολλοὺς ἂν ἐθέλῃσαι τῶν Ἑλλήνων
μισθοφορεῖν παρ' ἐκείνῳ, οὐχ ἵν' ἐκεῖνος ἔλῃ τινὰ τού- 5
των, ἀλλ' ἵν' εὐπορίαν τιν' ἕκαστος ἑαυτῷ κτησάμενος
ἀπαλλαγῇ τῆς ὑπαρχούσης πενίας· ἐπὶ δὲ τὴν Ἑλλάδα 187
Ἑλλην' οὐδέν' ἂν ἐλθεῖν ἡγοῦμαι. ποῖ γὰρ αὐτὸς τρέ-
32 ψεται μετὰ ταῦτα; εἰς Φρυγίαν ἐλθὼν δουλεύσει; οὐ γὰρ
ὑπὲρ ἄλλον τινὸς ἐστὶν ὁ πρὸς τὸν βάρβαρον πόλεμος ἢ 10
περὶ χώρας καὶ βλου καὶ ἐθνῶν καὶ ἐλευθερίας καὶ πάν-
των τῶν τοιούτων. τίς οὖν οὕτως δυστυχήs ἐστὶν ὅστις
ἑαυτόν, γονέας, τάφους, πατρίδ' ἔνεκα κέρδους βραχείος
προέσθαι βουλήσεται; ἐγὼ μὲν οὐδέν' ἡγοῦμαι. οὐ μὴν
οὐδ' ἐκείνῳ συμφέρει ξένους κρατῆσαι τῶν Ἑλληνικῶν· 15
οἱ γὰρ ἡμῶν κρατήσαντες ἐκείνου γε πάλαι κρείττους
ὑπάρχουσιν· βούλεται δ' ἐκεῖνος οὐκ ἀνελὼν ἡμᾶς ἐπ'
ἄλλοις εἶναι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν πάντων, εἰ δὲ μὴ γε, τῶν
ὑπαρχόντων δούλων ἑαυτῷ νῦν ἄρχειν.
- 33 Εἰ τοίνυν τις οἶεται Θηβαίους ἔσεσθαι μετ' ἐκείνους, 20
ἔστι μὲν χαλεπὸς πρὸς ὑμᾶς ὁ περὶ τούτων λόγος (διὰ

1 διδῶσι A¹ corr. A² | πολὺν S 3 ἐπ' Αἴγυπτον μὲν Flagg |
ὀρόνταν (prius q in ras.) Y 4 θέλῃσαι Flagg 5 μισθοφορεῖν
SF¹A γρ. Y² μισθοφορῆσαι F rec. Y¹ 6 τιν' om. Y | αὐτῶι
FY 7 τὴν δ' Flagg | ἄλλην ἐλλάδα F, 5 litt. ante ἐλ. eras. Y
8 ἂν ἐλθεῖν οὐδένα A | ἐλθεῖν SAY mg.: ἐθέλειν F (sed θελ
in ras.) Y¹ 12 ἐστὶ δυστυχῆs FY 14 οὐ SA: καὶ FY
15 ξένοις A cf. schol. p. 232, 23 διὰ τῶν ξένων, Dobree; at cf.
οἱ ... κρατήσαντες | ἑλληνικῶν SAF: ἑλλήνων γρ. F mg. Y
16 κρατήσαντες SFA¹Y: κρατήσοντες A², Dobree 17 ὑπάρ-
χουσιν SA: εἰσὶν FY 18 μὴ γε τῶν SFY: μὴ τῶν γ' A cf.
Dion. Arch. III 29, 3. V 76, 1. VI 23, 3 saepius 21 χαλαιοπος S¹ |
τούτων SA: ἐκείνων FY

γὰρ τὸ μισεῖν αὐτοὺς οὐδ' ἂν ἀληθές οὐδὲν ἡδέως ἀγα-
 θὸν περὶ αὐτῶν ἀκούσαιτε)· οὐ μὴν ἀλλὰ δεῖ τοὺς περὶ
 πραγμάτων μεγάλων σκοποῦντας μηδένα συμφέροντα λο-
 γισμὸν παραλιπεῖν διὰ μηδεμίαν πρόφασιν. ἐγὼ τολῶν
 5 οἶμαι τοσοῦτον ἀπέχειν Θηβαίους τοῦ μετ' ἐκείνου ποτ'
 ἂν ἐλθεῖν ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας, ὥστε πολλῶν ἂν χρημάτων, 34
 εἰ ἔχοιεν δοῦναι, πρῶτασθαι γενέσθαι τιν' αὐτοῖς καιρὸν
 δι' οὗ τὰς προτέρας ἀναλύσονται πρὸς τοὺς Ἑλληνας
 ἀμαρτίας. εἰ δ' ἄρα παντάπασί τις οὕτως οἴεται φύσει
 10 δυστυχεῖς Θηβαίους εἶναι, ἐκεῖνό γε δήπουθεν ἅπαντες
 ἐπίστασθε, ὅτι Θηβαίων τάκεινον φρονούντων ἀνάγκη
 τοὺς τούτων ἐχθροὺς τὰ τῶν Ἑλλήνων φρονεῖν.
 188 Ἑγοῦμαι τολῶν | ἐγὼ ταύτην τὴν τάξιν τοῦ δικαίου 35
 καὶ τοὺς μετ' αὐτῆς ὄντας κρείττους τῶν προδοτῶν καὶ
 15 τοῦ βαρβάρου ἔσεσθαι πρὸς ἅπαντα. ὥστ' οὔτε φοβεῖ-
 σθαὶ φημι δεῖν πέρα τοῦ μετρίου, οὐδ' ὑπαχθῆναι προ-
 τέρους ἐκφέρειν τὸν πόλεμον. καὶ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων
 οὐδέν' ἂν εἰκότως Ἑλλήνων φοβηθέντα τὸν πόλεμον
 τοῦτον ὁρῶ. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν αὐτῶν ὅτι, τέως μὲν κοι- 36
 20 νὸν ἐχθρὸν ἐκεῖνον ὑπειληφότες ὁμονόουν ἀλλήλοις,
 πολλῶν ἀγαθῶν ἦσαν κύριοι, ἐπειδὴ δὲ φίλον αὐτὸν
 νομίσαντες αὐτοῖς ὑπάρχειν περὶ τῶν πρὸς ἑαυτοὺς διη-

1 οὐδὲν om. FY | ἡδέως Dobree: ἡδέως οὐδ' SFAY | ἀγα-
 θόν τι FAY 2 ἀκούσαιτε Y corr.: ἀκούσατε S ἀκούσεσθε F
 ἀκούσεται A ἀκούσεσθε ut vid. Y¹ 5 οἶμαι τοσοῦτ' A 8 δια-
 λύσονται γρ. S^dFY 11 ἀνάγκη A 14 τῶν προδοτῶν κρείτ-
 τους FY 15 ἅπαντα G. H. Schaefer, cf. XXXVI 50: ἅπαντας
 SFAY | οὐτὰς οὐδὲ Y¹ 17 οὐδὲ om. A 18 Ἑλλήνων om. F
 19 τέως SF¹ γρ. FA¹ (τε ὥς) Y¹ Suidas: ἔως F corr. A^sY corr.
 19sq. ἐκεῖνον κοινὸν ἐχθρὸν FY 22 αὐτοὺς F αὐτοὺς Y

- νέχθησαν διαφόρων, ὅς' ἂν οὐδὲ καταρῶμενος ἡῤῥέ τις
 αὐτοῖς, τοσαῦτα πεπόνθασιν κακά; εἴθ' ὃν ἡ τύχη καὶ
 τὸ δαιμόνιον φίλον μὲν ἀλυσιτελῇ, συμφέροντα δ' ἐχθρὸν
 ἐμφανίζει, τοῦτον ἡμεῖς φοβώμεθα; μηδαμῶς· ἀλλὰ μηδ'
 ἀδικῶμεν αὐτόν, ἡμῶν ἕνεκα καὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλή- 5
 37 νων ταραχῆς καὶ ἀπιστίας· ἐπεὶ εἰ γ' ὁμοθυμαδὸν ἦν
 μετὰ πάντων ἐπιθέσθαι μόνῳ, οὐδ' ἀδικεῖν ἡμᾶς ἐκείνῳ
 ἀδίκημ' ἂν ἔθηκα. ἐπειδὴ δὲ τοῦτ' οὐχ οὕτως ἔχει, φυ-
 λάττεσθαι φημι δεῖν μὴ πρόφασιν δῶμεν βασιλεῖ τοῦ τὰ
 δίκαι' ὑπὲρ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ζητεῖν· ἡσυχίαν μὲν 10
 γὰρ ἐχόντων ὑμῶν ὑποπιος ἂν εἴη τοιοῦτόν τι πράττων,
 πόλεμον δὲ ποιησαμένων προτέρων εἰκότως ἂν δοκίῃ
 διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἐχθραν τοῖς ἄλλοις φίλος εἶναι βού-
 38 λεσθαι. μὴ οὖν ἐξελέγξῃθ' ὥς κακῶς ἔχει τὰ Ἑλληνικά,
 συγκαλοῦντες ὅτ' οὐ πείσονται, καὶ πολεμοῦντες ὅτ' οὐ 15
 δυνήσεσθε· ἀλλ' ἔχεθ' ἡσυχίαν θαρροῦντες καὶ παρα-
 σκευαζόμενοι, καὶ βούλεσθ' ἀπαγγέλλεσθαι μὲν περὶ ὑμῶν |
 πρὸς βασιλέα, μὴ μὰ Δί' ὥς ἀποροῦσιν ἢ φοβοῦνται ἢ 189
 θοροβοῦνται πάντες [οἱ Ἕλληνες καὶ Ἀθηναῖοι], πολλοὺ
 39 γε καὶ δεῖ, ἀλλ' ὅτι, εἰ μὲν μὴ τοῖς Ἕλλησιν ὁμοίως 20
 αἰσχροὺς ἦν τὸ ψεύδεσθαι καὶ ἐπιορκεῖν ὥσπερ ἐκείνῳ κα-

1 διαφορῶν Vind. 4 Vat.^b: διαφορῶν SFAY | ὅς'] ὅσα F σα
 in ras. | ἂν οὐδὲ] οὐδ' ἂν Tournier 3 ἀλυσιτελῇ Y 4 φοβοῦ-
 μεθα A Hermog. III 151 W. (177, 17 R.) | μηδ' AY³ mg.: μὴ SFY¹
 5 αὐτόν ἡμῶν SF: αὐτόν ἡμῶν αὐτῶν γε. FAY³ mg. ἡμῶν αὐτῶν
 Y¹ αὐτῶν ἡμῶν Par. Coisl. 6 ἀπιστίας S¹ | ὁμοθυμον S¹ F 7 ἀδι-
 κεῖν ἂν S² mg. FY | ἀδικεῖν ἡμᾶς ἐκείνῳ secl. Blass 7sq. ἐκείνῳ
 ἀδίκημ' ἂν ἔθηκα SFY: ἔθηκα ἐκείνῳ A 8 οὐχ] v post add. F
 11 πράττων^{ειν} F πράττειν Y³ 12 πρότερον A 13 φίλοις S¹
 15 πείσονται SF¹: πείσετε F rec. AY 17 βούλεσθαι S | ἐπαγ-
 γέλλεσθαι A | μὲν om. FY del. Tournier | περὶ] παρὰ Tournier
 19 οἱ Ἕλληνες καὶ Ἀθηναῖοι secl. Weil 20 μὲν om. FY

λόν, πάλαι ἂν ἐπ' αὐτὸν ὑμεῖς ἐπορεύεσθε, νῦν δὲ τοῦτο
 μὲν οὐκ ἂν ποιήσαιτε, ὑμῶν ἕνεκ' αὐτῶν, εὐχεσθε δὲ
 πᾶσι τοῖς θεοῖς τὴν αὐτὴν λαβεῖν παράνοιαν ἐκείνων
 ἦνπερ ποτὲ τοὺς προγόνους αὐτοῦ. καὶ ταῦτ' ἂν ἐπὶ
 5 σκοπεῖν αὐτῷ, οὐκ ὀλιγώρως ὑμᾶς βουλευομένους εὐρή-
 σει. ἐκ μὲν γὰρ τῶν πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ προγόνους πολέμων 40
 σύννοιδεν τὴν πόλιν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην γεγεννημένην,
 ἐκ δὲ τῆς ἡσυχίας ἧς ἦγέν ποτε, οὐδεμιᾶς τῶν ἄλλων
 Ἑλληνίδων πόλεων τοσοῦτον ὅσον νῦν ὑπεράλρουσαν.
 10 καὶ μὴν καὶ τοὺς Ἑλληνας ὁρᾷ δεομένους ἦτοι τινὸς
 ἐκουσίου ἢ ἀκουσίτου διαλλακτοῦ, τοῦτον δ' αὐτὸν ἂν
 οἶδεν φανέντ' αὐτοῖς, εἰ πόλεμον κινολῇ. ὥστε καὶ
 γνώριμα καὶ πλίστ' αὐτῷ τῶν ἀπαγγελλόντων ἀκούειν
 ἔσται.
 15 Ἴνα δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι μὴ μακρὰ λῖαν λέγων 41
 ἐνοχλῶ, τὰ κεφάλαι' ὧν συμβουλεύω φράσας ἄπειμι. παρα-
 σκευάζεσθαι μὲν πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθροὺς κελεύω,
 ἀμύνεσθαι δὲ βασιλέα καὶ πάντας, ἔαν ἀδικεῖν ἐπιχειρῶ-
 σιν, ταύτῃ τῇ αὐτῇ δυνάμει φημι δεῖν, ἄρχειν δὲ μηδε-
 20 νὸς μήτε λόγου μήτ' ἔργου ἀδίκου, τὰ δ' ἔργ' ἡμῶν ὅπως
 ἄξια τῶν προγόνων ἔσται σκοπεῖν, μὴ τοὺς ἐπὶ τοῦ βή-

1 ἐπ' αὐτὸν ὑμεῖς S: ὑμεῖς ἐπ' αὐτὸν A ὑμεῖς ἐπ' ἐκείνον FY
 2 ποιήσαιτε Y corr.: ποιήσετε SFAY¹ | εὐχεσθαι S 4 ἐπὶ] ἐπειγῇ S
 5 ὀλιγώρως] ἀλόγως γρ. S^a γρ. F 6 τοὺς om. S¹ 8 ἧς S: ἧς F
 ἦν AY | ποτε SF: πρὸ τοῦ γρ. S^a Y πρὸ τούτων A (dittographia) |
 οὐδεμιᾶς post πόλεων v. 9 pon. AY | ἄλλων om. Y 11 ἂν om. A
 13 τὰ τῶν A | ἀγγελλόντων A 15 μακρὰ λῖαν λέγων S: μακρὰ
 λέγων λῖαν FY μακρολογίαν λέγων A 17 μὲν om. Y 18 ἀμύ-
 νασθαι Y | δὲ καὶ FAY | ἂν FY 19 αὐτῇ om. FAY 20 ἀδίκου
 suspectum; post ἄρχειν δὲ transp. Blass, post μηδενὸς Weil | δ'
 om. S 21 σκοπεῖν SA: σκοπῶμεν FY (ω in ras. Y¹) | μὴ] δὴ S |
 τοῦ om. F

ματος λόγους. καὶ ταῦτα ποιῆτε, καὶ ὑμῖν αὐτοῖς καὶ τοῖς ἀναντία πέλθουσι συμφέροντα πράξετε· οὐ γὰρ ὀργισθ' αὐτοῖς ὕστερον, νῦν ἁμαρτάνοντες.

2 ὀργισθήσεσθε FY 3 ἁμαρτῶντες S corr. ἁμαρτάνοντες A

In SF subscriptum

ΠΕΡΙ ΤΩΝ (om. F) ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ

Ἢ Ἢ Ἢ □ Δ Δ Δ Δ

addidit S^d Δ (i. e. διώρεται) et m. rec. Δ

in AY ΠΕΡΙ ΤΩΝ (om. Y) ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ

XV

190 ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΡΟΔΙΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

Τὸν συμμαχικὸν κληθέντα πόλεμον <ἤραντο> πρὸς Ἀθη-
ναίους Χίοι καὶ Ῥόδιοι καὶ Βυζάντιοι, πρότερον μὲν αὐτῶν
ὑπήκοοι γεγονότες, τότε δ' ἑλληλοῖς συμμαχίαν πεποιημένοι
κατὰ τῶν Ἀθηναίων. γέλτονες δ' ὄντες οἱ Ῥόδιοι τῇ Καρίᾳ
5 πρὸς τὸν ταύτης ὑπαρχον Μάυσωλον οἰκείως ἔχειν ἐδόκουν.
ὁ δὲ κατ' ὀλίγον πιστευόμενος ὑπ' αὐτῶν ἐπιβουλὴν κατὰ τοῦ
δήμου συνεστήσατο, καὶ τὴν δημοκρατίαν τῶν Ῥοδίων ἀφελό-
μενος ὀλίγοις τοῖς δυνατωτάτοις τὴν πόλιν κατεδούλωσεν. συμ-
βουλεύει τολύπην ὁ Δημοσθένης μὴ περιορᾶν ταῦτα, ἀλλὰ βοηθεῖν
10 τῷ δήμῳ τῶν Ῥοδίων, συμφέρειν λέγων τοῖς Ἀθηναίοις τὸ
δημοκρατεῖσθαι τὰς πόλεις. εἰ δ' ἡδικήκασιν ἡμᾶς Ῥόδιοι,
φησὶν, ἀλλὰ πρέπειν ἐστὶν ἡμῖν καὶ σύνηθες τὸ καὶ τοὺς λυ-
πήσαντάς τι τῶν Ἑλλήνων ἐλευθεροῦν καὶ μὴ μνησικακεῖν
ἀμαρτάνουσιν εἰς τὴν πόλιν.

15 Οἶμαι δεῖν ἡμᾶς ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι περὶ τηλικούτων ^{Prooem}
βουλευομένους διδόναι παρηρησίαν ἐκάστῳ τῶν συμβου- ^{XXVII}

In titulo ΤΗΣ ΤΩΝ Α ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ Υ (non in arg.)
ὑπόθεσις τῆς Ῥοδίων ἐλευθερίας F 1 ἤραντο add. Felicianus;
post ἀθηναίους habet signum = Y, quid in mg. scriptum sit non
dispicio 5 μάυσωλον F 6 πιστευόμενος] πεισθεῖς F („voluit
πιστευθεῖς“ Voemel) 8 δυνατωτέροις codd. 10 λέγων Y corr.:
om FY¹ cf. arg. ad or. XVI 11 sq. φησὶ Ῥόδιοι Y 12 ἡμῖν Y
15 ἡμᾶς om. S¹ add. ead. ut vid.

- λευόντων. ἐγὼ δ' οὐδεπώποθ' ἡγησάμην χαλεπὸν τὸ διδά-
 ξαι τὰ βέλτισθ' ὑμᾶς (ὥς γὰρ εἰπεῖν ἀπλῶς, ἅπαντες| ὑπάρ- 191
 χειν ἐγνωκότες μοι δοκεῖτε), ἀλλὰ τὸ πείσαι πράττειν
 ταῦτα· ἐπειδὴν γὰρ τι δόξῃ καὶ ψηφισθῇ, τότε ἴσον τοῦ
 2 πραχθῆναι ἀπέχει ὅσονπερ πρὶν δόξαι. ἔστι μὲν οὖν ἐν 5
 ᾧ ἐγὼ νομίζω χάριν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς ὀφείλειν, τὸ τοὺς
 διὰ τὴν αὐτῶν ὕβριν ὑμῖν πολεμήσαντας οὐ πάλαι, νῦν
 ἐν ὑμῖν μόνοις τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἔχειν τὰς ἐλπίδας.
 ἄξιον δ' ἡσθῆναι τῷ παρόντι καιρῷ· συμβήσεται γάρ,
 ἐὰν ἂ χρὴ βουλευσέσθ' ὑπὲρ αὐτοῦ, τὰς παρὰ τῶν δια- 10
 βαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργῳ μετὰ δό-
 3 ξης καλῆς ἀπολύσασθαι. ἡτιάσαντο μὲν γὰρ ἡμᾶς ἐπι-
 βουλεύειν αὐτοῖς Χίοι καὶ Βυζάντιοι καὶ Ῥόδιοι, καὶ διὰ
 ταῦτα συνέστησαν ἐφ' ἡμᾶς τὸν τελευταῖον τουτονὶ πό-
 λεμον· φανήσεται δ' ὁ μὲν πρυτανεύσας ταῦτα καὶ περ- 15
 σας Μανύσωλος, φίλος εἶναι φάσκων Ῥοδίων, τὴν ἐλευ-
 θερίαν αὐτῶν ἀφηρημένος, οἱ δ' ἀποδελξαντες ἑαυτοὺς
 συμμάχους Χίοι καὶ Βυζάντιοι τοῖς ἀτυχήμασιν αὐτῶν οὐ
 4 βεβοηθηκότες, ὑμεῖς δ', οὓς ἐφοβοῦντο, μόνοι τῶν πάν-
 των τῆς σωτηρίας αὐτοῖς αἵτιοι. ἐκ δὲ τοῦ ταῦθ' ὕφ' 20
 ἀπάντων ὀφθῆναι ποιήσετε τοὺς πολλοὺς ἐν ἀπάσαις ταῖς

1 τὸ om. FY 2 ἀπλῶς εἰπεῖν A prooem. XXVII (positio
 usitata cf. XX 124. XI 2) | πάντες prooem. 3 ἐγνωκότες ὑπάρ-
 χειν FAY | ἐμοίγε prooem. | πράττειν πείσαι FY 4 τότε ἴσον S
 prooem.: τοσοῦτον γρ. S^d FY τότε τοσοῦτον A | τοῦ om. Y¹ 5 ὅσον
 FY | ἐν SFY: ἐξ A om. prooem. 6 νομίζω δεῖν A | τὸ] om. S¹
 prooem. ὀρῶντας A | τοὺς SFY: τούτους A prooem. 7 ὑμῖν
 μὲν ... νῦν δ' A 8 ἐν ἡμῖν S 9 ὑμῖν post γὰρ add. FAY
 prooem. 10 ὑπὲρ γρ. S^d Y prooem: περὶ SA γρ. Y² ^{περὶ} ὑπὲρ F | αὐτοῦ
 SAY: αὐτῶν γρ. S^d αὐτοῦ F | τὰς om. S¹ add. S^d 14 τουτονὶ
 τὸν τελευταῖον A | τοῦτο Y 17 αὐτῶν S: αὐτοὺς FA αὐτοὺς Y
 18 ἀτυχήμασιν FAY 20 sq. ὑπὸ πάντων FAY 21 ποιήσεται S¹

πόλεσι τοῦτο ποιείσθαι σύμβολον τῆς αὐτῶν σωτηρίας,
ἐὰν ὑμῖν ὧσιν φίλοι, οὗ μείζον οὐδὲν ἂν ὑμῖν γένοιτ' ἀγα-
θόν, ἢ παρὰ πάντων ἐκόντων ἀνυπόπτου τυχεῖν εὐνοίας.

Θαυμάζω δ' ὅτι τοὺς αὐτοὺς ὁρῶ ὑπὲρ μὲν Αἰγυπτίων 5
5 τάναντία πράττειν βασιλεῖ τὴν πόλιν πελθοντας, ὑπὲρ
δὲ τοῦ Ῥοδίων δήμου φοβουμένους τὸν ἄνδρα τοῦτον.
καίτοι τοὺς μὲν Ἑλληνας ὄντας ἅπαντες ἴσασιν, τοὺς δ'
192 ἐν τῇ ἀρχῇ | τῇ 'κείνου μεμερισμένους. οἶμαι δ' ὑμῶν 6
μνημονεύειν ἐνίοις, ὅτι ἡνίκ' ἐβουλεύεσθ' ὑπὲρ τῶν
10 βασιλικῶν, παρελθὼν πρῶτος ἐγὼ παρήνευσα, οἶμαι δὲ
μόνος ἢ δεύτερος εἶπειν, ὅτι μοι σωφρονεῖν ἂν δοκεῖτε,
εἰ τὴν πρόφασιν τῆς παρασκευῆς μὴ τὴν πρὸς ἐκείνους
ἔχθραν ποιοῖσθε, ἀλλὰ παρασκευάζοισθε μὲν πρὸς τοὺς xiv
11.41
ὑπάρχοντας ἐχθρούς, ἀμύνοισθε δὲ κακείνους, ἐὰν ὑμᾶς
15 ἀδικεῖν ἐπιχειρῇ. καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν εἶπον ταῦθ', ὑμῖν δ'
οὐκ ἐδόκουν ὁρθῶς λέγειν, ἀλλὰ καὶ ὑμῖν ἡρεσκεν ταῦτα.
ἀκόλουθος τοίνυν ὁ νῦν λόγος ἐστὶ μοι τῷ τότε ρηθέντι. 7
ἐγὼ γάρ, εἰ βασιλεὺς παρ' αὐτὸν ὄντα με σύμβουλον
ποιοῖτο, ταῦτ' ἂν αὐτῷ παραινέσαιμ' ἅπερ ὑμῖν, ὑπὲρ μὲν
20 τῶν αὐτοῦ πολεμεῖν, ἐὰν τις ἐναντιῶται τῶν Ἑλλήνων,
ὧν δὲ μηδὲν αὐτῷ προσήκει, τούτων μηδ' ἀντιποιεῖσθαι
τὴν ἀρχήν. εἰ μὲν οὖν ὧλως ἐγνώκατ' ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 8

1 σύμβουλον Y¹ 2 ἐὰν] ἂν A | ἂν ὑμῖν οὐδὲν A 4 ὅτι] ὅταν
Gebauer; fortasse ὅτι deleto ὁρῶν scribendum est 6 τὸν αὐτόν

ὑπὲρ

ἄνδρα τοῦτον FAY 7 ἅπαντας F 9 ὑπὲρ SA: περὶ F περὶ Y
10 ἐγὼ πρῶτος A 11 μόνος S: καὶ μόνος FAY | δοκεῖτε SY¹:
δοκοῖτε FAY corr. 13 ποιοῖσθε FY: ποιείσθε SA 14 ἀμύ-
νοισθε FAY: ἀμύνεσθε S | ἂν A 15 ἐπιχειρῇ ἀδικεῖν A¹
corr. ead. | ταῦτα εἶπον FY 17 ὁ νῦν om. FY 18 εἰ om. Y¹
19 ταῦτ' Baiter: ταῦτ' SFAY 20 ἐναντιοῦται A 21 ὧν
om. Y¹ | προσήκειν Y corr.

ὅσων ἂν βασιλεὺς ἐγκρατὴς γένηται φθάσας ἢ παρακρου-
 σάμενός τινας τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν, παραχωρεῖν, οὐ καλῶς
 ἐγνώκατε, ὥς ἐγὼ κρίνω· εἰ δ' ὑπὲρ τῶν δικαίων καὶ πο-
 λεμῆν, ἂν τούτου δέῃ, καὶ πάσχειν ὅτιοῦν οἴεσθε χρῆναι,
 πρῶτον μὲν ὑμῖν ἤττον δεήσει τούτων, ὅσῳ ἂν μᾶλλον 5
 ἐγνωκότες ἦτε ταῦτα, ἔπειθ' ἂ προσήκει φρουεῖν δόξετε.
 9 Ὅτι δ' οὐδὲν καινὸν οὐτ' ἐγὼ λέγω νῦν κελεύω· Ρο-
 δίους ἐλευθεροῦν, οὐδ' ὑμεῖς, ἂν πεισθῆτε, ποιήσετε,
 τῶν γεγενημένων ὑμᾶς τι καὶ συνενηνοχότων ὑπομνήσω.
 ὑμεῖς ἐξεπέμψατε Τιμόθεόν ποτ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι 10
 βοηθήσουτ' Ἀριοβαρζάνη, προσγράψαντες τῷ ψη|φίσματι 193
 „μὴ λύοντα τὰς σπονδὰς τὰς πρὸς τὸν βασιλέα“. ἰδὼν δ'
 ἐκεῖνος τὸν μὲν Ἀριοβαρζάνην φανερώς ἀφεστῶτα τοῦ
 βασιλέως, Σάμον δὲ φρουρουμένην ὑπὸ Κυπροθέμιδος,
 ὃν κατέστησε Τιγράνης ὁ βασιλέως ὑπαρχος, τῷ μὲν 15
 ἀπέγνω μὴ βοηθεῖν, τὴν δὲ προσκαθεζόμενος καὶ βοη-
 10 θήσας ἤλευθέρωσεν· καὶ μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐ
 γέγονεν πόλεμος διὰ ταῦθ' ὑμῖν. οὐ γὰρ ὁμοίως οὐδεὶς
 ὑπὲρ τε τοῦ πλεονεκτεῖν πολεμήσειεν ἂν καὶ τῶν ἑαυτοῦ,
 ἀλλ' ὑπὲρ μὲν ὧν ἐλαττοῦνται μέχρι τοῦ δυνατοῦ πάντες 20

1 ἦ SA: καὶ FY 2 πόλεσιν F¹Y: πόλεσι SF corr. A
 3 ὑπὲρ γs FAY 4 ὅτιοῦν SAY corr.: ὅτιοῦν ἂν F ὅτι ἂν
 οἶν Y¹ | οἴεσθαι S 5 τούτου^{ωv} F τούτου Y 6 προσήκει om. A
 7 καινὸν οὐτ' SFY: οὐτ' ἐκεῖνον ἀδικεῖν A 8 ἂν SFY¹: εἰ
 AY corr. | πεισθῆτε S¹: πεισθῆτε μοι S corr. A πεισθείητέ μοι
 FY 9 συνενηχότων A συνενεγκόντων γρ. F 11 post Ἀριο-
 βαρζάνη add. φανερώς ἀφεστῶτα του βασιλέως S ex v. 13 12 τὸν
 om. FY | ἰδὼν S¹ | post ἰδὼν eras. δε F 13 μὲν om. A | αριο-
 βαρζάνη S | τοῦ om. hic S 14 κυπροθέμιδος S¹ 16 μὴ
 om. A | βοηθήσας SA: πολεμήσας FY 18 γέγονεν Blass: γέγρονε
 SFAY 19 ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῦ FY 20 μὲν om. F¹ add. mg. |
 ὧν] τῶν ut vid. S¹ ἂν ἐλαττωνται Stob. flor. LIV 33 | μέχρι in
 fin. et initio fol. iteratum in A, prius erasum

πολεμοῦσιν, ὑπὲρ δὲ τοῦ πλεονεκτεῖν οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἐφίενται μέν, ἐάν τις ἐᾷ, ἐάν δὲ κωλυθῶσιν, οὐδὲν ἡδικηκέναι τοὺς ἐναντιωθέντας αὐτοῖς ἡγοῦνται.

Ὅτι δ' οὐδ' ἂν ἐναντιωθῆναι μοι δοκεῖ τῇ πράξει ταύτῃ 11
 5 νῦν Ἀρτεμισία τῆς πόλεως οὔσης ἐπὶ τῶν πραγμάτων, μίκρ' ἀκούσαντες σκοπεῖτ' εἶτ' ὁρθῶς λογίζομαι ταῦτ' εἶτε μή. ἐγὼ νομίζω, πράττοντος μὲν ἐν Αἰγύπτῳ πάνθ' ὡς ὠρμηκεν βασιλέως, σφόδρ' ἂν Ἀρτεμισίαν πειραθῆναι περιποιῆσαι Ῥόδον αὐτῇ, οὐ τῇ βασιλέως εὐνοίᾳ, ἀλλὰ
 10 τῷ βούλεσθαι πλησίον αὐτῆς διατρίβοντος ἐκείνου μεγάλην εὐεργεσίαν καταθέσθαι πρὸς αὐτόν, ἵν' ὡς οἰκειότατ' αὐτὴν ἀποδέχεται· πράττοντος δ' ὡς λέγεται, καὶ διη- 12
 μαρτηκότος οἷς ἐπεχείρησεν, ἡγεῖσθαι τὴν νῆσον ταύτην, ὅπερ ἔστιν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ἂν εἶναι βασιλεῖ χρησίμην
 15 ἐν τῷ παρόντι, τῆς δ' αὐτῆς ἀρχῆς ἐπιτελίσμα πρὸς τὸ μῆδ' ὅτιοῦν παρακινεῖν. ὥστε μοι δοκεῖ μᾶλλον ἂν ὑμᾶς ἔχειν, μὴ φανερώς αὐτῆς ἐνδούσης, ἢ κείνον λαβεῖν βού-
 194 λεσθαι. οἶμαι μὲν οὖν οὐδὲ βοηθήσειν αὐτήν, ἂν δ' ἄρα τοῦτο ποιῇ, φάύλως καὶ κακῶς. ἐπεὶ καὶ βασιλεῖα γε, ὅ τι 13
 20 μὲν ποιήσει μὰ Δί' οὐκ ἂν εἴποιμ' ἔργῳ· ὡς οἶδα, ὅτι μέντοι συμφέρει τῇ πόλει δῆλον ἤδη γενέσθαι πότερ' ἀντιποιήσεται τῆς πόλεως τῆς Ῥοδίων ἢ οὐ, τοῦτ' ἂν ἰσχυρισάμην· οὐ γὰρ ὑπὲρ Ῥοδίων βουλευτέον, ὅταν

1 πολέμουσιν A 3 αὐτοῖς om. FY 4 ἂν om. FY¹
 6 ὁρθῶς ἐγὼ FY 7 εἶτε καὶ μή FY 8 ὡς SFY¹: δσ' AY⁸ mg. | βασιλέως] βασιλεὺς ὡς S | αρτεμισιαν S¹ 9 οὐ τῇ] οὐχι Tournier | ἀλλὰ τῷ] αμα του S¹ 11 sq. οικειοτατα ταυτην S
 12 ἀποδέχοιτο FY 13 οἷς] οἱ S δσ' Tournier 14 ἂν om. FY
 16 ὥστ' ἐμοὶ A 19 φάύλω F¹ | γε om. FY 20 ποτε post μὲν add. FY 22 αντιποιήσετε S ἀντιποιεῖται Blass | τοῦτ' S: ταῦτα F ταῦτ' AY 23 ὅταν S: ἂν FAY

ἀντιποιῇται, μόνον, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν πάντων Ἑλλήνων.

- 14 Οὐ μὴν οὐδ' ἂν εἰ δι' αὐτῶν εἶχον τὴν πόλιν οἱ νῦν ὄντες ἐν αὐτῇ Ῥόδιοι, παρήνεσ' ἂν ὑμῖν τούτους ἐλέσθαι, οὐδ' εἰ πάνθ' ὑπισχνοῦνθ' ὑμῖν ποιήσιν. ὁρῶ 5 γὰρ αὐτοὺς τὸ μὲν πρῶτον, ὅπως καταλύσωσιν τὸν δῆμον, προσλαβόντας τινὰς τῶν πολιτῶν, ἐπειδὴ δὲ τοῦτ' ἔπραξαν, πάλιν ἐκβαλόντας τούτους· τοὺς οὖν μηδετέροις πιστῶς κεχρημένους οὐδ' ἂν ὑμῖν βεβαλούς ἡγοῦμαι γε-
15 νέσθαι συμμάχους. καὶ ταῦτ' οὐδεπώποτ' εἶπον ἄν, εἰ 10 τῷ Ῥοδίῳ δῆμῳ μόνον ἡγοῦμην συμφέρειν· οὔτε γὰρ προξενῶ τῶν ἀνδρῶν οὔτ' ἰδίᾳ ξένος αὐτῶν οὐδέ τις ἐστὶ μοι. οὐ μὴν οὐδ' εἰ ταῦτ' ἀμφοτέρ' ἦν, εἰ μὴ συμφέρειν ὑμῖν ἡγοῦμην, εἶπον ἄν, ἐπεὶ Ῥοδίοις γ', εἰ οἶόν τε τοῦτ' εἰπεῖν τῷ συναγορεύοντι τῇ σωτηρίᾳ αὐτῶν, συγχαίρω 15 τῶν γεγενημένων. τοῦ κομίσασθαι γὰρ τὰ ὑμέτερ' ὑμῖν φθονήσαντες τὴν ἑαυτῶν ἐλευθερίαν ἀπολωλέκασιν, καὶ παρὸν αὐτοῖς Ἑλλήσι καὶ βελτίοσιν αὐτῶν [ὑμῖν] ἐξ ἴσου συμμαχεῖν, βαρβάροις καὶ δούλοις, οὓς εἰς τὰς ἀκροπό-
16 λεις παρεῖνται, δουλεύουσιν. ὀλίγου δὲ δέω λέγειν, ἔαν 20 αὐτοῖς ὑμεῖς ἐθελήσητε βοηθήσαι, ὥς καὶ συνενήνοχε 195

1 ἀντιποιεῖτε S | ὑμῶν AY | πάντων τῶν FAY 3 ἂν om. A¹ add. A² 4 παρήνεσ' ἂν] παρήνευσαν A 5 ἡμῖν Y | ποιήσιν ὑμῖν A 8 ἔπραξεν F 9 γεγενῆσθαι βεβαλούς ἡγοῦμαι A 10 οὐδέποτε FY¹ 12 προξενῶν F corr. Y¹ | ἰδιώξενος F (voluit ἰδιοξένως quo verbo Dion. Arch. I 84, 3 al. utitur) ἰδιοξένως ut vid. Y¹ | οὐδεις αὐτῶν A 13 οὐδ' εἰδ A¹ corr. ead. 14 ἡμῖν S¹ ὑμῶν Y¹ | ἐπὶ S¹ | εἰ om. A 15 αὐτῶν ante συναγορεύοντι deletο τῷ Tournier 16 τοῦ κομίσασθαι γὰρ S: ὅτι τοῦ κομίσασθαι FAY | ὑμῖν τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν A 17 αὐτῶν FAY | τε καὶ A 18 αὐτῶν Tournier: αὐτῶν μῖν SA | ὑμῖν αὐτῶν FY 19 οὓς] τοὺς S 20 δὲ om. S 20 sq. ἂν ὑμεῖς αὐτοῖς FY

ταῦτ' αὐτοῖς· εὐ μὲν γὰρ πράττοντες οὐκ οἶδ' εἴ ποτ'
 ἂν εὖ φρονῆσαι ἠθέλησαν, ὅντες Ῥόδιοι, ἔργῳ δὲ πε-^{Prooem.}
 ραθέντες καὶ διδαχθέντες ὅτι πολλῶν κακῶν ἢ ἄνοι^{XXIV 4}
 αἰτία τοῖς πολλοῖς γίνεται, τάχ' ἂν, εἰ τύχοιεν, σωφρο-
 5 νέστεροι πρὸς τὸν λοιπὸν τοῦ χρόνου γένοιτο. τοῦτο
 δ' οὐ μικρὰν ὠφέλειαν αὐτοῖς ἡγοῦμαι. φημὶ δὴ χρῆναι
 πειραῶσθαι σφῶν τούτους ἄνδρας καὶ μὴ μνησικακεῖν, ἐν-
 θυμουμένους ὅτι πολλὰ καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευ-
 σάντων ἐξηπάτησθε, ὧν οὐδενὸς αὐτοὶ δοῦναι δίκην δι-
 10 καιον ἂν εἶναι φήσατε.

Ὅρατε δὲ κἀκεῖν' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι πολλοὺς 17
 ὑμεῖς πολέμους πεπολεμήκατε καὶ πρὸς δημοκρατίας καὶ
 πρὸς ὀλιγαρχίας. καὶ τοῦτο μὲν ἴστε καὶ αὐτοί· ἀλλ' ὑπὲρ
 ὧν πρὸς ἑκατέρους ἔσθ' ὑμῖν ὁ πόλεμος, τοῦτ' ἴσως ὑμῶν
 15 οὐδεὶς λογίζεται. ὑπὲρ τίνων οὖν ἐστίν; πρὸς μὲν τούτους
 δῆμους ἢ περὶ τῶν ἰδίων ἐγκλημάτων, οὐ δυνηθέντων
 δημοσίᾳ διαλύσασθαι ταῦτα, ἢ περὶ γῆς μέρους ἢ θῶρον
 ἢ φιλονικίας ἢ τῆς ἡγεμονίας, πρὸς δὲ τὰς ὀλιγαρχίας
 ὑπὲρ μὲν τούτων οὐδενός, ὑπὲρ δὲ τῆς πολιτείας καὶ τῆς
 20 ἐλευθερίας· ὥστ' ἔγωγ' οὐκ ἂν δκνήσαιμ' εἰπεῖν μᾶλλον 18
 ἡγεῖσθαι συμφέρειν δημοκρατουμένους τοὺς Ἑλληνας
 ἅπαντας πολεμεῖν ὑμῖν ἢ ὀλιγαρχουμένους φίλους εἶναι.

2 ἂν om. FY¹ | ἠθέλησαν εὖ φρονῆσαι Tournier 4 πολλοῖς
 αἰτία FY 5 τὸν SF¹A: τὸ F corr. Y | τοῦ om. S¹ add. ead. (?)
 mg. 6 οὐ] οὐχί A γρ. Y³ | μικρὰν ὠφέλειαν αὐτοῖς SA γρ. Y³:
 μικρὸν αὐτοῖς ὠφέλημα FY¹ | δῆ] δεῖ A¹ corr. ead. 8 ὑπὸ]
 ἐπὶ S | βουλευσάντων Y 9 δίκην δοῦναι FY 10 εἰ ἀνεῖναι S¹
 φήσατε SFA 12 ὑμεῖς πολέμους πεπολ. S: ὑμεῖς πεπολ. πολέ-
 μους FY πολέμους ὑμεῖς πεπολ. A 13 μὲν ἴστε SAY corr.:
 ἴστε μὲν F ἴστα Y¹ 14 ὑμῶν] ὑμῖν F¹ 18 φιλονικίας Blass:
 φιλονεικίας SAY³ mg. φιλοτιμίας FY¹ | ἡγεμονίας A¹ 19 δὲ
 om. S¹ 22 ὑμῖν O: ἡμῖν SFAY

πρὸς μὲν γὰρ ἐλευθέρους ὄντας οὐ χαλεπῶς ἂν εἰρήνην
 ὑμᾶς ποιήσασθαι νομίζω, ὅποτε βουλευθῆητε, πρὸς δ'
 ὀλιγαρχομένους οὐδὲ τὴν φιλίαν ἀσφαλῆ νομίζω· οὐ γὰρ
 ἔσθ' ὅπως ὀλίγοι πολλοῖς καὶ ζητοῦντες ἄρχειν τοῖς μετ'
 ἰσηγορίας ξῆν ἡρημένοις εὖνοι γένοιντ' ἂν.

5

- 19 Θανμάξω δ' εἰ | μηδεὶς ὑμῶν ἡγείται Χίων ὀλιγαρχου- 196
 μένων καὶ Μυτιληναίων, καὶ νυνὶ Ῥοδίων καὶ πάντων
 ἀνθρώπων ὀλίγου δέω λέγειν εἰς ταύτην τὴν δουλείαν
 ὑπαγομένων συγκινδυνεύειν τὴν παρ' ἡμῖν πολιτείαν,
 μηδὲ λογίζεται τοῦθ' ὅτι οὐκ ἔστιν ὅπως, εἰ δὲ ὀλιγαρχ- 10
 χίας ἅπαντα συστήσεται, τὸν παρ' ὑμῖν δῆμον ἐάσουσιν.
 ἴσασιν γὰρ οὐδένας ἄλλους πάλιν εἰς ἐλευθερίαν τὰ πράγ-
 ματ' ἂν ἐξάγοντας· ὅθεν δὴ κακὸν αὐτοῖς ἂν τι γενέσθαι
 20 προσδοκῶσιν, τοῦτ' ἀνελεῖν βουλήσονται. τοὺς μὲν οὖν
 ἄλλους τοὺς ἀδικοῦντάς τινες αὐτῶν τῶν κακῶς πεπον- 15
 θότων ἐχθροὺς ἡγείσθαι χρή· τοὺς δὲ τὰς πολιτείας
 καταλύοντας καὶ μεθιστάντας εἰς ὀλιγαρχίαν κοινούς
 ἐχθροὺς παραινῶ νομίζειν ἁπάντων τῶν ἐλευθερίας
 21 ἐπιθυμούντων. ἔπειτα δίκαιον ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δημο-
 κρατουμένους αὐτοὺς τοιαῦτα φρονοῦντας φαίνεσθαι 20
 περὶ τῶν ἀνυχούντων δήμων, οἷάπερ ἂν τοὺς ἄλλους

1sq. ὑμᾶς εἰρήνην FY 2 βούλησθε F¹ corr. rec. | πρὸς δὲ τοὺς
 FY 4 τοῖς πολλοῖς G. H. Schaefer 5 γένοιντ' Y¹ 9 συγκιν-
 δυνεύειν S¹ cf. ad XIV 18 | τι ante τὴν add. S corr. FAY | ἡμῶν F
 ὑμῶν A 10 λογίζετε S¹ λογίσεσθε S corr. | ὀλιγαρχιῶν F ὀλι-
 γαρχιῶν AY 12 ἄλλος Y¹ | ἐλευθερίαν] inter v et θ ras. 5-6 litt. F
 13 ἂν FY: om. SA post ἄλλους vel ἐλευθερίαν ponit Butcher |
 ἐξάγοντας S: ἐξαγαγόντας A ἐπανάγοντας F ἐπάγοντας Y 14 τοῦτ'
 SA: τούτους FY | τοὺς] τούτους (?) Y¹ 15 ἄλλους τοὺς FAY:
 ἄλλους S 16 χρή om. S¹ 18 πάντων FY 19 καὶ δίκαιον
 FAY 21 οἷάπερ ἂν SA: οἷα FY

ἀξιόσαιτε φρονεῖν περὶ ὑμῶν, εἰ ποθ', ὃ μὴ γένοιτο, τοιοῦτό τι συμβαίῃ. καὶ γὰρ εἰ δίκαιά τις φήσῃ Ῥοδίους πεπονθέναι, οὐκ ἐπιτήδειος ὁ καιρὸς ἐφησθῆναι· δεῖ γὰρ τοὺς εὐτυχοῦντας περὶ τῶν ἀτυχοῦντων ἀεὶ φαίνεσθαι
5 τὰ βέλτιστα βουλευομένους, ἐπειδήπερ ἄδηλον τὸ μέλλον ἅπασιν ἀνθρώποις.

Ἀκούω δ' ἐγὼ πολλάκις ἐνταυθὶ παρ' ὑμῖν τινῶν λε- 22
γόντων ὥς, ὅτ' ἠτύχησεν ὁ δῆμος ἡμῶν, συνεβουλήθησάν
τινες αὐτὸν σφῶσθαι· ὧν ἐγὼ μόνων Ἀργείων ἐν τῷ
10 παρόντι μνησθήσομαι βραχύ τι. οὐ γὰρ ἂν ὑμᾶς βουλο-
μην, δόξαν ἔχοντας τοῦ σφῶσθαι τοὺς ἀτυχοῦντας ἀεὶ, |
197 χείρους Ἀργείων ἐν ταύτῃ τῇ πράξει φανῆναι, οἷον χώραν
ὁμορον τῇ Λακεδαιμονίων οἰκοῦντες, ὁρῶντες ἐκείνους
γῆς καὶ θαλάττης ἄρχοντας, οὐκ ἀπώκησαν οὐδ' ἐφο-
15 βήθησαν εὐνοικῶς ὑμῖν ἔχοντες φανῆναι, ἀλλὰ καὶ πρέ-
σβεις ἐλθόντας ἐκ Λακεδαίμονος, ὥς φασιν, ἐξαιτήσοντας
τινας τῶν φυγάδων τῶν ὑμετέρων ἐψηφίσαντο, ἐὰν μὴ
πρὸ ἡλλίου δύντος ἀπαλλάττονται, πολεμούς κρινεῖν.
εἴτ' οὐκ αἰσχροὺς ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ τὸ μὲν Ἀργείων 23
20 πλῆθος οὐκ ἐφοβήθη τὴν Λακεδαιμονίων ἀρχὴν ἐν ἐκεί-
νοῖς τοῖς καιροῖς οὐδὲ τὴν ῥώμην, ὑμεῖς δ' ὄντες Ἀθη-

1 ἀξιόσαιτε Lambinus: ἀξιόσατε SFAY 2 τοιοῦτό τι del. Dobree, cf. prooem. XXII 2 2sq. εἰ ... οὐκ ἐπιτήδειος SFY: οὐδ' εἰ ... ἐπιτήδειος A 2 φήσῃ S: ἂν φήσειε FAY 5 βου- λευομένους (βουλομένους AY corr.) τὰ βέλτιστα FAY | ἐπειπερ Y 7 ἔγωγε FAY | ἐνταυθοῖ FY corr. | ὑμῶν A 8 ὅτε S corr. FAY: ὅτι S¹ | ὁ δῆμος SA: ἡ πόλις FY | συνεβουλήθησάν

Dobree: συνεβουλεύθησάν SFAY 9 αὐτὸν SA: αὐτήν F αὐτήν Y 11 ἀτυχοῦντας SA: ἀτυχῆσαντας FY | αἰεὶ Y 13 τὴν λακεδαιμ. F 14 ἄρχοντας SFY: κρατοῦντας A 18 δύντος SF¹ γρ. Y⁸: δύ- νοντος F corr. pr. m AY¹ | κρινεῖν Y⁸ mg.: κρίνειν SFAY¹ 21 ἡμεῖς A

- ναῖοι βάρβαρον ἄνθρωπον, καὶ ταῦτα γυναῖκα, φοβή-
σεσθε; καὶ μὴν οἱ μὲν ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν ὅτι πολλάκις
ἤττηνται [ὑπὸ] Λακεδαιμονίων, ὑμεῖς δὲ νενικήκατε μὲν
πολλάκις βασιλέα, ἤττησθε δ' οὐδ' ἅπαξ οὔτε τῶν δού-
λων τῶν βασιλέως οὔτ' αὐτοῦ ἐκείνου· εἰ γὰρ τί που 5
κεκράτηκε τῆς πόλεως βασιλεύς, ἢ τοὺς πονηροτάτους
τῶν Ἑλλήνων καὶ προδότας αὐτῶν χρήμασι πείσας ἢ
24 οὐδαμῶς ἄλλως κεκράτηκε. καὶ οὐδὲ τοῦτ' αὐτῷ συνενή-
νοχεν, ἀλλ' ἅμ' εὐρήσεται αὐτὸν τὴν τε πόλιν διὰ Λακε-
δαιμονίων ἀσθενῆ ποιήσαντα καὶ περὶ τῆς αὐτοῦ βασι- 10
λείας κινδυνεύσαντα πρὸς Κλέαρχον καὶ Κῦρον. οὔτ'
οὖν ἐκ φανεροῦ κεκράτηκεν οὔτ' ἐπιβουλεύσαι συνενή-
νοχεν αὐτῷ. ὁρῶ δ' ὑμῶν ἐνίους Φιλίππου μὲν ὥς ἄρ'
οὐδενὸς ἀξίου πολλάκις ὀλιγωροῦντας, βασιλέα δ' ὥς
ἰσχυρὸν ἐχθρὸν οἷς ἂν προέλῃται φοβουμένους. εἰ δὲ 15
τὸν μὲν ὥς φαῦλον οὐκ ἀμυνούμεθα, τῷ δ' ὥς φοβερῷ
πάνθ' ὑπείξομεν, πρὸς τίνας | ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι παρὰ- 198
ταξόμεθα;
- 25 Εἰσὶ δέ τινες ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι παρ' ὑμῖν δεινότα-
τοι τὰ δίκαια λέγειν ὑπὲρ τῶν ἄλλων πρὸς ὑμᾶς, οἷς 20

1 φοβήσεσθε F: φοβήσεσθαι S φοβηθήσεσθε A Y 2 ἂν ἔχοιεν Y
2 ὑπὸ del. Benseler 4 ἤττησθε] alterum τ s. v. alterum in ras. F
(ἤγησθε?) | οὐδὲ] ante ou 2 litt. eras. Y | οὔτε τῶν FY Bekk.
Anecd. 147, 2: ὑπὸ τῶν S οὐθ' ὑπὸ τῶν A | δούλων τῶν AY:

δοῦλων τοῦ S δοῦλων ^{ων} τοῦ F 5 οὐτ' SFY: οὐθ' ὑπὸ A 6 καὶ
κεκράτηκε FA 8 τοῦτ' SFY: ταῦτ' A 9 ἀλλ' ἅμα AY corr.:
ἀλλὰ μὴν SY¹ ut vid. ἀλλὰ μὴν ἱξ F | αὐτὸν] αὐτοῦ A¹ corr. A⁴ |
διὰ SF¹ (punctis del.) Y corr.: τὴν A om. Y¹ 12 ἐκ τοῦ FY |
ἐπιβουλεύσαι] αι in ras. S | συνενήχε F¹ 15 δὲ] δὴ A 16 ἀμυ-
νόμεθα A cf. [Dion. H.] Ars 354 19 δὲ] δὴ Y | ὧ ἄνδ. ἀθ. in
ras. 2 litt. Y² | ἡμῖν F ἡμῖν Y 20 τὰ om. S

παραινέσαιμ' ἂν ἔγωγε τοσοῦτον μόνον, ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς
 τοὺς ἄλλους ζητεῖν τὰ δίκαια λέγειν, ἵν' αὐτοὶ τὰ προσ-
 ῆκοντα πρῶτοι φαίνωνται ποιοῦντες· ὥς ἔστ' ἄτοπον
 5 περὶ τῶν δικαίων ὑμᾶς διδάσκειν αὐτὸν οὐ δίκαια ποι-
 οῦντα· οὐ γάρ ἐστι δίκαιον ὄντα πολίτην τοὺς καθ' ὑμῶν
 λόγους, ἀλλὰ μὴ τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἐσκέφθαι. φέρε γὰρ 26
 πρὸς θεῶν σκοπεῖτε, τί δή ποτ' ἐν Βυζαντίῳ οὐδεὶς ἐσθ'
 ὁ διδάξων ἐκείνους μὴ καταλαμβάνειν Χαλκηδόνα, ἣ
 βασιλέως μὲν ἐστίν, εἴχετε δ' αὐτὴν ὑμεῖς, ἐκείνοις δ'
 10 οὐδαμῶθεν προσήκεν· μηδὲ Σηλυμβρίαν, πόλιν ὑμετέραν
 ποτὲ σύμμαχον οὔσαν, ὥς αὐτοὺς συντελεῖ ποιεῖν καὶ
 Βυζαντίων ὀρίζειν τὴν τούτων χώραν παρὰ τοὺς ὅρκους
 καὶ τὰς συνθήκας, ἐν αἷς αὐτονόμους τὰς πόλεις εἶναι
 γέγραπται· οὐδὲ Μαύσωλον ζῶντα, οὐδὲ τελευτήσαντος 27
 15 ἐκείνου τὴν Ἀρτεμισίαν οὐδεὶς ἐσθ' ὁ διδάξων μὴ κατα-
 λαμβάνειν Κῶν καὶ Ῥόδον καὶ ἄλλας ἑτέρας πόλεις Ἑλλη-
 νίδας, ὧν βασιλεὺς ὁ κελύων δεσπότης ἐν ταῖς συνθήκαις
 ἀπέστη τοῖς Ἑλλήσι, καὶ περὶ ὧν πολλοὺς κινδύνους καὶ
 καλοὺς ἀγῶνας οἱ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους Ἑλληνες
 20 ἐποίησαντο. εἰ δ' ἄρα καὶ λέγει τις ἀμφοτέροις αὐτοῖς,

1 ἡμῶν F 3 φαίνονται Y¹ | ἔστ'] ἐστι S¹ v add. rec. ἔστιν
 FAY 4 αὐτοὺς ... ποιοῦντας AY corr. 6 λόγους] γ in ras.
 2-3 litt. F 7 τῶν θεῶν Y | σκοπεῖτε suspectat Gebauer |
 δηποθ S 8 διδάσκων FY¹ 9 ὑμεῖς αὐτὴν FY 10 προσήκει
 FAY | σηλυμβραν S | ὑμετέραν] ὑστέραν A¹ corr. A² 11 οὔσαν
 σύμμαχον A | αὐτοὺς] αὐτους S αὐτοὺς FY αὐτὸς A | ποιεῖν] εἰ
 in ras. F 12 Βυζαντίων Dobree: βυζαντίους SF s. v. βυζάντιον
 F¹AY | τούτων AY: τούτου S τούτων^{ov} F 13 τὰς πόλεις om.
 FY¹ 14 μαύσωλον ζῶντα SAY corr.: μανσώλων^{ov} ζῶντος F μαν-
 σῶλον ζῶντος Y¹ 16 κῶ FY¹ | πόλεις ἑτέρας FY ἑτέρας del.
 Cobet 17 καὶ βασιλεὺς FAY 18 κινδύνους del. Cobet
 20 ἀμφοτέροις αὐτοῖς secl. Weil

- 28 ἀλλ' οἷ γε πεισόμενοι τούτοις, ὥς ἔοικεν, οὐκ εἰσὶν. ἐγὼ δὲ δίκαιον μὲν εἶναι νομίζω κατὰγειν τὸν Ῥοδίων δῆμον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ δίκαιον ἦν, ὅταν εἰς ἃ ποιοῦσιν οὗτοι βλέψω, προσήκειν οἷμαι παραινεῖν | κατὰγειν. διὰ 199 τί; ὅτι πάντων μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὰ δίκαια ποιεῖν ἡ ὠρμηκότων αἰσχροὺν ἡμᾶς μόνους μὴ 'θέλειν, ἀπάντων δὲ τῶν ἄλλων ὅπως ἀδικεῖν δυνήσονται παρασκευαζομένων μόνους ἡμᾶς τὰ δίκαια προτείνεσθαι, μηδενὸς ἀντιλαμβανομένους, οὐ δικαιοσύνην ἀλλ' ἀνανδρίαν ἡγοῦμαι· ὁρῶ γὰρ ἅπαντας πρὸς τὴν παροῦσαν δύναμιν 10
- 29 τῶν δικαίων ἀξιουμένους. καὶ παράδειγμα λέγειν ἔχω τούτου πᾶσιν ὑμῖν γινώριμον. εἰσὶ συνθηκαὶ τοῖς Ἑλλήσι διτταὶ πρὸς βασιλέα, ἃς ἐποιήσαθ' ἡ πόλις ἡ ἡμετέρα, ἃς ἅπαντες ἐγκωμιάζουσι, καὶ μετὰ ταῦθ' ὕστερον Λακεδαιμόνιοι, ταύτας ὧν δὴ κατηγοροῦσι· κἂν ταύταις οὐχὶ 15 ταῦτ' αἰεὶ ἀμφοτέραις ὥρισταί. τῶν μὲν γὰρ ἰδίων δικαίων τῶν ἐν ταῖς πολιτείαις οἱ νόμοι κοινὴν τὴν μετουσίαν ἔδωκαν καὶ ἴσῃν καὶ τοῖς ἀσθενέσι καὶ τοῖς ἰσχυροῖς· τῶν δ' Ἑλληνικῶν δικαίων οἱ κρατοῦντες ὥρισταί τοῖς ἡττοσι γίνονται. 20
- 30 Ἐπειδὴ τοίνυν ὑμῖν ἐγνωκέναι τὰ δίκαια ποιεῖν ὑπάρχει, ὅπως καὶ προᾶξαι ταῦτ' ἐφ' ὑμῖν ἔσται δεῖ σκοπεῖν. ἔσται δὲ ταῦτ', ἐὰν ὑποληφθῇτε κοινοὶ προστάται τῆς

4 παραινεῖν SA: παραινέσαι FY, 8 προτείνεσθαι S 9 ἀντιλαμβανομένους] σ puncto notatum S | ἀνανδρίαν F corr. Y: ἀνδρείαν S¹ ἀνανδρείαν S corr. F¹A 11 καὶ ante τῶν add. S corr. FY 11sq. τούτου λέγειν ἔχω FY 13 διτταὶ πρὸς βασιλέα SFY: πρὸς βασιλέα διτταὶ A διτταὶ del. Ald. Tayl. Blass 16 ταῦτα A | ἀμφοτέραις SA: ἀμφοτέροις FY 18 ἰσχυροῖς] ἀγαθοῖς A 20 ἡττω Y¹ 21 ποιεῖν SA: καὶ ποιεῖν FY del. H. Wolf cf. IV 13 | υπαρχεῖν S 23 ἔσται δὲ FAY: ἐστι δε S | προστάται τῆς] προστατης ut vid. S¹ corr. m. ant.

πάντων ἐλευθερίας εἶναι. εἰκότως δέ μοι δοκεῖ χαλεπώ-
 τατον ὑμῖν εἶναι πρᾶξαι τὰ δέοντα. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις
 ἄπασιν ἀνθρώποις εἰς ἀγῶν ἐστὶν ὁ πρὸς τοὺς προδή-
 λους ἐχθρούς, ὧν ἂν κρατήσωσιν, οὐδὲν ἐμποδῶν αὐτοῖς
 5 κυρίως τῶν ἀγαθῶν εἶναι· ὑμῖν δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι 31
 δύο, οὗτός θ' ὁ καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ πρόσσεθ' ἕτερος
 τούτου πρότερος καὶ μείζων· δεῖ γὰρ ὑμᾶς βουλευομέ-
 200 νους κρατῆσαι τῶν τάναντία τῇ πόλει παρ' ὑμῖν | πρᾶτ-
 τειν προηρημένων. ὅταν οὖν μηδὲν ἢ διὰ τούτους ἀκο-
 10 νι τῶν δεόντων γενέσθαι, πολλῶν διαμαρτάνειν ὑμᾶς
 εἰκότως συμβάλνει. τοῦ μέντοι πολλοὺς ἀδεῶς ταύτην 32
 τὴν τάξιν αἰρεῖσθαι τῆς πολιτείας, ἴσως μὲν αἱ παρὰ
 τῶν μισθοδοτούντων αὐτοὺς ὠφέλειαι μάλιστ' αἴτιαι, οὐ
 μὴν ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς ἂν τις ἔχοι δικαίως αἰτιασθαι. ἐχρῆν
 15 γὰρ ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὴν αὐτὴν ἔχειν διάνοιαν ὑμᾶς
 περὶ τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ τάξεως ἥνπερ περὶ τῆς ἐν ταῖς
 στρατείαις ἔχετε. τίς οὖν ἐστὶν αὕτη; ὑμεῖς τὸν λιπόντα
 τὴν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ τάξιν ταχθεῖσαν ἄτιμον οἶεσθε
 προσήκειν εἶναι καὶ μηδενὸς τῶν κοινῶν μετέχειν. χρῆν 33
 20 τοίνυν καὶ τοὺς τὴν ὑπὸ τῶν προγόνων τάξιν ἐν τῇ

1 ἀπάντων Y 4 ἐάν FAY 5 ἔσται κυρίως εἶναι τῶν ἀγα-
 θῶν A 6 ὁ postea add. F mg. | πρόσσεθ' SFAY¹: προσέθ'
 Y² mg. 8 ἐναντία Y 9 ἠρημένων A | μηδὲν ἢ διὰ τοῦ-
 τος ἀκονιτὶ (ἀκονητὶ SF¹, corr. F², ἀκονιτεῖ Blass cf. Berl. Phil.
 Woch. 1909, 258) SF: μηδενὸς ἀκούητε γρ. S^a γρ. FY μηδενὸς
 ἀκούητέ τι A 10 γενέσθαι SF: γίνεσθαι γρ. S^a γρ. FAY
 11 εἰκότως ὑμῖν Y | τοῦ] τοὺς A 13 μισθοδοτούντων SA: μι-
 σθοδοτῶν FY | αὐτοῖς FAY | ὠφελίαι Y¹ | αἴτιοι A 14 αἰτιά-
 σασθαι A 16 τῇ om. A 16 sq. ταῖς στρατείαις SA (στρατιαῖς):
 τῇ στρατείᾳ τάξεως FY 17 λιπόντα F¹, Dindorf: λειπόντα S
 λείποντα F² AY 18 οἶεσθαι Y¹ 19 χρῆν Weil (ἐχρῆν Cobet):
 χρῆ SFAY

πολιτεία παραδεδομένην λιπόντας καὶ πολιτευομένους ὀλιγαρχικῶς ἀτίμους τοῦ συμβουλεύειν ὑμῖν αὐτοῖς ποιεῖσθαι· νῦν δὲ τῶν μὲν συμμάχων τοὺς τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον ὑμῖν <νομεῖν> ὁμομοκότας νομίζετ' εὐνουστάτους, τῶν δὲ πολιτευομένων οὓς ἴστε σαφῶς 5 τοὺς τῆς πόλεως ἐχθροὺς ἡρημένους, τούτους πιστοτάτους ἡρεῖσθε.

- 34 Ἀλλὰ γὰρ οὐχ ὃ τι τις κατηγορήσει τούτων ἢ τοῖς ἄλλοις ὑμῖν ἐπιπλήξει χαλεπὸν εὔρεῖν, ἀλλ' ἀπ' ὁποῶν λόγων ἢ πράξεως ποίας ἐπανορθώσεται τις ἃ νῦν οὐκ 10 ὀρθῶς ἔχει, τοῦτ' ἔργον εὔρεῖν. ἴσως μὲν οὖν οὐδὲ τοῦ παρόντος καιροῦ περὶ πάντων λέγειν· ἀλλ' ἐὰν ἃ προήρησθε δυνηθῇτ' ἐπικυρῶσαι συμφερούσῃ τινὶ πράξει, 35 καὶ τᾷλλ' ἂν ἴσως καθ' ἓν ἀεὶ βέλτιον ἔχοι. ἐγὼ μὲν οὖν οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν πραγμάτων 15 τούτων ἐρρωμένως, καὶ | πράττειν ἄξια τῆς πόλεως, ἐν- 201 θυμουμένους ὅτι χάλρετ' ἀκούοντες, ὅταν τις ἐπαινῇ τοὺς προγόνους ὑμῶν καὶ τὰ πεπραγμέν' ἐκείνοις διεξέλῃ καὶ τὰ τρόπαια λέγῃ. νομίζετε τοίνυν ταῦτ' ἀναθελναὶ τοὺς προγόνους ὑμῶν οὐχ ἵνα θαυμάζητ' αὐτὰ θε- 20

1 λιπόντας Y¹: λειποντας S λείποντας FAY corr. 2 αὐτοῖς] αὐτοὺς A¹, corr. A¹ vel A² 3sq. τοὺς τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον SAY corr.: τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους FY¹ 4 νομεῖν add. Cobet: ἔξιν post ὁμομοκότας Wolf (cf. Dion. Ant. VI 6, 2), ὑμῖν in κρινεῖν mutat Blass sec. Aristid. I 662. 829; at νομίζειν est apud script. Atticos verbum sollemne | νομίζετ'] νομίζειν Voemel 6 ἐχθρὸς S¹ 7 ἡρεῖσθαι A¹ 9 ὑμῖν FAY: ὑμῶν S 9 sq. ἀπὸ ποῶν λόγων ἢ ἀπὸ A 10 ποίας πράξεως FAY 13 δύνῃσθε FAY 14 ἂν F in fin. v. mg. | ἀεὶ SAY corr.: ἂν FY¹ | ἔχοι S: σχοίη FAY 15sq. τούτων τῶν πραγμάτων FY 17 ἐπαινεῖ S 18 διεξέλῃ S 19 λεγει S | νομίζητε S¹ | ἀναθελναὶ] εἰ in ras. F (η?) 20 αὐτὰ SAY: ταῦτα F

ωροῦντες μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ μιμῆσθε τὰς τῶν ἀναθέντων ἀρετάς.

1 μόνον om. S¹ add. ead. mg. | μιμῆσθε S

In S F subscriptum

‘ΥΠΕΡ ΤΗΣ (ΤΩΝ add. F) ‘ΡΟΔΙΩΝ ‘ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Η Η Η Δ Δ Δ Π Ι Ι (numer. add. S^a)

add. S^a

Δ (i. e. διώρεθωται)

in AY

‘ΥΠΕΡ ΤΗΣ (ΤΩΝ add. A) ‘ΡΟΔΙΩΝ ‘ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

XVI
 ΠΕΡΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΩΝ
 ΤΠΟΘΕΣΙΣ

Ὅτε Λακεδαιμόνιοι νικηθέντες ὑπὸ Θηβαίων ἐν Λεύκτροις τῆς Βοιωτίας εἰς κίνδυνον μέγαν κατέστησαν, ἀποστάντων Ἀρκάδων καὶ προσθεμένων τοῖς Θηβαίοις, Ἀθηναῖοι σύμμαχοι Λακεδαιμονίοις γενόμενοι διέσωσαν αὐτούς. ὕστερον δὲ Λακεδαιμόνιοι τῶν κινδύνων ἀπαλλαγέντες καὶ προϊόντες πάλιν εἰς δύναμιν ἐπὶ Μεγάλῃν πόλιν τῆς Ἀρκαδίας ἤρχοντο, καὶ τοὺς Ἀθηναίους παρεκάλουν διὰ πρεσβείας κοινωνεῖν αὐτοῖς τοῦ πολέμου. πεπόμενασι δὲ καὶ οἱ Μεγαλοπολῖται πρέσβεις Ἀθήναζε παρακαλοῦντες ὑπὲρ αὐτῶν. ὁ τοίνυν Δημοσθένης συμβουλεύει μὴ περιορᾶν ἀναιρεθεῖσαν Μεγάλῃν πόλιν μηδ' 10 εἰς ἰσχὺν προελθόντας Λακεδαιμονίους, συμφέρειν λέγων τοῖς Ἀθηναίοις τὸ μὴ φοβερὰν εἶναι τὴν Λακεδαίμονα.

Prooem. VIII Ἀμφότεροί μοι δοκοῦσιν ἀμαρτάνειν ὃ ἄνδρες Ἀθη- 202
 ναῖοι καὶ οἱ τοῖς Ἀρκάσιν καὶ οἱ τοῖς Λακεδαιμονίοις
 συνειρηκότες· ὥσπερ γὰρ ἀφ' ἑκατέρων ἦκοντες, οὐχ 15
 ὑμῶν ὄντες πολῖται, πρὸς οὓς ἀμφοτέρωι πρεσβεύονται,
 κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσιν ἀλλήλους. ἦν δὲ τοῦτο

ΠΕΡΙ ΜΕΓΑΠΟΛΙΤΩΝ Y 6 ἔρχονται Ioannes Sic. Rhet.
 VI 433 W. 9 ἐαυτῶν Y 10 ορᾶν ... μεγάλην om. F | ἀν-
 αιρεθεῖσαν Ioannes Sic.: αἰρεθεῖσαν Y 16 πολῖται om. pro-
 oem. VIII del. Cobet | πρεσβεύονται FAY prooem.: πρεσβεύουσι S

μὲν τῶν ἀφιγμένων ἔργον, τὸ δὲ κοινῶς ὑπὲρ τῶν πραγ-
μάτων λέγειν καὶ τὰ βέλτισθ' ὑπὲρ ὑμῶν σκοπεῖν ἄνευ
φιλονικίας τῶν ἐνθάδε συμβουλευέειν ἀξιούντων. νῦν δ' ²
ἔγωγε, εἴ τις αὐτῶν ἀφέλοι τὸ γιγνώσκεισθαι καὶ τὸ τῇ
5 φωνῇ λέγειν Ἀττικιστί, πολλοὺς ἂν οἶμαι τοὺς μὲν Ἀρχά-
δας, τοὺς δὲ Λάκωνας αὐτῶν εἶναι νομίσαι. ἐγὼ δ' ὁρῶ
μὲν ὥς χαλεπὸν τὰ βέλτιστα λέγειν ἐστίν· συνεξηπατη-
μένων γὰρ ὑμῶν, καὶ τῶν μὲν ταυτί, τῶν δὲ ταυτί βουλο-
μένων, ἂν τὰ μεταξὺ τις ἐγχειρῇ λέγειν καὶ ὑμεῖς μὴ
10 περιμένητε μαθεῖν, χαριεῖται μὲν οὐδετέροις, διαβεβλή-
σεται δὲ πρὸς ἀμφοτέρους· οὐ μὴν ἀλλ' αἰρήσομαι μᾶλλον ³
αὐτός, ἂν ἄρα τοῦτο πάθω, δοκεῖν φλυαρεῖν ἢ παρ' ἃ
βέλτιστα νομίζω τῇ πόλει, προσέσθαι τισὶν ὑμᾶς ἐξαπατη-
σαι. τὰ μὲν οὖν ἄλλ' ὕστερον, ἂν ὑμῖν βουλομένοις ἦ,
15 δεῖξω· ἀπὸ δὲ τῶν ὁμολογουμένων ὑφ' ἀπάντων ἄρξομαι
ἃ κράτιστα νομίζω διδάσκειν.

Οὕκουν οὐδ' ἂν εἰς ἀντελποὶ, ὥς οὐ συμφέρει τῇ πόλει ⁴
208 καὶ Λακ|εδαιμονίους ἀσθενεῖς εἶναι καὶ Θηβαίους του- ^{xxiii}
τουσί. ἔστι τολύνην ἔν τινι τοιούτῳ καιρῷ τὰ πράγματα ¹⁰³
20 νῦν, εἴ τι δεῖ τοῖς εἰρημένοις πολλάκις παρ' ὑμῖν λόγοις

3 νῦν δ' ἔγωγε SFY: καὶ τολύνην (voluit καίτοι νῦν) A 5 Ἀττι-
κιστί prooem. Cobet: ἀττικῶς SFAY 6 ὁρῶ] οἶδα Cobet cum
prooem. 7 post μὲν add. ὃ ἄνδρες ἀθηναῖοι A | ἐστίν] εστ
in ras. S¹ | συνεξηπατημένων SFY et prooem.: ἐξηπατημένων A,
Aristides IX 379 W. 8 ταῦτα A | βουλομένων, τῶν δὲ
ταυτί FAY 9 ἐὰν FAY | τὰ] τι S | ἐγχειρεῖ SA | ἅτα Bekker
in prooem. (ibi κατὰ S): καθ' A¹ καθ' Aristid. καὶ SFA² Y | μὴ
om. S, Tournier 10 περιμένητε S Aristid.: περιμένητε FAY |
χαριεῖται S¹ 12 ἢ παρ' SY Aristid.: ἤπερ γρ. S^a FA 14 ἀκούειν
ἦι A 15 δεῖξω S: λέξω δεῖξω F λέξω γρ. S^a AY et prooem. cf.
φράσω καὶ δεῖξω IV 22 | ἀπὸ τῶν δ' Flagg ἐκ δὲ τῶν Cobet cum
prooem 17 οὕκουν Cohn: οὐκόουν SFAY 19 καιρῷ τοιού-
τῳ Y 20 νυνὶ Y

- τεκμήρασθαι, ὥστε Θηβαίους μὲν Ὀρχομενοῦ καὶ Θεσπιῶν
καὶ Πλαταιῶν οἰκισθεῖσιν ἀσθενεῖς <ἂν> γενέσθαι, Λα-
κεδαιμονίους δ', εἰ ποιήσονται τὴν Ἀρκαδίαν ὑφ' ἑαν-
τοῖς καὶ Μεγάλην πόλιν ἀναιρήσουσιν, πάλιν ἰσχυροὺς
5 γενήσεσθαι. σκεπτέον τοίνυν μὴ πρότερον τούσδε γενέ-
σθαι φοβεροὺς καὶ μεγάλους ἐάσωμεν ἢ κείνοι μικροὶ
γεγενήσονται, καὶ λάθωσιν ἡμᾶς πλείονι μείζους οἱ Λα-
κεδαιμόνιοι γενόμενοι ἢ ὅσῳ τούτους Θηβαίους ἐλάττους
συμφέροι γενέσθαι. οὐ γὰρ ἐκεῖνό γ' ἂν εἴποιμεν, ὥς
ἀνταλλάξασθαι βουλόμεθ' ἀντιπάλους Λακεδαιμονίους 10
ἀντὶ Θηβαίων, οὐδὲ τοῦτ' ἔσθ' ὃ σπουδάζομεν, ἀλλ' ὅπως
μηδέτεροι δυνήσονται μηδὲν ἡμᾶς ἀδικεῖν· οὕτω γὰρ ἂν
ἡμεῖς μετὰ πλείστης ἀδείας εἴημεν.
- 6 Ἀλλὰ νῆ Δία ταῦτα μὲν οὕτως δεῖν ἔχειν φήσομεν,
δεινὸν δ' εἰ, πρὸς οὓς παρεταττόμεθ' ἐν Μαντινείᾳ, τοῦ- 15
τους συμάχους αἰρησόμεθα, εἴτα βοηθήσομεν τούτοις
ἐναντὶ ἐκείνοις μεθ' ὧν τότε ἐκινδυνεύομεν. κάμοι ταῦτα
δοκεῖ, προσδεῖσθαι δ' ἔτι τοῦ ἥτὰ δίκαια ποιεῖν ἐθελόν-
7 των τῶν ἐτέρων. εἰ μὲν τοίνυν ἐθελήσουσιν εἰρήνην
ἅπαντες ἄγειν, οὐ βοηθήσομεν τοῖς Μεγαλοπολίταις· 20
οὐδὲν γὰρ δεήσει· ὥστ' οὐδ' ὅτιοῦν ὑπεναντίου ἡμῖν

1 ορχομενους S¹ | θεσπιῶν FY¹ 2 πλατων S πλαταιῶν
FY¹ | <ἂν> γενέσθαι Dreher: γενέσθαι del. Dindorf 3 τὴν
om. FY 4 ἀναιρήσουσι SA: αἰρήσουσι FY 5 γενήσεσθαι
del. Dobree 7 γεγενήσονται Weil: τε γενήσονται S γενήσονται
FAY | λάθουσι A | πλείονι] εἰ in ras. F πλείονι A 9 ἐκεῖνοι S¹
10 βουλόμεθα Madvig: βουλοίμεθα SFAY βουλοίμεθ' ἂν Dreher
11 ὅπως] ὁμῶς S¹ 12 δυνήσονται AY | ἂν post ἀδείας Y
14 οὕτω FAY | δεῖν om. schol. p. 248, 15 secl. Blass 15 μαν-
τινεία Y 17 ἐκείνοις] ἐκείνων A | κάμοι SFY¹ 18 δ' ἔτι
H. Wolf: δε τί S δέ τι FAY 19 τῶν om. S 19sq. εἰρήνην
ἅπαντες S: εἰρήνην πάντες A πάντες εἰρήνην FY 21 ὁμῖν FAY

ἔσται πρὸς τοὺς συμπαράταξαμένους, σύμμαχοι δ' ἡμῖν
οἱ μὲν ὑπάρχουσιν, ὥς φασιν, οἱ δὲ προσγενήσονται νυνί
(καὶ τί ἂν ἄλλο βουλοίμεθα); ἐὰν δ' ἀδικῶσι καὶ πολε- 8
μείν οἴωνται δεῖν, εἰ μὲν ὑπὲρ τούτου μόνον βουλευτέον,
204 εἰ χρή Μεγάλην πόλιν ἡμᾶς προσέσθαι Λακεδαιμονίοις ἢ
6 μὴ, δίκαιον μὲν οὖ, συγχωρῶ δ' ἔγωγ' ἔἶσαι καὶ μηδὲν
ἐναντιωθῆναι τοῖς γε τῶν αὐτῶν μετασχοῦσι κινδύνων·
εἰ δ' ἅπαντες ἐπίστασθ' ὅτι, ταύτην ἂν ἔλωσιν, ἴασιν
ἐπὶ Μεσσήνῃν, φρασάτω τις ἐμοὶ τῶν νῦν χαλεπῶν τοῖς
10 Μεγαλοπολίταις, τί τόθ' ἡμῖν συμβουλευέσει ποιεῖν. ἀλλ'
οὐδεὶς ἐρεῖ. καὶ μὴν πάντες ἐπίστασθ' ὥς, καὶ παραι- 9
νούντων τούτων καὶ μὴ, βοηθητέον, καὶ διὰ τοὺς ὅρκους
οὓς ὁμωμόκαμεν Μεσσηνίοις καὶ διὰ τὸ συμφέρον εἶναι
κατοικεῖσθαι ταύτην τὴν πόλιν. σκοπεῖσθε δὴ πρὸς ὑμᾶς
15 αὐτοὺς ποτέραν τὴν ἀρχὴν καλλίονα καὶ φιλανθρωπο-
τέραν ποιήσεσθε τοῦ μὴ ἐπιτρέπειν ἀδικεῖν Λακεδαιμο-
νίοις, τὴν ὑπὲρ Μεγάλης πόλεως ἢ τὴν ὑπὲρ Μεσσήνης.
νῦν μὲν γε βοηθεῖν δόξετ' Ἀρκάσιν καὶ τὴν εἰρήνην 10
σπουδάζειν εἶναι βεβαίαν, ὑπὲρ ἧς ἐκινδυνεύσατε καὶ
20 παρετάξασθε· τότε δ' εὐδηλοὶ πᾶσιν ἔσεσθ' οὐ τοῦ δικαίου
μᾶλλον ἔνεκα Μεσσήνην εἶναι βουλόμενοι ἢ τοῦ πρὸς
Λακεδαιμονίους φόβου. δεῖ δὲ σκοπεῖν μὲν καὶ πράττειν

1 συμπαράταξαμένους AY: ἀντιπαράταξαμένους S^{αγτι} συμπα-
ταξαμένους F | ἡμῖν om. aliquot apographa, secl. Dobree 2 οἱ
μὲν om. A 4 μόνου A 5 ἢ] εἰ S¹ 6 οὖ] οὖν A¹ 7 γε S:
τότε FAY 8 ἂν ἔλωσιν] ἀνελῶσιν A | ἴασιν Y¹ 10 συμ-
βουλευέσει SAY²: συμβουλευέει F συμβουλευέει Y¹ 11 καὶ ante
παραινούντων om. S 13 μεσσηνίοις S¹ 14 δὲ F δὲ Y 15 ποτερ'
ἂν A 16 ἐπιτρέπειν ἀδικεῖν A: ἐπιτρέπειν ὑμᾶς ἀδικεῖν SF
ἀδικεῖν ἐπιτρέπειν Y 17 μεγαλοπόλεως A | μεσσηνης S¹ it. 21
19 ἐκινδυνεύσατε del. Dobree 20 παρτάξασθε ut vid. S¹

ἀεὶ τὰ δίκαια, συμπαρατηρεῖν δ' ὅπως ἅμα καὶ συμφέροντ' ἔσται ταῦτα.

- 11 Ἔστι τοίνυν τοιοῦτός τις λόγος παρὰ τῶν ἀντιλεγόντων, ὥς κομίσασθαι τὸν Ὀρωπὸν ἡμᾶς ἐγχειρεῖν δεῖ, εἰ δὲ τοὺς βοηθήσαντας ἂν ἡμῖν ἐπ' αὐτὸν ἐχθροὺς κτη- 5 σόμεθα, οὐχ ἔξομεν συμμάχους. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν κομίσασθαι Ὀρωπὸν πειρᾶσθαι δεῖν φημι καὶ αὐτός· τὸ δ' ἐχθροὺς ἡμῖν Λακεδαιμονίους ἔσεσθαι νῦν, ἐὰν ποιώμεθα συμμάχους Ἀρκάδων τοὺς βουλομένους ἡμῖν εἶναι φίλους, μόνοις οὐδ' εἰπεῖν ἐξεῖναι νομίζω τοῖς πείσασιν ὑμᾶς, 10
- 12 ὅτ' ἐκινδύνευον Λακεδαιμόνιοι, βοηθεῖν. οὐ γὰρ ταῦτα 205 λέγοντες ἔπεισαν ὑμᾶς, πάντων Πελοποννησίων ἐλθόντων ὥς ὑμᾶς καὶ μεθ' ὑμῶν ἀξιούντων ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἰέναι, τοὺς μὲν μὴ προσδεξασθαι (καὶ διὰ τοῦθ', ὅπερ ἦν ὑπόλοιπον αὐτοῖς, ἐπὶ Θηβαίους ἦλθον), 15 ὑπὲρ δὲ τῆς Λακεδαιμονίῳ σωτηρίας καὶ χρημάτων εἰσφέρειν καὶ τοῖς σώμασιν κινδυνεύειν· οὐδ' ἂν ὑμεῖς ἠθελήσατε δῆπου σῶζειν αὐτούς, εἰ τοῦτο προὔλεγον ὑμῖν, ὅτι σωθέντες, ἐὰν μὴ ποιῇν ὃ τι βούλονται πάλιν αὐτοὺς ἔατε καὶ ἀδικεῖν, οὐδεμίαν ὑμῖν χάριν ἔξουσι 20
- 13 τῆς σωτηρίας. καὶ μὴν εἰ σφόδρ' ἐναντίον ἐστὶν τοῖς

1 ἀεὶ ante καὶ πράττειν p. 245, 22 pon. FY 3 καὶ τοιοῦτός FAY 5 βοηθήσαντας SA¹Y corr.: βοηθήσαντας F¹ ras. in σοντας mut. deinde rursus α corr. et ο superscr. βοηθήσαντας A corr. Y¹ | ἂν om. S | ἐπ' αὐτὸν ἐχθροὺς A: νῦν επ αὐτοὺς εχθροὺς S ἐχθροὺς ἐπ' αὐτὸν νῦν FY | τὸν ante Ὀρωπὸν add. Benseler 7 φημι δεῖν FY 8 ἔσεσθαι λακεδαιμονίους FY | ἐάν] ἐν F¹ | ποιώμεθα SA: ποιησόμεθα FY προσώμεθα Blass, coll. schol. p. 249, 27 10 ἐξεῖναι] ἐξεῖνείναι S 11 βοηθεῖν αὐτοῖς γρ. S¹FAY | οὐ S (cf. schol. p. 249, 28): οἱ FAY 13 ὥς om. Y¹ 14 μὴ om. A¹ add. A³ ut vid. 16 τῆς om. Y¹ 17 οὐδ' S schol. 250, 4: καίτοι οὐδ' FAY (τὸ καίτοι ἐν ἐνίοις (?) οὐ κεῖται Y³ mg.) 19 βούλονται SF¹ ἂν βούλωνται Cobet 20 χάριν ὑμῖν FY ὑμῖν del. Blass 21 εἰ καὶ FAY

Λακεδαιμονίων ἐπιχειρήμασι τὸ τοὺς Ἀρκάδας ἡμᾶς συμμάχους ποιήσασθαι, προσήκει δὴπου πλείω χάριν αὐτοὺς ἔχειν ὧν ἐσώθησαν ὑφ' ἡμῶν εἰς τοὺς ἐσχάτους ἐλθόντες κινδύνους ἢ ὧν ἀδικεῖν καλύονται νῦν ὀργίζεσθαι. 5 ὥστε πῶς οὐ βοηθήσουσιν ἡμῖν ἐπ' Ὀρωπόν, ἢ κάκιστοι πάντων ἀνθρώπων δόξουσιν εἶναι; μὰ τοὺς θεοὺς ἔργω οὐχ ὀρῶ.

Θαυμάζω τοίνυν καὶ τῶν λεγόντων τοῦτον τὸν λόγον, 14 ὥς εἰ συμμάχους ποιησόμεθ' Ἀρκάδας καὶ ταῦτα πράξομεν, μεταβάλλεσθαι δόξει καὶ οὐδὲν ἔχειν πιστὸν ἢ πόλις. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ τούναντιον ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. διὰ τί; ὅτι τῶν πάντων οὐδέν' ἂν ἀντειπεῖν οἶμαι, ὥς οὐ καὶ Λακεδαιμονίους καὶ πρότερον Θηβαίους καὶ τὸ τελευταῖον Εὐβοέας ἔσωσεν ἡ πόλις, καὶ μετὰ ταῦτα 15 συμμάχους ἐποιήσατο, ἐν τι καὶ ταὐτὸ βουλομένη [ἀεὶ] πράττειν. ἔστιν δὲ τοῦτο τί; τοὺς ἀδικουμένους σφάζειν. 15 εἰ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, οὐκ ἐτ' ἂν ἡμεῖς εἴημεν οἱ 206 μεταβαλλόμενοι, ἀλλ' οἱ μὴ θέλοντες | τοῖς δικαίοις ἐμμένειν, καὶ φανήσεται τὰ πράγματ' ἀεὶ διὰ τοὺς πλεον- 20 εκτεῖν βουλομένους μεταβαλλόμενα, οὐχ ἡ πόλις ἡμῶν.

Δοκοῦσι δέ μοι Λακεδαιμόνιοι μάλα δεινῶν ἔργον 16 ἀνθρώπων ποιεῖν. νῦν γὰρ φασιν ἐκείνοι δεῖν Ἥλειους

1 λακεδαιμονίοις ut vid. Y¹ | ἡμᾶς vulg.: ὁμᾶς SFAY
3 ὁμῶν FY 5 ἡμῖν S: ὁμῖν FAY | ἢ οὐ A 6 δ μὰ FY
8 καὶ om. FAY | τὸν λόγον τοῦτον FY 9 ἀρκάδες A¹ corr. A³
11 μὲν om. FY 12 ἀπάντων FY | οὐδέναι] να in ras. F | ἂν
om. FAY¹ | οἶμαι FAY 15 καὶ om. S¹ add. S^d | βουλομένη
[ἀεὶ] Voemel: βουλομένη ἀεὶ S ἀεὶ (αἰεὶ Y) βουλομένη FY βου-
λομένη πᾶσιν ἀεὶ A ἀεὶ post πράττειν pon. Blass 16 ἀεὶ ante
σφάζειν add. S^d 17 ταῦθ' S: τοῦθ' FAY 19 ἀεὶ διὰ τοὺς SA:
διὰ τοὺς ἀεὶ FY 21 μάλα om. Hermog. III 333 W. (349, 25 R.) |
ἔργον ἀνθρώπων FAY Hermog. Aristid. IX 367 W. cf. XVIII 269.
XXIII 123: ἀνθρώπων ἔργον S 22 νυνὶ FAY

μὲν τῆς Τριφυλλίας τινὰ κομίσασθαι, Φλειασίλους δὲ τὸ
 Τρικάρανον, ἄλλους δὲ τινὰς τῶν Ἀρκάδων τὴν αὐτῶν,
 καὶ τὸν Ὠρωπὸν ἡμᾶς, οὐχ ἵν' ἐκάστους ἡμῶν ἴδωσιν
 ἔχοντας τὰ αὐτῶν, οὐδ' ὀλίγου δεῖ (ὁψὲ γὰρ ἂν φιλάν-
 17 θρωποὶ γένοιτο)· ἀλλ' ἵνα πᾶσι δοκῶσι συμπράττειν
 ὅπως ἕκαστοι κομίσωνται ταῦθ' ἃ φασιν αὐτῶν εἶναι,
 ἵν' ἐπειδὴν ἴωσιν ἐπὶ Μεσσήνην αὐτοί, συστρατεύωνται
 πάντες αὐτοῖς οὗτοι καὶ βοηθῶσι προθύμως, ἢ δοκῶσιν
 ἀδικεῖν, περὶ ὧν ἔφασαν ἕκαστοι σφῶν αὐτῶν εἶναι συμ-
 ψήφους λαβόντες ἐκείνους, μὴ τὴν ὁμοίαν αὐτοῖς χάριν 10
 18 ἀποδιδόντες. ἐγὼ δὲ νομίζω τὴν πόλιν πρῶτον μὲν καὶ
 χωρὶς τοῦ καθυφεῖναι τινὰς Λακεδαιμονίοις Ἀρκάδων,
 Ὠρωπὸν ἂν κομίσασθαι, καὶ μετ' ἐκείνων, ἂν τὰ δίκαια
 ποιεῖν ἐθέλωσιν, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων τῶν οὐκ οἰομένων
 δεῖν Θηβαίους ἔαν ἔχειν τάλλότρια. εἰ δ' ἄρα τοῦτ' εὐδη- 15
 λον ἡμῖν γένοιτο, ὅτι μὴ Λακεδαιμονίους ἔδωκτες τὴν Πελο-
 πόννησον καταστρέψασθαι οὐχ οἷός τ' ἐσόμεθ' Ὠρωπὸν
 λαβεῖν, αἰρετώτερον, εἰ οἷόν τ' εἰπεῖν, ἡγοῦμαι τὸν Ὠρω-
 πὸν ἔαν ἢ Λακεδαιμονίοις Μεσσήνην προσέσθαι καὶ Πελο-
 πόννησον. οὐ γὰρ ἂν ἡγοῦμαι περὶ τούτου μόνον ἡμῖν εἶναι 20
 τὸν λόγον πρὸς ἐκείνους, ἀλλ' — ἔασω τό γ' ἐπελθὼν εἰπεῖν
 μοι· περὶ πολλῶν δ' ἂν οἶμαι κίνδυνον ἡμῖν γενέσθαι.

3 εἰδῶσιν A 4 ἐαυτῶν FY | δεῖν A 5 γένοιτο S: γεγο-
 νότες εἰεν γρ. S⁴ FAY 6 ὅπως SAFY² mg.: ὅπως ἂν Y¹ |
 κομίσωνται A κομοῦνται Tournier | ἐαυτῶν AY 7 ἵν' ἐπειδὴν
 SFY: ἐπειδ' ἂν δ' A | καὶ αὐτοί FY | συστρατεύονται S¹ A
 8 βοηθήσῃσι A 9 εἰ περὶ Y ἐν ἐνίοις τοῦ εἰ οὐ κειμένου ἀπο-
 διδόντες γράφεται Y³ mg. 10 χάριν del. Cobet 11 ἀποδι-
 δόασιν Y¹, corr. Y³ s. v. 12 λακεδαιμονίοις τινὰς FY 14 βοη-
 θούντων ante καὶ add. FAY 15 ἔχειν ἔαν Y 18 εἰ οἷόν
 εἰον S¹ 20 sq. ἂν ἡγοῦμαι et μόνον ... ἐκείνους om. Her-
 mog. III 346 W. (361, 16 R.) 21 post ἀλλ' interpunxit Gebauer

- 207 Ἀλλὰ μὴν ἃ γέ φασι πεπραῆχθαι διὰ Θη|βαλους τοῖς 19
 Μεγαλοπολίταις ὑπεναντία πρὸς ἡμᾶς, ἄτοπον νῦν [μὲν]
 ἐν κατηγορίας μέρει ποιεῖσθαι, βουλομένων δὲ γενέσθαι
 φίλων αὐτῶν, ἵνα τοῦναντίον εὖ ποιῶσιν ἡμᾶς, βασκαί-
 5 νειν καὶ σκοπεῖν ἐξ ὅτου τρόπου μὴ γενήσονται, καὶ μὴ
 γινώσκειν ὅτι, ὅσῳ ἂν σπουδαιότερους τούτους περὶ
 Θηβαίους γεγενημένους ἀποδείξωσιν, τοσούτῳ πλείονος
 ὀργῆς αὐτοὶ δικαίως ἂν τυγχάνοιεν, εἰ τοιούτων συμ-
 μάχων τὴν πόλιν, ὅτ' ἐφ' ὑμᾶς προτέρους ἦλθον ἢ
 10 Θηβαίους, ἀπεστέρησαν. ἀλλ' οἶμαι ταῦτα μὲν ἐστὶ 20
 δεύτερον ἀνθρώπων βουλομένων ἐτέρων ποιῆσαι τού-
 τους συμμάχους. ἐγὼ δ' οἶδα, ὅσ' ἂν ἐκ λογισμοῦ σκο-
 πῶν τις εἰκάσαι (καὶ τοὺς πολλοὺς οἶμαι ὑμῶν ἐμοὶ ταῦτα
 φήσειν), ὅτι εἰ λήφονται Μεγάλην πόλιν Λακεδαιμόνιοι,
 15 κινδυνεύσει Μεσσήνη· εἰ δὲ καὶ ταύτην λήφονται, φήμ' 21
 ἡμᾶς ἔσεσθαι συμμάχους Θηβαίων. πολὺ δὲ κάλλιον 21
 καὶ ἄμεινον τὴν μὲν Θηβαίων συμμαχίαν αὐτοὺς παρα-
 λαβεῖν, τῇ δὲ Λακεδαιμονίων πλεονεξίᾳ μὴ ἐπιτρέψαι,
 ἢ νῦν ὀκνοῦντας μὴ τοὺς Θηβαίων σφώσωμεν συμμάχους,
 20 τούτους μὲν προέσθαι, πάλιν δὲ σφώξειν αὐτοὺς τοὺς 22
 Θηβαίους, καὶ προσέτ' ἐν φόβῳ καθεστάναι περὶ ἡμῶν
 αὐτῶν. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἀδελὲς τοῦθ' ὑπολαμβάνω τῇ πόλει, 22

2 ὑμᾶς FY | νῦν] ταῦτα Tournier | μὲν secl. Weil <ταῦτα> μὲν
 Fox 4 αὐτῶν del. Cobet | ποιήσωσιν A | ὑμᾶς FY 7 ἐπι-
 δείξωσι A 8 τοιούτων F¹ 9 τὴν] ἣν S¹ corr. ead. 9sq. ἢ
 Θηβαίους secl. Blass, coll. schol. p. 251, 23 11 ἐτέροις Tournier |
 τούτους] τοὺς S 12 οἶδα SAY⁵: om. FY¹ 13sq. καὶ ... φήσειν
 SAY corr.: καὶ ... φῆσαι FY¹ καὶ ... φῆσαι Blass 13 οἶμαι
 (οἶμαι Y) ὑμῶν ἐμοὶ SAY⁵: ὑμῶν οἶμαι FY¹ | ταῦτα SY:
 ταῦτα FA 15 κινδυνεύσει Μεσσήνη] κίνδυνος μεσσήνη A¹
 corr. A² 16 ὑμᾶς FY 17 μὲν SA: μὲν F om. Y | παραβεῖν F¹
 18 ἐπιτρέπειν FY 19 ὀκνοῦντες A | Θηβαίους A 21 καθε-
 στημένοι γε. S^d A

τὸ λαβεῖν Μεγάλην πόλιν Λακεδαιμονίους καὶ πάλιν
γενέσθαι μεγάλους. ὁρῶ γὰρ αὐτοὺς καὶ νῦν οὐχ ὑπὲρ
τοῦ μὴ παθεῖν τι κακὸν πολεμεῖν αἰρουμένους, ἀλλ' ὑπὲρ
τοῦ κομίσασθαι τὴν πρότερον οὖσαν αὐτοῖς δύναμιν·
ὧν δ', ὅτ' ἐκείνην εἶχον, ὠρέγοντο, ταῦθ' ὑμεῖς μᾶλλον
ἴσως εἰδότες ἢ ἐγὼ φοβοῖσθ' ἂν εἰκότως.

- 23 Ἥδεώς δ' ἂν πυθολίμην καὶ τῶν [λεγόντων] τοὺς Θη-
βαίους μι|σεῖν φασκόντων καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, πό- 208
τερ' ἐκάτεροι μισοῦσιν, οὓς δὴ μισοῦσιν, ὑπὲρ ὑμῶν καὶ
τοῦ συμφέροντος ὑμῖν, ἢ ὑπὲρ Λακεδαιμονίων μὲν Θη- 10
βαίους, ὑπὲρ δὲ Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἐκάτεροι. εἰ
μὲν γὰρ ὑπὲρ ἐκείνων, οὐδετέροις ὥς μαινομένοις πεί-
θεσθαι προσήκει· εἰ δ' ὑπὲρ ὑμῶν φήσουσιν, τί πέρα
24 τοῦ καιροῦ τοὺς ἑτέρους ἐπαίρουσιν; ἔστιν γάρ, ἔστι
Θηβαίους ταπεινοὺς ποιεῖν ἄνευ τοῦ Λακεδαιμονίου 15
ἰσχυροὺς καθιστάναι, καὶ πολὺ γε ῥᾶον· ὥς δ', ἐγὼ
πειράσομαι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. ἴσμεν ἅπαντες τοῦθ', ὅτι
τὰ μὲν δίκαια πάντες, ἐὰν καὶ μὴ βούλονται, μέχρι τοῦ
γ' αἰσχύνονται μὴ πράττειν, τοῖς δ' ἀδίκους ἐναντιοῦν-
ται φανερώς, ἄλλως τε κἄν τινες βλάπτωνται· καὶ τοῦτο 20
λυμαινόμενον πάνθ' εὐρήσομεν, καὶ ταύτην ἀρχὴν οὖσαν
πάντων τῶν κακῶν, τὸ μὴ 'θέλειν τὰ δίκαια πράττειν

2 νυνὶ FY 3 πολεμεῖν αἰρουμένους SAY⁸: πόλεμον ἀρα-
μένους FY¹ 4 πρότερον FY¹: προτερον S πρότερόν ποτε A
γρ. Y³ | ἐαντοῖς Y¹ 5 ὑμῖν S¹ 6 ἴσως om. Y | δοτες S¹ |
φοβοῖσθ' S 7 καὶ τῶν Cobet post H. Wolfium et G. H. Schaeferum:
καὶ τῶν λεγόντων καὶ FY¹ τῶν λεγόντων καὶ SAY corr. 8 πό-
τερα δὴ FY 9 ἐκάτεροι del. Cohn | ἡμῶν A² 10 ἡμῖν A¹ |
μὲν post ὑπὲρ FAY 10sq. Θηβαίων λακεδαιμονίους ... λακε-
δαιμονίων Θηβαίους A 14 καιροῦ] κληρον S¹ 16 πολὺ SA:
πάνν FY 18 του S: τούτου FAY 19 ἀδίκους SA: ἀδι-
κοῦσιν FY 20 τοῦτο SY corr.: τοῦτο τὸ FAY¹ 21 τὴν
ἀρχὴν A 22 ἅπαντων A

ἀπλῶς. ἵνα τοίνυν μὴ τοῦτ' ἐμποδῶν γένηται τῷ Θη- 25
βαλοῦς γενέσθαι μικροῦς, τὰς μὲν Θεσπιάς καὶ τὸν Ὀρ-
χομενὸν καὶ τὰς Πλαταιὰς κατοικίξασθαι φῶμεν δεῖν
καὶ συμπράττωμεν αὐτοῖς καὶ τοὺς ἄλλους ἀξιῶμεν
5 (ταῦτα γὰρ καὶ καλὰ καὶ δίκαια, μὴ περιορᾶν πόλεις
ἀρχαίας ἐξανεστῶσας), τὴν δὲ Μεγάλην πόλιν καὶ τὴν
Μεσσήνην μὴ προώμεθα τοῖς ἀδικούσιν, μηδ' ἐπὶ τῇ
προφάσει τῇ Πλαταιῶν καὶ Θεσπιῶν τὰς οὔσας καὶ
κατοικουμένας πόλεις ἀναιρεθεῖσας περιῶμεν. κὰν ᾗ 26
10 ταῦτα πρόδηλα, οὐδεὶς ὅστις οὐ βουλήσεται παύσασθαι
Θηβαλοῦς ἔχοντας τὴν ἀλλοτριάν· εἰ δὲ μή, πρῶτον μὲν
ἐναντίους ἔχομεν πρὸς ἐκεῖνα τούτους εἰκότως, ὅταν
ἡγῶνται τὴν ἐκείνων κατοίκισιν αὐτοῖς ὀλεθρον φέρειν,
209 εἴτ' ἀνήνυτα | πράγμαθ' ἔχομεν αὐτοί· τί γὰρ ὥς ἀληθῶς
15 ἔσται πέρας, ὅταν αἰεὶ τὰς μὲν οὔσας πόλεις ἔδωκεν ἀναι-
ρεῖν, τὰς δ' ἀνηρημένας ἀξιῶμεν οἰκίξειν;

Thuc.
VI 76, 2

Λέγουσι τοίνυν οἱ μάλιστα δοκοῦντες δίκαια λέγειν 27
ὥς δεῖ τὰς στήλας καθελεῖν αὐτοὺς τὰς πρὸς Θηβαλοῦς,
εἴπερ ἡμέτεροι βεβαίως ἔσονται σύμμαχοι. οἱ δὲ φασιν
20 μὲν αὐτοῖς οὐ[κ εἶναι] στήλας, ἀλλὰ τὸ συμφέρον εἶναι
τὸ ποιοῦν τὴν φιλίαν, τοὺς δὲ βοηθοῦντας ἑαυτοῖς, τού-
τους νομίζειν εἶναι συμμάχους. ἐγὼ δ', εἰ τὰ μάλιστ'
εἰσὶν τοιοῦτοι, ὥδι' πῶς ἔχω. φημὶ δεῖν ἅμα τούτους

1 τῶι SAY corr.: τὸ τοὺς F τὸ vel τῷ τοὺς Y¹ 3 πλατεας S |
φῶμεν SFY: φημὶ A 5 γὰρ καλὰ FY 6 ἐξαναστάσας A
8 πλατεων καὶ Θεσπιων S πλαταιέων καὶ Θεσπιέων A Θεσπιέων
καὶ πλαταιέων FY | καὶ post οὔσας om. F 9 περιειδωμεν SA¹
10 πρόδηλα ταῦτα FY | βούλεται A 13 κατοίκισιν FY: κατοί-
κησιν SA¹ κατοικεῖν A² | ἑαυτοῖς FY 15 αἰεὶ FAY | τὰς μὲν |
τὰ μὲν F¹ 17 δίκαια] δικαί S¹ 18 αὐτοὺς om. FY 20 οὐ
Dobree: οὐκ εἶναι SFAY 21 ἑαυτοῖς] αὐτοῖς A 22 εἶναι
del. Tournier 23 τούτους τs FAY

- ἀξιοῦν καθαιρεῖν τὰς στήλας καὶ Λακεδαιμονίους ἄγειν
 εἰρήνην, ἐὰν δὲ μὴ 'θέλωσι ποιεῖν ὁπότεροι ταῦτα, τότε'
 28 ἤδη μετὰ τῶν ἐθελόντων ἡμᾶς γίγνεσθαι. εἴτε γὰρ εἰρή-
 νης γιγνομένης αὐτοῖς οἱ Μεγαλοπολῖται ἔτι τῆς Θηβαίων
 συμμαχίας ἔχονται, φανεροὶ πᾶσιν ἔσονται τὴν πλεονεξίαν 5
 τὴν Θηβαίων, οὐ τὸ δίκαιον αἰρούμενοι· εἴτε συμμάχους
 ἡμᾶς ἀδόλως τῶν Μεγαλοπολιτῶν ποιουμένων μὴ 'θελή-
 σουσιν ἄγειν εἰρήνην οἱ Λακεδαιμόνιοι, δῆλοι δῆπου
 πᾶσιν ἔσονται, οὐχ ἵνα Θεσπιαὶ κατοικισθῶσι ποιούμενοι
 τὴν σπουδὴν, ἀλλ' ἵνα τοῦ πολέμου περιεστηκότος Θη- 10
 29 βαίοις τὴν Πελοπόννησον ὅφ' αὐτοῖς ποιήσωνται. θαν-
 μάξω δ' ἐνίων, εἰ τὸ μὲν Θηβαίων συμμάχους εἶναι τοὺς
 Λακεδαιμονίων ἐχθροὺς φοβοῦνται, εἰ δὲ καταστρέφον-
 ται Λακεδαιμόνιοι τούτους, μηδὲν ἡγοῦνται φοβερόν, καὶ
 ταῦτ' ἔργῳ πείραν ἡμῖν δεδωκότος τοῦ χρόνου, ὅτι Θηβαῖοι 15
 μὲν τούτοις συμμαχοῖς ἐπὶ Λακεδαιμονίους αἰεὶ χρῶνται, |
 Λακεδαιμόνιοι δ' ὅτ' εἶχον αὐτούς, ἐφ' ἡμᾶς ἐχρῶντο. 210
 30 Οἶμαι τοίνυν ἔγωγε κάκειν' ἐνθυμείσθαι δεῖν, ὅτι μὴ
 προσδεξαμένων μὲν ὕμῶν τοὺς Μεγαλοπολίτας, ἐὰν μὲν
 ἀναιρεθῶσιν καὶ διοικισθῶσιν, ἰσχυροῖς Λακεδαιμονίοις 20
 ἔστιν εὐθύς εἶναι, ἐὰν δὲ σφθῶσιν ἄρα, ὥς ἤδη τι καὶ
 παρ' ἐλπίδας ἐξέβη, βέβαιοι σύμμαχοι Θηβαίων δικαίως

4 γενομένης A | ἔτι om. B del. Benseler transpon. ante συ-
 μαχίας Fox, post συμμαχίας H. Meylan 5 φανεροὶ δῆπου FY

7 ἀδόλως ἡμᾶς FY | ποιουμένους S¹ corr. S^d, ποιουμένων F
 8 εἰρήνην ἄγειν Y 9 κατοικισθῶσι FY: κατοικισθῶσι μόνον

SA 10 πολέμον τούτου FAY | Θηβαίους H. Wolf; at cf. XVIII
 179. 188. 238 al. 11 ἐαυτοῖς FAY | ποιήσωνται] ω in ras. F

12 Θηβαίων F Θηβαίων Y² 14 τούτους αὐτούς FAY 15 ὅμιν A

17 ὅμᾶς A 20 διοικηθῶσιν A¹ corr. A² | ἰσχυροὺς Λακεδαι-
 μονίους Blass sec. Aristid. I 630, 6 Dind. 21 εὐθύς ἔστιν FY |
 ἂν A

XVII

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ
ΣΤΥΘΗΚΩΝ

211

ΤΠΟΘΕΣΙΣ

Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνης καταγαγόντος εἰς Μεσσήνην τοὺς
Φιλιάδου τοῦ τυράννου παῖδας, αἰτιᾶται παρὰ τὰς συνθήκας
εἶναι τοῦτο τὰς πρὸς Ἀθηναίους καὶ Ἑλλήνας γενομένας παρα-
βεβηκέναι δὲ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς τὰς συνθήκας φησὶ τοὺς
Μακεδόνας, καὶ μὴ περιορᾶν ταῦτα παραινεῖ. ὁ δὲ λόγος
ψευδεπίγραφος εἶναι δοκεῖ· οὐ γὰρ ἔοικε κατὰ τὴν ἰδέαν τοῖς
ἄλλοις τοῖς τοῦ Δημοσθένους, ἀλλὰ τῷ Ὑπερίδου χαρακτηρὶ
μᾶλλον προσχωρεῖ, τὰ τ' ἄλλα καὶ λέξεις τινὰς ἔχει κατ' ἐκεί-
§ 23 νον μᾶλλον εἰρημένους ἢ τὸν Δημοσθένην, οἷον νεόπλουτοι
§ 11 καὶ βδελυρεύεσθαι.

10

Ἄξιον ἀποδέχεσθαι ὅτι ἄνδρες Ἀθηναῖοι σφόδρα τῶν
τοῖς ὄρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις διακελευομένων ἐμμένειν,
εἴπερ αὐτὸ πεπεισμένοι ποιούσιν· οἴμαι γὰρ οὐδὲν οὐ-

ΥΠΕΡ ΤΩΝ Α 1 κατάγοντος F | εἰς Μεσσήνην om. Y¹ add.
rec. mg. (ἐν ἐτέρῳ) 3 πρὸς Ἀθηναίους καὶ Ἑλλήνας Wolf: παρ' Ἀθη-
ναίοις καὶ Ἑλλήσι FY m Ἀθηναίοις καὶ Ἑλλήσι Sauppe 5 ὁρᾶν F
7 sqq. cf. Phot. bibl. p. 491 a 23 | ὑπερίδου Y 9 δημοσθένη FY |
νεόπλουτοι m: νεοπλούτους FY νεόπλουτος Phot. 10 βδελυ-
ρεύεσθαι Y Phot: βδελυρευμένους F¹ βδελυρευομένους F corr.
βδελυρέσετε m βδελυρεύεται vulg. ex § 11 13 ποιῶσιν A |
οὐδὲν] οὐδὲ τῶν A¹ οὐδὲν τῶν ἄλλων A³ Y³ mg. ἐν ἐτέρῳ

- τως τοῖς δημοκρατουμένοις πρέπει ὥς περὶ τὸ ἴσον καὶ
τὸ δίκαιον σπουδάζειν. δεῖ τοίνυν τοὺς λίαν ἐπ' αὐτὰ
212 παρακαλοῦντας μὴ | τῷ μὲν λόγῳ καταχρωμένους ἐνοχλεῖν,
πάντα δὲ μᾶλλον πράττειν, ἀλλ' ὑπομείναντας νυνὶ τὸν
5 ἔξετασμόν ἢ καὶ τὸ λοιπὸν πειθομένους ὑμᾶς ἔχειν περὶ
αὐτῶν, ἢ παραχωρήσαντας ἕαν συμβουλευεῖν τοὺς ἀλη-
θέστερα περὶ τῶν δικαίων ἀποφαινομένους, ἢ ἡ ἐκόντες 2
ἀδικούμενοι ἀνέχησθε καὶ αὐτὸ τοῦτο χαρίζησθε τῷ ἀδι-
κοῦντι, ἢ προελόμενοι περὶ πλείστου ποιήσασθαι τὸ
10 δίκαιον ἀνεγκλήτως πρὸς ἅπαντα χρησθε τῷ συμφέροντι
μηκέτι μέλλοντες. ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν συνθηκῶν καὶ τῶν
ὄρκων σκεψαμένους τῶν περὶ τῆς κοινῆς εἰρήνης ἔξεστιν
ιδεῖν ἥδη, τίνες εἰσὶν οἱ παραβεβηκότες. ὥς δὲ περὶ
μεγάλων συντόμως διδάξω.
- 15 Εἰ δὴ τις ἐρωτήσῃεν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τίνι ἂν 3
μάλιστ' ἀγανακτήσῃεν εἰ τις ἀναγκάζοι, οἶμαι, εἰ ἦσαν
κατὰ τὸν νυνὶ χρόνον οἱ Πεισιστρατίδαι καὶ τις ἐβιάζετο
κατάγειν αὐτοὺς δευρὶ, ἀρπάσαντας ἂν ὑμᾶς τὰ ὅπλα
πάντα κίνδυνον ὑπομείναι ἀντὶ τοῦ παραδέξασθαι, ἢ
20 πεισθέντας γε δουλεύειν ἀντὶ τῶν ἀργυρωνήτων, καὶ
τοσοῦτῳ μᾶλλον, ὅσῳ τὸν μὲν οἰκέτην οὐδεὶς ἂν ἐκὼν

1 ὥς περὶ F corr. (I?) AY: ὥσπερ SF¹ 2 αὐτὰ S: αὐτῶ^α F
αὐτὸ Y ταῦτα A 5 τὸν τὸν F¹ 6 τᾶληθέστερα A¹ 9 ποιή-
σασθαι SFY: ποιεῖσθε A (i. e. ποιεῖσθαι) 10 ἅπαντα S: ἅπαν-
τας FAY | χρησθε SAY¹ | τῷ συμφέροντι secl. Weil 12 σκεψα-
μένους SA: σκοποῦμένοις FY | κοινῆς om. A¹ add. A² 15 ἐρω-
τήσῃεν S: ὑμᾶς (ex ὑμῶν corr. A²) ἐρωτήσῃεν A ἐρωτήσῃεν ὑμᾶς
FY 16 ἀγανακτήσῃεν FAY¹ | εἰ τις ἀναγκάζοι οἶμαι S: εἰ
τις ἀναγκάζοι οἶμαι ἂν A¹ εἰποιτ' ἂν πάντες ante εἰ τις add.
A² mg. εἰποιτ' ἂν οἶμαι πάντες εἰ τις ἀναγκάζοι ἂν (ἂν om. Y)
FY 17 νῦν FY | πεισιστρατίδαι S | καὶ εἰ FY¹ 18 δευρὶ]
δευρ' εἰ S 19 παραδέξασθαι FY

ἀποκτείνουσιν, τοὺς δὲ τυραννουμένους ἀκρίτους ἔστιν
 ὄραν ἀπολλυμένους ἅμα καὶ ὑβριζομένους εἰς παῖδας καὶ
 4 γυναῖκας. παρὰ τοὺς ὄρκους τολύνει καὶ τὰς συνθήκας
 τὰς ἐν τῇ κοινῇ εἰρήνῃ γεγραμμένας Ἀλέξανδρος εἰς
 Μεσσήνην καταγαγὼν τοὺς Φιλιάδου παῖδας, ὄντας 5
 τυράννους, ἃρ' ἐφρόντισεν τοῦ δικαίου, ἀλλ οὐκ ἐχρή-
 σατο τῷ αὐτοῦ ἔθει τῷ τυραννικῷ, βραχὺ φροντίσας
 6 ὕμῶν καὶ τῆς κοινῆς ὁμολογίας; οὐ | δὴ δεινόν, εἰ μὲν 213
 τις ὕμᾱς ταῦτα βιάζοιτο, μάλιστα' ἂν ἀγανακτῆσαι, εἰ δ'
 ἐτέρῳθι πον γέγονεν παρὰ τοὺς πρὸς ὕμᾱς ὄρκους, μὴ 10
 φυλάξασθαι, καὶ ἡμῖν μὲν διακελεύεσθαι τινὰς ἐντανθὶ
 ἐμμένειν τοῖς ὄρκοις, τοῖς δ' αὐτοὺς οὕτως περιβοήτως
 6 ἀνηρηκόσι καταλείπειν ταύτην τὴν ἐξουσίαν; ἀλλ οὐχ
 οἶόν τε ταῦθ' οὕτως ἔχειν, ἐὰν βούλησθε τῷ δικαίῳ
 χρησθαι· καὶ γὰρ ἔτι προσγέγραπται ἐν ταῖς συνθήκαις 15
 πολέμιον εἶναι τὸν ἐκείν' ἅπερ Ἀλέξανδρος ποιοῦντα
 ἅπασι τοῖς τῆς εἰρήνης κοινωνοῦσι, καὶ τὴν χώραν αὐ-
 τοῦ, καὶ στρατεύεσθαι ἐπ' αὐτὸν ἅπαντας. οὐκοῦν ἐὰν
 ποιῶμεν τὰ συγκείμενα, πολεμῶ χρησόμεθα τῷ καταγα-
 7 γόντι. ἀλλὰ γὰρ εἴποιεν ἂν οἱ τυραννίζοντες οὗτοι, ὅτι 20
 πρὶν τὰς συνθήκας γενέσθαι ἐτυράννον Μεσσήνης οἱ
 Φιλιάδου παῖδες· διὸ καὶ καταγαγεῖν τὸν Ἀλέξανδρον

1 ἀκρίτως^{ους} F 6 τυράννους ὄντας A 7 εἴθει S: ἥθει F
 ἥθει AY 8 δὴ δεινὸν Reiske (signo interrogationis posito):
 δὴ δεῖ S δ' ἥθει F δὴ (η in ras. Y) δεῖ AY 9 ἀγανακτῆσαι
 S ἀγανακτῆσαι FAY 10 πρὸς] πρὸ A¹ corr. ead. | μὴ φυλάξασθαι
 SF¹ A¹: τοῦτο πρῶως ὕμᾱς ἔχειν καὶ ὄρκους μὴ φυλάξασθαι F
 mg. A³ mg. μὴ φυλάξασθαι τοῦτο πρῶως ὕμᾱς ἔχειν καὶ ὄρκους
 μὴ φυλάξασθαι Y 11 ἐντανθὸι γρ. F rec. AY corr. 12 οὕτω A
 13 ἀνηρηκόσι S | καταλείπειν S καταλείπειν FY 14 ἂν A
 19 καταγαγόντι FA corr. (I?) Y: κατάγοντι SA¹ 21 Μεσσήνης
 schol. p. 257, 12: μεσσηνίαν S μεσσηνίων FAY et Anecd. Bekk.
 p. 174 22 καταγαγεῖν Ald. Voem.: κατάγειν SFAY

αὐτούς. ἀλλὰ καταγέλαστος ὁ λόγος, τοὺς μὲν ἐκ Λέσβου
 τυράννους, οἷον. ἐξ Ἀντίσσης καὶ Ἐρέσου, ἐκβαλεῖν ὡς
 ἀδικήματος ὄντος τοῦ πολιτεύματος, τοὺς πρὸ τῶν ὁμο-
 λογιῶν τυραννήσαντας, ἐν δὲ Μεσσήνῃ μηδὲν οἶεσθαι
 5 διαφέρειν, τῆς αὐτῆς δυσχερείας ὑπαρχούσης. ἔπειτα 8
 καὶ ἐπιτάττει ἢ συνθήκη εὐθὺς ἐν ἀρχῇ ἐλευθέρους εἶναι
 καὶ αὐτονόμους τοὺς Ἕλληνας. διὸ καὶ πῶς οὐχ ὑπερ-
 άτοπον, ἡγεῖσθαι μὲν τῶν συνθηκῶν τὸ αὐτονόμους εἶναι
 καὶ ἐλευθέρους, τὸν δ' εἰς δουλείαν ἀγαρόντα μὴ οἶεσθαι
 10 τάναντία ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις διαπεπραχθαι; οὐκοῦν
 214 ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, | εἴπερ τοῖς
 ὅρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμενοῦμεν καὶ τὰ δίκαια
 ποιήσομεν, ἐφ' ᾧ ὑμᾶς παρακαλοῦσιν, καθάπερ ἄρτι εἶπον,
 λαβοῦσι τὰ ὄπλα στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς παραβεβηκότας
 15 μετὰ τῶν βουλομένων. ἢ νομίζετε τὸν μὲν καιρόν ποτ' 9
 ἰσχύειν καὶ ἄνευ τοῦ δικαίου τὸ συμφέρον πράττειν·
 νυνὶ δ', ὅτ' εἰς ταῦτόν τὸ δίκαιον ἅμα καὶ ὁ καιρὸς καὶ
 τὸ συμφέρον συνδεδράμηκεν, ἄλλον ἄρα τινὰ χρόνον
 ἀναμενεῖτε τῆς ἰδίας ἐλευθερίας ἅμα καὶ τῆς τῶν ἄλλων
 20 Ἑλλήνων ἀντιλαβέσθαι;

Ἐπ' ἄλλο δὲ δίκαιον ἔρχομαι τῶν κατὰ τὰς συνθήκας. 10
 ἔστι γὰρ γεγραμμένον, ἐάν τινες τὰς πολιτείας τὰς παρ'
 ἐκάστοις οὔσας, ὅτε τοὺς ὅρκους τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης
 ᾧμνυσαν, καταλύωσι, πολεμίους εἶναι πᾶσι τοῖς τῆς εἰρή-

2 αἰρέσου FY¹ 4 τυραννήσαντας A | οἰεσθε S 9 ἀγα-
 γόντα S: ἄγοντα FY ἀναγαρόντα A 11 sq. τοῖς ὅρκοις καὶ
 ταῖς συνθήκαις S corr. FAY: ταῖς συνθηκαῖς καὶ τοῖς ὁρκοῖς S¹

15 ποτ' AY¹: τότε SY corr. ποτ' F 17 ταυτὸ FY | καὶ post
 ἅμα in ras. F 18 ἄρα om. A 22 post γεγραμμένον desinit S |
 τινες FA²Y: τις A¹ 24 καταλύωσι A: καταλύσωσι FY

- νης μετέχουσι. σκέψασθε δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι Ἀχαιοὶ μὲν οἱ ἐν Πελοποννήσῳ ἐδημοκρατοῦντο, τούτων δ' ἐν Πελλήνῃ νῦν καταλέλυκε τὸν δῆμον ὁ Μακεδὼν ἐκβαλὼν τῶν πολιτῶν τοὺς πλείστους, τὰ δ' ἐκείνων τοῖς οἰκέταις δέδωκε, Χαίρωνά δὲ τὸν παλαιστὴν τύραννον 5
- 11 ἐγκατέστησεν. ἡμεῖς δὲ τῆς εἰρήνης μετέχομεν τῆς προστατιτούσης πολεμίους ἡγεῖσθαι τοὺς ταῦτα πράττοντας. ἐκ δὴ τούτων πότερα πειθόμεθα τοῖς κοινοῖς προστάγμασι πολεμίους αὐτοῖς χρώμενοι, ἢ βδελυρεύσεται τις οὐ φάσκων, τούτων τῶν μισθοφορούντων παρὰ τοῦ 10
- 12 Μακεδόνο, τῶν καθ' ὑμῶν πεπλουτηκότων; οὐ γὰρ δὴ λέληθέ γ' αὐτοὺς οὐδὲν τούτων· ἀλλ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἤκουσιν, ὥστε δορυφορούμενοι τοῖς τοῦ τυράννου στρατοπέδοις ἐν μὲν τοῖς παραβεβασμέ[νοις] ὄρκοις ἐμμένειν 215 ὑμῖν διακελεύονται, ὥς καὶ τῆς ἐπιτοκίας αὐτοκράτορος 15 ὄντος ἐκείνου, τοὺς δ' ἰδίους ὑμᾶς νόμους ἀναγκάζουσι λύειν, τοὺς μὲν κεκριμένους ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀφιέντες, ἕτερα δὲ παμπληθῇ τοιαῦτα βιαζόμενοι παρανομεῖν.
- 13 εἰκότως· τοῖς γὰρ πεπρακόσιν ἑαυτοὺς εἰς τάναντία τοῖς τῇ πατρίδι συμφέρουσιν οὐκ ἔνι μέλειν νόμων οὐδ' ὄρκων· τοῖς δ' ὀνόμασι μόνον αὐτῶν ἀποχρώμενοι παρακρούονται τοὺς παρέργως ἐντανθί, ἀλλ' οὐκ ἐξεταστικῶς ἐκκλησιάζοντας, καὶ νομίζοντας τὴν παραντίχ' ἡσυχίαν οὐκ ἔσεσθαι ποτ' αἰτίαν ταραχῆς ἀτόπου [μεγάλης].

1 δ'] δὴ Y 3 τὸν δῆμον AY: τὴν πόλιν F cf. XV 22 6 τῆς εἰρήνης μετέχομεν FY: μετέχομεν τῆς εἰρήνης A 8 πότερα A: πότερον FY | πειθόμεθα A: πειθώμεθα FY 12 τοῦθ' FY corr. (ante θ 2 litt. eras.): τοσοῦθ' A 14 ἐν (ἐμ? A¹) μὲν τοῖς] τοῖς μὲν Herwerden, cf. § 14 16 ἡμᾶς A 17 λύειν om. Y¹ | ἀφιέντες FY 20 μέλειν FY: μετέχειν A 21 μόνον αὐτῶν A: αὐτῶν μόνοις FY 22 ἐντανθί F¹A: ἐντανθοί F corr. Y 24 μεγάλης FY καὶ μεγάλης A secl. Reiske

κελεύω δ' ἔγωγε, καθάπερ ἐν ἀρχῇ προεῖπον, πείθεσθαι 14
τούτοις τοῖς φάσκουσι δεῖν ἐν ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις
ἔμμένειν, εἰ μὴ ἐκεῖνο νομίζουσιν, ὅταν μὲν λέγωσιν ὡς
ἔμμενέτεον τοῖς ὅροισι, οὐ λέγειν αὐτοὺς τὸ μηδὲν ἀδι-
5 κείσθαι, οὐδένα δ' οἶονται αἰσθῆσθαι, τυραννίδων
ἀντὶ δημοκρατιῶν καθισταμένων καὶ τῶν πολιτειῶν
καταλυομένων.

Τὸ δ' ἔτι καταγελαστότερον· ἔστι γὰρ ἐν ταῖς συνθή- 15
καις ἐπιμελεῖσθαι τοὺς συνεδρεύοντας καὶ τοὺς ἐπὶ τῇ
10 κοινῇ φυλακῇ τεταγμένους ὅπως ἐν ταῖς κοινωνούσαις
πόλεσιν τῆς εἰρήνης μὴ γίνωνται θάνατοι καὶ φυγαὶ
παρὰ τοὺς κειμένους ταῖς πόλεσι νόμους, μηδὲ χρημάτων
δημεύσεις, μηδὲ γῆς ἀναδασμοί, μηδὲ χρεῶν ἀποκοπαί,
μηδὲ δούλων ἀπελευθερώσεις ἐπὶ νεωτερισμῷ. οἱ δὲ
15 τοσοῦτον δέουσι τούτων τι κωλύειν, ὥστε καὶ συγκατα-
σκευάζουσιν· οὕς πῶς οὐ προσήκει ἀπολωλέναι; οἷ τῇ-
216 λικανύτας συμφορὰς παρασκευάζουσιν ἐν ταῖς πόλεσιν, ὥς
διὰ τὸ μέγεθος αὐτοῖς τοσοῦτοις οὕσι μὴ περιορᾶν ἐπέ-
ταξαν.

20 Ἔτι δ' ἕτερον δεῖξω τὸ λελυκὸς τὰς συνθήκας. ἔστι 16
γὰρ γεγραμμένον, ἐκ τῶν πόλεων τῶν κοινωνουσῶν τῆς
εἰρήνης μὴ ἐξεῖναι φυγάδας ὁρμήσαντας ὅπλ' ἐπιφέρειν
ἐπὶ πολέμῳ μηδεμιᾷ πόλει τῶν μετεχουσῶν τῆς εἰρήνης·

2 ἐν del. Herwerden, cf. § 12   3 μὲν suspectabat Reiske
4 αὐτοὺς τὸ μηδὲν ἀδικεῖσθαι om. A¹ add. A³ mg.   5 δ' om. A |
αἰσθάνεσθαι A   8 τὸ δ' ἔτι A: τοῦτο δ' ἐστὶ FY | καταγελα-
στότερον Reiske: καταγελαστότατον FY τὸ δὲ καταγελαστότατον
Dindorf | post συνθήκαις 2 litt. eras. Y   11 πόλεσιν om. A¹
add. A³ mg.   14 ἐλευθερώσεις A¹ corr. A³   15 τοσοῦτον FY¹:
τοσοῦτοι A¹ τοσοῦτο A corr. Y corr.   18 ἐπέταξεν FY   23 μη-
δεμιᾷ πόλει FY¹: ἐπὶ μηδεμίαν πόλιν A γρ. Y³ schol. p. 258, 4
(om. πόλιν) ex dittographia ortum

- εἰ δὲ μή, ἔκσπονδον εἶναι τὴν πόλιν ἐξ ἧς ἂν ὀρμήσω-
 σιν. οὕτω τοίνυν ῥαδίως τὰ ὅπλα' ἐπήνεγκεν ὁ Μακεδών,
 ὥστ' οὐδὲ κατέθετο πώποτε, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ἔχων
 περιέρεται καθ' ὅσον δύναται, καὶ τοσούτῳ νῦν μᾶλλον
 ἢ πρότερον, ὅσῳ ἐκ προστάγματος ἄλλους θ' ἐτέρωσε 5
 17 καὶ τὸν παιδοτρέβην εἰς Σικυῶνα κατήγαγεν. οὐκοῦν
 εἰ δεῖ πελθεσθαι ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις, καθάπερ οὗτοι
 φασιν, ἔκσπονδοι ἡμῖν εἰσιν αὐταὶ αἱ πόλεις αἱ ταῦτα
 διαπεπραγμέναι. εἰ μὲν οὖν δεῖ ἐπικρύπτεσθαι τάληθῃ,
 οὐδὲν δεῖ λέγειν ὅτι εἰσὶν αἱ Μακεδονικαί· εἰ δ' οὐκ 10
 ἀνιᾷσιν οἱ καθ' ὑμῶν τῷ Μακεδόνι ὑπηρέται προστά-
 τοντες πράττειν τὰ ἐν ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις, πεισιθῶ-
 μεν αὐτοῖς, ἐπειδὴ τὰ δίκαια λέγουσι, καί, καθάπερ
 κελεύει ὁ ὅρκος, ἔκσπόνδους αὐτοὺς ποιήσαντες βουλευ-
 σώμεθα πῶς δεῖ χρῆσθαι τοῖς δεσποτικῶς καὶ ἀσελγῶς 15
 διακειμένοις καὶ διὰ τέλους τὰ μὲν ἐπιβουλεύουσι, τὰ
 18 δ' ἐπιτάττουσι, καὶ καταγελῶσι τῆς κοινῆς εἰρήνης. διὰ
 τί γὰρ οὐ φήσουσιν οὗτοι δεῖν ταῦθ' οὕτως ἔχειν; ἢ
 ὁμολογίαν τὴν μὲν κατὰ τῆς πόλεως οὖσαν βεβαίαν
 ἀξιοῦσιν εἶναι, τὴν δὲ σφῆζουσιν οὐ συγχωρήσουσιν; 20
 ἄρα δίκαιον ταῦτα γίνεσθαι; κἂν μὲν τι ἢ πρὸς τῶν
 ἐχθρῶν κατὰ τῆς πόλεως ἐν τοῖς ὅρκοις, τοῦτο μὲν ἰσχυ-
 ρὸν αἰεὶ ποιήσουσιν· ἐὰν δέ τι ἡμέτερον ἢ κατ' ἐκείνων 217

1 ὀρμήσωσιν FY¹: ὀρμηθῶσιν A γρ. Y² 2 τὰ ὅπλα ἐπή-
 νεγκεν FY: ἐπήνεγκε τὰ ὅπλα A 4 καὶ τοσούτῳ A: τοσούτοι
 δὲ FY cf. § 3 5 ὅσῳ FA γρ. Y²: ὅτι Y¹ | προστάγματος FA²Y:
 πράγματος A¹ | ἐτέρως Cobet: ἐτέρωθι FAY 6 κατήγαγεν FY
 schol. p. 258, 5: κατήγεν A 17 δ' ἐπιτάττουσι A: δὲ πράττουσι
 FY δὲ προστάττουσι conl. Reiske 19 ὁμολογίαν τὴν μὲν A: τὴν μὲν
 ὁμολογίαν τὴν FY 20 συγχωροῦσιν FY 21 δίκαιον ταῦτα A¹:
 γρ δοκεῖ δίκαιον ταῦτα A² mg. γρ δοκεῖ δίκαια FY 22 πόλεως
 F¹A Y² mg.: πόλεως ὡς F corr. Y¹ 23 αἰεὶ Y | ἡμέτερον FY

ἄμα δίκαιον καὶ συμφέρον, πρὸς τοῦτο δὲ μαχομένους οὐδέποτε παύσασθαι οἴησονται δεῖν ἑαυτούς;

Ἴνα δ' εἰδῇτ' ἔτι σαφέστερον ὅτι οὐδεὶς ὑμῖν ἐγκαλεῖ 19
ποτε τῶν Ἑλλήνων ὥς ἄρα παρέβητέ τι τῶν κοινῇ ὁμο-
λογηθέντων, ἀλλὰ καὶ χάριν ἔξουσιν ὅτι μόνοι ἐξηλέγ-
ξατε τοὺς ταῦτα ποιοῦντας, μικρὰ ἐπιδραμοῦμαι περὶ
αὐτῶν πολλῶν ὄντων. ἔστι γὰρ δήπου ἐν ταῖς συνθή-
καις τὴν θάλατταν πλεῖν τοὺς μετέχοντας τῆς εἰρήνης,
καὶ μηδὲνα κωλύειν αὐτοὺς μηδὲ κατάγειν πλοῖον μηδε-
νὸς τούτων· ἐὰν δέ τις παρὰ ταῦτα ποιῇ, πολέμιον εἶναι
10 πᾶσι τοῖς τῆς εἰρήνης μετέχουσιν. οὐκοῦν ὦ ἄνδρες 20
Ἀθηναῖοι ἐναργέστατ' ἴστε τοῦθ' ὑπὸ τῶν Μακεδόνων
γεγεννημένον· εἰς τοῦτο γὰρ παρανομίας ἦλθον, ὥστε εἰς
Τένεδον ἅπαντα τὰ ἐκ τοῦ Πόντου πλοῖα κατήγαγον,
15 καὶ σκευωροῦμενοι περὶ αὐτὰ οὐ πρότερον ἀνείσαν, πρὶν
ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τριήρεις ἑκατὸν πληροῦν [καὶ καθέλ-
κειν] εὐθὺς τότε, καὶ στρατηγὸν ἐπ' αὐταῖς ἐτάξατε
Μενεσθέα. πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον τοσαῦτα μὲν εἶναι καὶ 21
τηλικαῦτα τὰ ἡμαρτημέν' ἐτέροις, τοὺς δ' ἐνταῦθα φι-
λους αὐτῶν μὴ ἐκείνους ἀποτρέπειν τοὺς παραβαίνοντας,
20 ἀλλ' ἡμῖν συμβουλεύειν ἐμμένειν τοῖς οὕτως ὀλιγωρη-
μένοις; ὥσπερ καὶ τούτου προσγεγραμμένου, τοῖς μὲν

1 δὲ μαχομένους F¹AY³ mg.: διαμαχομένους F corr. Y¹
2 δεῖ Y¹ | ἑαυτούς FY: αὐτούς A 3 δὲ om. Y¹ | ἐγκαλεῖ Cobet:
ἐγκαλέσει FAY 7 δήπου A: που FY 9 μηδεὶν G. H. Schaefer:
μηδὲνα FAY μηδεὶν interpon. Reiske 12 ὑμεῖς μὲν ante ἐν-
αργέστατα add. FY | ἴστε FY: ἐωράκατε A cf. Plat. leg. XI 927 D
εἴσεται ἐναργῶς et v. l. ad XVIII 25 13 παρανομίας FY: ὀπερο-
φίας A cf. § 22 παρενόμουν 14 πλοῖα om. FY 15 ἀνείσαν
Weil coll. § 17: ἀφείσαν FAY | πρὶν οὐ FY¹ 16 καὶ καθέλκειν
om. A¹ (add. A³) schol. p. 268, 11 cf. Isocr. IV 90. VIII 12 19 τὰ
om. FY 21 ἡμῖν FY: ὑμῖν A | ὀλιγωρημένους A

- 22 ἐξεῖναι πλημμελεῖν, τοῖς δὲ μὴδ' ἀμύνεσθαι. πῶς δ' οὐχ ἅμα τε παρενόμουν ἐκείνοι καὶ ἀναλσθητοὶ ἦσαν, οἳ γε τηλικούτον παρέβησαν τῶν ὅρκων, ὃ παρ' ἐλάχιστον ἐποίησεν αὐτοὺς ἀφαιρεθῆναι δικαίως τὴν κατὰ θάλατταν ἡγεμονίαν; καὶ νῦν ἔτι παραδεδώκασιν τοῦτο τὸ δίκαιον | ἀνεγκλήτως ἡμῖν, ὅταν βουληθῶμεν πράττειν. 218 οὐ γὰρ ὅτι ἐπαύσανθ' ἀμαρτάνοντες, ἤττόν τι δῆπου
- 23 παραβεβήκασιν τὰς κοινὰς ὁμολογίας, ἀλλ' εὐτυχοῦσιν, ὅτι ἐναποχρῶνται τῇ ὑμετέρᾳ ῥαθυμίᾳ τῇ οὐδὲ τῶν δικαίων ἀπολαύειν προαιρουμένη. ὃ καὶ ὑβριστικώτατον 10 συμβέβηκεν, εἰ οἱ μὲν ἄλλοι Ἕλληνες καὶ βάρβαροι ἅπαντες τὴν πρὸς ὑμᾶς ἔχθραν φοβοῦνται, οὗτοι δ' οἱ νεόπλουτοι μόνον καταφρονεῖν ὑμᾶς ὑμῶν αὐτῶν ἀναγκάζουσι, τὰ μὲν πελθόντες, τὰ δὲ βιαζόμενοι, ὥσπερ ἐν Ἀβδηρίταις ἢ Μαρωνίταις, ἀλλ' οὐκ ἐν Ἀθηναίοις πολί- 15
- 24 τεύόμενοι. καὶ ἅμα μὲν μικρὰ τὰ ὑμέτερα ποιοῦσι, τὰ δὲ τῶν ἐχθρῶν ἰσχυρὰ, ἅμα δὲ λανθάνουσιν ἑαυτοὺς ἀνυπόστατον τὴν πόλιν ὁμολογοῦντες εἶναι, διακελευόμενοι τὸ δίκαιον οὐ δικαίως διαφυλάττειν, ὥς τῷ συμφέροντί γε προελομένην χρῆσθαι κρατεῖν ἂν τῶν πολε- 20
- 25 μίων ῥαδίως δυνηθεῖσαν. εἰκότως δ' αὐτὸ πεπόνθασιν· ἔως γὰρ ἂν ἐξῇ τῶν κατὰ θάλατταν καὶ μόνοις ἀναμφισβητήτως εἶναι κυρίοις, τοῖς γε κατὰ γῆν πρὸς τῇ ὑπαρ-

1 τοῖς δὲ FY: τοὺς δὲ A 2 τε om. FY 3 τηλικούτων F¹ | τῶν ὅρκων secl. Blass | ὅπερ οὐκ ἐλάχιστον ὂν A 5 τὸ om. Y¹ 7 ἐπαύσατο F¹ | ἀμαρτάνοντες FY: ἐξαμαρτάνοντες A cf. v. l. ad Isocr. I 49. III 53 al. | τι om. FY¹ 9 ἐναποχρῶνται] εὐ ἀποχρῶνται G. H. Schaefer | οὐδὲ A: οὐδὲν FY 10 δ om. F 15 μαρωνίταις F¹ ut vid. A: μαρωνεῖταις F corr. Y cf. XII 17 16 μὲν μικρὰ FY: μικρὰ μὲν A | ὑμέτερα A¹: ὑμέτερα πράγματα A³ ἡμέτερα πράγματα FY 21 δυνηθεῖσαν] ei in ras. F 22 μόνοις A: μόνων FY

χούσῃ δυνάμει ἔστι προβολὰς ἐτέρας [ἰσχυροτέρας] εὐρέ-
σθαι, ἄλλως τε καὶ πεπανμένων ὑπὸ τῆς τύχης τῶν δορυφο-
ρουμένων ὑπὸ τῶν τυραννικῶν στρατοπέδων, καὶ τῶν μὲν
ἐφθαρμένων, τῶν δὲ ἐξεληλεγμένων οὐδενὸς ἀξίων ὄντων.

- 5 Τὸ μὲν οὖν περὶ τὰ πλοῖα πρὸς τοῖς ἄλλοις τοῖς 26
προειρημένοις ὁ Μακεδὼν τηλικούτον παρέβη· τὸ δὲ
ὑβριστικώτατον καὶ ὑπεροπτικώτατον τῶν Μακεδόνων
τὸ πρῶην γεγεννημένον ἔστί, τὸ τολμῆσαι εἰσπλεῦσαι εἰς
219 τὸν Πειραιᾶ | παρὰ τὰς κοινὰς ἡμῖν πρὸς αὐτοὺς ὁμολο-
10 γίας. καὶ τοῦτ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι οὐχ ὅτι μία τριήρης
ἦν, μικρὸν ὑποληπτέον, ἀλλ' ὅτι ἀπόπειρα ἐγένετο, εἰ
περιοψόμεθα, ἵνα μετὰ πλειόνων αὐτοῖς ἐγγένηται τοῦτο
πράττειν, καὶ ὅτι οὐκ ἐφρόντισαν τῶν κοινῶν δογμάτων,
καθάπερ οὐδὲ τῶν προειρημένων. ἐπεὶ ὅτι γε τοῦτο 27
15 παρὰδύσις ἦν κατὰ μικρὸν καὶ ἐθισμὸς τοῦ ἀνέχεσθαι
ἡμᾶς τοὺς τοιούτους εἰσπλους, κακείθεν δῆλον· τὸ γὰρ
τὸν τότε ἐπὶ τῆς νεῶς εἰσπλεύσαντα, ὃν ἔδει εὐθύς μετὰ
τῆς τριήρους ὕψ' ὕμῶν ἀπολωλέναι, αἰτεῖσθαι ναυπηγή-
σασθαι μικρὰ πλοῖα ἐν τοῖς ἡμετέροις λιμέσι πῶς οὐ
20 καταφανὲς ποιεῖ, ὅτι ἀντὶ τοῦ εἰσπλεῖν τὸ εὐθύς ἔνδον
εἶναι ἐμνηχανῶντο; καὶ εἰ λεπτὰ πλοῖα ὑπομενοῦμεν,
ὀλίγον ὕστερον καὶ τριήρεις· καὶ εἰ τὸ πρῶτον ὀλίγας,
μικροῦ ὕστερον πολλὰς. οὐ γὰρ δὴ ἔστι γ' εἰπεῖν ὥς 28

1 ἔστι om. Y¹ | προβολὰς Harpocr. Phot. Suid.: προσβολὰς
FAY | ἰσχυροτέρας om. FY | εὐρέσθαι] εἰ in ras. F 8 τὸ ante
τολμ. om. F¹ 9 ὁμολογίας A: συνθήκας FY 14 τῶν] ἐπὶ τῶν
Blass 16 τὸ F corr. AY: τῶι ut vid. F¹ 17 ἐπὶ τῆς νεῶς
εἰσπλεύσαντα A schol. p. 259, 5: εἰσπλεύσαντα ἐπὶ τῆς νεῶς FY
18 ὡμῶν A 19 μακρὰ A 20 καταφανὲς ποιεῖ F corr. AY corr.:
καταφανὲς (at s. v.) ἦν ποιεῖ F¹ Y¹ (ἦν punctis del. F eras. Y)
superscr. s. ποιεῖ ead. m. γρ. ἦν F; del. verbum A. Spengel; at
cf. XIX 55 23 μικρὸν Y

Ἀθήνησι μὲν ἀφθόνων ὄντων τῶν ναυπηγησίμων ξύλων, τῶν πόρρωθεν καὶ μόγις εἰσκομιζομένων, ἐν δὲ τῇ Μακεδονίᾳ ἐπιλελοιπότην, τῇ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς βουλομένοις εὐτελέστατα καθισταμένη, ἀλλ' ὥρονθ' ἅμα τε ναυπηγήσεσθαι ἐνταῦθα καὶ πληρώσεσθαι ἐν τῷ λιμένι 5 [τῷ προειρημένῳ], ἐν ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις διειρημένον μηδὲν τοιοῦτον εἰσδέχεσθαι, καὶ τοῦτ' ἐξέσεσθαι ἐπὶ 29 πλεόν ἂν ποιεῖν. οὕτω πανταχόθεν καταπεφρονηκότως ἐκείνοι τῇ πόλει χρῶνται διὰ τοὺς ἐντεῦθεν διδασκάλους τοὺς ὑπαγορεύοντας αὐτοῖς ἃ δεῖ ποιεῖν· οὕτω δὲ κατε- 10 γνώκασιν μετὰ τούτων ἀδιήγητόν τινα τῆς πόλεως ἔκλυσιν καὶ μαλακίαν, καὶ οὔτε πρόνοιαν περὶ τῶν μελλόντων εἶναι, οὔτε λογισμὸν οὐδένα παραγίγνεσθαι τίνα 30 τρόπον χρῆται ὁ τύραννος ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις. αἷς ἐγὼ διακελεύομαι ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πεῖθεσθαι, καθά- 15 περ ἐδίδαξα, καὶ διαβεβαιώσαιμην ἄν, ὥς τοῦθ' ἡλικίας ἔχων, ἅμα καὶ τῷ δικαίῳ ἡμᾶς ἀνεγκλήτως καὶ τοῖς καιροῖς ἀσφαλέστατα χρήσεσθαι τοῖς ἐπὶ τὸ συμφέρον κατεπελγούσιν. καὶ γὰρ ἔτι προσγέγραπται ταῖς συνθή- 20 καις, „ἐὰν βουλόμεθα τῆς κοινῆς εἰρήνης μετέχειν“· τὸ 20

1 ναυπηγησίμων] συμ in ras. A¹ ναυπηγισίμων Y 2 πόρρωθεν καὶ μόγις FY μόγις καὶ πόρρωθεν A 4 καθισταμένοις F 5 ναυπηγήσεσθαι AY mg.: ναυπηγηθήσεσθαι FY¹ | ἐνταῦθα καὶ πληρώσεσθαι om. Y¹ | πληρωθήσεσθαι A 6 τῷ προειρημένῳ om. Vind. 6, secl. Reiske: defendit Weil, commate post λιμένι posito et deletο διειρημένον | διειρημένον Baier: διειρημένον F (ει in ras.) AY 7 τοῦτο A: ταῦτα FY | ἐξέσεσθαι H. Wolf: ἐξέσται FAY 8 πλεόν A | οὕτως? F¹Y | πανταχόθεν A: πάντοθεν FY Thomas M. 9 τῇ πόλει AY³: om. FY¹ Thomas M. 12 περὶ A: ἐπερ FY 16 διαβεβαιώσαιμην H. Wolf: διεβεβαιώσαιμην FAY 17 τῷ τῷ Y¹ 18 χρήσεσθαι G. H. Schaefer: χρήσθαι FY χρήσασθαι A 19 ἔτι] s in ras. F (εσ?) | <ἐν> ταῖς coll. § 6 Herwerden, cf. Dion. H. Arch. IV 46, 3

δ' „ἐὰν βουλώμεθα“ ἐστὶν ἕμα καὶ τοῦναντίον, εἰ ἄρα ποτὲ δεῖ παύσασθαι αἰσχυρῶς ἑτέροις ἀκολουθοῦντας. ἀλλὰ ** μὴδ' ἀναμνησθῆναι μηδεμιᾶς φιλοτιμίας τῶν ἐξ ἀρχαιοτάτου καὶ πλείστων καὶ μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ὑμῖν ὑπαρχουσῶν. ἐὰν οὖν κελεύητ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι γράψω, καθάπερ αἱ συνθῆκαι κελεύουσι, πολεμεῖν τοῖς παραβεβηκόσιν.

1 sq. ἡ ἄρ' οὐποτε δεῖ Weil 2 <μὴ> παύσασθαι Sauppe
3 post ἀλλὰ plura excidisse videntur, cf. schol. p. 269, 15 ὁ δὲ πρὸς τὸ χρήσιμον τὸ οἰκτεῖον λαβὼν πολλὰ μὲν ὑπέμνησε τῶν προγόνων τῆς δόξης, πολλὰ δὲ τοῦ πρέποντος | ἀλλὰ] ἡ H. Wolf
4 πλείστων A: πλείστον FY 5 ὑμῖν FY: ἡμῖν A

Subscriptum in FAY

ΠΕΡΙ ΤΩΝ (om. Y) ΠΡΟΣ ἈΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΣΥΝΟΗΚΩΝ

DEMOSTHENIS ORATIONES

EDIDIT

CAROLUS FUHR

EDITIO MAIOR
VOLUMEN I . PARS II
ORATIONEM XVIII CONTINENS

LIPSIAE IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI MCMXIV

Conspectus notarum.

S = cod. Parisinus 2934

S^a = scriptura eius correctoris qui subscripsit *διόρθωται*
[L = Laurentianus conv. sopp. 136; pendet a cod. Parisino S]

F = cod. Marcianus 416

[B = cod. Bavaricus, nunc Monacensis 85, ex cod. F descriptus]

Q = cod. Marcianus 418

V = cod. F et cod. Q

A = cod. Augustanus primus, nunc Monacensis 485

Y = cod. Parisinus 2935

[O = cod. Bruxellensis 11295, ex cod. Y descriptus]

U = cod. Urbinas 113

Libanii vitae et argumentorum codices adhibui F, Y, cod. Ambrosianum Q 12 sup. (= m)

γρ. semper ante, corr. post codicis notam posui

ΔΗΜΟΣΙΟΙ

XVIII

ΠΕΡ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΤΠΟΘΕΣΙΣ

Τείχος μὲν ὑπὲρ Ἀθηναίων ὁ ῥήτωρ προὔβαλε τῶν συνή-
θων τούτων καὶ χειροποιήτων ἀρραγέστερον καὶ βέλτιον, τὴν
τ' εἰς τὴν πόλιν εὐνοίαν καὶ περὶ λόγους δεινότητα, ὥς αὐτὸς
§ 195 εἴρηκεν „οὐ λίθοις καὶ πλίνθοις τὰς Ἀθήνας ὠχύρωσα, ἀλλὰ
μεγάλαις δυνάμεσι καὶ πολλῇ τινὶ συμμαχίᾳ, τῇ μὲν ἐκ γῆς, 5
τῇ δ' ἐκ θαλάττης“· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν χειροποίητον
περίβολον οὐ μικρὰ τῇ πόλει | συνεβάλετο. πεπονηκότες γὰρ 221
κατὰ πολλὰ μέρη τοῦ τείχους τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ ἔδοξεν
ἀνορθοῦν αὐτό, ῥρέθησαν ἐπὶ τὸ ἔργον ἄνδρες δέκα, φυλῆς
ἐκάστης εἷς, οὓς ἔδει τὴν ἐπιμέλειαν παρέχεσθαι τοῦ ἔργου· 10
2 τὸ γὰρ ἀνάλωμα δημόσιον. εἰς τοίνυν τούτων καὶ ὁ ῥήτωρ γε-
νόμενος οὐχ ὁμοίως τοῖς ἄλλοις τὴν ἐπιμέλειαν μόνην εἰσήνεγκε
τῇ χρεῖᾳ, ἀλλὰ τὸ μὲν ἔργον ἀμέμπτως ἀπετέλεσε, τὰ δὲ χρή-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ὙΠΕΡ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ § περὶ κοπ.

S^a Ὑπὲρ τοῦ στεφάνου V ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ περὶ στεφάνου A
1 ὑπὲρ] ὑπὸ F | ὁ ῥήτωρ ὑπὲρ ἀθηναίων Y | προεβάλλετο F¹m
2 τε καὶ βέλτιον Ym 7 συνεβάλλετο F¹m 9 ὀρθοῦν F 10 εἰς]
εἰς Y | παρέχεσθαι Ym: περαινέσθαι F | τοῦ ἔργου F: ψιλὴν Ym
13 ἐπετέλεσε Y

ματ' ἔδωκεν αἰκοθεν τῇ πόλει. ἐπῆνεσεν αὐτοῦ τὴν εὐνοίαν
 ταύτην ἢ βουλή, καὶ τὴν προθυμίαν ἡμείψατο στεφάνῳ χρυσῷ·
 ἔτοιμοι γὰρ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς χάριτας τῶν εὖ ποιοούντων.
 Κτησιφῶν δ' ἦν ὁ τὴν γνώμην εἰπὼν ὡς δεῖ στεφανῶσαι τὸν 3
 5 Δημοσθένην, ἐν μὲν καιρῷ τοῖς Διονυσίοις, ἐν δὲ τόπῳ τῷ
 τοῦ Διονύσου θεάτρῳ, ἐν δὲ θεαταῖς πᾶσι τοῖς Ἑλλήσιν, οὓς
 ἢ πανήγυρις συνήγαγε· καὶ τούτων ἐναντὶον ἀνειπεῖν τὸν κή-
 ρυκα, ὅτι στεφανοῖ Δημοσθένην Δημοσθένους Παιανία ἢ
 πόλις ἀρετῆς συμπαύσης ἔνεκα καὶ εὐνοίας τῆς πρὸς αὐτήν.
 10 ἦν οὖν πανταχόθεν ἢ τιμῇ θαυμαστή· διὸ καὶ φθόνος αὐτῆς 4
 ῥῆψατο, καὶ τοῦ ψηφίσματος ἀπηνέχθη παρανόμων γραφῇ.
 Αἰσχίνης γὰρ ἐχθρὸς ὢν τοῦ Δημοσθένους ἀγῶνα παρανόμων
 ἐπήγγειλε Κτησιφῶντι, λέγων ἄρχοντα γεγονότα τὸν Δημοσθένην
 καὶ μὴ δόντα λόγον ὑπεύθυνον εἶναι, νόμον δὲ κελεύειν τοὺς
 15 ὑπευθύνους μὴ στεφανοῦν, καὶ πάλιν νόμον παρεχόμενος τὸν
 κελεύοντα, ἐὰν μὲν τιν' ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων στεφανοῖ, ἐν τῇ
 ἐκκλησίᾳ τὸν στέφανον ἀναγορεύεσθαι, ἐὰν δ' ἢ βουλή, ἐν τῷ
 222 βουλευτηρίῳ, ἀλλάχθῃ δὲ μὴ ἐξεῖναι. φησὶ δὲ καὶ τοὺς ἐπαί- 5
 νους εἶναι τοὺς ἐπὶ τῷ Δημοσθένει ψευδεῖς· μὴ γὰρ πεπο-
 20 λιτεῦσθαι καλῶς τὸν ῥήτορα, ἀλλὰ καὶ δωροδόκον εἶναι καὶ
 πολλῶν κακῶν αἴτιον τῇ πόλει. καὶ τάξει γε ταύτῃ τῆς κατη-
 γορίας Αἰσχίνης κέχρηται, πρῶτον εἰπὼν περὶ τοῦ τῶν ὑπευ-
 θύνων νόμου καὶ δεύτερον περὶ τοῦ τῶν κηρυγμάτων καὶ τρί-
 τον περὶ τῆς πολιτείας· ἡξίωσε δὲ καὶ τὸν Δημοσθένην τὴν
 25 αὐτὴν τάξιν ποιήσασθαι. ὁ δὲ ῥήτωρ καὶ ἀπὸ τῆς πολιτείας 6
 τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο καὶ πάλιν εἰς ταύτην τὸν λόγον κατέ-
 στρεψεν, τεχνικῶς ποιῶν· δεῖ γὰρ ἄρχεσθαι τ' ἀπὸ τῶν ἰσχυ-

5 διονυσίου F 7 καὶ om. F | τὸν κήρυκα FY: τὸ κήρυγμα m
 9 αὐτὴν Blass (post Voemelium): αὐτὴν F αὐτὴν Y 11 καὶ
 κατὰ τοῦ Wolf 13 ἐπήγγειλε m: ἐπήγγειλλε F ἀπήγγειλε Y |
 δημοσθένη Y¹ 16 κελεύοντα Fm: λέγοντα Y 21 ταύτη Y
 corr. m: ταύτης FY¹ 23 τοῦ τῶν κηρυγμάτων] τούτων Ym
 24 δημοσθένη Y 25 δὲ Ym: γὰρ F 27 ἰσχυρῶν Ym

ροτέρων καὶ λήγειν εἰς ταῦτα. μέσα δὲ τέθεικε τὰ περὶ τῶν νόμων, καὶ τῷ μὲν περὶ τῶν ὑπευθύνων ἀντιτίθῃσι διανοίᾳς, τῷ δὲ περὶ τῶν κηρυγμάτων νόμον ἕτερον ἥτοι νόμου μέρος, ὡς φησιν αὐτός, ἐν ᾧ συγκεχώρηται καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ κηρύττειν, ἐὰν ὁ δῆμος ἢ ἡ βουλὴ τοῦτο ψηφισῇται. 5

ΕΤΕΡΑ ΤΠΟΘΕΣΙΣ

Ἀθηναῖοι καὶ Θηβαῖοι πολεμοῦντες πρὸς Φίλιππον ἐν Χαιρωνείᾳ, πόλει τῆς Βοιωτίας, ἡττήθησαν. ἐπικρατήσας οὖν ὁ Μακεδὼν φρουρὰν μὲν εἰς τὰς Θήβας ἐνέβαλε, καὶ εἶχεν ὑπὸ 10 χεῖρα τὴν πόλιν δουλεύουσιν. ἐλπίσαντες οὖν τὸ αὐτὸ παθεῖν Ἀθηναῖοι καὶ ὅσον οὐδέπω κατὰ αὐτῶν ἦξιν προσδοκῶντες 228 τὸν τύραννον, ἐσκέψαντο τὰ πεπονηκότα μέρη τῷ χρόνῳ τοῦ τέλους ἐπανορθώσασθαι, καὶ δὴ ἅψ' ἐκάστης φυλῆς τειχοποιοὶ προεβλήθησαν. τοιόνδε καὶ ἡ Πανδιονίς ἐξ ἑαυτῆς εἴλετο 15 πρὸς τὴν χρεῖαν τὸν ῥήτορα. τῆς τοίνυν ἐργασίας ἐν χερσὶν οὕσης, προσδεθεῖς ἔτι χρημάτων μετὰ τὰ δεδομένα ὑπὸ τῆς πόλεως, ὁ ῥήτωρ ἐκ τῶν ἰδίων ἐδαπάνησε, καὶ οὐκ ἐλογίσατο 2 αὐτὰ τῇ πόλει, ἀλλὰ κατεχάρισατο. αὐτήν αφορμὴν ὁ Κτησιφῶν, εἷς τῶν πολιτευομένων, δεξιόμενος εἰσήνεγκε γνῶμην ἐν 20 τῇ βουλῇ περὶ αὐτοῦ τοιαύτην· „ἐπειδὴ διατελεῖ Δημοσθένης ὁ Δημοσθένους παρ' ὅλον τὸν βίον εὖνοϊαν εἰς τὴν πόλιν ἐπιδεικνύμενος, καὶ νῦν δὲ τειχοποιὸς ὢν καὶ προσδεθεῖς χρημάτων οἴκοθεν παρέσχε καὶ ἐχάρισατο, διὰ τοῦτο δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ στεφανοῦσθαι αὐτὸν χρυσῶ στεφάνῳ, ἐν 25 τῷ θεάτρῳ, τραγωδιῶν ἀγομένων καινῶν“ [ἴσως ὅτε πλήθῃ συντρέχει ἐπιθυμοῦντα καινὰ δράματα βλέπειν]. εἰσαγομένου

1 τὸν νόμων F 2 διάνοϊαν Scrimgeri schedae 3 τὰ δὲ F 4 ὁ αὐτός F num *Δίσχινος*? cf. III 35 11 τὴν πόλιν add. Vind. 7: om. vulg. „aut δουλευούσας reponendum“ Blass 12 αὐτῶν Voemel: αὐτῶν codd. 19 κατεχάρισατο G. H. Schaefer: καὶ ἐχάρισατο codd. 24 δεδόχθαι Wolf: δεδόχθω codd. 26 τραγωδιῶν Osann 26 sq. ἴσως ... βλέπειν secl. Wunderlich

τοίνυν καὶ εἰς τὸν δῆμον τοῦ προβουλευµατος, ἐφίσταται τοῦ 3
 Κτησιφῶντος κατήγορος Αἰσχίνης, ἐκ τῆς πολιτείας ὑπάρχων
 ἐχθρός, παράνομον εἶναι φάσκων πρὸς τρεῖς νόμους τὸ ψή-
 φισµα, ἵνα μὲν τὸν κελεύοντα τὸν ὑπεύθυνον μὴ στεφανοῦ-
 5 σθαι, πρὶν ἂν δῶ τὰς εὐθύνας· οὕτω δὲ ταύτας, φησὶν, ὁ
 Δημοσθένης ἐδεδώκει καὶ τὰ θεωρικὰ διοικῶν καὶ τειχοποιῶν,
 καὶ ἔδει ἀναμεῖναι καὶ ἐπισχεῖν τὸ γέρας, ἕως ἂν ὁφθῇ καθαρὸς
 ἐξετασθεῖς. δεύτερον δ' ἀναγινώσκει νόμον τὸν κελεύοντα ἐν 4
 Πυκνὴ στεφανοῦσθαι, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, διαβάλλων τοὺς πολίτας
 224 τοὺς | δεξαµένους ἐν τῷ θεάτρῳ ἀναγορευθῆναι τοῦ Δημοσθέ-
 11 νους τὸν στέφανον. ὁ δὲ τρίτος νόμος εἰς τὴν ὅλην ὁρᾷ τοῦ
 βίου καὶ τῆς πολιτείας ἐξέτασιν· κελεύει γὰρ μηδέποτε ψευδῇ
 γράµµατα εἰς τὸ Μητροῶν εἰσάγειν, ἔνθα ἐστὶν ὅλα τὰ δη-
 μόσια γράµµατα. ἐψεύσατο. δέ, φησὶν, εὐνοϊαν καὶ σπουδὴν
 15 μαρτυρήσας τῷ Δημοσθένει· κακόνους γὰρ μᾶλλον καὶ πολέ-
 μιος εὐρίσκεται τῇ πατρίδι. τούτου τοῦ νόμου χρησίμου τυγ- 5
 χάνοντος, τοῦ τρίτου, ἀντιλαβόμενος ὥσπερ τινὸς ἀγκύρας ὁ
 ῥήτωρ κατεπάλασε τὸν ἀντιδικόν, μεθόδῳ δεινοτάτῃ καὶ σοφω-
 τάτῃ τῇ περὶ τοῦ κατηγόρου χρησάμενος· ἐκεῖθεν γὰρ ἔσχε
 20 λαβὴν ἐλεῖν καὶ καταγωνίσασθαι τὸν πολέμιον. τοὺς μὲν γὰρ
 ἄλλους δύο νόμους, τὸν τε τῶν ὑπευθύνων καὶ τὸν τοῦ κηρύγ-
 µατος, εἰς τὸ μέσον τοῦ λόγου ἀπέρριψε, στρατηγικῶς „κακούς
 δ' εἰς μέσον ἐλάσας“, τῷ δ' ἰσχυροτάτῃ εἰς τὰ ἄκρα προσ-
 κέχρηται, τὸ σαθρὸν τῶν ἄλλων ἐξ ἑκατέρου ῥωννύς. ἔοικε δὲ 6
 25 καὶ διοικεῖν πρὸς τὸ συμφέρον τὸν λόγον καὶ οὐ σφόδρα ἀν-
 αιδῶς τὴν τέχνην ἐπιδεικνύμενος. δοκῶν γὰρ ἐν πρώτοις ὑπερ-
 βαίνειν τὸ νόμιμον, ἑτέρῳ τρόπῳ τῷ νομίμῳ προσκέχρηται·
 καὶ γὰρ νόμον ἀνέγνω Αἰσχίνης τὸν περὶ τῶν γραφόντων

9 ἐν Wolf: οὐκ ἐν codd. 19 περὶ] κατὰ H. Wolf παρὰ Weil
 23 μέσον ἐλάσας Voemel coll. II. 299: μέσον ἐλάσας codd. cf.
 tamen Rhet. VI 245, 15 W. 25 διοικῶν Blass; at καὶ ante οὐ
 σφόδρα est „idque“ 28 γραφόντων Blass: στεφάνων codd. εἰσφε-
 ρόντων Weil περὶ τῶν ψευδῶν γραµμάτων est schol. ad Aesch. III 50

ψευδῇ, πρὸς ὃν ὁ ῥήτωρ ἀποκρινόμενος εὔρε καιρὸν εἰς μέσον ἀγαγεῖν τὰ ἑαυτοῦ πολιτεύματα, ὥς νομίμῳ μαχόμενος. καὶ ἡ μὲν διοίκησις τοῦ λόγου τοιαύτη, κεφάλαιον δ' ἰσχυρὸν τῷ μὲν Αἰσχίνῃ τὸ νόμιμον, τῷ δὲ ῥήτορι τὸ δίκαιον, κοινὸν δ' ἀπὸ τοῦ ἴσου τὸ συμφέρον, οὐκ ἔχον φανεράν τὴν ἐξέτασιν. ἡ δὲ στάσις ἔγγραφος πραγματική· | περὶ ῥητοῦ γὰρ τὸ ψήφισμα. 225

7 Τῆς δὲ γραφῆς ἔτι Φιλίππου ζῶντος ἀποτεθείσης, ἐπ' Ἀλεξάνδρου διαδεξαμένον τὴν ἀρχὴν ὁ λόγος ἐστὶ καὶ ἡ κρίσις. ὥς γὰρ ἀπέθανε Φίλιππος καὶ τὴν φρουρὰν οἱ Θηβαῖοι τεταρσηκότες ἐξέβαλον, ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ὥς καταφρονηθεὶς 10 τὰς Θήβας κατέσκαψεν, εἴτα μεταγνοὺς ἐπὶ τῷ πεπραγμένῳ ἐξεχώρησε τῆς Ἑλλάδος αἰσχυνόμενος καὶ κατὰ τῶν βαρβάρων ἐστράτευσεν, οἱ δ' Ἀθηναῖοι καιρὸν ἔχον ἐνόμισαν κρίσει παραδοῦναι τοὺς προδότας τοὺς τὴν Ἑλλάδα ἀδικήσαντας, καὶ οὕτω συνεκροτήθη τὸ δικαστήριον. 15

Πρῶτον μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι καὶ πάσαις, ὅσῃν εὐνοίαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην | ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν 226 εἰς τουτοῦ τὸν ἀγῶνα, ἔπειθ' ὅπερ ἐστὶν μάλισθ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας τε καὶ δόξης, τοῦτο 20 παραστῆσαι τοὺς θεοὺς ὑμῖν, μὴ τὸν ἀντίδικον σύμβουλον ποιήσασθαι περὶ τοῦ πῶς ἀκούειν ὑμᾶς ἐμοῦ δεῖ 2 (σχέτιον γὰρ ἂν εἴη τοῦτό γε), ἀλλὰ τοὺς νόμους καὶ τὸν ὄρκον, ἐν ᾧ πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις δικαίοις καὶ τοῦτο γέγραπται, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροάσασθαι. τοῦτο δ' ἐστὶν 25 οὐ μόνον τὸ μὴ προκατεγνωκέναι μηδέν, οὐδὲ τὸ τὴν

6 ψήφισμα] ζήτημα Fox; videtur breviter dictum esse ut schol. p. 169, 3 ἔγγραφος δὲ ἡ εἰρήνη 19 θ' ὅπερ ἐστὶ μάλισθ' om. Y¹ | μάλιστ' S 20 τε om. Hermog. III 79 W. (107, 15 R.) cod. PaPc 22 ὑμᾶς SVAY Hermog. III 281 W. (299, 6 R.) 294 (311, 13): om. Castor, Rhet. Gr. III 717 W. (non p. 722) 25 ἀκροάσασθαι S: ἀκροᾶσθαι VAY Castor p. 722 ἀκροάσεσθαι L. Spengel, cf. Lys. XXXI 2

εὐνοϊαν ἴσῃν ἀποδοῦναι, ἀλλὰ καὶ τὸ τῇ τάξει καὶ τῇ ἀπολογίᾳ, ὥς βεβούληται καὶ προήρηται τῶν ἀγωνιζομένων ἕκαστος, οὕτως ἔασαι χρήσασθαι.

Πολλὰ μὲν οὖν ἔγωγ' ἐλαττοῦμαι κατὰ τουτονὶ τὸν 3
 5 ἀγῶν' Αἰσχίνου, δύο δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ μεγάλα, ἔν μὲν ὅτι οὐ περὶ τῶν ἴσων ἀγωνίζομαι· οὐ γάρ ἐστιν ἴσον νῦν ἐμοὶ τῆς παρ' ὑμῶν εὐνοίας διαμαρτεῖν καὶ τούτῳ μὴ ἐλεῖν τὴν γραφὴν, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν—οὐ βούλομαι δυσχερὲς εἰπεῖν οὐδὲν ἀρχόμενος τοῦ λόγου, οὗτος δ' ἐκ
 10 περιουσίας μου κατηγορεῖ. ἕτερον δ', ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, τῶν μὲν λοιδοριῶν καὶ τῶν κατηγοριῶν ἀκούειν ἡδέως, τοῖς ἐπαινοῦσι δ' αὐτοὺς ἄχθεσθαι· τού- 4
 των τοίνυν ὃ μὲν ἐστὶ πρὸς ἡδονὴν τούτῳ δέδοται, ὃ δὲ πᾶσιν ὥς ἔπος εἰπεῖν ἐνοχλεῖ λοιπὸν ἐμοί. κἄν μὲν εὐλα-
 15 βούμενος τοῦτο μὴ λέγω τὰ πεπραγμέν' ἐμαντῶ, οὐκ ἔχειν ἀπολύσασθαι τὰ κατηγορημένα δόξω, οὐδ' ἐφ' οἷς ἀξιῶ τιμᾶσθαι δεικνύναι· ἐὰν δ' ἐφ' ᾧ καὶ πεποίηκα καὶ πεπο-
 227 λλίστα βადίξω, πολλάκις λέγειν ἀναγκασθήσομαι περὶ ἐμαντοῦ. | πειράσομαι μὲν οὖν ὥς μετριώτατα τοῦτο
 20 ποιεῖν· ὃ τι δ' ἂν τὸ πρᾶγμ' αὐτ' ἀναγκάζῃ, τούτου τὴν αἰτίαν οὗτός ἐστι δίκαιος ἔχειν ὁ τοιοῦτον ἀγῶν' ἐνστησά-
 μενος.

1 ἴσῃν ἀμφοτέρους γρ. S^a VAY | καὶ τὸ VAY: τὸ καὶ S τὸ del. Westermann | καὶ τὸ τῇ ἀπολ. Y 3 χρῆσθαι A Castor (χρήσασθαι Anecd. Ox. IV) 5 ὧ om. Y 8 ἐλεῖν] ε s. v. 2 in ras. S (δεῖν? S¹) | ἐμοὶ S VAY Hermog. III 346 W. (361, 14 R.) 408 (420, 7): ἐγὼ F mg. γρ. Y² Demetrius de elocut. 253 | βούλομαι SF mg.: βούλομαι δὲ S^a VAY et γρ. Y² Hermog. 9 εἰπεῖν οὐδὲν SF Q corr. Y [Hermog. 408 (420, 8) cod. AcSfPh (οὐδὲν om. Vc)]: οὐδὲν εἰπεῖν A Q¹ Hermog. 12 ἀκούειν om. S¹ add. S^a 16 ἀπολύσασθαι] ἀπολογήσασθαι S corr. 17 ἐὰν SA Hermog. III 430 W. (442, 8 R.) 432 (443, 14): ἂν VY | δ' om. Q | πεπόνηκα Y¹

- 5 Οἶμαι δ' ὑμᾶς ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πάντας ἂν ὁμολο-
 γῆσαι κοινὸν εἶναι τουτουὶ τὸν ἄγων' ἐμοὶ καὶ Κτησι-
 φῶντι καὶ οὐδὲν ἐλάττινος ἄξιον σπουδῆς ἐμοί· πάντων
 μὲν γὰρ ἀποστρεφίσθαι λυπηρὸν ἐστὶ καὶ χαλεπόν, ἄλλως
 τε κὰν ὑπ' ἐχθροῦ τῷ τοῦτο συμβαίῃη, μάλιστα δὲ τῆς 5
 παρ' ὑμῶν εὐνοίας καὶ φιλανθρωπίας, ὅσῳ περ καὶ τὸ
 6 τυχεῖν τούτων μέγιστόν ἐστιν. περὶ τούτων δ' ὄντος του-
 τουὶ τοῦ ἀγῶνος, ἄξιόν καὶ δέομαι πάντων ὁμοίως ὑμῶν
 ἀκοῦσθαι μου περὶ τῶν κατηγορημένων ἀπολογουμένου
 δικαίως, ὥσπερ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὓς ὁ τιθεὶς ἐξ 10
 ἀρχῆς Σόλων, εὖνους ὦν ὑμῖν καὶ δημοτικός, οὐ μόνον
 τῷ γράφαι κυρίους ᾤετο δεῖν εἶναι, ἀλλὰ καὶ τῷ τοὺς
 7 δικάζοντας ὁμωμοκέναι, οὐκ ἀπιστῶν ὑμῖν, ὥς γ' ἐμοὶ
 φαίνεται, ἀλλ' ὁρῶν ὅτι τὰς αἰτίας καὶ τὰς διαβολάς, αἷς
 ἐκ τοῦ πρότερος λέγειν ὁ διώκων ἰσχύει, οὐκ ἔνι τῷ φεύ- 15
 γοντι παρελθεῖν, εἰ μὴ τῶν δικαζόντων ἕκαστος ὑμῶν
 τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν φυλάττων καὶ τὰ τοῦ
 λέγοντος ὑστέρου δίκαι' εὐνοϊκῶς προσδέξεται, καὶ πα-
 ρασχῶν ἑαυτὸν ἴσον καὶ κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροατὴν
 οὔτῳ τὴν διάγνωσιν ποιήσεται περὶ ἀπάντων. 20
- 8 Μέλλων δὲ τοῦ τ' ἰδίου βίου παντός, ὥς ἔοικε, λόγον
 διδόναι τήμερον καὶ τῶν κοινῇ πεπολιτευμένων, βούλο-
 μαι πάλιν τοὺς θεοὺς παρακαλέσαι, καὶ ἐναντίον ὑμῶν

1 Ἀθηναῖοι] δικασταὶ VY | πάντας post ὑμᾶς S | ὁμολογήσαι]
 λογ in ras. A 2 ἐμοὶ S¹: τε add. S²VAY 4 μὲν om. A |
 ἀποστρεφίσθαι γρ. S⁴VAY: ἀπορεῖσθαι S text. 5 συμβαίῃη A
 6 εὖνοίας τε A 10 τιθεὶς] θεὸς Dobree 13 δικάζοντας ὑμᾶς A
 14 αἷς] ας Y¹ corr. ead. 15 πρότερον A¹ 16 εἰ om. Y¹ |
 ὑμῶν ἕκαστος pap. Oxyrh. 17 διαφυλάττων VAY pap. 18 ὑστέ-
 ρου S corr. AY pap.: ὑστέρον S¹V | προσδέξαιτο pap. 19 αὐτον
 pap.¹ 20 πάντων VY 21 βίου om. A¹ add. A² 23 καθάπερ
 ἐν ἀρχῇ πάλιν VY

εὐχομαι πρῶτον μὲν, ὅσῃν εὐνοίαν ἔχων ἐγὼ διατελῶ τῇ
 228 τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ'
 ὑμῶν [εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα], ἔπειθ' ὅ τι μέλλει συνολ-
 σειν καὶ πρὸς εὐδοξίαν κοινῇ καὶ πρὸς εὐσέβειαν ἐκάστω,
 5 τοῦτο παραστῆσαι πᾶσιν ὑμῖν περὶ ταυτησὶ τῆς γραφῆς
 γινῶναι.

Εἰ μὲν οὖν περὶ ὧν ἐδίδωκε μόνον κατηγορήσεν Αἰσχρ- 9
 νης, καὶ γὰρ περὶ αὐτοῦ τοῦ προβουλεύματος εὐθὺς ἂν
 ἀπελογούμην· ἐπειδὴ δ' οὐκ ἐλάττω λόγον τᾶλλα διεξιὼν
 10 ἀνήλωκεν καὶ τὰ πλεῖστα κατεψεύσατό μου, ἀναγκαῖον
 εἶναι νομίζω καὶ δίκαιον ἅμα βραχέ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
 περὶ τούτων πρῶτον εἰπεῖν, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν τοῖς ἔξωθεν
 λόγοις ἡγμένος ἀλλοτριώτερον τῶν ὑπὲρ τῆς γραφῆς δι-
 καίων ἀκούῃ μου.

15 Περὶ μὲν δὴ τῶν ἰδίων ὅσα λοιδορούμενος βεβλασφή- 10
 μηκεν περὶ ἐμοῦ, θεάσασθ' ὥς ἀπλᾶ καὶ δίκαια λέγω.
 εἰ μὲν ἴστε με τοιοῦτον οἶον οὗτος ἤτιᾱτο (οὐ γὰρ ἄλλοθί
 που βεβλώκ' ἢ παρ' ὑμῖν), μηδὲ φωνὴν ἀνάσχησθε, μηδ'
 εἰ πάντα τὰ κολί' ὑπέρευν πεπολίτευμαι, ἀλλ' ἀναστάντες
 20 καταψηφίσασθ' ἥδη· εἰ δὲ πολλῶ βελτίω τούτου καὶ ἐκ
 βελτιόνων, καὶ μηδενὸς τῶν μετρίων, ἵνα μηδὲν ἐπαχθὲς
 λέγω, χεῖρονα καὶ ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς ὑπειλήφατε καὶ γι-
 γνώσκετε, τούτῳ μὲν μηδ' ὑπὲρ τῶν ἄλλων πιστεύετε
 (δηλον γὰρ ὡς ὁμοίως ἅπαντ' ἐπλάττετο), ἐμοὶ δ', ἦν

1 ἐγὼ om. Y 2 τε om. S¹ 2 sq. παρ' ὑμῶν om. S¹ add.
 m. antiqua 3 εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα del. Blass | μέλλει om. A¹
 add. A² 5 παραστῆσαι S, cf. schol. p. 266, 22: παραστῆσαι τοὺς
 θεοὺς VAY παραστήναι Bekker 12 πρῶτον εἰπεῖν VAY Syrian.
 II 52, 13 R.: εἰπεῖν πρῶτον S | ἔξω Y 15 δὴ om. Q 17 τοι-
 οῦτον ὄντα Priscian. XVIII 159, 188 cf. Dion. H. Arch. IV 47, 4
 εἰ μὲν ἦδει με τοιοῦτον ὄντα οἶον νῦν αἰτιάται 20 καταψηφί-
 σασθαι S 21 βελτιωνων S¹

- παρὰ πάντα τὸν χρόνον εὖνοϊαν ἐνδέδειχθ' ἐπὶ πολλῶν
 11 ἀγώνων τῶν πρότερον, καὶ νυνὶ παρὰσχεσθαι. κακοήθης
 δ' ὢν Αἰσχλίνη τοῦτο παντελῶς εὖηθες ᾤήθη, τοὺς περὶ
 τῶν πεπραγμένων καὶ πεπολιτευμένων λόγους ἀφέντα με
 πρὸς τὰς λοιδορίας τὰς παρὰ σοῦ τρέψεσθαι. οὐ δὲ
 ποιήσω | τοῦτο (οὐχ οὕτω τετύφωμαι)· ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τῶν 229
 πεπολιτευμένων ἃ κατεψεύδου καὶ διέβαλλες ἐξετάσω,
 τῆς δὲ πομπείας ταύτης τῆς ἀνέδην γεγεννημένης ὕστερον,
 ἃν βουλομένοις ἡ τουτοισί, μνησθήσομαι.
- 12 Τὰ μὲν οὖν κατηγορημένα πολλά, καὶ περὶ ὧν ἐνίων 10
 μεγάλας καὶ τὰς ἐσχάτας οἱ νόμοι διδόασιν τιμωρίας· τοῦ
 δὲ παρόντος ἀγῶνος ἡ προαίρεσις αὐτῇ ἐχθροῦ μὲν ἐπή-
 ρειαν ἔχει καὶ ὕβριν καὶ λοιδορίαν καὶ προπηλακισμόν
 ὁμοῦ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα· τῶν μέντοι κατηγοριῶν καὶ
 τῶν αἰτιῶν τῶν εἰρημένων, εἴπερ ἦσαν ἀληθεῖς, οὐκ ἔχει 15
- 13 τῇ πόλει δίκην ἀξίαν λαβεῖν, οὐδ' ἐγγύς. οὐ γὰρ ἀφαι-
 ρεῖσθαι τὸ προσελθεῖν τῷ δήμῳ καὶ λόγον τυχεῖν, οὐδ'
 ἐν ἐπηρείας τάξει καὶ φθόνου τοῦτο ποιεῖν οὔτε μὰ τοὺς
 θεοὺς ὀρθῶς ἔχον οὔτε πολιτικὸν οὔτε δίκαιόν ἐστιν ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ἀλλ' ἐφ' οἷς ἀδικοῦντά μ' ἑώρα τὴν 20
 πόλιν, οὐσί γε τηλικούτοις, ἡλίκα νῦν ἐτραγῶδει καὶ
 διεξῆει, ταῖς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίαις παρ' αὐτὰ τὰδική-
 ματα χρῆσθαι, εἰ μὲν εἰσαγγελίας ἄξια πράττονθ' ἑώρα,

2 πρότερον SA¹: πρότερον γεγεννημένων VA³ mg. Y 3 αισχι-
 νης S¹ | τοὺς] του ut vid. S¹ 5 τρέψασθαι A 7 διέβαλλες Y |
 ἀτίκα ἐξετάσω A 8 ἀνέδην S corr. F corr. Y: ἀναίδην S¹F¹QA |
 οὕτωσι γεγεννημένης VY 9 ἀκούειν post βουλομένοις add. S γρ. VA
 post τουτοισί Y² mg. cf. schol. p. 268, 28 10 πολλά καὶ δεινὰ VY
 11 διδόασιν S γρ. VA: τάττουσι V¹Y 12 αὐτῇ S αὐτῇ Q Hermog. III
 406 W. (418, 12 R.) | ἐπήρειαν γρ. S^d VAY Hermog.: προαίρεσιν S text.
 15 ἔχει S: ἐν γρ. S^d VA¹ ἐστὶ A³ ἐπὶ Y 16 ἀφαιρεῖσθαι S: ἀφαι-
 ρεῖσθαι δεῖ S^d VAY 18 ἐπηρείας S¹ 23 πράττοντά με VAY

εἰσαγγέλλοντα καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἰς κρίσιν καθ-
 ιστάντα παρ' ὑμῖν, εἰ δὲ γράφοντα παράνομα, παρὰ νόμων
 γραφόμενον· οὐ γὰρ δῆπον Κτησιφῶντα μὲν δύναται
 διώκειν δι' ἐμέ, ἐμὲ δ', εἴπερ ἐξελέγξειν ἐνόμιζεν, [αὐτὸν]
 5 οὐκ ἂν ἐγράψατο. καὶ μὴν εἴ τι τῶν ἄλλων, ὧν νυνὶ διέ- 14
 βαλλεν καὶ διεξήγει, ἢ καὶ ἄλλ' ὅτιοῦν ἀδικοῦντά μ' ὑμᾶς
 ἑώρα, εἰσὶν νόμοι περὶ πάντων καὶ τιμωρίαι, καὶ ἀγῶνες
 καὶ κρίσεις πικρὰ καὶ μεγάλ' ἔχουσαι τὰπιτίμια, καὶ τού-
 230 τοις ἐξῆν ἅπασιν χρῆσθαι, | καὶ ὀπηνύκ' ἐφαίνετο ταῦτα
 10 πεποιηκῶς καὶ τοῦτον τὸν τρόπον κεχρημένος τοῖς πρὸς
 με, ὡμολογεῖτ' ἂν ἡ κατηγορία τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. νῦν 15
 δ' ἐκσταὺς τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας ὁδοῦ καὶ φρυγῶν τοὺς
 παρ' αὐτὰ τὰ πράγματ' ἐλέγχους, τοσοῦτοις ὕστερον
 χρόνοις αἰτίας καὶ σκώμματα καὶ λοιδορίας συμφορήσας
 15 ὑποκρίνεται· εἴτα κατηγορεῖ μὲν ἐμοῦ, κρίνει δὲ τουτονί,
 καὶ τοῦ μὲν ἀγῶνος ὅλου τὴν πρὸς ἐμ' ἐχθραν προῖστα-
 ται, οὐδαμοῦ δ' ἐπὶ ταύτην ἀπηντηκῶς ἐμοὶ τὴν ἐτέρου
 ζητῶν ἐπιτίμιαν ἀφελέσθαι φαίνεται. καίτοι πρὸς ἅπασιν 16
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοῖς ἄλλοις, οἷς ἂν εἰπεῖν τις ὑπὲρ
 10 Κτησιφῶντος ἔχοι, καὶ τοῦτ' ἔμοιγε δοκεῖ καὶ μάλ' εἰκό-
 τως ἂν λέγειν, ὅτι τῆς ἡμετέρας ἐχθρας ἡμᾶς ἐφ' ἡμῶν

3 δύναιτ' ἂν Hermog. III 286 (304, 3 R.) 4 ἐξελέγξειν S corr. A: ἐξελέγχειν S¹ VY Hermog. | αὐτὸν del. Gebauer; ne scholiastas p. 270, 7 pronomen non legisse putaveris: coniunxerunt cum verbis antecedentibus ut cod. S qui post αὐτὸν interpunxit 7 sq. κρίσεις καὶ ἀγῶνες Hermog. III 266 W. (285, 3 R.) | καὶ τιμωρίαι post κρίσεις v. 8 A del. H. A Schaefer 8 πικρὰ ... τὰπιτίμια om. S¹ add. S² mg. | ἔχουσαι VAY: ἔχοντες S γρ. Q Hermog. | ἐπιτίμια Hermog. 9 αὐτῶι πᾶσι χρῆσθαι κατ' ἐμοῦ A 11 με S: ἐμέ VAY Hermog. III 267 W. (286, 21 R.) αὐτοῦ secl. Rosenberg 19 τοῖς ἄλλοις post ἅπασιν v. 18 A | δικαίους add. post ἄλλοις γρ. S⁴ VY post ἔχοι v. 20 A | τις εἰπεῖν A 20 τοῦτ'] τοῦτό γε A | μάλ' μάλιστα Q

αὐτῶν δίκαιον ἦν τὸν ἐξετασμὸν ποιεῖσθαι, οὐ τὸ μὲν πρὸς ἀλλήλους ἀγωνίζεσθαι παραλείπειν, ἐτέρῳ δ' ὅτῳ κακὸν τι δώσομεν ζητεῖν· ὑπερβολὴ γὰρ ἀδικίας τοῦτο γε.

- 17 Πάντα μὲν τοίνυν τὰ κατηγορημέν' ὁμοίως ἐκ τούτων ἂν τις ἴδοι οὔτε δικάως οὔτ' ἐπ' ἀληθείας οὐδεμιᾶς 5 εἰρημένα· βούλομαι δὲ καὶ καθ' ἕκαστ' αὐτῶν ἐξετάσαι, καὶ μάλισθ' ὅσ' ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς πρεσβείας κατεψεύσατό μου, τὰ πεπραγμέν' ἐαυτῷ μετὰ Φιλοκράτους ἀνατιθείς ἐμολ'. ἔστι δ' ἀναγκαῖον ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ προσῆκον ἴσως, ὥς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους 10 εἶχε τὰ πράγματ' ἀναμνήσαι, ἵνα πρὸς τὸν ὑπάρχοντα καιρὸν ἕκαστα θεωρῇτε.

- 18 Τοῦ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου, οὐ δι' ἐμέ (οὐ γὰρ ἔγωγ' ἐπολιτευόμην πω τότε), πρῶτον μὲν ὑμεῖς οὔτῳ διέκεισθε, ὥστε Φωκέας μὲν βούλεσθαι σωθῆναι, 231 καίπερ οὐ δίκαια ποιοῦντας ὀργῶντες, Θηβαίους δ' ὀτιοῦν 16 ἂν ἐφησθῆναι παθοῦσιν, οὐκ ἀλόγως οὐδ' ἀδίκως αὐτοῖς ὀργιζόμενοι· οἷς γὰρ ἠτύχηκεσαν ἐν Δεύκτροις, οὐ μετρίως ἐκέχρητο· ἔπειθ' ἡ Πελοπόννησος ἅπασα διειστήκει, καὶ οὔθ' οἱ μισοῦντες Λακεδαιμονίους οὕτως ἴσχυον 20 ὥστ' ἀνελεῖν αὐτούς, οὔθ' οἱ πρότερον δι' ἐκείνων ἄρ-

1 ἐξετασμὸν S¹, corr. S^d | οὐ τὸ] οὔτῳ S¹ οὐτῶ S corr. 2 παραλείπειν S¹F²AY παραλείπειν S corr. F¹Q 6 ἕκαστ' Blass: ἐν ἕκαστ' S ἐν ἕκαστον VY ἕκαστον A 8 Φιλοκράτους] post lo 2 litt. eras. Q 9 ὧ om. V 11 ἀναμνήσαι S Syrian. II 52, 10 R.: ἀναμνήσαι ὑμᾶς VAY ὑμᾶς ὑπομνήσαι Hermog. III 212 W. (236, 20 R.) 12 θεωρεῖται pap. Oxyrh. 13 πολέμου συστάντος A Hermog. III 276 (294, 20) VcBa, 297 (314, 17) V | τὸ ἐξ ἐπεμβολῆς τὸ «οὐ δι' ἐμέ, οὐ γὰρ ἔγωγε» Hermog. III 269 W. (288, 19 R.) cf. III 276 (294, 20) 14 γὰρ δὴ VY | πω] τω Y rec. | τότε S γρ. VAY corr. Hermog. III 275 W. (293, 23 R.): ποτε γρ. S¹VY¹ Hermog. Ac¹? Vc 15 ἐβούλεσθε Y 17 ἂν] εἰν A 19 διειστήκει S corr. (-ηγήκει? S¹ Rabe) 20 ἴσχυον [οὕτως] pap.

χοντες κύριοι τῶν πόλεων ἦσαν, ἀλλὰ τις ἦν ἄκριτος καὶ
 παρὰ τούτοις καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἄπασιν ἔρις καὶ
 ταραχή. ταῦτα δ' ὁρῶν ὁ Φίλιππος (οὐ γὰρ ἦν ἀφανῆ) 19
 τοῖς παρ' ἐκάστοις προδόταις χρήματ' ἀναλίσκων πάντας
 5 συνέκρουεν καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐτάραττεν· εἴτ' ἐν οἷς ἡμάρ-
 τανον ἄλλοι καὶ κακῶς ἐφρόνουσιν, αὐτὸς παρεσκευάζετο
 καὶ κατὰ πάντων ἐφύετο. ὥς δὲ τालαιπωρούμενοι τῷ
 μήκει τοῦ πολέμου οἱ τότε μὲν βαρεῖς, νῦν δ' ἀτυχεῖς
 Θηβαῖοι φανεροὶ πᾶσιν ἦσαν ἀναγκασθῆσόμενοι κατα-
 10 φεύγειν ἐφ' ὑμᾶς, ὁ Φίλιππος, ἵνα μὴ τοῦτο γένοιτο
 μηδὲ συνέλθοιεν αἱ πόλεις, ὑμῖν μὲν εἰρήνην, ἐκείνοις
 δὲ βοήθειαν ἐπηγγέλματο. τί οὖν συνηγωνίσασθαι αὐτῷ πρὸς 20
 τὸ λαβεῖν ὀλίγου δεῖν ὑμᾶς ἐκόντας ἑξαπαταμένους; ἡ
 τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εἴτε χρηὴ κακίαν εἴτ' ἄγνοίαν εἴτε
 15 καὶ ἀμφοτέρω ταῦτ' εἰπεῖν, οἱ πόλεμον συνεχῆ καὶ μα-
 κρὸν πολεμοῦντων ὑμῶν, καὶ τοῦτον ὑπὲρ τῶν πᾶσι
 συμφερόντων, ὥς ἔργῳ φανερὸν γέγονεν, οὔτε χρήμασιν
 οὔτε σώμασιν οὔτ' ἄλλῳ οὐδενὶ τῶν ἀπάντων συνελάμ-
 βανον ὑμῖν· οἷς καὶ δικαίως καὶ προσηκόντως ὀργιζό-
 20 μενοι ἐτοίμως ὑπηκούσατε τῷ Φιλίππῳ.

232 Ἡ μὲν οὖν τότε συγχωρηθεῖς εἰρήνην διὰ ταῦτ', οὐ
 δι' ἐμέ, ὥς οὗτος διέβαλλεν, ἐπράχθη· τὰ δὲ τούτων
 ἀδικήματα καὶ δωροδοκήματ' ἐν αὐτῇ τῶν νυνὶ παρόν-

2 καὶ τοῖς ἄλλοις VY | ἄπασιν S¹VY: ἄπασιν ἑλλήσιν S² s. v.
 γρ. VA τουτο[ις . . . ἐρι]ς pap. 4 πάντα A 5 αὐτοὺς] ἐαυτοὺς
 VY ἀλλήλους A 6 ἄλλοι Blass: ἄλλοι S οἱ ἄλλοι VAY 8 νυνὶ A
 10 ὁ om. S¹ add. ut vid. eadem m. ὁ Φίλιππος om. Y | γένοιτο
 S corr. VY: γένηται S¹A cf. XIX 160 13 ἐκόντας ὑμᾶς A
 16 κοινῇ πᾶσιν VAY (κοινῇ πα in ras. F) 17 ἔργῳ] ω dim.
 et ι in ras. F 18 οὐδὲ ἄλλω VY | πάντων VAY | συνελαμβά-
 νοντο γρ. S^d γρ. Q 20 τῷ om. A 23 δωροδοκήματα S

- των πραγμάτων, ἂν τις ἐξετάζη δικαίως, αἴτι' εὐρήσει.
 21 καὶ ταυτὶ πάνθ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἀκριβολογοῦμαι καὶ
 διεξέρχομαι. εἰ γὰρ εἶναι τι δοκοῖν τὰ μάλιστ' ἐν τού-
 τοις ἀδίκημα, οὐδὲν ἐστὶ δῆπου πρὸς ἐμέ, ἀλλ' ὁ μὲν
 πρῶτος εἰπὼν καὶ μνησθεὶς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης Ἀριστό- 6
 δημοσ ἦν ὁ ὑποκριτής, ὁ δ' ἐκδεξάμενος καὶ γράψας καὶ
 ἑαυτὸν μετὰ τούτου μισθώσας ἐπὶ ταῦτα Φιλοκράτης ὁ
 Ἀγνούσιος, ὁ σὸς Αἰσχλῆν κοινωνός, οὐχ ὁ ἐμός, οὐδ'
 ἂν σὺ διαρραγῆς ψευδόμενος, οἱ δὲ συνειπόντες ὅτου
 δῆποθ' ἔνεκα (ἐὼ γὰρ τοῦτό γ' ἐν τῷ παρόντι) Εὐβου- 10
 22 λος καὶ Κηφισοφῶν· ἐγὼ δ' οὐδὲν οὐδαμοῦ. ἀλλ' ὅμως,
 τούτων τοιούτων ὄντων καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας οὕτω
 δεικνυμένων, εἰς τοῦθ' ἤκεν ἀναιδείας, ὥστ' ἐτόλμα λέγειν
 ὡς ἄρ' ἐγὼ πρὸς τῷ τῆς εἰρήνης αἴτιος γεγενῆσθαι καὶ
 κεκωλυκώς εἶην τὴν πόλιν μετὰ κοινού συνεδρίου τῶν 15
 Ἑλλήνων ταύτην ποιήσασθαι. εἴτ' ὦ—τί ἂν εἰπὼν σέ τις
 ὀρθῶς προσείποι; ἔστιν ὅπου σὺ παρὼν τηλικαύτην
 πράξιν καὶ συμμαχίαν, ἥλικην νυνὶ διεξήεις, ὀρῶν ἀφ-
 αιρούμενόν με τῆς πόλεως, ἡγανάκτησας ἢ παρελθὼν
 23 ταῦθ' ἃ νῦν κατηγορεῖς ἐδίδαξας καὶ διεξῆλθες; καὶ μὴν 20

1 ἐὰν A | αἴτι'] αἰτίαι S corr. (i. e. αἰτία, scil. ἐν αὐτῇ) αἰτίαν F¹

2 ταῦτα A 3 sq. τι ... ἀδίκημα S: τινὰ ... ἀδικήματα VAY

4 τούτων δῆπου A 5 ὑπὲρ S¹Q: περὶ S corr. AY περὶ F

8 οὐχ ὁ S: οὐκ VAY 9 ἐὰν Q | διαρραγῆς A | συνειπόντες] ει
 in ras. Y² (συνειπόντες corr. Urb.) cf. Hermog. III 217 W. (241, 1 R.)

12 τῆς om. Q 13 ὥτε A¹ corr. A² | ἐτόλμα S¹AY: τολμᾶ S corr.

τολμᾶ V 14 ἔτι καὶ κεκωλ. γρ. QY 16 ταύτην S: αὐτὴν VAY

18 πράξιν A¹ corr. A² | νυνὶ διεξήεις S: νῦν (om. A¹) ἐτραγώδεις

(διετραγώδεις F corr. Y) καὶ διεξήεις VAY ex § 13 20 νυνὶ

S corr. | κατηγορεῖς H. A. Schaefer: κατηγορεῖς S¹ κατηγορεῖς

S²VAY | καὶ διεξῆλθες S¹A: ἢ διεξῆλθες S corr. VY del.

Dobree

εἰ τὸ κωλύσαι τὴν τῶν Ἑλλήνων κοινωνίαν ἐπεπράκειν
 ἐγὼ Φίλιππῳ, σοὶ τὸ μὴ σιγῆσαι λοιπὸν ἦν, ἀλλὰ βοᾶν
 καὶ διαμαρτύρεσθαι καὶ δηλοῦν τουτοισί. οὐ τολύνν
 233 ἐποίησας οὐδαμοῦ τοῦτο, οὐδ' ἤκουσέ σου ταύτην | τὴν
 5 φωνὴν οὐδεὶς· οὔτε γὰρ ἦν πρεσβεία πρὸς οὐδέν' ἀπ-
 εσταλμένη τότε τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ πάλοι πάντες ἦσαν
 ἐξεληλεγμένοι, οὔθ' οὗτος ὑγιὲς περὶ τούτων εἴρηκεν
 οὐδέν. χωρὶς δὲ τούτων καὶ διαβάλλει τὴν πόλιν τὰ μέ- 24
 γιστ' ἐν οἷς ψεύδεται· εἰ γὰρ ὑμεῖς ἅμα τοὺς μὲν Ἑλλη-
 10 νας εἰς πόλεμον παρεκαλεῖτε, αὐτοὶ δὲ πρὸς Φίλιππον
 περὶ εἰρήνης πρέσβεις ἐπέμπετε, Εὐρυβάτου προᾶγμα, οὐ
 πόλεως ἔργον οὐδὲ χρηστῶν ἀνθρώπων διεπράττεσθε.
 ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτ', οὐκ ἔστι· τί γὰρ καὶ βουλόμενοι
 μετεπέμπεσθ' ἂν αὐτοὺς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ; ἐπὶ τὴν
 15 εἰρήνην; ἀλλ' ὑπῆρχεν ἄπασιν. ἀλλ' ἐπὶ τὸν πόλεμον;
 ἀλλ' αὐτοὶ περὶ εἰρήνης ἐβουλεύεσθε. οὐκοῦν οὔτε τῆς
 ἐξ ἀρχῆς εἰρήνης ἡγεμῶν οὐδ' αἴτιος ὢν ἐγὼ φαίνομαι,
 οὔτε τῶν ἄλλων, ὧν κατεψεύσατό μου, οὐδὲν ἀληθὲς ὃν
 δείκνυται.
 20 Ἐπειδὴ τολύνν ἐποιήσατο τὴν εἰρήνην ἡ πόλις, ἐν- 25
 ταῦθα πάλιν σκέψασθε τί ἡμῶν ἐκότερος προεἴλετο πρᾶτ-
 τειν· καὶ γὰρ ἐκ τούτων εἴσεσθε τίς ἦν ὁ Φίλιππῳ συνα-
 γωνιζόμενος, καὶ τίς ὁ πρᾶττων ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τὸ τῇ

1 τὸ] τῷ S¹ 2 ἐγωγε A 3 διαμαρτύρεσθαι A | post alt. καὶ
 in F 2—3 litt. erasae 5 οὐδεὶς εἰκότως A | οὐ δέναι S οὐδένας
 O¹ Reiske 6 πάλοι S γρ. FQAY: τότε F¹ 8 τὰ μέγιστα τὴν
 πόλιν Hermog III 423 W. (435, 12 R.) 9 ἄλλους Ἕλληνας VY
 10 sq. περὶ εἰρήνης πρὸς Φίλιππον Hermog. 11 τῆς εἰρήνης S
 cf. Lys. XIII 5 12 διεπράττεσθαι S¹ 13 ἔστι] ἔτι F¹ 16 οὐκ-
 ουν SY 18 μου om. Y 21 σκέψασθαι S 22 εἴσεσθε] ὤψεσθε
 A | συναγωνιζόμενος Barb. Westermann: τα τὴν εἰρήνην συνα-
 γωνιζόμενος S πάντα συναγωνιζόμενος γρ. S^d VAY

XIX¹⁵⁴ πόλει συμφέρον ζητῶν. ἐγὼ μὲν τοίνυν ἔγραψα βουλευόντων
 ἀποπλεῖν τὴν ταχίστην τοὺς πρέσβεις ἐπὶ τοὺς τόπους
 ἐν οἷς ἂν ὄντα Φίλιππον πυνθάνωνται, καὶ τοὺς ὄρκους
 ἀπολαμβάνειν· οὗτοι δ' οὐδὲ γράψαντος ἐμοῦ ταῦτα
 26 ποιεῖν ἠθέλησαν. τί δὲ τοῦτ' ἡδύνατ' ὧ ἄνδρες Ἀθη- 5
 ναῖοι; ἐγὼ διδάξω. Φίλιππῳ μὲν ἦν συμφέρον ὥς πλει-
 στον τὸν μεταξὺ χρόνον γενέσθαι τῶν ὄρκων, ὑμῖν δ'
 ὥς ἐλάχιστον. διὰ τί; ὅτι ὑμεῖς μὲν οὐκ ἀφ' ἧς ὁμόσασθ' |
 ἡμέρας μόνον, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἡλπίσατε τὴν εἰρήνην ἔσεσθαι, 234
 πάσας ἐξελύσατε τὰς παρασκευὰς τὰς τοῦ πολέμου, ὁ δὲ 10
 τοῦτ' ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου μάλιστ' ἐπραγματεύετο, νο-
 μίζων, ὅπερ ἦν ἀληθές, ὅσα τῆς πόλεως προλάβοι πρὸ
 τοῦ τοὺς ὄρκους ἀποδοῦναι, πάντα ταῦτα βεβαίως ἔξειν·
 27 οὐδένα γὰρ τὴν εἰρήνην λύσειν τούτων ἔνεκα. ἃ ἐγὼ
 προορώμενος ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ λογιζόμενος τὸ ψή- 15
 φισμα τοῦτο γράφω, πλεῖν ἐπὶ τοὺς τόπους ἐν οἷς ἂν ἡ
 Φίλιππος, καὶ τοὺς ὄρκους τὴν ταχίστην ἀπολαμβάνειν,
 ἵν' ἐχόντων τῶν Θρακῶν, τῶν ὑμετέρων συμμάχων,
 ταῦτα τὰ χωρὶς ἃ νῦν οὗτος διέσυρε, τὸ Σέρριον καὶ τὸ
 Μυρτηνὸν καὶ τὴν Ἑργίσκην, οὕτω γίγνοινθ' οἱ ὄρκοι, 20
 καὶ μὴ προλαβὼν ἐκεῖνος τοὺς ἐπικαίρους τῶν τόπων

2 ἀποπλεῖν] πλεῖν Cobet, cf. § 27 | ἐπὶ τοὺς τόπους om. S (quo probato pro ἐν οἷς ὁπου Turicensis, ὅποι Usener) add. S¹ mg. | τοῖς τόποις A 3 τὸν φίλιππον A | πυνθάνονται pap. 3 sq. καὶ . . . ἀπολαμβάνειν om. pap. | ὄρκους τὴν ταχίστην A 4 οὐδὲ] οὐ S¹ corr. S^a 5 ἐδύνατο August. 2 | ὧ om. VY 7 τὸν om. VY τὸν μεταξὺ γρ. V 8 [ὑμεῖς] αφ ης ημε[ρας] pap. 9 μόνον ἡμέρας VY | τὴν om. VY γρ. τὴν εἰρήνην V mg. 10 ἐξελύσασθε F 11 τοῦτ'] τουτον S¹ 13 ταῦτα πάντα A 14 ἔνεκεν A 15 ὧ ἄνδρες A ὧ Ἀθηναῖοι Hermog. III 266 W. (285, 2 R.) | τοῦτο τὸ ψήφισμα A | γράφω ψήφισμα Hermog. 16 sq. πλεῖν . . . ἀπολαμβάνειν del. Dobree 18 ὑμετέρων A 19 τὰ χωρὶς ταῦθ' VAY | σέρριον Y 20 Μυρτηνὸν] μυρτηνον S (τη in ras.) μύρτιον V μύρτιον S corr. rec. Y | γίγνοιθ' S¹ γίγνινθ' Y

κύριος τῆς Θράκης κατασταλή, μηδὲ πολλῶν μὲν χρημάτων πολλῶν δὲ στρατιωτῶν εὐπορήσας ἐκ τούτων ῥαδίως τοῖς λοιποῖς ἐπιχειροῖν πράγμασιν. εἴτα τοῦτο μὲν οὐχὶ 28 λέγει τὸ ψήφισμ' οὐδ' ἀναγινώσκει· εἰ δὲ βουλευόντων ἐγὼ προσάγειν τοὺς πρέσβεις ᾧ μιν δεῖν, τοῦτό μου διαβάλλει. ἀλλὰ τί ἐχρῆν με ποιεῖν; μὴ προσάγειν γράψαι τοὺς ἐπὶ τοῦθ' ἤκοντας, ἵν' ὑμῖν διαλεχθῶσιν; ἢ θέαν μὴ κατανεῖμαι τὸν ἀρχιτέκτον' αὐτοῖς κελεῦσαι; ἀλλ' ἐν τοῖν δυοῖν ὁβολοῖν ἐθεώρουν ἄν, εἰ μὴ τοῦτ' ἐγράφη. 10 τὰ μικρὰ [συμφέροντα] τῆς πόλεως ἔδει με φυλάττειν, τὰ δ' ὅλ' ὥσπερ οὗτοι πεπρακέναι; οὐ δῆπου. λέγε τοίνυν μοι τὸ ψήφισμα τουτὶ λαβών, ὃ σαφῶς οὗτος εἰδὼς παρέβη. |

235

ΨΗΦΙΣΜΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

15 [Ἐπὶ ἄρχοντος Μνησιφίλου, ἑκατομβαιῶνος ἔνῃ καὶ νέῃ, 29 φυλῆς πρωτανευούσης Πανδιονίδος, Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεύς εἶπεν· ἐπειδὴ Φίλιππος ἀποστείλας πρέσβεις περὶ τῆς εἰρήνης ὁμολογουμένας πεποιήται συνθήκας, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων, ὅπως ἂν ἡ εἰρήνη ἐπιτελεσθῇ 20 ἡ ἐπιχειροτονηθεῖσα ἐν τῇ πρώτῃ ἐκκλησίᾳ, πρέσβεις ἐλέσθαι ἐκ πάντων Ἀθηναίων ἥδη πέντε, τοὺς δὲ χειροτονηθέντας ἀποδημεῖν μηδεμίαν ὑπερβολὴν ποιούμενους, ὅπου ἂν ὄντα πυνθάνωνται τὸν Φίλιππον, καὶ τοὺς ὄρκους λαβεῖν τε παρ' αὐτοῦ

2 εὐπορήσας] ψευδηγορησας pap. 5 μου post add. in fine col. S¹ 6 χρῆν Blass 7 ἤκον Y¹ | ἡμῖν A¹ 10 μικρὰ VAY: om. S¹ add. s. v. σμικρὰ S^a | συμφέροντα del. Blass post A. Schaeferum, qui συμφέροντα τῆς πόλεως del. | με] μὴ A¹ 11 πεπρακέναι φιλιππῶι A | οὐ om. Y¹ 12 εἰδὼς om. S¹ add. S^a εἰδὼς οὗτος A 13 παρέβη λέγε VAY 14 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ om. VAY | documenta habet in scholiis Y 18 συνθήκας πρὸς τὸν (τῶν A¹) Ἀθηναίων δῆμον A 19 δήμῳ τῶν Ἀθ. QY | ἡ] ηἰ S¹ 22 ὑπερβολὴν S¹ V: ἀναβολὴν S rec. AY² (ἀνα in ras.) 23 ὄρκους παρ' αὐτοῦ λαβεῖν A

καὶ δοῦναι τὴν ταχίστην ἐπὶ ταῖς ὁμολογημέναις συνθήκαις αὐτῷ πρὸς τὸν Ἀθηναίων δῆμον, συμπεριλαμβάνοντας καὶ τοὺς ἑκατέρων συμμάχους. πρέσβεις ἡρέθησαν Εὐβουλος Ἀναφλύστιος, Αἰσχίνης Κοθωκίδης, Κηφισοφῶν Ῥαμνούσιος, Δημοκράτης Φλυεύς, Κλέων Κοθωκίδης.]

5

- 30 Ταῦτα γράψαντος ἑμοῦ τότε καὶ τὸ τῇ πόλει συμφέρον οὐ τὸ Φίλιππῳ ζητοῦντος, βραχὺ φροντίσαντες οἱ χρηστοὶ πρέσβεις οὗτοι καθήντ' ἐν Μακεδονίᾳ τρεῖς ὅλους μῆνας, ἕως ἥλθε Φίλιππος ἐκ Θράκης πάντα καταστρεψάμενος, ἐξὸν ἡμερῶν δέκα, ὁμοίως δὲ τριῶν ἢ τεττάρων, 10 εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ἀφίχθαι καὶ τὰ χωρία σῶσαι, λαβόντας τῶς ὄρκους πρὶν ἐκείνους ἐξελεῖν αὐτά· οὐ γὰρ ἂν ἦσεν αὐτῶν παρόντων ἡμῶν, ἢ οὐκ ἂν ὠρκίζομεν αὐτόν, ὥστε τῆς εἰρήνης ἂν διημαρτήκει καὶ οὐκ ἂν ἀμφοτέρ' εἶχε, καὶ τὴν εἰρήνην καὶ τὰ χωρία. 236
- 31 Τὸ μὲν τοίνυν ἐν τῇ πρεσβείᾳ πρῶτον κλέμμα μὲν Φί- 16 λίππου, δωροδόκημα δὲ τῶν ἀδίκων τούτων ἀνθρώπων τοιοῦτον ἐγένετο· ὑπὲρ οὗ καὶ τότε καὶ νῦν καὶ αἰεὶ ὁμολογῶ καὶ πολεμεῖν καὶ διαφέρεισθαι τούτοις. ἕτερον δ' εὐθύς ἐφεξῆς ἔτι τούτου μείζον κακούργημα θεάσασθε. 20
- 32 ἐπειδὴ γὰρ ὥμοσε τὴν εἰρήνην ὁ Φίλιππος προλαβὼν

2 ἀθηναῖον A | συμπαρελαμβάνοντας A 4 Αἰσχίνης om. SVY¹ (add. post κοθωκίδης Y²) | κηφισοφῶν F¹ 7 τὸ τοῦ φιλίππου A τὸ Φίλιππου Hermog. III 283 W. (301, 11 R.) P | χρηστοὶ om. S¹ add. ead. 9 τὰ ἐκεῖ καταστρεψάμενος S^a (add. post καταστ., loco ~ signo indicato) A καταστρεψάμενος τακεῖ VY 10 ὁμοίως S¹ A: μάλλον γρ. S rec. VY πλοίοις Herwerden ἴσως Blass 13 ἡμῶν S | ὠρκίζωμεν S corr. 17 ἀνθρώπων om. Hermog. III 282 W. (300, 19 R.) | ἀνθρώπων καὶ θεοῖς ἐχθρῶν VY 18 αἰεὶ Y 19 καὶ πολεμεῖν S: πολεμεῖν VAY | πολεμεῖν ὁμολογῶ Weil | τούτοις A 21 ὥμοσε γρ. VAY: ὁμολόγησε S corr. (ὁμολογήσε S¹) V cf. XIX 120. XLI 15. XLVIII 11. 12 | ὁ om. AY corr. | φιλίππος ἔξεν V (ειν in ras. F) Y¹ (ut vid.) | προσλαβὼν AY²

τὴν Θράκην διὰ τούτους οὐχὶ πεισθέντας τῷ ἑμῷ ψη-
φίσματι, πάλιν ὠνεῖται παρ' αὐτῶν, ὅπως μὴ ἄπιμεν ἐκ
Μακεδονίας, ἕως τὰ τῆς στρατείας τῆς ἐπὶ τοὺς Φωκέας
εὐτρεπῇ ποιήσαιοτο, ἵνα μὴ, δεῦρ' ἀπαγγειλάντων ἡμῶν
5 ὅτι μέλλει καὶ παρασκευάζεται πορεύεσθαι, ἐξέλθοιθ'
ὕμεις καὶ περιπλεύσαντες ταῖς τριήρεσιν εἰς Πύλας ὥσπερ
πρότερον κλείσατε τὸν τόπον, ἀλλ' ἅμ' ἀκούετε ταῦτ'
ἀπαγγελλόντων ἡμῶν κἀκεῖνος ἐντὸς εἴη Πυλῶν καὶ μη-
δὲν ἔχοιθ' ὑμεῖς ποιῆσαι. οὕτω δ' ἦν ὁ Φίλιππος ἐν 33
10 φρόβῳ καὶ ἀγωνίᾳ πολλῇ, μὴ καὶ ταῦτα προειληφότες
αὐτοῦ, εἰ πρὸ τοῦ τοὺς Φωκέας ἀπολέσθαι ψηφίσαισθε
βοηθεῖν, ἐκφύγοι τὰ πράγματ' αὐτόν, ὥστε μισθοῦται
τὸν κατάπτυστον τουτονί, οὐκέτι κοινῇ μετὰ τῶν ἄλλων
πρέσβων ἀλλ' ἰδίᾳ καθ' αὐτόν, τοιαῦτα πρὸς ὑμᾶς εἰ-
15 πείν καὶ ἀπαγγεῖλαι, δι' ὧν ἅπαντ' ἀπώλετο. ἀξιῶ δ' ὧ 34
ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ δέομαι τοῦτο μεμνησθαι παρ' ὅλον
τὸν ἀγῶνα, ὅτι μὴ κατηγορήσαντος Αἰσχίνου μηδὲν ἔξω
287 τῆς γραφῆς οὐδ' ἂν ἐγὼ λόγον οὐδέν' | ἐποιούμην ἕτερον,
πάσαις δ' αἰτίαις καὶ βλασφημίαις ἅμα τούτου κεχρη-
20 μένου ἀνάγκη καὶ ἑμοὶ πρὸς ἕκαστα τῶν κατηγορημένων

1 τούτους τοὺς A 2 ἄπιμεν Anecd. Bekkeri p. 129, Cobet:
ἀπίωμεν SF¹QA ἀπίωσιν F corr. Y 3 ἕως ἂν VAY | στρατιᾶς A
4 ποιήσαιοτο] αι in ras. S | ἡμῶν S γρ. VA: αὐτῶν VY 7 κλεί-
σατε SY corr.: κλείσσετε F κλείσατε Q κλείσητε A | τόπον S
γρ VA: πορθμὸν V¹Y 8 ἡμῶν SA: ὕμιν τούτων VY 10 καὶ
ἀγωνία πολλῇ: καὶ πολλῇ ἀγωνία S om. VAY 11 εἰ om. VAY |
ἀπολέσθαι ἀκούσαντες VA^amg. Y | ψηφίσαισθε F corr. Y: ψηφί-
σησθε SQA 12 βοηθεῖν VY: τοῖς φωκεῦσιν βοηθεῖν S βοηθεῖν
αὐτοῖς A | καὶ ἐκφύγοι VAY | πάλιν μισθοῦται VAY 14 ἐαυτόν A
15 ὑμᾶς ὧ A 16 μεμνησθαι ὑμᾶς VY 17 ἀγῶνα] αἰωνα S¹ |
μὴ om. Y¹ 19 ἀπάσαις VAY | φλασφημίαις Q | τούτου S^a mg.
VAY: ταυτον S¹ 20 καμὲ A | κατηγοροῦμένων S corr. εἰρη-
μένων γρ. S^d γρ. V

- 35 *μικρ'* ἀποκρίνασθαι. *τινες* οὖν ἦσαν οἱ παρὰ τοῦτον λόγοι
τότε ρηθέντες, καὶ δι' οὓς ἄπαντ' ἀπώλετο; ὥς οὐ δεῖ
θορυβεῖσθαι τῷ παρεληλυθέναι Φίλιππον εἴσω Πυλῶν·
ἔσται γὰρ ἄπανθ' ὅσα βούλεσθ' ὑμεῖς, ἂν ἔχηθ' ἡσυχίαν,
καὶ ἀκούσεσθε δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν, οἷς μὲν ἐχθρὸς 5
ἦκει, φίλον αὐτὸν γεγεννημένον, οἷς δὲ φίλος, τοῦναντίον
ἐχθρόν. οὐ γὰρ τὰ ῥήματα τὰς οἰκειότητας ἔφη βεβαιοῦν,
μᾶλα σεμνῶς ὀνομάζων, ἀλλὰ τὸ ταῦτ' ἀσυνέφει· συμ-
φέρειν δὲ Φίλιππον καὶ Φωκεῦσιν καὶ ὑμῖν ὁμοίως ἅπασιν
τῆς ἀναληγίας καὶ τῆς βαρύτητος ἀπαλλαγῆναι τῆς τῶν 10
- 36 *Θηβαίων*. ταῦτα δ' ἀσμένως *τινὲς* ἤκουον αὐτοῦ διὰ τὴν
τόθ' ὑποῦσαν ἀπέχθειαν πρὸς τοὺς Θηβαίους. τί οὖν
συνέβη μετὰ ταῦτ' εὐθύς, οὐκ εἰς μακράν; τοὺς μὲν
Φωκέας ἀπολέσθαι καὶ κατασκαφῆναι τὰς πόλεις αὐτῶν,
ὑμᾶς δ' ἡσυχίαν ἀγαρόντας καὶ τοῦτ' πεισθέντας μικρὸν 15
ὑστερον σκευαγωγεῖν ἐκ τῶν ἀγρῶν, τοῦτον δὲ χρυσίον
λαβεῖν, καὶ ἔτι πρὸς τοῦτοις τὴν μὲν ἀπέχθειαν τὴν πρὸς
Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς τῇ πόλει γενέσθαι, τὴν δὲ χάριν *
37 τὴν ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων Φίλιππου. ὅτι δ' οὕτω ταῦτ'
ἔχει, λέγε μοι τό τε τοῦ Καλλισθένους ψήφισμα καὶ τὴν 20

1 ἀποκρίνεσθαι QY ἀπολογήσασθαι γρ. S^a γρ. V 2 καὶ secl.
Lipsius | S rec. mg. ad ἀπώλετο: λείπει ἐκ τοῦ κειμένου ζητεῖ κάτω
et in marg. inf. repetit ἀξιώθ' usque ad ἀπώλετο (μεμνησθαι
ὑμᾶς et ἀπάσαις) aberraverant oculi a voce ἀπώλετο p. 283 v. 15
4 βούλησθ' ut vid. Y¹ | ἐάν VAY | ἔχηθ' ἄγχιτε A 5 ἀκούσεσθε
A¹ corr. I 7 ἐχθρόν om. Priscian. XVIII 221 8 ταῦτα Y |
συμφέρειν δὲ S: συμφέρεει δὲ VAY 9 ὁμοίω Q¹ | ἅπασιν S¹ A:
ἅπασιν S corr. VY 12 ὑποῦσαν] ὑπάρχουσιν A | ἀπέχθειαν] πρ
in fin. et in. vers. iterat A 13 ταῦτ' τοῦτ' Y 14 τάλαι-
πάρους φωκέας VAY cf. § 42 15 ἀγαρόντας S: ἄγοντας VAY
16 χρυσίον] χωρίον Usener 18 τοὺς θηβαίους VY | γεγενῆ-
σθαι A

ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φίλιππου, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων ταῦθ' ἅπαντ' [ὁμῖν] ἔσται φανερά. λέγε. |

288

ΨΗΦΙΣΜΑ

[Ἐπὶ Μνησιφίλου ἄρχοντος, σύγκλητος ἐκκλησία ὑπὸ στρα-
 5 τηγῶν καὶ πρυτάνεων, [καὶ] βουλῆς γνώμη, μαιμακτηριῶνος
 δεκάτῃ ἀπιόντος, Καλλισθένης Ἐτεονίκου Φαληρεὺς εἶπεν μη-
 δένα Ἀθηναίων μηδεμιᾷ παρενέσει ἐν τῇ χώρᾳ κοιταῖον γί-
 γνεσθαι, ἀλλ' ἐν ἅσκει καὶ Πειραιεῖ, ὅσοι μὴ ἐν τοῖς φρουροῖς
 εἰσὶν ἀποτεταγμένοι· τούτων δ' ἐκάστους ἦν παρέλαβον τάξιν
 10 διατηρεῖν μήτε ἀφημερεύοντας μήτε ἀποκοιτοῦντας. ὃς δ' ἂν 38
 ἀπειθήσῃ τῷδε τῷ ψηφίσματι, ἔνοχος ἔστω τοῖς τῆς προδοσίας
 ἐπιτιμίαις, ἐὰν μὴ τι ἀδύνατον ἐπιδεικνύῃ περὶ ἑαυτόν· περὶ
 δὲ τοῦ ἀδυνάτου ἐπικρινέτω ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων στρατηγὸς καὶ
 ὁ ἐπὶ τῆς διοικήσεως καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς βουλῆς. κατακομί-
 15 ζειν δὲ καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν πάντα τὴν ταχίστην, τὰ μὲν ἐν-
 τὸς σταδίων ἑκατὸν εἴκοσι εἰς ἅστυ καὶ Πειραιᾶ, τὰ δὲ ἐκτὸς
 σταδίων ἑκατὸν εἴκοσι εἰς Ἐλευσίνα καὶ Φυλὴν καὶ Ἀφιδναν
 καὶ Ῥαμνοῦντα καὶ Σούνιον.]

Ἄρ' ἐπὶ ταύταις ταῖς ἐλπίσι τὴν εἰρήνην ἐποιεῖσθε, ἢ
 20 ταῦτ' ἐπηγγέλλεθ' ὁμῖν οὗτος ὁ μισθωτός;

Λέγε δὴ τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἔπεμψε Φίλιππος μετὰ ταῦτα. 39

1 τὴν om. S 1 sq. ταῦθ' ἅπαντ' ὁμῖν ἔσται S ὁμῖν ἅπαντα ταῦτ' ἔσται VY ἅπαντα ταῦτα ἔσται ὁμῖν A secl. ὁμῖν cum Blassio qui etiam ταῦτα del. 4 σύγκλητος ἐκκλησία L. Spengel coll. § 73: συγκλήτου ἐκκλησίας SVY συγκλήτου ἐκκλησίας γενομένης A 5 καὶ secl. Dissen | γνώμη Taylor: γνώμη codd. | μηνὸς μαιμακτηριῶνος A 7 κοιτέων A 8 καὶ ἐν πειρ. A | ὅσοι | οι in ras. A (ὅσων? A¹) 10 δ' ἂν AY: ἂν δὲ ἂν S (in archetypo fuit ἂν et in mg. δὲ ἂν) ἂν δὲ V 11 τῷδε τῷ ψηφ. SA: τῷ ψηφ. τούτῳ V τῷ ψηφ. Y | ἔσται A | τοῖς] ις in ras. A 12 δεικνύη A¹ add. ἐπι I mg. | ἑαυτὸν] αὐτὸν ὅν A 16 sq. εἰς ἅστυ ... εἴκοσι om. A¹ add. I mg. 17 εἰς om. SVY | αφνιδα SQ αφνιδα FY 18 σούνιον F καὶ Σούνιον om. A qui add. εἶπε καλλισθένης φαληρεὺς (η ex i corr.) 19 ἐποιήσασθε A | ἦ in ras. F 20 ἐπηγγέλλεθ' | ις in ras. F ἐπηγγελεθ' Q 21 δὴ] δ' αὐτήν A | δεῦρ' ἔπεμψε VAY

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

[Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. Ἰστε ἡμᾶς παρεληλυθότας εἶσω Πυλῶν καὶ τὰ κατὰ τὴν Φωκίδα ὑφ' ἑαυτοὺς πεποιημένους, καὶ ὅσα μὲν ἔκονσίως προσετίθετο τῶν πολισμάτων, φρουρὰς εἰσαγγοχότας, | 5 τὰ δὲ μὴ ὑπακούοντα κατὰ κράτος λαβόντες καὶ ἑξανδραποδι- 289 σάμενοι κατεσκάψαμεν. ἀκούων δὲ καὶ ὑμᾶς παρασκευάζεσθαι βοηθεῖν αὐτοῖς γέγραφα ὑμῖν, ἵνα μὴ πλεῖον ἐνοχλήσθε περὶ τούτων· τοῖς μὲν γὰρ ὅλοις οὐδὲ μέτριόν μοι δοκεῖτε ποιεῖν, τὴν εἰρήνην συνθήμενοι καὶ ὁμοίως ἀντιπαρεξάγοντες, καὶ ταῦτα 10 οὐδὲ συμπεριελημμένων τῶν Φωκέων ἐν ταῖς κοιναῖς ἡμῶν συνθήκαις. ὥστε ἐὰν μὴ ἐμμένητε τοῖς ὁμολογημένοις, οὐδὲν προτερήσετε ἔξω τοῦ ἐφθακέναι ἀδικοῦντες.]

- 40 Ἀκούεθ' ὥς σαφῶς δηλοῖ καὶ διορίζεται ἐν τῇ πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ συμμάχους, ὅτι „ἐγὼ 15 ταῦτα πεποίηκ' ἀκόντων Ἀθηναίων καὶ λυπουμενών, ὥστ' εἴπερ εὐ φρονεῖτ' ὧ Ὀθηβαῖοι καὶ Θετταλοί, τούτους μὲν ἐχθροὺς ὑπολήψεσθ', ἐμοὶ δὲ πιστεύετε“, οὐ τούτοις τοῖς ῥήμασι γράψας, ταῦτα δὲ βουλόμενος δεικνύναι. τοι- γαροῦν ἐκ τούτων ᾧχετ' ἐκείνους λαβὼν εἰς τὸ μηδ' 20 ὀτιοῦν προορᾶν τῶν μετὰ ταῦτα μηδ' αἰσθάνεσθαι, ἀλλ' ἐᾶσαι πάντα τὰ πράγματ' ἐκείνους ὑφ' ἑαυτῶ ποιήσασθαι·

1 φιλιππον add. A 4 ἑαυτοῖς] ἡμᾶς αὐτοὺς A 5 εἰσαγγο- χότας S εἰσαγειοχότας QA¹ 6 εισαντά, τὰ δὲ A | ὑπακούσαντα A | λαβόντας SV | ἑξανδραποδισμένοι A 7 καὶ om. A 8 ἐπι πλεόν ἐνοχλήσθε A 9 τοῖς ... ὅλοις] τούτοις ... ὅλος A | οὐδὲ SV: οὐδὲν AY | μέτριον in ras. Y² | δοκεῖτε μοι A 10 εἰρήνην ἦν SF¹ (punctis del.) QY | συντιθέμενοι A | ὅμως Markland 13 ἐφθακέναι S VAY² mg.: ὠφληκέναι Y¹ | ἀδικοῦντες] δικ in ras. Y² 14 sq. ἐν τῇ ... ἐπιστολῇ del. Benseler 15 sq. ἐγὼ πεποίηκα ταῦτα S ταῦτα ἐγὼ πεποίηκα VAY 18 ὑπολήψεσθε S¹ | πιστεύεσθαι A¹ 21 τῶν μετὰ ταῦτα προορᾶν A

- ἐξ ὧν ταῖς παρούσαις συμφοραῖς οἱ ταλαίπωροι κέχρη-
 ται. ὁ δὲ ταύτης τῆς πίστεως αὐτῷ συνεργὸς καὶ συνα- 41
 γωνιστὴς καὶ ὁ δεῦρ' ἀπαγγέλλας τὰ ψευδῆ καὶ φευκαλίσας
 ὑμᾶς, οὗτός ἐστιν ὁ τὰ Θηβαίων ὀδυρόμενος νῦν πάθῃ
 5 καὶ διεξιὼν ὡς οἰκτρά, καὶ τούτων καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι
 κακῶν καὶ ὅς' ἄλλα πεπόνθασιν οἱ Ἕλληνες ἀπάντων
 αὐτὸς ὧν αἴτιος. δῆλον γὰρ ὅτι σὺ μὲν ἀλγεῖς ἐπὶ τοῖς
 συμβεβηκόσιν Αἰσχίνῃ, καὶ τοὺς Θηβαίους ἐλεεῖς, κτήματ'
 ἔχων ἐν τῇ Βοιωτίᾳ καὶ γεωργῶν τὰ κείνων, ἐγὼ δὲ χαλῶ,
 240 ὃς εὐθὺς ἐξητούμην ὑπὸ τοῦ ταῦτα | πράξαντος.
 11 Ἀλλὰ γὰρ ἐμπέπτωκ' εἰς λόγους, οὗς αὐτίκα μᾶλλον 42
 ἴσως ἀρμόσει λέγειν. ἐπάνειμι δὴ πάλιν ἐπὶ τὰς ἀπο-
 δεῖξεις, ὡς τὰ τούτων ἀδικήματα τῶν νυνὶ παρόντων
 πραγμάτων γέγονεν αἴτια.
 15 Ἐπειδὴ γὰρ ἐξηπάτησθε μὲν ὑμεῖς ὑπὸ τοῦ Φίλιππου
 διὰ τούτων τῶν ἐν ταῖς πρεσβείαις μισθωσάντων ἑαυτοὺς
 καὶ οὐδὲν ἀληθὲς ὑμῖν ἀπαγγειλάντων, ἐξηπάτηντο δ'
 οἱ ταλαίπωροι Φωκεῖς καὶ ἀνήρηνθ' αἱ πόλεις αὐτῶν,
 τί ἐγένετο; οἱ μὲν κατάπτυστοι Θετταλοὶ καὶ ἀνασθῆντοι 43
 20 Θηβαῖοι φίλον, εὐεργέτην, σωτήρα τὸν Φίλιππον ἡγοῦντο·

1 οἱ ταλαίπωροι κέχρηται S: οἱ ταλαίπωροι θηβαῖοι κέχρηται
 VY οἱ ταλαίπωροι κέχρηται θηβαῖοι A [κέχρηται οἱ ταλαίπωροι] ο[ι]
 θηβαῖοι pap. Oxyrh. 2 πίστεως] aliud quid habuisse videtur
 pap. 3 ψεύδῃ? 4 οὗτοι S¹ οὗτός ἐστι S corr. | νῦν ὀδυρό-
 μενος A Hermog. III 346 W. (361, 3 R.) 8 κτήμ' S 10 ὃς] ο
 in ras. A 11 μᾶλλον] μάλα A ut est XLIV 56 12 ἴσως om.
 pap. | αὐτίκα μάλα ὕστερον ἀρμόσει Hermog. III 344 W. (369, 12 R.)
 de qua posterius huic dicendum Rutil. de fig. II 1 | δὴ] δε pap.
 corr. | νῦν (vel οὖν?) ante πάλιν addidisse vid. pap. 13 ἀδική-
 ματα S pap.: ἀδικήματα καὶ δωροδοκήματα γρ. S^d A Hermog. III
 416 W. (427, 21 R.) ex § 20 δωροδοκήματα καὶ ἀδικήματα VY |
 νῦν pap. Hermog. 16 ἑαυτοὺς A: ἑαυτοὺς (αὐτοὺς Y) τῷ φιλίπ-
 πῳ SVY ἑαυτοὺς [κεῖ]νω pap. 17 ὑμῖν ἀληθῆς pap. 20 τὸν
 om. pap.

πάντ' ἐκείνος ἦν αὐτοῖς· οὐδὲ φωνὴν ἤκουον, εἴ τις ἄλλο
 τι βούλοιτο λέγειν. ὑμεῖς δ' ὑφορώμενοι τὰ πεπραγμένα
 καὶ δυσχεραίνοντες ἤγετε τὴν εἰρήνην ὅμως (οὐ γὰρ ἦν
 ὅ τι ἂν ἐποιεῖτε)· καὶ οἱ ἄλλοι δ' Ἕλληνες, ὁμοίως ὑμῖν
 πεφενაკισμένοι καὶ διημαρτηκότες ὧν ἤλπισαν, ἦγον 5
 τὴν εἰρήνην [ἄσμενοι, καί] αὐτοὶ τρόπον τιν' ἐκ πολλοῦ
 44 πολεμούμενοι. ὅτε γὰρ περιῶν Φίλιππος Ἰλλυριοὺς καὶ
 Τριβαλλοὺς, τινὰς δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων κατεστρέφετο,
 καὶ δυνάμεις πολλὰς καὶ μεγάλας ἐποιεῖθ' ὑφ' ἑαυτῷ,
 καὶ τινες τῶν ἐκ τῶν πόλεων ἐπὶ τῇ τῆς εἰρήνης ἐξουσίᾳ 10
 βαδίζοντες ἐκείσε διεφθέροντο, ὧν εἷς οὗτος ἦν, τότε
 πάντες ἐφ' οὓς ταῦτα παρεσκευάζετ' ἐκείνος ἐπολεμοῦντο.
 εἰ δὲ μὴ ἡσθάνοντο, ἕτερος λόγος οὗτος, οὐ πρὸς ἐμέ.
 45 ἐγὼ μὲν γὰρ προὔλεγον καὶ διημαρτυρόμην καὶ παρ' ὑμῖν
 αἰεὶ καὶ ὅποι πεμφθείην· αἱ δὲ πόλεις ἐνόσουν, τῶν μὲν 15
 ἐν τῷ πολιτεύεσθαι καὶ πράττειν δωροδοκούντων καὶ
 διαφθειρομένων ἐπὶ χρήμασιν, τῶν δ' | ἰδιωτῶν καὶ πολλῶν 241
 τὰ μὲν οὐ προορωμένων, τὰ δὲ τῇ καθ' ἡμέραν ῥασιτώνῃ
 καὶ σχολῇ δελεαζομένων, καὶ τοιουτοῦ τι πάθος πεπον-
^{Thuc.}
 VI 77, 2 θότων ἀπάντων, πλὴν οὐκ ἐφ' ἑαυτοὺς ἐκάστων οἰομένων 20

1 καὶ οὐδὲ VY | εἴ] ἦ A 4 ἐποιεῖτε SA pap.: ἐποιεῖτε μόνοι
 VY 6 ἄσμενοι καὶ om. S pap. 7 φίλιππος SA pap.: ὁ φί-
 λιππος VY Hermog. III 160 W. (185, 9 R.) praeter cod. Vc, 164
 (189, 22) praet. Pc 8 καὶ τινὰς τῶν ἐλλήνων pap. 9 ἑαυτὸν
 Hermog. (altero loco praeter AcVc) 10 τῶν ἐκ] τῶν om. pap.
 11 τότε δὴ τότε Hermog. (cf. § 47) 12 παρεσκευάζεθ' S παρε-
 σκεύαζεν Hermog. 160 (185, 14); 164 (190, 3) cod. VcBa 13 ὁ λό-
 γος S¹, articulus lineola del. οὗτος λόγος Hermog. 160 (185, 15)
 (praeter cod. VcBa) et 165 (190, 4) cod. Ac; cf. XIII 7 14 διημαρ-
 τυρόμην A Hermog. 165 (190, 7) V, schol. P 15 ἀεὶ VA Hermog. |
 μὲν γὰρ Q 17 ἐπὶ χρήμασιν del. Cobet | καὶ postea additum in
 S fort. m. I ἰδιωτῶν καὶ suspectat Dobree | καὶ πολλῶν om. Harl.
 Taylor 19 τοιουτοῦ A: τοιουτονε S τοιοῦτόν VY 20 οἰρμέ-
 των ἐκάστων VY

τὸ δεινὸν ἤξειν καὶ διὰ τῶν ἐτέρων κινδύνων τὰ ἑαυτῶν
 ἀσφαλῶς σχήσειν ὅταν βούλωνται. εἴτ' οἶμαι συμβέβηκε 46
 τοῖς μὲν πλήθεσιν ἀντὶ τῆς πολλῆς καὶ ἀκαίρου ῥαθυ-
 μίας τὴν ἐλευθερίαν ἀπολωλέκεναι, τοῖς δὲ προεστηκόσι
 5 καὶ τᾶλλα πλὴν ἑαυτοῦς οἰομένοις πωλεῖν πρώτους ἑαυ-
 τοὺς πεπρακόσιν αἰσθῆσθαι· ἀντὶ γὰρ φίλων καὶ ξένων,
 ἃ τότε' ὠνομάζονθ' ἡνίκ' ἐδωροδόκουν, νῦν κόλακες καὶ
 θεοῖς ἐχθροὶ καὶ τᾶλλ' ἃ προσήκει πάντ' ἀκούουσιν.
 οὐδεὶς γὰρ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸ τοῦ προδιδόντος συμ- 47
 10 φέρον ζητῶν χρήματ' ἀναλίσκει, οὐδ' ἐπειδὴν ὧν ἂν
 πρίηται κύριος γένηται, τῷ προδότῃ συμβούλῳ περὶ τῶν
 λοιπῶν ἔτι χρῆται· οὐδὲν γὰρ ἂν ἦν εὐδαιμονέστερον
 προδότου. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ταῦτα· πόθεν; πολλοῦ γε καὶ
 δεῖ. ἀλλ' ἐπειδὴν τῶν πραγμάτων ἐγκρατὴς ὁ ζητῶν ἄρχειν
 15 καταστῇ, καὶ τῶν ταῦτ' ἀποδομένων δεσπότης ἐστίν, τὴν
 δὲ πονηρίαν εἰδὼς τότε δὴ, τότε καὶ μισεῖ καὶ ἀπιστεῖ
 καὶ προπηλακίζει. σκοπεῖτε δέ (καὶ γὰρ εἰ παρελήλυθεν 48
 ὁ τῶν πραγμάτων καιρὸς, ὁ τοῦ γ' εἰδέναι τὰ τοιαῦτα
 καιρὸς αἰὲ πάρεστι τοῖς εὐφρονοῦσιν)· μέχρι τούτου Λα-
 20 σθένης φίλος ὠνομάζετο, ἕως προὔδωκεν Ὀλυνθον· μέχρι

1 καὶ SAY corr.: ἀλλὰ VY¹ 2 σφαλῶς S¹ | σχήσειν ὑπο-
 λαμβανόντων VAY 5 ἑαυτοῦς] a eras. S ἄλλους γε. F εαντ in
 lit. Y² πλὴν ἐκείνους ὅμως ἄλλους οἰομένους Hermog. 165 (190, 10)
 6 πεπρακότας Hermog. | αἰσθῆσθαι S¹: ῥηθῆσθαι VAY pap.
 Hermog. (voluit S corr., qui η s. αι) 7 ἃ om. S¹ | ἡνίκ' ἐδωρ.
 om. Hermog. del. Usener 8 θεοῖσιν pap.¹ | πάντα ἃ προσήκειν
 Hermog. | ἀκούουσιν εἰκότως A cf. § 23 9 ὧ ἄνδρες VAY pap. |
 προδόντος Q 10 ἐπιδὴν A¹ corr. ead. | ἂν om. A 11 πρίηται
 αι ut vid. pap. 12 ἂν om. S 13 οὐκ] ον postea add. S¹ ut
 vid. | οὐκ ἔστι post ταῦτα add. VAY 15 ἀποδομένων ut vid.
 Q¹ Relske ἀποδιδόμενων Y 16 τότε μισεῖ A 17 δὲ] δὴ A
 20 φίλος om. Q¹ add. I mg. | ὠνομάζετο S: ὠνομάζετο φιλιππῶι
 γε. S^d ὦν. φιλιππου VAY Hermog. III 263 W. (272, 16. 273, 10 R.).
 256 (275, 25), 284 (302, 10)

- τούτου Τιμόλας, ἕως ἀπώλεσεν Θήβας· μέχρι τούτου
 Εὐδίκος καὶ Σίμος ὁ Λαρισαῖος, ἕως Θετταλίαν ὑπὸ
 Φιλίππῳ ἐποίησαν. εἴτ' ἐλαννομένων καὶ ὑβριζομένων
 καὶ τί κακὸν οὐχὶ πασχόντων πᾶς ἡ οἰκουμένη μεστή 242
 γέγονεν. τί δ' Ἀρίστρατος ἐν Σικυνῶνι καὶ τί Περίλας
 49 ἐν Μεγάροις; οὐκ ἀπερριμμένοι; ἐξ ὧν καὶ σαφέστατ'
 ἂν τις ἴδοι, ὅτι ὁ μάλιστα φυλάττων τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα
 καὶ πλείστ' ἀντιλέγων τούτοις, οὗτος ὑμῖν Αἰσχίνη τοῖς
 προδιδουσί καὶ μισθαρουνοῦσι τὸ ἔχειν ἐφ' ὧν δωροδο-
 κήσετε περιποιεῖ, καὶ διὰ τοὺς πολλοὺς τουτωνὶ καὶ τοὺς 10
 ἀνθισταμένους τοῖς ὑμετέροις βουλήμασιν ὑμεῖς ἐστε
 σῶοι [καὶ ἔμμισθοι], ἐπεὶ διὰ γ' ὑμᾶς αὐτοὺς πάλαι ἂν
 ἀπωλώλετε.
- 50 Καὶ περὶ μὲν τῶν τότε πραχθέντων ἔχων ἔτι πολλὰ
 λέγειν, καὶ ταῦθ' ἡγοῦμαι πλείω τῶν ἱκανῶν εἰρησθαι. 15
 αἴτιος δ' οὗτος, ὥσπερ ἐωλοκρασίαν τινά μου τῆς πονη-
 ρίας τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἀδικημάτων κατασκεδάσας, ἦν
 ἀναγκαῖον ἦν πρὸς τοὺς νεωτέρους τῶν πεπραγμένων
 ἀπολύσασθαι. παρηνώχλησθε δ' ἴσως οἱ καὶ πρὶν ἔμ'

1 Τιμόλας Voemel: τιμόλαος SVAY Hermog. 284 (302, 12) cf. XVIII 295 | τούτου] τον S¹, unde μέχρι τοῦ . . .; Markland, hic et bis supra 2 οἱ λαρισαῖοι VAY | fort. Θετταλίαν ante ἐποίησαν pon. 4 κακὸν κακῶν Blass coll. XIX 201, XXV 50 5 γέγονε προδοτῶν γρ. S⁴ VAY | Περίλας Lipsius: περίλαος SVAY Περίλλος Harpocr. (rectius Πέριλλος) 6 ἀπερριμμένοι S cf. Croenert, Mem. p. 79 sq. ἀπερριμένοι F¹ 7 ὁ om. S¹ 8 τούτοις del. Usener | ἡμῖν A 9 ὡτῶι S¹ ut vid. 10 τουτωνὶ S: τούτων VAY | post καὶ in S 2 litt. eras. | τοῖς ἀνθισταμένοις S¹ F¹ 12 καὶ ἔμμισθοι del. Usener; vocabulum nusquam alibi apud Demosthenem est | ὑμᾶς καὶ πάλαι Hermog. III 165 W. (190, 18 R.) 16 τῆς ἑαυτοῦ πονη- ρίας Hermog. III 407 W. (419, 9 R.) 17 καὶ τῶν ἀδικημάτων om. Hermog. Harp. s. ἐωλοκρ., del. Usener 19 παρηνώχλησθε S παρηνώχλησθε testatur Apollon. Dysc. IV 303, 22 | δεῖσως S: δὲ ὅμεις ἴσως A δὲ καὶ (add. Y¹ in spatio 1 litt.) ὅμεις ἴσως VY

εἰπεῖν ὅτιοῦν εἰδότες τὴν τούτου τότε μισθαρινίαν. καίτοι 51
 φίλιαν γε καὶ ξενίαν αὐτὴν ὀνομάζει, καὶ νῦν εἰπέ που
 λέγων „ὁ τὴν Ἀλεξάνδρου ξενίαν ὀνειδίζων ἐμοί“. ἐγώ
 σοι ξενίαν Ἀλεξάνδρου; πόθεν λαβόντι ἢ πῶς ἀξιωθέντι;
 5 οὔτε Φιλίππου ξένον οὔτ' Ἀλεξάνδρου φίλον εἵποίμ'
 ἂν ἐγὼ σε (οὐχ οὕτω μαίνομαι), εἰ μὴ καὶ τοὺς θεριστάς
 καὶ τοὺς ἄλλοι τι μισθοῦ πράττοντας φίλους καὶ ξένους
 δεῖ καλεῖν τῶν μισθωσαμένων. [ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα· 52
 πόθεν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ.] ἀλλὰ μισθωτὸν ἐγὼ σε Φιλίπ-
 10 που πρότερον καὶ νῦν Ἀλεξάνδρου καλῶ καὶ οὗτοι πάν-
 τες. εἰ δ' ἀπιστεῖς, ἐρώτησον αὐτούς, μᾶλλον δ' ἐγὼ
 τοῦθ' ὑπὲρ σοῦ ποιήσω. πρότερον ὑμῖν ὧ ἄνδρες Ἀθη-
 248 ναῖοι | δοκεῖ μισθωτὸς Αἰσχίνης ἢ ξένος εἶναι Ἀλεξάν-
 δρου; ἀκούεις ἂ λέγουσιν.

15 Βούλομαι τοίνυν ἤδη καὶ περὶ τῆς γραφῆς αὐτῆς ἀπο- 53
 λογήσασθαι καὶ διεξελθεῖν τὰ πεπραγμέν' ἐμαντῶ, ἵνα
 καίπερ εἰδὼς Αἰσχίνης ὁμῶς ἀκούσῃ, δι' ἃ φημι καὶ
 τούτων τῶν προβεβουλευμένων καὶ πολλῶν μειζόνων ἔτι
 τούτων ὠρειῶν δίκαιος εἶναι τυγχάνειν. καὶ μοι λέγε
 20 τὴν γραφὴν αὐτὴν λαβών.

ΓΡΑΦΗ

[Ἐπὶ Χαιρώνδου ἄρχοντος, ἐλαφηβολιδῶνος ἔκτη ἰσταμένου, 54
 Αἰσχίνης Ἀτρομήτου Κοθωκίδης ἀπήνεγκεν πρὸς τὸν ἄρχοντα
 παρὰ νόμων κατὰ Κτησιφῶντος τοῦ Λεωσθένους Ἀναφλυστίου,

1 ὅτιοῦν εἰπεῖν V 2 γε] τε F corr. Y 5 φίλον del. Dissen
 8 sq. ἀλλ' οὐκ ... δεῖ del. C. Schenkl coll. § 47 | post ταῦτα add.
 οὐκ ἔστι A 9 sq. πρότερον φιλίππου A 12 πρότερον S¹ | ὧ om.
 VY 13 μισθωτος S corr. F corr. A¹Y corr. 15 ἤδη om. A
 18 πολλῶν V 19 κάμοι S¹ 20 αὐτὴν] ταύτην A 22 χαιρωνί-
 δου A | ἀρχοντος om. A 23 κοθωκίδης F¹ ut vid. 24 παρὰ-
 νόμων γραφὴν A | λεωσθένους etiam A

ὅτι ἔγραψεν παράνομον ψήφισμα, ὥς ἄρα δεῖ στεφανῶσαι Δημοσθένην Δημοσθένους Παιανιέα χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῦσαι ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις τοῖς μεγάλοις, τραγῳδοῖς καινοῖς, ὅτι στεφανοῖ ὁ δῆμος Δημοσθένην Δημοσθένους Παιανιέα χρυσῷ στεφάνῳ ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας ἧς ἔχων δια- 5
τελεῖ εἰς τε τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας καὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων καὶ ἀνδραγαθίας, καὶ διότι διατελεῖ πράττων καὶ λέγων τὰ βέλτιστα τῷ δήμῳ καὶ πρόθυμός ἐστι ποιεῖν ὅ τι ἂν δύ- 10
55 νηται ἀγαθόν, πάντα ταῦτα ψευδῇ γράφας καὶ παράνομα, τῶν νόμων οὐκ ἑόντων πρῶτον μὲν ψευδεῖς γραφὰς εἰς τὰ δημό- 10
σια γράμματα καταβάλλεσθαι, εἴτα τὸν ὑπεύθυνον στεφανοῦν (ἔστιν Δημοσθένους τειχοποιὸς καὶ ἐπὶ τῷ θεωρικῷ τεταγμένος), ἔτι δὲ μὴ ἀναγορεύειν τὸν στέφανον ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις τραγῳδῶν τῇ καινῇ, ἀλλ' ἐὰν μὲν ἡ βουλὴ στε- 244
φανοῖ, ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἀνειπεῖν, ἐὰν δὲ ἡ πόλις, ἐν πυκνῇ 15
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. τίμημα τάλαντα πεντήκοντα. κλητορες Κηφισοφῶν Κηφισοφῶντος Ῥαμνούσιος, Κλέων Κλέωνος Κοθωκίδης.]
56 Ἄ μὲν διώκει τοῦ ψηφίσματος ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ταῦτ' ἐστίν. ἐγὼ δ' ἀπ' αὐτῶν τούτων πρῶτον οἶμαι 20
δῆλον ὑμῖν ποιήσειν, ὅτι πάντα δικαίως ἀπολογήσομαι· 20
τὴν γὰρ αὐτὴν τούτῳ ποιησάμενος τῶν γεγραμμένων τάξιν περὶ πάντων ἐρῶ καθ' ἕκαστον ἐφεξῆς καὶ οὐδὲν
57 ἐκὼν παραλείψω. τοῦ μὲν οὖν γράψαι πράττοντα καὶ λέγοντα τὰ βέλτιστά με τῷ δήμῳ διατελεῖν καὶ πρόθυ-

289q. χρυσῷ ... στεφάνῳ om. A¹ add. A³ mg. 6 δῆμον τὸν A¹: δῆμον τῶν SVA³Y 7 καὶ ἀνδραγαθίας] ἀνδραγαθίας χάριν A | διότι] ὅτι A 8 τῷ om. A¹ add. A³ 11 γράμματα om. Y 12 ἐστὶ δὲ A | τῷ θεωρικῷ A: τῶν θεωριῶν SVY 14 τῇ καινῇ] καινῶν A 15 ἐὰν εἴπῃ A | ἐὰν] ἂν Y | πυκνῇ F corr. 16 ἐν om. A | τάλαντα ᾗ om. A¹ add. A³ mg. | κλητορες A 17 κηφισοφῶντος S¹ | ὁ Ῥαμνούσιος F¹ | κοθωκίδης A¹ 18 post μὲν est οἰομαι erasum in S 19 τούτων om. Q¹ add. mg. | οἶομαι A 23 τοῦ] τὸ A | γράψαι om. A 24 με τὰ βέλτιστα A

μον εἶναι ποιεῖν ὃ τι ἂν δύνωμαι ἀγαθόν, καὶ ἐπαινεῖν
ἐπὶ τούτοις, ἐν τοῖς πεπολιτευμένοις τὴν κρίσιν εἶναι
νομίζω· ἀπὸ γὰρ τούτων ἐξεταζομένων εὐρεθήσεται, εἴτ'
ἀληθῆ περὶ ἐμοῦ γέγραφεν Κτησιφῶν ταῦτα καὶ προσή-
5 κοντ' εἶτε καὶ ψεύδῃ· τὸ δὲ μὴ προσγράψαντ' „ἐπειδὴν τὰς 58
εὐθύνας δῶ“ στεφανοῦν, καὶ ἀνειπεῖν ἐν τῷ θεάτρῳ τὸν
στέφανον κελεύσαι, κοινωνεῖν μὲν ἡγοῦμαι καὶ τοῦτο τοῖς
πεπολιτευμένοις, εἴτ' ἄξιός εἰμι τοῦ στεφάνου καὶ τῆς
ἀναρρήσεως τῆς ἐν τούτοις εἶτε καὶ μὴ, ἔτι μέντοι καὶ τοὺς
10 νόμους δεικτέον εἶναι μοι δοκεῖ, καθ' οὓς ταῦτα γράφειν
ἔξῃν τούτῳ. οὕτως μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δικαίως καὶ
ἀπλῶς τὴν ἀπολογίαν ἔγνωκα ποιεῖσθαι, βαδιοῦμαι δ' ἐπ'
αὐθ' ἃ πέπρακται μοι. καὶ με μηδεὶς ἀπαρτᾶν ὑπολάβῃ 59
τὸν λόγον τῆς γραφῆς, ἂν εἰς Ἑλληνικὰς πράξεις καὶ λό-
12 γους ἐμπέσω· ὁ γὰρ διώκων τοῦ ψηφίσματος τὸ λέγειν
245 καὶ πράττειν | τὰ ἄριστα με καὶ γεγραμμένος ταῦθ' ὥς οὐκ
ἀληθῆ, οὗτός ἐστιν ὁ τοὺς περὶ ἀπάντων τῶν ἐμοὶ πε-
πολιτευμένων λόγους οἰκείους καὶ ἀναγκάλους τῇ γραφῇ
πεποιηκώς. εἶτα καὶ πολλῶν προαιρέσεων οὐσῶν τῆς πολι-
20 τείας τὴν περὶ τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις εἰλόμην ἐγώ, ὥστε
καὶ τὰς ἀποδείξεις ἐκ τούτων δίκαιός εἰμι ποιεῖσθαι.

Ἄ μὲν οὖν πρὸ τοῦ πολιτεύεσθαι καὶ δημηγορεῖν ἐμὲ 60
προὔλαβε καὶ κατέσχε Φίλιππος, ἐάσω (οὐδὲν γὰρ ἡγοῦ-

1 οτι δυναμαι S   2 εἶναι μοι A   3 εὐρήσετε A   4 περὶ
ἐμοῦ om. A¹ add. A²   5 ψευδῇ SVAY   6 ἂν εἰπεῖν A cf. § 55   7 κε-
λεύσαι τὸν στέφανον V | τοῦτον F¹   8 εἰμι ἄξιός Y   9 τῆς
ἐν τούτοις om. γρ. QY | εἶτε μὴ γρ. QAY   12 ποιείσθε S
13 ἀπαρτᾶν ὑπολάβῃ Weil: ὑπολάβῃ ἀπαρτᾶν SVAY ἀπαρτᾶν
νομίσῃ Blass cum Alexand. de fig. VIII 434 W. fort. καὶ μηδεὶς
ὑπολάβῃ μ' ἀπαρτᾶν coll. XXII 51 καὶ μηδεὶς ὑπολαμβανέτω με
λέγειν   17 πάντων A | πεπολιτευμένων καὶ πεπραγμένων VAY
23 κατασχῃ S

μαι τούτων εἶναι πρὸς ἐμεῖ). ἃ δ' ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐπὶ
 ταῦτ' ἐπέστην ἐγὼ διεκωλύθη, ταῦτ' ἀναμνήσω καὶ
 61 τούτων ὑφέξω λόγον, τοσοῦτον ὑπειπὼν. πλεονέκτημ'
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι μέγ' ὑπῆρξε Φιλίππῳ. παρὰ γὰρ τοῖς
 Ἕλλησιν, οὐ τίςιν, ἀλλ' ἅπασιν ὁμοίως, φορὰν προδο- 5
 τῶν καὶ δωροδόκων καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ἀνθρώπων συνέβη
 γενέσθαι τοσαύτην, ὅσῃν οὐδεὶς πω πρότερον μέμνηται
 γεγонуῖαν· οὓς συναγωνιστὰς καὶ συνεργοὺς λαβὼν καὶ
 πρότερον κακῶς τοὺς Ἕλληνας ἔχοντας πρὸς ἑαυτοὺς καὶ
 στασιαστικῶς ἔτι χειρὸν διέθηκε, τοὺς μὲν ἑξαπατῶν, τοῖς 10
 δὲ διδούς, τοὺς δὲ πάντα τρόπον διαφθείρων, καὶ διέ-
 στησεν εἰς μέρη πολλὰ, ἐνὸς τοῦ συμφέροντος ἅπασιν
 62 ὄντος, κωλύειν ἐκείνους μέγαν γίγνεσθαι. ἐν τοιαύτῃ δὲ
 καταστάσει καὶ ἔτ' ἀγνοίᾳ τοῦ συνισταμένου καὶ φρο-
 μένου κακοῦ τῶν ἀπάντων Ἑλλήνων ὄντων, δεῖ σκοπεῖν 15
 ὑμᾶς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί προσήκον ἦν ἐλέσθαι πράτ-
 τεῖν καὶ ποιεῖν τὴν πόλιν, καὶ τούτων λόγον παρ' ἐμοῦ
 λαβεῖν· ὁ γὰρ ἐνταῦθ' ἑαυτὸν τάξας τῆς πολιτείας εἴμ'
 63 ἐγώ. πότερον αὐτήν | ἐχρῆν Ἀισχίνῃ τὸ φρόνημ' ἀφείσαν 246
 καὶ τὴν ἀξίαν τὴν αὐτῆς, ἐν τῇ Θετταλῶν καὶ Δολόπων 20
 τάξει συγκατακτᾶσθαι Φιλίππῳ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀρχὴν
 καὶ τὰ τῶν προγόνων καλὰ καὶ δίκαι' ἀναιρεῖν; ἢ τοῦτο

1 τοῦτον Y¹ 2 διεκωλύθη VAY Hermog. III 272 W. (290, 24 R.):
 καὶ διεκωλύθη S διεκώλυον λαβεῖν Dionys. Hal. Dem. p. 998 | καὶ
 περὶ Dion. 4 ὃ ἄνδρες VAY Dion. ὃ Ἀθηναῖοι Hermog. III
 246 W. (286, 19 R.). 250 (270, 17) 5 ἀλλὰ πᾶσιν VAY Dion.
 Hermog. 5 sq. φορὰ . . . συνέβη om. verbis γενέσθαι τοσαύτην
 Dion. cf. Diodor. XVI 54 8 λαβὼν ὁ φιλιππος A 13 δὲ] δὴ
 Dobree 14 φρομένον S¹ 15 πάντων A 16 ὑμᾶς ὃ A
 19 post πότερον litura 5 litt. Y (αὐτήν eras.?) | Ἀισχίνῃ ἐχρῆν
 Hermog. III 242 W. (263, 1 R.) praet. cod. Sf [non 251 (271, 17)] ὃ
 αἰσχ. Y¹ 20 ἐαντῆς A Hermog. [non 267 (286, 2)] 22 κακὰ Q

μὲν μὴ ποιεῖν (δαινὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς), ἃ δ' ἐώρα συμ-
 βησόμενα, εἰ μὴδεὶς κωλύσει, καὶ προησθάνεθ' ὡς ἔοικεν
 ἐκ πολλοῦ, ταῦτα περιιδεῖν γιγνόμενα; ἀλλὰ νῦν ἔγωγε 64
 τὸν μάλιστ' ἐπιτιμῶντα τοῖς πεπραγμένοις ἡδέως ἂν
 5 ἐροίμην, τῆς πόλεως μερίδος γενέσθαι τὴν πόλιν ἐβούλετ'
 ἂν, πότερον τῆς συναιτίας τῶν συμβεβηκότων τοῖς Ἑλλήσι
 κακῶν καὶ αἰσχυρῶν, ἧς ἂν Θετταλοὺς καὶ τοὺς μετὰ τού-
 των εἴποι τις, ἢ τῆς περιορακυίας ταῦτα γιγνόμενα ἐπὶ
 τῇ τῆς ἰδίας πλεονεξίας ἐλπίδι, ἧς ἂν Ἀρχάδας καὶ Μεσ-
 10 σσηνίους καὶ Ἀργεῖους θείημεν. ἀλλὰ καὶ τούτων πολλοί, 65
 μᾶλλον δὲ πάντες χειρὸν ἡμῶν ἀπηλλάχασιν. καὶ γὰρ
 εἰ μὲν ὡς ἐκράτησε Φίλιππος ὥχεται εὐθέως ἀπὼν καὶ
 μετὰ ταῦτ' ἦγεν ἡσυχίαν, μήτε τῶν αὐτοῦ συμμάχων
 μήτε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μηδένα μηδὲν λυπήσας, ἦν
 15 ἂν τις κατὰ τῶν ἐναντιωθέντων οἷς ἔπραττεν ἐκεῖνος
 μέμψις καὶ κατηγορία· εἰ δ' ὁμοίως ἀπάντων τὸ ἀξίωμα,
 τὴν ἡγεμονίαν, τὴν ἐλευθερίαν περιείλετο, μᾶλλον δὲ
 καὶ τὰς πολιτείας ὅσων ἡδύνατο, πῶς οὐχ ἀπάντων
 ἐνδοξόταθ' ὑμεῖς ἐβουλεύσασθ' ἐμοὶ πεισθέντες;
 20 Ἀλλ' ἐκεῖσ' ἐπανέρχομαι. τί τὴν πόλιν Αἰσχίνῃ προσ- 66
 ῆκεν ποιεῖν, ἀρχὴν καὶ τυραννίδα τῶν Ἑλλήνων ὀρώσαν
 247 ἐαυτῷ κατασκευαζόμενον Φίλιππον; ἢ τί τὸν σύμ|βουλον
 ἔδει λέγειν ἢ γράφειν τὸν Ἀθήνησιν (καὶ γὰρ τοῦτο πλει-
 στον διαφέρει), ὃς συνήδειν μὲν ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου

2 κωλύσῃ F | ὡς ἔοικεν om. Y 4 ἂν] αν ut vid. S¹ 5 τὴν
 πόλιν γενέσθαι Y | βούλετ' A 6 πότερον] post q ras. S 9 ἂν]
 αρ S¹ 11 γὰρ om. A 12 εὐθύς VAY 14 μηδένα post συμ-
 μάχων pon. Hermog. III 255 W. (275, 13 R.) | μηδὲν λυπήσας] ἀδι-
 κήσας Hermog. | ὁμοίως ἦν VAY Hermog. 15 οὐκ ἐναντιωθέν-
 των Y¹ mg. 18 ὅσω Y 21 ὀρώσαν τῶν ἐλλήνων A 22 αὐτῷ
 Hermog. III 242 W. (262, 22 R.) 23 γράφειν ἢ λέγειν Y | ἀθή-
 νῃσιν ἐμέ VAY 24 μὲν post παντὸς VY

- μέχρι τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς αὐτὸς ἐπὶ τὸ βῆμ' ἀνέβην, ἀεὶ περὶ πρωτεῶν καὶ τιμῆς καὶ δόξης ἀγωνιζομένην τὴν πατριδα καὶ πλείω καὶ χρήματα καὶ σώματ' ἀνηλωκυῖαν ὑπὲρ φιλοτιμίας καὶ τῶν πᾶσι συμφερόντων, ἢ τῶν ἄλλων
- 67 Ἑλλήνων ὑπὲρ αὐτῶν ἀνηλώκασιν ἕκαστοι, ἐώρων δ' αὐτὸν τὸν Φίλιππον, πρὸς ὃν ἦν ἡμῖν ὁ ἀγών, ὑπὲρ ἀρχῆς καὶ δυναστείας τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένον, τὴν κλεῖν κατεαγόντα, τὴν χεῖρα, τὸ σκέλος πεπηρωμένον, πᾶν ὃ τι βουληθῇ μέρος ἢ τύχη τοῦ σώματος παρελῆσθαι, τοῦτο προΐεμενον, ὥστε τῷ λοιπῷ μετὰ τιμῆς
- 68 καὶ δόξης ζῆν; καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτό γ' οὐδεὶς ἂν εἰπὲν τολμήσαι, ὥς τῷ μὲν ἐν Πέλλῃ τραφέντι, χωρὶφ ἀδόξῳ τότε γ' ὄντι καὶ μικρῷ, τοσαύτην μεγαλοψυχίαν προσήκεν ἐργενέσθαι, ὥστε τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀρχῆς ἐπιθυμῆσαι καὶ τοῦτ' εἰς τὸν νοῦν ἐμβαλέσθαι, ὑμῖν δ' οὖσιν
- 15 Ἀθηναίοις καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην ἐν πᾶσιν καὶ λόγοις καὶ θεωρήμασιν τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς ὑπομνήμαθ' ὀρῶσι τοσαύτην κακίαν ὑπάρξει, ὥστε τῆς ἐλευθερίας αὐτεπαγγέλτους ἐθελοντὰς παραχωρῆσαι Φιλίππῳ.
- 69 οὐδ' ἂν εἰς ταῦτα φήσειε. λοιπὸν τοίνυν ἦν καὶ ἀναγκαῖον ἅμα πᾶσιν οἷς ἐκείνος ἔπραττεν ἀδικῶν ὑμᾶς

1 τῆς ἡμέρας S: τῆσδε τῆς ἡμέρας A τῆς ἡμέρας ἐκείνης VY | αἰεὶ Y 3 καὶ post πλείω om. VY | σώματα καὶ χρήματα VAY 4 ἅπασιν τοῖς Ἕλλησι VY (Ἕλλησι in ras. Y) 5 Ἑλλήνων οἱ τὰ VY corr. (οἱ τὰ ὕπε in litura) 6 ὃν ἦν F in ras. (ἦν ut vid. erat omissum) 7 ἐκκεκομμένον Y¹ 9 ὅτι ἂν A 10 τοῦτο] τοῦτον Q | προΐεμενον S: ἐτοίμως προΐεμενον γρ. S^d A φαιδῶς καὶ ἐτοίμως προΐεμενον VY | τὸ λοιπὸν A 12 τολμήσαι S: τολμήσειεν VAY 12 sq. χωρὶφ . . . μικρῷ del. Herwerden 13 σμικρῷ A 14 γενέσθαι A 15 τὸν om. VY 16 κατὰ τὴν SA: καθ' VY 17 ὑπομνήμαθ' ὀρῶσιν γρ. S^d VAY: ὑπομνημα θεωροῦσι S¹ s. ου scr. ω m. rec. 18 τῆς τῶν Ἑλλήνων VAY 19 ἐθελοντὰς Reiske: ἐθελοντας S ἐθελοντας VAY¹ suspectabat Stephanus

ἐναντιοῦσθαι δικαίως. τοῦτ' ἐποιεῖτε μὲν ὑμεῖς ἐξ ἀρχῆς
 εἰκότως καὶ προσηκόντως, ἔγραφον δὲ καὶ συνεβούλευον
 248 καὶ ἐγὼ | καθ' οὓς ἐπολιτευόμεν χρόνους. ὁμολογῶ. ἀλλὰ
 τί ἐχρῆν με ποιεῖν; ἤδη γάρ σ' ἐρωτῶ, πάντα τᾶλλ' ἀφείς,
 5 Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Ποτείδαιαν, Ἀλόνησον· οὐδενὸς
 τούτων μέμνημαι. Σέρριον δὲ καὶ Δορίσκον καὶ τὴν 70
 Πεπαρήθου πόρθησιν καὶ ὅς' ἄλλ' ἡ πόλις ἡδίκητο, οὐδ'
 εἰ γέγονεν οἶδα. καίτοι σύ γ' ἔφησθά με ταῦτα λέγοντ' εἰς
 ἔχθραν ἐμβαλεῖν τουτουσί, Εὐβούλου καὶ Ἀριστοφάντος
 10 καὶ Διοπείθους τῶν περὶ τούτων ψηφισμάτων ὄντων, οὐκ
 ἐμῶν, ὃ λέγων εὐχερῶς ὅ τι ἂν βουλευθῆς· οὐδὲ νῦν περὶ
 τούτων ἐρῶ. ἀλλ' ὁ τὴν Εὐβοίαν ἐκείνος σφετεριζόμενος 71
 καὶ κατασκευάζων ἐπιτελίσμ' ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, [καὶ Μεγά-
 ροις ἐπιχειρῶν] καὶ καταλαμβάνων Ὠρεόν, καὶ κατασκά-
 15 πτων Πορθμόν, καὶ καθιστὰς ἐν μὲν Ὠρεῷ Φιλιστίδην τύ-
 ραννον, ἐν δ' Ἐρετρίᾳ Κλείταρχον, καὶ τὸν Ἑλλήσποντον
 ὑφ' ἑαυτῷ ποιούμενος, καὶ Βυζάντιον πολιορκῶν, καὶ
 πόλεις Ἑλληνίδας τὰς μὲν ἀναιρῶν, εἰς τὰς δὲ τοὺς φυ-
 γάδας κατὰγων, πότερον ταῦτα πάντα ποιῶν ἡδίκηει καὶ
 20 παρεσπόνδει καὶ ἔλυε τὴν εἰρήνην ἢ οὐ; καὶ πότερον
 φανήναί τινα τῶν Ἑλλήνων τὸν ταῦτα καλύσοντα ποιεῖν
 αὐτὸν ἐχρῆν ἢ μή; εἰ μὲν γὰρ μὴ ἐχρῆν, ἀλλὰ τὴν Μυσῶν 72

1 ἐναντιοῦσθε S 3 καὶ ἐγὼ] ἐγὼ A 5 Ἀλόνησον] Μεθώ-
 νην Παγασάς Hermog. III 299 W. (316, 5 R.) ex I 9 6 σέρριον Y |
 κορίσκον Q 7 ἄλλα τοιαῦτα VAY | ἡδίκητο SF¹Q: ἡδίκητο
 F corr. AY 9 ἀριστοφάντος S mg. m. rec. VAY: κησιφάντος
 S¹ (punctis notatum) 10 ὄντων ψηφισμάτων A 11 λεγὼ S¹ |
 οὐδὲν A 13 sq. καὶ Μεγάροις ἐπιχειρῶν om. Hermog. III 159 W.
 (184, 9 R.). 160 (185, 21). 300 (317, 2) del. Usener; post Κλείταρχον
 v. 15 transponit Stahl 17 τὸ βυζάντιον A 18 τὰς AY: ἄς
 SV | τὰς δὲ O¹: ἄς δὲ SVAY 19 πάντα ταῦτα F πάντα om.
 Hermog. 159 (185, 2). 163 (189, 3). 302 (318, 7) al. 20 τὴν εἰρή-
 νην ἔλυεν Hermog. | οὐ in ras. F 21 sq. ποιεῖν αὐτὸν del. Cobet

λείαν καλουμένην τὴν Ἑλλάδ' οὖσαν ὀφθῆναι ζώντων
καὶ ὄντων Ἀθηναίων, περιείργασμαι μὲν ἐγὼ περὶ τού-
των εἰπὼν, περιείργασται δ' ἡ πόλις ἢ πεισθεῖς· ἐμοί,
ἔστω δ' ἀδικήματα πάνθ' ἃ πέπρακται καὶ ἁμαρτήματ'
ἐμά. εἰ δ' ἔδει τινὰ τούτων κωλυτὴν φανῆναι, τίν' ἄλλον
ἢ τὸν Ἀθηναίων δῆμον | προσῆκεν γενέσθαι; ταῦτα τοί- 249
νυν ἐπολιτευόμεν ἐγώ, καὶ ὄρων καταδουλούμενον πάν-
τας ἀνθρώπους ἐκείνου ἡναντιούμην, καὶ προλέγων καὶ
διδάσκων μὴ προῖεσθαι διετέλουν. καὶ μὴν τὴν εἰρήνην
γ' ἐκεῖνος ἔλυσεν τὰ πλοῖα λαβών, οὐχ ἡ πόλις Αἰσχλίνη. 10
73 Φέρε δ' αὐτὰ τὰ ψηφίσματα καὶ τὴν ἐπιστολὴν τὴν
τοῦ Φιλίππου, καὶ λέγ' ἐφεξῆς· ἀπὸ γὰρ τούτων τίς τί-
νος αἰτίας ἐστὶν γενήσεται φανερόν.

ΨΗΦΙΣΜΑ

[Ἐπὶ ἄρχοντος Νεοκλέους, μηνὸς βοηδρομιῶνος, ἐκκλησίᾳ 15
σύγκλητος ὑπὸ στρατηγῶν, Εὐβουλος Μνησιθέου Κόπριος εἴ-
πεν· ἐπειδὴ προσήγγειλαν οἱ στρατηγοὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὥς ἄρα
Λεωδάμαντα τὸν ναύαρχον καὶ τὰ μετ' αὐτοῦ ἀποσταλέντα σκάφη
εἴκοσι ἐπὶ τὴν τοῦ σίτου παραπομπὴν εἰς Ἑλλησποντον ὁ παρὰ

1 *λιαν* S¹A¹ | *καλουμένην* del. Heerdegen 2 *ἀθηναίων* καὶ
ὄντων VY 2 sq. *περὶ τούτων εἰπὼν* om. Arist. IX 357 W. Dobree
4 *πάντα ταῦτα* A | ἃ *πέπρακται* om. Arist. Dobree 5 *τινα*
τουτων (*τουτον* S¹) *κωλυτην φανῆναι* *τινα* ἄλλον S: *τίνα τοῦτον*
ἄλλον γρ. S^d Dobree *τινὰ μᾶλλον* A¹ *τούτων κωλυτὴν φανῆναι* *τινα*
ἄλλον VA² (*τούτων κωλ. φαν. mg.*) Y 6 *προσῆκε*^{Et} F *προσῆκει* Y |
γίνεσθαι γρ. S^d 7 *τότ' ἐγὼ* VY 9 *πρόεσθαι* A | *post προίε-*
σθαι add. *ταῦτα φιλίππῳ* VAY | *διετέλουν* om. FY | *verba καὶ*
μὴν τὴν εἰρήνην usque ad § 79 *ἡναντιούμην* spuria censet Stahl
11 δ'] δὴ VY | *τὴν τοῦ* om. A 12 *τούτων ἐξεταζομένων* S rec.
VAY 13 *ἐστὶν* om. F | *φανερόν· λέγε* A 15 *ἐκκλησίας* F corr.
AY 16 *συγκλήτου* F corr. A | *στρατηγῶν συναχθείσης* A | *κύπριος*
AY 17 *προσηγγεῖλεν* S¹ *προσηγγεῖλον* S corr. F¹Q | *ἔρα* om. A
18 *λαομέδοντα* A (cf. § 77) *λεοδάμαντα* Y 19 *εἴκοσιν* F²A²

Φιλίππου στρατηγὸς Ἀμύντας καταγέροχεν εἰς Μακεδονίαν καὶ
 ἐν φυλακῇ ἔχει, ἐπιμεληθῆναι τοὺς πρυτάνεις καὶ τοὺς στρατη-
 γοὺς ὅπως ἡ βουλὴ συναχθῇ καὶ αἰρεθῶσι πρέσβεις πρὸς Φί-
 λιππον, οἱ παραγενόμενοι διαλέξονται πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ ἀφ-
 5 εθῆναι τὸν ναύαρχον καὶ τὰ πλοῖα καὶ τοὺς στρατιώτας, καὶ 74
 εἰ μὲν δι' ἄγνοιαν ταῦτα πεποίηκεν ὁ Ἀμύντας, ὅτι οὐ μεμψι-
 μοιρεῖ ὁ δῆμος οὐδέν· εἰ δέ τι πλημμελοῦντα παρὰ τὰ ἐπεσταλ-
 μένα λαβὼν, ὅτι ἐπισκεψάμενοι Ἀθηναῖοι ἐπιτιμῆσουσιν κατὰ
 τὴν τῆς ὀλιγαρχίας ἀξίαν. εἰ δὲ μηδέτερον τούτων ἐστίν, ἀλλ'
 250 ἰδίᾳ ἀγνωμονοῦσιν | ἢ ὁ ἀποστελλας ἢ ὁ ἐπεσταλμένος, καὶ τοῦτο
 11 λέγειν, ἵνα αἰσθανόμενος ὁ δῆμος βουλευέσθῃται τί δεῖ ποιεῖν.]

Τοῦτο μὲν τοίνυν τὸ ψήφισμ' Εὐβουλος ἔγραψεν, οὐκ
 ἐγὼ, τὸ δ' ἐφεξῆς Ἀριστοφῶν, εἰδ' Ἑγησίππος, εἴτ' Ἀρι- 75
 στοφῶν πάλιν, εἴτα Φιλοκράτης, εἴτα Κηφισοφῶν, εἴτα
 15 πάντες· ἐγὼ δ' οὐδὲν περὶ τούτων. λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

[Ἐπὶ Νεοκλέους ἄρχοντος, βοηδρομιῶνος ἔνη καὶ νέᾳ, βου-
 λῆς γνώμη, πρυτάνεις καὶ στρατηγοὶ ἐχρημάτισαν τὰ ἐκ τῆς
 ἐκκλησίας ἀνενεγκόντες, ὅτι ἔδοξεν τῷ δήμῳ πρέσβεις ἐλέσθαι
 20 πρὸς Φίλιππον περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀνακομιδῆς καὶ ἐντολὰς

1 καταγεροχεν SQ 2 ἔχει] χ in ras. A (fuit λ ut vid.)
 3 συναχθῶσι SVY 4 οἱ F rec. s. v.: om. SF¹QY (qui habet
 v. 3 ante πρὸς) οὔτινες A 5 τὸν τε A | στρατιώτας A: στρα-
 τηγὸς SVY 6 ταῦτα] τοῦτο A | ὅτι A: τι SVY | οὐ V:
 οὐν SY οὐδὲ A | μεμψιμοιρεῖ αὐτῶι A 7 οὐδὲν om. A | εἰ δέ
 τι AY corr.: οὐδὲ τι SVY¹ | ἐπισκεψάμενοι] post ἐπι 8—9 litt.
 eras. Q | ἐπιτιμῆσουσι A 10 ἰδίᾳ VY: ἰδία δι' S ἀειδία τί A
 (fuit ἀλλὰ ἰδίᾳ τι) | ἢ om. A | ὁ om. A¹ add. A² | ἐπεσταλμένος
 A | τοῦτο A: om. SVY 11 λέγειν SF¹QY¹: λέγει F corr.
 γράφαι λέγειν AY³ mg. 15 πάντες οἱ ἄλλοι VAY | λέγε τὸ
 ψήφισμα VAY 16 ΨΗΦΙΣΜΑ codd. corr. Sauppe 17 Νεο-
 κλέους Aug. 2, Felicianus: νεοκλέους SVAY 18 γνώμη SQY
 (Taylor): γνώμη FA 19 ἀνενεγκόντες A

δοῦναι κατὰ τὰ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ψηφίσματα. καὶ εἴλοντο τούσδε, Κηφισοφῶντα Κλέωνος Ἀναφλύστιον, Δημόκριτον Δημοφῶντος Ἀναγυράσιον, Πολύκριτον Ἀπημάντου Κοθωκίδην. πρυτανεῖα φυλῆς Ἰπποθοωντίδος, Ἀριστοφῶν Κολλυτεὺς πρόεδρος εἶπεν.]

5

Ὡσπερ τολύνν ἐγὼ ταῦτα δεικνύω τὰ ψηφίσματα, οὕτω
76 καὶ σὺ δεῖξον Αἰσχίνῃ, ὅποιον ἐγὼ γράψας ψήφισμα αἵτιός εἰμι τοῦ πολέμου. ἀλλ' οὐκ ἂν ἔχους· εἰ γὰρ εἴχες, οὐδὲν ἂν αὐτοῦ πρότερον νυνὶ παρέσχου. καὶ μὴν οὐδ' ὁ Φίλιππος οὐδὲν αἰτιᾶται ἔμ' ὑπὲρ τοῦ πολέμου, ἑτέροις 10 ἐγκαλῶν. Λέγε δ' αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φιλίππου.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

[Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ
77 τῷ δήμῳ χαιρεῖν. παραγενόμενοι πρὸς | ἐμὲ οἱ παρ' ὑμῶν πρε- 251
σβευταί, Κηφισοφῶν καὶ Δημόκριτος καὶ Πολύκριτος, διελέγοντο 15
περὶ τῆς τῶν πλοίων ἀφέσεως ὧν ἐναυάρχει Λαοδάμας. καθ'
ὅλου μὲν οὖν ἔμοιγε φαίνεσθαι ἐν μεγάλῃ εὐηθίᾳ ἔσεσθαι, εἴ
γ' οἴεσθ' ἐμὲ λανθάνειν ὅτι ἐξαπεστάλη ταῦτα τὰ πλοῖα πρό-
φασιν μὲν ὡς τὸν σῖτον παραπέμψοντα ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου
εἰς Αἴηνον, βοηθήσοντα δὲ Σηλυμβριανοῖς τοῖς ὑπ' ἐμοῦ μὲν 20
πολιορκουμένοις, οὐ συμπεριειλημμένοις δὲ ἐν ταῖς τῆς φιλίας

1 κατὰ G. H. Schaefer: καὶ SVAY | ἐκ om. A cf. Lys. XIII 50
3 πρυτανεῖα A³Y: πρυτανία SVA¹ 4 Ἰπποθοωντίδος Dindorf;
altera forma iam primo a. Chr. saeculo usitata cf. Meisterhans
§ 11, 6 | Κολλυτεὺς Voemel: κολυττεὺς SVY κολυτεὺς A 5 post
εἶπεν add. ΨΗΦΙΣΜΑ A 7 καὶ om. S¹ | ποῖον VAY 10 ἐμὲ
S: με VAY 12 epistulam et documenta reliqua omnia om. A
15 καὶ Πολύκριτος om. Y 16 Λαοδάμας Felicianus: λαομεδῶν
S λαομέδων VY cf. § 73 17 φαίνεσθαι S¹ | εὐηθία S: εὐηθείαι
VY | ἔσεσθαι del. ἐν praep. συνεχεσθαι (vel ἐν-) Reiske ἔχεσθαι
Weil | εἰ γ' Scrimger: εἰ S¹ εἰτ' VY εἰ S corr. 18 ἐμὲ S: με
VY 21 δὲ] δ corr. ut vid. S | ταῖς] τοῖς S

κοινῇ κειμέναις ἡμῖν συνθήκαις. καὶ ταῦτα συνετάχθη τῷ 78
 ναυάρχῳ ἄνευ μὲν τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων, ὑπὸ δὲ τινων
 ἀρχόντων καὶ ἐτέρων ιδιωτῶν μὲν νῦν ὄντων, ἐκ παντὸς δὲ
 τρόπου βουλομένων τὸν δῆμον ἀντὶ τῆς νῦν ὑπαρχούσης πρὸς
 5 ἐμὲ φιλίας τὸν πόλεμον ἀναλαβεῖν, πολλῶ μᾶλλον φιλοτιμου-
 μένων τοῦτο συντετελέσθαι ἢ τοῖς Σηλυμβριανοῖς βοηθῆσαι.
 καὶ ὑπολαμβάνουσιν αὐτοῖς τὸ τοιοῦτο πρόσδοτον ἔσεσθαι· οὐ
 μέντοι μοι δοκεῖ τοῦτο χρήσιμον ὑπάρχειν οὐθ' ὑμῖν οὐτ' ἐμοί.
 διόπερ τά τε νῦν καταχθέντα πλοῖα πρὸς ἡμᾶς ἀφίημι ὑμῖν,
 10 καὶ τοῦ λοιποῦ, ἂν βούλησθε μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς προεστηκό-
 σιν ὑμῶν κακοήθως πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ἐπιτιμᾶτε, πειράσσομαι
 καὶ γὰρ διαφυλάττειν τὴν εἰρήνην. εὐτυχεῖτε.]

Ἐνταῦθ' οὐδαμοῦ Δημοσθένην γέγραφεν, οὐδ' αἰτίαν 79
 οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ. τί ποτ' οὖν τοῖς ἄλλοις ἐγκαλῶν
 15 τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων οὐχὶ μέμνηται; ὅτι τῶν ἀδικημά-
 των ἂν ἐμέμνητο τῶν αὐτοῦ[· εἴ τι περὶ ἐμοῦ γέγραφεν].
 252 τούτων γὰρ εἰχόμεν ἐγὼ καὶ τούτοις ἠναντιούμην. καὶ
 πρῶτον μὲν τὴν εἰς Πελοπόννησον πρεσβείαν ἔγραψα,
 ὅτε πρῶτον ἐκεῖνος εἰς Πελοπόννησον παρεδύετο, εἶτα
 20 τὴν εἰς Εὐβοίαν, ἥνικ' Εὐβολας ἤπτετο, εἶτα τὴν ἐπ'
 Ὀρεὸν ἔξοδον, οὐκ ἐτι πρεσβείαν, καὶ τὴν εἰς Ἐρέτριαν,
 ἐπειδὴ τυράννους ἐκεῖνος ἐν ταύταις ταῖς πόλεσιν κατέ-
 στησεν. μετὰ ταῦτα δὲ τοὺς ἀποστόλους ἅπαντας ἀπέ- 80
 στείλα, καθ' οὓς Χερρόνησος ἐσώθη καὶ τὸ Βυζάντιον

2 τοῦ ἄθ. S Q: τῶν ἄθ. F Y 5 φιλοτιμούμενον codd. corr.
 Felicianus 6 συντετελέσθαι F¹ συντελεσθαι S Q συντελείσθαι Y
 7 ὑπολαμβάνουσι S¹ | τοιοῦτον F¹ | προσολον S πρὸς ὅλον V
 8 τοῦτο F corr. Q: τοῦτο τὸ SF¹ Y 18 δημοσθένην Y 16 ἐαν-
 τοῦ Q A Y | εἴ τι ... γέγραφεν del. Badham | γ' ἔγραψεν (post
 Bekkeri ἔγραφεν) Droysen ἐγεγράφει Devarius 18 post πρε-
 σβείαν 2 litt. exas. A 20 ἐπ'] εἰς Didymus c. I 10 21 ὡρεῶι A
 πρεσβείαν] v in ras. Y | Ἐρέτριαν] ερ s. v. F 23 δὲ τὰντα S
 πάντας A 24 τὸ S Hermog. III 331 W. (347, 18 R.): om. VAY

- καὶ πάντες οἱ σύμμαχοι. ἐξ ὧν ὑμῖν μὲν τὰ κάλλιστα, ἔπαινοι, δόξαι, τιμαί, στέφανοι, χάριτες παρὰ τῶν εὖ πεπονθότων ὑπῆρχον· τῶν δ' ἀδικουμένων τοῖς μὲν ὑμῖν τότε πεισθεῖσιν ἡ σωτηρία περιεγένετο, τοῖς δ' ὀλιγορήσασιν τὸ πολλάκις ὧν ὑμεῖς προείπατε μεμνηῖσθαι, καὶ νομίζειν ὑμᾶς μὴ μόνον εὐνοὺς ἑαυτοῖς, ἀλλὰ καὶ φρονίμους ἀνθρώπους καὶ μάντις εἶναι· πάντα γὰρ ἐκβέβηκεν
- 81 ἃ προείπατε. καὶ μὴν ὅτι πολλὰ μὲν ἂν χρήματ' ἔδωκε Φιλιστίδης ὥστ' ἔχειν Ὁρεόν, πολλὰ δὲ Κλειτάρχος ὥστ' ἔχειν Ἑρέτριαν, πολλὰ δ' αὐτὸς ὁ Φίλιππος ὥστε ταυῖθ' ὑπάρχειν ἐφ' ὑμᾶς αὐτῶ, καὶ περὶ τῶν ἄλλων μηδὲν ἐξελέγχεσθαι μηδ' ἃ ποιῶν ἡδίκηει μηδὲν' ἐξετάζειν παντα-
- 82 χοῦ, οὐδεὶς ἀγνοεῖ, καὶ πάντων ἥμιστα σύ· οἱ γὰρ παρὰ τοῦ Κλειτάρχου καὶ τοῦ Φιλιστίδου τότε πρέσβεις δεῦρ' ἀφικνούμενοι παρὰ σοὶ κατέλυνον Αἰσχίνην, καὶ σὺ προῦ- 15 ξένεις αὐτῶν· οὓς ἡ μὲν πόλις ὥς ἐχθροὺς καὶ οὔτε δίκαι' οὔτε συμφέροντα λέγοντας ἀπήλασεν, σοὶ δ' ἦσαν φίλοι. οὐ τοίνυν ἐπράχθη τούτων οὐδέν, ὃ βλασφημῶν περὶ ἐμοῦ καὶ λέγων ὥς σιωπῶ μὲν λαβῶν, βοῶ | δ' ἀναλώσας. 253 ἀλλ' οὐ σύ, ἀλλὰ βοᾷς μὲν ἔχων, παύσει δ' οὐδέποτ', 20
- 83 ἐὰν μὴ σ' οὗτοι παύσωσιν ἀτιμώσαντες τήμερον. στεφανωσάντων τοίνυν ὑμῶν ἔμ' ἐπὶ τούτοις τότε, καὶ γράψαντος Ἀριστονίκου τὰς αὐτὰς συλλαβάς, ὥσπερ οὐτοσί Κτησιφῶν νῦν γέγραφε, καὶ ἀναδρηθέντος ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ στεφάνου, καὶ δευτέρου κηρύγματος ἡδὴ μοι 25

3 ὑπῆρχον SA: ἐγίνοντο VY 6 ἑαυτοῖς S¹A: αὐτοῖς S corr. VY 8 προείπατε αὐτοῖς VAY | ἂν om. A 11 ἐλέγχεσθαι AY 13 super ἥμιστα Y¹ πλέον | οἱ | i in ras. F 15 ἀφικόμενοι A | Αἰσχίνην om. Y 17 ἀπήλασσε Y¹ 19 καὶ λέγων del. Cobet, cf. XIX 119 20 σύ γε VAY | ἔχων] συνεχῶς Nitsche | παύσει VAY 21 σήμερον A¹ corr. A² 24 γέγραφε νῦν A 25 sq. καὶ δευτέρου ... γιγνομένων secl. Lipsius 25 δευτέρου μοι ut vid. A¹

τούτου γιγνομένου, οὐτ' ἀντεῖπεν Αἰσχίνης παρὼν οὔτε τὸν εἰπόντ' ἐγράψατο. Καί μοι λέγε καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα λαβών.

ΨΗΦΙΣΜΑ

6 [Ἐπὶ Χαιρώνδου Ἡγήμονος ἄρχοντος, γαμηλιῶνος ἔκτη ἀπ- 84
 ιόντος, φυλῆς πρυτανευούσης Λεοντίδος, Ἀριστόνικος Φρεάρ-
 ριος εἶπεν· ἐπειδὴ Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεύς πολλὰς
 καὶ μεγάλας χρεῖας παρέσχηται τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων, καὶ
 πολλοῖς τῶν συμμάχων καὶ πρότερον καὶ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ
 10 βεβοήθηκεν διὰ τῶν ψηφισμάτων, καὶ τινες τῶν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ
 πόλεων ἡλευθέρωκεν, καὶ διατελεῖ εὐνους ὢν τῷ δήμῳ τῷ Ἀθη-
 ναίων, καὶ λέγει καὶ πράττει ὅ τι ἂν δύνηται ἀγαθὸν ὑπὲρ τε
 αὐτῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, δεδόχθαι τῇ βουλῇ
 καὶ τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων ἐπαινέσαι Δημοσθένην Δημοσθένους
 15 Παιανιέα καὶ στεφανῶσαι χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῦσαι τὸν
 στέφανον ἐν τῷ θεάτρῳ, τραγῳδοῖς καινοῖς, τῆς δὲ ἀναγορεῦ-
 σεως τοῦ στεφάνου ἐπιμεληθῆναι τὴν πρυτανεύουσαν φυλὴν
 254 καὶ τὸν ἀγωνοθέτην. εἶπεν Ἀριστόνικος Φρεάρριος.]

Ἔστιν οὖν ὅστις ὑμῶν οἶδέν τιν' αἰσχύνῃν τῇ πόλει 85
 20 συμβᾶσαν διὰ τοῦτο τὸ ψήφισμ' ἢ χλευασμὸν ἢ γέλωτα,
 ἂ νῦν οὗτος ἔφη συμβήσεσθαι, ἂν ἐγὼ στεφανῶμαι; καὶ
 μὴν ὅταν ᾗ νέα καὶ γνώριμα πᾶσι τὰ πράγματα, ἐάν τε
 καλῶς ἔχῃ, χάριτος τυγχάνει, ἐάν θ' ὥς ἑτέρως, τιμωρίας.

1 γενομένου A | ανειπεν S¹ 2 αντειποντα S γρ. V | καὶ ante
 τοῦτο om. A | τοῦτο] τουτου S¹ 3 λαβών· λέγε VAY 5 Ἡγή-
 μονος Felicianus: ηγεμονος SVY 6 φρεαρριος SQ φρεα^ρριος F
 8 τωι αθην. SQ: τῶν ἀθην. FY 11 post ὢν ras. 5—6 litt. Q
 14 τωι αθην. SV: τῶν ἀθην. Y 16 διονυσίοις post θεάτρῳ
 add. Y 18 ἀριστόδημος SY | φρεα^ρριος F φρεα^ρριος Q
 19 αἰσχίνην A¹ 19 sq. συμβᾶσαν τῇ πόλει V 21 ἢ & Y |
 ἐάν VY

φαίνομαι τοίνυν ἐγὼ χάριτος τετυχηκὼς τότε καὶ οὐ μέμψεως οὐδὲ τιμωρίας.

- 86 Οὐκοῦν μέχρι μὲν τῶν χρόνων ἐκείνων, ἐν οἷς ταῦτ' ἐπράχθη, πάντ' ἀνωμολόγηται τὰ ἄριστα πράττειν τῇ πόλει, τῷ νικᾶν ὅτ' ἐβουλευέσθαι λέγων καὶ γράφων, τῷ 5 καταπραχθῆναι τὰ γραφέντα καὶ στεφάνους ἐξ αὐτῶν τῇ πόλει καὶ ἔμοι καὶ πᾶσι γενέσθαι, τῷ θυσίας τοῖς θεοῖς καὶ προσόδους ὡς ἀγαθῶν τούτων ὄντων ὑμᾶς πεποιῆσθαι.
- 87 Ἐπειδὴ τοίνυν ἐκ τῆς Εὐβολίας ὁ Φίλιππος ἐξηλάθη τοῖς μὲν ὅπλοις ὑφ' ὑμῶν, τῇ δὲ πολιτείᾳ καὶ τοῖς ψηφί- 10 σμασιν, καὶ διαρραγῶσιν τινες τούτων, ὑπ' ἑμοῦ, ἔτερον κατὰ τῆς πόλεως ἐπιτειχισμὸν ἐξήτει. ὁρῶν δ' ὅτι σίτῳ
- XX 31 πάντων ἀνθρώπων πλείεσσι χρώμεθ' ἐπεισάκτω, βουλό- μενος τῆς σιτοπομπίας κύριος γενέσθαι, παρελθὼν ἐπὶ Θράκης Βυζαντίους συμμάχους ὄντας αὐτῷ τὸ μὲν πρῶ- 15 του ἡέλου συμπολεμεῖν τὸν πρὸς ὑμᾶς πόλεμον, ὡς δ' οὐκ ἤθελον οὐδ' ἐπὶ τούτοις ἔφασαν τὴν συμμαχίαν πεποι- ῆσθαι, λέγοντες ἀληθῆ, χάρακα βαλλόμενος πρὸς τῇ πόλει
- 88 καὶ μηχανήματ' ἐπιστήσας ἐπολιόρκει. τούτων δὲ γιγνο- μένων ὅ τι μὲν προσῆκε ποιεῖν ὑμᾶς, οὐκ ἐπερωτήσω 20 (δῆλον γὰρ ἔστιν ἅπασιν)· ἀλλὰ τίς ἦν ὁ βοηθήσας τοῖς 255

1 τότε] το ex καὶ corr. S¹ 4 πάντ' ἀνωμολόγηται Wachendorf: πάντας ἀνωμολόγηται S πάντας ἀνωμολόγηται τοὺς χρόνους γε. S^d VAY | πράττειν καὶ λέγειν γε. S^d γε. Q 5 ὅτ' ἐβουλευέσθαι] τε βουλευέσθαι Y | βουλευέσθαι L. Spengel 7 πᾶσιν ὑμῖν VAY | γίνεσθαι A 7 sq. καὶ προσόδους τοῖς θεοῖς A 9 ἐξηλάθη τοῖς μὲν ὅπλοις ὑφ' ὑμῶν S^d VA: ὑφ' ἡμῶν (η fort. ex v corr.) ἐξηλάθη τοῖς μὲν ὅπλοις S¹ ὑφ' ὑμῶν μὲν ἐξηλάθη τοῖς ὅπλοις Y 11 post τούτων 4 litt. eras. Q 13 επισάκτω S¹ 18 χάρακα S Harpocr.: χαράκωμα γε. S^d A χαράκωματα VY | βαλλόμενος γε. S^d

βουλόμενος A 20 προσῆκει S | ἡμᾶς F ἡμᾶς Y | οὐκ ἐπερωτήσω S γε. Q: οὐκέτ' ἐρωτήσω FQ¹AY, cf. v. l. § 104

Βυζαντίοις καὶ σφάσας αὐτούς; τίς ὁ κωλύσας τὸν Ἑλ-
 λήσποντον ἀλλοτριωθῆναι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους;
 ὑμεῖς ἄνδρες Ἀθηναῖοι. τὸ δ' ὑμεῖς ὅταν λέγω, τὴν πό-
 λιν λέγω. τίς δ' ὁ τῇ πόλει λέγων καὶ γραφῶν καὶ πρᾶτ
 5 των καὶ ἀπλῶς ἑαυτὸν εἰς τὰ πράγματ' ἀφειδῶς διδούς;
 ἐγώ. ἀλλὰ μὴν ἡλίκα ταῦτ' ὠφέλησεν ἅπαντας, οὐκέτ' ἐκ 8:
 τοῦ λόγου δεῖ μαθεῖν, ἀλλ' ἔργῳ πεπειρασθε· ὁ γὰρ τότ'
 ἐνστάς πόλεμος, ἔνευ τοῦ καλὴν δόξαν ἐνεργεῖν, ἐν πᾶσι
 τοῖς κατὰ τὸν βίον ἀφθονωτέροις καὶ εὐωνοτέροις διήγην
 10 ὑμᾶς τῆς νῦν εἰρήνης, ἣν οὗτοι κατὰ τῆς πατρίδος τη-
 ροῦσιν οἱ χρηστοί, ἐπὶ ταῖς μελλούσαις ἐλπίσιν, ὧν δια-
 μάρτοιεν, καὶ μετὰσχοιεν ὧν ὑμεῖς οἱ τὰ βέλτιστα βου-
 λόμενοι τοὺς θεοὺς αἰτεῖτε, μὴ μεταδοῖεν ὑμῖν ὧν αὐτοὶ
 προήρηνται. Λέγε δ' αὐτοῖς καὶ τοὺς τῶν Βυζαντίων
 15 στεφάνους καὶ τοὺς τῶν Περινθίων, οἷς ἐστεφάνουν ἐκ
 τούτων τὴν πόλιν.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ

[Ἐπὶ ἱερομνάμονος Βοσπορίῳ Δαμάγητος ἐν τῇ ἀλλῇ ἔλεξεν, 90
 ἐκ τῆς βολᾶς λαβὼν ρήτραν· ἐπειδὴ ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων ἐν

2 ἀπαλλοτριωθῆναι A 3 ὁ ἄνδρες VAY | λέγω S: εἶπω
 VAY 5 ἀπλῶς olim del. Rosenberg coll. § 179 | αὐτὸν A |
 ἀφειδῶς del. Dobree | διδούς A: δούς SVY 6 οὐκέτ' SA:
 οὐκ VY 7 τοῦ om. VAY | μαθεῖν ὑμᾶς A 9 φθονωτέροις Y¹ |
 διήγην S: διήγαγεν VAY 10 ἡμᾶς A 11 μελλοῦσιν S¹ corr. S^a
 12 μὴ μετὰσχοιεν VAY 13 μὴ S: μηδὲ VAY | ἡμῖν F ἡμῖν Y¹
 14 τῶν om. FQ¹ (add. γρ. Q) Y 16 post τὴν πόλιν A pergit
 λέγε καὶ τοὺς παρὰ τῶν ἐν χειρρονήσῳ σταφάνους (§ 92) ΨΗΦΙΣΜΑ
 ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ. Οὐκοῦν (§ 93) 17 ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ et §. 92 ΧΕΡΡΟΝΗ-
 ΣΙΤΩΝ om. Y in textu, habet supra decreta 18 τῇ ἀλλῇ Taylor
 post Casaubonum: τεαλία SVY 19 βολας S¹ | δάτρην Voem^{el} |
 Ἀθηναίων Dindorf (et ter infra): ἀθηναίων SVY

τε τοῖς προγεγεναμένοις καιροῖς εὐνοέων διατελεῖ Βυζαντίοις καὶ τοῖς συμμάχοις καὶ συγγενέσι Περινθίοις καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας παρέσχηται, ἔν τε τῷ παρεστακότι καιρῷ Φιλίππῳ τῷ Μακεδόνοιο ἐπιστρατεύσαντος ἐπὶ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ἐπ' ἀναστάσει Βυζαντίων καὶ Περινθίων καὶ τὴν χώραν δαιόντος | 5 καὶ δενδροκοπέοντος, βοαθήσας πλοίοις ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ 256 σίτω καὶ βέλεσι καὶ ὀπλίταις ἐξείλετο ἅμ' ἐκ τῶν μεγάλων κινδύνων καὶ ἀποκατέστασεν τὴν πάτριον πολιτείαν καὶ τὼς νόμους
91 καὶ τὼς τάφους, δεδόχθαι τῷ δάμῳ τῷ Βυζαντίων καὶ Περινθίων Ἀθηναίοις δόμεν ἐπιγαμίαν, πολιτείαν, ἔγκτασιν γὰς καὶ 10 οἰκίαν, προεδρίαν ἐν τοῖς ἀγῶσιν, πόθοδον ποτὶ τὴν βωλὴν καὶ τὸν δᾶμον πρῶτοις πεδὰ τὰ ἱερά, καὶ τοῖς κατοικεῖν ἐθέλουσιν τὴν πόλιν ἀλειτουργήτοις ἤμιν πασῶν τῶν λειτουργιῶν· στᾶσαι δὲ καὶ εἰκόνας τρεῖς ἐκκαίδεκαπᾶχεις ἐν τῷ Βοσπορείῳ, στεφανούμενον τὸν δᾶμον τὸν Ἀθηναίων ὑπὸ τῷ δάμῳ τῷ Βυζαντίων 15 καὶ Περινθίων· ἀποστεῖλαι δὲ καὶ θεαρίας ἐς τὰς ἐν τῇ Ἑλλάδι παναγύριας, Ἰσθμια καὶ Νέμεα καὶ Ὀλύμπια καὶ Πύθια, καὶ ἀνακαρῦσαι τὼς στεφάνους οἷς ἐστεφάνωνται ὁ δᾶμος ὁ Ἀθηναίων

1 προγεγεναμένοις Paris. p (G. H. Schaefer): προγεγεναμενοις SF¹Q προγεγενομένοις F corr. Y 3 παρέσχηται F corr. Y: παρασχηται SQ παράσχητε F¹ | φιλιππῳ τῷ Q Y: φιλιππω τῷ S φιλιππου τοῦ F corr. (v in litura) 4 ἐπιστρατεύσαντος S | τὴν χώραν Y 5 δαιόντος S¹F¹Q Y¹ δαιόντος Cobet 6 βοαθήσας Ahrens: βοηθησαι SVY¹ βοηθήσας Y corr. | πλοίοισι Y | καὶ ante σίτω om. Q 8 τὴν] in ras. F 9 δεδόχθαι O corr. L corr.: δεδόχθω SQ Y δεδόχθαι F, cf. § 29. 84 10 δοῦναι Y | ἔγκτασιν Valesius: ἔκτασιν SVY 11 οἰκίαν Valesius: οἰκίαν SVY οἰκίαν Y s. v. | πόθοδον Valesius: ποθολον SVY | ποτὶ τὰν] ποτὶ τὰν Cobet 12 πρῶτοις Valesius: παρῶτοις SVY | πεδὰ Bekker: παρὰ SVY 14 ἐκκαίδεκαπᾶχεις Dindorf: ἐκκαίδεκαπᾶχῆχεις SVY | Βοσπορείῳ Dindorf: βοσπορειῳ S βοσποριῳ VY Βοσπορίῳ Funkhaenel 15 δᾶμον τῶν VY | τῷ ... τῷ S | τῶν βυζαντίων F 16 θεαρίας Ahrens (θεωρίας Valckenaer): θωρίας SVY | σπας S | τῇ Valckenaer (τῇ Aug. 4): τε SVY 17 παναγύριας Dindorf: πανηγυρίας SVY 18 τὼς στεφάνους (Valckenaer) Reiske: τῷ στεφανῷ S τῷ στεφάνῳ F τῷ στεφάνῳ Q Y | οἷς ἐστεφάνωνται Valckenaer: οἰοιστεφάνωνται S ὅσοι στεφάνωνται V ὧ συστεφάνωνται Y

ὅφ' ἀμέων, ὅπως ἐπιστεύονται οἱ Ἕλληνας τὰν τε Ἀθηναίων ἀρετὰν καὶ τὰν Βυζαντίων καὶ Περινθίων εὐχαριστίαν.]

Λέγε καὶ τοὺς παρὰ τῶν ἐν Χερρονήσῳ στεφάνους. 92

ΨΗΦΙΣΜΑ ΧΕΡΡΟΝΗΣΙΤΩΝ

5 [Χερρονησιτῶν οἱ κατοικοῦντες Σηστόν, Ἐλαιούντα, Μάδοντον, Ἀλωπεκόννησον στεφανοῦσιν Ἀθηναίων τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον χρυσῷ στεφάνῳ ἀπὸ ταλάντων ἐξήκοντα, καὶ Χάριτος βωμὸν ἰδρύονται καὶ Δήμου Ἀθηναίων, ὅτι πάντων μεγίστων ἀγαθῶν παραίτιος γέγονεν Χερρονησίταις, ἐξελόμενος ἐκ
257 τῆς Φιλίππου καὶ ἀποδοὺς τὰς πατρίδας, τοὺς νόμους, | τὴν
11 ἑλευθερίαν, τὰ ἱερά. καὶ ἐν τῷ μετὰ ταῦτα αἰῶνι παντὶ οὐκ ἐλείψει εὐχαριστῶν καὶ ποιῶν ὅ τι ἂν δύνηται ἀγαθόν. ταῦτα ἐψηφίσαντο ἐν τῷ κοινῷ βουλευτηρίῳ.]

Οὐκοῦν οὐ μόνον τὸ Χερρόνησον καὶ Βυζάντιον σῶσαι, 93
15 οὐδὲ τὸ κωλύσαι τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ Φιλίππῳ γενέσθαι τότε, οὐδὲ τὸ τιμᾶσθαι τὴν πόλιν ἐκ τούτων ἢ προαίρεσις ἢ ἐμὴ καὶ ἡ πολιτεία διεπράξατο, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἔδειξεν ἀνθρώποις τὴν τε τῆς πόλεως καλοκαγαθίαν καὶ τὴν Φιλίππου κακίαν. ὁ μὲν γὰρ σύμμαχος ὢν τοῖς Βυ-
20 ζαντίοις πολιορκῶν αὐτοὺς ἐωρᾶθ' ὑπὸ πάντων (οὗ τί γένοιτ' ἂν αἰσχίον ἢ μιαιφώτερον;) ὑμεῖς δ' οἱ καὶ μεμ- 94
ψάμενοι πολλὰ καὶ δίκαι' ἂν ἐκείνοις εἰκότως περὶ ὧν

1 ἀμέων Ahrens (ἀμῶν Wunderlich): ὁμῶν SVY | Ἕλληνες Y | τὰν τε Porson: πάντε SQ πάντες FY πάντες τὰν τε G. H. Schaefer
2 εὐχαριστείαν S 4 v. ad p. 305, 17 5 Ἐλαιούντα Harpocr. (Felicianus): ἐλεούντα SVY 8 πάντων <τῶν> post Dobraeum Weil at v. § 143 9 παραίτιος post Stockium Reiske: πρᾶττειν SVY
10 τῆς] τοῦ Y 11 ἐλλήπει S 13 ἐν τῷ κοινῷ Vind. 5 Pal. 1, Dobree: ἐν κοινῷ F κοινῷ SQY 14 post τὸ litt. eras. F
15 τὸ] τῷ A¹ corr. A³ 18 ἀνθρώποις ἔδειξε (-ξεν F¹) F
19 γὰρ SF mg.: γε γρ. S⁴F¹QAY | σύμμαχος ὢν S: φίλος καὶ σύμμαχος ὢν γρ. S⁴VY φίλος ὢν καὶ σύμμαχος A ex IX 12

ἡγνωμονήκεσαν εἰς ὑμᾶς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις, οὐ μόνον οὐ μνησικακοῦντες οὐδὲ προεῖμενοι τοὺς ἀδικου-
μένους, ἀλλὰ καὶ σφῶντες ἐφαίνεσθε, ἐξ ὧν δόξαν, εὖ-
νοϊαν παρὰ πάντων ἐκτᾶσθε. καὶ μὴν ὅτι μὲν πολλοὺς
ἐστεφανώκατ' ἤδη τῶν πολιτευομένων, ἅπαντες ἴσασιν·
δι' ὅντινα δ' ἄλλον ἢ πόλιν ἐστεφάνωται, σύμβουλον λέ-
γω καὶ ῥήτορα, πλὴν δι' ἐμέ, οὐδ' ἂν εἰς εἰπεῖν ἔχοι.

- 95 Ἴνα τοίνυν καὶ τὰς βλασφημίας, ἃς κατὰ τῶν Εὐβο-
έων καὶ τῶν Βυζαντίων ἐποιήσατο, εἴ τι δυσχερὲς αὐτοῖς
ἐπέπρακτο πρὸς ὑμᾶς ὑπομιμνήσκων, συκοφαντίας οὐσας 10
ἐπιδείξω μὴ μόνον τῷ ψευδεῖς εἶναι (τοῦτο μὲν γὰρ ὑπάρ-
χειν ὑμᾶς εἰδότες ἡγοῦμαι), ἀλλὰ καὶ τῷ, εἰ τὰ μάλιστ'
ἦσαν ἀληθεῖς, οὕτως ὥς ἐγὼ κέχρημαι τοῖς πράγμασι
συμφέρειν χρησασθαι, ἐν ᾗ δύο βούλομαι τῶν καθ' ὑμᾶς
πεπραγμένων καλῶν τῇ | πόλει διεξελεθεῖν, καὶ ταῦτ' ἐν 258
βραχέσιν· καὶ γὰρ ἄνδρ' ἰδίᾳ καὶ πόλιν κοινῇ πρὸς τὰ 16
κάλλιστα τῶν ὑπαρχόντων αἰεὶ δεῖ πειραῖσθαι τὰ λοιπὰ
96 πράττειν. ὑμεῖς τοίνυν ἄνδρες Ἀθηναῖοι Λακεδαιμονίων
γῆς καὶ θαλάττης ἀρχόντων καὶ τὰ κύκλῳ τῆς Ἀττικῆς
κατεχόντων ἀρμοσταῖς καὶ φρουραῖς, Εὐβοίαν, Τάνα- 10
γραν, τὴν Βοιωτίαν ἅπασαν, Μέγαρ', Αἰγίναν, Κέω, τὰς
ἄλλας νήσους, οὐ ναῦς, οὐ τεύχεα τῆς πόλεως τότε κεκτη-
μένης, ἐξήλθετ' εἰς Ἀλλαιον καὶ πάλιν οὐ πολλαῖς ἡμέ-

3 εὖνοϊαν τιμὴν A ex § 66 (67)? 4 παρ' ἀπάντων S | πολλοὺς
μὲν VY 5 ἅπαντες om. S¹ add. S⁴ 6 λέγω om. Y¹ 8 Εὐ-
βοῶν Dobson 12 ἡγοῦμαι S⁴ VAY: εἰδεναι S¹ 14 χρησθαι A
17 αἰ VAY | τὰ λοιπὰ πειραῖσθαι VAY 18 ὧ ἄνδρες VY Her-
mog. III 146 W. (171, 14 R.) ὧ Ἀθην. A Hermog. 245 (265, 18 R.)
21 αἰγίαναν A | Κέω (Κέων Blass) τὰς Dobree: κλεωνας S κλεωνάς
τὰς VAY Hermog. 146 (171, 18) 22 οὐ ... οὐ VAY Hermog.
146 (171, 19): οὐ ... οὕτε S οὕτε ... οὕτε Dindorf; num οὐ ...
οὐδὲ? | κητημένης S⁴ VAY Hermog.: κτησαμένης S¹

ραις ὕστερον εἰς Κόρινθον, τῶν τότε Ἀθηναίων πόλλ'
 ἂν ἐχόντων μνησικαῆσαι καὶ Κορινθίοις καὶ Θηβαίοις
 τῶν περὶ τὸν Δεκελικὸν πόλεμον πραχθέντων· ἀλλ' οὐκ
 ἐποιοῦν τοῦτ', οὐδ' ἐγγύς. καίτοι τότε ταῦτ' ἀμφοτέρ' 97
 5 *Αἰσχίνη*, οὗθ' ὑπὲρ εὐεργετῶν ἐποιοῦν οὗτ' ἀκίνδυν'
 ἐώρων. ἀλλ' οὐ διὰ ταῦτα προΐεντο τοὺς καταφεύγοντας
 ἐφ' ἑαυτοὺς, ἀλλ' ὑπὲρ εὐδοξίας καὶ τιμῆς ἤθελον τοῖς
 δεινοῖς αὐτοὺς διδόναι, ὀρθῶς καὶ καλῶς βουλευόμενοι.
 πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις ἐστὶν τοῦ βίου θάνα-
 10 *τος*, καὶ ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθιέρξας τηρῇ· δεῖ δὲ
 τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγχειρεῖν μὲν ἅπασιν ἀεὶ τοῖς κα-
 λοῖς, τὴν ἀγαθὴν προβαλλομένους ἐλπίδα, φέρειν δ' ἂν
 ὁ θεὸς διδῶ γενναίως. ταῦτ' ἐποιοῦν οἱ ὑμέτεροι πρό- 98
 γονοι, ταῦθ' ὑμεῖς οἱ πρεσβύτεροι, οἱ Λακεδαιμονίους
 15 οὐ φίλους ὄντας οὐδ' εὐεργέτας, ἀλλὰ πολλὰ τὴν πόλιν
 ἡμῶν ἡδικηκότας καὶ μεγάλα, ἐπειδὴ Θηβαῖοι κρατή-
 σαντες ἐν Λεύκτροις ἀνελεῖν ἐπεχείρουν, διεκωλύσατε,
 20 οὐ φοβηθέντες τὴν τότε Θηβαίοις | ῥώμην καὶ δόξαν
 ὑπάρχουσαν, οὐδ' ὑπὲρ οἷα πεποιηκότων ἀνθρώπων κιν-
 20 *δυνεύσετε* διαλογισάμενοι. καὶ γὰρ τοι πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν 99
 ἐδεῖξάτ' ἐκ τούτων ὅτι, καὶ ὅτι οὖν τις εἰς ὑμᾶς ἐξαμάρτη,
 τούτων τὴν ὀργὴν εἰς τᾶλλ' ἔχετε, ἐὰν δ' ὑπὲρ σωτηρίας

3 δεκελικὸν S 4 τότε om. A Hermog. cod. Re 6 οὐδὲ F¹ |
 προΐεντο S Hermog.: προεῖντο VAY 7 ἐφ' ἑαυτοὺς S (Hermog.
 cod. Sc): ἐφ' αὐτοὺς VY ἐπ' αὐτοὺς A Hermog. 8 ἑαυτοὺς
 Hermog. 9 ἐστὶν τοῦ βίου om. Q 10 οἰκίσκῳ Y¹ 11 ἀεὶ Y
 12 ἂν Voemel: ἀν δ S¹ ὅτι ἂν γρ. S^d VAY (Dionys. H. Arch. IV
 83, 4) δ ἂν Stobaeus Flor. VII 50 ἂ ἂν schol. Il. E 233 13 ὁ
 om. γρ. S^d | ἡμέτεροι A 14 ὑμεῖς S: ὑμῶν γρ. S^d VY Hermog.
 III 245 W. (265, 17 R.) ὑμῖν A 19 διακινδυνεύσετε Y¹ 21 τις
 om. A 22 τούτων S: τούτῳ γρ. S^d VAY | ἂν VAY 22 sq. ἐλευ-
 θερίας καὶ σωτηρίας A

ἡ ἐλευθερίας κίνδυνός τις αὐτοὺς καταλαμβάνη, οὔτε
 μνησικακήσεται οὐδ' ὑπολογισθεῖ. καὶ οὐκ ἐπὶ τούτων
 μόνον οὕτως ἐσχήκατε, ἀλλὰ πάλιν σφετεριζομένων Θη-
 βαίων τὴν Εὐβοίαν, οὐ περιείδετε, οὐδ' ὦν ὑπὸ Θεμύ-
 σωνος καὶ Θεοδώρου περὶ Ὀρωπὸν ἡδίκησθ' ἀνεμνή-
 σθητε, ἀλλ' ἐβοηθήσατε καὶ τούτοις, τῶν ἐθελοντῶν τότε
 τριηράρχων πρῶτον γενομένων τῇ πόλει, ὧν εἷς ἦν ἐγώ.
 100 ἀλλ' οὐπω περὶ τούτων. καὶ καλὸν μὲν ἐποιήσατε καὶ
 τὸ σῶσαι τὴν νῆσον, πολλῷ δ' ἔτι τούτου κάλλιον τὸ
 καταστάντες κύριοι καὶ τῶν σωματίων καὶ τῶν πόλεων
 ἀποδοῦναι ταῦτα δικαίως αὐτοῖς τοῖς ἐξημαρτηκόσιν εἰς
 ὑμᾶς, μηδὲν ὦν ἡδίκησθε ἐν οἷς ἐπιστεύθηθ' ὑπολογισά-
 μενοι. μυρία τολόννυ ἔτερ' εἰπεῖν ἔχων παραλείπω, ναυ-
 μαχίας, ἐξόδους [πεξάς, στρατείας] καὶ πάλαι γεγρονίας
 καὶ νῦν ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν, ὧς ἀπάσας ἡ πόλις τῆς τῶν
 101 ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας πεπολήται. εἴτ'
 ἐγὼ τεθεωρηκὼς ἐν τοσούτοις καὶ τοιούτοις τὴν πόλιν
 ὑπὲρ τῶν τοῖς ἄλλοις συμφερόντων ἐθέλουσαν ἀγωνί-
 ζεσθαι, ὑπὲρ αὐτῆς τρόπον τινα τῆς βουλῆς οὔσης τί
 ἔμελλον κελεύσειν ἢ τί συμβουλεύσειν αὐτῇ ποιεῖν; μνη-
 20 σικακεῖν νῆ Δία πρὸς τοὺς βουλομένους σφῆζεσθαι καὶ
 προφάσεις ζητεῖν δι' ὧς ἅπαντα προησόμεθα. | καὶ τίς
 οὐκ ἂν ἀπέκτεινέ με δικαίως, εἴ τι τῶν ὑπαρχόντων τῇ

1 καταλαμβάνη] ηι in ras. F 3 μόνων F¹A 6 ἐθελοντῶν
 Felic.: ἐθελόντων codd. 6 sq. τότε post τριηράρχων VAY
 8 καὶ SQ corr.: καίτοι FAY (post καὶ lac. 3 litt. Q) 12 ἐν οἷς
 ἐπιστεύθητε om. S text. add. γε. S^d cf. Aesch. III 85 13 ἔτερ'
 om. A 14 πεξάς, στρατείας del. Usener | στρατίας SA 15 ὅφ'
 ὅμων Y 16 ἄλλων om. A | ἑλλήνων S: ἑλλήνων ἐνεκ' A ἐνεχ'
 ἑλλήνων VY 20 ἡμελλον AY | συμβουλεύειν A | μνησικακεῖν
 γε. FAY: μνησικακήσειν SF text. Q 22 ὧς] ως S¹ | προησόμεθα
 τὰ συμφέροντα Y

πόλει καλῶν λόγῳ μόνον καταισχύνουν ἐπεχειρήσα; ἐπεὶ
τό γ' ἔργον οὐκ ἂν ἐποιήσαθ' ὑμεῖς, ἀκριβῶς οἶδ' ἐγώ·
εἰ γὰρ ἡβούλεσθε, τί ἦν ἐμποδῶν; οὐκ ἐξῆν; οὐχ ὑπῆρ-
χον οἱ ταῦτ' ἐροῦντες οὗτοι;

- 5 Βούλομαι τοίνυν ἐπανελθεῖν ἐφ' ᾧ τούτων ἐξῆς ἐπολι- 102
τευόμην· καὶ σκοπεῖτ' ἐν τούτοις πάλιν αὖ, τί τὸ τῇ
πόλει βέλτιστον ἦν. ὁρῶν γὰρ ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸ
ναυτικὸν ὑμῶν καταλυόμενον καὶ τοὺς μὲν πλουσίους
ἀτελεῖς ἀπὸ μικρῶν ἀναλωμάτων γιγνομένους, τοὺς δὲ
10 μέτρι' ἢ μικρὰ κεκτημένους τῶν πολιτῶν τὰ ὄντ' ἀπολ-
λύντας, ἔτι δ' ὑστερίζουσιν ἐκ τούτων τὴν πόλιν τῶν
καιρῶν, ἔθνηκα νόμον καθ' ὃν τοὺς μὲν τὰ δίκαια ποι-
εῖν ἠνάγκασα, τοὺς πλουσίους, τοὺς δὲ πένητας ἔπαυσ'
ἀδικουμένους, τῇ πόλει δ' ὅπερ ἦν χρησιμώτατον, ἐν
15 καιρῷ γίνεσθαι τὰς παρασκευὰς ἐποίησα. καὶ γραφεῖς 103
τὸν ἄγωνα τοῦτον εἰς ὑμᾶς εἰσῆλθον καὶ ἀπέφυγον, καὶ
τὸ μέρος τῶν ψήφων ὁ διώκων οὐκ ἔλαβε. καίτοι πόσα
χρήματα τοὺς ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν ἢ τοὺς δευτέρους
καὶ τρίτους οἴεσθαι μοι διδόναι, ὥστε μάλιστα μὲν μὴ
20 θεῖναι τὸν νόμον τοῦτον, εἰ δὲ μὴ, καταβάλλοντ' ἑᾶν ἐν
ὑπωμοσίᾳ; τοσαῦτ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσ' ὀκνήσαιμ'
ἂν πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. καὶ ταῦτ' εἰκότως ἔπραττον ἐκεῖ- 104

1 αἰσχύνουν AY | ἐπεχειρήσ' ἂν SF¹Q 2 τό γ' | τότε A |
ἐποιήσαθ' A | ἀκριβῶς om. A 3 οὐχ | οὐκ S 10 ἦ | καὶ A |
τῶν πολιτῶν om. A | τὰ ὄντα om. S¹ add. S^d | ἀπολλύντας F
corr. AY Hermog. III 265 W. (284, 6 R.): ἀπολλύντας SF¹ cf.
XXII 65. XXIV 172 11 ὑστερίζοντας ut vid. F¹ | ἐκ τούτων
ὑστερίζουσιν Y 12 τοὺς μὲν F rec. AY: μὲν SF¹Q 13 τοὺς
πλουσίους del. Herwerden | πένητας del. Cobet 15 τὰς | ναυτικὰς
γρ. S^d γρ. V | γραφεῖς εἰς A 16 παρανόμων τὸν γρ. S^d γρ. V |
τοῦτον παρανόμων (παράνομον ut vid. I) A 17 πέμπτον μέρος
F corr. AY cf. §§ 222. 250. 266 20 θεῖναι με Y | καταβάλλοντα
SF¹Q Y: καταβαλόντα F corr. A 22 εἰπεῖν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς γρ. Q AY

νοι. ἦν γὰρ αὐτοῖς ἐκ μὲν τῶν προτέρων νόμων σὺν ἕξ
καὶ δέκα λητουργεῖν, αὐτοῖς μὲν μικρὰ καὶ οὐδὲν ἀνα-
λίσκουσιν, τοὺς δ' ἀπόρους τῶν πολιτῶν ἐπιτρέβουσι, 261
ἐκ δὲ τοῦ ἑμοῦ νόμου τὸ γιγνόμενον κατὰ τὴν οὐσίαν
ἕκαστον τιθέναι, καὶ δυοῖν ἐφάνη τριήραρχος ὁ τῆς μιᾶς
ἕκτος καὶ δέκατος πρότερον συντελής· οὐδὲ γὰρ τρι-
105 ράρχους ἔτ' ὠνόμαζον ἑαυτούς, ἀλλὰ συντελεῖς. ὥστε δὴ
ταῦτα λυθῆναι καὶ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν ἀναγκασθῆναι,
οὐκ ἔσθ' ὃ τι οὐκ ἐδίδουσαν. καὶ μοι λέγε πρῶτον μὲν
τὸ ψήφισμα καθ' ὃ εἰσῆλθον τὴν γραφὴν, εἴτα τοὺς κατα- 10
λόγους, τὸν τ' ἐκ τοῦ προτέρου νόμου καὶ τὸν κατὰ τὸν
ἐμὸν. λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ

[Ἐπὶ ἄρχοντος Πολυκλέους, μηνὸς βοηδρομιῶνος ἕκτη ἐπὶ
δέκα, φυλῆς πρυτανευούσης Ἰπποθωντίδος, Δημοσθένους Δη- 15
μοσθένους Παιανιεύς εἰσήνεγκεν νόμον [εἰς τὸ] τριηραρχικὸν
ἀντὶ τοῦ πρότερον, καθ' ὃν αἱ συντέλειαι ἦσαν τῶν τριηράρ-
χων· καὶ ἐπεχειροτόνησεν ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος· καὶ ἀπήνεγκεν
παρανόμων Δημοσθένει Πατροκλῆς Φλυεύς, καὶ τὸ μέρος τῶν
ψήφων οὐ λαβὼν ἀπέτισε τὰς πεντακοσίας δραχμάς.] 20

106 Φέρε δὴ καὶ τὸν καλὸν κατάλογον.

1 πρότερον A | σὺν ἕξ καὶ δέκα Christ: συνεκαίδεκα SVAY
6 δέκατος ὦν S rec. Y | πρότερος A | οὐδὲ] οὐ Y 7 ἔτι ὠνό-
μαζον SA: ἐπωνόμαζον VY | αὐτούς AY | ὥστε ὑπὲρ τοῦ ταῦτα
γρ. S^a 9 οὐκ ἔσθ' οὐσθ' Y¹ οὐθ' Y corr. | ἔστιν A 10 κατα-
λόγους] λόγους Y¹ 11 τὸν ante κατὰ om. Y 15 Ἰπποθωντίδος
Dindorf cf. § 75 16 εἰς τὸ del. Boeckh 17 πρότερον SV:
πρότερον Y 20 ἀπέτισε FY corr.: ἀπήτησε SQ ἀπήτισε Y¹
ἀπέτεισε Blass 21 καὶ om. A | καλὸν] παλαιὸν Herwerden

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.

[Τοὺς τριηράρχους καλεῖσθαι ἐπὶ τὴν τριήρη συνεκκαίδεκα ἐκ τῶν ἐν τοῖς λόχοις συντελειῶν, ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν εἰς τετταράκοντα, ἐπὶ ἴσον τῇ χορηγίᾳ χρωμένους.]

5 Φέρει δὴ παρὰ τοῦτον τὸν ἐκ τοῦ ἑμοῦ νόμου κατάλογον. |

262

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ.

[Τοὺς τριηράρχους αἰρεῖσθαι ἐπὶ τὴν τριήρη ἀπὸ τῆς οὐσίας κατὰ τίμησιν, ἀπὸ ταλάντων δέκα· ἐὰν δὲ πλειόνων ἢ οὐσία ἀποτετιμμημένη ἢ χρημάτων, κατὰ τὸν ἀναλογισμὸν ἕως τριῶν
10 πλοίων καὶ ὑπηρετικοῦ ἢ λειτουργίας ἔστω. κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ ἀναλογίαν ἔστω καὶ οἷς ἐλάττων οὐσία ἐστὶν τῶν δέκα ταλάντων, εἰς συντέλειαν συναγομένοις εἰς τὰ δέκα τάλαντα.]

Ἄρα μικρὰ βοηθῆσαι τοῖς πένησιν ὑμῶν δοκῶ, ἢ μίκρ' 107
ἀναλῶσαι ἂν τοῦ μὴ τὰ δίκαια ποιεῖν οἱ πλούσιοι; οὐ
15 τοίνυν μόνον τῷ μὴ καθυφεῖναι ταῦτα σεμνύνομαι, οὐδὲ
τῷ γραφεῖς ἀποφυγεῖν, ἀλλὰ καὶ τῷ συμφέροντα θεῖναι
τὸν νόμον καὶ τῷ πείραν ἔργῳ δεδωκέναι. πάντα γὰρ
τὸν πόλεμον τῶν ἀποστόλων γιγνομένων κατὰ τὸν νόμον
τὸν ἑμόν, οὐχ ἱκετηρίαν ἔθηκε τριηράρχος οὐδεὶς πώποθ'
20 ὥς ἀδικούμενος παρ' ὑμῖν, οὐκ ἐν Μουνιχίας ἐκαθέζετο,
οὐχ ὑπὸ τῶν ἀποστολέων ἐδέεθη, οὐ τριήρης οὗτ' ἔξω

1 συνεκκαίδεκα v. § 104 3 ἐκ τῶν SY: ἐτῶν V 4 τεττερά-
κοντα Q | χρωμένους L mg. Felicianus: χρώμενον SVY 6 ΚΑΤΑ-
ΛΟΓΟΥ SF¹Q 8 μίμησιν Y¹ (corrector τ falso posuit super κ
praecedens) 9 η S¹ 10 πλοίων om. Q 11 ἢ οὐσία Y 13 ἄρα
S¹Y¹ Hermog. III 352 W. (367, 16 R.): ἄρά γε S⁴ VAY corr. | ἢ]
καὶ S rec. 14 ἀναλώσειαν γρ. FY¹ (ut vid., αι in ras.) ἂν ἀνα-
λῶσαι Hertz | ποιεῖν AY¹: ποιεῖν ἐθέλειν SVY^s 15 τῷ postea
add. A 16 γραφῆς S corr. V | ἀποφεύγειν S¹ 20 ὥς om. S¹
add. S⁴ | ἀδικούμενος] s ut vid. ex ι corr. S | παρ'] π in ras. A |
Μουνιχίας Kirchhoff: μουνυχίαι SVAY 21 ἐδέεθη Q

- καταλειφθεῖς ἀπώλετο τῇ πόλει, οὐτ' αὐτοῦ ἀπελείφθη
 108 οὐ δυναμένη ἀνάγεσθαι. καίτοι κατὰ τοὺς προτέρους
 νόμους ἅπαντα ταῦτ' ἐρίγνετο. τὸ δ' αἴτιον, ἐν τοῖς πέ-
 νησιν ἦν τὸ λητουργεῖν· πολλὰ δὲ τὰ ἀδύνατα συνέβαινον.
 ἐγὼ δ' ἐκ τῶν ἀπόρων εἰς τοὺς εὐπόρους μετήνεγκα τὰς 5
 τριηραρχίας· πάντ' οὖν τὰ δέοντ' ἐρίγνετο. καὶ μὴν καὶ
 κατ' αὐτὸ τοῦτ' ἄξιός εἰμ' ἐπαίνου τυχεῖν, ὅτι πάντα τὰ
 τοιαῦτα προηροῦμην πολιτεύματα, ἀφ' ὧν ἅμα δοῖναι καὶ
 τιμαὶ καὶ δυνάμεις συνέβαινον τῇ πόλει· βάσκανον δὲ
 καὶ πικρὸν καὶ κακὴν οὐδέν ἐστιν πολίτευμα· ἐμὸν, 263
 109 οὐδὲ ταπεινὸν οὐδὲ τῆς πόλεως ἀνάξιον. ταῦτό τοίνυν 11
 ἦθος ἔχων ἐν τε τοῖς κατὰ τὴν πόλιν πολιτεύμασιν καὶ
 ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς φανήσομαι· οὔτε γὰρ ἐν τῇ πόλει
 τὰς παρὰ τῶν πλουσίων χάριτας μᾶλλον ἢ τὰ τῶν πολλῶν
 δίκαι' εἰλόμην, οὐτ' ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς τὰ Φιλίππου 15
 δῶρα καὶ τὴν ξενίαν ἡγάπησ' ἀντὶ τῶν κοινῇ πᾶσι τοῖς
 Ἑλλησι συμφερόντων.
 110 Ἦγοῦμαι τοίνυν λοιπὸν εἶναι μοι περὶ τοῦ κηρύγμα-
 τος εἰπεῖν καὶ τῶν εὐθυνῶν· τὸ γὰρ ὥς τὰ ἄριστα τ'
 ἔπραττον καὶ διὰ παντὸς εὖνους εἰμι καὶ πρόθυμος εὔ 20
 ποιεῖν ὑμᾶς, ἱκανῶς ἐκ τῶν εἰρημένων δεδηλώσθαι μοι
 νομίζω. καίτοι τὰ μέγιστα γε τῶν πεπολιτευμένων καὶ
 πεπραγμένων ἐμαντῶ παραλείπω, ὑπολαμβάνων πρῶτον
 μὲν ἐφεξῆς τοὺς περὶ αὐτοῦ τοῦ παρανόμου λόγους ἀπο-
 δοῦναι με δεῖν, εἴτα, κἂν μηδὲν εἴπω περὶ τῶν λοιπῶν 25

1 καταληφθεῖς Vind. 1 al. | ἀπελήφθη S¹, corr. S^a et S rec.

2 ἀνάγεσθαι F   4 τὸ λητουργεῖν S¹Q¹: τὸ λητουργεῖν μὴ δύ-
 νασθαι γρ. S^aF corr. Q mg. pr. m Y τὸ μὴ δύνασθαι λητουργεῖν A |
 δὴ ἂν Y   7 αὐτὸ om. A   13 ἐν τοῖς om. Y   15 τὰ om. A
 19 τὰ om. A   20 ἔπραττον <καὶ ἔλεγον> Sauppe   21 μοι om. Y¹
 22 καίτοι] καί μοι A   24 παρανόμους Y¹

πολιτευμάτων, ὁμοίως παρ' ὑμῶν ἐκάστω τὸ συνειδὸς ὑπάρχειν μοι.

Τῶν μὲν οὖν λόγων, οὓς οὗτος ἄνω καὶ κάτω δια- 111
κυκῶν ἔλεγεν περὶ τῶν παραγεγραμμένων νόμων, οὔτε
5 μὰ τοὺς θεοὺς ὑμᾶς οἶμαι μανθάνειν, οὔτ' αὐτὸς ἡδυ-
νάμην συνεῖναι τοὺς πολλοὺς· ἀπλῶς δὲ τὴν ὁρθὴν περὶ
τῶν δικαίων διαλέξομαι. τοσοῦτου γὰρ δέω λέγειν ὥς
οὐκ εἴμ' ὑπεύθυνος, ὃ νῦν οὗτος διέβαλλε καὶ διωρίζετο,
ᾧσθ' ἅπαντα τὸν βίον ὑπεύθυνος εἶναι ὁμολογῶ, ὧν ἡ
10 διακεχρίρικ' ἡ πεπολίτευμαι παρ' ὑμῖν. ὧν μέντοι γ' ἐκ 112
τῆς ἰδίας οὐσίας ἐπαγγειλάμενος δέδωκα τῷ δήμῳ, οὐ-
264 δεμίαν ἡμέραν ὑπεύθυνος εἶναι φημι (ἀκούεις Αἰ|σχίνη);
οὐδ' ἄλλον οὐδένα, οὐδ' ἂν τῶν ἐννέ' ἀρχόντων τις ὧν
τύχη· τίς γάρ ἐστιν νόμος τοσαύτης ἀδικίας καὶ μισ-
15 ανθρωπίας μεστός, ᾧσθε τὸν δόντα τι τῶν ἰδίων καὶ
ποιήσαντα πρᾶγμα φιλάνθρωπον καὶ φιλόδωρον τῆς χά-
ριτος μὲν ἀποστρεφῖν, εἰς τοὺς συκοφάντας δ' ἄγειν, καὶ
τούτους ἐπὶ τὰς εὐθύνας ὧν ἔδωκεν ἐφιστάναι; οὐδὲ εἰς.
εἰ δέ φησιν οὗτος, δειξάτω, κἀγὼ στέρω καὶ σιωπήσο-
10 μαι. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀλλ' οὗτος συκο- 113
φαντῶν, ὅτι ἐπὶ τῷ θεωρικῷ τότ' ὧν ἐπέδωκα τὰ χρη-

1 ἐκάστου F corr. Y 2 ὑπάρχει F 3 κυκῶν AY | διακυ-
κῶν S rec. 4 τῶν om. A | παραγεγραμμένων γρ. S⁴ VY: πεπρα-
γμένων S γεγραμμένων A 5 θεοὺς repetitum S¹ | ὑμᾶς οἶμαι
S corr. AY: οἶμαι ὑμᾶς S¹ V 6 πολλοὺς αὐτῶν γρ. VY | ὁδὸν
post ὁρθὴν add. F corr. A post δικαίων v. 7 Y 7 τοσοῦτον
F corr. AY: τοσοῦτω SF¹ Q, cf. IX 17. XIX 48 8 οὗτος πολ-
λάκις AY 9 ὁμολογῶ S¹ 9 sq. ὧν νη δια κεχειρικα S¹
10 διακεχρίρικα AY 11 δέδωκα] δωδεκα S¹ ut vid. | ἐπαγγ. δέδ.
τ. δ.] ἐπέδωκα Hermog. III 431 W. (442, 18 R.) 13 ἂν A
17 τοὺς συκοφάντας δὲ S corr. AY Marcell. Rh. Gr. IV 515, 2:
δὲ τοὺς συκοφάντας V δὲ τοὺς συκοφάντας δ' S¹ 18 δέδωκεν A |
εἰς δήπου F² Y

- ματα, „ἐπήνεσεν αὐτόν“ φησὶν „ὑπεύθυνον ὄντα“. οὐ περὶ τούτων γ' οὐδενός, ὧν ὑπεύθυνος ἦν, ἀλλ' ἐφ' οἷς ἐπέδωκ' ὦ συκοφάντα. „ἀλλὰ καὶ τειχοποιὸς ἦσθα.“ καὶ διὰ γε τοῦτ' ὀρθῶς ἐπηνούμην, ὅτι τὰ ἀνηλωμέν' ἔδωκα καὶ οὐκ ἐλογιζόμην. ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς εὐθυνῶν καὶ τῶν ἐξετασόντων προσδεῖται, ἡ δὲ δωρεὰ χάριτος καὶ ἐπαίνου δικαία ἐστὶν τυγχάνειν· διόπερ ταῦτ' ἔγραψεν
- 114 ὁδὶ περὶ ἐμοῦ. ὅτι δ' οὕτως ταῦτ' οὐ μόνον ἐν τοῖς νόμοις, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ὑμετέροις ἤθεσιν ὥριται, ἐγὼ ῥαδίως πολλαχόθεν δείξω. πρῶτον μὲν γὰρ Νανσιικλῆς 10 στρατηγῶν ἐφ' οἷς ἀπὸ τῶν ἰδίων προεῖτο πολλάκις ἐστεφάνωται ὑφ' ὑμῶν· εἶθ' ὅτε τὰς ἀσπίδας Διότιμος ἔδωκεν καὶ πάλιν Χαρίδδημος, ἐστεφανοῦντο· εἶθ' οὕτοσι Νεοπτόλεμος πολλῶν ἔργων ἐπιστάτης ὢν, ἐφ' οἷς ἐπέδωκεν τε-
 τίμηται. σχέτλιον γὰρ ἂν εἴη τοῦτό γ', εἰ τῷ τιν' ἀρχὴν 15 ἄρχοντι ἢ διδόναι τὰ ἑαυτοῦ τῇ πόλει διὰ τὴν ἀρχὴν μὴ ἐξέσται, ἢ τῶν δοθέντων ἀντὶ τοῦ | κομίσασθαι χάριν ἐν- 265
- 115 θύνας ὑφέξει. Ὅτι τοίνυν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λέγε τὰ ψηφίσματά μοι τὰ τούτοις γεγενημέν' αὐτὰ λαβών. λέγε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

20

[Ἄρχων Δημόνικος Φλυεύς, βοηδρομιῶνος ἔκτη μετ' εἰκάδα, γνώμη βουλῆς καὶ δήμου, Καλλίας Φρεάρριος εἶπεν, ὅτι δοκεῖ

1 φησὶν om. A¹ add. A² mg. | ἡ βουλή ὑπεύθυνον S^d VAY
 2 οὐδὲν ὧν Y 3 ἐπέδωκα] ἔνεκα Y¹ | ἦσθα φησὶ F corr. A³ Y
 4 διὰ γε SF¹ Q: δι' αὐτό γε γρ. FAY | ἔδωκα SF¹ QA: ἐπέδωκα F² Y 6 ἐξεταζομένων A 7 τυγχάνειν ἐστὶ AY 8 ὁδὶ Y¹ |
 οὕτω VAY | ταῦτα ἔχει καὶ οὐ Y 9 ἡμετέροις FAY | ἔθεσιν Sopater, Rh. Gr. IV 729, 22 (non Marcell. p. 514, 1 v. tamen v. 7, 513, 25) 12 ὅφ' ὧν om. Marcell. p. 514, 3 al. 13 ἐστεφανοῦντο AY Marcell. ib. | οὕτοσι S corr. A: οὕτος S¹ VY 15 τῷ τιν' τω Cobet
 16 τῇ πόλει τα ἑαυτοῦ S¹ Marcell. p. 514, 9 18 ὑφέξειν F corr. |
 λέγε om. Y puncto post λαβών v. 19 non addito 22 γνώμη QY (qui codices i adscriptum omittēre solent) Blass: γνώμη SF cf. §§ 37. 75

τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ στεφανῶσαι Ναυσικλέα τὸν ἐπὶ τῶν ὀπλων, ὅτι Ἀθηναίων ὀπλιτῶν δισχιλίων ὄντων ἐν Ἱμβρῳ καὶ βοηθοῦντων τοῖς κατοικοῦσιν Ἀθηναίων τὴν νῆσον, οὐ δύνα- μένου Φίλωνος τοῦ ἐπὶ τῆς διοικήσεως κεχειροτονημένου διὰ
 5 τοὺς χειμῶνας πλεῦσαι καὶ μισθοδοτῆσαι τοὺς ὀπλίτας, ἐκ τῆς ιδίας οὐσίας ἔδωκεν καὶ οὐκ εἰσέπραξεν τὸν δῆμον, καὶ ἀναγορεῦσαι τὸν στέφανον Διονυσίοις τραγῳδοῖς καινοῖς.]

ΕΤΕΡΟΝ ΨΗΦΙΣΜΑ.

[Εἶπεν Καλλίας Φρεάρριος, πρυτάνεων λεγόντων, βουλῆς 116
 10 γνώμη· ἐπειδὴ Χαρίδημος ὁ ἐπὶ τῶν ὀπλιτῶν, ἀποσταλὴς εἰς Σαλαμῖνα, καὶ Διότιμος ὁ ἐπὶ τῶν ἱππέων, ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ μάχῃ τῶν στρατιωτῶν τινῶν ὑπὸ τῶν πολεμίων σκυλευθέντων, ἐκ τῶν ιδίων ἀναλωμάτων καθώπλισαν τοὺς νεανίσκους ἀσπίδιν ὀκτακοσίαις, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ
 15 στεφανῶσαι Χαρίδημον καὶ Διότιμον χρυσῶ στεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῦσαι Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις ἐν τῷ γυμνικῷ ἀγῶνι
 266 καὶ Διονυσίοις τραγῳδοῖς καινοῖς· τῆς δὲ ἀναγορεύσεως | ἐπιμεληθῆναι θεσμοθέτας, πρυτάνεις, ἀγωνοθέτας.]

Τούτων ἕκαστος Αἰσχίνη τῆς μὲν ἀρχῆς ἧς ἦρχεν 117
 20 ὑπεύθυνος ἦν, ἐφ' οἷς δ' ἐστεφανοῦντ' οὐχ ὑπεύθυνος. οὐκοῦν οὐδ' ἐγώ· ταῦτά γάρ δίκαι' ἐστὶ μοι περὶ τῶν αὐτῶν τοῖς ἄλλοις δῆπον. ἐπέδωκα· ἐπαινοῦμαι διὰ ταῦτα, οὐκ ὦν ὦν ἔδωχ' ὑπεύθυνος. ἦρχον· καὶ δέδωκά γ' εὐθύνας ἐκείνων, οὐχ ὦν ἐπέδωκα. νῆ Δί' ἀλλ' ἀδίκως
 25 ἦρξα. εἴτα παρών, ὅτε μ' εἰσῆγον οἱ λογισταί, οὐ κατηγόρεις;

3 κατοικοῦσι S 8 lemma om. A 9 πρυτάνεως SVY¹
 10 γνώμη SQY γνώμη F 13 νεανίκοις S¹ 14 ὀκτασίαις Q
 19 αἰσχίνης ut vid. A¹ 20 οὐκ S¹ cf. p. 318, 2 23 ἔδωκα
 S¹F¹Q: ἐπέδωκα S^a F corr. AY | γ' om. Y 25 φησὶν, ἦρξας
 Hermog. III 109 W. (135, 21 R.). 121 (148, 11) | διὰ τί οὐ F rec. mg.
 Hermog. (p. 135 cod. BaVc²Ac², 148 F)

- 118 Ἴνα τοίνυν εἰδῇθ' ὅτι αὐτὸς οὗτός μοι μαρτυρεῖ, ἐφ' οἷς οὐχ ὑπεύθυνος ἦν ἐστεφανῶσθαι, λαβὼν ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμ' ὅλον τὸ γραφέν μοι. οἷς γὰρ οὐκ ἐγράφατο τοῦ προβουλευματος, τούτοις ἂ διώκει συκοφαντῶν φανήσεται. λέγε.

5

ΨΗΦΙΣΜΑ

[Ἐπὶ ἄρχοντος Εὐθυκλέους, πνανεψιδῶνος ἐνάτῃ ἀπιόντος, φυλῆς πρυτανευούσης Οἰνηίδος, Κτησιφῶν Λεωσθένους Ἀναφλύστιος εἶπεν· ἐπειδὴ Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς γενόμενος ἐπιμελητῆς τῆς τῶν τειχῶν ἐπισκευῆς καὶ προσανα- 10 λώσας εἰς τὰ ἔργα ἀπὸ τῆς ἰδίας οὐσίας τρεῖς τάλαντα ἐπέδωκεν ταῦτα τῷ δήμῳ, καὶ ἐπὶ τοῦ θεωρικοῦ κατασταθεὶς ἐπέδωκε τοῖς ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν θεωροῖς ἑκατὸν μνᾶς εἰς θυσίας, δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων ἐπαινεῖσαι Δημοσθένην Δημοσθένους Παιανιέα ἀρετῆς ἕνεκα καὶ καλο- 15 καγαθίας ἧς ἔχων διατελεῖ ἐν παντὶ καιρῷ εἰς τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, καὶ στεφανῶσαι χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ ἀναγορεῦσαι τὸν στέφανον ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις τραγωδοῖς καινοῖς. 267 τῆς δὲ ἀναγορεύσεως ἐπιμεληθῆναι τὸν ἀγωνοθέτην.]

- 119 Οὐκοῦν ἂ μὲν ἐπέδωκα, ταῦτ' ἐστὶν ὧν οὐδὲν σὺ γέ- 20 γραφαι· ἂ δέ φησιν ἡ βουλὴ δεῖν ἀντὶ τούτων γενέσθαι μοι, ταῦτ' ἔσθ' ἂ διώκεις. τὸ λαβεῖν οὖν τὰ διδόμεν' ὁμολογῶν ἔννομον εἶναι, τὸ χάριν τούτων ἀποδοῦναι παρὰ νόμων γράφῃ. ὁ δὲ παμπόνηρος ἄνθρωπος καὶ θεοῖς

1 εἰδῇτε S corr. A corr. (pr. m. ut vid.) VY: ἰδῇτε S¹A¹
2 οὐκ S 4 φανήσεται συκοφαντῶν Y 8 Οἰνηίδος] cf. Meisterhans § 15, 6 13 θεωροῖς Scrimger, cf. Vit. X Or. p. 846 A: θεωρικοῖς SVY 14 τῷ ἀθηναίων SV: τῶν ἀθηναίων Y 15 παιανία S¹ (corr. S^d) Παιανία Bekker 16 δῆμον τῶν VY 22 μοι ante γενέσθαι A Hermog. III 360 W. (374, 13 R.) 23 ἔννομον εἶναι ὁμολογῶν Y 24 παρὰ νόμων A¹ deinde παρὰ νόμον, tum iterum παρὰ νόμων | γράφει Dindorf

ἐχθρὸς καὶ βάσκανος ὄντως ποῖός τις ἂν εἴη πρὸς θεῶν;
οὐχ ὁ τοιοῦτος;

Καὶ μὴν περὶ τοῦ γ' ἐν τῷ θεάτρῳ κηρύττεσθαι, τὸ 120
μὲν μυριάκις μυρίους κεκηρύχθαι παραλείπω καὶ τὸ
5 πολλάκις αὐτὸς [ἐστεφανῶσθαι] πρότερον. ἀλλὰ πρὸς
θεῶν οὕτω σκαιὸς εἶ καὶ ἀναλσθητος Αἰσχίνη, ὥστ' οὐ
δύνασαι λογίσασθαι, ὅτι τῷ μὲν στεφανουμένῳ τὸν αὐ-
τὸν ἔχει ζῆλον ὁ στέφανος, ὅπου ἂν ἀναρρηθῇ, τοῦ δὲ
τῶν στεφανούντων εἵνεκα συμφέροντος ἐν τῷ θεάτρῳ
10 γίνεταί τὸ κήρυγμα; οἱ γὰρ ἀκούσαντες ἅπαντες εἰς τὸ
ποιεῖν εὖ τὴν πόλιν προτρέπονται, καὶ τοὺς ἀποδιδόντας
τὴν χάριν μᾶλλον ἐπαινοῦσι τοῦ στεφανουμένου· διόπερ
τὸν νόμον τοῦτον ἡ πόλις γέγραφεν. Λέγεις δ' αὐτόν μοι
τὸν νόμον λαβών.

15

ΝΟΜΟΣ.

[Ὅσους στεφανοῦσί τινες τῶν δῆμων, τὰς ἀναγορεύσεις τῶν
στεφάνων ποιεῖσθαι ἐν αὐτοῖς ἐκάστους τοῖς ἰδίοις δῆμοις, ἐὰν
μή τις ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἢ ἡ βουλὴ στεφανοῖ· τού-
τους δ' ἐξεῖναι ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις...]

20 Ἀκούεις Αἰσχίνη τοῦ νόμου λέγοντος σαφῶς· „πλὴν 121
268 ἐάν τις ὁ δῆμος ἢ ἡ βουλὴ | ψηφίσῃται· τούτους δ'
ἀναγορευέτω“. τί οὖν ὧ ταλαίπωρε συκοφαντεῖς; τί λό-
γους πλάττεις; τί σπαντὸν οὐκ ἐλλεβορίζεις ἐπὶ τούτοις;

3 τὸ] τον S¹ 5 ἐστεφανῶσθαι del. Kirchhoff 7 δύνα-
σθαι F¹ 8 ὅποι F corr. Y | ἂν om. S¹ 9 εἵνεκα SV: ἔνεκα
AY 10 τὸ κήρυγμα γίνεται A 12 ἐπαινοῦσιν S corr. | τοῦ]
τὸν A¹ corr. in scribendo 13 μοι om. A 17 ποιεῖσθαι SQ
19 post Διονυσίους add. εἵνεκα SF¹ (non στεφανοῦσθαι)
Y ἀναγορεύεσθαι F rec. (fort. recte cf. v. 22) lacuna est in Q
21 ψηφίσῃται SVAY: στεφανώσῃται γρ. S^d γρ. V 23 πλάττει
Cobet | σπαντὸν Y | ἐπὶ τούτοις non habet Hermog. III 240 W.
(261, 15 R.)

- ἀλλ' οὐδ' αἰσχύνῃ φθόρον δίκην εισάγων, οὐκ ἀδική-
ματος οὐδενός, καὶ νόμους μεταποιῶν, τῶν δ' ἀφαιρῶν
μέρη, οὓς ὅλους δίκαιον ἦν ἀναγινώσκεισθαι τοῖς γ' ὁμο-
122 μοκόσι κατὰ τοὺς νόμους ψηφιεῖσθαι; ἔπειτα τοιαῦτα
ποιῶν λέγεις πόσα δεῖ προσεῖναι τῷ δημοτικῷ, ὥσπερ 5
ἀνδριάντ' ἐκδεδωκὼς κατὰ συγγραφὴν, εἴτ' οὐκ ἔχονθ'
ἃ προσῆκεν ἐκ τῆς συγγραφῆς κομιζόμενος, ἢ λόγῳ τοὺς
δημοτικούς, ἀλλ' οὐ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς πολιτεύμασι
γινγνωσκομένους. καὶ βοᾷς ῥητὰ καὶ ἄρρητ' ὀνομάζων,
ὥσπερ ἐξ ἀμάξης, ἃ σοὶ καὶ τῷ σῶ γένει πρόσσεστιν, οὐκ 10
123 ἔμοι. καίτοι καὶ τοῦτ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ἐγὼ λοιδο-
ρίαν κατηγορίας τούτῳ διαφέρειν ἡγοῦμαι, τῷ τὴν μὲν
κατηγορίαν ἀδικήματ' ἔχειν, ὣν ἐν τοῖς νόμοις εἰσὶν αἱ
τιμωρίαι, τὴν δὲ λοιδορίαν βλασφῆμίας, ἃς κατὰ τὴν αὐ-
τῶν φύσιν τοῖς ἐχθροῖς περὶ ἀλλήλων συμβαίνει λέγειν. 15
οἰκοδομῆσαι δὲ τοὺς προγόνους ταυτὶ τὰ δικαστήρι' ὑπεί-
ληφα, οὐχ ἵνα συλλέξαντες ὑμᾶς εἰς ταῦτ' ἀπὸ τῶν ἰδίων
κακῶς τὰ ἀπόρητα λέγωμεν ἀλλήλους, ἀλλ' ἵν' ἐξελέγχω-
124 μεν, ἐάν τις ἡδίκηκώς τι τυγχάνῃ τὴν πόλιν. ταῦτα τοί-
νυν εἰδὼς Αἰσχίνης οὐδὲν ἤττον ἐμοῦ πομπεύειν ἀντὶ 20
τοῦ κατηγορεῖν εἵλετο. οὐ μὴν οὐδ' ἐνταῦθ' ἔλαττον
ἔχων δίκαιός ἐστιν ἀπελθεῖν. ἤδη δ' ἐπὶ ταῦτα πορεύ-
σομαι, τοσοῦτον αὐτὸν ἐρωτήσας. πότερόν σε τις Αἰ-

1 αἰσχύνει Dindorf | εισάγων F corr. AY: εισάγειν SF¹Q
2 οὐδενός] οὐδενὸς λαβεῖν τιμωρίαν A ex § 280 | νόμους SF¹:
νόμους τοὺς μὲν S^aF corr. QAY | αφερων S¹ 4 ψηφιεσθε
S¹ ψηφιεσθε S corr. Q | ἔπειτα] ἐπιτα S¹ εἴτα σὺ A 5 λέγει
S¹ | πόσα Blass: πρὸς ἃ SF & QAY 7 προσῆκε S¹ 9 βοᾷς]
αι in ras. A 11 καὶ om. S¹A | ὧ om. AY 13 αἱ om. Y
14 μωρίαι Y¹ | λοιδορίαν F¹ | ἃς om. A 16 προγόνους
ὑμῶν A 18 κακῶς del. Westermann 19 ἐάν] ἂν S corr.
AY | τι om. F

σχίνη τῆς πόλεως ἐχθρὸν ἢ ἐμὸν εἶναι φῆ; ἐμὸν δῆλον
 269 ὅτι. εἴθ' οὗ μὲν ἦν παρ' | ἐμοῦ δίκην κατὰ τοὺς νόμους
 ὑπὲρ τούτων λαβεῖν, εἴπερ ἡδίκουν, ἐξέλειπες, ἐν ταῖς
 εὐθύναις, ἐν ταῖς γραφαῖς, ἐν ταῖς ἄλλαις κρίσεσιν· οὗ 126
 5 δ' ἐγὼ μὲν ἀθῶος ἄπασι, τοῖς νόμοις, τῷ χρόνῳ, τῇ προ-
 θεσμῇ, τῷ κεκρίσθαι περὶ πάντων πολλάκις πρότερον,
 τῷ μηδεπώποτ' ἐξελεγχθῆναι μηδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν, τῇ πό-
 λει δ' ἢ πλεόν ἢ ἔλαττον ἀνάγκη τῶν γε δημοσίᾳ πε-
 πραγμένων μετεῖναι τῆς δόξης, ἐνταῦθ' ἀπήντηκας; ὅρα
 10 μὴ τούτων μὲν ἐχθρὸς ἦς, ἐμοὶ δὲ προσποιῇ.

Ἐπειδὴ τοίνυν ἢ μὲν εὐσεβὴς καὶ δικαία ψῆφος ἄπασι 126
 δέδεικται, δεῖ δέ μ' ὥς ἔοικε καίπερ οὐ φιλολοιδόρον
 ὄντα, διὰ τὰς ὑπὸ τούτου βλασφημίας εἰρημένους ἀντὶ
 πολλῶν καὶ ψευδῶν αὐτὰ τὰ ἀναγκαιοτάτ' εἰπεῖν περὶ αὐ-
 15 τοῦ, καὶ δεῖξαι τίς ὢν κακὴν τίνων ῥαδίως οὕτως ἄρχει
 τοῦ κακῶς λέγειν, καὶ λόγους τινὰς διασύρει, αὐτὸς εἰρη-
 κῶς ἀ τίς οὐκ ἂν ὥκνησε τῶν μετρίων ἀνθρώπων φθέγγ-
 ξασθαι;—εἰ γὰρ Αἰακὸς ἢ Ῥαδάμανθυς ἢ Μίνως ἦν ὁ 127
 κατηγορῶν, ἀλλὰ μὴ σπερμολόγος, περίτριμμ' ἀγορᾶς,
 20 ὄλεθρος γραμματεὺς, οὐκ ἂν αὐτὸν οἶμαι ταῦτ' εἰπεῖν
 οὐδ' ἂν οὕτως ἐπαχθεῖς λόγους πορίσασθαι, ὥσπερ ἐν
 τραγωδίᾳ βοῶντα „ὦ γῆ καὶ ἥλιε καὶ ἀρετὴ“ καὶ τὰ τοι-
 αῦτα, καὶ πάλιν „σύνεσιν καὶ παιδείαν“ ἐπικαλούμενον,
 „ἢ τὰ καλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ διαγιγνώσκειται“· ταῦτα γὰρ

Aesch.
III 260

1 φῆ] θῆι A 3 ἐξέλειπες S: ἐξέλειπες VAY 5 πᾶσι AY |
 τοῖς νόμοις om. A¹ add. A² mg. 6 πάντων] τούτων A | πρό-
 τερον om. A 8 δ' ἢ] δὲ S^a Q cf. XX 124 ubi ἢ om. SVY
 10 ἐμοὶ SQ: ἐμοὶ F ἐμὸς AY 11 ἢ] εἰ S¹ 13 ὄντα φύσει
 S^a γρ. VA 15 καὶ ἐκ Markland: καὶ SVAY cf. XIX 280 16 τινὰς
 FY: τινὰς SQ τίνας A | διασύρειν AY 20 ὄλεθρος γραμμα-
 τεὺς] ος γρ in ras. S | οἶμαι] αἰ in ras. S | ταῦτ'] τοιαῦτ' AY

128 δῆπουθεν ἡκούετ' αὐτοῦ λέγοντος. σοὶ δ' ἀρετῆς ὧ κα-
 θαρμ' ἢ τοῖς σοῖς τίς μετουσία; ἢ καλῶν ἢ μὴ τοιούτων
 τίς διάγνωσις; πόθεν ἢ πῶς ἀξιοθέντι; ποῦ δὲ παιδείας
 σοὶ θέμις μνησθῆναι; ἥς τῶν μὲν ὥς ἀληθῶς τετυχη-
 κότεων οὐδ' ἂν εἰς εἴποι περὶ αὐτοῦ τοιοῦτον οὐδέν, 270
 ἀλλὰ καὶν ἐτέρου λέγοντος ἐρυθριάσεις, τοῖς δ' ἀπολει- 6
 φθεῖσιν μὲν, ὥσπερ σύ, προσποιουμένοις δ' ὑπ' ἀναισθη-
 σίας τὸ τοὺς ἀκούοντας ἀλγεῖν ποιεῖν ὅταν λέγωσιν, οὐ
 τὸ δοκεῖν τοιούτοις εἶναι περιέστιν.

129 Οὐκ ἀπορῶν δ' ὃ τι χρὴ περὶ σοῦ καὶ τῶν σῶν εἰπεῖν, 10
 ἀπορῶ τοῦ πρώτου μνησθῶ· πότερ' ὥς ὁ πατήρ σου Τρό-
 μης ἐδούλευεν παρ' Ἑλλίᾳ τῷ πρὸς τῷ Θησεῖω διδάσκοντι
 γράμματα, χοίνικας παχείας ἔχων καὶ ξύλον; ἢ ὥς ἡ μή-
 τηρ τοῖς μεθήμερινοῖς γάμοις ἐν τῷ κλεισίῳ τῷ πρὸς τῷ
 καλαμίτῃ ἦρφ χρωμένη τὸν καλὸν ἀνδριάντα καὶ τριτα- 15
 γωνιστήν ἄκρον ἐξέθρεψέ σε; [ἀλλὰ πάντες ἴσασι ταῦτα,
 καὶν ἐγὼ μὴ λέγω.] ἀλλ' ὥς ὁ τριηραύλης Φορμίων, ὁ
 Δίωνος τοῦ Φρεαρρίου δοῦλος, ἀνέστησεν αὐτήν ἀπὸ
 ταύτης τῆς καλῆς ἐργασίας; ἀλλὰ νῆ τὸν Δία καὶ θεούς,
 ὅκνῳ μὴ περὶ σοῦ τὰ προσήκοντα λέγων αὐτὸς οὐ προσ- 20

1 ἡκούσατ' A 3 πόθεν λαβόντι S^d γρ. V ex § 51 9 τοιού-
 τους AY 11 ὁ om. F¹ add. F² 12 ἐλλίαι VAY: ἐλπίδαι S¹
 littera δ puncto notata et superscripto a. m. II θ | Θησεῖω A
 13 μήτηρ σου AY Hermog. III 307 W (324, 24 R.) (praefer cod. Po)
 14 verba κνάμους ἐφθούς βοῶσα καὶ [del. Reiske] κατὰ πᾶν τὸ
 θέρος ἐπλανᾶτο ab Hermog. III 308 W. (325, 13 R.) servata ante
 <καὶ> τοῖς μεθήμερινοῖς inserebat Boeckh, cf. Nitsche, Berl. philol.
 Woch. 1885 p. 708, post ἄλλοθεν § 131 Reiske | κλεισίῳ Y²: κλει-
 σειῳ S κλεισίῳ F¹ Q κλεισίῳ F corr. Y¹ Hermog. κλησίῳ A cf.
 Meisterhans § 15, 3 15 Καλαμίτῃ Blass | ἦρῳ S¹ VY Hermog.
 ἦρώῳ S corr. om. A 16 σε om. Y 16 sq. ἀλλὰ πάντες ...
 λέγω om. SVY 17 φορμίων δ] φορμίωνος ut vid. Q¹ 18 φρεα-
 ρίου Y 19 τοὺς θεοὺς VAY

ἡκοντας ἐμαντῷ δόξω προηρησθαι λόγους. ταῦτα μὲν 130
 οὖν ἐάσω, ἀπ' αὐτῶν δ' ὧν αὐτὸς βεβίωκεν ἄρξομαι·
 οὐδὲ γὰρ ὧν ἔτυγεν ἦν, ἀλλ' οἷς ὁ δῆμος καταρᾶται.
 ὁψὲ γὰρ ποτε—ὁψὲ λέγω; χθὲς μὲν οὖν καὶ πρῶην ἡμ'
 5 Ἀθηναῖος καὶ ῥήτωρ γέγονεν, καὶ δύο συλλαβὰς προσ-
 θείς τὸν μὲν πατέρ' ἀντὶ Τρόμητος ἐποίησεν Ἀτρομή-
 τιον, τὴν δὲ μητέρα σεμνῶς πάννυ Γλαυκοθέαν, ἣν Ἐμπου-
 σαν ἅπαντες ἴσασι καλουμένην, ἐκ τοῦ πάντα ποιεῖν καὶ
 πᾶσχειν καὶ γίγνεσθαι (δῆλον ὅτι ταύτης τῆς ἐπωνυμίας
 10 τυχοῦσαν· πόθεν γὰρ ἄλλοθεν; ἀλλ' ὅμως οὕτως ἀχάρι- 131
 στος εἶ καὶ πονηρὸς φύσει, ὥστ' ἐλεύθερος ἐκ δούλου
 271 καὶ πλούσιος ἐκ | πτωχοῦ διὰ τουτουσὶ γεγινώς οὐχ ὅπως
 χάριν αὐτοῖς ἔχεις, ἀλλὰ μισθώσας σαντὸν κατὰ τουτωνὶ
 πολιτεύῃ. καὶ περὶ ὧν μὲν ἔστι τις ἀμφισβήτησις, ὡς ἄρ'
 15 ὑπὲρ τῆς πόλεως εἰρηκεν, ἐάσω· ἃ δ' ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν
 φανερώς ἀπεδείχθη πράττων, ταῦτ' ἀναμνήσω.

Τίς γὰρ ὑμῶν οὐκ οἶδεν τὸν ἀποψηφισθέντ' Ἀντι- 132
 φῶντα, ὃς ἐπαγγεिलाμένος Φιλίππῳ τὰ νεώρι' ἐμπρήσειν
 εἰς τὴν πόλιν ἦλθεν; ὃν λαβόντος ἐμοῦ κεκρυμμένον ἐν
 20 Πειραιεῖ καὶ καταστήσαντος εἰς τὴν ἐκκλησίαν, βοῶν ὁ
 βᾶσκανος οὗτος καὶ κεκραγώς, ὡς ἐν δημοκρατίᾳ δεινὰ
 ποιῶ τοὺς ἡτυχηκότας τῶν πολιτῶν ὑβρίζων καὶ ἐπ'

1 post λόγους verba v. 3 οὐδὲ γὰρ . . . καταρᾶται ponit γρ. S^a mg.
 2 οὖν om. S¹ add. eadem m. cf. Cass. Dio XLVI 1 | οὖν παρα-
 λείψω ἀπὸ δ' αὐτῶν γρ. S^a mg. | ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν ὧν A ἀπ' αὐ-
 τῶν δὲ αὐτῶν Y¹ | αὐτὸς om. γρ. S^a mg. Y 4 χθὲς SF corr.
 AY Hermog. III 347 W. (362, 5 R.): ἐχθὲς F¹Q cf. XIX 209. 260
 5 γέγονεν om. A 7 σεμνῶς πάννυ] ἀσέμνως Y¹ μάλα σεμνῶς Y
 corr. | γλαυκοθέαν ὠνόμασεν VAY (ὠμασεν Y¹) 10 καὶ γίγνεσθαι
 om. VAY 12 τούτους Y 13 ἐχης FA | τουτωὶ S¹ τούτων A
 15 φανερώς] καθαρώς Reiske, Blass cum Aug. 2 (non Q) coll.
 XIX 263. XXXII 21 al. 16 ἐπεδείχθη AY 17 ὑμῶν om. A
 18 ἐμπρήσειν τὰ ὑμέτερα γρ. VAY

- οίκιας βαδίζων ἄνευ ψηφίσματος, ἀφεθῆναι ἐποίησεν.
 133 καὶ εἰ μὴ ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου, τὸ πρᾶγμ' αἰσθο-
 μένη καὶ τὴν ὑμετέραν ἄγνοιαν ἐν οὐ δέοντι συμβεβη-
 κυῖαν ἰδοῦσα, ἐπεξήτησε τὸν ἄνθρωπον καὶ συλλαβοῦσ'·
 ἐπανήγαγεν ὡς ὑμᾶς, ἐξήρπαστ' ἂν ὁ τοιοῦτος καὶ τὸ 5
 δίκην δοῦναι διαδὺς ἐξεπέπεμπτ' ἂν ὑπὸ τοῦ σεμνολόγου
 τουτουί· νῦν δ' ὑμεῖς στρεβλώσαντες αὐτὸν ἀπεκτείνετε,
 134 ὡς ἔδει γε καὶ τοῦτον. τοιγαροῦν εἰδυῖα ταῦθ' ἡ βουλὴ
 ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου τότε τούτῳ πεπραγμένα, χειροτονη-
 σάντων αὐτὸν ὑμῶν σύνδικον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν 10
 Δήλῳ, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀγνοίας ἥσπερ πολλὰ προεῖσθε
 τῶν κοινῶν, ὡς προσείλεσθε κἀκείνην καὶ τοῦ πράγμα-
 τος κυρίαν ἐποιήσατε, τοῦτον μὲν εὐθὺς ἀπῆλασεν ὡς
 προδότην, Ἵπερείδῃ δὲ λέγειν προσέταξεν· καὶ ταῦτ'
 ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέρουσα τὴν ψῆφον ἔπραξεν, καὶ οὐδε- 15
 135 μίαν|ψῆφος ἠνέχθη τῷ μιανῶ τούτῳ. Καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ 272
 λέγω, κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

[Μαρτυροῦσι Δημοσθένει ὑπὲρ ἀπάντων οἶδε, Καλλίας Σου-
 νιεύς, Ζήνων Φλυεύς, Κλέων Φαληρεύς, Δημόνικος Μαρα- 20
 θώνιος, ὅτι τοῦ δήμου ποτὲ χειροτονήσαντος Αἰσχίνην σύν-
 δικον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Δήλῳ εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας
 συνεδρεύσαντες ἡμεῖς ἐκρίναμεν Ἵπερείδην ἄξιον εἶναι μᾶλλον
 ὑπὲρ τῆς πόλεως λέγειν, καὶ ἀπεστάλη Ἵπερείδης.]

2 ἡ ante βουλὴ om. Y 3 ἡμετέραν S¹ 6 ἐξεπέπεμπτ' Cobet:
 ἐξεπέμπετ' SVAY | σεμνολογουμένου γρ. FQY 7 τούτου AY
 9 τὰ τότε VAY 11 ἥσπερ SF¹Q: ἄφ' ἥσπερ F corr. Y ἥσπερ
 ἔνεκα A | προεῖσθε A: προῖστε S¹F¹Q προεῖστε S corr. προ-
 ῖστε F corr. προῖσθε Y 12 προσείλεσθε H. Wolf: προσείλεσθε
 SVAY | καὶ om. Y 14 ὑπερείδην F corr. s. v. ὑπερίδην Y ὑπερίδην
 A¹ 16 ηνέχθη S ἐξηνέχθη Q 17 κάλει μοι A | τουτων bis S
 18 μαρτυρία A 22 εἰς om. Q 23 ὑπερίδην Y item v. 24

Οὐκοῦν ὅτε τούτου μέλλοντος λέγειν ἀπήλασεν ἡ βουλή καὶ προσέταξεν ἐτέρῳ, τότε καὶ προδότην εἶναι καὶ κακό-
νον ὑμῖν ἀπέφηνεν.

Ἐν μὲν τοίνυν τοῦτο τοιοῦτο πολίτευμα τοῦ νεανίου 136
5 τούτου, ὁμοίον γε, οὐ γάρ; οἷς ἐμοῦ κατηγορεῖ. Ἐτερον
δ' ἀναμιμνήσκεσθε. ὅτε γὰρ Πύθωνα Φίλιππος ἔπεμψε
τὸν Βυζάντιον καὶ παρὰ τῶν αὐτοῦ συμμάχων πάντων
συνέπεμψε πρέσβεις, ὥς ἐν αἰσχύνῃ ποιήσων τὴν πόλιν
καὶ δείξων ἀδικοῦσαν, τότε ἐγὼ μὲν τῷ Πύθωνι θρασυ-
10 νομένῳ καὶ πολλῷ ῥέοντι καθ' ὑμῶν οὐχ ὑπεχώρησα,
ἀλλ' ἀναστὰς ἀντεῖπον καὶ τὰ τῆς πόλεως δίκαι' οὐχὶ
προῦδωκα, ἀλλ' ἀδικοῦντα Φίλιππον ἐξήλεγξα φανερώς
οὕτως, ὥστε τοὺς ἐκείνου συμμάχους αὐτοὺς ἀνισταμέ-
νους ὁμολογεῖν· οὗτος δὲ συνηγωνίζετο καὶ τὰ ἐναντί'
15 ἐμαρτύρει τῇ πατρίδι, καὶ ταῦτα ψεύδῃ.

Καὶ οὐκ ἀπέχρη ταῦτα, ἀλλὰ πάλιν μετὰ ταῦθ' ὕστερον 137
Ἀναξίνῳ τῷ κατασκόπῳ συνίων εἰς τὴν Θράσωνος οἰκίαν
273 ἐλήφθη. καίτοι ὅστις τῷ ὑπὸ τῶν πολεμίων πεμφθέντι
μόνος μόνῳ συνῆει καὶ ἐκοινολογεῖτο, οὗτος αὐτὸς ὑπῆρ-
20 χεν τῇ φύσει κατάσκοπος καὶ πολέμιος τῇ πατρίδι. Καὶ
ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάτρους.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

[Τελέδημος Κλέωνος, Ὑπερείδης Καλλιόσχρου, Νικόμαχος
Διοφάντου μαρτυροῦσι Δημοσθένει καὶ ἐπαμύσαντο ἐπὶ τῶν

1 τούτου μέλλοντος λέγειν S^a γρ. QAY: τούτου λέγοντος S¹ FQ¹
τούτον τοῦ λέγειν Pauly | ἀπήλασεν αὐτὸν VAY 2 εἶναι om. Q
4 πολίτευμα τοῦτο τοιοῦτο Hermog. III 213 W. (237, 12 R.) 6 ἀνα-
μιμνήσκεσθαι S¹ Q 7 ἀπάντων V 8 αἰσχινῇ S¹ 10 οὐχ
(οὐκ S) ὑπεχώρησα SV Diod. XVI 85: οὐκ εἶξα οὐδ' ὑπεχώρησα
γρ. S^a γρ. QAY cf. Poll. VIII 150 12 ἐξήλεγξα τὸν Φίλιππον
Hermog. III 271 W. (290, 17 R.) 15 ψευδῇ SVAY, v. Blass ad
And. I 7, cf. Anaxim. p. 49, 2 Ham. 16 μετὰ] με Q¹ 17 ἀναξίνῳ
S (item p. 326, 3) ἀξίνῳ γρ. V ἀξείνῳ Y¹ 23 ὑπερείδης F corr. Y

στρατηγῶν εἶδέναι Δίσχλην Ἀτρομήτου Κοθωκίδην συνερχόμενον νυκτὸς εἰς τὴν Θράσωνος οἰκίαν καὶ κοινολογούμενον Ἀναξίλῳ, ὃς ἐκρίθη εἶναι κατάσκοπος παρὰ Φιλίππου. αὐταὶ ἀπεδόθησαν αἱ μαρτυρίαι ἐπὶ Νικίου, ἐκατομβαιῶνος τρίτη ἡμετέρα.]

5

- 138 Μυρία τολύων ἕτερον εἰπεῖν ἔχων περὶ αὐτοῦ παραλείπω. καὶ γὰρ οὕτω πως ἔχει. πόλλ' ἂν ἐγὼ ἔτι τούτων ἔχοιμι δεῖξαι, ὧν οὗτος κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τοῖς μὲν ἐχθροῖς ὑπηρετῶν, ἐμοὶ δ' ἐπηρεάζων ἡδύρεθον. ἀλλ' οὐ τίθεται ταῦτα παρ' ὑμῖν εἰς ἀκριβῆ μνήμην οὐδ' ἦν προσ- 10 ἦκεν ὀργήν, ἀλλὰ δεδῶκατ' ἔθει τινὶ φάουλῳ πολλὴν ἐξουσίαν τῷ βουλομένῳ τὸν λέγοντά τι τῶν ὑμῖν συμφερόντων ὑποσκελίζειν καὶ συκοφαντεῖν, τῆς ἐπὶ ταῖς λοιδορίαις ἡδονῆς καὶ χάριτος τὸ τῆς πόλεως συμφέρον ἀνταλλαττόμενοι· διόπερ ῥᾶν ἔστιν καὶ ἀσφαλέστερον 15 αἰεὶ τοῖς ἐχθροῖς ὑπηρετοῦντα μισθαρεῖν ἢ τὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐλόμενον τάξιν πολιτεύεσθαι.

- 139 Καὶ τὸ μὲν δὴ πρὸ τοῦ πολεμεῖν φανερώς συναγωνίζεσθαι Φιλίππῳ δεινὸν μὲν, ὧ γῆ καὶ θεοί, πῶς γὰρ οὐ; | κατὰ τῆς πατρίδος· δότε δ', εἰ βούλεσθε, δότ' αὐτῷ τοῦτο. 274 ἀλλ' ἐπειδὴ φανερώς ἤδη τὰ πλοῖ' ἐσεσύλητο, Χερρόνη- 21 σος ἐπορεύετο, ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἐπορεύεθ' ἄνθρωπος, οὐκέτ' ἐν ἀμφισβητησίμῳ τὰ πράγματ' ἦν, ἀλλ' ἐνειστήκει πόλεμος, ὃ τι μὲν πρότερον ἔπραξεν ὑπὲρ ὑμῶν ὁ βᾶ-

4 εκατον βαιωνος S 6 post τολύων 3 litt. eras. Q | ἕτερα... αὐτοῦ om Q¹ add. ead. m. mg. 7 ἐγὼ νῦν VAY | ἔχοιμι] posterius in ras. F 15 ἀντικαταλλαττόμενοι γρ. QAY 16 ἀεὶ FAY 17 ἡμῶν Y¹ 18 φανερώς del. Dobree 20 εἰ] in ras. F 22 ἄνθρωπος F (ἐπορεύεθ' ἄνθρωπος Q): ἀνθρώπος S¹ AY ὁ ἄνθρωπος S corr. (ἐπορεύετ' ὁ) 23 ἐν] καὶ ἦν vel ἐν Y¹ δ' ἐν Y corr. | ἀμφισβητησίμῳ S¹ | ἦν om. Y | ἐνιστήκει SA¹ 24 πρότερον] τῷ ποτ' A

σκανος οὗτος λαμβειογράφος, οὐκ ἂν ἔχοι δεῖξαι, οὐδ' ἔστιν οὔτε μείζον οὐτ' ἔλαττον ψήφισμ' οὐδὲν Αἰσχλνῆ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῇ πόλει. εἰ δέ φησι, νῦν δει-
ξάτω, ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι. ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὐδέν. καίτοι
5 δυοῖν αὐτὸν ἀνάγκη θάτερον, ἢ μηδὲν τοῖς πραττομέ-
νοις ὑπ' ἐμοῦ τότ' ἔχοντ' ἐγκαλεῖν μὴ γράφειν παρὰ
ταῦθ' ἕτερα, ἢ τὸ τῶν ἐχθρῶν συμφέρον ζητοῦντα μὴ
φέρειν εἰς μέσον τὰ τούτων ἀμείνω.

Ἄρ' οὖν οὐδ' ἔλεγεν, ὥσπερ οὐδ' ἔγραφεν, ἥνικ' ἐργά- 140
10 σασθαί τι δέοι κακόν; οὐ μὲν οὖν εἰπεῖν ἦν ἑτέρῳ. καὶ
τὰ μὲν ἄλλα καὶ φέρειν ἡδύνασθ' ὥς ἔοικεν ἡ πόλις καὶ
ποιῶν οὗτος λαυθάνειν· ἐν δ' ἐπεξηργάσαι' ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι τοιοῦτον, ὃ πᾶσι τοῖς προτέροις ἐκέθηκε τέλος·
περὶ οὗ τοὺς πολλοὺς ἀνήλωσε λόγους, τὰ τῶν Ἀμφισ-
15 σέων [τῶν] Λοκρῶν διεξιὼν δόγματα, ὥς διαστρέψων
τάληθές. τὸ δ' οὐ τοιοῦτόν ἐστιν· πόθεν; οὐδέποτε
ἐκνίψει σὺ τὰκεῖ πεπραγμένα σαντιῶ· οὐχ οὕτω πόλλ' ἐρεῖς.

Καλῶ δ' ἐναντίον ὑμῶν ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοὺς θεοὺς 141
ἅπαντας καὶ πάσας, ὅσοι τὴν χώραν ἔχουσι τὴν Ἀττικὴν,

1 οὗτος S rec. Y | λαμβειογράφος SF corr.: λαμβιογράφος F¹ Q
λαμβογράφος A λαμβειοφάγος S⁴ Fmg. Y Hermog. III 241 W.
(262, 11 R.). 242 (263, 4). 344 (359, 19) λαμβιοφάγος γρ. Q (Her-
mog. cod. PcAcPa¹ 1) λαμβειομάχος γρ. F | οὐκ] οὐδ' A 3 ὑπὲρ
S: περὶ VAY 4 ἐν γρ. QAY: ἐπὶ SV 5 ἀνάγκη αὐτὸν AY
8 τὸ μέσον Y 10 κακόν ὑμᾶς F mg. γρ. QAY | εἰπεῖν ἦν S¹: ἦν
εἰπεῖν S corr. QAY εἰπεῖν om. F 11 ἡδυνασθ' S | ὥς om. S¹ |
πόλις καὶ] πόλις & S rec. VY 12 λαυθάνειν S¹: ἐλάνθανεν
S⁴ VAY 14 ἀμφισέων S 15 τῶν ante Λοκρῶν om. Pal. del.
Wolf τῶν Λοκρῶν om. Y (scholium λοκρῶν in mg.) secl. Wun-
derlich 16 post πόθεν add. πολλοῦ γε καὶ δεῖ γρ. S⁴ γρ. VY
ex § 47 17 ἐκνίψει Y¹: ἐκνίψη SV ἐκνηψη A¹ ἐκνηψη A corr.
ἐκνίψεις Y corr. | τὰκεῖ] τὰκ in ras. S¹ | οὐχ οὕτω om. S¹ add. m.
I | οὐχ] ουτωχ (?) Y¹ 18 ὧ ἄνδρες VA 19 πάντας Y Hermog.
III 309 W. (326, 26 R.). 338 (354, 8)

καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον, ὃς πατρῷός ἐστι τῇ πόλει,
καὶ ἐπεύχομαι πᾶσι τούτοις, εἰ μὲν ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς
εἵπομι καὶ εἶπον καὶ τότε εὐθύς ἐν τῷ δήμῳ, ὅτε | πρῶ- 275
τον εἶδον τουτοῦ τὸν μισρὸν τούτου τοῦ πράγματος
ἀπτόμενον (ἔγνω γὰρ, εὐθέως ἔγνω), εὐτυχίαν μοι δοῦ- 5
ναι καὶ σωτηρίαν, εἰ δὲ πρὸς ἔχθραν ἢ φιλονικίας ἰδίας
ἔνεκ' αἰτίαν ἐπάγω τούτῳ ψευδῇ, πάντων τῶν ἀγαθῶν
ἀνόνητόν με ποιῆσαι.

- 142 Τί οὖν ταῦτ' ἐπήραμαι καὶ διετεινάμην οὕτωςι σφο-
δρῶς; ὅτι γράμματ' ἔχων ἐν τῷ δημοσίῳ κείμενα, ἐξ ὧν 10
ταῦτ' ἐπιδείξω σαφῶς, καὶ ὑμᾶς εἰδὼς τὰ πεπραγμένα
μνημονεύοντας, ἐκείνο φοβοῦμαι, μὴ τῶν εἰργασμένων
αὐτῷ κακῶν οὗτος ἐλάττων ὑποληφθῇ. ὅπερ πρότερον
συνέβη, ὅτε τοὺς τάλαιπῶρους Φωκέας ἐποίησεν ἀπολέ-
143 σθαι τὰ ψεύδη δεῦρ' ἀπαγγείλας. τὸν γὰρ ἐν Ἀμφίσσῃ 15
πόλεμον, δι' ὃν εἰς Ἑλάτειαν ἦλθε Φίλιππος καὶ δι' ὃν
ἠρέθη τῶν Ἀμφικτυόνων ἡγεμών, ὃς ἅπαντ' ἀνέτρψε
τὰ τῶν Ἑλλήνων, οὗτός ἐστιν ὁ συγκατασκευάσας καὶ
πάντων εἰς ἀνὴρ μεγίστων αἵτιος κακῶν. καὶ τότε εὐθύς
ἐμοῦ διαμαρτυρομένου καὶ βοῶντος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ „πόλε- 20
μον εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσάγεις Αἰσχλῖνι, πόλεμον Ἀμφι-
κτυονικόν“, οἱ μὲν ἐκ παρακλήσεως συγκαθήμενοι οὐκ
εἶων με λέγειν, οἱ δ' ἐθαύμαζον καὶ κενὴν αἰτίαν διὰ
144 τὴν ἰδίαν ἔχθραν ἐπάγειν ὑπελάμβανον αὐτῷ. ἦτις

3 καὶ τότε SF¹Q: τότε F corr. AY 4 τουτοῖ S¹ τοῦτον A
5 δοῦναι om. Q¹ add. m. I mg. 10 ὅτι καὶ VAY | ἔχων om. Y¹
11 ἐπεδείξω Q 12 μνημονεύοντας SF¹Q 13 ἐαυτῶι A | ὑπο-
ληφθῇ οὗτος ἐλάττων S ὑπολειφθῇ A corr. 15 ψευδῇ S ψευδῇ
VAY v. ad § 136 16 ἐλατίαν S 18 ἑλλήνων πράγματα A | συγκατα-
σκευάσας ut vid. S¹ 19 τῶν μεγίστων AY | κακῶν γεγεννημένος A
21 εἰσάγεις SAY: ἔγεις V 23 verba κενὴν αἰτίαν iterata in Y¹
erasa una cum διὰ 24 ἐπάγειν S¹: ἐπάγειν με S⁴ VAY

δ' ἡ φύσις ἄνδρες Ἀθηναῖοι γέγονεν τούτων τῶν πραγμάτων, καὶ τίνος εἵνεκα ταῦτα συνεσκευάσθη καὶ πῶς ἐπράχθη, νῦν ἀκούσατε, ἐπειδὴ τότε' ἐκωλύθητε (καὶ γὰρ εὖ πρᾶγμα συντεθεὶν ὕψεσθε καὶ μεγάλ' ὠφελήσεσθε πρὸς ἱστορίαν τῶν κοινῶν), καὶ ὅση δεινότης ἦν ἐν τῷ Φιλίππῳ θεάσασθε.

Οὐκ ἦν τοῦ πρὸς ὑμᾶς πολέμου πέρας οὐδ' ἀπαλλα- 145
 276 γῇ Φιλίππῳ, | εἰ μὴ Θηβαίους καὶ Θετταλοὺς ἐχθροὺς
 ποιήσειε τῇ πόλει· ἀλλὰ κάλπερ ἀθλῶς καὶ κακῶς τῶν
 10 στρατηγῶν τῶν ὑμετέρων πολεμούντων αὐτῷ, ὅμως ὑπ'
 αὐτοῦ τοῦ πολέμου καὶ τῶν λῆστών μυρ' ἔπασχεν κακὰ.
 οὔτε γὰρ ἐξήγετο τῶν ἐκ τῆς χώρας γιγνομένων οὐδέν,
 οὔτ' εἰσήγεθ' ὧν ἐδεῖτ' αὐτῷ· ἦν δ' οὔτ' ἐν τῇ θαλάττῃ 146
 τότε κρείττων ὑμῶν οὔτ' εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐλθεῖν δυνα-
 15 τός, μήτε Θετταλῶν ἀκολουθούντων μήτε Θηβαίων διέν-
 των· συνέβαινεν δ' αὐτῷ τῷ πολέμῳ κρατοῦντι τοὺς
 ὁποιοῦσδήποθ' ὑμεῖς ἐξεπέμπετε στρατηγούς (ἐὼ γὰρ τοῦ-
 τό γε) αὐτῇ τῇ φύσει τοῦ τόπου καὶ τῶν ὑπαρχόντων
 ἐκατέροις κακοπαθεῖν. εἰ μὲν οὖν τῆς ἰδίας ἔνεκ' ἔχθρας 147
 20 ἢ τοὺς Θετταλοὺς ἢ τοὺς Θηβαίους συμπελθοὶ βαδίζειν
 ἐφ' ὑμᾶς, οὐδέν' ἡγείτο προσέξειν αὐτῷ τὸν νοῦν· ἐὰν
 δὲ τὰς ἐκείνων κοινὰς προφάσεις λαβὼν ἡγεμὼν αἰρεθῇ,

2 εἵνεκα SV: ἔνεκεν A ἔνεκα Y 3 ἀκούσατε AY: ὑπακού-
 σατε SV ἐπακούσατε Rauchenstein (nusquam apud Dem.) | γὰρ
 om. Y 6 θεάσασθε O quod cancellis v. 3 et 5 positus neces-
 sarium non est 7 ἡμᾶς A Hermog. III 228 W. (250, 17 R.)
 12 εσηγετο SV 13 αὐτῶν Y¹ 14 κρείττων τότε V | ἐλθεῖν
 om. Y 16 δ'] τε A 19 οὖν om. A¹ add. ead. s. v. | ἔνεκεν
 Y 20 συνεπιδοῖ Y¹ συνεπιδοὶ Y corr. 21 οὐδένα A: οὐ-
 δεναν S¹ οὐδὲν ἂν S² V | ἡγείτο om. A | προσέχειν A | ἂν VAY
 22 τὰς] τῶν Y¹ | αἰρεθῇ S corr. AY corr.: ηρεθῇ S¹ ἡρεθῇ
 VY¹

ῥᾶον ἤλπιζεν τὰ μὲν παρακρούσσεσθαι, τὰ δὲ πείσειν. τί
 οὖν; ἐπιχειρεῖ, θεάσασθ' ὥς εὖ, πόλεμον ποιῆσαι τοῖς
 Ἀμφικτύοσιν καὶ περὶ τὴν πυλαίαν ταραχὴν· εἰς γὰρ
 148 ταῦτ' εὐθὺς αὐτοὺς ὑπελάμβανεν αὐτοῦ δεήσεσθαι. εἰ
 μὲν τολύυυ τοῦτ' ἢ τῶν παρ' ἑαυτοῦ πεμπομένων ἱερο- 5
 μνημόνων ἢ τῶν ἐκείνου συμμάχων εἰσηγοῖτό τις, ὑπό-
 ψεσθαι τὸ πρᾶγμ' ἐνόμιζεν, καὶ τοὺς Θηβαίους καὶ τοὺς
 Θετταλοὺς καὶ πάντας φυλάξεσθαι, ἂν δ' Ἀθηναῖος ἢ
 καὶ παρ' ὕμῶν τῶν ὑπεναντίων ὁ τοῦτο ποιῶν, εὐπόρως
 λήσειν· ὅπερ συνέβη. πῶς οὖν ταῦτ' ἐποίησεν; μισθοῦ- 10
 149 ται τουτονί. οὐδενὸς δὲ προειδότος οἶμαι τὸ πρᾶγμ'
 οὐδὲ φυλάττιοντος, ὥσπερ εἴωθε τὰ τοιαῦτα παρ' ὕμῖν |
 γίνεσθαι, προβληθεὶς πυλάγορος οὗτος καὶ τριῶν ἢ 277
 τεττάρων χειροτονησάντων αὐτὸν ἀνερρήθη. ὥς δὲ τὸ
 τῆς πόλεως ἀξίωμα λαβὼν ἀφίκετ' εἰς τοὺς Ἀμφικτύοντας, 15
 πάντα τᾶλλ' ἀφείς καὶ παριδὼν ἐπέβαινεν ἐφ' οἷς ἐμι-
 σθῶθη, καὶ λόγους εὐπροσώπους καὶ μύθους, ὅθεν ἡ
 Κιρραία χώρα καθιερώθη, συνθείς καὶ διεξελεθὼν ἀνδρώ-
 πους ἀπείρους λόγων καὶ τὸ μέλλον οὐ προορωμένους,
 150 τοὺς ἱερομνήμονας, πείθει ψηφίσασθαι περιελθεῖν τὴν 20
 χώραν, ἣν οἱ μὲν Ἀμφισσεῖς σφῶν αὐτῶν οὕσαν γεωρ-
 γεῖν ἔφασαν, οὗτος δὲ τῆς ἱερᾶς χώρας ἡτιᾶτ' εἶναι, οὐ-
 δεμίαν δίκην τῶν Λοκρῶν ἐπαγόντων ἡμῖν, οὐδ' ἂν νῦν
 οὗτος προφασίζεται, λέγων οὐκ ἄληθῆ. γνώσεσθε δ' ἐκεί-

1 παρακρούσσεσθε F¹ 2 ἐπιχειρεῖ] primum ι in ras. F 3 εἰς]
 οἷς F s. v. Y¹ 4 αὐτοὺς om. A 5 τοῦτο ἢ S (ἢ fortasse ab
 alia m.) QA: τοῦτον ἢ F corr. τοῦτο Y corr. τουτονί F¹ τοῦτον Y¹
 6 εἰσηγοῖτο F corr. AY: εἰσηγειτο SQ | υποψεσθε S¹ 8 ἅπαντας
 AY | φυλάξεσθαι SV: φυλάξασθαι AY 13 πυλάγορος S¹ A corr.
 Harpocr.: πυλάγορας S corr. VA¹ Y | καὶ del. Cobet 20 τοὺς ἱερο-
 μνήμονας suspectabat Westermann 24 οὗτος προφ. λέγων S: οὗτος
 λέγων προφ. V προφ. οὗτος λέγων A προφ. λέγων Y | γνώσεσθαι S

θεν. οὐκ ἐνῆν ἄνευ τοῦ προσκαλέσασθαι δῆπου τοῖς
 Λοκροῖς δίκην κατὰ τῆς πόλεως τελέεσθαι. τίς οὖν ἐκλή-
 τευσεν ἡμᾶς; ἐπὶ ποίας ἀρχῆς; εἰπὲ τὸν εἰδόντα, δεῖξον.
 ἀλλ' οὐκ ἂν ἔχοις, ἀλλὰ κενῇ προφάσει ταύτη κατεχρῶ
 5 καὶ ψευδεῖ. περι|όντων τολύνν τὴν χώραν τῶν Ἀμφικτυό- 151
 νων κατὰ τὴν ὑφήγησιν τὴν τούτου, προσπεσόντες οἱ
 Λοκροὶ μικροῦ κατηκόντισαν ἅπαντας, τινὰς δὲ καὶ συν-
 ἤρπασαν τῶν ἱερομνημόνων. ὥς δ' ἅπαξ ἐκ τούτων
 ἐγκλήματα καὶ πόλεμος πρὸς τοὺς Ἀμφισσεῖς ἐταράχθη,
 10 τὸ μὲν πρῶτον ὁ Κόττυφος αὐτῶν τῶν Ἀμφικτυόνων
 ἤγαγε στρατιάν, ὥς δ' οἱ μὲν οὐκ ἦλθον, οἱ δ' ἐλθόντες
 οὐδὲν ἐποιοῦν, εἰς τὴν ἐπιούσαν πυλαίαν ἐπὶ τὸν Φίλιπ-
 πον εὐθὺς ἡγεμόν' ἦγον οἱ κατεσκευασμένοι καὶ πάλαι
 πονηροὶ τῶν Θετταλῶν καὶ τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν.
 15 καὶ προφάσεις εὐλόγους εἰλήφεσαν· ἥ γὰρ αὐτοὺς εἰς- 152
 278 φέρειν καὶ ξένους τρέφειν | ἔφασαν δεῖν καὶ ζημοῦν
 τοὺς μὴ ταῦτα ποιοῦντας ἢ ἐκείνους αἰρεῖσθαι. τί δεῖ τὰ
 πολλὰ λέγειν; ἥρθε γὰρ ἐκ τούτων ἡγεμών. καὶ μετὰ
 ταῦτ' εὐθέως δύναμιν συλλέξας καὶ παρελθὼν ὥς ἐπὶ
 20 τὴν Κιρραίαν, ἐρρῶσθαι φράσας πολλὰ Κιρραίοις καὶ
 Λοκροῖς τὴν Ἑλλάτειαν καταλαμβάνει. εἰ μὲν οὖν μὴ μετέ- 153
 γνωσαν εὐθέως, ὥς τοῦτ' εἶδον, οἱ Θηβαῖοι καὶ μεθ'

1 προκαλέσασθαι FA 2 συντελέσασθαι VY | ἐκκλήτευσεν S
 corr. 3 ἐπὶ A: ἀπὸ SVY 4 κενῇ] καινῇ SA 6 ευφηγησιν S¹
 7 μικροῦ μὲν VAY | κατηκόντισαν ἅπαντας S (pr. m. ut vid.) mg.
 A: ἅπαντας om. S¹ ἅπαντας κατηκόντισαν (-ησαν F¹) VY | τινες
 Q¹ corr. s. v. I 8 τῶν ἱερομνημόνων del. Herwerden 9 ἐταράχθη]
 ἐτάχθη A 11 οἱ δ' ἐλθόντες om. S¹ add. S^a οὐκ <ἦλθον, οἱ δ'>
 ἦλθον Sauppe 16 sq. ζημοῦν τοὺς] ζημιούντος Y¹ 17 τὰ in
 ras. 6 vel 7 litt. A¹ 19 εὐθὺς VY | ὁ φίλιππος δύναμιν A
 20 κίρραν S | ἐρρῶσθε S ἐρρωσθε Q | πολλὰ φράσας A | καὶ κίρ-
 ραίοις VY 22 εὐθέως S γρ. QAY corr.: εὐθὺς FQ text. Y¹ |
 ὥς τοῦτ' εἶδον οἱ S γρ. QA: om. FQ text. Y

ἡμῶν ἐγένοντο, ὥσπερ χειμάρρους ἂν ἅπαν τοῦτο τὸ
 προῶγμ' εἰς τὴν πόλιν εἰσέπεσεν· νῦν δὲ τό γ' ἐξαίφνης
 ἐπέσχον αὐτὸν ἐκεῖνοι, μάλιστα μὲν ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
 θεῶν τινὸς εὐνοίᾳ πρὸς ὑμᾶς, εἴτα μέντοι καὶ ὅσον καθ'
 ἔν' ἄνδρα, καὶ δι' ἐμέ. δὸς δέ μοι τὰ δόγματα ταῦτα
 καὶ τοὺς χρόνους ἐν οἷς ἕκαστα πέπρακται, ἵν' εἰδῇθ'
 ἡλίκα πράγμαθ' ἢ μιὰρὰ κεφαλὴ ταράξας' αὕτη δίκην
 154 οὐκ ἔδωκε. λέγε μοι τὰ δόγματα.

ΔΟΓΜΑ ΑΜΦΙΚΤΥΝΩΝ

[Ἐπὶ ἱερέως Κλειναγόρου, ἑαρινῆς πυλαίας, ἔδοξε τοῖς πυ- 10
 λαγόροις καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῷ κοινῷ
 τῶν Ἀμφικτυόνων, ἐπειδὴ Ἀμφισσεῖς ἐπιβαίνουσιν ἐπὶ τὴν
 ἱερὰν χώραν καὶ σπείρουσι καὶ βοσκήμασι κατανέμουσιν, ἐπ-
 ελθεῖν τοὺς πυλαγόρους καὶ τοὺς συνέδρους καὶ στήλαις δια-
 λαβεῖν τοὺς ὅρους, καὶ ἀπειπεῖν τοῖς Ἀμφισσεῦσιν τοῦ λοιποῦ 15
 μὴ ἐπιβαίνειν.]

ἜΤΕΡΟΝ ΔΟΓΜΑ

155 [Ἐπὶ ἱερέως Κλειναγόρου, ἑαρινῆς πυλαίας, ἔδοξε τοῖς πυ-
 λαγόροις καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων | καὶ τῷ κοινῷ 279
 τῶν Ἀμφικτυόνων· ἐπειδὴ οἱ ἐξ Ἀμφίσσης τὴν ἱερὰν χώραν 20
 κατανειμάμενοι γεωργοῦσι καὶ βοσκήματα νέμουσιν καὶ κωλύ-
 μενοι τοῦτο ποιεῖν ἐν τοῖς ὅπλοις παραγενόμενοι τὸ κοινὸν
 τῶν Ἑλλήνων συνέδριον κεκωλύκασιν μετὰ βίας, τινὰς δὲ καὶ
 τετραυματίκασιν, [καί] τὸν στρατηγὸν τὸν ἡρημένον τῶν Ἀμφι-

2 τό γ' S Q: τό γ' F τό τε Y τοῦτό γε A τοῦξαίφνης Cobet
 3 αὐτὸν S γρ. V Y: om. V text. A del. Christ 8 οὐ δέδωκε(ν)
 AY | καὶ μοι λέγε A 9 ΔΟΓΜΑΤΑ SVY 10 πυλαγόροις Y
 corr. 11 sq. καὶ τῷ ... Ἀμφικτυόνων om. SF 14 διαβαλεῖν Q
 17 titulus deest in AY text., recte quoniam absunt decreta
 18 εαρινῆς S corr. 24 τετραυματήκασιν Y | καὶ post H. Wol-
 fium del. G. H. Schaefer

κτυόνων Κόττυφον τὸν Ἀρκάδα πρεσβεῦσαι πρὸς Φίλιππον τὸν Μακεδόνα, καὶ ἀξιοῦν ἵνα βοηθήσῃ τῷ τε Ἀπόλλωνι καὶ τοῖς Ἀμφικτύοσιν, ὅπως μὴ περιίδῃ ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν Ἀμφισσέων τὸν θεὸν πλημμελούμενον· καὶ διότι αὐτὸν στρατηγὸν 5 αὐτοκράτορα αἰροῦνται οἱ Ἕλληνες οἱ μετέχοντες τοῦ συνέδριου τῶν Ἀμφικτυόνων.]

Λέγε δὴ καὶ τοὺς χρόνους ἐν οἷς ταῦτ' ἐγίνετο· εἰσὶ γὰρ καθ' οὗς ἐπυλαγόρησεν οὗτος. λέγε.

ΧΡΟΝΟΙ

10 [Ἀρχων Μνησιθίδης, μηνὸς ἀνθεστηριωνος ἕκτη ἐπὶ δέκα.]

Δὸς δὴ τὴν ἐπιστολὴν ἦν, ὥς οὐχ ὑπήκουον οἱ Θη- 156
βαῖοι, πέμπει πρὸς τοὺς ἐν Πελοποννήσῳ συμμάχους ὁ Φίλιππος, ἵν' εἰδῇτε καὶ ἐκ ταύτης σαφῶς, ὅτι τὴν μὲν ἀληθῆ πρόφασιν τῶν πραγμάτων, τὸ ταῦτ' ἐπὶ τὴν Ἑλ-
15 λάδα καὶ τοὺς Θηβαίους καὶ ὑμᾶς πρᾶττειν, ἀπεκρύπτετο, κοινὰ δὲ καὶ τοῖς Ἀμφικτύοσιν δόξαντα ποιεῖν προσε-
ποιεῖτο· ὁ δὲ τὰς ἀφορμὰς ταύτας καὶ τὰς προφάσεις αὐτῷ παρασχὼν οὗτος ἦν. λέγε. |

280

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

20 [Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Πελοποννησίων τῶν ἐν τῇ 157
συμμαχίᾳ τοῖς δημιουργοῖς καὶ τοῖς συνέδροις καὶ τοῖς ἄλλοις
συμμάχοις πᾶσι χαίρειν. ἐπειδὴ Λοκροὶ οἱ καλούμενοι Ὀζόλαι,
κατοικοῦντες ἐν Ἀμφίρρῳ, πλημμελοῦσιν εἰς τὸ ἱερόν τοῦ Ἀπόλ-

10 μνησιθίδης F¹Q | ἀνθεστηριωνος Q | δέκα Taylor: δεκάτη SVY cf. XIX 58 11 δὴ μοι VY | υπηκουσαν S¹ 12 τοὺς om. F¹ add. F rec. 18 αὐτῷ παρασχὼν οὗτος ἦν γρ. Q mg: αὐτῷ παρασχὼν S¹ (add. οὗτος ἦν αὐτῷ S^a) παραδοὺς αὐτῷ οὗτος ἦν VY παραδοὺς οὗτος ἦν αὐτῷ A αὐτῷ secl. Lipsius 22 οἱ λοκροὶ Y

λωνος τοῦ ἐν Δελφοῖς καὶ τὴν ἱερὰν χώραν ἐρχόμενοι μεθ' ὀπλων λεηλατοῦσιν, βούλομαι τῷ θεῷ μεθ' ὑμῶν βοηθεῖν καὶ ἀμύνεσθαι τοὺς παραβαλόντάς τι τῶν ἐν ἀνθρώποις εὐσεβῶν· ὥστε συναντᾶτε μετὰ τῶν ὀπλων εἰς τὴν Φωκίδα, ἔχοντες ἐπισιτισμὸν ἡμερῶν τετταράκοντα, τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς λῶου, ὥς ἡμεῖς ἄγομεν, ὥς δὲ Ἀθηναῖοι, βοηδρομιῶνος, ὥς δὲ Κορίνθιοι, πανήμου. τοῖς δὲ μὴ συναντήσασι πανδημεὶ χρησόμεθα τοῖς ἐν τοῖς συμβόλοις ἡμῖν κειμένοις ἐπιζημίους. εὐτυχεῖτε.]

- 158 Ὅραθ' ὅτι φεύγει τὰς ἰδίας προφάσεις, εἰς δὲ τὰς Ἀμφικτυονικὰς καταφεύγει. τίς οὖν ὁ ταῦτα συμπαράσκειν-
 10 σας αὐτῷ; τίς ὁ τὰς προφάσεις ταύτας ἐνδούς; τίς ὁ τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων μάλιστ' αἴτιος; οὐχ οὗτος; μὴ τοίνυν λέγεται ὅ ἄνδρες Ἀθηναῖοι περιόντες, ὥς ὑφ' ἐνὸς τοιαῦτα πέπονθεν ἡ Ἑλλὰς ἀνθρώπου. οὐχ ὑφ' ἐνός, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν καὶ πονηρῶν τῶν παρ' ἐκάστοις, 15
 159 ὃ γῆ καὶ θεοί· ὧν εἷς οὗτος, ὅν, εἰ μὴδὲν εὐλαβηθέντα τάληθες εἰπεῖν δέοι, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμ' ἔργωγε κοινὸν ἀλιτήριον τῶν μετὰ ταῦτ' ἀπολωλότων ἀπάντων εἰπεῖν, ἀνθρώπων, τόπων, πόλεων· ὁ γὰρ τὸ σπέρμα παρασχών, οὗτος τῶν φύντων κακῶν αἴτιος. ὅν ὅπως ποτ' οὐκ εὐ- 20
 281 θὺς | ἰδόντες ἀπεστράφητε θανμάζω. πλὴν πολὺ τι σκότος ὥς ἔοικεν ἐστὶν παρ' ὑμῖν πρὸ τῆς ἀληθείας.

1 post ἐρχόμενοι 3 litt. eras. Q 3 ἀμύνεσθαι S¹: ἀμύνασθαι S corr. VY 5 τεσσαράκοντα SV μ Y 7 πανέμου Y corr. 8 τοῖς ἐν τοῖς συμβόλοις Westermann: τοῖς δὲ συμβούλοις SVY | τοῖς . . . κειμένοις del. G. H. Schaefer | ὑμῖν Y corr. | ἐπιζημίους] ε in ras. S 9 φεύγει μὲν VAY 10 παρασκευάσας A 13 λέγετε om. S¹ add. S^a 15 τῶν om. S¹ τῶν παρ' ἐκάστοις om. Q 16 οὗτος S: οὗτός ἐστιν VAY 17 αλιτήριον S¹ (?) ἀλειτήριον Blass cf. Hatch, Harvard Studies XIX p. 162 n. 20 κακῶν punctis supra positus del. F om. Y Bekker | οὐκ in ras. A¹ 22 ἐστὶν ὥς ἔοικε Y

Συμβέβηκεν τοίνυν μοι τῶν κατὰ τῆς πατρίδος τούτου 160
 πεπραγμένων ἀφαμένω, εἰς ᾧ τούτοις ἐναντιούμενος αὐ-
 τὸς πεπολίτευμαι ἀφίχθαι, ᾧ πολλῶν μὲν ἔβλεκ' ἂν εἰ-
 κώτως ἀκούσαιτέ μου, μάλιστα δ' ὅτι αἰσχρόν ἐστιν ᾧ
 5 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ ἐγὼ μὲν τὰ ἔργα τῶν ὑπὲρ ὑμῶν
 πόνων ὑπέμεινα, ὑμεῖς δὲ μηδὲ τοὺς λόγους αὐτῶν ἀνέ-
 ξεσθε. ὁρῶν γὰρ ἐγὼ Θηβαίους, σχεδὸν δὲ καὶ ὑμᾶς 161
 ὑπὸ τῶν τὰ Φίλιππον φρονούντων καὶ διεφθαρμένων παρ'
 ἐκατέροις, ὃ μὲν ἦν ἀμφοτέροις φοβερόν καὶ φυλακῆς
 10 πολλῆς δεόμενον, τὸ τὸν Φίλιππον ἔαν ἀνέξανεσθαι, παρο-
 ρῶντας καὶ οὐδὲ καθ' ἓν φυλαττομένους, εἰς ἔχθραν δὲ
 καὶ τὸ προσκρούειν ἀλλήλοις ἐτοίμως ἔχοντας, ὅπως τοῦτο
 μὴ γένοιτο παρατηρῶν διετέλουν, οὐκ ἀπὸ τῆς ἐμμαντοῦ
 γνώμης μόνον ταῦτα συμφέρειν ὑπολαμβάνων, ἀλλ' εἰδὼς 162
 15 Ἀριστοφῶντα καὶ πάλιν Εὐβουλον πάντα τὸν χρόνον
 βουλομένους πρᾶξαι ταύτην τὴν φιλίαν, καὶ περὶ τῶν
 ἄλλων πολλάκις ἀντιλέγοντας ἑαυτοῖς τοῦθ' ὁμογνω-
 μονοῦντας αἰεὶ. οὐς σὺ ζῶντας μὲν ᾧ κίναδος κολακεύων
 παρηκολούθεις, τεθνεώτων δ' οὐκ αἰσθάνει κατηγορῶν.
 20 ἂν γὰρ περὶ Θηβαίων ἐπιτιμᾶς ἐμοί, ἐκείνων πολὺ μᾶλλον
 ἢ ἐμοῦ κατηγορεῖς, τῶν πρότερον ἢ ἐγὼ ταύτην τὴν συμ-
 μαχίαν δοκιμασάντων. ἀλλ' ἐκεῖσ' ἐπάνειμι, ὅτι τὸν ἐν 163
 Ἀμφίρσῃ πόλεμον τούτου μὲν ποιήσαντος, συμπερανα-
 24 μένων δὲ τῶν ἄλλων τῶν συνεργῶν αὐτῷ τὴν πρὸς Θη-
 282 βαίους ἔχθραν, συνέβη τὸν Φίλιππον ἐλθεῖν ἐφ' ἡμᾶς,

3 ἀφίχθαι om. S¹ add. S^a | ἔβλεκ' ἂν S: ἐνεκα VAY 4 ἀκού-
 σαιτε QY: ἀκούσετε SF ἀκούσατε A 8 φρονούντων S γε. QA
 corr. a I m.: πραττόντων FQ text. A¹Y 10 τον το τον S¹
 13 γένοιτο S: γενήσεται VAY 17 ἑαυτοῖς om. S¹ | εἰς τοῦτο A
 18 ὡς κίναδος A 19 αἰσθάνει S: αἰσχύνει VAY 21 προτέ-
 ρων cod. Coisl. Hertlein 23 τούτους S¹ 24 τοὺς θηβαίους VY

οὔπερ ἔνεκα τὰς πόλεις οὗτοι συνέκρουον, καὶ εἰ μὴ προ-
 ἐξανέστημεν μικρόν, οὐδ' ἀναλαβεῖν ἂν ἡδυνήθημεν·
 οὔτω μέχρι πόρρω προήγαγον οὗτοι. ἐν οἷς δ' ἦτ' ἡδη
 τὰ πρὸς ἀλλήλους, τουτῶν τῶν ψηφισμάτων ἀκούσαντες
 καὶ τῶν ἀποκρισέων εἴσεσθε. Καὶ μοι λέγε ταῦτα λαβών. 5

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

- 164 [Ἐπ' ἄρχοντος Ἡροπύθου, μηνὸς ἐλαφβολιδῶνος ἕκτη φθί-
 νοντος, φυλῆς πρυτανευούσης Ἐρεχθίδος, βουλῆς καὶ στρα-
 τηγῶν γνώμη· ἐπειδὴ Φίλιππος ἃς μὲν κατέλληφεν πόλεις τῶν
 ἄστυγειτόνων, τινὰς δὲ πορθεῖ, κεφαλαίῳ δ' ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν 10
 παρασκευάζεται παραγίνεσθαι, παρ' οὐδὲν ἡγούμενος τὰς ἡμε-
 τέρας συνθήκας, καὶ τοὺς ὅρκους λύειν ἐπιβάλλεται καὶ τὴν
 εἰρήνην, παραβαίνων τὰς κοινὰς πίστεις, δεδόχθαι τῇ βουλῇ
 καὶ τῷ δήμῳ πέμπειν πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, οὔτινες αὐτῷ δια-
 λέξονται καὶ παρακαλέσουσιν αὐτὸν μάλιστα μὲν τὴν πρὸς ἡμᾶς 15
 ὁμόνοϊαν διατηρεῖν καὶ τὰς συνθήκας, εἰ δὲ μή, πρὸς τὸ βου-
 λεύσασθαι δοῦναι χρόνον τῇ πόλει καὶ τὰς ἀνοχὰς ποιήσασθαι
 μέχρι τοῦ θαρρηλιῶνος μηνός. ἡρέθησαν ἐκ βουλῆς Σίμος
 Ἀναγυράσιος, Εὐθύδημος Φυλάσιος, Βουλαγόρας Ἀλωπεκῆθεν.

ΨΗΦΙΣΜΑ

20

- 165 Ἐπ' ἄρχοντος Ἡροπύθου, μηνὸς μουνηχιῶνος ἔνῃ καὶ νέᾳ,
 πολεμάρχου γνώμη· ἐπειδὴ Φίλιππος εἰς ἄλλοτριότητα Θη-
 βαίους πρὸς ἡμᾶς ἐπιβάλλεται καταστῆσαι, παρεσκευάσται δὲ

1 προσεξανέστημεν S¹ 2 ἀναλαβεῖν SF corr. QAY: ἂν ἀνα-
 λαβεῖν F¹ post ἀναλαβεῖν add. αὐτοὺς VY | ἐδυνήθημον A 3 πορ-
 ροι S | προήγαγον] ante ἡγαγον ras. 1 vel 2 litt. Q | οὗτοι γρ. S^d
 γρ. Q (οὐ προσγράφοντες τὴν ἐχθραν S^d γρ. Q) A: οὗτοι τὴν ἐχ-
 θραν S γρ. V οὗτοι τὸ πρᾶγμα VY 4 τούτων A 5 καὶ μοι...
 § 165 δήμον om. A 6 ΨΗΦΙΣΜΑ Y | decreta om. pap. Ryl.
 9 et v. 22 γνώμη Y Blass; γνώμη SV, cf. § 37 al. 10 πορ-
 θεῖν S¹ 19 ἀναγυράσιος SVY, corr. Reiske | Φυλάσιος Voemel
 et Boehnecke: φλειάσιος S¹ αλιάσιος S corr. VY | βουλαγόρας Y
 20 ΕΤΕΡΟΝ ΨΗΦΙΣΜΑ Y

καὶ παντὶ τῷ στρατεύματι πρὸς τοὺς ἔγγιστα τῆς Ἀττικῆς παρα-
 288 γίνεσθαι | τόπους, παραβαίνων τὰς πρὸς ἡμᾶς ὑπαρχούσας
 αὐτῷ συνθήκας, δεδοχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ πέμψαι πρὸς
 αὐτὸν κήρυκα καὶ πρέσβεις, οἵτινες ἀξιώσουσιν καὶ παρακαλέ-
 5 σουσιν αὐτὸν ποιήσασθαι τὰς ἀνοχάς, ὅπως ἐνδεχομένως ὁ
 δῆμος βουλευσῇται· καὶ γὰρ νῦν οὐ κέκρικεν βοηθεῖν ἐν οὐ-
 δεινῇ τῶν μετρίων. ἤρεθθησαν ἐκ βουλῆς Νέαρχος Σωσινόμου,
 Πολυκράτης Ἐπίφρονος, καὶ κῆρυξ Εὐνόμος Ἀναφλύστιος ἐκ
 τοῦ δήμου.]

10 Λέγε δὴ καὶ τὰς ἀποκρίσεις.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΑΘΗΝΑΙΟΙΣ

[Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ 166
 τῷ δήμῳ χαίρειν. ἦν μὲν ἀπ' ἀρχῆς εἴχετε πρὸς ἡμᾶς αἵρεσιν,
 οὐκ ἄγνωσθ, καὶ τίνα σπουδὴν ποιεῖσθε προσκαλέσασθαι βου-
 15 λόμενοι Θετταλοὺς καὶ Θηβαίους, ἔτι δὲ καὶ Βοιωτοὺς· βέλ-
 τιον δ' αὐτῶν φρονούντων καὶ μὴ βουλομένων ἐφ' ὑμῖν ποι-
 ῆσασθαι τὴν ἑαυτῶν αἵρεσιν, ἀλλὰ κατὰ τὸ συμφέρον ἱσταμέ-
 νων, νῦν ἐξ ὑποστροφῆς ἀποστείλαντες ὑμεῖς πρὸς με πρέσβεις
 καὶ κήρυκα συνθηκῶν μνημονεύετε καὶ τὰς ἀνοχὰς αἰτεῖσθε,
 20 κατ' οὐδὲν ὑφ' ἡμῶν πεπλημμελημένοι. ἐγὼ μέντοι ἀκούσας
 τῶν πρεσβευτῶν συγκατατίθεμαι τοῖς παρακαλουμένοις καὶ ἔτοι-
 μός εἰμι ποιεῖσθαι τὰς ἀνοχὰς, ἃν περ τοὺς οὐκ ὀρθῶς συμ-
 βουλευόντας ὑμῖν παραπέμψαντες τῆς προσηκούσης ἀτιμίας
 ἀξιώσητε. ἔρρωσθε.]

2 παραβαίνων S¹ 5 ἐνδεχομένων SVY¹ ἐνδεχόμενον Y corr.
 6 ἐπ' οὐδενὶ Dobree 11 ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ SQY ΕΠΙΣΤΟΛΗ
 ΦΙΛΙΠΠΟΥ. ΨΗΦΙΣΜΑ Α ΑΘΗΝΑΙΟΙΣ om. Y text. 14 ἐποιεῖσθε
 H. Wolf | προσκαλέσασθαι Y conl. Dobree (scil. εἰς φιλίαν) 19
 κήρυκα Reiske: κήρυκας SVY 20 πεπλημμενοι S¹ (corr. S^d) πε-
 πληγμένοι Y¹ 21 συγκατατιθέναι S¹ cf. 338, 6 22 τοὺς]
 τουτους S 24 ἀξιώσητε] ἐξιώσητε Y¹ | ἔρρωσθε om. Q

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΘΗΒΑΙΟΙΣ

167 [Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Θηβαίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ
 δήμῳ χαίρειν. ἐκομισάμην τὴν παρ' ὑμῶν ἐπιστολήν, δι' ἧς
 μοι τὴν ὁμόνοιαν καὶ τὴν εἰρήνην † τως εμοι ειτε. πυνθά- 284
 νομαι μέντοι διότι πᾶσαν ὑμῖν Ἀθηναῖοι προσφέρονται φιλο-
 τιμίαν βουλόμενοι ὑμᾶς συγκαταίνους γενέσθαι τοῖς ὑπ' αὐτῶν
 παρακαλουμένοις. πρότερον μὲν οὖν ὑμῶν κατεγύγνωσκον ἐπὶ
 τῷ μέλλειν πείθεσθαι ταῖς ἐκείνων ἐλπίσιν καὶ ἐπακολουθεῖν
 αὐτῶν τῇ προαιρέσει. νῦν δ' ἐπιγνοὺς ὑμᾶς τὰ πρὸς ἡμᾶς ἐξη-
 τηκότας ἔχειν εἰρήνην μᾶλλον ἢ ταῖς ἐτέρων ἐπακολουθεῖν 10
 γνώμας, ἥσθην καὶ μᾶλλον ὑμᾶς ἐπαινῶ κατὰ πολλά, μάλιστα
 δ' ἐπὶ τῷ βουλευσασθαι περὶ τούτων ἀσφαλέστερον καὶ τὰ πρὸς
 ἡμᾶς ἔχειν ἐν εὐνοίᾳ· ὅπερ οὐ μικρὰν ὑμῖν οἴσειν ἐπιτίξω βο-
 πήν, ἐάν περ ἐπὶ ταύτης μένητε τῆς προθέσεως. ἔρρωσθε.]

168 Οὕτω διαθεις ὁ Φίλιππος τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλας 15
 διὰ τούτων καὶ τούτοις ἐπαρθεις τοῖς ψηφίσμασιν καὶ
 ταῖς ἀποκρίσεσιν, ἤκεν ἔχων τὴν δύναμιν καὶ τὴν Ἑλλά-
 τειαν κατέλαβεν, ὥς οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο ἔτι συμπνευ-
 σάντων ἂν ἡμῶν καὶ τῶν Θηβαίων. ἀλλὰ μὴν τὸν τότε

1 ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ SQ 4 καὶ τὴν εἰρηνην τως εμοι ειτε S¹, ante
 τως add. ὅν m. rec. καὶ τὴν εἰρήνην ἀνανεοῦσθε καὶ τὴν εἰρήνην
 τως εμοι ειτε F¹ καὶ τὴν εἰρήνην ἀνανεοῦσθε καὶ τὴν εἰρήνην lac.
 11 litt. Q καὶ τὴν εἰρήνην ἀνανεοῦσθε F corr. Y [traditum erat
 καὶ τὴν εἰρήνην τως εμοι ειτε, correctum in mg. καὶ τὴν εἰρήνην
 ἀνανεοῦσθε, in F(Q) utrumque inrepsit in textum] καὶ τὴν εἰρή-
 νην ὅντως ἐποιεῖτε post Dobraeum Voemel κ. τ. εἰρ. προσομολο-
 γεῖτε L. Spengel; fuitne κ. τ. εἰρ. πιστῶς ἐμπεδοῦτε? 5 νῦν
 ut vid. S¹ 6 συγκαταίνους S¹ 7 μὲν om. Y 11 μᾶλλον
 suspectat Sauppe, μάλα conl. Voemel | κατὰ S corr.: καὶ τὰ S¹ VY
 15 ὁ om. Dion. Hal. ad Amm. 743 R. | ἀλλήλους Y 18 ἔτι ἐπὶ
 S¹ | συμπνευσάντων ἂν Elmsley (cf. Hesych. συμπνευσάντων· ὁμο-
 νοησάντων): συμπνευσόντων ἂν SA συμπνευσόντων ἡμῶν ἂν Dion.,
 συμπνευσόντων VY 19 ὑμῶν V ὑμῶν Y

συμβάντ' ἐν τῇ πόλει θόρυβον ἵστε μὲν ἅπαντες· μικρὰ δ' ἀκούσαθ' ὅμως αὐτὰ τὰναγκαιότατα.

Ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἥκε δ' ἀγγέλων τις ὡς τοὺς πρὸν- 169
 τάνεις ὡς Ἑλάτεια κατέλληπται. καὶ μετὰ ταῦθ' οἱ μὲν
 5 εὐθύς ἐξαναστάντες μεταξὺ δειπνοῦντες τοὺς τ' ἐκ τῶν
 σκηνῶν τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐξεῖργον καὶ τὰ γέρο' ἐνε-
 πίμπρασαν, οἱ δὲ τοὺς στρατηγούς μετεπέμποντο καὶ τὸν
 σαλπικτὴν ἐκάλουν· καὶ θορύβου πλήρης ἦν ἡ πόλις. τῇ
 δ' ὕστερα, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, οἱ μὲν πρυτάνεις τὴν βου-
 10 λὴν ἐκάλουν εἰς τὸ βουλευτήριον, ὑμεῖς δ' εἰς τὴν ἐκκλη-
 285 σίαν ἐπορεύεσθε, καὶ πρὶν ἐκείνην χρηματίσαι καὶ προ-
 βουλευσάι, πᾶς ὁ δῆμος ἄνω καθῆτο. καὶ μετὰ ταῦτα ὡς 170
 ἦλθεν ἡ βουλὴ καὶ ἀπήγγειλαν οἱ πρυτάνεις τὰ προσηγ-
 γελμέν' αὐτοῖς καὶ τὸν ἥκοντα παρήγαγον κἀκείνος εἶπεν,
 15 ἡρώτα μὲν ὁ κῆρυξ „τίς ἀγορεύειν βούλεται;“ παρῆι δ'
 οὐδεὶς. πολλάκις δὲ τοῦ κήρυκος ἐρωτῶντος οὐδὲν μάλ-
 λον ἀνίστατ' οὐδεὶς, ἀπάντων μὲν τῶν στρατηγῶν παρόν-
 των, ἀπάντων δὲ τῶν ῥητόρων, καλούσης δὲ τῆς [κοινῆς]
 πατρίδος [φωνῆς] τὸν ἐροῦνθ' ὑπὲρ σωτηρίας· ἦν γὰρ
 20 ὁ κῆρυξ κατὰ τοὺς νόμους φωνὴν ἀφίησι, ταύτην κοινὴν
 τῆς πατρίδος δίκαιόν ἐστιν ἡγεῖσθαι. καίτοι εἰ μὲν τοὺς 171

1 ἐν om. A 2 αὐτὰ τὰ om. S¹ in fine col. add. S rec.
 4 cf. Oxyrh. pap. VI n. 858, 25 6 ἐνεπίμπρασαν] ἀνεπιτάννυσαν
 Girard coll. schol. ad Aristoph. Ach. 22 8 σαλπικτὴν AY corr.
 pap. cf. Croenert, Mem. Graeca Herc. p. 71 11 ἐπορεύεσθε]
 superscr. αἰ super postr. ε S rec. 12 καθῆστο AY cf. Plat. Euthyd.
 271^a | cf. Oxyrh. pap. v. 32 13 ἦλθεν SQA: εἰσῆλθεν FY 14 αὐτοῖς A
 16 πολλάκι Y cf. Croenert p. 142sq. 17 post στρατηγῶν ras. 3
 litt. S 18 ἀπάντων om. S¹ add. S^d 18sq. τῆς κοινῆς πατρίδος
 φωνῆς S¹ τῆς κοινῆς πατρίδος φωνῆι S corr. τῆς κοινῆς τῆς
 πατρίδος φωνῆς VY corr. τῇ κοινῇ τῆς πατρίδος φωνῇ AY¹
 τῆς πατρίδος τῇ κοινῇ φωνῇ γρ. S^d γρ. Q; corr. Lipsius, Weil
 19 ἦν . . . 22 ἡγεῖσθαι del. Dobree 21 ἐστιν om. F | τοὺς] τοῦ A¹

σωθῆναι τὴν πόλιν βουλομένους παρελθεῖν ἔδει, πάν-
 τες ἂν ὑμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι ἀναστάντες ἐπὶ τὸ
 βῆμ' ἐβαδίζετε (πάντες γὰρ οἶδ' ὅτι σωθῆναι αὐτὴν
 ἐβούλεσθε)· εἰ δὲ τοὺς πλουσιωτάτους, οἱ τριακόσιοι·
 εἰ δὲ τοὺς ἀμφοτέρωθεν ταῦτα, καὶ εὖνους τῇ πόλει καὶ 5
 πλουσίους, οἱ μετὰ ταῦτα τὰς μεγάλας ἐπιδόσεις ἐπιδόν-
 172 τες· καὶ γὰρ εὐνοία καὶ πλούτῳ τοῦτ' ἐποίησαν. ἀλλ'
 ὥς ἔοικεν ἐκείνος ὁ καιρὸς καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη οὐ μόνον
 εὖνουν καὶ πλούσιον ἄνδρ' ἐκάλει, ἀλλὰ καὶ παρηκολου-
 θηκότα τοῖς πράγμασιν ἐξ ἀρχῆς καὶ συλλελογισμένον 10
 ὁρθῶς, τίνος ἔνεκα ταῦτ' ἔπραττεν ὁ Φίλιππος καὶ τί
 βουλόμενος· ὁ γὰρ μὴ ταῦτ' εἰδὼς μὴδ' ἐξητακῶς πόρ-
 ρωθεν, οὐτ' εἰ εὖνους ἦν οὐτ' εἰ πλούσιος, οὐδὲν μάλ-
 λον ἡμελλεν ὅ τι χρὴ ποιεῖν εἴσεσθαι, οὐδ' ὑμῖν ἔξειν
 173 συμβουλεύειν. ἐφάνην τοίνυν οὗτος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 15
 ἐγὼ καὶ παρελθὼν εἶπον εἰς ὑμᾶς, ἃ μου | δυοῖν ἔνεκ' 286
 ἀκούσατε προσσχόντες τὸν νοῦν, ἐνὸς μὲν, ἵν' εἰδῇθ'
 ὅτι μόνος τῶν λεγόντων καὶ πολιτευομένων ἐγὼ τὴν τῆς
 εὐνοίας τάξιν ἐν τοῖς δεινοῖς οὐκ ἔλιπον, ἀλλὰ καὶ λέ-
 γων καὶ γράφων ἐξηταζόμεν τὰ δέονθ' ὑπὲρ ὑμῶν ἐν 20
 αὐτοῖς τοῖς φοβεροῖς, ἐτέρου δ' ὅτι μικρὸν ἀναλώσαντες
 χρόνον πολλῶ πρὸς τὰ λοιπὰ τῆς πάσης πολιτείας ἔσεσθ'
 174 ἐμπειρότεροι. εἶπον τοίνυν ὅτι „τοὺς μὲν ὥς ὑπαρχόν-

2 καὶ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι del. Benseler 3 εὖ οἶδ' S^a VAY
 4 ἐβούλεσθε A 8 ὁ καιρὸς ἐκείνος om. verbis καὶ ἐκείνη
 Hermog. III 422 W. (483, 10 R.) 9 εὖνουν ἡμῖν Hermog.
 10 ἐξ ἀρχῆς τοῖς πράγμα. Hermog. 11 ἐξ ἀρχῆς ὁρθῶς S¹ |
 ἔνεκεν A 12 μὴδ'] μῆτ' VY 13 πόρρωθεν ἐπιμελῶς S^a VAY
 14 εἰσεσθε S¹ 16 δυεῖν A¹ corr. A^s 17 προσσχόντες Q: προ-
 σχόντες S προσέχοντες FAY | ἵν' in ras. F 22 πολλὰ Y^s |
 πάσης τῆς Q

των Θηβαίων Φιλίππῳ ἴσαν θορυβουμένους ἀγνοεῖν τὰ παρόντα πράγμαθ' ἡγοῦμαι· εὐ γὰρ οἶδ' ὅτι, εἰ τοῦθ' οὕτως ἐτύγγανεν ἔχον, οὐκ ἂν αὐτὸν ἠκούομεν ἐν' Ἑλατεῖα ὄντα, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ἡμετέροις ὁρλοῖς. ὅτι μέντοι ἴν' 5 ἔτοιμα ποιήσεται τὰ ἐν Θήβαις ἥκει, σαφῶς ἐπίσταμαι. „ὥς δ' ἔχει“ ἔφην „ταῦτ', ἀκούσατέ μου. ἐκείνος ὅσους 175 ἢ πείσαι χρήμασι Θηβαίων ἢ ἐξαπατῆσαι ἐνῆν, ἅπαντας ἡντρέπεται· τοὺς δ' ἀπ' ἀρχῆς ἀνθεστηκότας αὐτῷ καὶ νῦν ἐναντιουμένους οὐδαμῶς πείσαι δύνανται. τί οὖν βού- 10 λεται, καὶ τίνος εἵνεκα τὴν Ἑλάτειαν κατέλιπεν; πλησίον δύναμιν δείξας καὶ παραστήσας τὰ ὅπλα τοὺς μὲν ἑαυτοῦ φίλους ἐπᾶραι καὶ θρασεῖς ποιῆσαι, τοὺς δ' ἐναντιουμένους καταπλήξαι, ἴν' ἢ συγχωρήσωσι φοβηθέντες 176 ἃ νῦν οὐκ ἐθέλουσιν ἢ βιασθῶσιν. εἰ μὲν τοίνυν προ- 15 αιρησόμεθ' ἡμεῖς“ ἔφην „ἐν τῷ παρόντι, εἴ τι δύσκολον πέπρακται Θηβαίοις πρὸς ἡμᾶς, τούτου μεμνήσθαι καὶ ἀπιστεῖν αὐτοῖς ὥς ἐν τῇ τῶν ἐχθρῶν οὖσιν μερίδι, πρῶτον μὲν ἃ ἂν εὖξαιτο Φίλιππος ποιήσομεν, εἴτα φοβοῦμαι 287 μὴ προσδεξαμένων τῶν νῦν ἀνθεστη|κότων αὐτῷ καὶ μιᾷ 20 γνώμῃ πάντων φιλιππισάντων εἰς τὴν Ἀττικὴν ἔλθωσιν ἀμφοτέροι. ἂν μέντοι πεισθῇτέ μοι καὶ πρὸς τῷ σκοπεῖν, ἀλλὰ μὴ φιλονικεῖν περὶ ὧν ἂν λέγω γένησθε, οἶμαι καὶ

1 φιλίππῳ S Tiberius Rhet. VIII 571 W.: φίλων φιλίππῳ VY φιλίππῳ φίλων A 3 ἔχων A¹ 4 νῦν ὄντα A ὄντ' ἐν Ἑλατεῖα Weil; num Ἑλατεῖα γ' ὄντα? | ὑμετέροις Y 5 ποιήσῃ S¹ | Θήβαις] Θηβαίοις V 6 ἔφην ταῦτα S: ταῦτα ἔφην VAY 7 πείσαι] πεί Y¹ 8 ἡντρέπεται SF corr. 10 εἵνεκα SVY: ἔνεκεν A | ἵνα πλησίον SF¹Q 12 αὐτοῦ A | ἐπᾶραι καὶ θρασεῖς ποιῆσαι SA: θρασεῖς ποιῆσαι καὶ ἐπᾶραι VY ἐπᾶραι Cobet, cf. Dion. Hal. Ant. XI 47, 2. Andoc. III 7 13 καταπλήξαι om. S¹ add. ead. 14 τοίνυν S: οὖν VAY 18 εὖξετο S¹ 21 ἐμοὶ A cf. XV 9 22 γενήσεσθε F¹Y γενήσεσθαι Q

τὰ δέοντα λέγειν δόξειν καὶ τὸν ἐφεστηκότα κίνδυνον
 177 τῇ πόλει διαλύσειν. τί οὖν φημί δεῖν; πρῶτον μὲν τὸν
 παρόντ' ἐπανεῖναι φόβον, εἴτα μεταθέσθαι καὶ φοβεῖσθαι
 πάντας ὑπὲρ Θηβαίων· πολὺ γὰρ τῶν δεινῶν εἰσιν ἡμῶν
 ἐγγυτέρω, καὶ προτέροις αὐτοῖς ἐστὶν ὁ κίνδυνος· ἔπειτ' ὁ
 ἐξεληθόντας Ἐλευσινάδε τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καὶ τοὺς ἱππέας
 δεῖξαι πᾶσιν ὑμᾶς αὐτοὺς ἐν τοῖς ὅπλοις ὄντας, ἵνα τοῖς
 ἐν Θήβαις φρονοῦσιν τὰ ὑμέτερ' ἐξ ἴσου γένηται τὸ παρ-
 ρησιαζεσθαι περὶ τῶν δικαίων, ἰδοῦσιν ὅτι ὥσπερ τοῖς
 πωλοῦσι Φιλίππῳ τὴν πατρίδα πάρεσθ' ἢ βοηθήσουσα 10
 δύναμις ἐν Ἐλατείᾳ, οὕτω τοῖς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
 ἀγωνίζεσθαι βουλομένοις ὑπάρχειτ' ὑμεῖς ἔτοιμοι καὶ
 178 βοηθήσετε, ἐάν τις ἐπ' αὐτοὺς ἦ. μετὰ ταῦτα χειροτο-
 νῆσαι κελεύω δέκα πρόεσβεις καὶ ποιῆσαι τούτους κυρλοὺς
 μετὰ τῶν στρατηγῶν καὶ τοῦ πότε δεῖ βαδίζειν ἐκεῖσε 15
 καὶ τῆς ἐξόδου. ἐπειδὴν δ' ἔλθωσιν οἱ πρόεσβεις εἰς Θή-
 βας, πῶς χρήσασθαι τῷ πράγματι παραινῶ; τούτῳ πάννυ
 μοι προσέχετε τὸν νοῦν. μὴ δεῖσθαι Θηβαίων μηδὲν
 (αἰσχυρὸς γὰρ ὁ καιρὸς), ἀλλ' ἐπαγγέλλεσθαι βοηθήσειν,
 ἂν κελεύωσιν, ὥς ἐκείνων ὄντων ἐν τοῖς ἐσχάτοις, ἡμῶν 20

3 ἐπανεῖναι] επαινεῖν una litt. post alterum *v* eras. S¹ | μετα-
 θεσθε S corr. 4 ἡμῶν S γρ. QA: om. FQ¹Y 5 ἐστὶν S
 γρ. Q: ἐσθ' A om. FQ¹Y 8 ἡμέτερον S corr. A | παρρησιαζεσθε
 S corr. 9 ἰδοῦσιν S: εἰδοῦσιν F¹QAY εἰδόσιν F corr. 11 ἐν
 Ἐλατείᾳ suspectat Weil | οὕτω S 13 βοηθήσητε, medium *η*
 in ras. S | ἂν VAY | ἦ] *η* S¹ 14 κελεύω del. Weil 15 μετὰ
 τῶν στρατηγῶν om. A¹ add. A³ mg. | ἐκεῖσε βαδίζειν VY ἐκείσε
 secl. Blass 16 δ' om. Q¹ 17 χρήσασθαι SA: χρήσεσθαι
 VY | τούτῳ ante παραινῶ pon. A | παραινῶ del. Herwerden
 18 προσεσχετε S¹ (alterum *σ* puncto notatum) πρόσσχετε Blass
 (nusquam apud Dem.) | δεῖσθε AY 19 ἐπαγγέλλεσθε AY
 20 ἐάν VAY | ἐκείνων μὲν A Dion. Hal. rhet. p. 286. 350 R. | ἐσχά-
 τοις κινδύνοις F mg. AY

δ' ἄμεινον ἢ κείνοι προορωμένων· ἔν' ἐὰν μὲν δέξων-
 ται ταῦτα καὶ πεισθῶσιν ἡμῖν, καὶ ἂ βουλόμεθ' ὤμεν
 288 διω|κόμενοι καὶ μετὰ προσχήματος ἄξιου τῆς πόλεως ταῦ-
 τα πράξωμεν, ἂν δ' ἄρα μὴ συμβῇ κατατυχεῖν, ἐκείνοι
 5 μὲν αὐτοῖς ἐγκαλῶσιν, ἂν τι νῦν ἑξαμαρτάνωσιν, ἡμῖν
 δὲ μηδὲν αἰσχρὸν μηδὲ ταπεινὸν ἢ πεπραγμένον.“ Ταῦτα 179
 καὶ παραπλήσια τούτοις εἰπὼν κατέβην. συνεπαινεσάν-
 των δὲ πάντων καὶ οὐδενὸς εἰπόντος ἐναντίον οὐδέν,
 οὐκ εἶπον μὲν ταῦτ', οὐκ ἔγραψα δέ, οὐδ' ἔγραψα μὲν,
 10 οὐκ ἐπρέσβευσα δέ, οὐδ' ἐπρέσβευσα μὲν, οὐκ ἔπεισα δὲ
 Θηβαίους, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἄχρι τῆς τελευτῆς διέξ-
 ῆλθον καὶ ἔδωκ' ἑμαυτὸν ὑμῖν ἀπλῶς εἰς τοὺς περιε-
 στηκότας τῇ πόλει κινδύνους. Καὶ μοι φέρε τὸ ψήφισμα
 τὸ τότε γεγόμενον.
 15 Καίτοι τίνα βούλει σέ, Αἰσχίνη, καὶ τίν' ἑμαυτὸν ἐ- 180
 κείνην τὴν ἡμέραν εἶναι θᾶ; βούλει ἑμαυτὸν μέν, ὃν ἂν
 σὺ λοιδορούμενος καὶ διασύρων καλέσῃς, Βάταλον, σὲ
 δὲ μηδ' ἦρω τὸν τυχόντα, ἀλλὰ τούτων τινὰ τῶν ἀπὸ
 τῆς σκηνῆς, Κρεσφόντην ἢ Κρέοντ' ἢ ὃν ἐν Κολλυτῷ
 20 ποτ' Οἰνόμαον κακῶς ἐπέτριψας; τότε τοίνυν κατ' ἐκεί-
 νον τὸν καιρὸν ὁ Παιανιεὺς ἐγὼ Βάταλος Οἰνομάου τοῦ
 Κοθωκίδου σοῦ πλείονος ἄξιος ὢν ἐφάνην τῇ πατρίδι.

1 κείνοι SQ Dion. ἐκείνοι F¹A: κείνων F corr. (ἐκ.), Y |
 τὸ μέλλον προορωμένων VAY Dion. (add. καὶ ante τὸ p. 280)
 προορωμένων τὸ μέλλον γρ. S^a 2 βουλόμεθα S 3 προσχίμα-
 τος| σχήματος A Dion. cf. Polyb. V 10, 1. VI 33, 12 4 ἐὰν
 VAY | κατατυχὴν V 5 ἑαυτοῖς VAY | ἑαυτῶν κατηγορῶσιν?
 Dion. cf. ad § 213 | ἐάν A | ἑξαμαρτάνωσιν VAY 11 ἀρχῆς διὰ
 πάντων S^aVAY 12 ὑμῖν om. Q¹A 17 λοιδορούμενος S¹ | βατ-
 τάλων S 18 ἦρω S¹VY | τῶν] τὸν Q 19 κρεσφόντην A |
 κολυτῶι S κολυτῶι VAY 20 καὶ κακῶς Y | ὑποκρινόμενος
 ἐπέτριψας S^aVAY | κατ' . . . 21 καιρὸν non habet Hermog.
 III 350 W. (365, 12 R.) 22 πατρίδι] πόλει Hermog.

σὺ μὲν γ' οὐδὲν οὐδαμοῦ χρήσιμος ἦσθα· ἐγὼ δὲ πάνθ' ὅσα προσῆκε τὸν ἀγαθὸν πολίτην ἔπραττον. Λέγε τὸ ψήφισμά μοι.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

- 181 [Ἐπὶ ἄρχοντος Ναυσικλέους, φυλῆς πρυτανευούσης Αἰαν-
τίδος, σκироφοριῶνος ἕκτη ἐπὶ δέκα, Δημοσθένους Δημοσθέ-
νους Παιανιεύς εἶπεν· ἐπειδὴ Φίλιππος ὁ Μακεδόνων βασι- 289
λεὺς ἔν τε τῷ παρεληλυθότι χρόνῳ παραβαίνων φαίνεται τὰς
γεγεννημένας αὐτῷ συνθήκας πρὸς τὸν Ἀθηναίων δῆμον περὶ
τῆς εἰρήνης, ὑπεριδὼν τοὺς ὅρκους καὶ τὰ παρὰ πᾶσιν τοῖς 10
Ἕλλησιν νομιζόμενα εἶναι δίκαια, καὶ πόλεις παραιρεῖται οὐ-
δὲν αὐτῷ προσηκούσας, τινὰς δὲ καὶ Ἀθηναίων οὕσας δορια-
λώτους πεποιήκεν οὐδὲν προαδικηθεῖς ὑπὸ τοῦ δήμου τοῦ
Ἀθηναίων, ἔν τε τῷ παρόντι ἐπὶ πολὺ προάγει τῇ τε βίᾳ καὶ
182 τῇ ὁμότητι (καὶ γὰρ Ἑλληνίδας πόλεις ἅς μὲν ἐμφροῦρους 15
ποιεῖ καὶ τὰς πολιτείας καταλύει, τινὰς δὲ καὶ ἑξανδραποδιζό-
μενος κατασκάπτει, εἰς ἑνίας δὲ καὶ ἀντὶ Ἑλλήνων βαρβάρους
κατοικίζει ἐπὶ τὰ ἱερὰ καὶ τοὺς τάφους ἐπάγων, οὐδὲν ἄλλο-
τριον ποιῶν οὔτε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος οὔτε τοῦ τρόπου, καὶ
τῇ νῦν αὐτῷ παρούσῃ τύχῃ κατακόρως χρώμενος, ἐπιλελησμέ- 20
νος ἑαυτοῦ ὅτι ἐκ μικροῦ καὶ τοῦ τυχόντος γέγονεν ἀνεπίστως).
183 καὶ ἕως μὲν πόλεις ἑώρα παραιρούμενον αὐτὸν βαρβάρους καὶ
ἰδίας, ὑπελάμβανεν ἔλαττον εἶναι ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων τὸ εἰς
αὐτὸν πλημμελεῖσθαι· νῦν δ' ὄρων Ἑλληνίδας πόλεις τὰς μὲν
ὑβριζόμενας, τὰς δὲ ἀναστάτους γιγνομένας, δεινὸν ἡγεῖται 25

1 σὺ] σοὶ A | ἅπαντα A   2 ὅσα] ἃ QA | ἔπραττον om. Y
3 μοι om. VY   6 δεκάδι Y   7 μακεδόνων βασιλεὺς Y: μακε-
δόνων SV μακεδὼν B   8 τε om. Y   10 υπεριδων S | τὰ
om. Y   11 παραιτεται S   13 δήμου τῶν Y   20 επιλελησμε-
νος S¹   21 post ἀνεπίστως add. μέγας apographa aliquot cf. So-
pater Mus. Rhen. v. LXV p. 514, 5   22 οὐκ ιδίας Scrimger | ὑπε-
λάμβανον Y | ὁ ante Ἀθην. om. Y

εἶναι καὶ ἀνάξιον τῆς τῶν προγόνων δόξης τὸ περιορᾶν τοὺς
 Ἕλληνας καταδουλουμένους· διὸ δεδόχθαι τῇ βουλῇ καὶ τῷ 184
 δήμῳ τῷ Ἀθηναίων, εὐξαμένους καὶ θύσαντας τοῖς θεοῖς καὶ
 ἥρωσι τοῖς κατέχουσι τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν τὴν Ἀθηναίων,
 5 καὶ ἐνθυμηθέντας τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς, διότι περὶ πλεί-
 290 ονος ἐποιούντο τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίαν διατηρεῖν ἢ τὴν
 ἰδίαν πατρίδα, διακοσίας ναῦς καθέλκειν εἰς τὴν θάλατταν καὶ
 τὸν ναύαρχον ἀναπλεῖν ἐντὸς Πυλῶν, καὶ τὸν στρατηγὸν καὶ
 τὸν ἵππαρχον τὰς πεζὰς καὶ τὰς ἱππικὰς δυνάμεις Ἐλευσινάδε
 10 ἐξάγειν, πέμψαι δὲ καὶ πρέσβεις πρὸς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας,
 πρῶτον δὲ πάντων πρὸς Θηβαίους διὰ τὸ ἐγγυτάτω εἶναι τὸν
 Φίλιππον τῆς ἐκείνων χώρας, παρακαλεῖν δὲ αὐτοὺς μηδὲν 185
 καταπλαγέντας τὸν Φίλιππον ἀντέχεσθαι τῆς ἑαυτῶν καὶ τῆς
 τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας, καὶ ὅτι ὁ Ἀθηναίων δῆμος,
 15 οὐδὲν μνησικακῶν εἴ τι πρότερον γέγονεν ἀλλότριον ταῖς πό-
 λεσιν πρὸς ἀλλήλας, βοηθήσει καὶ δυνάμεσι καὶ χρήμασι καὶ
 βέλεσιν καὶ ὕπλοις, εἰδὼς ὅτι αὐτοῖς μὲν πρὸς ἀλλήλους διαμ-
 φισβητεῖν περὶ τῆς ἡγεμονίας οὖσιν Ἕλλησι καλόν, ὑπὸ δὲ
 ἀλλοφύλου ἀνθρώπου ἄρχεσθαι καὶ τῆς ἡγεμονίας ἀποστερεῖ-
 20 σθαι ἀνάξιον εἶναι καὶ τῆς τῶν προγόνων δόξης καὶ τῆς τῶν
 προγόνων ἀρετῆς. ἔτι δὲ οὐδὲ ἀλλότριον ἡγεῖται εἶναι ὁ Ἀθη- 186
 ναίων δῆμος τὸν Θηβαίων δῆμον οὔτε τῇ συγγενείᾳ οὔτε τῷ
 ὁμοφύλῳ. ἀναμιμνήσκειται δὲ καὶ τὰς τῶν προγόνων τῶν ἑαυ-
 τοῦ εἰς τοὺς Θηβαίων προγόνους εὐεργεσίας· καὶ γὰρ τοὺς
 25 Ἡρακλέους παῖδας ἀποστερουμένους ὑπὸ Πελοποννησίων τῆς

2 δεδόχθαι Taylor: δέδοκται codd. 4 τῶν ἀθηναίων Y
 5 ἐνθυμηθέντας apogr., Lambinus: ἐνθυμηθεῖσι SVY | περὶ] περ
 S¹ 7 πατρίδα] πατρ in ras. S¹ | θάλασσαν Y 8 τὸν στρατηγὸν
 καὶ τὸν ἵππαρχον om. Y 10 τοὺς πρέσβεις S 11 ἐγγυτάτῳ S
 15 οὐδὲ Y | εἴ τι] εἰ S¹ 16 πρὸς ἀλλήλας βοηθήσει καὶ δυνά-
 μεσι om. Q | βοηθήσει SF¹ 17 ὅτι O¹ p: ὅτι καὶ SVY 20 εἴ-
 ναι del. Dobree ἐστὶν Scriver | προγόνων] Ἑλλήνων Aldina, at v.
 § 183 21 προγόνων] num Ἑλλήνων? at v. § 184 | ὁ s. v. S¹
 22 συγγενεῖαι S¹ 23 ἀναμιμνησκεται S¹

πατρῶας ἀρχῆς κατήγαγον, τοῖς ὅπλοις κρατήσαντες τοὺς ἀντιβαίνειν πειρωμένους τοῖς Ἡρακλέους ἐγγόνους, καὶ τὸν Οἰδίπουν καὶ τοὺς μετ' ἐκείνου ἐκπεσόντας ὑπεδεξάμεθα, καὶ ἕτερα πολλὰ ἡμῖν ὑπάρχει φιλάνθρωπα καὶ ἔνδοξα πρὸς | Θηβαίους· 291

187 διόπερ οὐδὲ νῦν ἀποστήσεται ὁ Ἀθηναίων δῆμος τῶν Θη- 5
βαίοις τε καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσι συμφερόντων. συνθέσθαι δὲ πρὸς αὐτοὺς [καὶ] συμμαχίαν καὶ ἐπιγαμίαν ποιήσασθαι καὶ ὄρκους δοῦναι καὶ λαβεῖν. πρέσβεις Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεύς, Ὑπερίδης Κλεάνδρου Σφήττιος, Μνησιθείδης Ἀντιφάνους Φρεάρριος, Δημοκράτης Σωφίλου Φλυεύς, Κάλλαι- 10
σχος Διοτίμου Κοθωκίδης.]

188 Αὕτη τῶν περὶ Θήβας ἐγγίνετο πραγμάτων ἀρχὴ καὶ κατὰστασις πρώτη, τὰ πρὸ τούτων εἰς ἔχθραν καὶ μῖσος καὶ ἀπιστίαν τῶν πόλεων ὑπηγμένων ὑπὸ τούτων. τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα κίνδυνον παρ- 15
ελθεῖν ἐποίησεν ὥσπερ νέφος. ἦν μὲν τοίνυν τοῦ δικαίου πολίτου τότε δεῖξαι πᾶσιν, εἴ τι τούτων εἶχεν ἄμει-
189 νον, μὴ νῦν ἐπιτιμᾶν. ὁ γὰρ σύμβουλος καὶ ὁ συκοφάντης, οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἐοικότες, ἐν τούτῳ πλεῖστον ἀλλήλων διαφέρουσιν· ὁ μὲν γε πρὸ τῶν πραγμάτων 20
γνώμην ἀποφαίνεται καὶ δίδωσιν ἑαυτὸν ὑπεύθυνον τοῖς πεισθεῖσι, τῇ τύχῃ, τῷ καιρῷ, τῷ βουλομένῳ· ὁ δὲ σιγήσας ἡνίκ' ἔδει λέγειν, ἂν τι δύσκολον συμβῇ, τοῦτο βα-

2 ἐγγόνους Y 3 ἕτερο' ἂν Y 6 τοῖς add. p Reiske: om. SVY 7 καὶ om. Aug. 4 del. G. H. Schaefer | ποιήσασθε S¹ 8 δημοσθένην S¹ corr. S^a 9 ὑπερίδης Y | μνησιθείδης Q 12 ἐγγίνετο F¹ QY ἐγγίνετο SA: ἐγένετο F corr. Hermog. III 244 W. (265, 11 R.). 245 (266, 6. 15). 247 (267, 11). 288 (306, 15). 367 (381, 25) 14 πόλεων] πολεμων A¹ corr. A^s 15 ἐπιστάντα τῇ πόλει Hermog. 244 (265, 15). 288 (306, 16). 367 (382, 1), non 266, 7 ἐπιόντα τῇ πόλει Demetr. de eloc. 273 18 νῦν] τοίνυν A (i. e. μήτοι νῦν) 19 οὐδὲ S: οὐδενὶ γε. S^a A ἐν οὐδενὶ VY | οὐδὲν] erasum in S 20 μὲν γε S: μὲν γὰρ VAY cf. § 93 21 αὐτὸν VY 22 τοῖς καιροῖς VAY

σκαίνει. ἦν μὲν οὖν, ὅπερ εἶπον, ἐκείνος ὁ καιρὸς τοῦ 190
γε φροντίζοντος ἀνδρὸς τῆς πόλεως καὶ τῶν δικαίων
λόγων· ἐγὼ δὲ τοσαύτην ὑπερβολὴν ποιοῦμαι, ὥστ' ἂν
νῦν ἔχῃ τις δεῖξά τι βέλτιον, ἢ ὅλως εἴ τι ἄλλ' ἐντὶν
5 πλὴν ὧν ἐγὼ προειλόμην, ἀδικεῖν ὁμολογῶ. εἰ γὰρ ἔσθ'
ὅ τι τις νῦν ἐόρακεν, ὃ συνήνεγκεν ἂν τότε πραχθέν,
τοῦτ' ἐγὼ φημι δεῖν ἐμὲ μὴ λαθεῖν. εἰ δὲ μήτ' ἔστιν
292 μήτ' ἦν μήτ' ἂν εἰπεῖν ἔχοι μηδεὶς μηδέπω καὶ τῆμε|ρον,
τί τὸν σύμβουλον ἐχρῆν ποιεῖν; οὐ τῶν φαινομένων καὶ
10 ἐνόητων τὰ κράτισθ' ἐλέσθαι; τοῦτο τοίνυν ἐποίησα, τοῦ 191
κήρυκος ἐρωτῶντος Αἰσχίνῃ, „τίς ἀγορεύειν βούλεται“,
οὐ „τίς αἰτιᾶσθαι περὶ τῶν παρεληλυθότων“, οὐδὲ „τίς
ἐγγυᾶσθαι τὰ μέλλοντ' ἔσεσθαι“. σοῦ δ' ἀφώνου κατ'
ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καθημένου, ἐγὼ
15 παριῶν ἔλεγον. ἐπειδὴ δ' οὐ τότε, ἀλλὰ νῦν δεῖξον. εἰπέ
τίς ἢ λόγος, ὅντιν' ἐχρῆν εὐπορεῖν, ἢ καιρὸς συμφέρων
ὑπ' ἐμοῦ παρελεῖσθαι τῇ πόλει; τίς δὲ συμμαχία, τίς πρᾶ-
ξις, ἐφ' ἣν μᾶλλον ἔδει μ' ἀγαγεῖν τουτουσί;

Ἀλλὰ μὴν τὸ μὲν παρεληλυθὸς αἰεὶ παρὰ πᾶσιν ἀφεῖ- 192
20 ται, καὶ οὐδεὶς περὶ τούτου προτίθησιν οὐδαμοῦ βου-
λήν· τὸ δὲ μέλλον ἢ τὸ παρὸν τὴν τοῦ συμβούλου τάξιν
ἀπαιτεῖ. τότε τοίνυν τὰ μὲν ἤμελλεν, ὡς ἐδόκει, τῶν δει-
νῶν, τὰ δ' ἤδη παρῆν, ἐν οἷς τὴν προαίρεσίν μου σκό-
πει τῆς πολιτείας, μὴ τὰ συμβάντα συκοφάντει. τὸ μὲν

2 γε] τε A Sopater Rhet. IV 634 W. 4 τι ante βέλτιον om. QA Sopat. | ἢ ὅλως] πολεως ut vid. S¹ 5 ἔστιν A 10 ἐποίησα ἐγὼ A 12 αἰτιᾶσθαι SA: αἰτιάσασθαι VY Sopat. 13 ἔσεσθαι om. Sopat. 15 παριῶν A: περιων S¹ (περιων corr. ead.) παρελθὼν VY παρηλ-
θον Sopat. | ἐπειδὴ] ἐπεὶ A | εἰπέ om. Sopat. 16 εὐπορεῖν S: εὐ-
ρεῖν VAY Sopat. 18 μᾶλλον om. Y 19 παρ' ἀπασιν A | ἀφίεται
Dobree 21 τὸ δὲ] τότε S¹ | τοῦ] τοὺς Y¹ 24 συμβάντα
SF¹QA: συμβαινόντα F corr. Y

γὰρ πέρας, ὥς ἂν ὁ δαίμων βουλευθῇ, πάντων γίνεται·
 ἡ δὲ προαίρεσις αὐτῇ τὴν τοῦ συμβούλου διάνοιαν δη-
 193 λοῖ. μὴ δὴ τοῦθ' ὥς ἀδίκημ' ἐμὸν θῆς, εἰ κρατῆσαι συν-
 ἔβη Φιλίππῳ τῇ μάχῃ· ἐν γὰρ τῷ θεῷ τὸ τοῦτου τέλος
 ἦν, οὐκ ἐμοί. ἀλλ' ὥς οὐχ ἔπανθ' ὅσ' ἐνῆν κατ' ἀνδρώ- 6
 πινον λογισμὸν εἰλόμην καὶ δικαίως ταῦτα καὶ ἐπιμελῶς
 ἔπραξα καὶ φιλοπόνως ὑπὲρ δύναμιν, ἢ ὥς οὐ καλὰ καὶ
 τῆς πόλεως ἄξια πράγματα' ἐνεστησάμην καὶ ἀναγκαῖα,
 194 ταῦτά μοι δείξον, καὶ τότε' ἤδη κατηγορεῖ μου. εἰ δ' ὁ
 συμβὰς σκηπτὸς ἢ χειμῶν μὴ μόνον ἡμῶν ἀλλὰ καὶ πάν- 10
 των τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μείζων γέγονεν, τί χρὴ ποι- 293
 εῖν; ὥσπερ ἂν εἴ τις ναύκληρον, πάντ' ἐπὶ σωτηρίᾳ πρά-
 ξαντα καὶ κατασκευάσαντα τὸ πλοῖον ἀφ' ὧν ὑπελάμβανεν
 σωθήσεσθαι, εἴτα χειμῶνι χρησάμενον καὶ πονησάντων
 αὐτῷ τῶν σκευῶν ἢ καὶ συντριβέντων ὅλως, τῆς ναυαγίας 15
 αἰτιῶτο. ἀλλ' οὐτ' ἐκυβέρνων τὴν ναῦν, φήσειεν ἂν
 (ὥσπερ οὐδ' ἐστρατήγουν ἐγώ), οὔτε τῆς τύχης κύριος
 195 ἦν, ἀλλ' ἐκέλευε τῶν πάντων. ἀλλ' ἐκεῖνο λογίζου καὶ ὄρα·
 εἰ μετὰ Θηβαίων ἡμῖν ἀγωνιζομένοις οὕτως εἵμαρτο προῶ-
 ξαι, τί χρὴν προσδοκᾶν, εἰ μηδὲ τούτους ἔσχομεν συμμά- 20
 χους, ἀλλὰ Φιλίππῳ προσέθεντο, ὑπὲρ οὗ τότε' ἐκείνος
 πάσας ἀφῆκε φωνάς; καὶ εἰ νῦν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς
 Ἀττικῆς ὁδὸν τῆς μάχης γενομένης, τοσοῦτος κίνδυνος
 καὶ φόβος περιέστη τὴν πόλιν, τί ἂν, εἴ που τῆς χώρας

2 αὐτῇ S αὐτῇ Q 4 τὴν μάχην F corr. Y 5 ἐν ἐμοί VAY
 10 ἢ χειμῶν del. Reiske | πάντων om. A 11 μείζων Y 13 καὶ
 παῖσι VAY | τὸ πλοῖον] τὸν λόγον Y 16 οὐτεκυβεσσῶν A¹
 17 οὔτε] οὐδὲ Y 19 ἀγωνιζομένων A¹ 20 χρὴν p Mark-
 land: χρὴ SVAY 23 ὁδὸν ἀπὸ τῆς ἀττικῆς VAY | γεγενημένης F
 24 που πλησίον A

ταὐτὸ τοῦτο πάθος συνέβη, προσδοκῆσαι χρῆν; ἀρ' οἶσθ' ὅτι νῦν μὲν στῆναι, συνελθεῖν, ἀναπνεῦσαι, πολλὰ μὲ ἡμέρα καὶ δύο καὶ τρεῖς ἔδωσαν τῶν εἰς σωτηρίαν τῇ πόλει, τότε δ'—οὐκ ἄξιον εἰπεῖν, ἃ γε μηδὲ πείραν ἔδω-
 5 κεν θεῶν τινὸς εὐνοίας καὶ τῷ προβαλέσθαι τὴν πόλιν ταύτην τὴν συμμαχίαν, ἥς σὺ κατηγορεῖς.

Ἔστι δὲ ταυτὶ πάντα μοι τὰ πολλὰ πρὸς ὑμᾶς ἄνδρες 196
 δικασταὶ καὶ τοὺς περιεστηκότας ἔξωθεν καὶ ἀκροωμέ-
 νους, ἐπεὶ πρὸς γε τοῦτον τὸν κατάπτυστον βραχὺς καὶ
 10 σαφὴς ἐξήρκει λόγος. εἰ μὲν γὰρ ἦν σοὶ πρόδηλα τὰ
 μέλλοντ' Αἰσχίῳ μόνῳ τῶν ἄλλων, ὅτ' ἐβουλεύεθ' ἡ
 πόλις περὶ τούτων, τότε ἔδει προλέγειν· εἰ δὲ μὴ προή-
 δεις, τῆς αὐτῆς ἀγνοίας ὑπεύθυνος εἶ τοῖς ἄλλοις, ὥστε
 294 τί μᾶλλον ἐμοῦ σὺ ταῦτα κατ'ηγορεῖς ἢ ἐγὼ σοῦ; το- 197
 15 σοῦτον γὰρ ἀμείνων ἐγὼ σοῦ πολλῆς γέγονα (εἰς αὐτὰ
 ταῦτα λέγω καὶ οὐπω περὶ τῶν ἄλλων διαλέγομαι), ὅσον
 ἐγὼ μὲν ἔδωκ' ἐμαυτὸν εἰς τὰ πᾶσι δοκοῦντα συμφέρειν,
 οὐδένα κίνδυνον ὀκνήσας ἴδιον οὐδ' ὑπολογισάμενος, σὺ
 δ' οὐθ' ἔτερ' εἶπες βελτίῳ τούτων (οὐ γὰρ ἂν τούτοις
 20 ἐχρῶντο), οὐτ' εἰς ταῦτα χρήσιμον οὐδὲν σαυτὸν παρ-
 ἔσχεις, ὅπερ δ' ἂν ὁ φαυλότατος καὶ δυσμενέστατος ἄν-
 θρωπος τῇ πόλει, τοῦτο πεποιηκὼς ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν
 ἐξήτασαι, καὶ ἄμ' Ἀρίστρατος ἐν Νάξῳ καὶ Ἀριστόλεως

1 πάθους A¹ | χρῆν] χρ in lit. 1 litt. v add. ab II m. Y | οἶσθα
 A: οἶσεθ' SVY² οἶσθε Y¹ 4 ἀγεπημθε Q 5 εὐνοίαι VA: εὐ-
 νοια SY | προβαλέσθαι F corr. AY: προβάλλεσθαι SF¹ Q 7 ἄν-
 δρες δικασταὶ] ὁ A 9 τοῦτον S γρ. Q: τοῦτον αὐτὸν VAY 10 ἐξήρκει
 μοι A 12 προσλέγειν? S¹ 14 τοσοῦτοι A τοσοῦτων Y 16 ταῦτα
 S: ταῦτ' & S corr. ταῦτα & VAY 18 οὐδ'] οὐδ S¹ 19 δ' οὐδέ-
 τερα A 20 οὐτ'] οὐδ' Y | σεαυτὸν QY 21 ἀνθρωπος ποιή-
 σεις VY 22 τοῦτο πεποίηκας Y 23 ἐξήτασαι] αι in ras. A² |
 ἐνάξωι Y¹ | ἀριστόλεως A: αριστολεως S ἀριστόλαος VY

- ἐν Θάσῳ, οἱ καθάπαξ ἐχθροὶ τῆς πόλεως, τοὺς Ἀθηναίων
κρίνουσι φίλους καὶ Ἀθήνησιν Αἰσχίνης Δημοσθένους
198 κατηγορεῖ. καίτοι ὅτῳ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀτυχήματ' ἐν-
ευδοκιμεῖν ἀπέκειτο, ἀπολωλέναι μᾶλλον οὗτός ἐστιν δι-
καιος ἢ κατηγορεῖν ἑτέρου· καὶ ὅτῳ συνεννηνόχασιν οἱ 5
αὐτοὶ καιροὶ καὶ τοῖς τῆς πόλεως ἐχθροῖς, οὐκ ἔνι τοῦ-
τον εὖνουν εἶναι τῇ πατρίδι. δηλοῖς δὲ καὶ ἐξ ὧν ξῆς
καὶ ποιεῖς καὶ πολιτεύῃ καὶ πάλιν οὐ πολιτεύῃ. πρᾶτ-
τεται τι τῶν ὑμῖν δοκούντων συμφέρειν, ἄφωνος Αἰσχί-
νης· ἀντέκρουσέ τι καὶ γέγονεν οἶον οὐκ ἔδει, πάρεστιν 10
Αἰσχίνης, ὥσπερ τὰ ῥήγματα καὶ τὰ σπάσματα, ὅταν τι
κακὸν τὸ σῶμα λάβῃ, τότε κινεῖται.
- 199 Ἐπειδὴ δὲ πολλὺς τοῖς συμβεβηκόσιν ἔγκειται, βούλο-
μαί τι καὶ παράδοξον εἰπεῖν. καὶ μου πρὸς Διὸς καὶ
θεῶν μηδεὶς τὴν ὑπερβολὴν θαυμάσῃ, ἀλλὰ μετ' εὐνοίας 15
ὃ λέγω θεωρησάτω. εἰ γὰρ ἦν ἅπασι πρόδηλα τὰ μέλ-
λοντα γενήσεσθαι καὶ προήδεσαν πάντες καὶ σὺ προῦ-
λεγες Αἰσχίνῃ καὶ διεμαρτύρου βοῶν καὶ κεκραγώς, ὃς
οὐδ' ἐφθάρξω, οὐδ' οὕτως ἀποστατέον τῇ πόλει τούτων 295
ἦν, εἴπερ ἡ δόξης ἢ προγόνων ἢ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος 20
200 εἶχεν λόγον. νῦν μὲν γ' ἀποτυχεῖν δοκεῖ τῶν πραγμά-
των, ὃ πᾶσι κοινόν ἐστιν ἀνθρώποις, ὅταν τῷ θεῷ ταῦτα
δοκῇ· τότε δ' ἀξιοῦσα προεστάναι τῶν ἄλλων, εἴτ' ἀπο-
στᾶσα τούτου Φιλίππῳ, προδεδωκέναι πάντας ἂν ἔσχεν

1 καθάπαξ] αξ in ras. Y¹ 3 ἐνευδοκιμεῖν] εὐθηνεῖν γρ. F 7 δη-
λου? S¹ | δὲ καὶ] δὲ F corr. Y 9 ἡμῖν A 10 οἶον] δ Hermog.
III 285 W. (303, 15 R.) cod. P 11 ῥήματα F¹ 16 δ] & Dion. Hal.
Dem. p. 1051 R. 17 γενήσεσθαι] ἔσεσθαι A | ἅπαντες A Dion. 18 αἰ-
σχίνῃ S γρ. Q mg.: om. F Q text. AY Dion. | διεμαρτύρω A 20 εἴπερ
δόξης Dion. 21 γ' SA Dion.: γὰρ VY 23 ἄλλων ἐλλήνων γρ. S^d
γρ. Q Dion. 24 τούτου] altera syllaba in ras. 2 litt. S | post Φι-
λίππῳ interpunxit Blass, coll. Aristid. I 292 | πάντως Dion.

αίτιαν. εἰ γὰρ ταῦτα προεῖτ' ἀκονιτί, περὶ ὧν οὐδένα
κίνδυνον ὄντιν' οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι, τίς οὐχὶ
κατέπτυσεν ἄν—σοῦ; μὴ γὰρ τῆς πόλεως γε μηδ' ἐμοῦ.
τίσι δ' ὀφθαλμοῖς πρὸς Διὸς ἑωρῶμεν ἄν τοὺς εἰς τὴν 201
5 πόλιν ἀνθρώπους ἀφικνουμένους, εἰ τὰ μὲν πράγματ' εἰς
ὅπερ νυνὶ περιέστη, ἡγεμῶν δὲ καὶ κύριος ἡρέθη Φί-
λιππος ἀπάντων, τὸν δ' ὑπὲρ τοῦ μὴ γενέσθαι ταῦτ'
ἀγῶν' ἑτεροὶ χωρὶς ἡμῶν ἦσαν πεποιημένοι, καὶ ταῦτα
μηδεπώποτε τῆς πόλεως ἐν τοῖς ἔμπροσθε χρόνοις ἀσφά-
10 λειαν ἄδοξον μᾶλλον ἢ τὸν ὑπὲρ τῶν καλῶν κίνδυνον
ἡρημένης. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν Ἑλλήνων, τίς δὲ βαρβάρων, 202
ὅτι καὶ παρὰ Θηβαίων καὶ παρὰ τῶν ἔτι τούτων πρό-
τερον ἰσχυρῶν γενομένων Λακεδαιμονίων καὶ παρὰ τοῦ
Περσῶν βασιλέως μετὰ πολλῆς χάριτος τοῦτ' ἄν ἀσμέ-
15 νως ἐδόθη τῇ πόλει, ὃ τι βούλεται λαβούσῃ καὶ τὰ ἑαν-
τῆς ἐχούσῃ, τὸ κελευόμενον ποιεῖν καὶ ἑᾶν ἕτερον τῶν
Ἑλλήνων προεστάναι; ἀλλ' οὐκ ἦν ταῦθ' ὥς ἔοικεν 203
τοῖς Ἀθηναίοις πάτρι' οὐδ' ἀνέκτ' οὐδ' ἔμφυτα, οὐδ'
ἡδυνήθη πώποτε τὴν πόλιν οὐδεὶς ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου
20 πείσαι τοῖς ἰσχύουσι μὲν, μὴ δίκαια δὲ πράττουσι προσ-
θεμένην ἀσφαλῶς δουλεύειν, ἀλλ' ἀγωνιζομένη περὶ πρω-
τείων καὶ τιμῆς καὶ δόξης κινδυνεύουσα πάντα τὸν αἰῶνα
206 διατετέλεκεν. καὶ ταῦθ' οὕτω σεμνὰ καὶ προσήκοντα 204
τοῖς ὑμετέροις ἦθεσιν ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε εἶναι, ὥστε

1 ἀκονιτί F corr. A corr. Y corr.: ακονεῖσι SY¹(?) ἀκονητί F¹ Q A¹
Dion., A. Spengel | οὐδένα] οὐχ ἕνα A 2 ὄντινόν VY Dion. | τίς
ἄν A 3 γὰρ δὴ A | γε s. v. Q 6 περιέστηκεν A 8 ἑτεροί
τινες Dion. | ὁμῶν SQ 9 ἔμπροσθε SQY: ἔμπροσθεν FA πρόσθε
Dion. 11 αἰρο(α?)μενης S¹ 12 τούτων ἔτι Dion. 13 γεγενη-
μένων A 17 ὥς ἔοικε ταῦτα Dion. 18 τοῖς τότε S^a A Dion.
20 προστιθεμένην Dion. 22 καὶ κινδυνεύουσα A 23 διετέλεσε
Dion. σεμνὰ καὶ καλὰ Dion. 24 ὑμετέροις F | ὑπελαμβάνετε VAY

- καὶ τῶν προγόνων τοὺς ταῦτα πράξαντας μάλιστα' ἐπαι-
νεῖτε. εἰκότως· τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀγάσαιτο τῶν ἀνδρῶν
ἐκείνων τῆς ἀρετῆς, οἳ καὶ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν
ἐκλιπεῖν ὑπέμειναν εἰς τὰς τριήρεις ἐμβάντες ὑπὲρ τοῦ
μὴ τὸ κελευόμενον ποιῆσαι, τὸν μὲν ταῦτα συμβουλεύ- 5
σαντα Θεμιστοκλέα στρατηγὸν ἐλόμενοι, τὸν δ' ὑπακού-
ειν ἀποφηνάμενον τοῖς ἐπιταττομένοις Κυρσίλον κατα-
λιθώσαντες, οὐ μόνον αὐτόν, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ
205 ὑμέτεραι τὴν γυναῖκ' αὐτοῦ. οὐ γὰρ ἐξήτουν οἱ τότε
'Αθηναῖοι οὔτε ῥήτορ' οὔτε στρατηγὸν δι' ὅτου δουλεύ- 10
σουσιν, ἀλλ' οὐδὲ ξῆν ἤξλου, εἰ μὴ μετ' ἐλευθερίας ἐξ-
έσται τοῦτο ποιεῖν. ἡγεῖτο γὰρ αὐτῶν ἕκαστος οὐχὶ τῷ
πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ μόνον γεγενῆσθαι, ἀλλὰ καὶ τῇ πα-
τρίδι. διαφέρει δὲ τί; ὅτι ὁ μὲν τοῖς γονεῦσι μόνον γε-
γενῆσθαι νομίζων τὸν τῆς εἰμαρμένης καὶ τὸν αὐτόματον 15
θάνατον περιμενεῖ, ὁ δὲ καὶ τῇ πατρίδι, ὑπὲρ τοῦ μὴ
ταύτην ἐπιδεῖν δουλεύουσιν ἀποθνήσκειν ἐθελήσει, καὶ
φοβερωτέρας ἡγήσεται τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἀτιμίας, ἃς ἐν
δουλευνύσῃ τῇ πόλει φέρειν ἀνάγκη, τοῦ θανάτου.
- 206 Εἰ μὲν τούτων τοῦτ' ἐπεχείρουν λέγειν, ὥς ἐγὼ προ- 20
ήγαγον ὑμᾶς ἄξια τῶν προγόνων φρονεῖν, οὐκ ἔσθ' ὅστις

2 ἀγάσαιτο] ἀγῆι ut vid. A¹ corr. A² ἀγάσατο Y¹ ἀγασθείη
Cobet 3 τὴν ἀρετὴν S rec. conl. Reiske 7 τοῖς ἐπιταττομέ-
νοις post ἀποφηνάμενον SA Dion.: ante ἀποφηνάμενον VY om.
Harpocr. s. Κυρσίλον | καταλεύσαντες Cobet cf. Hermog. III 352 W.
(367, 5 R.) 10 δουλεύουσιν S: δουλεύουσιν ἐόντων VAY Dion.
11 αὐτοῖς ἐξέσται VAY 16 περιμενεῖ Markland: περιμενει S¹
περιμένει S corr. VAY | μητ' αὐτὴν A¹ 19 ἀνάγκη SA | τοῦ θά-
νατου post ἀνάγκη S γρ. VA: post ἡγήσεται Dion. om. V text. Y
(Dionysii cod. P) 20 ἐπεχείρησα νῦν Dion. (ortum ex ἐπεχεί-
ρουν) | ὥς ἄρα A 21 οὐκ ἔσθ' (ἔστιν γρ. VAY) ὅστις (οἷς S))
τίς Dion.

οὐκ ἂν εἰκότως ἐπιτιμήσειέ μοι. νῦν δ' ἐγὼ μὲν ὑμετέ-
 ρας τὰς τοιαύτας προαιρέσεις ἀποφαίνω, καὶ δείκνυμι,
 ὅτι καὶ πρὸ ἐμοῦ τοῦτ' εἶχεν τὸ φρόνημ' ἡ πόλις, τῆς
 μέντοι διακονίας τῆς ἐφ' ἐκάστοις τῶν πεπραγμένων καὶ
 297 ἐμαντῶ μετεῖναι φημι, | οὗτος δὲ τῶν ὄλων κατηγορῶν 207
 6 καὶ κελεύων ὑμᾶς ἐμοὶ πικρῶς ἔχειν ὡς φόβων καὶ κιν-
 δύνων αἰτίῳ τῇ πόλει, τῆς μὲν εἰς τὸ παρὸν τιμῆς ἔμ'
 ἀποστερηθῆαι γλίχεται, τὰ δ' εἰς ἅπαντα τὸν λοιπὸν χρό-
 νον ἐγκῶμι' ὑμῶν ἀφαιρεῖται εἰ γὰρ ὡς οὐ τὰ βέλτιστ'
 10 ἐμοῦ πολιτευσαμένου τουδὲ καταψηφισθε, ἡμαρτηκέναι
 δόξετ', οὐ τῇ τῆς τύχης ἀγνωμοσύνη τὰ συμβάντα πα-
 θεῖν. ἀλλ' οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ὅπως ἡμάρτετ' ἄνδρες 208
 Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς ἀπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτη-
 ρίας κίνδυνον ἀράμενοι, μὰ τοὺς Μαραθῶνι προκινδύ-
 15 νεύσαντας τῶν προγόνων, καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς παρα-
 ταξαμένους καὶ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχῆσαντας καὶ
 τοὺς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ καὶ πολλοὺς ἑτέρους τοὺς ἐν τοῖς
 δημοσίοις μνήμασι κειμένους ἀγαθοὺς ἄνδρας, οὓς ἅπαν-
 τας ὁμοίως ἡ πόλις τῆς αὐτῆς ἀξιώσασα τιμῆς ἔθαψεν
 20 Αἰσχλῆν, οὐχὶ τοὺς κατορθώσαντας αὐτῶν οὐδὲ τοὺς

1 οὐκ ἂν γε. SA Dion.: ανουν καν S¹ ἂν οὐ καν S corr. οὐκ ἂν
 οὐκ VY fuisse puto omissis οὐκ ἔσθ' verbis δεστις ἂν οὐν κἂν cf.
 A XIX 9 | ἐπετίμησέ AY¹ Dion. 2 post προαιρέσεις 3 litt. eras. Q
 3 καὶ ὅτι καὶ Y¹ 4 τῆς] τοῖς A | ἐκάστῳ Hermog. III 331 W.
 (347, 20 R.) 5 ὁ τῶν ὄλων Dion. 6 κελευον S¹ 7 πόλει γε-
 γεννημένοι VY 8 τὸν] των S¹ | λοιπὸν om. Dion. 10 ἐμοῦ]
 ὁμως? S¹ | καταψηφισθεῖν Q καταψ. <του>δὲ ut vid. Dion.
 11 τύχης] ε in ras. 3 litt. S | ἀγνωμοσύνης S¹ 12 alterum οὐκ
 ἔστιν om. Dion. | ἡμαρτήκατε ὦ A 14 αἰραμενοι S | οὐ μὰ VAY
 Dion., Hermog. III 246 W. (266, 24 R.). 310 (327, 15). 425 (436, 14),
 alii | ἐν μαραθῶνι VAY Dion., rhetores 15 πλαταιαῖς S¹ πλα-
 ταιᾶ A 19 ἡ πόλις ὁμοίως A | ἔθαψεν om. Q¹ add. ead. mg.
 γε. ἔθαύμασεν F 20 αὐτῶν] αὐτοὺς S

- κρατήσαντας μόνους. δικαίως· ὁ μὲν γὰρ ἦν ἀνδρῶν
 ἀγαθῶν ἔργον, ἅπανσι πέπρακται· τῇ τύχῃ δ' ἦν ὁ δαί-
 209 μων ἐνείμεν ἐκάστοις, ταύτῃ κέχρηται. ἔπειτ' ὦ κατὰ-
 ρατε καὶ γραμματοκύφων, σὺ μὲν τῆς παρὰ τουτωνὶ τι-
 μῆς καὶ φιλανθρωπίας ἔμ' ἀποστερήσαι βουλόμενος τρό- 5
 παια καὶ μάχας καὶ παλαῖ' ἔργ' ἔλεγες, ὧν τίνος προσεδείθ'
 ὁ παρῶν ἀγῶν οὐτοσί; ἐμὲ δ' ὦ τριταγωνιστὰ τὸν περὶ
 τῶν πρωτεῶν σύμβουλον τῇ πόλει παριόντα, τὸ τίνος
 φρόνημα λαβόντ' ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ βῆμ' ἔδει; τὸ τοῦ
 210 τούτων ἀνάξι' ἐροῦντος; δικαίως μέντ' ἀπέθανον. ἐπεὶ 10
 οὐδ' ὑμᾶς | ἄνδρες Ἀθηναῖοι ἀπὸ τῆς αὐτῆς διανοίας 298
 δεῖ τάς τ' ἰδίας δίκας καὶ τὰς δημοσίας κρίνειν, ἀλλὰ τὰ
 μὲν τοῦ καθ' ἡμέραν βίου συμβόλαι' ἐπὶ τῶν ἰδίων νό-
 μων καὶ ἔργων σκοποῦντας, τὰς δὲ κοινὰς προαιρέσεις εἰς
 τὰ τῶν προγόνων ἀξιόματ' ἀποβλέποντας. καὶ παραλαμβά- 15
 νειν γ' ἅμα τῇ βακτηρίᾳ καὶ τῷ συμβόλῳ τὸ φρόνημα τὸ τῆς
 πόλεως νομίζειν ἕκαστον ὑμῶν δεῖ, ὅταν τὰ δημόσι' εἰσέλτε
 κρινούντες, εἶπερ ἄξι' ἐκείνων πράττειν οἷσθε χρῆναι.
 211 Ἀλλὰ γὰρ ἐμπροσθεν εἰς τὰ πεπραγμένα τοῖς προγόνοις
 ὑμῶν ἔστιν ἂν τῶν ψηφισμάτων παρέβην καὶ τῶν πραχθέν- 20
 των. ἐπανελθεῖν οὖν ὁπόθεν ἐνταῦθ' ἐξέβην βούλομαι.
 Ὡς γὰρ ἀφικόμεθ' εἰς τὰς Θήβας, κατελαμβάνομεν
 Φιλίππου καὶ Θετταλῶν καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων παρ-
 όντας πρέσβεις, καὶ τοὺς μὲν ἡμετέρους φίλους ἐν φόβῳ,
 τοὺς δ' ἐκείνου θρασεῖς. ὅτι δ' οὐ νῦν ταῦτα λέγω τοῦ 25

1 sq. ἀγαθῶν ἀνδρῶν Dion. 3 ἐνείμεν SA Dion.: ἀπένειμεν VY
 4 τούτων A 7 τὸν om. Y 8 τῶν om. A 9 ἀναλαμβάνοντα A |
 του τούτων S τοῦ om. VY 10 ἐπεὶ S: ἔπειτα VAY 11 ὑμᾶς ὦ A
 17 νομίζειν del. Cobet | δεῖ om. VY 18 οἷσθε SA Q A¹ 21 ὁπό-
 θεν S et γρ. S: ὅθεν VAY | ἐνταῦθ' S: εἰς ταῦτα γρ. SVAY
 22 κατελαμβάνομεν SA Dion. H. ad Amm. 743: καταλαμβάνομεν VY

συμφέροντος ἔνεκ' ἐμαυτῶ, λέγε μοι τὴν ἐπιστολὴν ἣν τότε
 ἐπέψαμεν εὐθὺς οἱ πρέσβεις. καίτοι τοσαύτῃ γ' ὑπερβολῇ 212
 συκοφαντίας οὗτος κέχρηται, ὥστ' εἰ μὲν τι τῶν δεόντων
 ἐπράχθη, τὸν καιρὸν, οὐκ ἐμέ φησιν αἴτιον γεγενῆσθαι, τῶν
 5 δ' ὡς ἐτέρως συμβάντων ἀπάντων ἐμὲ καὶ τὴν ἐμὴν τύχην
 αἰτίαν εἶναι· καί, ὡς ἔοικεν, ὁ σύμβουλος καὶ ῥήτωρ ἐγὼ τῶν
 μὲν ἐκ λόγου καὶ τοῦ βουλευσάσθαι πραχθέντων οὐδὲν
 αὐτῷ συναίτιος εἶναι δοκῶ, τῶν δ' ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ κατὰ
 τὴν στρατηγίαν ἀτυχηθέντων μόνος αἴτιος εἶναι. πῶς ἂν
 10 ὁμότερος συκοφάντης γένοιτ' ἢ καταρατότερος; λέγε τὴν
 ἐπιστολὴν. |

299

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἐπειδὴ τοίνυν ἐποιήσαντο τὴν ἐκκλησίαν, προσῆγον 218
 ἐκείνους προτέρους διὰ τὸ τὴν τῶν συμμαχῶν τάξιν ἐκεί-
 15 νους ἔχειν. καὶ παρελθόντες ἐδημηγόρουν, πολλὰ μὲν
 Φίλιππον ἐγκωμιάζοντες, πολλὰ δ' ὑμῶν κατηγοροῦντες,
 πάνθ' ὅσα πάποτ' ἐναντὶ ἐπράξατε Θηβαίοις ἀναμιμνή-
 σκοντες. τὸ δ' οὖν κεφάλαιον, ἡξίουν ὧν μὲν εὖ 'πεπόν-
 θεσαν ὑπὸ Φιλίππου χάριν αὐτοὺς ἀποδοῦναι, ὧν δ' ὑφ'
 20 ὑμῶν ἡδίκηντο δίκην λαβεῖν, ὅποτερως βούλονται, ἢ δι-
 έντας αὐτοὺς ἐφ' ὑμᾶς ἢ συνεμβάλλοντας εἰς τὴν Ἀτι-
 κήν, καὶ ἐδείκνυσαν, ὡς ᾤοντο, ἐκ μὲν ὧν αὐτοὶ συν-
 εβούλευον τὰ ἐκ τῆς Ἀττικῆς βοσκήματα καὶ ἀνδράποδα

7 βουλευέσθαι Y | οὐδὲν S: οὐδενὸς VAY 10 γένοιτ' ἂν VY |
 καταρατώτερος A | καταρατότερος τούτου VY 10sq. τὴν ἐπιστο-
 λὴν λέγε Y 14 προτέρους in ras. A om. Dion. H. ad Amm. 743 |
 τὸ om. Y | τῶν del. Cobet | ἐκείνους om. H. Wolf 15 παριόντες
 Dion. cf. ad § 191 16 πολλὰ δ' ὑμῖν ἐγκαλοῦντες Dion. cf. ad § 178
 17 ἀπανθ' VY | πρῶξαντες Y 18 πεπόνθασιν A 19 αὐτοὺς
 SQY Dion.: αὐτοῖς FA 20 ἡμῶν A | ἡδικηντο? S¹: ἡδίκηνται S
 corr. VAY Dion. | δίκην om. S¹ add. S^d, nunc paene erasum | βού-
 λεται A | διέντας A Dion. 21 ἡμᾶς A | συνεμβάλλοντας F¹ Dion.
 22 ὡς] ᾧς γ' Cobet | αὐτοὶ] αὐτοὺς F¹ αὐτοῖς F corr. QY

καὶ τὰλλ' ἀγάθ' εἰς τὴν Βοιωτίαν ἤξοντα, ἐκ δ' ὧν ἡμᾶς
 ἐρεῖν ἔφασαν τὰ ἐν τῇ Βοιωτίᾳ διαρπασθῆσόμεν' ὑπὸ τοῦ
 πολέμου. καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τούτοις, εἰς ταῦτα δὲ
 214 πάντα συντίλινοντ' ἔλεγον. ἃ δ' ἡμεῖς πρὸς ταῦτα, τὰ
 μὲν καθ' ἕκαστ' ἐγὼ μὲν ἀντὶ παντὸς ἂν τιμησαίμην εἰ- 5
 πεῖν τοῦ βίου, ὑμᾶς δὲ δέδοικα, μὴ παρεληλυθότων τῶν
 καιρῶν, ὥσπερ ἂν εἰ καὶ κατακλυσμὸν γεγενῆσθαι τῶν
 πραγμάτων ἡγούμενοι, μάταιον ὄχλον τοὺς περὶ τούτων
 λόγους νομίσητε· ὃ τι δ' οὖν ἐπέσαμεν ἡμεῖς καὶ ἡμῖν
 ἀπεκρίναντ', ἀκούσατε. Λέγε ταυτὶ λαβών. 10

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΘΗΒΑΙΩΝ

215 Μετὰ ταῦτα τολύην ἐκάλουν ὑμᾶς καὶ μετεπέμποντο.
 ἐξῆτε, ἐβοηθεῖτε, ἵνα τὰν μέσῳ παραλίπῳ, οὕτως οἰκείως
 ὑμᾶς ἐδέχοντο, ὥστ' ἔξω τῶν ὀπλιτῶν καὶ τῶν ἱππέων
 ὄντων εἰς τὰς οἰκίας καὶ τὸ ἄστυ δέχεσθαι τὴν στρατιάν, 300
 ἐπὶ παιδᾶς καὶ γυναικᾶς καὶ τὰ τιμιώτατα. καίτοι τρεῖς ἐν 15
 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πᾶσιν ἀνθρώποις ἔδειξαν ἐγκώμια Θη-
 βαῖοι καθ' ὕμῶν τὰ κάλλιστα, ἐν μὲν ἀνδρείας, ἑτερον
 δὲ δικαιοσύνης, τρίτον δὲ σωφροσύνης. καὶ γὰρ τὸν ἀγῶνα
 μεθ' ὕμῶν μᾶλλον ἢ πρὸς ὑμᾶς ἐλόμενοι ποιήσασθαι καὶ 20
 ἀμείνους εἶναι καὶ δικαιότερ' ἀξιοῦν ὑμᾶς ἔκριναν Φι-
 λίππου· καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς καὶ παρὰ πᾶσι δ' ἐν πλείστῃ
 φυλακῇ, παιδᾶς καὶ γυναικᾶς, ἐφ' ὧμῖν ποιήσαντες σωφρο-

1 ὑπὸ τοῦ πολέμου om. Minucianus Rh. Gr. IX 613 W. 3 πολλὰ
 iteratum, punctis del. S | ταῦτα S ταυτὰ A 4 ταῦτα S¹: ταῦτα
 εἴπομεν S^a A ταῦτα ἀντεῖπαμεν VY 7 καὶ om. VAY 9 ὃ τι
 S: ἃ VAY | καὶ ἃ S rec. (sed nunc erasum) VAY 10 λέγε
 ταυτὶ λαβών om. Y | τουτὶ F ταῦτα A 11 ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ SQ
 13 ἐξῆτε A | τάν ταμ F τὰ Y | παραλείπω SA 15 οἰκείας F¹
 18 καθ' | περὶ A | ἀνδρείας S¹ 20 μᾶλλον μεθ' ὕμῶν S¹ 22 δὲ post
 αὐτοῖς A | τὰ παρὰ πᾶσι VAY 23 παιδᾶς καὶ γυναικᾶς del. Herwerden

σύνης πλίστιν περὶ ὑμῶν ἔχοντες ἔδειξαν. ἐν οἷς πᾶσιν 216
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι κατὰ γ' ὑμᾶς ὁρθῶς ἐφάνησαν ἐγνω-
 κότες. οὔτε γὰρ εἰς τὴν πόλιν εἰσελθόντος [τοῦ] στρατο-
 πέδου, οὐδεὶς οὐδὲν οὐδ' ἀδίκως ὑμῖν ἐνεκάλεσεν (οὔτω
 5 σῶφρονας παρέσχεθ' ὑμᾶς αὐτούς). δις τε συμπαρα-
 ταξάμενοι τὰς πρώτας [μάχας], τὴν τ' ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ
 καὶ τὴν χειμερινήν, οὐκ ἀμέμπτους μόνον ὑμᾶς αὐτοὺς
 ἀλλὰ καὶ θανυμαστοὺς ἐδείξατε, τῷ κόσμῳ, ταῖς παρα-
 σκευαῖς, τῇ προθυμίᾳ. ἐφ' οἷς παρὰ μὲν τῶν ἄλλων ὑμῖν
 10 ἐγίγνοντ' ἔπαινοι, παρὰ δ' ὑμῶν θυσίαι καὶ πομπαὶ τοῖς
 θεοῖς. καὶ ἔγωγ' ἡδέως ἂν ἐροίμην Αἰσχλῆν, ὅτε ταῦτ' 217
 ἐπράττετο καὶ ζήλου καὶ χαρᾶς καὶ ἐπαίνων ἢ πόλις ἦν
 μεστή, πότερον συνέθυε καὶ συνηυφραίνετο τοῖς πολλοῖς
 ἢ λυπούμενος καὶ στένων καὶ δυσμενάλων τοῖς κοινοῖς
 15 ἀγαθοῖς οἴκοι καθῆτο. εἰ μὲν γὰρ παρῆν καὶ μετὰ τῶν
 ἄλλων ἐξητάζετο, πῶς οὐ δεινὰ ποιεῖ, μᾶλλον δ' οὐδ'
 ὅσια, εἰ ὦν ὡς ἀρίστων αὐτὸς τοὺς θεοὺς ἐποιήσατο μάρ-
 301 τυρας, ταῦθ' ὡς οὐκ ἄριστα νῦν | ὑμᾶς ἀξιοῖ ψηφίσασθαι
 τοὺς ὁμομοκότας τοὺς θεοὺς; εἰ δὲ μὴ παρῆν, πῶς οὐκ
 20 ἀπολωλέναι πολλάκις ἐστὶ δίκαιος, εἰ ἐφ' οἷς ἔχαιρον οἱ
 ἄλλοι, ταῦτ' ἐλυπεῖθ' ὀρῶν; Λέγε δὴ καὶ ταῦτα τὰ ψηφί-
 σματὰ μοι.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΘΥΣΙΩΝ

Οὐκοῦν ἡμεῖς μὲν ἐν θυσίαις ἤμεν τότε, Θεβαῖοι δ' ἐν 218
 15 τῷ δι' ἡμᾶς σεσῶσθαι νομίζειν, καὶ περιειστήκει τοῖς

1 ἄπασιν VY 3 τοῦ om. S 5 παρέσχετε SA: παρέσχεσθε VY
 6 μάχας om. S | τ' om. VY 10 ἡμῶν Y 12 ἐπράττετε A |
 ἐπαίνων] παιάνων Cobet, cf. XIX 86 | ἦν ἢ πόλις VY 14 ἐπὶ
 τοῖς κοινοῖς VY 15 καθῆστο A cf. § 169 (ἐκάθητο XXI 206 SA)
 17 ἀρίστων ὄντων A 18 ἄριστα] ἄξια A 23 ΨΗΦΙΣΜΑ S

βοηθείας δεήσεσθαι δοκοῦσιν ἀφ' ὧν ἔπραττον οὗτοι, αὐτοὺς βοηθεῖν ἐτέροις ἐξ ὧν ἐπέσθητ' ἐμοί. ἀλλὰ μὴν οἷας τότ' ἀφίει φωνὰς ὁ Φίλιππος καὶ ἐν οἷαις ἦν ταρχαῖς ἐπὶ τοῦτοις, ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τῶν ἐκείνου μάθησεσθ' ὧν εἰς Πελοπόννησον ἔπεμπεν. καὶ μοι λέγε ταύ- 5 τας λαβών, ἵν' εἰδῇθ' ἡ ἐμὴ συνέχεια καὶ πλάνοι καὶ τालαιπωρίαὶ καὶ τὰ πολλὰ ψηφίσμαθ' ἃ νῦν οὗτος διέστυρεν, τί ἀπηργάσατο.

- 219 Καίτοι πολλοὶ παρ' ὑμῖν ἄνδρες Ἀθηναῖοι γεγονάσι ρήτορες ἔνδοξοι καὶ μεγάλοι πρὸ ἐμοῦ, Καλλίστρατος 10 ἐκείνος, Ἀριστοφῶν, Κέφαλος, Θρασύβουλος, ἕτεροι μυρριοί· ἀλλ' ὅμως οὐδεὶς πώποτε τούτων διὰ παντὸς ἔδωκεν ἑαυτὸν εἰς οὐδὲν τῇ πόλει, ἀλλ' ὁ μὲν γράφων οὐκ ἂν ἐπρέσβευσεν, ὁ δὲ πρεσβεύων οὐκ ἂν ἔγραψεν. ὑπέλειπε γὰρ αὐτῶν ἕκαστος ἑαυτῷ ἅμα μὲν ῥαστώνην, ἅμα 15 220 δ' εἴ τι γένοιτ' ἀναφοράν. τί οὖν; εἴποι τις ἄν, σὺ τοσοῦτον ὑπερῆρας ῥώμῃ καὶ τόλμῃ, ὥστε πάντα ποιεῖν αὐτός; οὐ ταῦτα λέγω, ἀλλ' οὕτως ἐπεπελυσμένην μέγαν εἶναι τὸν κατειληφτότα κίνδυνον τῇ πόλιν, ὥστ' οὐκ ἐδόκει μοι χώραν οὐδὲ πρόνοιαν οὐδεμίαν τῆς ἰδίας ἀσφαλείας 20 διδόναι, ἀλλ' ἀγαπητὸν εἶναι, εἰ μηδὲν παραλείπων τις 302 221 ἃ δεῖ πράξειεν· ἐπεπελυσμένην δ' ὑπὲρ ἑμαιοῦ, τυχόν μὲν

1 δοκοῦσιν] νομίζουσιν S δο in ras. A 2 αὐτοὺς S γρ. QA: αὐτοῖς FQ text. Y | μοι QAY 3 ἀφίει Voemel: ἡφίει SVAY 5 ἐπεμπον S¹ ἐπεμψε(ν) VAY 6 εἰδῇτε ὅτι S corr. rec. VY εἰδῇτε ὅ τι (τί Cobet) delete τί ante ἀπηργάσατο Markland 8 ἀπηργάσατο S¹: ἀπειργάσατο S rec. VAY 9 ἡμῖν F¹QY | ὦ post ὑμῖν add. A 12 τούτων πώποτε VY 14 ὁπελείπετο VAY 16 γίγνεται VY 17 τοὺς ἄλλους ante ῥώμῃ A post τόλμῃ add. VY 18 λέγω ταῦτα VAY 20 χώραν] ὥραν A ὥραν γρ. S^a γρ. Q ὥραν Schaefer | οὐδεμίαν] οὐδενὶ ἂν γρ. Q 21 post ἀγαπητὸν 3 litt. eras. Q | παραλειπὼν AY

ἀναλίσθητον, ὅμως δ' ἐπεπείσμην, μήτε γράφοντ' ἂν ἐμοῦ
γράψαι [βέλτιον] μηδένα μήτε πράττοντα πράξαι μήτε
πρεσβεύοντα πρεσβεῦσαι προθυμότερον μηδὲ δικαιότερον.
διὰ ταῦτ' ἐν πᾶσιν ἐμαντὸν ἔταττον. Λέγε τὰς ἐπιστο-
5 λὰς τὰς τοῦ Φίλιππου.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Εἰς ταῦτα κατέστησε Φίλιππον ἡ ἐμὴ πολιτεία, Αἰ- 222
σχίνη· ταύτην τὴν φωνὴν ἐκείνος ἀφῆκε, πολλοὺς καὶ
θρασεῖς τὰ πρὸ τούτων τῇ πόλει λόγους ἐπαιρόμενος.
10 ἀνθ' ὧν δικαίως ἐστεφανούμην ὑπὸ τουτωνί, καὶ σὺ
παρῶν οὐκ ἀντέλεγες, ὁ δὲ γραψάμενος Διώνδας τὸ μέ-
ρος τῶν ψήφων οὐκ ἔλαβεν. Καὶ μοι λέγε ταῦτα τὰ
ψηφίσματα τὰ ἀποπεφευγότα, ὑπὸ τούτου δ' οὐδὲ γρα-
φέντα.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

15 Ταυτὶ τὰ ψηφίσματ' ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὰς αὐτὰς συλ- 223
λαβὰς καὶ ταῦτά ῥήματ' ἔχει, ἅπερ πρότερον μὲν Ἀριστό-
νικος, νῦν δὲ Κτησιφῶν γέγραφεν οὕτως. καὶ ταῦτ'
Αἰσχίνης οὗτ' ἐδίδωξεν αὐτὸς οὕτε τῷ γραψαμένῳ συγ-
30 κατηγόρησεν. καίτοι τότε τὸν Δημομέλη τὸν ταῦτα γρά-
φοντα καὶ τὸν Ὑπερίδην, εἴπερ ἀληθῆ μου νῦν κατη-

1 ἀναλίσθητον SF corr. QAY: ἀναισθητῶν F¹ Thomas mag.
ἀναισθήτως Scrimger | ἂν] ἄνευ V 2 μὴ γράψαι Y | βέλτιον
del. Madvig | πράττοντά τι F 3 μηδὲ S: μήτε VAY 4 ἅπασιν
VY | ἔταττον] ἐπραττον ut vid. A¹ | τὰς τοῦ om. VY 8 ἀφῆκε
δι' ἐμὲ VAY 9 λόγους ἐπαιρόμενος A: ἐπαιρόμενος λόγους
SVY 10 τούτων A 11 διώδας A | πέμπτον μέρος VAY cf.
§ 103 12 λέγε] λαβε S quod nisi ἔλαβεν praecederet, servarem
cf. XIX 165. XXIII 174. 183 13 τὰ ἀποπεφευγότα Saurpe: ἀπο-
πεφευγότα S¹ τὰ τότε μὲν ἀποπεφευγότα S^d VAY | δ'] τε F¹ Q
15 ΨΗΦΙΣΜΑ Y 16 ὃ ἄνδρες VAY 19 συνκατηγόρησεν S
20 δημομέλην A 21 ὑπερίδην Y

- 224 γορεῖ, μᾶλλον ἂν εἰκότως ἢ τόνδ' ἐδίωκεν. διὰ τί; ὅτι
 τῷδε μὲν ἔστ' ἀνενεργεῖν ἐπ' ἐκείνους καὶ τὰς τῶν δι-
 καστηρίων γνώσεις καὶ τὸ τοῦτον αὐτὸν ἐκείνων μὴ
 κατηγορηκέναι ταῦτ' αὖτε γραψάντων ἅπερ οὗτος νῦν καὶ τὸ 308
 τοὺς νόμους μηκέτ' ἔαν περὶ τῶν οὕτωπραχθέντων
 κατηγορεῖν, καὶ πόλλ' ἕτερα· τότε δ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμ' ἂν
 225 ἐκρίνεται ἐφ' αὐτοῦ, πρὶν τι τούτων προσλαβεῖν. ἀλλ' οὐκ
 ἦν οἶμαι τόθ' ὃ νυνὶ ποιεῖν, ἐκ παλαιῶν χρόνων καὶ
 ψηφισμάτων πολλῶν ἐκλέξανθ' ἃ μήτε προήδει μηδεὶς
 μήτ' ἂν ᾤκηθη τήμερον ῥηθῆναι διαβάλλειν, καὶ μετενεγ- 10
 κόντα τοὺς χρόνους καὶ προφάσεις ἀντὶ τῶν ἀληθῶν
 ψευδεῖς μεταθέντα τοῖς πεπραγμένοις δοκεῖν τι λέγειν.
 226 οὐκ ἦν τότε ταῦτα, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀληθείας, ἐγγὺς τῶν
 ἔργων, ἔτι μεμνημένων ὑμῶν καὶ μόνον οὐκ ἐν ταῖς χειρ-
 σὶν ἕκαστ' ἐχόντων, πάντες ἐγίγνοντο ἂν οἱ λόγοι. διό- 15
 περ τοὺς παρ' αὐτὰ τὰ πράγματ' ἐλέγχους φυγῶν νῦν
 ἦκει, ρητόρων ἀγῶνα νομίζων, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ οὐχὶ
 τῶν πεπολιτευμένων ἐξέτασιν ποιήσκειν ὑμᾶς, καὶ λόγον
 κρῖσιν, οὐχὶ τοῦ τῇ πόλει συμφέροντος ἔσεσθαι.
 227 Εἴτα σοφίζεται καὶ φησὶν προσήκειν ἥς μὲν οἰκοθῆναι 20
 ἦκετ' ἔχοντες δόξης περὶ ἡμῶν ἀμελῆσαι, ὥσπερ δ' ὅταν
 οἰόμενοι περιεῖναι χρήματά τῃ λογίζεσθε, ἂν καθαιρε-

1 διὰ τί; ὅτι τῷδε μὲν ἔστ'] τούτῳ μὲν γὰρ ἔστιν A 2 τῷδε
 S: τῷ VY | ἐνεργεῖν A¹ 4 τάντ' αὖτε S: ταῦτα VAY | νυνὶ VY
 6sq. ἂν ἐκρίνεται S: ἀνεκρίνεται VAY 7 ἐάντοῦ VAY | τούτων τι
 A τουτου S¹ | προσλαβεῖν S¹A 8 τότε om. A¹ add. A² | ὃ SA:
 ἔ VY | ποιεῖν S: ποιεῖ VAY 12 δοκεῖ S¹ 13 ἐπὶ τῆς S
 γρ. QA: ἐπ' αὐτῆς VY corr. ἐπ' αὐτῆς τῆς Y¹ | ἐγγὺς S γρ. QA:
 ἐγγὺς οὐδης VY 16 νῦν ὕστερον VY 17 γ' om. A 18 ὁμᾶς
 ὑπολαμβάνων VY 19 οὐχὶ S: οὐ VAY | τοῦ post τ litt. eras.
 Q 22 χρημᾶ Q | λογίζεσθε S¹AY | ἂν SA: κἄν VY ἂν Blass |
 καθαιρεθῶσιν S¹ (cf. Dion. Hal. Ant. VII 36, 2. 39, 2): καθαιρεθῶ-
 σιν S^d (καθαίρει) VAY

σιν αἱ ψῆφοι καὶ μηδὲν περιῆ, συγχωρεῖτε, οὕτω καὶ
 νῦν τοῖς ἐκ τοῦ λόγου φαινομένοις προσθέσθαι. θεά-
 σασθε τολύην ὡς σαθρόν, ὡς ἔοικεν, ἐστὶ φῦσει πᾶν
 ὅ τι ἂν μὴ δικαίως ἢ πεπραγμένον. ἐκ γὰρ αὐτοῦ τοῦ σο- 228
 5 φοῦ τούτου παραδείγματος ὡμολόγηκε νῦν γ' ἡμᾶς ὑπ-
 ἀρχεῖν ἐγνωσμένους ἐμὲ μὲν λέγειν ὑπὲρ τῆς πατρὶδος,
 αὐτὸν δ' ὑπὲρ Φιλίππου· οὐ γὰρ ἂν μεταπελθεῖν ὑμᾶς |
 304 ἐξήτει, μὴ τοιαύτης οὔσης τῆς ὑπαρχούσης ὑπολήψεως
 περὶ ἑκατέρου. καὶ μὴν ὅτι γ' οὐ δίκαια λέγει μεταθέ- 229
 10 σθαι ταύτην τὴν δόξαν ἀξιῶν, ἐγὼ διδάξω ῥαδίως, οὐ
 τιθεὶς ψήφους (οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ τῶν πραγμάτων οὗτος
 λογισμός), ἀλλ' ἀναμιμνήσκων ἕκαστ' ἐν βραχέσι, λογι-
 σταῖς ἅμα καὶ μάρτυσιν τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν χρώμενος.
 ἢ γὰρ ἐμὴ πολιτεία, ἥς οὗτος κατηγορεῖ, ἀντὶ μὲν τοῦ
 15 ὀθβαλούς μετὰ Φιλίππου συνεμβάλλειν εἰς τὴν χώραν, ὃ
 πάντες ᾤοντο, μεθ' ἡμῶν παραταξαμένους ἐκείνον κω-
 λύειν ἐποίησεν· ἀντὶ δὲ τοῦ ἐν τῇ Ἀττικῇ τὸν πόλεμον 230
 εἶναι, ἐπτακόσια στάδι' ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τοῖς Βοιω-
 τῶν ὄρεσι γενέσθαι· ἀντὶ δὲ τοῦ τοὺς ληστὰς ἡμᾶς φέ-
 20 ρειν καὶ ἄγειν ἐκ τῆς Εὐβοίας, ἐν εἰρήνῃ τὴν Ἀττικὴν
 ἐκ θαλάττης εἶναι πάντα τὸν πόλεμον· ἀντὶ δὲ τοῦ τὸν
 Ἑλλήσποντον ἔχειν Φίλιππον λαβόντα Βυζάντιον, συμ-
 πολεμεῖν τοὺς Βυζαντίους μεθ' ἡμῶν πρὸς ἐκείνον. ἄρα 231

1 prius καὶ] καὶ Blass | συγχωρεῖτε F¹ 2 πρόσθεσθε A 4 μὴ
 ἂν A 5 νῦν γ' S: νυνὶ VY om. A | ἡμᾶς SQ Oxyrh. pap.: ὁμᾶς
 FAY Cobet 6 ἐγνωκότας apogr. Paris. 3001 ἐγνω<κότας καὶ πεπει-
 σμένους Cobet 7 ἐαυτὸν pap. 8 οὔσης τῆς om. pap. 9 οὐχὶ
 pap. 10 τὴν om. S¹ | ἀξιῶν ὁμᾶς VY 13 ἅμα om. pap. | τοῖς
 ἀκούουσιν om. A 15 συνεμβάλλειν A 16 ᾤοντο ἔσεσθαι VY |
 συμπαρταξαμένους A 19 ἀντὶ] ἀν Y¹ | δὲ s. v. S¹ | τοῦ om.
 Q¹ add. ead. 20 ἄγειν] α in ras. S 21 πάντα s. v. Y² 22 τὸν
 φίλιππον ἔχειν A 23 τοὺς om. A | ἐκείνον ἐποίησεν A

σοι ψήφοις ὅμοιοις ὁ τῶν ἔργων λογισμὸς φαίνεται; ἢ δεῖν ἀντανελεῖν ταῦτα, ἀλλ' οὐχ ὅπως τὸν ἅπαντα χρόνον μνημονευθήσεται σκέψασθαι; καὶ οὐκέτι προστίθημι ὅτι τῆς μὲν ὁμότητος, ἣν ἐν οἷς καθάπαξ τινῶν κύριος κατέστη Φίλιππος ἔστιν ἰδεῖν, ἑτέροις πειραθῆναι συν- 5 ἔβη, τῆς δὲ φιλανθρωπίας, ἣν τὰ λοιπὰ τῶν πραγμάτων ἐκεῖνος περιβαλλόμενος ἐπλάττετο, ὑμεῖς καλῶς ποιοῦντες τοὺς καρποὺς κεκόμισθε. ἀλλ' ἔω ταῦτα.

- 232 Καὶ μὴν οὐδὲ ταῦτ' εἰπεῖν ὀκνήσω, ὅτι ὁ τὸν ῥήτορα βουλόμενος δικαίως ἐξετάζειν καὶ μὴ συκοφαντεῖν οὐκ 10 ἂν οἶα σὺ νῦν ἔλεγες, | τοιαῦτα κατηγορεῖ, παραδείγματα 305 πλάττων καὶ ῥήματα καὶ σχήματα μιμούμενος (πάνυ γὰρ παρὰ τοῦτ', οὐχ ὀρθῶς; γέγονεν τὰ τῶν Ἑλλήνων, εἰ τουτὶ τὸ ῥῆμ', ἀλλὰ μὴ τουτὶ διελέχθην ἐγώ, ἢ δευρὶ τὴν 233 χεῖρ', ἀλλὰ μὴ δευρὶ παρήνεγκα), ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν τῶν 15 ἔργων ἂν ἐσκόπει, τίνας εἶχεν ἀφορμὰς ἢ πόλεις καὶ τίνας δυνάμεις, ὅτ' εἰς τὰ πράγματα' εἰσῆειν, καὶ τίνας συν- ἡγαγον αὐτῇ μετὰ ταῦτ' ἐπιστάς ἐγώ, καὶ πῶς εἶχεν τὰ τῶν ἐναντίων. εἴτ' εἰ μὲν ἐλάττους ἐποίησα τὰς δυνά- μεις, παρ' ἑμοὶ τὰ δόκημ' ἂν ἐδείκνυνεν ὅν, εἰ δὲ πολλῶ μεί- 20 ξους, οὐκ ἂν ἐσυκοφάντει. ἐπειδὴ δὲ σὺ τοῦτο πέφηνγας, ἐγὼ ποιήσω. καὶ σκοπεῖτ' εἰ δικαίως χρήσομαι τῷ λόγῳ.
- 234 Δύναμιν μὲν τολύβην εἶχεν ἡ πόλις τοὺς νησιώτας, οὐχ ἅπαντας, ἀλλὰ τοὺς ἀσθενεστάτους· οὔτε γὰρ Χίος οὔτε

4 sq. κατέστη κύριος ὁ Dion. H. Thucyd. 949 7 πρὸς ὑμᾶς ἐπλάττετο VAY Dion. | ἐκομίσασθε Dion. 9 ταῦτ' SQ: τοῦτ' FAY 13 ορας, ε(?)ώ superscr. S rec. | ἑλλήνων πράγματα VY 14 διελέχθην S¹(?)V¹ | δευρεῖ S corr. | ρι . . . 15 δευ add. F¹ mg. 17 εισηει S¹ ut vid., F corr. Y¹ 20 ἐδείκνυν SF¹A: ἐδείκνυνες F corr. QY | πολλῶ i erasum S 21 ἐσυκοφάντει SF¹A corr.: ἐσυκοφάντει F corr. QA¹Y 22 δικαίως] cf. § 252. XXIII 24 δικαίῳ Dobree 23 ἡ πόλις εἶχεν Y

ῥόδος οὔτε Κέρκυρα μεθ' ἡμῶν ἦν· χρημάτων δὲ σύν-
 ταξιν εἰς πέντε καὶ τετταράκοντα τάλαντα, καὶ ταῦτ' ἦν
 προεξιλεγμένα· ὀπλίτην δ', ἱππέα πλὴν τῶν οἰκείων οὐ-
 δένα. ὃ δὲ πάντων καὶ φοβερώτατον καὶ μάλισθ' ὑπὲρ
 5 τῶν ἐχθρῶν, οὗτοι παρεσκευάκυσαν τοὺς περιχώρους
 πάντας ἐχθρας ἢ φιλλίας ἐγγυτέρω, Μεγαρέας, Θηβαίους,
 Εὐβοέας. τὰ μὲν τῆς πόλεως οὕτως ὑπῆρχεν ἔχοντα, καὶ 235
 οὐδείς ἂν ἔχοι παρὰ ταῦτ' εἰπεῖν ἄλλ' οὐδέν· τὰ δὲ τοῦ
 Φιλίππου, πρὸς ὃν ἦν ἡμῖν ὁ ἀγών, σκέψασθε πῶς. πρῶ-
 10 του μὲν ἦρχε τῶν ἀκολουθούντων αὐτὸς αὐτοκράτωρ, ὃ
 τῶν εἰς τὸν πόλεμον μέγιστόν ἐστιν ἀπάντων· εἴθ' οὐ-
 τοι τὰ ὀπλ' εἶχον ἐν ταῖς χερσὶν αἰέ· ἔπειτα χρημάτων
 806 ἡνύπορει καὶ ἔπραττεν ἃ | δόξειεν αὐτῷ, οὐ προλέγων ἐν
 τοῖς ψηφίσμασιν οὐδ' ἐν τῷ φανερωῷ βουλευόμενος, οὐδ'
 15 ὑπὸ τῶν συκοφαντούντων κρινόμενος, οὐδὲ γραφὰς φεύ-
 γων παρανόμων, οὐδ' ὑπεύθυνος ὢν οὐδενί, ἀλλ' ἀπλῶς
 αὐτὸς δεσπότης, ἡγεμῶν, κύριος πάντων. ἐγὼ δ' ὁ πρὸς 236
 τοῦτον ἀντιτεταγμένος (καὶ γὰρ τοῦτ' ἐξετάσαι δίκαιον)
 τίνος κύριος ἦν; οὐδενός· αὐτὸ γὰρ τὸ δημηγορεῖν πρῶ-
 20 του, οὗ μόνου μετεῖχον ἐγώ, ἐξ ἴσου προὔτιθεθ' ὑμεῖς
 τοῖς παρ' ἐκείνου μισθαρονοῦσιν καὶ ἔμοι, καὶ ὅς' οὗτοι
 περιγένοιεντ' ἐμοῦ (πολλὰ δ' ἐρίγνετο ταῦτα, δι' ἣν ἔκα-
 στον τύχοι πρόφασιν), ταῦθ' ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν ἀπῆτε
 βεβουλευμένοι. ἀλλ' ὅμως ἐκ τοιούτων ἐλαττωμάτων ἐγὼ 237

2 τεττεράκοντα Q 3 ἢ ἱππέα γε FAY 4 πάντων φοβερώ-
 τατον A 5 παρεσκευάκυσαν A: παρεσκευάκεισαν SVY 6 ἀπαν-
 τας A | Μεγαρέας Dindorf: μεγαρεῖς SVAY 7 καὶ τὰ μὲν A
 10 αὐτοκράτωρ ὢν A 11 ὃ post πόλεμον Y 12 ἐν ταῖς χερσὶν
 εἶχον A 14 sq. οὐδ' ὑπὸ ... κρινόμενος om. S¹ add. S^d secl.
 Dobree 17 ἦν (?) πάντων Q¹ ἀπάντων A 20 προὔτιθεθ'
 SF¹ (ut. vid.) Q 22 ταῦτα SF¹Q: τοιαῦτα F corr. γε. QAY
 ἦν] ἦντιν' Dobree 23 ὑπὲρ τῶν] ἐρ των in ras. A

συμμάχους μὲν ὑμῖν ἐποίησα Εὐβοέας, Ἀχαιοὺς, Κοριν-
 θίους, Θηβαίους, Μεγαρέας, Λευκαδίους, Κερκυραίους,
 ἀφ' ὧν μύριοι μὲν καὶ πεντακισχίλιοι ξένοι, δισχίλιοι
 δ' ἱππεῖς ἄνευ τῶν πολιτικῶν δυνάμεων συνήχθησαν·
 χρημάτων δ' ὅσων ἡδυνήθη ἐγὼ πλείστων συντέλειαν 5
 238 ἐποίησα. εἰ δὲ λέγεις ἢ τὰ πρὸς Θηβαίους δίκαι' Αἰ-
 σχίνῃ, ἢ τὰ πρὸς Βυζαντίους ἢ τὰ πρὸς Εὐβοέας, ἢ περὶ
 τῶν ἴσων νυνὶ διαλέγῃ, πρῶτον μὲν ἀγνοεῖς ὅτι καὶ
 πρότερον τῶν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἐκείνων ἀγωνισαμένων
 τριήρων, τριακοσίων οὐσῶν τῶν πασῶν, τὰς διακοσίας 10
 ἢ πόλις παρέσχετο, καὶ οὐκ ἐλαττοῦσθαι νομίζουσ' οὐδὲ
 κρίνουσα τοὺς ταῦτα συμβουλευσάντας οὐδ' ἀγανακτοῦσ'
 ἐπὶ τούτοις ἐωρᾶτο (αἰσχρὸν γάρ), ἀλλὰ τοῖς θεοῖς ἔχουσα
 χάριν, εἰ κοινοῦ κινδύνου τοῖς Ἑλλήσι περιστάντος αὐτῇ
 διπλάσια τῶν ἄλλων εἰς τὴν ἀπάντων σωτηρίαν παρ- 15
 239 ἔσχετο. εἴτα κενὰς χαρίζῃ χάριτας τουτοισί συκοφαν- 307
 τῶν ἐμέ. τί γὰρ νῦν λέγεις οἷ' ἐχρῆν πράττειν, ἀλλ' οὐ
 τότ' ὧν ἐν τῇ πόλει καὶ παρὼν ταῦτ' ἔγραφες, εἶπερ
 ἐνεδέχετο παρὰ τοὺς παρόντας καιροὺς, ἐν οἷς οὐχ ὅσ'
 ἡβουλόμεθα, ἀλλ' ὅσα δοίῃ τὰ πράγματ' ἔδει δέχεσθαι· 20
 ὁ γὰρ ἀντωνούμενος καὶ ταχὺ τοὺς παρ' ἡμῶν ἀπελαν-
 νομένους προσδεξόμενος καὶ χρήματα προσθήσων ὑπ-
 ἦρχεν ἔτοιμος.

5 πλείστων Westermann: πλείστην SVAY (δσὴν . . . πλείστην
 Dobree) 10 τριακοσίων | διακοσίων A¹ | τὰς om. γρ. Q Y 14 εἰ |
 η S¹ | αὕτη Y 16 κενὰς SF corr. Y: κενὰς γε A καινὰς F¹ Q | χάρι-
 τας χαρίζῃ Y 17 διφορεῖται ἡ ἀνάγνωσις· ἕλλως γὰρ ἀναγινώ-
 σκεται στιγμῆς ἐν τῷ λέγεις μεσιτενοῦσης καὶ ἄλλως ἐν μόνῳ τῷ
 (τὸ S Q) πράττειν τιθεμένης S⁴ mg. V mg. 19 παρόντα S¹
 20 ἡβουλόμεθα SF¹ Q: ἐβουλόμεθα A ἀνβουλόμεθα F corr. Y
 21 ἡμῶν in ras, F

Ἄλλ' εἰ νῦν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις κατηγορίας ἔχω, τί 240
 ἂν οἴεσθ', εἰ τότε μου περὶ τούτων ἀκριβολογουμένου,
 ἀπῆλθον αἱ πόλεις καὶ προσέθεντο Φίλιππῳ, καὶ ἅμ'
 Εὐβόλας καὶ Θηβῶν καὶ Βυζαντίου κύριος κατέστη, τί
 5 ποιεῖν ἂν ἢ τί λέγειν τοὺς ἀσεβεῖς ἀνθρώπους τουτουσί;
 οὐχ ὥς „ἐξεδόθησαν, ἀπηλάθησαν βουλόμενοι μεθ' ὑμῶν 241
 εἶναι; εἴτα τοῦ μὲν Ἑλλησπόντου διὰ Βυζαντίου ἐγκρα-
 τὴς κατέστηκε καὶ τῆς σιτοπομπῆς τῆς τῶν Ἑλλήνων
 κύριος, πόλεμος δ' ὁμορος καὶ βαρὺς εἰς τὴν Ἀττικὴν
 10 διὰ Θηβαίων κεκόμισται, ἅπλους δ' ἡ θάλαττα ὑπὸ τῶν
 ἐκ τῆς Εὐβόλας ὀρμωμένων ληστῶν γέγονεν;“ οὐκ ἂν
 ταῦτ' ἔλεγον καὶ πολλὰ γε πρὸς τούτοις ἕτερα; πονηρὸν 242
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πονηρὸν ὁ συκοφάντης αἰεὶ καὶ παντα-
 χόθεν βάσκανον καὶ φιλαίτιον· τοῦτο δὲ καὶ φύσει κίνα-
 15 δος τάνθρώπιόν ἐστιν, οὐδὲν ἐξ ἀρχῆς ὑγιὲς πεποιτηκὸς
 οὐδ' ἐλευθέρον, αὐτότραγικὸς πλῆθκος, ἀρουραῖος Οἰνό-
 μακος, παράσημος ῥήτωρ. τί γὰρ ἡ σὴ δεινότης εἰς ὄνη-
 σιν ἥκει τῇ πατρίδι; νῦν ἡμῖν λέγεις περὶ τῶν παρελη- 243
 λυθόντων; ὥσπερ ἂν εἴ τις λατρὸς ἀσθενουῖσι μὲν τοῖς
 308 κάμνουσιν εἰσιῶν μὴ λέγοι μηδὲ δεικνύει | δι' ὧν ἀπο-
 11 φεύξονται τὴν νόσον, ἐπειδὴ δὲ τελευτήσῃε τις αὐτῶν
 καὶ τὰ νομιζόμεν' αὐτῷ φέροιτο, ἀκολουθῶν ἐπὶ τὸ μνήμα

2 τότε SF¹QA: ποτε F corr. Y | ἐμοῦ AY | τούτου SF¹ 5 οἴεσθε
 post λέγειν add. A, post τουτουσί γε. VY 6 οὐχ ὥς ante ἀπηλά-
 θησαν add. S^aVAY | ἡμῶν VAY 8 κατέστη γε. VAY | φίλιππος
 ante καὶ add. S^a γε. V 9 κύριος γέγονεν VY 11 ἐκ om. S 13 ὧ
 ἄνδρες VA ὧ Ἀθηναῖοι Hermog. III 222 W. (245, 19 R.). 253 (278, 19) |
 αἰεὶ Y | καὶ om. Q 14 φιλαίτιόν ἐστι Hermog. | κίναιδος A¹ Hermog. P
 15 τάνθρώπιον Y¹ | ὑγιὲς ἐξ ἀρχῆς A 16 ἐλευθέριον Halm
 cf. Sophocl. Philoct. 1006 17 sq. τίνα . . δεινότης ὄνησιν ἤνεγκε
 Cobet 18 τῇ om. S¹ add. ead. 20 εἰσιῶν om. Q | δεικνύη S
 δεικνύει Q¹ 21 ἐπειδὴ] ἐπεὶ δ' ἂν A 22 φέροιτο] φαίνοιτο SQ

διεξίλοι „εἰ τὸ καὶ τὸ ἐποίησεν ἄνθρωπος οὐτοσί, οὐκ ἂν ἀπέθανεν.“ „ἐμβρόντητ', εἴτα νῦν λέγεις;“

- 244 Οὐ τοίνυν οὐδὲ τὴν ἤτταν, εἰ ταύτη γαυριᾶς ἐφ' ἣ στέ-
νειν σ' ὧ κατάρτατε προσῆκεν, ἐν οὐδενὶ τῶν παρ' ἐμοὶ
γεγονυῖαν εὐρήσετε τῇ πόλει. οὐτωσί δὲ λογίξεσθε. οὐ-
δαμοῦ πάποδ', ὅποι πρεσβευτῆς ἐπέμφθη ὑφ' ὑμῶν
ἐγώ, ἡττηθεὶς ἀπὸ τῶν παρὰ Φιλίππου πρέσβεων,
οὐκ ἐκ Θετταλίας οὐδ' ἐξ Ἀμβρακίας, οὐκ ἐξ Ἰλλυριῶν
οὐδὲ παρὰ τῶν Θρακῶν βασιλέων, οὐκ ἐκ Βυζαντίου,
οὐκ ἄλλοθεν οὐδαμῶθεν, οὐ τὰ τελευταί' ἐκ Θηβῶν, ἀλλ' 10
ἐν οἷς κρατηθεῖεν οἱ πρέσβεις αὐτοῦ τῷ λόγῳ, ταῦτα
245 τοῖς ὅπλοις ἐπὶ τὸν κατεστρέφετο. ταῦτ' οὖν ἀπαιτεῖς παρ'
ἐμοῦ, καὶ οὐκ αἰσχύνην τὸν αὐτὸν εἰς τε μαλακίαν σκώ-
πτων καὶ τῆς Φιλίππου δυνάμεως ἀξιῶν ἐν' ὄντα κρείττω
γενέσθαι, καὶ ταῦτα τοῖς λόγοις. τίνας γὰρ ἄλλου κύριος 15
ἦν ἐγώ; οὐ γὰρ τῆς γ' ἐκάστου ψυχῆς οὐδὲ τῆς τύχης
τῶν παραταξαμένων οὐδὲ τῆς στρατηγίας, ἧς ἔμ' ἀπαι-
246 τεῖς εὐθύνας· οὕτω σκαιὸς εἶ. ἀλλὰ μὴν ὧν γ' ἂν ὁ
ῥήτωρ ὑπεύθυνος εἴη, πᾶσαν ἐξέτασιν λαμβάνετε· οὐ
παραιτοῦμαι. τίς οὖν ἐστὶ ταῦτα; ἰδεῖν τὰ πράγματ' ἀρχό- 20
μενα καὶ προαισθῆσθαι καὶ προειπεῖν τοῖς ἄλλοις. ταῦτα
πέπρακτά μοι. καὶ ἔτι τὰς ἐκασταχοῦ βραδυτήτας, ὄκνους,
ἀγνοίας, φιλονικίας, ἃ πολιτικὰ ταῖς πό|λεσι πρόσσεστιν 309
ἀπάσαις καὶ ἀναγκαί' ἀμαρτήματα, ταῦθ' ὥς εἰς ἐλάχιστα

1 ἄνθρωπος Bekker: ἄνθρωπος SVAY | οὗτος Y | ἂν om. Y
3 ἤτταν αὐτήν A 4 ἐμοὶ SVY Oxyrh. pap.: ἐμοῦ A 6 ὅποι
SA: ὅπου VY | ἐξεπέμφθη A 8 οὐδ' SV: οὐκ AY 9 οὐδὲ
S: οὐ VAY | παρὰ om. S¹ add. ead. 10 post τελευταῖα add.
πρώτην VY νῦν A 13 αἰσχύνη AY 14 ἀξιῶν] α in ras. A¹
15 γεγενῆσθαι A 16 γὰρ δὴ A 18 γ' om. Y 19 λαμβάνετε
S: λάμβανε VAY 23 πολιτικὰ] πηλικά A 24 εἰς] εἰ Y¹ | ἐλά-
χιστα S: ἐλάχιστον VAY

συστέλλαι, καὶ τοῦναντίον εἰς ὁμόνοιαν καὶ φιλίαν καὶ
τοῦ τὰ δέοντα ποιεῖν ὁρμὴν προτρέψαι. καὶ ταῦτά μοι
πάντα πεποίηται, καὶ οὐδεις μήποθ' εὗρη κατ' ἔμ' οὐδὲν
ἔλλειφθέν. εἰ τοίνυν τις ἔροιθ' ὀντινοῦν, τίσιν τὰ πλεῖ- 247
στα Φίλιππος ὧν κατέπραξε διωκῆσατο, πάντες ἂν εἴποιεν
τῷ στρατοπέδῳ καὶ τῷ διδόναι καὶ διαφθεῖρειν τοὺς ἐπὶ
τῶν πραγμάτων. οὐκοῦν τῶν μὲν δυνάμεων οὔτε κύριος
οὔθ' ἡγεμὼν ἦν ἐγώ, ὥστ' οὐδ' ὁ λόγος τῶν κατὰ ταῦτα
πραχθέντων πρὸς ἐμέ. καὶ μὴν τῷ διαφθαρεῖναι χρήμασιν
10 ἢ μὴ κεκράτηκα Φίλιππον· ὥσπερ γὰρ ὁ ὠνούμενος νεύ-
κηκε τὸν λαβόντα, ἔαν πρήται, οὕτως ὁ μὴ λαβὼν [καὶ
διαφθαρεῖς] νεύκηκε τὸν ὠνούμενον. ὥστ' ἀήττητος ἢ
πόλις τὸ κατ' ἐμέ.

Ἄ μὲν τοίνυν ἐγὼ παρεσχόμην εἰς τὸ δικαίως τοιαῦτα 248
15 γράφειν τοῦτον περὶ ἐμοῦ, πρὸς πολλοῖς ἑτέροις ταῦτα
καὶ παραπλήσια τούτοις ἐστίν· ἃ δ' οἱ πάντες ὑμεῖς,
ταῦτ' ἤδη λέξω. μετὰ γὰρ τὴν μάχην εὐθὺς ὁ δῆμος,
εἰδὼς καὶ ἑορακῶς πάνθ' ὅσ' ἔπραττον ἐγώ, ἐν αὐτοῖς
τοῖς δεινοῖς καὶ φοβεροῖς ἐμβεβηκῶς, ἡνίκα οὐδ' ἄγνω-
20 μονῆσαι τι θαυμαστὸν ἦν τοὺς πολλοὺς πρὸς ἐμέ, πρῶ-
τον μὲν περὶ σωτηρίας τῆς πόλεως τὰς ἐμὰς γνώμας
ἐχειροτόνει, καὶ πάνθ' ὅσα τῆς φυλακῆς ἔνεκ' ἐπράττετο,

1 συστέλλαι S¹ | φιλίαν ἀγαγεῖν A 2 τὴν τοῦ S corr. ant. |
τρέψαι Q 2sq. πάντα μοι Y 3 μήποθ' ἀνθρώπων VY | τὸ κατ'
VAY 4 εἰλειφθεν S¹ | ὀντινοῦν ἔροιτο VY 7 δυνάμενων A
9 εἰς ἐμέ V | τῶι S: τῶι γε VAY τὸ γε Dobree | διαφθαρεῖναι
χρήμασιν ἢ μὴ S γε. QAY: μὴ διαφθαρεῖναι χρήμασι F δια-
φθαρεῖναι χρήμασι Q text. 10 φίλιππον S γε. Q A¹: φίλιππον
FQ text. A¹ Y | ὁ οἱ A¹ 11sq. καὶ διαφθαρεῖς S¹ μηδὲ διαφθαρεῖς
γε. S⁴ VAY del. Gebauer; intrusum ex XIX 7 15 τοντονι A 16 οἱ
om. A | ὑμεῖς ἴστε VAY 17 ἤδη] prius η in ras. et super alt.
acc. eras. A (ταῦτα δὴ? A¹) 19 φοβεροῖς καὶ δεινοῖς Y 21 βου-
λεύόμενος post πόλεως add. S⁴ γε. Q

ἣ διάταξις τῶν φυλάκων, αἱ τάφροι, τὰ εἰς τὰ τελεῖη
 χρήματα, διὰ τῶν ἐμῶν ψηφισμάτων ἐγίγνετο· ἔπειθ' 810
 αἰρούμενος σιτώνην ἐκ πάντων ἔμ' ἐχειροτόνησεν ὁ δῆ-
 249 μος. καὶ μετὰ ταῦτα συστάντων οἷς ἦν ἐπιμελὲς κακῶς
 ἐμὲ ποιεῖν, καὶ γραφάς, εὐθύνας, εἰσαγγελίας, πάντα
 ταῦτ' ἐπαγόντων μοι, οὐ δι' ἑαυτῶν τό γε πρῶτον, ἀλλὰ
 δι' ὧν μάλισθ' ὑπελάμβανον ἀγνοήσεσθαι (ἴστε γὰρ
 δήπου καὶ μέμνησθ', ὅτι τοὺς πρῶτους χρόνους κατὰ
 τὴν ἡμέραν ἐκάστην ἐκρινόμην ἐγώ, καὶ οὐτ' ἀπόνοια
 Σωσικλέους οὔτε συκοφαντία Φιλοκράτους οὔτε Διῶν- 10
 δου καὶ Μελάντου μανία οὐτ' ἄλλ' οὐδὲν ἀπείρατον ἦν
 τούτοις κατ' ἐμοῦ), ἐν τολύνν τούτοις πᾶσι μάλιστα μὲν
 διὰ τοὺς θεοὺς, δεῦτερον δὲ δι' ὑμᾶς καὶ τοὺς ἄλλους
 Ἀθηναίους ἐσφρόμην, δικαίως· τοῦτο γὰρ καὶ ἀληθὲς
 ἐστὶ καὶ ὑπὲρ τῶν ὁμωμοκότων καὶ γνόντων τὰ εὖορκα 15
 250 δικαστῶν. οὐκοῦν ἐν μὲν οἷς εἰσηγγελλόμην, ὅτ' ἀπεψη-
 φίζεσθέ μου καὶ τὸ μέρος τῶν ψήφων τοῖς διώκουσιν
 οὐ μετεδίδοτε, τότε ἔψηφίζεσθε τὰ ἄριστα με πράττειν·
 ἐν οἷς δὲ τὰς γραφάς ἀπέφευγον, ἔννομα καὶ γράφειν καὶ
 λέγειν ἀπεδεικνύμην· ἐν οἷς δὲ τὰς εὐθύνας ἐπεσημαί- 10
 νεσθε, δικαίως καὶ ἀδωροδοκῆτως πάντα πεπραῆχθαι μοι
 προσωμολογεῖτε. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, τί προσῆ-
 κον ἢ τί δίκαιον ἦν τοῖς ὑπ' ἐμοῦ πεπραγμένοις θεέσθαι

1 φυλάκων Y 5 τὰῦτα πάντα A 7 ἀγνοηθήσεσθαι VAY
 8 σχεδὸν κατὰ A 8sq. κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην SA, cf. § 68:
 καθ' ἐκάστην ἡμέραν VY 9sq. οὐδ' ... οὐδὲ Y 11 μελάντου
 SA: μελάνου VY μελάνδου γρ. V 13 ἄλλους ἅπαντας VY
 15 καὶ ὑπὲρ τῶν τὰ εὖορκα γνόντων VY 17 πέμπτου μέρος
 VAY 18 μετεδίδοτε] εδι in ras. F | με τὰ ἄριστα Y 19 ἀπέ-
 φευγον SF¹A: ἀπέφυγον F corr. QY 20sq. καὶ λέγειν καὶ
 γράφειν Y 20 ἐπεσημαίνεσθε] alterum ε in ras. 2 litt. Q 22 προσ-
 ῆκεν A

τὸν Κτησιφῶντ' ὄνομα; οὐχ ὁ τὸν δῆμον ἑώρα τιθέμενον,
οὐχ ὁ τοὺς ὁμωμοκότας δικαστάς, οὐχ ὁ τὴν ἀλήθειαν
παρὰ πᾶσιν βεβαιούσαν;

Ναί, φησίν, ἀλλὰ τὸ τοῦ Κεφάλου καλόν, τὸ μηδεμίαν 251
5 γραφὴν φεύγειν. καὶ νῆ Δ' εὐδαιμόν γε. ἀλλὰ τί μάλ-
311 λον | ὁ πολλάκις μὲν φυγών, μηδεπώποτε δ' ἐξελεγχθεὶς
ἀδικῶν ἐν ἐγκλήματι γίγνεται ἂν διὰ τοῦτο δικαίως; καί-
τοι πρὸς γε τοῦτον ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ τὸ τοῦ Κεφά-
λου καλὸν εἰπεῖν ἔστι μοι. οὐδεμίαν γὰρ πώποτ' ἐγρά-
10 ψατό μ' οὐδ' ἐδίωξε γραφὴν, ὥσθ' ὑπὸ σοῦ γ' ὁμολόγημαι
μηδὲν εἶναι τοῦ Κεφάλου χειρὼν πόλτης.

Πανταχόθεν μὲν τοίνυν ἂν τις ἴδοι τὴν ἀγνωμοσύνην 252
αὐτοῦ καὶ τὴν βασκανίαν, οὐχ ἥκιστα δ' ἀφ' ὧν περὶ
τῆς τύχης διελέχθη. ἐγὼ δ' ὅλως μὲν, ὅστις ἄνθρωπος
15 ὢν ἀνθρώπων τύχην προφέρει, ἀνόητον ἡγοῦμαι· ἦν γὰρ
ὁ βέλτιστα πράττειν νομίζων καὶ ἀρίστην ἔχειν οἰόμενος
οὐκ οἶδεν εἰ μενεῖ τοιαύτη μέχρι τῆς ἐσπέρας, πῶς χρη-
περὶ ταύτης λέγειν ἢ πῶς οὐνειδίξειν ἑτέρῳ; ἐπειδὴ δ'
οὗτος πρὸς πολλοῖς ἄλλοις καὶ περὶ τούτων ὑπερηφάνως
20 χρηται τῷ λόγῳ, σκέψασθ' ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ θεω-
ρήσατε, ὅσῳ καὶ ἀληθέστερον καὶ ἀνθρωπινώτερον ἐγὼ
περὶ τῆς τύχης τούτου διαλεχθήσομαι. ἐγὼ τὴν τῆς πό- 253

1 ὄνομα τὸν κτησιφῶντα Y 5 φεύγειν S¹QA: φεύγειν F φυγεῖν
γε. S^dY Hermog. III 296 W. (313, 12 R.) 6 φεύγων A 7 ἐν om. Q
9 ἔστιν ἐμοί Y 12 πανταχόθεν S: πολλαχόθεν VAY 13 sq. διε-
λέχθη περὶ τῆς τύχης Y 14 διελεγχθη S¹ διειλέχθη V 15 παν-
τελῶς ἀνόητον AY Stobaeus XXXVIII 14 H. | ἡγοῦμαι καὶ ἀπαί-
δευτον A 16 τὰ βέλτιστα S corr. ant. F corr. AY Stob. 17 μενεῖ
SQ | τοιαύτη μενεῖ A τοιαύτη διαμένει Stob. 19 ὑπερηφάνως S
γε. QA: ὑπερηφάνως FQ¹Y 20 χρηται S γε. Q: κέχρηται FQ¹AY |
τῷ om. Y 21 καὶ ἀληθέστερον] δικαιότερον A 22 διαλεχθη-
σομαι S διαλέξομαι F corr. γε. QY cf. § 111 | τὴν μὲν γε. QY

λεως τύχην ἀγαθὴν ἡγοῦμαι, καὶ ταῦθ' ὁρῶ καὶ τὸν Δία
τὸν Δωδωναίου ὑμῖν μαντευόμενον, τὴν μέντοι τῶν πάν-
των ἀνθρώπων, ἣ νῦν ἐπέχει, χαλεπὴν καὶ δεινὴν· τίς
γὰρ Ἑλλήνων ἢ τίς βαρβάρων οὐ πολλῶν κακῶν ἐν τῷ
254 παρόντι πεπειράται; τὸ μὲν τοίνυν προελέσθαι τὰ κάλ- 5
λιστα καὶ τὸ τῶν οἰηθέντων Ἑλλήνων, εἰ πρόοινθ' ἡμᾶς,
ἐν εὐδαιμονίᾳ διάξειν αὐτῶν ἄμεινον πράττειν τῆς ἀγα-
θῆς τύχης τῆς πόλεως εἶναι τίθημι· τὸ δὲ προσκροῦσαι
καὶ μὴ πάνθ' ὥς ἡβουλόμεθ' ἡμῖν συμβῆναι τῆς τῶν 312
ἄλλων ἀνθρώπων τύχης τὸ ἐπιβάλλον ἐφ' ἡμᾶς μέρος 10
255 μετεिल्φέναι νομίζω τὴν πόλιν. τὴν δ' ἰδίαν τύχην τὴν
ἐμὴν καὶ τὴν ἐνὸς ἡμῶν ἐκάστου ἐν τοῖς ἰδίοις ἐξετάζειν
δίκαιον εἶναι νομίζω. ἐγὼ μὲν οὕτως περὶ τῆς τύχης
ἄξιῶ, ὁρθῶς καὶ δικαίως, ὥς ἐμαυτῷ δοκῶ, νομίζω δὲ καὶ
ὑμῖν· ὁ δὲ τὴν ἰδίαν τύχην τὴν ἐμὴν τῆς κοινῆς τῆς 15
πόλεως κυριωτέραν εἶναι φησιν, τὴν μικρὰν καὶ φεύλῃ
τῆς ἀγαθῆς καὶ μεγάλης. καὶ πῶς ἐνι τοῦτο γενέσθαι;
256 Καὶ μὴν εἴ γε τὴν ἐμὴν τύχην πάντως ἐξετάζειν Αἰ-
σχίνη προαιρεῖ, πρὸς τὴν σεαυτοῦ σκοπεῖ, κἄν εὕρῃς
τὴν ἐμὴν βελτίω τῆς σῆς, παῦσαι λοιδορούμενος αὐτῇ. 20
σκοπεῖ τοίνυν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. καὶ μου πρὸς Διὸς μη-
δεμίαν ψυχρότητα καταγνῶ μηδεὶς. ἐγὼ γὰρ οὐτ' εἴ τις

1 ἡγοῦμαι om. Q | τοῦθ' Y 2 καὶ τὸν ἀπόλλω (ἀπόλλωνα A)
τὸν πύθιον add. post ὑμῖν S mg. rec. Y ante ὑμῖν A² mg. ubi verba
addita velit γρ. V incertum; cf. epist. IV 3 | ἡμῖν F corr. QY |
ἀπάντων Y 4 κακῶν καὶ μεγάλων A 5 παρόντι καιρῷ F
corr. QY cf. XV 2 7 διάξειν] α in ras. A | αὐτῶν S¹ F¹: αὐτοῦς
γρ. S² F corr. Q αὐτῶν ἐκείνων γρ. QY τούτων αὐτῶν A 9 καὶ
μὴ om. Q¹ | ὥς] ὅσα γρ. VAY 10 μέρος om. A 12 ὑμῶν
QAY 13 μὲν οὖν VY | οὕτως Y 14 ἐξετάζειν ἀξιῶ VY
15 ὑμῖν συνοδοεῖν VY 15 sq. τὴν ἰδίαν . . . πο om. A¹ add. A²
19 προαιρεῖ VAY | σεαυτοῦ Q σεαυτοῦ V 21 μου F in ras. | διὸς
καὶ θεῶν VAY

πενίαν προπηλακίζει νοῦν ἔχειν ἡγοῦμαι, οὐτ' εἰ τις ἐν ἀφθόνοις τραφεῖς ἐπὶ τούτῳ σεμνύνεται· ἀλλ' ὑπὸ τῆς τουτουὶ τοῦ χαλεποῦ βλασφημίας καὶ συκοφαντίας εἰς τοιούτους λόγους ἐμπίπτειν ἀναγκάζομαι, οἷς ἐκ τῶν
5 ἐνόντων ὥς ἂν δύνωμαι μετριώτατα χρῆσομαι.

Ἐμοὶ μὲν τολύνη ὑπήρξεν Αἰσχίνη παιδί μὲν ὄντι 257 φοιτᾶν εἰς τὰ προσήκοντα διδασκαλεῖα καὶ ἔχειν ὅσα χρὴ τὸν μηδὲν αἰσχρὸν ποιήσονται δι' ἔνδειαν, ἐξελθόντι δ' ἐκ παίδων ἀκόλουθα τούτοις πράττειν, χορηγεῖν τριη-
10 ραρχεῖν εἰσφέρειν, μηδεμιᾶς φιλοτιμίας μῆτ' ἰδίας μήτε δημοσίας ἀπολείπεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῇ πόλει καὶ τοῖς φίλοις χρήσιμον εἶναι, ἐπειδὴ δὲ πρὸς τὰ κοινὰ προσελθεῖν
313 ἔδοξέ μοι, τοιαῦτα πολιτεύμαθ' | ἐλέσθαι, ὥστε καὶ ὑπὸ τῆς πατρίδος καὶ ὑπ' ἄλλων Ἑλλήνων πολλῶν πολλάκις
15 ἐστεφανῶσθαι, καὶ μηδὲ τοὺς ἐχθροὺς ὑμᾶς, ὥς οὐ καλὰ γ' ἦν ἂ προειλόμην, ἐπιχειρεῖν λέγειν. ἐγὼ μὲν δὴ τοι- 258 αὐτῇ συμβεβίωκα τύχῃ, καὶ πόλλ' ἂν ἔχων ἔτερόν εἰπεῖν περὶ αὐτῆς παραλείπω, φυλαττόμενος τὸ λυπῆσαί τιν' ἐν οἷς σεμνύνομαι. σὺ δ' ὁ σεμνὸς ἀνὴρ καὶ διαπτύων
20 τοὺς ἄλλους, σκόπει πρὸς ταύτην πόλιν τινὶ κέχρησαι τύχῃ, δι' ἣν παῖς μὲν ὢν μετὰ πολλῆς ἐνδείας ἐτράφη, ἅμα τῷ πατρὶ πρὸς τῷ διδασκαλεῖν προσεδρεύων, τὸ μέλαν τριβῶν καὶ τὰ βάθρα σπογγίζων καὶ τὸ παιδαγωγεῖον κορῶν, οἰκέτου τάξιν, οὐκ ἐλευθέρου παιδὸς ἔχων, 259

1 προπηλακίζειν ου S¹ 3 τούτου A 6 μὲν ὄντι φοιτᾶν εἰς om. S¹ add. S^a mg. 7 sq. καὶ ἔχειν ... ἔνδειαν om. A¹ add. A³ 9 παιδίων A | ἀκόλουθα γρ. F^Y 12 προσελθεῖν SA: προσ-
ῆλθον VY 14 ἄλλων ἐλλήνων πολλῶν S: τῶν ἄλλων ἐλλήνων VAY 15 μηδὲ] μὴ A | οὐ καλὰ γ' ἦν ἂ γρ. S rec. VAY: ουκαλλαγήναι S¹ 18 τινὰς S rec. Y 19 σεμνὸς] σεμνυνόμε-
νος S 20 πρὸς ταύτῃ γρ. VY | ὁποῖαι A 21 post πολλῆς add. τὴν (punctis notat.) S τῆς apogr. Laur. Scheibe

ἄνθρω δὲ γενόμενος τῇ μητρὶ τελοῦσθαι τὰς βίβλους ἀνε-
 γίνωσκες καὶ τᾶλλα συνεσκευωροῦ, τὴν μὲν νύκτα νε-
 βρίζων καὶ κρατηρίζων καὶ καθαίρων τοὺς τελουμένους
 καὶ ἀπομάττων τῷ πηλῷ καὶ τοῖς πιτύροις, καὶ ἀνιστὰς
 ἀπὸ τοῦ καθαρμοῦ κελεύων λέγειν „ἔφυγον κακόν, ἡῆρον
 ἄμεινον“, ἐπὶ τῷ μηδένᾳ πώποτε τηλικοῦτ' ὀλολύξαι
 σεμνυνόμενος (καὶ ἔγωγε νομίζω· μὴ γὰρ οἶεσθ' αὐτὸν
 φθιγγεσθαι μὲν οὕτω μέγα, ὀλολύξειν δ' οὐχ ὑπέραμ-
 260 προυν), ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις τοὺς καλοὺς θιάσους ἄγων διὰ
 τῶν ὀδῶν, τοὺς ἐστεφανωμένους τῷ μαράθῳ καὶ τῇ λεύκῃ, 10
 τοὺς ὄφεις τοὺς παρείας θάλλων καὶ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς
 αἰωρῶν καὶ βοῶν εὐοῖ σαβοὶ καὶ ἐπορχούμενος ὑῆς ἄττης
 ἄττης ὑῆς, ἔξαρχος καὶ προηγμένων καὶ κιττοφόρος καὶ
 λικνοφόρος καὶ τοιαῦθ' ὑπὸ τῶν γραδίων προσαγορευό-
 μενος, μισθὸν λαμβάνων τούτων ἐνθρυπτα καὶ στρε- 314
 πτοὺς καὶ νεήλατα, ἐφ' οἷς τίς οὐκ ἂν ὥς ἀληθῶς αὐτὸν 16
 261 εὐδαιμονίσειε καὶ τὴν αὐτοῦ τύχην; ἐπειδὴ δ' εἰς τοὺς
 δημότας ἐνεγράφησ ὁπωσδήποτε (ἐγὼ γὰρ τοῦτο), ἐπειδὴ
 γ' ἐνεγράφησ, εὐθὺς τὸ κάλλιστον ἐξελέξω τῶν ἔργων,
 γραμματεύειν καὶ ὑπηρετεῖν τοῖς ἀρχιδόις. ὥς δ' ἀπηλ- 20

2 καὶ τὴν μὲν Q 4 ἀπομάττων A¹ corr. A³ | ἀνιστὰς SVA:
 ἀναστὰς Y 5 καὶ κελεύων VY 6 τηλικοῦτον S corr. AY
 8 οὕτως Y | ὀλολύξειν F 9 ἡμέραις] ἡμετέραις A¹ | θιάσους Y¹
 10 μαράθῳ A 11 παρίας A 12 αἰωρῶν] αἰ in ras. F αἰωρῶν
 A¹ | εὐσαβοὶ S¹ οἱ supra scr. S^a εὐοὶ FY 13 κιττοφόρος] ἐνιοὶ
 μετὰ τοῦ ὁ γραφουσίν, κιττοφόρος Harpocr. s. κιττοφόρος, Rube-
 nius 14 τὰ τοιαῦτα VAY | οὕτω προσαγορευόμενος ex memoria
 Hermog. III 308 W. (325, 8 R.) 16 οὐκ ἂν om. Y | αὐτὸν S
 17 αὐτον S 18 τοῦτό γε γε. QA | ἐπειδὴ γ' SVY: ἐπειδὴ
 δ' οὐν γε. Q 18 sq. ἐπειδὴ ... ἐνεγράφησ om. A 19 τῶν
 ἔργων ἐξελέξω Y 20 ὑπογραμματεύειν F corr. γε. QY (ex
 XIX 249) | ἀρχιδόις SVY¹ (ut vid.) Pollux VIII 83: ἀρχείοις γε.
 S^a F mg. γε. QA Y corr.

λάγης ποτὲ καὶ τούτου, πάνθ' ἃ τῶν ἄλλων κατηγορεῖς
 αὐτὸς ποιήσας, οὐ κατήσχυνας μὰ Δί' οὐδὲν τῶν προῦπ- 262
 ηργμένων τῷ μετὰ ταῦτα βίῳ, ἀλλὰ μισθώσας σαντὸν
 τοῖς βαρυστόνοις ἐπικαλουμένοις ἐκείνοις ὑποκριταῖς Σι-
 6 μύκκῃ καὶ Σωκράτει, ἐτριταγωνίστεις, σῦκα καὶ βότρυν
 καὶ ἐλάας συλλέγων ὥσπερ ὁπωρώνης ἐκ τῶν ἄλλοτριῶν
 χωρίων, πλείω λαμβάνων ἀπὸ τούτων ἢ τῶν ἀγώνων,
 οὓς ὑμεῖς περὶ τῆς ψυχῆς ἡγωνίζεσθε· ἦν γὰρ ἄσπον-
 δος καὶ ἀκήρυκτος ὑμῖν πρὸς τοὺς θεατὰς πόλεμος, ὅφ'
 10 ὧν πολλὰ τραύματ' ἐληφῶς εἰκότως τοὺς ἀπείρους τῶν
 τοιούτων κινδύνων ὥς δειλοὺς σκώπτεις. ἀλλὰ γὰρ παρεῖς 263
 ὧν τὴν πενίαν αἰτιάσαιτ' ἂν τις, πρὸς αὐτὰ τὰ τοῦ τρό-
 που σου βαδιοῦμαι κατηγορήματα. τοιαύτην γὰρ εἶλον
 πολιτείαν, ἐπειδὴ ποτε καὶ τοῦτ' ἐπῆλθε σοι ποιῆσαι,
 15 δι' ἣν εὐτυχούσης μὲν τῆς πατρίδος λαγῶ βίον ἔξης δε-
 διῶς καὶ τρέμων καὶ ἀεὶ πληγῇσεσθαι προσδοκῶν, ἐφ'
 οἷς σαντῷ συνήδεις ἀδικοῦντι, ἐν οἷς δ' ἡτύχησαν οἱ
 ἄλλοι, θρασὺς ὧν ὅφ' ἀπάντων ὦψαι. καίτοι ὅστις χι- 264
 λίων πολιτῶν ἀποθανόντων ἐθάρρῃσεν, τί οὗτος παθεῖν
 20 ὑπὸ τῶν ζώντων δίκαιός ἐστιν; πολλὰ τολῶν ἕτερόν εἰπεῖν |
 315 ἔχων περὶ αὐτοῦ παραλείπω· οὐ γὰρ ὅς' ἂν δείξαιμι προσ-
 όντ' αἰσχροῦ τούτῳ καὶ ὀνειδῇ, πάντ' οἶμαι δεῖν εὐχερῶς
 λέγειν, ἀλλ' ὅσα μὴδὲν αἰσχρόν ἐστιν εἰπεῖν ἐμοί.

1 & om. A | κατηγορεῖς A 2 ὑπηργμένων Y 3 σαντὸν |
 αὐτὸν SF¹ εαντὸν Harpocr. s. Σιμύλος 4 ἐκείνοις ἐπικαλουμέ-
 νοις A om. Harpocr. | σιμύκκῃ SV: σιμύλῳ γρ. S^d γρ. QA
 Harpocr. σιμύλα ἢ σιμύδῳ γρ. F σιμύδῳ Y Σιμύκκῃ Voemel
 coll. Athen. VIII 348 A 6 ἐλάας FY 7 τούτων τραύματα
 S^d VAY 9 ὑμῖν post ἄσπονδος ponit Y | ὁ πρὸς VAY 11 κινδύ-
 νων om. A Herwerden 12 ἐξ ὧν γρ. VY 15 λαγῶν A¹
 17 σεαντῷ A 18 ὑπὸ πάντων AY 19 ἐθάρρῃσεν A 20 δι-
 καιον A¹ 21 παραλείπω A | ἂν δείξαιμι ἀναδείξαιμι Q

- 265 Ἐξέτασον τοίνυν παρ' ἄλληλα τὰ σοὶ κάμοι βεβιω-
μένα, πράως, μὴ πικρῶς Αἰσχίνη, εἴτ' ἐρώτησον του-
τουσί, τὴν ποτέρου τύχην ἂν ἔλοιθ' ἕκαστος αὐτῶν. ἐδί-
δασκες γράμματ', ἐγὼ δ' ἐφοίτων. ἐτέλεις, ἐγὼ δ' ἐτελούμην.
ἐγραμμάτευες, ἐγὼ δ' ἠκκλησίαζον. ἐτριταγωνίστεις, ἐγὼ δ'
ἐθεώρουν. ἐξέπιπτες, ἐγὼ δ' ἐσύριττον. ὑπὲρ τῶν
ἐχθρῶν πεπολλίτευσαι πάντα, ἐγὼ δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος.
266 ἔω τᾶλλα, ἀλλὰ νυνὶ τήμερον ἐγὼ μὲν ὑπὲρ τοῦ στεφανω-
θῆναι δοκιμάζομαι, τὸ δὲ μὴδ' ὅτι οὖν ἀδικεῖν ἀνωμολό-
γημαι, σοὶ δὲ συκοφάντη μὲν εἶναι δοκεῖν ὑπάρχει, κιν- 10
δυνεύεις δ' εἶτε δεῖ σ' εἶτι τοῦτο ποιεῖν, εἴτ' ἤδη πεπαύσθαι
μὴ μεταλαμβάντα τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων. ἀγαθὴ
γ' (οὐχ ὀρεῖς;) τύχῃ συμβεβιωκὼς τῆς ἐμῆς κατηγορεῖς.
267 Φέρε δὴ καὶ τὰς τῶν λητουργιῶν μαρτυρίας ὧν λελη-
τούργηκα ὑμῖν ἀναγνῶ. παρ' ἃς παρανάγνωθι καὶ σύ 15
μοι τὰς ῥήσεις ἃς ἐλυμάλινου,

Eurip.
Hec. 1

„ἦκω νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας“
καὶ

„κακαγγελεῖν μὲν ἴσθι μὴ θέλοντά με“,

1 καίμοι S 2 πράως καὶ S rec. VAY 3 ὀποτέρου S corr.
VY 4 ἐτελούμην S Alexander Rhet. Gr. VIII 479 Tiber. ib. 570:
ἐτελούμην· ἐχόρευες, ἐγὼ δ' ἐχορήγουν VAY add. καὶ σὺ μὲν ante
ἐχόρευες Hermog. III 419 W. (431 R.) cod. Vc 5 ἠκκλησίαζον S¹ F¹:
ἐκκλησίαζον S^d F corr. QAY 6 ἐπιπτες Y | ἐξέπιπτες, ἐγὼ δ' ἐσύ-
ριττον del. L. Spengel 9 τὸ δὲ] δὲ s. v. A³ 10 σοι] σὺ ut vid. Q¹
11 εἶτι ante δεῖ add. Y 12 πέμπτον secl. Dindorf 13 γ' S¹ A: δ'
S rec. VY | συμβεβιωκὼς S¹ | ἐμῆς ὡς φανύλης VAY 14 λειτουργῶν S¹
λειτουργειῶν Y¹ | λειτουργικά S¹ 15 παρ' ἃς SQ text.: πάσας
F γρ. QAY | παρανάγνωθι] παραγ incohaverat S¹ | καὶ σύ μοι
SV text.: δ' ἡμῖν καὶ σὺ γρ. VY δὴ καὶ σὺ μοι A δὴ μοι καὶ σὺ Her-
mog. III 321 W. (338, 7 R.) 16 ἐλυμάλινω A Hermog. 17 νεκρῶν
S¹ Hermog.: λιπῶν S rec. VAY 19 κακαγγελεῖν F corr. Y Her-
mog.: κακαγγέλλειν S¹ κακ' ἀγγέλλειν S corr. A³ Hermog. cod. Pc
κακαγγέλλειν F¹ Q καταγγέλλειν (ut vid.) A¹

καὶ „κακὸν κακῶς σε“ μάλιστα μὲν οἱ θεοί, ἔπειθ' οὗτοι πάντες ἀπολέσειαν, πονηρὸν ὄντα καὶ πολίτην καὶ τριταγωνιστήν.

Λέγε τὰς μαρτυρίας.

5

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ

Ἐν μὲν τοίνυν τοῖς πρὸς τὴν πόλιν τοιοῦτος· ἐν δὲ 268
 316 τοῖς ἰδίοις εἰ μὴ πάντες ἴσθ' ὅτι κοινὸς καὶ φιλάνθρωπος καὶ τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν, σιωπῶ καὶ οὐδὲν ἂν εἴποim' οὐδὲ παρασχοίμην περὶ τούτων οὐδεμίαν μαρτυρίαν, οὔτ' εἴ τινας ἐκ τῶν πολεμίων ἐλυσάμην, οὔτ' εἴ
 10 τισιν θυγατέρας συνεξέδωκα, οὔτε τῶν τοιούτων οὐδέν. καὶ γὰρ οὕτω πως ὑπέληφα. ἐγὼ νομίζω τὸν μὲν εὖ 269
 παθόντα δεῖν μεμνησθαι πάντα τὸν χρόνον, τὸν δὲ ποιήσαντ' εὐθύς ἐπιλελῆσθαι, εἰ δεῖ τὸν μὲν χρηστοῦ, τὸν
 15 δὲ μὴ μικροψύχου ποιεῖν ἔργον ἀνθρώπου. τὸ δὲ τὰς ἰδίας εὐεργεσίας ὑπομιμνήσκειν καὶ λέγειν μικροῦ δεῖν ὁμοίον ἔστιν τῷ ὀνειδίξειν. οὐ δὴ ποιήσω τοιοῦτον οὐδέν, οὐδὲ προαχθήσομαι, ἀλλ' ὅπως ποθ' ὑπέλημμαι περὶ τούτων, ἀρκεῖ μοι.
 20 Βούλομαι δὲ τῶν ἰδίων ἀπαλλαγείς ἔτι μικρὰ πρὸς 270
 ὑμᾶς εἰπεῖν περὶ τῶν κοινῶν. εἰ μὲν γὰρ ἔχεις Αἰσχλνῆ τῶν ὑπὸ τοῦτον τὸν ἥλιον εἰπεῖν ἀνθρώπων, ὅστις ἀθῶος

1 ἔπειτα SF¹QA: ἔπειτα δὲ F corr. Y 1sq. πάντες ἀπολέσειαν οὗτοι A 2 πονηρὸν A¹ | καὶ πολίτην S¹V text.: πολίτην S corr. A pap. πολίτην καὶ προδότην γρ. VY | καὶ τριταγ. om. pap. 8 πᾶσι τοῖς Hermog. III 409 W. (421, 10 R.) 9 verba οὐδὲ π. οὐδ. μαρτυρίαν om. Hermog. III 409 (421), praeterea περὶ III 335 W. (351, 16 R) | παρασχοίμην ἂν AY 11 τισι πενομένοις Hermog. 351, θυγατέρας ἀποροῦσι 421 13 παρὰ πάντα Hermog. 421 | πάντα τὸν SVA: τὸν πάντα γρ. QY | εὖ ποιήσαντα γρ. VAY Hermog. 14 αὐτὸν ante ἐπιλελῆσθαι add. γρ. QY 15 μικροψύχου S¹ 16 ἀναμνησκείν (om. καὶ λέγειν) Hermog. 22 τοῦτον S¹: τουτονι S corr. VAY

τῆς Φιλίππου πρότερον καὶ νῦν τῆς Ἀλεξάνδρου δυνα-
 στείας γέγονεν ἢ τῶν Ἑλλήνων ἢ τῶν βαρβάρων, ἔστω,
 συγχωρῶ τὴν ἐμὴν εἴτε τύχην εἴτε δυστυχίαν ὀνομάξωιν
 271 βούλει πάντων αἰτίαν γεγενῆσθαι. εἰ δὲ καὶ τῶν μηδε-
 πώποτ' ἰδόντων ἐμὲ μηδὲ φωνῇν ἀκηκοότων ἐμοῦ πολ- 5
 λοὶ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπόνθασιν, μὴ μόνον κατ' ἄνδρ'
 ἀλλὰ καὶ πόλεις ὅλαι καὶ ἔθνη, πόσῳ δικαιότερον καὶ
 ἀληθέστερον τὴν ἀπάντων ὥς ἔοικεν ἀνθρώπων τύχην
 κοινὴν καὶ φορὰν τινα πραγμάτων χαλεπὴν καὶ οὐχ οἶαν
 272 ἔδει τούτων αἰτίαν ἡγεῖσθαι. σὺ τοίνυν ταῦτ' ἀφείς ἐμὲ 10
 τὸν παρὰ τουτοισὶ πεπολιτευμένον αἰτιᾶ, καὶ ταῦτ' εἰ-
 δὼς ὅτι, καὶ εἰ | μὴ τὸ ὅλον, μέρος γ' ἐπιβάλλει τῆς βλασ- 317
 φημίας ἅπανσι καὶ μάλιστα σοί. εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ κατ'
 ἐμαυτὸν αὐτοκράτωρ περὶ τῶν πραγμάτων ἐβουλευόμην,
 273 ἦν ἂν τοῖς ἄλλοις ῥήτορσιν ὑμῖν ἔμ' αἰτιᾶσθαι· εἰ δὲ 15
 παρῆτε μὲν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀπάσαις, ἀεὶ δ' ἐν κοινῷ
 τὸ συμφέρον ἢ πόλις προϋτίθει σκοπεῖν, πᾶσι δὲ ταῦτ'
 ἐδόκει τότ' ἄριστ' εἶναι καὶ μάλιστα σοί (οὐ γὰρ ἐπ'
 εὐνοίᾳ γ' ἐμοὶ παρεχώρεις ἐλπιδῶν καὶ ζήλου καὶ τιμῶν,
 ἀ πάντα προσῆν τοῖς τότε πραττομένοις ὑπ' ἐμοῦ, ἀλλὰ 20
 τῆς ἀληθείας ἡττώμενος δῆλον ὅτι καὶ τῷ μηδὲν ἔχειν
 εἰπεῖν βέλτιον), πῶς οὐκ ἀδικεῖς καὶ δεινὰ ποιεῖς τού-
 274 τοις νῦν ἐγκαλῶν, ὧν τότ' οὐκ εἴχες λέγειν βελτίω; παρὰ
 μὲν τοίνυν τοῖς ἄλλοις ἔγωγ' ὁρῶ πᾶσιν ἀνθρώποις διω-
 ρισμένα καὶ τεταγμένα πως τὰ τοιαῦτα. ἀδικεῖ τις ἐκόν· 25

3 συγχωρῶ σοι VY 4 αἰτίαν om. S¹ add. S^d 5 ἰδοτων S¹
 7 ἔθνη Q 9 καινὴν F 10 τοίνυν] οὖν A 12 ὅτι εἰ μὴ καὶ A
 14 αὐτοκράτωρ ὦν VY cf. § 235 16 αἰεὶ Y | δ' ἐν κοινῷ S:
 ἐν κοινῷ δὲ VAY 17 τάντα Y 19 γέ μοι A 20 ἀ πάντα]
 ἅπαντα F¹A¹ 21 τῷ] τὸ F¹ (ut vid.) Q 23 λέγειν] εἰπεῖν A
 25 καὶ τεταγμένα] κατεταγμένα S¹

δρῆν καὶ τιμωρίαν κατὰ τούτου. ἐξήμαρτέ τις ἄκων·
 συγγνώμην ἀντὶ τῆς τιμωρίας τούτου. οὐτ' ἀδικῶν τις
 οὐτ' ἐξαμαρτάνων εἰς τὰ πᾶσι δοκοῦντα συμφέρειν ἑαυ-
 τὸν δοὺς οὐ κατώρθωσεν μεθ' ἀπάντων· οὐκ ὄνειδίζειν
 οὐδὲ λοιδορεῖσθαι τῷ τοιούτῳ δίκαιον, ἀλλὰ συνάχθῃσθαι.
 φανήσεται ταῦτα πάνθ' οὕτως οὐ μόνον τοῖς νόμοις, 275
 ἀλλὰ καὶ ἡ φύσις αὐτῇ τοῖς ἀγράφοις νομίμοις καὶ τοῖς
 ἀνθρωπίνοις ἤθεσιν διώρικεν. Αἰσχύνης τολῆνυν τοσοῦ-
 τον ὑπερβέβληκεν ἅπαντας ἀνθρώπους ὡμότητι καὶ συκο-
 10 φαντίᾳ, ὥστε καὶ ὧν αὐτὸς ὡς ἀτυχημάτων ἐμέμνητο, καὶ
 ταῦτ' ἐμοῦ κατηγορεῖ.

Καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὥσπερ αὐτὸς ἀπλῶς καὶ μετ' 276
 εὐνοίας πάντας εἰρηκῶς τοὺς λόγους, φυλάττειν ἐμὲ καὶ
 318 τηρεῖν ἐκέλευεν, ὅπως μὴ | παρακρούσομαι μηδ' ἐξαπα-
 15 τήσω, δεινὸν καὶ γόητα καὶ σοφιστὴν καὶ τὰ τοιαῦτ'
 ὀνομάζων, ὥς ἐὰν πρότερός τις εἴπῃ τὰ προσόνθ' ἑαυτῷ
 περὶ ἄλλου, καὶ δὴ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα, καὶ οὐκέτι τοὺς
 ἀκούοντας σκεψομένους τίς ποτ' αὐτὸς ἐστὶν ὁ ταῦτα
 λέγων. ἐγὼ δ' οἶδ' ὅτι γινώσκετε τοῦτον ἅπαντες καὶ
 30 πολὺ τούτῳ μᾶλλον ἢ ἐμοὶ νομίζετε ταῦτα προσεῖναι.
 καὶ ἐκεῖν' εὖ οἶδ' ὅτι τὴν ἐμὴν δεινότητα—ἔστω γάρ. καὶ- 277
 τοι ἔργω· ὁρῶ τῆς τῶν λεγόντων δυνάμεως τοὺς ἀκού-

1 δρῆν καὶ τιμωρίαν SA: δρῆ καὶ τιμωρία VY | κατ' αὐ-
 τοῦ F 2 συγγνώμη SA: συγγνώμη VY 3 ἐξαμαρτάνων A |
 φέρειν S¹ συμ add. ead. | αὐτὸν A 4 κατώρθωσεν S | μετὰ
 πάντων γε. FAY | ὄνειδίζειν] alterum v in ras. A 5 τῷ om. S¹
 6 φανήσεται S¹ | φανήσεται τολῆνυν VAY pap. | ταῦτα πάνθ']
 πάντα ταῦτα A καταστάνθ' Weil | ἐν τοῖς VY 7 νομίμοις
 SVA pap.: νόμοις Y supra νομίμοις nihil scriptum in S | καὶ
 τοῖς ἀνθρωπίνοις ἤθεσι del. Kan 8 ἤθεσιν om. S 9 υπερβέβλη-
 κεν pap. 10 ὧν αὐτὸς] ὧν αυ in ras. A¹ | καὶ post ἐμέμνητο
 om. Y 11 κατηγορεῖ AY 12 αὐτὸς om. A 14 παρακρού-
 σωμαι VAY (παρακρούσωμαι Y¹) 21 ἐκείνο δ' εὖ VY

οντας τὸ πλείστον κυρίους· ὥς γὰρ ἂν ὑμεῖς ἀποδέξησθε
καὶ πρὸς ἕκαστον ἔχητ' εὐνοίας, οὕτως ὁ λέγων ἔδοξε
φρονεῖν. εἰ δ' οὖν ἐστὶν καὶ παρ' ἑμοί τις ἐμπειρία
τοιαύτη, ταύτην μὲν εὐρήσετε πάντες ἐν τοῖς κοινοῖς
ἐξεταζομένην ὑπὲρ ὑμῶν ἀεὶ καὶ οὐδαμοῦ καθ' ὑμῶν 5
οὐδ' ἰδίᾳ, τὴν δὲ τούτου τούναντιον οὐ μόνον τῷ λέ-
γειν ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἐλύπησέ τι τοῦ-
τον ἢ προσέκρουσέ που, κατὰ τούτων· οὐ γὰρ αὐτῇ δι-
278 καίως οὐδ' ἐφ' ἃ συμφέρει τῇ πόλει χρῆται. οὔτε γὰρ
τὴν ὀργὴν οὔτε τὴν ἔχθραν οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν τῶν τοι- 10
ούτων τὸν καλὸν ἀγαθὸν πόλιν δεῖ τοὺς ὑπὲρ τῶν
κοινῶν εἰσεληλυθότας δικαστὰς ἀξιῶν αὐτῷ βεβαιῶν,
οὐδ' ὑπὲρ τούτων εἰς ὑμᾶς εἰσιέναι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν
μὴ ἔχειν ταῦτ' ἐν τῇ φύσει, εἰ δ' ἄρ' ἀνάγκη, πράως καὶ
μετρίως διακείμεν' ἔχειν. ἐν τίσιν οὖν σφοδρὸν εἶναι 15
τὸν πολιτευόμενον καὶ τὸν ῥήτορα δεῖ; ἐν οἷς τῶν ὄλων
τι κινδυνεύεται τῇ πόλει, καὶ ἐν οἷς πρὸς τοὺς ἐναν-
τίους ἐστὶ τῷ δήμῳ, ἐν τούτοις· ταῦτα γὰρ γενναίου καὶ
279 ἀγαθοῦ πολίτου. μηδενὸς δ' ἀδικήματος πάποτε δη|μο- 319
σίου, προσθήσω δὲ μηδ' ἰδίου, δίκην ἀξιώσαντα λαβεῖν 20
παρ' ἑμοῦ, μήθ' ὑπὲρ τῆς πόλεως μήθ' ὑπὲρ αὐτοῦ,
στεφάνου καὶ ἐπαίνου κατηγορίαν ἤκειν συνεσκευασμέ-
νον καὶ τοσούτουσι λόγους ἀνηλωκένας ἰδίᾳς ἔχθρας καὶ
φθόνου καὶ μικροψυχίας ἐστὶ σημεῖον, οὐδενὸς χρηστοῦ.

1 μέρος κυρίους ὄντας VAY 4 ἐν] ἐπὶ Y 5 αἰεὶ Y
6 οὐδ' secl. Blass coll. Ep. II 9 | ἰδίαν A | τῷ λέγειν secl. Weil
12 δικαστὰς εἰσεληλυθότας A 14 ἄρ' ἂν S corr. 15 διακει-
μεν' SF¹A: διακείμενον F corr. QY 18 ἐστὶ τι F corr. QY |
γάρ ἐστι A 20 δίκης S rec. Y 22 τοῦ στεφάνου S corr. |
καὶ ἐπαίνου iterat S¹ | νῦν κατηγορίαν A κατηγορίαν νῦν
VY | συνεσκευασμένον^S F συνεσκευασμένος Q 23 τοσούτους A

τὸ δὲ δὴ καὶ τοὺς πρὸς ἔμ' αὐτὸν ἀγῶνας ἐάσαντα νῦν
ἐπὶ τόνδ' ἦκειν καὶ πᾶσαν ἔχει κακίαν. καὶ μοι δοκεῖς 280
ἐκ τούτων Αἰσχλνῇ λόγων ἐπίδειξιν τινα καὶ φωνασκίας
βουλόμενος ποιήσασθαι τοῦτον προελέσθαι τὸν ἀγῶνα,
οὐκ ἀδικήματος οὐδενὸς λαβεῖν τιμωρίαν. ἔστι δ' οὐχ
ὁ λόγος τοῦ ρήτορος Αἰσχλνῇ τίμιον οὐδ' ὁ τόνος τῆς
φωνῆς, ἀλλὰ τὸ ταῦτά προαιρεῖσθαι τοῖς πολλοῖς καὶ τὸ
τοὺς αὐτοὺς μισεῖν καὶ φιλεῖν οὔσπερ ἂν ἡ πατρίς. ὁ 281
γὰρ οὕτως ἔχων τὴν ψυχὴν, οὗτος ἐπ' εὐνοίᾳ πάντ' ἐρεῖ.
οὐ δ' ἀφ' ὧν ἡ πόλις προορᾶται τινα κίνδυνον ἑαυτῇ,
τούτους θεραπεύων, οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁρμῇ τοῖς πολ-
λοῖς, οὐκ οὐν οὐδὲ τῆς ἀσφαλείας τὴν αὐτὴν ἔχει προσ-
δοκίαν. ἀλλ' (ὁρᾷς;) ἐγὼ· ταῦτά γὰρ συμφέρονθ' εἰλό-
μην τουτοισί, καὶ οὐδὲν ἐξάλετον οὐδ' ἴδιον πεπολήμαι.
οὐ γὰρ οὐδὲ σύ; καὶ πῶς; ὅς εὐθέως μετὰ τὴν μάχην 282
πρεσβευτῆς ἐπορεύου πρὸς Φίλιππον, ὅς ἦν τῶν ἐν ἐκε-
νοῖς τοῖς χρόνοις συμφορῶν αἴτιος τῇ πατρίδι, καὶ ταῦτ'
ἀρνούμενος πάντα τὸν ἔμπροσθε χρόνον ταύτην τὴν
χρεῖαν, ὥς πάντες ἴσασι. καίτοι τίς ὁ τὴν πόλιν ἐξαπα-
τῶν; οὐχ ὁ μὴ λέγων ἃ φρονεῖ; τῷ δ' ὁ κῆρυξ καταρᾶ-
ται δικαίως; οὐ τῷ τοιούτῳ; τί δὲ μείζον ἔχει τις ἂν
εἰπεῖν ἀδίκημα | κατ' ἀνδρὸς ρήτορος ἢ εἰ μὴ ταῦτά φρο-
νεῖ καὶ λέγει; σὺ τοίνυν οὗτος ἠυρέθης. εἴτα σὺ φθέγγῃ 283

1 εμᾶντὸν A | νῦν δ' V 2 καὶ... κακίαν om. S (καὶ om. VY)
verba suspecta sunt | ἔμοι γε γρ. QY 3 τῶν λόγων γρ. QAY | καὶ
om. γρ. QAY 4 προελέσθαι Y 5 ἀδικήματος... λαβεῖν pap.
5sq. οὐχ ὁ] x ὁ om. F¹ 6 τίμιον S pap.: τίμιος VAY 7 ταῦτα A
10 κίνδυνον τινα S 11 ορμῇ S¹ 12 ουκοῦν A 13 ταῦτα AY
16 τῶν om. A¹ add. A² | ἐν om. S 18 ἔμπροσθεν A 20 τῷ τίνι
F mg. | καταρᾶται καθ' ἐκάστην ἐκκλησίαν S^d γρ. V ex XXIII 97
22 ἢ om. A | ταῦτα φρονεῖ S¹ ταῦτ' ἃ φρονεῖ S corr. ταῦτα ἃ
φρονεῖ A 23 οὗτος] τοιοῦτος γρ. FQY, ἀντὶ τοιοῦτος schol. A

- καὶ βλέπειν εἰς τὰ τούτων πρόσωπα τοιμᾶς; πότερ' οὐχ
 ἡγεῖ γινώσκειν αὐτοὺς ὅστις εἶ; ἢ τοσοῦτον ὕπνον καὶ
 λήθην ἅπαντας ἔχειν, ὥστ' οὐ μεμνήσθαι τοὺς λόγους
 οὓς ἐδημηγόρεις ἐν τῷ πολέμῳ, καταρώμενος καὶ διομνύ-
 μενος μηδὲν εἶναι σοὶ καὶ Φίλιππῳ πρᾶγμα, ἀλλ' ἐμέ
 284 τὴν αἰτίαν σοὶ ταύτην ἐπάγειν τῆς ἰδίας ἔνεκ' ἐχθρας,
 οὐκ οὕσαν ἀληθῆ. ὥς δ' ἀπηγγέλθη τάχισθ' ἡ μάχη,
 οὐδὲν τούτων φροντίσας εὐθὺς ὁμολόγεις καὶ προσεποιιοῦ
 φιλίαν καὶ ξενίαν εἶναι σοὶ πρὸς αὐτόν, τῇ μισθαυρίᾳ
 ταῦτα μετατιθέμενος τὰ ὀνόματα· ἐκ ποίας γὰρ ἴσης ἢ 10
 δικαίας προφάσεως Αἰσχίνῃ τῷ Γλαυκοθέας τῆς τυμπα-
 νιστρίας ξένος ἢ φίλος ἢ γνώριμος ἦν Φίλιππος; ἐγὼ
 μὲν οὐχ ὀρῶ, ἀλλ' ἐμισθώθης ἐπὶ τῷ τὰ τουτωνὶ συμφέ-
 ροντα διαφθεῖρειν. ἀλλ' ὅμως οὕτω φανερώς αὐτὸς εἰ-
 λημμένος προδότης καὶ κατὰ σαντοῦ μηνυτῆς ἐπὶ τοῖς 15
 συμβᾶσιν γερονῶς, ἐμοὶ λοιδορεῖ καὶ ὀνειδίζει ταῦτα,
 ὧν πάντας μᾶλλον αἰτίους εὐρήσεις.
- 285 Πολλὰ καὶ καλὰ καὶ μεγάλ' ἡ πόλις Αἰσχίνῃ καὶ
 προείλετο καὶ κατώρθωσεν δι' ἐμοῦ, ὧν οὐκ ἡμνημόνη-
 σεν. σημεῖον δέ· χειροτονῶν γὰρ ὁ δῆμος τὸν ἐροῦντ' 20
 ἐπὶ τοῖς τετελευτηκόσι παρ' αὐτὰ τὰ συμβάντα, οὐ σ'
 ἐχειροτόνησεν προβληθέντα καίπερ εὐφωνον ὄντα, οὐδὲ
 Δημάδην, ἄρτι πεποιηκότα τὴν εἰρήνην, οὐδ' Ἡγήμον'

1 καὶ ... προσ in ras. ωπα ... 2 αὐτοὺς in mg. F 1 τουτωνὶ
 VA 1sq. οὐχ ἡγῆ· VA³Y οὐχί γε A¹ | εἶ; ἢ F corr. AY: εἴη· S
 εἴη ἢ F¹ (ut vid.) Q 4 πολέμῳ S¹A: δῆμῳ S rec. VY ex XIX 292?
 6 ἐνεχθρας S¹ corr. S^d 7 ταχιστημαχῇ S¹ τάχιστ' ἢ μάχῃ S corr.
 8 εὐθὺς S¹ (corr. eadem) 11 αἰσχίνῃ F¹A | γλαυκοθέας S
 13 τουτωνὶ] ante ου 2 litt. erasae F του s. v. Q¹ 16 λοιδορεῖ
 VA λοιδορεῖς Y corr. 17 αἰτίους μᾶλλον AY | εὐρήσεις ἢ ἐμέ
 VAY 21 οὐ σ' SQA² (οὓς A¹) cf. Eurip. Troad. 945: οὐ σὲ F
 (ε in ras.) Y 22 προθέντα F¹ 23 ἡγεμόνα ut vid. S¹ ἡγεμόνα A

οὐδ' ἄλλον ὑμῶν οὐδένα, ἀλλ' ἐμέ. καὶ παρελθόντος
 321 σοῦ καὶ Πυθοκλέους ὁμῶς καὶ ἀναιδῶς, ὃ Ζεῦ καὶ θεοί,
 καὶ κατηγορούντων ἐμοῦ ταῦθ' ἃ καὶ σὺ νυνὶ καὶ λοι-
 δορουμένων, ἔτ' ἄμεινον ἐχειροτόνησέν με. τὸ δ' αἴτιον 286
 5 οὐκ ἄγνοεῖς μὲν, ὅμως δὲ φράσω σοὶ καὶ ἐγώ. ἀμφοτέρ'
 ἤδεσαν αὐτοί, τήν τ' ἐμὴν εὐνοίαν καὶ προθυμίαν, μεθ'
 ἧς τὰ πράγματ' ἔπραττον, καὶ τὴν ὑμετέραν ἀδικίαν.
 ἃ γὰρ εὐθενούντων τῶν πραγμάτων ἡρνεῖσθε διομνύ-
 μενοι, ταῦτ' ἐν οἷς ἔπαισεν ἡ πόλις ὁμολογήσατε. τοὺς
 10 οὖν ἐπὶ τοῖς κοινοῖς ἀτυχήμασιν ὧν ἐφρόνουν λαβόντας
 ἄδειαν ἐχθροὺς μὲν πάλαι, φανεροὺς δὲ τόθ' ἡγήσανθ'
 αὐτοῖς γεγενῆσθαι· εἴτα καὶ προσήκειν ὑπολαμβάνοντες 287
 τὸν ἐροῦντ' ἐπὶ τοῖς τετελευτηκόσι καὶ τὴν ἐκείνων ἀρε-
 τὴν κοσμήσοντα μὴθ' ὁμωρόφιον μὴθ' ὁμόσπονδον γε-
 15 γενημένον εἶναι τοῖς πρὸς ἐκείνους παραταξαμένοις, μὴδ'
 ἐκεῖ μὲν κωμάζειν καὶ παιωνίζειν ἐπὶ ταῖς τῶν Ἑλλήνων
 συμφοραῖς μετὰ τῶν αὐτοχείρων τοῦ φόνου, δεῦρο δ'
 ἐλθόντα τιμᾶσθαι, μὴδὲ τῇ φωνῇ δακρύειν ὑποκρινό-
 μενον τὴν ἐκείνων τύχην, ἀλλὰ τῇ ψυχῇ συναλγεῖν (τοῦτο 288
 20 δ' ἐώρων παρ' ἑαυτοῖς καὶ παρ' ἐμοί, παρὰ δ' ὑμῖν οὐ),
 διὰ ταῦτ' ἔμ' ἐχειροτόνησαν καὶ οὐχ ὑμᾶς. καὶ οὐχ ὁ
 μὲν δῆμος οὕτως, οἱ δὲ τῶν τετελευτηκότων πατέρες καὶ

3 ταῦτα Bavaricus corr.: ταῦτα SVAY 4 ἔτι μᾶλλον conl.
 H. Wolf | μὲ S: ἐμὲ VAY 6 αὐτοὶ SV: οὗτοι A om. Y utrum
 pap. habuerit incertum | τ' om. Q 8 εὐθενούντων (-ούντων
 corr.) γρ. Y² | ἡρνεῖσθαι pap. 12 εαυτοῖς pap. corr. I | ὑπολαμβά-
 νοντες SV pap.: ὑπελάμβανον A ὑπέλαβον γρ. QY secl. Blass
 13 ἐροῦντα τότ' F corr. γρ. QY (το ut vid. Y¹) 14 μὴδ' ὁμω-
 ρόφιον A ὁμορροφιον S¹ (corr. ead.) | μὴτ' ὁμόσπ. ut vid. A¹ 16 καὶ
 παιωνίζειν om. Q¹ add. ead. mg. 17 δεῦρο δ'] δευρ S¹ | ἐλθόντα
 SA: ἐλθόντας VY 18 καὶ μὴδὲ Y | ὑποκρινόμενον A: ὑποκρι-
 νομένους SVY 19 et 20 cancellos posui et interpunctionem mutavi

ἀδελφοί, οἱ ὑπὸ τοῦ δήμου τόθ' αἰρεθέντες ἐπὶ τὰς ταφάς, ἄλλως πως, ἀλλὰ δεόν ποιεῖν αὐτοὺς τὸ περιδαιπνον ὡς παρ' οἰκειοτάτῳ τῶν τετελευτηκότων, ὥσπερ τ' ἄλλ' εἶωθε γίγνεσθαι, τοῦτ' ἐποίησαν παρ' ἐμοί. εἰκότως· γένει μὲν γὰρ ἕκαστος ἑκάστῳ μᾶλλον οἰκείος ἦν ἔμοῦ, κοινῇ δὲ πᾶσιν οὐδεὶς ἐγγυτέρω. ᾧ γὰρ ἐκείνους σωθῆναι | καὶ κατορθῶσαι μάλιστα διέφερεν, οὗτος καὶ 322 παθόντων ἂ μήποτ' ὄφελον τῆς ὑπὲρ ἀπάντων λύπης πλείστον μετεῖχεν.

289 Λέγε δ' αὐτῷ τουτὶ τὸ ἐπίγραμμα, ὃ δημοσίᾳ προε- 10
λεθ' ἡ πόλις αὐτοῖς ἐπιγράψαι, ἵν' εἰδῆς Αἰσχίνη καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ σαυτὸν ἀγνώμονα καὶ συνοφάντην ὄντα καὶ μιᾶρόν. Λέγε.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Οἶδε πάτρας μὲν ἐκὰς σφετέρας εἰς δῆριν ἔθεντο 15
ὄπλα, καὶ ἀντιπάλων ὕβριν ἀπεσκέδασαν·
μαρναμένοι δ' ἄρετῆς καὶ δειμάτος οὐκ ἐσάωσαν
ψυχάς, ἀλλ' Ἀτθὴν κοινὸν ἔθεντο βραβῆ,
οὔνεκεν Ἑλλήνων, ὡς μὴ ζυγὸν ἀχένη θέντες
δουλοσύνης στυγεράν ἀμφὶς ἔχουσιν ὕβριν. 20
γαῖα δὲ πατρὶς ἔχει κόλποις τῶν πλείστα καμόντων
σώματ', ἐπεὶ θνητοῖς ἐκ Διὸς ἦδε κρίσις·
μηδὲν ἀμαρτεῖν ἐστι θεῶν καὶ πάντα κατορθοῦν
ἐν βιοτῇ, μοῖραν δ' οὐ τι φυγεῖν ἔπορεν.

1 οἱ om. FAY 3 οικιοταται S¹ οικειοτάτω F οικειοτάτων Y corr. |
τῶν om. Y 4 εἰώθει Y 6 τὸ ἐκείνους AY 12 αὐτὸν Y | ὄντα καὶ
συνοφάντην ὄντα Y 14 epigramma om. SA 15 μὲν ἐκὰς Weil: ἐνε-
κα VY 17 μαρναμένοι | μνησάμενοι Passow ἀρνύμενοι G. H. Schae-
fer | ἀρετῇ Wolf (Jacobs) ἀρετῆς κατὰ δειμάτος Graefe | δειμάτος | λή-
ματος Valckenaer ἀδείματοι Klemm ἀπεσκέδασαν μαρναμένοι ἀρε-
τῇ δ' ἐκ δειμάτος οὐκ ἐσάωσεν Wilamowitz | genetivos cum βραβῆ
coniungunt Goeller al. | βραβῆ Schneider: βράβην VY 19 ζυγῷ
ἀχένα δόντες Weil ζυγῷ ἀχένα θέντες Vitelli 24 φεύγειν VY

Ἀκούεις *Αἰσχίνην* [καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ] „μηδὲν ἁμαρτεῖν 290
 ἐστὶ θεῶν καὶ πάντα κατορθοῦν“; οὐ γὰρ συμβούλω τὴν
 τοῦ κατορθοῦν τοὺς ἀγωνιζομένους ἀνέθηκε δύναμιν,
 ἀλλὰ τοῖς θεοῖς. τί οὖν ὧ κατάρατ' ἔμοι περὶ τούτων
 5 λοιδορεῖ καὶ λέγεις, ἃ σοὶ καὶ τοῖς σοῖς οἱ θεοὶ τρέψειαν
 εἰς κεφαλὴν;

Πολλὰ τολῶν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλα κατηγορη- 291
 κότης αὐτοῦ καὶ κατεψευσμένου, μάλιστα' ἐθαύμασα πάν-
 των, ὅτε τῶν συμβεβηκότων τότε τῇ πόλει μνησθεῖς οὐχ
 10 ὥς ἂν εὖνους καὶ δίκαιος πολίτης ἔσχε τὴν γνώμην οὐδ'
 ἐδάκρυσεν οὐδ' ἔπαθεν τοιοῦτον οὐδὲν τῇ ψυχῇ, ἀλλ'
 323 ἐπάρας τὴν φωνὴν καὶ | γεγηθὼς καὶ λαρυγγίζων ᾧετο
 μὲν ἐμοῦ κατηγορεῖν δῆλον ὅτι, δείγμα δ' ἐξέφερεν καθ'
 ἑαυτοῦ, ὅτι τοῖς γεγεννημένοις ἀνιαιροῖς οὐδὲν ὁμολῶς ἔσχε
 15 τοῖς ἄλλοις. καίτοι τὸν τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας 292
 φάσκοντα φροντίζειν, ὥσπερ οὗτος νυνί, καὶ εἰ μηδὲν
 ἄλλο, τοῦτό γ' ἔχειν δεῖ, ταῦτά λυπεῖσθαι καὶ ταῦτά
 χαίρειν τοῖς πολλοῖς, καὶ μὴ τῇ προαιρέσει τῶν κοινῶν
 ἐν τῷ τῶν ἐναντίων μέρει τετάχθαι· ὃ σὺ νυνὶ πεποιη-
 20 κὼς εἶ φανερός, ἐμὲ πάντων αἴτιον καὶ δι' ἔμ' εἰς πρά-
 γματα φάσκων ἐμπεσεῖν τὴν πόλιν, οὐκ ἀπὸ τῆς ἐμῆς
 πολιτείας οὐδὲ προαιρέσεως ἀρξαμένων ὑμῶν τοῖς Ἑλλησι

1 *αισχίνην* S¹ | καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ secl. Reiske ut illatum e
 § 289 | ὥς τὸ ante μηδὲν add. S¹ rec. (postea erasum) VY
 2 *θεοῦ* S¹ AY 2 sq. *οὐ γὰρ* ... κατορθοῦν om. S¹ add. S^d
 3 κατορθῶν A κατορθοῦντος ἀγωνιζομένους Q¹ 4 ὧ om. Q |
 ἔμοι om. Q 5 λοιδορεῖ AY 8 ἐν μάλιστα' VY | ἀπάντων FY
 9 ὅτε S¹ A: ὅτι S rec. VY | τότε om. Y | μνησθεῖς SVA: ἀνα-
 μνησθεῖς Y 10 καὶ SA: οὐδὲ VY 11 οὐδ' οὐτ' A | τοι-
 οῦτον οὐδὲν SQAY: οὐδὲν τοιοῦτον F τοιοῦτον del. Slameczka
 13 *δείγμα* S¹ ἱ superscr. S rec. 17 γ' om. A | δεῖ τὸ VY |
 ταῦτα bis A 19 ὃ σὺ] δς Y¹

- 293 βοηθῆν· ἐπεὶ ἔμοιγ' εἰ τοῦτο δοθείη παρ' ὑμῶν, δι' ἔμ' ὑμᾶς ἠγναντιῶσθαι τῇ κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἀρχῇ πραττομένη, μελίζων ἂν δοθείη δωρεὰ συμπασῶν ὧν τοῖς ἄλλοις δεδώκατε. ἀλλ' οὐτ' ἂν ἐγὼ ταῦτα φῆσαιμι (ἀδικοῖην γὰρ ἂν ὑμᾶς), οὐτ' ἂν ὑμεῖς εὖ οἶδ' ὅτι συγχωρήσαιτε, οὐ- 5
τός τ' εἰ δίκαι' ἐποίει, οὐκ ἂν ἔνεκα τῆς πρὸς ἔμ' ἔχθρας τὰ μέγιστα τῶν ὑμετέρων καλῶν ἔβλαπτεν καὶ διεβάλλεν.
- 294 Ἀλλὰ τί ταῦτ' ἐπιτιμῶ, πολλῷ σχετιώτερόν ἄλλα κατηγορηκός αὐτοῦ καὶ κατεψευσμένου; ὅς γὰρ ἐμοῦ φιλιππισμόν, ὃ γῇ καὶ θεοῖς, κατηγορεῖ, τί οὗτος οὐκ ἂν εἴποι; 10
καίτοι νῆ τὸν Ἡρακλέα καὶ πάντας θεούς, εἰ γ' ἐπ' ἀληθείας δέοι σκοπεῖσθαι, τὸ καταψεύδεσθαι καὶ δι' ἔχθραν τι λέγειν ἀνελόντας ἐκ μέσου, τίνες ὡς ἀληθῶς εἰσὶν οἷς ἂν εἰκότως καὶ δικαίως τὴν τῶν γεγενημένων αἰτίαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἀναθεῖεν ἅπαντες, τοὺς ὁμοίους τούτῳ | παρ' 324
- 295 ἐκάστη τῶν πόλεων εὖροιτ' ἂν, οὐ τοὺς ἐμοί· οἷ, ὅτ' ἦν 16
ἀσθενῆ τὰ Φιλίππου πράγματα καὶ κομιδῇ μικρά, πολλάκις προλεγόντων ἡμῶν καὶ παρακαλούντων καὶ διδασκόντων τὰ βέλτιστα, τῆς ἰδίας ἔνεκ' αἰσχροκερδίας τὰ κοινῇ συμφέροντα προῖεντο, τοὺς ὑπάρχοντας ἕκαστοι 20
πολίτας ἐξαπατῶντες καὶ διαφθείροντες, ἕως δούλους ἐποίησαν, Θετταλοὺς Λάοχος Κινέας Θρασύδαος, Ἀρ-

1 τοσαῦτα δι' ἔμ' V 2 ἐναντιῶσθαι pap. 3 συμπασῶν pap. 5 συγχωρήσεται A pap. | οὗτος δε pap. 6 τὰ δίκαια A | γ' ἐποίει Y corr. | πρὸς με A 8 ex ἐπιτιμῶ corr. ἐπειτιμῶ S rec. ἐπιτιμῶ pap.¹ 11 καίτοι | καὶ F¹Q | τοὺς θεοὺς V 12 εἰς (εἰ) τὸ καταψ. Dion. Hal. Thuc. p. 949 | κατεψεῦσθαι A 13 εἰσὶν] ἦσαν Dion. 16 εὖροιτ' S γρ. FAY Dion.: εὖροι τις F text. Q | οὐ] οὐχὶ V Dion. | τοῖς ἐμοί Q 17 πολλάκι Dion. 19 αἰσχροκερδίας SF¹QA¹Y¹: αἰσχροκερδείας F corr. A corr. Y corr. 20 ἐκάστοις Dion. 22 Θρασύδαος F text. Q Θρασυδαός ut vid. A¹ Θρασύλαος γρ. FA corr. Y

κάδας Κερκιδᾶς Ἱερώνυμος Εὐκαμπίδας, Ἀργεῖους
 Μύρτις Τελέδαμος Μνασέας, Ἡλείους Εὐξίθεος Κλεό-
 τιμος Ἀρίσταιχμος, Μεσσηνίους οἱ Φιλιάδων τοῦ Θεοῖς
 ἐχθροῦ παῖδες Νέων καὶ Θρασύλογος, Σικωνίους
 5 Ἀρίστρατος Ἐπιχάρης, Κορινθίους Δείναρχος Δημάρε-
 τος, Μεγαρέας Πιτρώδωρος Ἑλιξος Περίλας, Θηβαίους
 Τιμόλας Θεογείτων Ἀνεμόλας, Εὐβοέας Ἰππαρχος Κλείτ-
 αρχος Σωσίστρατος. ἐπιλείψει με λέγονθ' ἡ ἡμέρα τὰ 296
 τῶν προδοτῶν ὀνόματα. οὗτοι πάντες εἰσὶν ἄνδρες Ἀθη-
 10 ναῖοι τῶν αὐτῶν βουλευμάτων ἐν ταῖς αὐτῶν πατρίσιν,
 ὧν περ οὗτοι παρ' ὑμῖν, ἄνθρωποι μιαροὶ καὶ κόλακες καὶ
 ἀλάστορες, ἡκρωτηριασμένοι τὰς ἑαυτῶν ἑκάστοι πατρί-
 δας, τὴν ἐλευθερίαν προπεπωκότες πρότερον μὲν Φιλίππῳ,
 νῦν δ' Ἀλεξάνδρῳ, τῇ γαστρὶ μετροῦντες καὶ τοῖς αἰσχ-
 15 στοῖς τὴν εὐδαιμονίαν, τὴν δ' ἐλευθερίαν καὶ τὸ μηδέν'
 ἔχειν δεσπότην αὐτῶν, ἃ τοῖς προτέροις Ἑλλήσιν ὄροι
 τῶν ἀγαθῶν ἦσαν καὶ κανόνες, ἀνατετροφότες.

Ταύτης τολύην τῆς οὕτως αἰσχροῦς καὶ περιβοήτου 297
 325 συστάσεως καὶ κακίας, μᾶλλον δ' ὧ ἄνδρες Ἀθη|ναῖοι
 10 προδοσίας, εἰ δεῖ μὴ ληρεῖν, τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευ-
 θερίας, ἥ τε πόλις παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀνατίος γέ-
 γονεν ἐκ τῶν ἐμῶν πολιτευμάτων καὶ ἐγὼ παρ' ὑμῖν.

1 εὐκαμπίδας V 2 ἡλίους QY¹ ἰλίους A¹ ἱλείους A² | Κλεό-
 τιμος] κλεο in ras. A 5 δῖναρχος SQ | δημάρατος V 6 ποιό-
 δωρος SVAY, cf. Collitz Dialekt-Inschr. 571a 9 | Ἑλ. ... Θηβαίους
 om. Y¹ | Περίλας Lipsius: περὶλαος S περὶλαος V περὶλλας A
 περὶλλος γρ. FY cf. § 48 7 τιμόλας S Polyb. XVII 14, 4: τιμό-
 λαος VAY | ἄνεμοίτας F 8 ἐπιλειψει S¹ ἐπιλείψαι A 12 εἰ-
 κρωτηριασμένοι S corr. rec. 16 πρότερον A 17 ἀνατετροφότες
 S¹ VAY: ἀνατετραφότες S corr. 19 στάσεως pap., Tiberii VIII 535
 cod. Paris. | ὧ om. A 21 παράπασιν i. e. παρ' ἅπασιν A

εἰτά μ' ἐρωτᾷς, ἀντι ποίας ἀρετῆς ἀξιῶ τιμᾶσθαι; ἐγὼ
 δέ σοι λέγω, ὅτι τῶν πολιτευομένων παρὰ τοῖς Ἑλλήσι
 διαφθαρέντων ἀπάντων, ἀρξαμένων ἀπὸ σοῦ, πρότερον
 298 μὲν ὑπὸ Φιλίππου, νῦν δ' ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ἔμ' οὔτε
 καιρὸς οὔτε φιλανθρωπία λόγων οὔτ' ἐπαγγελιῶν μέ- 5
 γεθος οὔτ' ἐλπίς οὔτε φόβος οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ἐπῆρεν
 οὐδὲ προηγάγεθ', ὧν ἔκρινα δικαίων καὶ συμφερόντων
 τῇ πατρίδι, οὐδὲν προδοῦναι, οὐδ', ὅσα συμβεβούλευκα
 πώποτε τουτοισί, ὁμολῶς ὑμῖν ὥσπερ ἂν τρυτάνη ῥέπων
 ἐπὶ τὸ λῆμμα συμβεβούλευκα, ἀλλ' ἀπ' ὀρθῆς καὶ δικαίας 10
 καὶ ἀδιαφθόρου τῆς ψυχῆς, καὶ μεγίστων δὴ πραγμάτων
 τῶν κατ' ἐμavτὸν ἀνθρώπων προστάς πάντα ταῦθ' ὕγιως
 299 καὶ δικαίως πεπολλένεμαι. διὰ ταῦτ' ἀξιῶ τιμᾶσθαι. τὸν
 δὲ τειχισμὸν τοῦτον, ὃν σύ μου διέσυρες, καὶ τὴν τα-
 φρεῖαν ἄξια μὲν χάριτος καὶ ἐπαίνου κρίνω (πῶς γὰρ 15
 οὐ;), πόρρω μέντοι πού τῶν ἐμavτῷ πεπολιτευμένων
 τίθεμαι. οὐ λήθους ἐτέλχισα τὴν πόλιν οὐδὲ πλίνθοις
 ἐγὼ, οὐδ' ἐπὶ τοῦτοις μέγιστον τῶν ἐμavτοῦ φρονῶ· ἀλλ'
 ἔαν τὸν ἐμὸν τειχισμὸν βούλῃ δικαίως σκοπεῖν, εὐρήσεις

1 post ἐρωτᾷς 2 litt. eras. S 2 δέ SY¹ pap.: δὴ VAY corr.
 3 sq. πρότερον . . . Ἀλεξάνδρου del. Dobree 6 φόβος οὔτε χάρις
 S^a γρ. QA | ἐπῆρεν SAY 9 τοῦτοις A | ὥσπερ ἂν τρυτάνη
 Index Feliciani: ὥσπερ ἂν τρυτάνη S¹V¹Y ὥσπερ ἐν τρυτάνη
 A ὥσπερ ἂν εἰ ἐν τρυτάνη S corr. V corr. ead. m. ὥσπερ ἀνελ
 τρυτάνη Dindorf, del. Dobree coll. V 12 11 ψυχῆς πάντα μοι
 (om. Q) πέπρακται VY 12 τῶν om. S¹ add. s. v. et postea
 eras. | ἀνθρώπων secl. Blass | προστάς] προσ S¹ οὔτα in ras. A² |
 ταῦθ' om. A 13 δικαίως καὶ ἀπλῶς A ex § 58? 14 ταφρεῖαν A
 16 πού om. A 17 οὐ γὰρ F corr. γρ. QY 18 τῶν] τ' ἂν Y
 19 ἔαν μὲν A | βούλει QY² θέλης Tiber. VIII 548 W. Aristid. IX
 352 W. | ἔαν βούλῃ τὸν ἐ. τευχ. Hermog. III 244 W. (265, 10 R.)
 τὸν ἐ. τευχ. εἰ βούλει (ἔαν βούλῃ VcSfPh) 431 (442, 16) | δικαίως
 om. Plut. mor. 543 B Hermog. 431 (442, 16) Tiber. Arist. (qui
 μαθεῖν habet)

- ὅπλα καὶ πόλεις καὶ τόπους καὶ λιμένας καὶ ναῦς καὶ
 [πολλοὺς] ἵππους καὶ τοὺς ὑπὲρ τούτων ἀμυνομένους·
 ταῦτα προῦβαλόμεν ἐγὼ πρὸ τῆς Ἀττικῆς, ὅσον ἦν ἀνθρῶ- 300
 πίνῃ λογισμῷ δυνατόν, καὶ τούτοις ἐτείχισα τὴν χώραν,
 326 οὐχὶ τὸν κύκλον | τοῦ Πειραιῶς οὐδὲ τοῦ ἄστεως. οὐδὲ
 γ' ἡττήθην ἐγὼ τοῖς λογισμοῖς Φιλίππου, πολλοῦ γε καὶ
 δεῖ, οὐδὲ ταῖς παρασκευαῖς, ἀλλ' οἱ τῶν συμμάχων στρατη-
 γοὶ καὶ αἱ δυνάμεις τῇ τύχῃ. τίνες αἱ τούτων ἀποδείξεις;
 ἑναργεῖς καὶ φανεραί. σκοπεῖτε δέ.
- 10 Τί χρῆν τὸν εὐνοῦν πολίτην ποιεῖν, τί τὸν μετὰ πάσης 301
 προνοίας καὶ προθυμίας καὶ δικαιοσύνης ὑπὲρ τῆς πατρί-
 δος πολιτευόμενον; οὐκ ἐκ μὲν θαλάττης τὴν Εὐβοίαν
 προβαλέσθαι πρὸ τῆς Ἀττικῆς, ἐκ δὲ τῆς μεσογείας τὴν
 Βοιωτίαν, ἐκ δὲ τῶν πρὸς Πελοπόννησον τόπων τοὺς
 15 ὁμόρους ταύτη; οὐ τὴν σιτοπομπίαν ὅπως παρὰ πᾶσαν
 φιλίαν ἄχρι τοῦ Πειραιῶς κομισθήσεται προῖδέσθαι; καὶ 302
 τὰ μὲν σῶσαι τῶν ὑπαρχόντων ἐκπέμποντα βοηθείας καὶ
 λέγοντα καὶ γράφοντα τοιαῦτα, τὴν Προκόννησον, τὴν
 Χερρόνησον, τὴν Τένεδον, τὰ δ' ὅπως οἰκεία καὶ σύμ-
 20 μαχ' ὑπάρξει πράξαι, τὸ Βυζάντιον, τὴν Ἄβυδον, τὴν
 Εὐβοίαν; καὶ τῶν μὲν τοῖς ἐχθροῖς ὑπαρχουσῶν δυνά-

1 sq. ὅπλα . . ἀμυνομένους complectitur verbis ὅπλα καὶ πόλεις καὶ συμμάχους Hermog. 431 (442, 17) καὶ ὅπλα καὶ ἵππους καὶ συμμάχους Plut. | καὶ πόλεις om. A 2 πολλοὺς secl. Reiske, ante τοὺς transponit G. H. Schaefer | ἀμυνομένους SQA: ἀμυνομένους FY cf. Isocr. VIII 139 3 προῦβαλόμεν Y | αττικῆς S¹ 5 κύκλον μόνον VY | ἄστεως SA¹: ἄστεος VA corr. Y 10 χρῆν] χρῆ A 11 προθυμίας] φιλοτιμίας γε. Q 14 πρὸς om. S¹ add. ead. 16 πειρεως S¹ αἱ add. m. ant. (alterum s. vid. ex alia litt. corr. „ε linea del.“ Voemel) | προιδέσθαι, Heerdegen 17 ἐμπέμποντα A¹ 20 ὑπάρξει SF¹QA: ὑπάρξει F corr. Y | τὴν Εὐβοίαν secl. Reiske τὴν Σηλυμβρίαν coni. Weil

- μεων τὰς μεγίστας ἀφελείν, ὧν δ' ἐνέλειπε τῇ πόλει,
 303 ταῦτα προσθεῖναι; ταῦτα τοίνυν ἅπαντα πέπρακται τοῖς
 ἑμοῖς ψηφίσμασιν καὶ τοῖς ἑμοῖς πολιτεύμασιν, ἃ καὶ
 βεβουλευμέν' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐὰν ἄνευ φθόρου τις
 βούληται σκοπεῖν, ὁρθῶς εὐρήσει καὶ πεπραγμένα πάσῃ
 δικαιοσύνῃ καὶ τὸν ἐκάστου καιρὸν οὐ παρεθέντ' οὐδ'
 ἄγνοηθέντ' οὐδὲ προεθέντ' ὑπ' ἑμοῦ, καὶ ὅς' εἰς ἐνὸς
 ἀνδρὸς δύναμιν καὶ λογισμὸν ἤκεν, οὐδὲν ἔλλειφθέν.
 εἰ δ' ἢ δαίμονός τις ἢ τύχης ἰσχυρὸς ἢ στρατηγῶν
 φανλότης ἢ τῶν προδιδόντων τὰς πόλεις ὑμῶν κακία ἢ 10
 πάντα ταῦτ' ἐλυμάλνετο | τοῖς ὅλοις, ἕως ἀνέτρεψεν, τί 827
 304 Δημοσθένους ἀδικεῖ; εἰ δ' οἷός ἐγὼ παρ' ὑμῖν κατὰ τὴν
 ἑμῶν τάξιν εἰς ἐν ἐκάστῃ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων
 ἀνὴρ ἐγένετο, μᾶλλον δ' εἰ ἐν' ἄνδρα μόνον Θετταλίᾳ
 καὶ ἐν' ἄνδρ' Ἀρκαδίᾳ ταῦτὰ φρονοῦντ' ἔσχεν ἑμοί, οὐ- 15
 δένες οὔτε τῶν ἔξω Πυλῶν Ἑλλήνων οὔτε τῶν εἴσω
 305 τοῖς παροῦσι κακοῖς ἐκέχρηντ' ἄν, ἀλλὰ πάντες ἂν ὄντες
 ἐλεύθεροι καὶ αὐτόνομοι μετὰ πάσης ἀδελφῆς ἀσφαλῶς ἐν
 εὐδαιμονίᾳ τὰς ἑαυτῶν ᾤκουν πατρίδας, τούτων τοσού-
 των καὶ τοιούτων ἀγαθῶν ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθη- 20
 ναίοις ἔχοντες χάριν δι' ἐμέ. ἵνα δ' εἰδῇθ' ὅτι πολλῶ

1 ἐνέλειπε SAY pap.: ἐνέλιπε V 2 τοίνυν ὑμῖν V 4 sq. βού-
 ληται τις A 7 προσθέντα SAY: προδοθέντα V προθέντα Dobree |
 οὐδὲ προεθέντα om. pap. 7 sq. ἀνδρὸς ἐνὸς VA pap. 8 ἐλ-
 ληφθέν S rec. 10 κακία A¹ | ἢ (post κακία) om. A ἢ καὶ γρ. S^a
 γρ. Q 11 ταῦτα πάντα A | ἀμα ante ἐλυμ. add. γρ. S^a VAY |
 ἐλυμάλνετο SY: ἐλυμήνατο VA | ἀνέτρεψε(ν) F¹ A: ἀνέτρεψαν
 SF corr. QY 12 δ' οἷος] ος S¹ (corr. S^a) Y¹ οἷος Y mg. Mar-
 cellinus IV 422, 9 W. | ἦν ἐγὼ V 13 post ἑμῶν 5 litt.
 eras. Q 15 ἔσχον VY | οὐδένας Cobet: οὐδεὶς SVAY 17 ἐκέ-
 χρηντ' SF¹ Q: ἐκέχρητ' F corr. AY | ἀλλ' ἅπαντες Y 19 τού-
 των S: τῶν VAY

τοῖς λόγοις ἐλάττωσι χρώμαι τῶν ἔργων, εὐλαβούμενος
τὸν φθόνον, λέγε μοι ταυτὶ καὶ ἀνάγνωθι λαβών, τὸν
ἀριθμὸν τῶν βοηθειῶν κατὰ τὰ ἑμὰ ψηφίσματα.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΟΗΘΕΙΩΝ

- 5 Ταῦτα καὶ τοιαῦτα πράττειν Αἰσχίνῃ τὸν καλὸν 306
κἀγαθὸν πολίτην ἔδει, ὃν κατορθουμένων μὲν μεγίστοις
ἀναμφισβητήτως ὑπῆρχεν εἶναι, καὶ τὸ δικαίως προσῆν,
ὥς ἑτέρως δὲ συμβάντων τὸ γοῦν εὐδοκιμεῖν περὶεστι,
καὶ τὸ μηδένα μέμφεσθαι τὴν πόλιν μηδὲ τὴν προα-
10 ρεσιν αὐτῆς, ἀλλὰ τὴν τύχην κακίζειν τὴν οὕτω τὰ πράγ-
ματα κρίνασαν, οὐ μὰ Δί' οὐκ ἀποστάντα τῶν συμ- 307
φερόντων τῇ πόλει, μισθώσαντα δ' αὐτὸν τοῖς ἐναντίοις
τοῖς ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν καιροῦς ἀντὶ τῶν τῆς πατρίδος
θεραπεύειν, οὐδὲ τὸν μὲν πράγματ' ἄξια τῆς πόλεως
15 ὑποστάντα λέγειν καὶ γράφειν καὶ μένειν ἐπὶ τούτων
βασκαίνειν, ἂν δέ τις ἰδίᾳ τι λυπήσῃ, τοῦτο μεμνησθαι
828 καὶ τηρεῖν, οὐδὲ γ' ἡσυχίαν ἄγειν ἄδικον καὶ ὑπ' οὐλον,
ὃ σὺ ποιεῖς πολλάκις. ἔστι γάρ, ἔστιν ἡσυχία δικαία καὶ 308
συμφέρουσα τῇ πόλει, ἣν οἱ πολλοὶ τῶν πολιτῶν ὑμεῖς
20 ἀπλῶς ἄγετε. ἀλλ' οὐ ταύτην οὗτος ἄγει τὴν ἡσυχίαν,
πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλ' ἀποστάς ὅταν αὐτῷ δόξῃ τῆς

2 λέγε] λάβε A¹ (ut semper) λαβέ A² 2 sq. τὸν ἀριθμὸν . . .
ψηφίσματα om. S 4 ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΟΗΘΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΜΑ
ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ SVY ΑΡΙΘΜΟΣ et interiecto dimidii versus spatia
ΨΗΦΙΣΜΑ A 5 τὰ τοιαῦτα F corr. AY 6 ἔδει L. Spengel: δεῖ
SVAY, cf. § 301 | μὲν ᾧ γῇ καὶ θεοῖ VA 7 ὑπῆρχεν SAY:
ἡ^η
ὑπάρχειν F ὑπάρχειν Q 10 οὕτω] τουτω S¹ 11 κρίνουσαν A
14 τὸν] τῶν A¹ | πράγματα secl. Weil 15 τούτων] τοῦτον προ-
ελόμενον A 16 ἐάν VA | λυπησῃ S 17 γ' om. V 18 δ SAY:
ὥς V | τις ἡσυχία Dobree 19 sq. ἀπλῶς ὑμεῖς A 21 αὐτῷ om.
Y¹ | δοκῇ F¹ Q

πολιτείας (πολλάκις δὲ δοκεῖ), φυλάττει πηνίκ' ἔσεσθαι
 μεστοὶ τοῦ συνεχῶς λέγοντος, ἢ παρὰ τῆς τύχης τι συμβέ-
 βηκεν ἐναντίωμα, ἢ ἄλλο τι δύσκολον γέγονεν (πολλὰ δὲ
 τάνθρωπινά)· εἴτ' ἐπὶ τούτῳ τῷ καιρῷ ῥήτωρ ἐξαλφύνης
 ἐκ τῆς ἡσυχίας ὥσπερ πνεῦμ' ἐφάνη, καὶ πεφωνασκηκῶς
 καὶ συνειλοχῶς ῥήματα καὶ λόγους συνείρει τούτους
 σαφῶς καὶ ἀπνευστέι, ὄνησιν μὲν οὐδεμίαν φέροντας
 οὐδ' ἀγαθοῦ κτήσιν οὐδενός, συμφορὰν δὲ τῷ τυχόντι
 309 τῶν πολιτῶν καὶ κοινὴν αἰσχύνην. καίτοι ταύτης τῆς
 μελέτης καὶ τῆς ἐπιμελείας Αἰσχίνη, εἴπερ ἐκ ψυχῆς 10
 δικαίως ἐγίνετο καὶ τὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα προηρη-
 μένης, τοὺς καρποὺς ἔδει γενναίους καὶ καλοὺς καὶ πᾶσιν
 ὠφελίμους εἶναι, συμμαχίας πόλεων, πόρους χρημάτων,
 ἐμπορίου κατασκευήν, νόμων συμφερόντων θέσεις, τοῖς
 310 ἀποδειχθεῖσιν ἐχθροῖς ἐναντιώματα. τούτων γὰρ ἀπάν- 15
 των ἦν ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις ἐξέτασις καὶ ἔδωκεν ὁ παρελ-
 θὼν χρόνος πολλὰς ἀποδείξεις ἀνδρὶ καλῷ κἀγαθῷ,
 ἐν οἷς οὐδαμοῦ σὺ φανήσῃ γεγονώς, οὐ πρῶτος, οὐ
 δεύτερος, οὐ τρίτος, οὐ τέταρτος, οὐ πέμπτος, οὐχ ἕκτος,
 οὐχ ὀποστοσοῦν, οὐκ οὖν ἐπὶ γ' οἷς ἡ πατρίς ἠὺξάνετο. 20
 311 τίς γὰρ συμμαχία σοῦ πράξαντος γέγονεν τῇ πόλει; τίς
 δὲ βοήθει' ἢ κτήσις εὐνοίας ἢ δόξης; τίς δὲ πρεσβεία,
 τίς διακονία δι' ἣν ἡ πόλις ἐντιμωτέρα; τί τῶν οἰκείων 329

1 πηνίκ' S pap.: ὀπηνίκα VY ὀπηνίχ' ὁμοίως A | ἔσεσθαι S corr. (sed ε
 super αι rursus erasum): ἔσεσθαι S¹ ἐστὶ VAY pap. 2 ἢ om. S¹
 5 ἀνεφάνη A 6 συνειλεχῶς SV συνειληχῶς γρ. FY | συνήρει
 S συνήρει Y 7 ἀπνευστέι S: ἀπνευστέι VAY pap. 10 Αἰσχίνη
 post μελέτης A 12 καλοὺς καὶ γενναίους A 13 κτημάτων ut
 vid. S¹ 16 ἔδωκεν iteratum SY² 17 καλῶι τε SVAY cf. Mus.
 Rhen. XXXIII 581 18 φανήσῃ A φανήσῃ Y 20 οὐκοῦν A |
 ἐπὶ γ' οἷς S γρ. QA: ἐπὶ οἷς Y ἐπὶ οἷς γρ. F ἐπὶ γε καὶ V
 23 ἐντιμωτέρα S | post ἐντιμωτέρα add. γεγνε(ν) VAY

ἢ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ ξενικῶν οἷς ἐπέστης ἐπηνώρθωται;
 ποῖαι τριήρεις; ποῖα βέλη; ποῖοι νεώσοικοι; τίς ἐπισκευή
 τευχῶν; ποῖον ἱππικόν; τί τῶν ἀπάντων σὺ χρήσιμος
 εἶ; τίς ἢ τοῖς εὐπόροις ἢ τοῖς ἀπόροις πολιτικὴ καὶ κοινὴ
 5 βοήθεια χρημάτων; οὐδεμία. ἀλλ' ὦταν, εἰ μηδὲν τού- 312
 των, εὐνοιά γε καὶ προθυμία· ποῦ; πότε; ὅστις ὦ πάν-
 των ἀδικώτατε, οὐδ' ὅθ' ἅπαντες ὅσοι πάποτ' ἐφθέγγαντ'
 ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς σωτηρίαν ἐπεδίδουσαν καὶ τὸ τελευ-
 ταῖον Ἀριστόνικος τὸ συνειλεγμένον εἰς τὴν ἐπιτιμίαν,
 10 οὐδὲ τότε οὔτε παρήλθες οὔτ' ἐπέδωκας οὐδέν, οὐκ ἀπο-
 ρῶν, πῶς γάρ; ὅς γ' ἐκεκληρονομῆκεις μὲν τῶν Φίλωνος
 τοῦ κηδεστοῦ χρημάτων πλειόνων ἢ πέντε ταλάντων, διτά-
 λαντον δ' εἶχες ἔρανον δωρεῖαν παρὰ τῶν ἡγεμόνων τῶν
 συμμοριῶν ἐφ' οἷς ἐλυμήνω τὸν τριηραρχικὸν νόμον·
 15 ἀλλ' ἵνα μὴ λόγον ἐκ λόγου λέγων τοῦ παρόντος ἔμειν- 313
 τὸν ἐκκρούσω, παραλείψω ταῦτα. ἀλλ' ὅτι γ' οὐχὶ δι'
 ἔνδειαν οὐκ ἐπέδωκας, ἐκ τούτων δῆλον, ἀλλὰ φυλάττων
 τὸ μηδὲν ἐναντίον γενέσθαι παρὰ σοῦ τούτοις οἷς ἅπαντα

1 οἷς] ας SY¹ αἷς Y corr. ἐφ' & A | οἷς ἐπέστης om. V Alexand.
 VIII 474 | ἐπηνώρθωται διὰ σέ VA Alex. Cass. Dio XLVI 10
 2 ποῖα βέλη] ποῖα βουλή Y | νεώσοικοι A² 4 εἶ] om. Alex. (qui
 ἀπάντων τι χρήσιμον) secl. Weil γέγονας A | ἢ τοῖς εὐπόροις ἢ om.
 Alex. del. Reiske 5 χρημάτων secl. Blass | οὐδεμία SA¹ Y¹:
 παρὰ σοῦ; οὐδεμία VY² post οὐδεμία add. παρὰ σοῦ A² mg. |
 τούτων] πάντων A 6 post γε iterat. καὶ ευνοια γε A¹ (punctis
 del.) | ποῦ] οπου ut vid. S¹ ὅτου S corr. 7 σκαπαντες S¹ στε
 ἅπαντες S corr. | ante ἅπαντες 3 litt. eras. Q 8 ἐπεδίδουσαν
 εἰς σωτηρίαν A 9 ἀργύριον εἰς τ. ἐπ. VY εἰς τ. ἐπ. ἀργύριον A
 10 prius οὔτε om. V | οὐδὲ ἐπέδωκας Q 11 ἐκεκληρονομῆκεις
 A. Schaefer: κεκληρονόμηκας S (-μικας ut vid. S¹) VAY | τῶν] του
 ut vid. S¹ 12 πέντεταλάντων SQA Y πεντεταλάντων Reiske |
 διτάλαντον] post δι litt. eras. A 13 δωρεάν om. A¹ add. A² mg.
 secl. Lipsius 16 δι bis S 18 γινέσθαι F corr. | σοῦ om. S¹

πολιτεύῃ. ἐν τίσιν οὖν σὺ νεανίας καὶ πηνίκα λαμπρός;
 ἤνικ' ἂν κατὰ τούτων τι δέῃ, ἐν τούτοις λαμπροφρονότατος,
 μνημονικώτατος, ὑποκριτῆς ἄριστος, τραγικὸς Θεοκρίνης.

- 314 *Εἴτα* τῶν πρότερον γεγενημένων ἀγαθῶν ἀνδρῶν
 μέμνησαι. καὶ καλῶς ποιεῖς. οὐ μέντοι δίκαιόν ἐστιν 5
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὴν πρὸς τοὺς τετελευτηκότας εὐνοίαν
 ὑπάρχουσιν προ|λαβόντα παρ' ὑμῶν, πρὸς ἐκείνους 330
 ἐξετάζειν καὶ παραβάλλειν ἔμὲ τὸν νῦν ζῶντα μεθ' ὑμῶν.
- 315 *τίς* γὰρ οὐκ οἶδεν τῶν πάντων, ὅτι τοῖς μὲν ζῶσι πᾶσιν
 ὑπεστὶ τις ἢ πλείων ἢ ἐλάττω φθόνος, τοὺς τεθνεώτας 10
 δ' οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς ἔτι μισεῖ; οὕτως οὖν ἐχόν-
 των τούτων τῇ φύσει, πρὸς τοὺς πρὸ ἔμμαντοῦ νῦν ἐγὼ
 κρίνωμαι καὶ θεωρῶμαι; μηδαμῶς· οὔτε γὰρ δίκαιον οὐτ'
 ἴσον *Αἰσχίνῃ*, ἀλλὰ πρὸς σέ καὶ ἄλλον εἴ τινα βούλει
- 316 τῶν ταῦτά σοι προσηρημένων καὶ ζώντων. *κἀκεῖνο* σκόπει. 15
 πότερον κάλλιον καὶ ἄμεινον τῇ πόλει διὰ τὰς τῶν
 πρότερον εὐεργεσίας, οὔσας ὑπερμεγέθεις (οὐδὲ μὲν
 οὖν εἴποι τις ἂν ἡλικίας) τὰς ἐπὶ τὸν παρόντα βίον γιγνο-
 μένας εἰς ἀχαριστίαν καὶ προπηλακισμόν ἄγειν, ἢ πᾶσιν
 ὅσοι τι μετ' εὐνοίας πράττουσι τῆς παρὰ τούτων τιμῆς 20
- 317 καὶ φιλανθρωπίας μετεῖναι; καὶ μὴν εἰ καὶ τοῦτ' ἄρα δεῖ
 μ' εἰπεῖν, ἢ μὲν ἐμῇ πολιτείᾳ καὶ προαίρεσις, ἢν τις

1 νεανικὸς Cobet 2 κατὰ τούτων τι S¹: εἰπεῖν κατὰ τούτων
 τι VY κατὰ τούτων εἰπεῖν τι S corr. A | 3 δέοι VY 4 ἀνδρῶν
 ἀγαθῶν F 6 ὦ Ἀθηναῖοι A 7 προλαβόντα SA¹ (ut vid.) Y:
 προσλαβόντα VA corr. 8 νῦν ζῶντα SY: συζῶντα VA schol.
 p. 322, 20 συνζῶντα Priscian. XVIII 285; utrum pap. habuerit in-
 certum 9 ἀπάντων A Stobaeus LII 46 H. 11 ἔτι om. pap.
 12 πρὸ om. A 13 κρίνωμαι SF corr. pap.: κρίνομαι F¹QA¹Y
 θεωροῦμαι A καὶ θεωρῶμαι om. pap. 14 εἴ τινα] ὄντινα A
 βουλή S 17 οὐδε S¹Y: οὐ S corr. VA 18 ἐπὶ] περὶ G. H.
 Schaefer 19 ἀχρηστίαν QY 20 τῆς om. γε. S^a | παρὰ add.
 γε. S^a VA: om. S¹Y 21 καὶ post εἰ om. A

σκοπῇ, ταῖς τῶν τότ' ἐπαινουμένων ἀνδρῶν ὁμοία καὶ
 ταῦτά βουλομένη φανήσεται, ἡ δὲ σὴ ταῖς τῶν τοι-
 ούτους τότε στυκοφαντούντων· δηλον γὰρ ὅτι καὶ κατ'
 ἐκείνους ἦσαν τινες, οἱ διασύροντες τοὺς ὄντας τότε τοὺς
 5 [δὲ] πρότερον γεγενημένους ἐπήνον, βάσκανον προῖγμα
 καὶ ταῦτὸ ποιοῦντες σοί. εἴτα λέγεις ὥς οὐδὲν ὁμοίος 318
 εἰμ' ἐκείνοις ἐγώ; σὺ δ' ὁμοίος Ἀισχίνῃ; ὁ δ' ἀδελφός
 ὁ σός; ἄλλος δέ τις τῶν νῦν ρητόρων; ἐγὼ μὲν γὰρ
 οὐδένα φημί. ἀλλὰ πρὸς τοὺς ζῶντας ὧ χρηστέ, ἵνα
 10 μὴδὲν ἄλλ' εἴπω, τὸν ζῶντ' ἐξέταξε καὶ τοὺς καθ' αὐτὸν,
 331 ὥσπερ τὰλλα πάντα, τοὺς | ποιητάς, τοὺς χορούς, τοὺς
 ἀγωνιστάς. ὁ Φιλάμμων οὐχ ὅτι Γλαύκου τοῦ Καρυστίου 319
 καὶ τινων ἐτέρων πρότερον γεγενημένων ἀθλητῶν ἀσθενέ-
 στερος ἦν, ἀστεφάνωτος ἐκ τῆς Ὀλυμπίας ἀπήει, ἀλλ'
 15 ὅτι τῶν εἰσελθόντων πρὸς αὐτὸν ἄριστ' ἐμάχετο, ἔστε-
 φανοῦτο καὶ νικῶν ἀνηγορεύετο. καὶ σὺ πρὸς τοὺς νῦν
 ὄρα με ῥήτορας, πρὸς σταντόν, πρὸς ὄντινα βούλει τῶν
 ἀπάντων· οὐδέν' ἐξίσταμαι. ὦν, ὅτε μὲν τῇ πόλει τὰ 320
 βέλτισθ' ἐλέσθαι παρῇν, ἐφαμύλλου τῆς εἰς τὴν πατρίδ'
 20 εὐνοίας ἐν κοινῷ πᾶσι κειμένης, ἐγὼ κράτιστα λέγων
 ἐφαινόμην, καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ ψηφίσμασι καὶ νόμοις καὶ
 πρεσβείαις ἅπαντα διεκείτο, ὑμῶν δ' οὐδεὶς ἦν οὐδαμοῦ,

1 ὁρθῶς σκοπῇ VAY | σκοπεῖ S | ἀνδρῶν om. Y 2 ταῖς] τίς
 γρ. S^a γρ. Q | τοιοῦτους τότε] ἄλλους A 4 τοὺς χρόνους add.
 post τινες F ante ἦσαν QA^s mg. Y corr. pr. m. ut vid. | οἱ A:
 οἱ SVY | διασύροντες SVY: διέσυρον μὲν A 5 δὲ secl. Weil
 post Reiskium 6 καὶ ταῦτὸ S γρ. VAY: καὶ αὐτὸ ut vid. F¹
 καταντὸ F corr. Q 7 ὁ δ' VAY Hermog. III 252 W. (272, 9 R.)
 345 (360, 22): ὁ S 10 καταντὸν F¹Q κατασαντὸν A 13 ἐτέρων
 om. A 17 προσαντὸν AY¹ 18 οὐδένα SY Bekk. Anecd. p. 138:
 οὐδενὶ γρ. S^aVA 20 κράτιστα] τὰ βέλτιστα A 21 καὶ ante
 ψηφίσμασι om. VA 22 ἦν om. V

πλὴν εἰ τούτοις ἐπηρεάσαι τι δέοι. ἐπειδὴ δ' ἂ μήποτ'
 ὤφειλεν συνέβη, καὶ οὐκέτι συμβούλων ἀλλὰ τῶν τοῖς
 ἐπιταττομένοις ὑπηρετούντων καὶ τῶν κατὰ τῆς πατρί-
 δος μισθαρεῖν ἐτοίμων καὶ τῶν κολακεύειν ἕτερον βου-
 λομένων ἐξέτασις, τηνικαῦτα σὺ καὶ τούτων ἕκαστος ἐν 5
 τάξει καὶ μέγας καὶ λαμπρὸς ἵπποτρόφος, ἐγὼ δ' ἀσθενής,
 321 ὁμολογῶ, ἀλλ' εὖνους μᾶλλον ὑμῶν τουτοισί. δύο δ'
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸν φύσει μέτριον πόλιν ἔχειν δεῖ
 (οὕτω γὰρ μοι περὶ ἑαυτοῦ λέγουσι ἀνεπιφθονώτατον
 εἰπεῖν), ἐν μὲν ταῖς ἐξουσίαις τὴν τοῦ γενναίου καὶ τοῦ 10
 πρωτείου τῇ πόλει προαίρεσιν διαφυλάττειν, ἐν παντὶ
 δὲ καιρῷ καὶ πράξει τὴν εὖνοιαν· τούτου γὰρ ἡ φύσις
 κυρία, τοῦ δύνασθαι δὲ καὶ ἰσχύειν ἕτερα. ταύτην τοί-
 322 νυν παρ' ἐμοὶ μεμενηκυῖαν εὐρήσεθ' ἀπλῶς. ὁρᾶτε δέ.
 οὐκ ἐξαιτούμενος, οὐκ εἰς Ἀμφικτύονας δίκας ἐπαγόν- 15
 των, οὐκ ἀπειλούντων, οὐκ ἐπαγγελλομένων, οὐχὶ τοὺς 33:
 καταράτους· τούτους ὥσπερ θηρία μοι προσβαλλόντων,
 οὐδαμῶς ἐγὼ προδέδωκα τὴν εἰς ὑμᾶς εὖνοιαν. τὸ γὰρ
 ἐξ ἀρχῆς εὐθύς ὁρθὴν καὶ δικαίαν τὴν ὁδὸν τῆς πολι-
 τείας εἰλόμην, τὰς τιμάς, τὰς δυναστείας, τὰς εὐδοξίας 20
 τὰς τῆς πατρίδος θεραπεύειν, ταύτας αὖτε, μετὰ τού-
 323 των εἶναι. οὐκ ἐπὶ μὲν τοῖς ἐτέρων εὐτυχήμασι φαιδρὸς

1 τούτους Q 3 ἐπιταττομένοις Q 4 μισθαρεῖν S¹ | ἕτερον
 SY pap.: ἐτέρων VA 5 ἦν post ἐξέτασις add. VAY 7 του-
 τοισί(ν) SF corr. AY (pap.): τούτοις F¹Q 8 ὁ ἄνδρες A ὁ pap. |
 ταῦτα τὸν VAY ταυτῶν pap. 9 sq. οὕτω ... εἰπεῖν om. pap.
 10 γενναίου S¹ | καὶ τοῦ S: καὶ τὴν τοῦ VY pap. καὶ A 13 δὲ
 δύνασθαι A | ἕτερα Q: ἕτερα S¹ ἕτερα S²FAY schol. p. 338, 8 ἕτερα |
 ἡ τύχη 15 εἰς ἀμφικτύονας S cf. LIX 98: ἀμφικτυονικὰς VAY
 corr. (ἀμφικτυονικὰς Y¹ ut vid.) | ἐπαγόντων μοι VY 16 οὐκ
 ἀπειλούντων om. S¹ add. S^a | οὐχὶ S γρ. QAY: οὐχ ὅτι V 18 προ-
 δέδωκα ἐγὼ V 21 τὰς ante τῆς om. V 22 τοῖς τῶν ἐτέρων A¹

- ἐγὼ καὶ γεγηθὼς κατὰ τὴν ἀγορὰν περιέρχομαι, τὴν
δεξιὰν προτείνων καὶ εὐαγγελιζόμενος τοῦτοις οὓς ἂν
ἐκεῖσ' ἀπαγγελεῖν οἶωμαι, τῶν δὲ τῆς πόλεως ἀγαθῶν
πεφρικῶς ἀκούω καὶ στένων καὶ κύπτων εἰς τὴν γῆν,
15 ὥσπερ οἱ δυσσεβεῖς οὗτοι, οἳ τὴν μὲν πόλιν διασύρουσιν,
ὥσπερ οὐχ αὐτοὺς διασύροντες, ὅταν τοῦτο ποιῶσιν, ἔξω
δὲ βλέπουσιν καὶ ἐν οἷς ἀτυχησάντων τῶν Ἑλλήνων
ἠτύχησεν ἕτερος, ταῦτ' ἐπαινοῦσι καὶ ὅπως τὸν ἅπαντα
χρόνον μενεῖ φασὶ δεῖν τηρεῖν.
- 10 Μὴ δὴτ' ὧ πάντες θεοί, μηδεὶς ταῦθ' ὑμῶν ἐπινεύ- 324
σειεν, ἀλλὰ μάλιστα μὲν καὶ τοῦτοις βελτίω τινὰ νοῦν
καὶ φρένας ἐνθελίτε, εἰ δ' ἄρ' ἔχουσιν ἀνιάτως, τούτους
μὲν αὐτοὺς καθ' ἑαυτοὺς ἐξώλεις καὶ προώλεις ἐν γῇ
καὶ θαλάττῃ ποιήσατε, ἡμῖν δὲ τοῖς λοιποῖς τὴν ταχύστην
15 ἀπαλλαγὴν τῶν ἐπηρτημένων φόβων δότε καὶ σωτηρίαν
ἀσφαλῆ.

3 ἀπαγγελεῖν Markland: ἀπαγγέλλειν SVAY 4 ἀκούων V
8 ἕτερος εὐτύχησε A 9 μενεῖ SA¹: μένει A corr. διαμενεῖ F corr.
διαμένει F¹ QY 10 δὴτ' ὧ] δῆττω A | ὑμῶν ταῦτα A | ἐπινεύ-
σειεν] ἐπηνευσειεν S¹ 12 ἐνθελίτε] ultimum ε in ras. A | οὕτως
ἀνιάτως V 13 ἑαυτοὺς] αὐτοὺς A | καὶ προώλεις om. A 14 ἐν
θαλάττῃ Y¹ | ποιήσατε S: ποιήσατε F corr. a pr. m. QAY corr.
ποιήσοιτε (?) Y¹ ποιήσετε pap. 15 δόλιτε S corr. pap.

In SY subscriptum

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ὙΠΕΡ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΣΤΕΦΑΝΟΥ

XX [H H H Δ Π I I I

in V

περὶ τοῦ στεφάνου

XX [H H H Δ Π (H F) I I I

in A περὶ τοῦ στεφάνου

in pap. υπερ κτησιφωντος περι του στεφανου
ευτυχως τω γραφαντι και λαμβανοντι και αναγινωσκοντι

DEMOSTHENIS ORATIONES

EDIDIT

CAROLUS FUHR

EDITIO MAIOR
VOLUMEN I · PARS III
ORATIONEM XIX CONTINENS

LIPSIAE IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI MCMXIV

Conspectus notarum.

S = cod. Parisinus 2934

S^a = scriptura eius correctoris qui subscripsit *διώρεσται*
[L = Laurentianus conv. sopp. 136]

F = cod. Marcianus 416

[B = cod. Bavaricus, nunc Monacensis 85, ex cod. F descriptus]

Q = cod. Marcianus 418

V = cod. F et cod. Q

A = cod. Augustanus primus, nunc Monacensis 485

Y = cod. Parisinus 2935

[O = cod. Bruxellensis 11295, ex cod. Y descriptus]

U = cod. Urbinas 113

Γ = cod. Laurentianus pl. LIX, 9

Libanii vitae et argumentorum codices adhibui F, Y, cod. Ambrosianum Q 12 sup. (= m)

γρ. semper ante, corr. post codicis notam posui

XIX ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΤΠΟΘΕΣΙΣ

XIX 281 Αἰσχίνης ἦν ἀνὴρ Ἀθηναῖος, υἱὸς Ἀτρομήτου καὶ Γλανκο-
XVIIII
 2:9 θίας, ἀμφοτέρων ἀδόξων, ὥς φησι Δημοσθένης· τὸν μὲν γὰρ
XIX 249 γράμματα διδάσκοντα, τὴν δὲ καθαίρουσαν καὶ τελετάς τινας οὐ
 σπουδαίας τελοῦσάν φησι ζῆν. παραδέδοται δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Αἰ-
 σχίνης τραγωδιῶν θ' ὑποκριτὴς γενόμενος καὶ γραμματεὺς τῆς
 2 πόλεως, ἣτις ἦν εὐτελής ὑπηρεσία. ὕστερον μέντοι τῶν ῥητόρων
 εἰς ἐγένετο καὶ περὶ τῆς εἰρήνης πρὸς Φίλιππον ἐπρέσβευσεν.
 πολεμοῦντες γὰρ Ἀθηναῖοι Φιλίππῳ περὶ Ἀμφιπόλεως καὶ πολ-
 λὰ μὲν αὐτοὶ δεινὰ πάσχοντες, δρῶντες δ' οὐδὲν ἄξιον λόγου,
 ἐπέσθησαν ὑπὲρ εἰρήνης πρεσβεύσασθαι πρὸς Φίλιππον. πέμ- 10
 πουσι δὴ πρέσβεις δέκα τὸν ἀριθμόν, ἐν οἷς Αἰσχίνης τε καὶ
 Δημοσθένης ἦσαν. δεξαμένου δὲ Φιλίππου τὰς διαλύσεις, πάλιν
 οἱ αὐτοὶ πρεσβεύουσι δεύτερον, ὅπως οἱ περὶ τῆς εἰρήνης ὅρκοι
 3 γένοιτο. περὶ δὲ ταῦτα τὰ πράγματα κατηγορεῖ Δημοσθένης
 Αἰσχίνου τρία· ὅτι Φιλοκράτους αἰσχρὰν καὶ ἀσύμφορον εἰρήνην | 16
 λέγοντος καὶ γράφοντος συνεῖπεν αὐτῷ· ὅτι τοὺς χρόνους καταν-

ὑπόθεσις εἰς τὸν παραπρεσβείας F Y 2 ἀδόξων ἀμφοτέρων Y
 3 οὐ om. Y 4 τελοῦσαν Y m: διαγγέλλουσαν F | ζῆν F διαζῆν Y U m
 cf. XIX 249 7 cf. Gregorius Cor. VII 1224 W. 8 οἱ Ἀθην. Y
 9 δεινὰ om. m 10 ἐπεὶ (ι F') σθείσαν F 12 δεξάμενοι F | καὶ
 τὰς F 14 δὴ Y m: δὲ F Gregor. | δημοσθένης Y m: ὁ δημ. F
 16 λέγοντος καὶ om. Y καὶ γράφοντος om. m (Φιλοκράτει) γρά-
 φοντι τε καὶ λέγοντι Gregor.

ήλωσε, παρ' ὃ συνέβη τὰ ἐν Θοράκῃ διαφθαρεῖναι· ὅτι ψευδῇ πρὸς ΧΙΧ 21
 Ἀθηναίους ἀπήγγειλε, παρ' ὃ συνέβη Φωκέας ἀπολέσθαι· εἶπε
 γάρ, φησὶν, ὅτι Φωκέας οὐκ ἀναιρήσει Φίλιππος, καὶ ὑμεῖς τοῦτο
 334 πιστεύσαντες οὐκ ἐβοηθήσατε τοῖς ἀνδράσι. φησὶ δὲ ταῦτα
 5 πάντ' ἐπὶ μισθῷ καὶ δώροις τὸν Αἰσχίνην κεκακουργηκέναι.
 ἔστιν ἡ στάσις περὶ οὐσίας καὶ στοχαστική· ἡ δὲ κίνησις τῆς 4
 ἔχθρας λέγεται διὰ Τίμαρχον τὸν φίλον Δημοσθένους, ὃν ἡτί-
 μωσεν Αἰσχίνης κατηγορήσας ὡς κακοῦ βίου, διότι πρὸς Πιτ-
 τάλακον τὸν ὀρνιθίαν, φησὶν, εἰσῆγει εὐμορφος ὢν, ἐπὶ τῷ θεᾷ- (Aesch.
 I 59)
 10 σθαι τὰς μάχας τῶν ὀρνιθίων, διαφθειρόμενον καὶ διαφθείροντα. ΧΙΧ 245

ΕΤΕΡΑ ΤΠΟΘΕΣΙΣ

Πόλεμος συνειστήκει Φιλίππῳ καὶ Ἀθηναίοις μακρός, ἐξ
 οὗπερ παραβὰς τὰς πρὸς αὐτοὺς συνθήκας ἔλαβε παρ' Ὀλυνθίων
 Ἀμφίπολιν, οὗσαν κτῆμα τῆς πόλεως· καὶ ἦν ὑπ' Ὀλυνθίοις
 15 καθ' ὃν καιρὸν ἀπέστησαν καὶ οἱ σύμμαχοι. συνειστήκει δὲ καὶ
 ἕτερος Φωκεῦσι πρὸς Θετταλοὺς καὶ Θηβαίους, τοῦτο μὲν περὶ
 τοῦ ἱεροῦ τοῦ Πυθοῦ πρὸς Θετταλοὺς, τοῦτο δ' ὑπὲρ Ὀρχο-
 μενοῦ καὶ Κορωνείας πρὸς τοὺς Θηβαίους· εὐδην γὰρ ἐκ τῆς
 ἱστορίας, ὅτι τῶν μὲν παρεῖλοντο τὰς δύο πόλεις γειννώσας
 20 αὐτοῖς, Θετταλοὺς δὲ παρωσάμενοι τὴν Ἀμφικτυονίαν, ἅτ' ἐν
 μέσῃ Φωκίδι τῶν ἐν Δελφοῖς ἱερῶν ἰδρυμένων. ἐπειδὴ δὲ πολὺν 2
 χρόνον ἐπολέμησαν πρὸς ἑαυτοὺς Ἀθηναῖοι καὶ Φίλιππος, τῷ
 χρόνῳ τὴν εἰρήνην ἐκάτεροι ποιεῖν ἐβούλοντο, ἀλλ' ὁπότερος
 24 ταῦτα προβάλλοιτο, αἰσχύνην ἔχειν ἐνόμιζον. Ἀριστοδῆμος δὲ
 335 καὶ Νεοπτόλεμος ὑποκριταὶ τραγωδίας ἐτύγγανον· οὗτοι διὰ

1 κατανήλωσε F κατανάλωσεν Ym | καὶ ὅτι Y corr. 2 Φωκέας
 Dindorf: φωκεῖς FYm 4 τοῦτο F Gregor.: τούτω Ym 6 ἔστιν
 ἡ στάσις] τὴν στάσιν codd. ἡ δὲ στάσις Y rec. mg. ἔστι δὲ ἡ στάσις
 Gregor. ἡ στάσις Felicianus | στοχαστική Felic.: στοχαστικὴν codd.
 7 ἔχθρας Ym: μάχης F 8 ἡτίμασεν Fm | Αἰσχίνης om. F 9 τὸ
 θεάσασθαι F 21 ἰδρυμένων Vind. 1. 7: ἰδρυμένην vulg.

τὴν οἰκείαν τέχνην ἄδειαν εἶχον ἀπιέναι ὅπου ἂν βούλωνται, ἀλλὰ δὴ καὶ πρὸς πολέμιους. ἀπελθόντες οὖν οὗτοι εἰς τὴν Μακεδονίαν ἐπεδείξαντο τὴν οἰκείαν τέχνην, καὶ οὕτω φιλοφρόνως αὐτοὺς ἐδέξατο Φίλιππος, ὥστε πρὸς τοῖς ἄλλοις χρήμασι καὶ ἄλλα ἐκ τῶν οἰκείων παρεῖχεν αὐτοῖς. αἰσθόμενος δὲ μελλόντων πρᾶσβεύεσθαι πρὸς αὐτὸν Φωκέων καὶ Θετταλῶν καὶ Θηβαίων, ἐβουλήθη τοὺς Ἀθηναίους ἐξαπατῆσαι. καὶ ταύτης τῆς προφάσεως δραξάμενος Φίλιππος, ἀπολύων Ἀριστόδημον καὶ Νεοπτόλεμον ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι φίλος εἰμὶ Ἀθηναίοις. συνέβη δὲ πάλιν τι τοιοῦτον γενέσθαι. Φρύνων τις Ἀθηναῖος ἀπὼν Ὀλυμπίασιν ἀγωνισόμενος ἢ θεασόμενος, ἐκρατήθη ὑπὸ τινων στρατιωτῶν τοῦ Φιλίππου ἐν ἱερομηνίᾳ καὶ ἀφηρέθη πάντα τὰ αὐτοῦ. καὶ ἔλθων εἰς Ἀθήνας παρεκάλει τοὺς Ἀθηναίους, ἵνα χειροτονήσωσιν αὐτὸν πρᾶσβευτήν, ὅπως ἀπελθὼν πρὸς Φίλιππον λάβῃ ἅπερ ἀφηρέθη· καὶ πεισθέντες Ἀθηναῖοι ἐχειροτόνησαν αὐτὸν καὶ Κτησιφῶντα. καὶ ἔλθόντων αὐτῶν εἰς Μακεδονίαν, φιλοφρόνως αὐτοὺς ἐδέξατο ὁ Φίλιππος, ὥστε καὶ τὰ ἀφαιρεθέντα ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν πάντα ἀποδοῦναι αὐτῶ καὶ ἐκ τῶν οἰκείων ἄλλα ἐπιδοῦναι, καὶ ἀπολογεῖσθαι, ὅτι ἡγνόουν οἱ στρατιῶται, ὅτι ἱερομηνία ἐστὶ. καὶ τούτοις πάλιν ὁμοίως ἔλεγεν, ὥς φίλος εἰμὶ Ἀθηναίοις. καὶ ἔλθόντες εἰς τὴν Ἀττικὴν τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις ἀπήγγειλαν. ταῦτα ἀκούσαντες Ἀθηναῖοι ἐβούλοντο μαθεῖν εἰ μετ' ἀληθείας εἰρήνην ἄγειν βούλεται Φίλιππος. καὶ δὴ χειροτονοῦσι δέκα πρέσβεις. εἰσὶ δ' οὗτοι Κτησιφῶν, Ἀριστόδημος, Ἰατροκλῆς, Κίμων, Ναυσικλῆς, Δερκυλλος, Φρύνων, Φιλοκράτης, Αἰσχίνης, Δημοσθένης. πέμπουσι δὲ τούτους εἰς Μακεδονίαν, ἵνα μάθωσιν εἰ μετ' ἀληθείας βούλεται εἰρήνην ἄγειν ὁ Φίλιππος· καὶ εἰ ἀληθές ἐστιν, ἐνέγκαι παρ' αὐτοῦ πρέσβεις τοὺς ληψόμενους τοὺς ὄρκους. ἀπελθόντων οὖν τῶν δέκα πρέσβων, ὧν

1 ὅποι Schaefer at v. ἐκεῖσε § 7 26 „immo Δερκύλος“ Turr.
at vide ad § 60. 125. 175

ἦν καὶ Δημοσθένης, ἤγαγον ἀπὸ τοῦ Φιλίππου τρεῖς πρέσβεις,
 Ἀντίπατρον, Παρμενίωνα καὶ Εὐρύλοχον, ὀφείλοντας λαβεῖν
 τοὺς ὅρκους. συναγομένων δὲ τῶν συμμάχων τῶν Ἀθηναίων
 ἐπὶ τῷ παρασχεῖν τοὺς ὅρκους χρόνος παρήρχετο. καὶ γινώ-
 5 σκων τὴν φύσιν τοῦ Φιλίππου ὁ Δημοσθένης, ὥς αἰ κατα-
 στρεφόμενον καὶ ἐπηρεάζοντος, λέγει τοῖς Ἀθηναίοις ταχέως
 δοῦναι τοὺς ὅρκους, καὶ μὴ παρόντος Κερσοβλέπτου· ἔλεγε γὰρ
 ὅτι εἰς τὴν Θράκην ἀπερχομένων ἡμῶν παρέξει τοὺς ὅρκους
 ὁ Κερσοβλέπτης. ἰστέον δὲ ὅτι Δημοσθένης ἀπῆλθεν ἐν τῇ 6
 10 δευτέρᾳ πρεσβείᾳ διὰ τοιαύτην πρόφασιν· ἀπελθὼν γὰρ εἰς τὴν
 πρώτῃν πρεσβείαν εὗρεν ἐν Μακεδονίᾳ τινὰς τῶν Ἀθηναίων
 αἰχμαλώτους, καὶ ὑπέσχετο φέρειν ἐκ τῶν ἰδίων χρημάτων καὶ
 ρύσασθαι αὐτούς, οὐκ ἡδύνατο δὲ τοῦτο ποιῆσαι, εἰ μὴ ἐν προ-
 σχήματι πρεσβευτοῦ. ἔλεγε δὲ τὴν πρεσβείαν ἀπελθεῖν πλὴν διὰ 7
 15 τὸ αὐτοὺς ταχέως ἀπελθεῖν· καὶ ὅπου ἂν ὄντα πύθωνται Φιλίπ-
 πον, δεῖν αὐτοὺς ἀπελθεῖν καὶ ἐκεῖσε τοὺς ὅρκους λαβεῖν. οἱ
 δὲ μὴ πεισθέντες περὶ ἀπῆλθον, καὶ εἰς Μακεδονίαν ἀπελ-
 337 θόντες ἐκάθισαν ὄλους τρεῖς μῆνας, | ἕως οὗ πολλὰ τῶν Ἀθη-
 ναίων χωρία καταστρέψας ὑπέστρεφε Φίλιππος, ἐν οἷς καὶ
 20 Κερσοβλέπτης. καὶ ἐλθὼν οὐκ εὐθύς παρέσχεν αὐτοῖς τοὺς ὅρ-
 κους, ἀλλ' εἵλκυσεν αὐτούς, ἕως ἡντῆρτισε τὴν ἐπὶ Φωκέας
 στρατιάν, καίτοι πρεσβευσαμένων πρὸς αὐτὸν Φωκέων περὶ
 διαλύσεως τοῦ πολέμου. καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς Φωκέας,
 ἀντὶ τοῦ παρασχεῖν ἐν ἱερῷ τοὺς ὅρκους, ἐν πανδοχείῳ παρέσχε
 25 λέγων οὕτω, „σπένδομαι Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἀθηναίων συμ-
 μάχοις, χωρὶς Ἀλέων καὶ Φωκέων.“ ἔλεγε γὰρ ὅτι „οἱ Ἀλεῖς
 ἐχθροὶ ἦσαν τῶν φίλων μου, τῶν Φαρσαλλίων· Φωκεῦσι δὲ οὐ
 σπένδομαι, ἐπειδήπερ ἡσέβησαν εἰς τὸ ἱερόν.“ ἐλθούσης οὖν τῆς 8
 δευτέρας πρεσβείας εἰς τὴν Ἀττικὴν ὁ Δημοσθένης ἐστασίαζε,

9 ἀπῆλθεν Paris. 2940: οὐκ ἀπῆλθεν cett. 16 δεῖν Ald. Les-
 singiana: δεῖ codd. | ἀπελθεῖν ἐκεῖσε καὶ Ald. Voem. 22 στρα-
 τεῖαν Voemel 24 πανδοχείῳ nonnulli codd. 26 Ἀλέων] sic
 auctor argumenti in codd. suis legit, cf. ad § 174; rectius Ἀλέων

λέγων ὅτι οὐκ ἀρέσκει μοι τὰ ὑπὸ Φιλίππου δεδογμένα. ὁ δὲ Αἰσχίνης ἔλεγεν ὅτι ταῦτα εἶπε Φίλιππος ἐν τῷ φανερῷ· ἐμοὶ δὲ εἶπεν εἰς τὸ οὗς, ὅτι „πλὴν Ἀλέων καὶ Φωκέων εἶπον, ἵνα μὴ μαθόντες Θηβαῖοι παραφυλάσσωνται· αὐτοὺς γὰρ εἰσερχό-
 9 μενος ἀπολέσω, τούτους δὲ σώσω.“ οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πεισθέντες 5
 Αἰσχίνῃ ἐχειροτόνησαν τρίτην πρεσβείαν, βουλόμενοι μαθεῖν εἰ φυλάττει Φίλιππος τὰ ὑπ’ Αἰσχίνου λεχθέντα. καὶ ἔξωμόσατο Δημοσθένης μήτε πρεσβεῦσαι μήτε κοινωνεῖν, εἴτε καλῶς εἴτε κακῶς πράξει ἡ πρεσβεία. καὶ τότε φοβηθεὶς ὁ Αἰσχίνης, μή-
 ποτε μένων ὁ Δημοσθένης πέμψαι πείσει τὸν δῆμον τοῖς Φω- 10
 XIX 124 κεῦσι βοήθειαν, προσεποιήσατο, ὥς λέγει Δημοσθένης, ἀρ-
 ρωστεῖν. καὶ τότε ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Εὐνομος ἦλθεν ἔχων ἰα-
 τρὸν καὶ ὁμνύων ὅτι ἀρρωστεῖ Αἰσχίνης. καὶ αὐτὸν τὸν Εὐ- 388
 νομον ἀντὶ τούτου ἐχειροτόνησεν ὁ δῆμος πρεσβευτήν. καὶ ἀπελθόντων τούτων τῶν πρέσβειων, ὥς κατέλαβον Εὐβοίαν, 15
 ἤκουσαν ὅτι Φωκέας κατεστρέψατο ὁ Φίλιππος, καὶ μετ’ αἰσχύν-
 ης ὑπέστρεψαν. ἐλθούσης δὲ τῆς τρίτης πρεσβείας εἰς τὴν
 Ἀττικὴν, Αἰσχίνης αὐτοχειροτόνητος πρεσβευτὴς ἀπῆλθε πρὸς
 XIX 136 Φίλιππον, ὥς λέγει Δημοσθένης.
 10 Ἰστέον δὲ ὅτι μετὰ τὴν πρεσβείαν ἕκαστος τῶν πρέσβειων 20
 εὐθύνας ἐδίδουν. καὶ ἡ μὲν πρώτη πρεσβεία παρέσχεεν εὐθύνας
 οὕτω καλῶς, ὥστε τὸν Δημοσθένην γράψαι καλέσαι αὐτοὺς ἐπ’
 ἄριστον· ἔθος γὰρ ἦν τοὺς καλῶς πρεσβευσαμένους εἰς δημό-
 σιον ἄριστον καλεῖσθαι. ἀποροῦσι δὲ τινες ὅτι, εἰ ἡπίστατο
 Δημοσθένης ὅτι προδότηι ἦσαν, διὰ τί ἐποίησεν αὐτοὺς κληθῆ- 25
 ναι εἰς δημόσιον ἄριστον; καὶ λέγομεν, ὅτι μετὰ τὸ ἄριστον
 ἔγνω τὸν σκοπὸν αὐτῶν. τῶν δὲ τῆς δευτέρας πρεσβείας μόνος
 ὁ Δημοσθένης δέδωκεν εὐθύνας. μέλλοντος δὲ τοῦ Αἰσχίνου
 παρέχειν, ἐπέστη Τίμαρχος καὶ Δημοσθένης κατηγορήσοντες
 τούτου. καὶ ᾗτησεν Αἰσχίνης ἀνάκρισιν γενέσθαι, καὶ γενε- 30

12 Aeschinis fratres erant Philochares et Aphobetus 23 „de-
 bebat scribere πρεσβεύσαντας“ Schaefer 24 ὅτι del. Sauppe

μένης ἀνακρίσεως ἔδειξε Τίμαρχον ἡταιρηκότα, καὶ ἐξέβαλον
 αὐτόν· νόμος γὰρ ἦν τὸν ἡταιρηκότα μὴ πολιτεύεσθαι. εἴτα 11
 ἐπέστη κατηγορήσων ὁ Δημοσθένης. καὶ λέγουσί τινες, πῶς
 ἐνταῦθα μέμνηται τῆς τρίτης πρεσβείας; λέγομεν δ' ὅτι μετὰ
 5 τρία ἔτη τῆς γραφῆς εἰσῆλθεν ἔχων τὴν κατηγορίαν. γενομένης
 γὰρ τῆς δευτέρας πρεσβείας, μαθόντες οἱ Ἀθηναῖοι τὴν τῶν
 339 Φωκέων ἀπώλειαν, ἐσκευαγῶγον ἐκ τῶν ἀγρῶν καὶ ἐν πολ-
 λῷ θυροῦβῳ ἦσαν· καὶ μετὰ τρία ἔτη εἰσῆλθεν ὁ Δημοσθένης
 κατηγορήσων Αἰσχίνου. καὶ κρίνει αὐτὸν διὰ δύο ἐγκλήματα,
 10 διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν Φωκέων καὶ διὰ δωροδοκίαν. ἰστέον δὲ
 ὅτι προηγούμενόν ἐστιν ἐγκλημα, ὅτι Φωκεῖς ἀπολώλασιν. πρὸς
 σύστασιν τούτου δεύτερον ἀνέκυψε ζήτημα, ὅτι ἐπὶ χρήμασιν
 Αἰσχίνῃ τοῦτο τετόλμηται, ὥς σύστασιν γίνεσθαι τοῦ προτέρου
 ἐγκλήματος τοῦ κατὰ Φωκέας. τεκμήριόν ἐστι τοῦ πάλαι ταῦτα 12
 15 ἐσκευωρῆσθαι καὶ κατεσκευάσθαι, δι' ὧν ἅμα καὶ προαναίρει
 τὸ χρῶμα Αἰσχίνου, καταφεύγοντος ἐπὶ ἄγνοιαν καὶ συγγνώ-
 μην· καὶ τούτων τὰ μὲν ἐκ τῶν παρειμένων εἴληφε, τὰ δὲ ἐκ
 τῶν πεπραγμένων· συνεῖπε γὰρ Φιλοκράτει ἄνευ Φωκέων γρά-
 φοντι τὴν εἰρήνην. οὐκ ἔλαβεν ὄρκους παρὰ Θεταλῶν συμ-
 20 μαχοῦντων Φιλίππῳ, οἳ οὐκ ἂν συνεστράτευσαν ἐπὶ Φωκέας,
 εἴπερ δεδοκότες ἦσαν τοὺς ὄρκους. ἐνέδωκε Φιλίππῳ χρόνον
 παρασκευάσασθαι τὴν ἐπὶ Φωκέας στρατείαν· διέτριψε γὰρ ἐκεῖ-
 νος τοὺς χρόνους ἐξεπίτηδες ἀναλίσκων, ἵνα μὴ περιπλεύσας ὁ
 δῆμος κλείσῃ τὰς Πύλας. ἐξηπάτησε τὴν πόλιν ἐπανελθὼν ἐπί-
 25 τηδες διτταῖς ἐλπίσι, μὲν ὅτι ἀπολοῦνται Θηβαῖοι, ἑτέρῃ
 δὲ ὅτι Φωκεῖς σωθήσονται, ὥστε μὴ ἐγγενέσθαι βουλευσασθαι
 τι δεξιὸν ὑπὲρ Φωκέων· εἶπε γὰρ δεῖν Φιλίππῳ πιστεύειν· σώ-
 σειν γὰρ αὐτοὺς τῇ πόλει ἐπηγγείλατο. καὶ τοῦ μὲν προτέρου 13
 ταῦτα τεκμήρια. τοῦ δὲ δευτέρου τοῦ περὶ τῶν δώρων, ἐν ᾧ
 30 δέκνυνται ὅτι χρήματα εἴληφεν Αἰσχίνης, ταῦτα τεκμήρια· ὧν

12 ἀνέκυψε H. Wolf: ἐνέκυψε codd. 13 ὥς σύστασιν χτλ. idem
 est quod πρὸς σύστασιν, sed cf. § 5 in.

δμοίως τὰ μὲν ἐκ τῶν παρειμένων ἐστὶ, τὰ δὲ ἐκ τῶν πεπραγμένων. οὐ μισεῖ Φίλιππον, καίπερ | ἔξαπατηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, ὥς 340
 φησι. συνεῖπε Φίλιππῳ γενέσθαι Ἀμφικτύονα, πρεσβευσαμένων
 περὶ αὐτοῦ τῶν Ἀμφικτυόνων. σύνεστιν αἰὲ Φιλοκράτει χρή-
 ματα εἰληφότι. καλούμενος ἐπὶ μαρτυρίαν, ἥνικα Ὑπερείδης 5
 εἰσήγγειλε Φιλοκράτην, παρῶν οὐκ ἐφθέγγετο. χειροτονηθεὶς
 πρεσβευτῆς ἐπὶ τὴν Φωκίδα πρὸς Φίλιππον ἐπὶ ταῖς ὑποσχέ-
 σεσιν ἀρρωστεῖν προσεποιήσατο. ἀλόντων Φωκῶν μετὰ τὴν
 ἐξωμοσίαν ἀχειροτόνητος πορεύεται, ὅτε καὶ φυλάσσασθαι αὐτὸν
 ἐχρῆν. ταῦτα [τὰ] τεκμήρια τοῦ δευτέρου λόγου. ἔστι δὲ τού- 10
 των τὸ ἰσχυρότατον, καὶ οὗ μάλιστα ἀντέχεται, ἡ ἐπαγγελία καὶ
 ἡ ὑπόσχεσις Αἰσχίνου ἢ περὶ Θηβαίων καὶ Φωκῶν.

- 14 Ἡ μὲν ὑπόθεσις τοῦ λόγου στοχαστική· οὐ γὰρ συντρέχει
 τοῖς ἐγκαλουμένοις Αἰσχίνης, ἀλλ' ἀρνείται παντάπασι. τὸ δὲ
 εἶδος οἱ μὲν ἀπλοῦν νενομίκασιν, ὕλης πολλῆς ὥς ἐν ἀληθείᾳ 15
 συνδραμούσης, οἱ δὲ συγκατασκευαζόμενον, δύο λαβόντες ἐγ-
 κλήματα, τὸ κατὰ Φωκέας καὶ Θράκην. Μένανδρος δὲ ἐμπί-
 τοντά φησιν. εἰληπται δὲ ἐκ διαβολῆς τὸ προοίμιον· δι' ὧν
 γὰρ αὐτὸν δεδιότα ποιεῖ καὶ δεόμενον, διὰ τούτων δεικνυσιν
 οὐ πάνυ τοῖς δικαίοις τεθαροηκότα. καὶ ἅμα συγκρουστικὸν 20
 ἂν εἴη τὸ νόημα ἐκ διαβολῆς τοῦ τε ἀντιδίκου καὶ τῶν συνη-
 γόρων αὐτοῦ, οἷον τοῦ Εὐβούλου καὶ τῶν περὶ αὐτόν· αἰὲ γὰρ
 ὁ Εὐβουλος ἐπολέμει τῷ Δημοσθένει ἀπὸ τῆς αἰτίας τῆς κατὰ
 Ἀρίσταρχον, ὥς ἔγνωμεν ἐν τῷ κατὰ Μειδίου.

Ὅση μὲν ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι σπουδὴ περὶ τουτονὶ 341
 τὸν ἀγῶνα καὶ παραγγελία γέγονεν, σχεδὸν οἶμαι πάντας 26
 ὑμᾶς ἡσθησθαι, ἑορακότας ἄρτι τοὺς ὅτ' ἐκληροῦσθ'

5 ὑπερείδης m.: ὑπερίδης cett. 10 τὰ om. m. cf. p. 401, 29
 13 cf. schol. p. 334, 1 sq. q 15 ἀληθείαις schol. 16 ad συγκα-
 τασκευαζόμενον cf. schol. p. 418, 2 17 cf. Rhet. Gr. VII 374,
 13 et 262, 8 W. 20 cf. schol. p. 334, 11 25 τοῦτον Y 27 οὐ
 ἐκληροῦσθαι S¹

ἐνοχλοῦντας καὶ προσιόντας ὑμῖν. δεήσομαι δὲ πάντων
 ὑμῶν, ἂν καὶ τοῖς μὴ δεηθεῖσιν δίκαιόν ἐστιν ὑπάρχειν,
 μηδεμίαν μῆτε χάριν μῆτ' ἄνδρα ποιεῖσθαι περὶ πλεί-
 ονος ἢ τὸ δίκαιον καὶ τὸν ὅρκον ὃν εἰσελήλυθεν ὑμῶν
 5 ἕκαστος ὁμωμοκῶς, ἐνθυμονμένους ὅτι ταῦτα μὲν ἐστὶν
 ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὅλης τῆς πόλεως, αἱ δὲ τῶν παρακλήτων
 αὐταὶ δεήσεις καὶ σπουδαὶ τῶν [ιδίων] πλεονεξιῶν ἔνεκα
 γίνονται, ἃς ἵνα κωλύηθ' οἱ νόμοι συνηγάγον ὑμᾶς,
 οὐχ ἵνα κυρίας τοῖς ἀδικοῦσι ποιῇτε. τοὺς μὲν οὖν ἅλ- 2
 10 λους, ὅσοι πρὸς τὰ κοινὰ δικαίως προσέρχονται, καὶ
 δεδωκότες ὧσιν εὐθύνας, τὴν ἀειλογίαν ὁρῶ προτεινο-
 μένους, τουτουὶ δ' Αἰσχίνην πολὺ τάναντία τούτου·
 πρὶν γὰρ εἰσελθεῖν εἰς ὑμᾶς καὶ λόγον δοῦναι τῶν
 πεπραγμένων τὸν μὲν ἀνῆρηκεν τῶν ἐπὶ τὰς εὐθύνας
 15 ἐλθόντων, τοῖς δ' ἀπειλεῖ περιῶν, δεινότατον πάντων
 ἔθος εἰς τὴν πολιτείαν εἰσάγων καὶ ἀσυμφορώτατον
 ὑμῖν· εἰ γὰρ ὁ πράξας τι τῶν κοινῶν καὶ διοικήσας τῷ
 καθ' ἑαυτὸν φόβῳ καὶ μὴ τῷ δικαίῳ κατασκευάσει μηδέν·
 342 εἶναι κατήγορον αὐτοῦ, παντάπασιν ἄκυροι πάντων ὑμεῖς
 20 γενήσεσθε.

Τὸ μὲν οὖν ἐξελέγξειν πολλὰ καὶ δεινὰ πεποιηκότα 3
 τουτουὶ καὶ τῆς ἐσχάτης ὄντα τιμωρίας ἄξιον θαρρῶ καὶ
 πάννυ πιστεύω· ὃ δὲ καίπερ ὑπειληφὸς ταῦτα φοβοῦμαι,
 φράσω πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι, ὅτι μοι δοκοῦ-

1 προιοντας S¹ 4 sq. ἕκαστος ὑμῶν VAU corr. ἕκαστος U¹
 6 ὅλης] post o litt. eras. Q 7 ιδίων om. S¹ add. S^d 8 συνη-
 γαγον S¹VAYU: συνηγον S corr. ex quo συνηγάγον restituit S^d
 9 κυρίας F (ι in mg.) 12 τούτου SYU: τούτῳ F τούτων S^dQA
 17 τῷ] τὸ A 18 αὐτὸν A 19 αὐτοῦ Q: αὐτοῦ SFAY 21 ἐξε-
 λέγειν SF¹Q: ἐξελέγγειν F corr. AY 24 ἀποτρέφομαι corr. A²
 ex ἀποκρύψομαι

σιν ἅπαντες οἱ παρ' ὑμῖν ἀγῶνες οὐχ ἦττον ὥ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι τῶν καιρῶν ἢ τῶν πραγμάτων εἶναι, καὶ τὸ
 χρόνον γεγενῆσθαι μετὰ τὴν πρεσβειαν πολλὴν δέδοικα
 μὴ τινα λήθην ἢ συνήθειαν τῶν ἀδικημάτων ὑμῖν ἐμ-
 4 πεποιήκη. ὥς δὴ μοι δοκεῖτ' ἂν ὅμως ἐκ τούτων καὶ 5
 γινῶναι τὰ δίκαια καὶ δικάσαι νυνί, τοῦθ' ὑμῖν λέξω· εἰ
 σκέψαισθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ὥ ἄνδρες δικασταὶ καὶ
 λογίσαισθε, τίνων προσήκει τῇ πόλει λόγον παρὰ πρε-
 σβευτοῦ λαβεῖν· πρῶτον μὲν τοίνυν ὧν ἀπήγγειλεν,
 δεύτερον δ' ὧν ἔπεισεν, τρίτον δ' ὧν προσετάξατ' αὐτῶ, 10
 μετὰ ταῦτα τῶν χρόνων, ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις, εἰ
 5 ἀδωροδοκῆτως ἢ μὴ πάντα ταῦτα πέπρακται. τί δήποτε
 τούτων; ὅτι ἐκ μὲν τῶν ἀπαγγελιῶν τὸ βουλευσάσθαι
 περὶ τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐστίν· ἂν μὲν οὖν ὧσιν ἀλη-
 θεῖς, τὰ δέοντ' ἔγνωτε, ἂν δὲ μὴ τοιαῦται, τάναντία. τὰς 15
 δὲ συμβουλίας πιστοτέρας ὑπολαμβάνειτ' εἶναι τὰς τῶν
 πρέσβων· ὥς γὰρ εἰδότων περὶ ὧν ἐπέμφθησαν ἀκούετε·
 οὐδὲν οὖν ἐξελέγχεσθαι δίκαιός ἐστιν ὁ πρεσβευτῆς

3 γενέσθαι U 4 ἐμπεποιήκη S⁴ VA: πεποιηκη S¹ ἐμπεποιή-
 κει YU cf. Isocr. V 37. I 8 ἐμπεποίηκεν Markland 5 τούτου A
 6 τοῦθ' SYU: τῶθ' F ταῦθ' AQ | εἰ σκέψαισθε S corr. VY
 corr.: εἰ σκέψασθε S¹ AY¹ schol. 340, 14 quid U habuerit in-
 certum (εἰ μὲν σκέψασθε? εἰ περισκέψασθε?) σκέψασθε Hermog. III
 99 W. (127, 13 R.) (qui a verbo σκέψασθε orditur) Turic. 7 sq. ὥ...
 λογίσαισθε om. Hermog. 8 λογίσαισθε VYU: λογίσασθαι S λο-
 γίσεσθε A | τῇ πόλει om. Hermog. III 99 (127, 14) (non 211
 [235, 12]) Anon. Seguer. 13 p. 354 Hamm. al. 9 μὲν om. Q |
 τοίνυν om. Hermog. 211 (235, 14) secl. Blass 11 μετὰ ταῦτα
 SVYU Hermog.: εἰτα A | τῶν χρόνων SF mg. γρ. QYU Hermog.:
 χρόνων V¹ τὸν χρόνον A 12 ταῦτα πάντα A Hermog. 100 (127, 17)
 Anon. 13 τούτων S¹ VY: τούτων ἑκάστον S⁴ τούτων ἑκάστον AU
 ἀπαγγελιῶν] prius α in ras. S | βουλευέσθαι A 14 ὑμῖν S γρ. Q:
 ὁρθῶς ὑμῖν VAYU | ἐάν μὲν A | ὧσιν] ω ex σν corr. S 15 ἐάν
 δὲ F¹ QA 16 συμβουλίας A² 18 δίκαιον A post ὁ ras. 3 litt. S
 (ἀεὶ fuisse put. Dindorf) | ὁ πρεσβευτῆς etiam γρ. S⁴

φαῦλον οὐδ' ἀσύμφορον ὑμῖν συμβεβουλευκώς. καὶ μὴν 6
 περὶ ὧν γε προσετάξατ' εἰπεῖν ἢ προᾶξαι καὶ διαρρήδην
 ἐψηφίσασθε ποιῆσαι, προσήκει διωκηκέναι. εἶεν· τῶν δὲ
 343 δὴ χρόνων διὰ τί; ὅτι | πολλάκις ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
 5 συμβαίνει πολλῶν πραγμάτων καὶ μεγάλων καιρὸν ἐν
 βραχεὶ χρόνῳ γίνεσθαι, ὃν ἂν τις ἐκὼν καθυφῇ τοῖς
 ἐναντίοις καὶ προδῶ, οὐδ' ἂν ὅτιοῦν ποιῇ πάλιν οἷός τ'
 ἔσται σῶσαι. ἀλλὰ μὴν ὑπὲρ γε τοῦ προῖκ' ἢ μή, τὸ μὲν 7
 ἐκ τούτων λαμβάνειν, ἐξ ὧν ἡ πόλις βλάπτεται, πάντες
 10 οἷδ' ὅτι φήσαιτ' ἂν εἶναι δεινὸν καὶ πολλῆς ὀργῆς ἄξιον·
 ὁ μέντοι τὸν νόμον τιθεῖς οὐ διώρισεν τοῦτο, ἀλλ'
 ἀπλῶς εἶπεν μηδαμῶς δῶρα λαμβάνειν, ἡγούμενος, ὥς
 ἐμοὶ δοκεῖ, τὸν ἅπαξ λαβόντα καὶ διαφθαρένθ' ὑπὸ
 χρημάτων οὐδὲ κριτὴν ἔτι τῶν συμφερόντων ἀσφαλῆ
 15 μένειν τῇ πόλει. ἂν μὲν τοίνυν ἐξελέγξω καὶ δείξω 8
 σαφῶς Αἰσχίνην τουτονὶ καὶ μηδὲν ἀληθὲς ἀπηγγελκότα
 καὶ κεκωλυκόντ' ἐμοῦ τὸν δῆμον ἀκοῦσαι τάληθῃ, καὶ
 πάντα τὰναντία τῶν συμφερόντων συμβεβουλευκότα, καὶ
 μηδὲν ὧν προσετάξατ' ἐν τῇ πρεσβείᾳ πεποιηκότα, καὶ
 20 ἀνηλωκότα τοὺς χρόνους ἐν οἷς πολλῶν καὶ μεγάλων
 πραγμάτων καιροὶ προεῖνται τῇ πόλει, καὶ πάντων τού-
 των δῶρα καὶ μισθοὺς εἰληφότα μετὰ Φιλοκράτους, κατα-
 ψηφίσασθ' αὐτοῦ καὶ δίκην ἀξίαν τῶν ἀδικημάτων λά-

2 ἐπέμφθησαν post ὧν add. S^d marg. (ex § 5) γε(?) ἐπέμφθησαν
 ἢ U mg. | γε ἢ S corr. γε om. U¹ 3 ποιῆσαι secl. Weidner
 3 sq. τὸν ... χρόνον A corr. (τῶν χρόνων A¹) 6 ἐὰν VA 8 ἔστι Q
 10 εὖ οἷδ' VA | φήσεται A 11 θεῖς U 12 εἶπεν S¹ VAY: ἀπεῖπεν
 γρ. S^d γρ. Q 13 λαμβάνοντα A 15 μενεῖν Dindorf | ἐν τῇ V
 ἐλέγξω V | καὶ δείξω om. Hermog. 417 (429, 2) 18 post συμφε-
 ρόντων add. τῇ πόλει S^d ex § 24 ὑμῖν VYU cf. XVIII 198 | βε-
 βουλευκότα Q 19 προσετάξατε ὑμεῖς Hermog. III 283 W. (301,
 1 R.) | πεποιηκότα VA Hermog.: ποιήσαντα SYU

βετε· ἂν δὲ μὴ δείξω ταῦτ', ἢ μὴ πάντα, ἐμὲ μὲν φραῦ-
λον ἡγείσθαι, τοῦτον δ' ἄφετε.

- 9 Πολλὰ δὲ καὶ δεινὰ κατηγορεῖν ἔχων ἔτι πρὸς τού-
τοις ἕτερόν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐξ ὧν οὐκ ἔσθ' ὅστις ἂν
οὐκ εἰκότως μισήσειεν αὐτόν, βούλομαι πρὸ πάντων ὧν 5
μέλλω λέγειν μνημονεύοντας ὑμῶν οἶδ' ὅτι τοὺς πολλοὺς
ὑπομνήσαι, τίνα τάξιν ἑαυτὸν ἔταξεν Αἰσχίνης ἐν τῇ
πολιτείᾳ τὸ πρῶτον, καὶ τίνας λόγους κατὰ τοῦ Φιλίππου
δημηγορεῖν ᾤετο | δεῖν, ἵν' εἰδῇθ' ὅτι τοῖς ὑφ' ἑαυτοῦ 844
πεπραγμένοις καὶ δεδημηγορημένοις ἐν ἀρχῇ μάλιστα' ἐξ- 10
10 ελεγχθήσεται δῶρ' ἔχων. ἔστι τοίνυν οὗτος ὁ πρῶτος
Ἀθηναίων αἰσθόμενος Φίλιππον, ὡς τότε δημηγορῶν
ἔφη, ἐπιβουλεύοντα τοῖς Ἑλλησι καὶ διαφθείροντά τινας
τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ προεστηκότων, καὶ ἔχων Ἰσχάνδρον τὸν
Νεοπτολέμου δευτεραγωνιστὴν προσίων μὲν τῇ βουλῇ, 15
προσίων δὲ τῷ δήμῳ περὶ τούτων, καὶ πείσας ὑμᾶς παν-
ταχοῖ πρέσβεις πέμψαι τοὺς συνάξοντας δεῦρο τοὺς βου-
11 λευσομένους περὶ τοῦ πρὸς Φίλιππον πολέμου, καὶ ἀπαγ-
γέλλων μετὰ ταῦθ' ἦκων ἐξ' Ἀρκαδίας τοὺς καλοὺς ἐκε-
νοὺς καὶ μακροὺς λόγους, οὓς ἐν τοῖς μυρίοις ἐν Μεγάλῃ 20
πόλει πρὸς Ἰερώνυμον τὸν ὑπὲρ Φιλίππου λέγονθ' ὑπὲρ
ὑμῶν ἔφη δεδημηγορηκέναι, καὶ διεξιῶν ἡλίκα τὴν Ἑλλά-

1 ἔαν Q A 2 τουτονὶ VA Hermog. 305 (322, 10. 323, 2) 3 δὲ
om. Q 4 εἴ S ἐξ ὧν ὅστις ἂν οὖν A¹ (cf. ad XVIII 206) οὐκ ἔσθ'
add. A³ mg. 5 βούλομαι ... p. 407 18 ἐλάνθανεν adf. [Dionys.]
Ars rh. p. 289 sqq. 6 εὖ οἶδ' A | τοὺς om. A 7 εἰς τίνα
VAY | ἔταξεν ἑαυτὸν VA 9 αὐτοῦ A 10 καὶ δεδημηγορη-
μένοις om. A | τούτοις μάλιστα γρ. S^a A | μάλιστα πάντων γρ.
Q Y corr. a pr. m. ut vid. 11 οὗτος om. [Dionys.] 15 προσίων
μὲν τῇ βουλῇ om. Q 16 πανταχοῖ S: πανταχοῦ VY pap. Bodl.
[Dionys.] πανταχῇ A 17 πέμψαι SAYU pap. [Dionys.]: πέμ-
πειν V 19 μακροὺς ἐκ. κ. καλοὺς A 22 καὶ del. Dobree | ἐξιῶν
S¹ corr. S^a

δα πᾶσαν, οὐχὶ τὰς ἰδίας ἀδικοῦσι μόνον πατρίδας οἱ
 δωροδοκοῦντες καὶ χρήματα λαμβάνοντες παρὰ Φιλίππου.
 ἐπειδὴ τοίνυν ταῦτα πολιτευομένου τούτου τότε καὶ 12
 τοῦτο τὸ δεῖγμ' ἐξενηνοχότος περὶ αὐτοῦ, τοὺς περὶ τῆς
 5 εἰρήνης πρέσβεις πέμπειν ὡς Φίλιππον ἐπέσθηθ' ὑπ'
 Ἀριστοδήμου καὶ Νεοπτολέμου καὶ Κτησιφῶντος καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν ἐκείθεν ἀπαγγελλόντων οὐδ' ὅτιοῦν ὕγιές,
 γίγνεται τῶν πρέσβων τούτων εἰς καὶ οὗτος, οὐχ ὡς
 τῶν ἀποδωσομένων τὰ ὑμέτερα, οὐδ' ὡς τῶν πεπιστευ-
 10 κόντων τῷ Φιλίππῳ, ἀλλ' ὡς τῶν φυλαζόντων τοὺς ἄλ-
 λους· διὰ γὰρ τοὺς προειρημένους λόγους καὶ τὴν πρὸς
 τὸν Φίλιππον ἀπέχθειαν ταύτην εἰκότως περὶ αὐτοῦ
 πάντες εἴχετε τὴν δόξαν. προσελθὼν τοίνυν ἐμοὶ μετὰ 13
 345 ταῦτα συνετάττετο κοινῇ πρε|σβεύειν, καὶ ὅπως τὸν μια-
 15 ρὸν καὶ ἀναιδῆ φυλάξομεν ἀμφοτέρω, τὸν Φιλοκράτην,
 πολλὰ παρεκελεύσατο. καὶ μέχρι τοῦ δεῦρ' ἐπανελθεῖν
 ἀπὸ τῆς πρώτης πρεσβείας ἐμὲ γοῦν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
 διεφθαρμένος καὶ πεπρακὼς ἑαυτὸν ἐλάνθανεν. χωρὶς
 γὰρ τῶν ἄλλων ὢν, ὅπερ εἶπον, εἰρήκει πρότερον, ἀνα-
 20 στάς τῇ προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν ἐν αἷς περὶ τῆς εἰρή-
 νης ἐβουλευέσθαι, ἥρξατ' ἀρχήν, ἣν ἐγὼ καὶ τοῖς ῥήμασιν
 οἶμαι τοῖς αὐτοῖς, οἷσπερ οὗτος εἶπεν ἐν ὑμῖν, ἀπομνη-
 μονεύσειν. „εἰ πάνυ πολὺν“ ἔφη „χρόνον ἐσκόπει Φιλο- 14

4 τὸ om. V | ἐξενηνοχότος S¹Y¹ | αὐτοῦ Y: αὐτοῦ SA ἑαυτοῦ V
 αὐτον fr. Graf. αὐτοῦ [Dionys.] 5 ὡς φιλιππον πεμπειν fr. G.
 ὑπ' ὅπερ A 10 τῷ om. A 12 τὸν om. V fr. G. [Dionys.]
 εἰκότως ταυτην fr. G. 13 ἔχετε A 14 πρεσβεύει F¹ 15 λίαν
 ἀναιδῆ [Dionys.] | φυλάξομεν SV fr. G. [Dionys.]: φυλάξομεν AY
 17 ὧ fr. G. 19 ὢν ὅπερ S corr. pr. m. F corr. AY: ὢν περ S¹F¹Q |
 ὢν προειρήκει γρ. Q fr. G. ut vid. προειρήκει etiam S rec. 20 προ-
 τέραι A fr. G.: προτεραῖαι SVY | τῶν ἐκκλησιῶν ἐκκλησία A
 22 ἐν om. F

- κράτης ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πῶς ἂν ἄριστ' ἐναντιωθεῖη
 τῇ εἰρήνῃ, οὐκ ἂν αὐτὸν ἄμεινον εὐρεῖν οἶμαι ἢ τοιαῦτα
 γράφοντα. ἐγὼ δὲ ταύτην μὲν τὴν εἰρήνην, ἕως ἂν εἰς
 Ἀθηναίων λείπηται, οὐδέποτε' ἂν συμβουλευσάμην ποιή-
 σασθαι τῇ πόλει, εἰρήνην μέντοι φημι δεῖν ποιεῖσθαι". 5
 καὶ τοιούτους τινὰς εἶπεν βραχεῖς καὶ μετρίους λόγους.
 15 ὁ δὲ ταῦτ' εἰπὼν τῇ προτεραίᾳ πάντων ἀκουόντων ὕμῳ,
 εἰς τὴν ὕστεραίαν, ἐν ᾗ τὴν εἰρήνην ἔδει κυρουσθαι,
 ἐμοῦ τῷ τῶν συμμαχῶν συνηγοροῦντος δόγματι καὶ τὴν
 εἰρήνην ὅπως ἴσῃ καὶ δικαία γένηται πράττοντος, καὶ 10
 ὕμῳ βουλομένων ταῦτα καὶ οὐδὲ φωνὴν ἐθελόντων
 ἀκούειν τοῦ καταπτύστου Φιλοκράτους, ἀναστὰς ἐδημη-
 γόρει καὶ συνηγόρει 'κείνῳ πολλῶν ἀξίους, ὃ Ζεῦ καὶ
 16 πάντες θεοί, θανάτων λόγους, ὥς οὔτε τῶν προγόνων
 ὑμᾶς μεμνήσθαι δεοί, οὔτε τῶν τὰ τρόπαια καὶ τὰς ναυ- 15
 μάχας λεγόντων ἀνέχεσθαι, νόμον τε θήσειν καὶ γρά-
 ψειν μηδενὶ τῶν Ἑλλήνων ὑμᾶς βοηθεῖν, ὅς ἂν μὴ πρό-
 τερος βεβοηθηκῶς ὑμῖν ᾗ. | καὶ ταῦθ' ὁ σχέτλιος καὶ 346
 ἀναιδής οὗτος ἐτόλμα λέγειν ἐφεσθηκότων τῶν πρέσβων
 καὶ ἀκουόντων, οὓς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων μετεπέμψασθ' ὑπὸ 20
 τούτου πεισθέντες, ὅτ' οὐπω πεπρακῶς αὐτὸν ᾗν.
 17 Ὅν μὲν οὖν τρόπον ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι χειροτο-

1 πῶς SF¹Q: ὅπως F corr. AY | ἂν om. S¹ 2 οἶμαι A
 4 λήπηται QY 5 δεῖν] ν in ras. F 6 βραχεῖς εἶπεν fr. G.
 7 προτεραίαι S^a VAY: προτέραι S¹ cf. Hermog. III 96 W. (124,
 23 R.) 8 ὕστεραίαν] αι in ras. F 8 sqq. ἔδει ... εἰρήνην om.
 A¹ add. in mg. ead. (?) 10 γένηται SAY: γενήσεται V cf. § 280.
 XVIII 161 | πράττοντος γένηται A 11 ταῦτ' A 11 sq. ἀκούειν
 ἐθελόντων AY 13 συνηγόρησεν A 14 πάντες om. V 15 sq. λε-
 γόντων καὶ τὰς ναυμαχίας A 16 γράφειν A 17 ὅς] ὡς Q | πρό-
 τερον A 18 ὑμῖν ante βεβοηθηκῶς A, om. Q 19 ἔτι τῶν
 πρέσβων A | τῶν ante πρέσβων om. F¹ 21 τούτου τότε S^a V
 ἐαυτὸν VA

νησάντων ὑμῶν ἐπὶ τοὺς ὅρκους αὐτὸν πάλιν τοὺς τε
 χρόνους κατέτριψε καὶ τὰ πράγματα πάντ' ἐλυμήνατο
 τῆς πόλεως, καὶ ὅσαι περὶ τούτων ἐμοὶ πρὸς τοῦτον
 ἀπέχθεται συνέβησαν βουλομένῳ κωλύειν, αὐτίκ' ἀκού-
 5 σεσθε. ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν ἤκομεν ἐκ τῆς πρεσβείας ταύ-
 της τῆς ἐπὶ τοὺς ὅρκους, ἥσπερ εἰσὶν αἱ νῦν εὐθυναί,
 οὔτε μικρὸν οὔτε μέγ' οὐδ' ὅτιοῦν ἡύρημένοι τῶν ὅτε
 τὴν εἰρήνην ἐποιεῖσθε λεχθέντων καὶ προσδοκηθέντων,
 ἀλλὰ πάντ' ἐξηπατημένοι, καὶ τούτων ἕτερόν αὐθις αὐ-
 10 πεπραχότων καὶ παρ' αὐτὸ τὸ ψήφισμα πεπρεσβευκό-
 των, προσήμεν τῇ βουλῇ. καὶ ταυτί πολλοὶ συνίσασιν ἃ
 μέλλω λέγειν· τὸ γὰρ βουλευτήριον μεστὸν ἦν ἰδιωτῶν.
 παρελθὼν δ' ἐγὼ πάντα τάληθ' πρὸς τὴν βουλήν ἀπ-
 ἡγγεῖλα, καὶ κατηγόρησα τούτων, καὶ ἀνηριθμησάμην
 15 ἀπὸ τῶν πρώτων ἐλπίδων ἐκείνων ὧν ὁ Κτησιφῶν καὶ
 ὁ Ἀριστόδημος ἀπήγγειλαν πρὸς ὑμᾶς, καὶ μετὰ ταῦθ'
 ὅτε τὴν εἰρήνην ἐποιεῖσθε, ἃ οὗτος ἐδημηγόρησεν καὶ
 εἰς ἃ προήχασιν τὴν πόλιν, καὶ περὶ τῶν ὑπολοίπων
 (ταῦτα δ' ἦν Φωκεῖς καὶ Πύλαι) μὴ προέσθαι συνεβού-
 20 λευον, μηδὲ ταῦτ' ἀπαθεῖν, μηδ' ἀναρτωμένους ἐλπίσιν
 ἐξ ἐλπίδων καὶ ὑποσχέσεσιν εἰς τοῦσχατον ἐλθεῖν τὰ
 πράγματ' εἶσαι. καὶ ἔπεισα ταῦτα τὴν βουλήν. ἐπειδὴ 19

3 τῆς πόλεως SY (fr. G.?): τὰ τῆς πόλεως VA secl. Weil cf. § 207
 4 γο αὐτίκα δὴ μάλα S^d γο. Q cf. § 39 | ἀκούσεσθε A¹ corr. ead.
 6 ἐπὶ] περὶ A 9 ἐξηπατηθέντων S¹ corr. γο. S^d 10 πεπρα-
 κότων A | αὐτὸ om. V 11 προσήμεν γο. VY Hermog. III 263 W.
 (282, 23 R.) (προσηύμεν S¹) προσήμεν S corr. προσήμεν A προσ-
 ῆεν V 15 ὁ om. A | Κτησιφῶν] αριστοφῶν S¹ superscr. κτη-
 σιφῶν S² 17 καὶ om. S¹ (add. γο. S^d) quo probato οἷς οὗτος
 Weil 18 προσήχασιν(ν) SY προήχασιν γο. S^d γο. Q 20 ταῦτα
 QA | αναρτωμένους ut vid. S¹ | post ἐλπίσιν 3 litt. eras. S 21 ὑπό-
 σχεσιν F¹ Y¹ | καὶ ὑποσχέσεσιν secl. Blass

- δ' ἦκεν ἡ ἐκκλησία καὶ πρὸς | ὑμᾶς ἔδει λέγειν, παρελ- 347
 θὼν Αἰσχίνης οὗτοσὶ πρῶτος ἡμῶν ἀπάντων (καὶ πρὸς
 Αἰὸς καὶ Θεῶν πειρᾶσθε συνδιαμνημονεύειν, ἂν ἀληθῆ
 λέγω· τὰ γὰρ πάντα τὰ πράγματα λυμηνάμεν' ὑμῶν καὶ
 διαφθείρανθ' ὅλως ταῦτ' ἐστὶν ἤδη) τοῦ μὲν ἀπαγγέλ-
 λειν τι τῶν πεπρεσβευμένων ἢ περὶ τῶν ἐν τῇ βουλῇ
 ῥηθέντων, εἰ ἄρ' ἡμφεσβήτει μὴ ἀληθῆ λέγειν ἐμέ, μνη-
 σθῆναι πάμπληθες ἀπέσχευ, εἶπεν δὲ τοιούτους λόγους
 καὶ τηλικαῦτα καὶ τοσαῦτ' ἔχοντας ἀγαθὰ, ὥσθ' ἅπαντας
 20 ὑμᾶς λαβὼν ὄχετο. ἔφη γὰρ ἦκειν πεπεικῶς Φίλιππον 10
 ἅπανθ' ὅσα συμφέροι τῇ πόλει, καὶ περὶ τῶν ἐν Ἀμφι-
 κτύοσιν καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, καὶ διεξῆλθε λό-
 γον μακρὸν ὑμῖν, ὃν κατὰ Θηβαίων εἰπεῖν πρὸς Φίλιπ-
 πον ἔφη, καὶ τὰ κεφάλαι' ἀπήγγελλε πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀπ-
 ελογίζετ' ἐκ τῶν αὐτῶ πεπρεσβευμένων δυοῖν ἢ τριῶν 15
 ἡμερῶν ὑμᾶς, μένοντας οἴκοι καὶ οὐ στρατευομένους οὐδ'
 ἐνοχλουμένους, Θήβας μὲν πολιορκουμένας αὐτὰς καθ'
 21 αὐτὰς χωρὶς τῆς ἄλλης Βοιωτίας ἀκούσεσθαι, Θεσπιάς
 δὲ καὶ Πλαταιὰς οἰκισομένας, τῷ Θεῷ δὲ τὰ χρήματ' εἰς-
 πραττόμεν' οὐ παρὰ Φωκέων, ἀλλὰ παρὰ Θηβαίων τῶν 20
 βουλευσάντων τὴν κατάληψιν τοῦ ἱεροῦ· διδάσκειν γὰρ
 αὐτοὺς ἔφη τὸν Φίλιππον, ὅτι οὐδὲν ἦττον ἡσεβήκασιν
 οἱ βεβουλευκότες τῶν ταῖς χερσὶ πραξάντων, καὶ δια

3 ἀληθῆ] ταληθῆ fr. G. 4 τὰ λυμηνάμενα S¹ (τα lineolis dele-
 tum), Y τὰ s. v. et punctis del. F | ἡμῶν F 7 ἡμφεσβήτει fr. G.
 ἡμφισβήτει SVAY | ἀληθῆ SVY fr. G.: τἀληθῆ A 9 τοῖαῦτα
 F: τοιαῦτα SQAY fr. G., cf. 24. 35 11 πάνθ' VΔ fr. G. 13 ὑπερ
 φω[κων] πρὸς φιλιπ[πον] εφη fr. G. 14 ἀπήγγελλε SY fr. G.:
 ἀπήγγειλεν VΔ | ὁπελογίζετο A corr. 15 ἐαυτῶ A fr. G. | δυεῖν V
 18 ἀκούσεσθε S¹ VΔ | Θεσπειᾶς A, εἰ in ras. 19 πλαταιας ut
 vid. S¹ 21 διδάξαι fr. G.

τοῦτο χρήμαθ' ἐαυτῷ τοὺς Θηβαίους ἐπικεκρηχέναι.
 ἀκούειν δὲ καὶ τῶν Εὐβοέων ἐνίων ἔφη πεφοβημένων 22
 καὶ τεταραγμένων τὴν πρὸς τὴν πόλιν οἰκειότητα Φι-
 λίπῳ γεγεννημένην, ὅτι „οὐ λελήθαθ' ἡμᾶς ὧ ἄνδρες |
 348 πρέσβεις, ἔφ' οἷς πεποίησθε τὴν εἰρήνην πρὸς Φίλιππον,
 οὐδ' ἄγνοοῦμεν, ὅτι ὑμεῖς μὲν Ἀμφίπολιν δεδώκατ' ἐκεί-
 νῳ, Φίλιππος δ' ὑμῖν Εὐβοίαν ὠμολόγηκεν παραδώσειν“.
 εἶναι μέντοι καὶ ἄλλο διωκημένον αὐτῷ, οὐ μὴν πῶ τοῦτο
 βούλεσθαι λέγειν· καὶ γὰρ νῦν φθονεῖν τινὰς αὐτῷ τῶν
 10 συμπρέσβεων. ὑψηλίστετο δ' οὕτω καὶ παρεδήλου τὸν
 Ὀρωπόν. εὐδοκιμῶν δ' ἐπὶ τούτοις εἰκότως καὶ δοκῶν 23
 καὶ δῆτῳ ἄριστος εἶναι καὶ ἀνὴρ θανμαστός, κατέβη
 μάλα σεμνῶς. ἀναστὰς δ' ἐγὼ ταῦτά τ' οὐκ ἔφην εἰδέναι
 καὶ ἐπειρώμην τι λέγειν τούτων ὧν εἰς τὴν βουλὴν ἀπ-
 15 ἡγγεῖλα. καὶ παραστὰς ὁ μὲν ἔνθεν, ὁ δ' ἔνθεν, οὐτοσί
 καὶ Φιλοκράτης, ἐβόων, ἐξέκρουόν με, τελευτῶντες ἐχλεύ-
 αζον. ὑμεῖς δ' ἐγελάτε καὶ οὐτ' ἀκούειν ἠθέλει· οὔτε
 πιστεύειν ἐβούλεσθ' ἄλλα πλὴν ἃ οὗτος ἀπηγγέλλει. καὶ 24
 νῆ τοὺς θεοὺς εἰκός τι παθεῖν ἔμοιγε δοκεῖτε· τίς γὰρ
 20 ἂν ἠνέσχετο, τηλικαῦτα καὶ τοσαῦτ' ἔσεσθαι προσδοκῶν
 ἀγαθὰ, ἢ ταῦθ' ὥς οὐκ ἔσται λέγοντός τινος, ἢ κατηγο-

1 τοῦτο fr. G. (coni. Voemel): ταῦτα SVAY cf. § 35 | αὐτῷ VA
 fr. G. 4 ὅτι] καὶ λεγόντων ὅτι A καὶ λεγειν οτι fr. G.¹ 5 ἔφ'

οἷς om. S¹ | πρὸς φιλιππον τὴν εἰρηνην fr. G. 6 ^{ἐκείνῳ} φιλιππῶ fr. G.
 ὠμολόγησεν ευβοιαν fr. G. 8 μέντοι] δὲ V fr. G. | καὶ SY: τι
 καὶ VA fr. G. | αὐτῷ Taylor μὴν] μὲν SY | τουτο γε fr. G. 9 τινὰς
 αὐτῷ φθονεῖν A 10 συνεπρεσβεων fr. G. πρέσβεων Q | οὕτω πῶ A
 ουτω πῶ fr. G. corr. 11 ωρωπον S¹ 12 καὶ ante δῆτῳ om.
 fr. G. 14 καὶ ἅμα S corr. καὶ μάλα γε. Q 15 οὕτως F¹
 17 οὐδ' ἀκούειν A 18 ἠβούλεσθ' V fr. G. | ἄλλα om. Priscian.
 XVIII 269 | & ex ὧν ut vid. corr. A² | ἀπήγγελλε SF¹Q 19 εμοιγε
 δοκεῖτε S ἔμοιγε δοκεῖτε A: ἔμοιγ' ἔδοκεῖτε VY fr. G. 20 τοιαῦτα
 fr. G., cf. § 19 | καὶ τοσαῦτα iterat Y

ροῦντος τῶν πεπραγμένων τούτοις; πάντα γὰρ τᾶλλ' οἶμαι τότε δεύτερον ἦν τῶν ὑποκειμένων προσδοκιῶν καὶ τῶν ἐλπίδων, οἱ δ' ἀντιλέγοντες ὄχλος ἄλλως καὶ βασκανία κατεφαίνετο, ταῦτα δὲ θανμάσι' ἡλίκα καὶ συμφέροντ' ἐδόκει πεπραῖχθαι τῇ πόλει.

5

- 25 Τοῦ χάριν δὴ ταῦθ' ὑπέμνησα πρῶτα νῦν ὑμᾶς καὶ διεξῆλθον τούτους τοὺς λόγους; ἐνὸς μὲν ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι μάλιστα καὶ πρῶτον, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν, ἐπειδὴν τι λέγοντος ἀκούῃ μου τῶν πεπραγμένων καὶ δοκῇ 349 δεινὸν αὐτῷ καὶ ὑπερβάλλον εἶναι, „εἴτα τότ' οὐκ ἔλεγες 10
26 παραχρηῖμα ταῦτ' οὐδ' ἐδίδασκες ἡμᾶς;“ θανμάξῃ, ἀλλὰ μεμνημένοι τὰς ὑποσχέσεις τὰς τούτων, ἃς ἐφ' ἐκάστων ποιούμενοι τῶν καιρῶν ἐξέκλειον λόγου τυγχάνειν τοὺς ἄλλους, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν τὴν τούτου ταύτην τὴν καλὴν, εἰδῆθ' ὅτι πρὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτ' ἡδί- 15 κησθ' ὑπ' αὐτοῦ, ὅτι τάλῃθ' ἡ παραχρηῖμα καὶ ἡνίκ' ἔδει πυνθάνεσθαι διεκωλύθητ' ἐλπίσι καὶ φευακισμοῖς καὶ
27 ὑποσχέσεσιν [ἐξαπατῶμενοι]. πρῶτον μὲν τούτου καὶ μάλισθ', ὅπερ εἶπον, ἔνεκα ταῦτα διεξῆλθον, δευτέρου δὲ τίνος καὶ οὐδὲν ἐλάττωτος ἢ τούτου; ἵνα τὴν ὅτ' 20 ἄδωροδόκητος ὑπῆρχεν προαίρεσιν αὐτοῦ τῆς πολιτείας ἀναμνησθέντες, ὥς προβεβλημένη καὶ ἄπιστος ἦν πρὸς

1 τᾶλλ' τότ' Y 4 καὶ del. Cobet cf. § 87 5 τῇ πόλει πεπραῖχθαι A | τῇ πόλει susp. Blass 6 δὴ om. S¹ add. m. antiqua | πρῶτον γρ. S^d schol. p. 346, 25 8 πρῶτον cf. Hermog. III 216 W. (240, 8 R.). 268 (287, 15) 9 μου καὶ κατηγοροῦντος VAY, cf. § 24 | δοκεῖ A 12 ἐκάστωι A 13 ἐξέκλειον] ἐξέκρουον γρ. S^d γρ. V | τοῦ ante λόγου ad infinitivum add. Reiske 16 ὑπ'] παρ' A 18 ἐξαπατῶμενοι om. S¹ add. S^d FAY ἐξηπατημένοι Q | μὲν οὖν F¹ Q Hermog. 216 (240, 11) (οὖν punctis del. F) 19 ὅπερ γρ. Ald. Voem.: οὐπερ SVAY Hermog. | ταῦτα om. A¹ add. ead. 20 signum interrogandi Reiske post τίνος posuerat, transposuit rursus Weil | ουδενος fr. G.

τὸν Φίλιππον, τὴν μετὰ ταῦτ' ἐξαίφνης γεγонуῖαν πλίστιν
καὶ φίλλαν σκέψησθε, εἴτ' εἰ μὲν ἐκβέβηκεν ὅς' ἀπήγ- 28
γειλεν πρὸς ὑμᾶς οὗτος καὶ καλῶς ἔχει τὰ πεπραγμένα,
διὰ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ συμφέρον τῇ πόλει γεγενῆσθαι
5 νομίσητε, εἰ δὲ πάντα τάναντί' ὧν οὗτος εἶπεν πέπρα-
κται, καὶ πολλὴν αἰσχύνην καὶ μεγάλους κινδύνους ταῦτ'
ἔχει τῇ πόλει, διὰ τὴν αἰσχροκερδίαν τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὸ
χρημάτων ἀποδοῦσθαι τάληθῇ μεταβεβλημένον αὐτὸν
εἶδῃτε.

10 Βούλομαι δ', ἐπειδήπερ εἰς τούτους προήχθην τοὺς 29
λόγους, ὃν τρόπον τὰ περὶ τοὺς Φωκέας πράγμαθ' ὑμῶν
παρείλονται, πρῶτον εἰπεῖν ἀπάντων. δεῖ δὲ μηδέν' ὑμῶν
350 ὃ ἄνδρες δικασταί, εἰς τὸ τῶν πραγμάτων μέγεθος βλέ-
ψαντα μελῖους τὰς κατηγορίας καὶ τὰς αἰτίας τῆς τούτου
15 δόξης νομίσαι, ἀλλ' ἐκεῖν' ὁρᾶν, ὅτι ὄντιν' ἂν ὑμεῖς εἰς
ταύτην τὴν τάξιν κατεστήσατε καὶ τῶν συμβάντων και-
ρῶν ἐποιήσατε κύριον, οὗτος, εἴπερ ὥσπερ οὗτος ἐβου-
λήθη μισθώσας αὐτὸν ἐξαπατᾶν ὑμᾶς καὶ φευκαλῆσειν,
τῶν ἴσων αἴτιος ἦν ἂν κακῶν ὅσωνπερ καὶ οὗτος. οὐ 30
10 γὰρ εἰ φεύλοισ χρησθ' ὑμεῖς εἰς τὰ κοινὰ πολλάκις ἀν-
θρώποις, καὶ τὰ πράγματ' ἐστὶν φεύλα, ὧν ἡ πόλις ἀξιοῦ-
ται παρὰ τοῖς ἄλλοις, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ. εἴτα καὶ Φωκέας
ἀπολώλεκεν μὲν οἶμαι Φίλιππος, συνηγωνίσαντο δ' οὐ-

2 ἀπήγγελε A 3 ἔχει SAY fr. G.: εἶχε V 5 εἶπεν] εἰ
Q¹ πε s. v. add. ead. 7 αἰσχροκέρδειαν S rec. F mg. A cf. XVIII
295 | ἑαυτοῦ S γρ. FY: τούτου VA 12 παρείλαντο Q 13 δι-
κασταί] ἀθηναῖοι Y | βλέψαντα SY: ἀποβλέψαντα VA 15 ὄντιν'
ἂν SY: εἰ καὶ ὄντιν' ὄν VA 17 εἶθ' ante prius οὗτος add.
VY | οὗτος δὲ εἶπερ A | ὥσπερ οὗτος post Reiskium secl. Dindorf
18 αὐτὸν SAY: ἑαυτὸν V | ante ἐξαπατᾶν add. τοῖς ἐχθροῖς VY
19 αἴτιος ἦν ἂν SY: ἂν αἴτιος ἦν V αἴτιος ἦν A 20 ὅμοις
χρησθε A | ανθρωποισι fr. G. 22 καὶ om. fr. G.

τοῖ· τοῦτο δὴ δεῖ σκοπεῖν καὶ ὁρᾶν, εἰ ὅσα τῆς Φωκέων σωτηρίας ἐπὶ τὴν πρεσβείαν ἤκεν, ταῦθ' ἅπαντ' ἀπώλεσαν οὗτοι καὶ διέφθαιραν ἐκόντες, οὐχ ὥς ὅδε Φωκέας ἀπώλεσεν καθ' ἑαυτόν. πόθεν;

- 31 Ἄδς δέ μοι τὸ προβούλευμα, ὃ πρὸς τὴν ἐμὴν ἀπαγ- 5
γελλίαν ἐψηφίσαθ' ἡ βουλὴ, καὶ τὴν μαρτυρίαν τὴν τοῦ
γράφαντος αὐτὸ τότε, ἵν' εἰδῇθ' ὅτι ἐγὼ μὲν οὐ τότε
σιγῆσας νῦν ἀφίσταμαι τῶν πεπραγμένων, ἀλλ' εὐθύς
κατηγόρουν καὶ προεῶρων τὰ μέλλοντα, ἡ βουλὴ δέ, ἡ
μὴ κωλυθεῖς ἀκοῦσαι τάληθ' παρ' ἐμοῦ, οὗτ' ἐπῆνεσε 10
τούτους οὗτ' εἰς τὸ πρυτανεῖον ἤξιωσεν καλέσαι. καίτοι
τοῦτ', ἀφ' οὗ γέγονεν ἡ πόλις, οὐδεὶς πώποτε φησι πα-
θεῖν οὐδένας πρέσβεις, οὐδὲ Τιμαγόραν, οὐ θάνατον
32 κατεχειροτόνησεν ὁ δῆμος. ἀλλ' οὗτοι πεπόνθασι. λέγε
δ' αὐτοῖς πρῶτον μὲν τὴν μαρτυρίαν, εἴτα τὸ προβού- 15
λευμα. |

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΠΡΟΒΟΥΛΕΥΜΑ

351

Ἐνταῦθ' οὗτ' ἔπαινος οὔτε κλησίς εἰς τὸ πρυτανεῖον
ἐστὶ τῶν πρέσβεων ὑπὸ τῆς βουλῆς. εἰ δέ φησιν οὗτος,
δειξάτω καὶ παρασχέσθω, κἀγὼ καταβαίνω. ἀλλ' οὐκ 20
ἔστιν. εἰ μὲν τολίμν ταῦθ' ἅπαντες ἐπρεσβεύομεν, δι-
καίως οὐδέν' ἐπῆνεσεν ἡ βουλὴ· δεινὰ γὰρ τὰ πεπραγ-
μένα πᾶσιν· εἰ δ' οἱ μὲν τὰ δίκαι' ἐπραττον ἡμῶν, οἱ

1 τοῦτο δε δη δεῖ fr. G. | εἰ om. A | τῆς τῶν φωκέων V fr. G.
2 ταῦτα πάντα VA fr. G. | ἀπώλεσαν S¹ 4 ἀπώλεσεν SA fr. G.:
ἀπώλεσεν ἄν VY | το καθ' αὐτον fr. G. | αὐτόν A 5 ἀπαγγελλίαν
SA fr. G.: ἐπαγγελλίαν VY 7 ἵνα γνωστὴ fr. G. 8 ἐφίσταμαι
SF mg. Q 9 προωρώμην V cf. § 154 10 ἀκοῦειν παρ' ἐμοῦ
[ταληθ' ου]τ fr. G. | ἐμοῦ τότε S corr. 12 φησι SVY fr. G.:
φήσει A 15 μὲν om. A 18 ἐνταῦθ' ἐντεῦθεν A 21 ἅπαντες
SY: πάντες VA 22 γὰρ ὥς ἀληθῶς VY ex XVIII 163? 23 δίκαι']
καὶ s. v. Q

δὲ τάναντία, διὰ τοὺς πεπονηρευμένους ὡς ἔοικεν τοῖς ἐπιεικέσι συμβεβηκὸς ἂν εἴη ταύτης τῆς ἀτιμίας μετ-εσχγκέναι. πῶς οὖν ῥαδίως πάντες εἴσεσθε, τίς ποτ' ἔσθ' 33 ὁ πονηρός; ἀναμνήσθητε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, τίς ἐσθ' ὁ 5 κατηγορῶν τῶν πεπραγμένων ἐξ ἀρχῆς. δῆλον γὰρ ὅτι τῷ μὲν ἡδικοκότητι σιγαῶν ἐξήρκει καὶ διακρουσαμένῳ τὸν παρόντα χρόνον μηκέτ' εἰς λόγον περὶ τῶν πεπραγμένων ἑαυτὸν καθιστάναι, τῷ δὲ μηδὲν ἑαυτῷ συνειδότι δεινὸν εἰσῆι, εἰ δεινῶν καὶ πονηρῶν ἔργων δόξει κοινωνεῖν τῷ 10 σιωπῆσαι. εἰμὶ τοίνυν ὁ κατηγορῶν ἐξ ἀρχῆς ἐγὼ τούτων, τούτων δ' οὐδεὶς ἔμοῦ.

Ἡ μὲν τοίνυν βουλὴ ταῦτα προὔβευλεύκει, τῆς δ' 34 ἐκκλησίας γιγνομένης καὶ τοῦ Φιλίππου παρόντος ἐν Πύλαις ἤδη—ἦν γὰρ τοῦτο πρῶτον ἀπάντων τῶν ἀδικη- 15 μάτων, τὸ τὸν Φίλιππον ἐπιστῆσαι τοῖς πράγμασι τούτοις καὶ δεῶν ὑμᾶς ἀκοῦσαι περὶ τῶν πραγμάτων, εἴτα βουλευσάσθαι, μετὰ ταῦτα δὲ πράττειν ὃ τι δόξει, ἅμ' ἀκοῦειν ἀκακίαν παρεῖναι καὶ μηδ' ὃ τι χρὴ ποιεῖν ῥα- 35 διον εἰπεῖν εἶναι. πρὸς δὲ τούτοις τοῦτο μὲν οὐδεὶς ἀν- 352 ἐγὼ τῷ δήμῳ τὸ προβούλευμα, οὐδ' ἤκουσεν | ὁ δῆμος, 11 ἀναστὰς δ' οὗτος ἐδημηγόρει ταῦθ' ἃ διεξῆλθον ἄρτι πρὸς ὑμᾶς ἐγώ, τὰ πολλὰ καὶ μεγάλ' ἀγαθὰ, ἃ πεπεικὼς ἔφη τὸν Φίλιππον ἤκειν καὶ διὰ τοῦτο χρήμαθ' ἑαυτῷ τοὺς Θεβαίους ἐπικεκρυχέναι. ὥσθ' ὑμᾶς, ἐκπεπληγ-

3 ἅπαντες VY 4 ἂν ἀναμνησθῆτε Dobree 7 αὐτὸν περὶ τῶν πεπραγμένων A 8 αὐτῷ V 8 sq. δεινὸν εἰσῆι εἰ SF¹ (ut vid.) QA: δεινὸν εἰ σιγαῶν F corr. Y 9 δεινῶν καὶ πονηρῶν SAY: πονηρῶν καὶ δεινῶν V δεινῶν καὶ del. Dobree 10 τούτων om. F¹Q (add. γε. Q) A 12 τοίνυν] οὖν A | προβευλεύκει SAY 17 δόξει A 18 χρὴ SAY: χρῆν V 23 τοῦτο SY: ταῦτα VA | χρήματ' αὐτῷ VA 24 ἐπικεκρυχέναι S¹ | ἡμᾶς A

- μένους τῇ παρουσίᾳ τὸ πρῶτον τῇ τοῦ Φιλίππου καὶ
τούτοις ὀργιζομένους ἐπὶ τῷ μὴ προηγγελκέναι, πραο-
τέρους γενέσθαι τινός, πάνθ' ὅς' ἐβούλεσθ' ὑμῖν ἔσε-
σθαι προσδοκήσαντας, καὶ μηδὲ φωνὴν ἐθέλειν ἀκούειν
36 ἐμοῦ μηδ' ἄλλου μηδενός. καὶ μετὰ ταῦτ' ἀνεγινώσκεθ' 5
ἢ ἐπιστολῇ ἢ παρὰ τοῦ Φιλίππου, ἣν οὗτος ἔγραψεν
ἀπολειφθεῖς ἡμῶν, ἄντικρυς οὕτως καὶ διαρρηθὴν ἀπο-
λογία γεγραμμένη τῶν τούτοις ἡμαρτημένων. καὶ γὰρ
ὡς αὐτὸς κατεκώλυσεν αὐτοὺς βουλομένους ἐπὶ τὰς πό-
λεις ἵναι καὶ τοὺς ὅρκους ἀπολαμβάνειν, ἔνεστιν, καὶ 10
ὡς, ἵνα συνδιαλλάττωσιν αὐτῷ τοὺς Ἀλέας πρὸς τοὺς
Φαρσαλλίους, κατέσχευεν αὐτούς· καὶ πάντ' ἀναδεχόμενος
καὶ εἰς αὐτὸν ποιούμενος τὰ τούτων ἡμαρτημάτων ἔστιν.
37 ὑπὲρ δὲ Φωκίων καὶ Θεσπιῶν ἣ ὧν οὗτος ἀπήγγελλε
πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ' οὐδὲ μικρόν. καὶ τοῦτ' οὐκ ἀπὸ ταύτο- 15
μάτου τούτου ἐπράχθη τὸν τρόπον, ἀλλ' ὑπὲρ μὲν ὧν
παρὰ τούτων ὑμᾶς ἔδει δίκην λαμβάνειν οὐ πεποιηκότων
οὐδὲ διωκηκότων οὐδὲν ὧν ὑμεῖς προσετάξατ' ἐν τῷ ψη-
φίσματι, ἐκείνος ἐκδέχεται τὴν αἰτίαν καὶ φησιν αὐτὸς
αἴτιος γεγενῆσθαι, ὃν οὐκ ἐμέλλεθ' ὑμεῖς οἶμαι δυνή- 20
38 σεσθαι κολάσαι· ἃ δ' ἐκείνος ἐξαπατήσῃ καὶ προλαβεῖν

2 προσηγγελκέναι SF²Y 3 τινός A 4 ἀκούειν ἐθέλειν A
5 μηδ' ἄλλου] μηδαμου, ut vid. S¹ 7 ἀποληφθεῖς A¹ | οὕτως
S¹: οὕτως S corr. VAY 11 Ἀλέας Harpocr.: αλεῖς S¹ αλεῖς S
corr. ἀλεῖς F¹Q αλεῖς A ἄλεις F corr. ἄλεις Y 12 ἐαυτούς A
13 καὶ et ποιούμενος del. Herwerden 14 καὶ SY: ἢ VA post
καὶ s. v. signum ad quod refertur Θετταλῶν ἢ S^d (significat
ante Θεσπιέων inser. Θετταλῶν ἢ, non pro Θεσπιέων scribendum
esse Θετταλῶν: eodem modo § 35 ἐπικηρυχέναι correxerat) καὶ
Θετταλῶν γρ. V mg. | Θεσπιῶν Dobree: Θεσπιέων SVAY | ἀπήγ-
γελλε SY: ἀπήγγειλε VA, cf. §§ 20. 38. 39 16 τούτου] τούτων S¹
19 sq. καὶ ... γεγενῆσθαι del. Cobet

τῆς πόλεως ἐβούλετο, οὗτος ἀπήγγειλεν, ἵνα μὴδ' ἐγκα-
 353 λέσαι μὴδὲ | μέμψασθαι μὴδὲν ὕστερον ὑμεῖς ἔχοιτε Φι-
 λίπῳ, μήτ' ἐν ἐπιστολῇ μήτ' ἄλλοθι μηδαμοῦ τῶν παρ'
 ἐκείνου τούτων ἐνόντων. λέγε δ' αὐτοῖς αὐτὴν τὴν ἐπι-
 5 στολήν, ἣν ἔγραψε μὲν οὗτος, ἔπεμψε δ' ἐκεῖνος· καὶ
 σκοπεῖθ' ὅτι τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ὃν διεξελέλυθ'
 ἐγώ. λέγε.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἀκούετ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῆς ἐπιστολῆς, ὥς καλὴ 39
 10 καὶ φιλάνθρωπος. περὶ δὲ Φωκῶν ἢ Θηβαίων ἢ τῶν
 ἄλλων ὧν οὗτος ἀπήγγειλεν, οὐδὲ γοῦ. ταύτης τοίνυν
 οὐδ' ὅτιοῦν ἐσθ' ὑγιές. καὶ τοῦτ' αὐτίκα δὴ μάλ' ὑμεῖς
 ὄψεσθε. οἱ μὲν γὰρ Ἀλεῖς, οὓς ἵνα συνδιαλλάττωσιν κατα-
 σχεῖν φησι τούτους, τοιαύτης τετυχήκασι διαλλαγῆς, ὥστ'
 15 ἐξελέλανται καὶ ἀνάστατος ἢ πόλις αὐτῶν γέγονεν· τοὺς
 δ' αἰχμαλώτους ὁ σκοπῶν τί ἂν ὑμῖν χαρίσαιτο οὐδ' ἐν-
 θυμηθῆναί φησι λύσασθαι. μεμαρτύρηται δὲ δήπουθεν 40
 ὑμῖν ἐν τῷ δήμῳ πολλάκις, ὥς ἐγὼ τάλαντον ἔχων ἐπ'
 αὐτοὺς ᾠχόμην, καὶ νῦν μαρτυρηθήσεται· διὸ καὶ τὴν
 20 ἐμὴν φιλοτιμίαν οὗτος ἀφαιρούμενος τοῦτ' ἔπεισεν ἐκεῖ-
 νον ἐγγράψαι. ὁ τοίνυν μέγιστον ἀπάντων· ὁ γὰρ εἰς
 τὴν προτέραν γράψας ἐπιστολήν, ἣν ἠνέγκαμεν ἡμεῖς, ὅτι
 „ἔγραφον δ' ἂν καὶ διαρρήδην ἡλίχ' ὑμᾶς εὖ ποιήσω, εἰ

1 ἐβούλετο om. A¹ add. A² | ἀπήγγειλεν A 2 ὑμεῖς om. A¹
 add. A² | ἔχετε ut vid. A¹ 3 μηθαλλοτε S | τῶν A: om. SY τοῖς
 V ἐν τοῖς γρ. S^d 4 ἐνόντων SAY: ὄντων V 10 Θηβαίων ἢ
 φωκῶν V 11 ἀπήγγειλεν πρὸς ὑμᾶς VAY ex § 28 13 ἀλεῖς A:
 αλεῖς S ἀλεῖς V ἄλεις F mg. ἄλεις Y cf. § 36 | διαλλάττωσι Y¹
 14 τῆς διαλλαγῆς V 15 ἀνάστατος Y | αὐτῶν] ω in ras. F
 16 τί ἂν ποιῶν VA cf. p. 418, 2. 11. 421, 2 | οὐδ' οὐδέν' Blass
 19 νῦν δὲ A 21 ἐγγράψαι] ἐγκρύψαι Y 23 δ' ἂν] μὲν ἂν V:
 ἡλίχ'] ἡνικα S

εὖ ἥδειν καὶ τὴν συμμαχίαν μοι γεννησομένην⁴, γεγονυίας
 τῆς συμμαχίας οὗ φησιν εἰδέναι τί ἂν ποιῶν χαρίσαιοτο,
 οὐδ' ὃ αὐτὸς ὑπέσχετο· τοῦτο γὰρ ἥδει δῆλον ὅτι, εἴπερ
 μὴ ἐφενάκιζεν. ἀλλὰ μὴν ὅτι ταῦθ' οὕτω τότε | ἔγραψεν, 354
 λέγε μοι λαβὼν ἐκ τῆς προτέρας ἐπιστολῆς αὐτὸ τοῦτο, 5
 ἐνθένδε. λέγε.

ΕΞ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

- 41 Οὐκοῦν πρὶν μὲν εἰρήνης τυχεῖν, εἰ καὶ συμμαχία
 προσγένοιτ' αὐτῷ, γράψειν ὠμολόγει, ἥλικα τὴν πόλιν εὖ
 ποιήσει· ἐπειδὴ δ' ἀμφοτέρ' αὐτῷ γέρονεν, οὐκ εἰδέναι 10
 φησὶ τί ἂν ποιῶν χαρίσαιοτο, ἂν δ' ὑμεῖς λέγητε, ποιή-
 σειν ὃ μὴτ' αἰσχύνην μὴτ' ἄδοξίαν αὐτῷ φέρει, εἰς ταύ-
 τας τὰς προφάσεις καταφεύγων, κἂν ἄρ' εἴπητέ τι καὶ
 προαχθῇθ' ὑμεῖς ἐπαγγείλασθαι, ἀναχώρησιν ἑαυτῷ κατα-
 λείπων. 15
- 42 Ταῦτα τοίνυν καὶ πόλλ' ἕτερόν ἐν ἡν παραχρῆμα τότε
 εὐθύς ἐξελέγγειν καὶ διδάσκειν ὑμᾶς καὶ μὴ προέσθαι τὰ
 πράγματ' ἑᾶν, εἰ μὴ Θεσπιαὶ καὶ Πλαταιαὶ καὶ τὸ Θη-
 βαίους αὐτίκα δὴ μάλα δώσειν δίκην ἀφείλετο τὴν ἀλή-
 θειαν. καίτοι ταῦτα, εἰ μὲν ἀκοῦσαι μὲν ἔδει, φενακι- 20

1 γεγονυίας δὲ V 2 ποιῶν ὑμῖν S^d γρ. V cf. p. 417, 16 3 ὃ F
 corr. Y: & S (pr. m. teste Rabe) F¹QA 4 ἐφενάκιζεν ὑμᾶς
 VA | οὕτω (vel -ως) S γρ. VA corr. pr. m. Y: οὗτος V text. A¹ |
 τότε' S γρ. VA corr. rec. Y: om. V text. A¹ 5 ἐκ τῆς] ἐκείνης S¹
 ante quod ex της add. S corr. 7 ΕΠΙΣΤΟΛΗ A 8 πρὶν om.

Q¹ add. ead. 9 προσγένοιτο F (s in ras.) προσγίνοιτο Q 10 sq. οὗ
 φησιν εἰδέναι A 11 ἂν V 12 ὃ SA Y: & V | φέροι Cobet
 13 sqq. κἂν ... καταλείπων S: κἂν ... καταλείπει F corr. Y ἵνα
 κἂν ... καταλείπη γρ. S^dF¹QA 14 ἀναχωρήσειν A¹ | ἑαυτῷ
 ὑμῖν γρ. S^d 16 ἐν ἡν in ras. S¹ 17 προέσθαι SA: προέσθαι
 VY 18 εἰ μὴ] καὶ μὴν ut vid. A¹ | Θεσπια ut vid. S¹ Θεσπια A
 19 δὴ om. F¹Q | δώσει S¹ | ἀφείλατο A 20 μὲν ἔδει S: μόνον ἔδει
 γρ. S^dVA Y 20 sq. φενακισθῆναι δὲ SA: καὶ φενακισθῆναι VY

σθῆναι δὲ τὴν πόλιν, ὁρθῶς ἐλέγετο, εἰ δὲπραχθῆναι
 τῷ ὄντι, σιωπᾶσθαι συνέφερεν. εἰ μὲν γὰρ ἐνταῦθ' ἦν
 ἤδη τὰ πράγμαθ', ὥστε μὴδ' αἰσθόμενοις τοῖς Θηβαίοις
 πλέον εἶναι μὴδέν, τί οὐ γέγονεν; εἰ δὲ παρὰ τὸ προαι-
 5 σθέσθαι κεκώλυνται, τίς ὁ ἐκλαλήσας; οὐχ οὗτος; ἀλλ' 43
 οὗτ' ἤμελλεν οὗτ' ἡβουλήθη ταῦτ' οὐδ' ἤλπισεν οὗτος·
 ὥστε τοῦ γ' ἐκλελαληκέναι μὴδ' αἰτίαν ἔχέτω· ἀλλὰ φενα-
 κισθῆναι τοῖς λόγοις τούτοις ὑμᾶς ἔδει, καὶ ἐμοῦ τάληθῇ
 μὴ' θελῆσαι ἀκοῦσαι, καὶ αὐτοὺς οἴκοι καταμεῖναι, καὶ
 10 ψήφισμα νικῆσαι τοιοῦτο δι' οὗ Φωκεῖς ἀπολοῦνται. διὰ
 355 ταῦτ' ἐспаθᾶτο ταῦτα καὶ διὰ | ταῦτ' ἐδημηγορεῖτο.

Ἀκούων τοίνυν ἐγὼ τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτ' ἐπαγγελλο- 44
 μένου τούτου, καὶ ἀκριβῶς εἰδὼς ὅτι ψεύδεται (καὶ ὄθεν,
 φράσω πρὸς ὑμᾶς· πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ, ὅτε τοὺς ὄρκους
 15 ἤμελλε Φίλιππος ὁμνῦναι τοὺς περὶ τῆς εἰρήνης, ἐκσπόν-
 δους ἀποφανθῆναι τοὺς Φωκέας ὑπὸ τούτων, ὃ σιωπᾶν
 καὶ ἔαν εἰκὸς ἦν, εἴπερ ἤμελλον σῶξεσθαι· ἔπειτ' ἐκ τοῦ
 μὴ τοὺς παρὰ τοῦ Φιλίππου πρέσβεις ταῦτα λέγειν μὴδὲ
 τὴν ἐπιστολήν τὴν Φιλίππου, ἀλλὰ τοῦτον) ἐκ τούτων 45
 20 οὗν τεκμαιρόμενος, ἀναστὰς καὶ παρελθὼν ἐπειρώμενην
 μὲν ἀντιλέγειν, ὥς δ' ἀκούειν οὐκ ἠθέλετε, ἡσυχίαν ἔσχον,
 τοσοῦτο μόνον διαμαρτυράμενος (καὶ πρὸς Διὸς καὶ θεῶν

2 ἐνταῦθ'] ταῦθ' A 3 πράγματα Αἰσχίνη Hermog. III 269 W.
 (288, 1 R.) | αἰσθόμενος S¹ αἰσθανομένοις A Hermog. αἰσθόμεν^{οις}
 (ω corr. ν in ras.) τῶν^{οις} Θηβαίων F 4 ταρα S¹ ut vid. | παρὰ τὸ
 προαισθέσθαι] γὰρ τὸ προαισθ in ras. F | αἰσθεσθαι Q προαι-
 σθεσθαι γρ. Q 6 ἤμελλον A | ἐβουλήθη VY | οὐδ' Bekker:
 οὗτ' SVAY 7 τοῦ γ' om. Q 8 καὶ τούτοις A 9 μὴ om. Y¹ |
 ἀκούειν ... καταμένειν A | prius καὶ om. SY 12 ἐγὼ om. A
 13 τούτου τότε VA 17 ἔμελλον F¹Q 18 μὴ ... μὴδὲ S:
 μήτε ... μήτε VAY 19 τοῦ φιλίππου VA 21 μὲν om. V
 22 τοσοῦτον VAY

- ἀναμνησθεσθε) ὅτι ταῦτ' οὐτ' οἶδ' οὔτε κοινωνῶ, προσ-
έθηκα δ' ὥς οὐδὲ προσδοκῶ. τραχέως δ' ὑμῶν τῷ μηδὲ
προσδοκᾶν σχόντων, „καὶ ὅπως γ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι“,
ἔφη, „ἂν τι τούτων γίγνηται, τούτους ἐπαινέσεσθε καὶ
τιμῆσετε καὶ στεφανώσετε, ἐμὲ δὲ μή· καὶ μέντοι ἅν τι 5
τῶν ἐναντίων, ὅπως τούτοις ὀργισέσθε· ἐγὼ δ' ἀφίστα-
46 μαι“. „μὴ νῦν“, ὑπολαβὼν ἔφη Αἰσχίνης οὕτως, „μὴ νῦν
ἀφίστασο, ἀλλ' ὅπως τότε μὴ προσποιήσῃ“. „νὴ Δί, ἢ
ἀδικήσω γ'“ ἔφη. ἐπαναστάς δ' ὁ Φιλοκράτης μάλ' ὑβρι-
στικῶς „οὐδέν“, ἔφη, „θανυμαστὸν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 10
μὴ ταῦτ' ἐμοὶ καὶ Δημοσθένει δοκεῖν· οὗτος μὲν γὰρ
ὑδωρ, ἐγὼ δ' οἶνον πίνω“. καὶ ὑμεῖς ἐγελᾶτε.
- 47 Σκέψασθε δὴ τὸ ψήφισμα, ὃ δίδωσι γράφας μετὰ ταῦθ'
ὁ Φιλοκράτης· ἀκοῦσαι μὲν γὰρ οὕτως παγκάλως ἔχει·
ἐπειδὴν δὲ τοὺς καιροὺς συλλογίσηται τις ἐφ' ὧν | ἐγράφη 356
καὶ τὰς ὑποσχέσεις ἃς οὗτος ὑπισχνεῖτο τότε, οὐδὲν ἄλλο 16
φανήσονται πλὴν παραδόντες Φιλίππῳ καὶ Θηβαίοις
Φωκέας, μόνον οὐκ ὀπίσω τῶ χεῖρε δῆσαντες. Λέγε τὸ
ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ

20

- 48 Ὅρατ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὸ ψήφισμα, ὅσων ἐπαίνων
καὶ ὅσης εὐφημίας μεστόν ἐστιν, καὶ „τὴν εἰρήνην εἶναι
τὴν αὐτὴν ἥνπερ Φιλίππῳ καὶ τοῖς ἐγγόνοις, καὶ τὴν
συμμαχίαν“, καὶ „ἐπαινέσαι δὲ Φίλιππον, ὅτι ἐπαγγέλ-

2 ἐπὶ τῷ V 3 ἐχόντων VA 4 γίγνεται F | τούτους μὲν A |
ἐπαινέσετε A 6 ἐναντίων γίγνηται S^a ἐναντίων γένηται γρ. V |
ὀργίσεσθε A¹ 7 ἔφη post ἀφίστασο v. 8 A 8 προσποιήσε-
VAY | ἢ om. VAY 9 ἀναστάς A 10 οὐδέν ἐστιν VA 11 εἰ
μὴ γρ. S^aF¹Q | ταῦτα A | δοκεῖ γρ. S^a 14 ὁ om. F¹Q | οὕτως
ει A¹, corr. A³ | πάνν καλῶς A 18 οὐκ] οὐχλ A | δῆσαντες] η in
ras. (ει?) F 23 ἐγγόνοις SY: ἐγγόνοις F ἐχγόνοις QA cf. § 54

λεται τὰ δίκαια ποιήσιν“. ἀλλ’ οὐδὲν ἐκείνός γ’ ἐπηγ-
 γέλλετο, ἀλλὰ τοσούτου ἔδει ἐπαγγέλλεσθαι, ὥστ’ οὐδ’
 εἰδέναι φησὶ τί ἂν ποιῶν ὑμῖν χάρις αἰτο. ἀλλ’ οὗτος ἦν 49
 ὁ λέγων ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὑπισχνούμενος. πρὸς δὲ τοὺς
 5 παρὰ τούτου λόγους ὠρμηκότας λαβὼν ὑμᾶς ὁ Φιλοκρά-
 τῆς ἐγγράφει τοῦτ’ εἰς τὸ ψήφισμα· „ἐὰν δὲ μὴ ποιῶσι
 Φωκεῖς ἃ δεῖ καὶ παραδιδῶσι τοῖς Ἀμφικτύοσι τὸ ἱερὸν,
 ὅτι βοηθήσει ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων ἐπὶ τοὺς διακωλύον-
 τας ταῦτα γίνεσθαι“. οὐκοῦν ἄνδρες Ἀθηναῖοι μερόν- 50
 10 των μὲν ὑμῶν οἴκοι καὶ οὐκ ἐξεληλυθότων, ἀπεληλυθό-
 των δὲ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ προησθημένων τὴν ἀπά-
 την, οὐδενὸς δ’ ἄλλου παρόντος τῶν Ἀμφικτυόνων πλὴν
 Θετταλῶν καὶ Θηβαίων, εὐφημότατ’ ἀνθρώπων τούτοις
 παραδοῦναι γέγραφε τὸ ἱερὸν γράψας τοῖς Ἀμφικτύοσιν
 15 παραδοῦναι (πολοῖς; οὐ γὰρ ἦσαν αὐτόθι πλὴν Θηβαῖοι
 καὶ Θετταλοί), ἀλλ’ οὐ ‘συνκαλέσαι δὲ τοὺς Ἀμφικτύο-
 νας,’ οὐδ’ ‘ἐπισχεῖν ἕως ἂν συλλεγῶσιν,’ οὐδὲ ‘βοηθεῖν
 Πρόξενον εἰς Φωκέας,’ οὐδ’ ‘ἐξιέναι Ἀθηναίους,’ οὐδὲ
 357 τοιοῦτ’ οὐδέν. καλτοὶ καὶ | ἐπιστολὰς ἔπεμψεν ὁ Φίλιπ- 51
 20 πος δύο καλούσας ὑμᾶς, οὐχ ἵν’ ἐξέλθῃτε (πώμαλα· οὐ
 γὰρ ἂν ποτε τοὺς χρόνους ἀνελών, ἐν οἷς ἡδυνήθητ’ ἂν
 ἐξελθεῖν, τῆνικαὐτ’ ἐκάλει, οὐδ’ ἂν ἐμέ, ἡνίκα δεῦρ’ ἀπο-

2 τοσούτου γ’ V; de hiatu cf. XXIII 158. LIV 5. XIX 68 | ἐπαγ-
 γέλλεσθαι del. Benseler 3 ἡμῖν F¹QA 5 ὑμᾶς λαβὼν VA |
 ὁ postea add. S pr. m. ut vid. 6 ἐγγράφει] prius γ in ras. S |
 δὲ om. S¹ (s. v. add. S^d) Y 8 διακωλύοντας A corr. 9 ταῦτα
 S γε. FAY: ἀτὰρ F text. Q | ὧ ἄνδρες VA 11 post Λακεδαι-
 μονίων 15—16 litt. erasae in S 12 παρόντων A 14 γέγραφε
 παραδοῦναι A 16 οὐ συνκαλέσαι δὲ SA: οὐδὲ συνκαλέσαι VY |
 ἔδει ante τοὺς add. S^dF marg. γε. Q 19 τοιοῦτον A 20 ἐξέλ-
 θῃτε SVAY Suid. s. πώμαλα: ἐξέλθοιτε Ald. Voem. 21 ἐδυνή-
 θῃτε V

πλεῖν ἐβουλόμην, κατεκώλυνεν, οὐδὲ τοιαῦτα λέγειν τούτῳ προσέταττεν, ἐξ ὧν ἤκισθ' ὑμεῖς ἐμέλλετ' ἐξιέναι), ἀλλ' ἵνα, ἃ ἐβούλεσθ' οἰόμενοι πράξειν αὐτόν, μηδὲν ἐναντίον ψηφίσαισθ' αὐτῷ, μηδ' ἀμύνοντο μηδ' ἀντέχοιεν οἱ Φωκεῖς ἐπὶ ταῖς παρ' ὑμῶν ἐπανέχοντες ἐλπίσιν, 5 ἀλλ' ἀπογνόντες ἅπανθ' αὐτοὺς ἐγχειρίσαιεν. Λέγε δ' αὐτοῖς αὐτὰς τὰς ἐπιστολὰς τὰς τοῦ Φιλίππου.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

- 52 Αἱ μὲν τοίνυν ἐπιστολαὶ καλοῦσιν αὗται, καὶ νῆ Δί' ἤδη γε· τούτοις δ', εἴπερ ἦν ὑγιές τι τούτων, τί ἄλλο 10 προσῆκεν ἢ συνειπεῖν ὅπως ἐξέλθῃθ' ὑμεῖς, καὶ τὸν Πρόξενον ὃν περὶ τοὺς τόπους ἥδεσαν ὄντα γράφειν εὐθέως βοηθεῖν; πάντα τοίνυν τὰναντία τούτων φαίνονται πεποιηκότες. εἰκότως· οὐ γὰρ οἷς ἐπέστελλε προσεῖχον τὸν νοῦν, ἀλλ' ἃ φρονῶν ταῦτ' ἔγραφεν συνῆδεσαν· τούτοις 15
- 53 οὖν συνέπραττον καὶ τούτοις συνηγωνίζοντο. οἱ μὲν τοίνυν Φωκεῖς, ὥς τὰ παρ' ὑμῶν ἐπύθοντ' ἐκ τῆς ἐκκλησίας καὶ τό τε ψήφισμα τοῦτ' ἔλαβον τὸ τοῦ Φιλοκράτους καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἐπύθοντο τὴν τούτου καὶ τὰς ὑποσχέσεις, κατὰ πάντας τοὺς τρόπους ἀπώλουντο. σκοπεῖτε γάρ. ἦσαν 20 ἀπιστοῦντές τινες αὐτόθι τῷ Φιλίππῳ καὶ νοῦν ἔχοντες·

1 οὐδὲ τοιαῦτα] δε τοι et ultimum α in ras. F | τοιαντι Q
2 ὑμεῖς ἤκιστα A | ὑμεῖς] si in ras. S 2 sq. ἡμέλλετε ... ἡβού-
λεσθε A 3 οἰμενοι S¹ 4 ψηφίσαισθε F corr. (αι in ras., non
fuit η) Y: ψηφίσασθ' S (η supra α scripsit ant. m.) ψηφίσασθε
QA | ἀμύνοντο VA: ἀμύναιντο SY 5 ἐπανέχοντες A cf. Useneri
opusc. I p. 158: υπεχοντες S¹ ἐπέχοντες S corr. VY secl. Weil
6 ἅπαντα S γε. QA: ἅπαντες VY | αὐτοὺς VAY | ἐγχειρίσαιεν
S corr. A¹ 7 αὐτὰς om. A 11 προσῆκεν A | ἐξέλθοιτε V
13 φαῖνον Y¹ 18 τε om. V eras. Y | τουτολαβων ut. vid. S¹
19 ἐπαγγελίαν S¹ VA pap.: ἀπαγγελίαν S corr. Y cf. § 26 20 τοὺς
del. Dobree

οὗτοι πιστεύειν ὑπήχθησαν. διὰ τί; ὅτι ἤγοῦντο, οὐδ' εἰ
 358 δεκάκις Φίλιππος αὐτοὺς | ἐξηπάτα, οὐδέποτε' ἂν τοὺς γ'
 Ἀθηναίων πρέσβεις Ἀθηναίους ἐξαπατᾶν τολμῆσαι, ἀλλ'
 εἶναι ταῦτ' ἀληθῆ, ἃ οὗτος ἀπήγγελλε πρὸς ὑμᾶς, καὶ
 5 τοῖς Θηβαίοις ἦκειν, οὐκ αὐτοῖς ὄλεθρον. ἦσαν ἄλλοι 54
 τινὲς οἳ πάσχειν ὀτιοῦν καὶ ἀμύνεσθαι δεῖν ᾤοντο· ἀλλὰ
 καὶ τούτους μαλακοὺς ἐποίησε τὸ τὸν Φίλιππον ὑπάρχειν
 αὐτοῖς πεισθῆναι, καὶ τὸ ταῦτ' εἰ μὴ ποιήσουσιν ὑμᾶς
 ἐπ' αὐτοὺς ἦξειν, οὓς βοηθήσειν αὐτοῖς ἠλπίζον ἐκεῖνοι.
 10 ἀλλὰ καὶ μεταμέλειν ὑμῖν ᾤοντό τινες πεπονημένοις τὴν
 πρὸς Φίλιππον εἰρήνην· τούτοις ὅτι καὶ τοῖς ἐγγόνοις
 τὴν αὐτὴν ἐψηφίσασθ' ἐπέδειξαν, ὥστε πανταχῇ τὰ παρ'
 ὑμῶν ἀπογνωσθῆναι. διόπερ πάντα ταῦτ' εἰς ἓν ψή-
 φισμα συνεσκεύασαν. ὃ καὶ μέριστον ἔμοιγε δοκοῦσιν 55
 15 ἀπάντων ὑμᾶς ἡδικηκέναι· τὸ γὰρ πρὸς ἄνδρα θνητὸν
 καὶ διὰ καιροῦς τινὰς ἰσχύοντα γράφοντας εἰρήνην ἀθά-
 νατον συνθέσθαι τὴν κατὰ τῆς πόλεως αἰσχύνην, καὶ
 ἀποστερηθῆαι μὴ μόνον τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ τῶν παρὰ
 τῆς τύχης εὐεργεσιῶν τὴν πόλιν, καὶ τοσαύτη περιουσία
 20 χρήσασθαι πονηρίας, ὥστε μὴ μόνον τοὺς ὄντας Ἀθηναί-
 ους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὕστερόν ποτε μέλλοντας ἔσεσθαι πάν-
 τας ἡδικηκέναι, πῶς οὐχὶ πάνδεινόν ἐστιν; τοῦτο τοίνυν 56

1 διὰ τί om. ut vid. F¹ (habet διὰ τί ὅτι ἤγουν in ras. et partim in mg.) Q add. γρ. mg. 2 γ' om. A 3 πρέσβεις εἰς S | Ἀθη-
 ναίους | αθηναίων S¹ ut vid. (ω certum) 4 ἀπήγγελλε S: ἀπήγ-
 γειλε VAY pap. 5 οὐχ' αὐτοῖς A 7 ὑπάρξειν A 8 ποιήσουσιν
 F corr. Y pap. corr. (πο(ι)ηουσιν I): ποιήσουσιν SF¹QA 9 αὐτοῖς]
 αὐτοὺς Q 11 τὸν φίλιππον A | ἐγγόνοις S pap.: ἐκγόνοις QAY
 ἐγγόνοις F idem p. 424, 2 cf. § 48 13 ὑμῖν A | πάντα ταῦτ'
 (conieceram quod habet pap.): ἅπαντα ταῦτα SY ταῦτα πάντ'
 VA 14 οὗτοι συνεσκεύασαν S^dV 18 παρὰ τῶν ἄλλων VY¹
 (παρὰ punctis del.) 20 χρήσασθαι A

οὐδέποθ' ὑμεῖς ὑπεμείνατ' ἂν ὕστερον προσγράψαι πρὸς τὴν εἰρήνην, τὸ καὶ τοῖς ἐργόνοις, εἰ μὴ ταῖς παρ' Αἰσχίνου ρηθείσαις ὑποσχέσεσιν τότ' ἐπιστεύσατε, αἴσπερ οἱ Φωκεῖς πιστεύσαντες ἀπώλυντο. καὶ γὰρ τοὶ παρὰ δόντες αὐτοὺς Φίλιππον καὶ ἐκόντες ἐγγχειρίσαντες ἐκείνῳ τὰς πόλεις ἀπάντων τῶν ἐναντίων ὧν πρὸς ὑμᾶς οὗτος 359 ἀπήγγειλεν ἔτυχον.

- 57 Ἴνα δ' εἰδῆτε σαφῶς ὅτι ταῦθ' οὕτω καὶ διὰ τούτους ἀπόλωλεν, τοὺς χρόνους ὑμῖν λογιῶμαι καθ' οὓς ἐγγνεθ' ἕκαστα. περὶ ὧν δ' ἂν τις ἀντιλέγῃ τούτων, ἀνα- 10
στὰς ἐν τῷ ἔμῳ ὕδατι εἰπάτω. ἡ μὲν τὸλυνν εἰρήνην ἐλαφροβλιῶνος ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα ἐγένετο, ἀπεδημήσαμεν δ' ἡμεῖς ἐπὶ τοὺς ὅρκους τρεῖς μῆνας ὅλους· καὶ τοῦτον
- 58 ἅπαντα τὸν χρόνον ἦσαν οἱ Φωκεῖς σῶοι. ἤκομεν δὲ δεῦρ' ἀπὸ τῆς πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὅρκους τρίτῃ ἐπὶ δέκα 15
τοῦ σκιροφοριῶνος μηνός, καὶ παρῆν ὁ Φίλιππος ἐν Πύλαις ἤδη καὶ τοῖς Φωκεῦσιν ἐπηγγέλλετο, ὧν οὐδὲν ἐπίστευον ἐκείνοι. σημεῖον δέ· οὐ γὰρ ἂν δεῦρ' ἦκον ὥς ὑμᾶς. ἡ δ' ἐκκλησία μετὰ ταῦτα, ἐν ᾗ πάντα τὰ πράγματ' ἀπώλεσαν οὗτοι ψευδόμενοι καὶ φευκαῖσαντες ὑμᾶς, τῇ 20
- 59 ἕκτῃ ἐπὶ δέκα ἐρίγνετο τοῦ σκιροφοριῶνος. ἀπὸ τὸλυνν ταύτης πεμπταῖα λογίζομαι τὰ παρ' ὑμῶν ἐν τοῖς Φωκεῦσι γενέσθαι· παρῆσαν γὰρ οἱ τῶν Φωκῶν πρέσβεις ἐνθάδε, καὶ ἦν αὐτοῖς καὶ τί ἀπαγγελοῦσιν οὗτοι καὶ τί ψηφι-

1 ὑπεμείνεται A | ὕστερον secl. Weil cf. § 87 2 εἰ μὴ om. Y¹
5 ἔαντοὺς S corr. AY pap. | ἐγγχειρήσαντες SQ A¹ cf. § 51 6 ἡμᾶς F¹
10 ἀντιλέγει ut vid. F¹ 11 εἰπέτω F¹ | ἡ in ras. F 12 δέκα] δεκάτῃ(ς) γρ. FY | ἐρίγνετο V | ἀπεδησαμεν A¹ corr. A⁸ 15 δέκα] δεκάτῃ SY δεκάτῃ γρ. V 16 τοῦ om. SY | ἐν πύλαις ὁ φίλιππος VA 20 ἀπολωλέεσαν A² (εκεσαν in ras.) 21 τοῦ σκιροφοριῶνος ἐρίγνετο V | μηνός post σκιροφοριῶνος add. A 24 ἀπαγγέλλουσιν SQA

εἰσθ' ὑμεῖς ἐπιμελές. οὐκοῦν εἰκάς, ἥ τίθμεν πυθῆσθαι
 τοὺς Φωκέας τὰ παρ' ὑμῶν· ἀπὸ γὰρ τῆς ἕκτης εἰς ταύ-
 την πέμπτη γίγνεται. ὅστερα τοίνυν δεκάτη, ἐνάτη, ὀγδόη·
 ταύτῃ ἐγίγνονθ' αἱ σπονδαί, καὶ πάντα τάκει πρᾶγματ'
 5 ἀπωλώλει καὶ τέλος εἶχεν. τῷ τοῦτο δῆλον; τῇ τετράδι 60
 φθίνοντος ἡκκλησιάζετε μὲν τόθ' ὑμεῖς ἐν Πειραιεῖ περὶ
 360 τῶν ἐν τοῖς νεωρίοις, ἦκεν δὲ Δερκύλος ἐκ Χαλκίδος καὶ
 ἀπήγγελλεν ὑμῖν, ὅτι πάντα τὰ πρᾶγματ' ἐγκεχείρικε
 Θηβαίοις ὁ Φίλιππος, καὶ πέμπτην εἶναι ταύτην ἡμέραν
 10 ἐλογίζετ' ἀφ' οὗ γεγόνασιν αἱ σπονδαί. ὀγδόη τοίνυν,
 ἐβδόμη, ἕκτη, πέμπτη, τετράς· αὐτὸ συμβαίνει εἰς ταύτην
 εἶναι πέμπτην. οὐκοῦν τοῖς χρόνοις, οἷς ἀπήγγελλον, οἷς
 ἔγραφον, πᾶσιν ἐξελέγχονται συνηγωνισμένοι Φίλιππον
 καὶ συναλτιοὶ γεγονότες τοῦ τῶν Φωκέων ὀλέθρου. ἔτι 61
 15 τοίνυν τὸ μηδεμίαν τῶν πόλεων τῶν ἐν Φωκεῦσιν ἀλῶ-
 ναι πολιορκία μὴδ' ἐκ προσβολῆς κατὰ κράτος, ἀλλ' ἐκ
 τοῦ σπείσασθαι πάντας ἄρδην ἀπολέσθαι, μέγιστόν ἐστι
 σημεῖον τοῦ διὰ τούτους πεισθέντας αὐτοὺς ὥς ὑπὸ τοῦ
 Φιλίππου σωθῆσονται ταῦτα παθεῖν· οὐ γὰρ ἐκείνόν γ'
 20 ἡγνόουν. φέρε δὴ μοι καὶ τὴν συμμαχίαν τὴν τῶν Φω-
 κέων καὶ τὰ δόγμαθ' ὑφ' ὧν καθείλον αὐτῶν τὰ τείχη,
 ἢν' εἰδῇθ' οἷων ὑπαρχόντων αὐτοῖς παρ' ὑμῶν οἷων ἔτυ-
 χον διὰ τούτους τοὺς θεοὺς ἐχθροῦς. λέγε.

1 εἰδέναι post ἐπιμελές add. γρ. S^a V A Y 5 ἀπωλώλει F corr.

Y: ἀπολώλει SF¹ Q A 6 ηκκλησιάζετε S ἡκκλησιάζετε F ἐκκλη-
 σιάζετε Q A | τόθ' om. A 7 δερκύλλος A 8 ἀπήγγελλεν SF
 γρ. Q Y: ἀπήγγειλεν Q¹ A | ἐγκεχείρικε F¹ Q A¹ 9 ἡμέραν εἶναι
 ταύτην V 10 ἐλογίζετ' del. Cobet 16 πολιορκία S¹ (ut saepe)
 πολιορκίαι S corr. item § 70 βουλῇ | κατὰ κράτος del. Cobet
 20 μοι καὶ om. A 21 καθείλον S: καθείλεν V A Y 22 οἷων
 ante ὑπαρχ. V A: ὡν S Y 23 τουτουσι S corr. | τοῦς] τοῖς F¹

ΣΤΗΜΜΑΧΙΑ ΦΩΚΕΩΝ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

- 62 Ἄ μὲν τοίνυν ὑπῆρχε παρ' ὑμῶν αὐτοῖς, ταῦτ' ἐστίν, φιλία, συμμαχία, βοήθεια· ὧν δ' ἔτυχον διὰ τοῦτον τὸν βοηθηῆσαι κωλύσανθ' ὑμᾶς, ἀκούσατε. λέγε.

ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΦΩΚΕΩΝ

5

- Ἀκούετ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. „ὁμολογία Φιλίππου καὶ Φωκέων“, φησὶν, οὐχὶ Θηβαίων καὶ Φωκέων, οὐδὲ Θετταλῶν καὶ Φωκέων, οὐδὲ Λοκρῶν, οὐδ' ἄλλου τῶν παρόντων οὐδενός· καὶ πάλιν „παραδοῦναι δὲ τὰς πόλεις Φωκέας“, φησί, „Φιλίππῳ“, οὐχὶ Θηβαίοις | οὐδὲ Θεττα- 361
63 λοῖς, οὐδ' ἄλλῃ οὐδενί. διὰ τί; ὅτι Φίλιππος ἀπηγγέλ- 11
λετο πρὸς ὑμᾶς ὑπὸ τούτου ἐπὶ τῇ τῶν Φωκέων σωτηρίᾳ παρεληλυθέναι. τούτῳ δὴ πάντ' ἐπίστευον καὶ πρὸς τοῦτον πάντ' ἐσκόπουν, πρὸς τοῦτον ἐποιοῦντο τὴν εἰρήνην. λέγε δὴ τὰπίλοιπα. καὶ σκοπεῖτε τί πιστεύσαντες τί ἔπα- 15
σχον. ἄρα γ' ὅμοι' ἢ παραπλήσι' οἷς οὗτος ἀπήγγελλεν; λέγε.

ΔΟΓΜΑΤΑ ΑΜΦΙΚΤΤΟΝΩΝ

- 64 Τούτων ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δεινότερ' οὐ γέγονεν οὐδὲ μείζω πράγματ' ἐφ' ἡμῶν ἐν τοῖς Ἑλλησιν, οἶμαι δ' οὐδ' 20
ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ. τηλικούτων μέντοι καὶ τοιούτων

1 ΑΘΗΝΑΙΩΝ S γρ. Q: ΘΗΒΑΙΩΝ FQ text. Y KAI ΑΘΗΝΑΙΩΝ om. A 2 μὲν] μονον S¹ μεν corr. m. antiqua μεν οὖν m. rec. 4 κωλύοντα ἡμᾶς A 7 οὐδὲ Θετταλῶν καὶ Φωκέων om. Q 10 φησὶ φωκέας VA | οὐδὲ] οὐχὶ F¹Q 14 πάντ' ἐσκόπουν πρὸς τοῦτον om. VA, in γρ. habet Q, πάντ' ἐσκόπουν F mg. | ἐποιοῦντο S γρ. QAY: πάντες ἐποιοῦντο V 15 τί... τί V: τίνα... τί SY οἶα... οἶα γρ. S^dA | ἔπασχον S: ἔπαθον γρ. S^dVAY γρ. οἶα... οἶα ἔπαθον et τίνα... τί ἔπασχον Q ead. m. 16 ἀπήγγελλεν SVY: ἀπήγγειλε A 18 ΔΟΓΜΑΤΑ S¹(?) O alia apographa: ΔΟΓΜΑ SVAY 19 οὐ SF corr. Y: οὕτε F¹QA 21 ἐμ-προσθεν A

πραγμάτων κύριος εἷς ἀνὴρ [Φίλιππος] γέγονεν διὰ τού-
 τους, οὐσης τῆς Ἀθηναίων πόλεως, ἣ προεστάναι τῶν
 Ἑλλήνων πάτριον καὶ μηδὲν τοιοῦτον περιορᾶν γιγνώ-
 μενον. ὃν μὲν τοίνυν τρόπον οἱ ταλαίπωροι Φωκεῖς ἀπο-
 5 λώλασιν, οὐ μόνον ἐκ τῶν δογμάτων τούτων ἔστιν ἰδεῖν,
 ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἃ πέπρακται, θέαμα δεινὸν ὧ 65
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ ἐλεινόν· ὅτε γὰρ νῦν ἐπορευόμεθ'
 εἰς Δελφούς, ἐξ ἀνάγκης ἦν ὁρᾶν [ἡμῖν] πάντα ταῦτα, οἰ-
 κίας κατεσκαμμένας, τείχῃ περιηρημένα, χώραν ἔρημον
 10 τῶν ἐν ἡλικίᾳ, γύναια δὲ καὶ παιδάρι' ὀλίγα καὶ πρεσβύ-
 τας ἀνθρώπους οἰκτρούς· οὐδ' ἂν εἷς δύναιτ' ἐφικέσθαι
 τῷ λόγῳ τῶν ἐκεῖ κακῶν νῦν ὄντων. ἀλλὰ μὴν ὅτι τὴν
 ἐναντίαν ποτὲ Θηβαίους ψῆφον ἔθενθ' οὗτοι περὶ ἡμῶν
 ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ προτεθεῖσαν, ὑμῶν ἔγωγ' ἀκούω
 15 πάντων. τίς ἂν οὖν οἴεσθ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοὺς 66
 362 προγόνους | ὑμῶν, εἰ λάβοιεν αἰσθησιν, ψῆφον ἢ γνώμην
 θέσθαι περὶ τῶν αἰτίων τοῦ τούτων ὀλέθρου; ἐγὼ μὲν
 γὰρ οἶμαι καὶ καταλεύσαντας αὐτοὺς ταῖς ἐαυτῶν χει-
 ρσιν καθαροὺς ἔσεσθαι νομίζειν. πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρόν,
 20 μᾶλλον δ' εἴ τις ἔστιν ὑπερβολὴ τούτου, τοὺς σεσφκότας
 ἡμᾶς τότε καὶ τὴν σφῶνσαν περὶ ἡμῶν ψῆφον θεμένους,
 τούτους τῶν ἐναντίων τετυχημέναι διὰ τούτους καὶ

1 Φίλιππος del. Cobet 2 προεστάναι ut vid. S¹Y¹ 3 τοι-
 οῦτο V 8 ἡμῖν ὁρᾶν A | ἡμῖν om. Hermog. III 96 W. (124, 12 R.)
 cf. 439 (451, 1). Theon I 153. Alexand. VIII 456 W. | ἅπαντα A
 ταῦτα πάντα Hermog. Theon Alexander 10 τῶν om. Y¹ | γύναι F¹
 11 ὅλως δὲ οὐδ' VAY² | ἐφικέσθαι δύναιτο τῷ λόγῳ V (ut FAY
 XIV 1 et omnes prooem. VII 1) ἐφικέσθαι τῷ λόγῳ δύναιτο A
 (ut S XIV 1) cf. XX 122. XXXVI 44 13 ὑμῶν A 15 τιναν S¹Y:
 τίνα S corr. VA | ὧ om. A 17 τον τουτων S¹: τοῦ τῶν φωκέων
 S corr. VAY | μὲν om. Q 18 γὰρ] corr. vid. ab antiqua m. S |
 καταλεύσαντας] ας in ras. A | αὐτῶν A 20 τούτου] τον S¹

περιωφθαι τοιαῦτα πεπονθότας οἷ οὐδένες ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων; τίς οὖν ὁ τούτων αἴτιος; τίς ὁ ταῦτα φενακίσας; οὐχ οὗτος;

- 67 Πολλὰ τόνυν ἄν τις ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι Φίλιππον εὐδαιμονίσας τῆς τύχης εἰκότως, τοῦτο μάλιστ' ἂν εὐ-
δαιμονίσειεν ἀπάντων, οὗ μὰ τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεὰς οὐκ
ἔχω λέγειν ἔγωγ' ἄλλον ὅστις τετύχηκεν ἐφ' ἡμῶν. τὸ
μὲν γὰρ πόλεις μεγάλας εἰληφέναι καὶ χώραν πολλήν
ὑφ' ἐαυτῷ πεποιήσθαι καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ζηλωτὰ μὲν
ἐστίν οἱμαι καὶ λαμπρά (πῶς γὰρ οὐ;), ἔχοι δ' ἂν τις 10
68 εἰπεῖν πεπραγμένα καὶ ἑτέροις πολλοῖς. ἀλλ' ἐκεῖν' ἰδίον
καὶ οὐδενὶ τῶν πάντων ἄλλῳ γερονδὸς εὐτύχημα. τὸ ποιοῦν;
τὸ ἐπειδὴ πονηρῶν ἀνθρώπων εἰς τὰ πράγματα' αὐτῷ
ἐδέησεν, πονηροτέρους εὐρεῖν ἢ ἐβούλετο. πῶς γὰρ οὐχ
οὔτοι τοιοῦτοι δικαίως ὑποληφθεῖεν ἄν, οἳ γε, ἂ ὑπὲρ αὐ- 15
τοῦ Φίλιππος τηλικούτων ὄντων αὐτῷ τῶν διαφόρων
οὐκ ἐτόλμα ψεύσασθαι, οὐδ' ἔγραψεν οὕτ' εἰς ἐπιστολήν
οὐδεμίαν, οὔτε πρεσβευτῆς οὐδεὶς εἶπεν τῶν παρ' ἐκεί-
νου, ἐπὶ ταῦτα μισθώσαντες ἑαυτοὺς ὑμᾶς ἐξηπάτων;
69 καὶ ὁ μὲν Ἀντίπατρος καὶ ὁ Παρμενίων, δεσπότη δια- 20
κονοῦντες καὶ οὐ μέλλοντες | ὑμῖν μετὰ ταῦτ' ἐντεύξεσθαι, 363

2 ταῦτα om. F¹Q (add. in γρ.) 4 πολλὰ μὲν V | ἂν om. A
5 εὐδαιμονήσειεν S¹ εὐδαιμονίσειεν A 6 οὐ (ou S¹ δύ S corr.)
V: ὁ γρ. VAY 7 τετύχηκεν Sauppe: ευτετυχηκεν S γρ. Q εὐ-
τύχηκεν VAY 10 οὐκ S 11 ἐκεῖνό γε A 12 ἄλλῳ SQY:
ἄλλο F om. A 13 αὐτῷ] de hiatu v. ad § 48 14 ἢ ἐβούλετο]
ἡβούλετο Q 15 ὑπολειφθεῖεν F¹Q | οἳ SA Y: εἴ γρ. S^dV | & ὑπὲρ
αὐτοῦ (αυτοῦ) SA: ὑπὲρ ὧν αὐτόν F corr. pr. m. (ὅ in ras. ὧν in
mg.; fuitne ἄπερ αὐτός?) QY ὑπὲρ ὧν γρ. S^d 16 διαφορῶν A:
διαφορῶν S et S^dV διαφορῶν Y 17 οὐδ' ἔγραψεν οὕτ' εἰς
ἐπιστολήν SY: οὕτ' εἰς ἐπιστολήν γράψαι V οὐδὲ γράψαι οὕτ'
εἰς ἐπιστολήν A 18 οὔτε SAY: οὐδὲ V 19 ταῦτα οὔτοι VY
21 μετὰ ταῦθ' ὑμῖν V | ἐντεύξεσθαι F ἐντεύξασθαι A

ὁμῶς τοῦθ' ἠύροντο, μὴ δι' αὐτῶν ὑμᾶς ἐξαπατηθῆναι·
οἱ δέ, Ἀθηναῖοι, τῆς ἐλευθερωτάτης πόλεως, πρέσβεις
ταχθέντες ὑμᾶς, οἷς ἀπαντῶντας ἐμβλέπειν, οἷς συζῆν
ἀνάγκη τὸν λοιπὸν βίον καὶ ἐν οἷς εὐθύνας ἤμελλον
5 δώσειν τῶν πεπραγμένων, τούτους ἐξαπατᾶν ὑπέστησαν.
πῶς ἂν ἄνθρωποι κακούς ἢ μᾶλλον ἀπονεινοημένοι τού-
των γένοιντο;

Ἴνα τοίνυν εἰδῇθ' ὅτι καὶ κατάρατός ἐστιν ὑφ' ὑμῶν, 70
καὶ οὐδ' ὅσιον ὑμῖν οὐδ' εὐσεβές ἐστιν τοιαῦτ' ἐψευ-
10 σμένον αὐτὸν ἀφείναι, λέγε τὴν ἑρὰν καὶ ἀνάγνωθι λαβὼν
τὴν ἐκ τοῦ νόμου ταυτηνί.

APA

Ταῦθ' ὑπὲρ ὑμῶν ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καθ' ἐκάστην
τὴν ἐκκλησίαν ὁ κῆρυξ εὔχεται νόμῳ προστεταγμένα, καὶ
15 ὅταν ἡ βουλὴ καθῇται, παρ' ἐκείνῃ πάλιν. καὶ ταῦτ'
οὐκ ἔνεστιν εἰπεῖν τούτῳ, ὥς οὐκ εὖ ᾔδει· ὑπογραμμα-
τεύων γὰρ ὑμῖν καὶ ὑπηρετῶν τῇ βουλῇ αὐτὸς ἐξηγεῖτο
τὸν νόμον τοῦτον τῷ κήρυκι. πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον καὶ 71
ὑπερφυῆς ἂν πεποιηκότες ὑμεῖς εἴητε, εἰ ἄρ' ἂ προστάττετε,
20 μᾶλλον δ' ἀξιοῦτε ποιεῖν ὑπὲρ ὑμῶν τοὺς θεούς, ταῦτ'
αὐτοὶ κύριοι γεγεννημένοι τήμερον μὴ ποιήσατε, ἀλλ'
ὃν ἐκείνοις εὔχεςθ' ἐξώλῃ ποιεῖν αὐτὸν καὶ γένος καὶ

1 εὔροντο S: εὔρον τὸ A Y εὔροντο τὸ F corr. εὔραντο τὸ F¹ Q |
ἐξαπατηθῆναι S¹ 2 οἱ τῆς A 3 ὑμᾶς secl. Weil 4 βίον |
χρόνον A 6 ἂν om. S¹ add. ead. 9 ὑμῖν οὐδ' εὐσεβές om. V
(Q add. in γε.) 10 λέγε] λαβεῖ A 11 ταύτην QA 12 APA
om. A 13 ὃ om. A 14 τὴν om. VA 16 ἔνεστιν S corr.
(εὖ oculo ad οὐκ εὖ aberrante S¹ incohaverat) γε. QA (ἔνεστ') Y:
ἔστιν V 17 ἡμῖν S¹ 19 αἱ S¹ Y: punctis et lineolis del. S corr.
om. VA | προστάττεται S 20 δ' om. S¹ | ποιήσειν F corr. (ἡσει
in ras.) QY 20 sq. ταῦτ' αὐτοὶ γε. S¹ VAY: ταυθ' οἱ S¹
21 ποιήσατε SV: ποιήσετε AY 22 ἐξώλῃ] η ex ei corr. S

οἰκίαν, τοῦτον ἀφείητ' αὐτοί; μηδαμῶς· ὅς γὰρ ἂν ὑμᾶς
λάθῃ, τοῦτον ἀφίετε τοῖς θεοῖς κολάζειν· ὃν δ' ἂν αὐτοὶ
λάβῃτε, μηκέτ' ἐκείνοις περὶ τούτου προστάττετε.

- 72 Εἰς τοίνυν τοῦτ' ἀναιδείας καὶ τόλμης αὐτὸν ἤξειν
ἀκούω, ὥστε πάντων τῶν πεπραγμένων ἐκστάντα, ὧν 5
ἀπήγγειλεν, ὧν ὑπέσχετο, ὧν πεφενάκιε τὴν πόλιν, ὥσπερ
ἐν ἄλλοις τισὶ κρινόμενον καὶ οὐκ ἐν ὑμῖν τοῖς ἔπαυτ' 364
εἰδόσιν, πρῶτον μὲν Λακεδαιμονίων, εἴτα Φωκέων, εἰδ'
'Ηγησίππου κατηγορήσειν. ἔστιν δὲ ταῦτα γέλως, μᾶλλον
73 δ' ἀναισχυντία δεινή. ὅσα γὰρ νῦν ἐρεῖ περὶ τῶν Φω- 10
κέων ἢ τῶν Λακεδαιμονίων ἢ τοῦ Ἡγησίππου, ὥς Πρό-
ξενον οὐχ ὑπεδέξαντο, ὥς ἀσεβεῖς εἰσὶν, ὥς—ὅ τι ἂν
δήποτ' αὐτῶν κατηγορῇ, πάντα δήπου ταῦτα πρὸ τοῦ
τοὺς πρόξβεις τούτους δεῦρ' ἦκειν ἐπέπρακτο, καὶ οὐκ
ἦν ἐμποδῶν τῷ τοὺς Φωκέας σφάζεσθαι, ὥς τίς φησιν; 15
74 Αἰσχίνης αὐτὸς οὕτως. οὐ γὰρ ὥς εἰ μὴ διὰ Λακεδαι-
μονίους, οὐδ' ὥς εἰ μὴ Πρόξενον οὐχ ὑπεδέξαντο, οὐδ'
ὥς εἰ μὴ δι' Ἡγησίππον, οὐδ' ὥς εἰ μὴ διὰ τὸ καὶ τὸ
ἐσώθησαν ἂν οἱ Φωκεῖς, οὐχ οὕτω τότε ἀπήγγειλεν, ἀλλὰ
πάντα ταῦθ' ὑπερβὰς διαρρήδην ἦκειν πεπεικῶς ἔφη 20
Φίλιππον Φωκέας σφάζειν, τὴν Βοιωτίαν οἰκίζειν, ὑμῖν
τὰ πράγματ' οἰκεία ποιεῖν· ταῦτα πεπραγέσθαι δυοῖν ἢ
τριῶν ἡμερῶν· διὰ ταῦτα χρήμαθ' ἐαυτῷ τοὺς Θηβαίους

1 ἀφείητε Bekker: ἀφίετε S ἀφίετε VAY 2 ἂν S γρ. QAY:
om. V 3 προτάττετε F¹ 4 τοῦτο τοίνυν A | ἤξειν αὐτὸν V
7 πάντ' V 10 ὅσα] ὅς Y¹ 11 ἢ ὥς πρόξενον et 12 ἢ ὥς
ἀσεβεῖς γρ. S^d VY | ἢ ὥς ὅτι S corr. γρ. S^d | ἂν om. γρ. S^d
15 σώζεσθε Y¹ 16 διὰ S γρ. QAY: om. V 18 prius ὥς εἰ]
ὥς η A 19 ἂν S γρ. QAY: om. V | ἀπήγγειλεν F¹ A corr. pr. m.
(acc. s. prius e eras. et εν in ras.) 20 ταῦτα πάντα A | ἔφη
πεπεικῶς VA 21 ἡμῖν A 22 πεπραγέσθε S 23 καὶ διὰ A
ταῦτα] τοῦτο Voemel cf. § 21 | αὐτῷ A

ἐπικεκρυχέναι. μὴ τοίνυν ἂ πρὸ τοῦ τοῦτον ἀπαγγέλλαι 75
 ταῦτ' ἐπέπρακτ' ἢ Λακεδαιμονίοις ἢ Φωκεῦσιν ἀκούετε
 μηδ' ἀνέχεσθε, μηδὲ κατηγορεῖν ἔατε Φωκῶν ὡς πονη-
 ροί. οὐδὲ γὰρ Λακεδαιμονίους διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν
 5 ποτ' ἐσῴσατε, οὐδὲ τοὺς καταράτους Εὐβοέας τουτουσί,
 οὐδ' ἄλλους πολλούς, ἀλλ' ὅτι συμφέρον ἦν σῶς εἶναι
 τῇ πόλει, ὥσπερ Φωκέας νυνί. καὶ τί τῶν Φωκῶν ἢ
 τῶν Λακεδαιμονίων ἢ ὑμῶν ἢ ἄλλου τινὸς ἀνθρώπων
 μετὰ τοὺς παρὰ τούτου λόγους ἑξαμαρτόντος οὐκ ἀπέβη
 365 τὰ πρὸς ὑμᾶς ὑπὸ τούτου τότε ρηθέντα; τοῦτ' | ἐρωτᾶτε.
 11 οὐ γὰρ ἔξει δεῖξαι. πέντε γὰρ ἡμέραι γεγόνασιν μόναι, 76
 ἐν αἷς οὗτος ἀπήγγειλε τὰ ψευδῆ, ὑμεῖς ἐπιστεύσατε, οἱ
 Φωκεῖς ἐπύθοντο, ἐνέδωκαν ἑαυτούς, ἀπώλοντο. ὅθεν
 οἶμαι καὶ δηλὸν ἐστὶ σαφῶς, ὅτι πᾶς' ἀπάτη καὶ τέχνη
 15 συνεσκευάσθη τοῦ περὶ Φωκέας ὀλέθρου. ὃν μὲν γὰρ
 χρόνον οὐχ οἶός τ' ἦν ἐλθεῖν ὁ Φίλιππος διὰ τὴν εἰρή-
 νην, ἀλλ' ἦν ἐν παρασκευῇ, τοὺς Λακεδαιμονίους μετε-
 πέμπετο, πάντα τὰ πράγμαθ' ὑποσχόμενος πράξειν ἐκεί-
 νοις, ἵνα μὴ δι' ὑμῶν αὐτοὺς οἱ Φωκεῖς ὑποποιήσωνται.
 20 ἐπειδὴ δ' ἤκεν εἰς Πύλας, οἱ Λακεδαιμόνιοι δ' αἰσθό- 77
 μενοι τὴν ἐνέδραν ὑπεχώρησαν, τοῦτον αὖ προκαθῆκεν
 ἑξαπατᾶν ὑμᾶς, ἵνα μὴ πάλιν, ὑμῶν αἰσθομένων ὅτι
 Θηβαίοις τὰ πράγματα πράττει, εἰς χρόνους καὶ πόλε-

4 οὐδὲ VA: οὐ SY 4 sq. ποτ' αὐτῶν A 7 νῦν V 9 τοὺς
 παρὰ om. Y¹ | τοῦτων A 10 τότε S γρ. QAY: om. V 11 γε-
 γόνασιν ἡμέραι VA 12 ἀπήγγειλε] ei ex s in scribendo corr. S
 ψεύδη? cf. ad XVIII 136 14 ἢ πᾶσα Sauppe πᾶσα ἢ Mark-
 land 15 φωκέας SF corr. γρ. QY: τοὺς φωκέας F¹Q text. A |
 ἔνεκεν ὀλέθρου γρ. S^d ὀλέθρου ἔνεκεν γρ. Q (ὀλέθρου et ἔνεκεν
 litt. transp. ut vid.) 16 ἦν om. F | διὰ SF: μετὰ QAY
 18 ἐκείνοις ante ὑποσχόμενος A 19 ἡμῶν A | αὐτοὺς Blass |
 ποιήσωνται S, Blass προσποιήσωνται Ald. Less. Herwerden

μον καὶ τριβὴν ἐμπέσῃ, τῶν μὲν Φωκέων ἀμυνομένων, ὑμῶν δὲ βοηθούντων, ἀλλ' ἀκονιτὶ πάνθ' ὅφ' ἐαυτῷ ποιήσεται· ὅπερ καὶ γέρονες. μὴ οὖν ὅτι καὶ Λακεδαιμονίους καὶ Φωκέας ἐξηπάτησε Φίλιππος, διὰ ταῦθ' ὧν ὑμᾶς οὗτος ἐξηπάτησεν μὴ δότω δίκην· οὐ γὰρ δι- 5 καιον.

- 78 Ἄν τοίνυν ἀντὶ Φωκέων καὶ Πυλῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀπολωλότων Χερρόνησος ὡς περιεστὶν τῇ πόλει λέγῃ, πρὸς Αἰὸς καὶ Θεῶν μὴ ἀποδέξῃσθ' ὧ ἄνδρες δικασταὶ μὴδ' ὑπομείνητε, πρὸς οἷς ἐκ τῆς πρεσβείας ἡδίκησθε, 10 καὶ ἐκ τῆς ἀπολογίας ὕνειδος προσκατασκευασθῆναι τῇ πόλει, ὡς ἄρ' ὑμεῖς τῶν ἰδίων τι κτημάτων ὑπεξαίρου-μενοι τὴν τῶν συμμάχων σωτηρίαν προήκασθε. οὐ γὰρ ἐποιήσατε τοῦτο, ἀλλ' ἤδη τῆς εἰρήνης γεροντίας καὶ τῆς Χερρονήσου σφᾶς οὐ|σης τέτταρας μῆνας ὅλους ἐσφᾶζουσθ' 366 οἱ Φωκεῖς τοὺς ὕστερον, ἡ δὲ τούτου ψευδολογία μετὰ 16
- 79 ταῦθ' ὕστερον αὐτοὺς ἀπώλεσεν, ἐξαπατήσας ὑμᾶς. εἴτα καὶ νῦν ἐν μέλῳ κινδύνῳ τὴν Χερρόνησον οὖσαν εὐρή-σετ' ἢ τότε. πότερον γὰρ εὐπορώτερον ἂν δίκην ἔδωκε Φίλιππος ἐξαμαρτῶν εἰς αὐτὴν πρὶν τούτων τι τῆς πό- 20 λεως προλαβεῖν ἢ νυνί; ἐγὼ μὲν οἶμαι, τότε πολλῶ. τίς οὖν ἢ ταύτης περιουσία, τῶν φόβων ἀφηρημένων καὶ τῶν κινδύνων τῶν τοῦ βουλευθέντος ἂν αὐτὴν ἀδικῆσαι;

2 ἀκονιτὶ S corr. QY corr. ακονιτει S¹ ἀκονήτι F ἀκονητι A ἀκονειτὶ Y¹ | ὅπ' αὐτῶν A¹ ὅπ' αὐτὸν A corr. cf. VI 7 3 ποιή-
σητε S¹ corr. S^d 5 ὑμᾶς post ἐξηπάτησεν A | οὗτος om. S¹ |
δότω S γρ. QAY: διδότω FQ text. 7 cf. Hermog. III 105 (189, 18)
8 χερρόνησον A | λέγει A 9 ὧ om. A 11 προσκατασκευασθῆ-
ναι A Hermog. Pc¹Vc 12 τι om. Q 18 οὖσαν om. Hermog. 105
(139, 24) 19 ἂν om. A 20 τούτων τι] τι τῶν γρ. S^d γρ. Q
21 προσλαβεῖν A | νῦν F¹Q 23 ἂν] punctis del. F om. Y

Ἔτι τοίνυν τοιοῦτό τι μέλλειν αὐτὸν ἀκούω λέγειν, 80
 ὅτι θαυμάζει τί δήποτε Δημοσθένης αὐτοῦ κατηγορεῖ,
 Φωκέων δ' οὐδείς. ὥς δὴ τοῦτ' ἔχει, βέλτιον προακού-
 σαι παρ' ἐμοῦ. Φωκέων τῶν ἐκπεπτωκότων οἱ μὲν οἴμαι
 5 βέλτιστοι καὶ μετριώτατοι φυγάδες γεγεννημένοι καὶ τοι-
 αῦτα πεπονθότες ἡσυχίαν ἄγουσιν, καὶ οὐδείς ἂν αὐτῶν
 ἐθελήσειεν ὑπὲρ τῶν κοινῶν συμφορῶν ἰδίαν ἔχθραν
 ἀνελέσθαι· οἱ δ' ὅτιοῦν ἂν ἀργυρίου ποιήσαντες τὸν
 δώσουντ' οὐκ ἔχουσιν αὐτοῖς. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἂν ἔδωκ' 81
 10 οὐδενὶ οὐδέν, ὥστε μοι παραστάντας ἐνταυθὶ βοᾶν οἷα
 πεπόνθασιν· ἢ γὰρ ἀλήθεια καὶ τὰ πεπραγμέν' αὐτὰ
 βοᾷ. ἀλλὰ μὴν ὃ γε δῆμος ὁ τῶν Φωκέων οὕτω κακῶς
 καὶ ἐλεινῶς διακείται, ὥστε μὴ περὶ τοῦ κατηγορεῖν ἐκάστω
 τὰς Ἀθήνησιν εὐθύνας εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ δουλεύειν
 15 καὶ τεθνάναι τῷ φόβῳ Θηβαίους καὶ τοὺς Φιλίππου
 ξένους, οὓς ἀναγκάζονται τρέφειν, διωκισμένοι κατὰ κώ-
 μας καὶ παρηρημένοι τὰ ὄπλα. μὴ δὴ ταῦτα λέγειν αὐτὸν 82
 367 ἔατε, ἀλλ' ὥς οὐκ ἀπολώλα[σι Φωκεῖς δεικνύναι, ἢ ὥς
 οὐχ ὑπέσχετο σώσειν αὐτοὺς Φίλιππον. τοῦτο γὰρ εἰσι
 20 πρεσβείας εὐθύναι· τί πέπρακται; τί ἀπήγγειλας; εἰ μὲν
 ἀληθῆ, σῶζου· εἰ δὲ ψεύδη, δίκην δός. εἰ δὲ μὴ πάρεσι

1 τοίνυν καὶ VAY | τοιοῦτον A 2 δημοσθένης μὲν A 3 οὐδ'
 εἰς F¹ οὐδὲ εἰς A | δὴ SY: δὲ VA | προακούσαι ὑμᾶς S^d γρ. Q
 6 ἂν om. Q¹, add. ead. 8 ἀνελέσθαι] ἐλέσθαι A¹ corr. A³ | οἱ
 δὲ om. Y¹ add. ead. | ὅτιοῦν ἂν] μὴδ' ὅτιοῦν ἄνευ F corr. rec. Y |
 ἀργύριον A | ποιήσονται F ποιήσαντες AY 9 ἑαυτοῖς V
 10 παραστάντα A | ἐνταυθὶ S: ἐνταυθοῖ VY ἐνταῦθα A 12 βοᾶν
 A¹ | γε] τε A¹ 13 ἐλεινός F¹ | post κατηγορεῖν 3 litt. eras. (οὐχ?) Y
 14 ἀλλὰ γρ. S^d QAY¹: ἀλλ' οὐ S text. Y corr. ἀλλὰ^{ov} F ἀλλὰ τοῦ
 Ind. Lamb. 15 τοὺς θηβαίους S^d γρ. Q 16 κώμας] χώραν A
 17 περιηρημένοι γρ. S^d F rec. Q 18 ἀπολώσει S¹ | ὥς (post ἦ)]
 οὐς S¹ 19 εἰσι] ἐστι A 21 ψευδῆ SVAY | ante μὴ ras. 3 litt. Q

Φωκείς, τί τοῦτο; οὐτω γὰρ διέσθηκας αὐτοὺς οἶμαι τὸ μέρος σὺ, ὥστε μήτε τοῖς φίλοις βοηθεῖν μήτε τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνεσθαι δύνασθαι.

- 83 Καὶ μὴν ὅτι χωρὶς τῆς ἄλλης αἰσχύνης καὶ ἀδοξίας, ἦν τὰ πεπραγμέν' ἔχει, καὶ μεγάλοι κίνδυνοι περιεστᾶσιν 5 ἐκ τούτων τὴν πόλιν, ῥάδιον δεῖξαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὑμῶν ὅτι τῷ Φωκέων πολέμῳ καὶ τῷ κυρίους εἶναι Πυλῶν Φωκέας ἢ τ' ἀπὸ Θηβαίων ἄδει' ὑπῆρχεν ἡμῖν, καὶ τὸ μηδέποτε' ἐλθεῖν ἂν εἰς Πελοπόννησον μηδ' εἰς Εὐβοίαν
- 84 μηδ' εἰς τὴν Ἀττικὴν Φίλιππον [μηδὲ Θηβαίους]; ταύ- 10 τὴν μέντοι τὴν ἀπὸ τοῦ τόπου καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀσφάλειαν ὑπάρχουσαν τῇ πόλει ταῖς τούτων ἀπάταις καὶ ψευδολογίαις πεισθέντες προήκασθ' ὑμεῖς, καὶ τετε-
 χισμένην ὅπλοις καὶ πολέμῳ συνεχεῖ καὶ πόλεσιν μεγάλαις συμμάχων ἀνδρῶν καὶ χώρα πολλῇ περιειδέτ' ἀνασταθεῖ- 15
 σαν. καὶ ματαλα μὲν ἢ πρότερον βοήθει' εἰς Πύλας ὑμῖν γέγονεν, ἦν μετὰ πλειόνων ἢ διακοσίων ταλάντων ἐποιή-
 σασθε, ἂν λογίσησθε τὰς ἰδίας δαπάνας τὰς τῶν στρατευ-
 85 σαμένων, μάταιαι δὲ καὶ αἱ κατὰ Θηβαίων ἐλπίδες. ὁ δέ, πολλῶν ὄντων καὶ δεινῶν ὧν οὗτος ὑπηρέτηκε Φι- 20
 λίπῳ, πλείστην ὕβριν ὥς ἀληθῶς ἔχει κατὰ τῆς πόλεως καὶ ἀπάντων ὑμῶν, τοῦτ' ἀκούσατέ μου, ὅτι τοῖς Θη-

1 sq. τὸ κατὰ σαντὸν μέρος γρ. S^a γρ. Q 3 ἀμύνεσθαι Q:
 ἀμύνασθαι SAY ἀμύνεσθαι F 5 μεγάλοι] α corr. S 6 τὴν
 πόλιν ante περιεστᾶσιν v. 5 A 7 ὅτι] ὁ Q¹ 8 ὑμῖν A 9 ἂν
 ἐλθεῖν V | ἂν om. A 10 μηδὲ Θηβαίους del. Weidner, cf. schol.
 p. 382, 6 11 αὐτῶν S γρ. QAY: om. FQ text. 13 προήκασθ'
 η in ras. F | καὶ post ὑμεῖς non om. Y¹ (in fin. vers. eras. et in
 seq. add. Y²) | τετεχισμένης S¹ 14 μεγάλους F 16 πρότερον S:
 προτέρα VAY | εἰς] ἢ εἰς A | ἡμῖν FA 17 ἐποιήσασθε ὑμεῖς A
 18 ἐάν V | τὰς ante τῶν om. VA 19 καὶ om. A 20 ὧν om. S¹
 22 ἀπάντων SY: κατὰ πάντων V πάντων A

βαλοῖς ἐγνωκότος ἐξ ἀρχῆς τοῦ Φιλίππου πάνθ' ἃ πεποίη-
 368 κε | ποιεῖν, οὗτος ἀπαγγέλλας τάναντία καὶ φανεροὺς
 ἐπιδείξας ὑμᾶς οὐχὶ βουλομένους, ὑμῖν μὲν τὴν ἔχθραν
 τὴν πρὸς Θηβαίους μείζω, Φιλίππῳ δὲ τὴν χάριν πε-
 5 ποίηκεν. πῶς ἂν οὖν ὑβριστικώτερον ἄνθρωπος ὑμῖν
 ἐχρήσατο;

Λέγε δὴ τὸ ψήφισμα λαβὼν τὸ τοῦ Διοφάντου καὶ 86
 τὸ τοῦ Καλλισθένους, ἵν' εἰδῇθ' ὅτι, ὅτε μὲν τὰ δέοντ'
 ἐποιεῖτε, θυσιῶν καὶ ἐπαλνων ἡξιούσθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς
 10 καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις, ἐπειδὴ δ' ὑπὸ τούτων παρεκρού-
 σθητε, καίδ' αὖ καὶ γυναικας ἐκ τῶν ἀγρῶν κατεκομίζεσθε
 καὶ τὰ Ἡράκλει' ἐντὸς τείχους θύειν ἐψηφίζεσθε, εἰρήνης
 οὕσης. ὃ καὶ θαυμάζω, εἰ τὸν μηδὲ τοὺς θεοὺς, καθ'
 ὃ πάτριον ἦν, τιμᾶσθαι ποιήσαντα, τοῦτον ἀτιμώρητον
 15 ἀφήσετε. λέγε τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Ταῦτα μὲν τότε ἄξι' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν πεπρα-
 γμένων ἐψηφίσασθε. Λέγε δὴ τὰ μετὰ ταῦτα.

ΨΗΦΙΣΜΑ

20 Ταῦτα τότε ἐψηφίσεσθ' ὑμεῖς διὰ τούτους, οὐκ ἐπὶ ταύ- 87
 ταις ταῖς ἐλπίσιν οὔτε κατ' ἀρχὰς ποιησάμενοι τὴν εἰρή-

1 ἐγνωκότος] δεδοκότος S¹ | ἃ πεποίηκε SA: ἔπερ προήρητο
 VY 2 φανερώς Cobet 5 οὖν S γρ. QY: om. VA | ὑμῖν ἄν-
 θρωπος A 7 λαβὼν post Διοφάντου A 10 ἄλλοις ἔλλησιν A
 11 κατεκομίζεσθε S γρ. QY: κατακομίζεσθε⁸⁶ F κατακομίζετε Q κατε-
 κομίζετε A cf. § 125 12 τοῦ τείχους Q | ἐψηφίσασθε⁸⁶ F 13 εἰ
 ... 15 ἀφήσετε om. SY¹ add. ead. m.; verba suspecta sunt: maxime
 displicet frigidum illud τιμᾶσθαι ... ἀτιμώρητον, quae vox
 nusquam alibi apud Demosthenem; num etiam verba ὃ καὶ θαυ-
 μάζω delenda sunt? | μηδὲ τὸν VY 17 τότε ante πεπραγμέ-
 νων A 18 ἐψηφίσασθε om. A 21 οὐδὲ SY¹ οὐτὲ F

νην καὶ τὴν συμμαχίαν, οὐδ' ὕστερον ἐγγράφαι πεισθέν-
 τες <εἰς> αὐτὴν „καὶ τοῖς ἐκγόνοις“, ἀλλ' ὥς θανμάσι'
 ἡλίκα πεισόμενοι διὰ τούτους ἀγαθὰ. καὶ μὴν καὶ μετὰ
 ταῦθ' ὁσάκις πρὸς Πορθμῷ ἢ πρὸς Μεγάροις ἀκούοντες
 δύναμιν Φιλίππου καὶ ξένους ἐθορυβεῖσθε, πάντες ἐπὶ-
 στασθε. οὐ τοίνυν εἰ μήπω τῆς Ἀττικῆς ἐπιβαίνει, δεῖ
 σκοπεῖν οὐδὲ ῥαθυμεῖν, ἀλλ' εἰ διὰ τούτους ἐξουσία
 γέγονεν αὐτῷ τοῦθ' ὅταν βούληται ποιῆσαι, τοῦθ' ὁρᾶν,
 καὶ πρὸς ἐκείνο τὸ δεινὸν βλέπειν, καὶ τὸν αἴτιον καὶ
 παρασκευάσαντα τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἐκείνῳ μισεῖν καὶ 369
 τιμωρεῖσθαι.

11

- 88 Οἶδα τοίνυν ὅτι τοὺς μὲν ὑπὲρ τῶν κατηγορημένων
 αὐτῶν λόγους Αἰσχίνης φεύξεται, βουλόμενος δ' ὑμᾶς ὥς
 πορρωτάτω τῶν πεπραγμένων ἀπάγειν διέξεισιν, ἡλίκα
 πᾶσιν ἀνθρώποις ἀγάθ' ἐκ τῆς εἰρήνης γίγνεται καὶ τοῦ- 15
 ναντίον ἐκ τοῦ πολέμου κακά, καὶ ὅπως ἐγκώμι' εἰρήνης
 ἐρεῖ καὶ τοιαῦτ' ἀπολογήσεται. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα κατη-
 γορήματα τούτου. εἰ γὰρ ἢ τοῖς ἄλλοις ἀγαθῶν αἰτία
 τοσοῦτων πραγμάτων καὶ ταραχῆς ἡμῖν αἰτία γέγονεν,
 τί τις εἶναι τοῦτο φῆι πλὴν ὅτι δῶρα λαβόντες οὗτοι 20
 89 καλὸν πρᾶγμα φύσει κακῶς διέθηκαν; „τί δ' ; οὐ τριήρεις
 τριακόσiai καὶ σκευὴ ταύταις καὶ χρήμαθ' ὑμῖν περιέστιν
 καὶ περιέσται διὰ τὴν εἰρήνην;“ ἴσως ἂν εἴποι. πρὸς δὲ
 ταῦτ' ἐκεῖν' ὑμᾶς ὑπολαμβάνειν δεῖ, ὅτι καὶ τὰ Φιλίπ-

2 εἰς add. Markland cf. § 310 | ἐκγόνοις ut § 310. VI 31; ἐγ-
 γόνοις § 48. 54. 56 3 alterum καὶ om. A 4 Μεγάροις] γ in
 ras. A³ 10 τὸν ante παρασκευάσαντα add. V (etiam γρ. Q) A |
 συμπαρασκευάσαντα S^a γρ. Q 13 αὐτῶν S¹ (supra scr. ou m. ant.):
 αὐτοῦ VAY 14 πεπραγμένων S γρ. QAY: πραγμάτων V 17 alte-
 rum καὶ om. A | ταῦτα πάντα VAY 18 ἀγαθῶν γρ. S^a FAY:
 ἀγαθοῖς SQ 18 sq. αἰτία ... ἡμῖν om. Q 19 τηλικαύτης ταραχῆς
 FY 20 φαίη VY 22 διακόσiai A | κτήμαθ' F 23 δὲ F δὲ A

που πράγματ' ἐκ τῆς εἰρήνης γέγονεν εὐπορώτερα πολλῶ,
καὶ κατασκευαῖς ὀπλων καὶ χώρας καὶ προσόδων αἱ γε-
γόνασιν ἐκείνῳ μεγάλοι. γεγόνασιν δὲ καὶ ἡμῖν τινές.
ἡ δὲ γε τῶν πραγμάτων κατασκευὴ καὶ τῶν συμμάχων, 90
5 δι' ἣν ἡ αὐτοῖς ἢ τοῖς κρείττοσι τάχαθὰ πάντες κέκτην-
ται, ἡ μὲν ἡμετέρα πραθεῖσ' ὑπὸ τούτων ἀπόλωλεν καὶ
γέγονεν ἀσθενής, ἡ δ' ἐκείνου φοβερά καὶ μείζων πολλῶ.
οὐ δὴ δίκαιον ἐκείνῳ μὲν ἀμφοτέρ' ἠϋξῆσθαι διὰ τού-
τους καὶ τὰ τῶν συμμάχων καὶ τὰ τῶν προσόδων, ἀ δ'
10 ἡμῖν καὶ ὡς ἂν ὑπῆρχεν ἐκ τῆς εἰρήνης, ταῦτ' ἀνθ' ὧν
370 ἀπέδοντ' αὐτοὶ λογίζεσθαι. | οὐ γὰρ ταῦτ' ἀντ' ἐκείνων
γέγονεν, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἦν ἂν ὁμοίως
ἡμῖν, ἐκείνα δὲ τούτοις ἂν προσῆν εἰ μὴ διὰ τούτους.

Ὅλως δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δίκαιον δήπου φήσαιτ' 91
15 ἂν εἶναι, μήτ' εἰ πολλὰ καὶ δεινὰ τὰ συμβεβηκότ' ἐστὶν
τῇ πόλει, μηδενὸς δ' Αἰσχίνης αἷτιος τούτων, εἰς τοῦ-
τον ἐλθεῖν τὴν ὀργήν, μήτ' εἴ τι τῶν δεόντων πέπρακται
δι' ἄλλον τινά, τοῦτο σῶσαι τουτονί· ἀλλ' ὅσων οὗτος
αἷτιος σκεψάμενοι καὶ χάριν ἂν ταύτης ἄξιός ῃ, καὶ
20 τοῦναντίον ὀργήν, ἂν τοιαῦτα φαίνεται, ποιείσθαι. πῶς 92
οὖν εὐρήσετε ταῦτα δικαίως; ἐὰν μὴ πάνθ' ἅμ' ἑᾶτε
ταράττειν αὐτόν, τὰ τῶν στρατηγῶν ἀδικήματα, τὸν πόλε-

2 ὀπλων om. Q | χώραις F corr. | προσόδοις A 3 ἡμῶν V 5 prius
ἡ om: A | ἐαυτοῖς A | κρείττοσι | ειτ in ras. F 7 ἐκείνῳ F |
μείζων A¹ 9 προσόδων ... ξυμμάχων A | ἀ δ' ἡμῖν γρ. F: ἀ
δ' ὑμῖν SY ἡμῖν δὲ ἀ V ὑμῖν δὲ ἀ A 10 καὶ ὡς Blass post
Weilii δὴ καὶ ὡς: δικαίως SVAY | ἂν om. γρ. FY¹ | ὑπῆρχεν A
11 αὐτοὶ SY: οὗτοι VA 12 ὁμοίως F 14 καὶ δίκαιον
F²Y | φήσετ' A 15 ἐστὶ om. V text. hab. γρ. V 18 τοῦτον A
20 τοιαῦτα] ταῦτα γρ. S^a γρ. Q | φαίνεται πεποιηκώς γρ. S^aV
γρ. QY | ποιείσθαι] ἀπονείματε αὐτῷ γρ. S^a γρ. Q 21 ευρησεται S |
ἂν A 22 ταράττειν S corr. (ut vid) γρ. S^aF γρ. Q (ταράττειν
αὐτόν ἑᾶτε) AY: πρᾶττειν SQ

μου τὸν πρὸς Φίλιππον, τὰπὸ τῆς εἰρήνης ἀγαθὰ, ἀλλ'
 ἕκαστον ἐφ' ἑαυτοῦ σκοπῆτε. οἶον, ἦν ἡμῖν πόλεμος πρὸς
 Φίλιππον; ἦν. ἐνταῦθ' ἐγκαλεῖ τις Αἰσχίνῃ; βούλεται
 τις τοῦτον κατηγορεῖν περὶ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ πραχθέν-
 των; οὐδὲ εἰς. οὐκοῦν περὶ τούτου γ' ἀφείται καὶ οὐδὲν
 αὐτὸν δεῖ λέγειν· περὶ γὰρ τῶν ἀμφισβητουμένων καὶ
 τοὺς μάρτυρας παρέχεσθαι καὶ τὰ τεκμήρια δεῖ λέγειν
 τὸν φεύγοντα, οὐ τὰ ὁμολογούμεν' ἀπολογούμενον ἐξ-
 απατᾶν. ὅπως τοίνυν περὶ τοῦ πολέμου μῆδὲν ἐρεῖς· οὐ-
 93 δεις γὰρ οὐδὲν αἰτιᾶται περὶ αὐτοῦ σε. μετὰ ταῦτ' εἰρήνην 10
 τινὲς ἡμᾶς ἐπειθον ποιήσασθαι· ἐπέλσθημεν· πρέσβεις
 ἐπέμψαμεν· ἡγαγον οὗτοι δεῦρο τοὺς ποιησομένους τὴν
 εἰρήνην. πάλιν ἐνταῦθα περὶ τούτου μέμφεται τις Αἰσχί-
 νην; φησί τις εἰσηγγέσασθαι τοῦτον εἰρήνην, ἢ ἀδικεῖν
 ὅτι δεῦρ' ἡγάγε τοὺς ποιησομένους; οὐδὲ εἰς. οὐκουν 15
 οὐδ' ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ποιήσασθαι τὴν πόλιν εἰρήνην 371
 94 οὐδὲν αὐτῷ λεκτέον· οὐ γὰρ οὗτος αἴτιος. „τί οὖν ἄν-
 θρωπε λέγεις“ εἰ τις ἔροιτό με, „καὶ πόθεν ἄρχη κατη-
 γορεῖν;“ ὅθεν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι βουλευομένων ὑμῶν,
 οὐ περὶ τοῦ εἰ ποιητέον εἰρήνην ἢ μὴ (ἐδόδοκτο γὰρ ἤδη 10
 τοῦτό γε), ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ πόλεον τινά, τοῖς τὰ δίκαια λέ-
 γουσιν ἀντειπῶν τῷ μισθοῦ γράφοντι· συνείπε δῶρα

2 σκοπεῖτε F¹ QY | ὑμῖν Y 3 ἐντεῦθ' A cf. § 32 5 τοῦ-
 του S¹ A: τούτων S corr. VY cf. § 93 8 φευγοντα S¹ 9 ἐρεῖς
 F corr. Y¹(?) 10 αὐτοῦ σε] αὐτοὺς S¹ | ante μετὰ 2 litt. eras. S
 (καὶ ut vid.) 11 ποιεῖσθαι Ortnier 12 οὗτοι] αὐτοὶ Y 13 περὶ] περ
 in ras. A¹ | τούτων^{ov} F 14 φησί SF¹ γρ. QY corr.: φήσει F corr.
 QAY¹ 15 ἡγαγετο ut vid. S¹ Y¹ | ποιησόμενους F | ουδεις SAY
 οὐκοῦν SA 18 εἰ τις ἔροιτό με del. Cobet 20 εἰ] η SQ
 om. A¹ 21 γε om. A | τοῖς γὰρ VY | λέγουσιν S γρ. QY:
 γράφουσιν VA

λαβών, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐπὶ τοὺς ὄρκους αἰρεθεὶς, ὧν μὲν
 ὑμεῖς προσετάξατε, οὐδ' ὅτιοῦν ἐποίησεν, τοὺς δ' ἐπὶ
 τοῦ πολέμου διασωθέντας ἀπώλεσε τῶν συμμάχων, καὶ
 τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτ' ἐψεύσαθ' ἡλίκ' οὐδείς πώποτ'
 5 ἄλλος ἀνθρώπων οὔτε πρότερον οὔθ' ὕστερον. τὸ μὲν
 γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἄχρι τοῦ λόγου τυχεῖν Φίλιππον ὑπὲρ τῆς
 εἰρήνης, Κτησιφῶν καὶ Ἀριστόδημος τὴν πρώτην ἔφερον
 τοῦ φενακισμοῦ, ἐπειδὴ δ' εἰς τὸ πράττειν ἤδη τὰ πρά-
 γμαθ' ἦκεν, Φιλοκράτει καὶ τούτῳ παρέδωκαν, ἐκδεξά-
 10 μενοι δ' οὔτοι πάντ' ἀπώλεσαν. εἴτ' ἐπειδὴ δεῖ λόγον 95
 καὶ δίκην ὑπέχειν τῶν πεπραγμένων, ὧν οἶμαι πανοῦργος
 οὗτος καὶ θεοῖς ἐχθρὸς καὶ γραμματεὺς, ὥς ὑπὲρ εἰρή-
 νης κρινόμενος ἀπολογησεται, οὐχ ἵνα πλειόνων ἢ κατη-
 γορεῖ τις αὐτοῦ δῶ λόγον (μανία γὰρ τοῦτό γε), ἀλλ'
 15 ὁρᾷ τοῦθ' ὅτι ἐν μὲν τοῖς ὑφ' αὐτοῦ πεπραγμένοις ἀγα-
 θὸν μὲν οὐδέν ἐστιν, ἅπαντα δὲ τὰδικήματα, ἣ δ' ὑπὲρ
 τῆς εἰρήνης ἀπολογία, καὶ εἰ μὴδὲν ἄλλο, τοῦνομα γοῦν
 ἔχει φιλάνθρωπον. ἦν δέδοικα μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι 96
 372 δέδοικα, | μὴ λεληθᾶμεν ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ἐπὶ πολλῶ
 20 ἔργοντες (τὸ γὰρ ἀσφαλὲς αὐτῆς καὶ τὸ βέβαιον οὔτοι
 προῦδосαν, Φωκέας καὶ Πύλας)· οὐ μὴν διὰ τοῦτόν γ'
 ἐξ ἀρχῆς ἐποιησάμεθα, ἀλλ' ἄτοπον μὲν ἐστὶν ὃ μέλλω

2 sq. ἐν τῷ πολέμῳ A 4 καὶ τοιαῦτ' S γρ. VAY: om. V
 5 ἄλλος om. A 6 τοῦ om. A | ὑπὲρ om. γρ. S^d γρ. QA 7 τὴν
 πρώτην γρ. S^d γρ. QA Harpocr. s. Κτησιφῶν, cf. schol. p. 115, 19
 ad III 2: τὴν ἀρχὴν τὴν πρώτην SVY | τὰ πρῶτ' ἐφέροντο Cobet
 8 ἐπειδὴ SAY: ἐπεὶ V | ἤδη om. A 9 ἦκον A | ἐκδεξάμενοι
 γρ. S^d F¹ QAY: δεξάμενοι S text. F corr. cf. § 321. XVIII 21
 10 λόγον αὐτόν γρ. S^d γρ. Q 11 ὑποσχέιν γρ. S^d γρ. QA | ὧν]
 ὧν (in ras. 1 litt.) F, A | ὁ ante πανοῦργος add. F s. v. 12 τῆς
 εἰρήνης VAY 14 δώσῃ F¹ Q 15 ἑαυτοῦ V 16 δ' ἀδική-
 ματα Hertlein 19 ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι del. Dobree ut illata
 ex I-15 22 ἐποιησάμεθα τὴν εἰρήνην S^d γρ. V

- λέγειν, ἀληθὲς δὲ πάνν· εἰ γάρ τις ὡς ἀληθῶς χαίρει
 τῇ εἰρήνῃ, τοῖς στρατηγοῖς, ὧν κατηγοροῦσιν ἅπαντες,
 χάριν αὐτῆς ἔχέτω· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι ὡς ὑμεῖς ἐβούλεσθ'
 97 ἐπολέμουν, οὐδ' ὄνομα εἰρήνης ἂν ὑμεῖς ἠνέσχεσθε. εἰρήνη
 μὲν οὖν δι' ἐκείνους, ἐπικίνδυνος δὲ καὶ σφαλερὰ καὶ 6
 ἄπιστος διὰ τούτους γέγονεν δωροδοκήσαντας. εἴργετ'
 οὖν, εἴργετ' αὐτὸν τῶν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης λόγων, εἰς δὲ
 τοὺς ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων ἐμβιβάζετε. οὐ γὰρ Αἰσχί-
 νης ὑπὲρ τῆς εἰρήνης κρίνεται, οὐ, ἀλλ' ἡ εἰρήνη δι'
 Αἰσχίνην διαβέβληται. σημεῖον δέ· εἰ γὰρ ἡ μὲν εἰρήνη 10
 ἐγγόνει, μηδὲν δ' ὕστερον ἐξηπάτησθ' ὑμεῖς μηδ' ἀπω-
 λώλει [τῶν συμμάχων] μηδεὶς, τίν' ἀνθρώπων ἐλύπησεν
 ἂν ἡ εἰρήνη, ἔξω τοῦ ἁδόξος γεγενῆσθαι; καίτοι καὶ τού-
 του συναλτίος οὗτος συνειπὼν Φιλοκράτει. ἀλλ' ἀνή-
 κεστόν γ' οὐδὲν ἂν ἦν γεγονός. νῦν δ' οἶμαι πόλλ', ὧν 15
 αἴτιος οὗτος.
- 98 Ὅτι μὲν τοίνυν αἰσχυρῶς καὶ κακῶς πάντα ταῦθ' ὑπὸ
 τούτων ἀπόλωλεν καὶ διέφθαρται, οἶμαι πάντας ὑμᾶς εἰ-
 δέναι. ἐγὼ δ' ὧ ἄνδρες δικασταὶ τοσοῦτ' ἀπέχω τοῦ
 συκοφαντίαν τινὰ τοῖς πράγμασι τούτοις προσάγειν ἢ 20
 ὑμᾶς ἀξιούν, ὥστ' εἰ ταῦθ' ὑπ' ἀβελτερίας ἢ δι' ἐνέθειαν
 ἢ δι' ἄλλην ἄγνοιαν ἠντινοῦν οὕτω πέπρακται, αὐτός

3 αὐτοῖς F rec. om. A | ὑμεῖς om. A 4 εἰρήνην Y 6 τού-
 του S¹ 8 ἐμβιβάζετε A: ^{συμ}ἐμβιβάζετε F συμβιβάζετε SQA | οὐ
 in ras. Y 11 δ' om. Q 12 τῶν συμμάχων om. S cf. § 100
 ἀνθρώπων S¹ 13 ἡ εἰρήνη om. V | ἁδόξως FY corr. 15 οἶμαι
 οἶδα ὅτι γε. S^d | πόλλ', ὧν Weil: πολλῶν SVAY 16 αἴτιος
 οὗτος SQ: οὗτος αἰτίας ἐστὶ A κακῶν αἴτιος οὗτος γε. S^d ἄλλων
 ἐστὶ κακῶν αἴτιος οὗτος FY ἄλλων οὗτός ἐστι κακῶν αἴτιος γε. Q
 17 ταῦτα πάντα A 19 τοσοῦτον VA 21 ἀβελτερίας FA item
 p. 441, 12 22 post ἦν litt. eras. (ι?) in A | οὕτω] αὐτῷ A

878 τ' ἀφίημι Αἰσχίνην καὶ ὑμῖν συμβουλευέω. καίτοι τῶν 99
 σκήψεων τούτων οὐδεμὶ' ἐστὶν πολιτικὴ οὐδὲ δικαία.
 οὐδένα γὰρ τὰ κοινὰ πράττειν ὑμεῖς κελεύετε' οὐδ' ἀναγ-
 κάζετε· ἀλλ' ἐπειδάν τις ἑαυτὸν πείσας δύνασθαι προσ-
 5 ἔλθῃ, πρᾶγμα ποιοῦντες ἀνθρώπων χρηστῶν καὶ φιλαν-
 θρώπων, εὐνοϊκῶς δέχεσθε καὶ οὐ φθονεῶς, ἀλλὰ καὶ
 χειροτονεῖτε καὶ τὰ ὑμέτερόν αὐτῶν ἐγχειρίζετε. ἐὰν μὲν 100
 οὖν κατορθοῖ τις, τιμῆσεται καὶ πλεον ἔξει τῶν πολλῶν
 κατὰ τοῦτο· ἂν δ' ἀποτυγχάνῃ, σκήψεις καὶ προφάσεις
 10 ἐρεῖ; ἀλλ' οὐ δίκαιον. οὐ γὰρ ἂν ἐξαρκέσειεν τοῖς ἀπο-
 λωλόσιν συμμάχοις οὐδὲ τοῖς παισὶν αὐτῶν οὐδὲ ταῖς
 γυναιξίν οὐδὲ τοῖς ἄλλοις διὰ τὴν ἀβελτερίαν τὴν ἐμήν,
 ἵνα μὴ τὴν τούτου λέγω, τοιαῦτα πεπονθέναι· πολλοὺ
 γε καὶ δεῖ. ἀλλ' ὅμως ὑμεῖς ἄφετ' Αἰσχίνῃ τὰ δεινὰ 101
 15 ταῦτα καὶ ὑπερβάλλοντα, ἂν δι' εὐήθειαν ἢ δι' ἄλλην
 ἄγνοιαν ἡντινοῦν λελυμασμένος φανῇ· ἂν μέντοι διὰ
 πονηρίαν ἀργύριον λαβὼν καὶ δῶρα, καὶ τοῦτ' ἐξελεγχθῇ
 σαφῶς ὑπ' αὐτῶν τῶν πεπραγμένων, μάλιστα μὲν, εἰ
 οἶόν τ', ἀποκτείνετε, εἰ δὲ μὴ, ζῶντα τοῖς λοιποῖς παρὰ-
 20 δειγμα ποιήσατε. σκοπεῖτε δὴ τὸν ὑπὲρ τούτων ἔλεγχον,
 ὥς δίκαιος ἔσται, μεθ' ὑμῶν.

Ἀνάγκη δὴ πού τοὺς λόγους τούτους Αἰσχίνην πρὸς 102

1 ἀφεῖναι συμβουλευέω VAY 3 ἐκελεύετε SY 4 αὐτὸν A
 5 ἀνθρώπων om. A 6 δέχεσθε] προσέχεσθε A | καὶ post ἄλλα
 om. Y¹ 7 τὰ om. S¹Y¹ 8 τιμηθήσεται V τιμήσετε Y¹
 8 sq. ἔξει κατὰ τοῦτο τῶν πολλῶν A 9 ἐὰν VA 10 ἀλλ' οὐ S,
 F in ras. γε. QAY: οὐ γὰρ Q text. 11 αὐτῶν om. V (add. γε. Q)
 14 αἰσχίνην F¹Q 15 ἄλλην τινὰ A 17 ἐλεγχθῇ A 18 εἰ
 οἶόν τε del. Cobet 19 μὴ ζῶντα] μειζων τα S¹ | λοιποῖς S
 γε. QAY: πολλοῖς V. 20 τὸν] των A¹ | τουτον S¹ 22 Αἰσχίνην
 del. Weidner; potius erat. del. p. 442, 1 τοντονί quod post Αἰσχί-
 νην VA

ὑμᾶς εἰπεῖν τουτονί, τοὺς περὶ τῶν Φωκέων καὶ τῶν
 Θεσπιῶν καὶ τῆς Εὐβοίας, εἴπερ μὴ πεπρακῶς αὐτὸν ἐκὼν
 ἐξηπάτα, δυοῖν θάτερον, ἢ διαρρήδην ἀκούσανθ' ὑποσχο-
 μένου Φιλίππου, ὅτι πράξει ταῦτα καὶ ποιήσῃ, ἢ εἰ μὴ
 τοῦτο, γοητευθέντα καὶ φενακισθέντα τῇ περὶ τᾶλ|λα 874
 φιλανθρωπία καὶ ταῦτ' ἐλπίσαντα παρ' αὐτοῦ. οὐκ ἔνεστι 6
 103 τούτων οὐδὲ ἓν χωρὶς. ἐκ τοίνυν τούτων ἀμφοτέρων
 μάλιστα πάντων ἀνθρώπων μισεῖν αὐτῷ προσήκει Φίλιπ-
 πον. διὰ τί; ὅτι τὸ μὲν ἐκείνου μέρος πάντ' αὐτῷ γέ-
 γονεν τὰ δεινότατα καὶ τὰ αἰσχίστα. ὑμᾶς ἐξηπάτηκεν, 10
 ἀδοξεῖ, [δικαίως ἀπόλωλε,] κρινεται. [καὶ] εἰ γε τι τῶν
 προσηκόντων ἐρίγνυτο, ἐν εἰσαγγελίᾳ πάλαι ἂν ἦν. νῦν
 δὲ διὰ τὴν ὑμετέραν εὐήθειαν καὶ πραότητ' εὐθύνας
 104 δίδωσι, καὶ ταύτας ὀπηνίκα βούλεται. ἔστιν οὖν ὅστις
 — ὑμῶν φωνὴν ἀκήκοεν Αἰσχίνου κατηγοροῦντος Φιλίπ- 15
 109 που; τί δ'; ἐξελέγχοντ' ἢ λέγοντά τι τοῦτον ἐόρακεν;
 οὐδὲ εἰς· ἀλλὰ πάντες Ἀθηναῖοι πρότερον κατηγοροῦσι
 Φιλίππου, καὶ ὁ τυχὼν ἀελ, ὃν οὐδὲν οὐδεὶς ἠδίκηται,
 ἰδίᾳ δῆπου. ἐγὼ δ' ἐκείνους τοὺς λόγους ἐξήτουν παρὰ
 τούτου, εἴπερ μὴ πεπρακῶς αὐτὸν ἦν, „ἄνδρες Ἀθη- 20
 ναῖοι, ἐμοὶ μὲν χρήσασθ' ὃ τι βούλεσθε· ἐπίστευσα,

1 τῶν post καὶ om. V   2 Θεσπιῶν Dobree: Θεσπιέων SVAY
 4 ταῦτα πράξει A | ποιήσει ut vid. S¹   7 χωρὶς τοίνυν τούτων
 F¹ Q (ἐκ τούτων γρ. Q) | post τούτων ras. 6 litt. Q unus F   8 προσ-
 ἦκε Reiske: προσήκει SVAY   11 δικαίως ἀπόλωλε γρ. SQ: del.
 Weil ut ex § 110 illata, coll. §§ 118 et 115: δικαίως ἀπολωλέναι
 VA (qui interpungit post δικαίως) Y: δίκαιος ἀπολωλέναι Lam-
 binus | καὶ om. S   13 ὑμετέραν F | πραότητα καὶ εὐήθειαν V
 15 ἀκην Y¹   16 τοῦτον] τούτων A   17 οὐδεὶς A | ἅπαντες V |
 πρότεροι A   18 οὐδεὶς οὐδὲν VA   18 sq. ἰδίᾳ ἠδίκηται V
 19 ἐξήτουν VA: ἐξήτουν S ἐξητουν γρ. FY   20 τούτου in mg.
 εἴπερ in ras. A¹ (εἴπερ initio omissum erat) | ἐαυτὸν V   21 χρή-
 σασθε S γρ. QA Y: χρήσθε V

ἐξηπατήθην, ἡμαρτον, ὁμολογῶ. τὸν δ' ἄνθρωπον ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι φυλάττεσθε· ἄπιστος, γόης, πονηρός. οὐχ
ὁρᾷδ' οἷα πεποίηκεν ἐμέ, οἷ' ἐξηπάτηκεν; " τούτων οὐδέν'
ἀκούω τῶν λόγων, οὐδ' ὑμεῖς. διὰ τί; ὅτι οὐ παρακρου- 110
5 σθεῖς οὐδ' ἐξαπατηθεῖς, ἀλλὰ μισθώσας αὐτὸν καὶ λαβὼν
ἀργύριον ταῦτ' εἶπεν καὶ προὔδωκεν ἐκείνῳ, καὶ γέγονεν
καλὸς κάγαθος καὶ δίκαιος μισθωτὸς ἐκείνῳ, πρεσβευτῆς
μέντοι καὶ πολλῆς ὑμῖν προδότης καὶ τρεῖς, οὐχ ἅπαξ,
ἀπολωλέναι δίκαιος.

10 Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων μόνον δῆλός ἐσθ' ὅτι χρημάτων 111
375 ἅπαντ' εἶπεν ἐκεῖνα· ἀλλ' ἦκον ὡς ὑμᾶς ἔναγχος | Θεττα-
λοὶ καὶ Φιλίππου πρέσβεις μετ' αὐτῶν, ἀξιοῦντες ὑμᾶς
Φίλιππον Ἀμφικτύον' εἶναι ψηφίσασθαι. τῷ προσῆκεν
οὖν ἀντειπεῖν τούτοις μάλιστα πάντων ἀνθρώπων; Αἰ-
15 σχύνη τουτφί. διὰ τί; ὅτι οἷς οὗτος ἀπήγγειλε πρὸς ὑμᾶς,
τούτοις τάναντί' ἐποίησεν ἐκεῖνος. οὗτος μὲν γὰρ ἔφη 112
Θεσπιάς καὶ Πλαταιὰς αὐτὸν τειχεῖν, καὶ τοὺς μὲν Φω-
κέας οὐκ ἀπολεῖν, τὴν δὲ Θηβαίων ὕβριν καταλύσειν·
ὁ δὲ τοὺς μὲν Θηβαίους μείζους ἢ προσῆκε πεποιήκεν,
10 τοὺς δὲ Φωκέας ἄρδην ἀπολώλεκεν, καὶ τὰς μὲν Θεσπιάς
καὶ Πλαταιὰς οὐ τετείχικεν, τὸν δ' Ὀρχομενὸν καὶ τὴν
Κορώνειαν προσεξηνδραπόδισται. πῶς ἂν ἐναντιώτερα
πράγμαθ' ἑαυτοῖς τούτων γένοιτο; οὐ τοίνυν ἀντείπεν,
οὐδὲ διῆρσεν τὸ στόμα, οὐδ' ἐφθέγγεατ' ἐναντίον οὐδέν.

1 ὁ ἄνδρες V 5 ἑαυτὸν V 7 ἐκείνῳ] φιλίππῳ A 8 ὑμῖν]
ὑμέτερος A 10 μόνον ἐκ τούτων A | δῆλον A 11 ἡμᾶς F |
ἔναγχος om. A 13 sq. προσῆκεν οὖν] προσῆκον ἦν A 15 του-
τφί Dindorf: τούτῳ S V A Y 16 ἔφη om. S¹ 18 ὕβριν ὑμῖν
V Y 19 ἢ προσῆκε del. Dobree 21 καὶ Πλαταιὰς om. S¹ add. S^a |
post οὐ ras. 2 litt. in F 22 ἂν] οὖν A

- 113 καὶ οὐχὶ τοῦτό πω τηλικούτων· ἀλλὰ καὶ συνείπεν μόνος
 τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων ἀνθρώπων. καίτοι τοῦτό γ'
 οὐδὲ Φιλοκράτης ἐτόλμησε ποιῆσαι ὁ μισρός, ἀλλ' Αἰ-
 σχίνης οὐτοσί. καὶ θορυβούντων ὑμῶν καὶ οὐκ ἐθέλόν-
 των ἀκούειν αὐτοῦ, καταβαίνων ἀπὸ τοῦ βήματος, ἐνδει- 5
 κνύμενος τοῖς πρέσβεσιν τοῖς παρὰ τοῦ Φιλίππου παροῦ-
 σιν, πολλοὺς ἔφη τοὺς θορυβοῦντας εἶναι, ὀλίγους δὲ τοὺς
 στρατευομένους ὅταν δέῃ (μέμνησθε δήπου), αὐτὸς οἶμαι
 θαυμάσιος στρατιώτης, ὦ Ζεῦ.
- 114 "Ἐτι τοίνυν, εἰ μὲν μηδένα μηδὲν ἔχοντ' εἴχομεν δεῖξαι 10
 τῶν πρέσβεων, μηδ' ἦν ὥστ' ἰδεῖν ἅπαντας, βασάνους
 καὶ τὰ τοιαῦθ' ὑπόλοιπον ἂν ἦν σκοπεῖν. εἰ δὲ Φιλο-
 κράτης μὴ μόνον ὠμολόγει παρ' ὑμῖν ἐν τῷ δήμῳ πολ-
 λάκις, ἀλλὰ καὶ ἐδείκνυνεν ὑμῖν, πυροπωλῶν, οἰκοδομῶν, 376
 βαδιεῖσθαι φάσκων καὶ μὴ χειροτονῆθ' ὑμεῖς, ξυληγῶν, 15
 τὸ χρυσίον καταλλαττόμενος φανερώς ἐπὶ ταῖς τραπέζαις,
 οὐκ ἔνι δήπου τοῦτον εἰπεῖν ὥς οὐκ εἴληφε, τὸν αὐτὸν
- 115 ὁμολογοῦντα καὶ δεικνύντα. ἔστιν οὖν οὕτω τις ἀνθρώ-
 πων ἀνόητος ἢ κακοδαίμων, ὥσθ' ἵνα λαμβάνῃ μὲν Φιλο-
 κράτης, ἀδοξῇ δ' αὐτὸς καὶ κινδυνεύῃ, ἐξὸν αὐτῷ μετὰ 20
 τῶν μηδὲν ἡδίκηκότων ἐξετάζεσθαι, τούτοις μὲν πολεμεῖ,
 πρὸς δ' ἐκείνους ἐλθὼν κρίνεσθαι βούλεται; ἐγὼ μὲν

1 πω SY¹: πω δεινόν VAY³ | τηλικούτων S: τηλικούτων ὃν VY
 καίπερ ὃν δεινόν A ex IX 55 | συνείπειν S¹ 4 post ὑμῶν add.
 ἐπὶ τούτοις A³ s. v. 6 τοῦ om. V 8 στρατευομένους Mark-

land, cf. § 116 | μέμνησθε F μεμνήσθαι QA | γὰρ ante δήπου add.
 S⁴ VAY cf. § 117 | δήπουθεν A | αὐτὸς ὢν γε. S⁴ VAY Hermog.
 III 337 W. (352, 24 R.) cf. XVIII 235 10 μὲν om. S 11 εἰδὴν S¹
 ὥστειδεῖν F ei in ras. 15 χειροτονεῖτε S 19 ὥσθ'] ὅστις apogr.
 Harleianum Index Feliciani 21 πολεμεῖ] πολεμεῖν SVAY cf. § 118
 22 βούλεται] βούλεσθαι marg. Morelli

οὐδέν' οἶμαι. ἀλλὰ πάντα ταῦτ', ἐὰν ὀρθῶς σκοπῇτε, εὐ-
ρήσετε μεγάλ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ ἐναργῇ σημεῖα τοῦ
χρήματα τοῦτον ἔχειν.

Ὁ τοίνυν ὕστατον μὲν γέρονεν, οὐδενὸς δ' ἐστὶν ἔλατ- 116
5 τον σημεῖον τοῦ πεπρακέναι τοῦτον ἑαυτὸν Φιλίππῳ,
θεάσασθε. ἴστε δὴπου πρόφην, ὅτ' εἰσήγγειλλεν Ἵπερεί-
δης Φιλοκράτην, ὅτι παρελθὼν ἐγὼ δυσχεραίνειν ἔφην
ἐν τι τῆς εἰσαγγέλλας, εἰ μόνος Φιλοκράτης τοσοῦτων καὶ
τοιοῦτων ἀδικημάτων αἴτιος γέρονεν, οἱ δ' ἐννέα τῶν
10 πρέσβειων μηδενός. καὶ οὐκ ἔφην τοῦθ' οὕτως ἔχειν·
οὐδαμοῦ γὰρ ἂν φανῆναι καθ' αὐτὸν ἐκείνῳ, εἰ μὴ τοὺς
συναγωνιζομένους τούτων τινὰς εἶχεν. ἴν' οὖν μὴτ' ἀφῶ 117
μὴτ' αἰτιάσωμαι μηδέν', ἔφην, ἐγὼ, ἀλλὰ τὸ προᾶγμ' αὐτὸ
τοὺς μὲν αἰτίλους εὔρη, τοὺς δὲ μὴ μετεσχηκότας ἀφῆ,
15 ἀναστὰς ὁ βουλόμενος καὶ παρελθὼν εἰς ὑμᾶς ἀποφη-
νᾶσθαι μὴ μετέχειν μηδ' ἀρέσκειν αὐτῷ τὰ ὑπὸ Φιλο-
377 κράτους πεπραγμένα. | καὶ τὸν τοῦτο ποιήσαντ' ἀφῆμ'
ἔγωγ', ἔφην. ταῦτα μνημονεύεθ', ὥς ἐγῶμαι. οὐ τοίνυν 118
παρῆλθεν οὐδεὶς οὐδ' ἔδειξεν ἑαυτόν. καὶ τῶν μὲν ἄλ-
20 λων ἔστιν ἐκάστω τις πρόφασις· ὁ μὲν οὐχ ὑπεύθυνος
ἦν, ὁ δ' οὐχὶ παρῆν ἴσως, τῷ δὲ κηδεστῆς ἐστὶν ἐκείνος·
τούτῳ δ' οὐδὲν τούτων. ἀλλ' οὕτω καθάπαξ πέπρακεν

1 οἶμαι A | ταῦτα πάντα A | ἂν A 2 ἐναργῇ] α in ras. A
6 εἰσήγγειλλεν S: εἰσήγγειλεν VAY | ὕπερίδης AY 9 τοιού-
των SA: τηλικούτων VY 10 συμπρέσβειων A 11 ἑαυτὸν VA |
τοὺς] vs in ras. A 12 συναγωνιζομένους Dobree, cf. § 113
13 αἰτiasομαι S¹ | ἔφην, ἐγὼ Voemel: ἔφην ἐγὼ SVAY | τὸ
προᾶγμ' αὐτὸ] τὰ πεπραγμένα τὰ (τὰ in mg.) αὐτά A 17 πε-
πραγμένα] εἰρημμένα γρ. S^d γρ. Q | καὶ bis Q | ποιήσαντα FA
18 ταῦτα καὶ VY ταῦτα γὰρ A | ἐγῶμαι Voemel: ἐγὼ οἶμαι SVY
οἶμαι A 19 αὐτόν A 20 τις ὥς ἔοικε A | προφασεις S¹ | οὐκ S
cf. XVIII 117 21 ἦν] ἐστὶν A | κηδεστῆ S¹ | ἐστὶν S γρ. S^d A: ἦν
VY | ἐκείνος S: ἐκεῖ γρ. S^d VAY

ἐαυτὸν καὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς παρεληλυθόσι μεμισθάρνηκε
μόνον, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα δῆλός ἐστιν; ἂν περ ἐκφύγη
νῦν, καθ' ὑμῶν ὑπάρξων ἐκεῖνω, ὥσθ' ἵνα μηδὲ ῥῆμ'
ἐναντίον μηδὲν προῆται Φιλίππῳ, οὐδ' ἀφιέντων ἀφίεται,
ἀλλ' ἀδοξεῖν, κρίνεσθαι, πάσχειν ὅτιοῦν αἰρεῖται παρ' 5
ὑμῖν μᾶλλον ἢ Φιλίππῳ τι ποιῆσαι μὴ πρὸς ἡδονήν.

- 119 καίτοι τίς ἡ κοινωνία, τίς ἡ πολλὴ πρόνοι' ὑπὲρ Φιλο-
κράτους αὐτῆ; ὅς εἰ τὰ κάλλιστα καὶ πάντα τὰ συμφέ-
ροντ' ἐπεπρεσβεύκει, χρήματα δ' ὁμολόγει λαβεῖν ἐκ τῆς
πρεσβείας, ὥσπερ ὁμολόγει, τοῦτό γ' αὐτὸ φυγεῖν καὶ 10
διευλαβηθῆναι τῷ προῖκα πρεσβεύοντι προσῆκεν, καὶ
διαμαρτύρεσθαι τὸ καθ' αὐτόν. οὐ τοίνυν πεποίηκε τοῦτ'
Αἰσχίνης. ταῦτ' οὐ φανέρ' ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ταῦτ' οὐχὶ
βοᾷ καὶ λέγει, ὅτι χρήματ' εἴληφεν Αἰσχίνης καὶ πονη-
ρός ἐστιν ἀργυρίου συνεχῶς, οὐ δι' ἀβελτερίαν οὐδὲ δι' 15
ἄγνοϊαν, οὐδ' ἀποτυγχάνων;

- 120 Καὶ τίς μου καταμαρτυρεῖ, φήσει, δῶρα λαβεῖν; τοῦτο
γάρ ἐστι τὸ λαμπρόν· τὰ πραγματ' Αἰσχίνῃ, ἅπερ πι-
στότατ' ἐστὶν ἀπάντων (καὶ οὐκ ἔνεστ' εἰπεῖν οὐδ' αἰ-
τιάσασθαι, ὥς ἡ πεπεισμέν' ἢ χαριζόμενά τῳ ἐστὶν τοι- 20
αῦτα, ἀλλ' οἷάπερ αὐτὰ προ|δοὺς καὶ διαφθείρας σὺ 378
πεποίηκας, τοιαῦτ' ἐξεταζόμενα φαίνεται). πρὸς δὲ τοῖς

2 ἂν V 3 ῥῆμα cum Blassio post μηδὲ posui: μηδὲ ἐναντίον
μηδὲν ῥῆμα SY μηδὲν ἐναντίον μηδὲ ῥῆμα VA 4 ἀφίεται SA:
ἀφίησιν FY ἀφίεισιν Q ἀφίσταται γρ. Q 8 τὰ post πάντα om. Q¹

10 ὁμολογεῖ Paris. 2994 al. apogr. 12 διαμαρτύρεσθαι F δια-
μαρτύρασθαι A | ἐαυτὸν A 13 ὧ ἄνδρες S corr. VA 15 ἀβελ-
τερίαν FA cf. § 98 17 φήσει SV mg.: φησι VAY | δῶρα
λαβεῖν om. V del. Blass ἐν ἄλλῳι καὶ τίς μου καταμαρτυρεῖ
φήσει δῶρα λαβεῖν V mg. 17sq. τοῦτο... λαμπρόν del. Dobree
ut interpolata ex § 279 19 ἐστὶ ἀπάντων F¹ 20 χαριζόμενα
ἢ πεπεισμένα A 21 οἷπερ F¹ | σὺ post αὐτὰ A

πράγμασιν αὐτὸς ἀντίκα δὴ σὺ σαυτοῦ. ἀπόκριναι γὰρ
δεῦρ' ἀναστίας μοι. οὐ γὰρ δὴ δι' ἀπειρίαν γ' οὐ φήσεις
ἔχειν ὃ τι εἶπης· ὅς γὰρ ἀγῶνας καινοὺς ὥσπερ δράματα,
καὶ τούτους ἀμαρτύρους, πρὸς διαμεμετρομένην τὴν ἡμέ-
5 ραν αἰρεῖς διώκων, δῆλον ὅτι πάνδεινος εἶ τις.

Πολλῶν τοίνυν καὶ δεινῶν ὄντων τῶν πεπραγμένων 121
Αἰσχίνη τουτῷ καὶ πολλὴν κακίαν ἔχόντων, ὥς καὶ ὑμῖν
οἶομαι δοκεῖν, οὐδέν ἐστιν οὗ μέλλω λέγειν, ὥς ἐγὼ
κρίνω, δεινότερον, οὐδ' ὃ τι μᾶλλον ἐπ' αὐτοφώρῳ δε-
10 δωροδοκῆκότ' αὐτὸν καὶ πεπρακότα πάντ' ἐξελέγξει. ἐπειδὴ
γὰρ ἀπεστέλλετ' αὐθις αὖ τὸ τρίτον τοὺς πρέσβεις ὥς
τὸν Φίλιππον, ἐπὶ ταῖς καλαῖς καὶ μεγάλαις ἐλπίσι τανύ-
ταις αἷς οὗτος ὑπέσχητο, ἐχειροτονήσατε καὶ τοῦτον κάμῃ
καὶ τῶν ἄλλων τοὺς πλείστους τοὺς αὐτούς. ἐγὼ μὲν δὴ 122
15 παρελθὼν ἐξωμοσάμην εὐθέως, καὶ θορυβούντων τινῶν
καὶ κελεύνοντων βαδίζειν οὐκ ἂν ἔφην ἐλθεῖν· οὗτος δ'
ἐκεχειροτόνητο. ἐπειδὴ δ' ἀνέστη μετὰ ταῦθ' ἡ ἐκκλησία,
συνελθόντες ἐβουλεύονθ' οὔτοι τίς αὐτοῦ καταλείψου-
σιν. ἔτι γὰρ τῶν πραγμάτων ὄντων μετεώρων καὶ τοῦ
20 μέλλοντος ἀδήλου, σύλλογοι καὶ λόγοι παντοδαποὶ κατὰ
τὴν ἀγορὰν ἐρίγνοντο τότε· ἐφοβοῦντο δὴ μὴ σύγκλη- 123
τος ἐκκλησία γένοιτ' ἐξαίφνης, εἴτ' ἀκούσαντες ὑμεῖς

1 δὴ μάλα γρ. S^a γρ. Q | σαυτοῦ καταμαρτυρήσεις γρ. S^a VAY
2 ἀναστίας] secl. Blass παρελθὼν Harpocr. s. v. ἀπόκρισις | γε om.
Hermog. III 152 W. (177, 21 R.) cod. P 3 ἀγῶνας cf. Hermog. III
103 W. (131, 15 R.) 4 μεμετρομένην A | ἡμετέραν A¹ 5 αἰρεῖς
S¹ Q αἰρεῖς S² αἰρεῖς FA¹ Y¹ 6 τῶν om. S 7 τουτῷ Dindorf:
τούτῳ SVAY 8 οἶμαι VAY 9 αὐτοφώρῳ S¹ | δεδωρο-
δόκητ' Y¹ 10 καὶ πεπρακότα om. A, πάντα ante αὐτὸν posito
11 ἀπεστέλλετ' SAY: ἀπεστείλατ' V 13 ὑπέσχητο SY: ὑπέσχετο
A ὑπισχνεῖτο V 14 τοὺς αὐτούς om. A 15 ἐξωμοσάμην γρ. S^a VAY:
ἐξομολογησάμην S 16 ἐλθεῖν S: ἀπελθεῖν S corr. VAY 22 γέ-
νηται A

ἐμοῦ τάλληθῃ ψηφίσαισθε τι τῶν δεόντων ὑπὲρ τῶν Φω-
 κέων, καὶ τὰ πράγματ' ἐκφύγοι τὸν Φίλιππον. εἰ γὰρ
 ἐψηφίσασθε μόνον | καὶ μικρὰν ὑπέφηνάτ' ἐλπίδ' ἦντιν- 379
 οὔν αὐτοῖς, ἐσώθησαν ἄν. οὐ γὰρ ἐνῆν [οὐκ ἐνῆν] μὴ
 παρακρουσθέντων ὑμῶν μείναι Φίλιππον. οὔτε γὰρ σίτος 5
 ἦν ἐν τῇ χώρᾳ, ἀσπύρῳ διὰ τὸν πόλεμον γεγονυῖα, οὔθ'
 ἡ σιτοπομπία δυνατὴ τριήρων οὐσῶν ὑμετέρων ἐκεῖ καὶ
 τῆς θαλάττης κρατουσῶν, αἷ τε πόλεις πολλὰ καὶ χαλε-
 παὶ λαβεῖν αἱ τῶν Φωκέων, μὴ οὐ χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ.
 εἰ γὰρ ἐν ἡμέρᾳ πόλιν ἦρει, δύο καὶ εἴκοσιν εἰσιν ἀριθμῷ. 10
 124 διὰ δὲ ταῦτα πάντα, ἵνα μηδὲν μεταθῇσθ' ὧν ἐξηπάτη-
 σθε, τοῦτον αὐτοῦ κατέλιπον. ἐξομόσασθαι μὲν δὲ μὴ
 μετ' αἰτίας τινὸς δεινὸν ἦν καὶ ὑποψία μεγάλη· „τί λέ-
 γεις; ἐπὶ τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτ' ἀγαθὰ οὐχὶ βαδίζεις
 ἀπαγγέλλας οὐδὲ πρεσβεύεις;“ ἔδει δὲ μένειν. πῶς οὖν; 15
 ἀρρωστεῖν προφασίζεται, καὶ λαβὼν Ἐξήκεστον τὸν ἱατρὸν
 ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ προσελθὼν τῇ βουλῇ ἐξώμοσεν ἀρρω-
 125 στεῖν τουτονὶ καὶ αὐτὸς ἐχειροτονήθη. ἐπειδὴ δ' ἀπωλώ-
 λεσαν οἱ Φωκεῖς ὕστερον ἡμέραις πέντ' ἢ ἑξ, καὶ τέλος
 εἶχε τὸ μίσθωμ' ὥσπερ ἂν ἄλλο τι τούτῳ, καὶ ὁ Δερκύ- 20
 λος ἐκ τῆς Χαλκίδος ἦκεν ἀναστρέψας καὶ ἀπήγγειλεν
 ὑμῖν ἐκκλησιάζουσιν ἐν Πειραιεῖ, ὅτι Φωκεῖς ἀπολώλασι,

1 ψηφίσαισθε S¹F¹Y corr.: ψηφίσθησθε S corr. F corr. QY¹:
 ψηφίσασθε A 2 ἐκφύγοι S corr. VAY corr.: ἐκφεύγη(?) S¹ (οἱ
 in erasis) ἐκφεύγοι Y¹ cf. XVIII 33 3 ἀπεφήνατ' Y¹ 4 οὐκ ἐνῆν
 om. S text. add. γρ. S^a 5 μείναι SA: μείναι τι VY 6 ἐνῆν V
 7 δυνατὴ γρ. S^aVAY: δυναται S text. 8 κρατούντων ὑμῶν
 γρ. S^a γρ. Q 9 οὐ om. S¹ (add. ant. m.) 11 μεταθῇσθε VAY
 μεταθῆσθε S μεταθοῖσθε Schaefer 12 κατέλειπον Blass | ἐξο-
 μόσασθε S 14 τοσαῦτα VY cf. § 19 | βαδίζειν A³ 15 ἀπαγ-
 γείλας om. F¹ add. ead.; ex ὁ(?)πήγγειλας corr. A³ 17 ἀδελφὸς Q:
 ἀδελφος SA ἀδελφὸς FY | ἐξώμοσεν S: ἐξωμόσατο γρ. S^aVAY
 18 δ' om. Q 20 τούτῳ] ωι in ras. Y | δερκύλλος A 22 ἡμῖν A

- καὶ ὑμεῖς ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ταῦτ' ἀκούσαντες εἰκότως
 κάκелейς συνήχθεσθε καὶ ἑαυτοῖς ἐξέπληλχθε, καὶ παῖδας
 καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν κατακομίζειν ἐψηφίξεσθε καὶ
 τὰ φρούρι' ἐπισκευάζειν καὶ τὸν Πειραιᾶ τειχίζειν καὶ
 5 τὰ Ἡράκλει' ἐν ἄστει θύειν—ἐπειδὴ ταῦτ' ἦν καὶ τοι- 126
 380 αὐτὴ ταραχὴ καὶ τοιοῦτος θόρυβος περὶ ρειστικήκει τὴν
 πόλιν, τηνικαῦθ' ὁ σοφὸς καὶ δεινὸς οὗτος καὶ εὐφρωνος,
 οὔτε βουλῆς οὔτε δήμου χειροτονήσαντος αὐτόν, ὥχeto
 πρεσβεύων ὡς τὸν ταῦτα πεποιηκότα, οὔτε τὴν ἀρρωστίαν
 10 ἐφ' ἣ τότε' ἐξωμόσαθ' ὑπολογισάμενος, οὐθ' ὅτι πρεσβε-
 τῆς ἄλλος ἦρητ' ἀνθ' αὐτοῦ, οὐθ' ὅτι τῶν τοιούτων ὁ
 νόμος θάνατον τὴν ζημίαν εἶναι κελεύει, οὐθ' ὅτι πάν- 127
 δεινὸν ἐστὶν ἀπηγγελκόθ' ὡς ἐπικεκῆρυκται χρήματ' αὐτῷ
 ἐν Θήβαις, ἐπειδὴ Θηβαῖοι πρὸς τῷ τὴν Βοιωτίαν ἄπασαν
 15 ἔχειν καὶ τῆς Φωκίαν χώρας ἐγκρατεῖς γεγόνασιν, τηνι-
 καῦτ' εἰς μέσας τὰς Θήβας καὶ τὸ τῶν Θηβαίων στρατό-
 πεδον βαδίζειν· ἀλλ' οὕτως ἔκφρων ἦν καὶ ὄλος πρὸς
 τῷ λήμματι καὶ τῷ δωροδοκήματι, ὥστε πάντα ταῦτ' ἀνε-
 λὼν καὶ παριδὼν ὥχeto.
- 20 Καὶ τοιούτου τοῦ πράγματος ὄντος, ἔτι πολλῷ δεινό- 128
 τερ' ἐστὶν ἃ ἐκεῖσ' ἐλθὼν διεπράξατο. ἀπάντων γὰρ
 ὑμῶν τουτωνὶ καὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων οὕτω δεινὰ καὶ

1 τοῦτ' A 2 ἑαυτοῖς S γρ. F Y: αὐτοὶ VA 5 ταῦτ'] τοιαύτη
 Y¹ corr. ead. ταῦτ' ἦν καὶ om. A | τοιαύτη SQA: τοσαύτη FY τη-
 λικαύτη γρ. S¹ γρ. Q 6 τοιοῦτος] τοσοῦτος γρ. S¹ FY 7 σοφὸς
 καὶ δεινὸς οὗτος SY: δεινὸς καὶ σοφὸς οὗτος V σοφὸς οὗτος
 καὶ δεινὸς A σοφὸς καὶ suspectum cf. Bekkeri An. Gr. 234, 25
 δεινός ... σοφός 10 ἦ] ἦν γρ. Q | τότε'] ταῦτα F | ἐξωμόσαθ'
 S¹ 11 ηρηται ut vid. S¹ ἦρετο A | ἀντ' αὐτοῦ VA 12 οὐδ' A
 17 οὗτος S | ἦν ἔκφρων A | ὄλος Y 18 καὶ τῷ δωροδοκήματι om.
 A del. Reiske | ἅπαντα A 20 τοῦ om. V (habet γρ. Q) | πολλῷ
 om. A 22 τουτωνὶ SF ing. γρ. Q AY: om. V text.

σχέτι· ἡγουμένων τοὺς ταλαιπώρους πάσχειν Φωκέας, ὥστε μήτε τοὺς ἐκ τῆς βουλῆς θεωροὺς μήτε τοὺς δεσμοθέτας εἰς τὰ Πύθια πέμψαι, ἀλλ' ἀποστῆναι τῆς πατρίου θεωρίας, οὗτος εἰς τὰ πινύκια τῶν πραγμάτων καὶ τοῦ πολέμου, ἃ Θηβαῖοι καὶ Φίλιππος ἔθνου, εἰσιῖτ' ἐλθὼν καὶ σπονδῶν μετεῖχε καὶ εὐχῶν, ἃς ἐπὶ τοῖς τῶν συμμάχων τῶν ὑμετέρων τεύχεσι καὶ χώρᾳ καὶ ὅπλοις ἀπολωλόσιν ἦνχετ' ἐκεῖνος, καὶ συνεστεφανοῦτο καὶ συνεπαιώνιζεν Φίλιππῳ καὶ φιλοτησίας προῦπινεν.

- 129 Καὶ ταῦτ' οὐκ ἔνεστιν ἐμοὶ μὲν οὕτως, τούτῳ δ' ἄλλως 10
 πως εἰπεῖν· ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τῆς | ἐξωμοσίας ἐν τοῖς κοινοῖς 381
 τοῖς ὑμετέροισι γράμμασιν ἐν τῷ μητρώῳ ταῦτ' ἐστίν, ἐφ'
 οἷς δ' δημόσιος τέτακται, καὶ ψήφισμ' ἀντικρὺς περὶ τού-
 του τοῦ ὀνόματος γέγραπται· ὑπὲρ δ' ὧν ἐκεῖ διεπρά-
 ξατο, οἱ συμπρεσβεύοντες καὶ παρόντες καταμαρτυρή- 15
 σουσιν, οἵπερ ἐμοὶ ταῦτα διηγοῦντο· οὐ γὰρ' ἔγωγ' αὐ-
 130 τοῖς συνεπρέσβευσα, ἀλλ' ἐξωμοσάμην. Καὶ μοι λέγε τὸ
 ψήφισμα | καὶ τὰ γράμματα |, καὶ τοὺς μάρτυρας κάλει.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Τίνας οὖν εὐχὰς ὑπολαμβάνειτ' εὐχεσθαι τοῖς θεοῖς 20
 τὸν Φίλιππον, ὅτ' ἔσπενδεν, ἢ τοὺς Θηβαίους; ἅρ' οὐ
 κράτος πολέμου καὶ νίκην αὐτοῖς καὶ τοῖς συμμάχοις

1 πάσχειν] φάσκειν A 5 εἰσιῖτατο S¹ super ei scr. i S² 7 χώραις
 S corr. Y³ 8 ἦνχετο QA: εὐχετο SY ἦνχετο F | συνεπαιώνιζε A²
 9 προῦπινεν γρ. FY¹, cf. § 139 11 ἐξωμοσίας A 14 ἐκεῖ] ἐκεῖσε
 ἐλθὼν A ex § 128 15 συμπρεσβεύσαντες A | καταμαρτυροῦσιν A
 17 οὐ γὰρ in ras. 3 vel 4 litt. S¹ 17 συνεπρε σα sine ras. Q 18 καὶ
 τὰ γράμματα secl. Weil 19 titulos om. S spatio vacuo relicto |
 ΓΡΑΜΜΑΤΑ post ΨΗΦΙΣΜΑ add. A 20 sq. τὸν φίλιππον τοῖς
 θεοῖς A 22 κράτος καὶ νίκην πολέμου S¹ corr. lineolis appo-
 sitis cf. locos a Schneidewino ad Soph. El. 85 collectos

διδόναι καὶ τάναντία τοῖς τῶν Φωκέων; οὐκοῦν ταῦτα
συνηύχεθ' οὗτος καὶ κατηγάτο τῇ πατρίδι, ἃ νῦν εἰς κε-
φαλὴν ὑμᾶς αὐτῷ δεῖ τρέψαι.

Οὐκοῦν ὥχετο μὲν παρὰ τὸν νόμον, ὃς θάνατον κελεύει 131
5 τούτων τὴν ζημίαν εἶναι· ἐλθὼν δ' ἐκεῖσ' ἐτέρων θανά-
των ἄξια ποιδῶν πέφανται· τὰ δὲ πρόσθεν πεπραγμένα
καὶ πεπρεσβευμέν' ὑπὲρ τούτων ἀποκτείνειεν ἂν αὐτὸν
δικαίως. σκοπεῖτε τοίνυν τί ἔσται τίμημα, ὃ ταύτην ἔξει
τὴν ἀξίαν ὥστε τοσούτων πραγμάτων ἀξιόχρεων φαίνε-
10 σθαι. πῶς γὰρ οὐκ αἰσχροὺν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δημο- 132
σίᾳ μὲν ἅπαντας ὑμᾶς καὶ ὅλον τὸν δῆμον πᾶσι τοῖς πε-
πραγμένοις ἐκ τῆς εἰρήνης ἐπιτιμᾶν, καὶ μήτε τῶν ἐν
Ἀμφικτύοσι κοινωνεῖν ἐθέλειν, δυσκόλως τ' ἔχειν καὶ
ὑπόπτως πρὸς τὸν Φίλιππον, ὡς ἀσεβῶν καὶ δεινῶν ὄν-
382 των | τῶν πεπραγμένων καὶ οὔτε δικαίων οὔθ' ὑμῖν συμ-
16 φερόντων, εἰς δὲ τὸ δικαστήριον εἰσελθόντας τὰς ὑπὲρ
τούτων εὐθύνας δικάσοντας, ὅρκον ὑπὲρ τῆς πόλεως
ὁμωμοκότας, τὸν ἀπάντων τῶν κακῶν αἴτιον καὶ ὃν εἰ-
λήφατ' ἐπ' αὐτοφώρῳ τοιαῦτα πεποιηκότα, τοῦτον ἀφεί-
20 ναι; καὶ τίς οὐ δικαίως ὑμῖν ἐγκαλεῖ τῶν ἄλλων πολι- 133
τῶν, μᾶλλον δ' ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων, ὁρῶν Φιλίππῳ
μὲν ὑμᾶς ὀργιζομένους, ὃς ἐκ πολέμου ποιοῦμενος εἰρή-

1 τάναντία τούτων A 2 συνήχετο QA: συνευχετο SY συν-
ῆχετο F cf. § 128 6 δὲ πρόσθεν S γρ. Q: δ' ἐμπροσθεν VAY
7 ὑπὲρ τούτων del. Hirschig 8 τίμημα ἔσται V 9 πραγμάτων
S γρ. FY: ἀδικημάτων VA (ex § 116?) susp. Dobree, secl. Weil
10 ὧ om. A 11 ἅπασιν V 12 τῶν om. Y¹ 16 τὰς om. Y
17 καὶ ὅρκον S rec. Y καὶ τὸν ὅρκον V | τὸν ὑπὲρ VY 18 τὸν
ων Y¹ | τῶν om. Y 19 αὐτοφώρῳ SY¹ 20 δικαίως ἂν A
ἐγκαλεῖ Cobet: ἐγκαλέσει SVY ἐγκαλέσειε A cf. XXIII 123 21 ἄλλων
ἐλλήνων A 22 τὴν εἰρήνην V

νην παρὰ τῶν πωλούντων τὰς πράξεις ἔωνεῖτο, πράγμα πολλὴν συγγνώμην ἔχον διαπραττόμενος, τουτοῦ δ' ἀφιέντας, ὅς τὰ ὑμέτερ' οὕτως αἰσχροῶς ἀπέδοτο, τῶν νόμων τὰ ἔσχατα ταττόντων ἐπιτίμια, ἐάν τις ταῦτα ποιῇ;

- 134 Τάχα τοίνυν ἴσως καὶ τοιοῦτος ἦξει τις λόγος παρὰ 5
τούτων, ὥς ἀρχὴ γενήσεται πρὸς Φίλιππον ἔχθρας, εἰ
τῶν πρεσβευσάντων τὴν εἰρήνην καταψηφισθεῖ. ἐγὼ
δ', εἰ τοῦτ' ἔστιν ἀληθές, οὐκ ἔχω σκοπούμενος εὐρεῖν
ὅ τι μείζον τούτου κατηγορήσω. εἰ γὰρ ὁ τῆς εἰρήνης
χρήματ' ἀναλώσας ὥστε τυχεῖν, οὗτος οὕτω γέγονεν φο- 10
βερός καὶ μέγας, ὥστε τῶν ὀρκῶν καὶ τῶν δικαίων ἀμελή-
σαντας ὑμᾶς ἤδη τί Φίλιππῳ χαριεῖσθε σκοπεῖν, τί πα-
θόντες ἂν οἱ τούτων αἵτιοι τὴν προσήκουσαν δίκην
135 δεδωκότες εἶεν; οὐ μὴν ἄλλ' ὅτι καὶ φίλῃς ἀρχὴ συμ-
φερούσης ὑμῖν | οὕτω μᾶλλον ἐκ τῶν εἰκότων γενήσεται, καὶ 15
τοῦτ' οἶμαι δείξειν. εὖ γὰρ εἰδέναι χρὴ τοῦθ' ὅτι οὐ
καταφρονεῖ Φίλιππος ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῆς πόλεως
τῆς ὑμετέρας, οὐδ' ἀχρηστοτέ[ρους νομίσας] Θηβαίων ἐκεῖ- 383
νους εἴλετ' ἀνθ' ὑμῶν, ἀλλ' ὑπὸ τούτων ἐδιδάχθη καὶ
ταῦτ' ἤκουσεν, ἀ καὶ πρότερόν ποτ' εἶπον ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς 20
136 ἐν τῷ δήμῳ καὶ τούτων οὐδεὶς ἀντεῖπεν, ὥς ὁ μὲν δῆ-
μός ἐστιν ἀσταθμητότατον πράγμα τῶν πάντων καὶ ἀσυν-

1 ὦνεῖτο A 2 εἶχον S¹ 3 ἀφέντας A¹ 6 τῆς πρὸς VA 9 μείζων
S¹ τούτου μείζον V 10 τυχεῖν αὐτῆς Hermog. III 105 W. (139, 7 R.)
οὕτω πῶν VA Hermog. 11 ἀμελήσαντας V 12 χαριεῖσθαι F χαριεῖ-
σθαι Q Hermog. cod. P 15 ἡμῖν VA | οὕτω om. V 16 οἶμαι VA
18 ἡμετέρας A | post νομίσας add. ὑμᾶς F ἡμᾶς Q ante νομ. ἡμᾶς
Y² 22 ἐστὶν ὄχλος V Y ἐστ' ὄχλος A | πραγμάτων S¹ πραγμάτων
S² | ἀπάντων V | ἀσυνθετώτατον AY corr.; γρ. ἀλλ' ἀσυνθετώτα-
τον F γρ. ἐν ἄλλῳ ἀσυνθετώτατον Q, Harpocr.: ἀσυνετώτατον SV
text. Y¹

θετώτατον, ὥσπερ ἐν θαλάττῃ κῦμ' ἀκατάστατον, ὡς ἂν
 τύχῃ κινούμενον. ὁ μὲν ἦλθεν, ὁ δ' ἀπῆλθεν· μέλει δ'
 οὐδενὶ τῶν κοινῶν, οὐδὲ μέμνηται. δεῖ δέ τινας φίλους
 ὑπάρχειν τοὺς ἕκαστα πράξοντας ἐν ὑμῖν αὐτῷ καὶ διοι-
 5 κήσοντας, οἷον αὐτὸς δὴ· κἄνπερ αὐτῷ τοῦτο κατασκευα-
 σθῇ, πᾶν ὃ τι ἂν βούληται παρ' ὑμῖν ῥαδίως διαπράξε-
 ται. εἰ μὲν οὖν ἤκουσεν οἶμαι τοὺς τότε ταῦτα πρὸς 137
 αὐτὸν εἰπόντας παραχρημα, ὡς δεῦρ' ἐπανῆλθον, ἀπο-
 τετυμπανισμένους, ἐποίησεν ἂν ταὐτὸ τῷ βασιλεῖ. τί δ'
 10 ἦν ὃ ἐκεῖνος ἐποίησεν; ἑξαπατηθεὶς ὑπὸ Τιμαγόρου καὶ
 τετταράκοντα τάλαντα, ὡς λέγεται, δεδοκὼς αὐτῷ, ἐπειδὴ
 παρ' ὑμῖν ἐπύθετ' αὐτὸν τεθνεῶτα καὶ οὐδὲ τοῦ ζῆν
 ὄντα κύριον αὐτῷ βεβαιῶσαι, μή τί γ' ἂ ἐκεῖνῳ τόθ'
 ὑπέσχετο πρᾶξαι, ἔγνω τὴν τιμὴν οὐχὶ τῷ κυρίῳ τῶν
 15 πραγμάτων δεδοκὼς. καὶ γάρ τοι πρῶτον μὲν Ἀμφίπολιν
 πάλιν ὑμετέραν [δούλην] κατέπεμψεν, ἣν τότε σύμμαχον
 αὐτοῦ καὶ φίλην ἔγραψεν· εἴτ' οὐδενὶ πάποι' ἔδωκεν
 χρήματα τοῦ λοιποῦ. ταὐτὸ τοῖνον τοῦτ' ἂν ἐποίησε Φί- 138
 λιππος, εἴ τινα τούτων εἶδε δίκην δόντα, καὶ νῦν, ἂν

1 κῦμα Felicianus, cf. Appian. b. c. III 20 ὁ δὲ δῆμός ἐστιν, ὥσπερ
 καὶ σὺ τῶν Ἑλληνικῶν ἀρετιδίδακτος ὦν ἔμαθες, ἀστάθμητον ὥσπερ
 ἐν θαλάσσῃ κῦμα κινούμενον· ὁ μὲν ἦλθεν, ὁ δ' ἀπῆλθεν (v. et.
 Hom. B 394 sq.): πνεῦμ' SVAY Aristid. IX 352 W. πνεύματι κῦμα
 Shilleto praeunte Schaefero | ἀκαταστάτω (post πνεύματι κῦμ')
 Herwerden 2 κινούμενον F¹ A Appian.: κινούμενος SF rec. Q Y |
 ὁ μὲν om. S¹ fort. recte 3 ἀλλ' ante οὐδὲ add. F corr. γρ. Q Y
 4 παρ' ὑμῖν οὕτω A 5 οἷον αὐτὸς δὴ SVY: ὃ τι ἂν αὐτῷ
 δοκῇ A | κατεσκευασθῇ A 7 ταῦτα om. Y 8 ἀποτετυμπανι-
 σμένους Q Y¹ 11 τεττεράκοντα Q 13 ἐαυτῷ V | γ' ἂ S corr.
 VAY: γὰρ S¹ 14 ὑπέσχετο Y 16 πάλιν F¹ QA¹ Y: πόλιν
 SF corr. A corr. Tiberius VIII 557, Eustathius ad II. B 756 | δο-
 λην del. Funkhaenel | κατέπεμψεν S: κατέστησεν γρ. S^d VAY
 17 οὐδενὶ] ι in ras. S 18 ὁ φίλιππος A (non F¹ ubi ν eras.)
 19 διδόντα VA

ἴδῃ, ποιήσῃ. ἐπειδὴν δ' ἀκούῃ λέγοντας, εὐδοκιμοῦντας
ἐν ὑμῖν, ἑτέρους κρίνοντας, τί καὶ ποιή|σῃ; ζητῇ πόλλ' 384
ἀναλίσκειν, ἐξὸν ἐλάττω, καὶ πάντας θεραπεύειν βούλη-
ται, δὴ ἢ τρεῖς ἐξόν; μαλνοιτο μέντ' αὖν. οὐδὲ γὰρ τὴν
τῶν Θηβαίων πόλιν εἴλετο δημοσίᾳ ποιεῖν ὁ Φίλιππος 5
εὔ, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλ' ὑπὸ τῶν πρέσβων ἐπέσθη.
139 ὅν δὲ τρόπον, φράσω πρὸς ὑμᾶς ἐγώ. ἤλθον ὡς αὐτὸν
πρέσβεις ἐκ Θηβῶν ὅτεπερ καὶ παρ' ὑμῶν ἡμεῖς ἤμεν
ἐκεῖ. τούτοις χρήματ' ἐκείνος ἐβούλετο δοῦναι, καὶ πάννυ
γ', ὡς ἔφασαν, πολλά. οὐκ ἐδέξαντ' οὐδ' ἔλαβον ταῦθ' 10
οἱ τῶν Θηβαίων πρέσβεις. μετὰ ταῦτ' ἐν θυσίᾳ τινὶ καὶ
δείπνῳ πίνων καὶ φιλανθρωπευόμενος πρὸς αὐτοὺς ὁ
Φίλιππος ἄλλα τε δὴ πολλά, οἷον αἰχμάλωτα καὶ τοιαῦ-
τα, καὶ τελευτῶν ἐκπώματ' ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ προῦπινεν
αὐτοῖς. πάντα ταῦτ' ἐκείνοι διεωθοῦντο καὶ οὐδαμῇ 15
140 προΐενθ' αὐτούς. τελευτῶν δὲ Φίλων, εἷς τῶν πρέσβων,
εἶπεν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι λόγον οὐχ ὑπὲρ Θηβαίων ἀλλ'
ὑπὲρ ὑμῶν ἄξιον εἰρησθαι. ἔφη γὰρ τὸν Φίλιππον ὁρῶν
καὶ μεγαλοψύχως καὶ φιλανθρωπῶς ἔχοντα πρὸς αὐτοὺς
ἡδεσθαι καὶ χαίρειν· αὐτοὶ μὲν οὖν ὑπάρχειν αὐτῷ φίλοι 20
καὶ ξένοι καὶ ἄνευ τῶν δώρων τούτων, εἷς δὲ τὰ τῆς πό-
λεως πρᾶγματ', ἐν οἷς ἦν τότε, τὴν φιλανθρωπίαν αὐτὸν
ἡξίουν ταύτην προσθέντ' ἄξιόν τι καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν

1 ἴδῃ γρ. QY: εἰδῇ S εἰδῇ FA εἴδῃ Q | ἀκούσῃ VY 2 ποιήσῃ·
ζητῇ S γρ. Q: ποιῆσαι ζητῇ F (εἰ in mg.) QAY (ζητῇ) 3 βούλη-
ται om. Vind. 4, del. Weidner 7 ἐγώ om. A 7 sq. ἤκον
πρὸς αὐτὸν ἐκ Θηβῶν ὅτε περ A 8 ἐξ αθηῶν S¹ corr. ead. m.
9 ἐβούλετο F 11 καὶ δείπνῳ om. A 13 τὰ τοιαῦτα VA
14 προῦπινεν F rec. cf. § 128 15 ταῦτα πάντα VA | διω-
θοῦντο A 16 προσίεντο ut vid. A¹ | αὐτοὺς S¹: ἐαυτοὺς
S corr. (pr. m. teste Dindorfio) VAY 17 λόγον δν F¹ Q | Θηβῶν A
19 prius καὶ om. V 21 καὶ ante ξένοι om. F¹ 23 εαυτοῦ A

Θηβαίων *πραῖσαι*, καὶ ὅλην τε τὴν πόλιν οὕτω καὶ σφείς
 ὠμολόγουν ὑπάρχειν αὐτῇ. καὶ γάρ τοι σκέψασθε, τί τοῖς 141
 Θηβαίοις γέγονεν ἐκ τούτων καὶ τί συμβέβηκεν, καὶ θεά-
 σασθ' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας, ἥλικον ἐστὶ τὸ μὴ πωλεῖν
 5 τὰ τῆς πόλεως. πρῶτον μὲν τοίνυν εἰρήνην γέγονεν αὐ-
 385 τοῖς πονοῦσι καὶ ταλαιπωρουμένοις ἤδη τῷ πολέμῳ καὶ
 ἡττωμένοις, εἴτα τῶν ἐχθρῶν Φωκέων ἄρδην ὄλεθρος
 καὶ ὅλων τῶν τειχῶν καὶ τῶν πόλεων ἀναίρεσις. ἄρα
 καὶ μόνα ταῦτα; οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἔτι πρὸς τούτοις Ὅρχο-
 10 μενός, Κορώνεια, Κορσιαί, τὸ Τιλφωσ σαῖον, τῆς τῶν Φω-
 κέων χώρας ὀπόσῃν βούλονται. τοῖς μὲν δὴ Θηβαίοις 142
 ταῦτ' ἐκ τῆς εἰρήνης γέγονεν, ὧν οὐδ' ἂν ἠϋξάντο δῆ-
 που μελίζονα· τοῖς δὲ πρέσβεσι τοῖς τῶν Θηβαίων τί; οὐ-
 δὲν πλὴν τὸ τούτων αἰτίοις γεγενῆσθαι τῇ πατρίδι· τοῦτο
 15 δὲ καλὸν ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ σεμνὸν εἰς ἀρετῆς λό-
 γον καὶ δόξης, ἣν οὗτοι χρημάτων ἀπέδοντο. ἀντιθῶμεν
 δὴ τί τῇ τῶν Ἀθηναίων πόλει γέγονεν ἐκ τῆς εἰρήνης,
 καὶ τί τοῖς πρέσβεσι τοῖς τῶν Ἀθηναίων, καὶ θεωρεῖτ'
 εἰ παραπλήσια τῇ πόλει καὶ τούτοις αὐτοῖς. τῇ πόλει μὲν 143
 20 τοίνυν ἀφεστηκέναι μὲν ἀπάντων καὶ τῶν κτημάτων καὶ
 τῶν συμμάχων, ὁμομοκέναι δὲ Φιλίππῳ, καὶ ἄλλος τις

1 δὲ F δὲ Q | σφᾶς S corr. VAY 2 ὑπάρχειν A | σκεψα-
 σθαι S 3 τί ἡμῖν A 5 πόλεως πράγματα VY 7 Φωκέων
 del. Cobet 8 ἀναίρεσις S 9 πρὸς] πρ in ras. A 10 κορω-
 νια S | κορσιαί AY Harpocr.: κορσιαί V κορσια S | τιλφωσσαῖον
 Y: τιλφωσσαιον SF mg. τιλφώσσαιον Harpocr. τιλφωσαῖον A
 τιλφώσαιον V | τῶν om. V (habet γε. Q) 11 ὀπόσῃν βούλον-
 ται S γε. QY: ὅσῃν ἐβούλοντο VA (ἡβ-) | δὴ om. A 12 εϋξάντο
 SY: εϋξαιντο VA cf. Isocr. VIII 127 13 Θηβαίων] ἀθηναίων
 corr. A² 15 δὲ] δὴ F¹Q 17 τι s. v. A² 17 et 18 Ἀθηναίων]
 α in ras. A² non fuisse Θηβαίων videtur, nam litterae α loco fuit
 littera nec ν litt. est in ras.; corrector mutare paravit, sed in-
 tellecto errore pristina restituit 21 καὶ A | τις ἄλλος V

- ἴη ποτ' ἐπ' αὐτὰ βουλόμενος σῶζειν, ὑμᾶς κωλύσειν καὶ
τὸν μὲν ὑμῖν βουλόμενον παραδοῦναι ἐχθρὸν ἡγήσεσθαι
καὶ πολέμιον, τὸν δ' ἀπεστερηκότα σύμμαχον καὶ φίλον.
144 ταῦτα γὰρ ἐσθ' ἃ συνείπε μὲν Αἰσχίνης οὕτως, ἔγραψε
δ' ὁ τούτου συνεργὸς Φιλοκράτης· καὶ κρατοῦντος ἐμοῦ 5
τὴν προτέραν ἡμέραν καὶ πεπεικότος ὑμᾶς τὸ τῶν συμ-
μάχων δόγμα κυρῶσαι καὶ καλέσαι τοὺς πρέσβεις τοὺς
τοῦ Φιλίππου, ἐκκρούσας οὗτος εἰς τὴν ὑστεραίαν τὴν
Φιλοκράτους γνώμην ἐπεισεν ἐλέσθαι, ἐν ᾗ καὶ ταῦτα
καὶ πόλλ' ἄλλ' ἔτι τούτων δεινότερ' ἐστὶν γεγραμμένα. 10
145 τῇ μὲν δὴ πόλει ταῦτ' ἐκ τῆς εἰρήνης γέγονεν, ὧν οὐδ' 386
εὐρεῖν αἰσχρὸν ῥάδιον· τοῖς δὲ πρέσβεσιν τί τοῖς ταῦτα
πράξασιν; τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ πάνθ', ὅς' ἐοράκαθ' ὑμεῖς,
οἰκίας, ξύλα, πυρούς, ἄλλ' ἐν τῇ τῶν ἀπολωλότων συμ-
μάχων χώρα κτήματα καὶ γεωργίαι παμπληθεῖς, Φιλο- 15
κράτει μὲν τάλαντον ἔχουσαι πρόσοδον, τουτῶι δ' Αἰ-
146 σκίνη τριάκοντα μνᾶς. καίτοι πῶς οὐ δεινὸν ὧ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι καὶ σχέτλιον τὰς τῶν ὑμετέρων συμμάχων
συμφορὰς προσόδους τοῖς πρέσβεσι τοῖς ὑμετέροις γε-
γενῆσθαι, καὶ τὴν αὐτὴν εἰρήνην τῇ μὲν ἐκπεμφάσῃ πό- 20
λει τῶν συμμάχων ὕλεθρον, τῶν δὲ κτημάτων ἀπόστασιν,
ἀντὶ δὲ δόξης αἰσχύνῃ γεγενῆσθαι, τῶν δὲ πρέσβεων
τοῖς κατὰ τῆς πόλεως ταῦτα πράξασιν προσόδους, εὐπο-

1 ἡμᾶς A | κωλύσειν SVAY rec. mg.: κωλύειν γρ. QY text.
2 ὑμῖν vulgo: ἡμῖν SVAY | ἡγήσεσθαι F¹QA 4 ἐσθ' A³:
εἶθ' A¹ ἐστὶν SVY 7 alterum τοὺς om. A 9 ἐπεισεν ὑμᾶς A
10 ἄλλ' om. A | τούτων δεινὰ ἐνεστὶν A 14 ἄλλ' ἄλλ' & Y rec.
mg. 16 τουτῶι Blass: τούτωι SVAY | Αἰσκήνη secl. Weil
18 ὑμετέρων A 19 ὑμετέροις A 21 τῶν μὲν VAY 22 γεγε-
νησθαι susp. Schaefer; post γεγενῆσθαι add. καὶ τὴν αὐτὴν εἰρή-
νην S¹ (ex v. 20) hamulis notata | τῶν δὲ πρέσβεων S: τοῖς δὲ
πρέσβεσι VAY

ρίας, κτήματα, πλοῦτον ἀντὶ τῶν ἐσχάτων ἀποριῶν εἰργάσθαι; ἀλλὰ μὴν ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς Ὀλυνθίους μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

5 Οὐ τοίνυν θανατάσαιμ' ἂν εἰ καὶ τοιοῦτό τι τολμήσει 147
λέγειν, ὥς οὐκ ἦν καλὴν οὐδ' οἷαν ἡξίουν ἐγὼ τὴν εἰρή-
νην ποιήσασθαι, κακῶς τῷ πολέμῳ τῶν στρατηγῶν κε-
χρημένων. ἂν δὴ ταῦτα λέγῃ, πρὸς θεῶν ἐρωτήσατ' αὐτὸν
μемνημένοι, πότερον ἐξ ἐτέρας τινὸς ὥχετο πρεσβεύων
10 πόλεως ἢ ταύτης αὐτῆς. εἰ μὲν γὰρ ἐξ ἐτέρας, ἦν κε-
κρατηκέναι τε τῷ πολέμῳ φήσει καὶ χρηστοὺς ἔχειν στρα-
τηγούς, εἰκότως χρήματ' εἵληφεν· εἰ δ' ἐκ ταύτης αὐτῆς,
τίνος ἔνεκ' ἐφ' οἷς ἢ πέμψασα πόλις τῶν αὐτῆς ἀπέστη,
387 ἐπὶ τούτοις οὗτος ὁωρεῖας προσλαβὼν φαίνεται; | τῶν
15 γὰρ αὐτῶν ἔδει τὴν τε πέμψασαν πόλιν τυγχάνειν καὶ
τοὺς ἐκ ταύτης πρέσβεις, εἵπερ τι τῶν δικαίων ἐρίγνετο.
ἔτι τοίνυν ἀκείνο σκέψασθ' ὧ ἄνδρες δικασταί. πότερ' 148
οἴεσθε πλεον Φωκέας Θηβαίων ἢ Φίλιππον ὑμῶν κρα-
τεῖν τῷ πολέμῳ; ἐγὼ μὲν γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι Φωκεῖς Θη-
20 βαίων. εἰχὼν γ' Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν καὶ τὸ Τιλ-

2 μοι τούτων VA 3 Ὀλυνθίων A 4 titulum om. S spatio vacuo relicto 5 τοιοῦτόν QA 6 καλὴν AY rec. mg.: καλὴ SVY text. 9 τινὸς om. A 10 αὐτῆς S corr. (της punctis del.) VA: τῆς αὐτῆς S¹Y | ἐξ] καὶ A 11 τε om. V | τοὺς στρατηγούς F 12 ταύτης γρ. S¹VA: τῆς S γρ. FY | αὐτῆς del. Dobree 13 ante ἐφ' ras. 6 litt. Q | πόλις] ι in ras. S (fuit υ) | ἐαυτῆς A 14 ὁωρεας SA: δῶρα VY 16 post ἐρίγνετο in A legitur νῦν δὲ ἢ μὲν πόλις τῶν αὐτῆς ἀφίστηκεν. οὗτος δὲ χρήματα εἵληφεν 17 δικασταί S γρ. QY: ἀθηναῖοι VA | πότερον A 18 φωκέας πλεον Y | Φωκέας Θηβαίων] φωκείων Q 19 εὖ om. A 20 γε S: γὰρ VY μὲν γε A | κορωνειαν S¹ | Τίλφωσσάιον] cum una sibila omnes praeter Y

- φωσσαῖον, καὶ τοὺς ἐν Νέωσιν ἀπειλήφεσαν αὐτῶν, καὶ
 ἔβδομήκοντα καὶ διακοσίους ἀπεκτόνεσαν ἐπὶ τῷ Ἡδυ-
 λείῳ, καὶ τρόπαιον εἰστήκει, καὶ ἱποκράτουν, καὶ κακῶν
 149 Ἰλιάς περιειστήκει Θηβαίους. ὑμῖν δὲ τοιοῦτο μὲν οὐδὲν
 οὔτ' ἦν μήτε γένοιτο τοῦ λοιποῦ, τοῦτο δ' ἦν τὸ δεινό- 5
 τατον τοῦ πρὸς Φίλιππον πολέμου· οὐκ ἐδύνασθε κακῶς
 ἡλίκ' ἐβούλεσθε ποιεῖν ἐκείνων· τοῦ δὲ μὴ πάσχειν αὐ-
 τοὶ πᾶσαν ἄδειαν ἤγετε. τί ποτ' οὖν ἐκ τῆς αὐτῆς εἰρή-
 νης τοῖς μὲν Θηβαίοις, τοῖς τοσοῦτο κρατουμένοις τῷ
 πολέμῳ, καὶ τὰ ἐαυτῶν κομίσασθαι καὶ τὰ τῶν ἐχθρῶν 10
 προσλαβεῖν γέγονεν, τοῖς δ' Ἀθηναίοις ὑμῖν, καὶ ἂ τῷ
 πολέμῳ διεσῶξετο, ταῦτ' ἐπὶ τῆς εἰρήνης ἀπολωλεκέναι;
 ὅτι τὰ κείνων μὲν οὐκ ἀπέδονθ' οἱ πρέσβεις, τὰ δ' ὑμέ-
 τερ' οὗτοι πεπράκασιν. ἀλλὰ νῆ Δία τοὺς συμμάχους
 ἀπειρηκέναι φήσει τῷ πολέμῳ.... ὅτι γὰρ ταῦθ' οὕτω 15
 πέπρακται, καὶ ἐκ τῶν ἐπιλοιπῶν ἔτι μᾶλλον εἴσεσθε.
- 150 Ἐπειδὴ γὰρ ἡ μὲν εἰρήνη τέλος εἶχεν αὕτη, ἡ τοῦ
 Φιλοκράτους, ἣ συνείπεν οὗτος, οἱ δὲ πρέσβεις ἀπῆρ-
 κεσαν οἱ τοῦ Φιλίππου | λαβόντες τοὺς ὅρκους (καὶ μέχρι 388
 τούτου γ' οὐδὲν ἀνήκεστον ἦν τῶν πεπραγμένων, ἀλλ' 20
 αἰσχροὶ μὲν ἡ εἰρήνη καὶ ἀναξία τῆς πόλεως, ἀντὶ δὲ τού-
 των δὴ τὰ θανατάσι' ἀγάθ' ἡμῖν ἔμελλεν εἴσεσθαι), ἤξιουν

1 Νέωσιν] νεωσινας A | εἰλήφεσαν A¹ corr. A² | αὐτῶν] ω in
 ras. S 2 ἀπεκτόνεσαν S 4 περιειστήκει A¹ | τοιοῦτον F¹ Q | οὐδὲν
 om. F 6 ἡδύνασθε A 7 ἡλικά S: ἡνικά VAY 9 τοῖς post Θηβαίοις
 om. A | τοσοῦτοι F¹ τοσοῦτον A 11 δ' om. S¹ add. S¹(?) 13 τὰ μὲν
 ἐκείνων A | ὑμέτερα A 14 sq. ἀλλὰ νῆ Δία ... πολέμῳ del.
 Markland, minoribus litteris exprimenda curavit Blass, „cum alius
 recensionis reliquiae esse possint“, lacunam post Wolfium indi-
 cavit Voemel 15 φήσει S γρ. VY: φησι V text. A 16 ὑπο-
 λοιπῶν A 17 αὐτῇ F αὐτῇ A 20 γ' om. A 22 δὴ om. A |
 ἤμελλεν ἡμῖν ἀγαθὰ A

ὑμᾶς ἐγὼ καὶ τούτοις ἔλεγον πλεῖν τὴν ταχίστην ἐφ'
 Ἑλλησπόντου, καὶ μὴ προέσθαι μηδ' ἑᾶσαι κατασχεῖν
 Φίλιππον μηδὲν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ τῶν ἐκεῖ χωρίων.
 ἦιδειν γὰρ ἀκριβῶς ὅτι πάνθ' ὅσ' ἂν ἐκ πολέμου γιγνο- 151
 5 μένης εἰρήνης προεθῇ, ταῦτα τοῖς ἀμελήσασιν ἀπόλλυ-
 ται· οὐδεὶς γὰρ πάποθ' ὑπὲρ τῶν ὄλων πεισθεὶς εἰρή-
 νην ἄγειν ὑπὲρ τῶν ἐγκαταλειφθέντων ἐξ ἀρχῆς ἠθέλη-
 σεν πολεμεῖν, ἀλλὰ ταῦθ' οἱ προλαβόντες ἔχουσιν. χωρὶς
 δὲ τούτων δυοῖν χρησίμοιν οὐ διαμαρτήσεσθαι τὴν πό-
 10 λιν ἡγούμην πλευσάντων ἡμῶν· ἢ γὰρ παρόντων καὶ
 κατὰ τὸ ψήφισμ' αὐτὸν ἐξορκωσάντων, ἃ μὲν εἰλήφει τῆς
 πόλεως, ἀποδώσειν, τῶν δὲ λοιπῶν ἀφῆξεσθαι, ἢ μὴ ποι- 152
 οῦντος ταῦτα ἀπαγγελεῖν ἡμᾶς εὐθέως δεῦρο, ὥστ' ἐν
 ἐκείνοις τοῖς πόρῳ καὶ ἐλάττοσι τὴν πλεονεξίαν καὶ τὴν
 15 ἀπιστίαν ἰδόντας ὑμᾶς περὶ τῶνδε τῶν ἐργῶν καὶ μει-
 ζόνων, λέγω δὲ Φωκέων καὶ Πυλῶν, οὐ προήσεσθαι· μὴ
 προλαβόντος δ' ἐκείνου ταῦτα μηδ' ὑμῶν ἐξαπατηθέν-
 των ἅπαντ' ἐν ἀσφαλεὶ τὰ πράγμαθ' ὑμῖν ἔσεσθαι, καὶ παρ'
 ἐκόντος ὑπάρξειν αὐτοῦ τὰ δίκαια. καὶ ταῦτ' εἰκότως 153
 20 οὕτως ὑπελάμβανον ἔξειν. εἰ γὰρ ἦσαν, ὥς ἦσαν τότε,
 Φωκεῖς σῶοι καὶ Πύλας εἶχον, ἐκεῖνος μὲν οὐδὲν ἂν |
 389 ὑμῖν εἶχεν ἀνατείνασθαι φοβερόν, δι' ὃ τῶν δικαίων ἂν

1 ὑμᾶς secl. Weil | καὶ τούτοις ἔλεγον del. Weidner recepta
 Feliciani mutatione ἡμᾶς, coll. § 154 | τὴν ἐφ' V 2 κατασχεῖν
 post μηδὲν v. 3 A 3 ἐκεῖ τι VY 5 μελήσασιν A¹ μελλή-
 σασιν A³ 7 καταληφθέντων F¹Q | ἠθέλησεν] ἐθέλησαι A
 10 ἡγούμην π in ras. maiore A¹ 11 τὸ add. A¹ s. v. | ὀρκωσάν-
 των A, cf. §§ 161, 278 | τῶν τῆς Y 12 ποιούντος] τοιοῦτος Y¹
 13 ante ταῦτα add. τούτου V ἐκείνου A 13 ἀπαγγελεῖν mg.
 Morelii: ἀπαγγέλλειν SAVY 15 ἰδόντας S γρ. FAY: εἰδότας
 F text. Q | ὥς ἡμᾶς A | τῶν om. Y¹ | τῶν μειζόνων V 18 α-
 σφαλεῖα S¹ ut vid. (α eras.) cf. § 262 | ὑμῖν om. A 21 οἱ φωκεῖς V
 21 sq. ὑμῖν οὐδὲν ἂν A 22 ἐπανατείνασθαι γρ. S^d γρ. V

VI 34 *τι παρείδετε· οὔτε γὰρ κατὰ γῆν παρελθὼν οὔτε ναυσὶ
 κρατήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν ἤξειν ἔμελλεν, ὑμεῖς δ' ἐκείνου
 παραχρῆμα, εἰ μὴ τὰ δίκαια ποιόη, κλείσειν τὰ ἐμπόρια,
 καὶ χρημάτων τ' ἐν σπάνει καὶ τῶν ἄλλων ἐν πολιορκίᾳ
 πάλιν αὐτὸν καταστήσειν, ὥστ' ἐκείνος ὁ δουλεύσων 5
 [ἔμελλεν] ἔσεσθαι τοῖς ἀπὸ τῆς εἰρήνης λυσιτελοῦσιν, οὐχ
 154 ὑμεῖς. καὶ ταῦθ' ὅτι οὐκ ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν νῦν
 πλάττομαι καὶ προσποιοῦμαι, ἀλλὰ τότε εὐθὺς ἐγνώκειν
 καὶ προεωρώμην ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τούτοις ἔλεγον, ἐκείθεν
 εἴσεσθε. ἐπειδὴ γὰρ ἐκκλησίᾳ μὲν οὐκέτ' ἦν ὑπόλοιπος 10
 οὐδεμία διὰ τὸ προκατακεχρησθαι, οὔτοι δ' οὐκ ἀπῆσαν,
 X VIII
 26 ἀλλ' αὐτοῦ διέτριβον, γράφω ψήφισμα βουλευσών, τὴν
 βουλὴν ποιήσαντος τοῦ δήμου κυρίαν, ἀπιέναι τοὺς πρέ-
 σβεις τὴν ταχίστην, τὸν δὲ στρατηγὸν Προξένον κομίζειν
 αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς τόπους ἐν οἷς ἂν ὄντα Φίλιππον πυν- 15
 θάνηται, γράψας ὥσπερ νῦν λέγω, τοῖς ῥήμασιν οὕτως
 ἄντικρυς. Καὶ μοι λέγε τοῦτο τὸ ψήφισμα λαβών.*

ΨΗΦΙΣΜΑ

155 *Ἐνθένδε μὲν τοίνυν αὐτοὺς ἐξήγαγον οὕτως ἄκοντας,
 ὥς καθαρῶς οἷς μετὰ ταῦτ' ἐποιοῦν εἴσεσθε. ἐπειδὴ δ' 20
 ἀφικόμεθ' εἰς Ὁρεὸν καὶ συνεμείξαμεν τῷ Προξένῳ,
 ἀμελήσαντες οὔτοι τοῦ πλείν καὶ τὰ προστεταγμένα πρᾶτ-
 τειν ἐπορεύοντο κύκλῳ, καὶ πρὶν εἰς Μακεδονίαν ἐλθεῖν,*

1 παρίδετε F¹QA | prius οὔτε] ουδε A 2 ἔμελλεν VY |
 ἡμεῖς A 3 ποιοι S¹ 5 δουλεύων A 6 ἔμελλεν om. S¹: add.
 S⁴; post ἔσεσθαι hab. F¹ (litteris β α transpositum), Q 7 νυνὶ
 VA 8 τότε' | τοῦτ' γρ. V | εὐθέως A 10 ὑπόλοῖς ἢ ὑπόλοιπος F
 13 κυρίαν F 14 νομίζειν Q 16 ὥπερ F¹ οἷσπερ Lambinus
 18 tit. om. S spatium vacuo relicto 19 ἀκούοντας Y¹ 21 συνε-
 μείξαμεν S¹: συνεμείξαμεν S corr. VAY 22 προτεταγμένα F¹

τρεις καὶ εἴκοσιν ἡμέρας ἀνηλώσαμεν· τὰς δ' ἄλλας πά-
 390 σας καθήμεθ' ἐν Πέλλῃ, πρὶν Φίλιππον ἐλθεῖν, σὺν αἷς
 ἐπορευόμεν ὁμοῦ πεντήκονθ' ὅλας. ἐν δὲ τούτῳ Δορί- 156
 σκον, Θράκην, τὰ ἐπὶ τειχῶν, Ἰερὸν ὄρος, πάντα τὰ πράγ-
 5 ματα, ἐν εἰρήνῃ καὶ σπονδαῖς ἤρει καὶ διωκεῖθ' ὁ Φί-
 λιππος, πολλὰ λέγοντος ἐμοῦ καὶ θρυλοῦντος αἰεὶ, τὸ μὲν
 πρῶτον ὥς ἂν εἰς κοινὸν γνώμην ἀποφαινομένου, μετὰ
 ταῦτα δ' ὥς ἀγνοοῦντας διδάσκοντος, τελευτῶντος δ' ὥς
 ἂν πρὸς πεπρακτότας αὐτοὺς καὶ ἀνοσιωτάτους ἀνθρώ-
 10 πους οὐδὲν ὑποστελλομένου. ὁ δὲ τούτοις ἀντιλέγων 157
 φανερώς καὶ ἄκασιν ἐναντιούμενος οἷς ἔλεγον μὲν ἐγώ,
 ἐψήφιστο δ' ὑφ' ὑμῶν, οὗτος ἦν. εἰ δὲ καὶ πᾶσιν ἤρεσκεν
 ταῦτα τοῖς ἄλλοις πρέσβεσιν, αὐτίκ' εἴσεσθε. ἐγὼ μὲν
 γὰρ οὐδὲν πω λέγω περὶ οὐδενὸς οὐδ' αἰτιῶμαι, οὐδ'
 15 ἀναγκασθέντ' αὐτῶν οὐδένα δεῖ δοκεῖν χρηστὸν εἶναι
 τήμερον, ἀλλὰ δι' αὐτὸν καὶ τὸ μὴ κεκοινωνηκέναι τῶν
 ἀδικημάτων. ὅτι μὲν γὰρ αἰσχρὰ καὶ δεινὰ καὶ οὐ προῖκα
 τὰ πεπραγμένα, πάντες ὑμεῖς ἐοράκατε· οἵτινες δ' οἱ τού-
 των μετεσχηκότες, αὐτὸ δηλώσει.
 20 Ἀλλὰ νῆ Δ' ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ τοὺς ὅρκους ἔλαβον 158
 παρὰ τῶν συμμάχων, ἣ τᾶλλ' ἂ προσήκεν ἐποίησαν. πολ-
 λοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλὰ τρεῖς μῆνας ὅλους ἀποδημήσαντες
 καὶ χιλίας λαβόντες δραχμὰς ἐφόδιον παρ' ὑμῶν, παρ'

1 εἴκοσι A¹ | ἀπάσας VY 3 ὅλαις S corr. rec. Y corr. | δωρί-
 σκον Q 4 Θράκην] Θράκης Palmerius' Εργίσκην Sandys 5 ὁ om. A
 6 μου F¹ QA 9 ἂν om. A | πρὸς om. Y προπεπρακτότας sine
 πρὸς A | ἐαυτοὺς V 10 ὑποστελλόμενος V | ὁ] οὐ A¹ 11 πᾶ-
 σιν A 12 ἄφ' ut vid. F¹ 14 περὶ] incipit antiqua m. cod. P
 15 αὐτῶν] αὐτὸν QA 18 ὑμεῖς om. Y¹ 19 μετασχόντες γρ.
 QP | αὐτό S: αὐτὰ VAYP 20 ἀλλ' οὐ P 23 δραχμὰς λα-
 βόντες VP | εἰς ἐφόδιον A¹ | ante alterum παρ' add. δσα VY² mg.
 P ὅσον A

οὐδεμιᾶς πόλεως, οὐθ' ὅτ' ἐκεῖσ' ἐπορεύοντ' οὐθ' ὅτ' ἐκείθεν δεῦρο, τοὺς ὅρκους ἔλαβον, ἀλλ' ἐν τῷ πανδο-
 κείῳ τῷ πρὸ τοῦ Διοσκορείου (εἴ τις ὑμῶν εἰς Φερὰς
 ἀφίκται, οἶδεν δ' λέγω), ἐνταῦθ' ἐγίγνονθ' οἱ ὅρκοι, ὅτε
 δεῦρ' ἤδη τὸ στράτευμ' ἄγων ἐβάδιξεν Φίλιππος, αἰ- 5
 159 σχρῶς ἄνδρες Ἀθη|ναῖοι κἀναξίως ὑμῶν. καίτοι τοῦτο 391
 Φίλιππος ἀπάντων ἂν ἐτιμήσατο πλείστου τοῦτον τὸν
 τρόπον πραχθῆναι. τήν τε γὰρ εἰρήνην οὐχὶ δυνηθέν-
 των ὥς ἐπεχειρήσαν οὔτοι „πλὴν Ἀλέων καὶ Φωκέων“
 γράψαι, ἀλλ' ἀναγκασθέντος ὑφ' ὑμῶν τοῦ Φιλοκράτους 10
 ταῦτ' ἀπαλεῖψαι, γράψαι δ' ἄντικρυς „Ἀθηναίους καὶ
 τοὺς Ἀθηναίων συμμάχους“, οὐκ ἐβούλετο τοῦτον ὁμο-
 μοκέναι τὸν ὅρκον οὐδένα τῶν αὐτοῦ συμμάχων (οὐ γὰρ
 αὐτῷ συστρατεύσειν ἐφ' ἃ νῦν ἔχει τῶν ὑμετέρων ἔμελ-
 160 λον, ἀλλ' ἔξιν πρόφασιν τοὺς ὅρκους), οὔτε μάρτυρας 15
 γενέσθαι τῶν ὑποσχέσεων, ἐφ' αἷς ἠυρίσκετο τὴν εἰρή-
 νην, οὐδὲ τοῦτο δειχθῆναι πᾶσιν, ὅτι οὐκ ἄρ' ἡ πόλις ἢ
 τῶν Ἀθηναίων ἦν τι τοῦ πολέμου, ἀλλὰ Φίλιππός ἐστιν
 ὁ τῆς εἰρήνης ἐπιθυμῶν καὶ ὁ πόλλ' ὑπισχνούμενος τοῖς
 Ἀθηναίοις, ἂν τύχῃ τῆς εἰρήνης. ἵνα δὴ μὴ γένοιτο ταῦθ' 20

1 ἄλλης πόλεως A 2 τῷ om. A 3 διοσκορείου V Hermog. III
 264 W. (283, 2 R.): διοσκορείου SYP διοσκορίου A Hermog. cod. V
 4 δ in ras. F¹ & QP 5 φίλιππος ἐφ' ὑμᾶς S^a γρ. Q 6 ὧ
 ἄνδρες VA ὧ P | καὶ αξίως S¹ καὶ ἀναξίως S corr. VAYP | τοῦτο]
 τοῦθ' ὁ V 7 περὶ πλείστου F¹ (περὶ punctis del.) Q | τε suscep-
 tum cf. Mus. Rhen. XXXIII 595 9 οὔτοι τὸ πρῶτον VAYP |
 ἀλέων P corr.: αλεων SVAP¹ ἀλέων Y 11 ταῦτα μὲν VAYP |
 ἀθηναίοις F¹AP 12 τοῖς ... συμμάχοις F¹QAP, cf. § 278
 13 τῶν] τὸν A¹ corr. ead. 14 συστρατεύσειν S συστρατεύειν A
 ἡμετέρων ἡμελλόν A 15 οὔτε] οὐδὲ Bekker 16 γενέσθαι] om. S¹
 add. ead. ut vid. ξεσεσθαι A 17 οὐδὲ] οὔτε A 18 ἀλλ' ὁ F¹QP
 19 ὑποσχόμενος A 20 ἂν τύχῃ S γρ. FAY: ὥστε τυχεῖν F text. QP
 ex § 134 | δὴ S corr. AY: δὲ S¹VP | γένοιτο SA: γένηται VYP

ἂ λέγω φανερά, διὰ ταῦτ' οὐδαμὸς ᾧετο δεῖν τούτους
βαδίζειν. οὗτοι δ' ἐχαρίζοντο πάντα, ἐνδεικνύμενοι καὶ
ὑπερκολακεύοντες ἐκείνους. καίτοι ταῦθ' ὅταν ἐξελέγχων- 161
ται πάντα, τοὺς χρόνους ἀνηλωκότες, τὰ ἐν Θράκῃ προ-
5 ειμένοι, μηδὲν ὦν ἐψηφίσασθε πεποιηκότες μηδ' ὦν συμ-
φέρουν ἦν, τὰ ψευδῇ δεῦρ' ἀπηγγελκότες, πῶς ἔνεστι παρ'
εὔ φρονοῦσι δικασταῖς καὶ βουλομένοις εὐορκεῖν τοῦτω
σώζεσθαι; ἀλλὰ μὴν ὅτι ταῦτ' ἀληθῇ λέγω, λέγε πρῶτον
μὲν τὸ ψήφισμα, ὥς ὁρκοῦν προσῆκεν ἡμῖν, εἶτα τὴν
10 ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Φιλίππου, εἶτα τὸ Φιλοκράτους ψή-
φισμα καὶ τὸ τοῦ δήμου. |

392

ΨΗΦΙΣΜΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Καὶ μὴν ὅτι τὸν Φίλιππον ἐν Ἑλλησπόντῳ κατελάβο- 162
μεν ἄν, εἴ τις ἐπειθετό μοι καὶ τὰ προστεταγμέν' ὑφ'
15 ὧμων ἐποίει κατὰ τὰ ψηφίσματα, κάλει τοὺς ἐκεῖ παρόν-
τας μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Λέγε δὴ καὶ τὴν ἑτέραν μαρτυρίαν, ἃ πρὸς Εὐκλείδην
ὑστερον ἐλθόντα τουτονὶ ἀπεκρίνατο Φίλιππος.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

20

Ὅτι τοίνυν οὐδ' ἄρνησίς ἐστιν αὐτοῖς τὸ μὴ ταῦθ' 163
ὑπὲρ Φιλίππου πράττειν, ἀκούσατέ μου. ὅτε γὰρ τὴν

1 &] ο S | οὐδαμὸς ᾧετο δεῖν τούτους SAY: ᾧετο δεῖν αὐ-
τοὺς μηδαμὸς VP 3 ἐξελέγχονται A¹ 4 πάντας Y | προσιμένοι
S corr.: προσηρημένοι S¹ προέμενοι VYP προίεμενοι A 6 ψευδῇ
S ψευδῇ VAYP cf. ad XVIII 136 7 τούτῳ SY: τούτοις F
τούτους QP τοῦτον A 9 ὧμιν A | τὴν om. P 10 τοῦ om. A
11 καὶ] εἶτα VP 12 et 17 tit. om. S spatio vacuo relicto
12 ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ] ψήφισμα A 15 καὶ κατὰ F¹ (punctis del.)
QP | τὰ om. Y 18 καὶ om. A | &] ἦν ut vid. P¹ 19 ὕστερον
post τουτονὶ A 20 tit. om. S in lacuna 21 τὸ] τοῦ QP
22 τοῦτο ἀκούσατε A

προτέραν ἀπήρομεν πρεσβείαν τὴν περὶ τῆς εἰρήνης, κή-
 ρυχ' ὑμεῖς προαπεστείλαθ' ὅστις ἡμῖν σπείσεται. τότε
 μὲν τολύνν, ὡς τάχιστ' εἰς Ὠρεὸν ἦλθον, οὐκ ἀνέμειναν
 τὸν κήρυκ' οὐδ' ἐποίησαν χρόνον [οὐδένα], Ἄλου δὲ
 πολιορκουμένου διέπλευσαν εἰς τοῦτον, καὶ πάλιν ἐν-
 τεῦθεν πρὸς Παρμενίωνα τὸν πολιορκοῦντ' ἐξελθόντες
 ἀπῆραν διὰ τοῦ πολεμίου στρατεύματος εἰς Παγασάς, καὶ
 προιόντες ἀπῆντων ἐν Λαρίσῃ τῷ κήρυκι· τοσαύτη σπου-
 164 δῃ καὶ προθυμίᾳ τότ' ἐχώρουν. ἐπειδὴ δ' εἰρήνη μὲν ἦν,
 ἅπαντα δ' ἀσφάλει' εἶναι καὶ πρόσταγμα παρ' ὑμῶν σπεύ- 10
 δειν, τηνικαῦτ' οὔτ' ἐπέλγεσθαι βαδίζουσιν οὔτε πλείν
 αὐτοῖς ἐπῆει. τί δήποτε; ὅτι τότε μὲν τὸ τὴν εἰρήνην ὡς
 τάχιστα γενέσθαι, τοῦτ' ἦν ὑπὲρ Φιλίππου, νῦν δὲ τὸ
 ὡς πλείστον τὸν μεταξὺ χρόνον | διατριφθῆναι τοῦ τοῦς 393
 165 ὅρκους ἀπολαβεῖν. ἀλλὰ μὴν ὅτι καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, 15
 λαβέ μοι καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Ἔστιν οὖν ὅπως ἂν μᾶλλον ἄνθρωποι πάνθ' ὑπὲρ
 Φιλίππου πράττοντες ἐξελεγχθεῖεν, ἢ τὴν αὐτὴν ὁδὸν
 ἡνίκα μὲν σπεύδειν ὑπὲρ ὑμῶν ἔδει καθήμενοι, ὅτε δ' 20
 οὐδὲ βαδίζειν προσῆκεν πρὶν ἐλθεῖν τὸν κήρυκ' ἐπει-
 γόμενοι;

1 ἀπήρομεν F¹ Y corr. P corr.: ἀνηρομην S¹ Y¹ ἀπήραμεν S corr.
 F corr. QP¹ ἀπήραμεν A 2 ἡμῖν apographa aliquot: ὁμῖν SVAYP
 4 ἐνέπονησαν Dobree, cf. § 3 οὐδὲ παρείσαν B. Keil | οὐδένα om. S¹
 in fine versus (add. S^d) οὐδ' ἔνα P | ἔλον δὲ Ald. Less. al.: αλονδε
 S¹ (ut vid.) ἄλου δὲ A ἀλλ' οὐδὲ S corr. (λλ in ras. unius litterae)
 FYP οὐδὲ Q 10 πᾶσα AP 11 τηνικαῦτα S¹ 12 ἐπῆμει S γρ. F
 QAYP: ἐποίει F text. 13 τὸ om. F¹ QP 14 τὸν] om. P¹ τὸ Y |
 πρὸ τοῦ VYP 16 λαβέ μοι] λέγε A 17 tit. om. S in lacuna
 19 ἢ οἱ Y quid P¹ habuerit incertum 20 ὅτε] οτον S¹ 21 οὐδὲ]
 ου A¹ corr. ead.

Ὅν τοίνυν χρόνον ἤμεν ἐκεῖ καὶ καθήμεθ' ἐν Πέλλῃ, 166
 σκέψασθε τί πράττειν ἕκαστος ἡμῶν προείλετο. ἐγὼ μὲν
 τοίνυν τοὺς αἰχμαλώτους ἀνασώζειν καὶ ζητεῖν, καὶ παρ'
 ἑμαυτοῦ τε χρήματ' ἀναλίσκειν καὶ Φίλιππον ἀξιοῦν, ὧν
 5 ἡμῖν ἐδίδου ξενίων, τούτους λύσασθαι· οὗτος δ' ἀντίκ'
 ἀκούσεσθε τί ποιῶν διετέλεσεν. τί οὖν ἦν τοῦτο τὸ κοινῇ
 χρήμαθ' ἡμῖν τὸν Φίλιππον διδόναι; ἵνα μὴδὲ τοῦτ' 167
 ἀγνοῇτε, ἐκείνος ἡμᾶς διεκωδώνιζεν ἅπαντας· τίνα τρό-
 πον; ἐκάστω προσπέμπων ἰδίᾳ καὶ πολὺ γ' ὥ ἄνδρες
 10 Ἀθηναῖοι διδοὺς χρυσίου. ὥς δ' ἀπετύγκανεν ὅτουδῆ-
 ποτε (οὐ γὰρ ἐμέ γ' εἰπεῖν ἑμαυτὸν δεῖ, ἀλλὰ τὰ ἔργα
 καὶ τὰ πεπραγμέν' αὐτὰ δηλώσει), τὰ κοινῇ δοθέντα
 πάντας ἡγείτ' εὐήθως λήψεσθαι· ἀσφάλειαν οὖν ἔσεσθαι
 τοῖς ἰδίᾳ πεπρακόσιν αὐτούς, εἰ καὶ κατὰ μικρὸν τοῦ λα-
 15 βεῖν κοινῇ πάντες μετὰσχοιμεν. διὰ ταῦτ' ἐδίδοδοτο, ξένια
 δὴ πρόφασιν. ἐπειδὴ δ' ἐκώλυσ' ἐγώ, πάλιν προσδιενεί- 168
 μαντο τοῦθ' οὗτοι. τῷ Φιλίππῳ δ', ἐπειδὴ ταῦτ' εἰς τοὺς
 αἰχμαλώτους ἤξιλον αὐτὸν ἀναλίσκειν ἐγώ, οὔτε κατει-
 πεῖν τούτων εἶχεν καλῶς οὔτ' εἰπεῖν ὅτι, ἄλλ' ἔχουσιν

3 ἀναζητεῖν καὶ σώζειν Cobet ἀνασώζειν καὶ ἀναζητεῖν Ari-
 stides IX 391, 10 W. | καὶ om. Paris 2936 4 τε om. VAYP | ἤξιλον A
 5 λύσεσθαι A | οὗτος] αὐτός VP 6 ante Weilium interpungebatur
 (contra SP¹) post τοῦτο 7 τὸν φίλιππον χρήμαθ' ἡμῖν VAP 8 διε-
 κωδώνιζεν S γρ. FYP¹: διεκωδώνισεν QAP corr. Harpoer. διεκωδών-
 ησεν F | τίνα S QAY: τινὰ FP 9 ἐκάστω post τρόπον S γρ. QY:
 ante τίνα Q τινὰ FP¹ (τινα) post προσπέμπων AP rec. | προσ-
 πέμπων] σ in ras. P² 13 ἅπαντας VP¹ | εὐήθως SQ text. A:
 εὐήθως
 εὐήθως F εὐθὺς γρ. Q εὐθὺς εὐήθως Y | λήψεσθε S | σεσεσθε S
 14 τοῖς διαπεπρακόσιν A | ἐαυτοὺς VP 15 κοινῇ λαβεῖν
 VP | ξένια A¹ 16 δὴ πρόφασιν S¹: δ' ἦν πρόφασις A δ' ἦν
 ἡ πρόφασις S⁴ VYP 17 τοῦθ' om. VAYP | τοὺς om. VP¹
 (add. P²) 18 ἀναλίσκειν αὐτὸν A 19 οὔτ' SAYP: οὐδ' V

ὁ δεῖνα | καὶ ὁ δεῖνα“, οὐτε φυγεῖν τὸ ἀνάλωμα· ὁμολό- 394
γησε μὲν δὴ, διεκρούσατο δ' εἰς τὰ Παναθηναία φήσας
ἀποπέμψειν. λέγε τὴν μαρτυρίαν τὴν Ἀπολλοφάνους, εἴτα
τὴν τῶν ἄλλων τῶν παρόντων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ

5

- 169 Φέρε δὴ καὶ ὅσους αὐτὸς ἐλυσάμην τῶν αἰχμαλώτων
εἶπω πρὸς ὑμᾶς. ἐν ὅσῳ γὰρ οὐχὶ παρόντος πῶ Φιλίπ-
που διετρίβωμεν ἐν Πέλλῃ, ἔνιοι τῶν ἐαλωκότων, ὅσοι-
περ ἦσαν ἐξηγγυημένοι, ἀπιστοῦντες, ὥς ἔμοι δοκεῖ, μὴ
δυνήσεσθαι με ταῦτα πείσαι τὸν Φίλιππον, ἑαυτοὺς 10
ἔφασαν βούλεσθαι λύσασθαι καὶ μηδεμίαν τούτου χάριν
ἔχειν τῷ Φιλίππῳ, καὶ ἐδανείζονθ' ὁ μὲν τρεῖς μνᾶς, ὁ
170 δὲ πέντε, ὁ δ' ὅπως συνέβαινεν ἐκάστῳ τὰ λύτρα. ἐπειδὴ
τοίνυν ὁμολόγησεν ὁ Φίλιππος τοὺς λοιποὺς λύσεσθαι,
συγκαλέσας ἐγὼ τούτους οἷς αὐτὸς ἔχρησα τὰργύριον, 15
καὶ τὰ πεπραγμέν' ὑπομνήσας, ἵνα μὴ δοκοῖεν ἔλαττον
ἔχειν ἐπειχθέντες μὴδ' ἐκ τῶν ἰδίων λελυτρώσθαι πέ-
νητες ἄνθρωποι, τῶν ἄλλων ὑπὸ τοῦ Φιλίππου προσ-
δοκωμένων ἀφεθήσεσθαι, ἔδωκα δωρεῖαν τὰ λύτρα. Καὶ
ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λέγε ταύτας τὰς μαρτυρίας. 20

1 φεύγειν V 1 sq. ὁμολογήσαμεν δὴ A¹ ὁμολόγησα μὲν δὴ
A corr. 3 λέγε δὴ V A 4 παρόντων· λέγε A 5 tit. om. S
spatio vacuo relicto μαρτυρία A 7 τοῦ φιλίππου V A 9 ἐξεγ-
γυημένοι F¹QA (γγ in ras.) P 10 με γρ. F: μετὰ S F¹QAYP
11 λύσεσθαι Q 12 φιλίππῳ (sine articulo) ante χάριν V A P |
οἱ μὲν ... οἱ δὲ A P¹ 13 μνησας ut vid. S¹ | οἱ δ' ὅπως A¹ | τοὺς
λοιποὺς ante ὁμολόγησεν A | λύσασθαι V A P¹ 15 ἔχρησα τὰρ-
γύριον A corr. pr. m. P corr.: ἔχρησα τὸ ἀργύριον S Q ἐχρήσατο
ἀργύριον F¹ ἐχρήσατο ἀργύρια F corr. Y ἐχρήσατα ἀργύριον A¹
τὰ ἀργύρια γρ. Q P¹ 19 ἀφθήσεσθαι A¹ corr. ead. 20 λέγε
καὶ V A P

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ

Ὅσα μὲν τοίνυν ἀφῆκα χρήματα καὶ δωρεὰν ἔδωκα 171
 τοῖς ἀτυχήσασιν τῶν πολιτῶν, ταῦτ' ἔστιν. ὅταν δ' οὗτος
 αὐτίκα δὴ λέγῃ πρὸς ὑμᾶς ἡτί δήποθ', ὥς φῆς ὁ *Δημό-*
 5 *σθενες* ἀπὸ τοῦ συνειπεῖν ἐμὲ *Φιλοκράτει* γνούς οὐδὲν
 ἡμᾶς ὑγιὲς πράττοντας, τὴν μετὰ ταῦτα πρεσβείαν τὴν
 395 ἐπὶ τοὺς ὄρκους συνεπρέσβευσας πάλιν | καὶ οὐκ ἐξω-
 μόσω;“ ταῦτα μέμνησθε, ὅτι τούτοις ὡμολογήκειν οὐς
 ἐλυσάμην καὶ κομειν λύτρα καὶ σώσειν εἰς δύναμιν. δει- 172
 10 νὸν οὖν ψεύσασθαι καὶ προέσθαι δυστυχοῦντας ἀνθρώ-
 πους πολίτας· ἰδίᾳ δ', ἐξομοσάμενον, οὐ πάνυ καλὸν
 οὐδ' ἀσφαλὲς ἦν ἐκείσε πλανᾶσθαι· ἐπεὶ εἰ μὴ διὰ τὸ
 τούτους βούλεσθαι σῶσαι, ἐξώλης ἀπολοίμην καὶ προ-
 ὥλης, εἰ προσλαβὼν γ' ἂν ἀργύριον πάνυ πολὺ μετὰ
 15 τούτων ἐπρέσβευσα. σημεῖον δέ· ἐπὶ γὰρ τὴν τρίτην πρε-
 σβείαν δις με χειροτονησάντων ὑμῶν δις ἐξωμοσάμην.
 καὶ παρὰ ταύτην τὴν ἀποδημίαν πάντα τάναντι ἔπρατ-
 τον. ὃν μὲν τοίνυν αὐτοκράτωρ ἦν ἐγὼ κατὰ τὴν πρε- 173
 σβείαν, τοῦτον ἔσχε τὸν τρόπον ὑμῖν· ἃ δ' οὗτοι πλείους
 20 ὄντες ἐνίκων, ἅπαντ' ἀπόλωλεν. καίτοι καὶ τᾶλλ'· ἂν
 ἅπαντ' ἀκολούθως τούτοις ἐπέπρακτο, εἴ τις ἐπέθιτό
 μοι. οὐ γὰρ ἔργον· οὕτως ἄθλιος οὐδ' ἄφρων, ὥστε χρή-

1 titulum om. S in lacuna 6 ὑμᾶς V | ὑγιὲς ἡμᾶς A 7 συνε-
 πρέσβευσας F συνεπρεσβεύσω Q 8 ὡμολογήκειν (η in ras. S)
 ἥξειν V A Y P | οὐς fort postea add. sed pr. m. S 9 τὰ λύτρα VP
 10 καὶ προέσθαι om. A 11 οὐ πάνυ καλὸν οὐδ' SVYP¹ γε.
 P rec.: οὐτ' αὐ καλὸν οὔτε AP corr. 14 γ' om. A τ' P¹ |
 γ' ἂν om. Hermog. III 339 W. (354, 13 R.) | πολὺν? P¹ 15 ἐπὶ σπει
 ut vid. S¹ P¹ 17 παρὰ ταύτην] παραντήν AP | ἐπραττον τούτοις
 VYP 19 ἃ δ' αλλ S¹ 20 ἅπαντ' om. Q | ἀπολώλεκεν γε. FP¹ |
 ἂν post ἀκολούθως A 21 πάντ' F 22 ἦν ante ἄθλιος add. A
 post ἄφρων VP | αφρον S¹

ματα μὲν διδόναι, λαμβάνοντας ὁρῶν ἑτέρους, ὑπὲρ τῆς
 πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίας, ἃ δ' ἄνευ μὲν δαπάνης οἶά τ' ἦν
 πραχθῆναι, πολλῶ δὲ μελίζοντας εἶχεν ὥφελείας πάσῃ τῇ
 πόλει, ταῦτ' οὐκ ἐβουλόμην γίνεσθαι. καὶ σφόδρα γ'
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ἀλλ' οἶμαι περιῆσαν οὗτοί μου. 5

- 174 Φέρε δὴ, τί τούτῳ πέπρακται παρὰ ταῦτα καὶ τί τῷ
 Φιλοκράτει θεάσασθε· παρ' ἄλληλα γὰρ ἔσται φανερώ-
 τερα. πρῶτον μὲν τοίνυν Φωκέας ἐκσπόνδους καὶ Ἀλέας
 ἀπέφηναν καὶ Κερσοβλέπτην παρὰ τὸ ψήφισμα καὶ τὰ
 πρὸς ὑμᾶς εἰρημένα· εἴτα τὸ ψήφισμ' ἐπεχείρησαν κινεῖν 10
 καὶ μεταρρεῖν, ἐφ' ᾧ πρεσβεύοντες ἤκομεν· εἴτα Καρδια-
 νοὺς Φιλίππῳ συμμάχους ἐνέγραψαν καὶ τὴν μὲν γρα- 396
 φείσαν ἐπιστολὴν ὑπ' ἐμοῦ πρὸς ὑμᾶς ἀπεψηφίσαντο μὴ
 πέμπειν, αὐτοὶ δ' οὐδ' ὅτιοῦν ὑγιὲς γράψαντες ἔπεμψαν.
 175 εἴθ' ὁ γενναῖος οὗτοσί ἐμὲ μὲν τὸν δῆμον ἔφη τὸν ὑμέ- 15
 τερον καταλύσειν ἐπηγγέλθαι Φιλίππῳ, ὅτι ταῦτ' ἐπέ-
 πληττον, οὐ μόνον αἰσχρὰ νομίζων ἀλλὰ καὶ δεδιὼς μὴ
 συμπαράπολῶμαι διὰ τούτους, αὐτὸς δ' ἰδίᾳ πάντα τὸν
 χρόνον ἐντυγχάνων οὐδ' ὅτιοῦν ἐπ' αὐτόν Φιλίππῳ. καὶ
 τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, Δερκύλος δ' αὐτὸν ἐν Φεραῖς τὴν 20
 νύκτ' ἐφύλαττεν, οὐκ ἐγώ, τὸν παῖδ' ἔχων τὸν ἐμὸν του-
 τονί, καὶ λαβὼν ἐξιόντ' ἐκ τῆς Φιλίππου σκηνῆς ἐμοὶ
 τὸν παῖδ' ἐκέλευσεν ἀπαγγέλλειν καὶ αὐτὸν μεμνησθαι,
 καὶ τὸ τελευταῖον ὁ βδελυρὸς καὶ ἀναιδὴς οὗτοσί νύκτα
 καὶ ἡμέραν ἀπιόντων ἡμῶν ἀπελείφθη παρὰ Φιλίππῳ. 25

2 μὲν om. P¹ add. P rec. | ἦν οἶά τε P¹ 3 ὥφελείας εἶχε A
 4 ἐβουλόμην A 6 δ' F 8 Φωκέας ... Ἀλέας Voemel: φωκεῖς
 ... αλεῖς (ἀλεῖς) vel ἄλεις codd. 9 sq. παρὰ ... εἰρημένα om. P¹
 10 ἐπεχείρησαν Y² 12 ἀνέγραψαν A 14 δ' om. Q | ἀπέπεμ-
 ψαν VP 20 δερκύλλος A¹ (postea accentus erasus est) 21 prius
 τὸν om. P¹ add. P³ 23 ἐκέλευεν A 24 οὗτος καὶ ἀναιδὴς VP

καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, πρῶτον μὲν αὐτὸς ἐγὼ συγ- 176
γραψάμενος καὶ καταστήσας ἑμαυτὸν ὑπεύθυνον μαρ-
τυρήσω, εἴτα τῶν ἄλλων πρέσβειν ἕκαστον καλῶ, καὶ
δυοῖν θάτερον, ἢ μαρτυρεῖν ἢ ἐξομνυσθαι ἀναγκάσω. ἂν
5 δ' ἐξομνύωσιν, ἐπιθοκοῦντας ἐξελέγξω παρ' ὑμῖν φανερώς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Οἷοις μὲν τοίνυν κακοῖς καὶ πράγμασι τὴν ἀποδημίαν 177
πᾶσαν συνεσχόμην ἐοράκατε. τί γὰρ αὐτοὺς οἶεσθ' ἐκεῖ
ποιεῖν ἐγγὺς ὄντας τοῦ διδόντος, ὅθ' ὑμῶν ὁρώντων,
10 τῶν καὶ τιμῆσαι κυρίων ὄντων καὶ τὸνναντίον κολάσαι,
τοιαῦτα ποιοῦσιν;

Συλλογίσασθαι δὲ βούλομαι τὰ κατηγορημέν' ἀπ' ἀρ-
χῆς, ἢν' ὅσ' ὑμῖν ὑπεσχόμην ἀρχόμενος τοῦ λόγου δέξω
πεποιηκώς. ἐπέδειξ' οὐδὲν ἀληθὲς ἀπηγγελκότα, ἀλλὰ
397 φενακίσανθ' | ὑμᾶς, μάρτυσι τοῖς γεγεννημένοις αὐτοῖς, οὐ
16 λόγοις χρώμενος. ἐπέδειξ' αἷτιον γεγεννημένον τοῦ μὴ 178
θέλειν ὑμᾶς ἀκούειν ἐμοῦ τἀληθῆ ταῖς ὑποσχέσεσιν καὶ
τοῖς ἐπαγγέλμασιν τοῖς τούτου καταληφθέντας τότε, πάν-
τα τάναντία συμβουλεύσαντ' ἢ ἔδει, καὶ τῇ μὲν τῶν συμ-
20 μάχων ἀντειπόντ' εἰρήνῃ, τῇ δὲ Φιλοκράτους συνηγορή-
σαντα, τοὺς χρόνους κατατρίψαντα, ἵνα μὴδ' εἰ βούλοι-

3 ἕκαστον πρέσβειν A 4 ἐξομνυσθαι] σθα in ras. et acc. super v
eras. (ἐξομνύειν? P¹) P ἐξομνύειν Blass | ἐὰν VAP 6 tit. om. S in
lacuna 7 μέντοι νῦν A | κατὰ τὴν ἀπ. γρ. S^a VYP 8 ἔπασαν VAP |
συνειχόμεν AP cf. Isocr. XVIII 11. Plat. Soph. 250^d | γὰρ] γ in ras. S
9 ὄντος A 10 τῶν om. SY 12 κατηγοροῦμενα? P¹ | ἀπ'] ἐξ A Sy-
rian. II 89 R. cf. Dion. Hal. de Dem. 1058 | ἀπ' ἀρχῆς om. Hermog.
III 26 W. (52, 13 R.) cf. 416 (428, 6) 13 ὅσα] ὅ A 14 πεποιηκότα
ἑμαυτὸν γρ. S^d γρ. Q cf. Dion. | ἀπέδειξα Hermog. | οὐδὲν] μὴδὲν Q
Hermog. | ἀληθὲς αὐτὸν Syr. 16 αἷτιον om. S¹ add. S^d 18 κατα-
λείφθέντας F προκαταληφθέντας A 20 συνηγορήσαντα Blass cf.
§ 15: συναγορεύσαντα SVAYP Syr. συνειπόντα Cobet 21 ante τοὺς
ins. μὴδὲν ὧν προσετέλλεσθ' ὑμεῖς ποιήσαντα Voemel | βούλεσθε A

- σθε δύναισθ' ἐξελθεῖν εἰς Φωκέας, καὶ ἄλλ' ἐπὶ τῆς ἀποδημίας πολλὰ καὶ δειν' εἰργασμένον, προδεδωκότα πάντα, πεπρακότα, δῶρ' ἔχοντα, οὐδὲν ἑλλειοπότα μοχθηρίας. οὐκοῦν ταῦθ' ὑπεσχόμεν ἐν ἀρχῇ, ταῦτ' ἐπέ-
 179 δειξα. ὁρᾶτε τοίνυν τὰ μετὰ ταῦτα· ἀπλοῦς γάρ ἐσθ' ὁ 5
 μέλλων λόγος οὕτοσι πρὸς ὑμᾶς ἦδη. ὁμωμόκατε ψηφιεῖσθαι κατὰ τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ τοῦ δήμου καὶ τῆς βουλῆς τῶν πεντακοσίων· φαίνεται δ' οὗτος πάντα τὰναντία τοῖς νόμοις, τοῖς ψηφίσμασιν, τοῖς δικαίοις πεπρεσβευκῶς· οὐκοῦν ἐαλωκέναι προσήκει παρὰ 10
 γε νοῦν ἔχουσι δικασταῖς. εἰ γὰρ ἄλλο μηδὲν ἠδίκη, δύο τῶν πεπραγμένων ἔσθ' ἱκαν' αὐτὸν ἀποκτείνειν· οὐ γὰρ μόνον Φωκέας, ἀλλὰ καὶ Θωράκην προδεδόκε Φιλίππῳ.
 180 καίτοι δύο χρησιμωτέρους τόπους τῆς οἰκουμένης οὐδ' 15
 ἂν εἰς ἐπιδείξαι τῇ πόλει, κατὰ μὲν γῆν Πυλῶν, ἐκ θαλάττης δὲ τοῦ Ἑλλησπόντου· ἂ συναμφοτέρ' οὗτοι πεπράκασιν αἰσχροῦς καὶ καθ' ὑμῶν ἐγκεχειρήκασιν Φιλίππῳ. τοῦτο τοίνυν αὐτὸ ἄνευ τῶν ἄλλων ἡλίκον ἔστ' ἀδίκημα, τὸ Θωράκην καὶ τὰ τέλχη προέσθαι, μυρὶ' ἂν εἴη λέγειν, καὶ ὅσοι διὰ ταῦτ' ἀπολώλασι παρ' ὑμῖν, | οἱ δὲ 398
 χρήματα πάμπολλ' ὠφλήκασιν, οὐ χαλεπὸν δεῖξαι, Ἐργό- 21
 φίλος, Κηφισόδοτος, Τιμόμαχος, τὸ παλαιὸν ποτ' Ἐργοκλῆς, Διονύσιος, ἄλλοι, οὓς ὀλίγον δέω σύμπαντας εἰ-
 181 πεῖν ἐλάττω τὴν πόλιν βεβλαφέναι τούτου. ἄλλ' ἔτι γὰρ

1 δύναισθε SF corr. (αι in ras.) Y: δύνεσθε Q δύνησθε AP corr. Syr.
 2 sq. προδεδωκότα, πάντα πεπρακότα S προδ. πεπρακότα πάντα Syr.
 3 ἐλλειοπότα A 4 ταῦτ'] ταῦθ S | ὑπέδειξα QP¹ Syr. 6 οὕτοσι om. A | ὁμωμόκατε Q | ψηφιεῖσθε S 7 τὰ ante τοῦ om. VAYP
 10 ἐαλωκέναι S corr. VP: ἡλωκέναι S¹AY 12 ἱκανά ἐστιν A 13 προέδωκεν P¹ corr. P² 15 ἐπιδείξαι AY 17 post ὑμῶν 3 litt. eras. Q | ἐγκεχειρήκασιν S corr. QA P¹ 22 τιμόμαχος κηφισόδοτος (κηφισόδωρος A¹ corr. ead.) A | τειμόμαχος Y ποτ'] τότε A 23 ἄλλοι om. Q | ὀλίγωι A

τότ' ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐκ λογισμοῦ τὰ δειν' ἐφνυλάτ-
 τεσθ' ὑμεῖς καὶ προεωρᾶσθε· νῦν δ' ὁ τι ἂν μὴ καθ'
 ἡμέραν ὑμᾶς ἐνοχλῇ καὶ παρὸν λυπῇ, παρορᾶτε, εἴτα τὴν
 ἄλλως ἐνταῦθα ψηφίσεσθε, „ἀποδοῦναι δὲ καὶ Κερσο-
 5 βλέπτῃ Φίλιππον τοὺς ὄρκους“, „μὴ μετέχειν δὲ τῶν ἐν
 Ἀμφικτύουσιν“, „ἐπανορθώσασθαι δὲ τὴν εἰρήνην“. καί-
 τοι τούτων οὐδενὸς ἂν τῶν ψηφισμάτων ἕδει, εἰ πλεῖν
 οὗτος ἤθελεν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν· νῦν δ' ἂ μὲν
 ἦν πλεύσασι σῶσαι, βαδίζειν κελεύων ἀπολώλεκεν, ἃ δ'
 10 εἰποῦσι τάληθ' ἢ, ψευδόμενος.

Ἀγανακτήσει τοίνυν αὐτίκα δὴ μάλα, ὥς ἐγὼ πυνθᾶ- 182
 νομαι, εἰ μόνος τῶν ἐν τῷ δήμῳ λεγόντων λόγων εὐθύ-
 νας ὑφέξει. ἐγὼ δ' ὅτι μὲν πάντες ἂν εἰκότως ὦν λέγουσι
 δίκην ὑπέχουεν, εἴπερ ἐπ' ἀργυρίῳ τι λέγοιεν, παραλείψω,
 15 ἀλλ' ἐκεῖνο λέγω· εἰ μὲν Αἰσχίνης ἰδιώτης ὦν ἀπελήρησέ
 τι καὶ διήμαρτεν, μὴ σφόδρ' ἀκριβῶς λογίσῃσθε, ἐάσατε,
 συγγνώμην ἔχετε· εἰ δὲ πρεσβευτῆς ὦν ἐπὶ χρήμασιν
 ἐπίτηδες ἐξηπάτηκεν ὑμᾶς, μὴ ἀφῆτε, μηδ' ἀνάσχησθ'
 ὥς οὐ δεῖ δίκην ὦν εἶπεν ὑποσχεῖν. τίνος γὰρ ἄλλου 183
 20 δεῖ δίκην παρὰ πρέσβων ἢ λόγων λαμβάνειν; εἰσὶ γὰρ
 οἱ πρέσβεις οὐ τριήρων οὐδὲ τόπων οὐδ' ὀπλιτῶν οὐδ'
 ἀκροπόλεων κύριοι (οὐδεὶς γὰρ πρέσβεσι ταῦτ' ἐργειρίζει),

2 προεώρασθε F mg. Y 3 λυπῇ] αντηι A 4 καὶ om. P¹
 5 τὸν φίλιππον VYP | τοὺς ὄρκους φίλιππον A | τῶν] τὸν F¹Q
 7 ψηφιδάντων A 9 πλεύσασιν ἦν et ἀπολώλεκεν οὗτος Hermog. III
 153 W. (178, 16 R.) 154 (179, 18) 10 ψευδόμενος] δο in ras. A¹
 (ψευσάμενος?) 12 ἐν τῷ δήμῳ λεγόντων] ἐνταυθοὶ πολιτευομέ-
 νων Hermog. III 108 W. (134, 22 R.) 109 (135, 2) 14 ὑπόσχοιεν A
 15 ἀπελήρησε] ante 1 litt. eras. et η alterum in ras. A 16 διήμαρτο?
 P¹ | ἀκριβῶς λογίσῃσθε SAY: ἀκριβολογήσῃσθε VP | ἀλλ' ἐάσατε
 VYP 18 ἐξεπίτηδες VYP | ἐξηπάτησεν A 19 ὥς οὐ δεῖ] ως in
 mg. et ου ει in ras. F¹ 20 πρεσβευτῶν A | λόγον corr. A² ex
 λόγων 22 ἀκροπόλεως S rec. VP

ἀλλὰ λόγων καὶ χρόνων. τοὺς μὲν τοίνυν χρόνους εἰ
 μὲν μὴ προανείλεν | τῆς πόλεως, οὐκ ἀδικεῖ, εἰ δ' ἀνείλεν, 399
 ἡδίκηκεν· τοὺς δὲ λόγους εἰ μὲν ἀληθεῖς ἀπήγγελλεν ἢ
 συμφέροντας, ἀποφευγέτω, εἰ δὲ καὶ ψευδεῖς καὶ μισθοῦ
 184 καὶ ἀσυμφόρους, ἀλισκέσθω. οὐδὲν γὰρ ἔσθ' ὃ τι μεῖζον 5
 ἂν ἀδικήσῃ τις ἢ ψευδῇ λέγων. οἷς γὰρ ἔστ' ἐν λόγοις
 ἢ πολιτεία, πῶς, ἂν οὔτοι μὴ ἀληθεῖς ὦσιν, ἀσφαλῶς
 ἔστι πολιτεύεσθαι; ἂν δὲ δὴ καὶ πρὸς ἃ τοῖς ἐχθροῖς
 συμφέροι δῶρά τις λαμβάνων λέγῃ, πῶς οὐχὶ καὶ κιν-
 185 δυνεύσετε; οὐδέ γε τοὺς χρόνους ἴσον ἔστ' ἀδίκημ' ὀλιγ- 10
 αρχίας ἢ τυράννου παρελέσθαι καὶ ὕμῶν· οὐδ' ὀλίγου
 γε δεῖ. ἐν ἐκείναις μὲν γὰρ οἶμαι ταῖς πολιτείαις πάντ'
 ἐξ ἐπιτάγματος ὀξέως γίνεται· ὅμῃν δὲ πρῶτον μὲν τὴν
 βουλὴν ἀκοῦσαι περὶ πάντων καὶ προβουλεῦσαι δεῖ, καὶ
 τοῦθ' ὅταν ἢ κήρυξι καὶ πρεσβείαις προγεγραμμένον, 15
 οὐκ αἰε' εἴτ' ἐκκλησίαν ποιῆσαι, καὶ ταύτην ὅταν ἐκ τῶν
 νόμων καθήκῃ. εἴτα κρατῆσαι καὶ περιγενέσθαι δεῖ τοὺς
 τὰ βέλτιστα λέγοντας τῶν ἢ δι' ἄγνοιαν ἢ διὰ μοχθηρίαν
 186 ἀντιλεγόντων. ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις, ἐπειδὴν καὶ δεδογ- 20
 μένον ἢ καὶ συμφέρον ἤδη φαίνεται, χρόνον δεῖ δοθῆ-
 ναι τῇ τῶν πολλῶν ἀδυναμίᾳ, ἐν ᾧ καὶ ποριοῦνται ταῦθ'
 ὧν ἂν δέωνται, ὅπως τὰ δόξαντα καὶ δυνηθῶσι ποιῆσαι.
 ὃ δὲ τοὺς χρόνους τούτους ἀναιρῶν τῆς οἴα παρ' ἡμῖν

1 τοίνυν] οὖν VYP 2 post μὲν 10 litt. eras. Q | μὴ s. v. F
 3 ἢ] καὶ Dobree 4 prius καὶ om. A 6 ἂν om. SYP | ὅμας ἀδι-
 κήσειε VA 7 ὧσιν ἀληθεῖς Hermog. III 115 W. (144, 13 R) 8 ἔστι]
 SVYP¹ Hermog. : ἔνεστιν AP³ | πολιτενεσθῆ S¹ | ἔάν VAY¹ ut vid. P¹
 9 συμφέρομι Y | λέγημι] ημι in ras. F | κινδυνεύσετε SF rec. : κινδυνεύ-
 σεταί F¹ QAYP 12 γε om. A, cf. XVI 16. XXIV 195 | ἐν om. S | μὲν
 om. S¹ (add. ead.) A¹ (add. ead.?) 14 περὶ πάντων ante τὴν βουλὴν
 VAP | καὶ προβουλεῦσαι add. F¹ in mg. 20 σύμφορον P¹ 22 ὅπως
 ἂν AP corr. ut vid. (nunc ἂν rursus erasum) 23 δῆ] δὲ VP | τούτους
 del. Dobree | οἴα SAY¹ P corr : οἴας VY corr. P¹ Cobet | ὅμῃν A

ἔστι πολιτείας, οὐ χρόνους ἀνῆρκεν οὗτος, οὐ, ἀλλὰ τὰ πράγμαθ' ἀπλῶς ἀφήρηται.

Ἔστι τοίνυν τις πρόχειρος λόγος πᾶσι τοῖς ἑξαπατᾶν 187
 ὑμᾶς βουλομένοις· „οἱ ταράττοντες τὴν πόλιν, οἱ διακω-
 5 λύνοντες Φίλιππον εὖ ποιῆσαι τὴν πόλιν“. πρὸς οὓς ἐγὼ
 λόγον μὲν οὐδέν' ἔρῳ, τὰς δ' ἐπιστολάς ὑμῖν ἀναγνώ-
 σομαι τὰς τοῦ Φιλίππου, καὶ τοὺς καιροὺς ἐφ' ὧν ἕκαστ'
 400 ἑξηπάτησθ' ὑπομνήσω, ἵν' εἰδῇθ' ὅτι τὸ ψυχρὸν τοῦτ'
 ὄνομα, τὸ „ἄχρι κόρου“, παρελήλυθ' ἐκείνος φενακίζων
 10 ὑμᾶς.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Οὕτω τοίνυν αἰσχροῖα καὶ πολλὰ καὶ πάντα καθ' ὑμῶν 188
 πεπρεσβευκῶς περιῶν λέγει· „τί δ' ἂν εἴποις περὶ Δημο-
 σθένους, ὃς τῶν συμπρέσβειων κατηγορεῖ;“ νῆ Δί', εἴτε
 15 βούλομαι γ' εἶτε μή, παρ' ὅλην μὲν τὴν ἀποδημίαν ὑπὸ
 σοῦ τοιαῦτ' ἐπιβεβουλευμένος, δυοῖν δ' αἰρέσεως οὕσης
 μοι νυνί, ἣ τοιούτων ὄντων τῶν πεπραγμένων δοκεῖν
 κοινωνεῖν ὑμῖν ἣ κατηγορεῖν. ἐγὼ δ' οὐδὲ συμπεπρε- 189
 σβευκέναι φημί σοι, πρεσβεύειν μέντοι σέ μὲν πολλὰ
 20 καὶ δεινὰ, ἔμαντὸν δ' ὑπὲρ τούτων τὰ βέλτιστα. ἀλλὰ
 Φιλοκράτης σοι συμπεπρέσβευκεν ἀκείνῳ σύ, καὶ Φρύ-
 νων· ὑμεῖς γὰρ ταῦτ' ἐπράττετε, καὶ ταῦτά πᾶσιν ὑμῖν
 ἤρεσκεν. „ποῦ δ' ἄλεις; ποῦ τράπεζα; ποῦ σπονδαί;“
 ταῦτα γὰρ τραγωθεῖ περιῶν, ὥσπερ οὐχὶ τοὺς ἀδικοῦν-

1 ἔστι del. Cobet 3 τις om. Q 9 ὄνομα del. A. Schaefer
 κόρου] ρ in ras. S 11 ἐπιστολαὶ A corr. pr. m. P: ἐπιστολῇ
 SVA¹Y 13 εἴποις SAY: εἴποι τις VP 16 αἰρέσεως οὕσης
 SY: αἰρέσεων οὐσῶν γρ. S^aQP αἰρέσεων οὐσῶν F αἰρέσεως οὐ-
 σῶν A 20 τούτων SAY Hermog. III 369 W. (374, 7 R.): τουτωνί
 VP 22 ταῦτά (bis) F corr. QP: ταῦτα SF¹AY | ἅπασιν VAP
 23 τράπεζα SY: τράπεζαι VAP

- τας τούτων ὄντας προδότας, ἀλλὰ τοὺς τὰ δίκαια ποι-
 190 οὔντας. ἐγὼ δ' οἶδ' ὅτι πάντες οἱ πρυτάνεις θύουσιν
 ἐκάστοτε κοινῇ καὶ συνδαιπνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ συσπέν-
 δουσιν· καὶ οὐ διὰ ταῦθ' οἱ χρηστοὶ τοὺς πονηροὺς
 μιμοῦνται, ἀλλ' ἐὰν ἀδικοῦντα λάβωσιν τιν' αὐτῶν, τῇ 5
 βουλῇ καὶ τῷ δῆμῳ δηλοῦσιν. ἡ βουλὴ ταῦτα ταῦτα,
 εἰσιτητήρι' ἔδυσεν, συνεισιτιάθῃ· σπονδῶν, ἱερῶν ἐκοινώ-
 νησαν οἱ στρατηγοί, σχεδὸν ὡς εἰπεῖν αἱ ἀρχαὶ πᾶσαι.
 ἄρ' οὖν διὰ ταῦτα τοῖς ἀδικοῦσιν ἐαυτῶν ἔδωκαν ἄδειαν;
 191 πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Λέων Τιμαγόρου κατηγορεῖ συμπεπρε- 10
 σβευκῶς τέτταρ' ἔτη, Εὐβουλος Θάρρηκος καὶ Σμικύθου 401
 συσσειτηκῶς, Κόνων ὁ παλαιὸς ἐκείνος Ἀδειμάντου
 συστρατηγῆσας. πότερ' οὖν τοὺς ἄλλας παρέβαινον καὶ
 τὰς σπονδὰς Αἰσχίνῃ, οἱ προδιδόντες καὶ οἱ παρα-
 πρεσβεύοντες καὶ οἱ δωροδοκοῦντες ἢ οἱ κατηγοροῦντες; 15
 οἱ ἀδικοῦντες δῆλον ὅτι τὰς ὅλης γε τῆς πατρίδος, ὥσπερ
 σύ, οὐ μόνον τὰς ἰδίας.
 192 Ἴνα τοίνυν εἰδῇθ' ὅτι οὐ μόνον τῶν δημοσίᾳ ποτ'
 ἐληλυθότων ὡς Φίλιππον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίᾳ
 καὶ πάντων οὗτοι φαυλότατοι καὶ πονηρότατοι γεγόνασι, 20

3 συνεπενδουσιν S 4 ταῦθ' τοῦτο VP 5 μιμοῦνται] μ
 in ras. A¹ | αλλοαν A¹ 6 καὶ ἡ VYP | τὰ αὐτὰ VAY 7 εἰσι-
 τητήρια Aug. 2 Herwerden: εἰσιτηρία SVYP (post alt. i ras. et
 τ in ras.) εἰσητήρια A¹ εἰσειτηρία A² cf. Meisterhans § 45, 15 |
 συνεισιαθῇ S συνεσιτιάθῃ A | ἐκοινώνησεν AP corr. ut vid. 9 αὐτῶν
 F αὐτῶν QA αὐτῶν P 10 κατηγορεῖ SQ κατηγορεῖ FYP 11 σμικύ-
 θου S⁴ VAYP: σωνκυθου S¹ 12 συσσειτηκῶς S συσσειτικῶς FA¹ |
 αδημαντου SP ἀδιμάντου A 13 συστρατηγισίας S¹ | πότερ Blass
 (vraeeunte Benselerio) coll. XXI 133: πότερον A πότεροι SVYP |
 παρέβαινον post σπονδὰς VP 16 γε om. Q τε P | σπονδὰς
 post πατρίδος add. VAYP 18 ποτ' SVYP: πώποτε A 19 ὥς]
 προς
 ὡς F πρὸς QP 20 φαυλότατοι] υλοτα in ras. A | καὶ πονηρό-
 τατοι om. A

μικρὸν ἀκούσατέ μου ἔξω τι τῆς πρεσβείας ταύτης. ἐπει-
 δὴ γὰρ εἶλεν Ὀλυνθὸν Φίλιππος, Ὀλύμπι' ἐπόλει, εἰς δὲ
 τὴν θυσίαν ταύτην καὶ τὴν πανήγυριν πάντας τοὺς
 τεχνίτας συνήγαγεν. ἐστιῶν δ' αὐτοὺς καὶ στεφανῶν 193
 5 τοὺς νενικηκότας ἤρето Σάτυρον τουτονὶ τὸν κωμικὸν
 ὑποκριτὴν, τί δὴ μόνος οὐδὲν ἐπαγγέλλεται; ἢ τιν' ἐν
 αὐτῷ μικροψυχίαν ἢ πρὸς αὐτὸν ἀηδίαν ἐνεορακῶς; εἰ-
 πεῖν δὴ φασὶ τὸν Σάτυρον ὅτι, ὦν μὲν οἱ ἄλλοι δέονται,
 οὐδενὸς ὦν ἐν χρεῖα τυγχάνει, ἃ δ' ἂν αὐτὸς ἐπαγγελ-
 10 λαιθ' ἡδέως, ῥᾶστα μὲν ἐστὶν Φιλίππῳ δοῦναι καὶ
 χαρίσασθαι πάντων, δέδοικε δὲ μὴ διαμάρτη. κελεύ- 194
 σαντος δ' ἐκείνου λέγειν καὶ τι καὶ νεανιενυσαμένου τοι-
 οῦτον, ὥς οὐδὲν ὅ τι οὐ ποιήσει, εἰπεῖν φασιν αὐτὸν
 ὅτι ἦν αὐτῷ Ἀπολλοφάνης ὁ Πυθναῖος ξένος καὶ φίλος,
 15 ἐπειδὴ δὲ δολοφονηθεὶς ἐτελεύτησεν ἐκεῖνος, φοβηθέντες
 οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ὑπεξέθεντο τὰς θυγατέρας παιδί'
 ὄντ' εἰς Ὀλυνθόν. „αὗται τοίνυν τῆς πόλεως ἀλούσης
 402 αἰ|χμάλωτοι γεγόνασιν καὶ εἰσὶν παρὰ σοί, ἡλικίαν ἔχου-
 σαι γάμου. ταύτας, αἰτῶ σε καὶ δέομαι, δός μοι. βού- 195
 20 λομαι δέ σ' ἀκούσαι καὶ μαθεῖν οἷαν μοι δώσεις δωρεάν,
 ἂν ἄρα δῶς· ἀφ' ἧς ἐγὼ κερδανῶ μὲν οὐδέν, ἂν λάβω,
 προῖκα δὲ προσθῆις ἐκδώσω, καὶ οὐ περιόψομαι παθού-

1 τι om. V τι ἔξω Benseler cf. § 213 | ταύτης S¹: ταυτησί S corr.
 VAYP 4 τεχνητας S¹ 6 ἢ τιν' (P¹) Voemel: ἢ τινα S ἢ τινα
 QA ἢ τίνα F ἢ τινὰ YP corr. 7 αὐτῷ AP corr.: εαυτῷ SVY
 αὐτῷ P¹ | αὐτὸν Bekker: αὐτὸν codd. | ἐνεορακῶς Y: ενεωρακῶς
 S ἐωρακῶς F¹ et F corr. rec. s. v. PA ἐορακῶς F corr. Q | εἶη post
 ἐνεορακῶς add. VAYP 8 δέονται A¹ 9 ἐπαγγεῖλαιτο | αι in
 ras. et το post add. A επαγγεῖλατο S¹P¹ ut vid. 11 δέδοικε
 SY: δεδοικέναι VAP cf. Diodor. XVI 55 13 αὐτὸν φασιν VP
 15 δοφονηθεὶς F¹ 17 ὄντα S: οὔσας VAYP | τοίνυν S γρ. FY:
 νῦν VAP | ἔφη τῆς VAP 20 σ' om. Q 21 ἐάν VAYP | οὐδὲν
 ἐάν AP³ | ἂν λάβω punctis del. F om. YP¹ (add. P³)

σας οὐδὲν ἀνάξιον οὐδ' ἡμῶν οὔτε τοῦ πατρός.⁴ ὥς δ'
 ἀκοῦσαι τοὺς παρόντας ἐν τῷ συμποσίῳ, τοσοῦτον κρό-
 τον καὶ θόρυβον καὶ ἔπαινον παρὰ πάντων γενέσθαι,
 ὥστε τὸν Φίλιππον παθεῖν τι καὶ δοῦναι. καίτοι τῶν
 ἀποκτεινάντων ἦν τὸν Ἀλέξανδρον τὸν ἀδελφὸν τὸν 5
 196 Φιλίππου οὗτος ὁ Ἀπολλοφάνης. ἐξετάσωμεν δὴ πρὸς
 τὸ τοῦ Σατύρου τοῦτο συμπόσιον τούτων ἐν Μακε-
 δονίᾳ γενόμενον, καὶ θεάσασθ' ὥς παραπλήσιον τούτῳ
 καὶ ὅμοιον. κληθέντες γὰρ οὗτοι πρὸς Ξενοφφωνα τὸν
 υἱὸν τὸν Φαιδίμου, τοῦ τῶν τριάκοντα, ὄχοντο· ἐγὼ δ' 10
 οὐκ ἐπορεύθην. ἐπειδὴ δ' ἦκον εἰς τὸ πίνειν, εἰσάγει
 τιν' Ὀλυνθίαν γυναικα, εὐπρεπῇ μὲν, ἐλευθέραν δὲ καὶ
 197 σάφφωνα, ὥς τὸ ἔργον ἐδήλωσεν. ταύτην τὸ μὲν πρῶτον
 οὕτωςι πίνειν ἡσυχῇ καὶ τρώγειν ἡνάγκασον οὗτοί μοι
 δοκεῖ, ὥς διηγεῖτ' Ἰατροκλῆς ἐμοὶ τῇ ὑστεραίᾳ· ὥς δὲ 15
 προῆει τὸ πρᾶγμα καὶ διεθερμαίνοντο, κατακλίνεσθαι
 καὶ τι καὶ ᾄδειν ἐκέλευον. ἀδημονούσης δὲ τῆς ἀνθρώ-
 που καὶ οὐτ' ἐθελούσης οὐτ' ἐπισταμένης, ὕβριν τὸ
 πρᾶγμ' ἔφασαν οὕτωςι καὶ ὁ Φρόνων καὶ οὐκ ἀνεκτὸν
 εἶναι, τῶν θεοῖς ἐχθρῶν, τῶν ἀλιτηρίων Ὀλυνθίων 20
 αἰχμάλωτον οὔσαν τρυφᾶν· καὶ „κάλει παῖδα“, καὶ
 „ἰμᾶντά τις φερέτω“. ἦκεν οἰκέτης ἔχων ῥυτῆρα, | καὶ 403

3 ἔπαινον καὶ θόρυβον VP 5 τὸν ante Ἀλέξανδρον om.
 VAP | ἀδελφὸν τοῦ φιλίππου VP 6 ἐξετάσωμεν A¹ 7 τοῦτο
 SAP: τούτου V τοσοῦτο Y | ἕτερον συμπόσιον post συμπόσιον
 add. S¹ VAYP | τὸ τούτων VP 8 γενομένων S¹ | ὥς S¹: εἰ
 S s. v. γρ. S^d VAYP 9 τὸν υἱὸν del. Herwerden 10 τὸν φαι-
 δίμου SAY: τοῦ φαιδίμου VP Φαιδίαν nominat Xenoph. hist.
 (Gr. II 3, 2 14 μοι om. F¹ 15 δοκεῖ S: δοκεῖν VAYP 16 προῆειτο
 A¹ 20 alterum τῶν SA: τε καὶ VYP | ἀλιτηρίων SP 21 καλεῖ
 A¹ corr. A² cum schol. βέλτιον παροξύνειν ἵνα ἡ προστακτικόν |
 δὴ post κάλει add. S^d (?) F¹ (punctis notatum) QP corr. s. v.
 22 ἦκεν | ἦλθεν A. cf. § 139

πεπωκότων οἶμαι καὶ μικρῶν ὄντων τῶν παροξυνόντων,
εἰπούσης τι καὶ δακρυσάσης ἐκείνης περιρρηξας τὸν
χιτωνίσκον ὁ οἰκέτης ξάλνει κατὰ τοῦ νώτου πολλὰς.
ἔξω δ' αὐτῆς οὐς' ὑπὸ τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ πράγματος 198
5 ἡ γυνή, ἀναπηδήσασα προσπίπτει πρὸς τὰ γόνατα τῷ
'Ιατροκλεῖ καὶ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπει. καὶ εἰ μὴ 'κεῖνος
ἀφείλετο, ἀπώλετ' ἂν παροινουμένη· καὶ γὰρ ἡ παροινία
τοῦ καθάρματος τουτοῦ δεινὴ. καὶ περὶ ταύτης τῆς
ἀνθρώπου καὶ ἐν Ἀρκαδίᾳ λόγος ἦν ἐν τοῖς μυθίοις, καὶ
10 Διόφαντος ἐν ὑμῖν ἀπήγγελλεν ἃ νῦν μαρτυρεῖν αὐτὸν
ἀναγκάσω, καὶ κατὰ Θετταλίαν πολὺς λόγος καὶ πανταχοῦ.

Καὶ τοιαῦτα συνειδὼς αὐτῷ πεπραγμέν' ὁ ἀκάθαρτος 199
οὗτος τολμήσει βλέπειν εἰς ὑμᾶς καὶ τὸν βεβιωμένον
αὐτῷ βίον ἀντίκα δὴ μάλ' ἐρεῖ λαμπρᾷ τῇ φωνῇ· ἐφ'
15 οἷς ἔγωγ' ἀποπνίγομαι. οὐκ ἴσασιν οὗτοι τὸ μὲν ἐξ ἀρ-
χῆς τὰς βίβλους ἀναγιννώσκοντά σε τῇ μητρὶ τελούσῃ,
καὶ παῖδ' ὄντ' ἐν θιάσοις καὶ μεθύουσιν ἀνθρώποις
καλινδούμενον; μετὰ ταῦτα δὲ ταῖς ἀρχαῖς ὑπογραμ- 200
ματεύοντα καὶ δυοῖν ἢ τριῶν δραχμῶν πονηρὸν ὄντα;
20 τὰ τελευταῖα δ' ἔναγχος ἐν χορηγίοις ἄλλοτρίοις ἐπὶ τῷ
τριταγωνιστεῖν ἀγαπητῶς παρατρεφόμενον; ποῖον οὖν
ἐρεῖς βίον; ὃν οὐ βεβίωκας, ἐπεὶ ὃ γε βεβιωμένος σοι

1 πεπωκότας Tournier 2 δακρυσάσης] διακρυσάσης A 3 τοῦ om. Suidas s. v. φοινικίδα, Blass 4 αὐτῆς F¹ αὐτῆς A 7 ἀφεί-
λετο αὐτὴν A 8 τούτου A 10 ἀπήγγελλεν SY: ἀπήγγειλεν VAP
12 ἐαυτῷ VAP | συνειδὼς βεβιωμένα ἐαυτῷ Hermog. III 339 W.
(355, 12 R.) συνειδὼς ἐαυτῷ 340 (356, 5) 13 οὗτοι VAP Hermog. |
βλέπειν] λέγειν γε. S^d 14 αὐτῷ βίον om. A | λαμπρᾷ] μακρᾷ
plurimi Hermog. codd. 15 ἀποπνιγομαι S¹ | οὐκ] κ in ras. S
16 βύβλους A 17 καὶ μεθύουσιν om. A¹ add. ead. in mg. 19 ἢ
VP: καὶ SAY cf. XXVII 9 20 ἔναγχος Q¹ 22 βίον;] inter-
rogandi signum posuit Cobet | οὐ] ποῦ Blass coll. XXV 77 qua
mutatione recepta post γε inserendum esset ἐνταῦθα vel simile quid

τοιούτος φαίνεται. ἀλλὰ δὴ τὰ τῆς ἐξουσίας· οὗτος ἄλλον ἔκρινε παρ' ὑμῖν ἐπὶ πορνείᾳ. ἀλλὰ μήπω ταῦτα, ἀλλὰ τὰς μαρτυρίας μοι λέγε πρῶτον ταυτασί.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ

404

- 201 Τοσούτων τολύνν καὶ τοιούτων ὄντων ὧ ἄνδρες δι- 5
 κασταί, ὧν ἀδικῶν ὑμᾶς ἐξελέλεγκται (ἐν οἷς τί κακὸν
 οὐκ ἔνι; δωροδόκος, κόλαξ, ταῖς ἀραῖς ἔνοχος, ψεύστης,
 τῶν φίλων προδότης, πάντ' ἔνεστι τὰ δεινότατα), πρὸς
 ἐν οὐδ' ὅτιοῦν τούτων ἀπολογήσεται, οὐδ' ἔξει δικαίαν
 οὐδ' ἀπλὴν εἰπεῖν ἀπολογία οὐδεμίαν. ἂ δ' ἐγὼ πέπνυ- 10
 σμαι μέλλειν αὐτὸν λέγειν, ἔστι μὲν ἐγγυτάτω μανίας, οὐ
 μὴν ἀλλ' ἴσως τῷ μηδὲν ἔχοντι δίκαιον ἀλλ' εἰπεῖν
 202 ἀνάγκη πάντα μηχανᾶσθαι. ἀκούω γὰρ αὐτὸν ἑρεῖν ὡς
 ἄρ' ἐγὼ πάντων ὧν κατηγορῶ κοινωνὸς γέγονα, καὶ
 συνῆρεσκεν ταῦτά μοι καὶ συνέπραττον αὐτῷ, ἔπειτ' 15
 ἐξαίφνης μεταβέβλημαι καὶ κατηγορῶ. ἔστι δ' ὑπὲρ μὲν
 τῶν πεπραγμένων οὔτε δικαία οὔτε προσήκουσ' ἢ τοι-
 αύτη ἀπολογία, ἐμοῦ μέντοι τις κατηγορία· ἐγὼ μὲν γάρ,
 εἰ ταῦτα πεποίηκα, φανὺλός εἰμ' ἄνθρωπος, τὰ δὲ πράγ-
 203 ματ' οὐδὲν βελτίω διὰ τοῦτο, οὐδὲ πολλοῦ δεῖ. οὐ μὴν 20
 ἀλλ' ἔγωγ' οἶμαι μοι προσήκειν ἀμφοτέρ' ὑμῖν ἐπιδείξαι,
 καὶ ὅτι ψεύσεται, ταῦτ' ἐὰν λέγῃ, καὶ τὴν δικαίαν ἥτις
 ἐστὶν ἀπολογία. ἢ μὲν τολύνν δικαία καὶ ἀπλῇ, ἢ ὡς οὐ
 πέπρακται τὰ κατηγορημένα δεῖξαι, ἢ ὡς πεπραγμένα

1 τοιούτος ὧν A 2 πορνείῳ ut vid. F¹ πορνίαι A¹ | μήπω ταῦτα
 ἀλλὰ om. A 4 ΜΑΡΤΥΡΙΑ F 6 κακῶν] κακῶν S (o superscripto)
 κακῶν A 8 ἔνεστι om. VP 15 ἐπιτα A¹ 17 sq. ἢ τοιαύτη ἀπολο-
 γία] ἢ ἀπολογία αὕτη γρ. S^d αὕτη ἀπολογία F¹ QP τοιαύτη secluden-
 dum coni. Weil 19 τ' αὐτὰ S 21 μοι om. A 22 ἥτις] εἰ τις P
 23 ἀπολογία SA: ἀπολογία φεύζεται VYP ἀπολογία Dobree

συμφέρει τῇ πόλει. τούτων δ' οὐδέτερον δύναται' ἂν
 οὗτος ποιῆσαι. οὔτε γὰρ ὥς συμφέρει δήπου Φωκίας 204
 ἀπολωλέναι καὶ Πύλας Φίλιππον ἔχειν καὶ Θηβαίους
 ἰσχύειν καὶ ἐν Εὐβοίᾳ στρατιώτας εἶναι καὶ Μεγάροις
 5 ἐπιβουλεύειν καὶ ἀνώμοτον εἶναι τὴν εἰρήνην, ἔνεστι
 405 λέγειν αὐτῷ, οἷς τότ' ἐναντὶ' ἀπήγ|γειλε πρὸς ὑμᾶς ὥς
 συμφέροντα καὶ γενησόμενα· οὐδ' ὥς οὐ πέπρακται
 ταῦτα, δυνήσεται πείσαι τοὺς αὐτοὺς ἑορακώτας ὑμᾶς
 καὶ εὖ εἰδότας. οὐκοῦν ὥς οὐ κεκοινωνήκα τούτοις οὐ- 205
 10 δενός, λοιπόν μοι δεῖξαι. βούλεσθ' οὖν ὑμῖν, πάντα
 τᾶλλ' ἄφεις, ἃ παρ' ὑμῖν ἀντεῖπον, ἐν τῇ ἀποδημίᾳ προσέ-
 κρουον, ὥς ἅπαντα τὸν χρόνον ἡναντίωμαι, αὐτοὺς παρά-
 σχωμαι μάρτυρας τούτους ὅτι πάντα τάναντ' ἐμοὶ καὶ
 τούτοις πέπρακται, καὶ χρήμαθ' οὗτοι μὲν ἔχουσιν ἐφ'
 15 ὑμῖν, ἐγὼ δ' οὐκ ἡθέλησα λαβεῖν; θεάσασθε δὴ.

Τίνα τῶν ἐν τῇ πόλει φήσαιτ' ἂν βδελυρώτατον εἶναι 206
 καὶ πλείστης ἀναιδείας καὶ ὀλιγορίας μεστόν; οὐδεὶς
 οὐδ' ἂν ἀμαρτῶν ὑμῶν ἄλλον εὖ οἶδ' ὅτι φήσειεν ἢ
 Φιλοκράτην. τίνα δὲ φθέγγεσθαι μέγιστον ἀπάντων καὶ
 20 σαφέστατ' ἂν εἰπεῖν ὃ τι βούλοιτο τῇ φωνῇ; Αἰσχλῆην
 οἶδ' ὅτι τουτονί. τίνα δ' οὗτοι μὲν ἄτολμον καὶ δειλὸν
 πρὸς τοὺς ὄχλους φασὶν εἶναι, ἐγὼ δ' εὐλαβῆ; ἐμέ· οὐ-

1 sq. δύναται' ἂν οὗτος ποιῆσαι] δύναται εἰπεῖν A 2 δήπου om. A
 3 ἀπολωλέναι Y 5 ἀνώμοτον εἶναι] ἀνόνητον (vel ἀνήνου-
 τον) εἶναι Dobree ὄνομα γεγενῆσθαι Weil | ἔνεστι post αὐτῷ (v. 6) V
 ἐνέσται Herwerden 6 οἷς] δε Dobree | τότ' ἐναντία SY: τότε
 τάναντία VAP 8 τοὺς om. Q 10 ἐμοὶ F¹QP 11 ἐν S¹Y:
 ἂ ἐν S corr. VAP 13 τούτους SA: τουτουσι VYP | δε SAY:
 ὥς VP 14 super ἐφ' ὑμῖν scrips. καθ' ὑμῶν P rec. 15 θεά-
 σασθαι S, sed ai in ras. (fuit s)et superscr. s 17 ὀλιγορίας καὶ
 ἀναιδείας VAP 18 φήσειεν ἂν A 20 λαμπρᾷ τῇ φωνῇ A
 ex § 199

δὲν γὰρ πώποτ' οὐτ' ἠνώχλησα οὔτε μὴ βουλομένους
 207 ὑμᾶς βεβιάσμαι. οὐκοῦν ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις, ὅσά-
 κισ λόγος γέγονεν περὶ τούτων, καὶ κατηγοροῦντος ἀκού-
 ετέ μου καὶ ἐλέγχοντος ἀεὶ τούτους καὶ λέγοντος ἄντι-
 κρυς ὅτι χρήματ' εἰλήφασιν καὶ πάντα πεπράκασι τὰ 5
 πράγματα τῆς πόλεως. καὶ τούτων οὐδεὶς πώποτ' ἀκούων
 ταῦτ' ἀντείπεν οὐδὲ διῆρεν τὸ στόμα, οὐδ' ἔδειξεν ἑαυ-
 208 τόν. τί ποτ' οὖν ἐστὶν τὸ αἴτιον ὅτι οἱ βδελυρότατοι
 τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ μέγιστον φθεγγόμενοι τοῦ καὶ
 ἀτολμοτάτου πάντων ἑμοῦ καὶ οὐδενὸς μείζον | φθεγγ- 406
 γομένου τοσοῦτον ἡττῶνται; ὅτι τάληθές ἰσχυρόν, καὶ 11
 τούναντλον ἀσθενὲς τὸ συνειδέναι πεπρακόσιν αὐτοῖς τὰ
 πράγματα. τοῦτο παραιρεῖται τὴν θρασύτητα τὴν τού-
 των, τοῦτ' ἀποστρέφει τὴν γλῶτταν, ἐμφράττει τὸ στόμα,
 209 ἄγχει, σιωπᾶν ποιεῖ. τὸ τοίνυν τελευταῖον ἴστε δῆπου 15
 πρῶτῃ ἐν Πειραιεῖ, ὅτ' αὐτὸν οὐκ εἶάτε πρεσβεύειν,
 βοῶνθ' ὥς εἰσαγγελεῖ με καὶ γράψεται καὶ λοῦ λοῦ. καίτοι
 ταῦτα μὲν ἐστὶ μακρῶν καὶ πολλῶν ἀγώνων καὶ λόγων
 ἀρχή, ἐκεῖνα δ' ἀπλᾶ καὶ δύ' ἢ τρι' ἴσως ῥήματα, ἃ κἂν
 ἐχθρὸς ἐωνημένος ἄνθρωπος εἰπεῖν ἡδυνήθη· „ἄνδρες 20
 Ἀθηναῖοι, τουτὶ τὸ πρᾶγμα πάνδεινόν ἐστιν· οὐτοσὶ κατη-
 γορεῖ ταῦτ' ἑμοῦ ὧν αὐτὸς κοινωνὸς γέγονεν, καὶ χρή-
 ματ' εἰληφέναι φησὶν ἐμέ, αὐτὸς [εἰληφὼς ἦ] μετεληφώς“.

1 βουλόμενος Q 2 ἐβιασάμην A 5 τὰ πράγματα πεπράκασι A
 9 πάντων τῶν VYP 11 ἰσχυρόν ἐστι VP 12 ἑαυτοῖς VAP
 14 ἀποστρέφει VAP: ἀποστρέφεται SY 15 τελευταῖ F¹ 16 οὐκ
 εἶων Weil 17 εἰσαγγέλλει SY εἰσαγγέλλει P 18 ταῦτα] τοιαῦ-
 τα Y¹ | ἐστὶ del. Weil 20 χθρὸς F (χθ in ras.) QP¹ | ἡδυνήθη
 SAY: δυνήθει α VP 21 πρᾶγμα πάνδεινον] πρᾶγμ' ἀπαν-
 δεινὸν Y 23 εἰληφεν Q¹ | εἰληφὼς ἦ secl. G. H. Schaefer | ἦ
 μετεληφὼς om. B in fine versus, add. ead. secl. Reiske

τούτων μὲν τοίνυν οὐδὲν εἶπεν οὐδ' ἐφθέγγατο, οὐδ' 210
 ἤκουσεν ὑμῶν οὐδεὶς, ἄλλα δ' ἠπέλλει. διὰ τί; ὅτι ταῦτα
 μὲν αὐτῷ συνήδει πεπραγμένα, καὶ δοῦλος ἦν τῶν δημά-
 των τούτων. οὐκ οὖν προσήει πρὸς ταῦθ' ἡ διάνοια, ἀλλ'
 5 ἀνεδύετο· ἐπελαμβάνετο γὰρ αὐτῆς τὸ συνειδέναι. λοι-
 δορεῖσθαι δ' ἄλλ' ἄττ' οὐδὲν ἐκώλυεν αὐτὸν οὐδὲ βλασφη-
 μεῖν. ὁ τοίνυν μέγιστον ἀπάντων καὶ οὐ λόγος, ἀλλ' ἔργον· 211
 βουλομένου γὰρ ἐμοῦ τὰ δίκαια, ὥσπερ ἐπρέσβευσα δὲς,
 οὕτω καὶ λόγον ὑμῖν δοῦναι δὲς, προσελθὼν Αἰσχίνης
 10 οὗτοσι τοῖς λογισταῖς ἔχων μάρτυρας πολλοὺς ἀπηγόρευε
 μὴ καλεῖν ἔμ' εἰς τὸ δικαστήριον ὡς δεδωκότ' εὐθύνας
 καὶ οὐκ ὄνθ' ὑπεύθυνον· καὶ τὸ πρᾶγμ' ἦν ὑπεργέλοιον.
 407 τί οὖν ἦν τοῦτο; τῆς προτέρας ἐκείνης | πρεσβείας, ἥς
 οὐδεὶς κατηγορεῖ, δοὺς λόγον οὐκέτ' ἐβούλετ' αὐτῷ εἰς-
 15 ιέναι περὶ ταύτης ἥς νῦν εἰσέρχεται, ἐν ᾗ πάντα τὰδική-
 ματ' ἐνῆν· ἐκ δὲ τοῦ δὲς ἔμ' εἰσελθεῖν ἀνάγκη περιίστατο 212
 καὶ τούτῳ πάλιν εἰσιέναι· διὰ ταῦτ' οὐκ εἶα καλεῖν. καί-
 τοι τοῦτο τὸ ἔργον ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ἀμφοτέρ' ὑμῖν
 ἐπιδείκνυσσι σαφῶς, καὶ κατεγνωκόθ' ἑαυτοῦ τοῦτον,
 20 ὥστε μηδενὶ νῦν ὑμῶν εὐσεβῶς ἔχειν ἀποψηφίσασθαι
 αὐτοῦ, καὶ μηδὲν ἀληθὲς ἐροῦντα περὶ ἐμοῦ· εἰ γὰρ εἶχεν,
 τότε ἂν καὶ λέγων καὶ κατηγορῶν ἐξητάζετο, οὐ μὰ Δί'
 οὐκ ἀπηγόρευε καλεῖν.

1 εἶπεν secl. Weidner | prius οὐδ'] οὐ Q¹ δὲ add. mg. 2 ὅτι] ὁ P¹ 3 ἐαυτῷ A 4 προσήει] εἰ s. v. add. F rec. 5 εἶτ' ἐλαμβάνετο γρ. S^a | γὰρ γρ. S^a VAY: παρ S¹ del. Blass 6 ἄλλ' om. A | οὐδὲν marg. Morelii: οὐδεὶς SVAYP 7 τοίνυν] οἱ in ras. A | ἥδη post ἔργον add. A ex XXI 79? 12 ὑπεργέλοιον Q 14 κατηγορεῖ VAP rec. | οὐκέτι] οὐκ FP 17 ταῦτ'] τοῦτο QAP 19 αὐτοῦ A 20 νῦν om. A Priscian. XVIII § 240 | ἡμῶν Q 22 ἐξητάζετο S¹ 23 μὴ ante καλεῖν add. Cobet cf. Stahl's Syn- taxis verbi p. 791

213 Ὡς τοίνυν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

Ἀλλὰ μὴν ἂν γέ τι ἔξω τῆς πρεσβείας βλασφημῇ περὶ ἐμοῦ, κατὰ πόλλ' οὐκ ἂν εἰκότως ἀκούοιτ' αὐτοῦ. οὐ γὰρ ἐγὼ κρίνομαι τήμερον, οὐδ' ἐγγεῖ μετὰ ταῦθ' ὕδωρ οὐ-
 6 δεις ἐμοί. τί οὖν ἐστὶν ταῦτα πλὴν δικαίων λόγων ἀπορία; τίς γὰρ ἂν κατηγορεῖν ἔλοιτο κρινόμενος, ἔχων
 7 ὅ τι ἀπολογήσεται; ἔτι τοίνυν κάκεινο σκοπεῖτ' ἄνδρες
 214 δικασταί. εἰ ἐκρινόμενη μὲν ἐγώ, κατηγοροῖ δ' Αἰσχίνης οὐτοσί, Φίλιππος δ' ἦν ὁ κρίνων, εἴτ' ἐγὼ μηδὲν ἔχων 10
 εἰπεῖν ὥς οὐκ ἀδικῶ κακῶς ἔλεγον τουτουὶ καὶ προπη-
 λακίζειν ἐπεχειροῦν, οὐκ ἂν οἴεσθε καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτ'
 ἀγανακτῆσαι τὸν Φίλιππον, εἰ παρ' ἐκείνῳ τοὺς ἐκείνου
 τις εὐεργέτας κακῶς λέγοι; μὴ τοίνυν ὑμεῖς χείρους
 γένησθε Φίλιππον, ἀλλ' ὑπὲρ ὧν ἀγωνίζεται, περὶ τού- 15
 των ἀναγκάζετ' ἀπολογεῖσθαι. Λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

408

215 Οὐκοῦν ἐγὼ μὲν, ἐκ τοῦ μηδὲν ἐμαντῶ συνειδέναι, καὶ λόγον διδόναι καὶ πάντα τὰκ τῶν νόμων ὑπέχειν ῥῆμν δεῖν, οὗτος δὲ τάναντία. πῶς οὖν ταῦτ' ἐμοὶ καὶ τούτῳ 20
 πέπρακται; ἢ πῶς ἔνεστι τούτῳ ταῦτα πρὸς ὑμᾶς λέγειν, ἃ μὴδ' ἡτίζεται πρότερον πώποτε; οὐδαμῶς δῆπου. ἀλλ'

2 titulum ΜΑΡΤΥΡΕΣ post μάρτυρας add. SVAYP del. Felicianus 3 ἐὰν VP | ἂν γ' ἔξω τι Weil cf. § 192 | βλασφημῇ? S¹ 8 σκοπεῖτε κάκεινο A cf. § 221 | ὦ ἄνδρες VAP 9 δικασταὶ om. P 9 sq. κατηγορεῖ ... ἐγὼ om. P¹ 11 ὥς οὐκ] κωσον S¹ 12 κατὰ ταῦτο τοῦτο SQ¹Y 14 λέγοι AP⁴: λέγει SVYP¹ 15 γέννησθαι S¹ 16 ἀναγκάζεται S¹ ἀναγκάζετε αὐτὸν A 17 ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ S 18 μὲν om. SY Bekk. anecd. p. 171, 14 | τοῦ] τῶν A¹ | συνειδέναι δεινὸν VP 19 λόγον ἥθειον A 20 οὐτοσί VP | ταυτά μοι S 21 ταυτὰ A¹ 22 ἡτίζεται SA: ἡτιῶτο VYP | πρότερον om. A

ὁμως ἐρεῖ, καὶ νῆ Δ' εἰκότως γε. ἴστε γὰρ δῆπου τοῦθ',
 ὅτι ἅφ' οὗ γεγρόνασιν ἄνθρωποι καὶ κρίσεις γίνονται,
 οὐδεις πάποθ' ὁμολογῶν ἀδικεῖν ἐάλω, ἀλλ' ἀναισχυν-
 τοῦσιν, ἀρνούνται, ψεύδονται, προφάσεις πλάττονται,
 5 πάντα ποιοῦσιν ὑπὲρ τοῦ μὴ δοῦναι δίκην. ὧν οὐδενὶ 216
 δεῖ παρακρουσθῆναι τήμερον ὑμᾶς, ἀλλ' ἅφ' ὧν ἴστ' αὐ-
 τοὶ τὰ πράγματα κρίναι, μὴ τοῖς ἐμοῖς λόγοις μηδὲ τοῖς
 τούτου προσέχειν, μηδέ γε τοῖς μάρτυσιν, οὓς οὗτος
 ἐτοίμους ἔξει μαρτυρεῖν ὅτιοῦν, Φιλίππῳ χορηγῶ χρώ-
 10 μενος (ᾧψεσθε δ' ὡς ἐτοίμως αὐτῷ μαρτυρήσουσιν), μηδέ
 γ' εἰ καλὸν καὶ μέγ' οὗτος φθιέγξεται, μηδ' εἰ φαῦλον
 ἐγώ. οὐδὲ γὰρ ῥητόρων οὐδὲ λόγων κρίσιν ὑμᾶς τῇ- 217
 μερον, εἴπερ εὖ φρονεῖτε, προσήκει ποιεῖν, ἀλλ' ὑπὲρ
 πραγμάτων αἰσχυρῶς καὶ δεινῶς ἀπολωλότων τὴν ὑπάρ-
 15 χουσαν αἰσχύνην εἰς τοὺς αἰτίους ἀπώσασθαι, τὰ πεπραγ-
 μένα, ἃ πάντες ἐπίστασθε, ἐξετάσαντας. τί οὖν ἐστὶν
 ταῦθ' ἃ ὑμεῖς ἴστε καὶ οὐ παρ' ἡμῶν ὑμᾶς ἀκοῦσαι δεῖ;
 εἰ μὲν ἄπανθ' ὅσ' ὑπέσχονθ' ὑμῖν ἐκ τῆς εἰρήνης γέ- 218
 γουεν, καὶ τοσαύτης ἀνανδρίας καὶ κακίας ὑμεῖς ὁμο-
 20 λογεῖτ' εἶναι μεστοί, ὥστε μήτ' ἐν τῇ χώρᾳ τῶν πολε-
 μίων ὄντων μήτ' ἐκ θαλάττης πολιορκούμενοι μήτ' ἐν
 409 ἄλλῳ μηδενὶ δεινῷ | τῆς πόλεως οὔσης, ἀλλὰ καὶ σῖτον
 εὖνονον ὠνούμενοι καὶ τᾶλλ' οὐδὲν χειρόν πράττοντες

1 γε om. A 7 κρίνειν A 8 οὓς] οἱς SY 9 ἐτοίμως F |
 ὅτι οὐ Y 11 φθιέγξεται SAY: φθιέγγεται VP 12 prius οὐδὲ
 S: οὐ VAYP 14 τὴν s. v. Y² 15 ἀπώσασθαι SF corr. AY:
 ἀπώσασθε F¹QP 16 ἃ πάντες] ἄπαντες SY | ἐξετάσαντας A: ἐξε-
 τάσαντες SVYP | τί SY: τίνα γρ. S⁴VAP 17 δεῖ;] hic inter-
 rogandi signum habet Y (Herwerden), erat post ταῦτα 18 μὲν
 γὰρ VYP | ὑπέσχονθ' SY: ὑπέσχεθ' VP ὑπέσχετε A 19 ἀναν-
 δρείας S | ὁμολογεῖτε ὑμεῖς VP 23 ευνονον S¹

- 219 ἢ νῦν, προειδότες καὶ προακηκοότες παρὰ τούτων καὶ
 τοὺς συμμάχους ἀπολουμένους καὶ Θηβαίους ἰσχυροὺς
 γεννησομένους καὶ τὰπὶ Θράκης Φίλιππον ληψόμενον
 καὶ ἐν Εὐβοίᾳ κατασκευασθῆσόμεν' ὀρμητήρι' ἐφ' ὑμᾶς
 καὶ πάνθ' ἃ πέπρακται γενησόμενα, εἴτα τὴν εἰρήνην 5
 ἐποιήσασθ' ἀγαπητῶς, ἀποψηφίσασθ' Ἀισχίνου, καὶ μὴ
 πρὸς τοσοῦτοις αἰσχροῖς καὶ ἐπιорκίαν προσκλήσῃθε
 (οὐδὲν γὰρ ὑμᾶς ἀδικεῖ, ἀλλ' ἐγὼ μαίνομαι καὶ τετύ-
 220 φωμαι νῦν κατηγορῶν αὐτοῦ). εἰ δὲ πάντα τὰναντία τού-
 των καὶ πολλὰ καὶ φιλάνθρωπ' εἰπόντες, Φίλιππον φι- 10
 λεῖν τὴν πόλιν, Φωκέας σῶσειν, Θηβαίους παύσειν τῆς
 ὕβρεως, ἔτι πρὸς τούτοις μελῶν' ἢ κατ' Ἀμφίπολιν εὖ
 ποιήσῃν ὑμᾶς, ἐὰν τύχῃ τῆς εἰρήνης, Εὐβοίαν, Ὠρωπὸν
 ἀποδώσειν, εἰ ταῦτ' εἰπόντες καὶ ὑποσχόμενοι πάντ'
 ἐξηπατήκασιν καὶ πεφνεακίκασιν καὶ μόνον οὐ τὴν Ἀτ- 15
 τικὴν ὑμῶν περιήρηνται, καταψηφίσασθε, καὶ μὴ πρὸς
 τοῖς ἄλλοις οἷς ὕβρισθε (οὐ γὰρ ἔγωγ' οἶδ' ὅ τι χρὴ
 λέγειν ἄλλο) καὶ ὑπὲρ ὧν οὗτοι δεδωροδοκήκασιν ὑμεῖς
 τὴν ἀρὰν καὶ τὴν ἐπιорκίαν οἴκαδ' εἰσενέγκῃθε.
 221 "Ἐτι τοίνυν κἀκεῖνο σκοπεῖτ' ὃ ἄνδρες δικασταί, τίνος 20
 εἵνεκ' ἐγὼ μηδὲν ἡδίκηκότων τούτων κατηγορεῖν ἂν προει-
 λόμην. οὐ γὰρ εὐρήσετε. ἡδὺ πολλοὺς ἐχθροὺς ἔχειν;
 οὐδέ γ' ἀσφαλές. ἀλλ' ὑπῆρχέ μοι πρὸς τοῦτον ἀπέχθειά

1 παρὰ] περι A 3 γεγεννημένους A 4 post καὶ 2 litt. eras.
 (τά?) Q καὶ iter. Y 6 ἐποιήσατε A 7 προσκλήσεσθε A 8 καὶ
 τετύφωμαι om. QP (add. γρ. Q γρ. P⁴) 9 δ' ἅπαντα VP 11 σῶσειν
 QAP: σῶσειν F σωζειν SY 13 ἂν VP 15 οὐ] ουχί A 16 περιή-
 ρηντο S¹ παρήρηνται γρ. S^a ^περίηρηνται F | ante καταψηφ. καὶ
 eras. A | καταψηφισασθαι S¹ 17 ὕβρισθε in ras. A 19 εἰσ-
 ενέγκῃθε SA: ἀπενέγκῃθε VYP 21 ἔνεκα VP 22 εὐρη-
 σεται S 23 οὐδέ γ' S γρ. FAY: οὐδ' αὖ VP | μοι s. v. A¹

τις; οὐδεμία. τί οὖν; „έφοβοῦ περὶ σκαντοῦ, καὶ διὰ δει-
 λίαν ταύτην ἡγήσω σωτηρίαν.“ καὶ γὰρ ταῦτ' ἀκήκο'
 αὐτὸν λέγειν. καίτοι μηθενός γ' ὄντος Αἰσχίνῃ δεινοῦ |
 10 μῆδ' ἀδικήματος, ὥς σὺ φῆς. εἰ γὰρ αὖ ταῦτ' ἐρεῖ, σκο-
 5 πείτ' ἄνδρες δικασταί, εἰ ἐφ' οἷς ὁ μῆδ' ὀτιοῦν ἀδικῶν
 έφοβοῦμην ἐγὼ μὴ διὰ τούτους ἀπόλωμαι, τί τούτους
 προσήκει παθεῖν τοὺς αὐτοὺς ἡδικηκότας; ἀλλ' οὐ διὰ
 ταῦτα. ἀλλὰ διὰ τί σου κατηγορῶ; συκοφαντῶ νῆ Δία, 222
 ἵν' ἀργύριον λάβω παρὰ σοῦ. καὶ πότερον κρείττον ἦν
 10 μοι παρὰ Φιλίππου λαβεῖν, τοῦ διδόντος πολὺ καὶ μῆδε-
 νὸς τούτων ἔλαττον, καὶ φίλον κάκεινον ἔχειν καὶ τούτους
 (ἦσαν γὰρ ἄν, ἦσάν μοι φίλοι τῶν αὐτῶν κεκοινωνηκότι·
 οὐδὲ γὰρ νῦν ἔχθραν πατρικὴν ἔχουσι πρὸς με, ἀλλ' ὅτι
 τῶν πεπραγμένων οὐ μετέσχηκα), ἢ παρὰ τούτων ἀφ'
 15 ὧν εἰλήφασι μεταίτεῖν, κάκεινῳ τ' ἔχθρὸν εἶναι καὶ τού-
 τοις; καὶ τοὺς μὲν αἰχμαλώτους ἐκ τῶν ἰδίων τοσοῦτων
 χρημάτων λύεσθαι, μικρὰ δ' ἀξιούν παρὰ τούτων αἰ-
 σχρῶς μετ' ἔχθρας λαμβάνειν; οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλ' 223
 ἀπήγγειλα μὲν τάληθῇ καὶ ἀπεσχόμην τοῦ λαβεῖν τοῦ
 20 δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας εἵνεκα καὶ τοῦ λοιποῦ βίου,
 νομίζων, ὥσπερ ἄλλοι τινὲς παρ' ὑμῖν, καὶ αὐτὸς ὦν
 ἐπιεικὲς τιμήσεσθαι, καὶ οὐκ ἀνταλλακτέον εἶναι μοι τὴν

1 σκαντοῦ VAP 3 καίτοι S corr. F γρ. QY corr. γρ. P⁴: καίτι
 S¹ καί τι QAY¹ καὶ τί P | γ' om. VP | αισχιν S¹ 4 αὖ VYP:
 αὖ S om. A 5 ὦ ἄνδρες VAP | δικασταί om. P | εἰ del. Seager
 6 ... ἀδικῶ Y 7 αὐτοῦς A 8 συκοφαντῶν ἰδία S¹ 10 πολὺν S¹
 11 τουτουσὶ F¹ 12 ἄν om. A | μοι ante φίλοι SY: post φίλοι
 VP om. A 13 με SY: ἐμὲ VAP 15 καίκείνωι F¹ | τοὐτόν Y
 17 λύεσθαι S γρ. FAY: λύσασθαι VP 20 ἔνεκα VAP 21 ὑμῖν,
 Weil interpunxit 22 τιμήσεσθαι Weil: τιμηθήσεσθαι SVYP
 τιμηθήσεσθαι καὶ πλέον ἔξειν τῶν πολλῶν κατὰ τοῦτο A ex
 § 100

πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίαν οὐδενὸς κέρδους· μισῶ δὲ τού-
τους, ὅτι μοχθηροὺς καὶ θεοῖς ἐχθροὺς εἶδον ἐν τῇ πρε-
σβείᾳ, καὶ ἀπεστέρημαι καὶ τῶν ἰδίων φιλοτιμιῶν διὰ
τὴν τούτων δωροδοκίαν πρὸς ὅλην δυσχερῶς ὑμῶν τὴν
πρεσβείαν ἐσχηκότων· κατηγορῶ δὲ νυνὶ καὶ ἐπὶ τὰς 5
εὐθύναις ἦκω τὸ μέλλον προορώμενος, καὶ βουλόμενος
ἀγῶνι καὶ δικαστηρίῳ μοι διωρῖσθαι παρ' ὑμῖν ὅτι
224 τάναντί' ἐμοὶ καὶ τούτοις πέπρακται. καὶ δέδοικα, δέ-
δοικα (εἰρήσεται γὰρ | πάνθ' ἃ φρονῶ πρὸς ὑμᾶς) μὴ 411
τότε μὲν συνεπισπασήσθ' ἐμὲ τὸν μὴδ' ὅτιοῦν ἀδικοῦντα, 10
νῦν δ' ἀναπεπτωκότες ἦτε. παντάπασιν γὰρ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι ἐκλείψθαι μοι δοκεῖτε καὶ παθεῖν ἀνα-
μένειν τὰ δεινὰ, ἑτέρους δὲ πάσχοντας ὀρῶντες οὐ
φυλάττεσθαι, οὐδὲ φροντίζειν τῆς πόλεως πάλαι κατὰ
226 πολλοὺς καὶ δεινοὺς τρόπους διαφθειρομένης. οὐκ οἷ- 15
εσθε δεινὸν εἶναι καὶ ὑπερφυεῖς; (καὶ γὰρ εἴ τι σιωπᾶν
ἐγνώκειν, λέγειν ἐξάγομαι.) ἴστε δῆπον Πυθοκλέα του-
τονὶ τὸν Πυθοδώρου. τούτῳ πάννυ φιλανδρώπως ἐκε-
χρήμην ἐγώ, καὶ ἀηδὲς ἐμοὶ καὶ τούτῳ γέγονεν εἰς τὴν
ἡμέραν ταύτην οὐδέν. οὗτος ἐκτρέπεται με νῦν ἀπαν- 20
τῶν, ἀφ' οὗ πρὸς Φίλιππον ἀφίεται, καὶ ἀναγκασθῆναι
που συντυχεῖν, ἀπεπήδησεν εὐθὺς, μὴ τις αὐτὸν ἴδῃ

1 οὐδενός] ante ε ras. S 2 μοχθηροὺς] vs in ras. maiore A
7 μοι δικαστηρίῳ S¹ lineolis corr. 9 εἰρησέτε S¹ | ἅπανθ' A
9 sq. μήποτε P¹ 10 μὲν] με omisso mox pronomine γρ. S^d s. v. |
τούτοις post μὲν add. γρ. S^d VYP | συνεπισπασήσθ' ἐμὲ etiam S
11 ὃ ἄνδρες VAP 12 ἐκλείψθαι] v in ras. A² | μοι om. A
14 φυλάττεσθαι SQA¹: φυλάττεσθε FA² Y Hermog. III 234 W.
(256, 13 R.) φυλάττεσθ' ^{αι} P sed alt. ε in ras. | φροντίζειν SAYP²
s. v. φροντίζετε F φροντίζετε QP¹ 15 διαφθειρομένης SY:
διαφθαρμένης A ἀδικομένης VP 17 νῦν λέγειν VYP 20 ἀπαν-
των S¹ ἀπαντῶν S corr. ἀπάντων A¹ 22 εἶδῃ A¹

λαλοῦντ' ἐμοί· μετὰ δ' Αἰσχίνου περιέρεχεται τὴν ἀγορὰν
κύκλῳ καὶ βουλευέται. οὐκοῦν δεινὸν ὧ ἄνδρες Ἀθη- 226
ναῖοι καὶ σθένειον τοῖς μὲν τὰ Φιλίππου πράγμαθ'
ῥημένους θεραπεύειν οὕτως ἀκριβῆ τὴν παρ' ἐκείνου
5 πρὸς ἑκάτερ' αἰσθησιν ὑπάρχειν, ὥσθ' ἕκαστον, ὥσπερ
ἂν παρεστηκότος αὐτοῦ, μηδ' ὦν ἂν ἐνθάδε πράξῃ μηδὲν
ῥγείσθαι λήσειν, ἀλλὰ φίλους τε νομίζειν οὓς ἂν ἐκείνῳ
δοκῇ καὶ μὴ φίλους ὡσάντως, τοῖς δὲ πρὸς ὑμᾶς ζῶσιν
καὶ τῆς παρ' ὑμῶν τιμῆς γλιχομένοις καὶ μὴ προδεδω-
10 κόσι ταύτην τοσαύτην κωφότητα καὶ τοσοῦτο σκότος
παρ' ὑμῶν ἀπαντᾶν, ὥστε τοῖς ἀλιτηρίοις τούτοις ἐξ
ἴσου νῦν ἔμ' ἀγωνίζεσθαι, καὶ ταῦτα παρ' ὑμῖν τοῖς
ἀπαντ' εἰδόσιν. βούλεσθ' οὖν εἰδέναι καὶ ἀκοῦσαι τὸ 227
412 τούτων αἴτιον; ἐγὼ δὴ φράσω, ἀξιῶ δὲ μηδὲν ἄχθεσθαι
15 μοι λέγοντι τάληθῃ. ὅτι ἐκεῖνος μὲν ἐν οἴμαι σῶμ' ἔχων
καὶ ψυχὴν μίαν παντὶ θυμῷ καὶ φιλεῖ τοὺς ἑαυτὸν εὖ
ποιοῦντας καὶ μισεῖ τοὺς τάναντία, ὑμῶν δ' ἕκαστος
πρῶτον μὲν οὔτε τὸν εὖ ποιοῦντα τὴν πόλιν αὐτὸν εὖ
ποιεῖν ῥγείται, οὔτε τὸν κακῶς <κακῶς>, ἀλλ' ἕτερ' ἐστὶν 228
20 ἐκάστῳ προϋργιαίτερα, ὅφ' ὦν παράργεσθε πολλάκις,
ἔλεος, φθόνος, ὀργή, χαρίσασθαι τῷ δεηθέντι, ἄλλα μυρία·

1 δ' om. A | κατὰ τὴν ἀγορὰν Cobet 2 καὶ σκοπεῖ add.
post κύκλῳ S^a post βουλευέται VAYP om. S¹ 4 ἀκριβῶς P¹
6 ἂν εἰ VAP | ἐνθάδε S¹ ut vid. VAYP: ἐνθάδῃ S corr. (nus-
quam ap. Dem.) 7 φίλους τε SY: φίλους γε VP καὶ φίλους A
9 τῆς] τοῖς F τοῖς A 10 τοσοῦτον A τοιοῦτο P¹ ut vid.
11 ἀλιτηρίοις SV¹ 14 δὲ om. Y | μηδὲν VYP¹: μηδεν S
μηδέν' AP corr. | ἄχθεσθαί] ἀχθεσθήναι A, cf. X 54. XXI 58
15 λέγοντί μοι Y | οἴμαι F¹ in mg. | οἴμαι ἐν A 16 ἑαυτὸν
om. A 18 πρῶτον μὲν om. VP secl. Reiske | ἑαυτὸν P 19 κακῶς
add. Morelius 20 προϋργιαίτερα] alterum i in ras. S προϋργιέ-
τερα A, αι in mg. A¹ | παράργεσθαι A¹ Y

ἀν δ' ἄρ' ἑπαντά τις ἐκφύγη, ἀλλὰ τοὺς γ' οὐδένα βουλο-
μένους εἶναι τοιοῦτον οὐ διαφεύξεσθαι. ἢ δ' ἐφ' ἐκάστου
τούτων ἁμαρτία κατὰ μικρὸν ὑπορρέουσα ἀθρόος τῇ πό-
λει βλάβη γίγνεται.

- 229 Ὡν μὴδὲν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι πάθῃτε τήμερον, μὴδ' 5
ἀνῆτε τοῦτον ὃς ὑμᾶς τηλικαῦτ' ἠδίκηκεν. καὶ γὰρ ὡς
ἀληθῶς τίς ἔσται λόγος περὶ ὑμῶν, εἰ τοῦτον ἀφήσετε;
Ἀθήνηθεν ἐπρέσβευσάν τινες ὡς Φίλιππον τουτονί, Φιλο-
κράτης, Αἰσχίνης, Φρύνων, Δημοσθένης. τί οὖν; ὁ μὲν
πρὸς τῷ μὴδὲν ἐκ τῆς πρεσβείας λαβεῖν τοὺς αἰχμαλώ- 10
τους ἐκ τῶν ἰδίων ἐλύσατο, ὁ δ' ὧν τὰ τῆς πόλεως πράγ-
ματα χρημάτων ἀπέδοτο, τούτων πόρνας ἡγόραξεν καὶ
230 ἰχθυῖς περιῶν. καὶ ὁ μὲν τὸν υἱὸν ἔπεμψεν Φιλίππῳ,
πρὶν εἰς ἄνδρας ἐγγράψαι, ὁ μισρὸς Φρύνων, ὁ δ' οὐδὲν
ἀνάξιον οὔτε τῆς πόλεως οὔτ' αὐτοῦ διεπράξατο. καὶ ὁ 15
μὲν χορηγῶν καὶ τριηραρχῶν ἔτι καὶ ταῦτ' ᾤετο δεῖν
ἐθελοντῆς ἀναλίσκειν, λύεσθαι, μὴδὲν' ἐν συμφορᾷ τῶν
πολιτῶν δι' ἔνδειαν περιορᾶν, ὁ δὲ | τοσοῦτον δεῖ τῶν 413
ὑπαρχόντων τιν' αἰχμαλώτων σῶσαι, ὥσθ' ὅλον τόπον
καὶ πλεῖν ἢ μυρίους μὲν ὀπλίτας, ὁμοῦ δὲ χίλλους ἰπ- 20
πέας τῶν ὑπαρχόντων συμμάχων ὅπως αἰχμαλῶτοι γέ-
231 νωνται Φιλίππῳ συμπαρασκευάσεν. τί οὖν μετὰ ταῦτα;

1 δ' ἄρ' G. H. Schaefer, Dobree: γὰρ SVAYP | ἐκφύγη, ἀλλὰ
Cobet: ἐκφύγηι τᾷλλα SVAYP 3 ἀθρόος FY: αθροος S ἀθρόος
QP¹ (supraser. ω P³) ἀθρόως A 4 γίγνεται βλάβη A 5 ἄνδρες

om. P 6 ανητε SY: ἀνῆτε F ἀφήτε QAP corr. ἀφήγε P¹
7 ἀφήτε A 8 Φίλιππον τουτονί,] Φίλιππον· τούτων ἦν Weil
cf. XXIII 111. 121 15 ἐαυτοῦ A 17 λύεσθαι SV: secl. Cobet
λύεσθαι τοὺς αἰχμαλώτους γρ. VAYP 18 δι' ἔνδειαν om. Q
19 αἰχμαλώτων A 20 πλεῖν S: πλεόν A πλείους VYP 21 ὑπαρ-
χόντων post Reiskium secl. Dobree 22 ταῦθ' Y

Ἀθηναῖοι λαβόντες (ἤδεσαν μὲν γὰρ πάλαι· τί δέ;) τοὺς
 μὲν χρήματ' εἰληφότας καὶ δῶρα καὶ καταισχύναντας
 ἑαυτούς, τὴν πόλιν, τοὺς ἑαυτῶν παῖδας, ἀφείσαν καὶ
 νοῦν ἔχειν ἡγοῦντο καὶ τὴν πόλιν εὐθενεῖσθαι· τὸν δὲ
 5 κατηγοροῦντα τί; ἐμβεβροντηῆσθαι, τὴν πόλιν ἀγνοεῖν,
 οὐκ ἔχειν ὅποι τὰ ἑαυτοῦ ῥίπτῃ. καὶ τίς ὧ ἄνδρες Ἀθη- 232
 ναῖοι τοῦτ' ἰδὼν τὸ παράδειγμα δίκαιον αὐτὸν παρα-
 σχεῖν ἐδελήσει; τίς προῖκα πρεσβεύειν, εἰ μήτε λαβεῖν
 μήτε τῶν εἰληφότων ἀξιοπιστότερον παρ' ὑμῖν εἶναι
 10 δοκεῖν ὑπάρξει; οὐ μόνον κρίνετε τούτους τήμερον, οὐ,
 ἀλλὰ καὶ νόμον τίθεσθ' εἰς ἅπαντα τὸν μετὰ ταῦτα χρό-
 νον, πότερον χρημάτων αἰσχροῦς ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν πρε-
 σβεύειν ἅπαντας προσήκει ἢ προῖχ' ὑπὲρ ὑμῶν τὰ βέλ-
 τιστ' ἀδωροδοκίῃ. ἀλλὰ μὴν περὶ τῶν ἄλλων οὐδενὸς 233
 15 προσδεῖσθε μάρτυρος· ὥς δὲ τὸν νῦν ἐπεμψεν ὁ Φρύ-
 νων, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

Τοῦτον μὲν τοίνυν οὐκ ἔκρινεν Αἰσχίνης, ὅτι τὸν
 αὐτοῦ παῖδ' ἐπ' αἰσχύνῃ πρὸς Φίλιππον ἐπεμψεν. εἰ δέ
 τις ὢν ἐφ' ἡλικίας ἐτέρου βελτίων τὴν ιδέα, μὴ προῖδο-
 20 μενος τὴν ἐξ ἐκείνης τῆς ὀψεως ὑποψίαν, ἱταμώτερον

1 δέ S¹YP: δὴ S rec. Q δὲ F δαί A² 3 ἀφείσαν FY P¹
 ut vid. 4 εὐθενεῖσθαι] εὐθηνεῖσθαι (ει in ras.) P γρ. θε P²
 Weilius aliam vocem requirit quae in antithesi stet cum ἀγνοεῖν
 6 ὅπον A | εἰπτεῖ S rec. QA¹P εἰπτει A corr. (η in ras. Y)
 7 τουτὶ P | ἰδὼν post τίς v. 6 ponit P | ἑαυτὸν AP om. Q | παρέ-
 χειν AP 10 οὐ SAY¹: ὥστε οὐ VY²P | οὐ post τήμερον om. Y P
 11 post νόμον 7—8 litt. eras. (τίθεσθε ut vid.) Y | νόμον τούτοις
 Y¹ et corr. P¹ | τίθεσθαι P θεσθε Y¹ 14 περὶ μὲν VAYP
 15 ὥς δὲ] ὥστε A 16 μοι om. AP | τούτου Herwerden; deleverim
 cf. § 146. 162 | titulum MARTYPEΣ post μάρτυρας in codd. ad-
 ditum del. Sauppe, cf. § 213 17 sqq. verba Τοῦτον... 490, 2 κέ-
 κρικεν Nitsche post testimonium § 236 transponendum putat
 18 ἑαυτοῦ A 19 τὴν ιδέα (εἰδέαν F²) ἐτέρου βελτίων VP |
 προειδόμενος FAYP⁴

τῷ μετὰ ταῦτ' ἐχρήσατο βίῳ, τοῦτον | ὥς πεπορνευμένον 414
κέκρικεν.

- 234 Φέρε δὴ περὶ τῆς ἐστιάσεως καὶ τοῦ ψηφίσματος εἶπω·
μικροῦ γ', ἃ μάλιστα μ' ἔδει πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, παρῆλ-
θον. τῆς πρώτης ἐκείνης πρεσβείας γράφων τὸ προ- 5
βούλευμ' ἐγὼ καὶ πάλιν ἐν τῷ δήμῳ ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν
αἷς ἐμέλλετε βουλευέσθαι περὶ τῆς εἰρήνης, οὐδενὸς οὔτε
λόγου πω παρὰ τούτων οὔτ' ἀδικήματος ὄντος φανεροῦ,
τὸ νόμιμον [ἔθος] ποιῶν, καὶ ἐπῆνεσα τούτους καὶ εἰς
235 πρυτανεῖον ἐκάλεσα. καὶ νῆ Δί' ἔγωγε καὶ τοὺς παρὰ 10
τοῦ Φιλίππου πρέσβεις ἐξένισα, καὶ πάνυ γ' ὧ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι λαμπρῶς· ἐπειδὴ γὰρ ἑώρων αὐτοὺς καὶ ἐπὶ
τοῖς τοιούτοις ἐκεῖ σεμνυνομένους ὥς εὐδαίμονας καὶ λαμ-
προύς, εὐθὺς ἡγοῦμην ἐν τούτοις πρῶτον αὐτοὺς περιεῖναι
δεῖν αὐτῶν καὶ μεγαλοψυχότερος φαίνεσθαι. ταῦτα δὴ 15
παρέξεται νῦν οὗτος λέγων ὥς „αὐτὸς ἐπῆνεσεν ἡμᾶς“,
236 „αὐτὸς εἰστία τοὺς πρέσβεις“, τὸ πότ' οὐ διορίζων. ἔστιν
δὲ ταῦτα πρὸ τοῦ τὴν πόλιν ἡδικῆσθαι τι καὶ φανεροῦς
τούτους πεπρακότας αὐτοὺς γενέσθαι, ὅτ' ἄρτι μὲν ἤκον
οἱ πρέσβεις τὸ πρῶτον, ἔδει δ' ἀκοῦσαι τὸν δῆμον τί 20
λέγουσιν, οὐδέπω δ' οὔθ' οὗτος συνερῶν δῆλος ἦν τῷ

1 μεταῦτα P¹ | πεπορνευμένον] post πε 2 post εν 1 litt. eras. F
4 μεδει S με δει VYP ἔδει A | παρῆλθον SVAP¹: παρῆλθεν YP⁴
cf. XXI 110; cur non: *praene praeterii*? 6 ἐν ταῖς A | <πρὶν
γενέσθαι> τὰς ἐκκλησίας Weil 7 ἐμέλλετε A | βουλευέσθε S
9 τὸ νόμιμον Weil: τὸ νόμιμον ἔθος SV τὸ κοινὸν ἔθος γρ. S^d
γρ. VA τὸ κοινὸν νόμιμον P¹ τὸ κοινὸν νόμιμον ἔθος YP⁴
10 τὸ πρυτανεῖον F corr. QAYP | καὶ ante τοὺς om. A 11 post
ἐξένισα nihil eras. in S teste Rabe 12 καὶ om. A 14 πρῶτος
VYP | αὐτὸς SVYP: om. A 15 αὐτῶν] αὐτὸν Y 16 παρέξεται
SV γρ. P²: παράξει A παράξει YP¹ 17 καὶ αὐτὸς VY καὶ ὥς
αὐτὸς P | ιστία S 19 ἐαντοὺς P 20 ἀκοῦσαι δὲ ἔδει VP
21 οὐδέποτε ut vid. A¹ | συναίρων A

Φιλοκράτει οὐτ' ἐκεῖνος τοιαῦτα γράψων. ἂν δὴ ταῦτα λέγῃ, μέμνησθε τοὺς χρόνους ὅτι τῶν ἀδικημάτων εἰσὶν πρότεροι. μετὰ ταῦτα δ' οὐδὲν ἔμοι πρὸς τούτους οἰκείον οὐδὲ κοινὸν γέγρουν. Λέγε τὴν μαρτυρίαν.

5

ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Ἰσως τοίνυν ἀδελφὸς αὐτῷ συνερεῖ Φιλοχάρης καὶ 237
 415 Ἀφόβητος· πρὸς οὓς ἀμφοτέρους ὑμῖν πολλὰ καὶ δίκαι' ἔστιν εἰπεῖν. ἀνάγκη δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι μετὰ παρρησίας διαλεχθῆναι, μηδὲν ὑποστελλόμενον. ἡμεῖς, Ἀφόβητε καὶ σὺ Φιλόχαρες, σὲ μὲν τὰς ἀλαβαστροθήκας γράφοντα καὶ τὰ τύμπανα, τούτους δ' ὑπογραμματέας καὶ τοὺς τυχόντας ἀνθρώπους (καὶ οὐδεμιᾶς κακίας ταῦτα, ἀλλ' οὐ στρατηγίας γ' ἄξια) πρεσβειῶν, στρατηγιῶν, τῶν μεγίστων τιμῶν ἡξιώσαμεν. εἰ τοίνυν μηδὲν ὑμῶν 238
 15 ἡδίκηει μηδεὶς, οὐχ ἡμεῖς χάριν ὑμῖν οὐδενός, ἀλλ' ὑμεῖς ἡμῖν δικαίως ἂν ἔχοιτε τούτων· πολλοὺς γὰρ ὑμῶν μᾶλλον ἀξιόους τιμᾶσθαι παρέντες ἡμεῖς ὑμᾶς ἐσεμνύνομεν. εἰ δὲ δὴ καὶ ἐν αὐτοῖς οἷς ἐτιμᾶσθ' ἡδίκηκέν τις ὑμῶν, καὶ ταῦτα τοιαῦτα, πόσῳ μᾶλλον ἂν μισοῖσθε δικαίως ἢ
 20 σῶξοισθε; ἐγὼ μὲν οἶμαι πολλῶ. βιάσονται τοίνυν Ἰσως, μεγαλόφωνοι καὶ ἀναιδεῖς ὄντες, καὶ τὸ „συγγνώμη ἀδελ-

1 τοιαῦτα ἐκεῖνος AP | γράψων AP¹ 2 μεμνησθαι A 6 συνερεῖ F¹ 9 ὑποστελλόμενον S γρ. FQY: ὑποστελλόμενον AP ex IV 51? ὑποκρινόμενον F text. | ἡμεῖς A corr. 10 φιλοχαρης S¹ | ἴσμεν σὲ μὲν VY ante σὲ ras. 5—6 litt. P | ἀλαβαστροθήκας Harpocrat. Bekk. anecd. p. 375: ἀλαβαστροθήκας SVAYP 13 οὐ S: οὐδὲ VAYP | στρατηγίας γ' | γ' oras. S γε στρατηγίας A 14 ὑμῶν μηδὲν P 16 εἴχετε AP¹ (ἔχοιτε γρ. P²) 19 πόσῳ] πῶς οὐ A | μισοῖσθ' ἂν διὰ ταῦτα δικαίως Hermog. III 347 W. (362, 11 R.) et διὰ ταῦτα om. 352 (367, 22) | ἢ σῶξοισθε SVYP Hermog.: ἢ σῶξεσθε A del. Cobet 21 συγγνώμη Felicianus: συγγνώμην SVAYP (etiam B)

- 239 φῶ βοηθεῖν“ προσειληφότες. ὑμεῖς δὲ μὴ ἡττᾶσθε, ἐκεῖν’
 ἐνθυμούμενοι, ὅτι τοῦτοις μὲν τούτου προσήκει φροντί-
 ζειν, ὑμῖν δὲ τῶν νόμων καὶ ὅλης τῆς πόλεως καὶ παρὰ
 πάντα τῶν ὄρκων, οὓς αὐτοὶ ἀάθησθ’ ὁμωμοκότες. καὶ
 γὰρ εἰ τινῶν δεδέηται τουτονὶ σῶζειν, πότερ’ ἂν μηδὲν 5
 ἀδικῶν φαίνεται τὴν πόλιν ἢ καὶ ἀδικῶν, σκοπεῖτε. εἰ
 μὲν γὰρ ἂν μὴ, κἀγὼ φημι δεῖν, εἰ δ’ ὅλως καὶν ὀτιοῦν,
 ἐπιορκεῖν δεδέηται. οὐ γὰρ εἰ κρύβδην ἐστὶν ἡ ψῆφος,
 λήσει τοὺς θεοὺς, ἀλλὰ τοῦτο καὶ πάντων ἄρισθ’ ὁ τι-
 θείς τὸν νόμον εἶδεν [τὸ κρύβδην ψηφίζεσθαι], ὅτι τού- 10
 των μὲν οὐδεὶς εἴσεται τὸν ἑαυτῷ κεχαρισμένον ὑμῶν,
 οἱ θεοὶ δ’ εἴσονται καὶ τὸ δαιμόνιον τὸν μὴ τὰ δίκαια 416
- 240 ψηφισάμενον. παρ’ ὧν κρείττον ἐστὶν ἐκάστῳ τὰς ἀγαθὰς
 ἐλπίδας τοῖς παισὶ καὶ ἑαυτῷ, τὰ δίκαια γνόντα καὶ τὰ
 προσήκοντα, περιποιήσασθαι ἢ τὴν ἀφανῆ καὶ ἄδηλον 15
 χάριν τοῦτοις καταθέσθαι, καὶ ἀφείναι τοῦτον ὃς αὐτὸς
 ἑαυτοῦ καταμεμαρτύρηκεν. τίνα γὰρ Αἰσχίνη μάρτυρα
 μελίζω παράσχωμαι τοῦ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπρεσβεῦσθαι
 σοὶ ἢ σὲ κατὰ σπαντοῦ; ὃς γὰρ ῥήθης χρῆναι τὸν φανε-
 ρόν τι ποιῆσαι βουλευθέντα τῶν σοὶ πεπρεσβευμένων 20
 τηλικαύτῃ καὶ τοιαύτῃ συμφορᾷ περιβαλεῖν, δῆλον ὅτι
 δεινὸν ἂν τι παθεῖν σπαντὸν ἥλπιζες, εἰ πύθονιθ’ οὔτοι
 τὰ πεπραγμένα σοι.
- 241 Τοῦτο τοίνυν, ἄνπερ ὑμεῖς εὖ φρονήτε, καθ’ αὐτοῦ

1 ἡμεῖς Q | ἡττασθαι S¹ 2 ἐνθυμηθέντες A | τούτοις] του-
 τους S¹Y 7 ἂν μὴ SA: μὴ ἀδικῶν VYP 8 οὐδὲ γὰρ A
 10 εἶδεν om. Y¹ add. Y² | τὸ (τοῦ A) κρύβδην ψηφίζεσθαι del.
 Herwerden | διὰ τί; ante ὅτι add. γρ. S¹VAYP 11 ἐν ἑαυτῷ F
 16 τούτοις χάριν P 17 καταμεμαρτύρηκεν] alterum α in ras. A |
 μάρτυρα αἰσχίνη P | μαρτυρία Y¹ 19 σπαντοῦ VAP 21 περι-
 βάλλειν A 22 σπαντὸν P 24 ἄνπερ A | φρονεῖτε S¹ | καταντοῦ A

συμβήσεται τούτῳ πεπρᾶχθαι, οὐ μόνον κατὰ τοῦθ' ὅτι
 παμμέγεθες σημείον ἐστὶ τῶν πεπρεσβευμένων, ἀλλ' ὅτι
 καὶ κατηγορῶν ἐκείνους τοὺς λόγους εἶπεν οἷ κατ' αὐ-
 τοῦ νῦν ὑπάρχουσιν· ἃ γὰρ ὠρίσω σὺ δίκαια, ὅτε Τίμαρ-
 6 χον ἔκρινες, ταῦτά δῆπου ταῦτα καὶ κατὰ σοῦ προσήκει
 τοῖς ἄλλοις ἰσχύειν. ἔλεγεν τοίνυν τότε πρὸς τοὺς δικα- 242
 στὰς ὅτι „ἀπολογήσεται δὲ Δημοσθένης ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ
 κατηγορήσει τῶν ἐμοὶ πεπρεσβευμένων· εἴτ', ἐὰν ὑμᾶς Aesch. I
 ἀπαράγῃ τῷ λόγῳ, νεανιεύσεται καὶ περιὼν ἐρεῖ· πῶς τι 175
 10 τοὺς δικαστὰς ἀπαγαγὼν ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως ὠρόμην τὸ
 πρᾶγμ' αὐτῶν ὑφελόμενος;“ μὴ σύ γε, ἀλλ' ὑπὲρ ὧν
 ἀγωνίζῃ, περὶ τούτων ἀπολογοῦ· τότε δ', ἥνίκ' ἐκείνον
 ἔκρινες, ἐξῆν σοι κατηγορεῖν καὶ λέγειν ὅ τι ἐβούλουν.

Ἀλλὰ μὴν καὶ ἔπη τοῖς δικασταῖς ἔλεγες, οὐδένα μάρ- 243
 417 τυρ' ἔχων | ἐφ' οἷς ἔκρινες τὸν ἄνθρωπον παρασχέσθαι·

16 φήμη δ' οὗ τις πάμπαν ἀπόλλυται, ἦντινα λαοὶ Hesiod.
 πολλοὶ φημίξωσι· θεὸς νύ τίς ἐστὶ καὶ αὐτή. oper. 761

οὐκοῦν Αἰσχίνη καὶ σὲ πάντες οὗτοι χρήματ' ἐκ τῆς
 πρεσβείας φασὶν εἰληφέναι, ὥστε καὶ κατὰ σοῦ δῆπου-
 20 θεν „φήμη δ' οὗ τις πάμπαν ἀπόλλυται, ἦντινα λαοὶ
 πολλοὶ φημίξωσι“. ὅσῳ γὰρ αὖ σὲ πλείους ἢ 'κείνον αἰ- 244

1 τούτῳ] τουτο Y | τουτοτι S¹Y¹ (ut vid.) 2 σημείον] oim.
 S¹ add. S^d post ἐστὶ habet Y 4 ὑπάρχουσιν SQ: ὑπαρξουσιν
 FAYP | ορίσω S¹ 5 ταῦτά] ταυτα S ταυτα FY 6 τότε
 om. A 8 ἂν VP 9 περὶ ὧν Y | πῶς τι G. H. Schaefer: πῶς;
 τί; Reiske πῶς τι; Voemel 11 ἀφελόμενος P¹ | ὑπὲρ] περὶ F mg.
 12 περὶ SQAY γρ. P: ὑπὲρ FP¹ | τότε] τουτο A¹ 14 ἔπη QP^s
 Weil: ἐπι SFAYP¹ | post οὐδένα 2 litt. eras. Q 16 πάμπαν]
 παμ postea add. S 17 φημίξωσι A φημίξασιν P corr. 21 φημί-
 ξασιν P corr. φημίξουσι· θεὸς νύ τις ἐστὶ καὶ αὐτή A

τιῶνται, θεώρησον † ὥς εἴσῃ. τὸν μὲν Τίμαρχον οὐδ' οἱ πρόσχωροι πάντες ἐγίνωσκον, ὑμᾶς δὲ τοὺς πρέσβεις οὐδεὶς Ἑλλήνων οὐδὲ βαρβάρων ἔσθ' ὅστις οὐ φησι χρήματ' ἐκ τῆς πρεσβείας εἰληφέναι. ὥστ', εἴπερ ἐστ' ἀληθὴς ἡ φήμη, καθ' ὑμῶν ἐστὶν ἡ παρὰ τῶν πολλῶν, ἣν ὅτι πιστὴν εἶναι δεῖ καὶ „θεὸς νῦ τίς ἐστι καὶ αὐτή“, καὶ ὅτι σοφὸς ἦν ὁ ποιητὴς ὁ ταῦτα ποιήσας, σὺ διώρισας αὐτόν.

245
Aesch. I
152

Ἔτι τοίνυν ἱαμβεῖα δῆπον συλλέξας ἐπέβαινον, οἶον

ὅστις δ' ὁμιλῶν ἦδεται κακοῖς ἀνὴρ,

10

οὐ πάποτ' ἠρώτησα, γινώσκων ὅτι

τοιούτός ἐστιν οἷεπερ ἦδεται ξυνών.

εἶτα „τὸν εἰς τοὺς ὄρνεις εἰσιόντα καὶ μετὰ Πιπταλάκου περιόντα“, καὶ τοιαῦτ' εἰπὼν, „ἀγνοεῖτ“, ἔφη, „ποιόντιν' ἡγείσθαι δεῖ;“ οὐκοῦν Αἰσχίνη καὶ κατὰ σοῦ τὰ ἱαμβεῖα ταῦθ' ἀρμόσει νῦν ἐμοί, κἂν ἐγὼ λέγω πρὸς τούτους, ὁρθῶς καὶ προσηκόντως ἐρῶ. „ὅστις δ' ὁμιλῶν ἦδεται“, καὶ ταῦτα πρεσβεύων, Φιλοκράτει, „οὐ πάποτ' ἠρώ-

1 ὥς εἰσῇ S¹ ὥς εἰσῇ S corr. Blass commate post θεώρησον posito (*statim enim scies*) ὥς ἔχει γρ. S^d VAYP ὡδ' εἰσεῖ deleteo θεώρησον Cobet (ὡδε nusquam ap. Dem.); verba nondum sanata; cum θεώρησον nullo pacto coniungi possunt. num <ἐρῶ δ'> ὥς εἴσῃ? cf. IX 55. XXI 160. 4 ἐστ' ἐστὶν A om. VP 5 καὶ καθ' VAP 8 αὐτὸν A¹ 9 ἱαμβεῖα] εἰ in ras. F ἱάμβια Q ἱαμβία A item v. 16 et p. 495, 5. 11 | δῆπον om. A Gregor. Cor. VII 1322, 15 W. 11 sq. οὐ ... ξυνών in tractatu rhet. pap. Oxyrh. III 410, 103 sqq. (II saec. p. Chr.) 12 οἷεπερ S¹ ἐσθ' οἷοισπερ H. Wolf, sed etiam pap. ἐστὶν ... ηδ. 13 τὸν τῶν A¹ | τοὺς SVP⁴: τὰς AYP¹ Gregor. | ὄρνεις F corr. Gregor. 16 sq. τούτους ὁρθῶς Y habet ab alt. m. (om. ὁρθῶς ut vid. Y¹) 17 καὶ προσηκόντως om. A Gregor. | προσηκόντως] ω in ras. F 18 καὶ om. Hermog. III 437 W. (447, 21 R.) | ταυτὰ VYP⁴ Hermog. om. Gregor.

τησα, γινώσκων ὅτι“ ἀργύριον εἴληφ’ οὗτος, ὥσπερ Φι-
λοκράτης ὁ ὁμολογῶν.

Λογογράφους τοίνυν καὶ σοφιστὰς καλῶν τοὺς ἄλλους 246
418 καὶ ὑβρίζειν πειρῶμενος, αὐτὸς ἐξελεγχθήσεται τούτοις
5 ὦν ἔνοχος. ταῦτα μὲν γὰρ τὰ λαμβεῖ’ ἐκ Φοίνικος ἐστίν fr.809 N
Εὐριπίδου· τοῦτο δὲ τὸ δρᾶμ’ οὐδεπώποτ’ οὔτε Θεόδω-
ρος οὔτ’ Ἀριστόδημος ὑπεκρίναντο, οἷς οὗτος τὰ τρίτα
λέγων διετέλεσεν, ἀλλὰ Μόλων ἡγωνίζετο καὶ εἰ δὴ τις
ἄλλος τῶν παλαιῶν ὑποκριτῶν. Ἀντιγόνην δὲ Σοφο-
10 κλέους πολλάκις μὲν Θεόδωρος, πολλάκις δ’ Ἀριστόδημος
ὑποκρίνεται, ἐν ᾗ πεποιημέν’ λαμβεῖα καλῶς καὶ συμ-
φερόντως ὑμῖν πολλάκις αὐτὸς εἰρηκῶς καὶ ἀκριβῶς ἐξ-
επιστάμενος παρέλιπεν. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ’, ὅτι ἐν 247
15 πᾶσι τοῖς δράμασι τοῖς τραγικοῖς ἐξαίρετόν ἐστιν ὥσπερ
γέρας τοῖς τριταγωνισταῖς τὸ τοὺς τυράννους καὶ τοὺς
τὰ σκήπτρ’ ἔχοντας εἰσιέναι. ταῦτα τοίνυν ἐν τῷ δρά-
ματι τούτῳ σκέψασθ’ ὁ Κρέων Αἰσχίνης οἷα λέγων πε-
ποίηται τῷ ποιητῇ, ἃ οὔτε πρὸς αὐτὸν οὗτος ὑπὲρ τῆς
πρεσβείας διελέχθη οὔτε πρὸς τοὺς δικαστὰς εἶπεν.
20 Λέγε.

1 εἴληφεν VA Gregor. 2 ὁ om. VAP Hermog. ὁ ὁμολογῶν
om. Gregor. at cf. id. v. 14 (habebat codicem classis A) del. Her-
werden 3 τοίνυν SVAY γρ. P³: γὰρ P¹ | ἀποκαλῶν VAYP
5 τὰ om. Y¹ | Φοίνικος] οἶν in ras. A 6 οὐδὲ A 7 ὑπεκρίνατο
AP Gregor. p. 1241, 5 8 εἰ om. Y¹ 10 πολλάκις μὲν Θεόδωρος
om. F¹ add. in mg. 11 ὑποκρίνεται] ὑποκρίνεται Y ὑπεκρίνατο
γρ. S^d γρ. QAP Gregor. p. 1241, 9 12 ἡμῖν F¹ | αὐτὸς SY:
οὗτος VAP om. Gregor. 13 παρέλιπεν VYP: om. S¹ παρ-
έλειπεν S^d ὑπερέβη A Gregor. p. 1241, 11 (ex § 260) 14 πᾶσι
VP: ἅπασιν SAY 15 γέρας τι V 16 ταῦτα τοίνυν ἐν
SVYP: ἐν τοίνυν γρ. S^d γρ. VA Gregor. 18 ὑπὲρ SFAY γρ. P⁴:
περὶ QP¹ 19 διελέχθη S¹

ΙΑΜΒΕΙΑ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΕΞ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ

175 sqq.

ἀμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν
 ψυχὴν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἂν
 ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβῆς φανῇ. 5
 ἔμοι γὰρ ὅστις πᾶσαν εὐθύνων πόλιν
 μὴ τῶν ἀρίστων ἄπτεται βουλευμάτων,
 ἀλλ' ἐκ φόβου του γλῶσσαν ἐγκλείσας ἔχει,
 κάκιστος εἶναι νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ.
 καὶ μείζον' ὅστις ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πάτρας | 419
 φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω. 11
 ἐγὼ γάρ, ἴστω Ζεὺς ὁ πάνθ' ὀρῶν ἀέλ,
 οὔτ' ἂν σιωπήσαιμι τὴν ἄτην ὀρῶν
 στείχουσαν ἀστοῖς ἀντὶ τῆς σωτηρίας,
 οὔτ' ἂν φίλον ποτ' ἀνδρα δυσμενῆ χθονὸς 15
 θέιμην ἐμαντῶ, τοῦτο γινώσκων ὅτι
 ἦδ' ἐστὶν ἡ σφάζουσα, καὶ ταύτης ἔπι
 πλέοντες ὀρθῆς τοὺς φίλους ποιοῦμεθα.

248 Τούτων οὐδὲν Αἰσχίνης εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ πρε-
 σβείᾳ, ἀλλ' ἀντὶ μὲν τῆς πόλεως τὴν Φιλίππου ξενίαν 20
 καὶ φίλαν πολλῶ μείζον' ἠγγήσαθ' αὐτῶ καὶ λυσίτελε-
 στέραν, ἐρρωσθαι πολλὰ φράσας τῷ σοφῷ Σοφοκλεῖ, τὴν

1 IAMBIA F in text. (sīa mg.) QA 1 ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ...
 18 ποιοῦμεθα om. A versibus inter scholia positus 4 post prius
 καὶ 2 litt. eras. F 7 ἄπτεται A 8 του] τοι S¹ 10 μείζων S
 μείζον YP¹ 11 λέγων S corr. 12 ἴστω] ἰσθ' ο S ἰσθ' ὦ Y
 14 στίχουσιν SF¹QA²Y¹P¹ | ἀστοῖς] ἄσσον orator legisse videtur
 Dobraeo coll. § 248 ὁμοῦ 15 δυσμενῆ] συμμάχου A 16 γινώσκων
 S¹Q¹AP¹ 17 ἐστὶν ἡ] ἐστι S¹ ἐστι ἡ Y¹ 18 ὀρθῶς A 19 οὐδὲν
 om. Y¹ add. Y² | αἰσχίνης οὐδὲν A Gregor. | ἐαυτὸν P αὐτὸν A
 21 φιλίαν] ιαν in ras. S

δ' ἄτην ὁρῶν στείλουσαν ὁμοῦ, τὴν ἐπὶ Φωκίας στρα-
 τείαν, οὐ προεῖπεν οὐδὲ προεξήγγειλεν, ἀλλὰ τοῦναντίον
 συνέκρυψεν καὶ συνέπραξεν καὶ τοὺς βουλομένους εἰ-
 πεῖν διεκώλυσεν, οὐκ ἀναμνησθεῖς ὅτι „ἦδ' ἐστὶν ἡ σῶ- 249
 5 ζουσα καὶ ταύτης ἔπι“ τελοῦσα μὲν ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ
 καθάλρουσα καὶ καρπουμένη τὰς τῶν χρωμένων οὐσίας
 ἐξέθρεψε τοσοῦτους τουτουσί, διδάσκων δ' ὁ πατήρ γράμ-
 ματα, ὥς ἐγὼ τῶν πρεσβυτέρων ἀκούω, πρὸς τῷ τοῦ ἥρω
 τοῦ ἱατροῦ, ὅπως ἠδύνατο, ἀλλ' οὖν ἐν ταύτῃ γ' ἔζη,
 10 ὑπογραμματατεύοντες δ' αὐτοὶ καὶ ὑπηρετοῦντες ἀπάσαις
 ταῖς ἀρχαῖς ἀργύριον εἰλήφεσαν, καὶ τὸ τελευταῖον ὑφ'
 ὑμῶν γραμματεῖς χειροτονηθέντες δὴ ἔτη διετράφησαν
 ἐν τῇ θόλῳ, πρεσβέων δ' ἀπέσταλτο νῦν αὐτὸς ἐκ ταύ-
 τῃς. τούτων οὐδὲν ἐσκέψατο, οὐδ' ὅπως ὁρθῇ πλεύσεται 250
 420 προεῖδeto, ἀλλ' ἀνέτρεψεν καὶ κατέδυσεν καὶ τὸ | καθ'
 16 αὐτὸν ὅπως ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς ἔσται παρεσκεύασεν. εἴτ'
 οὐ σὺ σοφιστής; καὶ ποιηρός γε. οὐ σὺ λογογράφος; καὶ
 θεοῖς ἐχθρός γε· ὃς ἂ μὲν πολλάκις ἠγωνίσω καὶ ἀκρι-
 βῶς ἐξηπίστασο, ὑπερέβης, ἂ δ' οὐδεπώποτ' ἐν τῷ βίῳ
 20 ὑπεκρίνω, ταῦτα ζητήσας ἐπὶ τῷ τῶν πολιτῶν βλάψαι
 τιν' εἰς μέσον ἤνεγκας.

1 στίχουσαν SF¹QP¹ | στρατείαν V Gregor.: στρατιαν S στρα-
 τιαν γε. FAYP 2 ἐξήγγειλεν A Gregor. 4 post οὐκ est αν-
 eras. ut vid. P 6 οὐσίας Markland: οἰκίας SVAYP 8 τῷ
 τὸ V | ἥρωος VYP cf. Meisterhans § 54 10 αὐτοὶ S: οὔτοι VAYP
 11 sq. ὑφ' ὑμῶν om. A γραμματεῖς ὑφ' ὑμῶν P 13 θόλῳ] θ
 postea add. λ in ras. S | αὐτὸς SAY: οὗτος VP | ταύτης αὐτῆς
 AP⁴ 14 ὁρθῇ VY ὁρθῇ A | πλεύσεται AP cf. IV 44 15 προ-
 εἶλετο S | κατέδυσεν FY 15sq. κατέδυσε τὸ καθ' αὐτὸν καὶ P
 16 ἐπὶ in ras. F ἐπὶ τοῖς iter. Y¹ 17 prius καὶ om. Q | λογο-
 γράφος γε. S⁴F¹QA: λογοτροφος S¹F rec. Y 18 γε om. VAP
 19 ἐξεπίστασο A

251 Φέρε δὴ καὶ περὶ τοῦ Σόλωνος ὃν εἶπε λόγον σκέ-
 Aesch. I 25 ψασθε. ἔφη τὸν Σόλων' ἀνακείσθαι τῆς τῶν τότε δημη-
 γορούντων σωφροσύνης παράδειγμα, εἴσω τὴν χεῖρ' ἔχοντ'
 ἀνάβεβλημένον, ἐπιπλήττων τι καὶ λοιδορούμενος τῇ τοῦ
 Τιμάρχου προπετεῖα. καίτοι τὸν μὲν ἀνδριάντα τοῦτον 5
 οὐπω πεντήκοντ' ἔτη φασὶν ἀνακείσθαι Σαλαμῖνιοι, ἀπὸ
 Σόλωνος δ' ὁμοῦ διακόσι' ἐστὶν ἔτη καὶ τετταράκοντ' εἰς
 τὸν νυνὶ παρόντα χρόνον, ὥσθ' ὁ δημιουργὸς ὁ τοῦτο
 πλάσας τὸ σχῆμα οὐ μόνον οὐκ αὐτὸς ἦν κατ' ἐκείνον,
 252 ἀλλ' οὐδ' ὁ πάππος αὐτοῦ. τοῦτο μὲν τολύννῃ εἶπεν τοῖς 10
 δικασταῖς καὶ ἐμιμήσατο· ὃ δὲ τοῦ σχήματος ἦν τούτου
 πολλῷ τῇ πόλει λυσιτελέστερον, τὸ τὴν ψυχὴν τὴν Σό-
 λωνος ἰδεῖν καὶ τὴν διάνοιαν, ταύτην οὐκ ἐμιμήσατο,
 ἀλλὰ πᾶν τούναντιον. ἐκεῖνος μὲν γ' ἀφεστηκυίας Σα-
 λαμῖνος Ἀθηναίων καὶ θάνατον ζημίαν ψηφισαμένων, ἄν 15
 τις εἴπῃ κομῖζεσθαι, τὸν ἴδιον κίνδυνον ὑποθεῖς ἐλεγεῖα
 ποιήσας ἦδεν, καὶ τὴν μὲν χώραν <ἀν>έσφωσεν τῇ πόλει,
 253 τὴν δ' ὑπάρχουσαν αἰσχύνῃν ἀπήλλαξεν· οὗτος δ', ἦν
 IX 16 βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες ὑμετέραν ἔγνωσαν, Ἀμφι-
 πολιν, ταύτην ἐξέδωκεν καὶ ἀπέδοτο καὶ τῷ ταῦτα γρά- 20
 φοντι | συνείπεν Φιλοκράτει. ἄξιόν γ' ἦν Σόλωνος αὐτῷ 421
 μεμνησθαι. καὶ οὐ μόνον ἐνταῦθα ταῦτ' ἐποίησεν, ἀλλ'

2 ἔφη γὰρ F rec. s. v. γρ. QYP 4 ἐπιπλήττων S¹ 6 Σαλα-
 μῖνιοι] primum ι in ras. S item v. 14 (fuisse vid. s.) 7 τεττερά-
 κοντα QP 8 νῦν AP | παρόντα F | δημιουργός] μ s. v. F io in
 ras. A 9 ἐκείνον τὸν χρόνον VAYP 12 τὸ om. P¹ | τὴν Σό-
 λωνος] τοῦ σόλωνος A¹ 14 ἅπαν Y 15 τὴν ζημίαν F mg.
 γρ. QAP 17 ἀνέσφωσεν Herwerden: ἔσφωσεν SVAYP 20 ἀπέδοτο]
 το add. Y² 21 ἦν S γρ. VY: οὐ γάρ; ἦν VAY οὐ γάρ; etiam
 XXIII 161. XXIV 106 inculcatum | αὐτῷ om. Y 22 μνησθῆναι
 AP | ταῦτ' alterum τ in ras. S (ταυθ?) τοῦτ' VAP 22 sq. ἀλλὰ
 κἀκείσε VAP

ἐκεῖς' ἐλθὼν οὐδὲ τοῦνομ' ἐφθέγγετο τῆς χώρας ὑπὲρ
 ἧς ἐπρέσβευεν. καὶ ταῦτ' αὐτὸς ἀπήγγειλεν πρὸς ὑμᾶς·
 μέμνησθε γὰρ δήπου λέγοντ' αὐτὸν ὅτι „περὶ Ἀμφιπό-
 λεως εἶχον μὲν κἀγὼ λέγειν· ἵνα δ' ἐγγένηται Δημο-
 5 σθένει περὶ αὐτῆς εἰπεῖν, παρέλιπον“. ἐγὼ δὲ παρελθὼν 254
 οὐδὲν ἔφην τοῦτον ὧν ἐβούλετ' εἰπεῖν πρὸς Φίλιππον
 ἐμοὶ παραλιπεῖν· θάττον γὰρ ἂν τοῦ αἵματος ἢ λόγου
 μεταδοῦναί τι. ἀλλ' οἶμαι χρήματ' εἰληφότες οὐκ ἦν
 ἀντιλέγειν πρὸς Φίλιππον τὸν ὑπὲρ τούτου δεδοκῶτα,
 10 ὅπως ἐκείνην μὴ ἀποδῶ. Λέγε δὴ μοι λαβὼν καὶ τὰ τοῦ
 Σόλωνος ἐλεγεία ταυτί, ἵν' εἰδῇθ' ὅτι καὶ Σόλων ἐμίσει
 τοὺς οἴους οὗτος ἀνθρώπους.

Οὐ λέγειν εἶσω τὴν χεῖρ' ἔχοντ' Αἰσχίνῃ δεῖ, οὐ, 255
 ἀλλὰ πρεσβεύειν εἶσω τὴν χεῖρ' ἔχοντα. σὺ δ' ἐκεῖ προ-
 15 τεύνας καὶ ὑποσχὼν καὶ καταισχύνας τούτους ἐνθάδε
 σεμνολογεῖ, καὶ λογάρια δύστηνα μελετήσας καὶ φωνα-
 σκήσας οὐκ οἶε δίκην δώσειν τηλικούτων καὶ τοσοῦτων
 ἀδικημάτων, ἂν πιλλίδιον λαβὼν περὶ τὴν κεφαλὴν περι-
 νοστής καὶ ἐμοὶ λοιδορῇ; λέγε σύ.

20

ΕΛΕΓΕΙΑ

Ἡμετέρῃ δὲ πόλις κατὰ μὲν Διὸς οὐποτ' ὀλεῖται
 αἶσαν καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων·

2 ἀπήγγειλε] *ei in ras. F* 3 δήπου] *δη A | post ὅτι 2 litt.*
eras. P | περὶ δὲ A 4 ἐγγίνηται *A δὲ γένηται γρ. QP¹* 6 τοῦ-
 τον *A¹: τούτων SVA¹YP* 7 παραλείπειν *S | ἂν om. A* 8 εἰ-
 ληφότες] *λαβόντες A* 10 καὶ *om. A* 11 σόλωνος *F¹ | ταῦθ' A*
ἰδῇθ' S cf. XVIII 118 12 οἴους *Cobet, cf. XXII 64, XXIV 185:*
οἶος SVAYP 13 οὐ *SVYP Hermog. III 252 W. (271, 20 R.):*
om. A Demetr. § 277 16 σεμνολογεῖ *SA¹: σεμνολογῇ VY (η in*
ras.) P² σεμνολογεῖς A corr. 18 ἂν] *α in ras. P κὰν VY schol.*
p. 438, 25 | περὶ AP: ἐπὶ SVY 21 sqq. *Carmen om. SA (pri-*
mum et tertium distichum in scholiis habet) 21 ἡμετέρῃ *Syl-*
burg: ἡμετέρα codd. 22 μακάρων *Y¹*

τοίη γὰρ μεγάθυμος ἐπίσκοπος ὀβριμοπάτρη
 Παλλὰς Ἀθηναίη χεῖρας ὑπερθεῖν ἔχει.
 αὐτοὶ δὲ φθείρειν μεγάλην πόλιν ἀφραδίῃσιν |
 ἄστοι βούλονται, χρήμασι πειθόμενοι, 422
 δήμου θ' ἡγεμόνων ἄδικος νόος, οἷσιν ἐτοῖμον
 ὕβριος ἐκ μεγάλης ἄλγεα πολλὰ παθεῖν.
 οὐ γὰρ ἐπίστανται κατέχειν κόρον, οὐδὲ παρούσας
 εὐφροσύνας κοσμεῖν δαιτὸς ἐν ἡσυχίῃ.
 . . . . .
 πλουτοῦσιν δ' ἀδίκους ἔργμασι πειθόμενοι. 10
 . . . . .
 οὐθ' ἱερῶν κτεάνων οὔτε τι δημοσίων
 φειδόμενοι κλέπτουσιν ἐφ' ἀρπαγῇ ἄλλοθεν ἄλλος,
 οὐδὲ φυλάσσονται σεμνὰ Δίκης θέμεθλα,
 ἢ σιγῶσα σύνοιδε τὰ γιγνόμενα πρό τ' ἐόντα, 15
 τῷ δὲ χρόνῳ πάντως ἦλθ' ἀποτεισομένη.
 τοῦτ' ἤδη πάσῃ πόλει ἔρχεται ἕλκος ἄφυνκτον,
 εἰς δὲ κακὴν ταχέως ἦλυθε δουλοσύνην,
 ἢ στάσιν ἔμφυλον πόλεμόν θ' εὐδοντ' ἐπεγείρει,
 ὅς πολλῶν ἐρατὴν ὥλεσεν ἡλικίην. 20
 ἐκ γὰρ δυσμενέων ταχέως πολυήρατον ἄστν
 τρύχεται ἐν συνόδοις τοῖς ἀδικοῦσι φίλαις.

1 ὀβριμοπάτρη P² 2 Παλλὰς om. Y¹ 13 ἐφ' ἀρπαγῇ]
 ἀφαρπαγῇ VYP cf. Solon ap. Arist. Ἀθ. πολ. 12, 3 οἱ δ' ἐφ'
 ἀρπαγαῖσιν ἦλθον 14 θέμεθλα Δίκης Bergk cf. v. 16 τῷ δὲ
 χρόνῳ 15 post σιγῶσα ras. 6—7 litt. F, δ' ἔληθε Q λέληθε P
 16 ἀποτεισομένη B corr. (coni. Sylburg): ἀποτισταμένη VYP 17 ἔρ-
 κος P⁴ 19 ἐπεγείρει P corr.: ἐπεγείρειν V ἐπαγείρειν YP¹ ἐπέ-
 γειρεν Schneidewin 20 ἐρατὴν F ἐρατῶν Y 22 τρύχεται P¹ |
 φίλαις Bergk: φίλοις F¹ QYP φίλους F corr.

ταῦτα μὲν ἐν δήμῳ στρέφεται κακὰ· τῶν δὲ πενιχρῶν
 ἰκνοῦνται πολλοὶ γαίαν ἐς ἄλλοδαπὴν,
 πρᾶθέντες δεσμοῖσί τ' ἀεικελίοισι δεθέντες.

. . . . .

6 οὕτω δημόσιον κακὸν ἔρχεται οἴκαδ' ἐκάστῳ,
 αὐλαιοι δ' ἔτ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι,
 ὑψηλὸν δ' ὑπὲρ ἔρκος ὑπέρθορεν, εὗρε δὲ πάντως,
 εἰ καὶ τις φεύγων ἐν μυχῷ ἢ θαλάμῳ.

ταῦτα διδάξαι θυμὸς Ἀθηναίους με κελεύει,
 10 ὥς κακὰ πλείστα πόλει δυσνομήη παρῆχει,
 εὐνομήη δ' εὐκοσμία καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει,
 καὶ θαμὰ τοῖς ἀδίκοις ἀμφιτίθησι πέδας, |

423 τραχέα λειαίνει, παύει κόρον, ὕβριν ἀμανροῖ,
 αὐαίνει δ' ἄτης ἄνθεα φνόμενα,

15 εὐθύνει δὲ δίκας σχολιάς, ὑπερήφανά τ' ἔργα
 πρᾶννει, παύει δ' ἔργα διχοστασίης,
 παύει δ' ἀργαλέης ἔριδος χόλον· ἔστι δ' ὑπ' αὐτῆς
 πάντα κατ' ἀνθρώπους ἄρτια καὶ πινυτά.

Ἀκούετ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι περὶ τῶν τοιούτων ἀν- 266
 20 θρώπων οἷα Σόλων λέγει, καὶ περὶ τῶν θεῶν, οὓς φησι
 τὴν πόλιν σφάζειν. ἐγὼ δ' αἰὲ μὲν ἀληθῆ τὸν λόγον τοῦ-
 τον ἡγοῦμαι καὶ βούλομαι, ὥς ἄρ' οἱ θεοὶ σφάζουσιν ἡμῶν
 τὴν πόλιν· τρόπον δέ τιν' ἡγοῦμαι καὶ τὰ νῦν συμβεβη-

3 ἀεικελίοισι] λει in ras. P ἀεικλείοισι Q | δεθέντες P: δοθέντες
 VY 6 δ' ἔτ' F corr.: δ' δτ' QYP 7 ἔρκος] ρ in ras. F | πάν-
 τως Vind. 4: πάντων VYP¹ πάντας P⁴ 8 εἰ VP: ἡ Y | καὶ
 anonymus in mg. libri Lessingiani: γέ VYP | ἢ θαλάμῳ
 Schneidewin: ἢ θαλάμῳ VYP 10 δυσνομία 11 εὐνομία codd.
 corr. Bergk 13 λειαίνει] λει in ras. F δ' λιαίνει QP 19 ἄνδρες
 om. P 21 αἰὲ S corr. VYP: εἰ S¹ εἶναι A 22 ἡγοῦμαι καὶ
 del. Herwerden 23 ἡγοῦμαι] οἶμαι A | νῦν om. P¹

κότα πάντ' ἐπὶ ταῖς εὐθύναις ταυταισί δαιμονίας τινὸς
 257 εὐνοίας ἔνδειγμα τῇ πόλει γεγενῆσθαι. σκοπεῖτε γάρ.
 ἄνθρωπος πολλὰ καὶ δεινὰ πρεσβεύσας, καὶ χώρας ἐκ-
 δεδωκὼς ἐν αἷς τοὺς θεοὺς ὑφ' ὑμῶν καὶ τῶν συμμάχων
 τιμᾶσθαι προσήκειν, ἡτίμωσεν ὑπακούσαντά τιν' αὐτοῦ 5
 κατήγορον. ἵνα τί; ἵνα μήτ' ἐλέου μήτε συγγνώμης ἐφ'
 οἷς αὐτὸς ἡδίκηκεν τύχη. ἀλλὰ καὶ κατηγορῶν ἐκείνου
 κακῶς λέγειν προεῖλετ' ἐμέ, καὶ πάλιν ἐν τῷ δήμῳ γρα-
 φὰς ἀπολίσσειν καὶ τοιαῦτ' ἡπείλει. ἵνα τί; ἵν' ὥς μετὰ
 πλειστής συγγνώμης παρ' ὑμῶν ὁ τὰ τούτου πονηρέυ- 10
 ματ' ἀκριβέστατ' εἰδὼς ἐγὼ καὶ παρηκολουθηκὼς ἅπασι
 258 κατηγορῶ. ἀλλὰ καὶ διακρουόμενος πάντα τὸν ἔμπροσθεν
 χρόνον εἰσελθεῖν εἰς τοιοῦτον ὑπῆκται καιρὸν ἐν ᾧ τῶν
 ἐπιόντων ἔνεκα, εἰ μηδενὸς ἄλλου, οὐχ οἷόν τ' οὐδ' ἀσφα-
 λές ὑμῖν δεδωροδοκηκότα τοῦτον ἀθῶον ἑᾶσαι· αἰ μὲν 15
 γὰρ ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι προσήκει μισεῖν καὶ κολάζειν 424
 τοὺς προδότας καὶ δωροδόκους, μάλιστα δὲ νῦν ἐπὶ και-
 ροῦ τοῦτο γένοιτ' ἂν καὶ πάντας ὠφελήσειεν ἀνθρώπους
 259 κοινῇ. νόσημα γὰρ ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι δεινὸν ἐμπέπτω-
 κεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ χαλεπὸν καὶ πολλῆς τινὸς εὐ- 20
 τυχίας καὶ παρ' ὑμῶν ἐπιμελείας δεόμενον. οἱ γὰρ ἐν
 ταῖς πόλεσιν γνωριμώτατοι καὶ προσεστάναι τῶν κοινῶν
 ἀξιούμενοι, τὴν αὐτῶν προδιδόντες ἐλευθερίαν οἱ δυστυ-

1 ἐπὶ] π in ras. A² (num ἐν A¹?) | ταυταισί om. A 5 ὑποπτ'
 ἀκούσαντα Stahl | τὸν αὐτοῦ (post Weilium) Sakorraphus 6 ἵνα τί;
 G.H.Schaefer (cf. v. 9): διὰ τί SVAYP 7 ἡδίκησε A 9 ἡπείλει
 γρ. S^d VAP: ἀπειλεῖν S¹ ἀπειλεῖ S corr. Y | ἵνα τί; SY: διὰ τί
 γρ. S^d VAP 10 ὑμῖν A 11 ἀκριβῶς AP 12 ἔπαντα A | ἔμ-
 προσθε Y 14 ἄλλον γ' S corr. 16 et 19 ἄνδρες om. P 17 προ-
 δότας καὶ om. A (habet Dionys. Hal. Dem. p. 996) 18 ἀνθρώπους
 om. A 19 νόσημα ante δεινὸν iterat γρ. S^d 21 παρ' F τῆς
 παρ' Y P Hermog. III 250 W. (270, 6 R.), Theon 224 W.

χεῖς, αὐθαίρετον αὐτοῖς ἐπάγονται δουλείαν, Φιλίππῳ
 ξενίαν καὶ ἐταιρίαν [καὶ φιλίαν] καὶ τοιαῦθ' ὑποκορι-
 ζόμενοι· οἱ δὲ λοιποὶ καὶ τὰ κύρι' ἅττα ποτ' ἐστὶν ἐν
 ἐκάστη τῶν πόλεων, οὓς ἔδει τούτους κολάζειν καὶ παρα-
 5 χρῆμ ἀποκτινύναι, τοσοῦτ' ἀπέχουσι τοῦ τοιοῦτόν τι
 ποιεῖν ὥστε θαυμάζουσι καὶ ζηλοῦσι καὶ βούλονται' ἂν
 αὐτὸς ἕκαστος τοιοῦτος εἶναι. καίτοι τοῦτο τὸ πράγμα 260
 καὶ τὰ τοιαῦτα ζηλώματα Θετταλῶν μὲν ὧ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι μέχρι μὲν ἐχθρὸς ἢ πρῶτῃ τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὸ
 10 κοινὸν ἀξίωμ' ἀπωλωλέκει, νῦν δ' ἤδη καὶ τὴν ἐλευθε-
 ρίαν παραιρεῖται· τὰς γὰρ ἀκροπόλεις αὐτῶν ἐνίων Μα-
 κεδόνες φρουροῦσιν· εἰς Πελοπόννησον δ' εἰσελθὼν τὰς
 ἐν Ἡλιδι σφαγὰς πεποίηκεν καὶ τοσαύτης παρανομίας καὶ
 μανίας ἐνέπλησε τοὺς τालαιπῶρους ἐκείνους ὥσθ', ἵν'
 15 ἀλλήλων ἄρχωσι καὶ Φιλίππῳ χαρίζωνται, συγγενεῖς αὐ-
 τῶν καὶ πολίτας μαιφονεῖν. καὶ οὐδ' ἐνταῦθ' ἔστηκεν, 261
 ἀλλ' εἰς Ἀρκαδίαν εἰσελθὼν πάντ' ἄνω καὶ κάτω τᾶκεῖ
 πεποίηκεν, καὶ νῦν Ἀρκαδῶν πολλοί, προσῆκον αὐτοῖς
 ἐπ' ἐλευθερίᾳ μέγιστον φρονεῖν ὁμολῶς ὕμιν (μόνοι γὰρ
 425 πάντων αὐτόχθονες ὑμεῖς ἐστε κἀκεῖνοι) Φίλιππον θαν-

1 δουλίαν S¹ | φιλίππον A, Photius et Suidas s. v. ὑποκοριζό-
 μενοι 2 καὶ φιλίαν Weillio suspecta: ante καὶ ἐταιρίαν habent
 AP om. Photius et Suidas; ex § 248? | τὰ τοιαῦθ' A, schol. Photius
 Suidas | υποκορακίζόμενοι S¹ 5 τοσοῦτον VAYP | τοιοῦτο A
 6 βούλοιο AP¹ 7 αὐτὸς] ος in ras. P αὐτῶν γρ. P⁵ | τοιοῦτος]
 οὗτος P¹ | τοῦτο] οὗτο S¹ (καὶ τοιούτο), τουτὶ F corr. YP 8 τὰ
 om. S¹ 9 χθρὸς P | ἢ SY: καὶ VAP 10 ἀπολωλέκει SQ ἀπο-
 λώλεκε AP 11 αὐτῶν om. A 12 εἰσελθὼν τὰς] εἰσελθόντες S¹
 εἰσελθὼν τὰς A¹ Y corr. 13 sq. παρανομίας καὶ μανίας SQYP⁵
 μανίας καὶ παρανομίας A παρανομίας καὶ μανίας F παρανομίας καὶ
 μανίας P¹ Bekk. Anecd. p. 163, 8 14 ἐνέπλησε] λησε in ras. A¹
 ἀνέπλησε Herwerden 15 χαρίζονται] ω in ras. A 16 μαι-
 φωνειν ut vid. S¹ 17 τᾶκεῖ om. P¹ 19 ἡμῖν S 20 ἀπάντων
 VP τῶν ἀπάντων A

μάξουσιν καὶ χαλκοῦν ἰστᾶσιν καὶ στεφανοῦσιν, καὶ τὸ τε-
 λευταῖον, ἂν εἰς Πελοπόννησον ἴη, δέχεσθαι ταῖς πόλεσιν
 262 εἰσὶν ἐψηφισμένοι. ταῦτά δὲ ταῦτ' εἰσὶν Ἀργεῖοι. ταῦτα νῆ-
 τὴν Ἀθήμητρα, εἰ δεῖ μὴ ληρεῖν, εὐλαβείας οὐ μικρᾶς δεῖ-
 ται, ὥς βαδίζον γε κύκλῳ καὶ δεῦρ' ἐλήλυθεν ὧ ἄνδρες 5
 Ἀθηναῖοι τὸ νόσημα τοῦτο. ἕως οὖν ἔτ' ἐν ἀσφαλεῖ,
 φυλάξασθε καὶ τοὺς πρώτους εἰσαγαγόντας ἀτιμώσατε·
 εἰ δὲ μή, σκοπεῖθ' ὅπως μὴ τηνικαῦτ' εὖ λέγεσθαι δόξει
 263 τὰ νῦν εἰρημένα, ὅτ' οὐδ' ὁ τι χρὴ ποιεῖν ἔξετε. οὐχ
 ὁρᾷθ' ὥς ἐναργὲς ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ σαφὲς παρὰ- 10
 δειγμ' οἱ ταλαίπωροι γεγόνασιν Ὀλύμπιοι; οἱ παρ' οὐδὲν
 οὔτως ὥς τὸ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν ἀπολώλασιν οἱ δέλαιοι.
 ἔχοιτε δ' ἂν ἐξετάσαι καθαρῶς ἐκ τῶν συμβεβηκότων
 αὐτοῖς. ἐκείνοι γάρ, ἡνίκά μὲν τετρακοσίους ἱππέας ἐκέ-
 κτηντο μόνον καὶ σύμπαντες οὐδὲν ἦσαν πλείους πεν- 15
 264 τακισχιλίων τὸν ἀριθμόν, οὕπω Χαλκιδέων πάντων εἰς
 ἓν συνφικισμένων, Λακεδαιμονίων ἐπ' αὐτοὺς ἐλθόντων
 πολλῇ καὶ πεζῇ καὶ ναυτικῇ δυνάμει (ἴστε γὰρ δῆπου
 1X 47 τοῦθ', ὅτι γῆς καὶ θαλάττης ἦρχον ὥς ἔπος εἰπεῖν Λακε-
 δαιμόνιοι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους), ἀλλ' ὅμως τη- 20
 λικαύτης ἐπ' αὐτοὺς ἐλθούσης δυνάμεως οὔτε τὴν πόλιν
 οὔτε φρούριον οὐδὲν ἀπώλεσαν, ἀλλὰ καὶ μάχας πολλὰς
 ἐκράτησαν καὶ τρεῖς τῶν πολεμάρχων ἀπέκτειναν καὶ τὸ

3 εἰσὶν SY: om. VAP | μὰ A 4 δῆμητραν QA¹ | μὴ om. Q
 5 βαδίζων S¹ | ἐλήλυθεν S: εἰσελήλυθεν VAYP | ἄνδρες om. P
 (item v. 10) 6 ἔτ' S: ἐστὲ vel ἐστ' γρ. S^d VAYP cf. VI 35
 8 σκοπεῖσθ' A cf. I 14 al. | δόξει AY 9 ὅτ'] ὅτι A 10 ὥς
 ἐναργὲς om. Q text. add. Q¹ mg. | τούτων παράδειγμα Hermog.
 III 237 W. (259, 1 R.) 11 ταλαίπω S¹ 12 τὸ τὰ FY P⁴: τὰ S
 ead. ut vid. m. τὰ QP¹ το A | τοιαῦτα SVYP: ταῦτα A 15 τε-
 τρακισχιλίων A 18 ναυτικῇ καὶ πεζῇ A 19 ἔπος om. γρ. QP

τελευταῖον, ὅπως ἐβούλοντο, οὕτω τὸν πόλεμον κατέθεν-
το. ἐπειδὴ δὲ δωροδοκεῖν ἤρξαντό τινες, καὶ δι' ἀβελ- 265
τερίαν οἱ πολλοί, μᾶλλον δὲ διὰ δυστυχίαν, τούτους πι-
στοτέρους ἡγήσαντο τῶν ὑπὲρ αὐτῶν λεγόντων, καὶ Λα-
426 σθένης μὲν | ἤρεψε τὴν οἰκίαν τοῖς ἐκ Μακεδονίας δοθεῖσι
ξύλοις, Εὐθυκράτης δὲ βοῦς ἔτρεφεν πολλὰς τιμὴν οὐ-
δενὶ δούς, ἕτερος δὲ τις ἦκεν ἔχων πρόβατα, ἄλλος δέ
τις ἵππους, οἱ δὲ πολλοί, [καὶ] καθ' ὧν ταῦτ' ἐγίγνετο,
οὐχ ὅπως ὠργίζοντ' ἢ κολάζειν ἤξιουν τοὺς ταῦτα ποι-
10 οῦντας, ἀλλ' ἀπέβλεπον, ἐξήλουν, ἐτίμων, ἄνδρας ἡγοῦν-
το — ἐπειδὴ ταῦθ' οὕτω προήγετο καὶ τὸ δωροδοκεῖν 266
ἐκράτησεν, χιλίους μὲν ἱππέας κεκτημένοι, πλείους δ'
ὄντες ἢ μύριοι, πάντας δὲ τοὺς περιχώρους ἔχοντες συμ-
μάχους, μυρίους δὲ ξένοις καὶ τριήρεσι πεντήκονθ' ὕμῶν
15 βοηθησάντων αὐτοῖς, καὶ ἔτι τῶν πολιτῶν τετρακιςχι-
λίοις, οὐδὲν αὐτοὺς τούτων ἡδυνήθη σῶσαι, ἀλλὰ πρὶν
μὲν ἐξελθεῖν ἐνιαυτὸν τοῦ πολέμου τὰς πόλεις ἀπάσας
ἀπωλωλέκεσαν τὰς ἐν τῇ Χαλκιδικῇ [προδιδόντες], καὶ
Φίλιππος οὐχ ὑπεῖχεν ὑπακούων τοῖς προδιδούσιν, οὐδ'
20 εἶχεν ὅ τι πρῶτον λάβῃ. πεντακοσίους δ' ἱππέας προδο- 267
θέντας ὑπ' αὐτῶν τῶν ἡγουμένων ἔλαβεν αὐτοῖς ὅπλοις
ὁ Φίλιππος, ὅσους οὐδεὶς πώποτ' ἄλλος ἀνθρώπων. καὶ

1 πως A¹, corr. A rec. 2 ἀβελτερίαν S¹QY: ἀβελτηρίαν S
rec. FAP 3 διὰ secl. Blass 5 λακεδαιμονίας S¹ | δοθεῖσι om.
Plut. mor. 510 B del. Taylor 8 πολλοί | ἄλλοι ut vid. Y¹ | καὶ
del. Dobree 11 ἐπειδὴ] ἐπεὶ δε A | οὕτω] post οὗ ras. in Q
14 μυρίους δὲ ξένους Q 18 τὰς] τὰ Q¹ | προδιδόντες SA οἱ
προδιδόντες VYP del. Markland 19 οὐχ ὑπεῖχεν SA: οὐκέτ'
εἶχεν VYP οὐκ ἐπεῖχεν Weil οὐκ ἐπήρει Madvig | ὑπακούων
SAY: ὑπακούειν VP 20 λάβοι Aug. 2 Herwerden 21 ἡγου-
μένων SY: ἡγεμόνων VAP 22 ὁ Φίλιππος susp. Taylor | ὅσους|
σους in ras. A

οὔτε τὸν ἥλιον ἡσχύνονθ' οἱ ταῦτα ποιοῦντες οὔτε τὴν
 γῆν πατρίδ' οὔσαν, ἐφ' ἧς ἔστασαν, οὔθ' ἰέρ' οὔτε τά-
 φους οὔτε τὴν μετὰ ταῦτα γεννησομένην αἰσχύνην ἐπὶ
 τοιούτοις ἔργοις· οὕτως ἔκφρονας ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
 καὶ παραπλήγας τὸ δωροδοκεῖν ποιεῖ. ὑμᾶς οὖν, ὑμᾶς εὖ 5
 φρονεῖν δεῖ τοὺς πολλούς, καὶ μὴ ἐπιτρέπειν τὰ τοιαῦ-
 τα, ἀλλὰ κολάζειν δημοσίᾳ. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὑπερφυῆς εἴη,
 εἰ κατὰ μὲν τῶν Ὀλυνθίων προδόντων πολλὰ καὶ δειν'
 ἐψηφίσασθε, τοὺς δὲ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἀδικοῦντας μὴ
 κολάζοντες φαίνοισθε. λέγε τὸ ψήφισμά μοι τὸ περὶ τῶν 10
 Ὀλυνθίων. |

ΨΗΦΙΣΜΑ

427

- 268 Ταῦθ' ὑμεῖς ὧ ἄνδρες δικασταὶ ὀρθῶς καὶ καλῶς
 πᾶσιν Ἑλλήσι καὶ βαρβάροις δοκεῖτ' ἐψηφίσθαι κατ' ἀν-
 δρῶν προδοτῶν καὶ θεοῖς ἐχθρῶν. ἐπειδὴ τοίνυν τὸ 15
 δωροδοκεῖν πρότερον τοῦ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν ἔστιν καὶ
 δι' ἐκείνο καὶ τάδε πράττουσί τινες, ὃν ἂν ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι δωροδοκοῦντ' ἴδητε, τοῦτον καὶ προδότην εἴ-
 ναι νομίζετε. εἰ δ' ὁ μὲν καιρούς, ὁ δὲ πράγματα, ὁ δὲ
 στρατιώτας προδίδωσιν, ὧν ἂν ἕκαστος οἶμαι κύριος 20
 γένηται, ταῦτα διαφθείρει· μισεῖν δ' ὁμοίως τοὺς τοι-
 269 ούτους πάντας προσήκει. ἔστι δ' ὑμῖν ὧ ἄνδρες Ἀθη-
 III 23 ναῖοι περὶ τούτων μόνοις τῶν πάντων ἀνθρώπων οἱ-

1 post ποιοῦντες iterat οὔτε τὴν γῆν ποιοῦντες Y¹ 2 ἵστα-
 σαν? Y¹ 4 τοῖς τοιούτοις VAP | ἄνδρες om. P 5 alterum
 ὑμᾶς om. A 8 ὀλυνθίοις Q 10 λέγε οὖν A | μοι om. VP
 12 ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ S 13 ὧ ἀθηναῖοι P 14 ἑλλήσι τε καὶ F
 rec. YP | ψηφίσασθαι AP 17 et 22 ἄνδρες om. P 20 ὧν]
 on S¹ | ἕκαστος AP: ἕκαστος ὁμῶν SVY (ὑμῖν Rauchenstein)
 21 γένηται S γρ. FAY: γίγνηται VP 22 ἀπαντας VYP 23 πάν-
 των] ἄλλων A

κείοις χρῆσθαι παραδείγμασι, καὶ τοὺς προγόνους, οὓς
ἐπαινέετε δικαίως, ἔργῳ μιμῆσθαι. [καὶ γὰρ] εἰ μὴ τὰς
μάχας μὴδὲ τὰς στρατείας μὴδὲ τοὺς κινδύνους, ἐν οἷς
ἦσαν ἐκεῖνοι λαμπροί, συμβαίνει καιρός, ἀλλ' ἄγεθ' ἡσυ-
5 χίαν ὑμεῖς ἐν τῷ παρόντι, ἀλλὰ τό γ' εὖ φρονεῖν αὐτῶν
μιμῆσθε. τούτου γὰρ πανταχοῦ χρεῖα, καὶ οὐδέν ἐστιν 270
πραγματωδέστερον οὐδ' ὀχληρότερον τὸ καλῶς φρονεῖν
τοῦ κακῶς, ἀλλ' ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ νυνὶ καθήμενος ὑμῶν
ἕκαστος, ἂν μὲν ἂν χρῆ γιγνώσκῃ περὶ τῶν πραγμάτων
10 καὶ ψηφίζεται, βελτίῳ τὰ κοινὰ ποιήσῃ τῇ πόλει καὶ ἕξια
τῶν προγόνων πράξει, ἂν δ' ἂν μὴ δεῖ, φανυλότερα καὶ
ἀνάξια τῶν προγόνων ποιήσῃ. τί οὖν ἐκεῖνοι περὶ τού-
των ἐφρόνουν; ταυτὶ λαβὼν ἀνάγνωθι, γραμματεῦ· δεῖ
γὰρ ὑμᾶς ἰδεῖν ὅτι ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἔργοις ῥαθυμεῖτε,
15 ὧν θάνατον κατεγνώκασιν οἱ πρόγονοι. λέγε. |

428

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚ ΣΤΗΛΗΣ

Ἀκούετ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν γραμμάτων λεγόν- 271
των Ἀρθμιον τὸν Πυθώνακτος τὸν Ζελεῖτην ἐχθρὸν εἶ-
ναι καὶ πολέμιον τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων καὶ τῶν συμ-
20 μάχων αὐτὸν καὶ γένος πᾶν. διὰ τί; ὅτι τὸν χρυσὸν τὸν
ἐκ τῶν βαρβάρων εἰς τοὺς Ἑλληνας ἤγαγεν. οὐκοῦν

2 καὶ γὰρ om. SVP¹Y: add. γρ. S^aAP⁴ 3 στρατίας A
4 συμβαίνει καιρός SVP¹Y: ἐν τοῖς νῦν συμβαίνει καιροῖς γρ. S^a
ἐν τοῖς νῦν συμβαίνει μιμῆσθαι καιροῖς AP⁴ 6 μιμῆσθαι P¹
9 γιγνώσκειν Y 10 ψηφίζεται S¹F¹A¹ 11 φανυλότερα P
τε καὶ V 12 ποιήσῃ del. Dobree 14 ἰδεῖν S: εἰδέναι VAYP
τοῖς om. AP 15 θάνατον] νατ S² in ras. 2 litt. | ὑμῶν οἱ A
λέγε om. A 16 ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚ ΣΤΗΛΗΣ mg. Mor.: ΓΡΑΜ-
ΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΗΣ SY ΓΡΑΜΜΑΤΑ YP⁴ ΓΡΑΜΜΑ P¹ ΣΤΗΛΗ
A cf. Dinarch. II 25 17 ἄνδρες om. P 18 ἀρίθμιον A 20 αὐ-
τῶν V | καὶ γένος om. S¹ (add. S^a) | τὸν post χρυσὸν add. AP⁴:
om. SVYP¹ cf. IX 42 Aesch. III 258 Din. II 25 — Din. II 24

ἔστιν ὥς ἔοικεν ἐκ τούτων ἰδεῖν ὅτι οἱ πρόγονοι μὲν
 ὑμῶν, ὅπως μὴδ' ἄλλος ἀνθρώπων μὴδεις ἐπὶ χρήμασι
 μὴδὲν ἐργάσεται κακὸν τὴν Ἑλλάδα, ἐφρόντιζον, ὑμεῖς
 δ' οὐδὲ τὴν πόλιν αὐτὴν ὅπως μὴδεις τῶν πολιτῶν ἀδι-
 272 κήσει προόροῦσθε. νῆ Δί', ἀλλ' ὅπως ἔτυχεν ταῦτα τὰ 5
 γράμμαθ' ἔσθηκεν. ἀλλ' ὅλης οὔσης ἱερᾶς τῆς ἀκροπό-
 λεως ταυτησί καὶ πολλὴν εὐρυχωρίαν ἐχούσης, παρὰ τὴν
 χαλκῆν τὴν μεγάλην Ἀθηναῶν ἐκ δεξιᾶς ἔσθηκεν, ἣν ἀρι-
 στεῖον ἢ πόλιν τοῦ πρὸς τοὺς βαρβάρους πολέμου, δόν-
 των τῶν Ἑλλήνων τὰ χρήματα ταῦτ', ἀνέσθηκεν. τότε 10
 μὲν τολύην οὕτω σεμνὸν ἦν τὸ δίκαιον καὶ τὸ κολάζειν
 τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας ἔντιμον, ὥστε τῆς αὐτῆς
 ἡξιούτο στάσεως τό τ' ἀριστεῖον τῆς θεοῦ καὶ αἱ κατὰ
 τῶν τὰ τοιαῦτ' ἀδικούντων τιμωρίαι· νῦν δὲ γέλως, ἄδεια,
 273 εἰ μὴ τὴν ἄγαν ταύτην ἐξουσίαν σχήσετε νῦν ὑμεῖς. νο- 15
 μίζω τολύην ὑμᾶς ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι οὐ καθ' ἓν τι
 μόνον τοὺς προγόνους μιμουμένους ὀρθῶς ἂν ποιεῖν,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ πάνθ' ὅσ' ἔπραττον ἐφεξῆς. ἐκεῖνοι τολ-
 νυν, ὥς ἅπαντες εὖ οἶδ' ὅτι τὸν λόγον τοῦτον ἀκηκόατε,
 Καλλίαν τὸν Ἰππονίκον ταύτην τὴν ὑπὸ πάντων θρυ- 20
 λουμένην εἰρήνην πρεσβεύσαντα, ἵππου μὲν δρόμον ἡμέ-
 ρας πεζῇ μὴ καταβαίνειν | ἐπὶ τὴν θάλατταν βασιλέα, 429
 ἐντὸς δὲ Χελιδονίων καὶ Κυανέων πλοῖω μακροῦ μὴ πλεῖν,

1 μὲν om. Y¹ 2 ἡμῶν SVYP | μὴδεις om. Q 3 ἐργάσεται
 S¹ AY: ἐργάσεται S corr. VP | ἐφρόντιζεν A¹ 4 ἀδικήσῃ Y
 8 ἐκ δεξιᾶς SQAY Hermog. III 259 W. (278, 22 R.): ἐν δεξιᾷ FP
 10 ταῦτα del. Dobree 11 μέντοι νῦν A¹ 13 αἱ om. Y 14 τὰ
 τοιαῦτ' secl. Blass | αἰσχύνῃ post ἄδεια add. VAYP 16 Ἀθη-
 ναῖοι] δικασταὶ γε. Q om. P 18 πάντες P 19 λόγον in ras.
 8 vel 9 litt. S¹ 20 ἱππονίκον A¹ 22 τὴν om. F¹ QP 23 Χε-
 λιδονίων Ald. Voem.: χελιδονείων S χελιδονέων VYP χελιδο-
 ναίων A Χελιδονίων Voemel sec. Herodiani praeceptum | κυαναιῶν A

ὅτι δῶρα λαβεῖν ἔδοξε πρεσβεύσας, μικροῦ μὲν ἀπέκτει-
ναν, ἐν δὲ ταῖς εὐθύναις πεντήκοντ' ἐπράξαντο τάλαντα.
καίτοι καλλῶ ταύτης εἰρήνην οὔτε πρότερον οὔθ' ὅστε- 274
ρον οὐδεὶς ἂν εἰπεῖν ἔχοι πεποιημένην τὴν πόλιν. ἀλλ'
5 οὐ τοῦτ' ἐσκόπουν. τούτου μὲν γὰρ ἡγοῦντο τὴν αὐτῶν
ἀρετὴν καὶ τὴν τῆς πόλεως δόξαν αἰτίαν εἶναι, τοῦ δὲ
προῖκ' ἢ μὴ τὸν τρόπον τοῦ πρεσβευτοῦ· τούτου οὖν
δίκαιον ἡξίουν παρέχεσθαι καὶ ἀδωροδόκητον τὸν προσ-
ιόντα τοῖς κοινοῖς. ἐκείνοι μὲν τοίνυν οὕτως ἐχθρὸν 275
10 ἡγοῦντο τὸ δωροδοκεῖν καὶ ἀλυσιτελὲς τῇ πόλει, ὥστε
μῆτ' ἐπὶ πράξεως μηδεμιᾶς μῆτ' ἐπ' ἀνδρὸς ἑᾶν γίνε-
σθαι· ὑμεῖς δ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τὴν αὐτὴν εἰρήνην
ἐορακότες τὰ μὲν τῶν συμμάχων τῶν ὑμετέρων τείχῃ
καθηρηκυῖαν, τὰς δὲ τῶν πρέσβων οἰκίας οἰκοδομοῦσαν,
15 καὶ τὰ μὲν τῆς πόλεως κτήματ' ἀφρηγμένην, τούτοις δ'
ἂ μὴδ' ὄναρ ἥλπισαν πώποτε κτησαμένην, οὐκ αὐτοὶ
τούτους ἀπεκτείνετε, ἀλλὰ κατηγόρου προσδεῖσθε, καὶ
λόγῳ κρῖνεθ' ὧν ἔργῳ τὰδικήματα πάντες ὀρώσιν.

Οὐ τοίνυν τὰ παλαιά ἂν τις ἔχοι μόνον εἰπεῖν καὶ διὰ 276
20 τούτων τῶν παραδειγμάτων ὑμᾶς ἐπὶ τιμωρίαν παρα-
καλέσαι· ἀλλ' ἐφ' ὑμῶν τουτωνὶ τῶν ἔτι ζώντων ἀνθρώ-
πων πολλοὶ δίκην δεδώκασιν, ὧν ἐγὼ τοὺς μὲν ἄλλους
παραλείψω, τῶν δ' ἐκ πρεσβείας, ἢ πολὺ ταύτης ἐλάττω

2 τάλαντα ἐπράξαντο AP¹ 3 καίτοι . . . 14 τὰς pap. Oxyrh.
5 τούτου] τοῦτο Y | ἐαυτῶν VAP 7 το[ν του πρεσβευ]του τρο-
πον pap. 8 προσοντα pap. 9 ante κοινοῖς 3 litt. eras. Y |
τοίνυν] οὖν A 13 ἡμετέρων A pap. 14 τῶν bis P 16 πώ-
ποτε] ποτε A 17 ἀποκτενεῖτε VAP | προσδεῖσθαι ut. vid. S¹
18 ὀράτε γρ. Q 19 παλαιά VAP: παλαι S¹ πάλαι S² Y 21 τού-
των P | τινων post τουτωνὶ add. Weil, seclusis cum Cobeto se-
quentibus τῶν ἔτι ζώντων ἀνθρώπων | ἀνθρώπων secl. Blass

κακὰ τὴν πόλιν εἰργασται, θανάτῳ ζημιωθέντων ἐνὸς ἧ δυοῖν ἐπιμνησθήσομαι. καὶ μοι λέγε τουτὶ τὸ ψήφισμα λαβών. |

ΨΗΦΙΣΜΑ

430

- 277 Κατὰ τουτὶ τὸ ψήφισμ' ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν πρέ- 5
 σβειων ἐκείνων ὑμεῖς θάνατον κατέγνωτε, ὧν εἷς ἦν Ἐπι-
 κράτης; ἀνὴρ, ὡς ἐγὼ τῶν πρεσβυτέρων ἀκούω, σπου-
 दाῖος καὶ πολλὰ χρήσιμος τῇ πόλει, καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς
 καταγαρόντων τὸν δῆμον καὶ ἄλλως δημοτικός. ἀλλ' ὅμως
 οὐδὲν αὐτὸν ὠφέλησε τούτων, δικαίως· οὐ γὰρ ἐφ' ἡμι- 10
 σεῖα χρηστὸν εἶναι δεῖ τὸν τηλικαῦτα διοικεῖν ἀξιοῦντα,
 οὐδὲ τὸ πιστευθῆναι προλαβόντα παρ' ὑμῶν εἰς τὸ μελ-
 ζω δύνασθαι κακουργεῖν καταχρησθαι, ἀλλ' ἀπλῶς μη-
 278 δὲν ὑμᾶς ἀδικεῖν ἐκόντα. εἰ τοίνυν τι τούτοις ἄπρακτόν
 ἐστὶν τούτων ἐφ' οἷς ἐκείνων θάνατος κατέγνωσται, ἔμ' 15
 ἀποκτείναντ' ἤδη. σκοπεῖτε γάρ. „ἐπειδὴ παρὰ τὰ γράμ-
 ματα“ φησὶν „ἐπρέσβευσαν ἐκεῖνοι.“ καὶ τοῦτ' ἐστὶν τῶν
 ἐγκλημάτων πρῶτον. οὗτοι δ' οὐ παρὰ τὰ γράμματα; οὐ
 τὸ μὲν ψήφισμα „Ἀθηναίοις καὶ τοῖς Ἀθηναίων συμ-
 μάχοις“, οὗτοι δὲ Φωκέας ἐκσπόνδους ἀπέφηναν; οὐ τὸ 20
 μὲν ψήφισμα „τοὺς ἄρχοντας ὀρκοῦν τοὺς ἐν ταῖς πόλε-

1 κακὰ] κατα S 2 μνησθήσομαι A 4 tit. habet S in mg. superiore 5 ἄνδρες om. P ut saepe deinceps 6 ὑμεῖς ἐκείνων P | κατεγνώκατε P | εἷς ἦν] εἰσιν S¹ 8 πολλὰ] λα in ras. A (πολύ? A¹) | πειραιεως SY 10 sq. οὐ γὰρ ἐφ' ἡμισεία χρηστὸν εἶναι δεῖ] μισεῖαι δεῖ S¹ corr. S¹ | ἡμισίαι Q¹ ἐξ ἡμισείας Blass sec. Aristid. II 617, 653 al. 11 τὰ τηλικαῦτα S corr. VP | δοκεῖν P¹ 13 καταχρησασθαι A 14 τούτων ... 15 τούτοις A 17 sq. ἐκεῖνοι ... πρῶτον om. Marcellinus IV 427 W. 17 ἐκεῖνοι secl. Blass | ἐκεῖνοι A: ἐκεῖνοι τὸ ψήφισμα S ἐκεῖνοι καὶ τὸ ψήφισμα VYP 18 πρῶτον S: τὸ πρῶτον VAYP 19 συμμάχοις εἶναι κελεύει τὴν εἰρήνην VYP cf. § 159

σιν“, οὔτοι δ’, οὓς Φίλιππος αὐτοῖς προσέπεμψεν, τού-
τους ὥρμισαν; οὐ τὸ μὲν ψήφισμα „οὐδαμοῦ μόνους
ἐντυγχάνειν Φίλιππῳ“, οὔτοι δ’ οὐδὲν ἐπαύσαντ’ ἰδίᾳ
χρηματίζοντες; „καὶ ἡλέγχθησάν τινες αὐτῶν ἐν τῇ βουλῇ 279
5 οὐ τάληθῇ ἀπαγγέλλοντες“, οὔτοι δέ γε καὶ ἐν τῷ δήμῳ.
καὶ ὑπὸ τοῦ; τοῦτο γὰρ ἐστὶν τὸ λαμπρόν· ὑπ’ αὐτῶν
τῶν πραγμάτων· οἷς γὰρ ἀπήγγειλαν οὔτοι, πάντα δὴ-
431 που γέγονεν τάναντία. „οὐδ’ ἐπιστέλλοντες“ | φησὶ „τά-
ληθῇ.“ οὐκοῦν οὐδ’ οὔτοι. „καὶ καταψευδόμενοι τῶν
10 συμμάχων καὶ δῶρα λαμβάνοντες.“ ἀντὶ μὲν τοίνυν τοῦ
καταψευδόμενοι παντελῶς ἀπολωλεκότες· πολλῶ δὲ δή-
που τοῦτο δεινότερον τοῦ καταψεύσασθαι. ἀλλὰ μὴν
ὑπὲρ γε τοῦ δῶρ’ εἰληφέναι, εἰ μὲν ἡρνοῦντο, ἐλέγχειν
λοιπὸν ἂν ἦν, ἐπειδὴ δ’ ὠμολόγουν, ἀπάγειν δήπου προσ-
15 ἦκεν. τί οὖν ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; τούτων οὕτως ἐχόν- 280
των, ὑμεῖς <ἐξ> ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ὄντες, οἱ δὲ καὶ
τινὲς αὐτῶν ἔτι ζῶντες, ὑπομενεῖτε τὸν μὲν εὐεργέτην
τοῦ δήμου καὶ τὸν ἐκ Πειραιῶς, Ἐπικράτην, ἐκπεσεῖν
καὶ κολασθῆναι; καὶ πάλιν πρῶτην Θρασύβουλον ἐκείνον
20 τὸν Θρασυβούλου τοῦ δημοτικοῦ καὶ τοῦ ἀπὸ Φυλῆς
καταγαγόντος τὸν δῆμον, τάλαντα δέκ’ ὠφληκέναι, καὶ

1 ὁ φίλιππος VP | προσέπεμψαν Q 2 μόνους <μόνον> Cobet
6 ὑπο τουτου· το S¹ super το scripsit m. antiqua τοῦ S 11 κατα-
ψευδόμενοι SA: καταψεύδεσθαι VYP 12 δεινότερον τοῦ κατα-
ψεύσασθαι SQYP: δεινότερον τοῦ καταψεύδεσθαι A τοῦ κατα-
ψεύσασθαι δεινότερον F δεινότερον Herwerden 13 δῶρα ...
p. 512, 3 καὶ pap. Ox. 13 ἐλέγχειν SY corr.: ἐξελέγχειν VAY¹P
pap. 14 τὸ λοιπὸν VP | ἀν ἡν λοιπὸν S¹ | ἂν eras. Y | ὠμολόγουν
SY¹P: ὁμολογοῦσιν VAP⁴ pap. | προσήκει A pap. 16 ἐξ add.
Dobree, cf. § 313, XVIII 126 18 τὸν τῶν A¹ | πειραιῶς SY
19 Θρασύβουλον ἐκείνον τὸν om. S¹Y, add. S⁴ mg. ἐκείνον om. pap.
20 δημοτικοῦ υἱὸν VP¹ | καὶ om. pap., del. Dobree, cf. Lys. XXVIII 12
21 τὸν δῆμον καταγ. P | [δῆμον κ]αὶ τινὰς ἄλλους pap.

τὸν ἀφ' Ἀρμοδίου καὶ τῶν τὰ μέγιστ' ἀγάθ' ἡμᾶς εἰρ-
 γασμένων, οὓς νόμῳ διὰ τὰς εὐεργεσίας ἃς ὑπῆρξαν εἰς
 ἡμᾶς ἐν ἅπασι τοῖς ἱεροῖς ἐπὶ ταῖς θυσίαις σπονδῶν καὶ
 κρατήρων κοινωνοὺς πεποίησθε, καὶ ἔδδετε καὶ τιμᾶτ' ἐξ
 281 ἴσου τοῖς ἥρωσι καὶ τοῖς θεοῖς, τούτους μὲν πάντας τὴν 5
 ἐκ τῶν νόμων δίκην ὑπεσχημέναι, καὶ μήτε συγγνώμην
 μήτ' ἔλεον μήτε παιδία κλάονθ' ὁμῶνυμα τῶν εὐεργε-
 τῶν μήτ' ἄλλο μηδὲν αὐτοὺς ὠφελημέναι· τὸν δ' Ἄτρο-
 μήτου τοῦ γραμματιστοῦ καὶ Γλανκοθέας τῆς τοὺς θιά-
 σους συναγούσης, ἐφ' οἷς ἑτέρα τέθνηκεν ἰέρεια, τοῦτον 10
 ὑμεῖς λαβόντες, τὸν τῶν τοιούτων, τὸν οὐδὲ καθ' ἐν
 χρήσιμον τῇ πόλει, οὐκ αὐτόν, οὐ πατέρα, οὐκ ἄλλον οὐ-
 282 δένα τῶν τούτου, ἀφήσετε; ποῖος γὰρ ἵππος, ποῖα τριή-
 ρης, ποῖα στρατεία, τίς χορός, τίς λητουργία, τίς εἰσφορά, 182
 τίς εὐνοία, ποῖος κίνδυνος, τί τούτων ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ 15
 γέγονεν παρὰ τούτων τῇ πόλει; καίτοι καὶ εἰ ταῦτα πάνθ'
 ὑπῆρχεν, ἐκεῖνα δὲ μὴ προσῆν, δικαίως καὶ προῖκα πε-
 πρεσβευμέναι, ἀπολωλέναι δήπου προσῆκεν αὐτῷ. εἰ δὲ
 283 μήτε ταῦτα μήτ' ἐκεῖνα, οὐ τιμωρήσεσθε; οὐκ ἀναμνη-
 σθήσεσθ' ὧν κατηγορῶν ἔλεγεν Τιμάρχου, ὥς οὐδὲν ἐστ' 20

1 τὸν] τῶν Y corr. | ἀρμοδίου καὶ S¹ A pap.: ἀρμοδίου καὶ
 ἀριστογείτονος S corr. ἀρμοδίου καὶ ἀριστογείτονος καὶ V (alt.
 καὶ iterat F¹) YP (alt. καὶ del. punctis), cf. XX 18 | ἡμᾶς P⁴: ἡμᾶς
 SVYP¹ om. A | [.] μᾶς ἀγαθὰ pap. | εἰργασμένων S γρ. FQAYP:
 ἐργασαμένων F text. 3 ἡμᾶς SVYP¹ | καὶ ἐπὶ pap. 5 ἅπαντας A
 7 κλαίοντα SA 11 post λαβόντες add. ἀφήσετε A, cf. XXI 97,
 omisso ἀφήσετε v. 13 | τοιούτων <ἀτίων> Herwerden | τὸν οὐδὲ]

τοῖον incohaverat S¹ 12 οὐχ αὐτόν P¹ 13 τῶν τούτου] τῶν
 τοιούτων γρ. P⁴ mg. 14 στρατεία S | post στρατεία add. ποῖα
 χορηγία VAP | χορός] χορηγός VY² 15 ποῖος] τίς A | ποῖοι
 κίνδυνοι YP | τούτων S: τούτων ἀπάντων VYP τῶν πάντων A
 16 τούτου A 17 ἐκεῖνο VAYP | μὴ δὲ Y | τὸ δικαίως VAYP
 cf. III 12 18 αὐτόν A 19 ἀναμνήσεσθε A 20 ὧν οὐτός VP

ὄφελος πόλεως ἥτις μὴ νεῦρ' ἐπὶ τοὺς ἀδικοῦντας ἔχει,
οὐδὲ πολιτείας ἐν ἧ συγγνώμῃ καὶ παραγγελίᾳ τῶν νό-
μων μεῖζον ἰσχύουσιν· οὐδ' ἐλεεῖν ὑμᾶς οὔτε τὴν μη-
τέρα δεῖν τὴν Τιμάρχου, γραῦν γυναικα, οὔτε τὰ παιδί'
5 οὔτ' ἄλλον οὐδένα, ἀλλ' ἐκεῖν' ὁρᾶν, ὅτι, εἰ προήσεσθε
τὰ τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας, οὐχ εὐρήσετε τοὺς ὑμᾶς
αὐτοὺς ἐλεήσοντας. ἀλλ' ὁ μὲν ταλαίπωρος ἄνθρωπος 284
ἠτιμώσεται, ὅτι τοῦτον εἶδεν ἀδικοῦντα, τοῦτω δ' ἀθῶον
δώσει' εἶναι; διὰ τί; εἰ γὰρ παρὰ τῶν εἰς ἑαυτοὺς ἐξα-
10 μαρτόντων τηλικαύτην ἠξίωσε δίκην Αἰσχίνης λαβεῖν,
παρὰ τῶν εἰς τὰ τῆς πόλεως τηλικαῦθ' ἡμαρτηκότων, ὧν
εἷς οὗτος ὧν ἐξελέγχεται, πηλίκην ὑμᾶς προσήκει λαβεῖν
τοὺς ὁμωμοκότας καὶ δικάζοντας; νῆ Δί', οἱ νέοι γὰρ 285
ἡμῖν δι' ἐκείνον ἔσονται τὸν ἀγῶνα βελτίους. οὐκοῦν
15 καὶ διὰ τόνδ' οἱ πολιτευόμενοι, δι' ὧν τὰ μέγιστα κιν-
δυνεύεται τῇ πόλει· προσήκει δὲ καὶ τούτων φροντίζειν.
ἵνα τοίνυν εἰδῇθ' ὅτι καὶ τοῦτον ἀπώλεσε, [τὸν Τιμαρ-
χον,] οὐ μὰ Δί' οὐχὶ τῶν ὑμετέρων παλίδων, ὅπως ἔσον-
433 ται σώφρονες, προορῶν | (εἰσὶν γὰρ ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
20 καὶ νῦν σώφρονες· μὴ γὰρ οὔτω γένοιτο κακῶς τῇ πόλει,
ᾧστ' Ἀφοβήτου καὶ Αἰσχίνου σωφρο니스τῶν δεηθῆναι
τοὺς νεωτέρους), ἀλλ' ὅτι βουλευὼν ἔγραψεν, ἃν τις ὧς 286

1 πόλεως ὄφελος Q¹ 3 πλέον ἰσχύει A | οὔτε] οὐδὲ SF¹Q
4 δεῖ A | τὰ om. A 6 τὰ τῆς VAP 7 ταλαίπωρος] ἄθλιος
Hermog. III 340 W. (356, 7 R.) 8 ἠτιμώσεται S¹ (σε punctis et
lineolis not.): ἠτιμῶται S corr. VAYP ἠτιμῶται τε (om. V) καὶ
ὑβρίζεται Hermog. ex § 287 9 δώσεται P | ἑαυτοῦς S¹ VYP corr.:
αὐτοῦς AP¹ ἑαυτον S corr. | ἐξαμαρτόντων S: ἐξαμαρτανόντων
VAYP 11 τηλικαῦτ' A 12 ὅμιν AP⁴ 14 τὸν ἀγῶνα ἔσονται A
15 τόνδ'] τοῦτόν γε A | καὶ οἱ Y 16 δὲ καὶ] litt. ex corr. S¹
τοίνυν καὶ A 17 τὸν Τιμαρχον del. Cobet 18 ἡμετέρων A:
ἄπως om. Q¹ add. ead. mg. 20 γενοι F¹ 21 Ἀφοβήτου] ἀτρο-
μήτου γε. P⁴

Φίλιππον ὅπλ' ἄγων ἄλῳ ἢ σκευή τριηρικὰ, θάνατον εἶναι τὴν ξημίαν· σημείον δέ· πόσον γὰρ ἐδημηγόρει χρόνον Τιμαρχος; πολὺν. οὐκοῦν τοῦτον ἦν Αἰσχίνης ἅπαντ' ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐδεπώποτ' ἡγανάκτησεν οὐδὲ δεινὸν ἡγήσατ' εἶναι τὸ πρᾶγμα, εἰ ὁ τοιοῦτος λέγει, ἕως εἰς Μακεδονίαν ἐλθὼν ἑαυτὸν ἐμίσθωσεν. λέγε δὴ μοι τὸ ψήφισμα λαβὼν αὐτὸ τὸ τοῦ Τιμαρχου.

ΨΗΦΙΣΜΑ

- 287 Ὁ μὲν τοίνυν ὑπὲρ ὑμῶν γράψας μὴ ἄγειν ἐν τῷ πολέμῳ πρὸς Φίλιππον ὅπλα, εἰ δὲ μὴ, θανάτῳ ζημιοῦσθαι, 10 ἀπόλωλε καὶ ὕβρισται· ὁ δὲ καὶ τὰ τῶν ὑμετέρων συμμάχων ὅπλ' ἐκείνῳ παραδοὺς οὐτοσί καταγρόρει καὶ περὶ πορνείας ἔλεγεν, ὃ γῇ καὶ θεοί, δυοῖν μὲν κηδεσταῖν παρεστηκότιν, οὓς ἰδόντες ἂν ὑμεῖς ἀνακράγοιτε, Νικίου τε τοῦ βδελυροῦ, ὃς ἑαυτὸν ἐμίσθωσεν εἰς Αἴγυπτον 15 Χαβρία, καὶ τοῦ καταράτου Κυρηβίωνος, ὃς ἐν ταῖς πομπαῖς ἄνευ τοῦ προσώπου κωμάζει. καὶ τί ταῦτα; ἀλλὰ τὸν ἀδελφὸν ὀρῶν Ἀφόβητον. ἀλλὰ δῆτ' ἄνω ποταμῶν ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ πάντες οἱ περὶ πορνείας ἐρρόνησαν λόγοι.
- 288 Καὶ μὴν εἰς ὅσῃν ἀτιμίαν τὴν πόλιν ἡμῶν ἢ τούτου 20 πονηρία καὶ ψευδολογία καταστήσας ἔχει, πάντα τᾶλλ' ἀφείς, ὃ πάντες ὑμεῖς ἴσθ' ἐρῶ. πρότερον μὲν γὰρ ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τί παρ' ὑμῖν ἐψηφίσται, τοῦτ' ἐπετή- 434

1 ἄγων ὅπλα P   2 δὲ om. S¹ add. S^d   6 αὐτὸν ἐμίσθωσε φιλίππῳ A | δὴ om. P   12 καταγροεῖ AYP¹   14 παρεστηκότων SF παρεστηκότιν QAYP | ἰδόντας A¹   16 κυρηβίωνος QP Hermog. III 307 W. (324, 22 R.) κυρηβίωνος S κυρηβιδώνος FY κηρυβίωνος A   17 προσώπου SA¹A³: προσωπεσίον VA²YP Hermog.   18 δὴ τὰ A   19 οἱ SAY: ὅσοι superscripto οἱ m. rec. F ὅσοι QP   20 αἰσχύνῃ καὶ ἀτιμίαν A | τούτων A   21 πονηρία] βδελυρία γρ. QP   22 δ] & A   23 ἡμῖν A

ρουν οἱ ἄλλοι πάντες Ἑλληνες· νῦν δ' ἤδη περιερχό-
 μεθ' ἡμεῖς τί δέδοκται τοῖς ἄλλοις σκοποῦντες, καὶ ὠτα-
 κουστοῦντες τί τὰ τῶν Ἀρκάδων, τί τὰ τῶν Ἀμφικτυόνων,
 ποῖ πάρεισι Φίλιππος, ξῆ ἢ τήθνηκεν. οὐ τοιαῦτα ποιοῦ- 289
 5 μεν; ἐγὼ δ' οὐ δέδοικ' εἰ Φίλιππος ξῆ, ἀλλ' εἰ τῆς πόλεως
 τέθνηκεν τὸ τοὺς ἀδικοῦντας μισεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι·
 οὐδὲ φοβεῖ με Φίλιππος, ἂν τὰ παρ' ὑμῶν ὑγιαίνη, ἀλλ'
 εἰ παρ' ἡμῖν ἄδεια γενήσεται τοῖς παρ' ἐκείνου μισθα-
 νεῖν βουλομένοις, καὶ συνεροῦσί τινας τούτοις τῶν ὕφ'
 10 ὑμῶν πεπιστευμένων, καὶ πάντα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον
 ἀρνούμενοι μὴ πράττειν ὑπὲρ Φιλίππου νῦν ἀναβήσου-
 νται, ταῦτα φοβεῖ με. τί γὰρ δήποτ', Εὐβουλε, Ἡγησί- 290
 λεω μὲν κρινομένῳ, ὃς ἀνεψιός ἐστὶ σοι, καὶ Θρασυβούλω
 πρῶτῳ, τῷ Νικηράτου θείῳ, ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης ψήφου
 15 οὐδ' ὑπακοῦσαι καλούμενος ἤθελες, εἰς δὲ τὸ τίμημ' ἀνα-
 βὰς ὑπὲρ μὲν ἐκείνων οὐδ' ὀτιοῦν ἔλεγες, ἐδέου δὲ τῶν
 δικαστῶν συγγνώμην ἔχειν σοί; εἰδ' ὑπὲρ μὲν συγγενῶν
 καὶ ἀναγκαίων ἀνθρώπων οὐκ ἀναβαλνεις, ὑπὲρ Αἰσχί-
 νου δ' ἀναβήσει, ὃς, ἡνίκ' ἔκρινεν Ἀριστοφῶν Φιλόνι- 291
 20 κον καὶ δι' ἐκείνου τῶν σοὶ πεπραγμένων κατηγορεῖ,
 συγκατηγορεῖ μετ' ἐκείνου σοῦ καὶ τῶν ἐχθρῶν τῶν σῶν
 εἰς ἐξητάζετο; ἐπειδὴ δὲ σὺ μὲν τουτουσί δεδιξάμενος

1 δ' ἤδη SF¹QAP: δὲ δὴ F corr. Y 3 prius τί om. Y¹
 4 τοιαῦτα] ταῦτα A 5 οὐ τοῦτο Hermog. III 326 W. (343, 5 R.) |
 ξῆ ἢ τέθνηκεν Hermog. (ex antecedentibus) 7 φοβεῖ] ei in ras. F¹
 ὑμῶν SVYP: ὑμῖν F mg. A cf. § 340 8 ἡμῖν SY: ἡμῖν F ὑμῖν
 QAP cf. IX 3 9 συναιρουσι S¹A¹ (ut vid.) P¹ | ὕφ' ὑμῶν] παρ-
 ἡμῖν A παρ' ὑμῖν γρ. P⁴ 10 ἔμπροσθε Q¹Y¹P 12 ποτ'] που Q
 καὶ πάλιν Hermog. III 345 W. (360, 19 R.) 14 νεικηράτου A
 15 ἡθέλες S γρ. FY P: ἡθέλησας VA 17 σοί Gebauer: σοι SVAYP |
 μὲν τῶν P⁴ 19 δ'] οὐδὲ A | ἀναβήσῃ VAYP⁴ 21 συγκατη-
 γορεῖ S | τῶν σῶν ἐχθρῶν P 22 δεδειξάμενος AP¹ δεδιδαξάμενος Y¹

καὶ φήσας καταβαίνειν εἰς Πειραιᾶ δεῖν ἤδη καὶ χρήματ' εἰσφέρειν καὶ τὰ θεωρικὰ στρατιωτικὰ ποιεῖν, ἢ χειροτονεῖν ἃ συνέειπε μὲν οὗτος, ἔγραψεν δ' ὁ βδελυρὸς Φιλοκράτης, αἰσχροὺς ἀντ' ἴσης ** γενέσθαι τὴν εἰρήνην, 292 οὗτοι δὲ τοῖς μετὰ ταῦτ' ἀδικήμασι | πάντ' ἀπολωλέκασι, 485 τηνικαῦτα διήλλαξαι; καὶ ἐν μὲν τῷ δήμῳ κατηρῶ [Φι- 6 λίπῳ] καὶ κατὰ τῶν παίδων ὥμνυες ἢ μὴν ἀπολωλέναι Φίλιππον ἂν βούλεσθαι, νῦν δὲ βοηθήσεις τούτῳ; πῶς οὖν ἀπολείται, ὅταν τοὺς παρ' ἐκείνου δωροδοκοῦντας 293 σὺ σφῶν; τί γὰρ δήποτε Μοιροκλέα μὲν ἔκρινες, εἰ παρὰ 10 τῶν τὰ μέταλλ' ἐωνημένων εἴκοσιν ἐξέλεξε δραχμὰς παρ' ἐκάστου, καὶ Κηφισοφῶντα γραφὴν ἱερῶν χρημάτων ἐδίωκες, εἰ τρισὶν ὕστερον ἡμέραις ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἔθηκεν ἐπὶ μνᾶς· τοὺς δ' ἔχοντας, ὁμολογοῦντας, ἐξε- λεγχομένους ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐπὶ τῷ τῶν συμμάχων ὀλέθρῳ 15 ταῦτα πεποιηκότας, τούτους οὐ κρίνεις, ἀλλὰ καὶ σφῶν 294 κελεύεις; καὶ μὴν ὅτι ταῦτα μὲν ἔστιν φοβερά καὶ προ- νοίας καὶ φυλακῆς πολλῆς δεόμενα, ἐφ' οἷς δ' ἐκείνους [σὺ] ἔκρινες, γέλως, ἐκείνως ὄψεσθε. ἦσαν ἐν Ἡλιδι κλέ-

4 αἰσχροὺς S: ἐξ ὧν αἰσχροὺς S^d VAYP | ἀντ' ἴσης A et fort. S¹: ἀντὶ καλῆς S^d VYP | συνέβη ante γενέσθαι add. S^d VAYP (καλῆς συνέβη in ras. 8 vel 9 litt. S^d) ἐποίησας Bekker αἰσχας Nitsche; num ἐφῆκας? | γεγενῆσθαι A 5 οὗτοι δ' ἐπειδὴ VP¹ (ἐπειδὴ punct. del. P⁴) 6 κατηρῶ S corr. (κατηρῶι) FA: κατηγορῶι S¹ κατηγορῶ Q κατηγορῶν γε. VYP | φιλίππου SVA φίλιππον γε. VYP secl. Dobree coll. XVIII 283 7 post μὴν ras. 2 litt. QA 8 ἂν βούλεσθαι in ras. 16 litt. P¹ | βούλησθε Y 9 ἀπολείται] post ο 2 litt. eras. S | ἐκείναι A 10 σὺ om. Q | μοιροκλέα SF mg. QA YP: μυροκλέα F text. | ἔκρινες A: ἔκρινας SVYP pap. Tebt. 11 μέταλλα] prius λ puncto et lineola notatum S | εἴκοσι Y¹ ἐξέλεξε] ultimum ε in ras. A 15 αὐτοφώρῳ S¹ 16 οὐ] δε οὐ μόνον οὐ γε. S^d 17 καὶ προνοίας om. A cf. XVIII 161 19 σὺ om. A | ἔκρινας pap. Tebt. | ἐκείνως S γε. FY: ἐκείθεν VAP ex § 154? | ὄψεσθε] εἴσεσθε γε. S^d ex § 154

πτοντες τὰ κοινὰ τινες; καὶ μάλ' εἰκὸς γε. ἔστιν οὖν ὅστις
μετέσχευεν αὐτόθι νῦν τούτων τοῦ καταλῦσαι τὸν δῆμον;
οὐδὲ εἰς. τί δ'; ἦσαν, ὅτ' ἦν Ὀλυνθος, τοιοῦτοί τινες
ἄλλοι; ἐγὼ μὲν οἶμαι. ἄρ' οὖν διὰ τούτους ἀπώλετ'
5 Ὀλυνθος; οὐ. τί δ'; ἐν Μεγάροις οὐκ οἴεσθ' εἶναι τινα
καὶ κλέπτην καὶ παρεκλέγοντα τὰ κοινὰ; ἀνάγκη. καὶ
πέφηνέ τις αἴτιος αὐτόθι νῦν τούτων τῶν συμβεβηκότων
πραγμάτων; οὐδὲ εἰς. ἀλλὰ ποῖοι τινες οἱ τὰ τηλικαῦτα 295
καὶ τοιαῦτ' ἀδικοῦντες; οἱ νομίζοντες αὐτοὺς ἀξιοχρεῶς
10 εἶναι τοῦ Φιλίππου ξένοι καὶ φίλοι προσαγορεύεσθαι,
οἱ στρατηγιῶντες καὶ προστασίας ἀξιούμενοι, οἱ μελίζους
τῶν πολλῶν οἰόμενοι δεῖν εἶναι. οὐ Περίλας ἐκρίνεται'
436 ἔναγχος ἐν Μεγάροις ἐν τοῖς τριακοσίοις, ὅτι πρὸς Φί-
λιππον ἀφίκετο, καὶ παρελθὼν Πτωόδωρος αὐτὸν ἐξη-
15 τήσατο, καὶ πλούτῳ καὶ γένει καὶ δόξῃ πρῶτος Μεγαρέων,
καὶ πάλιν ὥς Φίλιππον ἐξέπεμψεν, καὶ μετὰ ταῦθ' ὁ μὲν
ἦκεν ἄγων τοὺς ξένους, ὁ δ' ἔνδον ἐτύρρευεν; τοιαῦτα. οὐ 296
γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔσθ' ὅ τι τῶν πάντων μᾶλλον εὐλαβεῖσθαι
δεῖ ἢ τὸ μελίζω τινὰ τῶν πολλῶν ἔαν γίνεσθαι. μή μοι
20 σφρξέσθω μῆδ' ἀπολλύσθω μηδεῖς, ἂν ὁ δεῖνα βούληται,

1 γε om. A 2 μετέσχηκεν A 3 οὐδεῖς A | τί δ' om. A
4 οἶμαι S: οἶμαι VAYP | ἀπόλωλεν P 6 καὶ ante κλέπτην
add. S: om. VAYP 6 sq. καὶ πέφηνέ τις AY: καὶ πεφηνε τις S
καὶ πέφηνε. τίς οὖν VP (οὖν om. P) καὶ del. Madvig 8 ποῖοι
καὶ S corr. VYP | τίνες εἰσὶν οἱ VP τινες εἰσὶν οἱ A 8 sq. τοι-
αῦτα καὶ τηλικαῦτα A 9 τοιαῦτα διοικοῦντες P | ἑαυτοὺς A del.
Richards 11 στρατηγιῶντες SF¹QAP: στρατηγιῶν τε F corr. Y |
προστασίας SF (προσστ- F¹) AY: προστασιῶν Q προστασιῶν P
12 Περίλας] περὶλαος SVAYP Harpocr. cf. XVIII 48. 295 14 Πτωό-
δωρος] πτωοδόωρος SVAYP cf. ad XVIII 295 | αὐτὸν om. Q 15 δό-
ξιμ καὶ γένει A pap. Tebt. 19 ἔαν γίνεσθαι μή μ in ras. A²
20 ἂν S: ἔαν γε S^aA δν ἔαν VP¹ δν ἂν YP⁴ Hermog. III 251 W.
(270, 19 R.) | δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα γε. S^aVAYP Hermog.

ἀλλ' ὃν ἂν τὰ πεπραγμένα σῶζῃ καὶ τὸνναντίον, τούτῳ
 τῆς προσηκούσης ψήφου παρ' ὑμῶν ὑπαρχέτω τυγχάνειν.
 297 τοῦτο γὰρ ἔστιν δημοτικόν. ἔτι τοίνυν πολλοὶ παρ' ὑμῖν
 ἐπὶ καιρῶν γεγόνασιν ἰσχυροί, Καλλίστρατος, αὐθις Ἀρι-
 στοφῶν, Διόφαντος, τούτων ἕτεροι πρότερον. ἀλλὰ ποῦ 5
 τούτων ἕκαστος ἐπρώτευνεν; ἐν τῷ δήμῳ· ἐν δὲ τοῖς δι-
 καστηρίοις οὐδεὶς πω μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας ὑμῶν
 οὐδὲ τῶν νόμων οὐδὲ τῶν ὅρκων κρείττων γέγονεν. μὴ
 τοίνυν μηδὲ νῦν τοῦτον ἐάσητε. ὅτι γὰρ ταῦτα φυλάτ-
 τοισθ' ἂν εὐκότως μᾶλλον ἢ πιστεύοιτε, τῶν θεῶν ὑμῖν 10
 μαντεῖαν ἀναγνώσομαι, οἵπερ ἀεὶ σῶξουσιν τὴν πόλιν
 πολλῶ τῶν προεσθηκότων μᾶλλον. λέγε τὰς μαντείας.

ΜΑΝΤΕΙΑΙ

298 Ἀκούετ' ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῶν θεῶν οἳ ὑμῖν προ-
 λέγουσιν. εἰ μὲν τοίνυν πολεμοῦντων ὑμῶν ταῦτ' ἀνη- 15
 ρήκασιν, τοὺς στρατηγούς λέγουσι φυλάττεσθαι· πολέμου
 γὰρ εἰσιν ἡγεμόνες οἱ στρατηγοί· εἰ δὲ πεποιημένων εἰρή-
 νην, τοὺς ἐπὶ τῆς πολιτείας ἐφεσθηκότας· οὗτοι γὰρ
 ἡγοῦνται, τούτοις πελθεσθ' ὑμεῖς, | ὑπὸ τούτων δέος ἔστι 487
 μὴ παρακρουσθῇτε. „καὶ τὴν πόλιν συνέχουσιν“ φησὶν [ἐν 20
 Din. 199 τῇ μαντείᾳ] „ὅπως ἂν μίαν γνώμην ἔχωσιν ἅπαντες καὶ

2 ὑμῖν A 4 post Καλλίστρατος add. ἐκείνος S^dVP 5 ποῦ
 om. Q 10 μᾶλλον ὑμεῖς V | ἢ τούτοις VP 11 μαντεῖαν] μα-
 τυρίαν S μαντίαν F 14 οἷα γρ. VAYP: & SV text. 15 ὑμῶν

QAP: ἡμῶν SY ἡμῶν F | ἀνηρῆκασιν AP⁴: ανειρηκασιν SF corr.
 ἂν εἰρήκασιν F¹QYP¹ 17 οἱ om. S¹ (add. ant. m.) 18 ἐφε-
 σθηκότας SVAY γρ. P⁴: ἐφεστώτας P¹ 19 καὶ τούτοις S rec. |
 ὑμεῖς om. Hermog. III 288 W. (306, 20 R.) | δέος] δε ως ut vid. S¹
 20 δεῖν συνέχουσιν VYP | φησὶν Sauppe: φησὶν ἐν τῇ μαντείᾳ
 SF¹QY¹ φησὶν ἡ μαντεία γρ. S^dF corr. γρ. QAY corr. P φησὶν
 ἐν τῇ μαντείᾳ secl. Blass 21 ὅπως ἂν] ὅπου ἂν Dobree ὅπότ'
 ἂν Weil | πάντες A

μη τοῖς ἐχθροῖς ἡδονὴν ποιῶσιν“. πότερον οὖν οἴεσθ' 299
 ἂν ὁ ἄνθρωπος Ἀθηναῖοι τὸν τοσαῦτα κακ' εἰργασμένον
 σωθέντα, ἢ δίκην δόντα, ἡδονὴν Φιλίππῳ ποιῆσαι; ἐγὼ
 μὲν οἶμαι σωθέντα. φησὶ δέ γ' ἡ μαντεῖα δεῖν ὅπως
 5 ἂν μὴ χαίρωσιν οἱ ἐχθροὶ ποιεῖν. ἅπασι τοίνυν μιᾷ γνώμῃ
 παρακελεύεται κολάζειν τοὺς ὑπηρετηκότας τι τοῖς ἐχθροῖς
 ὁ Ζεὺς, ἢ Διώνῃ, πάντες οἱ θεοί. ἔξωθεν οἱ ἐπιβουλεύ-
 οντες, ἔνδοθεν οἱ συμπράττοντες. οὐκοῦν τῶν ἐπιβου-
 λεύόντων μὲν ἔργον διδόναι, τῶν συμπραττόντων δὲ
 10 λαμβάνειν καὶ τοὺς εἰληφότας ἐκσφάζειν.

”Ἐτι τοίνυν κἂν ἀπ' ἀνθρωπίνου λογισμοῦ τοῦτ' ἴδοι 300
 τις, ὅτι πάντων ἐχθρότατον καὶ φοβερώτατον τὸ τὸν
 προεσθηκὸτ' ἔαν οἰκεῖον γίγνεσθαι τοῖς μὴ τῶν αὐτῶν
 ἐπιθυμοῦσι τῷ δήμῳ. τίσι γὰρ τῶν πραγμάτων ἐγκρα-
 15 τῆς γέγονεν Φίλιππος ἀπάντων, καὶ τίσιν τὰ μέγιστα
 κατεργασται τῶν πεπραγμένων, σκέψασθε. τῷ παρὰ τῶν
 πωλούντων τὰς πράξεις ὠνεῖσθαι, τῷ τοὺς προεσθηκότας
 ἐν ταῖς πόλεσιν διαφθελεῖν καὶ ἐπαλεῖν, τούτοις. ταῦτα 301
 τοίνυν ἐφ' ὧμιν ἐστὶν ἀμφοτέρω, ἔαν βούλησθε, ἀχρεῖα
 20 ποιῆσαι τήμερον, ἂν τῶν μὲν μὴ 'θέλητ' ἀκούειν τοῖς
 τοιούτοις συνηγοροῦντων, ἀλλ' ἐπιδείξῃτ' ἀκύρους ὄντας
 ὧμῶν (νῦν γὰρ φασιν εἶναι κύριοι), τὸν δὲ πεπρακὸτ'

1 πότερ' ΥΡ 2 ἂν om. FAP¹ 3 ἡδονὴν ἂν Α 4 οἶμαι
 VAY | αἰε δεῖν FY, ras. ante δεῖν Q 5 ἂν om. Α | πᾶσι Ρ |
 τοίνυν ὧμιν Α 6 παρακελεύεται ἡμῖν Ρ⁴ 8 ἔνδοθεν δὲ Ρ¹,
 δὲ del. Ρ³ | μὲν ἐπιβουλεύόντων Ρ 9 τὸ διδόναι VP | συμπρα-
 τόντων] ραττ in ras. F 11 τοῦτο habet Α¹ mg. | ἂν ἴδοι F¹
 (punctis del.) QP 12 φοβερώτατόν ἐστι Α 15 τίσιν F¹: τίσι
 SF corr. QAYP 18 ἐπαλεῖν Α¹ | τούτοις L, Reiske: τούτους
 SVAYP 19 ἡμῖν F 20 ἂν SY: ἔαν VAP | ἀκούειν τῶν τοῖς
 S corr. γρ. QAP corr. 21 τοιούτοις F¹ 22 ὧμιν Ρ

- 302 *ἑαυτὸν κολάσητε, καὶ τοῦθ' ἅπαντες ἴδωσιν. παντὶ μὲν
 γὰρ εἰκότως ἂν ὀργισθείητ' ὃ | ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοι- 488
 αὐτὰ πεποιηκότι καὶ προδεδωκότι συμμάχους καὶ φίλους
 καὶ καιρούς, μεθ' ὧν ἢ καλῶς ἢ κακῶς ἐκάστοις ἔχει τὰ
 πάντα, οὐ μὴν οὐδενὶ μᾶλλον οὐδὲ δικαιότερον ἢ τούτῳ. 5
 ὃς γὰρ ἑαυτὸν τάξας τῶν ἀπιστούντων εἶναι Φιλίππῳ,
 καὶ μόνος καὶ πρῶτος ἰδὼν ὅτι κοινὸς ἐχθρὸς ἐκείνους
 ἐστὶν ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων, ἡτομόλησεν καὶ προὔδω-
 κεν καὶ γέγονεν ἐξαίφνης ὑπὲρ Φιλίππου, πῶς οὐ πολ-
 303 λάκις οὗτος ἄξιός ἐστ' ἀπολωλέναι; ἀλλὰ μὴν ὅτι ταῦθ' 10
 οὕτως ἔχει, αὐτὸς οὐχ οἶός τ' ἀντειπεῖν ἔσται. τίς γάρ
 ἐσθ' ὁ τὸν Ἰσχυανδρον προσάγων ὑμῖν τὸ κατ' ἀρχάς,
 ὃν παρὰ τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ φίλων τῇ πόλει δεῦρ' ἦκειν
 ἔφη; τίς ὁ συσκευάζεσθαι τὴν Ἑλλάδα καὶ Πελοπόννη-
 σον Φίλιππον βοῶν, ὑμᾶς δὲ καθεύδειν; τίς ὁ τοὺς μα- 15
 κροὺς καὶ καλοὺς λόγους ἐκείνους δημηγορῶν, καὶ τὸ
 Μιλτιάδου καὶ <τὸ> Θεμιστοκλέους ψήγισμ' ἀναγινώ-
 σκων καὶ τὸν ἐν τῷ τῆς Ἀγλαύρου τῶν ἐφήβων ὄρκον;
 304 οὐχ οὗτος; τίς ὁ πείσας ὑμᾶς μόνον οὐκ ἐπὶ τὴν ἐρυθρὰν
 θάλατταν πρεσβείας πέμπειν, ὥς ἐπιβουλευομένης μὲν 20
 ὑπὸ Φιλίππου τῆς Ἑλλάδος, ὑμῖν δὲ προσῆκον προορᾶν
 ταῦτα καὶ μὴ προῖεσθαι τὰ τῶν Ἑλλήνων; οὐχ ὁ μὲν
 γράφων τὸ ψήγισμ' Εὐβουλος ἦν, ὁ δὲ πρεσβεύων εἰς*

1 αὐτὸν A | ἅπαντες habet Q¹ mg. | ταῦτα πάντες A τοῦτον
 πάντες γρ. QP¹ 2 ἂν om. P¹ 4 ἢ ante καλῶς om. P 5 οὐδὲ
 om. VP¹ | ἢ ἢ F¹ 7 ἐκείνος ἐχθρὸς A 10 ἐστ' ἄξιός P
 12 ἐστὶν VAP | Ἰσχυανδρον SY | ἡμῖν A¹ 14 συσκευάζεσθαι]
 εἶναι in ras. A 15sq. καλοὺς καὶ μακροὺς A καλοὺς καὶ μα-
 κροὺς καὶ πολλοὺς VP cf. § 11 16 ἐκείνους λόγους P 17 Μιλ-
 τιάδου] post λ ras. in Q | τὸ add. Weil ex schol. p. 446, 17
 18 ἀγρεύου A γρ. QP¹ (ἀγλαύρου γρ. P³) 20 πρεσβεῖαν A
 21 προσῆκον QAYP: προσῆκεν S προσῆκεν F

Πελοπόννησον Αίσχλῆς οὐτοσί; ἐλθὼν δ' ἐκείσε, ἅττα
 μέν ποτε διελέχθη καὶ ἐδημηγόρησεν, αὐτὸς ἂν εἰδείη,
 ἃ δ' ἀπήγγειλεν πρὸς ὑμᾶς, ὑμεῖς οἴδ' ὅτι μέμνησθε
 πάντες. βάρβαρόν τε γὰρ πολλάκις καὶ ἀλάστορα τὸν
 5 Φίλιππον ἀποκαλῶν ἐδημηγόρει, καὶ τοὺς Ἀρκάδας ὑμῖν
 439 ἀπήγγελλεν ὡς ἔχαιρον, εἰ | προσέχει τοῖς πράγμασιν ἥδη
 καὶ ἐγείρεται ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις. ὁ δὲ πάντων μάλιστ'
 ἀγανακτῆσαι ἔφη· συντυχεῖν γὰρ ἀπῶν Ἀτρεστίδᾳ παρὰ
 Φιλίππου πορευομένῳ, καὶ μετ' αὐτοῦ γύναια καὶ παι-
 10 δάρι' ὡς τριάκοντα βαδίζειν, αὐτὸς δὲ θανυμάσας ἐρέσθαι
 τινὰ τῶν ὁδοιπόρων τίς ἄνθρωπός ἐστι καὶ τίς ὄχλος ὁ
 μετ' αὐτοῦ, ἐπειδὴ δ' ἀκοῦσαι ὅτι Ἀτρεστίδης παρὰ Φι- 306
 λίππου τῶν Ὀλυνθίων αἰχμάλωτα δωρεῖαν ταῦτ' ἔχων
 ἀπέρχεται, δεινὸν αὐτῷ τι δόξαι καὶ δακρῦσαι καὶ ὀδυ-
 15 ρασθαι τὴν Ἑλλάδα, ὡς κακῶς διάκειται, ἢ τοιαῦτα πάθῃ
 περιορᾷ γιγνόμενα. καὶ συνεβούλευεν ὑμῖν πέμπειν τι-
 νὰς εἰς Ἀρκαδίαν, οἵτινες κατηγορήσουσιν τῶν τὰ Φι-
 λίππου πραττόντων· ἀκούειν γὰρ ἔφη τῶν φίλων, ὡς
 εἰν ἐπιστροφὴν ἡ πόλις ποιήσεται καὶ πρέσβεις πέμψῃ,
 20 δίκην ἐκείνοι δώσουσι. ταῦτα μὲν τοίνυν τότε καὶ μάλ' 307
 ὁ ἄνθρωπος Ἀθηναῖοι καλὰ καὶ τῆς πόλεως ἄξι' ἐδημη-
 γόρει. ἐπειδὴ δ' ἀφίκετ' εἰς Μακεδονίαν καὶ τὸν ἐχθρὸν

2 ποτε] τότε AP⁴ 3 πάντες μέμνησθε P 4 καὶ om. F¹
 6 ἀπήγγειλεν S¹P¹ 7 ἀπάντων A 9 μετατου S¹ μετὰ τούτου A
 10 ἐρεσθαι θανυμάσας A 11 ἄνθρωπος Bekker: ἀνθρώπος S
 ἄνθρωπος VAYP ὁ ἄνθρωπος leg. ante Reiskium | ὁ ὄχλος P
 12 ἀκοῦσαι VYP: ἀκουσαι SA corr. ἀκούσας ut vid. A¹ | Ἀτρεστί-
 δας] cf. Mitt. des K. D. Arch. Inst. Athen. Abt. XXXVI p. 351
 13 αἰχμάλωτᾶ^{ον}, posttr. α in ras. P³ | ταῦτ' ἔχων ἀπέρχεται] ἔχων
 ταῦτα ἄγει γρ. QP 14 αὐτῷ Ald. Voem.: αὐτῶι SVAYP | ὀδυ-
 ρεσθαι P¹ 15 ἡ SVYP: εἰ A(Y¹?), cf. § 309 17 κατηγορή-
 σωσι P¹ | τὰ] ὅπερ A 19 ἂν A

- εἶδε τὸν αὐτοῦ καὶ τῶν Ἑλλήνων, τὸν Φίλιππον, ἄρ' αὖ γ' ὅμοι' ἢ παραπλήσια τούτοις; πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ἀλλὰ μήτε τῶν προγόνων μεμνησθαι μήτε τρόπαια λέγειν μήτε βοηθεῖν μηδενί, τῶν τε κελευόντων μετὰ τῶν Ἑλλήνων περὶ τῆς πρὸς Φίλιππον εἰρήνης βουλευέσθαι θαυμάζειν, 5 εἰ περὶ τῶν ὑμετέρων ἰδίων ἄλλον τινὰ δεῖ πεισθῆναι.
- 308 εἶναι τε τὸν Φίλιππον αὐτόν, Ἡράκλεις, Ἑλληνικώτατον ἀνθρώπων, δεινότατον λέγειν, φιλαθηναϊότατον· οὕτω δ' ἀτόπους τινὰς ἐν τῇ πόλει καὶ δυσχερεῖς ἀνθρώπους εἶναι, ὥστ' οὐκ αἰσχύνεσθαι λοιδορουμένους αὐτῷ καὶ 10 βάρβαρον αὐτὸν ἀποκαλοῦντας. ἔστιν οὖν ὅπως ταῦτ' 440 ἂν, ἐκείνα προειρηκώς, ὁ αὐτὸς ἀνὴρ μὴ διαφθαρεῖς ἐτόλμησεν εἰπεῖν; τί δ'; ἔσθ' ὅστις ἂν τὸν Ἀτρεστίδαν τότε μισήσας διὰ τοὺς τῶν Ὀλυνθίων παῖδας καὶ γυναῖκα, ταῦτά Φιλοκράτει νῦν πράττειν ὑπέμεινεν, ὃς γυναικάς 15 ἐλευθέρως τῶν Ὀλυνθίων ἤγαγεν δεῦρο [ἐφ' ὕβρει] καὶ οὕτως ἐπὶ τῷ βδελυρῶς βεβιωκέναι γινώσκεται, ὥστε μηδὲν ἔμ' αἰσχρὸν εἰπεῖν νυνὶ περὶ αὐτοῦ δεῖν μηδὲ δυσχερές, ἀλλὰ τοσοῦτον εἰπόντος μόνον, ὅτι Φιλοκράτης γυναικάς ἤγαγεν, πάντας ὑμᾶς εἰδέναι καὶ τοὺς περι- 20 εστηκότας τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ ἐλεῖν εὖ οἶδ' ὅτι τὰς ἀτυχεῖς καὶ ταλαιπώρους ἀνθρώπους, ἃς οὐκ ἠλέησεν Αἰσχίνης, οὐδ' ἐδάκρυσεν ἐπὶ ταύταις τὴν Ἑλλάδα, εἰ παρὰ τοῖς 310 συμμάχοις ὑπὸ τῶν πρέσβων ὑβρίζονται. ἀλλ' ὑπὲρ

1 εἶδε] εἰλε ut vid. S¹ ἴδε A | αὐτοῦ VP | τὸν (τῶν Y¹) Φίλιππον del. Cobet 3 λέγει S 4 βοηθεῖ S¹ 8 ἀνθρώπων V 11 ὅπως ταῦτ' ὅπως ut vid. omiserat primo A¹ 11 sq. ἂν ταῦτ' P 13 ἔστιν VAP 14 τὰ γυναῖκα γρ. QAP 15 νῦν πράττειν] συμ-πράττειν A 16 ἐφ' ὕβρει secl. Weil 18 αἰσχρὸν ἐμὲ AP νῦν A 20 ἅπαντας A 21 τὰ] om. SVYP 23 Ἑλλάδα] ἐλπίδα A

αὐτοῦ κληῖσει τοῦ τὰ τοιαῦτα πεπρεσβευκότος, καὶ τὰ
 παιδί' ἴσως παρᾶξει καὶ ἀναβιβᾶται. ὑμεῖς δ' ἐνθυμείσθ'
 ὧ ἄνδρες δικασταὶ πρὸς μὲν τὰ τούτου παιδία, ὅτι πολ-
 λῶν συμμάχων ὑμετέρων καὶ φίλων παῖδες ἀλῶνται καὶ
 5 πτωχοὶ περιέρχονται δεινὰ πεπονθότες διὰ τοῦτον, οὗς
 ἐλεεῖν πολλῷ μᾶλλον ὑμῖν ἄξιον ἢ τοὺς τοῦ ἡδικηκότος
 καὶ προδότου πατρός, καὶ ὅτι τοὺς ὑμετέρους παῖδας
 οὗτοι, „καὶ τοῖς ἐκγόνοις“ προσγράψαντες <εἰς> τὴν
 εἰρήνην, καὶ τῶν ἐλπίδων ἀπεστερήκασιν· πρὸς δὲ τὰ αὐ-
 10 τοῦ τούτου δάκρυα, ὅτι νῦν ἔχει ἄνθρωπον, ὃς εἰς
 Ἀρκαδίαν ἐκέλευεν ἐπὶ τοὺς ὑπὲρ Φιλίππου πράττοντας
 πέμπειν τοὺς κατηγορήσοντας. νῦν τοίνυν ὑμᾶς οὐκ εἰς 311
 441 Πελοπόννησον δεῖ πρεσβεῖαν πέμπειν, οὐδ' ὁδὸν μακρὰν
 βαδίσαι, οὐδ' ἐφόδι' ἀναλίσκειν, ἀλλ' ἄκρι τοῦ βήματος
 15 ἐνταυθὶ προσελθόνθ' ἕκαστον ὑμῶν τὴν ὁσίαν καὶ τὴν
 δικαίαν ψῆφον ὑπὲρ τῆς πατρίδος θέσθαι κατ' ἄνδρος,
 ὅς, ὧ γῇ καὶ θεοί, ἐκεῖν' ἃ διεξῆλθον ἐν ἀρχῇ δεδημη-
 γορηκῶς, τὸν Μαραθῶνα, τὴν Σαλαμίνα, τὰς μάχας, τὰ
 20 τρόπαια, ἐξαίφνης ὡς ἐπέβη Μακεδονίας, πάντα τάναν-
 τία τούτοις, μὴ προγόνων μεμνησθαι, μὴ τρόπαια λέγειν,
 μὴ βοηθεῖν μηδενί, μὴ κοινῇ μετὰ τῶν Ἑλλήνων βου-
 λεύεσθαι, μόνον οὐ καθελεῖν τὰ τεύχη. καίτοι τούτων 312

1 κληῖσει Bekker: κλαιῖσει SVYP κλάσσει A 4 ἀλῶνται
 QP 5 πτωχοὶ in ras. A 6 τοὺς om. Q | τοῦ om. FYP¹ |
 ante ἡδικηκότος add. τοσαῦτα VYP τοιαῦτα A | ἡδικηκότας FP¹
 7 καὶ ὅτι τοὺς ὑμετέρους om. A del. P^s 8 οὗς οὗτοι AP^s |
 εἰς add. Reiske cf. § 87 (πρὸς add. Markland) cf. § 56, τῇ εἰρήνῃ
 mg. Mor. 9 αὐτοῦ om. AP 11 ἐκέλευσεν A 12 κατηγορή-
 σαντας A | οὐκ om. Y¹ 15 ἐνταυθὶ S: ἐνταυθοῖ VAYP | προ-
 ελθόντα γρ. QAP παρελθόντα γρ. F | ὁσίαν καὶ τὴν δικαίαν SY:
 ὁσίαν καὶ δικαίαν ταύτην VP δικαίαν καὶ ὁσίαν A cf. Din. I 111.
 II 20. Lyc. 128 20 τούτοις ἔλεγεν γρ. VAYP 21 βουλεσθαι S

αἰσχροὺς λόγοι οὐδένας πάποτ' ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ γε-
 γόνασι παρ' ὑμῖν. τίς γάρ ἐστιν Ἑλλήνων ἢ βαρβάρων
 οὔτω σκαιὸς ἢ ἀνήκοος ἢ σφόδρα μισθὸν τὴν πόλιν τὴν
 ἡμετέραν, ὅστις, εἰ τις ἔροιτο, „εἰπέ μοι, τῆς νῦν οὔσης
 Ἑλλάδος ταυτησί καὶ οἰκουμένης ἔσθ' ὃ τι ταύτην ἂν 5
 τὴν προσηγορίαν εἶχεν ἢ ᾠκεῖθ' ὑπὸ τῶν νῦν ἐχόντων
 Ἑλλήνων, εἰ μὴ τὰς ἀρετὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἐκείνας οἱ Μαρα-
 θῶνι κἀν Σαλαμῖνι παρέσχοντο, οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι;“
 οὐδ' ἂν εἰς εὐ οἶδ' ὅτι φήσειεν, ἀλλὰ πάντα ταῦθ' ὑπὸ
 318 τῶν βαρβάρων ἂν ἐαλωκέναι. εἴθ' οὐδὲ μὴδὲ τῶν ἐχθρῶν 10
 μὴδεις ἂν τούτων τῶν ἐγκωμίων καὶ τῶν ἐπαινῶν ἀπο-
 στερήσειεν, τούτων Αἰσχίνης ὑμᾶς οὐκ ἔῃ μεμνησθαι,
 τοὺς ἐξ ἐκείνων, ἔν' αὐτὸς ἀργύριον λάβῃ; καὶ μὴν τῶν
 μὲν ἄλλων ἀγαθῶν οὐ μέτεστι τοῖς τεθνεῶσιν, οἱ δ' ἐπὶ
 τοῖς καλῶς प्राχθεῖσιν ἔπαινοι τῶν οὔτω τετελευτηκότων 15
 ἰδίου κτῆμ' εἰσὶν (οὐδὲ γὰρ ὁ φθόνος αὐτοῖς ἔτι τηρι-
 καῦτ' | ἐναντιοῦται). ὧν ἀποστερῶν ἐκείνους οὗτος, αὐ- 442
 τὸς ἂν τῆς ἐπιτιμίας δικαίως νῦν στερηθῇ, καὶ ταύτην
 ὑπὲρ τῶν προγόνων ὑμεῖς δίκην λάβοιτε παρ' αὐτοῦ.
 τοιούτοις μέντοι λόγοις, ὧ κακὴ κεφαλὴ σύ, τὰ τῶν προ- 20
 γόνων ἔργα συλήσας καὶ διασύρας, τῷ λόγῳ πάντα τὰ
 314 πράγματ' ἀπώλεσας. εἴτα γεωργεῖς ἐκ τούτων καὶ σεμνὸς
 γέγονας. καὶ γὰρ τοῦτο. πρὸ μὲν τοῦ πάντα κάκ' εἰρ-
 γάσθαι τὴν πόλιν ὡμολόγει γεγραμματαυκέναι καὶ χάριν
 ὑμῖν ἔχειν τοῦ χειροτονηθῆναι, καὶ μέτριον παρδείχεν 25

1 παντὶ τῷ A   3 σκαιος ἀνήκοος S¹   8 κἀν Herwerden:
 καὶ SVAYP | ἡμέτεροι AP: ὑμέτεροι SVY   9 ταῦτα πάντα A
 10 ἀνηλωκέναι P¹ corr. P³ | εἰτ' οὐς A | μὴδὲ δε s. v. A¹   12 ὑμᾶς
 om. A   14 τεθνεῶσι S   19 ἡμεῖς P   20 κεφαλὴ σύ, P, Gebauer:
 κεφαλῇ, σὺ vulg.   21 τῷ λόγῳ om. Taylor   22 εἴτα καὶ P   23 αὐ-
 τοῦτο VP | πρὸ] πρὸς Y | πάντα τὰ VAP   25 ἔχει F¹ corr. ead.

ἐαυτόν· ἐπειδὴ δὲ μυρὶ εἴργασται κακά, τὰς ὀφρῦς ἀνέ-
σπακεν, καὶ „ὁ γεγραμματοειδὲς Αἰσχίνης“ εἶπη τις,
ἐχθρὸς εὐθέως καὶ κακῶς φησιν ἀκηροέναι, καὶ διὰ τῆς
ἀγορᾶς πορεύεται θοιμάτιον καθεὶς ἄχρι τῶν σφυρῶν,
5 ἴσα βαλῶν Πυθοκλεῖ, τὰς γνάθους φρυῶν, τῶν Φιλίπ-
που ξένων καὶ φίλων εἰς οὗτος ὑμῖν ἤδη, τῶν ἀπαλλα-
γῆναι τοῦ δήμου βουλομένων καὶ κλύδωνα καὶ μανίαν
τὰ καθεστηκότα πράγμαθ' ἡγουμένων, ὁ τέως προσκυνῶν
τὴν θόλον.

- 10 Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν ἐπελθεῖν ἐπὶ κεφαλαίων ὃν τρό- 315
κον ὑμᾶς κατεπολιτεύσατο Φίλιππος προσλαβὼν τούτους
τοὺς θεοὺς ἐχθρούς. πάνν δ' ἄξιον ἐξετάσαι καὶ θεά-
σασθαι τὴν ἀπάτην ὅλην. τὸ μὲν γὰρ ἀπ' ἀρχῆς τῆς
εἰρήνης ἐπιθυμῶν, διαφορομένης αὐτοῦ τῆς χώρας ὑπὸ
15 τῶν ληστῶν καὶ κεκλειμένων τῶν ἐμπορίων, ὥστ' ἐνό-
νητον ἐκείνους ἀπάντων εἶναι τῶν ἀγαθῶν, τοὺς τὰ φιλάν-
θρωπα λέγοντας ἐκείνους ἀπέστειλεν ὑπὲρ αὐτοῦ, τὸν
448 Νεοπτόλεμον, τὸν Ἀριστόδημον, τὸν Κτησιφῶντα· ἐπειδὴ 316
δ' ἦλθομεν ὡς αὐτὸν ἡμεῖς οἱ πρέσβεις, ἐμισθώσατο μὲν
20 τοῦτον εὐθέως, ὅπως συνερεῖ καὶ συναγωνιεῖται τῷ μιαιφῶ
Φιλοκράτει καὶ τῶν τὰ δίκαια βουλομένων ἡμῶν πράτ-
τειν περιέσται, συνέγραψε δ' ἐπιστολὴν ὡς ὑμᾶς, ἥ μάλιστ'
ἂν ᾧετο τῆς εἰρήνης τυχεῖν. ἦν δ' οὐδὲν μᾶλλον μέγ' 317

3 εὐθέως ἐχθρὸς A 4 φρυῶν F¹ 8 τέως AP schol. ad
Plat. Hipparch. 229 D (ex Didymo?): τέως πρώην SVY 10 ὑμῖν
om. Ald. Voem. | ἐπελθεῖν S γρ. QY γρ. P (cf. Arist. eth. Nic.
X 1, 4): ἐπανελθεῖν VAP¹ cf. Isocr. VIII 132 | ἐπὶ κεφαλαίων ante
ἐπανελθεῖν VP (ἐπελθεῖν ἐπὶ κεφαλαίων γρ. Q γρ. P) om. Ald. Voem.
11 ὁ φίλιππος P¹ 13 τὸ] ὁ P⁵ 15 κεκλεισμένων P¹ 19 μὲν
om. P¹ 20 εὐθέως τοῦτον A | συνερεῖ] post v ras. et ε in ras. F (fuit
ἡ
συναρρεῖ) 21 ἡμῶν SFYP: ὑμῶν Q ὑμῶν A secl. Cobet 22 ἥ]
δι' ἧς γρ. VYP¹ (ἧς γρ. P⁵) 23 sq. μεγ' αὐτῷ] οὕτω μέγα A

- αὐτῷ καθ' ὑμῶν οὐδ' οὕτω πρᾶξαι, εἰ μὴ Φωκέας ἀπο-
 λεί. τοῦτο δ' οὐκ ἦν εὐπορον· συνήκτο γὰρ αὐτῷ τὰ
 πράγματα, ὥσπερ ἐκ τύχης, εἰς καιρὸν τοιοῦτον, ὥστ' ἡ
 μῆδεν ὦν ἐβούλετ' εἶναι διαπραξασθαι, ἢ ἀνάγκην εἶναι
 ψεύσασθαι καὶ ἐπιορκῆσαι καὶ μάρτυρας τῆς αὐτοῦ κακίας 5
 318 πάντας Ἑλλήνας καὶ βαρβάρους ποιήσασθαι. εἰ μὲν γὰρ
 προσδέξαίτο Φωκέας συμμάχους καὶ μεθ' ὑμῶν τοὺς
 ὅρκους αὐτοῖς ἀποδοίη, τοὺς πρὸς Θετταλοὺς καὶ Θη-
 βαίους ὅρκους παραβαλνείν εὐθὺς ἀναγκαῖον ἦν, ὦν τοῖς
 μὲν τὴν Βοιωτίαν συνεξαίρησιν ὠμωμόκει, τοῖς δὲ τὴν 10
 πυλαίαν συγκαταστήσειν· εἰ δὲ μὴ προσδέχοιτο, ὥσπερ
 οὐ πρόσλετο, οὐκ ἐάσειν ὑμᾶς παρελθεῖν αὐτὸν ἡγεῖτο,
 ἀλλὰ βοηθήσειν εἰς Πύλας, ὅπερ, εἰ μὴ παρεκρούσθητε,
 ἐποιήσατ' ἄν· εἰ δὲ τοῦτο γένοιτο, οὐκ ἐνεῖναι παρελ-
 319 θεῖν ἐλογίζετο. καὶ τοῦτ' οὐ παρ' ἄλλων αὐτὸν ἔδει πν- 15
 θέσθαι, ἀλλ' αὐτὸς ὑπῆρχεν μάρτυς ἑαυτῷ τοῦ πράγμα-
 τος· ὅτε γὰρ Φωκέας ἐκράτησε τὸ πρῶτον καὶ διέφθειρε
 τοὺς ξένους αὐτῶν καὶ τὸν ἡγούμενον καὶ στρατηγοῦντ'
 'Ονόμαρχον, τότε τῶν ὄντων ἀνθρώπων ἀπάντων οὐδενός,
 οὔθ' Ἑλληνος οὔτε βαρβάρου, Φωκεῦσι βοηθήσαντος 20
 πλὴν ὑμῶν, οὐχ ὅπως παρήλθεν ἢ | διεπράξαθ' ὦν ἡβου- 444
 λήθη τι παρελθόν, ἀλλ' οὐδὲ προσελθεῖν ἐγγὺς ἡδυνήθη.
 320 ἥδει δὴ σαφῶς οἶμαι τοῦθ' ὅτι νῦν, ἡνίκ' ἐστασίαζε μὲν

1 οὐδ' οὕτω κάθυμων S | <οὐδὲν> οὐδ' Dobree 4 εἶναι
 puncto notat S del. Taylor 6 ἅπαντας A | πάντας τοὺς P¹
 8 sq. αὐτοῖς ... ὅρκους om. P¹ | ἀποδῶν ut vid. S¹ 9 παρα-
 βαίνειν post ἦν P 11 συγκαταστήσειν S 12 αὐτὸν εἰς πύλας
 γε. Q γε. P³ 15 καὶ τοῦτο] αἰ το in ras. S καὶ ταῦτα V 17 φωκέας
 ἐκράτησε τὸ πρῶτον A: φωκέας ἐκτέτατο πρῶτον SY τὸ πρῶτον
 ἐκράτησε φωκέας ὁ φίλιππος VP 19 ἀπάντων ἀνθρώπων A
 21 ἡβουληθη S 23 δὴ] δὲ γε. P | ἐστασίαζετο A

αὐτῷ τὰ Θετταλῶν, καὶ Φεραῖοι πρῶτον οὐ συνηκολού-
θουν, ἐκρατοῦντο δὲ Θηβαῖοι καὶ μάχην ἤττηντο καὶ
τρόπαιον ἀπ' αὐτῶν εἰστήκει, οὐκ ἔνεστι παρελθεῖν, εἰ
βοηθήσεθ' ὑμεῖς, οὐδ', ἂν ἐπιχειρῇ, χαιρήσει, εἰ μή τις
5 τέχνη προσγενήσεται. πῶς οὖν μήτε ψεύσομαι φανερώς,
μήτ' ἐπιорκεῖν δόξας πάνθ' ἃ βούλομαι διαπραξομαι;
πῶς; οὕτως, ἂν Ἀθηναίων τινὰς εὔρω τοὺς Ἀθηναίους
ἐξαπατήσοντας· ταύτης γὰρ οὐκέτ' ἐγὼ τῆς αἰσχύνης
κληρονομῶ. ἐντεῦθεν οἱ μὲν παρ' ἐκείνου πρέσβεις προῦ- 321
10 λεγον ὑμῖν ὅτι Φωκέας οὐ προσδέχεται. Φίλιππος συμ-
μάχους, οὗτοι δ' ἐκδεχόμενοι τοιαῦτ' ἐδημηγόρουν, ὥς
φανερώς μὲν οὐχὶ καλῶς ἔχει τῷ Φιλίππῳ προσδέξασθαι
τοὺς Φωκέας συμμάχους διὰ τοὺς Θηβαίους καὶ τοὺς
Θετταλοὺς, ἂν δὲ γένηται τῶν πραγμάτων κύριος καὶ
15 τῆς εἰρήνης τύχη, ἅπερ ἂν συνθέσθαι νῦν ἀξιώσασιν
αὐτόν, ταῦτα ποιήσει τότε. τὴν μὲν τολύπην εἰρήνην ταύ- 322
ταις ταῖς ἐλπίσιν καὶ ταῖς ἐπαγγελαῖς ἠύροντο παρ' ὑμῶν
ἄνευ Φωκέων· τὴν δὲ βοήθειαν ἔδει κωλύσαι τὴν εἰς
τὰς Πύλας, ἐφ' ἣν αἱ πεντήκοντα τριῆρεις ὁμῶς ἐφώρ-
20 μουν, ἵν', εἰ πορεύοιτο Φίλιππος, κωλύοιθ' ὑμεῖς. πῶς 323
οὖν; τίς τέχνη πάλιν αὐτὴν γενήσεται περὶ ταύτης; τοὺς

1 τὰ τῶν Θετταλῶν A | φεραῖοι S 2 ἐκρατοῦν S¹Y | μάχην
SY: μάχη A μάχη τε VP | ante ἤττηντο 3 vel 4 litt. eras. Q
3 ἔνεστι| ἐνεῖναι γρ. S^a γρ. V | εἰ| in ras. P^s εἰ μή γρ. S^a γρ. Q
4 οὐδ' ἂν| ουδεν ut vid. S¹ | χαιρήσει Dobree: χαιρεῖν S χαιρή-
σειν γρ. S^aA τοῖς ὅπλοις δυνήσεται VY^s (qui τοῖς ὅπλοις δύ in
ras. 10—12 litt. et νήσεται εἰ μή τις in mg. habet) P 5 ψεύ-
σωμαι YP 6 ἃ] ὅσα VAP | διαπραξομαι P 7 οὕτως om. A |
ἐάν P 13 alterum τοὺς om. F¹Q punctis del. P 14 ἐάν VAP
17 ὑπαγωγαῖς AP | εὔρετο A 18 ἔδει μετὰ ταῦτα VAYP
19 τὰς om. AP¹ | ὁμῶς] ὁμόσε A (alterum o ex ω corr.) P⁴ 20 ἵν'|
ην S¹, corr. s. v. et in mg. S^a | κωλύσοιθ' P, sed fort. κωλύσαιθ' P¹
21 πάλιν om. S¹ add. S^a

χρόνους ὑμῶν ἀφελέσθαι καὶ ἐπιστῆσαι τὰ πράγματ'
 ἀγα|ρόντας ἄφνω, ἵνα μὴδ' ἂν βούλησθε δύνησθε' ἐξελ- 445
 θεῖν. οὐκοῦν τοῦθ' οὗτοι πράττοντες φαίνονται, ἐγὼ
 δ', ὥσπερ ἀκηκόατ' ἤδη πολλάκις, οὐχὶ δυνηθεὶς προαπ-
 ελθεῖν, ἀλλὰ καὶ μισθωσάμενος πλοῖον κατακωλυθεὶς 5
 324 ἐκπλεῦσαι. ἀλλὰ καὶ πιστεῦσαι Φωκέας ἔδει Φιλίππῳ καὶ
 ἐκόντας ἐνδοῦναι, ἵνα μὴδεὶς χρόνος ἐργένηται τοῖς πράγ-
 μασι μὴδ' ἐναντίον ἔλθῃ ψήφισμα παρ' ὑμῶν μὴδέν.
 οὐκοῦν ὥς μὲν οἱ Φωκεῖς σωθήσονται, παρὰ τῶν Ἀθη-
 ναίων πρέσβων ἀπαγγελθήσεται, ὥστε καὶ εἴ τις ἐμοὶ 10
 διαπιστεῖ, τούτοις πιστεύσας αὐτὸν ἐργχειρεῖ· τοὺς δ'
 Ἀθηναίους αὐτοὺς μεταπεμψόμεθ' ἡμεῖς, ἵνα πάνθ', ὅσ'
 ἂν βούλωνται, νομίσαντες ὑπάρχειν σφίσι μὴδὲν ἐναν-
 τίον ψηφίσωνται· οὗτοι δὲ τοιαῦτ' ἀπαγγελοῦσι παρ'
 ἡμῶν καὶ ὑποσχέσονται, ἐξ ὧν μὴδ' ἂν ὅτιοῦν ἢ κινη- 15
 325 θήσονται. τοῦτον τὸν τρόπον καὶ τοιαύταις τέχναις ὑπὸ
 τῶν κάκιστ' ἀπολουμένων ἀνθρώπων πάντα τὰ πράγματ'
 ἀπώλετο. καὶ γάρ τοι παραχρῆμα, ἀντὶ μὲν τοῦ Θεσπιδᾶς
 καὶ Πλαταιᾶς ἰδεῖν οἰκισομένας, Ὀρχομενὸν καὶ Κορώ-
 νειαν ἠκούσατ' ἠνδραποδισμένας, ἀντὶ δὲ τοῦ τὰς Θήβας 20
 ταπεινὰς γενέσθαι καὶ περιαιρεθῆναι τὴν ὕβριν καὶ τὸ
 φρόνημ' αὐτῶν, τὰ τῶν συμμάχων τῶν ὑμετέρων Φω-

2 ἀγαγόντας A | δύνησθε AP: δυνήσεσθε SVY 3 τοῦθ' SF
 rec. YP: ταῦτα F¹ ut vid. Q ταῦθ' A | πράξαντες AP 5 κατα-
 κωλυθεὶς SAY: κατακωλύθη V γρ. P³ ἐκωλύθη P¹ 7 ἐκόντας
 S¹YP¹: ἐκόντας ἐαυτοὺς S corr. VAP⁴ cf. Thuc. IV 129, 5 | ἐκ-
 δοῦναι SY 8 ἐλθεῖν S¹ 10 ἀπαγγελθήσεται S^aVAYP: ἀπαγ-
 γελλονται S¹ 11 ἐαυτὸν VAP 12 πάνθ'] τανθ S¹ 13 ἂν
 om. A 14 ψηφίσονται S¹ | ἀπαγγέλλουσι SF¹QY 15 ἡμῶν
 S corr. AP¹: ὑμῶν S¹VY ὑμῖν P³ | ἢ] om. P¹ 16 ὑπὸ τούτων
 τῶν VAP 20 ἐξηνδραποδισμένας AP, cf. III 20 22 αὐτῶν
 del. Herwerden | ἡμετέρων A | Φωκέων del. Cobet, cf. § 141

κέων τείχη κατεσκάπτετο· Θηβαῖοι δ' ἦσαν οἱ κατασκά-
 πτοντες, οἱ διοικισθέντες ὑπ' Αἰσχίνου τῷ λόγῳ. ἀντὶ δὲ 326
 τοῦ τὴν Εὐβοίαν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν παραδοθῆναι,
 ὁρμητήρι' ἐφ' ὑμᾶς ἐν Εὐβοίᾳ Φίλιππος προσκατασκευά-
 446 ζεται καὶ Γεραστιῶ καὶ | Μεγάροις ἐπιβουλεύων διατελεῖ.
 6 ἀντὶ δὲ τοῦ τὸν Ὠρωπὸν ὑμῖν ἀποδοθῆναι, περὶ Δρουμοῦ
 καὶ τῆς πρὸς Πανάκτῳ χώρας μεθ' ὀπλων ἐξερχόμεθα,
 ὃ, τέως ἦσαν Φωκεῖς σῶοι, οὐδεπώποτ' ἐποιήσαμεν. ἀντὶ 327
 δὲ τοῦ τὰ πάτρι' ἐν τῷ ἱερῷ κατασταθῆναι καὶ τὰ χρή-
 10 ματ' εἰσπραχθῆναι τῷ θεῷ, οἱ μὲν ὄντες Ἀμφικτύονες
 φεύγουσι καὶ ἐξελλήλανται, καὶ ἀνάστατος αὐτῶν ἡ χώρα
 γέγονεν, οἱ δ' οὐπώποτ' ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ γενόμενοι,
 Μακεδόνες καὶ βάρβαροι, νῦν Ἀμφικτύονες εἶναι βιά-
 ζονται· ἐὰν δέ τις περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων μνησθῇ,
 15 κατακρημνίζεται, ἡ πόλις δὲ τὴν προμαντείαν ἀφήρηται.
 καὶ γέγονεν τὰ πράγματα πάνθ' ὥσπερ αἰνιγμα τῇ πόλει. 328
 ὁ μὲν οὐδὲν ἔψευσται καὶ πάνθ' ὅσ' ἡβουλήθη διαπέ-
 πρακται, ὑμεῖς δ' ἄπερ εὐξαισθ' ἂν ἐλλπίσαντες, τάναν-
 τία τούτων ἐοράκατε γιγνόμενα, καὶ δοκεῖτε μὲν εἰρήνην
 20 ἄγειν, πεπόνθατε δὲ δεινότερ' ἢ πολεμοῦντες· οὗτοι δὲ
 χρήματ' ἔχουσιν ἐπὶ τούτοις καὶ μέχρι τῆς τήμερον ἡμέ-
 ρας δίκην οὐ δεδώκασιν. ὅτι γὰρ ταῦθ' ἀπλῶς δεδωρο- 329
 δόκηται καὶ τιμὴν ἔχουσιν ἀπάντων τούτων οὗτοι, πολ-
 λαχόθεν μὲν ἔργω' οἶμαι δῆλον ὑμῖν εἶναι πάλαι, καὶ

3 ἡμῖν A   4 κατεσκευάζετο A κατασκευάζεται P¹   5 prius
 καὶ iter. Q | γεραισται SVYP corr.   8 τέως S¹ VAYP Suidas
 schol. ad Plat. Hipparch. 229 D: ἕως S^d | σῶοι Φωκεῖς schol. Plat. |
 οὐδέποτε schol. Plat.   12 οὐδεπώποτε VAP   13 καὶ om. Y
 15 προμαντίαν F¹ Q   16 πάνθ' om. A   18 ἄσπερ ut vid. Q¹ |
 εὐξεσθ' A   22 γὰρ SF¹ QA: δὲ F³ YP | ταυτ S | ἀπλῶς οὕτως
 ἔχει καὶ γρ. S^d γρ. Q | δεδωροδόκηται AP: δεδωροδόκηνται SVY

δέδοικα μὴ τὸνναντίον οὐδ' βούλομαι ποιῶ, σφόδρ' ἀκρι-
 βῶς δεικνύναι πειρώμενος διοχλῶ πάλαι τοῦτ' αὐτοὺς
 330 ὑμᾶς εἰδότας· ὁμῶς δ' ἔτι καὶ τόδ' ἀκούσατε. ἔστιν ὄν-
 τιν' ὑμεῖς ὧς ἄνδρες δικασταὶ τῶν πρέσβειων ὧν ἔπεμψεν
 Φίλιππος χαλκοῦν στήσαιτ' ἂν ἐν ἀγορᾷ; τί δέ; δοίητ' 5
 ἂν ἐν πρυτανείῳ σίτησιν ἢ ἄλλην τινὰ δωρεάν, αἷς τι-
 μᾶτε τοὺς εὐεργέτας; ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι. διὰ τί; (οὔτε 447
 γὰρ ὑμεῖς γ' ἀχάριστοι ἐστέ οὔτ' ἄδικοι ἄνθρωποι οὔτε
 κακοί.) ὅτι πάνθ' ὑπὲρ Φιλίππου καὶ οὐδ' ὅτιοῦν ὑπὲρ
 331 ἡμῶν ἔπραξαν, εἴποιτ' ἂν, καὶ ἀληθῆ καὶ δίκαια. εἴτ' 10
 οἴεσθ' ὑμεῖς μὲν οὕτω γινώσκειν, τὸν δὲ Φίλιππον οὐχ
 οὔτως, ἀλλὰ τούτοις διδόναι τηλικαύτας καὶ τοσαύτας
 δωρεάς, διότι ὑπὲρ ὑμῶν καλῶς καὶ δικαίως ἐπρέσβευ-
 σαν; οὐκ ἔστι ταῦτα. τὸν γὰρ Ἡγήσιππον ὁρᾶτε καὶ τοὺς
 μετ' αὐτοῦ πρέσβεις πῶς ἐδέξατο. τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, 15
 ἀλλὰ Ξενοκλείδην τουτουὶ τὸν ποιητὴν ἐξεκέρυξεν, ὅτι
 αὐτοὺς ὑπεδέξατο πολλὰς ὄντας. τοῖς μὲν γὰρ ὑπὲρ ὑμῶν
 λέγουσιν δικαίως ὅς' ἂν φρονῶσιν τοῦτον τὸν τρόπον
 προσφέρεται, τοῖς δὲ πεπρακόσιν αὐτοὺς ὡς τούτοις.
 ταῦτ' οὖν μαρτύρων, ταῦτ' ἐλέγχων τινῶν ἔτι δεῖται 20
 μειζόνων; ταῦτ' ἀφαιρήσεται τις ὑμῶν;

1 οὐ] ἢ A | ποιῶ SVYP: ποιήσω A del. Dobree 2 ἐνοχλῶ A |
 πάλαι om. Q¹ add. ead. mg. | τοῦτ'] τοὺς γε. S^a A 3 ὑμᾶς ἐωρα-
 κότας καὶ εὖ εἰδότας γε. S^a ex § 204 | δ'] δ' οὖν VP | ἀκούσατέ
 μου A | ὄντιν' ἂν A 5 ἂν om. P | δοίητ'] η s. v. F² 6 σίτησιν
 η in ras. A 8 γ' om. AP | ἀχρίστοι S¹ | ἄνθρωποι suspectum
 est Voemelio ut (ἄνθρωποι [sic A]) ex ἄδικοι repetitum 9 ἀλλ' ὅτι
 VYP 10 ἡμῶν Ald. Voem.: ὑμῶν SVAYP | καὶ δίκαια ἂν
 εἴποιτε A 12 οὕτω SY | τούτους F¹ Q | τηλικαύτας καὶ τοσαύτας
 SY: τηλικαύτας καὶ τοιαύτας A τοσαύτας καὶ τηλικαύτας VP
 13 ὑπὲρ om. A | δικαίως καὶ καλῶς P 15 ὅπως YP 17 δι-
 αυτοὺς S¹ δι punctis del., sed a rec. m. νῆ superscr., voluit νῆ Δί'
 19 αὐτοῖς Q ἐαυτοῖς P

Εἶπε τοίνυν μοί τις ἄρτι προσελθὼν πρὸ τοῦ δικαστη- 332
 ρίου πρᾶγμα καινότατον πάντων, Χάρητος κατηγορεῖν
 αὐτὸν παρεσκευάσθαι, καὶ διὰ τούτου τοῦ τρόπου καὶ
 τούτων τῶν λόγων ἐξαπατήσιν ὑμᾶς ἐλπίζειν. ἐγὼ δ'
 5 ὅτι μὲν πάντα τρόπον κρινόμενος Χάρης ἡύρηται πιστῶς
 εὐνοικῶς, ὅσον ἦν ἐπ' ἐκείνῳ, πράττων ὑπὲρ ὑμῶν, διὰ
 τοὺς δ' ἐπὶ χρήμασι λυμαινομένους τοῖς πράγμασι πολ-
 λῶν ὑστερῶν, οὐ σφόδρ' ἰσχυρίζομαι, ἀλλ' ὑπερβολὴν
 ποιήσομαι· ἔστω γὰρ πάντ' ἀληθῆ λέξειν περὶ αὐτοῦ
 10 τουτονί. καὶ οὕτω τοίνυν κομιδῇ γέλως ἐστὶ κατηγορεῖν
 ἐκείνου τουτονί. ἐγὼ γὰρ Αἰσχλίνην οὐδενὸς αἰτιῶμαι 333
 448 τῶν ἐν τῷ πολέμῳ πραχθέντων (τούτων γὰρ εἰσιν οἱ
 στρατηγοὶ ὑπεύθυνοι), οὐδὲ τοῦ ποιήσασθαι τὴν πόλιν
 εἰρήνην, ἀλλ' ἄχρι τούτου πάντ' ἀφίημι. τί οὖν λέγω
 15 καὶ πόθεν ἔρχομαι κατηγορεῖν; τοῦ ποιουμένης τῆς πό-
 λεως εἰρήνην Φιλοκράτει συνειπεῖν, ἀλλὰ μὴ τοῖς τὰ
 βέλτιστα γράφουσιν, καὶ τοῦ δῶρ' εἰληφέναι, τοῦ μετὰ
 ταῦτ' ἐπὶ τῆς ὑστερίας πρεσβείας τοὺς χρόνους κατατρίψαι
 καὶ μηδὲν ὧν προσετάξαθ' ὑμεῖς ποιῆσαι, τοῦ φευακλίσαι
 20 τὴν πόλιν καὶ παραστήσαντ' ἐλπίδας, ὥς ὅσα βουλόμεθ'
 ἡμεῖς Φίλιππος πράξει, πάντ' ἀπολωλέκέναι, τοῦ μετὰ
 ταῦθ', ἐτέρων προλεγόντων φυλάττεσθαι τὸν τοσαῦτ'

1 μοί τις ἄρτι μοι P 4 διὰ τούτων P¹ | τούτων om. A
 5 εὐρηται SF¹Q: εὐρήσεται F rec. Y εὐρεθήσεται AP 6 καὶ
 εὐνοικῶς VAP | ἐπ'] εν A | ἡμῶν Y | διὰ τοὺς δ' Blass: διὰ δὲ
 τοῖς SVAYP 9 ἅπαντα A | ἀληθῆ P: ἀλήθη SVAY | λέγειν A
 11 τουτονί] τουτον Maximus Plan. Rhet. Gr. V 580, 18 W. [οὐδενὸς]
 οὐδαμῶς Y 13 οἱ στρατηγοὶ γ'? 17 καὶ om. Maximus, del.
 Markland | του τοῦ δῶρ' S 19 ποιῆσαι] ποιη in ras. A 20 παρα-
 στήσαντα VAP: παραστήσαν|τας S¹ alia m. τ scripsit super ter-
 tium α ut esset παραστήσαντα τὰς (sic Y) alia ultimam litt. puncto
 et lineola delevit 21 ὑμεῖς P⁴

- 334 ἡδίκηκότα, τοῦτον ἐκείνῳ συνηγορεῖν. ταῦτα κατηγοῶ,
 ταῦτα μέμνησθε, ἐπεὶ δικαίαν εἰρήνην καὶ ἴσην καὶ μηδὲν
 πεπρακότας ἀνθρώπους μηδὲ ψευσαμένους ὕστερον κἂν
 ἐπῆρουν καὶ στεφανοῦν ἐκέλευον. στρατηγὸς δ' εἴ τις
 ἡδίκηκεν ὑμᾶς, οὐχὶ κοινωνεῖ ταῖς νῦν εὐθύναις. ποῖος ἔ
 γὰρ στρατηγὸς Ἄλῳ, τίς δὲ Φωκέας ἀπολώλεκεν; τίς δὲ
 Δορίσκον; τίς δὲ Κερσοβλέπτην; τίς δ' Ἰερὸν ὄρος; τίς
 δὲ Πύλας; τίς δὲ πεποίηκεν ἄχρῃ τῆς Ἀττικῆς ὁδὸν διὰ
 συμμάχων καὶ φίλων εἶναι Φιλίππῳ; τίς δὲ Κορώνειαν,
 τίς δ' Ὀρχομενόν, τίς Εὐβοίαν ἀλλοτρίαν; τίς Μέγαρα 10
 335 πρῶτῃν ὀλίγου; τίς Θηβαίους ἰσχυρούς; τούτων γὰρ οὐ-
 δὲν τοσούτων καὶ τηλικούτων ὄντων διὰ τοὺς στρατη-
 γοὺς ἀπώλετο, οὐδ' ἐν τῇ εἰρήνῃ συγχωρηθὲν πεισθέν-
 των ὑμῶν ἔχει Φίλιππος, ἀλλὰ διὰ τούτους ἀπόλωλε καὶ
 τὴν τούτων δωροδοκίαν. ἂν τολύμῃ ταῦτα μὲν φεύγῃ, 15
 πλανᾷ δὲ καὶ πάντα μᾶλλον λέγῃ, ἐκείνως αὐτὸν δέχεσθε. 449
 οὐ στρατηγῷ δικάζομεν, οὐ περὶ τούτων κρίνῃ. μὴ λέγ'
 εἴ τις αἰτίος ἐστὶ καὶ ἄλλος τοῦ Φωκέων ὀλέθρου, ἀλλ'
 ὥς οὐ σὺ αἰτίος δεῖξον. τί οὖν, εἴ τι Δημοσθένης ἡδί-
 κει, νῦν λέγεις, ἀλλ' οὐχ ὅτε τὰς εὐθύνας ἐδίδον κατη- 20
 336 γόρεις; δι' αὐτὸ γὰρ εἴ τοῦτ' ἀπολωλέναι δίκαιος. μὴ
 λέγ' ὥς καλὸν εἰρήνῃ, μηδ' ὥς συμφέρον· οὐδεὶς γὰρ
 αἰτιάται σε τοῦ ποιήσασθαι τὴν πόλιν εἰρήνην· ἀλλ' ὥς

1 ἡδίκηκότα F¹ 2 ἴσην πεποιημένους γρ. S^a γρ. V γρ. P^s
 4 κἂν στεφανοῦν Q 6 ἄλῳ P corr.: ἄλῳ SQA ἔλλον F¹ ἄλῳ
 F corr. YP¹ | δὲ ante Δορίσκον om. A 8 δὲ ante Πύλας om. P¹
 10 δ' om. P | δ' εὐβοίαν A 13 οὐδ' ἐν S γρ. FAYP: οὐδὲν V |
 οὐδὲ πεισθέντων A 14 ἀπολώλεκεν P¹ 17 μὴ λέγ'] μηδεγε S
 18 τοῦ τῶν φωκέων VYP 19 σὺ αἰτίος SAY: συναίτιος Q¹
 σὺ συναίτιος FQ pr. m. mg. P | εἴ δεῖξον VYP | ἡδίκηκε A
 21 διατο S¹ 22 λέγ'] λ in ras. S cf. ad. v. 17 | ἡ εἰρήνῃ A | ὥς
 om. A 23 ποιῆσαι A | ὥς s. v. A¹

οὐκ αἰσχρὰ καὶ ἔπονείδιστος, καὶ πόλλ' ὕστερον ἐξηπατή-
μεθα, καὶ πάντ' ἀπώλετο, ταῦτα λέγε. τούτων γὰρ ἀπάν-
των ἡμῖν αἴτιος σὺ δέδειξαι. καὶ τί δὴ μέχρι νυνὶ τὸν
τὰ τοιαῦτα πεποικότε' ἐπαινεῖς;“ ἂν οὕτω φυλάττητ' αὐ-
5 τόν, οὐχ ἔξει τί λέγῃ, ἀλλὰ τὴν ἄλλως ἐνταῦθ' ἐπαρεῖ
τὴν φωνὴν καὶ πεφωνασκηκῶς ἔσται.

Καίτοι καὶ περὶ τῆς φωνῆς ἴσως εἰπεῖν ἀνάγκη· πάνν 337
γὰρ μέγα καὶ ἐπὶ ταύτῃ φρονεῖν αὐτὸν ἀκούω, ὡς καθυ-
ποκρινόμενον ὑμᾶς. ἐμοὶ δὲ δοκεῖτ' ἀτοπώτατον ἀπάν-
10 των ἂν ποιῆσαι, εἰ, ὅτε μὲν τὰ Θυέστου καὶ τῶν ἐπὶ
Τροίᾳ κάκ' ἡγωνίζετο, ἐξεβάλλετ' αὐτὸν καὶ ἐξεσυρίττετ'
ἐκ τῶν θεάτρων καὶ μόνον οὐ κατελεύεθ' οὕτως ὥστε
τελευτῶντα τοῦ τριταγωνιστεῖν ἀποστῆναι, ἐπειδὴ δ'
οὐκ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἀλλ' ἐν τοῖς κοινοῖς καὶ μεγίστοις
15 τῆς πόλεως πράγμασι μυρὶ εἴργασται κακὰ, τηνικαῦθ'
ὡς καλὸν φθεγγομένῳ προσέχοιτε. μηδαμῶς· μηδὲν ὑμεῖς 338
ἀβέλτερον πάθητε, ἀλλὰ λογίξεσθ' ὅτι δεῖ κήρυκα μὲν
ἂν δοκιμάζητε, εὐφωνον σκοπεῖν, πρεσβευτὴν δὲ καὶ τῶν
κοινῶν ἀξιούντά τι πράττειν δίκαιον καὶ φρόνημ' ἔχονθ'
20 ὑπὲρ ὑμῶν μέγα, πρὸς δ' ὑμᾶς ἴσον, ὥσπερ ἐγὼ Φίλιπ-
450 πον μὲν | οὐκ ἐθαύμασα, τοὺς δ' αἰχμαλώτους ἐθαύμασα,
ἔσφασα, οὐδὲν ὑπεστειλάμην. οὗτος δ' ἐκείνου μὲν προῦ-

3 νῦν A 4 ἐὰν AP 8 ἐπ' αὐτῇ Y | καθυποκρινόμενον AP
9 δοκεῖται F¹ | ἀπάντων ἂν] ἂν πάντων AP 10 τῶν] ων in
ras. P 11 τροίαν A¹ 12 κατελεύετε] κατελύετε S corr. κατε-
λεύετε Q 13 τριγωνιστεῖν Q¹ | ἐπειδὴ] ἐπεὶ A 14 τοῖς μεγί-
στοις P¹ 16 sq. ἀβέλτερον ὑμεῖς P 17 λογίξεσθ'] ε in ras. P
18 εὐφωνον SAY γρ. P⁴: εἰ εὐφωνος VP¹ 20 μὲν ὑμῶν VAP
21 μὲν om. Y | μασα τοὺς δ' αἰχμαλώτους ἐθαύ om. Y¹ | alterum
ἐθαύμασα SY: θαυμάσας VP om. A del. Cobet 22 καὶ οὐδὲν A
οὐδὲν δὲ VP | προῦκαλινδεῖτο Cobet: προκυκλινδεῖτο SFQ (ras.
post κν) AYP

- 339 καλινδεῖτο, τοὺς παιᾶνας ἦδεν, ὑμῶν δ' ὑπερορᾷ. ἔτι τοί-
 νυν ὅταν μὲν ἴδῃτε δεινότητ' ἢ εὐφωσίαν ἢ τι τῶν ἄλ-
 λων τῶν τοιούτων ἀγαθῶν ἐπὶ χρηστοῦ καὶ φιλοτίμου
 γεγεννημένον ἀνθρώπου, συγχάριεν καὶ συνασκεῖν πάν-
 τας δεῖ· κοινὸν γὰρ ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἄλλοις τοῦτ' ἀγαθὸν 5
 γίγνεται· ὅταν δ' ἐπὶ δωροδόκου καὶ πονηροῦ καὶ παν-
 τὸς ἥττονος λήμματος, ἀποκλείειν καὶ πικρῶς καὶ ἐναν-
 τίως ἀκούειν, ὥς πονηρίᾳ δυνάμεως δόξαν εὐρομένη παρ'
 340 ὑμῶν ἐπὶ τὴν πόλιν ἐστίν. ὁρᾶτε δ', ἀφ' ὧν οὗτος εὐ-
 δοκιμεῖ πηλίκᾳ τῇ πόλει περιέσθηκε πράγματα. αἱ μὲν 10
 τοίνυν ἄλλαι δυνάμεις ἐπιεικῶς εἰσιν ἀντάρκεις, ἡ δὲ
 τοῦ λέγειν, ἂν τὰ παρ' ὑμῶν τῶν ἀκουόντων ἀντιστῇ,
 διακόπτεται. οὕτως οὖν ἀκούετε τούτου, ὥς πονηροῦ καὶ
 δωροδόκου καὶ οὐδ' ὅτιοῦν ἐροῦντος ἀληθές.
- 341 Ὅτι δ' οὐ μόνον κατὰ τᾶλλα, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸς αὐτὸν 15
 τὸν Φίλιππον πράγματα πανταχῶς συμφέρει τοῦτον ἐάλω-
 κέναι, θεάσασθε. εἴτε γὰρ ἤξει ποτ' εἰς ἀνάγκην τῶν
 δικαίων τι ποιεῖν τῇ πόλει, τὸν τρόπον μεταθήσεται·
 νῦν μὲν γὰρ ἥρῃται τοὺς πολλοὺς ἐξαπατῶν ὀλλγους
 θεραπεύειν, ἂν δὲ τούτους ἀπολωλότας πύθῃται, ὑμῖν 20
 τοῖς πολλοῖς καὶ πάντων κυρίοις τὰ λοιπὰ ποιεῖν βουλή-
 342 σεται. εἴτ' ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἥσπερ νῦν ἐξουσίας καὶ ἀσελ-
 γείας μενεῖ, τοὺς ὅτιοῦν ἂν ἐκείνῳ ποιήσαντας ἀνῆρη-

1 καὶ τοὺς S rec. VAYP | υπεροραι S: υπερεώρα γρ. S^dVAP
 υπερώραι Y 2 μὲν om. P¹ | εἰδῃτε A | τῶν ἄλλων om. P

4 ἅπαντας S corr. F corr. YP 5 ὑμῖν F ἡμῖν QP | ἅπασι VAP |
 τοῦτο τὸ P 7 αποκλείειν S¹ 8 ἀκούειν δεῖ A | εὐραμένη A
 9 ευδοκῃμει S 10 ἡλίκᾳ A 16 τὸν om. P¹ | πανταχῶς SYP¹:
 πανταχῶς F πανταχοῦ γρ. S^dQAP⁴ | τουτονὶ V 19 ἥρῃται SA:
 προήρῃται VYP 20 ἐὰν A 22 καὶ ἀσελγείας om. Q
 23 μένει QA | ποιήσαντας A: ποιήσαντας SVYP

κότες ἐκ τῆς πόλεως ἔσεσθε, ἂν τούτους ἀνέλητε· οἱ γὰρ
οιόμενοι δίκην ὑφέξειν τοιαῦτ' ἐπραξαν, τούτους, ἂν τὰ
451 παρ' ὑμῶν αὐτοῖς | ἐφεθῇ, τί οἴεσθε ποιήσιν; ποῖον Εὐ-
θυκράτη, ποῖον Λασθένη, τίν' οὐχ ὑπερβαλεῖσθαι προ-
5 δότην; τίνα δ' οὐ πάντων τῶν ἄλλων χεῖρω πολίτην 343
ὑπάρξειν, ὁρῶντα τοῖς μὲν ἅπαντα πεπρακόσιν χρήματα,
δόξαν, ἀφορμὴν τὴν Φιλίππου ξενίαν περιούσαν, τοῖς
δὲ δικαίους τε παρέχουσιν ἑαυτοὺς καὶ προσαναηλωκόσιν
χρήματα πράγματα, ἀπεχθείας, φθόνον περιόντα παρ'
10 ἐνίων; μηδαμῶς· οὔτε γὰρ πρὸς δόξαν οὔτε πρὸς εὐσέ-
βειαν οὔτε πρὸς ἀσφάλειαν οὔτε πρὸς ἄλλ' οὐδὲν ὑμῖν
συμφέρι τοῦτον ἀφείναι, ἀλλὰ τιμωρησαμένους παρά-
δειγμα ποιῆσαι πᾶσι, καὶ τοῖς πολίταις καὶ τοῖς ἄλλοις
Ἑλλήσιν.

1 οἱ SY: εἰ VAP 2 ἂν A 3 ἐφεθῇ SY: ἀφεθῇ VAP |
ποιεῖν A | ποῖον om. Y¹ | εὐθυκράτην ... 4 λασθένην F corr. A YP
4 ὑπερβαλεῖσθε S¹ 7 τὴν om. A 8 δικαίους A 9 περι-
ιόντα A 10 μηδαμῶς] μ et η dim. in ras. A

In SVY subscriptum est

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ

Χ Χ Χ Η Η Δ Δ Δ Δ

S^d add. ^θἀντεβλή (i. e. ἀντεβλήθη)

F add. Δ (i. e. διώρεθται)

in A κατ' αἰσχίνου περὶ τῆς παραπρεσβείας

BIBLIOTHECA TEUBNERIANA

PLVTARCHVS, Vitae parallelae

Vol. I. Fasc. 1.

Theseus et Romulus · Solon et Publicola · Themistocles et
Camillus · Aristides et Cato maior · Cimon et Lucullus

Vol. I. Fasc. 2

Pericles et Fabius Maximus · Nicias et Crassus · Alcibiades
et Coriolanus · Demosthenes et Cicero

Vol. II. Fasc. 1

Phocion et Cato maior · Dion et Brutus · Aemilius
Paulus et Timoleon · Sertorius et Eumenes

Vol. II. Fasc. 2

Philopoemen et Titus Flaminius · Pelopidas et Marcellus ·
Alexander et Caesar

Vol. III. Fasc. 1

Demetrius et Antonius · Pyrrhus et Marius · Aratus et
Artaxerxes · Agis et Cleomenes et Ti. et C. Gracchi

Vol. III. Fasc. 2

Lycurgus et Numa · Lysander et Sulla · Agesilaus et
Pompeius · Galba et Otho

Vol. IV

Indices

In Einzelausgaben:

Alexander et Caesar

Demosthenes et Cicero

B.G. TEUBNER STUTTGART UND LEIPZIG

BIBLIOTHECA TEVBNERIANA

PLUTARCHUS, Moralia

Vol. I.

De liberis educandis · De audiendis poetis · De audiendo · De adulatore et amico · De profectibus in virtute · De capienda ex inimicis utilitate · De amicorum multitudine · De fortuna · De virtute et vitio · Consolatio ad Apollonium · De tuenda sanitate praecepta · Coniugalia praecepta · Septem sapientium convivium · De superstitione

Vol. II.

Regum et imperatorum apophthegmata · Apophthegmata Laconica · Instituta Laconica · Apophthegmata Lacaenarum Mulierum virtutes · Aetia Romana · Aetia Graeca · Parallela minora · De fortuna Romanorum · De Alexandri Magni fortuna aut virtute oratio I et II · De gloria Atheniensium · De Iside et Osiride

Vol. III.

De E apud Delphos · De Pythiae oraculis · De defectu oraculorum · An virtus doceri possit · De virtute morali · De cohibenda ira · De tranquillitate animi · De fraterno amore · De amore prolis · An vitiositas ad infelicitatem sufficiat · Animine an corporis affectiones sint peiores · De garrulitate · De curiositate · De cupiditate divitiarum · De vitioso pudore · De invidia et odio · De laude ipsius · De sera numinis vindicta · De fato · De genio Socratis · De exilio · Consolatio ad uxorem

Vol. IV.

Quaestionum convivalium libri IX · Amatorius · Amatoriae narrationes

Vol. V. Fasc. 1.

Maxime cum principibus philosopho esse disserendum · Ad principem ineruditum · An seni sit gerenda res publica · Praecepta gerendae rei publicae · De tribus rei publicae generibus · De vitando aere alieno

Vol. V. Fasc. 2. Pars 1.

Vitae X oratorum · Placita philosophorum

Vol. V. Fasc. 2. Pars 2.

De comparatione Aristophanis et Menandri · De Herodoti malignitate

Vol. V. Fasc. 3.

Aetia physica · De facie in orbe lunae · De primo frigido

Vol. VI. Fasc. 1.

Aqua an ignis utilior · De sollertia animalium · Bruta ratione uti · De esu carnum I · De esu carnum II · Platonicae quaestiones · De animae procreatione in Timaeo · Epitome libri de animae procreatione in Timaeo

Vol. VI. Fasc. 2.

Libri contra Stoicos et contra Epicureos scripti

Vol. VI. Fasc. 3.

De musica · De libidine et aegritudine · Parsne an facultas animi sit vita passiva

Vol. VII.

Fragmenta

B.G. TEUBNER STUTTGART UND LEIPZIG